

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a **Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported** (CC BY-NC 3.0) license.

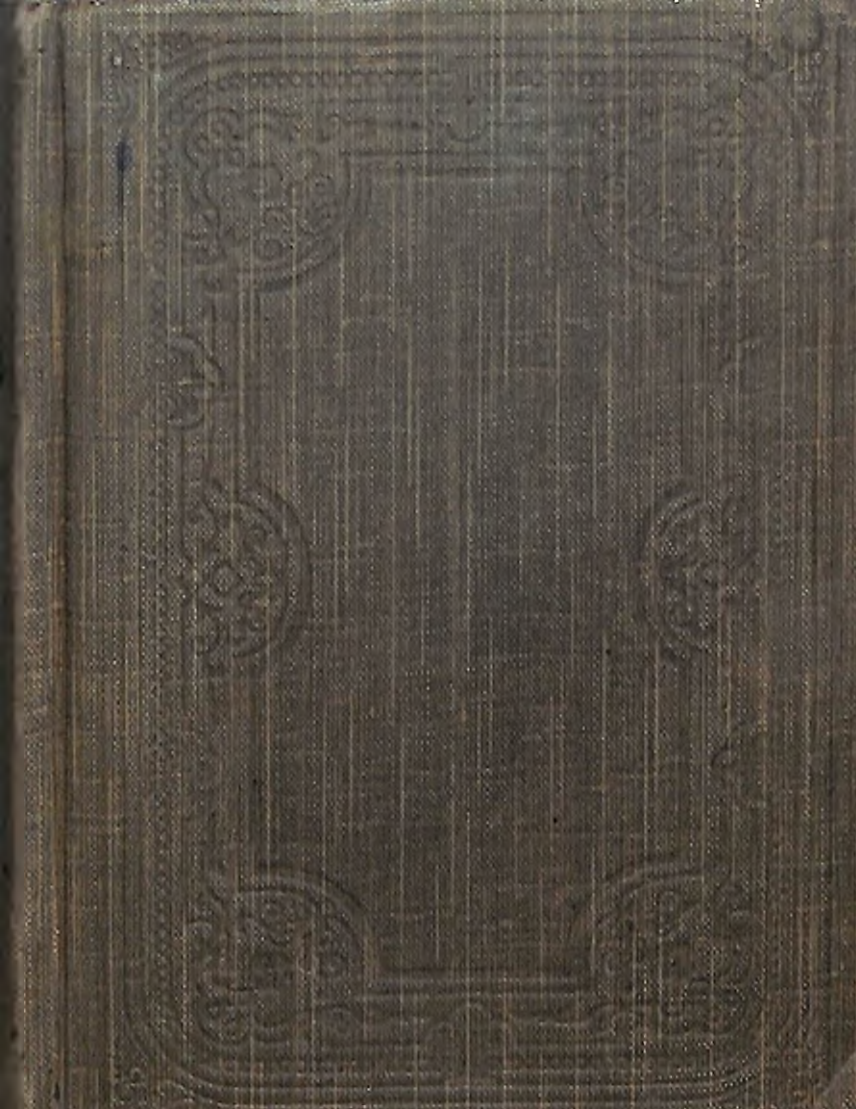
Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

th bu 4 h p 46
upgush 4 h p 8 P P
101 1930
upgush 206
thupn 206

2004

ՄԱՆՏԸ ՃԵՏԻՏ

ᑲ ᑭ ' ᑲ ᑲ

ተሰፈተሊ ተጽዕኖቱ

ԼԻՍԱՆԸ ԱՍԼԻ Ի ԵՈՒՆԱՆԻՏԵՆ ՊԻԹ ԹԷՐՃԷՄԷ

A. B. S.

25,000

ԻՄԹԱՆՊՈԼՏԱ

ՄԱԹՊԱ՝Ա Ի Յ. ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ

1915

(105-ԱԿ)

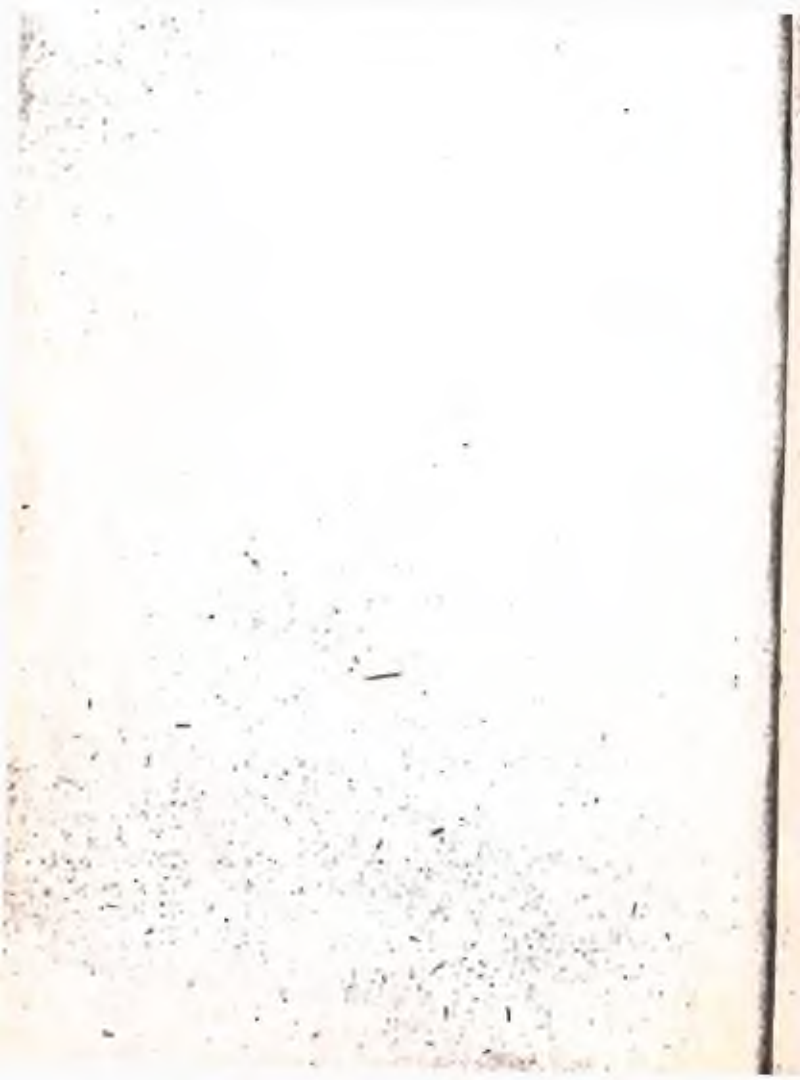
6702

5749-54

Ֆ Ի Հ Ր Ի Ս Թ

	Պ--	Իւր --հէքէ
Ինձիւ Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ	28	4
» Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ	46	401
» Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ	24	464
» Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ	21	269
Աւագ Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ	28	350
ՊԵՏԱԿԱՆ ԲԵՐՈՒՆԴԱՆ		
Բաժնիկ Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ	46	454
Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ	46	496
» Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ	13	537
Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ	6	564
Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ	6	578
Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ	4	591
Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ	4	604
Աւագ Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ	4	611
» Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ	2	620
Տիւրք Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ	4	625
» Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ	2	636
Տիւրք Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ	3	644
Փիլիպոս Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ	4	649
Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ	13	651
Յաւոր Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ	5	682
Պետրոս Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ	5	693
» Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ	3	705
Յաւոր Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ	5	712
» Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ	4	723
» Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ	4	724
Յաւոր Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ	4	726
Վահագն Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ Կաթիլ	22	729

Ի Ն Ճ Ի Լ

ՄԱՏԹԵՈՍԸՆ ԹԱՀՐԻՐԻ ԻԻԶՐԷ

ՊԱՊ 4

- 1 Յիսուսն Գրիստոս , իսկն ի Դաւիթ իսկն ի Աբրահամին նէսեպինին քիթապը տրր :
- 2 Աբրահամ իսահակը թեվիտ էյլէտի . վէ Լահակ Յակոբը թեվիտ էյլէտի . վէ Յակոբ Յուդայը
- 3 վէ անքն զարնաաշարնը թեվիտ էյլէտի . վէ Յուդա Թամարտան Փարէս իյէ Չարայը թեվիտ էյլէտի . վէ Փարէս Եսրոնը թեվիտ էյլէտի . վէ
- 4 Եսրոն Արամը թեվիտ էյլէտի . վէ Արամ Ամինադարը թեվիտ էյլէտի . վէ Ամինադար Նաաթոնը թեվիտ էյլէտի . վէ Նաաթոն Սաղմոնը թեվ-
- 5 լիտ էյլէտի . վէ Սաղմոն Ռախարտան Բոոսը թեվիտ էյլէտի . վէ Բոոս Հուսթան Ուրէթի թեվիտ էյլէտի . վէ Ուրէթ Յեսսէյի թեվիտ էյլէտի .
- 6 վէ Յեսսէ Դաւիթ մէյիյի թեվիտ էյլէտի . վէ Դաւիթ մէյիք Ուրիանքն զէվճէսինտէն Սողոմոնը
- 7 թեվիտ էյլէտի . վէ Սողոմոն Ռոբոլամը թեվիտ էյլէտի . վէ Ռոբոլամ Արիսը թեվիտ էյլէտի .
- 8 վէ Արիս Ասայը թեվիտ էյլէտի . վէ Ասա Յովսափատը թեվիտ էյլէտի . վէ Յովսափատ Յովրամը թեվիտ էյլէտի . վէ Յովրամ Ողիսը թեվիտ

- 9 էյլէտի . վէ Ոգիա Յովտթամը թէվլիտ էյլէտի .
վէ Յովտթամ Աքաղը թէվլիտ էյլէտի . վէ Աքաղ
- 10 Եզեկիսը թէվլիտ էյլէտի . վէ Եզեկիա Մանասէի թէվլիտ էյլէտի . վէ Մանասէ Ամոնը թէվլիտ էյլէտի . վէ Ամոն Յովսիայը թէվլիտ էյլէտի .
- 11 վէ Յովսիա Բաբելոն էսարէթի գէմանընտա Յեքոնիայը վէ անըն գարնտաշարընը թէվլիտ էյլէտի .
- 12 վէ Բաբելոն էսարէթիտէն սոփրա Յեքոնիա Սաղաթիէի թէվլիտ էյլէտի . վէ Սաղաթիէլ Զորա-
- 13 բաբելի թէվլիտ էյլէտի . վէ Զորաբաբելլ Արիու-դը թէվլիտ էյլէտի . վէ Արիուդ Եդիսկիմի թէվլիտ էյլէտի . վէ Եդիսկիմ Ազովը թէվլիտ էյլէ-
- 14 տի . վէ Ազովը Սադովկը թէվլիտ էյլէտի . վէ Սադովկ Աքիսի թէվլիտ էյլէտի . վէ Աքիս Եդի-
- 15 ուղը թէվլիտ էյլէտի . վէ Եդիուդ Եդիսաղարը թէվլիտ էյլէտի . վէ Եդիսաղար Մատթանի թէվլիտ էյլէտի . վէ Մատթան Յակորը թէվլիտ էյլէ-
- 16 տի . վէ Յակոր Մարիամըն գէվճի Յովսէփի թէվլիտ էյլէտի . վէ Մերգուսէտէն Քրիստոս տէնիլէն
- 17 Յիսուս թէվլիտ էթտի . Իմտի նէսլէրին ճիւսլէտի Աքրահամտան Դաւիթէ գատար օն տէօթ նէսլ . վէ Դաւիթտէն Բաբելոն էսարէթիտէ տէլին օն տէօթ նէսլ . վէ Բաբելոն էսարէթիտէն Քրիստոս գատար օն տէօթ նէսլ տիր :
- 18 վէ Յիսուս Քրիստոսըն վէլտտէթի պու մինվայիւզրէ օլտու . եա'նի վալիտէտի Մարիամ Յովսէփէ նիշանը իքէն , իճթիմա'լէրինտէն էվլէլ , Բուհ
- 19 իւլ Գուտտտան համիլէ պուլուստու . Իմտի անըն գէվճի Յովսէփ սալիհ օլարղընտան վէ անը բիւսվայ էթմէլ իսթէմտիլինտէն , անը կիզիճէ պո-

- 20 շամագ նիյէթինտէ իտի : Ամնա պունու տիւշիւ-
նիւր իբէն , իշթէ Բապպըն մէլէյի ըիւյատա անա
կէօրիւնիւպ՝ էյ Յովսէփ իպն ի Դաւիթ , զէվճէկ
Մարիամը գապուլ էթմէյէ գօրգմա . զիրա անըն
րասմիւնտէ մէվճուտ օլան՝ Բուհ իւլ Գուտստան
- 21 տըր : Վէ օ՝ պիր օղուլ տօղուրաճագ , վէ անա
Յիսուս թէսմիյէ էտէճէքսին . զիրա Ո՛ր զազմընը
կիւնաշլարընտան խէյտա էտէճէք տիր՝ տէտի :
- 22 Իմտի պունուէն ճիւմլէսի Բապպ թարաֆընտան
- 23 փէյղամպեր վոսթթաւըյլէ , իշթէ պաքիթէ համի-
լէ օլուպ՝ պիր օղուլ տօղուրաճագ տըր . վէ անա
Էմմանուէլ (քի թէրճէմէ օլունսա՝ Այլահ պիգիմ
իլէ՝ տէմէք տիր) թէսմիյէ էտէճէքլէր տիր՝ տէյիւ
պույուրըլան քէլամըն իթմամ՝ օլունմասը իշիւն
- 24 վագը՝ օլտու : Իմտի Յովսէփ ույգուտան ույան-
տըգտա , Բապպըն մէլէյինին քէնտիսինէ էթտիյի
- 25 էմրէ իմթիսալէն զէվճէսինի գապուլ էյլէտի : Վէ
անը իւք օղընը տօղուրընճայատէք պիլմէզ իտի .
վէ օլ Դաւիթ Յիսուս թէսմիյէ էյլէտի :

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ Յիսուս Հերովդէս մէլիյին կիւնլերինտէ Եւ-
հուտիյէնին Ռեթլէհէմ լեհրինտէ տօղտըղը զէման ,
իշթէ շարգ թարաֆընտան Երուսաղէմէ՝ ալիմլէր
- 2 կէլիպ , Եւհուտիւերին տօղմուլ օլան մէլիյի Նէ-
րէտէ տիր . զիրա շարգտա անըն յըլտըզընը կէօր-
տիւք վէ անա ուճաէ գըլմաղա կէլտիք՝ տէտիլէր :
- 3 Վէ Հերովդէս մէլիք պունու իշիթտիքտէ , քէնտի-

՝Եւհէ՝ իւլասքետր

- սի վէ անքն իլէ պէտապէր պիւթիւն Երուսաղէմ
 4 տախի միւզթմարիպ օլտու : Վէ ճիւմլէ պաշ քեա-
 չինլէր իլէ գազմին 'իւլէմասընը ճէմ' էտիպ' ան-
 լէրտէն Բրիստոսըն նէրէտէ սօղաճաղընը սիւալ
 5 էյլէտի : Անլէր տախի անա տէտիլէր քի' Եէճու-
 տիլէնին Բեթլէհէմ շէհրնտէ Դաւ-ճ-ճ. զիրա փէյ-
 ղամպէր վասըթմասըյլէ պէզյլէ եաղըյմը տըր .
 6 Ետ'նի' էյ Գուդա տիյարը Բեթլէհէմ' , Գուդա է-
 միրլէրի արասընտա սէն տախի ապա քիւչիւք տէ-
 յիլսին . զիրա գազմըմ' Բսրայէլի կիւտէճէք պիր
 7 էմիր սէնտէն զուհուր էտէճէք տիր : Ս գէման Հե-
 ռոպդէս 'ալիմլէրի կիզլիճէ շաղըրըպ' երլտըղըն նէ
 գէման կէօրիւնտիւլիւնիւ տնլէրտէն թաճիգ էթ-
 8 աի . Վէ' կիտինիպ , մա'սուամ տա'իր տիգգաթլէ
 մա'իւմաթ ալըպ' անը պուլտըղընը գէման պանա
 խապէր վէրինիգ , քի պէն տախի կիտիպ անա սէճ-
 տէ գըլպըմ' տէյերէք տնլէրի Բեթլէհէմէ կէօն-
 9 տէրտի : Անլէր տախի մէյիյի տինլէյիպ կիթտիլէր .
 վէ իշթէ շարգատա կէօրտիւքլէրի երլտըլ' վարըպ
 մա'սուամըն պուլտընտըղը եէրին իւղէրինտէ տու-
 10 բուհճայա տէյին էօնլէրինճէ կիթտի : Վէ երլտը-
 զը կէօրտիւքլէրինտէ , զիյատէսիյլէ մէսրուր օլ-
 11 տըլար : Վէ էվէ կիրիպ' մա'սուամը վայիտէսի Մա-
 րիամ' իլէ պուլտըլար , վէ տիւչիւպ անա սէճտէ
 գըլտըլար , վէ խազինէլէրինի ալըպ անա , հէտիլէ
 օլարագ , ալթուռն վէ քիւչիւք վէ միւրր ի սաֆի
 12 թագտիմ' էթտիլէր , Վէ Հերոպդէսին եանընա
 'ալտէթ էթմէմէլէրի անլէրէ բիւյատա վաճի օ-
 լուհմաղլէ , քէնտի տիյարլարընա տիկէր պիր Եօլ-
 տան 'ազիմէթ էթտիլէր :

- 13 Վէ անյէրին 'ապիմէթինտէն սօնրա , իշթէ Բապ-
պըն մէլէյի բիւ'յատտա Յովսէփէ կէօրիւնիւպ' Գալգ ,
մա'սոււմ իլէ վալիտէսինի ալըպ' Մըսրա Ֆիրար էյ-
լէ , վէ պէն սանա սեօյլէյինճէյէ տէյին օրատա
գալ . զիրա Հերովդէս մա'սոււմը ճէլպը էթմէք ի-
- 14 չիւն տրայաճաղ արը' տէտի : Ո տախի գալգըպ
վէ կէճէլէյին մա'սոււմ իլէ վալիտէսինի ալըպ'
- 15 Մըսրա կիթտի . Վէ Հերովդէսին վէֆաթընա տէ-
յին օրատա գալար . թա յի' Ողլըմը Մըսըրտուն
շաղրրտըմ' տէյիւ փէյղամպէր վասըթասըյլէ Բապպ
թարաֆընտան պուլուրըլան քէլամ իթմամ օ-
լունա :
- 16 Ո գէման Հերովդէս ալիմէր թարաֆընտան իս-
թիհղա օլունտըղընը կէօրտիւքտէ , զայլթլէ զա-
ղապա կէլտի . վէ 'ալիմէրտէն թաճգիգ էթտիլի
գէմանա կէօրէ , Բեթլէսէմ իլէ ճէփ սիտըլարըն-
տա' իբի Խաշընտան աշաղր պուլունան ճիւմլէ
- 17 շսճուղլարը գաթլ էթտիրտի : Ո գէման Ռամատա
պիր սէտա , Խա'նի Ֆերեստ վէ աղլսլըշ վէ զիյա-
- 18 տէ ֆիղան իշիտիլտի . Ռաքէլ էվլատընա աղլա-
յըպ' համէվճուտ օլտըղլարը իշիւն թէսէյլի գա-
պուլ էթմէվ իտի' տէյիւ Երեսիս փէյղամպէրին
սէօյլէտիլի քէլամ իթմամ օլունտու :
- 19 Վէ Հերովդէսին վէֆաթընտան սօնրա , իշթէ
Բապպըն մէլէյի Մըսըրտա Յովսէփէ բիւ'յատա կէօ-
- 20 բիւնիւպ , Գալգ' մա'սոււմ իլէ վալիտէսինի ալըպ'
Խարպէլ տիյարընա կիթ , զիրա մա'սոււմըն ճունը-
- 21 նա գատտ էտէնլէր էօլտիւլէր' տէտի : Ո տախի
գալգըպ վէ մա'սոււմ իլէ վալիտէսինի ալըպ' Խորա-
- 22 յէլ տիյարընա կէլտի : Լաքին Լէճսուտիլէտէ Լե-

- քեզսոսան՝ քենտի փետերի Հերովդէսին եերինւ
մէլիք ուտըղընը իշխթմէքլէ , օրսոյս կիթմէյէ գորգ-
տու . վէ բիւ՛յատու քենտինէ վահի օլունմաղլէ
23 Գալիլեա սէմթլէրինէ կիթտի : Վէ կէլիպ Նազա-
րէթ տէնիլէն շէհրտէ սաքին օլտու : քի՛ Նազա-
րէթլի տէնիլէճէք տիր՝ տէյիւ փէյղամպերլէր վա-
սրթասըյլէ սէօյլէնիլէն քէլամ իթմամ օլունա :

ՊԱՊ 3

- 1 Վէ օլ կիւնլէրտէ վաֆթիզ էտիճի Յովհաննէս՝
Թէվպէ էյլէյինիզ , զիրա մէլէքիւթ իւս սէմազաթ
2 եագլաշմըշ տըր՝ տէյիպ , Եէհուտիյէ պէրրիյէսին-
3 տէ վա՛զ էտէրէք զուհուր էյլէտի : Զիրա՝ Բապ-
պըն Եօլընը հաղըրլայընըզ , անըն թարիզլէրինի
տողըուլտընըզ Դէյէրէս , պէրրիյէտէ նիտա էտէնին
սէտասը՝ տէյիւ Եսայի փէյղամպեր վասըթասըյլէ
4 խապէր վէրիլէն զաթ պու տըր : Պու Յովհաննէս
տախի տէվէ թիւյիւնտէն լիպաս կիյմիշ , վէ պէ-
լինէ գայիշ գուշանմըշ իտի . թա՛ամը տախի չէ-
5 քիրկէլէր իլէ եապան պալը իտի : Օ գէման Երու-
սաղէմ՝ վէ պիւթիւն Եէհուտիյէ հէժ Յարգանա-
նըն պիւթիւն ճիվարընըն էհալիսի անըն եանընա
6 չըղըպ , Կիւնասլարընը իգրար էտէրէք , Յարդա-
7 նանտա տընըն էլիյլէ վաֆթիզ օլունուրլար իտի Վէ
Ֆերիսիլէր իլէ սատուգիլէրտէն նիշէլէրինին քենտի
վաֆթիզինէ կէլտիքլէրինի կէօրտիւքտէ , անլէրէ
տէտի քի՛ էյ կնկերէք նէսլի , կէլէճէք զազապ-
8 տան գաշմաղը սիզէ քի՞մ էգյրէթտի : Իմտի թէվ-
9 պէյէ լսյըգ մէյվէ հուսուլէ կէթիրինիզ . Վէ՛ փէ-

- տէրիմից Արքայաճամբ տոր՝ տէմէյի քէնտի քէնտի-
նիզէ տի շիւնմէյինիզ . զիրա սիզէ տէրիմ քի՝ Ալ-
լահ Արքայաճամբ շու թաշլարատն պիլէ էվլատ հու-
10 սուլէ կէթիրմէյէ գաստիր տիր : Ալէ չէմ տէ հալա
պալթա աղաճլարն քէոքիւնիւն եանընա գօնուլ-
մըշ տոր . իմտի էյի մէյվէ վէրմէյէն չէր աղաճ
11 քէսիլիպ աթէշէ աթըր : Պէն սիզի թէվպէ իսիւն
սու իլէ վաֆթիզ էտէրիմ . ամմա պէնտէն սօկրու
կէյէն պէնտէն գուտրէթի տիր . անըն ոյազ գասպ-
լարնը Պէլէ թաշլարաղա լայըգ տէյիլ իմ . օ սիզի
Բուհ էլլ Գուտս վէ աթէշէ վաֆթիզ էտէճէք
12 տիր . Եսպատը տախի էյինտէ օլուպ՝ քէնտի խար-
մանընը թէմամըյլէ սափուրաճագ , վէ պուղտայը-
նը տէր տնպտը էյլէյիպ՝ սամանը սէօնմէզ աթէշէ
եագաճագ տոր :
- 13 Ո գէման Յիսուս Յովհաննէսին էյիյլէ վաֆթիզ
օլունմագ իւզրէ Գալիլէատուն Յորդանանա անըն
14 եանընա կէլտի : Լաքին Յովհաննէս՝ Պէն սէնին
էյինյլէ վաֆթիզ օլունմաղա միւշթաճ օլտըղմ
հատէ սէն պանա՝ մը կէլիյօրսըն՝ տէյէրէք . անը
15 մէն՝ էթմէքտէ իքէն , Յիսուս տախի անա ճէվա-
պէն՝ Շիմտի պրագ , շիւնքի չէր հագգը պէյյլէ
էէրինէ կէթիրմէմիզ կէրէք տիր՝ տէտի . օ գէման
16 անը պրագտը : Ալէ Յիսուս վաֆթիզ օլունտըզ-
տուն սօկրու տէր՝ ազասպ սուտան չըգտը . վէ իշ-
թէ անա սէմափաթ չըլտը , վէ Բուհ Ուլլահը
կէյէրճին կիպի էնէրէք քէնտինին իւղէրինէ կէլ-
17 մէքտէ կէօրաիւ : Ալէ իշթէ՝ Սէվկիւլիւ Ողլմ
պու տըր , սնտէն բագի իմ՝ տէյիւ սէմափաթ տան
պիր սէտա կէլտի :

- 1 **Օ** զէման Յիսուս՝ Նէյթման թարաֆընտան թէճրի-
պէ օլաւնմադ իւզրէ՝ Բուհըն սեվգիյիէ պերրիյէյէ
2 կիթտի . Վէ գրրգ կիւն գրրգ կեճէ օրուճ
թութուպ՝ սօկրա աճըգտր :
- 3 Վէ թէճրիպէ էտիճի անըն եանընա կելիպ՝ Է-
կեր Իպն Ուլլահ իսէն , էմր էթ պու թաշլար էք-
4 մէք օլսուելար՝ տէտի : Օ տաիի ճէվապէն՝ Խոսան
եալընըղ էքմէքլէ կաշամապ , անճադ Ալլահըն
ազգընտան սատըր օլան հէր պիր քէլամլէ Է-ւ-ւ-ր՝
տէյիւ կազրլմըշ տըր՝ տէտի :
- 5 Օ զէման Նէյթման անը մուգատտէս շէհրէ կե-
թիւրիւպ՝ հէյքէլին պուրճու իւղէրինէ տուրտու-
6 բարադ , Անա՝ Էկեր Իպն Ուլլահ իսէն , քէնտիկի
աշտգրլաւ աթ . զիրա՝ Սէնին հադգընտա քէնտի
մէլէքլէրինէ էմր էտէճէք տիր , վէ պլաղըղը թա-
շա չարփամադ իշիւն սէնի էլլերի իւղէրինէ գալ-
7 տըրաճադլար՝ տէյիւ կազրլմըշ տըր՝ տէտի : Ռի-
սուս անա՝ Քէզալիք Ալլահըն օլան Բապպր թէճ-
րիպէ էթմէյէսին՝ տէյիւ կազրլմըշ տըր՝ տէտի :
- 8 Թէքրաբ Նէյթման անը զայէթ եիւքոէք պիր տա-
ղա կեօթիւրիւպ՝ անա տիւնեանըն ճիւմլէ մէմա-
9 լիքի իլէ անկէրին շանընր կէօթէրէրէք , Անա՝ Է-
կեր տիւշիււղ պանա սէճտէ գըլլար իսէն , պուելա-
10 բըն ճիւմլէսինի սանա վէրիրիմ՝ տէտի : Օ զէման
Յիսուս անա՝ [Արտըմա] չէքիլ , էյ Նէյթման , զիրա՝
Ալլահըն զան Բապպա սէճտէ գըլլադն , վէ եա-
լընըղ անա իպտտէթ էտէսին՝ էյիւ կազրլմըշ
11 տըր՝ տէտի : Օ զէման շէյթման անը թէք էթտի .

- վէ իշթէ մէլէքէր կելիպ' անա խրտմէթ էթտիլէր :
- 12 Իմտի Յիսուս' Յովհաննէսին էլէ վերիլտիլինի իշիԴահքտէ , Գալիլեա թարաֆընա 'ազիմէթ էյ-
- 13 լէտի : Վէ Նազարէթի թէրք էտերէք' կիտիպ Զա-
բուղոն իլ' Նեփթաղիմ' սինօրլարընտա վէ տէնիզ
քէնարընտա պուլունան Կոփաւնայու.մտա սաքին :
- 14 օլաու . Թա քի Նսայի փէյղամպէր վտարթասարլէ :
- 15 Յորդանանըն էօթէ թարաֆընտա , տէնիզ Էօրընտա
պուլունան Զարուղոն տիյարը վէ Նեփթաղիմ' տի-
- 16 յարը , Էա'նի թա'իֆէլէրին Գալիլեասը , Զուլմէթ-
տէ օթուրան գալիմ' աղիմ' նուր կէօրտիւ , վէ Էօ-
րիւմ' տիյարը վէ կէօկէսինտէ օթուրանլարն նուր
տօղտու' տէլիւ պուլրրրյան քէյամ' իթմում' ո-
- 17 լունա : Օ զէմանտան Յիսուս վա'ղ էթմէյէ վէ'
Թէվպէ էտինիպ , զիրա մէլէքիւթ իւս սէմալաթ
եազլաշմիշ արլ' տէմէյէ պաշլատը :
- 18 Վէ Յիսուս Գալիլեա տէնիզի քէնարընտա կէղէր
իքէն' իքի գարնտաշ , Էա'նի Պետրոս տէնիլէն Սի-
մոն իլէ գարնտաշը Անդրէասը , տէնիզէ աղ ամթ-
մադտա իքէն կէօրտիւ , չիւնքի աշլէր պալըզ ավ-
- 19 ճըսը խտիլէր : Վէ աշլէրէ' Արտրմճա կէլինիզ վէ
- 20 սիզի ինսան ավճըսը Էտէճէլիմ' տէտի : Աշլէր
տախի տէր 'ադուպ աղլարը պրազըպ' անըն տը-
- 21 տընճա կիթտիլէր : Վէ օրատան իլէրի կիտիպ'
փէտերլէրի Զերեգէոս իլէ պէրապէր գալըզտա աղ-
լարընը թա'միր էթմէքտէ պուլունան տիկէր իքի
գարնտաշը , Էա'նի Զերեգէոս օղլու Յակոբոս իլէ
գարնտաշը Յովհաննէսի կէօրիւպ' աշլէրի տախի
- 22 չաղրտը : Վէ պուլսար հէման գալըզը վէ փէտեր-
լէրինի թէրք էտերէք անըն արաընճա կիթտիլէր :

- 23 Վէ Երեսնա պիւթիւն Գալիլեայը տօլաշարագ
սինաղօղլարնտա թա'լիմ, վէ մէլէքիւթիւն միւծ-
տէսինի թէպշիր, վէ խալգ արասընտա պուլոնան
հէր մարաղը վէ հէր խասթալըղը տէֆ' էտէր ի-
24 տի : Վէ անըն շէօհրէթի Աիւրիսնըն հէր պիր թա-
րաֆընա շոյ' օլմոսըյէ , ճիւմէ 'իլլէթիլէրի .
եա'նի տիւրլիւ տիւրլիւ մարաղա վէ աղըրլարա
միւպթէլա օլտնլարը , վէ ճիննլիլէր իլէ սար'ալը-
լարը վէ քէօթրիւմլէրի անըն եանընա կէթիրտի-
25 լէր , վէ օ տախի անլէրէ շիֆա վէրտի : Վէ Գա-
լիլեա իլէ Դեկապոլիստէն վէ Երուսաղէմ իլէ Եե-
հուտիյէտէն վէ Յորդանանըն էօթէ թարաֆընտան
պիր չօգ ճէմա'աթլար անըն արտընճա կիթտիլէր :

ՊԱՊ 5

- 1 Վէ ճէմա'աթլարը կէօրմէրլէ տաղա չըգաը . վէ
օթուրտըղընտա շակիրտլէրի ետնընա կէլտիլէր :
2 Վէ աղըընը աչըպ անլէրէ թա'լիմ էտէրէք տէտի
3 քի, 'նէ' միւպարէք տիր ըուհճա ֆագիր օլանլար :
4 զիրա մէլէքիւթ իւս սէմապաթ անլէրին տիր : 'նէ'
միւպարէք տիր մահգուն օլանլար , զիրա տնլէր
5 թէսէլլի պուլոնագլար : 'նէ' միւպարէք տիր հա-
լիմլէր , զիրա անլէր գէմինի միրտա ալաճագլար :
6 'նէ' միւպարէք տիր սալահա աճըրպ սուսայան-
7 լար , զիրա անլէր տօյուրուլաճագլար : 'նէ' միւ-
պարէք տիր մերհամէթիլլէր , զիրա անլէր մերհա-
8 մէթէ մազհար օլաճագլար : 'նէ' միւպարէք տիր
գալպի փապ օլանլար , զիրա անլէր Ալլահը կէօրէ-
9 ճէրլէր : 'նէ' միւպարէք տիր սուլէ էտիճիլլէր , զի-

- րա անկերէ եվլատ Ուլլա՛ն թէամիյէ ոյունաճագ
 10 տըր : Նէ՛ միւպարէք տիր սալա՛ն սէպէպիյլէ թէ-
 'ատտի կէօրէնկեր , գիրա մէլէքիւթ իւս սէմափաթ
 11 անկերին տիր : Պէնիմ սէպէպիմէ սիգէ սիթէմ՝ է-
 տիպ թէ՛տտտի էթտիքլերի վէ եալսն եերէ 'ալէյ-
 ճինիզտէ ճէր կէոնէ ֆէնա սեօզ սէօյլէտիքլերի զէ-
 12 ման , նէ՛ միւպարէք սինիզ : Մէսրուր ու շատմոն
 օլունըզ , գիրա սէմափաթտա էճրինիզ չօգ տըր .
 չիւնքի սիզտէն էվիէլ օլան փէյղամպէրլերէ պէօյլէ
 թէ՛ատտի էթտիլէր :
 13 Սիզ եերին թուպու սրնըզ . լաքին թուզ թաթ-
 սըզ օլտըզը թագտիրտէ նէ՛ իլէ թուպանաճագ
 տըր . տրթըզ տըշտըրյա տթըրպ՝ ատէմլէրին տ-
 յազլարր ալթընտա պատըլմագտան պաշգա պիր
 14 շէյէ ետրամագ : Սիզ տիւնեանըն նուրը սընըզ .
 տաղ իւզէրինտէ վագր՝ պիր շէ՛նր կիզլէնէմէզ :
 15 Վէ չըրաղը եագըպ քիլէ ալթընտ գօմագլար , ամ-
 մա շէմ՝տան իւզէրինէ գօրլար , վէ խանէտէ պու-
 16 յունանյարըն ճիւմլէսինէ զիյա վէրիր : Պու վէճճլէ
 նուրընըզ ատէմլէրին էօնիւնտէ զիյա վէրսին , քի
 սիզին էյի ամէյլէրինիցի կէօրիւպ՝ սէմափաթտա
 օլան Փէտէրինիզի թէմճիտ էտէլէր :
 17 Պէն շէրի՛աթը եա փէյղամպէրլերի իպթալ էթ-
 մէք իչիւն կէլտիմ՝ զանն էթմէյինիզ . անկերի իպ-
 թալ իչիւն տէյի , տնճագ իթմամ իչիւն կէլ-
 18 տիմ . Ջիրա հագիգաթէն սիգէ տէրիմ՝ քի՛ Նէր
 ' իլէ կէօք զա՛իլ օլմատըգճա , շէրի՛աթըն ճիւմլէսի
 իթմամ օլունճայա տէյին՝ անտէն պիր հարֆ եա
 19 պիր հօգթա զա՛իլ օլմայաճագ տըր : Իմտի՛ ճէր
 քիմ պու էն քիւչիւք էմրլէրին պիրինի հագգ է-

- տիպ տէ , ատէմլերէ ելլէ թա'խմ էտերսէ , մէ-
լէքիւթ իւս սէմա վաթտա էն քիւչիւք տէնիլէճէք
տիր . ամմա հէր քիմ 'ամիլ օլուպ տա թա'խմ
էտերսէ , մէլէքիւթ իւս սէմա վաթտա պեղիւք
20 տէնիլէճէք տիր : Զիրա սիղէ տերիմ քի' ինէք
սալաճընը իւլէմա վէ ֆերիսիլերին սալաճ ճուան
ղիյաւտէ օլմազ իսէ , մէլէքիւթ իւս սէմա վաթտա
սալա կիրմէյէճէքսինիլ :
- 21 Իսքի զէման ատէմլերինէ' Գաթլ էթմէ էտին ,
' վէ հէր քիմ գաթլ էտերսէ , հիւ մէ միւսթաւ
թաճազգ օլաճազ տըր' տէնիլախինի իշիթաինիլ :
- 22 Յագաթ պէն սիղէ տերիմ քի' Հէր քիմ գարնաւա-
շընա սէպէպսիլ զազապ էտերսէ , հիւքմէ միւս-
թաճազգ օլուր . վէ հէր քիմ լէնտի գարնաւաշը-
նա' Բազա տէրսէ , միլլէթ մէ՛յիսինին հիւքմիւնէ
միւսթաճազգ լուր . վէ հէր քիմ' Ահմազ տէրսէ :
- 23 Ճէհէննէմ աթէլչինէ միւսթաճազգ օլուր : Իւտի
թազաթիմէլի մէզպաճա կէթիրտիյինտէ' օրատա
գարնաւաշընն սէնին 'ալէյհինտէ պիր շէյի օլադըր
- 24 Խաթիրընա կէլիրսէ : Թազաթիմէլի օրատա մէզպա-
ճըն էօնիւնտէ շըրազ , վէ կիտիպ էվիլէյա գարըն-
աւաշըն իլէ պարըշ անտէն սօկրա կէլիպ թազաթի-
- 25 մէլի թազաթիմ էլլէ : Խաւմիլ իլէ պէրապէր Խօլտա
իթէն' չապուզ անըն իլէ սուլճ օլ , քի խաւմիլ սէ-
նի գատըյա , գատը տաթի սէնի մէ'մուրա թէու-
- 26 լիմ էտիպ' զրնտանա աթըլմայաւըն : Հադիգաթէն
սանա տէրիմ շէ , Սօն մանկըրը էտա էթմէյինճէ'
օրատան չըգմայաճազարն :
- 27 [Իսքի զէման ատէմլերինէ'] Զինա էթմէյէտին
- 28 տէնիլախինի իշիթաինիլ : Յագաթ պէն սիղէ :

րիմ քի՛ Հէր քիմ հիսատտոն պիրինէ շէհվէթլէ
պագարսո , գալպինտէ ,տնըն իլէ գինաւ էթմիշ օ-

29 յուր : Իմտի սաղ կեօգիւն սէնին սիւրչմէնէ սէպէպ
ոլուր իսէ , աւը յըգարըպ՝ քէնտիկտէն տէֆ՝ էթ ,
գիրա ա՛գանտան պիրինին զայ՝ օլմասը պիւթիւն
ճէսէտիկին ճէհէննէմէ աթըլմասընտան սանա

30 խալըլը տըր : Վէ էկէր սաղ էլիկ սէնին սիւրչմէնէ
սէպէպ օլուր իսէ , աւը քէսիպ՝ քէնտիկտէն տէֆ՝
էթ . գիրա ա՛գանտան պիրինին զայ՝ օլմասը պիւ-
թիւն ճէսէտիկին ճէհէննէմէ աթըլմասընտան սա-

31 նա խալըլը տըր : Հէր քիմ զէվճէսինի պօշարսո ,

32 տնա թայագնամէ վէրսին՝ տէնիլմիշ տիր : Ֆա-
գաթ պէն սիգէ տէրիմ քի՛ Հէր քիմ գինատան
զայրի պիր սէպէպէ մէպնի զէվճէսինի պօշարսո ,
տնա գինաւ էթտիրի . վէ հէր քիմ պօշանմըշ օ-
լտն իլէ էվէնիրսէ , գինաւ էթմիշ օլուր :

33 Նինէ էսքի զէման տէմէրինէ՛ Խալսն եէրէ եէ-
մին էթմէյէսին , աւճագ եէմինյէ վա՛տ էթտիյինի
Բապպաւ էտաւ էտէսին՝ տէնիլտիյինի իշիթտինիզ :

34 Ֆագաթ պէն սիգէ տէրիմ քի՛ Ասլա եէմին էթ-
մէյէսինիզ . նէ սէմո հագգը իշիւն , գիրա Ալլա-

35 հըն թաթթը տըր . Նէ տէ զէմին հագգը իշիւն ,
գիրա աւըն սյագլտըրնըն պասամաղը տըր . նէ Ե-
րուստղէմ հագգը իշիւն , գիրա Մէլիքի՛ 'ագիմին

36 շէհրի տիր . Նէ տէ պաշըն հագգը իշիւն եէմին
էտէսին , գիրա պիր զըլը ագ Եախօտ գարա էյլէ-

37 մէյէ գատիր տէյիլ սին : Լաքին սէօգիւնիւզ Էվ-
վէթ՝ էվվէթ , խայր՝ խայր օլտուն . պոնդարտան
ղէյտտէսի շէրիրտէն տիր :

38 Կէօգէ կէօղ վէ տիշէ տիշ՝ տէնիլտիյինի իշիթ-

- 39 տինիդ : Ծագալթ պէն սիղէ տերիմ քի՝ Գեմիլյէ
 գարշը տուրմայասընըդ . լաքին հէր քիմ՝ սէնին
 սաղ եանաղընա վուրուր իսէ , ահա ոլ պիրինի տէ
 40 չէվիր : Վէ սէնին իյէ տա՛վաւ էտիպ՝ էնթարիկի
 41 սոյմագ իսթէյէնէ ճիւպպէնի տէ պրագ : Վէ սէնի
 պիր միլ կիթմէյէ իճպար էտէն քիմսէ իյէ իքի
 42 Գլ կիթ . Սէնտէն տիլէյէնէ վէր , վէ սէնտէն էօ-
 տիւնճ ալմագ իսթէյէնտէն եիւզ չէվիրմէ :
 43 Դօնշըկը սէվէսին վէ տիւշմէնիկէ պուղզ էտէ-
 44 սին՝ տէնիլտիյինի իշիթտինիդ : Ծագալթ պէն սիղէ
 տերիմ քի՝ Տիւշմէնլէրինիդի սէվինիդ , սիղէ պէտ
 տուա էտէնլէրէ խայր տուա էյլէյինիդ , սիղէ
 պուղզ էտէնլէրէ էյիլիք էտինիդ , վէ սիղի ինճի-
 տէնլէր հէմ՝ սիղէ թէ՛ատտի էտէնլէր իյիւն ու՛ա
 45 էտինիդ . Թա քի սէմազալթտա ոլան Փէտէրինիդին
 Լվլտտը ոլասընըդ . զիրա քէնտի կիւնէշինի Ֆէնա-
 լար իյէ էյիլէր իւզէրինէ տողտըրըր . հէմ՝ սալիհ
 վէ Փասըզ քիմսէլէր իւզէրինէ եաղմուր եաղտը-
 46 ըրը : Զիրա սիղի սէվէնլէրի սէվէր իսէնիդ , նէ՛ էճ-
 րինիդ ոլուր . կէօմրիւքճիւլէր տախի հէման էյլէ
 47 էթմէզլէ՛ր մի : Վէ էկէր եայընըդ գարնտաշարը-
 նըդա սէլամ վէրիր իսէնիդ , զիյ ուէ նէ՛ էթմիշ
 ոլուրսընըդ . կէօմրիւքճիւլէր տախի էյլէ էթ-
 48 մէզլէ՛ր մի : Իմտի սէմազալթտա ոլան Փէտէրինիդ
 քեամիլ ոլտըրը կիպի՝ սիզ տախի քեամիլ ոլու-
 նըդ :

ՊԱՊ 6

1 Ատէմլէրէ կէօրիւնմէք իյիւն , սատագանըզը սնդկ-
 րին էօնիւնսէ վէրմէքտէն սագընընըդ . եօգսա սէ-

- մատաւթ տա օլան փետերինիզին 'ինտինտե և ճրինիզ
2 օլմազ : Իմտի սատագա վերտիյինյտե , միւրա'իլերին
սինազոս , արտա վե սօզ ազլարտա , ատեմլեր թարա-
ֆընտան մետ՝ օլունմազ իչին և էթ տիքլերի կիպի ,
էօնիւնձէ պօրու չալմայասըն . հազիգաթ էն սիզէ
3 տերիմ քի , Անլեր էճրլերինի ալմըշլար տրր : Ամմա
սէն սատագա վերտիյինյտե' սոյ էլին սազ էլինին
4 էթ տիյինի պիլմէսին . Քի սատագան կիզլիտե օլա ,
վէ կիզլիտե կէօրէն փետերին սանա 'ալէնէն միւ-
քեաֆաթ էտեճէք տիր :
- 5 Վէ տու'ա էթ տիյինյտե , միւրա'իլեր կիպի օլմա-
յասըն . զիրա անլեր ատեմլերէ կէօրիւնմէք իչին
սինազօղլարտա վէ քէօշէ պաշլարընտա տուրուպ
տու'ա էթ մէյի սէվերլեր . հազիգաթ էն սիզէ տե-
6 բիմ քի , Անլեր էճրլերինի ալմըշլար տրր : Ամմա
սէն տու'ա էթ տիյինյտե խալվէթ ինկէ կիր , վէ գա-
փուլը գափալլըպ' կիզլիտե օլան փետերինկէ տու'ա
էլլէ . վէ կիզլիտե կէօրէն փետերին սանա 'ալէնէն
7 միւքեաֆաթ էտեճէք տիր : Վէ տու'ա էթ տիյի-
նիզտե փութ փերէսթլեր կիպի պիհուտե եերէ սէօզ
չօղալթմայընը . զիրա անլեր չօք սէօյլէտիքլերի
իչին միւսթէճապ օլաճազլարընը գանն էտերլեր :
8 Սիզ անլերէ պէնզէմէյինիզ . զիրա փետերինիզ
միւհթաճ օլտըղընը շէյլերի' սիզ քէնտիսինտէն
9 թալէպ էթմէզտէն էվվէլ պիլիր : Իմտի սիզ պու-
մինվալ իւզրէ տու'ա էտինիզ , Լյ սէմաւաթ տա
10 օլան փետերիմիզ , իսմին մոլգատտէս օլտուն : Մէ-
լէքի թիւն կէլսին . իրատէթին սէմատա օլտըղը
կիպի , եեր իւզերինտե տաթի իճրա օլունսուն .
11 Եւվմի էքմէյիմիզի պիզէ պու կիւն վէր .

- 12 Վէ պիղէ՝ սուչյուս օյսնլարա պաղըշլատըղմըյ
 13 միսիլիւ, պիղիմ՝ Ժսուչլարըմըյը պաղըշլա . Վէ
 պիղի իղվայա կէթիւմէ, լաքին պիղի շէրիտէն
 գուրթար . զիրա մէլէքիւթ վէ գուտրէթ վէ 'իզ-
 ղէթ իլ էլ էպէտ սէնին տիր . Ամին .
- 14 Զիրա ատէմլէրէ սուչլարընը պաղըշլատըղընը
 15 թաղտիրտէ, սէմափի Փէտէրինիղ տախի սիղէ պա-
 16 ղըշլայաճաղ տըր . Ամնա ատէմլէրէ սուչլարընը
 պաղըշլամատըղընը սուրէթտէ, Փէտէրինիղ տա-
 խի սիղին սուչլարընը պաղըշլամայաճաղ տըր .
- 16 Վէ օրուճ թու.թտըյընըյ ղէման միւրա'իլէր
 կիպի մաչղսւն շէճրէլի օյմայընը . զիրա անլէր
 օրուճ թու.թտըյընընը ատէմլէրէ կէօսթէրմէք ի-
 շիւն շէճրէլէրինի պողաղլար . Նաղիղաթէն սիղէ
 17 տէրիմ՝ քի, Անլէր էճրլէրինի ալմըշլար տըր . Ամ-
 մա սէն օրուճ թու.թտար իրէն՝ պաշընը եաղլայըյ
 18 եիւղիւնիւ եըյգա . Շէյլէ քի օրուճ թու.թտըղընը
 ատէմլէրէ տէյիլ, անճաղ կիղլիտէ օլան Փէտէրինկէ
 կէօսթէրէսին . վէ կիղլիտէ կէօրէն Փէտէրին սանա
 ['այլէնէն] միւքեաֆթէ կտէճէք տիր .
- 19 Քէնտինիղ իշիւն եէր իւղէրինտէ խաղինէլէր
 ճէմ՝ էթմէյինիղ . օրատա կիւվէ վէ փաս պողար .
 վէ խըրսըղլար տիվարը տէյիպ՝ սըրգաթէ կտէրլէր .
- 20 Ամնա քէնտինիղ իշիւն սէմտա խաղինէլէր ճէմ՝
 էտինիղ . օրատա նէ կիւվէ վէ նէ փաս պողար .
 նէ տէ խըրսըղլար տիվարը տէյիպ սըրգաթէ կտէր-
 21 լէր . Զիրա խաղինէնիղ Տէր նէրէտէ իսէ . գալպի-

- 22 նիզ տախի որոտառ օլաճագ տրր : ճէսէտին չը-
րաղը կէօզ տիր . իմտի էկէր կէօզիւն սաֆ իսէ ,
- 23 պիւթիւն ճէսէտին միւնէվվէր օլուր . Լաքին կէօ-
զիւն ֆէնա օլտըղը չալտէ՝ պիւթիւն ճէսէտին
գարանլըգ օլուր . իմտի սէնտէ օլան նուր գարան-
լըգ իսէ , օլ գարանլըգ նէ՝ գատար օլաճագ տրր :
- 24 Հիչ պիր քիմսէ իքի էֆէնտիյէ գույլըգ էտէմէզ .
զիրա եա պիրինէ պուղզ էտիպ՝ տիկերինի սէվէ-
ճէք տիր , եախտա պիրինէ միւլագէմէթ էտիպ՝
, տիկերինի թաճգիր էտէճէք տիր . չէմ Ալլահա
չէմ տէ մայէ գույլըգ էտէմէզսինիզ :
- 25 Պուշա պինա՛ն սիգէ տերիմ քի՝ Հայաթընըզ
իչիւն նէ եէյէճէյինիգի վէ նէ իչէճէյինիգի վէ
չէմ տախի ճէսէտինիզ իչիւն նէ կիյէճէյինիգի
էնտիչէ էթմէյինիզ . չայաթ թա՛ամտան , վէ ճէ-
- 26 սէտ էլպիտէտէն էվլա տէյիլ մի տիր : Հավա
գուշտորնա պագընըզ . զիրա նէ էքերլէր , նէ պի-
չերլէր վէ նէ տեր սնպար էտերլէր , վէ սէմափի
ֆէտերինիզ անլէրի պէսլէր . սիզ անլէրտէն էֆ-
- 27 զալ տէյիլ մի սինիզ : Վէ սիգտէն քի՛մ էնտիչէ
էթմէքլէ՝ պոյուշա պիր տրչըն զամմ էթմէյէ գա-
- 28 տիր տիր : Ելպիտէ իչիւն տախի նի՛չիւն էնտիչէ
էտերսինիզ . սահրանըն զամպագլարընա տիգգաթ
էտինիզ , նա՛սըլ պէզիւրլէր . նէ չալըջըրլար , նէ
- 29 իփլիք պիւքերլէր : Լաքին սիգէ տերիմ քի , Սո-
ղոմոն պիլէ ճիւմլէ տարաթըլլէ անլէրտէն պիրի
- 30 կիպի կիյինմիշ տէյիլ իտի : Պու կիւն մէվճուտ
օլուպ՝ ետրըն ֆուրուշա-աթըլան սահրա օթմէնու

- Այլա՜հ պէտքէ կիյնտիրտիյի հալատ , սիցի տահա
 գիյատէ կիյնտիրմէ՞ղ մի , էյ իմանը նոգսան ա-
 31 լանլար : Իմտի՛ նէ՞ եէյէճէյիլ , վէ նէ՞ իչէճէ-
 յիլ , վէ նէ՞ կիյէճէյիլ՝ տէյերէք էնտիչէ էթմէ-
 32 յիհիլ . Զիւնքի պունլարըն ճիւմլէսի թա՛իֆէլերին
 մտթլուպը տրր . զիրա սէմալի ֆէտէրինիլ պուն-
 լարըն ճիւմլէսինէ միւհթմա՞ ոլտըղընրլը պիլիր :
 33 Լարին էվվէլա Այլահըն մէլէրիւթիւնիւ . վէ անըն
 տալահընը թալէպ էյլէյինիլ , վէ պունլարըն ճիւմ-
 34 լէսի տաթի օիլէ իհսան ոլունաճազ տրր : Իմտի
 ետըն իչիւն էնտիչէ էթմէյինիլ . զիրա ետընքի
 կիւն քէնտի շէյլէրի իչիւն էնտիչէ էտէճէք տիր .
 հէր կիւնէ քէնտի տերտի քեաֆի տիր :

ՊԱՊ 7

- 1 Հիւքմ էթմէյինիլ , քի հիւքմ ոլունմոյտսընըլ :
 2 Զիրա էթտիյինիլ հիւքմլէ սիլ տաթի հիւքմ ո-
 լունաճազսընըլ , վէ էօյշտիւյիւնիւլ էօյշէքլէ սի-
 3 զէ էօյշիւլէճէք տիր : Վէ նի՛չիւն գարնտաշը-
 նըն կէօղիւնտէքի չէօփէ պաղըյօրսըն տա՛ քէն-
 տի կէօղիւնտէ ոլտն մերթէյէ տիգգաթ էթ-
 4 մէզսին : Եաթօտ քէնտի կէօղիւնտէ մերթէք
 վար իքէն , գարնտաշընա՛ կէլ կէօղիւնտէն չէօ-
 5 փիւ չըգարալըմ՝ նոսըլ տէյէ պիլիրսին : Էյ միւ-
 րա՛ի , էվվէլա մերթէյի քէնտի կէօղիւնտէն չը-
 գար , վէ օ զէման գարնտաշընըն կէօղիւնտէն չէօ-
 6 փիւ չըգարմոգ իչիւն էյիճէ կէօրէճէքսին :
- 7 Մուգատտէս նէսնէյի քէյպլերէ վէրմէյինիլ , վէ
 ինճուլէրինիգի խընզիրլէրին էօնիւնէ աթմոյը-

նրդ . ումնյա քի սննկերի ոյադլարըլէ չիյնէլէլէր .
վէ տէսնիւպ սիգի երրթալար :

- 7 Թալէպ էտինիզ , սիգէ վէրիլէճէք տիր . արայը-
նրդ , պուլաճագսընըզ . գափուլը չալընըզ , վէ սի-
8 զէ տարլաճագ տըր : Զիրա հէր Թալէպ էտէն՝ ա-
լըր , վէ արայսան՝ պուլուր , վէ գափուլը չալանա
9) աչըլաճագ տըր : 'Աճէպա սիպտէն հափնկը ասէմ՝
պուլունուր քի՝ օղլու քէնտիսինտէն էքմէք Թալէպ
10 էթտիյի հալտէ , սնա Թաշ վէրէ . Վէ պալըզ
11 Թալէպ էթտիյի հալտէ , սնա երլան վէրէ :
տի էկէր սիզ եարամաղ իքէն՝ էվլատընըզա շի
'աթիյէլէր վէրմէյի պիլիրսէնիզ , սէմափաթտա օ-
լան Փէտէրինիզ նէ՝ գատար պիյատէ՝ քէնտիստէն
Թալէպ էտէնլէրէ նի՝մէթլէր վէրէճէք տիր :
- 12 Խմաի աստէմլէրին սիգէ հէր նէ մու'ամէլէ էթմէ-
լէրինի իսթէրսէնիզ , սիզ տաթի անլէրէ էզլէ է-
տինիզ . զիրա շէրի՝աթ վէ փէյղամպէրլէր պուշ-
տան իպարէթ տիր :
- 13 Տար գափուտան կիրինիզ , զիրա հէլաքա կէօ-
թիւրէն գափու կէնիշ վէ եօլ վասի՝ տիր ,
14 վէ սնտէն կիրէնլէր չօգ տըր : Զիրա հայաթա
կէօթիւրէն գափու տար վէ եօլ էնսիզ տիր , վէ
անը պուլանլար տղ տըր :
- 15 Սալանճը փէյղամպէրլէրտէն սագընընըզ . անլէր
սիգէ գօյուշ լիպասըլէ կէլիրլէր , տմմա պաթընէն
16 գափըճը գուրտ տըրլար : Անլէրի մէյվէլէրինտէն
թանըյաճագսընըզ . տիքէնլէրտէն իւզիւմ , եա
17 տէվէ տիքէնլէրինտէն ինճիր տէվչիրիլի՞ր մի . Պէյ-
լէճէ հէր էյի աղաճ էյի մէյվէ վէրիր , վէ Ֆէնա
18 աղաճ Ֆէնա մէյլէ վէրիր : Էյի աղաճ Ֆէնա

- մէյվէ վերեմէզ, ֆէնա աղաճ տախի էյի մէյվէ
 19) վերեմէզ, էյի մէյվէ վերմէյէն հեր աղաճ քէսի-
 20) իսպ՝ աթէշէ աթըլըր, Իմտի անլերի մէյվէլերին-
 տէն թանըյաճագսընըզ,
 21) Պանա՝ Էա՝ Բապպ, Էա՝ Բապպ՝ տէյէն հեր քիմ-
 սէ մէյլէքիւթ իւս սէմալաթա կիրեճէր տէյիլ
 տիր, անճագ սէմալաթաա օլսն ֆէտէրիմին իրա-
 22) տէթինի ֆի'իլէ կէթիրէն Կէրէր, Ոլ կիւնտէ պանա
 չօգ քիմնէլէր՝ Կա՝ Բապպ, Էա՝ Բապպ, սէնին իս-
 մինլէ փէյղամպերիք էթմէտիք մի, վէ սէնին իս-
 մինլէ ճիննլէր չըգա՞րմատըզ մը, վէ սէնին իսմին-
 լէ չօգ միւ՝ճիզէլէր իճրա էթմէտիք մի՝ տէյէճէք-
 23) լէր, Պէն տախի օ զէման անլերէ՝ Սիղի ապլա թա-
 նըմատըմ, պէնիմ Խանըմտան կիտինիզ, էյ ֆըսգ
 իշլէյէնլէր՝ տէյիւ 'ալէնէն սէոյլէյէճէլիմ՝
 24) Իմտի պու սէօզլերիմի հեր իշիտիպ անլերի ֆի'ի-
 լէ կէթիրէնի՝ քէնտի խանէսինի գայա իւզէրինտէ
 պինա Էտէն 'ազիլ պիր ատէմէ թէշպիհ Էտէրիմ՝
 25) Վէ Եաղմուր Եաղտը վէ սէյլլէր կէլտի վէ բիւզ-
 կէարլար էստի տէ, օլ խանէյէ չարփաթլարըն-
 տա, թէմէլի գայա իւզէրինտէ գուրուլտըղը սէ-
 26) պէպտէն Երգըլմատըր, Վէ պու սէօզլերիմի հեր ի-
 շիտիպ անլերի ֆի'իլէ կէթիրմէյէն՝ քէնտի խանէ-
 սինի գում իւզէրինտէ պինա Էտէն ահմագ պիր
 27) ատէմէ թէշպիհ օլունուր, Վէ Եաղմուր Եաղտը
 վէ սէյլլէր կէլտի վէ բիւզկէարլար Էտտի տէ, օլ
 խանէյէ չարփաթլարընտա Երգըլտըր, վէ անըն
 Երգըլմատըր 'ազիմ իտի,
 28) Վէ Յիսուս պու սէօզլերի թէքմիլ էթտիլի զէ-
 ման, խալգ անըն թա'լիմինէ հպրան գալտըլար,

- 2) Զիրա անդերէ 'իւրեմա կիպի տէյիլ . անճադ հիւ-
քիւմէթ սահիպի կիպի թա'լիմ էտէր իտի :

ՊԱՊ 8

- 1 Վէ տաղտան էնտիյիյիտէ անըն տրտընճա պիր
2 չօգ ճէմա'աթլար կիթտի . Վէ իշթէ պիր ճիւ-
ղամլը կէլիպ' Նա Բապպ , էկէր իսթէրսէն , պէնի
թաթհիր էթմէյէ գատիր սին' տէյէրէք անա սէճ-
3 տէ էյլէտի . Վէ Յիսուս' իսթէրիմ , թաշիր օլ
տէյէրէք էլինի : Ազատըպ անա տօգուշտու օ տա-
4 խի տէր 'ազապ ճիւղամընտան թաշիր օլտու : Վէ
Յիսուս անա' Սաղըն քիմմէյէ սէօյլէմէյէսին , լա-
քին կիտիպ քէնտիկի քնաշինէ ճէօսթէր , վէ ան-
լէրէ շէհտակթ յիմադ իշիւն Մոփսէսին էմր էյլէ-
տիյի թագտիմէ ի թագտիմ էյլէ տէտի :
5 Վէ [Յիսուս] Ասփառնայուճա կիրտիյիյիտէ , եա-
նընա պիր եիւզ պաշը կէլտի , վէ րէճա էտէրէք ,
6 Նա Բապպ , խրտմէթքեարըմ խանէտէ քէօթրիւմ
եաթըպ լիշտտէսրյլէ էղիյէթ շէքմէքաէ տիր տէ-
7 տի : Յիսուս տախի անա' Պէն կէլիր անա շիֆա
8 ղէրիրէմ' տէտի : Երւզ պաշը իսէ ճէվապէն Նա
Բապպ , տամըմըն ալթընա սէնին կիրմէնէ պէն լա-
յրդ տէյիլ իմ . անճադ պիր սէօլ սէօյլէ , խրտ-
9 մէթքեարըմ շիֆա պուլուր : Զիրա պէն թաշթ ը
հիւքիւմէթաէ պուշուշմիշ պիր ատէմ' շլուպ' պէ-
նիմ տէ թաշթ ր իտարէմտէ 'ապքեր պուլլանմաղլէ
պիրինէ' Աթ տէտէ իմտէ' կիտէր , վէ տիպէրինէ'
Կէյ ԴէԴէԴէԴէ' կէլիր : Վէ գուլըմա' Շուշու եափ'
10 ԴէԴէԴէԴէ , եափար' տէտի : Յիսուս տախի պօանա

- իշրին սպրիհաւ՝ թէ առճծիւ պէտերէք որտորնճա կէ-
լէնլէրէ՝ Հագիգաթէն սիղէ տերիմ քի , պէնի Խ-
րայէլաւ պիլէ պու գաստար իման պուլմատըմ :
- 11 Վէ սիղէ տերիմ քի՝ Եարգտան վէ դարպտան չոգ
քիմսէլէր կէիւպ , Աբրահամ վէ Խահակ վէ Յա-
կոր իլէ պէրապէր մէլէքիւթ իւս սէմապաթտա
- 12 սօֆրայա օթուրաճագլար : Ամմա մէլէքիւթիւն
էվլատը խարիճի գուլմէթէ տթըլաճագ տըր . օրա-
տա աղլայր Վէ տիշ գըճըրտամասը օլաճագ տըր՝
- 13 տէտի : Վէ Յիսուս եիւզ պաշըյա՝ Կիթ , վէ սա-
նա ինսանըղնա կէօրէ օլսուն՝ տէտի . վէ օլ սա-
տթ խըտմէթ քեարը շիֆա պուլտու :
- 14 Վէ Յիսուս Պետրոսըն խանէսինէ կէլիպ՝ տնըն
գայն վալիտէսինի հիւմմայա թութուլմըշ վէ եաթ-
- 15 մըշ կէօրտիւլիւնտէ , Անըն էլինէ տօգուճագլէ՝
հիւմմասը զաիլ օլտու . օ տախի գալգըպ՝ անա
խըտմէթ էյլէտի :
- 16 Վէ տիշտմ՝ օլտըգտա եանընա չոգ մէճնուճ
քիմսէլէր կէթիրիտի . օ տախի բուհլարը քէլամլէ
չըգտըրպ՝ ճիւմլէ 'իլլէթլի օլանլարա շիֆա վէրտի :
- 17 Թա քի Լսայի փէյղամպէր վասըթասըյլէ՝ Օ խաս-
թալըգլարըմըղը ալար , վէ մարաղլարըմըղը եիւք-
լէնտի՝ տէյիւ պույուրըլան քէլամ իթմամ օլուճա :
- 18 Վէ Յիսուս էթրաֆընտա պիր չոգ ճէմա՝աթլար
կէօրմէքլէ , օլ պիր թարաֆա կէչիլմէսինի էմը
- 19 էթտի : Վէ 'իւլէմատան պիրի եագլաշըպ անա՝
Եա մու՝ալլիմ , հէր նէրէյէ կիտէրսէն , պէն տը-
- 20 տընճա կէլիրիմ՝ տէմէտի իւզէրինէ , Յիսուս անա՝
Թիլքիլէրին ինլէրի վէ հապա գուշարըլըն եուվա-
լարը վար տըր , լաքին Իպն իւլ ինսանըն քէնտի

- 21 պաշընը գոյաճագ եւրի եօդ արբ տէտի : Վէ շակիրտլէրինտէն պուլոււնան տիկէր պիրի անա՝ Լֆէնտի , պանա իզն վէր , էվվէլա կիտիպ փէտէ-
- 22 րիմի տէֆն էտէյիմ՝ տէտի : Ամմա Յիսուս անա Արտըմճա կէլ . պրագ էօյիւլէր քէնտի էօյիւլէրինի տէֆն էթսինլէր՝ տէտի :
- 23 Վէ գայըղա կիրտիյինտէ՝ շակիրտլէրի տտիի
- 24 անըն արտընճա՝ կիրտիլէր : Վէ իշթէ սէնիդտէ ոլ տերէճէ շիտտէթլի ֆուրթոււնա զուհուր էթտի քի , գայըգ տալղալարլէ էօրթիւլիւյօր իտի . քէնտիտի
- 25 իսէ ուլլումագտա իտի : Վէ շակիրտլէրի եանընա կէլիպ՝ էֆէնտի , պիզի դուրթար , Տէյաք օլույօ-
- 26 րըզ՝ տէյէրէք , անը ուլլանտըրտըլար : () տախի անլէրէ՝ էյ իմանը նագսան օլանյար , նի՞չիւն գօրգագ սընըզ՝ տէտի . օ դէմոն գայըղա՝ ըիւզկեարլար իէ տէնիզի ազարլատր . վէ զայլէթ իմանլըզ օլտու :
- 27 Վէ օլ տտէմլէր՝ Պու նաւըլ յիմսէ տիր քի՝ Տէմ ըիւզկեարլար Տէմ տէ տէնիզ անա իթաւթ էտէր՝ տէյէրէք թէ՝ աճճիւպ էթտիլէր :
- 28 Վէ էօթէ թարաֆա Գերգեսիլէրին տիյարընա կիրտիյինտէ . յէզարլարտան չըգմըշ իքի յէճնոււն անը գարըլլատը . վէ զայլէթ ազղըն օլմալարը Ծի-Տէթիլլէ օ եօլտան քիմսէնին կէշմէսի միւմքին
- 29 տէյիլ իտի : Վէ իշթէ՝ Նա Յիսուս Իպն Ուլլաճ , պիզիմ իլէ սէնին նէ՞ իշին վար . պուրպա վագթընտան էվվէլ պիզէ՝ 'ազա՞պ էթմէք իշիւն մի
- 30 կէլտին՝ տէյէրէք ֆէրեստ էթտիլէր : Վէ անլէրտէն ուղագտա օթլանըր պէզիւք պիր տօնուզ
- 31 սիւրիւսիւ վար իտի : Վէ ճիննլէր անա եալվարըպ՝ էկէր պիզի չըգարըր իսէն , պիզէ տօնուզ սիւրիւ-

- 32 սիւնէ կիրմէյէ իղն վէր՝ տէտիւէր : Օ տախի ան-
լէրէ՛ կիրմինիդ՝ տէտիքտէ , չըգըպ տօնուզ սիւրիւ-
սիւնէ կիրտիւէր . վէ իշթէ պիւթիւն սիւրիւ ուշ-
րուժտան տէնիդէ աթըլըպ՝ սուլարտա թէլէֆ օլ-
- 33 տու : Վէ անլէրէ՛ օթյատանլար ֆիրարլէ շէհրէ
վարըպ՝ պիւթիւն վազըւայը . վէ մէճնուշլարըն
- 34 քէյֆիլէթիւնի նազլ էթտիւէր : Վէ իշթէ պիւ-
թիւն շէհր էն-լէ-Նիսուսը դարչըլամաղա չըգըպ՝
անը կէօրտիւլլէրիւտէ , հուտուտլարընտան չըգ-
մասընը րէճա էթտիւէր :

ՊԱՊ 9

- 1 Վէ գայըղա կիրիպ էօթէ թարաֆա կէլէրէք ,
- 2 քէնտի շէհրիսէ կէլտի : Վէ իշթէ անա տէօշէք-
տէ եսթսար պիր քէօթըրիւմ՝ կէթիրտիւէր . վէ Յի-
սուս անլէրին իմանընը կէօրմէքլէ : քէօթըրիւմէ՛
Ողլըմ՝ ճէսարէթլէն , կիւնահլարըն՝ սանա 'աֆվ
- 3 օլուհտու տէտի : Վէ իշթէ 'իւլէմատան պա'ղը-
լարը քէնտի քէնտիլէրինէ՛ Պու տտէմ՝ քիւֆի է-
- 4 տիյօր՝ տէտիւէր : Վէ Յիսուս անլէրին էֆքեարընը
պիլմէքլէ տէտի քի՛ Նի՛լիւն դալպլէրինիդտէ ֆէ-
- 5 նա շէյլէր սիւշիւնիւյօրսընը . Ձիւնքի հա'նկըսը
գօլայ տըր , կիւնահլարըն՝ 'աֆվ օլուհտու տէմէ-
- 6 սի՛մի , եօգսա՝ Գալգ վէ կէզ՝ տէմէսի՛ մի : Ամմա
Խպն իւլ ինսանըն հէր իւզէրինտէ կիւնահլար 'աֆվ
էթմէյէ հիւքիւմէթի վար իտիլինի պիլմէնիզ ի-
- շիւն , (օ ղէմառն քէօթըրիւմէ ,) Գալգ տէօշէյինի
- 7 դալտըլըպ խանէնէ կիթ՝ տէտի : Օ տախի գալգըպ
- 8 խանէտինէ կիթտի : Վէ խալգ զո-ն- կէօրմէքլէ

- 17 Է՛ երբթըղը տա՛հա ֆէնա օլուր : Վ՛է եէնի շէրա-
պը էպքի թուլումլարա գումաղլար . եօգսա թու-
լումլար երբթըլլա՛ շէրապ տէօքիւլիւր , վ՛է թու-
լումլար տախի թէլէֆ օլուր . լաքին եէնի շէրա-
պը եէնի թուլումլարա գօրլար , վ՛է իքիսի տէ
մահֆուղ օլուր՝ տէտի :
- 18 Պու շէյլէրի տնյէրէ սէօյլէմէքտէ իքէն , իշ-
թէ պիր րէ՛իս կէլիպ տնա սէճտէ էտէրէք՝ Գը-
ղրմ՝ էլան վէֆաթ էթմիշ տիր , լաքին սէն կէլ ,
անըն իւլէրինէ էլինչի գօ , վ՛է չայաթ պուլաճագ
- 19 տըր՝ տէտի : Յիսուս տախի գաղղըպ՝ շակիրսլէրի
իլէ պէրապէր անըն արտընճա կիթտի :
- 20 Վ՛է իշթէ օն իքի սէնէտէն պէրու նէղֆի տէ-
մէ միւլթէլյա օլան պիր գարը՝ արգասընտան եագ-
- 21 լաշըպ իպասընըն էթէյինէ տօգուստու : Զիրա
քէնտի քէնտինէ՝ Նայընըղ իպասընա տօգուստամ՝
- 22 խէլաս պուլուրըմ՝ տէր իտի : Վ՛է Յիսուս տէօ-
նիւպ անը կէօրտիւքտէ՝ Ճէսարէթլէն , էյ գըղըմ՝
իմնընչ սէնի խէլաս էյլէտի՝ տէտի . գարը տախի
օլ սա՛աթ խէլաս պուլտու :
- 23 Վ՛է Յիսուս օլ րէ՛իսին խանէսինէ կէլիպ՝ նէյգէնլէր
- 24 իլէ վէլվէյէ էտէն խալգը կէօրտիւքտէ, Անլէրէ՝ Զէ-
քիլինիլ , զիրա գըղ վէֆաթ էթմէտի , անճագ ու-
- 25 յույօր՝ տէտի . վ՛է տնա կիւլտիւլէր : Իմտի խալգ
չըգարըլտըգտա, քէնտիսի իշէրի կիրիպ՝ գըղըն էլինի
- 26 թուլթտու . օ տախի գաղղտը : Վ՛է պու վագը՝ անըն
խապէրի օլ տիյարըն հէր թարաֆընա շայը՝ օլտու :
- 27 Վ՛է Յիսուս օրատան իլէրի կիտէր իքէն , ար-
տընճա իքի քէօր ատէմ՝ կէլիպ՝ Նա Իպն ի Դա-
իթ , պիղէ մէրհամէթ էյլէ՝ տէյերէք ֆէրեստ

- 28 էտերլէր իտի : Աւէ էվէ կիրտիյինտէ , ու քէօրլէր
անըն՝ եանընա կէլտիլէր , Յիսուս տախի անլէրէ՝
Պուշու էթմէյէ գատիր օլտըղըմա ինսնըր մը սընըզ՝
տէմէքլէ , անլէր անա՝ Պէլի , եա Բուպպ՝ տէտիլէր :
- 29 () գէման կէօպլէրինէ տօգուշուպ՝ Սիզէ իմանընըզա
30 կէօրէ օյսուշ՝ տէտիւ : Աւէ անլէրին կէօպլէրի տալտը-
վէ Յիսուս անլէրէ՝ Սաղընըն , քիմնէ պիլմէտին՝ տէ-
31 յիւ էքիտէն թէնպի՛ն էյլէտի : Անլէր իսէ չըգըպ՝
պիւթիւն ու տիյարտա խապէրինի նէշր էթտիլէր :
- 32 Վէ անլէր չըգար իքէն , իշթէ եանընա տիլթիզ
33 վէ մէճնուշ պիր տտէմ՝ կէթիրտիլէր : Աւէ ճինն
չըգարլտըգտա , ու տիլթիզ սէօյլէտի . վէ խալգ
թէ՛սճճիւպ էտիպ՝ Իսրայէլտէ հիշ պիր վազըթ
34 պէօյլէ շէյ կէօրիւմէմիշ տիր՝ տէտիլէր : Փագաթ
Ֆերիտիլէր՝ Աիննլէրին րէ՛խի վասըթտըյլէ ճինն-
լէրի չըգարըր՝ տէտիլէր :
- 35 Աւէ Յիսուս անլէրին սինտօղօլարընտա թա՛լիմլէ
մէլէքիւթիւն պէշարէթինի վա՛ղ էտերէք , վէ
խալգտա հէր մարաղը վէ հէր խասթալըղը տէՓ՝
էտերէք , ճիւմլէ շէ՛նրլէրի վէ քէօյլէրի տօլաշըր
36 իտի : Աւէ խալգը կէօրմէքլէ անլէրէ շէ՛ֆգաթ էթտի-
վիրա չօպանը օլմայան գօյուշլար կիպի եօղոուն վէ
37 վիւրիշան իտիլէր : () գէման շակիրտլէրինէ խիթա-
պէն՝ կէրչի հասատ չօգ , ամմա՝ ամէլէ ազ տըր :
38 Իմտի հասատըն Սահպինէ , քէնտի հասատընա
ամէլէ կէօնտերսին տէյիւ նիյազ էտինիզ՝ տէտի :

1 Վէ օն իքի շակիրտինի եանընա չաղըրըպ , նա-

փաբ ըուհլար իւզէրինէ՝ անկերի չըգարմաղա վէ
հեր մարազը վէ հեր խաւթալըղը տէֆ՝ էթմէյե
անկերէ գուտրէթ վէրտի :

2 Վէ օն իքի ըսուլըն իսմէրի պուշլար տըր .
եա՞նի պիրինճիսի Պետրոս թէսմիյէ օլուհան Սի-

3 ման իլէ գարընտաշը Անդրեաս , Ջելլեգէոս օղլու
Յակոբոս իլէ գարնտաշը Յովհաննէս , Փիլիպպոս
վէ Բարթողոմէոս , Թովմաս վէ կէսմիրիւքճիւ Մատ-

4 Գապլը Ղէրէոս , Կանայը Սիմոն վէ անը էյէ վէրէն
Իսկարիովտը Յուդա :

5 Յիսուս պու օն իքիլերի կէսնտերիպ անկերէ
թէնպիհ էտերէք տէտի քի՝ Թա՛իֆէլերին եօլընա
կիթմէյինիզ , վէ Ասամարիալըլարըն պիր շէհրինէ

6 կիրմէյինիզ , Պուհտան իսէ պէյթ ի Խոսայէին զայ՝

7 օլմուշ գոլուհարընա վարընըղ : Վէ վարադընըղ-
տա՝ Սէլէքիւթ իւս սէմափաթ ետգլաշմըշ տըր՝

8 տէյերէք վա՛ղ էտինիզ : Խաւթալարա շիֆա վէ-
րինիզ , ճիւղամըլտըրը թաթհիր էտինիզ , [էօլիւ-
լէրի տիրիտինիզ ,] ճիննլերի չըգարընըղ . մէճճա-

9 նէն տլտընըղ , մէճճանէն վէրինիզ : Քէմերլէրի-
նիզտէ նէ աթուհ վէ նէ կիւմիւշ վէ նէ պագըր ,

10 Վէ եօլ իչիւն նէ տաղարճըղ վէ նէ իքի էնթարի
վէ նէ ալոգ գապլարը վէ նէ՝ տաթ թէտտրիք է-

11 Վէ հանկը շէհրէ վէ եա քէօյէ կիրիւսէնիզ , ան-
տէ քիմ լայըգ օլտըղընը սիւ՛ալ էախո՝ չըգընճա-

12 յա տէյին օրատա գալընըղ : Վէ խոնէյէ կիրտի-

13 յինիզտէ՝ անա սէլամ՝ վէրինիզ : Վէ էկէր օլ խա-
նէ լայըգ իսէ , սէլամընըղ անըն իւզէրինէ կէլ-

- սին . վե եկեր լայլագ տէյիլ իսե , սէլամընըզ սի-
- 14 զե կերի տէօնսիւն : Վէ սիգի հէր քիմ գապուլ
էթմէյիպ սեօզլերինիդի տիկլէմէզսէ , օյ խանէտէն
էախօտ օյ շէհրտէն չըգարդընըզտա՝ սյազլարընը-
- 15 րըն թօզընը սիլքինիդ , Հագիգաթէն սիգէ տերիմ
քի՝ Րուլ ի ճէզատա Սոդոմ՝ վէ Գոմօր տիյարընըն
հալի օյ շէհրին հալինտէն էհվէն օլուր :
- 16 Իշթէ պէն սիգի գոյուշլար կիպի գուրտլար տ-
րասընա կէօնտերիւրիմ . իմտի երլանլար կիպի 'ա-
գիլ վէ կեզլերճինլէր կիպի սատէտիլ օլունըզ :
- 17 Լաքին տտէմլէրտէն սագընընըզ . զիրա սիգի
միլլէթ մէճիսլէրինէ թէսլիմ էտիպ՝ սինաղօզլա-
- 18 րընտա տէյէճէքլէր : Հէմ տախի պէնիմ իչիւն՝
անլէրէ վէ թա'իֆլէրէ շէհատէթ օլմագ իւզրէ
հաքիմլէր վէ մէլիքլէր հուգուրընա ճէլոյ օլունա-
- 19 ճագսընըզ : Իմտի սիգի թէսլիմ՝ էթտիքլէրի գէ-
ման՝ Նասալ վէ նէ սեզլլէյէլիմ՝ տէյիւ էնտիշէ
էթմէյինիդ , չիւնքի նէ սեզլլէյէճէյինիդ սիգէ օլ
- 20 սա'աթտա վէրիլէճէք տիր : Զիրա սեզլլէյէնլէր
սիդ տէյիլ սինիդ , մամա սիզսէ սեզլլէյէն՝ Փէ-
- 21 տէրինիպին Րուհու տըր : Վէ գարնտաշ գարնտա-
շը , վէ փէտէր էվլատը էօյիւմէ թէսլիմ էտէճէք .
վէ էվլատ վալիտէյն 'ալէյհինէ գալըշըպ՝ տիլէրի
- 22 էօլտիւրէճէքլէր : Վէ իսիմ՝ իչիւն ճիւմլէ թա-
րաֆընտան պուղղ օլունաճագսընըզ . լաքին քիմ
քի նիհայէթէ գատար թէհամմիւլ էտէքսէ , օ
- 23 խէլաս պուլաճագ տըր : Վէ սիգէ պիր շէհրտէ
թէ'ատտի էթտիքլէրի գէման՝ տիկերինէ ֆիրար է-
տինիդ . զիրա հագիգաթէն սիգէ տերիմ քի՝ Իպն
իւլ ինսան կէլինճէյէտէք Խարայէլ շէհրլերինին

- 24 տեղերնի թէքմիլ էթմէյեճէքսինիլ : Նակիրտ մու-
 'ալլիսինտէն վէ գուլ էֆէնտիսինտէն իւսթիւն տէ-
 25 յիլ տիր : Նակիրտէ մու'ալլիսի կիպի , վէ գուլա
 էֆէնտիսի կիպի ոյմագ քիֆայէթ էտեր . խոնէ
 սահպինէ թէեղգերուղ տէտիրլերի հալտէ , անրն
 խոնէսի խալգընա նէ՛ գասար զիյատէ Կէյեճէլիւր :
- 26 Իմտի անլէրտէն գորգմայրնրդ , զիրա քէշֆ ոյւն-
 մայաճագ մախֆի , վէ պիլինմէյեճէք կիլլի պիր
 27 շէյ եօգ տըր : Սիղէ գարանլըգտա տէտիրլիսի ոյ-
 տընլըգտա սէօյլէյինիլ , վէ գուլաղընրդա սէզլէ-
 28 նիլէնի տամլար իւզէրինտէ ի'յան էտինիլ , Վէ
 ճանը էօլտիւրմէյէ գատիր ոյմայրա՛ ճէսէտի էօլ-
 տիւրէնլէրտէն գորգմայրնրդ . լաքին չէմ ճանը
 չէմ ճէսէտի ճէհէննէմտէ հէլաք էթմէյէ գատիր
 29 օլանտան գորգուներդ : Եթի սերչէ պիր փուլա սա-
 թրլմազ մը . վէ անլէրտէն պիրի Փէտէրինիգին
 30 իգնի ոյմագսըըն եերէ տիւշմէլ : Սիղին իսէ պա-
 31 շընըգըն գըլլարընըն ճիւմլէսի սայլըր տըր : Անըն
 իչիւն գորգմայրնրդ . սիղ չօգ սերչէլէրտէն էֆգալ
 32 սընըդ : Իմտի հէր քիմ ատէմլէրին հուզուրընտա
 պէնի իգրար էտերսէ , պէն տախի սէմալսթտա
 օլան Փէտէրիմին հուզուրընտա անը իգրար էտէ-
 33 ըիմ : Վէ հէր քիմ ատէմլէրին հուզուրընտա պէ-
 նի ինքեար էտերսէ , պէն տախի սէմալսթտա օ-
 լան Փէտէրիմին հուզուրընտա անը ինքեար էտէ-
 34 ըիմ : Զէմինէ սէլամէթ կէթիրմէյէ կէլտիմ զանն
 էթմէյինիլ . սէլամէթ տէյիլ , լաքին գըյրճ կէ-
 35 թիրմէյէ կէլտիմ : Զիրա ատէմի Փէտէրինտէն վէ
 գըզը վայիտէսինտէն վէ կէլինի գայն վայիտէսին-
 36 տէն սյըրմաղա կէլտիմ : Վէ ատէմին տիւշմէնլի-

- րի քէնտի խոնէտի խալգընտան ուլաճագ տըր :
- 37 Փէտէրի վէ եա վալիտէյի պէնտէն զիյատէ սէվէն՝
պանա լսյըգ տէյիլ տիր . վէ օղու վէ եա գըզը
պէնտէն զիյատէ սէվէն՝ պանա լսյըգ տէյիլ տիր :
- 38 Վէ խաչընդ տըլպ արտըմճա կէլմէյէն՝ պանա լա-
- 39 յըգ տէյիլ տիր : Հայաթընը պուլան՝ անը զայ՝
էտէճէք . վէ պէնիմ իչիւն հայաթընը գայ՝ էտէն՝
- 40 անը պուլաճագ շըր : Սիդի գապուլ էտէն՝ պէնի
գապուլ էթմիշ օղուր , վէ պէնի գապուլ էտէն՝
- 41 պէնի իրսուլ էտէնի գապուլ էթմիշ օղուր : Փէյ-
ղամպէր սըֆէթիյլէ պիր փէյղամպէր գապուլ է-
տէն՝ փէյղամպէր էճրինի սալաճագ , վէ սալիճ սը-
ֆէթիյլէ պիր սալիճ գապուլ էտէն՝ սալիճ էճրինի
- 42 սալաճագ տըր : Վէ հէր քիմ պու քիւչիւքլէրին
պիրինէ շակիրտ սըֆէթիյլէ հայընըզ պիր քեստէ
սօղուգ սու իչիրիրսէ , հազիզաթէն սիզէ տէրիմ
քի , Օլ քիմսէ էճրինտէն սալա մահրուլ օլմալա-
ճագ տըր :

ՊԱՊ 11

- 1 Վէ Բիսուս օն իքի շակիրտինէ էմր վէրմէյի թէ-
մամ էթտիքտէ , շէհրլէրինտէ վա՛ղ ու թա՛լիմ
էթմէք իւզրէ օրատան տագիմէթ էթտի :
- 2 Վէ Գովհաննէս գընտանտա Քրիստոսըն տմէլլէ-
րինի իշիթմէքլէ՝ Օլ կէլէճէք քիմսէ սէ՞ն մի սին ,
եօգսա տիկէր պիր քիմնէյլէ՝ մի մունթազըր օլա-
- 3 յըմ տէմէք իչիւն , Քէնտի շակիրտլէրինտէն իքիտի-
նի անըն եանընա կէռնտէրտի : Վէ Բիսուս անլէ-
րէ ճէվապէն՝ Աիսիպ իշիթտիյինիզ վէ կէօրտիւ-
յիւնիւզ շէյլէրի Գովհաննէսէ հազյ էտինիզ .
- 5 Քէօրլէր կէօրիւր , թօփալլար եիւրիւր , ճիւղամ

- 1 ըլլար թաթհիր օլունուպ՝ սաղըրլար իշիտիր , եօ-
 լիւլէր գըլամ Լաէր , ֆուգարայլս պէշտրէթ
 6 թէպշիր օլունուր : Վէ պէնիմ հազգըմտա սիւրչ-
 մէյէն նէ՝ միւպարէք տիր՝ տէտի :
 7 Վէ աշլէր կիթտիքտէ , Յիսուս Յովհաննէս
 հազգընտա խալգա սէյլէմէյէ պաշլատը . Պէրրի-
 յէյէ նէ՞ սէյր էթմէյէ չըգտընըզ , բիւղկետրտան
 8 սալլանան պիր դամը շ մը , Լաքին նէ՞ կէօրմէյէ
 չըգտընըզ , զարիֆ էովսպ կիյմիշ պիր տտէ՞մ մի-
 իշթէ զարիֆ Էւլաղ կիյէնլէր մէլիքլէրին խանէլէ-
 9 բինտէ պուլունուրլար : Լաքին նէ՞ կէօրմէյէ չըգ-
 տընըզ , պիր փէյղամպէ՞ր մի . պէլի , սիգէ տէրիմ
 քի՝ Փէյղամպէրտէն տէ տաշա պէօյիւք տիր :
 10 Զիրա՝ իշթէ պէն սէնտէն իլէրի , Եօրպը Էօնիւնճէ
 հաղըրլայաճագ օլան բէսուլըմը իրսոյ Էտէճէյիմ՝
 տէյու հազգընտա Եաղըմըշ օլան զաթ պու տըր :
 11 Հաղիգաթէն սիգէ տէրիմ քի՝ Գարըլարտան տօ-
 ղանլար արսաւնտա վաֆթիլ Էտիճի Յովհաննէս-
 տէն պէօյիւք քիմոէ զուհուր էթմէմիշ տիր . Լա-
 քին մէլէքիւթ իւս սէմափաթտա Էն քիւչիւլիւ
 12 աւտէն պէօյիւք տիր : Վէ վաֆթիլ Էտիճի Յով-
 հաննէսին կիւնլէրինտէն շիմտիյէտէք՝ մէլէքիւթ
 իւս սէմափաթ ճէպը օլունուր , վէ ճէպպարլար
 13 աւը զապթ Էտէրլէր : Զիրա ճիւմլէ փէյղամպէր-
 լէր վէ շէրի՛աթ Յովհաննէսէ տէյին փէյղամ-
 14 պէրլիք էթտիլէր : Վէ Էկէր գապուլ էթմէք իս-
 15 թէրսէնիզ , կէլէճէք Եղիս պու տըր : Իշիտիր գու-
 16 Լազլարը օլան իշիթսին : Ամնս պու նէսլի քիմէ՞
 թէշպիհ Էտէյիմ . չարշուլարտա օթուրուպ՝ ար-
 17 գատաշլարընա , Սիպէ տիւտիւք չուլտըզ , ամմա

- րազս եթմէտինիդ, սիզէ ֆիդան էթտիք, սամա տէօ-
 յիւնմէտինիդ տէյիւ շաղրբան չօծուզլարա պէն-
 18 զէր : Զիրա Գովհաննէս կէլտի, նէ եէր՝ նէ իչէր ,
 19 վէ՝ Անտէ ճինն վար՝ տէրլէր. Լպն իւլ ինսան կէլտի,
 հէմ եէր հէմ իչէր, վէ՝ Իլթէ պօղազընա թապի՝ վէ
 մէյիւօր պիր ստէմ, կէօմրիւք ճիւլէրին վէ կիւնաս-
 քեարլարըն տօսթաւ տրր՝ տէրլէր. Ֆազաթ չիքմէթ
 քէնտի *Վլլատը թարաֆընտան թաստիդ. օլունտու
 20 Ո զէման միւ՝ ճիդէլէրինին էքսէրիսի իճրա գըլըն-
 տըղը շէհրլէրի : թէվպէ էթմէտիքլէրի իչիւն թա՝
 21 ղիր էթմէյէ պաշլատը : Վա՛յ սանա , էյ Բորագին ,
 վա՛յ սանա , էյ Բեթսայիդա , զիրա սիզտէ իզհար
 օլունան միւ՝ ճիդէլէր Տիւրոս վէ Սիդոնտա իզհար
 օլունմըշ օլսա իտի : չօգտան չուլ վէ քիւլ իլէ
 22 թէվպէ էթմիշ օլուրլար իտի : Ամա սիզէ տէրիմ
 քի՝ Բուդ ի ճէղատա Տիւրոս վէ Սիդոնըն հալի
 23 սիզինքինտէն էհվէն օլաճագ տրը : Վէ սէն , էյ
 կէյէտէք եիւքսէլ՝ իշ օլան Կափառնայում, հա-
 վիյէյէտէք էնտիրիլէճէքսին . զիրա սէնտէ իզհար
 օլունան միւ՝ ճիդէլէր Սիդոնտա իզհար օլունմըշ
 օլսա իտի, պու կիւնէ գոստար պաղի գալըր իտի :
 24 Ամա սիզէ տէրիմ քի՝ Բուդ ի ճէղատա Սիդոն
 տիյարընըն՝ հալի սէնքինտէն էհվէն օլաճագ տրը :
 25 Ո զէման Յիսուս ճէվապ վէրիպ տէտի քի՝ Էյ
 սէմա վէ զէմինին սահիպի Փէտէր , սանա շիւքը
 էտէրիմ քի պու շէյլէրի 'ալիմլէր վէ 'արիֆլէրտէն
 իտաֆի թուլթուպ՝ անլէրի մա'սումլարա իզհար էյ-
 26 յէտին : Պէյի , էյ Փէտէր , զիրա 'իտիկտէ պէյլէ

*Եւթոք՝ տմէլլէրի

- 27 խոշ կեօրիւնսիս : Փէտէրիմտէն ճէր շէյ պանա
 թէտիմ ոյունտու . վէ Ողլու Փէտէրտէն զայր
 քիմէն թանըմաղ . Փէտէրի տախի Ողլուտան, վէ
 Օղլըն անը իզճար էթմէսինի միւրատ էյլէտիքիքիմ
 28 սէտէն զայրիսի թանըմաղ : Եյ ճիւմլէ ևօրղուն վէ
 եիւքիւլէր , պանա կէյինիզ , պէն տախի սիզէ բա-
 29 ճաթ վէրիքիմ : Պոյունտրրղըմը իւզէրինիզէ տր-
 նըզ , վէ պէնտէն էյրէնիինիզ , չիւնքի ճալիմ վէ
 գալպէն միւթէվազը՝ իմ . վէ ճանլարընըզա բա-
 30 ճաթ պուլուսընըզ : Զիրա պոյունտրրղըմ լաթիֆ
 վէ եիւքիւմ խաֆիֆ տիր :

ՊԱՊ 42

- 1 **Օ** զէման Յիսուս սէպթ կիւնիւ էքին արասընտան
 կէչիյօր իտի . վէ շափրտլէրի տճըգմաղլէ պաշապ-
 2 լարը գօփարարագ եէմէյէ պաշլատրլար : Վէ ֆէ-
 րիսիլէր Ղաւնս կէօրտիւքլէրինտէ անա՝ Իշթէ շա-
 կիրտլէրին սէպթ կիւնիւնտէ իշլէմէսի ճէլալ օլ-
 3 մայան շէյի իշլէյօրլար՝ տէտիլէր : Ո տախի անլէրէ
 տէտի քի՝ Դոււիթին քէնտիսի իյէ պէրապէր պու-
 լունանլար իյէ՝ տճըգտըղը զէման նէ եափտըղնը
 4 օգո՛ւմատընը մը : Նա՛սրլ պէյթ Ուլլասա կիրիպ՝
 եէմէսի քէնտիսինէ վէ քէնտիսի իյէ պէրապէր օ-
 լանլարա տէյիլ , անճագ Խալընըզ քէտճինլէրէն ճէ-
 5 լալ օլան ճուզուր էքմէքլէրինի եէտի : Եախօտ
 սէպթ կիւնլէրինտէ քէտճինլէրին ճէյքէլտէ սէպ-
 թի պօզուպ՝ սուչսըզ օլտըգլարընը շէրի՛աթտու ո-
 6 գո՛ւմատընը մը : Ամմա սիզէ տէրիմ քի՝ Պուրա-
 7 տա ճէյքէլտէն ա՛ղամ օլան վար տըր : Վէ էկէն՝

- Գուրպան տէյիւ, անճագ մերհամէթ իսթէրիմ՝
 քելամընըն մահաարնը պիտէ իտինիզ, աււարզարը
 8 հիւքմ էթմէզ իտինիզ. Զիրա Իպն իւլ ինսան
 սէպթ կիւնիւնիւն [տախի] սահիպի տիր :
- 9 Վէ օրատան հարէքէթլէ՝ անլէրին սինաղօղընա
 10 կիրտիքտէ, Իշթէ օրատա էլի գուրուամըշ պիր ա-
 տէմ պուլունմաղլէ անը թէօհմէթի չըգարմագ
 մերամըլլէ՝ Սէպթ կիւնիւնտէ շիֆա վերմէք հէլա՞լ
 11 մը սար՝ տէյիւ անա սիւսլ էթտիլէր : Օ տախի
 անլէրէ խիթապէն՝ Սիգտէն քի՞մ վար տըր քի պիր
 գօյուր օլուպ տա սէպթ կիւնիւնտէ չուգուրա
 տիւշտիւլիւ հալտէ, տնը թութուպ չըգարմալա :
- 12 Իմտի տտէմ գօյուրտուն նէ՝ գատար էֆգալ տըր.
 պուռա պինաէն սէպթ կիւնիւնտէ խայր իշլէմէք
 13 հէլալ տըր՝ տէտի : () գէման օլ ատէմէ՝ Էլիկի
 ուզաթ՝ տէտի. օ տախի ուզաթտը, վէ տիկէրի
 14 կիպի սաղ օլտու : Լամնա ֆէրիսիլէր չըգըպ անը
 նասըլ հէլաք էտէլիմ՝ տէյիւ անըն՝ ալէյհինտէ
 մէշվէրէթ էթտիլէր :
- 15 Վէ Յիսուս գ--ն-- պիլմէքլէ՝ օրատան չէքիլտի
 վէ անըն արտընճա խայլը ճէմա՛աթ կիտէրէք, ան-
 16 լէրին ճիւմլէսինէ շիֆա վերտի : Վէ քէնտիսինի
 շայր՝ էթմէմէլէրինի տնլէրէ էքիտէն թէնպիհ էյ-
 17 լէտի. Թա քի Եսայի փէյղամպեր վասըթասըլլէ
 18 պուլուրըլուն քելամ իթմամ օլուռա. Եսնի՝ Իշ-
 թէ ինթիխապ էթտիլիմ գուլըմ, ճանըմըն րագի
 օլտըղը սէվկիւլիւմ. Բուհըմը անըն իւգէրինէ գօ-
 յաճաղըմ, վէ թա՛իֆէլէրէ չէրի՛աթ իլան էտէ-
 19 ճէք տիր : Նիգա՛ վէ նիտա էթմէյէճէք տիր. ա-
 նըն սէտասընը մէյտանիտրտա քիմնէ իշիթմէյէճէք

- 20 տիր : Թա շէրի'ովը մուգաֆֆեր էտինճէյէտէք
էզիլի'իշ գամըշը գըրմույաճագ , վէ թիւթէն ֆի-
- 21 թիլի սէօնտիւրմէյէճէք տիր : Թա'իֆէլէր տախի
անըն խամինէ իւմիտ էտէճէքլէր տիր :
- 22 Ո ղէմուն եանընա քէօր վէ տիլսիղ պիր մէճ'նուշ
կէթիլիլլաի : օ տախի տնա շիֆա վէրտի , շէօյլէ քի
- 23 օլ քէօր վէ տիլսիղ սէօյլէտի վէ կէօրտիւ : Վէ
ճիւմլէ խալդ հայրան օլուպ' Աճէպա Խպն ի Դաւիթ
- 24 պո'ւ մը տոր' տէրլէր իտի Ամմա ֆէրիսիլէր պօշա-
իշիթտիլլէրինտէ՝ Պու քիմնէ ճիննլէրի սանճագ
ճիննլէրին րէ'իսի Բէեղղերուղ վաարթաարլէ չըգա-
- 25 րըյօր' տէտիլէր : Վէ Յիսուս էֆքեսարլարընը պիւ-
մէքլէ , անլէրէ տէտի քի' Քէնտի 'այէյհինէ մուխա-
լէֆէթ իւղրէ օլան ճէր հիւքիւմլէթ խարապ օլուր ,
վէ քէնտի 'այէյհինէ մուխալէֆէթ իւղրէ պուլու-
- 26 նան ճէր շէհր եա խանէ պաղի գալամուղ : Վէ էկէր
Շէյթման Շէյթմանը չըգարըր իտէ , քէնտի 'այէյհինէ
մուխալէֆէթ իւղրէ օլաղղընտան' հիւքիւմլէթի նա'-
- 27 սըլ պաղի գալա պիլիլ : Վէ էկէր պէն ճիննլէրի
Բէեղղերուղ վաարթաարլէ չըգարըր իտէմ , սիզին
օղուլլարընըլ քիմին վաարթաարլէ չըգարըրլար .
պուշուն իշիւն սիզին հաքիմլէրինիղ անլէր օլաճագ
- 28 տըր : Լաքին պէն ճիննլէրի Բուհ Ուլլահ վաարթա-
արլէ չըգարարըլմ հալտէ՝ մէլէքիւթ Ուլլահ սիզէ
- 29 վաարը օլմուշ տըր : Ետիստ պիր քիմնէ գուվվէթի
պիր տտէմին խանէօինէ կիրիպ անըն էշեսարընը եաղմա
էթմէյէ նա'սըլ գատիր օլա պիլիլ , մէկէր օլ գուվվէթ -
լի տտէմի էվվէլա պաղլալլապ' օ պէմուն անըն խանէսինի
- 30 եաղմա էտէ : Պէնիմ իլէ օլմայան պանա գըտտ տըր ,
- 31 վէ պէնիմ իլէ ճէմ' էթմէյէն տաղըտըր : Անըն իշիւն

- սիզէ տերիմ քի՝ Հէր կիւնահ վէ քիւֆր ատէմլէրէ
 'աֆվ օլունուր , ֆադաթ Բուհա օլան քիւֆր ա-
- 32 տէմլէրէ 'աֆվ օլունմաղ , վէ հէր քիմ 'Խան իւլ
 ինսան 'ալէյհինէ պիր սեօզ սեօյլէրսէ , անա 'աֆվ
 օլունուր , լաքին հէր քիմ Բուհ իւլ Գուտա 'ալէյ-
 հինէ սեօյլէրսէ , անա կերէք տիւնետատա կերէք
- 33 աթրէթտէ 'աֆվ օլունմաղ , Լա աղաճը էյի վէ
 մէյվէսինի էյի էտինիլ , էա աղաճը ֆէնա վէ մէյ-
 վէսինի ֆէնա էտինիլ . զիրա աղաճ մէյվէսինտէն .
- 34 մա'իւմ տիր , էյ էնկերէք նէսլի , սիզ քէօթիւ
 իքէն խալլուր շէյլէր նա՞սըլ սեօյլէյէ պիլիրսինիլ .
- 35 զիրա աղըզ գալպին ֆաղլասընտան սեօյլէր , էյի
 ատէմ գալպինին էյի խապինէսինտէն էյի շէյլէր
 չըգարրը , վէ քէօթիւ ատէմ քէօթիւ խազինէտէն
- 36 քէօթիւ շէյլէր չըգարրը , Լաքին սիզէ տերիմ քի՝
 Ստէմլէր սեօյլէտիքլէրի հէր պաթըլ սեօզ իչիւն .
- 37 րուզ ի ճէզատա հիսուպ վերէճէքլէր , Զիրա սէն
 քէնտի սեօյլէրինկտէն թէպրէյէ օլունաճագսըն , վէ
 քէնտի սեօյլէրինկտէն մահքիւմ օլաճագսըն .
- 38 Օ գէման 'իւլէմա վէ ֆերիսիլէրտէն պա'զըլարը
 ճէվաս պերիպ' Էա մու'ալլիմ , սէնտէն պիր 'ալա-
- 39 մէթ կէօրմէք իսթերիլ տէտիլէր , Օ տախի ճէվա-
 պէն անլէրէ տէտի քի՝ 'Բէօթիւ վէ զինաքհար
 նէսլ 'ալամէթ թալէպ էտէր , ամմա անա՝ Յուլ-
 նան փէյղամպէրին 'ալամէթինտէն զայրի պիր 'ա-
- 40 լամէթ վէրիլմէյէճէք տիր , Զիրա Յոֆնան իւշ կիւն
 իւշ կէճէ ատա պալըղընըն գարնընտա օլտըղը կի-
 պի՝ Խան իւլ ինսան տախի իւշ կիւն իւշ կէճէ գէ-
- 41 մինին պաթնընտա օլաճագ տըր , Նինուէ ատէմ-
 լէրի Բուշ ի ճէզատա պու նէսլ իլէ գալգըպ 'ալէյ-

- հինէ հիւքմ էտեճէք տիր , չիւնքի անլեր Յոգնա-
նրն վաղրյլէ թեվպէյէ կելտիլեր . վէ իշթէ պու-
րատա Յոգնանտան տաճա պեօյիւյիւ վար տըր :
- 42 Ճէնուպ մէյիքէսի շուք է ճէզատա պու նեւ իլէ
գալգրպ' 'ալէյհինէ հիւքմ էտեճէք տիր . չիւնքի
Սողոմոնըն հիքմէթինի տիկլէմէք իւրրէ դէմինին
նիհայէթլէրինտէն կելտի . վէ իշթէ պուրատա
Սողոմոնտան տաճա պեօյիւյիւ վար տըր :
- 43 Նափաք բուհ պիր տաեմտէն չըգտըղը զէման'
գուրազ երլէրտէն կէշերէք բաճաթ արար , ամմա
- 44 պուլումաղ , Օյ վագըթ' Չըգտըղըմ խանէմէ 'ալ-
տէթ էտէյիմ' տէր . վէ կելտիյինտէ ալ պօշ վէ
- 45 սիւփրիւլմիւշ վէ միւղէյլէն պուլումաղլէ , Վիտիպ'
պէրապէրինճէ քէնտիսինտէն տաճա քեօթիւ տի .
կէի եէտի բուհ ալըր , վէ անլեր կիրիպ' օրատա
սաքին օլուրլար , վէ օլ ատէմին 'ազըպէթի իպ-
թիտաալնտան պէտթէր օլուր . պու քեօթիւ նեւլէ
տախի պեօյլէ օլաճագ տըր :
- 46 Վէ օ տաճա խալգա սեօյլէմէքտէ իքէն' իշթէ
վայիտէսի իլէ պիրատերլէրի անըն իլէ սեօյլէշմէք
- 47 իսթէյէրէք , խարիճտէ տուրույօրլար խտի , վէ
պիր քիմնէ անա' իշթէ վայիտիկ իլէ պիրատերլէ-
րիկ սէնին իլէ սեօյլէշմէք արզուսըյլէ խարիճտէ
- 48 տուրույօրլար' տէտի , Օ տախի սեօյլէյէնէ ճէվա-
պէն' Վալիտէմ քիմ տիր , վէ պիրատերլէրիմ
- 49 քիմլէր տիր' տէտի Վէ էլինի շակիրտլէրինէ տօղ-
րու ուզատըպ' իշթէ վայիտէմ վէ պիրատերլէրիմ :
- 50 Զիրա հէր քիմ սեմաթաթտա օլան փէտէրիմին ի-
րատէթինի իճրա էտէրսէ , պիրատերիմ վէ հէճ
շիրէմ վէ վայիտէմ օ տըր' տէտի :

- 1 Վէ օլ կիւնտէ Յիսուս խանէտէն չըգըպ տէնիզ
 2 քէնարընտա օթուրտու : Վէ եանընա խայլը ճէ-
 մա'աթ ճէմ' օլմաղլէ քէնտիսի գայըղա կիրիպ օ-
 3 թուրտըգտա , պիւթիւն ճէմա'աթ սահիլտէ տու-
 4 ըսոր իտի : Վէ թէմսիլլէրլէ չօգ շէյլէր սեղլէ-
 5 յիպ' անլէրէ տէտի քի' իշթէ պիր էքինճի էքին
 6 էքմէյէ չըգտը : Վէ էքէր իքէն' պա'գըսը եօլ քէնա-
 7 ընա տիւշմէքլէ գուշլար կէլիպ անլէրի ետիլէր :
 8 Վէ պա'գըսը չօգ թօփրաղը օլմայան թաշլըգ մա-
 9 հայլէրէ տիւշիւպ' թօփրաղըն տէրինլիլի օլմատը-
 10 ղընտան' չապուգ պիթսի : Ֆազաթ կիւնէշ տօղ-
 11 տըգտա եանըպ' քէօքիւ օլմատըղընտան գուրու-
 12 տու : Վէ պա'գըսը տիքլնլէր սրասընա տիւշմէքլէ,
 13 տիքէնլէր չըգըպ անը պօղտըլար : Վէ պա'գըսը էյի
 14 թօփրաղա տիւշիւպ' քիմի եիւզ վէ քիմի ալթմըշ
 15 վէ քիմի օթուղ գաթ մահսուլ վէրտի : իշիտիր
 16 գուլագլարը օլան իշիթսին :
 17 Վէ շահիրտլէրի եանընա կէլիպ անա' Նի չիւն
 18 անլէրէ թէմսիլլէրլէ սեղլէրսին' տէտիլէր : Ո տաիսի
 19 ճէվսայէն անլէրէ տէտի քի' Չիւնքի մէլէքիւթ իւս
 20 սէմավաթըն որրըլարընա վազըֆ օլմագ սիզէ վէրիլ-
 21 միշ տիր : ամմա անլէրէ վէրիլմէմիշ տիր : Ձիրա
 22 քիմին վար իսէ, անա վէրիլէճէք վէ արթաճագ
 23 տըր , ամմա քիմին եօգ իսէ, էլինտէ օլանը պիլէ
 24 անտէն ալընաճագ տըր : Պուշուշն իչիւն անլէրէ
 25 թիմսիլլէրլէ սեղլէրիմ, զիրա կէօրիւր իքէն կէօր-
 26 մէղլէր , վէ իշիտիր իքէն իշիթմէղլէր , վէ անլա-
 27 մաղլար : Վէ անլէրին հազգընտա իշիթմէքլէ ի-

- չիտե՛ճէքսինից , ամմառ անկամայտաճագարնրդ , վե
պագարազ պագաճագարնրդ , ամմառ կեօրմէյլ ճէք-
- 15 սինիզ . Զիրա պու գալմին գալպի գալթը օլուպ՝
գուլագլարըյլէ աղորճա իշիտիրլէր , վէ կեօզլէրինի
տախի գափատրլար , սյմայա քի կեօզլէրիյլէ կեօ-
րիւպ , վէ գուլագլարըյլէ իշիտերլէք , գալպէն ան-
լայրպ ըիւճու՝ էտելէր , պէն տախի տնլէրէ շիֆա
վէրէյիմ՝ տէյիւ Նոսայինին վահելլէ պուլուրարդը
- 16 իթմամ օլունմըշ տրը , Նաքին սիզին կեօզլէրինիզ
միւպարէք տիր , չիւնքի կեօրիւրլէր , վէ գուլագ-
լարընըզ տախի Բ-պ-բէ+ Դէ , չիւնքի իշիտիրլէր :
- 17 Զիրա հագիգալթէն սիզէ տէրիմ քի . Զօգ փէյղամ-
պերլէր վէ սալիճլէր սիզին կեօրտիւյիւնիւզիւ կեօր-
մէյլ սարլու էտիպ տէ կեօրմէտիրլէր , վէ սիզին ի-
շիթտիյինիզի իշիթմէյլէ -բւ- ետէյ Դէ իշիթ-
մէտիրլէր :
- 18 Իմտի սիզ էքինճի թէմսիլինի տինկէյինիզ ,
- 19 Հէր քիմ մէլէքիւթիւն քէլամընը իշիթտիյէնտէ
անկամազ իսէ , օլ շէրիբ կէյիպ՝ գալպինտէ էքիլմիշ
օլանը գափար . եօլ քէնարընտա էքիլմիշ օլանպու
- 20 տրը , Վէ թաշլըգ մահալլէրտէ էքիլէն շօլ քիմսէ
տիր քի՝ քէլամը իշիտիպ՝ հէման տնը մէտէրրէթ-
- 21 լէ գապուլ էտէր . Ամմառ քէնատինտէ քէօք օլմատր-
ղընտան՝ աղ վագրթ տալյանրպ՝ քէլամտան տօլայր
թագէիզ եա թէ՛տատի վուգու՝ պուլունճա՝ տէր
- 22 հալ սիւրչէր : Վէ տիքէնլէր արսաընտա էքիլէն
շօլ քիմսէ տիր քի՝ քէլամը իշիտիր , լաքին պու
տիւննանըն էնտիշէսի վէ զէնկիկիլին հիլէսի քէ-
- 23 լամը պօղար , օ տախի մահալլարզ օլուր՝ Վէ էյի
թօփրապտա էքիլէն շօլ քիմսէ տիր քի՝ քէլամը ի-

- չիտիպ անկար , օ տախի մահսուլտար օլուպ՝ քիմի
 երւզ, քիմի ավթմըշ վէ քիմի օթուզ գաթ վերիր ,
- 24 Անլերէ տիկեր պիր թէմնիլ իրատ էտիպ տէտի
 քի՝ Մէլէքիւթ իւս սէմափաթ քէնտի թարլասընտա
- 25 էյի թօխում էքէն պիր ատէմէ պէնգէր , վէ ա-
 տէմլէր ուլուր իքէն տնրն տիւշմէնի կէլիպ պուղ-
- 26 տայ արասընտ տէլիճէ էքիպ կիթտի , Վէ էքին
 պիթիպ պաշազ վէրտիլինտէ , տէլիճէ տախի կէ-
- 27 րիւնտիւ , Վէ խանէ տաշիպինին գուլլարը տանընտ
 կէլիպ անտ՝ Էֆէնտիւմ , սէն թարլապտա էյի . թօ-
- 28 խում է՞քմէտին մի . իմտի տէլիճէ նէ՞րէտէն չա-
 սըլ օլտու՝ տէտիլէր , Ս տախի անլէրէ՝ Պուշու պիր
- տիւշմէն էթմիշ տիր՝ տէտի . գուլլարը տախի ա-
 նա՝ Էջյէ իսէ իսթէ՞ր մի սին, կիտիպ անը տէվչի-
- 29 րէլիմ՝ տէտիլէր , Ս տախի՝ Խայր, օլմայա քի տէ-
 լիճէյի թօփլար իքէն անըն իլէ պէրապէր պուղ-
- 30 տայը տախի գօփարասընրզ , Պրազընրզ , չասատ
 վազթընա տէլին իքիտի պէրապէր պէօյիւսին, վէ
- չասատ վազթընտա օրազճըլարա՝ Էվվէլա տէլի-
 ճէյի թօփլայըպ , անը Էազմազ իչիւն տէմէթ աէ-
- մէթ պաղլայընրզ , ամմո պուղտայը անպարըմա
 ճէմ՝ էտինիզ , տէլէճէլիմ՝ տէտի :
- 31 Անլերէ տիկեր պիր թէմնիլ տաշա իրատ էտիպ
 տէտի քի՝ Մէլէքիւթ իւս սէմափաթ պիր ատէմին
- սյըպ թարլասընտա էքտիյի խարտալ տանէսինէ
- 32 պէնգէր : Ճիւմլէ թօխումլարըն էն քիւչիւյիւ իսէ
 տէ , պէօյիւտիւյիւ գէման սէպղէվաթըն քեաֆֆէ-
- սինտէն պէօյիւք օլուպ աղաճ օլուր, շէօյէ քի չա-
 վա գուլլարը կէլիպ անըն տալլարընա գօնարլար :
- 33 Անլերէ տիկեր պիր թէմնիլ տաշա սէօյէտի .

Մէլէքիւթ իւս սէմավաթ պիր գարընըն՝ ճիւմլէսի մոյսայանըն ճալատէք , իւշ էօլշէք ուն իշինէ ալըպ կիպլէտիյի մոյսայա պէնգէր :

- 34 Յիսուս պուշդարըն ճիւմլէսինի խալգա թէմսիլ-
լէրլէ սէօյլէտի , վէ անլէրէ թէմսիլսիզ սէօյլէմէզ
35 իտի . Թա քի՝ Ազգըմը թէմսիլլէրլէ տշըպ , տիւն-
եանըն թէ՛սիսինտէն պերու մախֆի ոլան շէյլէրի
պէյան էտէճէյիմ՝ տէյիւ փէյղամպէր վաարլմա-
որլլէ պույուրլուսի քէլամ իթմամ օլուհա :
- 36 Ո զէման Յիսուս ճէմնավթը պրազըպ՝ խանէյլ
կէլտի , վէ շապիրալլէրի եանընա կէլիպ՝ Թարլանըն
տէլիճէ թէմսիլինի պիզլէ թէֆսիր էյլէ տէտիլէր :
- 37 Ո տախի ճէվապէն տնլէրէ տէտի քի Լյի թօխու-
38 մը էքէն Խպն իւշ ինտան տըր , Վէ թարլա տիւն-
եա տըր . էյի թօխում տախի մէլէքիւթիւն էվլա-
39 տը վէ տէլիճէ շէրիլին էվլատը տըր : Անը էքէն
տիւշմէն՝ Նէյթան տըր , հոստտ տախի տիւնեա-
40 նըն ախըրը , վէ օրազճըլար մէլէքլէր տիր : Իմտի
տէլիճէ տէվշիրիլիպ աթէշէ եադըլտըրը կիպի , պու
տիւնեանըն ախրընտա տախի էօյլէ օլաճագ տըր :
- 41 Խպն իւշ ինտան մէլէքլէրինի կէճնտէրէճէք տիր , վէ
անլէր ճիւմլէ թէօքէլլէրի վէ ֆըսգ իշլէյիճիլէրի
42 մէլէքիւթիւնտէն թօփլայըպ , Անլէրի աթէշ քիւլ-
խանընա աթմաճագլար . օրատա աղլայըշ վէ տիշ
43 գըճըրտամար ոլաճագ տըր : Ո զէման սալիհլէր
Փէտէրլէրինին մէլէքիւթիւնտէ կիւնէշ կիպի զիյա
վէրէճէքլէր . իշիտիր գուլագլարը օլան իշիթսին :
- 44 Նինէ մէլէքիւթ իւս սէմավաթ թարլատա կիզ-
լէնմիշ պիր խաղինէյէ պէնգէր , քի պիր ատէմ ա-
նը պուլուպ կիզլէր , վէ մէսէրրէթինտէն վարըպ՝

հէր նէսի վար իսէ սաթարագ օլ թարլայը սաթըն
սլըր :

45 Երես մէլէքիւթ իւս սէմաւաթ կիւզէլ ինճուէր
46 արայան պիր պագիրկեանա պէնգէր : Մէրգում գի-
գըյմէթ պիր ինճու պուլտըղընտա , վարըպ հէր
նէսի վար իսէ սաթարագ սնը սաթըն ալտը :

47 Երես մէլէքիւթ իւս սէմաւաթ տէնիզէ աթըրլայ'
48 հէր ճինստէն թօփլայան պիր աղա պէնգէրլ վէ
տօլտըղտա սնը սահիլէ չըգարտըլար , վէ օթուրուպ
էյիլէրի գապլարա թօփլայարագ ֆէնասընը աթ-
49 տըլար : Տիւնեանըն տիրըրնտա Էգյլ օլաճագ տըր .
մէլէքլէր չըգըպ' սալիհլէրին տրասընտան ֆասըգ-
50 լարը սլըրարագ : Անլէրի աթէշ քիւլխանընա ու-
թաճագլար . օրատա աղլայըշ վէ տիշ գըճըրտա-
մասը օլաճագ տըր :

51 Յիսուս անլէրէ՝ Պու շէյլէրին ճիւմլէսինի ալլա-
տընըգ մը տէտի . տնա՝ Պէլի , Էֆէնտի՝ տէտի-
52 լէր : Օ տախի անլէրէ՝ Պուճուճ իշիւն մէլէքիւթ
իւս սէմաւաթ խուսուսընտա թա'լիմ օլուճմիշ օ-
լան հէր քեւթիպ' խագինէսինտէն եէնի վէ Էպի
շէյլէր չըգարան պիր խանէ սահիպի քիմսէյէ պէն-
զէր՝ տէտի :

53 Վէ Յիսուս պու թէմսիլլէրի պիթիրտիքտէն սօն-
54 րա , օրատան հարէքէթլէ , Գէնտի գաթանընա կէլ-
տի , վէ սինաղօղլարընտա անլէրէ թա'լիմ էտէր ի-
տի . շէգյլէ քի անլէր հայրան օլուպ' Պու հէքմէթ
55 վէ միւլճիզէլէր պուճու իէ՞րէտէն տիր , Պու ա-
տէմ տիւլկէրին օղլու տէյի'յ մի , վալիտէսինէ Մա-
րիամ վէ պիրատըլէրինէ Բակոքոս վէ Յոփէս վէ
56 Սիմօն վէ Յուգա տէմէզլէ՞ր մի , Վէ ճիւմլէ հէմ-

- չիրելերի եանըմըգտա տէյի՛յ մի . իմտի սնա պու-
 57 նուն ճիւղէսի նէ՞րէտէն տիր՝ տէյերէք , Անըն
 հագգընտա սիւրչէրլէր իտի . ֆագաթ Յիսուս ան-
 լէրէ տէտի քի՛ Պիր փէյղամպէր քէնտի վաթանըն-
 տան վէ քէնտի խանէսինտէն զայրի եէրտէ ի՛թի-
 58 պարսըզ տէյիլ տիր : Վէ օրատա անլէրին իման-
 սըզըգլարը սէպէպիյլէ չօգ միւ՛ճիղէլէր իճրա էթ-
 մէտի :

ՊԱՊ 14

- 1 **Օ** ղէման րէ՛իս էր ըուպ՝ ոլան Հերովդէս՝ Յիսու-
 2 սրն շէօհրէթինի իչիթմէքլէ , Գէնտի խատէմէսինէ՛
 Պու աաէմ՝ վաֆթիզ էտիճի Յովհաննէս տիր . էօ-
 լիւլէրտէն դըյամ էթմիշ տիր , վէ պու սէպէպ-
 տէն անրն վասըթասըյլէ միւ՛ճիղէլէր իճրա օլու-
 նույօր՝ տէտի :
 3 Զիւնքի Հերովդէս , պերատէրի Փիլիպպոսըն գէվ-
 ճէսի Հերովդիա սէպէպիտէն Յովհաննէսի թու-
 4 թուպ վէ պաղլայրպ՝ զընտանա աթմըշ իտի . Զի-
 րա Յովհաննէս անա՛ Պուշու ալմուգ սանա հէլալ
 5 տէյիլ տիր՝ տէր իտի : Վէ անը գաթլ էթմէր
 իաթէր իտի իսէ տէ , խալգ անը փէյղամպէր մագա-
 մընտա թուլթարգլարը իչիւն անլէրտէն գօրգար
 6 իտի : Վէ Հերովդէսին վէլատէթի կիւնիւ զիյա-
 ֆէթինտէ՛ Հերովդիանըն դըղը օրթասա րագս էթ-
 7 տի : Վէ Հերովդէսին խօշունա կիթմէքլէ՛ հէր նէ
 տիլէրսէ անա վէրմէյի եէմինլէ վա՛տ էյլէտի :
 8 Դըզ տաթի վալիտէսի թարաֆընտան թէշփիգ ո-
 լունմաղլէ՛ Պանա պուրատա պիր թէփսի իւզէրին-
 տէ վաֆթիզ էտիճի Յովհաննէսին պաշընը վէր՝

- 20 կիրառէր տախի ճևմա՝աթա փերէլէր : ճիւմլէսի տախի եէյիպ տօյտըլար , վէ փարչալարըն ֆազլա-
օընը , օն իքի քիւֆէ տօլուսու օլարուգ , դալտըր-
- 24 տըլար : Վէ նիսա իլէ շօճուգլարտան մա՝տա եէ-
յէնլէր պէշ պինգ գատար ատէմ իտի :
- 22 Վէ տէր 'ազապ [Յիսուս] քէնտիտի ճէմա՝աթը սալը վէրինճէյէ տէյին շապիրալէրինէ՝ դսյըղա՝ կի-
րիպ քէնտինտէն էվվէլ գարշը թարաֆա կէշմէլէ-
- 23 ըի իչիւն իպրամ էթտի : Քէնտիտի տախի ճէմա-
'աթը սալը վէրտիքտէն սօկրա՝ եայընըգճա տու՝ա
էթմէք իչիւն տաղա չըգտը . վէ տիշում օլտըգտա՝
- 24 օրատա եալընըգ իտի : Ամմա գսյըգ չէման տէ-
նիգ օրթասընտա օլուպ՝ ըիւգկէտը տախի մուխա-
լիֆ օլմաղլէ , տալղալարտան սալլանըյօր իտի :
- 25 Վէ կէճէնին տէօրտիւնճիւ նէվպէթինտէ , Յի-
սուս տէնիպ իւգէրինտէ եիւրիւյէրէք , անլէրէ
- 26 տօղըու կէլտի : Շապիրալէր տախի անը տէնիգ իւ-
գէրինտէ եիւրիւր կէօրտիւքլէրինտէ միւղթարիպ
օլուպ՝ Խսյսալ տըր՝ տէյէրէք , գօրգուլարընտան
- 27 ֆէրեատ էթտիլէր : Յիսուս իտէ տէր 'ազապ ան-
լէրէ սէջլէյիպ՝ Ճէսարէթլէնինիպ , պէն իմ , գօրգ-
- 28 մայընըգ՝ տէտի : Վէ Պետրոս անա ճէվապէն՝ կա
րապպ , էկէր սէն իսէն , պանա էմր էյլէ , սուլար
- 29 իւգէրինտէ , եանըկա կէլէլիմ՝ տէտի : Վէ անըն՝
կէլ տէմէսի իւգէրինէ , Պետրոս գսյըգտան էնիպ՝
Յիսուսըն եանընա կիթմէք իչիւն , սուլար իւգէ-
- 30 ըինտէ եիւրիւտիւ : Լաքին ըիւգկէտըը շիտտէթլի
կէօրմէքլէ՝ գօրգուպ պաթմաղա պաշյտտըգտա՝
կա րոսպպ , պէնի գուրթտը՝ տէյիւ ֆէրեատ էյ-
- 31 լէտի : Յիսուս տախի տէր 'ազապ էլինի ուզատըպ՝

- անք թուլած տու , վէ անա՝ Էյ իմանը չօգտան , նժ-
 32 չիւն շիւպհէ էթ տին՝ տէտի : Վէ անյէր գայլը ա
 33 կիրինճէ բիւզկեսար սապին ոյտու : Վէ գայլը գտա
 օլանլար կէլիպ՝ Ծիլ հադիգէ սէն Խպն Ուլլա՜ սըն
 տէյերէք տնա սէճտէ էթ տիլեր :
- 34 Վէ գարշը թարաֆա կէլիպ՝ Գեննեսարէթ տի-
 35 յարընա կէլտիլեր : Վէ օլ մահային տտէմլէրի տ-
 նը թանրորդ տա , պիւթիւն էթրաֆա տտէմ կէօն-
 տէրիպ՝ ճիւմլէ 'իլլէթլի օլանլարը տնա կէթիրտի-
 36 լեր : Վէ եայրնըլ լիպսարնըն էթէլինէ սօգունա-
 լար տէյիւ անտէն րէճա էթ տիլեր . վէ սօգուն-
 նանլարն քեաֆֆէսի շիֆա պուլտըլար :

ՊԱՊ 15

- 1 **Օ** գէման Լորուսաղէմտէն օլան 'իւլէմա իլէ ֆերի-
 2 սիլեր Բիսուարն եանընա կէլիպ , Նի՛ չիւն սէնին շա-
 կիրտլերին գատիմլերին բիվայլէթինէ մուխտիֆ հա-
 րէքէթ էտիյորլար , գիրա էքմէք եէյեճէքլերի էս-
 3 նատէ էլլերինի երյգամազլար՝ տէտիլեր : Օ տախի
 տնյէրէ ճէվապէն՝ Նի՛ չիւն սիզ տէ բիվայլէթինիզ
 սէպէպիլլէ Լիյուհըն էմրինէ մուղայիր հարէքէթ է-
 4 տիյորսընըգ , Զիրա Լիյա՜՝ Փէտերինէ վէ վալիտէ-
 5 նէ հիւրմէթ էլլէ . Հէմ տախի՝ Փէտերինէ վէ եա
 վալիտէսինէ շէթմ էլլէյէն մութլազա գաթլ օ-
 6 լուեսուէն՝ տէյիւ պուլտըլտու : Ամմա սիզ Հէր
 քիմ փէտերինէ վէ եա վալիտէսինէ՝ Թարաֆըմ
 տան ֆա'իտէ կէօրէճէլին շէյ վազֆ օլմուշ տըր՝
 տէրսէ , վէ փէտերինէ եա վալիտէսինէ հիւրմէթ
 էթմէզսէ տախի օլմուր՝ տէրսինիզ . վէ սիզին բիվա-

- 7 Եթիհիդ սեպեպիլլէ Ալլաճըն էմիրինի իպթալ էթ-
 8 տա , Պու գալմ [պանա աղբղլէ եագլաշըպ] պանա
 9 տէն փէք ուղապ տըր : Հէմ ինսան թէնպիհաթը
 10 օլան թա'լիմաթը էօյրէթ մէքլէ , պանա պիհուտէ
 11 եերէ 'իպատէթ էտերլէր' տէյիւ վահիլլէ կիւզէլ-
 12 ճէ տէմիշ տիր' տէտի :
 13 Ալէ ճէմա'աթը եանընա չաղբըպ անլէրէ՝ Տիհ-
 14 լէյիհիվ , վէ անլպընրպ . Աղբգա կիրէն շէյ ատէ-
 15 մի նափաք էթմէվ , լաքին տտէմի նափաք էտէն՝
 16 աղբղտան չըգան տըր' տէտի :
 17 Օ զէման շակիրալէրի եանընա կէլիպ տնա՝ Յէ-
 18 րիսիլէր պու սէճիւ իշիթաիքլէրինտէ կիւճէնտիք-
 19 լէրինի պիլիօ մի սին' տէտիլէր : Օ տախի ճէվապ
 20 վէրիպ՝ Աէմափի Փէտէրիմին տիքմէտիլի հէր ֆի-
 21 տան քէօքտէն սէքիւլէճէր տիր : Անլէրի պրաղը-
 22 նըզ . քէօրլէրին քէօր գըլաղուղլարը տըր . վէ է-
 23 կէր քէօր քէօրէ գըլաղուղլըդ էտէրսէ : Իքիսի տէ
 24 չուգուրա տիւշէր' տէտի : Ալէ Պետրոս անա ճէ-
 25 վապէն՝ Պու թէմիլիլի պիղէ թէվտիր էլլէ՝ տէտի :
 26 Յիսուս տախի՝ Հալա սիօ տէ մի ֆէհմիդ սինիվ .
 27 Տահա անլլամա՞զ մը սընըզ քի՝ աղբգա կիրէն հէր
 28 շէյ դարնա կիտիպ թաշըպյա չըգարըլըր : Ամնա
 29 աղբղտան չըգան շէյլէր գալպտէն սիւտուր էթմէ-
 30 լէրիլէ : պուշլար ատէմի նափաք էտէր : Զիրա
 31 գալպտէն ֆասիտ էֆքեար վէ դաթլ վէ զինա վէ
 32 ֆիւճուր վէ սըրգաթ վէ եալան եերէ շէհատէթ
 33 վէ քիւֆր սիւտուր էտէր : Ատէմի նափաք էտէն
 34 շէյլէր պուշլար տըր . ամնա եըյգանմամըշ էլլէր-

- լէ թա'ամ էթմէք ստեմի շափաք էթմէզ տէտի
 21 Վէ Յիսուս օրստան չըգրայ՝ Տիւրսս վէ Աիդան
 22 սէմթլէրինէ 'աղիմէթ էյլէտի Վէ իշթէ օլ թա.
 րաֆլարտան պիր Քանանլը գարը կէլիպ, անա՝ էա
 րապպ, Իպն ի Գաւիթ, պանա մերհամէթ էյլէ,
 գըգըմ՝ ճիննտէն շիտաթլի 'ապրապ չէքիյօր՝ տէ-
 23 յէրէք ֆերեսա էյլէտի Օ իսէ անա ճիչ պիր ճէ-
 վապ վերսէմէրէ, շակիրալէրի եանընա կէլիպ՝ Ար-
 տըմլընա ֆերեսա էտիյօր, անը սալը վէր՝ տէ-
 24 յիւ անա բէնա էյլէտիլէր Վէ օ ճէվապէն՝ Պէն
 պէյթ ի Խարպէլին գայ՝ օլմաշ գոյունլարընտան
 25 զայրիտինէ իրաղ օլունմաւրմ՝ տէտի, Լաքին
 մերգումէ կէլիպ անա սէնտէ էտէրէք՝ էա րապպ,
 26 պանա իմաւա էյլէ՝ տէտի Օ տաթի ճէվապէն՝
 Զօնուգլարըն էքմալինի ալրապ քէօփէրէրէ տթմադ
 27 էյի տէյիլ տիր՝ տէտի, Լաքին մերգումէ՝ Պէլի,
 էա րապպ, չիւնքի քէօփէրէր տաթի սահիպլէրի-
 նին սօֆրասընտան տիւշէն զըրընթըլարտան եեր-
 28 լէր՝ տէտի Օ զէման Յիսուս անա ճէվապէն՝ էյ
 իսթումն, իմանըն չօգ արը, սանա իսթէտիլին
 կիպի օլումն՝ տէտի, վէ գըգը օլ սա'աթ շիֆա
 պուլտու:
 29 Վէ Յիսուս օրստան հարէքէթլէ՝ Գալիլեա տէ-
 նիզինին քէնարընա կէլտի, վէ տաղա չըգրայ՝ օ-
 30 րստա օթուրտու Վէ եանընա խոյլը ճէմա'աթ
 կէլիպ՝ անլէր իլէ պէրապէր թօփալլար վէ քէօրլէր
 վէ տիլիպլէր վէ սագաթլար իլէ սա'իր նիչէ քիմ:
 սէլէր պուլունմաղլէ անլէրի Յիսուսըն այագլարը-
 նա պրագալլար, օ տաթի անլէրէ շիֆա վէրտի:
 31 Շէգլլէքի ճէմա'աթ տիլիպլէրին սէզլէտիլին վէ

սագաթլարըն սագալարդըն վէ թսփալլարըն եիւ-
րիւտիւլիւնիւ վէ քէորլէրին կէօրտիւլիւնիւ միւ-
շաշէտէ էթտիբլէրինտէ թէ'սաճծիւպ էտիպ' Նա-
րայելին Ալլաշընա հոմա էթտիլէր :

- 32 Վէ Յիսուս շակիտլէրինի եանընա շաղըրըպ'
ճէմա'աթա աճըրըմ', զիրա շիմտի իւշ կիւն տիր
եանըմտա պուլուշուլար վէ եէյէճէք շէյլէրի
եօգ տըր : վէ տնլէրի աճ սալը վէրմէք իսթէմէմ',
օյմայա քի եօլտա թագաթլարըր քէսիլէ' տէտի :
- 33 Վէ շակիրտլէրի տնա' Չէօրտէ պիլ պէշլէ պիր
ճէմա'աթը տօյուրաճագ գասաոր էքմէք նէ'րէտէն
- 34 պուլլարմ' տէտիլէր : Յիսուս տաթի տնլէրէ' Գա՞շ
էքմէյինիլ վար' տէտիյինտէ , տնլէր տաթի' Նէտի
է+է+ վէ պիր գաշ քիւշիւք պալըզ է-է' տէտիլէր :
- 35 Վէ ճէմա'աթըն եերէ օթուրմալարընը էմր էթ-
- 36 տիքտէն սօչրա , Ոյ եէտի էքմէք իլէ պալըզլարը
ալըպ թէշէքքիւր էթտի , վէ փարէլէյիպ շակիրտ-
լէրինէ , շակիրտլէր տաթի ճէմա'աթա վէրտիլէր :
- 37 Վէ ճիւմլէսի եէյիպ տօյալար , վէ փարչալարըն
Ֆաղլասընը եէտի զէնպիլ սօլուսու ոյարագ գալ-
- 38 տըրտըլար : Վէ նիսա իլէ չօճուզլարտան մա'տա
եէյէնլէր տէօրթ պիլն ատէմ իտի :
- 39 Վէ ճէմա'աթը սալը վէրտիքտէն սօչրա գալըզա
պինիպ Մագդաղա հուտուտընա կէլտի :

ՊԱՊ 16

- 1 Վէ Ֆերիսիլէր իլէ սատուգիլէր տնըն եանընա
կէլիպ' աշը թէճրիպէ իշիւն քէնտիլէրինէ սէմա-
տան պիր 'ալամէթ կէօսթէրմէսինի թալէպ' էթ-

- 2 տիկեր : 0 տախի անկերե ճեվապէն , Աթշամ՝ օլ-
տրգտա՝ Հավա կիւզէլ օլաճագ , գիրա կէօք գը-
- 3 գըլ տըր . Վէ սապահչալլըն՝ Պու կիւն Հավա պօ-
ղուգ օլաճագ , գիրա կէօք փուս օլուպ գըզարմըշ
տըր՝ տէրսինիզ , Եյ միւրա՛իլեր , կէօք եիւզիւնիւ
թէմեիզ էթմաթինի պիլիրսինիզ տէ , վագըթլարըն
'ալամէթլէրինի Բեֆէղէ գատիր տէյի՞լ մի սինիզ ,
- 4 Քէօթիւ վէ դինաքեսար նէսլ 'ալամէթ արար , վէ
անա՝ Յոփսան փէյղամպէրին 'ալամէթինսէն զսլորի
պիր 'ալամէթ վէրիլմէյէճէք տիր՝ տէտի . վէ ան-
լէրի պրագըպ կիթտի :
- 5 Վէ շակիրտլէրի գարշը թարուֆա կէլտիքլէրին-
- 6 տէ , էքմէք ալմաղը ունուլթմըշլար իտի : Վէ Յի-
սուս անլէրէ՝ Տիգգաթ էյլէյինիզ վէ ֆէրիսիլէր
իլէ սատուգիլէրին մայասընտան սագընընը՝ տէտի :
- 7 Անլէր տախի՝ Էքմէք ալմատըղըմըզ իչիւն տիր՝
տէյերէք , արալարընտա թէֆէքքիւր էտէրլէր ի-
- 8 տի : Յիսուս ալ--ն-- պիլմէքլէ անլէրէ իթիսպէն՝
Եյ իմանը նօգսան օլանլար , իչիւն արանըզտա
էքմէք ալմատըղընըլտան տօլայը թէֆէքքիւր է-
- 9 տիյօրսընըզ : Պէշ պինչ քիչինին պէշ էքմէյինի ,
- 10 վէ գաշ քիւֆէ գալտըրտըղընըզ , Վէ տէօրթ պինչ
քիչինին ետտի էքմէյինի , վէ գաշ զէնպիլ գալ-
տըրտըղընըզ տահա անլամայըպ՝ տէր խաթըր էթ-
- 11 մէ՞զ մի սինիզ : Ֆէրիսիլէր իլէ սատուգիլէրին մա-
յաօընտան սագընմագ իչիւն սիզէ սէօյլէտիյիմ
սէօզ էքմէք հագգընտա օլմատըղընը նա՞սըլ ան-
լայսամայօրսընը՝ տէտի :
- 12 0 զէման էքմէք մայասը Հագգընտա տէյիլ , ան-
ճագ ֆէրիսիլէր իլէ սատուգիլէրին թա՛լիմինսէն

ապրիլի 1-ին Երևանի քաղաքում :

- 13 Վէ Բիսուս Գալիլէական Փիլիպպոս սէմիւնէրինէ
վարարգրեալ , շահիրտէրինէ Ատէմլէրին տէտիք-
լէրինէ կէօրէ պէն Իպն իւլ ինսան քի՞մ իմ՝ տէ-
14 յիւ Խիւալ էյլէտի : Անլէր տախի՝ Պա՛գըլարը՝
վաֆթիզ էտիճի Յովհաննէս , վէ տիկէրլէրի՝ Ե-
ղիա , վէ սա՛իրլէրի Երեմիա Էտիստ պաշգա փէյ-
15 ղամպէրլէրտէն պիրի սին Բէյթըլ՝ տէտիլէր : Ան-
լէրէ՝ Եա սիգին տէտիլինիզէ կէօրէ պէն քի՞մ իմ՝
16 տէտի : Վէ Սիմոն Պետրոս Ճէվապէն՝ Սէն Քրիս-
17 տոս Իպն Ուլլահ իւլ Հայյ սըն՝ տէտի : Վէ Բի-
սուս անա Ճէվապէն՝ էյ Սիմոն իպն ի Յոֆսան ,
միւպարէք սին . զիրոս Դ-Ն-Ն-Ն սանս թէն վէ գան
տէյիլ , սոնճազ սէմա վաթտա օլան Փէտէրիմ՝ իլ-
18 Համ էթտի՝ տէտի : Պէն տախի սանա տէրիմ քի՝
Սէն Պետրոս սըն , վէ քիլիսէմի պու գայա իւզէ-
րինէ պինա էտէճէյիմ , վէ Հավիյէ գափուլարը ա-
19 նըն իւզէրինէ ղալիպ օլմայսոնճազ տըր : Վէ սանս
մէլէքիւթ իւս սէմա վաթըն սոնաթթարլարընը վէ-
րէճէյիմ , վէ եէր իւզէրինտէ հէր նէ պաղլար ի-
սէն , սէմա վաթտա պոպոյանը յօլաճազ , վէ եէր
իւզէրինտէ հէր նէ շէօզէր իսէն , սէմա վաթտա
20 շէօզիւլմիւշ օլաճազ տըր՝ տէտի : Օ վէմոն շա-
կիրտլէրինէ՝ քէնտինին [Բիսուս] Քրիստոս իտիլինի
քիմնէյէ սէօյլէմէմլէրինի էմի էթտի :
- 21 Օլ վազըթտան սոկրա Բիսուս Երուսաղէմէ կիթ-
մէք , վէ իթթիյարլար իլէ պաշ քեա հինլէր վէ իւ-
լէմաստան շօգ էլէմ շէքիպ գաթլ օլունմազ , վէ

- Իւշիւնճիւ կիւնտէ գլխամ եթմէք կերէք իսխյինի
- 22 շակիրտլէրինէ պէյուն եթմէյէ պաշլատոր : Վէ Պետրոս անը պիր թարաֆա ալըպ' Հա'շա , եա Բապպ , պու սանա ասլա վազը' օլմաարն' տէյերէք
- 23 անը թա'գիր եթմէյէ պաշլատորդընտա , Օ տաթի տեօնիւպ Պետրոսա' Արտըմա շէքիլ , էյ Նէյթան , պանա թէօքէզ սին . զիրա Ալլահա 'ա'իտ օլան շէյլէրէ տէյիլ , անճագ տտեմլէրէ 'ա'իտ օլան շէյլէրէ սարֆ ը էֆքեար էտերսին' տէտի :
- 24 Օ գէման Յիսուս շակիրտլէրինէ տէտի քի' Էկեր պիր քիմն արտըմա կէլմէք իսթէրսէ , թէրք ի նէֆա էտերէք իսաշընը եիւքլէնիպ' արտըմ' սըրա
- 25 կէլսին : Զիրա Նէր քիմ քի քէնտի ճանընը գուր-թարմագ իսթէրսէ , անը զսյ' էտեճէք , վէ Նէր քիմ պէնիմ իշիւն քէնտի ճանընը զսյ' էտէրսէ ,
- 26 անը պուլաճագ տոր : Զիրա պիր ատեմ պիւթիւն տիւնեպլը գաղանըպ տա' քէնտի ճանընը զսյ' էտէրսէ , նէ' իսթիֆատէ էտէր . եախօտ ատեմ
- 27 քէնտի ճանընա պէտէլ նէ' վէրէ պիլիր : Զիրա Իպն իւլ ինսան քէնտի մէլէքլէրի իլէ Փէտերինին ճէլալինտէ կէլէճէք , վէ օ գէման Նէր քէսէ 'ամէլինէ
- 28 կէօրէ միւքեաֆաթ էտեճէք տիր : Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի' Պուրատա հագըր օլանլարտան պա'ղըլարը վար քի' Իպն իւլ ինսան քէնտի մէլէքիւթիւնտէ կէլտիլինի կէօրմէյինճէ' էօլիւմ թաթմայաճագլար տոր :

1 Վէ սլթը կիւնտէն սօկրա , Յիսուս' Պետրոս վէ

- Յակոբոս իլէ գարնտաշը Յովհաննէսի պերապէր ա-
լըպ' անլերի թէնհնաճա եիւքսէք պիր տաղ իւզէ-
2 ըրնէ կէօթիւրտիւ : Վէ էօնլերինաւ սուրէթի թէ-
պէտտիւլ էտիպ' եիւզլու կիւնէշ կիպի զիյատար ,
3 վէ էլպիսէսի նուր կիպի պէյաղ ոլտու : Վէ իշ-
թէ Մովսէս իլէ Նդիա անըն իլէ սէօյլէշէրէք ան-
4 լէրէ կէօրիւնտիւ : Վէ Պետրոս Յիսուսա խիթա-
պէն' Եւս Բապպ , պիղիմ' պուրատա պուլուճումըզ
էյի տիր . էկէր իսթէրոէն' պիրի սէնին , վէ պիրի
Մովսէս , վէ պիրի սասիի Նդիա իչիւն պուրատա
5 իւշ խայմէ ետփայլմ' տէտի : Յ տաշա սէօյլէր ի-
քէն , իշթէ պիր միւնէվվէր պուլուլթ անլերի կէօլ-
կէսի այթընա տլըպ , իշթէ պուլուլթտան' Սկկիւ-
իւ Օղլըմ' պու տրր , անտէն բազի իմ' անը տիկ-
6 լէյինիզ տէյիւ պիր սէտա կէլտի : Վէ շակիրտ-
լէրի իշիաինճէ , եիւզ իւսթիւ տիւշիւպ' զայէթլէ
7 գորգտրլար : Վէ Յիսուս եաղլաշլըպ անլէրէ տօ-
8 գունարապ' Գալգընըզ , գորգմայընըզ տէտի : Ան-
լէր տաիի կէօյլէրինի գալտըրտրդլարընտա' Յի-
սուստան պաշգա քիմսէյի կէօրմէտիլէր :
9 Վէ տաղտան էնէրլէր իքէն , Յիսուս անլէրէ'
Թա Իպն իւլ ինսան էօյիւլէրտէն գըյամ էտին-
ճէյէտէք , պու կիօրտիւլիւնիւզիւ քիմսէյէ սէօյ-
10 լէմէյինիզ տէյիւ թէնպիհ էյլէտի : Վէ շակիրտ-
լէրի անա' Եւս նի՛չիւն 'իւլէմա' Էվվէլա Նդիա կէլ-
մէք կերէք տիր , տէրլէր' տէյիւ սիւ'ալ էլլէտիք-
11 լէրինտէ , Յիսուս ճէվապէն անլէրէ' Վերչի Նդիա
12 էվվէլա կէլիպ հէր շէյի Թանդիմ' էտէր . Լաքին
սիպէ տէրիմ քի' Նդիա Ֆիլ վազը' կէլմիշ տիր ,
վէ անը Թանդիմըպ' հազգընտա հէր իսթէտիլէ-

- րի շէյի եափտըլար . քէզալիք Իպն իւլ ինսան տա-
- 13 Խի անդերտէն էլէմ չէք ճէք տիր՝ տէտի : 0 զէ-
ման շակիրտլէրի քէնտիլէրէ վաֆլթիլ էտիճի Յով-
հաննէս հազգընտա սէոյլէտիլինի սկլատըլար :
- 14 Վէ խալգըն եանընա կէտիլլէրինտէ , պիր ա-
տէմ անըն եանընա կէլիպ , էօնիւնտէ տիզ չէօ-
քերէք՝ Լէֆէնտի , օղլըմա մէրհամէլթ էլլէ , զիրա
սար՝այլ ոլուպ՝ փէք չօզ էլէմ չէքէ : շիւնքի չօզ
տէֆաւ ամէշէ մէ չօզ տէֆաւ սուլա տիւշէր :
- 15 Վէ անը շակիրտլէրինկէ կէթիրտիմ իսէ տէ , անա
- 16 շիֆա վէրէմէտիլէր՝ տէտի : Յիսուս տախի ճէվտապ
վէրիպ՝ Լյո իմանըզ վէ 'աքսի նէսլ . նէ՞ վազթա
գատար սիգին իլէ օլայրմ . նէ՞ վազթա դատար
սիգլ թէհամմիւլ էտէլիմ . անը պուրպյա պանա
- 17 կէթիրինիպ՝ տէտի : Վէ Յիսուս ճիւննի թա'գիր
էթտիլտէ , անտէն չրգալ , վէ օղլան օլ սու'ամթ
- 18 շիֆա պուլտու : 0 զէման շակիրտլէր թէնհամ
Յիսուսն եանընա կէլիպ՝ Պիզ նի'չիւն անը չրգա-
- 19 բամասըզ՝ տէտիլէր : Յիսուս տախի անդերէ՝ Իման-
սըզլըղընըզ իչիւն տիր , զիրա հազիգամթէն սիգէ
տէրիմ քի՝ Լկէր խարտալ տանէտի գատար իմա-
նընըզ օլաւ իսէ , պու տաղա՝ Պուրատան էօթէլլէ
նազլ էթ՝ տէրսէնիլ , նազլ էտէճէք տիր , վէ տի-
ղէ հիւ պիր շէյ միւմըինտիլ օլմայաճազ տլր :
- 20 Ամնէ տու'ա վէ օրուճտան զապրի էօլ իլէ պու
մազալէ չրգամազ՝ տէտի :
- 21 Վէ Գալիլէմտա տօլաշըրլար իրէն , Յիսուս ան-
լէրէ՝ Իպն իւլ ինսան տտէմլէր էլինէ թէօլիմ օ-
- 22 լունուպ , Անը գաթլ էտէճէքլէր , վէ իւշիւնճիւ
կիւն գըյամ էտէճէք տիր՝ տէմէտիլլէ , տիլէր

ղայեթ լէ միւք տուէր օյտըլար :

- 23 Վէ կափառնայլումա կէյտիքլերինտէ , իբի տիր-
հէմ լէլէ թմահիլ էտէնլէր Պետրոսըն եանընա
կէլիպ՝ Մու ալլիմինիլ իբի տիրհէմլիյի վերմէ՞զ մի՝
24 տէտիլէր . « տախի՝ Վէրիբ՝ տէտի : Վէ խանէյէ
կիրտիքտէ , Յիսուս անը դարչըլայլպ՝ էյ Սիմոն ,
նէ՞զ զանն էտէրսին , տիւնեա մէլիքլերի բէսմ եա-
խօտ վերկիլի քիմլերտէն ալբըլար . էվլատլարըն-
տոմն մը , եօզսա պաշգալարընտա՞ն մը տէտի :
25 Պետրոս անա՝ Պաշգալարընտոն՝ տէտի . Յիսուս
26 տախի անա՝ էյյլէ իսէ էվլատ մուտֆ տըր : Լա-
քին անլերէ թէոքէզ օլմամագ իչիւն՝ տէնիզէ կի-
տիպ պիր օլթա ւաթ , վէ իյք չըգան պալըղը թու-
թուպ աղղընը աչտըղընտա , պիր տէօրթ՝ տիրհէմ
իլզ պուլտըրն , տնը ալըպ՝ անլերէ պէնիմ վէ
սէնին իչիւն վէր՝ տէտի :

ՊԱՊ 48

- 1 **Օ**ղէման շտկիրայլերի Յիսուսըն եանընա կէլիպ՝ Մե-
լէքիւթ իւս սէմավաթտա էն պէօյիւք քի՞մ տիր՝
2 տէտիլէր : Յիսուս տախի եանընա պիր չօճուգ չա-
ղըրըպ վէ անը օրթալարընտա տուրտուրուպ՝ տէտի
3 քի : Հագիդաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ էյկեր տէօնիւպ
չօճուգլար կիպի օլմագ իսէնիզ , մէլէքիւթ իւս սե-
4 մավաթա ասլա կիրմէյէճէքսինիզ : Իմտի հէր քիմ
պու չօճուգ կիպի միւթէվաղը՝ օլուր իսէ , մէլէ-
5 քիւթ իւս սէմավաթտա էն պէօյիւք « տըր : Վէ
հէր քիմ պէօյէ պիր չօճուղը պէնիմ իսմիմ իչիւն
գապուլ էտէրսէ , պէնի գապուլ էթմիշ օլուք :

- 6 Վէ պահա իման էտէն պու քիւչիւքլէրտէն պիրի-
նի հէր քիմ սիւրչաիւրիւրսէ , պոյւռնքնա պիր տէ-
յիրմէն թաշը ասըլըպ' տէնիգին տիպինէ շաբգ է-
տիրմէսի քէնտինէ խայրը տըր :
- 7 Թէօքէզլէր սէպէպինտէն վա՛յ տիւնեայա , գիրա
թէօքէզլէրին կէլմէսի լազըմ տըր , սամա վա՛յ
- 8 Թէօքէզին կէլմէսինէ սէպէպ ոյսն տտւմէ : Իմտի
էկէր էին կա ոյսողըն սէնին սիւրչմէնէ սէպէպ օ-
լուր իսէ , տնը քէսիպ քէնտինտէն տէֆ' էթ . հա-
յաթա թօփալ եա սագաթմ կիրմէն' իքի էլին եա
իքի ոյսողըն օլուպ տա' էպէտի աթէշէ աթըլմագ-
- 9 տան տանա խայրը տըր : Վէ էկէր կէօզիւն սէնին
սիւրչմէնէ սէպէպ օլուր իսէ , տնը չրգարըպ քէն-
տէնտէն տէֆ' էթ . հայաթա թէք կէօզիւ կիր-
մէն' իքի կէօզիւն օլուպ տա ճէհէննէմ աթէշինէ
աթըլմագտան սանա խայրը տըր :
- 10 Պու քիւչիւքլէրտէն պիրինի խօր կէօրմէքտէն սա-
գընընըզ , գիրա սիգէ տէրիմ քի' Անլէրին մէլէք-
լէրի սէմափաթտա ոյսն Փէտէրիմին եիւզիւնիւ սէ-
- 11 մափաթտա տա'իմս կէօրիւրլէր : Զիրա Իպն իւլ
- 12 ինտան զոյ' ոյսնը խէլտա էթմէյէ կէլտի : Սիզէ
նա'ըլ կէօրիւնիւր . էկէր պիր ատէմին եիւզ գօ-
լունու օլուպ' տնլէրտէն պիրի եօլու շաշըրըր իսէ ,
օլ տտէմ տօգսան տօգուզու տաղլարտա պրտգըպ
- 13 տա , վարըպ եօլու շաշըրտնը արամոմզ մը : Վէ
էկէր տնը պուլաճագ օլուր իսէ , հագիգաթէն օի-
գէ տէրիմ քի' Եօլու շաշըրմամըշ տօգսան տօգուզ
իչիւն ռէփիտիւնէն զիյտտէ տնըն իչիւն սէփինիր :
- 14 Իէզալիք սէմափաթտա ոյսն Փէտէրինիգին հու-
զուրընտա պու քիւչիւքլէրտէն պիրինին զոյ' օլ-

մուտնա րիզա եօդ արբ ։

- 15 Եկեր պիբատերին սանա գարշը պիբ խաթա է-
տէրսէ ։ կիսիպ տնը իբինիպին արասընտա թէնհա-
ճա թա'գիր էյլէ ։ Էկեր սենի տինկէրսէ ։ պիբա-
- 16 տէրինի գադօնմըշ օյուբարն ։ Վէ Էկեր տինկէմէգ-
սէ ։ իբի եա իւ չ շասիտին ազգընտան հէր սեօ-
ղիւն սապիթ օյմսար իչիւն ։ քէնտին իլէ պէրա-
- 17 պէր պիբ ետխա իբի քիշի աահա ալ ։ Վէ Էկեր
անլէրի տինկէմէզսէ ։ քիլիսէյէ սեղլէ ։ վէ Էկեր
քիլիսէյի տախի տինկէմէզսէ ։ տնը փութփէրէսթ
վէ կէօմրիւքճիւ կիպի տատ էյլէ ։
- 18 Ֆիյ հազիղէ սիզէ տէրիմ քի՝ Եէր իւզէրինտէ
հէր հէ պապլար իսէնիզ ։ սէմատա պաղլանմըշ օ-
լաճադ ։ վէ Եէր իւզէւփնտէ հէր հէ չէօզէրսէնիզ ։
- 19 սէմատա չէօղիւ լմիւ շօլաճադ արբ ։ Եինէ սիզէ տէրիմ
քի՝ Սիզտէն իբի քիշի Եէր իւզէրինտէ հէր հանկը
շէյի տիլէմէք իչիւն իթթիֆադ Էտէրլէրսէ ։ տնլէ-
րէ սէմալլաթատ օյան Փէտէրիմ թարաֆընտան իհ-
- 20 սան օյուհաճադ արբ ։ Ղիրա իբի եա իւչքիշի պէ-
նիմ իամիլլէ հէր հէրէտէ ճէմ՝ օլուրլար իսէ ։ պէն
օրատա տնլէրին արատընտա իմ՝
- 21 Ո վէման Պէտրա տնըն Էտնընա կէյիպ՝ Եա
Լապպ ։ գա՛շ տէֆ'ա պիբատէրիմ պանա խաթա
Էտէրսէ ։ տնը 'տֆիլ Էտէյիմ՝ Էէսի՞ տէֆ'այա գա-
- 22 տար մը՝ տէտի ։ Յիտու տնա տէտի քի՝ Սանա Էէ-
տի տէֆ'այատէք տէյիլ ։ լաքին Եէթմիշ քէրրէ
- 23 Եէտիյէ գատար՝ տէրիմ՝ Անըն իչիւն մէլէքիլթ
իւս սէմալլաթ պիբ մէլիյէ թէշպիհ օյուհմըշ արբ ։
- 24 քի գալլարը իլէ հիսապ կէօրմէք իսթէտի ։ Վէ
մուհասէպէյէ պաշլատըգտա Էանընա օն պին թա-

- 25 լանթ պօրճլու պիր քիմսէ կէթիրտիլէր : Վէ ա-
նըն էտայլա գուտրէթի օլմաստըղընտան , էֆէնտիսի
անըն իլէ վէվճէսի վէ շօճուգլարը վէ պիւթիւն
էմվար սաթըլըպ' պօրճա էտա օլունմասընը էմր
- 26 էյլէտի : Պուշուշ իւզէրինէ օլ գուլ եերէ գափա-
նըպ' էֆէնտիմ' պանս միւսա'ստէ էյլէ , սանա
քեաֆֆէսինի էտա էտէրիմ' տէյիւ անա րէճա էյ-
- 27 լէտի : Վէ օլ գուլըն էֆէնտիսի անա շէֆգաթ
էտէրէք' անը սայը վէրիպ պօրճընը տախի պաղըշ-
- 28 լատը : Ամմա օլ գուլ չըզըպ' քէնտինէ էիւզ տի-
նար պօրճլու օլան պիր գափու էօլտաշընը պուլ-
տու , վէ անը պօղաղընտան թուլթուպ' Պանա պօր-
- 29 ճըկը էտա էյլէ' տէմէսի իւզէրինէ , Անըն գափու
էօլտաշը պաղընա տիւշիւպ' Պանա միւսա'ստէ
էյլէ , սանա [քեաֆֆէսինի] էտա էտէրիմ' տէյիւ
- 30 անա րէճա էյլէտի : Լաքին օ րազի օլմամաղլէ
վարըպ' պօրճընը էտա էտինճէյէ տէյին անը հա-
- 31 պսխանէյէ աթտը : Վէ պու ատէմին գափու էօլ-
տաշլարը վուգու'ի հալի կէօրտիւքլէրինտէ , դա-
յէթլէ միւքէտտէր օլմաղլէ , վարըպ էֆէնտիլէրի-
- 32 նէ ճիւմլէ վուգու'աթը իֆատէ էթտիլէր : Օ զէ-
ման էֆէնտիսի անը շաղրորըպ , անա' էյ շէրիր
գուլ , պանա եալվարտըղըն իշիւն օլ պօրճըն ճիւմ-
- 33 լէսինի սանա պաղըշլատըմ' Պէն սանա մէրհամէթ
էթտիյիմ' կիպի , սէն տախի գափու էօլտաշըկա
- 34 մէրհամէթ էթմէլի տէյլը մի իտին' տէտի , Վէ
էֆէնտիսի զազապա կէյիպ' պիւթիւն պօրճընը է-
տա էտինճէյէ տէյին , անը իշքէնճէ էտիճիլէրէ
- 35 թէսիմ' էթտի : Քէզալէք հէր պիրինիզ պիրատեր-
լէրինիզէ սուշլարընը գալպինիզտէն պաղըշլամա-

տըղընըզ հայտե . սեմափի Փետերիմ տախի սիգե
էօյլէ ետեճէք տիր :

ՊԱՊ 19

- 1 Վէ Ռիսուս պու սեօզլերի թեմամ էթտիքտէն
սօնրու . Գալիլէաստան հարեքէթլէ Յորդանանըն էօ-
թէ թարաֆընտարի Եէհուտիյէ սինօրլարընա կել-
- 2 տի : Վէ խայլը ճեմնա'աթ անըն արտընճա կիթ-
տիքլէրինտե' օրատա անլերէ շիֆա վէրտի :
- 3 Վէ Ֆերիսիլէր անը թեճրիպէ էթմէք իչիւն եա-
նընա կելիպ , անա' Հէր սեպէպէ պինա'էն զէվճէ-
- 4 սինի պօշամագ ատէմէ ճա'ի՞զ մի' տէտիլէր : Ո տա-
խի անլերէ ճէվապէն' Իպթիտատէ խալգ ետէն :
- 5 անլերի երքէք վէ տիշի խալգ էթտիյինի , Վէ՛ Պու
սեպէպտէն ատէմ փետերինի վէ վալիտէսինի թէրք
էտիպ' զէվճէսինէ միւլասըգ օլարագ , իքիւի եէք-
վիւճուտ օլաճագլար' տէյիւ պույուրտըղընը օ-
- 6 դա'մատընըզ մը : Պունա պինա'էն արթըգ իքի
տէյիլ , լաքին եէքվիւճուտ տրոյար . իմտի Ալլա-
հըն րապթ էթտիյինի ինսան սյըրմասըն' տէտի :
- 7 Անլեր տախի անա' Եա նի՛չիւն Մովսէս թալադ-
նամէ վերիլերէք պօշամաղը թէնպիհ' էթտի' տէ-
- 8 տիլէր : Ո տախի անլերէ ւէտի քի՛ Մովսէս սիգին
գալպինիգին գաթըլըղը սեպէպիյլէ ոիգէ զէվճէլէ-
րինիգի պօշամաղա իգն վէրտի . ամմա իպթիտատէ
- 9 պէօյլէ տէյիլ իտի : Պէն տախի սիգէ տէրիմ քի՛
Հէր քիմ զէվճէսինի գինատան զսյրի պիր սեպէպ-
լէ պօշալըպ տա , պաշգասը իլէ էվէնիրսէ , գինա
էտէր . քէզալիք պօշանմըշ օլան իլէ էվէնէն' գի-
- 10 նա էտէր : Շափիրտլերի տախի անա' Էկէր զէվճ

- իլէ զէվճէ արասընտա հալ պեօյլէ իսէ . էվլէնմէք
- 11 խսյըլը տէյիլ տիր՝ տէտիլեր . Լաբին օ անլերէ
խիթապէն՝ Պու քելամը ճիւմլէսի տէյիլ , անճազ
քէնտիլերէ հիտայլէթ օլունանլար գապուլ էտէ
- 12 պիլիր . Զիրա անա րահմինտէն պա՛ղը խատըմ
տօղմուշ օլանլար վար տրր . վէ ատէմլէր թարա-
ֆընտան խատըմ գըլընմըլ խատըմլար տախի վար
տըր . վէ մէլէքիւթ իւս սէմաւաթ իչիւն քէնտի
քէնտիլերինի խատըմ էթմիշ օլանլար վար տըր .
գապուլ էտէ պիլէն գապուլ էթսին՝ տէտի :
- 13 Օ զէման իւզերլերինէ էլլերինի գըլուպ տու՛ա
էթսին տէյիւ եսնընա քիւչիւք շօճուզլար կէթի-
րիլտի . շակիրտլերի իսէ անլերի ազարլատըլար :
- 14 Ամմա Յիսուս՝ Զօճուզլարը գգյ վերինիզ , վէ անլե-
րի պանա կէլմէքտէն մէն՝ էթմէյինիզ , գիրա մէ-
լէքիւթ իւս սէմաւաթ պու մազուլէլերին տիր՝ տէ-
- 15 տի : Վէ էլլերինի անլերին իւզերինէ գօտըգտան
սօզրա օրատան կիթտի :
- 16 Վէ իշթէ պիր քիմնէ եսնընա կէլիպ անա՝ էյ
քերիմ մուսլլիմ , էպէտի հայաթա նա՛իլ օլմազ
- 17 իչիւն պէն նէ՞ խսյը իշլէյէյիմ՝ տէտի : Օ տախի
անա՝ Նի՞չիւն պանա քերիմ տէյօրսըն . պիրտէն ,
եա՛նի Ալլահտան զսյրի քերիմ եօղ տըր . ամմա
էկէր հայաթա նա՛իլ օլմազ իսթէրսէն , էմրլերի
- 18 հըֆզ էյլէ՝ տէտի : Օ անա՝ Հա՛նկըլարըն՝ տէտիք-
տէ , Յիսուս՝ Պուհլարը . եա՛նի Գաթլ էթմէյէսին ,
Զինա էթմէյէսին , Սըրգաթ էթմէյէսին , Եալան շէ-
- 19 հատէթ էթմէյէսին , Փէտէրիկէ վէ վալիտէկէ հիւր-
մէթ էտէսին , վէ Գօնշըկը քէնտիկ կիպի սէվէսին՝
- 20 տէտի : Օլ նէվճիվան անա՝ Պուհլարըն ճիւմլէսինի

- սեպապէթիմտէն պերու չըֆզ էլլէտիմ. տաճա նէ՝
- 24 նօգսանըմ վար տէտի Յիսուս անա՝ Էկէր քեամիլ
օլմուգ իսթէրսէն , կիտիպ նէկ վար իսէ սաթ , Ֆու-
գարսոյա վէր , վէ սէմաստա խաղինէյէ մալիք օլտ-
- 22 ճադարն . վէ կէլ պանա թապի՝ օլ տէտի : Վ.Լ
օլ նէվճիվան պու սէօղիւ իշիթտիքտէ , միւքէտ-
տէր օլարապ կիթտի . զիրա չօգ մալի վար իտի :
- 23 Վ.Լ Յիսուս շաղիրտլէրինէ՝ Հազիգաթէն սիզլ
տէրիմ քի՝ Զէնկին քիմսէ մէլէքիւթ իւս սէմու-
- 24 վաթա կիւճ իլէ կիրէր : Վ.Լ եինէ սիզլ տէրիմ
քի՝ Զէնկինին մէլէքիւթ Ուլլաճա կիրմկինաւն
տէվէնին իյնէ տէլիյինտէն կէշմէսի տաճա գօլայ
- 25 տրը՝ տէտի : Շաղիրտլէրի տաթի պաշա իշիթտիք-
տէ , զայէթլէ չայրան օլուպ՝ Էօյլէ իսէ քի՝մ իս-
- 26 յաս օլա պիլիր՝ տէտիլէր : Վ.Լ Յիսուս անլէրէ նա-
զար էտիպ՝ Պու շէյ ինսան 'ինտինտէ միւմքինսիպ
տիր , լսքին Ալլաճըն 'ինտինտէ հէր շէյ միւմքին
տիր՝ տէտի :
- 27 Ո զէման Պետրոս անա ճէվապէն՝ Իշթէ պիզ հէր
շէյի թէրք էտիպ՝ սանա թապի՝ օլաըգ , իմտի նէ-
- 28 յէ՞ մալիք օլուրըզ՝ տէտի : Վ.Լ Յիսուս անլէրէ Ֆե-
լադէն՝ Հազիգաթէն սիզլ տէրիմ քի՝ սիզ պանա
թապի՝ օլանլար թէքվին ի ճէտիտտէ , Իպն իւլ
ինոան քէնտի ճէլալի թախթընտա օթուրտըղը զէ-
ման սիզ տաթի օն իքի թաթիթ իւզէրինտէ օթու-
րուպ՝ Իսրայէլին օն իքի սըպթընա հիւքմ էտէճէք-
- 29 սինիզ : Վ.Լ հէր քիմ խանէլէր եա պիրատէրլէր եա
հէմշիրէլէր եա փէտէր եա վալիտէ եա զէվճէ եա
էվլատ եա թաղլալարը պէնիմ իսմիմ իշիւն թէրք
էթմիշ օլուր իսէ , եիւզ գաթընը ալաճապ , հէմ

30 Էպէտի հայաթա վարիս օլաճագ տրր : Լաքին չօգ
էվվէլքիլէր սօնրաքի վէ սօնրաքիլէր Էվվէլքի օլա-
ճագ տրր :

ՊԱՊ 20

- 1 Զիրա մէլէքիւթ իւս սէմափաթ՝ պաղընա՝ 'ամէլէ
թութմագ իչիւն սապահայըն չրգան խանէ սահի-
- 2 պի պիր ատէմէ պէնդէր : Վէ 'ամէլէ իլէ կիւտէ
պիրէր տինարա մուղավէլէ Էախպ՝ անլէրի պաղը-
- 3 նա կէօնտէրտի : Վէ սա'աթ իւշ րատտէլէրինտէ
չըգըպ՝ չարշուտա պաշղա պօշ տուրանլար տախի
կէօրախքտէ , Անլէրէ՝ Սիզ տախի պաղա կիտի-
- 4 նիզ , վէ հագգ նէ իսէ սիզէ վէրիլիմ՝ սէմէտի իւ-
- 5 վէրինէ , Անլէր տախի կիթտիլէր : սա'աթ ալթը
վէ տօգուղ րատտէլէրինտէ եինէ չրգըպ՝ պէշլէճէ
- 6 եափտը : Վէ սա'աթ օն պիր րատտէլէրինտէ չը-
գըպ՝ տիկէր պօշ տուրանլար պուլտու , վէ անլէ-
րէ՝ Նի՞չիւն պուրատա պիւթիւն կիւն պօշ տու-
- 7 րույօրսընը՝ տէտի : Անլէր տախի անա՝ Պիզի քիմ-
սէ իւճրէթլէ թութմաարդր իչիւն՝ տէտիլէրին-
տէ , անլէրէ՝ Սիզ տախի պաղա կիտինիզ , վէ
- 8 հագգ նէ իսէ տլաճագսընը՝ տէտի : Վէ տիշամ
օլտրգտա , պաղ սահիպի քէնտի քէթիլտասընա
'Ամէլէյի չաղըր , վէ սօնրաքիլէրտէն պաշլայըպ Էվ-
վէլքիլէրէ վարընճայատէր իւճրէթլէրինի վէր՝ տէ-
- 9 տի : Վէ սա'աթ օն պիր րատտէլէրինտէ Բ-Բ-
- 10 Լաւ-Լ կէլիպ՝ պիրէր տինար ալտրլար : Վէ Էվվէլ-
քիլէր կէլտիքտէ՝ զիյատէ տլաճաղըզ զսննընտա
իտիլէր իսէ տէ , անլէր տախի պիրէր տինար ալ-
- 11 տրլար : Վէ ալտրգլարընաա , խանէ սահիպինէ

- 12 դարչը սեփյէնէրէք , Պու սօկրաքիլէր պիր սա'աթ
իյլէտիլէր , վէ պիղ կիւնիւն զաճմէթ վէ Ներու-
րէթինի չէքմիշ իքէն անլէրի պիղէ միւսապի թութ-
- 13 տըն' տէտիլէր : Ո տախի ճէվապէն , անլէրին պի-
րինէ՝ Տօթըմ , սանա դատար Լթմէյօրըմ . սէն պէ-
նիմ' իլէ պիր տինարա մուգաովլէ է'թմէտին մի .
- 14 Հադգըզը ալ , կիթ . պէն պու սօկրաքինէ սանա
- 15 Վերտէյէ՛ դատար վերմէք իսթերիմ : Մայիմլէ իս-
թէտիյիմի եափմադ պանա ճա'իզ տէյի' մի . եօզ-
ուս պէն քերիմ' օլտրղըմ իչիւն սէնին կէօզիւն քէօ-
- 16 թթւ մի տիր' տէտի : Պէփլէճէ սօկրաքիլէր էվ-
վէլքի , վէ էվվէլքիլէր սօկրաքի օլաճադ տըր . զի-
րա տա'վէթիլիլէր չօզ , ամմա ինթիխապ օլունան-
լար ազ տըր' տէտի :
- 17 Վէ Յիսուս Երուսաղէմէ չրդար իքէն , եօլուս ռն
իքի շակիրտինի թէնհայա ալրպ' անլէրէ խիթա-
- 18 պէն , Իշթէ Երուսաղէմէ չրդըյօրըզ , վէ Խպն իւլ
ինսան պաշ քեաճինլէր իլէ 'իւլէմանըն էլլէրինէ
թէպիմ' օլունուպ' անլէր գաթիլինէ ճիւքմ' էտէ-
- 19 ճէքլէր . Վէ անը իսթիհգա էտիպ' գամըյլէ տէյ-
մէք վէ խաշա կէրմէք իւզրէ , թա'իֆէլէրէ թէս-
լիմ' էտէճէքլէր . օ տախի իւչիւնճիւ կիւնտէ գը-
յաւմ' էտէճէք տիր' տէտի :
- 20 Օ զէման Զերեգէոս օղուլլարընըն վախտեսի' օ-
ղուլլարը իլէ պէրապէր եանընա կէլիպ' սէճտէ է-
- 21 տէրէք , անտէն պիր լաթֆ տիլէտի : Օ տախի ա-
նա' Նէ' իսթերսին' տէտիքտէ , մերգումէ անա'
Մէլէքիւթիւկտէ պու իքի օղուլլարըմըն պիրի սա-
ղըկտա վէ պիրի սօյրկտա օթուրմալարընը էմր էյ-
- 22 լէ' տէտի : Վէ Յիսուս ճէվապէն' Նէ' տիլէտիյի-

- Ինչի պիլմէ զսինիզ . պէնիմ ի չէճէյիմ քեասէտէն
 ի չմէյէ վէ պէնիմ վաֆթիզ օլունաճաղըմ վաֆ-
 թիզլէ վաֆթիզ օլունամաղա մուզթէտի՛ր մի սինիզ
 23 տէտիքտէ , Մուզթէտի՛ր իլ տէտիլէր : Օ տախի
 անլէրէ՛ Կերչի քեասէմտէն ի չէճէքսինիզ , վէ պէ-
 նիմ վաֆթիզ օլունաճաղըմ վաֆթիզլէ վաֆթիզ
 օլունաճաղսընըզ . ամմա սաղըմտա վէ սօլըմտա ս-
 թուրմաղը ի հսանի էթմէք՝ պանա րաճի՛ տէյիլ տիր ,
 անճաղ Փէտէրիմ թարաֆընտան քիմլէր ի չիւն
 չաղըրլանմըչ իսէ , -նլերէ լերիլէճէ+ Դէր՝ տէտի :
 24 Վէ Դիլեր օն շ-իլեր Կ-ն-ն-ն ի չիթտիքտէ , օլ
 25 իքի գարնտաշա կիւճէնիտիլէր : Լաքին Յիսուս ան-
 լէրի հանընա չաղըրըպ՝ Թաիֆէլէրին հիւքմտար-
 լարը անլէր իւզէրինէ թէսալլիւթ էտիպ , պէյիւք-
 լէրի անլէր իւզէրինէ հիւքիւմէթ իճրա էթտիքլէ-
 26 րինի պէլիրսինիզ : Ամմա արանըզտա պէյլէ օլմո-
 սըն , անճաղ արանըզտա պէյիւք օլմագ իսթէյէն՝
 27 խըտմէթքեսարընըզ օլտուն . Վէ արանըզտա պիրին-
 28 ճի օլմագ իսթէյէն՝ դուլունըզ օլտուն : Նիթէքիմ
 Իպն իւլ ինսան՝ քէնտինէ խըտմէթ օլունմագ ի-
 չիւն տէյիլ , անճաղ խըտմէթ էթմէք վէ ճանընը
 չօգ քիմնէլէր պէտէլինէ ֆիտիյէ վէրմէք ի չիւն
 կէլաի՝ տէտի :
 29 Վէ Երիքովտան չըգարլար իքէն , անըն արտըն-
 30 ճա խալլը ճէմա՛ւթ կիթտի : Վէ ի չիթէ եօլ Դէ-
 նարընտա իքի քէօր ատէմ օթուրուպ՝ Յիսուսըն
 կէշտիյինի ի չիթտիքտէ՝ Եա Բապպ , Իպն ի Դա-
 ւիթ , պիզէ մերհամէթ էյլէ՝ տէյիւ ֆերեատ էթ-
 31 տիլէր : Վէ ճէմա՛ւթ սիւքիւթ էթմէլէրի ի չիւն
 անլէրի թաղիր էթտի իսէ տէ , անլէր՝ Եա Բապպ ,

Իպն ի Դաւիթ , պիղէ մերհամէն) Լյլէ՝ տէրիւ տա-
 32 հա գիշատէ ֆէրեատ Լտէրլէր իտի : Վէ Յիսուս
 տուրուպ՝ անլէրի չաղըրտը , վէ՝ Նէ՞ իսթ Լրսինիզ
 33 քի սիգէ եափսյըմ՝ տէտիքտէ , Անա՝ Իս Բապպ ,
 34 կէօզլէրիմիզ աչլլսըն՝ տէտիլէր : Վէ Յիսուս շէֆ-
 գաթ Լտիպ՝ անլէրին կէօզլէրինէ տադաւնատ : վէ
 տէր 'ագապ կէօզլէրի աչլլըպ՝ անըն աբտընճա
 կիթտիլէր :

ՊԱՊ 21

1 Վէ Երուստղէմէ եաղլաշըպ՝ Զէյթուն տաղը
 դուրպինտէ Բիթփաղէյէ կէլտիքլէրինտէ , Յիսուս
 2 իքի շտկիրտ կէօնտէրիպ , Անլէրէ՝ Գարշընըզտաքի
 քէօյէ կիտինիզ , վէ տէր հալ պաղլը պիր մէրքէպ
 վէ եանրնատ պիր սըփա պուլս-րսընըպ , շէօզիւպ
 3 պանա կէթիրինիզ , Վէ եկէր պիր քիմնէ սիգէ պիր
 շէյ սէղլլէրսէ՝ Պուշլար Լֆէնտիյէ լաղըմ՝ տըր՝
 տէյինիզ , վէ ֆիլ հալ անլէրի կէօնտէրէճէր տիր՝
 4 տէտի : Վէ պուհուհ ճիւմլէսի փէյղամպէր վասը-
 5 թասըյլէ , Սիօն գըզընա տէյինիզ քի , Իշթէ մէ-
 լիյին հալիմ , վէ մէրքէպէ , պէյի , մէլքէպ եափ-
 րուսը սըփսյա պինմիշ օլարագ սանա կէլլիյօր՝ տէ-
 յիւ պուլս-րըյան քէլամըն իթմամը իչին վաղը՝
 6 օլտու : Վէ շտկիրալէր վարըպ՝ Յիսուսըն քէնտի-
 7 լէրինէ պուլս-րտըղը կիպի հարէքէթլէ , Մէրքէպի
 վէ սըփսյը կէթիրիպ՝ իւզլէրլէրինէ Էլպիսէլէրինի
 8 գօտըլար , օ տախի իւզլէրլէրինէ պինտի : Վէ փէք
 չօգ իսլագ տախի քէնտի Էլպիսէլէրինի եօլա սէր-
 տիլէր : վէ պաշղալարը յաղաճլարտան տալլար քէ-
 9 սիպ եօլա տէօշէյէրէք , Լօնտէն կիտէն վէ արգո-

տան կէլէն խալզ՝ Իպն ի Դաւիթէ Ովսաննա, Բազ-
պըն իսմիյլէ կէլէն միւպարէք օլսուն, եիւճէլէր-
տէ Ովսաննա՝ տէյերէք նիտաւ էտէրլէր իտի :

10 Վէ Երուսաղէմէ կիրտիյինտէ՝ Պու քի՞մ տիր՝
տէյերէք, պիւթիւն շէ՛նր թա՛նրէք օլսուսու :

11 Խալզ տախի՝ Պու Գալիլեա տա վազը՝ Նազարէթ-
տէն օլսն Յիսուս փէյղամպէր տիր՝ տէտիլէր :

12 Վէ Յիսուս Ալլա՛նն հէյքէլինէ կիրիպ՝ հէյքէլ-
տէ ախղ ու ի՛թա էտէնլէրին ճիւմլէսինի չըգա-
րարագ սարրաֆլարըն փիշթտիթալարընը, վէ կէօ-
յէրճին սաթըճըլարըն իսքէմլէլէրինի ալթ իւթ

13 էթտի : Վէ տնլէրէ՝ Խանէմ՝ Իպատէթխանէ թէս-
միյէ օլսուսաճագ տըր՝ տէյիւ եազըյմըշ տըր. ֆա-
գաթ սիզ անը հարամիլէր մաղարասը էթտինիզ
տէտի :

14 Վէ հէյքէլտէ եանընա քէօրլէր վէ թօփալար

15 կէտիլէր . օ տախի տնլէրէ շիֆա վերտի : Լաքին
պաշ քեասհիյէր իլէ իւլէմա անըն իճրա էյլէտի-
յի միւ՛ճիզէլէրի վէ չօճուգլարըն հէյքէլտէ՝ Իպն
ի Դաւիթէ Ովսաննա՝ տէյիւ նիտաւ էթտիլէրէնի
կէօրտիւքլէրինտէ, փէր կիւճլէրինէ կիտէրէք :

16 Անա՝ Պուճլարըն նէ տէյլէտիյինի իշիտիճօր մը
սըն՝ տէտիլէր . Յիսուս տախի տնլէրէ՝ Պէ՛յի Մա՛-
սումլար իլէ մէմէ էմէնլէրին ազգընտան համար
թէքմիլ էթտին՝ քէլամընը հիշ պիր վազըթ օգո՛ւ-
մատընըզ մը՝ տէտի :

17 Վէ անլէրի պրագտը, վէ շէ՛նրին խարիճինէ Բե-
թանիայա չըգըպ՝ օրստա կէճէլէտի :

18 Վէ սապահլոյլըն շէ՛նրէ՝ ավտէթ էտէր իքէն ա-

19 ճըգտը : Վէ եօլ քէնարընտա պիր ինճիր աղա-

- ճը կէօրիւպ՝ եանընա վարտըղընտա , անտէ եափ-
րագտան մտ'տա : պիր շէյ պուլմամաղլէ տնտ' Պուռ-
տան սօկրա էպէտէն սէնտէ մէյլէ սլմասըն՝ տէտի .
- 20 վէ ինճիր աղաճը տէր 'աղապ գուրուտու : Վէ շա-
կիրտլէրի պուռու կէօրիւնճէ թէ' աճճիւպ էտիպ
Ինճիր աղաճը հա'սըլ տէր 'աղապ գուրուտու՝ տէ-
- 21 տիբլէրինտէ : Յիսուս անլերէ ճէվապէն՝ Հազիգա-
թէն սիղէ տէրիմ՝ քի՝ էկէր իմանընըլ օլուպ տա ,
շիւպհէ էթմէգսէնիլ , տէյիլ հալընըլ պու ինճիր
աղաճընա վագը՝ օլանը իճրա էտէճէքսինիլ , ան-
ճագ շու տաղա պիլէ՝ Գալզ քէնտինի տէնիղէ
- 22 աթ՝ տէսէնիլ , վագը՝ օլաճագ սոր : Վէ տու'ա-
տա իման էտէրէք հէր նէ տիլէրսէնիլ , օլաճագ-
սընըլ տէտի :
- 23 Վէ հէյքէլէ կէլտի , վէ թա'լիմ՝ էտէր իքէն
եանընա պաշ քուսհիւլէր իյէ գապմըն իիթիյար-
լարը կէլէրէք Պուռլարը նէ՞ սէլասհիյէթլէ եափը-
յօրսըն . վէ պու սէլասհիյէթի ոսնա քի՞մ վէրտի՝
- 24 տէտիլէր : Վէ Յիսուս անլերէ ճէվապէն՝ Պէն տա-
խի սիղէ պիր շէյ սիւ'ալ էտէյիմ՝ էկէր անը պա-
նա սէյլէրսէնիլ , պէն տէ պու շէյլէրի նէ սէլա-
- 25 հիյէթլէ եափտըղըմը սիղէ սէյլէրիմ՝ , Յովհաննէ-
սին վաֆթիղի նէ՞րէտէն իտի . սէմատան մը , եօգ-
- 26 սա ինսանտան մը իտի՝ տէտի : Անլէր տախի՝ է-
կէր Սէմատան՝ տէսէք , պիղէ՝ Նի՞շիւն անա իման
էթմէտինիլ տէյէճէք . վէ էկէր Ինսանտան՝ տէ-
սէք , խալգտան գօրգարըլ , զիրա ճիւմլէսի Յով-
հաննէսի փէյլամպէր մագամընտա թութար՝ տէ-
- 27 յիւ քէնտի քէնտիլէրինէ թէֆէքքիւր էտիպ , Յի-
սուսա ճէվապէն՝ Պիլմէյիլ՝ տէտիլէր . օ տախի

անլերէ՛ Պէն տէ պու շէյլէրի նէ սէլահիյէթլէ
եափաղղըմը սիգէ սէոյլէմէմ՝ տէտի ,

- 28 Լաքին նէ՛ գըյաս էտէրսինիղ, պիր տտէմին ի-
քի էվլատար վար իտի , վէ պիրինճիսինէ կէլիպ
Օղլըմ, կիթ պու կիւն պաղըմտա իշլէ՛ տէտի ,
- 29 Վէ օ Ճէվապ վէրիպ Խթէմէմ՝ տէտի իսէ տէ ,
- 30 սոնրա փէշիմանն օլուպ կիթտի , Վէ իքինճիսինէ
կէլիպ՝ ոլ մինվալ իւղրէ սէոյլէտի . վէ օ Ճէվապ
վէրիպ՝ փէք էյի , էֆէնտիմ՝ տէտի իսէ տէ, կիթ-
- 31 մէտի , Լքիսինտէնն հանկըսը փէտէրինին միւրա-
տընը իճրա էյլէտի՝ տէտի - անտ՝ Պիրինճիսի՝ տէ-
տիլէր . Յիսուս տախի անլերէ՛ Հազիգաթէն սիգէ
տէրիմ քի , կէօմրիւքճիւլէր իլէ Փահիշէլէր Այ-
լահըն մէլէքիւթիւնէ սիղտէն էվվէլ կիրէրլէր ,
- 32 Զիրա Յովշաննէս սիգէ սալահ լմարիգինտէ կէլտի,
ամմա անա ինանմոտընը - կէօմրիւքճիւլէր վէ Փա-
հիշէլէր իսէ անա ինանտըլար . վէ սիզ պաշ-
կէօրտիւյիւնիւզտէ , անա ինանմադ իշիւն, սոնրա
նատիմ օլմատընը ,
- 33 Տիկէր պիր թէմսիլ տիկլէյինիզ . Խանէ սահիպի
պիր տտէմ վար իտի , քի պաղ տիքիպ՝ անըն էթ-
րաֆընա չիթ չէվիրտի , վէ իշինտէ պիր մա՛սէրէ
գաղտը , վէ գուլլէ պինա էթտի , վէ տնը պաղ-
- 34 ճըլտրա թէսիլմ էտիպ՝ ղուրպէթէ կիթտի , Վէ
մահասուլ վազթը եաղլաշտըգտա գուլլարընը մահ-
սուլը օլմագ իւզրէ , պաղճըլտրա կէօնտէրտի ,
- 35 Վէ պաղճըլտր գուլլարընը թուլթուպ՝ քիմինի տէոյ-
տիւլէր , քիմինի էօլտիւրտիւլէր վէ քիմինի
- 36 տախի թաշտտըլար , Թէքրար էվվէլքիլէրտէն
դիյատէ տիկէր գուլլար կէօնտէրտի , վէ անլերէ

- 37 տէ օլ մինվալ իւզրէ մու'ամէլէ էլլէտիլէր՝ 'Ազը-
պէթ' Օղլըմա հիւրմէթ էտէրլէր՝ տէյերէք , ահ-
- 38 յերէ քէնտի օղլընը կէօնտէրտի , Սմմա պաղճը-
լար օղլընը կէօրիւնճէ , տրալարընտա , Պու՝ վա-
րիս տիր , կէլինիլ տնը էօլտիւրիւպ միւրասընը
- 39 զապլթ էտէլիմ՝ տէտիլէր : Վէ տնը թուլթուպ՝
- 40 պաղտան չըգարարագ էօլտիւրտիւլէր : Իմտի պաղ
սահիպի կէլտիյի զէման , օլ պաղճըլարա նէ՝ ետ-
- 41 փաճագ տըր՝ տէտի : Անա՝ Օլ քէօթիւլէրի հէյ-
պէթլի թարղլէ հէլաք էտիպ՝ պաղըն մուհսուլընը
մէվսիմինտէ վէրէճէք օլտն պաշգա պաղճըլարա
- 42 թէսլիմ էտէճէք տիր՝ տէտիլէր : Յիսուս տախի
տնլէրէ խիթապէն՝ Նափուճըլարըն ըէտտ էթտիք-
լէրի թաշ քէօշէ թաշը օլտու . պու՝ Բապպ թա-
րաֆընտան օլուպ , կէօզլէրիմիլ էօնիւնտէ 'աճա-
'իպ տիր՝ Էլ-Ջըշ պիր վագրթ քիթապլարտա օ-
- 43 գոլմատընըզ մը : Պուճուճ իչիւն սիզէ տէրիմ քի՝
Խէլէքիւթ Ուլլահ սիզտէն ալընրպ՝ մահսուլընը կէ-
- 44 թիրէն պիր իւմմէթէ վէրիլէճէք տիր , Վէ պու թաշ
իւզէրինէ տիւշէն՝ փարէլէնէճէք տիր , օ տախի քի-
մին իւզէրինէ տիւշէրտէ , տնը էզէճէք տիր՝ տէտի :
- 45 Վէ պաշ քէահիլէր իլէ Ֆերիսիլէր անըն թէմ-
սիլլէրինի իշիթտիքլէրինտէ , քէնտիլէրի հագգըն-
- 46 տա սէոյլէտիյինի ապլատըլար : Վէ տնը թուլթմա-
ղա գաստ էթտիլէր իտէ տէ , խալգասոն գօրգտը-
լար , զիրա տնը փէյղամպէր մագամընտա թու-
թարլար իտի :

ՊԱՊ 22

4 Վէ Յիսուս անլէրէ խիթապէն՝ թէքրար թէմսիլ-

- 2 լերէ սեղլէյերէք , տէտի քի , Մէլէքիւթ իւսսե-
մաւլաթ՝ օղլընա տիւյիւն էտէն պիր մէլիյէ պէն-
- 3 զէր : Վէ տա՛վէթիլիւերի տիւյիւնէ չաղըրմազ ի-
շիւն գուլլարընը կէօնտերտի : անէր տախի կէլմէք
- 4 իսթէմէտիլէր : Թէքրար տիկէր գուլլար կէօնտե-
րիպ , Տա՛վէթիլիւերէ տէյիւնիզ քի՝ իշթէ թա՛ամը-
մը հաղըրլատըմ՝ , սըղըրլատըմ վէ պէսի տաճար-
լարըմ պօղսղլանաը , վէ հէր շէյ հաղըր տըր ,
- 5 տիւյիւնէ կէլինիզ տէտի : Ամմա անկէր վաղիֆէ
էտինմէյիպ՝ քիմի քէնտի թարլատընա վէ քիմի
- 6 թիճարէթինէ կիթտի : Պագիլէրի տախի անըն
գուլլարընը թուլթուպ հազարէթ էտէրէք , էօլ-
- 7 տիւրտիւլէր : Վէ մէլիք Դ-ն-ն- իշիտինճէ , զա-
զապա կէլմէքլէ , 'ասքէրինի սէվգ էտիպ՝ օլ գա-
թիլիւերի հէլաք էթտի , վէ շէհրէրինի էագտը :
- 8 Օ զէման գուլլարընա՝ Վադա՛ա տիւյիւն հաղըր
- 9 տըր , ամմա տա՛վէթիլիւեր լպյըզ տէյիլ իտիս շէ-
ման էօլ սղըրլարընա վարըպ՝ հէր քիմի պուլուր-
- 10 սանըլ , տիւյիւնէ տա՛վէթ էտինիզ՝ տէտի : Ոլ
գուլլար տախի էօլլարա չըդըպ կէրէք քէօթիւ ,
կէրէք էյի , հէր քիմի պուլտըրար իսէ , ճէմ՝ էթ-
տիլէր , վէ տիւյիւն Դ-ն-ն- 'տա՛վէթիլիւերէ տօլ-
- 11 տու : Վէ մէլիք տա՛վէթիլիւերի կէօրմէյէ կիրտիք-
տէ՝ օրատա տիւյիւն իպատըր կիյմէմիշ պիր տտէմ
- 12 կէօրմէքլէ , Անա՛ Էյ տօսթըմ , իւղէրի՛տէ տիւ-
յիւն իպասը օլմատըղը հալտէ , նաճըլ պուրտյա
կիրտին՝ տէմէսի իւղէրինէ , օլ տտէմին նութգու
- 13 թուլթուլտու : Օ զէման մէլիք խըտմէթճիլէրէ տէ-

- տի քի՝ Պուռնուն պայալարրնր վէ էլլէրինի պաղլա-
յընըլ, վէ գալտըրըպ խարիճի զաւլմէթէ չըգտը-
նըլ. օրատա աղլսյըլ վէ տիշ զըճրտամասը օ-
14 լաճագ տըր : Զիրա տա՛վէթ օլունանլար չօգ, ամ-
մա ինթիխապ օլունանլար աղ տըր :
- 15 Օ զէման Ֆէրիսիլէր վարըպ՝ անը քէլամլէ նա՛-
սըլ տուզաղա աիւշիւրսիւնլէր տէյիւ մէշվէրէթ
- 16 էթ տիլէր : Վէ Հերովդէսիլէր իլէ պէրապէր քէն-
տի շալիրտլէրինի անա կէօնտէրիպ՝ Լա մու՛ալլիմ,
սէնին չագդ օլտըղընը վէ Ալլահն թարիգինի հա-
գիգաթ իւղրէ թա՛լիմ էթ տիլինի վէ քիմսէյի վա-
ղիֆէ էտինմէտիլինի պիլիրիլ, զիրա ատէմլէրին
- 17 խաթըրըն սոյամաղպն : Իմսի պիգէ սէզլէ : սահա
նասը կէօրիւնիւր՝ Գայսէրէ վէրկի վէրմէք ճա-
18 ՚իզմի, եօգսա տէյի՛լ մի տիր՝ տէտիլէր : Վէ Ռի-
սուս անլէրին հիլլէլէրինի անլսյըպ՝ Լյ միւրա՛ի-
- 19 լէր, պէնի նիշիւն թէճրիպէ էտիյօսընըլ : Պա-
նա վէրկինին սիքքէսինի կէօթէրինիլ՝ տէտի : վէ
- 20 անա պիր տինար կէթէրտիլէր : Ո տախի անլէրէ՛
Պա թասպիր վէ ետղը քիմին տիր՝ տէտիլինտէ ,
- 21 Գայսէրին տիր՝ տէտիլէր : օ զէման անլէրէ՛ Էզլէ
խէ՛ Գայսէրէ 'ա՛խա օլանը Գայսէրէ , վէ Ալլահա
- 22 'ա՛խա օլանը Ալլահա էտա էլլէյինիլ տէտի : Վէ
պունու իշիթտիլէրինտէ՛ թէ՛տճճիւպ էտէրէք ,
անը թէրը էտիպ կիթ տիլէր :
- 23 Գըյամէթ եօգ տըր՝ տէյէն սուտուղիլէր օլկիւն-
տէ անըն ետնընա կէլիպ՝ անա սիւ՛ալ էտէրէք ,
- 24 Եա մու՛ալլիմ, Մովսէս տէտի քի՛ Լկէր պիր քիմ-
սէ էվլատսըլ վէֆաթ էտէրսէ , անըն զէվճէսինի
գարնտաշը ալըպ՝ գարնտաշընա գիւրրիյէթ փէյ-

- 25 տաւ Էյլէսին : Պիպտէ տախի եւտի գարնտաշ վաշ
խտի : վէ պիրինճիսի Էվլէնտիքտէն սօնրա գիւրրի-
յէթի օլմոյլարադ վէֆաթ Էտիպ' ղէվճէսինի գա-
26 բնտաշընա պրագտը : Քէզալլէ իքինճի վէ իւչիւն-
ճիւսիւ տախի' թա եւտինճիսինէտէք պէոյլէ օլտու :
27 Վէ ճիւմլէսինտէն սօնրա օլ գարը տախի վէֆաթ
28 Էթտի : Իմտի գըյամէթտէ , օլ եւտիտէն հաշ-
կըսընըն վէվճէսի օլտը : չիւնքի ճիւմլէսինին ղէվ-
29 ճէսի օլտու տէտիլէր : Յիսուս տախի տնյէրէ ճէ-
վապէն' Քիթմապլարը վէ Ալլաճըն զուտրէթինի
30 պիլմէտիսինիդտէն ղէլալթտէ պինյ . Զիրա գը-
յամէթտէ նէ Էվլէնմէք նէ տէ Էվլէնտիքմէք վար
տըր , ահճագ Ալլաճըն սէմատաքի մէլէքլէրի կի-
31 պի տիրլէր : Ամմա Էօլիւլէրին գըյամը խուսուսըն-
32 տա' Ալլաճ թարաֆընտան սիղէ , Պէն Աքրաճամըն
Ալլաճը վէ Խասհակըն Ալլաճը վէ Յտիորըն Ալա-
ճը իմ' պուլլուրըլան քէլամը օգո՛ւմատընրդ մը .
Ալլաճ Էօլիւլէրին տէյիլ , ահճագ հայաթտա օ-
33 լանլարըն Ալլաճը տըր' տէտի : Վէ խալգ ղաշա-
իշիթտիքտէ' սնըն թա'լիմինէ հայրան օլտըլար :
34 Լաքին ֆէրիսիլէր ահըն սատու-գիլէրի սիւքիւթ
Էթտիրտիլինի իշիթտիքլէրինտէ , պիր եէրէ ճէմ'
35 օլտըլար : Վէ տնյէրտէն պիրի , Էրպապը շէրի-
36 'աթտան օլուպ' ահը թէճրիպէ իչիւն , Եա մու-
'ալլիմ' շէրի'աթտա Էմրլէրին հա՞նկըսը պէօյիւք
37 տիր' տէյիւ սիւ'ալ Էթտի : Յիսուս տախի ահա'
Ալլաճըն օլան Բապպը պիւթիւն գալպինտէն վէ
պիւթիւն ճանընտան վէ պիւթիւն ֆիքրինտէն Ե-
38 վէսին : Պիրինճի վէ պէգյիւք Էմր պու տըր :
39 Վէ իքինճիսի պուսա պէնզէր , Եա'նի' Գօնշընը

- 40 քէնտին կիողի սէվէսին : Պիւթիւն շէրի'աթ վէ
 41 փէյդամպէրլէր պու իքի էմրէ միւթէ'ալլըգ տըր'
 տէտի :
 42 Վէ ֆերիսիլէր ճէմ' օլտըզլարընտա Յիսուս ան-
 43 լէրէ : Քրիստոս հազգընտա զսննընըղ նէ՞ տիւր ,
 քիմին օղլու արը' տէյիւ սիւ'ալ էյլէտի . անլէր
 44 տախի անա' Ղաւիթին' տէտիլէր : Ո տախի
 տնլէրէ' էյյլէ իսէ Ղաւիթ հա'սըլ անա թուհ-
 45 լէ Րապպ թէմաիյէ էտիպ , Րապպ Րապպըմա'
 Թա պէն սէնին աիւշմէնլէրինի պյազլարընա պա-
 տամագ գոյուն ճայտտէք սաղըմտա օթուր' պույուր-
 46 տու , տէր : Իմտի Ղաւիթ անա Րապպ թէմաիյէ
 47 էտէրսէ , հա'սըլ տնրն օղլու օլուր' տէտի : Վէ
 քիմնէ անա պիր սէօղ ճէվապ վէրէմէտի . վէ օլ
 կիւնտէն սոնրա տըթըգ անա պիր քիմնէ սիւ'ալ
 էթմէյէ ճէսարէթ էթմէտի :

ՊԱՊ 23

- 1 Օ զէմնն Յիսուս խալգա վէ քէնտի շակիրտլէրինէ
 2 խիթտպէն տէտի քի , Իւլէմա վէ ֆերիսիլէր Մով-
 3 սէսին քիւրսիւսիւհտէ օթուրուրլար : Իմտի սիզէ'
 Հըֆզ էտիլիզ' տէտիլլէրի շէյլէրին ճիւմլէսինի
 հըֆզ ու իճրա էյլէյինիզ . տամա տնլէրին 'ամէլ-
 4 լէրի կիպի իճրա էթմէյինիզ . չիւնքի սէյլլէրլէր ,
 ամմա իճրա էթմէզլէր : Զիրա աղըր վէ թաշըն-
 մասը միւշքիլ եիւքլէր պաղլայըպ' տտէմլէրին օ-
 մոզլարընա զօրլար իսէ տէ , սնլէրի փարմազլա-
 5 ըլլէ գրմըլտոթմագ իսթէմէզլէր : Վէ ճիւմլէ 'ա-
 մէլլէրինի տտէմլէրէ կէօրիւնմէք իչիւն իճրա է-

- տիպ՝ համայնիլերինի կենիշլէտիրլէր , վէ էլպիսէլէ-
- 6 լինին էթէքլէրինի պէօյիւտիւրլէր : Զիյաֆէթլէր-
տէ աախի պաշ սէտիրլէրի , վէ սինադօղլարուս
- 7 պաշ քիւրսիլէրի , Վէ փաղարլաբտա սէլամլարը
վէ առէմլէր թարաֆընտան Բապպի , Բապպի թէս
- 8 միյէ օլտանսղը սէվլէրլէր : Սիզ իսէ՝ Բապպի թէս-
միյէ օլտանսղասընրզ . զիրա սիզին Միւտէրրիսի
նիզ պիր , եսնի՛ Գրիստոս տըր , վէ ճիւմլէնիզ
- 9 պիրատէրլէր սինիզ : Վէ եւր իւզէրինտէ +Ի՛նյէ
Փէտէրիմիզ տէմէյէսինիզ . զիրա Փէտէրինիզ պիր
- 10 տիր , օ տախի սէմա վաթտա տըր : Վէ մի տէր-
րիսլէր թէ միյէ օլտանսղասընրզ զիրա սիզին Միւ
- 11 տէրրիսինիզ պիր , եսնի՛ Գրիստոս տըր : Վէ սի-
զին էն պէշիւյիսինիզ խրտմէթլիտընրզ օլտան :
- 12 Վէ հէր քիմ քի քէնտինի կիւքսէտիրսէ , ալ-
չազլանը , վէ հէր քիմ քի քէնտինի ալչազլա-
տըրսա , եիւքսէլիր :
- 13 Լաքին վալ սիզէ , էյ միւրա՛ի իւլէմա վէ ֆէ-
րիսիլէր , զիրա առէմլէրին էօնիւնճէ մէլէքի-թ
իւս սէմա վաթը գափարընրզ . չի-նքի օիզ կիր-
մէզսինիզ , կիրէճէր օլտնլարը տախի կիրմէքաէն
- 14 մէն՝ էտէրսինիզ : Վալ սիզէ , էյ միւրա՛ի իւլէ-
մա վէ ֆէրիսիլէր , զիրա տուլ գարըլարըն էվլէ-
րինի կէյիպ՝ կէօսթէրիշ իչիւն ուզուն տու՛տ է-
տէրսինիզ . պու էճլաէն տաճա շիտտէթլի՛ ազո-
- 15 պա տիւչար օլտադարընրզ : Վալ սիզէ , էյ միւ-
րա՛ի իւլէմա վէ ֆէրիսիլէր , զիրա պիր առէմի ի-
մանա կէթիրմէք իչիւն տէնիզի վէ գարայը տօլա-
շըրսընրզ , վէ իմանա կէտիյինտէ , տնը քէնտի-
նիզտէն իքի գաթ զիյատէ էճլ ի ճէհէննէմ՝ զը-

- 16 Լ'որ ընըզ : Վա՛յ սիղէ՛ Պիրի հէյքէլ հազգը իչիւն
 եւմին էտէրսէ , պիր շէյ տէյիլ տիր ամմա հէյ-
 քէիին ալթուռու հազգը իչիւն եւմին էտէրսէ ,
- 17 պորճլու ոլուր՝ տէյէն քէօր գըլաղուղլար : Էյ ահ-
 մաղլար վէ քէօրլէր : զիրա հաճկըսը պէոյիւք տիր .
 ալթոճն մի , եօգսա ալթուռու թաղտիս էտէն
- 18 հէյքէլ մի : Վէ՛ Պիրի մէղպահ հազգը իչիւն եւ-
 մին էտէրսէ , պիր շէյ տէյիլ տիր , ամմա անըն
 իւզէրինտէ ոլան թաղտիսէ՛ հազգը իչիւն եւմին
- 19 էտէրսէ , պորճլու ոլուր՝ Դեր-Բէիլ : Էյ ահմաղլար
 վէ քէօրլէր , զիրա հաճկըսը պէոյիւք տիր . թաղ-
 տիմէ՞ մի , եօգսա թաղտիմէյի թաղտիս էտէն
- 20 մէղպահ մը Իմտի մէղպահ հազգը իչիւն եւմին
 էտէն անըն վէ իւզէրինտէ ոլան ճիւմլէ շէյլէրին
- 21 հազգը իչիւն եւմին էթմիշ ոլուր : Վէ հէյքէլ
 հազգը իչիւն եւմին էտէն՝ անըն վէ անտէ սաքին
- 22 ոլանըն հազգը իչիւն եւմին էթմիշ ոլուր : Վէ սե-
 մա հազգը իչիւն եւմին էտէն՝ Ալլահըն թախթը
 վէ իւզէրինտէ օթուրանըն հազգը իչիւն եւմին
- 23 էթմիշ ոլուր : Վա՛յ սիղէ , էյ-միւրա՛ի 'իւլէմա
 վէ Ֆէրիսիլէր , զիրա իա՛նա՛ վէ անիսոն իլէ քիմի-
 տուռն 'իւշրիւնիւ վէրիսիւնիզ , ամմա շէրի՛աթըն
 սահա մուհիմմ շէյլէրինի , ետ՛նի հազգանիլէթ
 վէ մերհամէթ վէ իմանը թէրք էթտինիլ . պուն-
 լարը էթմէլի վէ անլէրի պիսղամամայը իտինիզ :
- 24 Էյ սիվրի սինէյի սիւզիւպ՝ տէվէյի եուտան . քէօր
- 25 գըլաղուղլար : Վա՛յ սիղէ , էյ-միւրա՛ի 'իւլէմա
 վէ Ֆէրիսիլէր , զիրա քեսսէնին վէ չանուղըն տը-
 շրնը թէմիզլէրսինիլ , լաքին անլէրին իչի գուլմ՝
- 26 վէ Ֆըուզլէ տօլու տըր : Էյ քէօր Ֆէրիսի , էվվէ-

- լա քեասէնին վէ շանաղըն իչինի թէմիպլէ , քի
 27 անլէրին առչը տախի թէմիզ օլա , Վա՛յ սիզէ , էյ
 միւրա՛ի իւլէմա վէ ֆերիսիլէր , զիրա սիզ տըշա-
 րըտան կիւզէլ կէօրիւնիւպ իչէրիտէն էօյիւ քե-
 միքլէրի վէ հէր մուրտարլըգլէ տօլու օլան պատա-
 28 նալը գապըլտրա պէնգլէրսինիլ , Գէպլիք սիզ տա-
 խի ատէմլէրէ զասիլէն սալի՛ճ կէօրիւնիւրսիւնիւլ ,
 ամմա պաթընէն միւրա՛իլիք վէ ֆըսգլէ տօլու սը-
 29 նըզ , Վա՛յ սիզէ , էյ միւրա՛ի իւլէմա վէ ֆերիսի-
 լէր , զիրա փէյղամպէրլէրին թիւրպէլէրինի պի-
 նա էտիպ սալի՛ճլէրին գապըլտրընը թէզէին էտէր-
 30 սինիլ . Վէ՛ իկէր էճտատըմըզըն կիւնլէրինտէ օլ-
 մուշ օլսա խիք , անլէր իլէ պերապէր փէյղամ-
 31 պէրլէրին զանընա կիրմէլ խիք՝ տէրսինիլ , Պու
 վէճճլէ՛ փէյղամպէրլէրին գաթիլլէրինին էվլասը
 ղտըզընըզա քէնտինիլ շէհատէթ էտէրսինիլ ,
 32 Սիլ սախի էճտաաընըզըն էօլչէյինի տօլտուընըլ ,
 33 ի՛յ եըլանլար , էյ էնկէրէք նէսլի , ճէհէննէմ՝ ա-
 34 զապընտան նա՛սրլ զաշա պիլի սինիզ , Իշթէ ա-
 նըն իչիւն պէն սիզէ փէյղամպէրլէր իլէ չիւքէմա
 վէ իւլէմա իրսալ էտէրիմ՝ , վէ անլէրտէն պա՛գըսընը
 դաթլ էտիպ խաշա կէրէճէքսինիլ , վէ անլէրտէն
 պա՛գըսընը սինաղօղլտրընըլտա տէօյիւպ շէհրսէն
 35 շէհրէ գօլաճապսընըլ . Թա քի սալի՛ճ Արէլին գանըն-
 տան հէյքէլ իլէ մէզպա՛ճ արտսընտա գաթլ էթտի-
 յինիլ Զաքարիա իպն ի Բարաքիանըն գանընա տէ-
 յին նէր իւղէրինտէ տէօքիւլէն սալի՛ճլէր գանընըն
 36 քեաֆֆէսի սիզին իւղէրինիզէ կէլէ , Հագիգաթէն
 սիզէ տէրիմ՝ քի՛ Պուշլարըն ճիւմլէսի պու նէսլ
 իւղէրինէ կէլէճէք տիր ,

- 37 Էյ փեյշամպուրէրի գաթիւ Էտէն վէ տոնա կէօն-
տերիլէնլէրի թաշլայան Երուսաղէմ, Երուսաղէմ,
թափուգ քէնտի փիլիճլէրինի գանատլարընըն ալ-
թընա թօփլատըղը կիպի՝ գաթի տէֆ'ա սէնին Էվ-
լատընը թօփլամագ իսթէտիմ, վէ սիղ իսթէմէ-
38 տինիզ, Իշթէ խանէնիզ սիպէ վիրան պրագըլըր ։
39 Զիրա սիղէ տէրիմ քի, Պուռտան սոյրա սիզ՝ Բապ-
պըն իսմիլէ կէլէն միւպարէք օլսուէն՝ տէյինճէյէ-
տէք պէնի ասլա կէօրմէյէճէքսինիզ ։

ՊԱՊ 24

- 1 Վէ Յիսուս հէյքէլտէն չըզլպ կիտեր իքէն, շա-
կիրտլէրի անա հէյքէլին պինտլարընը կէօսթէրմէք
2 Իւզրէ եանընա կէլտիլէր ։ Յիսուս տախի անլէրէ՝
Պուշլարըն ճիւմլէսինի կէօրմէ՞ղ մի սինիզ, հագի-
գաթէն սիպէ տէրիմ քի, Պուրատա երզըլմատըգ
պիրի պիրի իւզէրինտէ հիչ պիր թաշ գալմայա-
ճագ տըր՝ տէտի ։
3 Վէ Զէյթուէն տաղը իւզէրինտէ օթուրուր իքէն,
շակիրտլէրի թէնհաճէ եանընա կէլիպ՝ Պու շէյլէ-
րին նէ գէման վուգու՝ պույաճաղընը, վէ սէնին
կէլիշինին վէ տիւնեանըն տիւրընըն՝ ալամէթի նէ
4 օլաճաղընը պիղէ սէօյլէ՝ տէտիլէր ։ Յիսուս տա-
խի անլէրէ ճէվապէն տէտի քի՝ Սաղընընըզ սիզի
5 պիր քիմսէ իզլալ Էթմէսին ։ Զիրա չօգ քիմսէլէր՝
Քրիստոս պէն իմ՝ տէյերէք պէնիմ իսմիլէ կէլիպ՝
6 չօգ քիմսէլէրի իզլալ Էտէճէքլէր ։ Սիզ տէ ճէնք-
լէր վէ ճէնք թէվաթ ուրլարը իշիտէճէքսինիզ, տա-
գընընըզ, միւզթարիպ օլմայասընըզ, չիւնքի պուռ-

- լարըն ճիւղէսի վուզու՝ պուլմագ կերէք տիր, լա-
 7 քին տաճառ նիհայէթ տէյիլ տիր : Զիրա միլլէթ
 միլլէթէ դարըը, վէ ճիւղիւմէթ ճիւղիւմէթէ դար-
 ըը դալդըըլ չօդ եերլէրտէ գըթըըզ վէ թա՛ռն
 8 իլէ գէլլէլէլէր օլտճագ տըր : Ամմա պուշլարըն
 9 ճիւղիւմէսի էլէմլէրին իպթիտասը տըր : Օ գէման սի
 զի մուղայադայա կիրիֆթար էտիպ՝ սիզի էօլտիւ-
 րէճէքլէր, վէ խմիմ՝ իչիւն ճիւղէ միլլէթլէր թա-
 10 րաֆընտան պուղլ օլտնաճագսընըլ : Վէ օ գէման
 չօգ քիմսէլէր սիւրչէճէքլէր, վէ պիրի պիրինի էլէ
 11 վլրիպ՝ եէքտիկէրինէ պուղլ էտէճէքլէր : Վէ չօգ
 եպանճը փլյղամպլրլէր գուճուր էտիպ՝ նիչէ քիմ-
 12 սէլէրի իզլուլ էտէճէքլէր : Վէ Ֆըոգըն չօղալա-
 ճաղը էճտէն, չօգ քիմսէլէրին մուճապպէթի սօ-
 13 ղույաճագ տըր : Ամմա նիհայէթէ տէյին սապր
 14 էտէն խլլաս պուլըր : Վէ մէլէքիւթիւն պու պէ-
 շարէթի պիւթիւն տիւնեատա ճիւղէ միլլէթլէրէ
 շէհատէթ օլմուպ իւղրէ վա՛զ օլտնաճագ, վէ օ
 գէման նիհայէթ կէլէճէք տիր :
 15 Իմաի 'Իանիէլ փէյղամպէր վսաըթասըյլէ խա-
 պէր վէրիլէն խարապիլէթ մէքրուհէսինին մաւգատտ-
 տէա մէքեանտա տուրաըղընը կէօրտիւլիւնիւզտէ,
 16 (օգուլան աիլասըն,) Օ գէման Եէհուտիլէտէ օլտն-
 17 լանլար տաղլարա դաշըն : Վէ տամտա օլան՝
 18 քէնտի էվինտէն պիր շէյ ալմաղա էնմէսին : Վէ
 թարլատա օլան տախի էլպիսէսինի ալմագ իչիւն
 19 կէրի տէօնմէսին : Լարին վա՛յ օլ կիւնլէրտէ հա-
 20 միլէ վէ էմիդիլի օլանլարա : Վէ Ֆիրաբընըզ գըշ-
 տա եա սէպթ կիւնիւնտէ օլմասըն՝ տէյիւ տու՛ա
 21 էտինիլ : Զիրա տիւնեանըն իպթիտասընտան շիմ

- տիյէ տէյին միսի վաւգաւ՝ պուլմամըշ վէ սալա
պուլմսյաճագ շիտսէթլի մուղայագա օ ղէմանն օ-
- 22 լաճագ տըր : Վէ էկէր օլ կիւնլէր գըսալմասա ի-
տի , հիչ պիր պէշէր գուրթուլմաղ իտի . ամմո
միւնթէխապլար իշիւնն օլ կիւնլէր գըսալաճագ
- 23 տըր : Օ ղէմանն էկէր պիր քիմսէ սիղէ՝ Խշթէ Մէ-
սիհ շուրսատա եա պուրսատա տըր՝ տէրսէ , ինան-
- 24 մոյասընը . Զիրա եալանճը մէսիհլէր վէ եալան-
ճը վէյղամպէրլէր զուհուր էտիպ՝ պէօյիւք 'ալա-
մէթլէր վէ միւ՝ճիպլէր կէսթէրէճէքլէր , շէօյլէ
քի միւմըինն օլսա , միւնթէխապլարը պիլէ իղլալ
- 25 էտէճէքլէր տիր : Խշթէ սիղէ էվլէլա խապէր վէ-
- 26 րիյօրլմ՝ Լմտի սիղէ՝ Խշթէ չէօլտէ տիր՝ տէրլէր-
սէ , չըգմայասընը . Խշթէ խալթլէթլէրտէ՝ Դէրլէ-
- 27 Է , ինանմայասընը : Զիրա շիմշէք շարգտան չը-
գըպ տա շարպա գատար կէօրիւնտիւլիւ կիպի ,
Իպն իւլ ինսանըն կէլիշի տախի պէօյլէ օլաճագ
- 28 տըր : Զիրա լաշէնին պուլունտըղը եէրէ գարթալ-
լար ճէմ՝ օլուրլար
- 29 Վէ օլ կիւնլէրին մուղայագասընտան սօկրա տէր
հալ կիւննշ գարարըպ՝ սյ քէնտի վէյասընը վէր-
մէյէճէք , վէ եըլտըղլար կէօքտէն տիւշիւպ՝ կէօք-
- 30 լէրին գուվլէթլէրի սարսըլաճագ տըր : Վէ սնտէն
սօկրա Իպն իւլ ինսանըն 'ալամէթի սէմատա կէօ-
րիւնիւպ՝ օ գէմանն պէմինին ճիւմլէ գապիլէլէրի տէօ-
լիւնէճէք , վէ Իպն իւլ ինսանը կէօյիւնն պուլութ-
լարը իւգէրինտէ , գուտրէթ վէ 'աղիմ՝ ճէլալ իլէ
- 31 կէլիր կէօրէճէքլէր : Օ տախի մէլէքլէրինի սուրըն
'աղիմ՝ սէտասըլլէ կէօնտէրէճէք , վէ անլէր տնըն
միւնթէխապլարընր տէօրթ րիւգկետարտան , կէգը-

լէրին պիր ուճընտան տիկեր ուճընատէք ճէմ՝ է-
տէճէքլէր տիր :

- 32 Ինճիր աղաճընտան թէմսիլ էգյրէնինիզ . տալ-
լարը եռմշտյըպ եափրագ սիւրմէյէ պաշլատըրը
33 վագրթ , եազ եագըն ոլտըղըրը անլարսընըզ , Գե-
ղալիք սիզ տախի պուշլարըն ճիւմլէսինի կէօրտիւ-
լիւնիւզտէ , եագըն , վէ հէման գափուլարտա ոլ-
34 տըղը մա'լիւմիւնիւզ ոլտուն : Ճիլ հագիգէ սիզէ
տէրիմ քի՝ Պուշլարըն ճիւմլէսի վըւզու՝ պուլմա-
յընճա պու նէսլ վէվալ պուլմայաճագ տըր :
35 Կէօք վէ եէր զա'իլ ոլուր , լաքին պէնիմ սէօզլէրիմ
սալա զա'իլ ոլմայաճագ տըր :
36 Ամմա ոլ կիւն վէ սա'աթ հագգընտա եալընըզ
Փէտէրտէն մա'տա պիր քիմնէնին , վէ հաթթա
սէմավաթտա ոլտն մէլէքլէրին վէ Օղըն տախի մա'-
37 իւմաթը եօգ տըր : Վէ Նոյըն կիւնլէրի ոլտըղը
կիպի՝ Խպն իւլ ինսանըն զուհուրը տախի պէզլէ
38 ոլաճագ տըր : Զիրա թուֆանտան եգվէլ ոլան
կիւնլէրտէ , թա Նոյըն սէֆինէյէ կիրտիյի կիւնէ-
տէք եէյիպ իշտիքլէրի , վէ եվլէնիպ եվլէնտիրտիք-
39 լէրի , Վէ թուֆան կէլիպ ճիւմլէսինի կէօթիւ-
րիւնճէյէ տէյին պիւմէտիքլէրի միսիլիւ , Խպն իւլ
40 ինսանըն զուհուրը տախի էզլէ ոլաճագ տըր : Օ
ղէման թարլատա իքի քիշի պուլուարագ պիրի
41 ալընըր վէ տիկերի պրագըլըր : Տէյիրմէն չէքէն իքի
գարընըն պիրի ալընըր վէ տիկերի պրագըլըր :
42 Իմտի ույանըգ տուրընըզ , գիրա Էֆէնտինիգին
43 հա'նկը սա'աթտա կէլէճէյինի պիւմէզսինիզ : Ամ-
մա մա'լիւմիւնիւզ ոլտուն քի՝ էկեր խանէ սահպի
Խըրսըզըն հա'նկը նէվպէթտէ կէլէճէյինի պիւտէ Խ-

տի , ուշտանդ տուրուպ' խանհսինի տէլմէյէ պրագ-
 44 մուլ իտի : Պուռուռն իշխան սիզ տէ հազըր օլու-
 նըզ , զիրա մոռնթաղըր օլմատըղընը սա'աթտա
 45 Խան իւլ ինսան կէլիր : Իմտի վազմընտա թա'ամ-
 լարընը վէրմէք իշխան խրամէթքեարլարը իւղէրինէ
 էֆէնտիսի թարաֆընտան հաապ օլուռան շօլ սա-
 46 տըգ վէ 'աղիլ գուլ քի'մ տիր : Նէ' միւպարէք
 տիր օլ գուլ քի' էֆէնտիսի կէլտիլինտէ : անը
 47 պու հարէքէթտէ պուլուր : Յիլ հադիգէ սիզէ
 տէրիմ քի' անը պիւթիւն էմլալի իւզէրինէ հա-
 48 զըր հաապ էտէճէք տիր : Ամմա էկէր օլ քէօթիւ
 գուլ քէնտի գալպինտէ' Էֆէնտիմ կէլմէսինի կէ-
 49 ճիւտիրիյօր' տէլիպ տէ : Գափու եօլտաշլարընա
 վուրմաղա , վէ սէրիսշլար իլէ եէլիպ իշմէյէ պաշ-
 50 լար իտէ : Օլ գուլըն էֆէնտիսի անըն մոռնթաղըր
 օլմատըղը կիւնտէ վէ պիլմէտիլի սա'աթտա կէլէ-
 51 րէք : Անը իքի շադգ էտիպ' հասիպինի միւրա'իլէր
 իլէ պէրապէր գոյաճագ տըր : օրատա աղլպըշ վէ
 տիշ գըճըրտամասը օլաճագ տըր :

ՊԱՊ 25

1 **Օ** զէման մէլէքիւթ իւս ոէմավաթ քէնտի գան-
 տիլլէրինի ալըպ' կիւվէյիյի իսթիգալէ չըգան օն
 2 հէֆէր պաքիրէյէ պէնզէր : Վէ անլէրտէն պէշի
 3 'ազըլը վէ պէշի ահմագ իտի : Վէ ահմագ օլան-
 լար գանտիլլէրինի ալտըգլարընտա' պէրապէր եաղ
 4 ալմատըլար : Լաքին 'ազըլը օլանլար գանտիլլէրի
 5 իլէ պէրապէր գապլարընտա եաղ ալտըլար : Վէ
 կիւվէյի կէճիքմէքլէ ճիւմլէսինին ույգուսը կէլիպ'

6. ուշուտըլար : Վէ կէճէ ետըսընտա՝ իշթէ կիւշ
վէյի կէլիյոր , անը իսթիգպալէ չըգընըզ՝ տէյիւ
7 պիր նիտա ոլմուսը իւզէրինէ , Ոլ պաքիրլէրին
ճիւմլէսի գալգըպ գանտիլլէրինի տօնաթտըլար՝
8 Վէ ահմագլար 'աղըլլըլար' Պիղէ եաղընըգտան
վէրինիզ , զիրա գանտիլլէրիմիզ սէօնիւյոր՝ տէտի-
9 լէր : Ագըլլըլար տախի ճէվապէն՝ Ոլմայա քի՝ պի-
զէ հէմ սիգէ եէթ իշմէյէ . տահա էյի տիր քի ,
սաթըճըլարա վարըպ քէնտինիզ իչիւն ալասընըզ՝
10 տէտիլէր : Անլէր տախի սաթըն ալմուղա կիթմէք-
տէ իքէն , կիւվէյի կէլտի . հազըր ոլան գըղլար
տախի անըն իլէ պէրապէր տիւյիւնէ կիրտիքլէրի
11 կիպի՝ գափու գափանտը : Սօկրա ոյ պիր պաքիրէ-
լէր տախի կէլիպ՝ էֆէնտի , էֆէնտի , պիգէ աչ՝
12 տէտիլէր : Ո տախի ճէվապ վէրիպ՝ Հագիգաթէն
13 սիգէ տէրիմ քի , Սիգի թանըմամ՝ տէտի : Իմտի
ուշանըգ տուրընըզ . զիրա [Իպն իւլ ինսանըն կէ-
լէճէյի] կիւնիւ վէ սա՝աթը պիլմէգսինիզ :
14 Զիրա Գլէ+է-ը է-ս-ս-է-է-ը՝ ղուրպէթէ կիթմէք
իւզրէ իքէն , քէնտի գուլլարընը չաղըրըպ՝ էմվա-
լինի անլէրէ թէպիմ էտէն պիր տտեմէ պէնզէր :
15 Վէ հէր պիրինէ քէնտի գապիլիլէթինէ կէօրէ ,
քիմինէ պէշ , քիմինէ իքի , քիմինէ տէ պիր թա-
16 լանթ վէրիպ՝ տէր հալ ղուրպէթէ կիթտի : Վէ
պէշ թալանթը ալան վարըպ՝ անլէրլէ թիճարէթ
17 էտէրէք , պէշ թալանթ տահա գազանտը : Պէոյ-
լէճէ իքիյի -ւ-ն տախի իքի տահա գազանտը :
18 Ամմա պիրի ալան վարըպ եէրի գազարագ , էֆէն-
19 տիսինին ագչէսինի կիպլէտի : Վէ խոյլը ղէման-
տան սօկրա ոլ գուլլարըն էֆէնտիսի կէլիպ՝ անլէր

- 20 իլէ հիսուսայ կեօրտիւ : Վէ պէշ թալանիթը ալան
կելիս պէշ թալանիթ տաճա կէթիրէրէք՝ Լֆէն-
տիմ, պանա պէշ թալանիթ թէսլիմ էթտին, իշ-
թէ անլէրին իւզէրինէ պէշ թալանիթ տաճա գա-
21 զանտըմ՝ տէտի : Լֆէնտիսի տախի անա՝ Աֆէ-
րին, էյի վէ սատըգ գուլ, ազ շէյլէրտէ սատըգ
պուլունտըն, սէնի չօգ շէյլէր իւզէրինէ շազըր
շասպ էտէճէյիմ. էֆէնտիկին շէնլիյինէ կիր՝ տէ-
22 տի : Վէ իքի թալանիթը ալան տախի կելիս Լֆէն-
տիմ, պանա իքի թալանիթ թէսլիմ էթտին, իշթէ
անլէրին իւզէրինէ իքի թալանիթ տաճա գազան-
23 տըմ՝ տէտի : Լֆէնտիսի անա՝ Աֆէրին, էյի վէ
սատըգ գուլ, ազ շէյլէրտէ սատըգ պուլունտըն,
սէնի չօգ շէյլէր իւզէրինէ շազըր շասպ էտէճէ-
24 յիմ. էֆէնտիկին շէնլիյինէ կիր՝ տէտի : Վէ պիր
թալանիթը ալան տախի կելիս Լֆէնտիմ, սէնին
էքմէտիյին եւրտէն պիչէր, վէ սաշմատըղըն եւր-
տէն սէվլիրիր սերթ պիր ատէմ իտիյիկի պիլմէք-
25 լէ, Գօրդտըղըմտան վարըպ՝ սէնին թալանիթընը
26 եւրտէ կիզլէտիմ. իշթէ մալիկ՝ տէտի : Լֆէնտիսի
տախի անա ճէվապէն տէտի քի՝ Լյ քէօթիւ վէ
թէնպէլ գուլ, պէնիմ էքմէտիյիմ եւրտէն պիչիպ՝
սաշմատըղըմ եւրտէն տէվլիրտիյիմի պիլտիյին
27 հալտէ, Սանա վաճիպ օլան՝ ազճէմի սարրաֆլա-
րա վէրմէք իտի. պէն տախի 'ալտէթիմտէ մալիմի
28 ֆա'իգիյլէ ալըր իտիմ, իմտի անտէն թալանիթը
29 ալըպ՝ օն թալանիթը օլանա վէրինիլ : Զիրա հէր
քիմին վար իսէ, անա վէրիլիպ՝ արթաճագ տըր,
ամմա քիմին եօգ իսէ, էյինտէ օլանը պիլէ ան-
30 տէն ալընաճագ տըր : Վէ օլ ֆա'իտէսիզ գուլու-

խորհիճի գուլմեթէ չրգարընըզ . օրատա աղլսյըլ վէ տիշ գըճըրտամասը օլաճագ տըր :

- 31 Վէ իպն իւլ ինսան ճիւմէ [մուգատտէս] մէլէքէր իլէ պերապեր քէնտի ճէլալիլէ կէլտիլի գէման , ճէլալիինին թախթը իւղէրինսէ օթուրաճագ տըր . Վէ ճիւմէ միլէթէր անըն հուզուրնտա ճէմ' օլուհարագ , չօպան գոյունլսըլ քէչիլէրտէն սյըրտըղը կիպի , անլէրի պիրի պիրինտէն սյըրըպ ,
- 32 Գոյունլսըլ սաղընտա , վէ քէչիլէրի սօլընտա տուրտուրաճագ տըր :
- 33 Օ գէման Մէլիք սաղընտա օլսնլարա խիթապէն' կէլինիզ , էյ Փէտերիմին միւպարէքլէրի , տիւնեանըն թէ' սիսինտէն պերու սիպին իչիւն հաղըրլանմըլ
- 34 մէլէքիւթիւ միրաս ալընըզ . Ձիրա աճըգտըմ' պասնա թա'ամ վէրտինիզ . սուսատըմ' , պանա սու վէրտինիզ , զարիպ իտիմ' , պէնի էվէ գապուլ էթ-
- 35 տինիզ . Չըպլագ իտիմ' , պէնի կիյտիրտինիզ . խասթա օլտում' , պէնի զէյարէթ էթտինիզ . հապստա
- 36 իտիմ' , եանըմա կէլտինիզ տէյէճէք տիր , Օ գէման սալիչլէր անա' Եա Րոպպ , սէնի իէ՞ գէման աճ կէօրիւպ' պէսլէտիք . եախստ սուսամըլ Կե-
- 37 ռե-պ' սու վէրտիք . Վէ իէ՞ գէման սէնի զարիպ կէօրիւպ' էվէ գապուլ էթտիք , Էա չրփլագ Կե-
- 38 ռե-պ' կիյտիրտիք . Վէ իէ՞ գէման սէնի խասթա եա հապստա կէօրիւպ' եանընա կէլտիք' տէյիւ
- 39 ճէվապ վէրէճէքլէր տիր , Մէլիք տախի տնլէրէ ճէվապէն' Ֆիլ հագիգէ սիլէ տէրիմ' քի' Մատամ քի պու էն էտնա գարնտաշլարըմըն պիրինէ էթ-
- 40 տինիզ , պանա էթմիշ օլտընըզ տէյէճէք տիր ,
- 41 Օ գէման սօլընտա օլսնլարա տախի' էյ մէլ'ուն-

- լար , նէյթման իլէ անըն մէլէքլերինէ հազըրլսն-
 մըշ շօլ էպէտի աթէշէ հուզուրլմասն կիտինիլ .
 42 Զիրա աճըգտըմ , պանա թա'ամ վերմէտինիլ . սու-
 43 ստտըմ , պանա սու վերմէտինիլ . Ղարիպ իտիմ ,
 պէնի էվէ գապուլ էթմէտինիլ . չըպլագ իտիմ ,
 պէնի կիյարմէտինիլ . խաթմա վէ հապստա ի-
 տիմ , պէնի ղիյարէթ էթմէտինիլ՝ տէյիւ պույու-
 44 բաճագ տըր : Օ ղէման անլէր տախի անա ճէվա-
 պէն՝ Եա Բապպ , սէնի նէ՝ ղէման աճ եա սուսա-
 մըշ եա ղարիպ եա չըպլագ եա խաթմա եա հա-
 պստա կէօրտիւք տէ , սանա խըսմէթ էթմէտիք՝
 45 տէյէճէքլէր տիր : Օ ղէման անլէրէ ճէվապ վէ-
 րիպ՝ Հապիլաթմէն սիվէ տէրիմ քի՝ Մատամ քի
 պու էն էտնալտըրն պիրինէ էթմէտինիլ , պանա
 տախի էթմէմիշ օլտընըլ՝ տէյէճէք տիր :
 46 Վէ պուշլար էպէտի 'ազապա , վէ սալիհլէր է-
 պէտի հսլաթա կիտէճէքլէր ալր :

ՊԱՊ 26

- 1 Վէ Յիսուս պու սէօղլերին ճիւմէտինի թէքմիլ
 2 էթտիքտէն սօնրա , շաղիրալէրինէ , իքի կիւնտէն
 սօնրա պասէք պսյըամը օլաճաղընը պիլիրսինիլ .
 վէ Խան իւլ ինսան տախի սալպ օլուհմագ իյիւն
 թէպիմ օլուհաճագ տըր՝ տէտի :
 3 Օ ղէման պուշ քեահնիլէր վէ 'իւլէմա իլէ դափ-
 մըն իթիյարլարը Կալիտիա նամ՝ քեահնի ի ա'-
 4 դամըն գօնաղընա ճէմ՝ օլտըլար : Վէ Յիսուսը հի-
 լէ իլէ թոթոպ գաթլ էթմէյի միւշալէրէ էթ-
 5 տիլէր : Լաքին՝ Խալգ արասընտա վէլվէլէ օլմամագ

իշխան պայքարամտաւ ոյժասրն՝ տէտիլէր :

- 6 Վէ Յիսուս Յեթանհատաւ , ճիւղամբը Սիմոնն
- 7 խոնէսինտէ պուլունտըղընտաւ , Անրն ետնընաւ պիր
շիշէ զիդըյմէթ խօշ րա՛խայը եաղ էլինաւ ոյւ-
- 8 րագ պիր խաթուն կէյիպ , Օ՛ սօֆրատաւ յթուրուր
անրն , տնրն պաշընաւ տէգըտիւ : Նապիրայէրի տա-
- 9 նի՛շխան յուսն . Զիրա պու եաղ չօգ պահայտ տա-
թըլլայ ֆոպիրլէրէ վէրիլէ պիլիւր խաի՛ տէտիլէր :
- 10 Ամմա Յիսուս զ--ն--ն ապամաղլէ անլէրէ տէտի
քի՛ նիշխան խաթունը պիհուղուր էտիյօրսընըլ .
- 11 չիւնքի հագղըմտաւ կիւղէլ պիր իշ իշլէտի : Զիրա
ֆագիրլէր տա՛խմա սիյին իլէ պէրապէր պուլու-
- 12 րուր , տմմա պէն տա՛խմա սիյին իլէ պէրապէր
պուլունմամ : Զիրա պու խաթուն պու եաղը վիւ-
- 13 իշխան ետպտը : Հոպիպաթէն սիյլէ տէրիմ՝ քի՛ Պու
պէշարլթ պիւթիւն տիւնետնրն հէր նէրէսինտէ
իլան օլունուր իսէ , պու խաթունըն էթտէյի տա-
- 14 խի թէգքեարը իշխան ըիպայլթ օլունաճագ տըր :
- 15 Օ գէմանն ոն իքիլէրտէն պիրի Իսկարիոպտը Յու-
- 16 դա նամ քիմնէ պտշ քեահինլէրին ետնընաւ վա-
- 17 րըպ , Անր սիյլէ թէտիմ էթմէմ իշխան պանա նէ՞
վէրիւսինիպ՝ տէտի . տնլէր տախի տնաւ յթուղ դը-
- 18 թա կիւմիւշ վա՛տ էթտիլէր : Վէ օ գէմանտան
սօկրա տնր էլէ վէրմէյէ ֆուրատթ տըար խաի :
- 19 Վէ ֆէթիր պայքարամընըն պիրինճի կիւնիւնտէ շա-
- 20 կիրտլէր Յիսուսն ետնընաւ կէլիպ , տնա՛ Սէնին ի-
- 21 չիւն պասեք թա՛տմընը նէ՞րէտէ խաթէրսին քի հա-
- 22 զըյսյայլմ՝ տէտիլէր : Օ տախի՛ Նէհրէ կիտիպ՝

- 19 Ֆիլան, քիմսէյէ տէյիհիզ քի , Մու'ալլիմ' Վազ-
 թըմ' եագըն տըր , պասեքի շակիրալէրիմ' իլէ պե-
 րապէր սէնին ետնընտաւ էտէճէյիմ' տէյօր , տէտիւ
 20 էթտիյի կիպի հարէքէթլէ պասեքի հաղըրյաաղաւար
 21 Վէ տիշամ' օլտըդտա' օն իքիլէր իլէ պէրապէր
 22 պէն' Հագիդաթէն սիպէ տերիմ' քի , Սիդալէն պիրի
 23 0 տախի ճէվապ վերիպ' էյիհի սահանա պէնիմ' ի-
 24 լէ պերապէր պաթըրան , հէման օ պէնի էլէ վէ-
 25 րէճէք : Վազա'ա իպն իւլ ինսան քէնտի հաղ-
 դընտաւ եաղըմըշ օլտըղը իւզրէ կիտէր , տմմա
 վս'յ օլ տտէմէ քի' տնըն էլիյլէ իպն իւլ ինսան
 էլէ վէրիլիւր , օլ տտէմ' տողմամըշ օլսա իտի , քէն-
 26 տինէ խալլըր օլուր իտի' տէտի : Վէ տնը էլէ վէ-
 րէն Յուգա ճէվապէն' իա մու'ալլիմ' , պէնմի իմ'
 տէտիյինտէ , տնա' Սէօյլէտիյին կիպի տիր' տէտիւ
 27 Վէ տնլէր թա'ամ' էտէր իքէն , Յիսուս էքմէյի
 տլըպ պերէքէթ տու'ասը օգուտըգտան սօնրա փա-
 րէլէտի , վէ շակիրալէրինէ վէրիպ' Ալընըզ , եէյի-
 28 հիզ , պու պէնիմ' ճէսէտիմ' տիր' տէտի : Վէ քեա-
 սէյի տլըպ' շիւքըր էթտիքտէն սօնրա անյերէ վէ-
 29 րիպ տէտի քի' Ճիւմլէնիզ պուռտան իչինիզ . Զիրա
 պու պէնիմ' գանըմ' , է-նէ կիւնահլար 'տիվ օ-
 լունմագ իւզրէ , չօգ քիմսէլէր իչիւն տէգթիւլէն
 30 'ահտ ք ճէտիտին ք-նշ տըր , Լաքին սիզէ տերիմ'
 քի' Շիմուն սօնրա թա անը Փէտէրիմին մէլէքիւ-

- թիւնտե սիցին իլէ թապէ օլարադ իշէճէյիմ կիւ-
 նէ տէյին՝ տրթըդ տամանըն պու մահսուլընտան
 30 իշմէյէճէյիմ՝ Վէ իլաճի օգուլուպ՝ Զէյթուն տա-
 դընա չըգտըլար :
 31 Օ գէման Յիսուս տնկերէ տէտի քի՝ Պու կէճէ
 ճիւմլէնիզ պէնիմ չազգըմտա սիւրչէճէքսինիզ-
 դիրա՝ Զօպանը վաւրաճաղըմ, վէ սիւրիւնիւն գո-
 յուշարը տաղըլաճագ տըր՝ տէյիւ եաղըմըշտըր :
 32 Ամնս պէն գըյամ էթտիքտէն սօհրա, սիզտէն
 33 էվվէլ Գտլիլէայա կիտէճէյիմ՝ Վէ Պետրոս անա
 ճէվսպէն՝ Էկէր ճիւմլէսի սէնին չազգընտա սիւրչ-
 սէլէր պիլէ, պէն սալա սիւրչմէյէճէյիմ՝ տէտի :
 34 Յիսուս անա Հաղիդտիճէն սանա տէրիմ քի՝ Պու
 կէճէ խօրօս էթմէզտէն էվվէլ սէն պէնի իւշ
 35 քէրրէ ինքեար էտէճէքսին՝ տէտի : Պետրոս անա՝
 Էկէր պանա սէնին իլէ էօլմէք լաղըմ կէլսէ պիլէ,
 սէնի սալա ինքեար էթմէմ՝ տէտի : քէզսպիք շա-
 կիրսպէրին ճիւմլէսի պուշու տէտիլէր :
 36 Ո գէման Յիսուս տնկեր իլէ պերապէր Գեթսե-
 մանի տէնիլէն պիր մահսալէ կէլտի, վէ շակիրտլէ-
 րինէ՝ Պէն վարրպ օրտաա տուա էտինճէյէտէք
 37 սիզ պուրատա օթուրընը՝ տէտի : Վէ Պետրոս ի-
 լէ Զերեդէսարն իքի օղընը պէրապէր ալրպ միւ-
 38 քէտտէր վէ մահգուն օմաղա պաշլատըր՝ Օլ վազըթ
 տնկերէ՝ Ճանըմ էօլիւմ տէրէճէսինտէ փէք միւքէտ-
 տէր տիր, պուրատա գալըպ՝ պէնիմ իլէ պէրա-
 39 պէր ույանըգ տուրընը՝ տէտի : Վէ պիր ազ իլէ-
 րի վարըպ՝ եիւզիւ իւզէրինէ գափանտըր, վէ՝ Էյ
 Փէտէրիմ, Էկէր միւմքին իւէ, պու քեասէ պէն-
 տէն կէշսին : Լաքին պէնիմ իսթէտիյիմ կիպի տէ-

- յիւր, անճաղ սէնին է-Յէ-Դէյն կիպի ոլտուն՝ տէյիւ
 40 տու'աւ էյլէտի : Վէ շաղիրալէրին ետնընա կէլիւ՝
 անլէրի ույգուտա պուլմաղլէ , Պետրոսա խիթա-
 պէն՝ Պէզլէճէ , պիր սա'աթ պէնիմ իլէ ույանըզ
 41 տուրա'մատընըլ մը : Իղվոյս տիւշմէմէք իչիւն
 ույանըզ տուրուպ տու'աւ էյլէյէնիզ . վազա'աւ
 42 բուհ հաղբը , ամմա թէն զա'իֆ տիր՝ տէտիւ Թէք-
 բար իքինճի տէֆ'ա վարըպ՝ էյ ֆէտէրիմ , պէն
 պու քեասէյի իշմէքսիլին պէնտէն կէշմէսի միւմ-
 քին տէյիւ խէ , սէնին իրատէթին ոլտուն՝ տէյիւ
 43 տու'աւ էյլէտի : Վէ կէլիպ եինէ անլէրի ույգու-
 տա պուլտու , զիրա կէոզլէրի աղբըլաշմըշ իտի :
 44 Վէ անլէրի պրազըպ՝ թէքբար կիթտի , վէ իւչիւն-
 ճիւ տէֆ'ա հէման օ քէլամը սէզլէյէրէք տու'աւ
 45 էյլէտի : Ո զէման շաղիրալէրինէ կէլիպ անլէրէ
 տէտի քի՝ Արթըզ ույուլուպ իսթիրահաթ էտի-
 նիլ . իշթէ սա'աթ ետզլաշտը , վէ Իպն իւլ ին-
 սան կիւնահքէարըարըն էլինէ թէպիմ ոլտունւյօր :
 46 Դալգընըլ կիտէլիմ , իշթէ պէնի էլէ վէրէն եազ-
 րաշտը :
 47 Վէ օ տաշա սէոյլէր իքէն , իշթէ օն իքիւրտէն
 պիրի ոլան Յուդա՝ պաշ քեաշինլէր վէ գալմըն
 իիթիյարըլը թարաֆընատն զըլըճըլ վէ սօփալը
 վաֆիր խալգ անըն իլէ պէրապէր ոլարազ՝ կէլտի :
 48 Վէ անը էլէ վէրէն անլէրէ իշարէթ վէրիպ՝ Բիմի
 էօփէրսէմ օ տըր , անը թուլթընըլ՝ տէմիշ իտի :
 49 Վէ տէր 'ապապ Յիսուսա ետզլաշըպ՝ Ուէլամ՝ սա-
 50 նա , Բապալի՝ տէյէրէք անը էօփաիւ : Յիսուս տա-
 խի անա՝ Տօսթըմ , նէ՛ իչիւն կէլտին՝ տէտի : Օ
 զէման անլէր ետնաշըպ՝ էյլէրինի Յիսուս իւղէրի-

- 51 Նէ սալարագ , աճը թուլթարլար : Վէ իշթէ Յիսուս իլէ պերապեր պուլուսանլարտան պիրի էլինի ուզատըպ' գըլըծընը չէրտի , վէ քեաճին ի ա'գամ
- 52 մին պէնտէսինէ վուրուպ' գուլաղընը քէստի : Ո զէման Յիսուս անա տէտի քի' Գըլըծընը եինէ եէրինէ գ.օ , զիրա գըլըծ թուլթանլարըն ճիւմլէսի գըլըծլէ ճէլաք օլուր : Լոգսա պէն փէտէրիմէ շիմտի բէճա էաէ՞մէզ մի իմ զանն էտէրսին , օ տախի պանա օն իքի ալայտան զիյտտէ մէլէքլէր եէթիշ-
- 53 տիրիը : Լաքին' Պէօյլէ օլմագ վաճիպ տիր' պուլուրան քիթապլար նա'սըլ իթմամ օլունա պիլիր
- 54 Ոլ սա'աթտա Յիսուս խալգա տէտի քի' Հարամի՞ իւզէրինէ կէլիր կիպի մի , պէնի թուլթագ իչիւն գըլըծլը վէ սօփալը չըգտընըզ . պէն ճէր կիւն ճէյքէլտէ եանընըգտա օթուրուպ' թա'լիմ էտէր
- 55 իտիմ , վէ պէնի թուլթմատընըզ : Լաքին պունուն ճիւմլէսի փէյլամպէրլէրին քիթապլարը իթմամ օլունմագ իչիւն վագը' օլտու : Ո զէման շակիրտլէրին ճիւմլէսի աճը պրագըպ գաչտըլար :
- 56 Վէ Յիսուսը թուլթանլար տնը քեաճին ի ա'գամ Կսյիափանըն եանընա կէօթիւրտիւլէր , օրատա տախի 'իւլէմա իլէ իթիյարլար ճէմ' օլմուշ ի-
- 57 տի : Վէ Պետրոս ուզագտան , քեաճին ի ա'գամըն հապլուսընտտէք տնըն արտընճա կիթտի , վէ իչէրի կիրիպ , նէթիճէյի կէօրմէք իչիւն խըսմէթքեար-
- 58 լար իլէ պերապէր օթուրտու : Վէ պաշ քեաճինլէր իլէ իթիյարլար վէ պիւթիւն միլլէթ մէճիսի Յիսուսըն գաթիլ իչիւն , 'ալէյճինէ եալտն շէհա-
- 59 տէթ արատըլար իսէ տէ , պուլսմատըլար : Վէ չօգ եալսնճը շահիտլէր կէլտիլէր իսէ տէ , եինէ

- պուլլամասարլար . նիհայեթ իբի եալանճը շահիտ
 61 կէլիպ , Պու քիմնէ՝ Ալլահըն հէյքէլինի երգըպ ,
 անը իւչ կիւնտէ պինու էտէ պիլիրիմ՝ տէտի , տէ-
 62 տիլէր : Քեասհին ի ա՛ղամ տախի գալգըպ անա՛
 Հիւ ճէվապ վէրմէղ մի սին . պաւնլար սէնին 'ա-
 63 լէյհինէ նէ՞ շէհատէթ էտիյօրլար՝ տէտի : Ամնու
 Յիսուս սիւքիւթ իւզրէ տուրմողլէ քեասհին ի ա՛-
 զամ անա խիթապէն՝ Ալլահ իւլ հոյյ հազըր ի-
 չիւն սոնա եւմին վէրիրիմ . սէն Քրիստոս Իպն Ուլ-
 64 լաճ մը սըն , պիզէ սէօյլէ՝ տէտի : Յիսուս անա՛
 Սէօյլէտիյին կիպի տիւ . հէմ սիզէ տէրիմ քի՛
 Շիմտէն սօկրա Իպն իւլ ինսանը Գուտրէթին սա-
 զընտա օթուրմագտա վէ կէօյիւն պուլութլարը իւ-
 65 ղէրինտէ կէլմէքտէ կէօրէճէքսինիղ տէտի : Պու-
 նուն իւզէրինէ քեասհին ի ա՛ղամ՝ քէնտի էլպիսէ-
 սինի երթըպ՝ Պա- -տէ՛ քիւֆր էթտի , արթըգ
 պիզէ շահիտլէր նէ՞ լազըմ . իշթէ շիմտի քիւֆ-
 66 րիւնիւ իշիթտինիղ . Սիզէ նա՛սըլ կէօրիւնիւր՝ տէ-
 տի . անլէր տախի ճէվապ վէրիպ՝ Էօլիւմէ միւս-
 67 թուհազգ տըր՝ տէտիլէր : Օ ղէմնն անըն եիւզիւ-
 նէ թիւքիւրիւպ՝ անա եոււրուգ վուրտըլար , պա-
 68 զրլարը տա սիլլէ վուրուպ՝ Էյ Քրիստոս , պիզէ
 փէյղամպէրլիք էյլէ , սոնա վուրտն քի՛մ տիւր՝
 տէտիլէր :
 69 Վէ Պետրոս տըշարըտա հապլուտա օթուրուր ի-
 քէն , եանընա պիւ ճարիյէ կէլիպ՝ Սէն տախիԳա-
 70 լիւալը Յիսուս իլէ պէրապէր խոին՝ տէտի : Լա-
 քին օ ճիւմլէսինին հուզուրընտա՝ Սէնին նէ սէօյ-
 71 լէտիյինի պիլմէմ՝ տէյէրէք ինքեար էյլէտի : Վէ
 քափույա չըգտըղընտա , անը տիկէր պիւ Գ-րէնէ

կէօրիւպ , օրատա օլանլարա՝ Պու տախի նազա-
 72 րէթլի Յիսուս իլէ պերապէր իտի՝ տէտի : Օ տա-
 խի՝ Պէն օ տտէմի թանըմամ տէյերէք՝ եէմինյէ
 73 թէքրոր ինքեար էյլէտի : Վէ պիր ազ սօկրա օ-
 րատա տուրանլար եանաշըպ , Պետրոսա՝ Սահիհէն
 սէն տախի անլէրտէն սին . չիւնքի սէօյլէյիչին
 74 տախի սէնի պէյան էտիյօր՝ տէտիլէր : Օ զէման
 Պէտրոս՝ Օլ տտէմի թանըմամ տէյերէք պէտ աոււ՝ա
 վէ եէմին էթմէյէ պաշլատը . վէ սնիտէ խօրօս
 75 էօթտիւ : Վէ Պետրոս Յիսուսն քէնտինէ՝ Խօրօս
 էօթմէզտէն էվվէլ պէնի իւշ քերրէ ինքեար էտէ-
 ճէքսին՝ տէտիյի սէօգիւ խաթրընա կէթիրմէքլէ ,
 տըշարըյա չըգըպ աճը աճը աղլատը :

ՊԱՊ 27

- 1 Վէ սապահ օլուծա , ճիւմլէ պաշ քեահինլէր
 իլէ դաւմըն իխթիյարլարը Յիսուսը դաթլ էթմէք
- 2 իչիւն՝ ուլէյհինտէ միւշաւէրէ էթտիլէր : Վէ սնը
 պաղլայըպ՝ Պոնտոսլը Պիղա--ս նամ վալիյէ կէօ-
 թիւրէրէք թէսիմ էթտիլէր :
- 3 Օ զէման սնը էլէ վերէն Յուդա սնըն մահքիւմ
 օլտըղընը կէօրտիւրտէ , փէշիմոն օլմաղլէ , օթուզ
 գըթ՝ա կիւմիւշիւ պաշ քեահինլէր իլէ իխթիյար-
- 4 լարա կերի վերիպ , Սուշսըզ դան էլէ վերմէրլէ
 կիւնահ իշլէտիմ՝ տէտի . անլէր տախի՝ Պիղէ՞ նէ ,
- 5 սէն տիւշիւս՝ տէտիլէր : Վէ օ՝ ագչէյի հէյքէյին
 իշինտէ եերէ աթըպ կիթտէ , վէ վարըպ քէնտի-
- 6 սինի աստը : Վէ պաշ քեահինլէր ագչէյի ալըպ
 Անը հէյքէյին խաղինէսինէ գօմագ ճաիզ տէյիլ

- 7 տիր , չիւնքի գան պահասը արբ' տէտիլէր : Վէ
միւշապէրէ եթ տիւտէն սօկրոս , զարիպէրէ մեզար-
12 ք օլմագ իւզրէ , տնընյէ չէօմլէքճինին թարլա-
8 սընը սաթըն ալտրլար : Պուշուռն իչիւն պու կիւնէ
9 տէյին օլ թարլայլա' Դան թարլասը' տէնիլիր : Ո
ղէման Երեմիա փէյղամպէր վասըթասըյլէ' Վէ պա
հասը թա'ւին էտիլմիշ , Ետ'նի պէնի Իսրայէլտէն
պա'ղըյարընրն պահա թա'ւին էթտիլէրի զաթըն
գըյլէթի օլան օթուզ զըթ'ա կիւմիւշիւ ալըպ ,
10 Անյէրի Բասպըն պոնա էմի էթտիլի կիպի չէօմ-
լէքճինին թարլասը իչիւն վէրտիլէր' տէյիւ պու-
յուրըլան քէյում իթմամ օլուհտու :
- 11 Վէ Յիսուս' վայինին հուզուրընտա տուրարզը
հալտէ , վայի տնա' Նէհուտիլէրին մէյիյի սէ'ն մի
սին' տէյիւ սիւ'ալ էթտի . Յիսուս տախի տնա
12 Անյլէտիլին կիպի տիր' տէտի : Վէ պաշ քեա-
հինլէր իլէ իխթ իյարլար թարաֆընտան իթհամ օ-
13 լուհտըգտա , հիշ ճէվապ վէրմէտի : Օ զէման Պի-
ղատոս տնա' Սէնին 'ալէյհինէ նէ գատար շէյլէր
շէհատէթ էթտիլէրինի իշիթմէյօր մը սըն' տէտի
14 Վէ տնա հիշ սիր սէօղ պիլէ ճէվապ վէրմէտի-
յինտէն , վայի զայէթլէ թէ'աճճիւպ էթտի :
- 15 Լաքին պայրամտա խալզըն իսթէտիլի պիր մահ-
պուսը սալը վէրմէք վայինին 'ատէթի օլմաղլէ ,
16 Օ զէման Բարարբա նամընտա մէշհուր պիր մահ-
17 պուսլարը վար իտի , Վէ անյէր ճէմ' օլտըզլա-
րընտա , Պիղատոս անլէրէ Սիգին իչիւն հանկըսընը
սալը վէրմէմի իսթէրսինիզ , Բարարբայը մը , Եօգուս
18 Քրիստոս տէնիլէն Յիսուսը մը տէտի : Զիրա անը
հասէտտէն նաշի թէյիմ էթտիլէրինի պիլիր իտի :

- 19 Վէ մահրեմէտէ օթուրուր իբէն , գէվճէսի անա
 Է-պեր կէօնտէրիպ՝ Սլ սալիհ՝ քիմսէ իլէ սէնին ի-
 շին օլմասըն , գիրա պու կիւն ըրւյատա անըն ի-
 շիւն չոգ գահմէթ չէրտիմ՝ տէտի :
- 20 Ամմա պաշ քեահինլէր իլէ իխթիյարլոր Բա-
 րարայը տիլէյիպ՝ Յիսուսը տախի չէլաք էթմէք
- 21 Իշիւն խաղը գանտըրարլոր : Վէ վալի անլէրէ խի-
 թմապէն՝ Երիսինսէն չափնկըսըն սիզին իշիւն սալը
 վէրմէմի խթէրսինիպ՝ տէտիքտէ , անլէր՝ Բարաք-
- 22 բսյը , տէտիլէր : Պիղատոս անլէրէ՝ Ես Բրիստոս
 տէնիլէն Յիսուսը նէ՝ հափայլմ՝ տէտիքտէ , ճիւմ-
- 23 լէսի անա՝ Սալպ օլուհսուէն՝ տէտիլէր : Վալի տա-
 խի՝ Ես նէ՝ քլօթիւլիւք իշլէմիշ տիր՝ տէմէսի իւ-
 գէրինէ , տնդէր՝ Սալպ օլուհսուէն՝ տէյիւ տահա
- 24 գիյատէ նիտա էտէրլէր իտի : Վէ Պիղատոս՝ Ֆա-
 ՛իտէ հասըլ օլմայըպ անճագ տահա գիյատէ վէլը
 վէլէ օլտըղընը կէօրմէքլէ , սու սըլպ խալգըն էօ-
 նիւնտէ էլլէրինի երյոգայարտգ՝ Պու սալիհին գա-
 նընտան պէն պէրի իմ . սիզ տիւ շիւնիւնիւզ՝ տէ-
- 25 տի : Վէ պիւթիւն գալմ՝ Անըն գանը պիղիմ իւ-
 դէրիմիպէ վէ էվլատըմըղըն իւզէրինէ օլտուէ՝ տէյիւ
- 26 ճէվապ վէրտիլէր : Օ գէման անլէրէ Բարաբասը
 սալը վէրտի . լտքին Յիսուսը տէօյտիւքտէն սնրա
 սալպ օլուհմագ իշիւն թէսլիմ՝ էթտի :
- 27 Օլ վաղըթ վալինին՝ տաքէրլէրի Յիսուսը սէրայա
 սլըպ՝ պիւթիւն պէսլիւյիւ անըն իւզէրինէ ճէմ՝
- 28 էթտիլէր : Վէ անը սոյուպ՝ անա գըրմըղը պիր խի-
- 29 լաթ կիյտիրտիլէր : Վէ տիքէնլէրտէն պիր թաճ
 էօրիւպ պաշընա , վէ պիր գամըշ տախի սաշ էլինէ
 գօտըլար . վէ էօնիւնէ տիլ շէօքիւպ՝ Ալլամ սա-

- նա , էյ Եհնուտիւրիին մելիյի՝ տէյերէք անը իս-
- 30 Թիհզա եթտիւէր : Վէ իւզէրինէ Թիւքիւրտիւքտէն
- 31 սօկրա , գոմըլը ալըպ պաշընա վուրտըլար : Վէ ա-
- նը իսթիհզա եթտիքտէն սօկրա , խիլաթը իւզէ-
- րինտէն չըգարըպ՝ անա քէնտի էլպիսէսինի կիյ-
- տիրէրէք , խաշա կերմէք իչիւն կէօթիւրտիւէր :
- 32 Վէ տըշարըյա չըգարըլար իքէն , Սիմոն նամկիւ-
- րէնէլի պիր ատէմէ Թէսատիւֆ էթմէլէրիյլէ , պո-
- նու՝ անըն խաշընը թաշըմաղա իճպար էթտիւէր :
- 33 Վէ Գողգոթա , Կաֆա մահալի տէնիլէն
- 34 եերէ կէլտիքլէրինտէ : Անա իշմէք իչիւն Էօտ իլէ
- գարըշմըլ սիրքէ վէրտիւէր . վէ Օ Թատընճու
- 35 իշմէք իսթէմէտի : Վէ անը խաշա կերտիքտէն սօկ-
- րա էլպիսէսինի , գուր՝ա աթարազ , թագսիմ էթ-
- տիւէր : Թա քի փէյզամպէրին՝ Լյպիսէմի տրալա-
- րընտա թագսիմ էտիպ , գաֆթանըմ իւզէրինէ
- գուր՝ա աթտըլար՝ տէյիւ պույուրտըղը քէլամ իթ-
- 36 մամ օլուհա : Վէ օրատա օթուրուպ՝ անը կէօզէ-
- 37 տիրէր իտի : Վէ պաշը իւզէրինէ՝ Պոն Եհնի-
- Տիւլիօն Միլիօն Յիսուս Տըր՝ Կաղըլը ճիւրմ
- 38 Կաֆթասընը գօտըլար : Օ զէման անըն իլէ պերա-
- պէր , պիրի սաղընտա վէ տիկերի սօլընտա , իքի
- հարամի սալպ օլուհտու :
- 39 Վէ Եանընտան կէչէնլէր պաշարընը սալպըպ՝
- 40 սնա քիւֆր էտերէք , Էյ հէյքէլի երգըպ իւշ
- կիւնտէ պինա էտէն , քէնտինի գուրթար . էկէր
- սէն Իպն Ուլլահ իսէն , խաշտան էն՝ տերլէր իտի :
- 41 Քէզալիք պաշ քեահինլէր տախի՝ իւլէմա վէ իս-
- 42 Թիյարըլար իլէ պերապէր իսթիհզա էտերէք , Պաշ-
- դալարընը գուրթարտը , քէնտինի գուրթարմաղա

- գատիր տէյիլ տիր . եկէր իսրայելին մէլիլի իսէ ,
 շիմտի խաչտան էնսին , վէ անա իման էտէրիդ ,
 43 Ալլահա թէվէքքիւլ էթտի , եկէր անտէն բագի ի-
 սէ , շիմտի տնր իէյաս էթսին . զիրա՝ Պէն իպն
 44 Ուլլահ իմ տէտի , տէտիլէր : Անըն իլէ պէրապէր
 սալպ օլունան չարամիլէր տախի պու սուրէթլէ
 անա շէթմ էտէրլէր իտի :
 45 Վէ սա'աթ ալթըտան սա'աթ սոգուզա գատար
 46 պիւթիւն եէր իւզէրինտէ գուրանլըգ օլտու : Վէ
 սա'աթ սոգուզ բատտէլէրինտէ Յիսուս եիւքսէք
 սէսլէ Ֆէրեատ էտէրէք՝ Նյի , Նյի , լա՛մա սապագ-
 թանի , եա'նի էյ Ալլահըմ , էյ Ալլահըմ , պէնի
 47 նի՛չիւն թէրք էթտին՝ տէտի : Վէ օրատա տու-
 բանլարըն պա'ղըսը պ--ն-- իշիթ տիլտէ՝ Պու ստէմ
 48 Եղիսյը չաղըրըյօր՝ տէտիլէր : Վէ տէր 'ազապ
 անլէրտէն պիլի սէյիլթտի , վէ պիր սիւնկէր ա-
 լըպ սիրքէ իլէ սոլտուրարագ , պիր գամըչա թու-
 49 գըպ անա իշիրաի : Տիկէրլէրի տախի՝ Պրագ , պա-
 գայըմ Եղիս անը գուրթարմաղա կէլի՞ր մի՝ տէ-
 տիլէր :
 50 Վէ Յիսուս թէքրար եիւքսէք սէսլէ Ֆէրեատ է-
 51 տիպ՝ թէպիմ ի բուհ էյլէտի : Վէ իշթէ հէյքէ-
 լին փերտէսի եօգարըտան տշաղըյա գատար երը-
 թըլըպ՝ իքի փարէ օլտու . վէ եէր թիթրէյիպ գա-
 52 յալար շագգ օլունտըլար : Վէ գապըլար տախի
 աչըլըպ՝ ույսւմիշ օլան իիչէ մուգատտէսլէրին ճէ-
 53 սէտլէրի գըյոմ էթտի : Վէ անըն գըյամընտա
 սօնրա գտպըլարտան չըգըպ՝ մուգատտէս շէհրէ կի-
 բէրէք չօգ քիմսէլէրէ կեօրիւնտիւլէր :
 54 Վէ եիւզ պաշը վէ անըն իլէ պէրապէր Յիսուսը

կեօգէտէնէր զէլզէլէյի վէ վագը՝ օլան շէյլէրի կէօրիւնճէ , դայէթլէ գօրգուպ՝ Հսօգիգաթէն սու իպն Ուլլահ իտի՝ տէտիլէր :

55 Վէ Գալիլեատտն Յիսուսն արտընճա՝ անա խըտմէթ էտէրէք կէլմիշ օլան չօգ գարըլար օրատա

56 պուլունուպ՝ ուղադտան պագըլօրլար իտի : Անլէրին արասընտա Մողգադալը Մարիամ , վէ Յակոբոս իլէ Յովսէսին վալիտէսի Մարիամ , վէ Ջերեգէոս օղըլլարընըն վալիտէսի պուլունուր իտի :

57 Վէ տաշամ օլտըգտա , Յիսուսա շակիրտ օլան Արիմոթիալը Յովսէփ նամընտա պիր զէնկին տտէմ

58 կէլտի : Վէ Պիղատոսըն եանընա կիտէրէք , Յիսուսըն ճէսէտինի թալէպ էյլէտի . օ զէման Պի-

59 ղատա ճէսէտին վէրիլմէսինի էմը կթտի : Վէ Ռովսէփ ճէսէտի ոյըպ տնը թէմիգ քէթէն պէգինէ

60 սուրտը . Վէ տնը դայատա քէստիրմիշ օլտըղը քէնտինին եէնի դապընա գօտու . վէ դապըն դափուսընա պէօյիւք պիր լմաշ եուվարլայըպ՝ կիթտի

61 Վէ Մագգադալը Մարիամ իլէ օլ պիր Մարիամ օրատա պուլունուպ՝ գապըն դարշըսընա օթուրուլօրլար իտի :

62 Վէ էրթէսի կիւնիւ , եա՛նի թէտարիք կիւնիւն Ֆէրատաը՝ պաշ քեաճինլէր իլէ Ֆէրիսիլէր

63 Պիղատոսըն եանընա ճէմ՝ օլուպ , էյ էֆէնտի , օլ իզլալ էտիճի սաղ իքէն , Իւշ կիւնտէն սօկրա գըլամ էտէճէյիմ՝ տէտիյի խաթրըմըղա կէլիօր :

64 Իմտի իւշիւնճիւ կիւնէտէք գապըն կեօգէտիլմէսինի էմը էյլէ , օլմոյա քի շակիրտլէրի կէճէլէյին կէլիպ տնը սըրգաթ էտէրէք , խալգա՝ Էօյիւլէրտէն գըլամ էթտի՝ տէյէլէր , վէ սօկրաքի զէլա-

- 6) Ընթեք վեպերնսն պետթէր օլուր տէտիլէր : Պի-
զատոս անլէրէ Պէքճիլէրինիզ վար տըր . կիտիպ
պիլտիլինիզ կիպի մուհաֆապա էլլէլինիզ տէտի :
65 Անլէր տախի կիտիպ՝ թաշր միւհրէլէրէք՝ գապը
պէքճիլէրլէ մուհաֆապա էլլէտիլէր :

ՊԱՊ 28

- 1 Վէ սէպթ կիւնիւնիւն խիթամընտա , հաֆթա-
նըն իւք կիւնիւ շաֆագ սէօքէր իքէն , Մագդա-
ղալը Մարիամ իլէ ոլ պիր Մարիամ գապը կէօր-
2 մէյէ կէլտիլէր : Վէ իշթէ շիտտէթլի պիր գէլգէլէ
օլտաւ , զիրա Բապպըն մէլէյի կէօքտէն էնտի , վէ
կէլիպ գափուտոն թաշը եուվարլոյարագ , աւըն
3 իւգէրինէ օթուրտու : Վէ շէհրէսի շիմէք կիպի ,
4 վէ լիպաւը գար կիպի պէյազ իտի : Վէ պէքճիլէր
անտէն գորգտըզլարընտան՝ թիթրէյիպ էօլիւ կիպի
5 օլտըլար : Մէլէք տախի գարըլարա խիթապէն՝ Սիզ
գորգմայընըլ , զիրա սալպ օլուհան Յիսուսը արա-
6 տըղընըլը պիլիրիմ , Պուրատա տէյիլ տիր , զիրա
տէտիլի կիպի գըյում էթտի . կէլինիզ , Բապպըն
7 հաթտըղը մուհալի կէօրիւնիւզ : Վէ չապուգ կի-
տիպ շակիրտլէրինէ՝ Եօլիւլէրտէն գըյամ էթմիշ
տիր , վէ իշթէ սիգտէն էվվէլ Գալիլէայա վարա-
ճագ , անը օրատա կէօրէճէքսինիզ՝ տէյինիզ . իշ-
8 թէ սիգէ սէոյլէտիմ՝ տէտի : Անլէր տախի գորգաւպ
վէ 'ազիմ' մէսէրրէթլէ տէր 'սզապ գապրտան չը-
գըպ' անըն շակիրտլէրինէ խապէր վէրմէյէ գօշտըլար :
9 Վէ շակիրտլէրինէ խապէր վէրմէյէ կիտէրլէր ի-
քէն , իշթէ Յիսուս գարըլարընտա չըգըպ՝ Սէլամ

- սիգէ՛ տէտի . անլէր տախի եագլաշըպ՝ այագլարը-
- 10) նա սարըլարագ անա սէճտէ գըլտըլար : Օ զէման
Յիսուս անլէրէ՛ Գորգմայընըլ . կիտիպ պիրատեր-
լէրիմէ , Գալիլեայա կիթսինլէր վէ պէնի սրատա
կէօրէճէքլէր՝ տէյիւ խապէր վէրինիլ տէտի :
- 11) Վէ անլէր կիթմէքտէ իքէն , իշթէ պէրճիլէրտէն
պա՛գըլարը շէհրէ կէլիպ՝ վուզու՛տթըն ճիւմլէսինի
- 12) պաշ քեաճինլէրէ նագլ էթտիլէր : Անլէր տախի
իթթիլարըլար իլէ ճէմ՝ օլուպ միւշալլէրէ էթտիք-
տէն սօկրա , 'ասքերլէրէ պիր չօգ ագճէ վէրիպ :
- 13) Պիղ ույուր իքէն , անրն շակիրտլէրի կէճէլէյին
- 14) կէլիպ՝ անը սըրգաթ էթտիլէր՝ տէյինիլ : Վէ էկեր
վալի թարաֆընտան իշիտիլէճէք օլուր իսէ , պիզ
անը գանտըրըպ՝ սիպի էմին գըլարըլ՝ տէտիլէր :
- 15) Անլէր տախի ագչէյի գապուլ էտիպ՝ ալտըզլարը
թա՛լիմթա կէօրէ հարէքէթ էթտիլէր . վէ պու
քէլամ թա պու կիւնէտէք Նէհուտիլէր որասընտա
շալը՝ օլմուշ տըր :
- 16) Վէ օն պիր շակիրտլէր Գալիլեայա , Յիսուսըն
- 17) անլէրէ էմր էթտիյի տաղա վարաըլար : Վէ անը
կէօրիւնճէ՝ անա սէճտէ գըլտըլար . լաքին պա՛գը-
- 18) սը շիւպհէ էթտիլէր : Վէ Յիսուս եանլարընա կէ-
լիպ , անլէրէ խիթապէն տէտի քի՝ Սէմատա վէ զէ-
- 19) մինտէ պիւթիւն հիւքիւմէթ պսոնա վէրիլտի , իմտի
կիտինիլ . ճիւմլէ միլլէթլէրի շակիրտ էտինիլ , վէ
անլէրի Փէտէր վէ իպն վէ Բուհիւլ Գուտսըն իս-
- 20) մինէ վաֆթիլ էտինիլ . Վէ սիգէ էմր էթտիլիմ
շէյլէրին ճիւմլէսինի հըֆլ էթմէյի անլէրէ թա՛լիմ
էտինիլ , վէ իշթէ տիւնեանըն նիհայէթինէ տէյին
պէն հեր վագըթ սիզին իլէ պէրապէր իմ : Ամին :

Ի Ն Ճ Ի Լ

ՄԱՐԿՈՍԸՆ ԹԱՀՐԻՐԻ ԻԻԶՐԷ

ՊԱՊ 4

- 1 Ի պն Ուլլահ Յիսուս Քրիստոսըն ինճիլինին իպթի-
- 2 տասը տըր : Փեյլլամպերլէրակ՝ Խլթէ պէն Եօլըկը
էօնիւնճէ հաղըրլայյաճագ օլան բէսուլըմը սէնին
- 3 Էօնիւնտէն իրսալ Էտէճէյիմ : Վէ՝ Բապպըն Եօլը-
նը հաղըրլայընըլ, Թարիգլէրինի տօղրուլտընըզ՝
տէյերէք պերիյէտէ նիտա Էտէնին սէտասը՝ տէ-
- 4 յիւ Եաղըլտըղը իւզրէ : Յովհաննէս պերիյէտէ
վաֆթիզ Էտիպ՝ կիւնասլարըն 'աֆիզ իչիւն թէվ-
- 5 պէ վաֆթիգինի իլան Էտէր իտի : Վէ պիւթիւն
Նէհուտիյէ տիյարը վէ Երուստղէմ Էհալիսի չը-
գըպ՝ անըն Եանընա կիթտիյէր, վէ ճիւմլէսի կիւ-
նասլարընը իգրարլէ՝ Յորգանան ըրմաղընտա անըն
- 6 Էլիյէ վաֆթիզ օլունուրլար իտի : Վէ Յովհան-
նէս տէվէ թիւյիւ կիյիշ, վէ պէլինէ գայըլ գու-
շանմըլ օլուպ՝ չէքիրկէլէր վէ Եապան պալը Եէր ի-
- 7 տի : Վէ վա՛ղ Էտէրէք՝ Պէնտէն սօզրա տահա
գուտրէթլիսի կէլիյօր քի՝ պէն Էլիլիպ անըն պյոգ
գապլարընըն թատմարընը չէօղմէյէ լայըգ տէյիլ իմ :
- 8 Պէն սիզի սու իլէ վաֆթիզ Էթտիմ, տամա օ սիզի
Բուհ իւլ Գուտսլէ վաֆթիզ Էտէճէք տիր՝ տէր իտի :
- 9 Վէ օլ կիւնլէրտէ, Յիսուս Գալիլէատա վազը՝

- Նազաւրէթ տէն կէլիպ՝ Յորդանանտա Յովհաննէսին
- 10 էլիյէ վաֆթիլ օլուէտու : Վէ սուտան չըգտըր
անտէ կէօքէր շագդ օլուպ՝ Բուհըն կէղյերճին կի-
պի քէնտի իւզէրինէ նիւզուլ էթտիյինի կէօրտիւ :
- 11 Վէ՝ Բաղի օլտըղըմ՝ սէվկիւլիւ Օղլըմ՝ սէն սին՝ տէ-
յիւ սէմավաթ տան պիր սէտա կէլտի :
- 12 Վէ տէր՝ ագասպ Բուհ անը պերրիյէյէ սէվք էթ-
- 13 տի : Վէ Շէյթան թարաֆընտան թէճրիպէ օլու-
նարագ գըրգ կիւն օրստա պերրիյէտէ գալտը , վէ
վահշի հայվանլար իլէ պերապէր պուլուանուպ՝ մէ-
լէքլէր անա խըտմէթ էտէր իտի :
- 14 Վէ Յովհաննէս էլէ վէրիլտիքտէն սօկրա , Յի-
- 15 սուս Գալիլեայա կէլիպ , Վազըթ թէմամ օլտու ,
վէ Ալլահըն մէլէքիւթիւ եազլաշմըշ տըր . թէվ-
պէ էտիպ պէշարէթէ իման կէթիրինիլ տէյերէք
[մէլէքիւթ] Ուլլահըն պէշարէթինի վա՛վ էտէր իտի :
- 46 Վէ Գալիլեա տէնիղի քէնարընտա կէզէր իքէն ,
Սիմօն իլէ գարնտաշը Անդրէասը , տէնիզէ աղ
աթտըգլարը վագըթտա կէօրտիւ . զիրա պալըդ
- 47 ալճըսը իտիլէր : Վէ Յիսուս անլէրէ՝ Արտըմճա
կէլինիլ , վէ սիղի ինսան ալճըսը էտէյիմ՝ տէտի :
- 18 Անլէր տաթի տէր՝ ագասպ աղլարընը պրագըպ՝ ա-
- 19 նըն արտընճա կիթտիլէր : Վէ օրստան պիր աղ
իլէրի կիտիպ՝ Զերեդէոս օղլու Յակօբոս իլէ գարն-
տաշը Յովհաննէսի կէօրտիւ . պուլար տաթի գա-
- 20 յըգտա աղլարընը թա՛միր էթմէքտէ իտիլէր : Վէ
տէր հալ անլէրի չաղրտը . անլէր տաթի փէտէր-
լէրի Զերեդէոսը իշճիլէր իլէ պերապէր գալըգտա
պրագըպ՝ անըն արտընճա կիթտիլէր :
- 24 Վէ Կափառնայումա կիրտիլէր . քէնտիսի տաթի

- տէր 'ազապ սէպթ կիւնիւ սինաղօղա կիտիպ թա' -
- 22 լիմ' էտէր խտի : Անլէր տախի թա'լիմինէ հայրան
օլտըլար զիրա անլէրէ 'իւլէմա կիպի տէյիլ , 'ան-
ճապ հիւքիւմէթ սահիպի կիպի թա'լիմ' էտէր ի-
- 23 տի : Վէ սինաղօղլարնտա հափապ բուհլու պիր
ատէմ' պուլունտուպ' պու տախի պաղըրարագ ,
- 24 Պրագ' սէնին պիղիմ' իլէ Նէ' իշին վար , էյ Նա-
զարէթլի Յիսուս , պիղի հէլաք էթմէք իշիւն մի
կէլտին . սէնին քիմ' իտիլինի պիլիրիմ' , սէն Ալ-
- 25 լահըն Մուգատտէսի սին' տէտի : Վէ Յիսուս սնը
ազարլայըպ' Սիւքիւթ էյլէ վէ անտէն չըգ' տէտի
- 26 Իմտի օլ հափաք բուհ անը սարսըպ եիւքսէք սէպէ
- 27 պաղըրարագ անտէն չըգտը : Վէ Ճիւմէսի հայ-
րան օլտըլար , չէօյլէքի պիրի պիրինէ սիւ'ալ է-
տիպ' Պու Նէ' տիր , պու եէնի թա'լիմ' Նէ' օլա ,
շիւնքի հափաք բուհլարա պիլէ հիւքիւմէթլէ էմր
էտէր , վէ տնա իթա'աթ էտիյօրլար' տէրլէր իտի
- 28 Վէ անըն չէօհրէթի տէր հալ Գալիլեանըն պիւ-
թիւն էթրաֆընա շայ' օլտու :
- 29 Վէ անլէր սինաղօղտան չըգտըգլարը կիպի Յա-
կոբոս վէ Յովհաննէս իլէ պերապէր , Սիմոն վէ
- 30 Անդրէասըն խանէսինէ կիթտիլէր : Վէ Սիմոնըն
գայի վալիտէսի հիւմմայա թուլթուլմըլ եաթըյօր
իտի , վէ տէր հալ մերգումէնին հալինի անա ի-
- 31 Ֆատէ էթտիլէր : Ո տախի եանընա վարըպ' սնը
էլինտէն թուլթարագ գալտըրտը . վէ օլ սա'աթ
հիւմմասը տէֆ' օլուպ' անլէրէ խըտմէթ էթտի :
- 32 Վէ ախլամ' օլուպ' կիւնէշ պաթտըգտա , Ճիւմ-
լէ 'իլլէթլիլէր իլէ մէճնուլարը անա կէթիրտի-
- 33 լէր : Վէ պիւթիւն շէհր Էհ-լի'ի գափուճըն էօ-

- 34 Նիւնտէ ճէմ՝ օլմուշ իտի : Վէ տիւրլիւ տիւրլիւ
մարաղլարաւ միւսթէլա օլմուշ չօգ 'իլլէթլի քիմ-
սէլերէ շիֆա վէրիպ' չօգ ճիհնլէր տախի չըգարաւ-
վէ ճիհնլէրի սէօյլէթմէզ իտի , զիրաւ անը թանը-
յօրլար իտի :
- 35 Վէ ստպասլայըն փէք էրքէն գալգարագ , չըգըպ
պիր ետպան մուհայէ կիթտի , վէ օրատաւ տու'ա
- 36 էթտի : Վէ Սիմոն վէ անըն իլէ պերապէր պուլու-
- 37 նանլար արտընճաւ կիտիպ , Անը պուլտըզլարընտա ,
- 38 անա' Հէր քէս սէնի արալյօր' տէտիլէր : Օ սախի
անլէրէ' Եագըն օլան գաստպալարաւ կիտէլիմ քի'
օրատաւ սախի վա'զ էտէյիմ , զիրաւ պէն պուշուշ
- 39 իչիւն չըգտըմ' տէտի : Վէ պիւթիւն Գալիլէատա
սինաղղլարընտա վա'զ էտէր վէ ճիհնլէրի չըգա-
րըր իտի :
- 40 Վէ եանընաւ պիր ճիւզամլը կէլիպ' եալվարարագ
վէ տիզ չէօքերէք , անա' էկէր իսթերսէն , պէնի
- 41 թաթհիր էթմէյէ գատիր սին' տէտի : Յիսուս տա-
խի չէֆգաթ էթմէքլէ' էլիհի ուզլտըպ անաւ տօ-
գուշտու , վէ անա' իսթերիմ , թահիր օլ տէտի :
- 42 Վէ արօյլէ պուլյուրտըղընտա , չէման ճիւզամ
- 43 'իլլէթի անտէն տէֆ' օլարագ թահիր օլտու : Վէ
անաւ էքիտէն թէնպիս' պիրլէ' ֆիլ չալ անը տը-
- 44 շարը չըգարըպ' անա , Սագըն քիմսէյէ պիր շէյ
սէօյլէմէյէսին , լաքին կիտիպ քէնտիկի քեահինէ
կէօսթէր , վէ անլէրէ չէհատէթ օլմագ իւզրէ
թաթհիրիկ իչիւն , Մովսէսին պուլյուրտըղը շէյլէրի
- 45 թագտիմ էյլէ' տէտի : Ամմա օ' չըգտըղը կիպի ,
պու շէյի զիյատէսիյէ պէյան վէ ի'ան էթմէյէ
պաշլատը , չէյլէքի Յիւսաւ արթըզ պիր շէհրէ'ա-

լէնէն կիրէմէյիպ՝ անճագ խորիճտէ եապան մա-
հալլէրտէ գալլըր իտի , վէ հէր թարաֆտան անա-
կէլիրլէր իտի :

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ պիր գաչ կիւնտէն սոկրա Յէ--- թէքրար
- 2 Կափառնայուժա կիրտի : Վէ պիր խանէտէ օլտըղը
իշիտիլմէքլէ , [տէր հալ] գափուներն էթրաֆընա
սըղմազ տէրէճէտէ չօգ քիմնէլէր Ծէմ՝ օլտու . վէ
- 3 անլէրէ քէլտմը սէզյլէր իտի : Վէ տէօրթ քի-
շինին եիւքլէնմիշ օլտըղը պիր քէօթրիւմիւ կէթի-
- 4 ըրէք՝ եանընտ կէլտիլէր : Վէ գալապալլըգ սէպէ-
պիլլէ անտ եագլաշամատըգլարընտան . անըն պու-
լունտըղը մահային տամընը սէօքիւպ պիր տէ-
լիւր տշտըգտան սոկրա , քէօթրիւմիւն եաթմտըղը
- 5 եաթմաղը էնտիրտիլէր : Յիսուս տախի անլէրին ի-
մանըն կէօրմէքլէ , քէօթրիւմէ՝ Սղլըմ՝ կիւնահ-
- 6 լարըկ սանա 'աֆլ օլունտու' տէտի : Վէ օրատա
'իւլէմատան պա'զըսը օթուրմուշ պուլունմաղլէ ,
- 7 Նիֆչիւն պու քիմնէ պէօյլէ քիւֆը էտիյօր . եալը-
նըգ Ալլահտան զայրի՝ կիւնահլար 'աֆլ էթմէյէ
քիօմ գատիր տիր՝ տէյիւ տէրունլէրինտէ թէֆէք-
- 8 քիւր էտէրլէր իտի : Վէ տէր հալ Յիսուս՝ քէնտի
քէնտիլէրինէ պէօյլէ թէֆէքքիւր էթտիլէրինի
բուհընտա պիլմէքլէ , անլէրէ տէտի քի՝ Նիֆչիւն
տէրունլէրինիզտէ պու շէյլէրի թէֆէքքիւր էտի-
- 9 յօրսընըգ : Հանկըսը գօլպ տըր . քէօթրիւմէ՝ Կիւ-
նահլարըկ ստնտ 'աֆլ օլունտու' տէմէսիօ մի . եօգ-
սա՝ Գալգ , եաթմաղըկը գալտրըր վէ կէգ՝ տէմէսի՝

- 10 մի : Լաբին Իպո իւլ ինստնն եւր իւզերինտե
կիւնասլար 'աֆվ էթմէյէ դուտրէթի վար իտիյի-
- 11 նի պիլէսինիզ տէյիւ քէօթրիւմէ , Սանա տէրիմ
քի' Գալգ , եաթաղըր գալտոր վէ էվիկէ կիթ
- 12 տէտի : Ո տախի տէր 'ադապ գալդաը , վէ եաթա-
ղըրը գալտորըպ' ճիւմլէսինին էօնիւնտէ չըգաը .
շէօյլէ քի ճիւմլէսի հոյրան օլուպ Այլահա համա
էտէրէք Ասլա պէօյլէ պիւր շէյ կէօրմէտիք տէտիլէր :
- 13 Վէ Յէ--- թէքրար տէնիզ քէնարնա չըգըպ
խալգըն ճիւմլէսի եանընա կէլմէրլէ , տնլէրէ թա'-
- 14 իմ էտէր իտի : Վէ կէչէր իքէն , Այփէոս օղլու
Ղեւիյի պիւր կէօմրիւք մահալինտէ օթուրուր կէօ-
րիւպ , ահա' Արտրմա կէլ տէտի . օ տախի գալ-
- 15 գըպ ահըն արտընճա կիթտի : Վէ պունուէ խա-
նէսինտէ սօֆրատու օթուրաղընտու , Յիսուս վէ
շակիրտլէրի իլէ պէրապէր չօգ կէօմրիւք ճիւլէր վէ
կիւնասլեարլար տախի սօֆրալա օթուրաղլար , գի-
- 16 րա քէսրէթ իւզրէ արտընճա կիտէրլէր իտի : Վէ
'իւլէմա իլէ ֆէրիսիլէր տնըն կէօմրիւք ճիւլէր վէ
կիւնասլեարլար իլէ պէրապէր թա'ամ էթտիյինի
կէօրմէրլէ , շակիրտլէրինէ' Նիլիւն կէօմրիւք ճիւլ-
լէր վէ կիւնասլեարլար իլէ պէրապէր եէյիպ իչէր'
- 17 տէտիլէր : Վէ Յիսուս պունուս իշիթտիքտէ , ահ-
լէրէ' Հէքիմէ սաղ օլանլար տէյիլ , ահճադ 'իլ-
լէթլի օլանլար միւհթաճ տըր . պէն սալիհլէրի
տէյիլ , ամմա կիւնասլեարլարը [թէվպէյէ] տա'-
վէթ էթմէյէ կէլտիմ' տէտի :
- 18 Վէ Յովհաննէսին վէ ֆէրիսիլէրին շակիրտլէրի
օրուճ թութարլար իտի վէ կէլիպ ահա' Յովհան-
նէսին վէ ֆէրիսիլէրին շակիրտլէրի օրուճ թալթ-

- տըգլարը հաստէ , սէնին շակիրտլէրին չիլին օ-
 19 րուճ թուլթամազլար՝ տէտիլէր : Յիսուս տախի ան-
 լէրէ տէտի քի՝ Տիւյիւնճիլէր կիւվէյի եանլարըն-
 տա պուլոււնտըգճա , օրուճ թուլթա պիլիլէ՞ր մի-
 կիւվէյի քէնտիլէրի իլէ պերապեր պուլոււնտըգճա
 20 օրուճ թուլթամազլար : Լաքին կիւվէյինն անլեր-
 տէն ալընտճաղը կիւնլէր կէլիր : վէ օլ վազըթ ,
 21 օլ կիւնլէրտէ օրուճ թուլթամազլար : Պիր քիմ-
 սէ եէնի չուգա փարչասընը էօքի լիպաս իւզէրինէ
 եամա տիքմէզ , եօգսա օլ եէնի եամա էսքիտէն
 էօրւ- գօփարմաղլէ , երրթըղը պէտթէր օլուր :
 22 Վէ պիր քիմսէ եէնի շէրապը էպքի թուլումլարա
 գօմուղ , եօգսա եէնի շէրապ թուլումլարը երրթար ,
 վէ շէրապ տէօքիւլիւր , թուլումլար տախի թէլէյի
 օլուր : լաքին եէնի շէրապ եէնի թուլումլարա գօ-
 նուլմագ կէրէք տիր :
 23 Վէ սէպթ կիւնիւ էքին արասընտան կէշտիլին-
 տէ , շակիրտլէրի եիւրիւր իքէն՝ պաշագլարը գօ-
 24 փարմաղա պաշլատըլար : Ֆէրիսիլէր տախի անա
 Պագ , սէպթ կիւնիւ չէ՝ եափըյօրլար , պու ճա՛իզ
 25 տէյիլ տիր տէտիլէր : Ո տախի անլէրէ տէտի քի՝
 Դաւիթին միւհթաճ օլուպ՝ քէնտիսի վէ պերապեր
 պուլոււնտիլար աճըգտըղը զէման , Նէ եափտըղընը
 26 հիչ պիր վագըթ օգճօմատընըզ մը . Նէ՝ վէճՅէ
 քեաճին ի ա՛գամ Աքիաթարըն վագթընտա պէյթ
 Ուլլահա կիրիպ՝ եէմէսի քեաճինլէրտէն զսյրի քիմ-
 սէյէ հէլալ օլմայան հուզուր էքմէքլէրինի եէտի ,
 27 վէ հէմ պերապէրինճէ օլանլարա տախի վէրտի Վէ
 անլէրէ՝ ինտան սէպթ կիւնիւ իչիւն տէյիլ , անճագ
 28 սէպթ կիւնիւ ինսան իչիւն օլտու : Իմտի Իպն իւլ

ինսան սէպթ կիւնիւնիւն տախի սահիպի տիր՝ տէտի:

ՊԱՊ 3

- 1 Վէ եինէ սինաղոզա կիրտի . վէ օրատա էլի գու-
- 2 բումըլ պիր ատեմ վար իտի : Անլէր տախի անը
իթհամ էթմէք իւղրէ , պունու սէպթ կիւնիւնտէ
- 3 շիֆա վէրի՛ր մի տէյիւ կէօղէտիրլէր իտի : Օ իսէ,
էլի գուրուբըլ ատեմէ՝ Գալգ. օրթատա Գալգ՝ տէ-
- 4 տիքտէն սոկրա , Անլէրէ խիթապէն՝ Սէպթ կիւ-
նիւնտէ խալր իշլէմէք մի , եօգսա շէ՛րր իշլէմէք
մի , թախլիս ի նէ՛ֆս մի , եօգսա գաթլ ը նէ՛ֆս
մի հէլալ տըր՝ տէտի . անլէր տախի սիւքիւթ էթ-
- 5 տիլէր : Վէ դալպլէրինին գաթլըղընա թէ՛էսսիւֆ
էտերէք , էթրաֆընտա պուլունանլարա դազապլէ
պագտըդտան սոկրա օլ ատեմէ՝ Էլինի ուզաթ տէ-
տի . օ տախի ուզաթտը , վէ էլի [տիկէրի կիպի]
- 6 սաղ օլտու : Ֆերիսիլէր տախի տէր հալ- տըշարը
ըդդպ՝ անը նէ վէճհլէ հէլաք էտէլէր տէյիւ Հե-
րովդէսիլէր իլէ 'ալէյհինտէ միւշալէրէ էթտիլէր :
- 7 Յիսուս իսէ շակիրալէրի իլէ տէնիզ քէնարընա
- 8 չէքիլիպ՝ Գալիլեատան վէ Եհնուտիյէտէն , Վէ
Երուսաղէմտէն վէ Եդովմտան վէ Յորդանանըն էօ-
թէ թարաֆընտան վաֆիր խալգ արտընճա կիթտի .
վէ Տիւրոս իլէ Սիդոն ճիվարընտան պուլունան վա-
ֆիր խալգ իճրա էյլէտիյի շէլլէրի իշիթմէքլէ՝ եա-
- 9 նընա կէլտիլէր : Վէ գալտապալըդ սէպէպիլլէ քէն-
տինի թագեիզ էթմէսիյիլէր տէյիւ , Խանընտա պիր
գալըղըն պէթլէմէսինի շակիրալէրինէ էմր էթտի :
- 10 Ջիրա չօգ քիմսէլէրէ շիֆա վէրմիշ օլտըղը ճիհէթ-

- լէ , ճիւղէ անբայի օլանլար անա տօգուճմագ ի-
- 11 չիւն իւզէրինէ տիւշերլեր իտի . Նափաք բուճլար տափի անը կէօրտիւքտէ՝ պյաղընա տիւշիւպ պաղըրարագ՝ Սէն Իպն Ուլլահ սըն՝ տերլեր իտի :
- 12 Վէ քէնտիսինի շայ՝ էթմէմէլերինի անլերէ էքիտէն թէնպին էյլէտի :
- 13 Վէ տաղա չըգըպ՝ իսթէտիյի քիմսէլերի չաղըր-
- 14 տըղընտա եանընա կէլտիլեր : Վէ քէնտիսի իլէ պերտպեր պուլուճմալարը իչիւն , վէ մարազլարը տէֆ՝ էթմէյէ վէ ճիննլերի չըգարմաղա գուտրէթ-
- 15 լերի օլարագ , Անլերի վա՛զ էթմէյէ կէօնտերմէք
- 16 իչիւն օն իքի քիչի . Եա՛նի Պետրոս լազապ վեր-
- 17 տիյի Սիմօնը , Վէ Բաներեգէս , եա՛նի ելլտըրըմ՝ օղուլլարը լազապ վերտիյի Զեքեգէոս օղուլլարը
- 18 Յակոբոս իլէ գարնտաշը Յովհաննէսի , Վէ Անդրէոսը , վէ Փիլիպպոսը վէ Բարթողոմէոսը վէ Մատթէոսը վէ Թովմասը վէ Ալփէոս օղլու Յակոբոսը վէ
- 19 Թադէոսը վէ Կանալը Սիմօնը , Վէ քէնտինի էլէ վերէն Իսկարիովտը Յուդայը թա՛եին էյլէտի :
- 20 Վէ պիր խանէյէ կէլտիլեր . վէ եինէ խալգ օլ տերէճէ ճէմ՝ օլտու , քի էքմէք եէմէյէ պիլէ վա-
- 21 գթլարը եօգ իտի : Վէ ագրապասը պուճու իշիթտիլտէ , անը թուլթմաղա չըգարլար , զիրա՝ Ագլը-
- 22 նա խալէլ կէլմիշ տիր՝ տերլեր իտի : Վէ Երուսաղէմտէն էնէն իւլէմու՝ Անտէ Բէեղգեբուղ վար , վէ հէմ ճիննլերին ըէ՛իսի վասըթասըյլէ ճիննլերի
- 23 չըգարըյօր՝ տէտիլեր : Վէ անլերի եանընա չաղըրըպ՝ անլերէ թէմնիլլերլէ սէօյլէտի քի՝ Շէյթան
- 24 Շէյթանը նա՛սըլ չըգարա պիլիր : Վէ էկեր պիր հիւքիւմէթ քէնտի՝ ալէյհնտէ մուխալէֆէթ իւզ-

- րէ պուլուռնուրսա , ոչ հիւքիւմէթ պագի օլամապ ,
 25 Վէ էկեր պիր թանէ քէնտի 'ալէյհինտէ մուխալ .
 քէթ իւզրէ պուլուռնուրսա , ոչ խանէ պագի գա-
 26 լամապ , Վէ էկեր Շէյթան քէնտի 'ալէյհինէ գալ-
 գըշըպ' մուխալէքէթ իւզրէ պուլուռնուրսա , պագի
 27 օլամայըպ' անըն նիհայէթի կէլմիշ տիր : Հիշ քիմ-
 սէ գուվվէթլի պիր ատէմին խանէսինէ կիրիպ' ա-
 նըն էշեասընը եաղմա էթմէյէ գաւտիր օլամապ ,
 մէկեր էվվէլա ոչ գուվվէթլի ատէմի պաղլայըպ' ո
 28 գէման անըն խանէսինի եաղմա էտէ : Հագիգա-
 թէն ոիգէ տերիմ քի' Պէնի ատէմէ հէփ կիւնիւհ-
 լար իլէ էթտիքլերի քիւֆըլէր 'աֆվ օլուռնուր .
 29 Ամմա հէր քիմ Ռուհ իւլ Գուսսա քիւֆը էտէր-
 սէ , իլ էլ էպէտ 'աֆվ օլուռնմայըպ' անճագ է-
 30 պէտի 'ազապա միւթթահապգ օլուր : Զիւնքի ան-
 լէր' Անտէ նափաք ռուհ վար տէմիշլէր իտի :
 31 Վէ վալիտէսի իլէ պիրատերլէրի կէլիպ' տըշտ-
 րըտա տուրարագ' անը չաղըրմաղա ադէ' կէօնտէր-
 32 տիլէր : Խալգ առիսի անըն էթրաֆընտա օթուրուր
 իքէն , անա' իշթէ վալիտէն վէ պիրատերլէրի տը-
 33 շարըտա սէնի իսթէյօրլար' տէտիլէր : Օ տախի
 անլէրէ ճէվապէն' Վալիտէմ եախօտ պիրատերլէ-
 34 ռիմ քիմլէր տիր' տէտի : Վէ էթրաֆընտա օթու-
 րանլարա պագըպ' իշթէ վալիտէմ վէ պիրատերլէ-
 35 ռիմ : Զիրա հէր քիմ Ալլահըն իրատէթիւնի իճրա
 էտէրսէ , պիրատերիմ վէ հէմշիրէմ վէ վալիտէմ
 օ տըր' տէտի :

ՊԱՊ 4

1 Վէ եինէ տէնիզ քէնտարընտա թա'լիմ էթմէյէ

- պաշլատը , վէ եանընա խալլը ճեմա'աթ ճեմ' օլ-
 մաղլէ , քէնտիսի տէնիզ իւզէրինտէ գալըզա կի-
 2 ըիպ օթուրտու . պիւթիւն ճեմա'աթ տախի տե-
 նիզ քէնարընտա գալատա իտի : Ա՛է թէմսիլլէրլէ
 3 լէրէ տէտի քի , Տիկլէյինիզ , իշթէ էքինճի էքին
 4 էքմէյէ չըգտը : Ա՛է էքէր իքէն՝ պա'զըսը եօլ քէ-
 նարընա տիօշմէքլէ , [Նաւա] գուշտորը կէլիպ ա-
 5 նը եէտի : Ա՛է պա'զըսը չօգ թօփրտորը օլմսյան
 թաշլըզա տիւշիւպ՝ թօփրտորն տէքլինիյի օլմատը-
 6 ղընտան չապուգ պիթտի իտէ տէ , Աիւնէշ տօղ-
 տըգտա եանտը , վէ քէսքիւ օլմատըղընտան գու-
 7 բուտու : Ա՛է պա'զըսը տիքէնլէր արասընա տիւշ-
 մէքլէ , տիքէնլէր չըգրպ անը պօղտըզլարը իշիւն
 8 մաճսուլ վէրմէտի : Ա՛է պա'զըսը էյի թօփրտա
 տիւշմէքլէ , չըգրպ պէղյիտիւքտէ՝ պաշապ վէրէ-
 րէք քիմի օթուգ վէ քիմի ալթմըշ վէ քիմի տա-
 9 ի իիւզ գաթ մաճսուլ կէթիտի : Ա՛է անլէրէ՝
 իշիտիր գուլազլարը օլան իշիթսին՝ տէտի :
 10 Ա՛է եալընըզ գալտըղընտա , օն իքիլէր իլէ պէրտ-
 պէր եանընտա օլանլար պու թէմսիլլէ տա'իւր ան-
 11 տէն սիւ'ալ էթտիլէր : Օ տախի անլէրէ տէտի քի՝
 Մէլէքիւթ Ուլլաճըն սըրընա վագըֆ օլմազ սիզէ
 իճսան օլունմըշ տըր , տամա օլ խարիճտէ օլան-
 12 լարա հէր շէյ թէմսիլլէրլէ սէյլէնիլիւր . Թա քի
 պագարագ պագալար վէ կէօրմէյէլէր , վէ իշիտէ-
 րէք իշիտէլէր վէ անլամալար , օլմսյա քի բիւ-
 ճու՝ էտէլէր տէ կիւնասլարը 'աֆլ օլունա :
 13 Ա՛է անլէրէ տէտի քի՝ Պու թէմսիլի անլամսյօր
 մէ սընըզ . էյլէ իսէ ճիւմլէ թէմսիլլէրի նաճսըլ

- 14 Ֆէհմ էտեճէքսինիդ : Էքինճի՝ քելամը էքեր :
- 15 Վէ եօլ քէնտորընտա օլուպ՝ քէնտիլէրինէ քելամ՝
էքիլմիշ օլանլար շունլար տըր քի՝ իշիթտիքլէրի
անտէ , Նէյթան կէլիպ՝ գալպլէրինտէ էքիլմիշ օ-
- 16 լան քելամը գալտըրըր : Վէ քէզալիք թաշլըգտա
էքիլէնլէր շունլար տըր քի՝ քելամը իշիթտիքլէրի
- 17 սնտէ , անը մէսէրրէթլէ գապուլ էտերլէր : Ամմա
քէնտիլէրինտէ քէօք օլմտորղընտան՝ ազ վազըթ
տալանքապ , անտէն սօկրա քէլամտան տօլալը թա-
- 18 սիւրչերլէր : Վէ տիքէնլէր արաթընտա էքիլէնլէր
շունլար տըր քի՝ քելամը իշիթտիքտէն սօկրա ,
- 19 Պու տիւնեանըն էնտիշէլէրի վէ զէնկինիլի՝ Տիլէ-
սի վէ զալրի նէսնէլէրին տըղուսը արալա կիրիպ՝
- 20 քելամը պօղտըգլարը իշիւն մահսուլսըղ օլուր : Վէ
էյի եերտէ էքիլէնլէր շունլար տըր քի՝ քելամը ի-
շիտիպ գապուլ էտերլէր , վէ քիմի օթուզ վէ քիմի
ալթմըշ վէ քիմի տաթի եիւզ գաթ մահսուլ վէրիլլէր :
- 21 Վէ անլէրէ տէտի քի՝ Չըրազ քիլէ եախօտ եա-
թաճ ալթընա գօնուլմազ իշիւն մի կէթիրիլիր .
շէմ՝տան իւզերինէ գօնուլմազ իշիւն տէյթլ մի :
- 22 Ջիրա աշիքեար օլմալաճազ կիզլի պիր շէյ եօգ
տըր , վէ մէյտանա կէլմէյէճէք մաթֆի պիր շէյ
- 23 եօգ տըր : Էկեր պիրինին իշիտիր գուլագլարը վար
խտէ , իշիթսին :
- 24 Վէ անլէրէ տէտի քի՝ Իշիթտիլինիզ շէյ տիգ-
գաթ էտինիզ . էօլշտիւլիւնիւզ էօլշէթլէ սիզէ էօլ-
շիւլէճէք տիր , վէ սիզ [իշիտէնլէր]է զամմ օլու-
- 25 նաճազ տըր : Ջիրա քիմին վար իտէ , անա վերի-
լէճէք , մէ քիմին եօգ իտէ , էլինտէ օլանը տաթի

անտէն ալընաճագ տըր :

- 26 Վէ տէտի քի Ո՛րէկքիւթ Ուլլահ պէզլէ տիր ,
 27 կէզյա պիր ատէմ թօթու եւրէ արթար Վէ կէճէ
 վէ կիւնտիւղ ուլլուլուլ գադար , վէ թօթում
 անըն պիլմէտիյի սուրէթ տէ պիթէր վէ պէշիւր :
 28 Զիրա եւր քէնտիյիյիտէն էվվէլա օթու , սօկրա
 պաշաղը , վէ տահա սօկրա պաշագտա միւքէմմէլ
 29 պուղտայը հուսուլէ կէթիրիր : Վէ մահսուլ քէ-
 մալէ էրտիյի կիպի օրաղը սալար , գիրա հասատ
 վազթը եւթիշմիշ տիր :
 30 Վէ տէտի քի՝ Ալլահըն մէլէքիւթ իւնիւ նէյէ
 թէշպիհ էտէլիմ , Խաօտ անը նէ՞ միսալլէ թէմ-
 31 սիլ էտէլիմ : Պիր խարտալ տանէտի կիպի տիր քի ,
 եւրէ էքիլտիքտէ , եւր իւղէրինտէ օլան թօթում-
 32 լարըն ճիւմլէտինտէն քիշիւք տիր : Ամմա էքիլտի-
 յինտէ պիթիպ՝ հէփ սէպղէլէրտէն պէօյիւք օլուր ,
 վէ պէօյիւք տալար սալար , շէզլէ քի անըն կէօլ-
 կէսի ալթընտա հափա գուշարը գօնա պիլիրլէր :
 33 Իմտի անլէրէ՝ իշիթմէյէ գատիր օլտըգլարընա կէօ-
 րէ , պուհուն կիպի չօգ թէմսիլլէրլէ քէլամը սէզյ-
 34 լէր իտի : Վէ անլէրէ թէմսիլիպ սէօյլէմէզ իտի ,
 լաքին թէնհատէ շակիրտլէրինէ ճիւմլէսինի թէֆ-
 սիր էտէր իտի :
 35 Վէ օլ կիւն տաշամ օլտըգտա , անլէրէ՝ Գարշը
 36 թարաֆա կէշէլիմ՝ տէտի : Անլէր տախի ճէմա՝
 աթը պրագըլ՝ անը գայըգտա պուլունտըղը հալ
 իւզրէ ալտըլար : վէ անըն իլէ պէրապէր սա՛իր ու-
 37 ֆագ գայըգլար տախի վար իտի : Վէ պիր շիտ-
 տէթի պօրա զուհուր էթմէքլէ , տալալար գա-
 յըլա հիւճում էթտիլէր , շէօյլէ քի հէման տօլ-

- 38 մագառա իտի : Վէ քէնտիսի գըչ թարաֆտա օ-
լուպ՝ պաշը ալթընտա եիւզ ետտարդը օլտուաք ու-
յույօր իտի . վէ անը ույտնտրըպ , անա՝ Եա
Պու'ալլիմ , հէլաք օլույօրըպ , վաղիֆէ էտիֆնմէյօր
39 մը սըն՝ տէտիլէր : Օ տախի գալգըպ բիւզկեսարը
ազարլատը . վէ տէնիգէ՝ Սուս , բուհաթ օլ՝ տէ-
յինճէ , բիւզկեսար սաքին օլուպ՝ 'ազիմ լիմանլըպ
40 օլտու : Վէ անլէրէ՝ Նիօչիւն պէօյլէ գօրգադ սը-
41 նըզ . նիօչիւն իմանընրղ եօգ տըր՝ տէտի : Անլէր
տախի զիյատէսիյլէ գօրգուպ պիրի պիրինէ՝ 'Աճէ-
պա պու քիմ՝ տիր քի՝ հէմ բիւզկեսար վէ հէմտէ-
նիզ անա իթա'աթ էտիյօր՝ տէտիլէր :

ՊԱՊ 5

- 1 Վէ տէնիգին գարշը թարաֆընա Կերասէնիլէրին
2 տիյարընա կէլտիլէր : Վէ գսյըգտան չըգաղը կի-
պի , նափաք բուհլու պիր ատէմ՝ գապրլարտան ա-
3 նա գսրը կէլտի : Պու տախի գապրլարտա մեսքէն
թութտու . վէ անը քիմէ . զէնճիլլէրլէ պիլէ պաղ-
4 լպյամաղ իտի : Չիւնքի չօգ տէֆ'ա պուգաղըլար
վէ զէնճիլլէրլէ պաղլանտը . իսէ տէ , գէնճիլլէրի
գըրար վէ պուգաղըլարը փարէլէր իտի . վէ քիմէ
5 անը զապթ էթմէյէ գատիր տէյիլ իտի : Վէ տա-
'իմա կէճէ վէ կիւնտիւզ տաղլարտա վէ գապր-
լարտա պաղըրըպ՝ քէնտինի թաշլարլէ եարալար
6 իտի : Վէ Յիսուսը ուզագտան կէօրտիւքտէ , սէ-
7 յիրտիպ անա սէճտէ էյլէտի : Վէ եիւքսէք սէսլէ
ֆերեատ էտիպ՝ Պէնիմ իլէ սէնին նէ՞ իշին վար ,
էյ Յիսուս Իպն Ուլլահ Քիւ միւթա'ալ , սանա Ալ-

- լահ հագգը իշիւն եւմին վերիբիմ քի , պէնի 'ա-
- 8 զապ էթմէյեսին' տէտի : Զիրա անա' էյ նափաք
- 9 բուհ , պու ստեմտէն չըգ' տէմիշ իտի : Վէ ա-
- նա' իսմին նէ' տիր , տէյիւ սիւալ էթտիքտէ' իս-
- 10 միմ Ալայ տըր , զիրա չոգ իզ տէտի : Վէ քէն-
- տիլէրինի ոլ տիյարտան տըշարը կէօնտերմէմէսինի
- 11 անտէն զիյատէսիյլէ բէճա էտէրլէր իտի : Վէ օ-
- րատա տաղըն հանընտա օթլանըր պիր պէօյիւք
- 12 տօնուզ սիւրիւսիւ պուլունուպ , ձիննլերին ճիւմ-
- լէօի Պիգի տօնուզլարա եօլլա քի անլերէ կիրէլիմ'
- 13 տէյերէք , անտէն բէճա էթտիլէր : Վէ Յիւս-
- անլերէ տէր 'ազապ իզն վէրմէքլէ , նափաք բուհ-
- լար չըգըպ' տօնուզլարա կիրտիլէր , վէ ոլ սիւրիւ ,
- թափրիպէն իքի պին գատար օլարապ , ուչրումտան
- քէնտիլէրինի տէնիզէ տթըպ' տէնիզտէ պօղուլտը-
- 14 լար : Վէ տօնուզլարը օթլատանլար գաշըպ' շէհր-
- տէ վէ շիֆթիլքլէրտէ խապեր վէրտիլէրինտէ , Կ-
- 15 հ-լ տախի վազը' օլանը կէօրմէյէ չըգտըլար : Վէ
- Յիսուսըն եանընա կէլէրէք , տէրունինտէ ալայ
- պուլունան մէճնուըն կիյինմիշ վէ 'ազըլլանմըշ օ-
- 16 օթուրուր կէօրմէլէրիյլէ գօրգտըլար : Վէ միւշա-
- հէտէ էթմիշ օլանլար մէճնուըն վազը' օլանը վէ
- տօնուզլարըն քէյֆիյէթինի անլերէ հիքեայէ էթ-
- 17 տիլէր : Անլէր տախի քէնտի հուտուտլարընտան
- 18 կիթմէսինի տնա բէճա էթմէյէ պաշլատըլար : Վէ
- գայըղա կիրտիլինտէ , մուգատտէմա մէճնուըն պու-
- լունան տտէմ անըն իլէ պէրապէր պուլունմագը-
- 19 ղընը եալվարտը : Ամմա Յիսուս տնը պրագմատը ,
- ֆադաթ էվիկէ էհլ ու 'տյալընա վարըպ' անլերէ
- Բապպըն տանա հէր եափտըղընը վէ սանա մերհա-

- 20 մէթ էյլէտիյինի նազլ էյլէ՝ տէտի : Օ տախի կիտիպ՝ Յիսուսըն քէնտինէ հէր եափտըղընը Դեհապոլիստէ նիտա էթմէյէ պաշլատը ճիւլէսի տախի թէ՛ աճճիւպ էթտիլէր :
- 21 Վէ Յիսուս գոյըգլէ եինէ գարշը թարաֆա կէշտիքտէ , եանընա խայլը ճէմա՛ւթ ճէմ՝ ոյուպ՝ քէնտիսի տէնիղ քէնաըընտա պուլունմասըյլէ ,
- 22 իշթէ սինաղօղ րէ՛խլէրինտէն Յայրոս նամ պիր քիմսէ կէլտի , վէ անը կէօրիւնճէ , այազլարընա
- 23 գափանըպ , Անա չօգ եալվարաբազ՝ Գըղճըղազըմ սօն նէֆէստէ տիր , խէլաս պուլմասը իշիւն կէլիպ անըն իւզէրինէ էլլէրինի գօ վէ եաշայաճազ տըր՝
- 24 տէտի : Օ տախի անըն իլէ կիթտի , վէ արտընճա խայլը ճէմա՛ւթ կիտիպ՝ անը թազեիգ էտէրլէր իտի :
- 25 Վէ օն իքի սէնէտէն պէրու նէզֆի տէմէ միւպ-
- 26 թէլաօ օլմուշ պիլ գարը , Չօգ հէքիմլէրտէն խայլը զահմէթ չէքմիշ վէ պիւթիւն էմվալինի օարֆ էթմիշ իքէն , պիր ֆա՛իտէ կէօրմէյէրէք պիլ աքս
- 27 տահա ֆէնա օլմաղլէ , Յիսուսըն խապէրինի ալտըգտա , գալտպալըղըն իշինտէ անըն արգասըն-
- 28 տան կէլիպ լիպասընա տօգուշտու : Ջիրա՝ Լիպասընա պիլէ տօգուշտամ , խէլաս պուլաճաղըմ տէր
- 29 իտի : Վէ տէր ագտապ անըն գանընըն ագմասը քէսիլիպ քէնտի վիւճուտինտէ իլլէթինտէն խէլաս
- 30 պուլտըղընը հիսս էյլէտի : Վէ անիտէ Յիսուս քէնտիսինտէն գուվվէթ սատըր օլտըղընը տէրու-
- նինտէ հիսս էթմէքլէ , ճէմա՛ւթա տէօնիւպ Էս-
- 31 վապըմա քի՛մ տօգուշտու տէտի : Շակիրալէրի տախի՝ ճէմա՛ւթըն սէնի թազեիգ էթտիյինի կէօ-

- րիւյօր իբէն՝ Պաննա քի՞մ տօգուէտու մը տէրսին՝
 32 տէտիւէր : Վէ պուշու էթմիշ օլանը կէօրմէք ի-
 33 չիւն էթրաֆա պաղար իբէն , Գարը տախի քէն-
 տինէ վաղը՝ օլանը պիւմէքլէ , գօրգարագ վէ թիթ-
 րէյէրէք կէլիպ՝ անըն հուզուրքնտա եէրէ գափան-
 տը վէ անա հագիգաթ ը հտի թէմամէն սեօյլէտի
 34 Օ տախի անա՝ Գըլլմ, իմանըն սէնի գուրթարտը .
 սէլամէթլէ կիթ վէ 'իլլէթիկալն խէլու օլ տէտի
 35 Օ տահա սեօյլէր իբէն , սինաղօղ րէ'խսինին խա-
 նէսինտէն ատէմլէր կէլիպ՝ Գըլլն վէֆաթ էթտի ,
 արթըգ մուալլիմէ նի՞չիւն զահմէթ վէրիբսին՝ տէ-
 36 տիլէր : Լաքին Յիսուս սեօյլէնիլէն սեօգիւ իչիթ-
 տիյի կիպի , սինաղօղ րէ'խսինէ՝ Գօրգմա , անճագ
 37 իման էյլէ՝ տէտի : Վէ Պետրոս իլէ Յակոբոս վէ
 Յակոբոսըն գարնտաշը Յովհաննէսաէն մա'տա քիմ-
 սէնին քէնտիսի իլէ պերապէր կիթմէսինէ իզն վէր-
 38 մէտի : Վէ սինաղօղ րէ'խսինին խանէսինէ կիրտի ,
 վէ վէլվէլէյի վէ չօգ աղլայրպ ֆիդան էտէնլէրի
 39 կէօրտիւ : Վէ իչէրի կիրէրէք անլէրէ՝ Նի՞չիւն
 վէլվէլէ էտիպ աղլայրօրսընըգ . չօճուգ վէֆաթ էթ-
 մէտի , անճագ ուլույօր տէմէսիլլէ , անը իսթիհ-
 40 զա էթտիլէր : Օ իսէ ճիւմլէսինի տըշարը չըգա-
 րըպ՝ չօճուղըն փէտէրինի վէ վալիտէսինի վէ քէն-
 տիսի իլէ պերապէր օլանլարը ալարագ , չօճուղըն
 41 եաթմըղը եէրէ կիրտի : Վէ չօճուղըն էլինի թու-
 թուպ անա՝ Տալիթա , գումի՝ տէտի , քի թէրճէ-
 մէսի՝ Էյ զըչ , սամա՝ Գալգ տէրիմ՝ տէմէք տիր :
 42 Վէ գըղտէր 'աղապ դալգալը վէ կէզտի, զիրա օն իքի
 եաշընտա իտի . վէ անլէր զիյատէտիլէ հայրէթտէ
 43 գալտրլար : Վէ անլէլէ՝ Պուշու պիր քիմսէ պիլ-

մէսին՝ տէյիպ էքիտէն թէնպիհ էյլէտի . վէ զը-
զա թա՛ւամ վէրիլմէսինի էմը էյլէտի :

ՊԱՊ 6

- 1 Վէ օրատան չըզըպ՝ քէնտի վաթանընա կիրտի ,
- 2 շտիլրտլերի տախի արտընճա կէլտիլէր : Վէ սէպթ-
կիւնիւ օլտըզտա , սինադոդտա թա՛լիմ՝ էթմէյէ
պաշլատը , վէ չօգ քիմսէլէր իշիթտիքլէրինտէ
հայլոան գալարագ՝ Պու շէյլէր պուհա նէրէտէն
կէլիյօր , վէ պու քէնտիսինէ վէրիլմիշ օլան հիք-
մէթ նէ՝ տիւր , քի անըն էլիյլէ պէօյլէ միւ՛ծիղէ-
- 3 լէր իծրա օլուհույօր , Պու՝ Մարիամըն օղլու վէ
Յակոբոս վէ Յովսէս վէ Յուգա վէ Սիմոնըն պիրա-
տերի շօլ տիւկէր տէյիլ մի . վէ հէմշիրէլէրի
պուրատաոս եանըմըզտա տէյիլլէ՛ր մի՝ տէյէրէք ա-
- 4 նըն հազգընտա սիւրչէրլէր իտի , Յիսուս տախի
անլէրէ տէտի քի՝ Պիւ փէյղամպէր քէնտի վաթա-
նընտան վէ ագրապասը արասընտան վէ քէնտի
խանէսինտէն զայրի եէրտէ ի՛թիպարսըզ տէյիլ տիւր :
- 5 Վէ օրատա պիւր գաշ խասթալար իւզէրինէ էյլէ-
րինի գօյրուպ շիֆա վէրտիյինտէն զայրի պիւր միւ՛-
- 6 ճիղէ իծրա էտէմէտի : Վէ իմանաղլըզլարընա թե-
՛աճճիւպ էտէր իտի . վէ թա՛լիմ՝ էտէրէք , էթ-
րաֆտա պուլուհաան քէօյլէրի տօլաշըր իտի :
- 7 Վէ օն իքիլէրի եանընա չաղըրըպ՝ անլէրի իքիշէր
իքիշէր կէօնտէրմէյէ պաշլատը . վէ անլէրէ նա-
- 8 փաք բուհլար իւզէրինէ գուտրէթ վէրիպ , Եօլ ի-
չիւն նէ՝ տաղարճըգ վէ նէ՝ էքմէք վէ նէ՝ քէմէր-
- 9 տէ ագչէ , Անճագ չարըգ պաղլանըպ՝ իքի էնթա-

- րի կիյմէյերէք , պիր 'ասատան մա'տա պիր շէյ
- 10 ալմամալարընը թէնպիհ էյլէտի : Վէ անլերէ տէ-
տի քի' շէր հանկը խանէյէ կիրերսէնիզ , օլ մա-
- 11 հալտէն չըգընճայա տէյին' օրատա գալընըզ , Վէ
սիզի հէր քիմ գապուլ էթմէյեպ տիկլէմէզսէ , օ-
րատան չըգտըղընըլտա , անլերէ շէհատէթ օլմագ
իւզրէ այագլարընըզըն ալթընտաքի թօզու սիլքի-
նիզ . [Ֆիլ հագիգէ սիզէ տերիմ' քի' Բուզ ի ճէ-
զատա Սոգոմ վէ Գոմհրըն հալի օլ շէհրին հալին-
տէն էհվէն օլուր :]
- 12 Անլեր տաիի չըգըպ' թեվպէ էթմէլերի իչիւն
- 13 վա'զ էտերլէր իտի : Վէ չօգ ճինլէր չըգարըպ'
եաղ սիւրերէք չօգ խասթալարա շիֆա վէրիլէր
իտի :
- 14 Վէ անըն իսմի շէօհրէթ պուլուպ . Հերովդէս
մէլիք տաիի իշիթմէլէ' Վաֆթիզ էտիճի Յով-
հաննէս էօլիւլէրտէն գըյամ էթմիշ տիր , վէ պու
սէպէպտէն անըն վասըթասըյլէ միւ'ճիզէլէր իճրա
- 15 օլունույօր' տէտի : Վէ տիկերլէրի' Նզիա տըր'
տերլէր , տիկերլէրի տաիի' Պիր փէյղամպէր եա-
խօտ փէյղամպէրլէրտէն պիրի կիպի տիր' տերլէր ի-
- 16 տի : Ամմա Հերովդէս պունու իշիթտիքտէ , Պու'
պաշընը քէստիրտիյիմ Յովհաննէս տիր , էօլիւլէր-
տէն գըյամ էթմիշ տիր' տէտի :
- 17 Զիրա Հերովդէս քէնտիսի պիրատերի Փիլիպպո-
սըն զէվճէսի Հերովդիա իլէ էվլէնմիշ օլմաղլէ , ա-
նըն սէպէպիտէն աթէ' կէօնտերիպ' Յովհաննէսի
- 18 Թութմուշ վէ գընտանտա պաղլամըշ իտի : Զիրա
Յովհաննէս Հերովդէսէ' Պիրատերիյին զէվճէսինի
- 19 ալմագ սանա ճա'իզ տէյիլ տիր' տէմիշ իտի : Վէ

- Հերովդէիս անա քին թուլթուպ՝ անը գաթլ էթ-
տիրմէք արզուսընտա իտի իսէ տէ , մուգթէտիր
20 տէյիլ իտի : Զիւնքի Հերովդէս Յովհաննէսին սա-
լիհ վէ մուգատտէս պիր աստէմ օլտըղընը պիլմէք-
լէ , անտէն գօրգարագ՝ անը կէօղէտիր իտի , վէ
անը տիկլէմէքլէ չօգ *շէյլէր իծլու էտէր՝ իտի ,
21 վէ անը իսթէքլէ տիկլէր իտի : Վէ պիր միւնասիպ
կիւն կէլտիքտէ , եանի Հերովդէս քէնտի վէլա-
տէթի կիւնիւնտէ , պէօղիւք մէ՝մուրլարընա վէ
պիկ պաշրլարը իլէ Դալիլէանըն աստընա պիր զի-
22 յաֆէթ վէրտիյինտէ , իշպու Հերովդէանըն գըղը
կիրիպ րագս էթմէքլէ՝ Հերովդէսին վէ պէրապէ-
րինճէ սօֆրատա օթուրանլարըն խօշընա կիտէրէք ,
մէլիք գըղա՝ Պէնտէն հէր նէ իսթէրսէն թալէպ
23 էյլէ , սանա վէրիրիմ՝ տէտի : Վէ պէնտէն հէր
նէ թալէպ էտէրսէն , մէմալիքիմին նըսֆընա գա-
տար , սանա վէրիրիմ՝ տէյիլ անա եէմին էթտի :
24 Մէզպուրէ տախի չըգըպ վալիտէսինէ՝ Նէ՞ թալէպ
էտէյիմ , տէտիքտէ՝ Վաֆթիղ էտիճի Յովհաննէ-
25 սին պաշընր՝ տէտի : Վէ գըղ 'աճէլէթէն մէլիյին
հուղուրընա կիրիպ՝ Շիմտի պանա թէփսի իւզէ-
րինտէ վաֆթիղ էտիճի Յովհաննէսին պաշընր վէր
26 մէնիգի իսթէրիմ՝ տէյիլ թալէպ էյլէտի : Վէ մէ-
լիք զիյատէտիյլէ միւքէտտէր օլտու իսէ տէ , եէ
միւլէրի վէ սօֆրատա պէրապէր օթուրանլար սէ
27 պէպինտէն , անը ըէտտ էթմէք իսթէմէտի : Վէ
մէլիք տէր 'ագապ ճէլլատ կէօնտէրիպ՝ անըն պա-
28 չընըն կէթիրիլմէսինի էմի էյլէտի : Օ տախի վա-

- րըպ զընտանտա պաշընը քեհիպ՝ պիր թեփսի իւ-
զերինտէ կէթիրերէք զըզա վերտի , գըզ տախի
29 վայրտեսինէ վերտի : Վէ անըն շակիրտլերի պու-
նու իշիթտիքտէ , կէլտիլեր վէ ճէսէտինի գալտը-
րըպ պիր գապրա գօտըլար :
- 30 Վէ ըէսուլլէր Յիսուսըն եանընա ճէմ՝ օլուպ՝ ա-
նա իճրա վէ թա՛լիմ էթտիքլերի շէլլերին ճիւմ-
- 31 լէսինի նազլ էթտիլեր : Օ տախի անլերէ՝ Սիզ քէն-
տինիզ թէնհաճա պէեապան պիր մահալէ կէլիպ՝
պիր ազ իսթիրասհամ էտինիզ տէտի . զիրա կէ-
լիպ կիտէնլեր չօգ օլմաղլէ՝ թա՛ամ էթմէյէ պիլէ
- 32 վագրթլարը եօգ իտի : Վէ թէնհաճա պէեապան
33 պիր մահալէ գալըգլէ 'ազիմէթ էթտիլեր : Վէ
[ճէմա՛աթ] անլերի կիտեր իքէն կէօրտիւ , վէ չօգ
քիմէլեր անը թանըմաղլէ , ճիւմլէ շէհրլերտէն
օրսյա եսյան սէյիրտիպ՝ անլերտէն էվվէլ եէթիշ-
- 34 տիլեր : Վէ Յիսուս չըգրպ խալլը ճէմա՛աթ կէօր-
տիւ , վէ չօպանըզ գօյուշլար կիպի օլտըգլարը
իշիւն անլերէ շէֆգաթ էտերէք չօգ շէլլեր թա՛-
լիմ էթմէյէ պաշլատը :
- 35 Վէ արթըզ վագրթ կէշմիշ օլմաղլէ , շակիրտ-
լերի անըն եանընա կէլիպ՝ Պ--ը--ը պէեապան պիր
մահալ տըր , վէ արթըզ վագրթ կէշմիշ տիր .
- 36 Անլերի օալը վեր , էթրաֆտաքի չիֆթլիքլերէ վէ
քէօլլերէ վարըպ քէնտիլերինէ էքմէք ալսընլար :
- 37 զիրա եէյէճէքլերի եօգ տըր՝ տէտիլեր : Օ տախի
անլերէ ճէվապէն Պուշլարա օիզ թա՛ամ վերինիզ
տէտի . վէ անա՝ Նիտիպ իքի եիւզ տինարլըգ էք-
մէք սաթըն ալըպ անլերէ թա՛ամ վերէլլի՛մ մի՝ տէ-
- 38 տիլեր : Օ տախի անլերէ՝ Գա՛շ էքմէյինիզ վար .

- կիսիսպ պագընըղ՝ տէմէսի իւզերինէ , անլէր պագ-
տըգտան սօկրա՝ Պէշ ե+ժ+ վէ իքի պալըգ վար՝
39 տէտիլէր : Վէ անլէրէ՝ ճիւմլէսինի եէշիլ օթ իւ-
զերինէ պէօլիւք պէօլիւք օթ ուրթմալարընը էմր էյ-
40 լէտի : Անլէր տախի եիւզէր վէ էլլիշէր , թագըմ՝
41 թագըմ օթ ուրտըլար : Վէ պէշ էքմէք իլէ իքի
պալըգը ալըպ՝ սէմայա տօղրու պագարագ պէրէքէթ
տու՛ասը օգուտու , վէ էքմէքլէրի փարէլէտիքտէն
սօկրա ե-լէւ՝ էօնլէրինէ գօմագ իւզրէ , շակիրտլէ-
րինէ վէրտի . վէ իքի պալըգը տախի ճիւմլէսինէ
42 թագսիմ էյլէտի : Վէ ճիւմլէտի եէշիպ տօլտըլար :
43 Վէ փարշալարը օն իքի քիւֆէ տօլուսը օլարագ ,
44 պալըգլարտան տախի գալտըրտըլար : Վէ պու էք-
մէքլէրտէն եէշէնլէր պէշ պին գատար ատէմ իտի
45 Վէ տեր՝ ագապ շակիրտլէրինէ իպրամ էթտի
քի՝ քէնտիսի ճէմա՛աթը սալը վէրինճէյէտէք , ան-
լէր գալըղա կիրիպ՝ էվվէլճէ գարշը թարաֆա ,
46 Բէթսպյիգայա տօղրու կիտլէր : Քէնտիսի տախի
անլէրի սալը վէրտիքտէն սօկրա , տու՛ա էթմէք
47 իւզրէ տաղա կիթտի : Վէ ախշամ՝ օլտըգտա ,
գալըգ տէնիգին օրթասընտա օլուպ՝ քէնտիսի գա-
48 րատա եալընըգ իտի : Վէ րիւզկետար մուխալիֆ օլ-
մաղլէ , քիւրէք չէքէրէք գաճմէթ տէ օլտըգլարընը
կէօրիւպ՝ կէճէնին տէօրտիւնճիւ նէվպէթի գա-
րարլարընտա տէնիգ իւզերինտէ եիւրիւյրէք եան-
լարընա կէտի , վէ անլէրի կէշմէք իսթէր իտի :
49 Անլէր տախի անը տէնիգ իւզերինտէ եիւրիւր կէօր-
տիւքլէրինտէ , պիր խոյալ տըր գանն էտէրէք
50 Ֆերիտա էյլէտիլէր : Զիրա ճիւմլէտի անը կէօրիւպ՝
միւզլմարիպ օլտըլար . օ տախի անիտէ անլէր իլէ

- տեղյէշիպ , անլերէ՝ ճէսարեթլէնինիզ , պէն իմ ,
- 51 գօրգմայընըլ տէտի : Ալէ գայըղա եանլարընա
յըգտըգտա , ըիւզկէար շաքին օլաա : անլեր տա-
խի քէնտի քէնտիլերինէ ֆէվզ էլ զայէ հոյրան
- 52 օլուպ՝ թէ՛աճճիւպ էտերլեր իտի : Զիրա օլ էք-
մէքլերին քէյֆիյէթինի ֆէհմ էթմէմիշլէր իտի ,
չիւնքի գաշպլերի գաթըլաշմըշ իտի :
- 53 Ալէ գարըթ թարաֆա կէշտի , վէ Գեննեհարէթ
- 54 տիյարընա կէյիպ գարսոյա եանաշտըլար : Ալէ ան-
լէր գայըգտան յըգտըգտա տեր հալ անը թանը-
- 55 տըլար : Ալէ ճիվար պուլունան ճիւմլէ մահալլէրէ
սէյիրտիպ՝ իլլէթիլլէրի եաթագլար իւզերինտէ
թաշըյարագ , հէ ներէտէ պուլունաըղընը իշիթ-
տիլլէր իսէ , օլ մահալլէ կէթիրմէյէ պաշլատըլար :
- 56 Ալէ հէր տախիլ օլտըղը քէզյ եա շէհր եա չիֆթ-
լիքտէ , խասթալարը մէյտանլարա գոյուպ՝ պարի
լիպասընըն էթէյինէ տօգունալար տէյիւ անտէն
րէճա էտերլեր իտի : անա ճիւմլէ տօգունանլար
տախի շիֆա պուլուրլար իտի :

ՊԱՊ 7

- 1 Ալէ ֆերիսիլեր իլլէ իւլէմատան պա՛գըլարը Երու-
- սաղէմտէն կէլմիշ օլուպ՝ անըն եանընա ճէմ՝ օլ-
- 2 տըլար : Ալէ շակիրտլերինտէն պա՛գըլարընըն նա-
փաք , եա՛նի երլգտնմոմըշ էլլերլէ էքմէք եէտիք-
- 3 լէրինի կէօրմէքլէ , անլերի թագպիհ էթտիլլէր : Զի-
րա ֆերիսիլեր վէ ճիւմլէ Եհհունտիլլէր գատիմլէրին
րիվսոյէթինի թուլթմագտա օլուպ՝ էլլերինի պիր է-
- 4 յիճէ եըյգամատըղգճա եէմէք եէմէզլէր : Ալէ չար-

- շուտան իւրիւրիւրէն , երջանմատըգնա եւմէք
 եւմէզլէր , վէ հըֆզ էթմէք իւզրէ գապուլ էթ-
 տիքլէրի սա'իր չօգ շէյլէր , քեասէլէր վէ պար-
 տագլար վէ պարզըր գապլար վէ եաթագլար եըյ-
 5 գամալարը վար տըր , Աէ ֆէրիսիլէր իլէ 'իւլէմա
 անա' Նի' չիւն սէնին շակիրտլէրին գատիմլէրին ըի-
 վայէթի մուճէպինճէ հարէքէթ էթմէյիպ' եըյ-
 գանմամը շէյլէրլէ եէրլէր' տէյիւ սիւ'ալ էթտի-
 6 լէր , Օ տաթի սնլէրէ ճէվապէն տէտի քի' Սիզ
 միւրա'իլէր հազգընտա եապըլտըզք իւզրէ' Պու
 գավմ պանա լիսանէն հիւրմէթ էտէր , ֆադաթ
 7 գալպլէրի պէնտէն փէք ուզագ տըր , Աէ ինսան
 թէնպիհաթը օլան թա'լիմաթը էօյրէթմէքլէ , պա-
 նա պիհուտէ եէրէ 'իպատէթ էտէրլէր' տէյիւ Ե-
 8 սայի վասիլլէ էյի սէզլէմիշ տիր , Ջիրա Ալլահըն
 էմրինի թէրքլէ , ինսան ըիվայէթինի , եա'նի պար-
 տագլար վէ քեասէլէր եըյգամասընը հըֆզ է-
 տիպ' պունլարտան պաշգա չօգ շէյլէր տաթի է-
 9 տէրսինիզ , Աէ անլէրէ տէտի քի' Րիվայէթինիզի
 թութմագ իչիւն Ալլահըն էմրինի նէ' կիւզէլ
 10 ըտտա-էտէրսինիզ , Ջիրա Մովսէս' Փէտէրինէ վէ
 վալիտէնէ հիւրմէթ էյլէ , հէմ տէ' Փէտէրինէ եա
 վալիտէսինէ շէթմ' էտէն' մութլագա գաթլ օլուն
 11 սուն' տէտի , Ամմա սիզ տէրսինիզ քի' էկէր պի
 ատէմ փէտէրինէ եա վալիտէսինէ' Թարաֆըմտան
 սանա ֆա'իտէ օլաճագ շէյ ղուրպան , եա'նի վագֆ
 12 օլունմըշ տըր' տէրսէ , Օլ վագթթ անը արթըզ
 փէտէրի եա վալիտէսի իչիւն պիր շէյ էթմէյէ
 13 պրագմագսընըզ , Աէ թա'լիմ' էթտիյինիզ ըիվա-
 յէթինիզլէ Ալլահըն քէլամընը ֆէսի էտէրէք ,

- պուռնուն կիպի շօգ շէյլէր էտերսինիզ :
- 14 Վէ պիւթիւն ճէմա'աթը եանընա շաղըրըպ, ան-
լէրէ տէտի քի՝ ճիւմլէնիզ պէնի տիկլէյիպ անլիւ-
- 15 յընըզ, Ինսանըն տըշարըսընտան իչէրիսինէ կիրիպ
անը նափաք էտէ պիլէճէք պիր շէյ Էօգ տըր ան-
ճագ ինսանը նափաք էտէնլէր իչէրիսինտէն յըգան
- 16 շէյլէր տիր : Իշիտիր գուլագլարը օլան իշիթսին :
- 17 Վէ ճէմա'աթտան լեւելեպ խանէյէ կիրտիյին-
տէ : շակիրտլէրի պու թէմսիլի անտէն իսթիֆսար
- 18 էյլէտիլէր : Օ տաթի Ժնլէրէ՝ Սիճ տէ մի պէզլլէ
ֆէհմսիզ սինիզ, անլամա՞զ մը սընըզ քի տըշա-
րըտան ինսանըն իչէրիսինէ կիրէն հիչ պիր շէյ ա-
- 19 նը նափաք էտէմէզ : Զիրա գալպինէ տէյիլ, ամմա
անըն գարնընա կիրէր, վէ ճիւմլէ թա'ամլարը
- 20 թէմիզլէյէրէք, խալսյա յըգար՝ տէտի : Վէ տա-
թի ինսանը նափաք էտէն՝ ինսանտան յըգան շէյ
- 21 տիր : Զիրա տէրունտէն, Է-Նէ ատէմլէրին գալ-
պինտէն ֆասիտ էֆքեար վէ գինա, վէ ֆուհշ վէ
- 22 գաթլ, Վէ սըրգաթ վէ թամա՝ վէ ֆըսգ վէ հիլէ
վէ ֆիւճուր վէ սու'ի նազար վէ քիւֆր վէ դուրուր
- 23 վէ խէպասէթ յըգար : Պու ֆէնալըզլարըն ճիւմլէ-
սի տէրունտէն յըգըպ ինսանը նափաք էտէր՝ տէտի :
- 24 Վէ օրատան գալգըպ Տիւրոս վէ Սիդսն հուտու-
տընա կիթտի : վէ պիր խանէյէ կիրիպ քիմսէյէ
մա'լիւմ օլմասընը իսթէմէտի իսէ տէ, կիզլէնէմէ-
- 25 տի : Զիրա նափաք րուհլու գըզը օլան պիր գարը
անըն հագգընտա խաղլէր ալարագ՝ կէլիպ ալագ-
- 26 լարընա գափանտը : Օլ գարը տաթի Սիրօֆինիք
թա'իֆէսինտէն Եուռանիլէ օլուպ՝ գրղընտան ճին-
- 27 նի յըգարմոսընը անտէն րէճա էյլէալի : Ամմա Յի-

- սաւա անա՛ Պրաֆ , եվվէլա եվլատ տօյսուհն , զիրա
 եվլատըն էքմէյինի ալըպ քէօփէքլէրէ աթմաֆ էյի
 28 տէյիլ տիր՝ տէտի : Մերգուսէ տախի անա ճէվա-
 վէն՝ Պէլի , եա Բապպ , չիւնքի քէօփէքլէր տախի
 սօֆրանըն ալթընտա , եվլատըն գրընթըլարընտան
 29 երլէր տէտի : Ս տախի անա՛ Պու սէօզ իչիւն
 կիթ . ճինն սէնին գըզընտան չըգմըլ տըր՝ տէտի :
 30 Վէ մերգուսէ խանէսինէ վարտըգտա , ճինն չըգ-
 մըլ վէ գըզը տէօշէքտէ եաթմըլ պուլտու :
 34 Վէ եինէ Տիւրոօ վէ Սիդոն հուտուտընտան չը-
 գըպ՝ Դեկապօլիս հուտուտընըն , արասընտան Գա-
 32 իլեա տէնիզինէ կէտի : Վէ սաղըր վէ փէլթէք
 պիր քիմսէյի կէթրիպ՝ իւզէրինէ էլինի գօմասընը
 33 անտէն րէճա էյլէտիլէր : Օ տախի անը ճէմա՛աթ
 իչինտէն թէնհայա չէքիպ՝ փարմագլարընը անըն
 գուլագլարընա գոյարաֆ , թիւքիւրիւպ տիլինէ աօ-
 34 գուստու : Վէ սէմնյա տօղրու նազարլէ ահ է-
 35 տիպ , անա՛ Էֆֆաթա , եա՛նի Այըլ՝ տէտի : Վէ
 տէր հալ անըն գուլագլարը աչըրպ վէ տիլինին
 36 պաղը չէօզիւլիւպ՝ տօղրու թէքէյլիւմ էթտի : Վէ
 անլէրէ պօւնու քիմսէյէ սօլլէմէմէրինի թէնպիհ
 էթտի . ամմա անլէրէ նէ գատար թէնպիհ էթտի
 37 իսէ , օլ գատար զիյատէ նէշը էտէրլէր իտի : Վէ
 ֆէվգ էլ շայէ հայրան գալըպ՝ Հէր շէյի էյի էյ-
 լէաի . հէմ սաղըրլարը իշիթաիրիը հէմ աէ տիւ-
 սիզլէրի օնլլէաիր՝ տէրլէր իտի :

ՊԱՊ 8

1 Օ կիւնլէրտէ փէք չօգ ճէմա՛աթ պուլտոււպ՝

- եւ յէճէքլերի օլմատրղընտան , [Յիսուս] շակիրտ-
- 2 լերինի եանընա շաղըրըպ' անլերէ տէտի քի , Պու
ճէմա'աթա ածրըմ' , չիւնքի շիմտի իւչ կիւն տիր
եանըմտա պուլուանույօրլար , վէ եւ յէճէքլերի եօգ
- 3 տրը , վէ էկեր անլերի կվլերինէ աճ սալը վերիւր-
սէմ' , եօլուա թագաթլարը քեփիլի . պիրա պա'գը-
- 4 լարը ուզագտան կէլտիլեր , վէ շակիրտլերի անա
ճէվապէն' Պուշլարը պուրատա , չէօլտէ պիր քիմ-
- 5 սէ կըմէքլէ շա'օրլ տոյուրա պիլիլ' տէտիլեր , վէ
անլերէ' Գա'չ կըմէյինիլ վար' տէյիւ սիւ'ալ էթ-
- 6 տիյինտէ , անլեր' Ետի տանէ' տէտիլեր , վէ ճէ-
մա'աթըն եեր իւզէրինտէ օթուրմաքընը էմր էթ-
տի , վէ օլ ետի կըմէյի ալըպ' թէշէքքիւր էթ-
տի , վէ փարէլէյիպ' էօնլերինէ գօմագ իւզրէ շա-
կիրտլերինէ վերտի . անլեր տաթի ճէմա'աթըն էօ-
- 7 նիւնէ գօտըլար , վէ պիր գաչ քիւչիւք պալըգ-
լարը օլմաղլէ , պերէքէթ տու'ասը օգուլուպ' Պոււն-
- 8 լարը տա էօնլերինէ գօյոււնըվ' տէտի , վէ եւյիպ
աղյտըլար , վէ փարչալարըն ֆազլաքընտան ետի
- 9 զէնպիլ գալտըրտըլար , Եւյենլեր տաթի տէօրթ
- 10 պին գատար իտի . վէ անլերի սալը վերտի , վէ
տեր 'ադապ շակիրտլերի իլէ գսլըզա պինիպ Դաղ-
մանութա թարաֆընա կիթտի :
- 11 վէ ֆերիտիլեր չըգըպ' անը թէճրիպէ իչիւն ,
քէնտիսինտէն սէմատան պիր 'ալամէթ թալէպ է-
- 12 լար , վէ տերուսինտէն աչ չէքիպ' Պու նէօլ նի°-
չիւն 'ալամէթ թալէպ էտեր . հագիգաթէն սիզէ
տերիմ' քի' Պու նէօլ պիր 'ալամէթ վերիլմէյէճէք
- 13 տիր' տէտի : վէ անլերէ պրագըպ' եինէ գսլըզա

կիրմէքլէ , գարշը թարաֆա կէշտի :

- 14 Վէ էքմէք ալմասընը ունուծմըշար իտի . գա-
յըգաա տախի եանլարընտա պիր էքմէքտէն պաշ-
15 գա եօգ իտի : Վէ անլէրէ՝ Պագընըզ , ֆէրիսիլէ-
րին մայասընտան վէ Հերոգդէսին մայասընտան սա-
16 գընընըզ տէյիւ թէնպիհ էյլէտի : Վէ պիրի պիրի
իլէ սեյլէշիպ՝ էքմէյիմիզ օլմասըգը իչիւն տիր՝
17 տէտիլէր : Վէ Յիսուս պուշու պիլմէքլէ անլէրէ
տէտի քի՝ Նիճիւն էքմէյիմիզ օլմասըգը իչիւն
սեյլէշիրսինիզ . տաշա ֆէհմ էթմէ՞զ մի սինիզ ,
վէ իտրաք էթմէ՞զ մի սինիզ . գալպինիզ տաշա
18 գաթմը՞ մը տըր : Կեօզլէրինիզ վար իրէն կեօրմէ՞զ
մի սինիզ , վէ դուլսզլարընըզ վար իրէն իշիթմէ՞զ
մի սինիզ , խաթընըզա տախի կէթիլմէ՞զ մի սինիզ :
19 Օլ պէշ պին պտէմէ պէշ էքմէյի փարէլէյիպ՝
թէվզի՝ էյլէտիյիմտէ , գա՛շ քիւֆէ տօլուսը ու-
նա փարչա գալտըրտընըզ . անա՝ Ոն իքի՝ տէտի-
20 լէր : Վէ օլ տէօրթ պին քիշիյէ սէտի Կաշի Բե-
ւի՝ Եյլէտիյիմտէ , գաշ զէնպիլ տօլուսը փարչա գալ-
21 տըրտընըզ . անլէր տէ՝ Նէտի՝ տէտիլէր : Վէ ան-
լէրէ՝ Նիճիւն իտրաք էթմէզսինիզ՝ տէտի :
22 Վէ Բեթսայիդայա կէլտիլէր , վէ եանընա պիր
քէօր ատէմ կէթիրիպ՝ անա տօգուշմասընը ըէճա
23 էթտիլէր : Օ տախի քէօրիւ էլինտէն թութուպ
քէօյտէն տըշարը չըգարտը . վէ կեօզլէրինէ թիւ-
քիւրիւպ՝ էյլէրինի անըն իւզէրինէ գօմաղլէ , անա՝
Պիր շէյ կէօրիւ՞օր մը սըն տէյիւ սիւ՝ալ էթտի :
24 Օ տախի պագըպ՝ Աղաճլարա պէնզէր ստէմլէրի
25 Եիւրիւր կէօրիւյօրմ՞ տէտի : Օ զէման էյլէրինի
թէքրար անըն կէօզլէրի իւզէրինէ գզլուպ՝ պագ-

- առըտը . ո տախի իֆազաթ պուլուպ՝ հեր շէյի ա-
- 26 շիքեարե կեօրտիւ : Վէ՛ Բեզյե կիրիպ քեզյտե
քիմսէյե սեօյլեմէյեսին՝ տէյերէք անը խանէսինէ
կեօնտերտի :
- 27 Վէ Բիսուս շակիրտլերի իլէ Գայսերիյե ի Փիլիպ-
պոս քեօյլերինէ կիտիպ , եօլտա շակիրտլերինէ՝ Ա-
տէմլերին տէտիլլերինէ կեօրե պէն քի՞մ իմ՝ տէյիւ
- 28 սիւալ էթտի : Անլեր տախի՝ Վաֆթիզ էտիճի
Յովհաննէս , վէ պա՛գըլարը՝ Եղիա , վէ պա՛գըլարը
տախի՝ Փէյղամկերէրտէն պիրի սին՝ Դէյուլուր տէ-
- 29 յիւ ճէվապ վէրտիլեր : Վէ անլերէ՝ Ես սիզին տէ-
տիլինիզէ կեօրե պէն քի՞մ իմ՝ տէտի . Պետրոս
տորթի անա ճէվապէն՝ Սէն Բրիստոս սըն՝ տէտի :
- 30 Վէ անլերէ՝ Հագգըմտա քիմսէյե պիր շէյ սեօյ-
լեմէյինիզ տէյիւ Լքիտէն թէնպիճ էյլետի :
- 31 Վէ Իպի իւլ ինսան չօգ էլէմ չէքիպ իթի-
յարլար իլէ պաշ քեասինլեր վէ իւլէմա թարա-
ֆրնտան ըւտտ օլուհուպ՝ գաթլ օլունմագ , վէ իւլ
կիւնտէն սօկրոս գըլամ էթմէք կերէք իտիյինի ա՛-
- 32 լերէ թա՛լիմ էթմէյե պաշլատը : Վէ պու սեօյիւ
աշիքեարե սեօյլէտի . վէ Պետրոս անը պիր թարու-
- 33 ֆա ալըպ՝ թա՛ղիր էթմէյե պաշլատը : Օ տալի
տէօնիւպ շակիրտլերինէ պագտըգտա , Պետրոսը
թա՛ղիր էտերէք՝ Արտըմա չէքիլ , էյ Շէյթան ,
զիրա Այլասա 'ա՛խտ օլան շէյլերէ տէյիլ , անճա գ
ատէմլերէ 'ա՛խտ օլան շէյլերէ սարֆ ը էֆէեար է-
տերսին՝ տէտի :
- 34 Վէ ճէմա՛աթը շակիրտլերի իլէ պէրապեր եւ-
նընա չաղորդպ անլերէ տէտի քի՛ Հէր քիմ ուր-
տըմճա կէլմէք իսթերսէ , թէրք ի նէֆա էտերէք ,

- 35 Խաչընը երիքէնիպ՝ արտրժ սրբա կէլսին : Զիրա
հէր քիմ ճանընը գուրթարմագ իսթէրսէ , անը
զսյ՝ էտէճէք , վէ հէր քիմ ճանընը պէնիմ իչիւն
վէ պէշարէթ իչիւն զպյ՝ էտէրսէ , անը գուրթա-
36 րաճագ տըր : Զիրա պիր տտէմ պիւթիւն տիւն-
եայը գազանըպ տա , քէնտի ճանընը զպյ՝ էտէր-
37 սէ , նէ՞ իսթիֆտտէ էտէր : Եաթօտ տտէմ քէն-
38 տի ճանընա պէտէլ նէ՞ վէրէ պիլիր : Զիրա հէր
քիմ պու գինաքեալ վէ կիւնահքեալ նէս իչին-
տէ՝ պէնտէն վէ սէզլէրիմտէն տօլսյը ութանըրսա ,
Խպն իւլ ինսան տաթի մուգատտէս մէլէքլէրի իլէ
քէնտի Փէտէրինին ճէլտլինտէ կէլտիյի զէման՝ ան-
39 տէն տօլսյը ութանաճագ տըր : Վէ տնլէրէ՝ Հա-
գիգաթէն սիզէ տէրիմ քի , Պուրտա հազըր ո-
լանլարտան պա՛գրսը վար տըր քի՝ մէլէքիւթ Ուլ-
լահն , գուտրէթլէ կէլտիյինի կէօրմէտիքճէ եօլիւմ
ասլա թաթմայաճագ տըր՝ տէտի :

ՊԱՊ 9

- 1 Վէ ալթը կիւն սօկրա Յիսուս՝ Պետրոս իլէ Յա-
կոբօս վէ Յովհաննէսի պէրապէր այլպ՝ տնլէրի ես-
լընըզ վէ թէնհաճա եիւքսէք պիր տաղ իւզէրինէ
2 կէօթիւրտիւ : Վէ էօնլէրինտէ սուրէթի թէպէտ-
3 տիւլ էտիպ , Ելպիսէսի փարլագ՝ հէր իւզէրինտէ
հիչ պիր գասսարըն պէյաղ էտէմէյէճէյի տէրէ-
ճէտէ , հէման [գար կիպի] զայլէթ պէյաղ օլտու :
4 Վէ անլէրէ Մովսէս իլէ Եղիա կէօրիւնիւպ՝ Յիսուս
5 իլէ սէզլէչիօրլօր իտի : Վէ Պետրոս Յիսուսա խի-
թապէն՝ Բապպի , պիզէ պուրատա պուլունմագ է-

- 6 յի տիր . վէ պիրի -էնին վէ պիրի Մովսէս վէ պիրի
 տէ Եղիա իչիւն իւշ խալլաւ ետփայլամ' տէտի .
 7 Զիւնքի զիյաւտէսիլլէ խալլաւ էթմիշ օլմալարըյլէ .
 8 ինէ սեղլէյէճէլինի պիլմէտի . վէ պիր պուլուլթ
 տիլէրի կէօլկէտի ալթընա ալըպ' Սեվկիւլիւ Օղլըմ'
 պու տըր , պունու տիկլէյինիզ' տէյիւ պուլուլթ-
 9 տան պիր սէտու կէլտի . վէ Նէման անլէր էթրա-
 ֆու պագըպ' եայրնըզ Զիսուստան մա'տա եանլա-
 10 ըրնտա արթըզ քիմնէյի կէօրմէտիլէր . վէ տադ-
 տան էնէրլէր իքէն , Իպն իւ ինսան էօլիւլէրտէն
 գըլամ' էտինճէյէտէք , կէօրտիւքլէրինի քիմնէյէ
 ննազլ էթմէտինլէր' տէյիւ անլէրէ թէնպիճ էթտի
 11 վէ պու սէօզիւ տրալարընտա աագլալըպ' էօլիւ-
 12 լէրտէն գըլամ' էթմէք նէ' տէմէք օլտըղընր միւ-
 13 պասէսէ էտէրլէր իտի . վէ' 'Իւլէման նի'չիւն' էվ-
 վէլա Եղիա կէլմէք կէրէք տիր , տէրլէր' տէյիւ
 14 անա սիւ'ալ էթտիլէր , Օ տաթի անլէրէ ճէվա-
 պէն' կէրչի Եղիա էվվէլա կէլիպ , Նէր շէյի թան-
 զիմ' էտէր , վէ Իպն իւ ինսան Տագըրնտա , շօգ
 էլէմ' շէքիպ , Տագարէթ կէօրէճէք տիր' տէյու
 15 եայլմըշ տըր . Պէն իսէ սիզէ տէրիմ' քի' Եղիա
 կէլմիշ տիր , վէ անըն Տագըրնտա եագըլտըղը իւզ-
 16 ըրէ , տնա Նէր իսթէտիքլէրին շէյի եափտըլար' տէտի
 17 վէ շակիրտլէրին եանընա կէլտիյինտէ , անլէրին
 էթրաֆընտա խալլը ճէմա'աթ վէ անլէր իլէ միւ-
 18 պասէսէ էթմէքտէն օլտն 'Իւլէմալը կէօրտիւ . վէ
 պիլթիւն ճէմա'աթ տըր կէօրտիւլիւ կիպի , Տայ-
 19 րան օլուպ' եանընա սէյիրտէրէք ճըր սէլամլտտը-
 20 լար . Օ տաթի 'Իւլէմայա' Անլէր իլէ Նէ' միւպա-
 ճէտէ էտիյօրսընըպ' տէյիւ սիւ'ալ էթմէտի իւզէ-

- 17 րինէ , ճէմա՛աթտան պիր ատէմ՝ ճէվապ վերիպ՝
 Եա մո՛ւալլիմ , ողլըմը սանա կէթիրտիմ . ա՛նտէ
- 18 պիր տիլսիզ բու՛հ օլմաղլէ , Հէր ներէտէ թու՛թար-
 սա , ա՛նը եերէ շարփար . օ տախի քէօփիւրիւպ
 տիշլէրինի գըճըրտատըր , վէ գուրուր . վէ՛ Անը
 չըգարընըգ՝ տէլիւ շակիրտլէրինէ սեղլէտիմ՝ իսէ
- 19 տէ , մուգթէտիր օլմատըլար՝ տէտի : Ս տախի ա՛ն-
 լէրէ ճէվապ վերիպ՝ Եյ իմանսըղ Նէսլ , Նէ՞ վա-
 գըթա գատար սիդին իլէ պերապէր օլայլըմ . Նէ՞ վա-
 գըթա գատար սիգէ թէհամսիւլ էտէլիմ . ա՛նը պա-
- 20 նա կէթիրինիզ՝ տէտի : Վէ եանընա կէթիրտիք-
 լէրինտէ ա՛նը կէօրտիւլիւ կիպի բու՛հ ա՛նը սարստը .
 օ տախի եերէ տիւշիւպ՝ աղղը քէօփիւրերէք եու-
- 21 վարլանտը : Վէ Յիսուս պուհուռն Նէ գէմանտան
 պերու ա՛նա վագը՝ օլտըղընը փէտերինտէն սիւալ
- 22 էթտիքտէ , օ տախի՝ Սէպսվէթինտէն պերու . Վէ
 ա՛նը հէլաք էթմէք իւզրէ չօգ տէֆ՝ա աթէշէ վէ
 սուլա աթմըշ տըր . լտրին էկէր պիր շէյ եափա
 պիլիր իսէն , պիգէ մերհամէթ էտիպ իմտատ էյլէ՝
- 23 տէտի : Յիսուս տախի ա՛նա՝ Իման էտէ պիլիր իսէփ .
 24 իման էտէնէ հէր շէյ միւմքին տիր՝ տէտի : Վէ
 ա՛նիտէ չօճուղըն փէտերի կէօզ եաշը տէօքէրէք
 ֆէրեստ էտիպ՝ Իման էտէրիմ , եա Բապպ , իման-
- 25 չըղըղմա իմտատ էյլէ՝ տէտի : Վէ Յիսուս ճէ-
 մա՛աթըն սէլիրտիպ ճէմ՝ օլտըղընը կէօրտիւքտէ
 նափաք բու՛հու աղարլայրպ ա՛նա՝ Եյ տիլսիզ վէ
 սաղըր բու՛հ , պէն սանա էմր էտէրիմ , պուհուտան
- 26 չըգ վէ պիր , ահա ա՛նա կիրմէ՝ տէտի : Բա՛հ տա-
 խի պաղըրարագ վէ ա՛նը շիտտէթլէ սարսարագ
 չըգտը . օ տախի էօլիւ կիպի օլտու , շէզլէ քի

- 27 չօգլարը՝ Էօլմիւշ տիր՝ տէտիւէր : Վէ Յիսուս անը
 28 էլինտէն թուժուպ գալտորմասըյլէ գալգտը : Վէ
 խանէյէ կիբառլինտէ , շակիրտլէրի՝ Պիզ անը նի՞-
 չիւն չըգարամատրգ՝ տէյիւ անտէն թէնճաճա սիւ՝
 29 ալ էթտիւէր : Ս տախի տնլէրէ՝ Պու մագուլէնին
 տու՛ա վէ օրուճտան զայրի ոյիւր վէճ՛լէ չըգմասը
 միւմքին տէյիւ տիր՝ տէտի :
- 30 Վէ օրատան չըզըպ՝ Գալիլէատան կէշէրլէր ի-
 քէն , պիւր քիմսէնին վագըֆ օլմատընը իսթէմէզ ի-
 31 տի : Զիրա շակիրտլէրինէ թա՛լիմ էտիպ , անլէրէ՝
 Իպն իւլ ինսան տտէմլէր էլինէ թէսլիմ օլունա-
 ճադ վէ անը գաթլ էտէճէքլէր , վէ գաթլ օլուն-
 տըգտան սօկրա իւշիւնճիւ կիւնտէ գըյամ էտէ-
 32 ճէք տիր՝ տէտի : Ամմա անլէր պու սէօգիւ ափլա-
 մայրպ՝ անտէն սիւ՛ալ էթմէյէ տախի գօրգտըյար :
- 33 Վէ Կափառնայուսմ կէյտի . վէ խանէտէ իքէն
 անլէրէ՝ Եօլտա պիրի պիրինիզ իյէ նէ՞ միւպասէսէ
 34 էթտինիպ՝ տէյիւ սիւ՛ալ էթտի : Անլէր տախի
 սիւքիւթ էթտիլէր . զիրա՝ Պէզիւք քի՞մ տիր՝ տէ-
 յիւ եօլտա պիրի պիրի իյէ միւպասէսէ էթմիշլէր
 35 իտի : Օ տախի օթուրտու , վէ օն իքիլէրի շաղը-
 րըպ անլէրէ՝ Էկէր պիր քիմսէ պիրինճի օլմագ իս-
 թէրսէ , ճիւմլէսինին մու՛տթիւրի վէ ճիւմլէսինին
 36 խրտմէթքետր օլտուն՝ տէտի : Վէ պիր չօճուգ տ-
 լըպ օրթալտըլնտա տուրտուրտու , վէ անը գու-
 37 ճաղընա տլըպ անլէրէ , Հէր քիմ պէզլէ չօճուգ-
 լարտան պիրինի պէնիմ իսմիմ իչիւն գապուլ է-
 տէրսէ , պէնի գապուլ էթմիշ օլուր . վէ Տէր քիմ
 պէնի գապուլ էտէրսէ , պէնի տէյիւ , Ֆագաթ
 պէնի իրսալ էտէնի գապուլ էթմիշ օլուր՝ տէտի :

- 38 Վէ Յովհաննէս անա ճէվապ վերիւյ՝ Եւ մու-
 'ալլիմ, արտըմըգճա կելմէյերէք, սէնին իսմինկէ
 ճիննկէր չըգարուն պիր քիմսէ կէօրտիւք, վէ ար-
 տըմըգճա կելմէտիյինտէն տնը մէն՝ էթտիք տէ-
- 39 տի : Յիսուս իսէ տէտի քի՝ Անը մէն՝ էթմէյինիզ,
 զիրա իսմիմլէ միւ՝ ճիղէ իճրա էտիպ տէ, Ֆիլ հալ
 պէնիմ հագգըմտա ֆէնա սէզյլէյէ պիլէն եօզ տըր՝
- 40 Զիւնքի պիղէ մուխալիֆ օյմայան՝ պիղիմ թարա-
- 41 Ֆըմըգտան տըր : Զիրա Քրիստոսա միւթէ՝ալլըգ
 օյտըղընըգտան հէր քիմ սիղէ պէնիմ իսմիմ իչիւն
 պիր քեասէ սու իչիրիրսէ, հագիգաթէն սիղէ տէ-
- 42 ըիմ քի՝ Էճրինի ապլա զայ՝ էթմէյէճէք տիր : Վէ
 պանա ինանան քիւչիւքլէրին պիրինի հէր քիմ
 սիւրչտիւրիւսէ, պօյննա պիր տէյիրմէն թաշը
 ասըլըպ տէնիղէ ամթըյմտաը քէնտինէ տահա խայրը
- 43 տըր : Վէ էկէր էլին սէնին սիւրչմէնէ սէպէպ օ-
 լլւրտա, անը քէս - հայաթա սագաթ կիրմէք՝ ի-
 քի էլին օլուպ ճէհէննէմէ, օլ սէօնմէզ աթէչէ
- 44 կիթմէքտէն սանա խայրը տըր : Օրատա անլէրին
- 45 գուրտու էօլմէզ վէ ամթէչի սէօնմէզ : Վէ էկէր
 պաղըն սէնին սիւրչմէնէ սէպէպ օլլւրտա, անը
 քէս - հայաթա թօֆալ կիրմէք՝ իքի պաղըն օլուպ
 ճէհէննէմէ, օլ սէօնմէզ ամթէչէ ամթըյմագտան
- 46 սանա խայրը տըր : Օրատա անլէրին գուրտու էօլ-
 մէզ վէ ամթէչի սէօնմէզ : Վէ էկէր կէօղիւն սէնին
 սիւրչմէնէ սէպէպ օլլւրտա, անը չըգար - մէլէքիւթ
 Ուլլահա թէք կէօղիւ կիրմէք՝ իքի կէօղիւն օլուպ
 ճէհէննէմէ ամթէչինէ ամթըյմագտան սանա խայրը
- 48 տըր : Օրատա անլէրին գուրտու էօլմէզ վէ ամթէ-
- 49 չի սէօնմէզ : Զիրա հէր քէս ամթէչլէ թուզլանա-

ճագ վե հեր գուրպան թուզլե թուզլանճագ
 50 տըր : Թուզ էյի տիր , ամմա թուզ թաթաըզ օ-
 լուրաա , անը նէ՞ իյե թերպիյե էտեճէքսինիզ .
 քենտիյերինիզտե թուզուներզ օլուպ՝ պիրի պիրի-
 նիզ իյե միւսալէմէթ իւզրե օլուներզ :

ՊԱՊ 40

- 1 Վէ որատան գալգըպ՝ Յորդանանըն գարշը թա-
 րաֆընտան Եէհուտիյե հուտուտընա կելտի . վե
 խալգ թէքրաբ անըն եսնընա ճէմ՝ օլտըգտա , քեն-
 տի 'ատեթի իւզրե եինե անլէրե թա'իմ՝ էտեր իտի :
- 2 Վէ ֆերիտիլէր անըն եսնընա կելիպ , անը թէճ-
 րիպե էտերէք՝ Զէվճէսինի պոշամազ ատեմե ճա'ի՞զ
- 3 մի՝ տէյիւ անտէն սիւ'ալ էթտիլէր : Օ տաթի ան-
 լէրե ճէվապէն՝ Մովսէս սիզ՝ նէ՞ էմր էյլէտի՝ տէ-
- 4 տի : Վէ անլէր՝ Մովսէս թալազնամե եազըպ պո-
- 5 շամազա իզն վէրտի՝ տէտիլէր : Վէ Յիսուս անլէ-
 րե ճէվապէն՝ Սիզե պու էմրի գալպինիզին զաթը-
- 6 լըզը սէպէպիյլե եազտը : Ամմա խիզաթըն իպթի-
 տասընտա Այլահ անլէրի երքէք վե տիշի խալգ
- 7 էթտի : Պու սէպէպսուն ոտալ՝ փէտերինի վե վա-
 լիտէսինի թերք էտիպ՝ զէվճէսինե միւլաաըզ օլա-
- 8 րագ , իքիսի եէք վիւճուտ օլաճագլար . պուհա
 պինա'էն արթըզ իքի տէյիլ , լաքին եէք վիւճուտ
- 9 տիրլէր : Իմտի Այլահըն ըապթ էյլէտիյինի ինսան
- 10 ալըրմասըն՝ տէտի : Վէ խանէտե շոկիրտլէրի եինե
- 11 պունու անտէն սիւ'ալ էթտիլէր : Օ տաթի՝ Հեր
 քիմ զէվճէսինի պոշալըպ տիկէրի իյե էվլէնիթե ,
- 12 անըն 'ալէյհինե զինա էտեր : Քեզալիք պիր գարը

գօծասընը պօշայրպ տիկերի իլէ էվլէնիրսէ, գինա
Լտէր՝ տէտի :

13 Վէ անլերէ տօգուշմասը իչիւն եանընա քիւչիւք
չօճուգլար կէթիրտիլէր . շակիրտլէրի իսէ կէթի-

14 բէնլէրի ազարլատըլար : Վէ Յիսուս պուշու կէօր-
տիւքտէ , կիւճէնիպ անլերէ խիթապէն՝ Պրազը-
նըզ , չօճուգլար եանրմա կէլսինլէր , վէ անլերի
մէն՝ Էթմէլինիզ , զիրա մէլէքիւթ Ուլլա՛ս պու մա-

15 գուլէրին տիր : Լազիզաթէն սիզէ տէրիմ քի՝
Մէլէքիւթ Ուլլա՛սը Տէր քիմ քիւչիւք չօճուգ կի-
պի գապուլ Էթմէզսէ , անա ասլա կիրմէյէճէք

16 տիր՝ տէտի : Վէ անլերի գուճաղընա ալըպ՝ իւ-
զէրլէրինէ էլլէրինի գօյարագ անլերէ խայր տու՛ա
էյլէտի :

17 Վէ եօլա չըգտըղընտա , պիր քիմսէ եանընա սէ-
յիրտիպ՝ հուզուընտա տիլ չէսքտիւ . վէ անա՝
Էյ քէրիմ մու՛ալլիմ , էպէտի հայտթա վարիս օլ-
մագ իչիւն նէ՞ եափայըմ տէյիւ սիւ՛ալ էյլէտի :

18 Յիսուս տախի անա՝ Նի՞չիւն պանա քէրիմ տէյոր-
սըն . պիրտէն , եա՛նի Ալլահտան զայրի քէրիմ՝

19 եօգ տըր : Էմըլէրի պիլիրսին . Զինա Էթմէյէսին ,
Գաթլ Էթմէյէսին , Սըրգաթ Էթմէյէսին , Եալան
չէհատէթ Էթմէյէսին , Ղատըր Էթմէյէսին , Փէ-

20 տէրիկէ վէ վալիտէկէ հիւրմէթ էյլէ՝ տէտի : Օ
տախի անա ճէվապէն՝ Էյ մու՛ալլիմ , պուշտըն
ճիւմլէսինի սէպսվէթիմտէն պէրու հըֆզ էյլէ-

21 տիմ՝ տէտի : Վէ Յիսուս անա պաղըպ՝ անը սէվ-
տի , վէ անա խիթապէն՝ Պիր նօգսանըն վար . կի-
տիպ՝ նէն վար իսէ տթ , ֆաղարույա վէր , վէ
սէմտա խազինէյէ մալիք օլուրսըն . վէ խաջը

- 22 եիւքէնիպ կէլ պանա թապի՝ օլ՝ տէտի : Ո տա-
խի պու սեօզտէն զամնաք օլտու , վէ միւքէտտեր
- 23 օլարագ կիթտի : չիւչի չօգ մալի վար իտի : Յի-
սուս տախի էթրաֆրնա պագըպ շակիրտլերինէ՝
Մալտար քիմնէլէր մէլէրիւթ Ուլլահա նէ՝ կիւճլէ
- 24 կիբէրլէր՝ տէտի : Շակիրտլերի իսէ սնըն սեօզլէրի-
նէ հայրան գալմալարըլլէ , Յիսուս թէքրար սն-
լէրէ ճէվապէն՝ էյ չօճուգլարըմ , մալա իթիմատ
էտէնլէրին մէլէրիւթ Ուլլահա կիրմէսի նէ՝ կիւճ
- 25 տիր , Զէնկինին մէլէքիւթ Ուլլահա կիրմէսիտէն ,
տէվէնին իյնէ տէլիյիտէն կէշմսի տահա՝ զօլայ
- 26 տըր՝ տէտի : Վէ տնլէր զիյատէսիլլէ հայրան օ-
լուպ , արալարընտա՝ Լյօլլէ իսէ քիմ խէլտա պուլա
- 27 պիլիր՝ տէտիլլէր : Վէ Յիսուս տնլէրէ պագըպ՝ Լն-
սան ինտինտէ պու զոյր ի միւմքին տիր , լտքին
Ալլահըն ինտինտէ տէլիլ տիր , զիրա՝ Ալլահըն
- 28 ինտինտէ հէր շէյ միւմքին տիր՝ տէտի : Պևտրոս
անա՝ Իշթէ պիզ հէր շէյի թէրք էտիպ սանա թա-
- 29 պի՝ օլտըգ տէմէյէ պաշլատը : Յիսուս տախի ճէ-
վապէն՝ Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի , Պէնիմ ի-
չիւն վէ պէշարէթ իչիւն խանէ եա պիրատէր եա
հէմշիրէ եա փէտէր եա վալիտէ եա զէվճէ եա էվ-
լատ եա թարլալարր թէրք էթմիշ օլուպ տա ,
- 30 Շիմտի պու զէմանտա թէ՛տտտիլլէր իլէ պէրապէր
եիւզ գաթ զիյատէ խանէ վէ պիրատէր վէ հէմ-
շիրէ վէ վալիտէ վէ էվլատ վէ թարլալարա , վէ
ախրէթտէ էպէտի հայաթա նա՛իլ օլմոյաճագ պիր
- 31 քիմնէ եօգ տըր : Լաքին չօգ էվվէլքիլէր սօկրաքի
վէ սօկրաքիլէր էվվէլքի օլաճագ տըր՝ տէտի :
- 32 Վէ տնլէր Երուսաղէմէ չըգմոգ իւզրէ եօլտա

- իբէն , Յիսուս եօնէրին՝ ճէ կիտէր իտի , վէ անլէր
 հայրան գայարագ , արտընճա կիտէր իբէն գօր-
 գարլար իտի . վէ Եի՛նէ սն իբիլերի եանընա ալըպ'
 քէնտինէ օլաճագ վուզուլ'ամր անլէրէ սեօյլէմէյէ
- 33 պաշլատը . Եա՛նի' իշթէ պիզ Երուսաղէմէ լըգը-
 յօրըզ , վէ Լպն իւլ ինսան պաշ քեահինլէր իլէ
 'իւլէմույա իմէսլիմ' օլուռաճագ , անլէր տախի ա-
 նըն գաթլինէ հիւքմ' էտիպ' անը թա'իֆէլէրին է-
- 34 լինէ թէսլիմ' էտէճէքլէր . Պուշլար տախի անը ի-
 թիհզա էտիպ' գամըլլէ տէօյլէրէք իւզլէրինէ թիւ-
 քիւրէճէքլէր , վէ անը գաթլ' էտէճէքլէր , օ տա-
 խի իւշիւնճիւ կիւնտէ գըյամ' էտէճէք տիր' ԴԵԴԻ
- 35 Վէ Զերեգէոս օղուլլարը Յակոբոս իլէ Յովհան-
 նէս եանընա կէլիպ' Լա մու'ալիմ , թալէպ էտէ-
 ճէյիմիզ շէյի պիզէ իճրա էթմէլի իսթէրիզ' տէ-
- 36 տիլէր : Օ տախի անլէրէ' Սիզէ Իէ՛ր իճրա էթմէմի
- 37 իսթէրսինիզ' տէտի : Անլէր տախի սնա' ճէլալինի-
 տէ պիրիմիզ սաղընպտա վէ պիրիմիզ սօլընպտա օ-
- 38 թուրմաղը պիզէ իհսան էյլէ' տէտիլէր : Վէ Յի-
 սուս անլէրէ' Նէ' թալէպ էթտիլինիզի պիլմէգսի-
 նիզ . պէնիմ' իշէճէյիմ' քեաստէտէն իշմէյէ , վէ
 վաֆթիզ օլուռաճագըմ' վաֆթիզլէ վաֆթիզ օ-
 լուռմաղա մուգթէտիթր մի սինիզ' տէտիլտէ : Մուգ-
- 39 թէտիր իզ' տէտիլէր : Յիսուս իսէ անլէրէ' Կերչի
 պէնիմ' իշէճէյիմ' քեաստէտէն իշէճէքսինիզ , վէ
 պէնիմ' վաֆթիզ օլուռաճագըմ' վաֆթիզլէ վաֆ-
- 40 թիզ օլուռաճագսընըզ : Լաքին սաղըմտա վէ սօ-
 լըմտա օթուրմաղը իհսան էթմէք պանա բաճի' օլ-
 մայրպ , անճագ քիմլէր իշիւն հազըրլանմըշ իսէ
- 41 Լիլէրէ Լիլէրէ' տէտի : Վէ Դիլէր օն Լիլէրէր պու-

- նու իշխութիւնս , Յակոբոս վէ Յովհաննէսէ կիւ-
- 42 ճէնմէյէ պաշլատըյար : Ամմա Յիսուս անլերի չա-
ղըրըպ՝ Թա'իֆէլերին հիւքմտարլարը 'ատտ օլու-
նանլար անլերին իւզերինէ թէսալլիւթ էտիպ ,
պէօյիւքլերի տախի անլեր իւզերինէ հիւքիւմէթ
- 43 իճրա էթտիքլերինի պիլիրսինիզ . Ամմա արանըզտա
պէօյլէ օլմասըն , լարին արանըզտա պէօյիւք օլմագ
- 44 իսթէյէն՝ խըտմէթքեարընըզ , Վէ սիզտէն պիրին-
ճի օլմագ իսթէյէն՝ ճիւմլէսինին զուլու օլտուն ,
- 45 Զիրա Խպն իւլ ինստն տախի քէնտինէ խըտմէթ
օլունմագ իչիւն տէյիլ , անճագ խըտմէթ Լթմէք ,
վէ նէֆսինի չօգ քիմսէլերին պէտէլինէ ֆիտիյէ
վէրմէք իչիւն կէլտի՝ տէտի :
- 46 Վէ Երիքովա կէլիպ քէնտիսի՝ շակիրալերի՝ իլէ
պիր խայլը ճէմնա'տթ տախի պէրապէր օլարագ ,
Երիքովասն չըգար իքէն , Տիմէոս օղլու Բարտիմէ-
ոս նամընտա պիր քէօր տտէմ՝ եօլ քէնարընտա
- 47 օթուրուպ տիլէնիյօր իտի : Վէ Նազարէթլի Յի-
սուս օլտըղընը իշխութիւնս՝ Եա Յիսուս Խպն ի Դա-
ւիթ , պտնա մէրհամէթ՝ էյլէ՝ տէյիւ ֆէրեստ
- 48 էթմէյէ պաշլատը : Վէ սիւքիւթ էթմէսի իչիւն
չօգ քիմսէլեր տնը ազարլատը իսէ տէ , օ տաշա
գիյատէ՝ Եա Խպն ի Դաւիթ , պտնա մէրհամէթ
- 49 էյլէ՝ տէյիւ ֆէրեստ էտէր իտի : Վէ Յիսուս տու-
րուպ՝ չաղըրլմասընը էմր էյլէտի . վէ քէօրիւ չա-
ղըրըպ անա՝ Ճէսարէթլէն , գալգ , սէնի չաղըրը-
- 50 յօր՝ տէտիլեր : Օ տախի 'ապասընը տթարագ գալ-
- 51 գըպ՝ Յիսուսըն ետնընա կէլտի : Վէ Յիսուս անա
խիթապէն՝ Նէ՞ իսթէրսին քի տանա ետփայլըմ՝ տէ-
մէսի իւզերինէ , քէօր անա՝ Բապպունի , կէօղլէ-

52 բիմ՝ աչբլսըն՝ տէտի : Վէ Յիսուս անա՝ Կթ, Ի-
մանընկ սէնի խելաս էթտի՝ տէտիքտէ , անըն կէօզ-
լէրի տէր հալ աչբլսպ՝ Եօլաս Յիսուսըն արտը սը-
բա կիթտի :

ՊԱՊ 44

1 Վէ Երուսաղէմէ եագլաշարագ , Զէյթուն տա-
ղընն գուրպինտէ վազը Բեթ փագէ իլէ Բեթաճի-
սյա եագըն կէլալքլէրինտէ , շակիրտլէրինտէն Ի-
2 քիսինի կէօնտէրիպ , Անլէրէ խիթսպէն՝ Գարշը-
նըգտաքի քէոյէ կիտինիզ , վէ իչինէ կիրտիյինիզ
կիպի , իւզէրինէ հիշ պիր քիմսէ պինմէմիշ , պաղ-
3 լը պիր սըփա պուլուրսընիզ . անը չէօզիւպ կէթի-
րինիզ , Վէ էկէր պիր քիմսէ սիղէ՝ Պու էթտիյի-
նիզ նէ՞ տիր՝ տէրսէ , Էֆէնտիյէ լազըմ՝ տըր՝ տէ-
յինիզ . օ տախի անը հէման պուրայա կէօնտէրէ-
4 ճէք տիր՝ տէտի : Անլէր տախի կիտիպ՝ սըփայը
տըշարըտա գափուրնն եանընտա Եօլ իւզէրինտէ
5 պաղլը պուլուպ չէօզտիւլէր : Վէ օրատա տուրսն-
լարըն՝ պա՛գըսը անլէրէ՝ Սըփայը չէօզմէքլէ նէ՞ Խա-
6 փըյօրսընըպ՝ տէտիլէր : Անլէր տախի Յիսուսըն էմր
էթտիյի կիպի անլէրէ սէօյլէմէլէրիյլէ՝ անլէրի պը-
7 ըագտըլտը : Վէ սըփայը Յիսուսա կէթիլիպ անըն
իւզէրինէ էլպիսէլէրինի գօտըգլարընտա , անըն իւ-
8 ղէրինէ պինտի : Զօգ քիմսէլէր տախի էլպիսէլէրինի
Եօլա սէրտիլէր . վէ պա՛գըլայը աղաճլարտաւ տալ-
9 լար քէսիպ՝ Եօլա տէօշէյէրէք , Էօնտէն կիտէն-
լէր վէ ուրտտան կէլէնլէր՝ Ովտաննա , Բապպըն Իս-
10 միլլէ կէլէն միւզարէք օլսուէ : [Բապպըն իամիլլէ]

- կէլէն փետերոսիդ 'Դաս իմ ին մէլէքիւթիւ միւսա-
րէք օլստւն . եիւճէլէրտէ Ուսաննա՝ տէյերէք նի-
- 11 տա էտերլէր իտի : Վէ Յիսուս երուսաղէմէ կէ-
լիպ՝ Տէյքէլէ կիրտի , վէ Լիթրաֆընտա Տէր շէյէ
նազար գըլըպ՝ տըթըգ վագըթ կէճ օլմաղլէ , օն
իքիլէր իլէ պերտպէր Բեթանիայա չըգտը :
- 12 Վէ Էրթէսի կիւն Բեթանիատան չըգտըզլարըն-
- 13 սա ածըգտը : Վէ ուզագտան իւզերինտէ եափ-
տողը պուլսւնտն պիր ինճիր աղաճը կէօրմէքլէ ,
անտէ պիր շէյ պուլսւն մը իմ տէյիւ , անըն եա-
նընա կիլմտիքտէ , եափրաղլարտան պաշգա պիր
շէյ պուլմաաը , զիրա ինճիր վաղթը տէյիլ իտի :
- 14 Վէ [Յիսուս] անա խիթապէն՝ Պուստան պէոյլէ է-
պէտէն պիր քիմնէ տէնտէն մէյվէ եւմէսին՝ տէտի .
շապիրալէրի տախի պուսու իշիթտիլէր :
- 15 Վէ Էրուսաղէմէ կէլտիքլէրինտէ , Յիսուս Տէյ-
քէլէ կիրիպ՝ Տէյքէլտէ ախզ ու իթա էտէնլէրի
չըգտըմաղա պաշլաաը , վէ սարրաֆլարըն փիշ-
թախթալարընը , վէ կէցլերճին սաթմալարըն իս-
- 16 քէմլէլէրինի ալթ իւսթ էթտի : Վէ պիր քիմնէ-
նին Տէյքէլտէն պիր գապ կէչիրմէսինի պրազմազ
- 17 իտի : Վէ թա՝լիմ էտէրէք անլէրէ՝ Խանէմ ճիւմ-
լէ միլլէթլէր իչիւն 'Իպստէթխանէ թէամիլլէ օլու-
նաճագ տըր՝ տէյիւ եազըլմըշ տէյիլ մի . Փազաթ
սիզ անը հարամիլէր մաղարասը էթտինիզ տէտի :
- 18 Վէ 'իւլէմո իլէ պաշ քեաճինլէր պուսու իշիթմէ-
լէրիլլէ անը Տէլաք էթմէյէ Ֆուրսաթ արարլար
իտի . չիւնքի տնտէն գօրգարլար իտի , զիրա պիւ-
թիւն ճէմա՝աթ անըն թա՝լիմինէ հպրան օլմաշ ի-
- 19 աի : Վէ ախշամ օլտըգտա շէհրտէն տըշարը չըգտը :

- 20 Վէ սապահայլըն ինճիր աղաճընըն եանընտան
կէչէր իքէն , անը քեզքիւնտէն գուրումըլ կէոր-
- 21 տիւլէր : Վէ Պետրոս թեզէքքիւր էտերէք անա'
էյ մու'ալլիմ , պագ լա'նէթ էթտիյին ինճիր ա-
- 22 ղաճը գուրումըլ տըր' տէտի : Յիսուս տախի ան-
լէրէ ճէվապէն տէտի քի' Ալլահա իմանընըլ օլ-
- 23 սուհ : Զիրա հագիգաթէն սիգէ տերիմ քի' Հէր
քիմ պու տաղա խիթապէն' Դալգ քէնտիկի տէ-
նիգէ աթ' տէյիպ տէ գալպինտէ շիւպհէ էթմէյէ-
րէք , անճագ տէտիյի շէյլէրին վազը' օլաճաղընա
իման էտերսէ , տէտիյի հէր նէ իսէ , անա վազը'
24 օլաճագ տըր : Անըն իչիւն սիգէ տերիմ քի' Տու'ա
իլէ տիլէտիյինիգ հէր շէյի ալաճաղընըզա իթի-
- 25 գաթ էտինիգ , վէ սիգէ օլաճագ տըր : Վէ տու-
'սյա տուրտըղընըզտա էկէր պիր քիմսէ 'ալէյհի-
տէ պիր շէյինիգ վար իսէ , 'աֆվ էտինիգ . թա
քի սէմավաթտա օլան ֆէտէրինիգ տախի սիգին
- 26 սուչարընըզք սիգէ 'աֆվ էտէ : Ամմա էկէր սիգ
'աֆվ էթմէզսէնիգ , սէմավաթտա օլան ֆէտէրի-
նիգ տախի սիգին սուչարընըզք 'աֆվ էթմէյէճէք
տիր' տէտի :
- 27 Վէ եինէ Երուսաղէմէ կէլտիքլէրինտէ , քէնտի-
սի հէյքէլտէ կէզէր իքէն , պաշ քեահինդէր իլէ
'իւլէմա վէ իխթիյարլար անըն եանընա կէլիպ ,
- 28 Անա' Պուշլարը նէ՞ սէլահիյէթլէ իճրա էտիյօր-
սըն , վէ պուշլարը էթմէք սէլահիյէթինի սանա
- 29 քիմ վէրտի' տէտիլէր : Յիսուս տախի անլէրէ ճէ-
վապէն' Պէն տախի սիգէ պիր շէյ սիւ'ալ էտէյիմ .
պանա ճէվապընը վէրտիյինիգ հալտէ , պէն տախի
պու շէյլէրի նէ սէլահիյէթլէ իճրա էթտիյիմի

- 30 սիգէ սեզյլէրիմ՝ Յովհաննէսին վաֆթիզի սեմաստան
մը , եօգոս ինսանտան մը իտի . պանա ճէվապ
* 31 վէրինիզ՝ տէտի : Անլէր տախի քէնտի քէնտիլէրինէ
թէֆէքքիւր էտերէք տէտիլէր քի՝ իկէր Սեմաստան
տէսէք՝ Եա Նի՞չիւն անա ինանմաստընը՝ տէյէճէք .
32 Վէ էկէր՝ Ինսանտան տէսէր . . . գազմտան գօր-
գարլար իտի . զիրա ճիւմլէսի Յովհաննէսին ֆիլ չա-
գիգէ փեյլաժպէք օլտըղը ի՛թիդաստընտա իտիլէր :
33 Օլ վագըթ Յիսուսա ճէվապէն՝ Պիլմէյիզ՝ տէաի-
լէր : Յիսուս տախի անլէրէ ճէվապէն՝ Պէն տախի
պաւ շէյլէրի Նէ սելահիյէթլէ իճրա էթտիյիմի
սիգէ սեզյլէմէմ՝ տէտի :

ՊԱՊ 12

- 1 Վէ անլէրէ թէմսիլլէրլէ սեզյլէմէսէ պաշլառը .
Պիր աստէմ պաղ տիքիպ՝ էթրաֆընա չիթ շէվեր-
տի , վէ պիր մա՛տերէ գաղըպ՝ գաւլլէ պինա էթափ .
վէ անը պաղճըլտրա թէպլիմ՝ էտիպ՝ ղուրպէթէ
2 կիթտի : Վէ մէվսիմինտէ , պաղճըլտրա՞ն պաղըն
մահսուլընտան ալմազ իւզրէ , պաղճըլտրա պիր
3 գուլ կէօնտէրտի : Ամմա անլէր անը թութապ
4 տէօյէրէք՝ պօշ կէօնտէրտիլէր : Վէ եինէ անլէրէ
պաշգա պիր գուլ կէօնտէրտի . անը տախի [թաշ-
լայըպ] պաշընը եարալպսորագ՝ հագարէթլէ կէօն-
5 տէրտիլէր : Վէ թէքրար պաշգասընը կէօնտէրտի,
անը տախի գաթլ էթտիլէր . վէ տահա Նիլէ քիմ-
սէլէր Լեռտէրտի Իօ Դէ , պա՛ղըլաբընը տէզյաիւ-
6 լէր վէ պա՛ղըլաբընը գաթլ էթտիլէր : Իմաի պիր
սէվկիւլիւ զըլու տախի պաւլուանալլէ՝ Օղըբն

- 7 Տիւրմէթ էտէրլէր՝ տէյէրէք , ճիւմլէսինտէն սօշ-
 րա անը տախի Լամպարրնա կէօնտէրտի : Լաքին
 օլ պաղծրլար պիրի պիրինէ , Պու՝ վարիս տիր .
 կէյինիզ անը էօլտիւրէլիմ՝ վէ միրաս պիգիմ ա-
 8 լուր՝ տէտիլէր : Վէ անը թութուպ՝ էօլտիւրտիւ-
 9 լէր վէ պաղտան տըշարը ավտըլար : Լմտի պաղ
 սահիպի նէ՝ Եափաճուգ տըր . կէյիպ օլ պաղծր-
 լարը հէլտք էտէճէք , վէ պաղը պաշգա քիմնէլէ-
 10 րէ վէրէճէք տիր : Եափուճըլարըն ըէտտ էթտիք-
 11 լէրի թաշ քէօշէ թաշը օլտու : Պու՝ Բապպ թա-
 րաֆընտան օլտու , վէ կիօղլէրիմիզ էօնիւնտէ՝ Դա-
 ճա՝իպ տիր՝ տէյիւ Եաղըլմըշ օլանը օգուճուտը-
 նըզ մը :
 12 Վէ պու թէմսիլի քէնտիլէրի հագգընտա սէզյ-
 լէտիյինի ահլամիսլարըյլէ անը թութմաղա ֆուր-
 ասթ արստըլար իսէ տէ , ճէմա՝աթման գօրգ-
 տըզլարընտան անը պրսագըպ կիթտիլէր :
 13 Վէ անը քէլամլէ թութմազ իւզրէ : Ետնընա
 ֆէրիտիլէր իլէ Հերոյդէսիլէրտէն պա՝ղըլարընը
 14 կէօնտէրտիլէր : Անլէր տախի կէյիպ անտ՝ Եյմիւ-
 ՝ալլիմ՝ սէնին հագգ օլուպ՝ քիմնէյի վազիֆէ է-
 տինմէտիյինի պիլիրիզ . զիրա աստէմլէրին խաթըրընը
 սալմայըզ՝ Ալլահըն թարիգինի հագիգաթ իւզրէ
 թա՝լիմ՝ էտէրտին . Գալսէրէ վէրկի վէրմէք ճա՝իֆօզ
 մի , Եօգսա տէյի՝լ մի . վէրէյիֆ մի , Եօգսա վէ՝ր-
 15 մէյէլիմ մի՝ տէտիլէր : Դ տախի անլէրին միւրա-
 ՝իլիյինի պիլմէքլէ , անլէրէ՝ Պէնի նիֆիւն թէճրի-
 պէ էտիյօրսընըզ . պանա պիր տինար կէթիրինիզ
 16 կէօրէյիմ՝ տէտի : Անլէր տախի կէթիրտիլէր , վէ
 անլէրէ՝ Պաւ սուրէթ վէ Եաղը քիմի՞ն տիր՝ տէտի-

- 17 յինտէ , Գալստերին՝ տէտիլէր : Վէ Յիսուս անլէրէ
ճէվապէն՝ Գալստերէ 'ա'իտ օլանը 'Իսլստէրէ , վէ Ալ-
լահա 'ա'իտ օլանը Ալլահա էտա էտինիզ՝ տէտի .
վէ անա թէ'աճճիւպ էթտիլէր :
- 18 Վէ՝ Գըյամէթ եօզ տըր՝ տէյէն սատուգիլէր
- 19 Եանընա կէլիպ՝ անա սիւ'ալ էտերէք . Էյ միւ-
'ալլիմ , Մովսէս պիղէ՝ Էկէր պիր քիմսէնին գարն-
տաշը էվլտասըզ վէֆաթ էտերէք , զէվճէսինի թէրք
էտերսէ , դարնտաշը անըն զէվճէսինի ալըպ՝ քէն-
տի գարնտաշընա զիւրրիյէթ փէյտա էյլէսին՝ տէ-
- 20 յիւ եազտը : Իմտի եէտի գարնտաշ վար իտի .
պիրինճիսի պիր զէվճէ ալտը վէ զիւրրիյէթ պրագ-
- 21 մայարագ վէֆաթ էյլէտի : Իքինճիսի տոթի մէզ-
պուրէյի ալըպ՝ զիւրրիյէթ պրագմայարագ վէֆաթ
էյլէտի . քէզալիք իւչիւնճիւսիւ պէզլէ օլտա :
- 22 Պա-- --բիլի եէտիսի տաթի , մէզպուրէյի ալըպ՝
զիւրրիյէթ պրագմատըլտը . ճիւմլէսինտէն սօփրա
- 23 օլ գարը տոթի վէֆաթ էթտի : Իմտի գըյամէթ-
տէ , գըյամ էթտիքլէրի զէման , անլէրտէն հան-
կըսընըն զէվճէսի օլաճագ . չիւնքի եէտիսինին տա-
- 24 իի զէվճէպի օլտու՝ տէտիլէր : Վէ Յիսուս անլէրէ
ճէվապէն՝ Զէլալէթինիզ քիթապլտըր վէ Ալլահըն
գուտրէթինի պիլմէտիյինիզտէն տէյի՝ մի տիր :
- 25 Զիրա Էօիւլէրտէն գըյամ էթտիքլէրինտէ նէ՝ էվ-
լէնմէք , նէ՝ տէ էվլէնտիրմէք վար տըր . անճագ
- 26 սէմալաթտա օլտա մէյէքլէր կիպի տիրլէր : Աման
Էօիւլէրին գըյամը խուսուսընտա՝ Մովսէսին քի-
թապընտա , չալը Ֆըգրասընտա , Ալլահըն տա
սէյլէյիպ՝ Պէն Արրահամին Ալլահը վէ Իսահակըն
Ալլահը վէ Յակոբըն Ալլահը իմ՝ տէտիյինի օգմ-

- 27 մատրնը՞ մը : Այլա՛հ էօլիւէրին Այլա՛հ օլմայըպ՝
հայաթտա օլմնլարըն Այլա՛հ տըր . պու ճիհէթլէ
սիզ զիյատեսիյլէ զելալէթտէ սինիզ տէտի :
- 28 Վէ իւլէմատան պիրի կելիպ՝ անլէրին միւպա-
հէսեսինի իշիտէրէք , անըն անլէրէ կիւզէլ ճէվտպ
վերտիյինի կէօրմէքլէ , անա՛ ճիւմլէ էմրլէրին պի-
29 րինճիսի հանկըսը տըր՝ տէյիւ սիւ՛ալ էթտի : Վէ
Յիսուս անա ճէվապէն՝ ճիւմլէ էմրլէրին պիրինճի-
սի դո՛ւր . էյ իսըպլէլ , տինլէ , Այլահըմըզ
30 Բապպ՝ Բապպ ր վահիտ տիր . Վէ Այլահըն օլան
Բապպը պիւթիւն գալպինտէն վէ պիւթիւն ճա-
նընտան վէ պիւթիւն ֆիրրինտէն վէ պիւթիւն
գուվվէթինտէն սէվէսին . պիրինճի էմր պու տըր .
31 Վէ պունա պէնգէր իքինճիսի շու տըր քի՝ Գօնչը-
նը քէնտին կիպի սէվէսին . պունլարտան պէօյիւք
32 տիկէր պիր էմր եօգ տըր՝ տէտի : Վէ օլ 'ալիմ
անա՛ կիւզէլ , էյ մու՛ալլիմ , հագիգաթ իւզրէ
սէօյլէտին , զիրա Այլահ պիր տիր , վէ անտէն
33 զպրի եօգ տըր . Վէ անը պիւթիւն գալպտէն վէ
պիւթիւն 'ազըլտան [վէ պիւթիւն ճանտան] վէ
պիւթիւն գուվվէթտէն սէվմէք , վէ գօնչըյը քէն-
տի կիպի սէվմէք ճիւմլէ մուհրագալարտան վէ զէ-
34 պիհէլէրտէն էյի տիր՝ տէտի : Յիսուս տախի անըն
'ազիլանէ ճէվապ վերտիյինի կէօրմէքլէ , Այլահըն
մէլէքիւթիւնտէն ուզագ տէյիւսին՝ տէտի . վէ ա-
նա արթըզ պիր քիմնէ սիւ՛ալ էթմէյէ ճէսարէթ
էտէմէտի :
- 35 Վէ Յիսուս հէյքէլտէ թա՛յիմ էտէր իքէն ճէ-
վապ վերիպ , 'իւլէմա նա՛սըլ՝ Քրիստոս Դաւիթին
36 օղը տըր՝ տէրլէր : Զիրա Դաւիթ քէնտիսի Բուհ

- իւլ Գոռտայէ տէտի քի , Բապպ Բապպըմա՝ Թա
պէն սէնին տիւղմէնէրինի պապլարըն պասամագ
37 էտինճէյէտէք սաղըմտա օթուր՝ պուլուրտու , Իմ
տի Դաւիթ քէնտիսի անա Բապպ տէտիյի հալտէ ,
նա՛սըլ անըն օղլու օլուր՝ տէտի . վէ պիր չօգ ճե-
մա՛աթ իսթէքլէ անը տիկէր իտի :
- 38 Վէ անլէրէ Թա՛լիմինտէ տէտի քի՝ Կէնիշ էլպի-
39 սէ իլէ կէզմէք վէ չարշըլարտու սէլամլար , Վէ սի-
նաղօղլարտա պաշ քիւրսիւլէր վէ զիյաֆէթլէրտէ
պաշ սէտիրլէր իսթէյէն իւլէմտան սաղընընդ ,
- 40 Պուշլար տուլ գարըլարըն էվլէրինի եէյիպ՝ կէօս-
թէրիշ իլիւն ուզուն տուլար էտէրլէր . անլէր
տահա շիտտէթի յազապա տիւշար օլաճագ տըր :
- 41 Վէ Յիսուս խազինէնին գարշընտա օթուրուպ՝
ճէմա՛աթըն խազինէյէ նա՛սըլ ագչէ աթտըզլու-
րընա նազար էտիյօր իտի . վէ չօգ զէնկինլէր չօգ
42 աթտըլար : Վէ պիր Ֆագիր տուլ գարը կէլիպ՝
43 պիր մանկըր գըլմէթինտէ իքի փուլ աթտը : Վէ
շակիրտլէրինի չաղըրըպ անլէրէ՝ Հազիգաթէն սի-
գէ տէրիմ քի՝ Պու Ֆագիր տուլ գարը խազինէյէ
44 աթանլարըն ճիւմլէսինտէն զիյատէ աթտը . Զի-
րա ճիւմլէսի քէնտիլէրին Ֆազլաթընտան աթտը-
լար , պու գարը իսէ քէնտի եօգլըղընտան , հէր
նէսի վար իսէ , պիւթիւն նաֆագաթընը աթտը
տէտի :

- 1 Վէ քէնտիսի հէյքէլտէն չըգար իքէն , շակիրտ-
լէրինտէն պիրի սնա՝ էյ մու՛ալլիմ՝ պագ , նա՛-

- 2 սրյ թաշար վէ նա'սրյ պինալար տըր' տէտիւ Յիսուս տախի անու ճէվապէն' Պու պէօյիւք պինալարը կէօրթըւօյր մը սըն . երգըլմամարդ պիրի պիրի իւզէրինտէ հի' պիր թաշ [պուրատա] գալմայաճադ տըր' տէտի :
- 3 Վէ Զէյթուն տաղընտա հէյքէլին գարշըսընտա օթուրտըղընտա , Պետրոս իլէ Յակոբոս վէ Յովհաննէս վէ Անդրէաս անա թէնհաճա սիւ'ալ է-
- 4 տիպ , Պու շէյլէրին նէ զէման վուգու' պուլաճաղընը , վէ ճիւմլէ պու շէյլէրին իթմամ օլունաճաղը վազթըն 'ալամէթինի պիզէ սէղյէ տէտիլէր :
- 5 Յիսուս տախի ճէվապա պաշլայըպ անլէրէ տէտի քի' Սագընընըզ , սիզի քիմնէ իղլայ էթմէսին :
- 6 Զիրա չօգ քիմնէլէր' Քի-տ-- պէն իմ' տէյէրէք , պէնիմ իսմիմլէ կէլիպ չօգ քիմնէլէրի իղլալ էտէ-
- 7 ճէքէր , Վէ ճէնքէր իլէ ճէնք թէվաթուրլարը իշիթտիլինիզ վագըթ , միւզթարիպ օլմայասընըզ , զիրա պունլար վուգու' պուլմագ կէրէք տիր . լա-
- 8 քին տահա նիհայէթ տէլիլ տիր : Զիրա միլլէթ միլլէթ 'ալէյհինէ , վէ հիւքիւմէթ հիւքիւմէթ 'ալէյհինէ դալգըշըպ' նիշէ մահալլէրտէ զէլգէլէլէր օլաճագ , վէ գըթլըզ իլէ իթիլալլար օլաճագ .
- 9 պունլար էլէմլէրին իպթիտասը տըր : Սիզ տախի սագընընըզ , զիրա սիզի միլլէթ մէճիսլէրինէ թէսլիմ էտէճէքէր , վէ յինաղօղլարտա տէօյիւլիպ' պէնիմ իշիւն վալիլէր վէ մէլիքէր հուգուրընա , անլէրէ շէհատէթ օլմագ իւզրէ , ճէլպ օլունա-
- 10 ճագսընըզ , Վէ էվվէլա պէշարէթ ճիւմլէ միլլէթ-
- 11 յէրէ վա'ղ օլունմագ կէրէք տիր , Վէ սիզի թէսլիմ էթմէք իշիւն կէօթիւրտիւքլէրի վագըթ , էվ-

- վէլճէ էնտիշէ էտիպ տէ՝ Նէ՝ սէջլէյէիմ՝ տէյիւ տիւշիւնմէյինիզ , լարին ոլ սա՛տթտա սիզէ Նէ վէրիլիրսէ , անը սէջլէյինիզ . զիրա սէջլէյէնլէր սիզ տէյիլ սինիզ , անճագ Ռուհ իւլ Գուտս տըր :
- 12 Իմտի գարնտաշ գարնտաշը , վէ փէտէր էվլատը էօյիւմէ թէսիմ էտէճէք , վէ էվլատ վալիտէյն :
- 13 Իւզէրինէ պալգըպ՝ անլէրի գաթլ էտէճէքլէր : Աէ իսմիմ իչիւն ճիւմլէ թարաֆընտան պուզզ ոլու նաճագսընըզ . ամմա նիհայէթէ տէյին սապր էտէն խէլաս պուլուր :
- 14 Աէ [Իանիէլ փէյղամպէր վասըթասըյլէ խապէր վէրիլէն] խարապիյէթ մէքրուհէսինին ճա՛հզ ոլմայան եւրտէ տուրտըղընը կէօրտիւյիւնիւզտէ , (օգույան անկասըն ,) օ՞գէման Եէհուտիյէտէ ոլան :
- 15 լար տաղլարս գաչըպ , Տամտա ոլան խանէյէ էնմէսին , վէ խանէսինտէն պիր շէյ ալմաղա իչէրի :
- 16 կիրմէսին : Թարլատա ոլան տախի լիպասընը ալմաղա կէրի տէօնմէսին : Աէ վա՛յ ոլ կիւնլէրտէ :
- 17 համիլէ վէ էմգիբլի ոլտնլարա : Աէ Ֆիրարընըզ գըշա թէսատիւֆ էթմէոին տէյիւ տու՛ա էտինիզ .
- 18 Զիրա Ալլահըն խալգ էյլէտիյի խիզաթըն իպթիտասընտան պու անէտէք միսլի վուգու՝ պուլմամըշ վէ ասլա պուլմայաճագ շիտտէթլի մուգալագու ոլ :
- 19 կիւնլէրտէ ոլաճագ տըր : Աէ էկէր Րապպ ոլ կիւնլէրի գըսալթմառա իտի , հիչ պիր պէշէր գուրթուլմազ իտի . լաքին ինթիխապ էթտիյի միւնթէխապար իչիւն ոլ կիւնլէրի գըսալթմըշ տըր :
- 20 Աէ օ գէման էկէր պիր քիմնէ սիզէ՝ Իշթէ Մէսիհ պուրատա , Էախսո՛ Իշթէ օրատա տըր՝ տէրսէ , Իննմայասընըզ , Զիրա Էալանճը մէսիհլէր վէ Էա-
- 22

- լանճը փեյղամպէրլէր զուհուր էտիպ , միւմքին
 օլտա , միւնթէխապլարը պիլէ իզլալ իչինն 'ալա-
- 23 մէթլէր վէ մը ճիգէլէր իճրա էտէճէքլէր , Ամմա
 սիզ սագընընիզ . իշթէ սիգէ ճիւմլէսինի էվվէլա
 խապէր վէրիյօրըմ :
- 24 Լարին օլ կիւնդէրտէ օլ մուզայագատան սօնրա
 կիւնէշ գարարըպ' այ քէնտի զիյասընը վէրմէյէ-
- 25 ճէք տիր : Վէ կէօքտէքի երլտըզլար տիւշիւպ'
 սէմավաթտա օլան գուվվէթլէր սարսլաճագ տըր :
- 26 Վէ օ պէման իպն իւլ ինսանը պուլուլթլարտա 'ա-
 զիմ գուվվէթ վէ ճէլալլէ կէլիլ կէօրէճէքլէր :
- 27 Օ զէման մէլէքլէրինի կէօնտէրիպ' քէնտի միւն-
 թէխապլարընը տէօրթ բիւզկեարտան , եերին ու-
 ճընտան լա կէյիւն ուճընատէք ճէմ' էտէճէք
- 28 տիր : Ինճիլ աղաճընտան թէմնիլ էյրէնինիզ . ա-
 նըն տալլարը եումշալըպ' եադրագ սիւրմէյէ պաշ-
 ւտտըղը վադըթ , եազ եագըն օլտըղընը աշլարսը-
- 29 սընըզ : Բէզալիք սիզ աաթի պուշլարըն վուզու'
 պուլտըղընը կէօրտիւլիւնիւզաէ , եագըն , Հէման
- 30 գափուլարտա օլտըղը մա'լիւմիւնիզ օլա : Հագի-
 դա'թէն սիզէ տէրիմ քի , Պուշլարըն ճիւմլէսի
 վուզու' պուլմայընճա պու նէսլ կէլմէյէճէք տիր :
- 31 Կէօք իլէ եեր զա'իլ օլուր , մամա պէնիմ սէօզլէ-
- 32 ըրմ' աալա զա'իլ օլմայաճագ տըր : Ամմա օլ կիւն
 վէ սա'աթ Հագգընտա փէտէրտէն մա'տա պիրքիմ-
 սէնին վէ սէմատա օլան մէլէքլէրին վէ Հաթթա
- 33 Օղըն տաթի մա'լիւմիւթը եօգ տըր : Սագընընըզ ,
 ուլտըրգ տուրուպ տու'ա էտինիզ . զիրա օլ վագ-
- 34 թըն նէ' զէման կէլէճէյինի պիլմէզսինիզ , Նիճէ
 քի զուրպէթէ կիտէն պիր ատէմ խանէսինի պրա-

գարագ , գուլլարընա իշլէրինին իտարէսինի , վէ
 հէր քէսէ քէնտի իշինի թախսիս էտիպ՝ գափուճը-
 յա տախի ուլյանըգ տուրմաօընը թէնպի՝ էսէր :
 35 Իմտի ուլյանըգ տուրընըգ . զիրա խանէ սահիպինին
 նէ՝ զէման , ախշտոմ ետ կէճէ եարըսը եա խօրօս
 էօթտիւլիւնտէ ետ սապահլայըն , կէլէճէլինի պիլ-
 36 մէգսինիգ : Օլմայտ քի անսըզըն կէլիպ՝ սիզի ուլ-
 37 գուտտ պուլտ : Վէ սիզէ սէջլէտիյիմ շէյլէրի
 ճիւմլէյէ սէջլէրիմ . Ուլյանըգ տուրընըգ :

ՊԱՊ 14

1 Վէ պասեք վէ ֆէթիր դոյւմէ իքի կիւն սօնրա
 վուդու՝ պուլմագ իւզրէ իքէն՝ պաշ քեսահիլէր ի-
 լէ 'իւլէմա անը հիլլէ իլէ թուփուպ գաթլ էթմէ-
 2 յէ ֆուրաթտ արարլար իտի : Ֆագաթ՝ Խալզ ա-
 բասընտա վէլվէլէ օլմամուգ իլիւն պայրամտա օլ-
 մասըն՝ տէտիլէր :
 3 Վէ Յէ--- Բէթանիտտա , ճիւզամլը Նիմանըն
 խանէսինտէ օլուպ սօֆրատտա օթուրուր իքէն , է-
 լինտէ պիր շիշէ դիգըյմէթ խալիս նարտին եազը
 օլարագ , պիր խաթոււն կէլտի . վէ շիշէյի գըրըպ՝
 4 անըն պաշը իւզէրինէ տէօքտիւ : Վէ պա'գը քիմ
 սէլէր տէրուլէրինտէն կիւճէնիպ՝ Պու եազ նի՞-
 5 չիւն իսրաֆ օլունտու : Ջիրա պու ե-զ իւշ եիւզ
 տինարտան զիյատէյէ սաթըլըպ Գւշէրի ֆազիրլէ-
 րէ վէրիլէ պիլիր իտի՝ տէյէրէք մէրգումէյի թա՝-
 6 զիր էթտիլէր : Լաքին Յիսուս՝ Պրագընըգ , նի՞չիւն
 անը պիհուզուր էտիյօրսընըգ . պանա կիւզէլ պիր
 7 իշ իշլէտի . Ջիրա ֆագիրլէր տա'իմա սիզին իլէ

- պերապեր պուլուռուպ՝ իսթէտիյինիզ վագըթ առ-
յէրէ էյիլիք էտէ պիլիրսինիզ . ամմա պէն տա՛րմա
- 8 սիզին իլէ պերապեր տէյիլ իմ՝ Մերգումէ էլին-
տէն կէտիլինի իճրա էտէրէք ճէսէտիմի տէֆն օ-
- 9 լուռմասը իչիւն էվվէլճէ մէսճ էթտի : Հագիգա-
թէն սիզէ տէրիմ քի՝ Պու պէշարէթ պիւթիւն
տիւննանըն՝ չէր նէրէսինտէ վա՛զ ոլունուր իսէ ,
պու խաթուռն էթտիյի տախի թէգքեարը իչիւն
րիվայէթ օլունաճագ տըր՝ տէտի :
- 10 Վէ օն իքիլէրտէն պիրի օյան իսկարիովայը Յու-
դա պաշ քեաճինիլէրէ առ լիւլիմ էթմէք իւզրէ
- 11 եանլարընա կիթտի : Անլէր տախի պուռու իչիթ-
տիքտէ , սէվինէրէք ոմա ագչէ վէրմէյի վա՛տ էթ-
տիլէր . օ տախի առը թէսլիմ էթմէյէ ույղուն
պիր վագըթ տրար իտի :
- 12 Վէ ֆէթիր կիւնլէրինին պիրինճիսինտէ , եանի
պասեք գուրպանընը ղէպճ էթտիլլէրի ղէման , շա-
կիրտլէրի առա՝ Պասեք թա՛ամընը եէմէք իչիւն նէ՞-
րէտէ իսթէրսին քի կիտիպ սանա հագըրլայալըմ՝
- 13 տէտիլէր : Վէ շակիրտլէրինտէն իքիսինի կէօնտէ-
րիպ անլէրէ՝ Նէհրէ կիտինիզ , վէ պիր տէսթի սու
կէօթիւրէն պիր տտէմ սիզէ րասթ կէլէճէք . ա-
- 14 նըն արտընճա կիտիպ , նէրէյէ կիրէրսէ , խանէ
սաճիպինէ տէյինիզ քի , Մու՛ալլիմ՝ Շակիրտլէ-
րիմ իլէ պերապեր պասեքի եէյէճէյիմ օտա նէ՞րէ-
- 15 տէ տիր՝ տէյօր : Օ տախի սիզէ տէօշէնմիշ , հագըր ,
պիր պէյիւք ֆէվղանի օտա կէօսթէրէճէք . պիզէ
- 16 օրատա հագըր էտինիզ տէտի : Վէ շակիրտլէրի
ըգըպ շէհրէ կիթտիլէրինտէ , առն քէնտիլէրէ
տէտիյի կիպի պուլմաղլէ պասեքի հագըրլատըլար :

- 17 Օ տախի ախշամ ուտողտա՝ օն իքիլեր իլէ պե-
 18 ըապեր կէտտի : Վէ անլէր սօֆրատա օթաւուպ
 թա՛ամ էտեր իքեն , Յիսուս՝ Հագիգաթէն սիգէ
 տերիմ քի , Սիգտէն պիրի , եա՛նի պէնիմ իլէ
 թա՛ամ էտէն , պէնի էլէ վերէճէք տիր՝ տէտի :
 19 Անլէր տախի միւքտտեր օլմադա վէ պիրեր պի-
 րեր անա՝ Պէ՞ն մի իմ , վէ պաշգառը՝ Պէ՞ն մի իմ՝
 20 տէմէյէ պաշլատոյար : Օ տախի անլէրէ ճէվա-
 պէն՝ Օն իքիլերտէն պիրի , եա՛նի պէնիմ իլէ սա-
 21 հանա ելնի պաթըրան տըր : Վագա՛ա իպն իւլ
 ինսան քէնտի հագգընտա ետգոյմըշ օլտըղը իւզրէ
 կիտէր , լաքին վա՛յ օլ ատէմէ քի՝ անըն էլիլէ
 իպն իւլ ինսան էլէ վերիլիւր , օլ ատէմ տօղմամըշ
 օլսա իտի , քէնտիսինէ խալլը օլուր իտի՝ տէտի :
 22 Վէ անլէր թա՛ամ էտեր իքեն՝ Յիսուս էքմէք
 ալտը վէ պէրէքթթ տու՛առը օգուտըգտան սօֆրա
 փարէլէտի , վէ անլէրէ վերիպ՝ Ալընըզ , [եէյինիզ ,]
 23 պու պէնիմ ճէսէտիմ տիր՝ տէտի : Վէ քեասէյի
 ալրպ շիւքր էթտիքտէն սօկրա , անլէրէ վերտի :
 24 Ճիւմլէսի առախի անտէն իշտիլեր , Վէ անլէրէ՝ Պու
 պէնիմ գանըմ , եա՛նի չօգ քիմնէլէք իշիւն տէօ-
 25 քիւլէն եէնի ՛ահաքն գուշ տըր : Հագիգաթէն քի-
 գէ տերիմ քի՝ թա անը Ալլահըն մէլէքիւթիւնտէ
 թագէ օլարագ իլէճէյիմ կիւնէ տէյին , արթըգ
 26 ասմանըն մահաւընտան իշմէյէճէյիմ՝ տէտի : Վէ
 անլէր իլահի օգուլուպ՝ Ձէյթուն տաղընա չըգ-
 տոյար :
 27 Վէ Յիսուս անլէրէ՝ Ղիւմլէնիզ պու կէճէ պե-
 նիմ հագգըմտա սիւրչէճէքսինիզ , զիրա՝ Զօպանը
 վուրաճաղըմ , վէ գոյուշար տաղըլաճապ տըր՝ տէ-

- 28 յիւ ետզըլմիշ տըր : Լաքին պէն գըյամ էթտիք-
տէն սոկրա սիզտէն Էվվէլ Գալիլեայա կիտէճէ-
- 29 յիմ տէտի : Վէ Պէտրոս անա՝ Էկէր Ճիւմլէսի
- 30 սիւրչսէլէր պիլէ պէն սիւրչմէմ տէտի : Վէ Յի-
սուս անա՝ Հագիդաթէն ասնա տէրիմ քի՝ Պու-
կիւն Տէման պու կէճէ Խօրոս Իքի քէրրէ Էօթմէզ-
տէն Էվվէլ, սէն պէնի իւշ քէրրէ ինքեար էտէ-
- 31 ճէքսին՝ տէտի : () տախի՝ Էկէր պանա սէնին իլէ
պէրապէր էօլմէր լազըմ կէլսէ պիլէ, սէնի ասլա
ինքեար էթմէմ տէյերէք Թէքիտ էյլէտի . քէ-
զալիք Ճիւմլէսի տախի պէզյլէ տէտիլէր :
- 32 Վէ Գեթսեմանի նամ պիր մահալէ կէլտիքլէ-
րինտէ, շակիրտլէրինէ՝ Պէն տու՝ա էտինճէյէ տէ-
- 33 յին սիզ պուրատա օթուրընըզ՝ տէտի : Վէ Պէտ-
րոս վէ Յակօբոս իլէ Յովհաննէսի պէրապէր ալըպ՝
- 34 հսլրան վէ մահգուն օլմաղա պաշլատը : Վէ ան-
լէրէ՝ Ճանըմ էօլիւմ տէրէճէսինտէ միւքէտտէր
տիր . պուրատա գալըպ, ույանըգ տուրընըզ՝ տէ-
- 35 տի : Վէ պիր ազ իլէրի վարըպ՝ եերէ գափանտը .
վէ էկէր միւմքին իսէ քէնտիսինտէն պու ասաթ
- 36 կէշսին՝ տէյիւ տու՝ա էտէրէք տէտի քի . Ապպա
Փէտէր, սէնին ինտինտէ հէր շէյ միւմքին տիր .
պու քեստէյի պէնտէն կէչիր . լաքին պէնիմ իս-
թէտիյիմ տէյիլ . տնճագ սէնին Ի-Ռէպիյէ օլտուն
- 37 Վէ կէլիպ անլէրի ույգուտա պուլմաղլէ, Պէտրո-
սա՝ Էյ Սիմոն, ույո՝ւյօր մր սըն . պիր սաաթ ու-
- 38 յանըգ տուրո՞մատըն մը : Իզվայա տիւշմէմէք ի-
չիւն ույանըգ տուրուպ տու՝ա էտինիզ . վագաւա
- 39 բուհ հագըր, ամմա Թէն դաիթ տիր՝ տէտի : Վէ
Թէքրար կիտիպ՝ հէման օ սէօզիւ սէզյլէյերէք

- 40 տու՛ա էյլէտի : Վէ 'աՎտէթ էտիպ' եինէ անլերի
 ույգուտա պուլտու , զիրա կեօզլերի աղբըլաշմըշ
 իտի , վէ տնա նէ ճէվապ վերէ ճէքլերինի պիւմեդ-
- 41 լէր իտի : Վէ իւշիւնճիւ քերրէ կէլիպ անլերէ'
 Արթըզ ույուլուպ իսթիրահաթ էտինիզ . քիֆա-
 յէթ էտեր , սա'աթ կէլտի . իշթէ Խպն իւլ ին-
 սան կիւնահքետրարըն էլինէ թէսլիմ' օլունույօր :
- 42 Գալգընըզ կիտէլիմ' . իշթէ պէնի էլէ վերէն եագ-
 լաշտը տէտի :
- 43 Վէ օ տահա սեղյէր իքէն , տեր 'ագապ օն ի-
 քիլերտէն պիրի օլան Յուգա , պաշ քեսահինլեր ի-
 լէ 'իւլէմա վէ իիթիյարար թարաֆընտան գըլըճ-
 լը վէ սօփալը վաֆիր խալգ անըն իլէ պերապէր օ-
- 44 յարագ կէլտի : Վէ անը էլէ վերէն անլերէ իշա-
 րէթ վերիպ' Քիմի էօփէր իսլմ' օ տըր , անը թու-
 թընըզ վէ տիգգաթլէ կէօթիւրիւնիւզ տէմիշ ի-
- 45 տի : Վէ կէլտիյինտէ անա չէման եագլաշըպ'
 46 Բապպի , Բապպի' տէյերէք անը էօփտիւ : Անլեր
 տախի անըն իւզերինէ էլլերինի սալըպ թութտը-
- 47 լար : Վէ հագըր պուլունանլարտան պիրի գըլըճը-
 նը չէքիպ վէ քեսահին ի ա'գամըն պէնտէօինէ վու-
- 48 րուպ' գուլաղընը քէստի : Վէ Յիսուս անլերէ իի-
 թտպէն' Պէնի թութմագ իշիւն հարամթ' իւզերինէ
- 49 կէլիր կիպի մի գըլըճլը վէ սօփալը չըգտընըզ , Հէր
 կիւն հէյքէլտէ թա'լիմ' էտերէք եանընըզտա պու-
 լունուր իտիմ' , վէ պէնի թութմատընըզ . ամմա
 քիթապլար իթմամ' օլունմագ կերէր տիր' տէտի :
- 50 Օլ վագըրթ ճիւմլէտի անը պրագըպ գաշտըլար :
- 51 Վէ անըն արտը սըրա չըփյագ ճէսէտի իւզերինէ
 քէթէն պէզի սարընմըշ պիր նէվճիվան կիտիյօր

- 52 իբէն , երկիթլէր անը թութտըլար : Օ տախի
քէթէն պէզինի պրագըպ՝ անլէրտէն չքվազ
գալտը :
- 53 Վէ Յիսուսը քեահին ի ա՛ղամըն հուզուրնա
կէօթիւրտիւլէր . վէ պուռնուն ետնընա ճիւմլէ պաշ
քեահինլէր իլէ իթթիյարլար վէ 'իւլէմա ճէմ' ոլ-
- 54 տրլար : Վէ Պետրոս ուզագտան քեահին ի ա՛ղա-
մըն հալլուսընըն իշէրիսինէտէք անըն արտընճա
կիտիպ՝ խըտմէթքետրլար իլէ պերապէր օթուրա-
- 55 բագ աթէշ եանընտա ըսընըյօր իտի : Վէ պաշ
քեահինլէր իլէ պիւթիւն միլլէթ մէճիսի Յիսուսըն
գաթլի իշիւն 'ալէյհինէ շէհատէթ արատըլար ի-
- 56 սէ տէ , պուլամատըլար : Չիրա անըն 'ալէյհինտէ
նիշէ քիմնէլէր եալան շէհատէթ էթտիլէր իսէ
տէ , շէհատէթլէրի պիրի պիրինէ մուվաֆըգ տէ-
- 57 յիւ իտի : Վէ պա՛ղըլարը գալգըպ 'ալէյհինտէ
58 եալան շէհատէթ էտէրէք , Պու ատէմին՝ էլ իլէ
եափըլմըշ շու հէյքէլի երգըպ , իւշ կիւնտէ՝ էլ
իլէ եափըլմամըշ պիր դայրիսինի պինա էտէճէ-
- 59 յիմ՝ տէտիյինի իշիթտիք՝ տէտիլէր : Վէ պու-
վէճՆլէ տախի շէհատէթլէրի պիրի պիրինէ մու-
- 60 վաֆըգ տէյիլ իտի : Վէ քեահին ի ա՛ղամ օր-
թտտա պլաղա գալգըպ Յիսուսա՝ Հիշ պիր ճէվապ
վէրմէօգ մի սին . պուռնլար սէնին 'ալէյհինտէ նէ՞
- 61 շէհատէթ էտիյօրլար՝ տէյիւ սիւալ էթտի : Օ
տախի սիւքիւթ էտէրէք՝ հիշ պիր ճէվապ վէրմէ-
մէտիլլէ , քեահին ի ա՛ղամ թէքրար՝ Քրիստոս Խաչ
իւլ Միւպարէք սէն մի սին՝ տէյիւ անա սիւալ
- 62 էթտի : Յիսուս տախի՝ Պէն իմ , վէ Խաչ իւլ ինսանը
Գուտրէթին սաղընտա օթուրուր , վէ կէոյիւն պու-

- 63 լուծարարյւէ կէիւր կէօրէճէքսինիզ՝ տէտի : Իմտի
քեաճին ի ա՛ղամ՝ քէնտի էսվապընը եըրթըպ՝ Ար-
- 64 թըգ պիզէ շաճիտլէր նէ՞ լաղըմ՝ Քիւֆրիւնիւ ի-
շիթտինիզ . սիզէ նա՞սը կէօրիւնիւր՝ տէտի . սե-
լէրին ծիւմլէսի տախի՝ Լյօլիւմէ միւսթաճազգ տըր՝
տէյիւ անը հիւքմ էթտիլէր :
- 65 Վէ պա՛ղըլարը անըն իւզէրինէ թիւքիւրմէյէ ,
վէ եիւզիւնիւ էօրթիւպ՝ անա եռւմրուգ վուրա-
րագ՝ Փէյղամպէրլիք էյլէ՝ տէմէյէ պաշլատըլար .
խըտմէթքեարլար տախի անա սիլլէ վուրտըլար :
- 66 Վէ Պետրոս աշապըտա ճազլուտա իքէն , քեա-
- 67 ճին ի ա՛ղամըն՝ ճարիյէլէրինտէն պիւրի կէլիպ , Պետ-
րոսը ըսընըր կէօրտիւյիւնտէ անա պագըպ՝ Աէն
տախի Նազարէթի Յիսուս իլէ պէրապէր իտին՝ տէ-
- 68 տի : Լաքին օ՝ Նէ՝ սեզլէտիյիկի պիլմէմ՝ վէ աչ-
լամամ՝ տէյէրէք , ինքեար էթտի . վէ տըշարըյա
- 69 տէճիզէ չըգտըգտա՝ խօրօս էօթտիւ : Վէ ճարիյէ
եինէ անը կէօրմէլէ , օրատա տուրանլարա՝ Պու
- 70 անլէրտէն տիւր՝ տէմէյէ պաշլատը . () տախի թէք-
րար ինքեար էթտի : Վէ պիւր միւտտէթ օօկրա ,
եինէ օրատա տուրանլար Պետրոսա՝ Սաճիճէն ան-
լէրտէն սին , զիրա Դալիլեալը սըն վէ սեզլէյիլիկ
- 71 պէնզէյօր՝ տէտիլէր : () իօէ՝ Պու տէտիյինիզ ա-
տէմի թանըմամ՝ տէյէրէք պէտ տու՛ա վէ եէմին
- 72 էթմէյէ պաշլատը : Վէ իքինճի քէրրէ խօրօս էօթ-
տիւ . վէ Պետրոս Յիսուսըն քէնտինէ՝ Խօրօս իքի
քէրրէ էօթմէզտէն սէն պէնի իւշ քէրրէ ինքեար
էտէճէքսին՝ տէտիյի սէօզիւ խաթըրնա կէթիւրմէք-
լէ , աղլամաղա պաշլատը :

- 1 Վէ սապահ օլտըղը կիպի , պաշ քեահինլէր , իթիյարլար վէ 'իւլէմա իլէ' վէ պիւթիւն միլլէթ մէճլիսի միւշավէրէ էտիպ' Յիսուսը պաղլատըգտան սօնրա կէօթիւրիւպ Պիղատոսա թէսլիմ էթտիլէր :
- 2 Վէ Պիղատոս անա' Եէհուսիլէրին մէլիյի սէն մի սին' տէյիւ սիւ'ալ էթտի . օ տաթի անա ճէվա-
- 3 պէն' Սէզլէտիյիկ կիպի տիր' տէտի : Վէ պաշ քեահինլէր անը չօգ շէյլէրտէն տօլայը իթիհամ
- 4 էթտիլէրինտէ , Եինէ Պիղատոս անա սիւ'ալ էտէրէք' Հիշ պիր ճէվապ վէրմէ՞վ մի սին . պագ , 'ալէյհիտէ նէ' գատար շէյլէր շէհատէթ էտի-
- 5 յարլար' տէտի : Վէ Յիսուս արթըգ հիշ պիր ճէվապ վէրմէմէլէ' Պիղատոս թէ'աճճիւպ էթտի :
- 6 Վէ հէր պայրամտա անլէրին թալէպ էթտիլէրի
- 7 պիր մահպուսը սալը վէրիյօր իտի : Վէ իթիլլալ էսնասընտա գաթլ ֆի'իլինտէ պուլուշուպ ֆիթնէ չըգարան ըէֆիգլէրի իլէ պերապէր մահպուս օլան
- 8 Բարաբբա նամընտա պիր քիմնէ վար իտի : Վէ խալգ պաղըրըպ' քէնտիլէրէ օլան 'ատէթինին իճրասընտա պուլուշմասընը թալէպ էթմէյէ պաշա-
- 9 աք : Վէ Պիղատոս անլէրէ ճէվապէն' Սիգին իյիւն Եէհուսիլէրին մէլիյինի սալը վէրմէմի իսթէր մի
- 10 սինիզ' տէտի : Զիրա պաշ քեահինլէրին անը հա-
- 11 տէտտէն նաշի թէսլիմ էթտիլէրինի պիլիր իտի :
- 11 Լաքին պաշ քեահինլէր անըն եերինէ քէնտիլէրի իյիւն Բարաբբայը սալը վէրմէսինի Բ-լ-դ Ե-Բ-Ի-Է
- 12 Է խալգը թահրիք էթտիլէր : Վէ , Պիղատոս թէք-

- րաբ անկերէ ճեզապեն՝ Լոյլէ իսէ Լեհուտիւերին
 մէլիսի տէտիյինիզ քիմնէյէ նէ՞ եափմամը իսթեր-
 13 սինիզ՝ տէտի : Անկեր տաիի՝ Անը սալպ էյլէ՝ տէ-
 14 յիւ թէքքար նիտա էթտիլէր : Լաքին Պիղատոս
 անկերէ՝ Եա նէ՞ քէօթիւլիւք իշլէմիշ տիր՝ տէտի
 իսէ տէ : անկեր՝ Անը սալպ էթ՝ տէյերէք տահա
 15 զիյատէ նիտա էյլէտիլէր : Վէ Պիղատոս խալգը
 խօշնուտ էթմէք իսթէմէքլէ : անկեր իշիւն Բա-
 րաբրայը սալը վէրտի : վէ Յիսուսը տէզաիւքտէն
 ասկրա՝ սալպ ոլունմադ իշիւն թէսլիմ իթտի :
 16 Վէ ապերլէր տնր տիվան մահալի օլան հափ-
 լու իշերիսինէ կէօթիւրիւպ՝ պիւթիւն պէօիւլիւ
 17 ճէմ՝ էթտիլէր : Վէ տնա էրղէվանի խիլաթ կիյ-
 տիրտիլէր : վէ տիքէնտէն պիր թաճ էօրիւպ պա-
 18 ջրնա գօտրլար : Վէ՝ Սէլամ սանա , էյ Եէհու-
 տիլէրին մէլիսի՝ Դէյեքէտ անը ռէլամլամադա պաշ-
 9 լատրլար : Վէ գամըշլէ տնըն պաշրնա վուրուպ՝
 իւզէրինէ թիւքիւրիւրլէր : վէ տիզ չէօքիւպ տնա
 20 թէմէննա էտերլէր իտի : Վէ տնը իսթիհզա էթ-
 տիքտէն ասկրա , իւզէրինտէն էրղէվանի խիլաթը
 չքգարրպ՝ տնա քէնտի էլպիսէսինի կիյտիրտիլէր :
 վէ թաշա կէրմէք իշիւն տըշարըյա կէօթիւրտիւլէր :
 21 Վէ Աղէքսանդրոս իլէ Ռուփոսըն փէտէրի Սի-
 մոն նամընտա կիւրենէլի պիր քիմնէ թարլատան
 կէլիպ՝ կէչէր իքէն : պունու տնըն խաշընը թաշը-
 22 մադա իճպար էթտիլէր : Վէ տնը Գաֆա եերի
 թէրճէմէ օլունան Գոդգոթմո նամ մահալէ կէօ-
 23 թիւրտիւքլէրինտէ : Անա իշմէյէ միւրր ի սաֆի ի-
 լէ գարըշմըշ շէրապ վէրտիլէր : ամմո գապուլ
 24 էթմէտի : Վէ տնը թաշա կէրտիքտէն ասկրա , հէր

- քէտին հիսսետի իս'կէ՝ ոյմագ իւզրէ գուր'ա աթա-
- 25 րագ էլպիսէսինի թողսիմ էթտիլէր : Վէ անը
- 26 խաչա կերտիլէրի վազրիմ սա'աթ իւշ իտի : Վէ
անըն ճիւրմ եաթթասը՝ եկէ՝ ՈՒՏԻՎԷՐԻՆ ՄԵԼԻՑԻ՝
- 27 տէյիւ իւզէրինտէ եազրլմը իտի : Վէ պիրի սա-
ղընտա վէ պիրի սօլընտա անըն իյէ պերապէր իքի
- 28 հարամի խաչա կերտիլէր : Վէ՝ Միւ ճրիմլէր սը-
րասընտա 'ատտ ոլունտու տէյիւ եազրլմը ոլտն
իթմամ ոլունտու :
- 29 Վէ ետնընտան կէչէնլէր պաշտարընը սալլսլըպ
անա քիւֆր էտէրէք՝ Վա'յ հէյրէյի երգըպ իւշ
- 30 կիւնտէ պինա էտէն : Քէնտինի գուրթար վէ խաչ-
- 31 տան էն՝ տէրլէր իտի : Քէզալիք 'յաշ քեոհինլէր
իյէ 'իւլէմա քէնտի արալարընտա իսթիհզտ էտէ-
րէք Պաշգալարընը գուրթարտը , քէնտիսինի գուր-
- 32 թարմադա գատիր տէյիլ տիր : Խարսլէին մէլիյի
'Քրիստոս շիմտի խաչտան էնսին , պիզ տախի կէօ-
րիւպ ինանալըմ՝ տէրլէր իտի : Անըն իյէ պերա-
պէր սալպ ոլունանլար տախի անա շէթմ՝ էտէրլէր
իտի :
- 33 Վէ սա'աթ ալթըյս կէլտիքտէ , թա սա'աթ
տագուզա գատար պիւթիւն եէր իւզէրինտէ գա-
- 34 րանիլդ ոլտու : Վէ սա'աթ տագուզտա Յիսուս
եիւքտէք սէսլէ ֆերեատ էտիպ՝ էլօի , էլօի , լա'մա
սապագթմանի , եա'նի թէրճէմէ ոլունտըգտա՝ էյ
Ալլահըմ , էյ Ալլահըմ , պէնի նի՞չիւն թէրք էթ-
- 35 տին՝ տէտի : Վէ օրատա տուրտնլարըն պա'զըսը
պունու իշիթտիքտէ՝ իշթէ Նդիսլը չաղըրըյօր՝
- 36 տէտիլէր : Վէ պիրի սէյիրտիպ պիր սիւնկէրի սիր-
քէ իյէ տօլտուրտու , վէ պիր գամըյս թագըպ՝

Պրագընըդ պագալըմ Լիդիա անը էնտիրմէյէ կէլի՞ր
մի՛ տէյէրէք անա իւիրտի :

- 37 Վէ Երսուս երւբսէք սէայէ ֆերեատ էտիպ՝ թէս-
38 լիմ ի ըս չ էթտի : Վէ չէյքէլին փերակսի եագա-
լըտան աշաղըյա գատար երրթըլըպ իքի շագգ ոլ-
39 տու : Վէ գարշըսընտա տուրան երւզ պաշը անըն
պէոյլէ ֆերեատ էտիպ թէսլիմ ի ըս չ էթտիյինի
կէօրալիւյիւնտէ , Հոգիպթմէն պու ստեմ իպն
40 Ուլլա՛ իտի՛ աէտի : Վէ ուղապտան նագար էտէն
նիսվան տախի պուլուհուպ՝ տրալարընտա Մադ-
գաղալը Մարիամ վէ քիւիւք Յակօրոս իլէ Յով-
սէսին վալիաէսի Մարիամ վէ Սողոմէ տախի վար
41 իտի : Քէնտիսի Գալիլեատա իքէն տախի մերգու-
մէլէր անըն արտընճա կիտիպ անա խըտմէթ էտէր-
լէր իտի : վէ անըն իլէ պերապէր Երուսաղէմէ չըգ-
միշ ոլան պաշգա չօգ նիսվան տախի վար իտի :
42 Վէ ախշամ օլարգտա , թէտարիք , Էա նի
43 սէպթտէն էլվէլ օլան կիւն օլմաղլէ , Ետրա ս-
գասընտան օլուպ՝ միւթէպէր վէ մէյէքիւթ Ուլլա-
ճա մոնիթաղըր պուլուհան Արիմաթիալը Յովսէփ
կէլիպ՝ ճէսարէթլէ Պիղատոսըն եանընա կիբէրէք :
44 Երսուսըն ճէսէտինի թալէպ էլլէտի : Վէ Պիղա-
տոս անըն վէֆամ էթմիշ ոլտըղընա թէ՛աճճիւլ-
լէ երւզ պաշըլը չաղըրըպ՝ Չօգտան մը վէֆաթ
45 էթտի՛ տէյիւ անա սիւտը՝ էթտի : Վէ երւզպու-
շըտան Էսէպէ՛ է հալէ անլաւմալլ : Ճէսէտի Յովսէփ է
46 պաղըչաւար : Օ տախի քէթէն պէղի սաթըն ալա-
րագ , ճէսէտէ էնտիրիպ անը ոլ պէղէ սարտը , սէ
գալատա օլուլմիշ պիր գապրա գօյուպ՝ գաղըրն
47 գափուսընա պիր թաշ եուվարլատը : Վէ Մադ-

դադարը Մարիամ իւր Յոխեւին Է-լէ-է-է Մարիամ
անըն գօնուլորդը եւրկ պաղը յորը իտի :

ՊԱՊ 46

- 1 Վէ սէպթ կիւնիւ կէշտիրտէն սօնրա , Մադդա-
դարը Մարիամ վէ Յակորոսըն Է-լէ-է-է Մարիամ
իւր Սողովմէ կէլիպ՝ անա սիւրմէյ իւզրէ , պէհար-
- 2 լուր սաթըն ումըշ օլմալարըյլէ , Հաֆթանըն իւք
կիւնիւ , սապահլայըն կիւնէշ տողար իքէն գտպրա
- 3 կէլտիւէր : Վէ պիրի պիրինէ՝ Գապրըն գափուսըն-
տան թուը պիզէ քի՞մ եռվարլայաճագ տըր՝ տէ-
- 4 յօրլար իտի , (Վէ պաղտըղլարընտա թաշը եռ-
վարլանմըշ կէօրտիւէր.) զիրա փէք պէյլիւք իտի :
- 5 Վէ գապրա կիրտիքլէրինտէ , պէյաղ լիպաս կիյ-
միշ սաղ թարաֆտա օթուրուր պիր նէվճիվան
- 6 կէօրմէլէրլիյլէ , հայրան օլտըլար : Ո տախի անլի-
րէ՝ Հայրան օլմայընըզ , սիզ սալպ օլունմըշ հա-
զարէթլի Յիսուսը արայօրսընըզ . գըյամ էթտի ,
պուրտտա տէյիլ տիր , իշթէ անը գօտըղլարը եւր :
- 7 Լաքին սիզ կիտիպ՝ անըն շակիրտլէրի իլէ Պետրո-
սա՝ Ո սիվտէն Էվվէլ Գալիլէայա վարաճագ , սիզէ
տէտիյի կիպի անը օրատա կէօրէճէրսինիզ՝ տէյինիզ ,
- 8 տէտի : Վէ գապրտան չըգըպ գաշտըլար , վէ քէն-
տիլէրինի թիթրէմէ վէ հայրէթ ալմաղլէ գօրգուլա-
րընտան հիշ պիր քիմսէյէ պիր շէյ սէղլէմէտիլէր :
- 9 Վէ Յիւս- հաֆթանըն պիրինճի կիւնիւնտէ ,
սապահլայըն գըյամ էթտիքտէն սօնրա , Էվվէլա՝
տէրուհինտէն եւտի ճինն չըգարմըշ օլտըղը Մադ-
- 10 դադարը Մարիամն կէօրիւնտիւ , Մէրգուսմէ տախի
կիտիպ մուգաւտաէմա անըն իլէ պէրապէր օլանլա-

- րա , եսա չէքիպ աղւամագտա օլտրգլարը հալտէ .
- 14 խապէր վերտի Անլէր իսէ անըն տիրի օլուպ' պունա
կէօրիւնտիւ իւնիւ ի չիթ տիրլէրինտէ , ինանմատրլար :
- 12 Վէ պունտան սօկրա անլէրին իքիսինէ , պիր քե-
յէ երլիւյէրէք կիտէրլէր իքէն , պաշգա հէյ'էթ-
- 13 տէ կէօրիւնտիւ : Անլէր տաթի վարըպ' սա'իրլէրէ
խապէր վերտիրլէր իսէ տէ , պունլարա տաթի ի-
նանմատրլար :
- 14 Անտէն սօկրա օն պիրլէրէ սօֆրատա օթուրու-
լար իքէն կէօրիւնիւպ , գըյամ էթմիշ օլտրգընը
կէօրէնլէրէ ինանմատրգլարընտան տօլպը , իման-
սըցըգլարը վէ գալլլէրինին գաթըլըղը իլին տն-
լէրի թա'ղիր էլլէտի :
- 15 Վէ անլէրէ տէտի քի' Պիւթիւն տիւնեպրա կի-
տիպ' հէր մաթլուգա պէշարէթի վա'պ էտինիզ :
- 16 Իմոն էտիպ վաթիթիզ օլունտն իւլաա պուլաճագ ,
վէ իման էթմէյէն 'ալէյհինէ հիւքմ' օլունաճագ
- 17 տըր : Վէ իմոն էտէնլէր իլէ շու 'ալումէթլէր պե-
րապէր պուլունաճագ , եանի պէնիմ' իսմիլէ ճինն-
լէր չըգարաճագլար , եէնի լիսանլար սեզլէյէճէք-
- 18 լէր . Երլանլար թութաճագլար , վէ միւհլիք շէյ
իշտէլէր տաթի ապլա անլէրէ գարար վերմէյէճէք .
խասթալար իւզէրինէ էլլէրինի գոյաճագլար , տն-
լէր տաթի չիֆա պուլաճագ տոր :
- 19 Իմտի Բապպ [Յիսուս] անլէրէ սեզլէտիքտէն սօկ-
րա , ռեմպա-րէֆ' օլունուպ' Ալլահն ռաղընտա
- 20 ճիւլու էթտի : Անլէր տաթի չըգըպ' հէր եէրաէ
վա'գ էտէրլէր իտի , Բապպ տաթի անլէր իլէ 'տմիլ
օլուպ' պերապէր պուլունան 'ալումէթլէր վաաթ-
թաաըյլէ քէլամը իսպաթ էտէր իտի : Ամին :

Ի Ն Ճ Ի Լ

ՂՈՒԿԱՍԸՆ ԹԱՀՐԻՐԻ ԻԻԶՐԷ

ՊԱՊ 4

- 1 Եւ քաղիւթլու Թեօփիլոս , իպթիտատէն կեօզ-
լէրիլէ կեօրէնդերին վէ քէլամըն խատէմէսի օլան-
2 լարըն , Արամրղտոս սահիճէն միւսէլլէմ օլան նէս-
նէլէրի պիգէ նազլ էթմիշ օլտըղլարընա կեօրէ ,
3 Նիշէ քիմսէլէր աշլէրին թէրթիպլէ թէլիֆինէ
պաշլամըշ օլտըղլարը ճիճէթլէ , սէն տախի էն
էվվէլինտէն Տէր շէյի քէմալ ր տիգգաթլէ թէ-
4 ֆահճիւս էթտիլիմտէն , Սանա թուլիմ օլունան
շէյլէրին հազիգաթլընը պիլմէն իշիւն , սանա ճիւմ-
լէսինի սրրասըլլէ եաղմագ պանա միւնասիպ կեօ-
րիւնտիւ :
5 Սէհուտիլէ մէլիլի Հերովդէսին կիւնդերինտէ ,
Արիա նէվպէթինտէն Զաքարիա նամընտա պիրքեա-
ճին պուլուճուպ գէվճէսի տախի Ահարոն գըղլա-
6 րընտան օլտրագ , իսմի Նդիսալթիթ իտի : Իքիսի
տախի Ալլահըն հուզըլընտա սալիճ օլուպ՝ Բապ-
պըն ճիւմլէ էմրլէր վէ աճքեամընըն պիլա գուսուր
7 իճրասընտա պուլուճուլար իտի : Վէ Նդիսաթիթ
'ազիր օլտըղընտան էվլատլարը օլմայըպ՝ իքիսի տէ
8 իսլլը եաշը իտիլէր : Վէ մէրգում քէնտի նէվ-
պէթի սրրասընտա , Ալլահըն հուզըլընտա քեա-

- 9 հինիք խրտմէթինի իճրաւ Լտեր իբէն , Գեահհինիք
'ատէթի իւզրէ Բապպըն հէյքէինէ կիրիպ' պու-
- 10 խուր եազմազ գուր'ասը քէնտինէ տիւշտիւ : Վէ
գազմըն պիւթիւն ճէմն'աթը տախի պուխուր վազ-
- 11 թընտա խարիճտէ տու'ա էթմէքտէ իբլն , Բապ-
պըն մէլէյի պուխուր մէզպահընըն սազընտա տու-
- 12 րուպ' անա կէօրիւնտիւ : Վէ Ձաքարիա անը կէօ-
րիւնճէ միւզթարիպ օլուպ' քէնտիսինէ գօրգու կէլ-
- 13 տի : Վէ մէլէք անա' Գօրգմա , էյ Ձաքարիա, զի-
րա նիյապըն գապույ օլունմազլէ գէվճէն Եղիսա-
- 14 հաննէա թէմիյէ էտէճէքսին : Վէ սանա մէտեր-
րէթ վէ շատյիւզ օլուպ' անըն վէլատէթինտէն չօգ
- 15 քիմէլէր մկարուր օլաճազ տըր : Զիրա Բապպըն
հուզուրընտա պէօյիւք օլուպ' ասլա շէրապ վէ միւս-
- 16 տէն Բուհ' իւլ Գուտալէ մէմլու օլաճազ տըր : Վէ
պէնի Խարայէլտէն չօգ քիմէլէրի' քէնտիլէրին Ալ-
- 17 լահը օլսն Բապպա տէօնտերիպ , Փէտերյէրին գալպ
լէրինի էվլատա , վէ 'ասրյարր սալիհլէրին 'ազյընա
տէօնտերէք , Բապպա հազըրլանմըշ պիր գազմ
թէհիյէ էթմէք իւզրէ : Եղիանըն րուհու վէ գուտ-
- 18 Ձաքարիա տախի մէլէյէ՝ Պուհու շէտէն պիլէյիմ.
գիրա պէն իխթիյար ըմ, ղէվճէմ տախի խոյլը
- 19 եաշը տըր' տէտի : Վէ մէլէք անա ճէվապէն՝ Պէն
Ալլահըն հուզուրընտա տուրան Գարրիէլ իմ վէ սա-
նա սէօլէյիպ' պու շէլլէրի թէպշիր էթմէյէ իրապ

• Բապպըն 'ինպէթի

- 20 օլունտըմ, վէ իշթէ սէն վագթընտա իթմամ օլունաճագ սեօյլէրիմէ ինանմուտըղըն իչիւն , պուն-
լարըն վուգու՝ պուլաճագը կիւնի տէյին տիլսիզ
օլուպ , սեօյլէմէյէ մուղթէտիր օլմաւաճագսըն՝ տէ-
21 տի : Վէ դավմ Զարարիսայը պէքլէմէքտէ օլուպ՝
հէյքէլտէ կէճիքտիլինի թէ՛տճճիւպ էտիյօրլար
22 իտի : Օ տաթի տըշտըլյա չըգտըգտա , անլէրէ
սեօյլէմէյէ մուգթէտիր օլմատըղընտան , հէյքէլ-
տէ պիր ըիւյա կէօրմիւշ օլտըղընը անլատըլտար . օ
տաթի անլէրէ իշարէթլէր էտիյօր իտի տէ տիլսիզ
23 գալտը : Վէ խըտմէթինին կիւնլէրի թէմամ օլ-
24 մաղլէ , քէնտի խանէսինէ կիթտի : Վէ օյ կիւն-
լէրտէն սօկրա , զէվճէսի Նդիսարիթ համիլէ օլուպ ,
25 Րապպ խալգ տրասընտա հագարէթիմի կիտէրմէք
իչիւն , պոնա հիւան ի նազար գըլտըղը կիւնլէրտէ
պեօյլէ էյլէտի՝ տէյերէք քէնտինի պէշ այ կիլլէտի
26 վէ արթընճը ոյտա մէլէք Գարրիէլ Ալլահ թա-
րաֆընտան , Գալիլեստա վագը՝ Նազարէթ նամ՝
27 պիր շէհրէ , Դաւիթ խանէտանընտան Յ վսէի խ-
մինտէ պիր աստմէ նիշանլը օլան պիր պոքիթինին
նէզտինէ կէօնտէրիլտէ . վէ օլ պաքիթինին խմի
28 Մարիամ իտի : Վէ մէլէք մէրգումէնին նէզտինէ
կէլիպ՝ Ալլամ սանա , էյ լութֆա նա՛իլ օլմուշ
դ-տէրէ , Րապպ սէնին իլէ տիր . սէն նիսա պէյ-
29 նինտէ միւպարէք սին՝ տէտի : Օ իսէ Դէլէյէ կէօր-
տիւքտէ , քէլամընտան միւղթարիպ օլուպ՝ Պու
նա՛սըլ սէլամ օլա՝ տէլիւ թէֆէքքիւր էտէր ի-
30 քէն , Մէլէք անա՝ Գօրգմա , էյ Մարիամ , զիրա
31 Ալլահըն ինտինտէ լութֆ պուլաըն : Վէ իշթէ
համիլէ օլուպ՝ պիր օղուլ տօղուլաճագսըն , վէ ա-

- 32 նա Յիսուս թէսմիյէ էաւսին , Ս պէօյիւք օյուոյ
անա իպն իւլ Միւթա'ալ տէնիլէ ճէք , վէ Բապպ
Ալլա՛հն անա փէտէրի Դաւիթին թախթընը վէրէ ճէք
- 33 տիր : Վէ պէյթ ի Յակոբն իւզէրինէ իլ էլ էպլտ
հիւքիւմէթ սիւրիւպ մէլէքիւթ իւնիւն Նիհայէթի
- 34 օլմայաճապ տրո' տէտի : Մարիամ իսէ մէլէլէ'
Պու նա'սըլ օլա պիլիր , չիւնքի պիր էր պիլմէմ'
- 35 տէտի : Մէլէք տախի տնա ճէվապէն' Անին իւ-
զէրինէ Բուհ իւլ Գուտս կէլիպ , Միւթա'ալըն
գուտրէթի սանա կէսիկ օլաճապ . պու է ճլտէն
սէնտէն տօղաճապ մուգատտէս զաթմ տա-
- 36 խի իպն Ուլլա՛հն տէնիլէ ճէք տիր : Վէ իշթէ
ագրապաճտան օլտն Եղիսարեթ տախի իթմիյար-
ըղընտա պիր օղլա համիլէ օյուպ' պու ոյ օլ տ-
- 37 գիր տէնիլէնին ալթընճր այը տրր . Զիրա Ալլա՛հն
'ինսինտէ հիչ պիր շէյ զսլը ի միւմքին տէլիլ
- 38 տիր' տէտի : Վէ Մարիամ իշթէ Բապպն ճա-
րիյէսի , պանա սեօգիւչէ կէօրէ ճլտուն տէմէսիլէ
մէլէք աիւն նէլտինտէն կիթտի :
- 39 Վէ Մարիամ օլ կիւնլէրտէ գալգրպ' աճէլէ-
թէն տաղլար ճիվարընա , Յուգա շէհրինէ կիտիպ ,
- 40 Զաքարիանըն խանէսինէ կիրէրէք , Եղիսարեթէ
- 41 սէլամ վէրտի : Վէ Եղիսարեթ Մարիամըն սէլտ-
մընը իշթտիյի կիպի , չօճուգ անըն բահմինտէ
սըլրատը , վէ Եղիսարեթ Բուհ իւլ Գուտսլէ մէմ-
- 42 լու օլուպ , իիւքսէք սէսլէ չաղըրարապ տէտի քի'
Սէն նիսա պէյիինտէ միւպարէք սին , վէ սէնին
- 43 բահմինին մահսուլը միւպարէք տիր . Վէ պու պա-
նա նէրէտէն օլտու քի' Բապպըմըն վախտէսի էա-
- 44 շըմա կէլէ : Զիրա իշթէ սէլամընըն տէսի գուլ-

- 45 զրմա տէյտիյի կիպի . շօճուգ բահմիմտէ շատլըզ-
 46 տան սըշրատը : Վէ նէ՝ միւպարէք տիր իմոն էթ-
 47 միշ օլան . զիրա Բապպ թարաֆընտան տնա սէօյ-
 48 լէնիլէն շէյլէր իթմամ օլուհուճագ տըր : Մարիամ
 49 տախի՝ ճանըմ Բապպը թա՝ղիմ էտիպ , Բուհըմ
 50 Խէլապքեսարըմ օլան Ալլահատա շատման օլտու . Զի-
 51 րա ճարիյէսինին էտնա հալինէ նազար գըլտը , վէ
 52 իշթէ շիմտէն սօկրա ճիւմլէ նէսլլէր պանա՝ նէ՝
 53 միւպարէք տէյէճէքլէր . Զիւնքի Գատիր պանա
 54 պկոյիւր շէյլէր էյլէտի . անըն իսմի տախի գուտ-
 55 տուս տըր : Վէ մէրհամէթի նէսլտէն նէսլէ քէն-
 56 տինտէն գօրգանլարըն իւղէրինտէ տիր : Քէնտի
 57 պազուսըյլէ գուտրէթ իպրազ էյլէտի . միւթէ-
 58 քէպպիրլէրի գալպլէրինին էֆըլարընտա փէլ իշան
 59 էյլէտի : Գուտրէթ սահիպլէրինի թախթլարընտան
 60 էնտիրիպ՝ էտնալարը եիւքսէյթտի : Աճ օլտալարը
 61 նի՝մէթլէրլէ սօյուրուպ՝ զէնկինլէրի պօշ կէօնտէր-
 62 տի : Էճտատըմըգա սէօյլէտիյի իւզրէ՝ Աբրահամ
 63 իլէ անըն զիւրրիյէթինէ իլ էլ էպէտ օլան մէր-
 64 համէթի թէգէքքիւր էտիպ , Գուլու Խարայլէ իմ-
 65 տատ էյլէտի՝ տէտի :
 66 Վէ Մարիամ անըն Եանինտա իւշ այ գալտըզ-
 67 տան սօկրա , քէնտի խանէսինէ 'ալտէթ էյլէտի :
 68 Վէ Լոզիսարէթին սօղու-րաճագ վազթը թէմամ՝
 69 օլտըգտա , պիր օղըւլ սօղըւրտու : Վէ գօնշու-
 70 րարը իլէ ագրապասը Բապպըն անա 'ազիմ մէրհա-
 71 մէթ էյլէտիյինի իշիթտիքլէրինտէ , անըն իլէ պէ-
 72 րապէր սէվինիլլէր իտի :
 73 Վէ սէրիգինճի կիւնտէ մա՝սումը խիթոն էթմէ-
 74 յէ կէլիպ՝ անա փէտէրինին խամիլէ Զաքարիա

- 60 Թէսմիյէ Էթտիլէր : Լաքին վալիտէսի ճեվապ վե-
րիպ՝ Խայր : անճադ Յովհաննէս Թէսմիյէ օլունա-
61 ճազ տորր՝ տէտի : Անլէր տախի մերգուաէյէ՝ Աղ-
բապապտա պու իսմլէ Թէսմիյէ օլունմըշ պիր քիմ-
62 սէ Էօգ տորր՝ տէտիլէր : Վէ՝ Նէ՝ իսմլէ Թէսմիյէ օ-
լունմասընը իսմէրսին՝ տէյիւ իշարէթլէ փէտէրին-
63 տէն սիւալ Էթտիլէր : Օ տախի պիր լէվհա իս-
թէլյիպ՝ Խսմի Յովհաննէս տիր՝ տէյիւ Էազաղղըն-
64 տա : Ծիւմլէսի Թէ՝աճճիւպ Էթտիլէր : Վէ Տէ-
ման աղղը վէ տիլի ալըլըպ՝ Ալլահա Տամտ Էտէ-
65 բէք Թէքէյլիւմ էյլէտի : Վէ Էլմրաֆտա Թէմէր-
քիւն Էտէնլէրին ճիւմլէսին զօրգու տիւշիւպ՝ պու
շէյլէրին քիւաֆֆէսի Նէ՝հուտիյէնին պիւթիւն տա-
66 ղիսթանընտա շապ՝ օլարապ : Իշիտէնլէրին ճիւմ-
լէսի՝ Աճէպա պու մա՝սոււմ Նէ՝ օլաճազ տորր՝ տէ-
յէրէք : Է-է-է-է-Բէ իսթըրլարընտա Տըֆլ Էթտի-
լէր : վէ Բապպըն էյի անըն իլէ իտի :
67 Փէտէրի Չարարիս տախի Ռուհ իւլ Գուտայ :
68 մէմլու օլուպ՝ իյհամլէ սէյլէյէրէք տէտի քի, Խ-
րայէլին Ալլահը Բապպ միւպարէք օլսուն , չիւնքի
զաւմընը ղէյարէթ Էտիպ՝ անը ֆիտիյէ իլէ իւլաս
69 էյլէտի : Վէ դատիմտէն պէրու մուգաստէս փէյ-
70 ղամպէրլէրինին տղղըյլէ սէյլէտիյի իւզրէ, Տիւշ-
մէնլէրիմիզուլն վէ պիզէ Տէփ պուղզ Էտէնլէրին
71 էլինտէն իւլտա օլմուգ իւզրէ , Գուլու Դաւիթին
խանէտանընտա պիզիմ իշիւն Դաղիմ պիր իւլաս
72 իզհար էյլէտի : Թա քի Էճտատըմըզա մլրհամէթ
73 Էտիպ՝ քէնտի մուգաստէս Դահտըն , Եանի տիւշ-

- մենչէրիմիդին ելինտէն գուրթուլմըշ օլարագ, [էօմ-
 74 րիւմիւզիւն] ճիւմէ կիւնչէրինտէ, Քէնտի հաւ-
 զուրընտա, գուտսիյէթ վէ սալահէ գօրգուսըզ
 քէնտինէ իպատէթ էթմէմիդի իհասն. էյլէմէք ի-
 75 չիւն, Փէտէրիմիզ Աբրահամա էթտիյի եէմինի
 76 խաթըրա կէթիւրէ, Աէն տաթի, էյ մա'սոււմ,
 Միւթա'սայրն փէյլամպէրի թէսմիյէ օլուսաճագ-
 77 սրն. Զիրա սէն զուլմէթ իլէ էօլիւմ կէօյկիւսինտէ
 օթուրանյարա զիյա վէրմէք վէ ալաղլարըմըր սե-
 լամէթ թարիգինէ կէօթիւրմէք իւզրէ, Ալլահըմը-
 ղըն շէֆղաթ ու մէրհամէթինտէն հաշի սօլան
 կիւնէլ եիւճէլէրտէն զիյարէթիմիզ իչիւն կէլմէք-
 78 լէ, Գալմընա կիւնահարըն աֆլը իլէ օլան խէ-
 79 լասը պիւտիւրմէք իչիւն, Բապպըն եօլարընը հա-
 զըրլամագ իւզրէ անըն էօնիւնտէն կիտէճէքսին,
 80 Վէ մա'սոււմ պէշիւլիւպ րուհտա գուվէթլէ-
 նիւր, վէ Իսրայէլէ զուհուրը կիւնիւնէ տէյին չէօլ-
 լէրտէ տուրուր իտի:

ՊԱՊ 2

- 1 **Օ** կիւնչէրտէ պիւթիւն տիւնեսնըն թահրիր ի
 նուֆուսը իչիւն Գսյսէր Օգոստոս թարաֆընտան
 2 Ֆէրման սիւտուր էթտի, Պու իւք թահրիր կիւ-
 3 րենոս Սիւրիա վալիսի իքէն օլտու, Վէ ճիւմէսի
 թահրիր օլուսմագ իչիւն, հէր քէս քէնտի շէհ-
 րինէ կիտէր իտի:
 4 Իմտի Յովսէփ տաթի Դաւիթին պէյթ ու նէս-
 լինտէն օլմաղլէ, համիյէ օլան նիշանլըսը Մարիամ
 5 իլէ պէրապէր թահրիր օլուսմագ իչիւն, Դալիլ-

ևստան 'Նազարէթ շէհրինտէն Եկեղեցիէ, Բեթ-
լէհէմ տէնիլէն Դաւթին շէհրինէ չըգտը :

6 Վէ անէր որատա իքէն , մերգումէնին տողու-

7 ըտճագ վագթը իմէմամ՝ ոլտըգտա , Խբ ողընը
տողուրտու , վէ անը գումատագլայրպ՝ քէնտիլէլ
խանտա եէր օլմումաղլէ , եկմիքտէ կամըրտը :

8 Վէ ոլ ճիվարտա , օլտաա գալըպ սիւրիւլէրինի

9 կէճէլէյին պէրլէյլն շօպանլար վար իտի : Վէ իշ-
թէ Բապպըն մէլէյի ի պէրլէրինէ կնիպ՝ էթրաթ-
լարընտա Բապպըն ճէլալը զիյա վէրմէլլէ , զիյա-

10 տէսիլլէ գօրգարլար : Վէ մէլէք անլէրէ՝ Գօրգ-
մայլնըզ , զիյա իշթէ պիւթիւն գալմա վուգու՝
պուլաճագ 'ապիմ' պիր մէսէրրէթի սիգէ թէպշիր

11 էտէրիմ՝ Չիւքի սիգէ պու կիւն Դաւ իմին շէհ-
րինտէ Մէսիհ վէ Բապպ օլան Թէլապքետը տողմուշ

12 տըր : Վէ գումատագլանմըզ վէ եկմիքտէ կամար
պիր միստու՝ պուլմանըզ սիգէ իիշան օլաճագ տըր՝

13 տէտի : Վէ անարզըն մէլէք իլէ պէրապէր ճիւնուալը
սէմալիլէնին պիր ճիւմ'հուրը հագըր պուլուհուպ՝

14 Ալլահա սէնա էտէրէք , Էն երւճէլէրտէ Ալլահա
համա , եէր իւզէրինտէ սէլամէթ , ատէմլէրտէ
հիւսն ի ըիզա՝ տէտիլէր :

15 Վէ մէլէքլէր կանլարընտան սէմայա չըգտըզլա-
րընտա , օլ շօպանլար պիրիպիրինէ՝ Շիմսի Բեթ-
լէհէմէ գատար վարըպ , Բապպըն պիգէ պիլտիր-

16 տիլի պու վագը'սյը կէօրէլիմ՝ տէտիլէր : Վէ 'ա-
ճէլէթէն կիտիպ՝ Մարիամ իլէ Յովսէփի վէ եէմ-

17 իքտէ կաման միստումը պուլտըլար : Վէ կէօր-
տիւքտէն սօկրա , պու միստումըն հագգընտա քէն-
տիլէրէ սէզլէնիլէն շէյի էթրաֆա իշըր էթտիլէր :

- 18 Վէ իշիտէնլերին ճիւմլէսի չօպանլարըն քէնտիլէ-
րէ օէօյլէտիլլերի շէյլերէ թէ'աճճիւպ էթտիլլեր :
- 19 Մարիամ ստիի պու շէյլերին ճիւմլէսինի գապլին-
20 սէ թէֆլքքիւր էտերէր ճըֆղ էտեր իտի : Վէ
չօպանլար՝ քէնտիլլերինէ սէօյլէնիլտիյի վէճճլէ ,
իշիտիպ կէօրտիւքլլերի ճիւմլէ շէյլերտէն տօլպը
Այլահա համառ աւ սէնա էտերէք 'ալտէթ էթտիլլեր :
- 21 Վէ մա'սումըն խիթանը իշիւն սէրիլ կիւն թէ-
մամ օլտըգտաւ , օ տահա աւ րահմիտէ մէվճուտ
օլմաղտան էլվէլ մէլէք թարաֆընտան թէսմիյէ
օլունտըղը իւզրէ Յիսուս թէսմիյէ օլունտաւ :
- 22 Վէ Մովսէսին շէրի'աթը մուճէպինճէ տնլերին
թաթճիւր կիւնլերի թէմամ օլտըգտաւ , Հէր իլք
տօղան էրքէք չօճուգ Բապպա մուգատտէս տէնի-
23 լէ' տէյիւ , Բապպըն շէրի'աթընտա եազըյտըղը
24 իւզրէ մա'սումը Բապպա թաղտիմ էթմէք , Վէ
Բապպըն շէրի'աթընտա պիր չիֆթ գումրու , եա-
խօտ իքի կէօյէրճին եալրուսը պույուրըլտըղը իւզ-
րէ , գուրպան 'արղ էթմէք իշիւն անը Նրուսա-
ղէմէ չըգարտըլար :
- 25 Վէ իշթէ Նրուսաղէմտէ Սիմէոն իսմինտէ սալիհ
վէ էհլ ի թաղվա պիր ատէմ պուլունուպ՝ Իսրա-
յէլին թէսէլլիսինէ մունթաղըր օլարապ , Բուհիւլ
26 Գուտս անըն իւզէրինտէ իտի : Վէ Բապպըն Մէ-
ոիհինի կէօրմէյինճէ էօլիւմ կէօրմէյէճէյի՝ Բուհ
իւլ Գուտս թարաֆընտան քէնտիլլերինէ վահի օ-
27 լունմը իտի : Վէ շէրի'աթ 'ատէթի իզթիզասը-
նը հազգընտա իճրա էթմէք իւզրէ՝ վալիտէյնի
մա'սում՝ Յիսուսը իշերի կէթիլտիլլերինտէ , մէզ-
քիւր տախի Բուհըն տէլալէթիյէ հէյքէլէ կէիւպ :

- 28 Անը գուճաղընա ալտրազ՝ Ալլահա համոտ էտիպ ,
 29) Եւ Բապա , շիմարի սենին քելամընա կէօրէ գուլը-
 30 Նը սէլլամէթլէ սալը վերիբսին . Ձիրա կէօղլէրիմ
 31 Նէփ միլլէթլէր հուզուրընտա , Թա'իֆէլէրին թէն-
 վիւրի իչիւն իուր , վէ գալմըն Խարայէլէ շան օլմազ
 32 Իւզրէ , Հազըրլատըղըն խէլատընը կէօրտիւ տէտի
 33 Վէ վալիտէսի իյէ Յօվսէփ անըն հազըրնտա
 սէօլլէնիլէն շէյլէրէ թէ'աճճիւպ էտէրլէր իտի :
 34 Որմէն տախի անլէրէ խայր տու'ա էտիպ անըն
 վալիտէսի Մարիամա տէտի քի' Իշթէ պու ժաւա
 Խարայէլտէ չօգ քիմէլէրին տիւշմէսի վէ գալպմա-
 սը իչիւն վէ 'ալէյհնտէ սէօլլէնիլէն պիր 'ալա-
 35) մէթ օլմազ Իւզրէ գօնուլմըշ արր . (Վէ սէնին
 քէնտի ճանընպ տախի պիր գըլըճ կէչլէք .) Թա
 քի չօգ գալպլէրին էֆքեարը քէշֆ օլուհա :
 36 Վէ Ասեր սըպթընտան՝ Փանուէլին գըլը Աննա
 նամ պիր Նէպիլէ վար իտի . մերգոււմ խայր եաշ-
 ւը ոլուպ պէքեարէթի վազթընտան եւտի ելլ գօ-
 37 ճա իյէ եաշամըշ օլուպ , Թազրիպէն սէքսէն տէօրթ
 սէնէտէն պէրու տուլ գալարազ , կէճէ կիւնտիւզ
 օրուճ վէ տու'ա իյէ 'իպատէթ . էտէրէք Նէլքէլ-
 38 տէն սլըրլմազ իտի : Օ տախի օ սա'աթտա հազըր
 պուլուհուպ՝ Բապա համոտ էտէրէք , Երուսաղէմ-
 տէ խէլասա մուհիթազըր օլանլաօըն ճիւմլէսինէ
 անըն հազըրնտա սէօլլէր իտի :
 39 Անլէր տախի Բապըն շէրի'աթը միւճէպինճէ
 ճիւմլէ վաճիպ օլան շէյլէրի իճրա էթտիքտէն
 սօնրա , Գալիլէայա քէնտի շէհրլէրի Նազարէթէ
 40 'ալտէթ էթտիլէր : Մա'սոււմ տախի պէօլլէրիւպ
 վէ [րուհտա] գուլվէթլէնէրէք վէ հիքմէթլէ յիւր

- լու ուրազ . Այլահըն լուծ ֆու սնըն իւզերինտե իտի :
- 41 Վէ սնըն վալիտէյնի հէր սէնէ պասեք պայրա-
- 42 մընտա . Երուսաղէմէ կիտերլէր իտի : Վէ Յէ---
 օն իքի եաշընտա իքէն , սնլէր պայրամըն 'ատէ-
- 43 թի իւզրէ Երուսաղէմէ յրգտըլար , Վէ կիւնլէրի-
 նի թէմամ էտիպ 'ավտէթ էթտիքլէրինտէ , չօ-
 ճուգ Յիսուս Երուսաղէմտէ գալտը . վէ 'Յովսէփ
- 44 իլէ վալիտէսի' պուճու պիլմէյէրէք , Եօլտաշտը
 տարաւնտա տըր' զաննըյէ պիր կիւնլիւք եօլ
 կիթմիշլէր իքէն , սնը ագրտպա իլէ աշինալտը-
- 45 նըն տրատընտա տրատըլար իսէ տէ , Պուլմամաղէ ,
- 46 սնը արպարազ Երուսաղէմէ տէօնտիւլէր : Վէ
 իւշ կիւնաէն ոսկրա , տնը հէյքէլտէ մու'ալլիմլէր
 տրատընտա օթուրմագտա վէ տնլէրի տիկլէյիպ
 տիլէրէ սիւ'ալլէր իրատ էթմէքտէ պուլտըլար :
- 47 Վէ սնը իշիտէնլէրին ճիւմլէսի տախի տիրայէ-
 թինէ վէ ճէվապլարընա հայրէթտէ գալըլար իտի :
- 48 Վէ սնը կէօրտիւքլէրինտէ հայրան օլուպ վալի-
 տէսի աւա' Էյ օղուլ , պիզէ նի'չիւն պէօյէ էթ-
 տին . իշթէ փէտերին վէ պէն էլէմ չէքէրէք սէնի
- 49 տրպօր իտիք' տէտի : Օ տախի տնլէրէ' Պէնի
 նի'չիւն տրպօր իտինիպ . Փէտերիմին Ղէյինտէ
 պուլուճմագլըրմ վաճիպ իտիյինի պիլմէ՞ղ մի
- 50 իտինիզ' տէտի : Վէ տնլէր քէնտիլէրէ սեյլէտիյի
- 51 սէօզիւ ֆէհմ' էթմէտիլէր : Օ տախի տնլէր իլէ
 պերտպէր էնիպ 'նագարէթէ կէլտի , վէ տնլէրէ
 իթա'աթ էտէր իտի . վալիտէսի տախի պու սէօզ-
 լէրին ճիւմլէսինի գալպինտէ հըֆը էտէր իտի :

52 Վէ Յիսուս հիքմեթ վէ գամեթտե վէ Ալլահն
վէ ինսանըն հիւան ի նազարընտա իլէրիլէմէտէ իտի:

ՊԱՊ 3

- 1 Վէ Տիրերիոս Գայսերին սայթանաթընըն օն պէ-
շինճի սէնէսինտէ, Պոնտոսյը Պիղատոս Նէհուաիյէ
վալիսի, վէ Հերովդէս Գալիլէանըն ըէ'իս էր ըուպ'ը,
վէ գարնտաշը Փիլիպպոս Լիտուրիա իլէ Տրաքունիս
տիյարընըն ըէ'իս էր ըուպ'ը, վէ Լիւստոնիա Արի-
- 2 լէնանըն ըէ'իս էր ըուպ'ը, Վէ Աննա իլէ
Կայիափա քեսհին ի ա'զամ օլտըգլարը վադըթտա
պէրըիյէտէ Զաքարիոնըն օղլու Յօվհաննէսէ Ալլա-
- 3 հըն քէլամը կէլտի: Օ տաիի Ռորդանան ճիվա-
ընտա վադը՝ ճիւմլէ մոհայլէրէ կէլիպ՝ կիւնաս-
լարըն՝ աֆվը իլիւն թէվպէ վաֆթիդինի վա'զ է-
- 4 տէր իտի: Նիթէքիմ Եսայի փէյլամպէրին քէ-
լամլարընըն քիթապընտա՝ Բապպըն եօլընը հազըր-
- 5 լայըպ, թարիգլէրինի տօղրուլարընը: Հէր տէրէ
տօլըւպ՝ հէր տաղ վէ թէփէ ալշապլանաճաֆ,
էյրիլէր տօղրու վէ սարփ եօլլար տիւզ օլաճաֆ
- 6 տըր: Վէ ճիւմլէ պէշէր Ալլահն իւլաաընը կէ-
րէճէք տիր՝ տէյէրէք, պէրըիյէտէ նիտա էտէնին
սէտասը՝ տէյիւ եազըլմըշ տըր:
- 7 Իմտի քէնտի էլիլլէ վաֆթիդ օլունմաղա յըգըպ
կէլէն ճէմս'աթլարա՝ էյ էնկերէք նէպի, կէլէ-
ճէք զազապտան գաշմաղը սիզէ քի'մ կէօսթէրտի:
- 8 Իմտի թէվպէյէ լայըգ սէմէրէ հուսուլէ կէ-
թիլինիդ: Վէ քէնտի քէնտինիզէ՝ Փէտէրի-
միզ Աբրահամ տըք՝ տէմէյէ պաշլամպընըն,

- զիրա սիզէ տէրիմ քի Ալլահ Աբրահամա շու
 թաշարտան ղիլէ էվլատ վիւճուտէ կէթիր-
 9 մէյէ գատիր տիր : Հէմ տախի հալա պալ-
 թա աղաճլարըն քէօքիւնիւն եանընա գօնուլմըշ
 արը . իմտի էյի մէյվէ վէրմէյէն հէր աղաճ քէ-
 10 սիրիպ աթէշէ աթըրք տէր իտի : Ճէմա'աթ տա-
 խի Պու սուրէթտէ պիզ նէ՞ իշլէյէլիմ" տէյիւ
 11 անսէն սիւալ էթտիլէր : Ա տախի անլէրէ ճէվա-
 պէն իքի էնթարիսի օլան , պիրիսինի օլմայանա
 վէրսիւ . թա'ամը օլան տախի պէօյլէ էյլէսին
 12 տէտի : Վէ վաֆթիզ օլուռմազ իւզրէ կէօմրիւք-
 ճիւլէր տախի կէլիպ անա' էյ մու'ալլիմ , նէ՞
 13 իշլէյէլիմ" տէմէյէրի իւզէրինէ , Սիզէ էմը օլու-
 նանուան զիյատէ պիր շէյ թալէպ էթմէյինիզ
 14 տէտի : 'Ասքէրլէր տախի Պիզ տէ նէ՞ իշլէյէլիմ"
 տէյիւ անա սօրտըլտը . վէ անլէրէ' Քիմէյէ
 զուլմ էթմէյինիզ , վէ իֆթիրա պիրլէ զատը էթ-
 մէյինիզ , վէ 'իւլիւֆէնիզէ գանա'աթ էյլէյինիզ
 տէտի :
 15 Վէ գուվմ - ինթիզարտա օլուպ ճիւմլէսի Յով-
 հաննէսին հազգընտա' 'Աճէպա Քիրստոս պո'ւ մը
 տըր' տէյիւ գալպլէրինտէ թէֆէքքիւր էտէրլէր
 16 իքէն , Յովհաննէս ճիւմլէսինէ ճէվապէն' Ներյի
 պէն սիզի սու իլէ վաֆթիզ էտիյօրըմ , ամմա
 պէնտէն տահա գուտրէթլի օլան կէլիյօր , քի պէն
 անըն պլազ գալլարընըն թառմասընը շէօզմէյէ
 լպրգ տէյիլ իմ . օ սիզի Ռուհ իւլ Գուստ վէ
 17 աթէշլէ վաֆթիզ էտէճէք տիր : Խապտօր տախի
 էլինտէ օլուպ' քէնտի խարմանընթ թէմմիլլէ սա-
 վուրաբազ , պուզտալը անպարընա տէվլիրիպ' սա-

- մանը իսկ սենյակէլ ամէնէն ետեալմագ տըր' տէտի :
- 18 Պէտքէնէ տասնա պաշտա նիշէ շէյլէր գազմա նա-
սիտամ էտիպ' թէպէր էտէր իտի :
- 19 Վէ բէ իս էր բուպ' Հերովդէս' գարնտաշը [Փի-
լիպպոսըն] զէվճէսի Հերովդէստան , վէ Հերովդէ-
սին էթմիշ օլտըղը ճէփ Ֆէնայրգլարտան տօլսյը
Յովհաննէս թարաֆընտան թաղպիճ էտիլմէքլէ ,
- 20 Ճիւմլէսինին իւղէրինէ անը հապսխանէյէ ամմաղը
տախի 'իլավէ էթտէ :
- 21 Վէ խալըն ճիւմլէսի վաֆթիղ օլտնտըղը սը-
րատա' Յիսուս տախի վաֆթիղ օլտնտապ տու'ա
- 22 էտէր իքէն , կէօք աշըլըպ , բուճ իւլ 'Իուտս անըն
իւղէրինէ ճիսմի ճէյ'էթլէ կէոյէրճին կիպի նագիլ
օլտու , վէ կէօրտէն' Սէվկիւլիւ(Ողլըմ' սէն սին , սէն-
տէն բաղի իմ' տէյիւ պիր սէտա վուգու' պուլտու :
- 23 Վէ Յիսուս քէնտիսի թագրիպէն օթուղ ետաշը-
նա կիրմէյէ պաշտաղ , վէ վանն օլտնտըղընա
- 24 կէօրէ իպն ի Յովսէփ , իպն ի Հեղի , իպն ի Մա-
տաթ , իպն ի Ղեւի , իպն ի Մեղքի , իպն ի Յան-
- 25 նէ , իպն ի Յովսէփ , իպն ի Մատաթիա , իպն ի
Ամոփս , իպն ի Նաւուժ , իպն ի Եսդի , իպն ի
- 26 Նանդէ , իպն ի Մատաթ , իպն ի Մատաթիա , իպն
27 ի Անճէի , իպն ի Յովսէփ , իպն ի Յուգա , իպն ի
Յովհաննա , իպն ի Բեսա , իպն ի Զօրաբաբէլ ,
- 28 իպն ի Սաղաթիէլ , իպն ի Ների , իպն ի Մեղքի ,
իպն ի Ադդի , իպն ի Կովսամ , իպն ի Եղմովգադ ,
- 29 իպն ի Էր , իպն ի Յովսէս , իպն ի Եղիազար , իպն
30 ի Յովրիմ , իպն ի Մատաթ , իպն ի Ղեւի , իպն ի
Սիմէօն , իպն ի Յուգա , իպն ի Յովսէփ , իպն ի
- 34 Յոֆնան , իպն ի Եղիազիմ , իպն ի Մեւեա , իպն ի

Մայնան, իպն ի Մատաթա, իպն ի Նաթան, իպն
 32 ի Իսաի, իպն ի Յեսսե, իպն ի Ովբեդ, իպն ի
 33 Բոոս, իպն ի Սաղմոն, իպն ի Նաասոն, իպն ի Ա-
 մինադար, իպն ի Աբամ, իպն ի Եթրոն, իպն ի
 34 Փարէս, իպն ի Յուդա, իպն ի Յակոբ, իպն ի Ի-
 սահակ, իպն ի Աբրահամ, իպն ի Թարա, իպն ի
 35 Նաբոփ, իպն ի Սերուգ, իպն ի Ռաբաւ, իպն ի
 36 Փաղէկ, իպն ի Եբեր, իպն ի Սաղա, իպն ի Կայնան,
 իպն ի Արփաքսատ, իպն ի Սէմ, իպն ի Նոյ, իպն ի
 37 Ղամէք, իպն ի Մաթուսողա, իպն ի Ենոք, իպն ի
 38 Յարէդ, իպն ի Մադաղիէլ, իպն ի Կայնան, իպն ի
 Ենոք, իպն ի Սէթ, իպն ի Ադամ, իպն Ուլլահ իտի:

ՊԼՊ 4

- 1 Վէ Յիսուս Րուհ իւլ Դուտալէ մէմլու օլարագ,
 Յորդանանտան 'ապտէթ էտիւլ' Րուհըն ռէվգիլլէ
- 2 պերրիլէլէ կիթաի. Վէ Շէյթան թարաֆընտան
 գորդ կիւն թէճրիպէ օլոււարագ, օլ կիւնլէրտէ
 հիշ պիր շէյ Եմէտի, վէ մէզքիւր միւտտէթին
 թէմամընտա նիհայլէթ աճըգտը:
- 3 Վէ Շէյթան անա՝ էկէր իպն Ուլլահ իտէն,
- 4 էմր էթ, շու թաշ էքմէք օլտուն տէտի: Յիսուս
 տաիի անա ճէվսպէն՝ ինսան էայրնրդ էքմէքլէ
 եաշամագ, անճագ Ալլահըն հէր պիր քէլամըլլէ
 Խուր տէյիւ Եազըլմըշ տըր տէտի:
- 5 Վէ Շէյթան անը Եիւքսէք պիր տաղա չըգա-
 րըպ պիր անտէ անա տիւնեանըն ճիւմլէ մէմալի-
- 6 քինի կէօսթէրտի: Վէ Շէյթան անա՝ ճիւմլէ
 պու հիւքիւմէթի վէ անլէրին շանընը սանա վէ-

- րէյիմ՝ զիրաւ պանաւ թէլալիմ օլոււմըշ տըր , պէն
7 տախի քիմէ իսթէրսէմ վէրիւրիմ . իմաթ Լկէր ռէն
պանաւ սէճտէ գըլաւր իռէն , ճիւմլէսի աէնին օլ-
8 սոււն՝ տէտի : Վէ Յիսուս անա ճէվապէն՝ [Արտը-
մա չէքիլ , էյ Շէյթան , զիրա] Ալլահըն օլան
Բապպա սէճտէ գըլաւրն , վէ եալընըզ անա 'իպա-
տէթ էտէօին՝ տէյիւ եազըլմըշ տըր՝ տէտի :
- 9 Վէ անը Երուսաղէմէ կէօթիւրիւպ Տէյքէլին
պուրճու իւզէրիւտէ տուրտուրարագ անա՝ Էկէր
Իպն Ուլլահ իսէն , քէնտիկի պուրատան աշաղը
10 աթ Զիրա՝ Սէնի Տըֆզ էթմէք իւզըրէ՝ սէնին
հազգընտա քէնտի մէլէքլէրինէ թէնպիս էտէճէր .
- 11 Վէ անլէր տախի այաղըն թաշա չարփմամասը լի-
չիւն սէնի էլլէրի իւզէրիւտէ գալտըրաճազլտը .
- 12 տէյիւ եազըլմըշ տըր՝ տէտի : Վէ Յիսուս անա
ճէվապէն՝ Ալլահըն օլան Բապպը թէճրիպէ էթ-
13 մէյէօին , Դէյի- սէօյլէնիլմիշ տիր՝ տէտի : Վէ
Շէյթան ճիւմլէ թէճրիպէլէրի թէմամ էթտիք-
տէն սօկրա , պիր միւտտէթ անտէն ալըրլտը :
- 14 Վէ Յիսուս Բուհըն գուվվէթիլլէ Գալիլէսոյա
'ալտէթ էտիպ՝ էթրաֆտա օլան ճիւմլէ մահալլէ-
15 րէ շէօհրէթի շայ՝ օլտու : Վէ քէնտիսի անլէրին
սինաղօղալընտա թա'լիմ էտիպ՝ ճիւմլէ թարա-
ֆընտան թա'զիմ օլոււնուր իտի :
- 16 Վէ փէրվէրտէ օլտըղը Նազարէթէ կէլտի , վէ
'ատէթի իւզըրէ սէպթ կիւնիւնտէ սինաղօղա կի-
17 րիպ՝ օգումաղա քալգտը : Վէ անա Եսայի փէյ-
ղամպէրին քիթապը վէրիլտի . օ տախի քիթապը
18 աշտըգտա , Բապպըն Բուհու իւզէրիմտէ տիր ,
չիւնքի պէն՝ Դուգարոյա պէշարէթի թէպշիր էթ-

- մէք իշխան մէսհ էտիպ՝ դաւալի միւնքէսիր ուանլա-
րա շիֆա վէրմէք, զէ էսիրլէրէ՝ հուրրիյէթի,
վէ քէօրլէրէ՝ կէօղլէրին ալըյմաաընր ի՛լան էթ-
մէք, վէ զուլմ ալթընտա էշիլէնլէրի ալաալըզլէ
19 սալը վէրմէք, Վէ Բապպըն մազպուլ սէնէսինի
ի՛լան էթմէք իշխան իրսալ էյլէտի՝ տէյիւ եազըյ-
20 մըշ ոլսու մահալի պուլտու, Վէ քիթապը գա-
փալըպ խըտմէթ ճիյէ վէրէրէք օթուրտու, վէ սի-
նաղօղտա պուլտուանլարրն ճիւմլէսինին նազարը
21 տիգգաթը անըն իւզէրինտէ իտի, Օ տախի անլէ-
րէ՝ Պու թահրիբաթ պու կիւն գուլազլարընըզ
իշիթտիյի հալտէ իթմամ օլուանմըշ տըր՝ տէմէյէ
22 պաշլատը, Վէ ճիւմլէսի անա շէհաաթէթ էտիպ՝
անըն ոզղընտան սաաըր ոլան լաթիֆ քէլամլարա
թէ՛աճճիւպ էտէրէք՝ Պու Յովսէփին ողլու տէյթլ
23 մի տիր՝ տէրլէր իտի, Օ տախի անլէլէ՝ Լլալթթէ
սիզ պանա՝ Լլ ՚հէրիմ, քէնտիկէ շիֆա վէր՝
թէմսիլինի սէօյլէյէ ճէքսինիզ, Ասափառնայուամտ
վուգու՝ պուլարղընը իշիթտիյիմիզ շէյլէրի պու-
րատա քէնտի վաթանըկտա տախի իճրա էյլէ ԴԵ-
24 յէճէ+-ի՛նլ տէտի, Վէ՝ Հագիգաթէն սիլէ տէրիմ
քի՝ Հիշ պիր փէյղամպէր քէնտի վաթանընտա
25 մազպուլ տէյիլ տիր, Վէ հագիգաթէն սիզէ
տէրիմ քի՝ Նղիանըն կիւնլէրինտէ կէօք իւլ երլ
վէ ալթը սյ գափանմաղլէ պիւթիւն եէրտէ՝ ազիմ
գըթլըդ վազը՝ օլտըղը զէման, Իսրայէլտէ չօգ-
26 տու գաըրլար վար իտի իսէ տէ, Եղիա Սիգոնա
թապի՝ Սարեփթատա օլան պիր տու գաըրտան
մո՛տա անլէրին հիշ պիրիսինէ կէօնաէրիմէտի,
27 Վէ Իղիսէ փէյղամպէրին զէմանընտա, Իսրայէլտէ

- չօգ ճիւղամբլար վար իտի իսէ տէ , Սիւրիայը
Նէեմանտան զայրի անլէրտէն պիրի թաթհեր օ-
- 28 լուենասար տէտի : Վէ սինաղօղտա պուլուանլա-
րըն ճիւմլէօի պուենու իշիթտիքտէ , փիւր զազապ
- 29 ոլարագ . Գալգտըլար վէ անը շէհրտէն չըգարըպ'
անը սչաղը ամմագ իւզրէ շէհրլէրինին պինա օ-
- 30 լուենորգը տողըն ուչրուժընա կէօթիւրտիւլէր : Օ
իսէ արալարընտան կէչիպ կիթտի :
- 31 Վէ Գալիլէասա վազը՝ Կափառնայուժ՝ շէհրինէ
էնիպ՝ սէպթ կիւնլէրինտէ անլէրէ թալիմ էտէր
- 32 իրէն : Քէլամը հիւքմիւ ոլարղընտան՝ թալիմինէ
33 հայրան զալրլար իտի : Վէ սինաղօղտա , տէրու-
նինտէ նափաք ճինն բուհու օլուն պիր տտէժ պու-
- 34 լուենուպ՝ էիւքսէք սէպլէ պաղըրարագ , Պրագ , սէ-
նին պիղիմ իլէ նէ՞ իշին վար , էյ Նազարէթի Յի-
սուս , պիղի Նէլաք էթմէր իշիւն մի կէլտին . սէնին
քիմ իսիլինի պիլիւրիմ , Ալլահըն Մուգատտէսի սին՝
- 35 տէտի : Վէ Յիսուս անը ազարլայըպ՝ Սիւքիւթ էլլէ
վէ անտէն չըգ՝ տէմէսի իւզլէրինէ ճինն անը օր-
թայա ամթըպ՝ պիր զարար վէրմէքսիղին ահաէն
- 36 չըգտը : Վէ ճիւմլէսինէ հայրլէթ կէլէրէյ՝ Պու նէ՞
քէլամ տըր , քի նափաք բուհրարա հիւքիւմէթ վէ
գուտրէթլէ էմր էթմէսիլլէ չըգարլար՝ տէլէրէք
- 37 արալարընտա սէզլլէշիլլէր իտի : Վէ անըն շէօհ-
րէթի պիւթիւն ճիւվար օլուն մահալլէրէ շայ՝ օլուու :
- 38 Վէ սինաղօղտան գալգըպ՝ Սիմոնն խանէսինէ
կիրտի . վէ Սիմոնն գայն վալիտէսի շիտտէթի
հիւմմայա թու.թ ուլմըշ օլմասըլլէ , անլէր տալի
- 39 մէրգու մէ իշիւն անա բէճա էթտիլէր : Օ տալի
իւզլէրինէ տուրուպ՝ հիւմմայը ազարլատըգտա :

անտէն հիմա տէ՛ֆ՝ օլտու - մերգումէ տախի տէր
'ազապ գալգըպ՝ անլերէ խըտմէթ Լիթտի :

- 40 Վէ կիւնէշ պաթտըգտա , հէր քիմին մուխթէ-
լիֆ մարազլարա կիրիֆթար օլմուշ խաթասը վար
խսէ , եանընա կէթիրտի օ տախի հէր պիրինին իւզէ-
41 րինէ էլլերինի զօյարագ անլերէ շիֆա վերտի : Վէ
չօգ քիմնէլերտէն ճիննլէր տախի չըգըպ պաղըրա-
րագ՝ Աւն (Քրիստոս) Լպն Ուլլահ սըն՝ տերլէր իտի .
վէ անլերի ազարլայրպ՝ սէօյլէմէյէ պրագմազ իտի ,
զիրա քէնտինին Քրիստոս իտիյինի պիլիլէր իտի :
42 Վէ կիւնտիւզ օլտըգտա , չըգըպ պէնապան պիր
մահալէ կիթտի - վէ խալգ անը տարայարագ թա
եանընա կէլիպ՝ քէնտիլէրինտէն կիթմէմէսի իչիւն
43 անա իպրամ էթտիլէր իսէ տէ : Անլերէ՝ Ալլահըն
մէլէքիլթիւնիւ սա՛իր շէհրլէրտէ տախի թէպչիր
էթմէքիլիլմ՝ կերէկ տիր : զիրա պուռու իչիւն իր-
44 սալ օլուհտըմ՝ տէտի : Վէ Գալիլեանըն օինաղօղ-
լարընտա վա՛ղ էտէր իտի :

ՊԱՊ 5

- 1 Վէ խալգ Ալլահըն քէլամընը տինկէմէք իչիւն
անը սըգըշաքըրարագ քէնտիսի Գիննեստրէթ կէօ-
2 լիւնիւն քէնարընտա տուրտըղը սըրատա , Լէօլիւն
քէնտրինտա իքի գայըգ տուրտըղընը կէօրտիւ .
պալըգ ճըլար իսէ չըգմըշ օլուպ՝ աղլարընը եըյ-
3 գայօրլար իտի : Վէ գայըգլարտան պիրինէ , եա՛նի
Սիմոնն Գալէլէ կիրիպ՝ գարատան պիր ազ աչըլ-
մատրնը անտէն թալէպ էտէրէք , օթուրուպ գա-
լըգտան խալգա թա՛լիմ էյլէտի :

- 4 Վէ քէյամտան Ֆարիդ օլտրգատա , Սիմոնա՝ էն-
կինէ աշլլըդ աղլարընըզը ալ իշին ալթընըզ տէ-
5 տի : Սիմոն տախի անա ճէվապէն՝ Եա մուալլիմ ,
պիւթիւն կէճէ շալըշտրգ իսէ տէ , պիր շէյ թու-
թամատրգ . լաքին սէնին սէօգիւնլէ աղը աթայըմ՝
6 տէտի Վէ պուշու եափտըզլարընտա քիւլլիյէթլի
պալըգ շէվիրտիլէր . վէ աղլարը երթըլմաղլէ .
7 Սէրիպ քէնտիլէրինէ եարտըմ էթմէլէրի իշին .
տիկէր գալըգատա օլան օրմաղլարընա իշարէթ էթ-
տիլէր . անլէր տախի կէլիպ՝ գալըզլարըն իքիսի
8 նի պաթմադ տէրէճէսինէտէք տօլտուրտըլար : Վէ
Սիմոն Պետրոս պուշու կէօրմէքլէ , Յիսուսըն տիգ-
լէրինէ տիւշիւպ՝ Եա Բապպ , պէնտէն ալըրլ . զի-
9 րա պէն կիւնաճքետար ատէմ իմ՝ տէտի : Ձիրա
պալըզլարըն ավլանըշընտան տօլպը օ վէ պէրա-
10 պէրինճէ օլանլարըն ճիւմլէսի , Վէ Սիմոնըն օր-
թագլարը Ձերեդէոսըն օղուլարը Յափորոս իլէ
Յովհաննէս տախի հայրէթէ տիւշտիւլէր . վէ Յի-
սուս Սիմոնա՝ Գօրգմա , պուշտան պէզլէ ինսան
11 ավճըսը օլաճագսըն՝ տէտի : Վէ գալըզլարը գա-
րայա շէքտիքտէն սօկրա , հէր շէյի պրազըպ
անըն արտը սըրա կիթտիլէր :
12 Վէ քէնտիսի շէհրլէրին պիրինտէ իքէն , իշթէ
ճիւզամլէ տօլու պիր ատէմ վար իտի , վէ Յիսու-
սը կէօրտիւլիւ կիպի , Էիւզիւ գօյուն գափանըպ
անա եալվարարագ՝ Եա Բապպ , Էկէր իսթէրսէն ,
13 պէնի թաթհիր էթմէյէ գատիր սին՝ տէտի : Օ
տախի էլինի ուզատըպ անա տօգոււնարագ՝ Իսթէ-
րիմ , թահիր օլ՝ տէտի . վէ տէր՝ ագապ ճիւզա-
14 մը տէֆ՝ օլտու : Վէ անա՝ Քիմսէյէ սէզլէմէ , լա-

- քին կիտիպ՝ քենտինի քեահինե կեսթեր , վէ
անկերէ շէհատեթ ումադ իւղրէ , թաթ հիրին իչիւն
Մովսէսին պուլուրտըղ վէճէլէ թադտիմէյի թագ-
- 15 տիմ էյլէ տէյիւ թէնպի՝ էյլէտի • Վէ տնըն
շէօհէթի վիյատե շայ՝ ուլուպ՝ աւ տինկէմէք վէ
տնըն էյիյլէ խասթալըգլարընտան , շի՛նու պուլմագ
- 16 իչիւն շօգ խոյգ ճէմ՝ ուլուր իտի , Գենտիսի իսէ
շէօլէրէ չէքիյիպ տու ա էտեր իտի :
- 17 Վէ կիւնկերին պիրինտէ քենտիսի թա՛լիմ էթ-
մէքտէ իքէն , Երուսաղէմ իլէ Լէհուտիյէ վէ Գա-
լիլեանըն հէր պիր քէօյիւնտէն կէլմիշ օլտն Ֆերի
սիլէր վէ էրպապը շէրի՛տթ օթուրույորլար իտի .
վէ անկերէ շիֆա վէրմէք իչիւն Բապպըն դուտրէթի
- 18 հապըր իտի : Վէ իշթէ պա՛ղը քիմնէլէր տէօշէք
իւզէրինտէ քէօթրիւմ պիր ատէմ՝ կէթիրէրէք ,
անը իշէրի կէթիրիպ հուգուրընա դօմաղա Ֆուր-
- 19 սաթ տրատըլար իսէ տէ , Գալապալըգ սէպէպիյլէ
անը իշէրի կէթիրմէյէ եօլ պուլտմամաղլէ , տամա
լըգըպ՝ քիրէմիտլերին տրատընտան անը տէօշէյի
իլէ պէրապէր օրթայա , Յիսուսըն հուգուրընա էն-
- 20 տիրտիլէր : Օ տախի տնկերին իմանընը կէօրմէքլէ
անա՛ Էյ տտէմ՝ , կիւնահլարըն սանա 'աֆվ օ-
- 21 լոււտու՝ տէտի : Վէ 'իւլէմա իլէ Ֆերիսիլէր՝ Պու
քիւֆր ուղլէյէն քի՛մ տիր . եալընըղ Ալլահտան
ղսյրի կիւնահլար 'աֆվ էթմէյէ քի՛մ գատիր
տիր՝ տէյերէք թէֆէքքիւր էթմէյէ պաշլատըգլա-
- 22 րընտա , Յիսուս տախի տնկերին էֆքեարընը պիւ-
մէքլէ , անկերէ ճէվապէն՝ Գալպլէրինիդտէ նէ՞
- 23 թէֆէքքիւր էախյօրսընըղ , Հաֆնկըսը գօլայ արը .
կիւնահլարըն սանա 'աֆվ օլոււտու՝ տէմէսի՞ մի ,

- 24 եօգսա՝ Գալգ վէ կէզ՝ տէմէսի՝ մի : Ամժա Խպն
իւլ ինսանըն եկր իւզէրինատէ կիւնասլար 'աֆվ
էթմէյէ գուտրէթի վար իտիյինի պիլէսինիզ տե-
յիւ , քէօթրիւմէ՝ Սանա տերիմ՝ Գալգ , աեօ-
- 25 շէյիկի գալարր վէ էվինկէ կիթ՝ տէտի : Օ տաթի
հէման անլէրին հուզուրընտա գալգըպ՝ իւզէրինտէ
եաթտըղը շէյի գալարրտը , վէ Ալլահա համտ է-
- 26 տերէք էվինէ կիթաիւ վէ ճիւմլէսի հայրան օլապ՝
Ալլահա համտ էթտիլէր , վէ գօրգու իլէ մէմլու
օլարագ՝ Պու կիւն 'աճիպ շէյլէր կէօրտիւք՝ տէտիլէր :
- 27 Վէ պու շէյլէրտէն սօկրա՝ տըշարըլա չըգըպ՝
Ղուհի համընտա պիր կէօմրիւքճիւյիւ կէօմրիւք
մահալինտէ օթուրուր կէօրմէսիյլէ , անա՝ Արտըմ-
- 28 ճա կէլ՝ տէտի : Օ տաթի հէր շէյի թէրք էտէ-
29 րէք , գալգըպ արտընճա կիթտի : Վէ Ղուհի քէն-
տի խանէսինտէ անա պէօյիւք պիր գիյաֆէթ է-
տիպ՝ անլէր իլէ պէրսպէր սօֆրատա օթուրան
կէօմրիւքճիւլէրտէն վէ սա՝իլլէրտէն վաֆիր խալգ
- 30 վար իտի : Վէ 'իւլէմալարը իլէ ֆէրիտիլէր անըն
շափիրտլէրինէ սէգյլէնէրէք՝ Նի՞չիւն կէօմրիւքճիւ-
լէր վէ կիւնահքեարլար իլէ պէրսպէր եէյիպ իլէր-
- 31 սինիզ՝ տէտիլէր : Յիսուս տաթի անլէրէ ճէվապէն՝
Հէքիմէ սաղ օլանլար տէյիլ , անճագ 'իլլէթլի օ-
- 32 լանլար միւհթաճ տըր . Սալիհլէրի տէյիլ , անճագ
կիւնահքեարլարը թէվպէյէ տա՝վէթ էթմէյէ կէլ-
տիմ՝ տէտի :
- 33 Անլէր տաթի անա՝ Նի՞չիւն Յովհաննէսին վէ ֆե-
րիսիլէրին շափիրտլէրի չօգ տէֆ՝ա օրուճ թուփուպ
տու՝ալար էթտիլլէրի հալտէ , սենին շափիրտլէրին
- 34 եէյիպ իլէրլէր՝ տէտիլէր : Վէ անլէրէ՝ Տիւյիւ-

- ճիւղերէ կիւվէլի անկեր իյլ պերապեր ուտրգ ճա ,
 35 օրուճ թուլթաուրա պիլիճ մի սինիլ : Լաքին կիւ-
 վէլինին անլէրտէն արնաճաղը կիւնլեր կէլի : վէ
 օ գէման , օլ կիւնլերտէ օրուճ թուլթաճաղար՝
 36 տէտի : վէ անլերէ պիլ թէմսիլ տախի սէոյլէտի,
 եաւնի՝ Հիւ պիլ քիմսէ եէնի իպաս եամասընը է-
 քի իպասա գոմաղ , եօգսա օ հէմ էսքիսինի երը-
 թար վէ հէմ եէնիտէն օլան եամա էսքիյէ կազըշ-
 37 մաղ : վէ հիշ պիլ քիմսէ էսքի թուլութարա եէ-
 նի շէրապ գոմաղ , եօգսա եէնի շէրապ թուլութ-
 արը երթընպ՝ տէօքիւլիւր , հէմ թուլութար տա-
 38 խի թէլէֆ օլուր : Լաքին եէնի շէրապը եէնի թու-
 լութարա գոմագ կերէք տիլ . վէ իքիսի տախի
 39 մահֆուղ գալըր : վէ հիշ պիլ քիմսէ էսքիյի իշ-
 տիքտէն սօկրա , տէր հալ եէնիսինի իսթէմէղ ,
 գիրա՝ Էսքիսի տահա խօշ տըր՝ տէր :

ՊԱՊ 6

- 1 Վէ իքինճի պիրինճի սէպթ կիւնիւնտէ , Յիւս-
 էքինլեր արտարնտան կէշտիլինտէ , շակիրտլերի
 պաշագլարը գօփարըպ՝ էլլերիլլէ օղալոյարապ եէ-
 2 յօրլար իտի : վէ ֆերիսիլերտէն պա՛ղըլարը անլե-
 րէ՝ Նի՛շիւն սէպթ կիւնիւ իշլէմէսի ճա՛իլ օլմա-
 3 յանը իշլէյօրսընըլ տէտիլեր : վէ Յիսուս անլերէ
 ճէվապէն՝ Դաւիթին կերէք քէնտիօի վէ կերէք
 պերապերինճէ օլանլար աճըգտըղը գէման նէ էթ-
 4 տիլինի օգո՛ւմտարնըլ մը : Նա՛սըլ պէյթ Ուլա-
 հա կերիպ՝ քեահինլերտէն զայրիսինէ եէմէսի հէ-
 լալ օլմայան հուլուր Էքմէքլերինի արապ եէտի ,
 վէ եանքնտա պուլունանլարա տախի վէրտի՝ տէտի :

5 Վէ անկէրէ՝ Իպն իւլ ինսան սէպթ կիւնիւնիւն տաթի սահիպի տիր՝ տէտի :

6 Վէ տիկեր պիր սէպթ կիւնիւնտէ տաթի սինա- ղօշա կիրիպ՝ թա՛լիմ էտէր իքէն , օրատա սաղ

7 էլի գուրու պիր ատէմ պուլունմաղլէ , 'Իւլէմա իլէ ֆէրիսիլէր անք իթհամա վէսիլէ պուլմագ ի- չիւն , սէպթ կիւնիւնտէ շիֆա վէրի՛ր մի տէյիւ

8 անք կէօղէտիրլէր իտի : Ամմա քէնտիսի անկէրիւն էֆքերարընը պիլմէքլէ , էլի գուրումըն օլան ատէ- մէ՝ Դալգ օրթատա տուր՝ տէմէսիյլէ , օ տաթի

9 գալգըպ տուրտու : Վէ Յիսուս անկէրէ՝ Ուէպթ կիւ- նիւնտէ հանկըսը , խա՛յր իշլէմէք մի , Էօգսա շէ՛րր իշլէմէք մի , թաթիլիս ի նէֆա մի , Էօգսա գա՛թլ ի նէֆա մի հէլալ տըր , սիգէ սիւ՛ալ է-

10 տէրիմ՝ տէտի : Վէ էթրաֆընտա պուլունանլարըն ծիւղէսիինէ պագըպ անա՝ Էլիկի ուզաթ՝ տէմէ- սիյլէ , օ տաթի էյյլէ էյլէտիքտէ՝ էլի յլ պերի

11 կիպի սաղ օլտու : Վէ անկէր զիյատէսիյլէ զա- զապլանսրագ՝ Յիսուսա նէ՛ էտէլիմ՝ տէյիւ արա- լարընտա սէյյլէշիրլէր իտի :

12 Վէ օլ կիւնլէրտէ տու՛ա էթմէք իւզրէ տազա չըգտը , վէ պիւթիւն կէճէյի Ալլահա տու՛ա է-

13 տէրէք կէչիրտի : Վէ սապահ օլտըգտա , քէնտի շակիրթլէրինի Էանընա շաղըրըպ՝ անկէրտէն օն իքի

14 քիմնէ , Եա՛նի Պետրոս թէսմիյէ էթտիյի Սիմն իլէ գարնսուշը Անդրէաս , վէ Յակոբոս իլէ Յով-

15 հաննէս , վէ Փիլիպպոս իլէ Քարթողոմէոս , Վէ Մատթէոս իլէ Թոմմաս , վէ Ալփէոս օղլու Յակո-

16 բոս իլէ Ղայուր տէնիլէն Սիմոն , Վէ Յակոբոսըն Կարնուք Յուդա իլէ խա՛ին օլան Իսկարիօվալը

- Յուդայք ինթիխապ էտերէք՝ անլէրէ րէսուլ թէս-
- 17 յիյէ էյլէտի : Վէ անլէր իլէ էնիպ պիր տիւղ
 եէրտէ տուրտու , վէ շակիրտլէրինն ճէմա'աթը
 իլէ , պիւթիւն Նէհուտիլէտէն վէ Երուսաղէմտէն
- 18 վէ Տիւրոս իլէ Սիդոնն սահիլինտէն , Անը տինլէ-
 մէք վէ մարաղլարընտան շիֆա պուլմազ իւզրէ ,
 դավմտան վաֆիր խալզ , վէ նափաք րուհլարտան
 'ազապ չէքէնլէր տաթի կէլիպ շիֆա պուլուրլար
- 19 իտի : Վէ պիւթիւն խալզ անա տօգուհմազ իս-
 թէրլէր իտի , շիւնքի անտէն գուզվէթ չըգըպ՝
 ճիւմլլսինէ շիֆա վէրիր իտի :
- 20 Օ տաթի շակիրտլէրինէ նազար գըլարազ տէտի
 քի՝ Սիզ նէ՝ միւպարէք սինիզ , էյ ֆադիրլէր ,
- 21 զիրա մէլէքիւթ Ուլլահ սիզին տիր : Սիզ նէ՝ միւ-
 պարէք սինիզ , էյ շիմտի աճըգանլար,զիրա տօյա-
 ճագօրնըզ : Սիզ նէ՝ միւպարէք սինիզ , էյ շիմտի
- 22 աղլսյանլար , զիրա կիւլէճէքսինիզ : Իպն իւլ ին-
 սան իշիւն ատէմլէր սիզէ պուզլ էթտիքլէրի , վէ
 սիպի իմարտ էտիպ սիթէմ էթտիքլէրի , վէ իս-
 մինիպի քէօթիւ կիպի չըգարտըզլարը զէման , նէ՝
- 23 միւպարէք սինիզ : Ոլ կիւնտէ սէվինիպ սըչրպը-
 նըզ . շիւնքի իշթէ սէմտտու էճրինիզ չօգ տոր .
 զիրա էճտատլարը փէյղամպլէրլէրէ պու վէճհ իւզ-
- 24 րէ էտէրլէր իտի : Լաքին վա'յ սիզէ , էյ զէնկին-
- 25 լէր , զիրա թէսէլլինիգի ալտընըզ , Վա'յ սիզէ , էյ
 թօգ օլանլար , զիրա աճըգաճագսընըզ . վա'յ սի-
 զէ , էյ շիմտի կիւլէնլէր , զիրա մահզուհն օլուպ
- 26 աղլսյաճագսընըզ : [Ճիւմլէ] ատէմլէր սիզին հագ-
 գընըգտա խայր սէոյլէտիքլէրի զէման վա'յ սիզէ .
 զիրա անլէրին էճտատը Էալանճը փէյղամպլէրլէրէ

պու վէճհ իւզրէ կտերլէր իտի :

- 27 Ամմա , էյ տիկէյէնիլէր , սիզէ տերիմ քի՝ Տիւշ-
մէնլէրինիդի սէվինիլ , սիզէ պուղղ էտէնլէրէ էյի-
28 յիք էտինիլ : Սիզէ պէտ տու'ա էտէնլէրէ թայր
տու'ա էյլէյինիլ , վէ սիզի ինճիտէնլէր իչիւն
29 տու'ա էյլէյինիլ : Աէնին պիր եսնաղընա վուրա-
նա ոլ պիրինի տէ տուն . վէ ծիւպպէնի ալանը էն-
30 թարինի -լ-է-է-մէն' էթմէ : Վէ սէնտէն հէր
տիլէյէնէ վէր . վէ սէնին մայինի ալանտան աշ
31 կէրի իսթէմէ : Վէ տտէմլէրին սիզէ նէ՝ մու'ամէլէ
էթմէլէրինի իսթէրսէնիլ , սիզ տախի սնլէրէ էոյ-
32 լէ էտինիլ : Վէ էկէր սիզի սէվէնլէրի սէվէրսէնիլ ,
նէ՞ ֆաղիլէթինիլ ոլուր . զիրա կիւնաճքեարլար
33 տախի քէնտիլէրինի սէվէնլէրի սէվէրլէր : Վէ էկէր
սիզէ էյիլիք էտէնլէրէ էյիլիք էտէրսէնիլ , նէ՞
ֆաղիլէթինիլ ոլուր . զիրա կիւնաճքեարլար տախի
34 հէման պու շէյի էտերլէր : Վէ էկէր պէտէլինի
ալմաղը իւմիտ էթտիլինիլ քիմնէլէրէ էօտիւնճ
վէրիսէնիլ , նէ՞ ֆաղիլէթինիլ ոլուր . զիրա կիւ-
նաճքեարլար տախի կիւնաճքեարլարա , մուգապի-
35 լինի կէրի ալմաղ իւզրէ էօտիւնճ վէրիլէր : Ամմա
տի շմէնլէրինիդի սէվիլ' էյիլիք էտինիլ . վէ հիչ պիր
պէտէլ իւմիտ էթմէլէրէ էօտիւնճ վէրինիլ , վէ
էճրինիլ չոգ ոլսւյ՝ Միւթմա'ալըն օղուլարը ոլու-
ճագսընը . զիրա օ՝ նանքէօրլէրէ վէ քէթիւլէրէ
36 նի'մէթ վլրիճի տիր : Իմտի փէտէրինիլ մէրհա-
մէթլի ոլտըղը միսիլիւ սիլ տախի մէրհամէթլի օ-
37 լունմայաճագ . քիմնէնին 'ալէյհինէ հիւքմ էթ-
մէյինիլ , վէ սիզին 'ալէյհինիլտէ հիւքմ ոլուն-

- մայաճագ. 'աֆվ էյլէյինիզ, վէ սիզէ 'աֆվ օլու-
- 38 նուճագ : վէրինիզ : վէ սիզէ վէրիլէճէք տիր ,
պասըլմըշ հեմ սիլքինմիշ վէ թաշգըն էյի էօյլէք-
լէ գուճաղընըլա վէրէճէքլէր . զիրա սիզէ հեման
էօյլտիւլիւնիւլ էօյլէքլէ էօյլիւլէճէք տիր :
- 39 Վէ անլէրէ պիր թէմնիլ սէօյլէտի . Ռէօր քէօրէ
ղըլաղըն-ղըրգ էտէ պիլիօր մի . իքիսի տէ չօւգուրա :
- 40 տիւշմէօ մի : Նասկիրտ մոս'ալլիմինտէն իւթիւն
տէյիլ տիր . լաքին հէր քեամիլ պուլունան շաֆէր
մոս'ալլիմի կիպի օլուր :
- 41 Վէ նիօչիւն գարնտաշընըն կէօզիւնտէ շուլունան
չէօփէ պաղըպ տա' քէնտի կէօզիւնտէ : օլ'ն մէր-
- 42 թէյէ տիգգաթ էթմիլզսին . Եաթօա սէն շէնաի
կէօզիւնտէ պուլունան մէրթէյի կէօրմէյիւլ տէ
գարնտաշընա' էյ գարնտաշ : պրագ, կէօզիւնտէքի
չէօփիւ չըգարույըմ' նոսը տէյէ պիլիրսին : էյ
միւրա'ի , էվվէլա քէնտի կէօզիւնտէն մէրթէյի չը-
գար : վէ օլ վազըլթ գարնտաշընըն կէօզիւնտէ շու-
լունան չէօփիւ չըգարմագ իչիւն էյիճէ կէօրէճէք-
- 43 սին : Ձիրա ֆէնա մէյվէ վէրիր էյի աղաճ եօզ տըր .
- 44 վէ էյի մէյվէ վէրիր ֆէնա աղաճ եօզ տըր : Ձիրա
հէր պիր աղաճ քէնտի մէյվէսինտէն պիլինիր . չիւն-
քի տիքէնլէրտէն : ինճիր տէվչիրմէզլէր , վէ շալը-
- 45 տան իւզիւմ գօփարմաղլար : էյի շտէմ գալպի-
նին էյի խաղինէսինտէն էյի շէյ լըգ' . Լը , վէ
քէօթիւ ատէմ գալպինին քէօթիւ խաղինէսինտէն
քէօթիւ շէյ չըգարըր . զիրա աղըր գալպին ֆագ-
լաօընտան սէօյլէր :
- 46 Վէ նիօչիւն պանա' էֆէնտի , էֆէնտի , չաղըրըպ
- 47 տա' սէզլէտէյիմ շէյլէրէ իճրա էթմէզսինիզ : Պա-

- նա կելիս՝ սեօզւորիսի տիկէյէրէք իճրաւ էտնին
 48 քիմէ պէնզլը իտլյինի սիզէ կէօսթէրէյիմ՝ Տէրին
 գազքօ՝ թէմէլի գայտ իւզէրինէ գոյարագ , խանէ
 պինա էտէն պիր ատէմէ պէնզլը . վէ սուլար Ծօշ-
 տըգտա , սէյլ օլ խանէյէ հիւճուամ էթտի , վէ
 գայա իւզէրինտէ թէ՛սիս ոլունտըղընտան , անը
 49 սարսմաղա գատիր օլմասը . Ամմա տիկէյէիպ տէ
 իճրաւ էթմէյէն տտէմ՝ թոփրագ իւզէրինտէ թէ-
 մէլսիզ խանէ պինա էտէն տտէմէ պէնզլը . վէ
 անա սէյլ հիւճուամ էթտիյի կիպի տիւշտիւ , վէ
 օլ խանէնին խարապիյէթի 'ազիմ' օլտու՝ տէտի :

ՊԱՊ 7

- 1 Վէ ճիւմլէ սեօզւորինի գալմ տիկէր իքէն , թէ-
 մամ էթտիքտէն տնրա կսփառնայուամ կիրտի ,
 2 Վէ պիր եիւզ պաշընըն սէվկիւլիւ պիր գուլու
 3 խաթա օլարագ էօլմէք իւզրէ իտի . Վէ Յիսուօրն
 խապէրինի ալմաղլէ՝ կէլիպ գուլընա շիֆա վէրմէ-
 սինի րէճա էթմէք իւզրէ , եանընա Եէհուտիլէրին
 4 պա՛զը իթթիլարլարընը կէօնտէրտի . Վէ անլէր Ռի-
 սուսըն եանընա կէլիպ զիյտտէսիյլէ ետվարարագ՝
 5 Պու իհսանը էտէճէյին զաթ լայըգ տըր . Զիրա
 վիլէթիմիզի սէվէր , վէ սինաղօղմըզը օ պինա էթ-
 6 միշ տիր՝ տէտիլէր , Յիսուա տաթի տիւլը իլէ պէ-
 րապէր կիտէր իքէն , հէման խանէյէ ետվաշտը-
 դընտա , եիւզ պաշը անըն եանընա տօսթլար կէօն-
 տէրիպ՝ Եա Բապպ , զահմէթ չէքմէ , գիրա տամը-
 մըն ալթընա սէնին կիրմէնէ պէն լայըգ տէյիլ իմ ,
 7 Պու սէպէպտէն եանընա կէլմէյէ քէնտիմի լայըգ
 կէօրմէտիմ , ֆագաթ պիր սէօզ սէյլէ , վէ իքա-

- 8 մեթքեաբըմ՝ շիֆա պուլուր . Զիրա պէն տախի
թաւհթ ը հիւքիւմէթտէ պիր տաւմ՝ ոլուպ՝ պէնիմ
տէ թաւհթ ը իտարեմուէ՝ 'աքեր պուլոււմադդէ ,
պիրինէ՝ կիթ՝ տէտիյիմուէ կիտէր , վէ աիկերինէ՝
կէլ՝ ԴեթէյէԴե կէլիլ , վէ գուլըմա՝ Շունու եափ՝
- 9 ԴեթէյէԴե եափար՝ տէտի : Վէ Յիսուս պուճու ի-
շիթտիքտէ , տնա իմէ՝ աճճիւպ կթտի . վէ տէօնիւպ
արաբ սրբա կէլէն խալդա՝ Աիդէ տէրիմ՝ քի՝ պէնի Խ-
րայէլտէ պիլէ պու դաւաար իման պուլմատըմ՝ տէտի :
- 10 Վէ կէօնտէրիլմիշ ոլանլար խանէյէ՝ 'տվտէթ էտիպ՝
խասթա ոլմուշ ոլան դուլու սաղալմիշ պուլտըլար :
- 11 Վէ էրթէտի կիւն Յիսուս՝ 'կուլին նամ պիր շէհրէ
կիտէր իրէն , շակիրայէրինտէն չօդ քիմնէլէր իլէ
վաիիր խալդ աճըն իլէ պէրապէր կիտիյօրլար իտի :
- 12 Վէ շէհրին գափուսընա եաղլաշտըդտա , իշթէ ա-
նասընըն պիրիճիք օղլու օլան պիր էօլի . տըշարըյա
կէօթիւրիւլիւյօր իտի . մէրգուսէ տախի տուլ իտի ,
վէ աճըն իլէ պէրապէր շէհրտէն չօդ խալդ վար
- 13 իտի : Վէ Բապպ մէրգուսէյի կէօրտիւլիւնտէ , ա-
- 14 նա շէֆգաթ էտիպ՝ Աղլամա՝ տէտի Վէ եանաշըպ
թապուլթա տօպուճընճա , աճը կէօթիւրէնլէր տուր-
տըլար . օ տախի՝ Էյ Նէվճիվան , տանա գալդ
- 15 տէյօրըմ՝ տէյինճէ , Էօլի . գալդըպ օթուրտու վէ
սէզլէմէյէ պաշլատար , վէ Յիսուս աճը վալիտէսինէ
- 16 թէսիմ էյլէտի : Ճիւմէսինին իւզէրինէ տախի
գօրգու կէլիպ՝ Աղլաճա համա էտէրէք՝ Արամըդտա
պէոյիւք պիր փէյղամպէր գուհուր էթմիշ , վէ՝ Ալլաճ
- 17 քէնտի գալմընըր դիյարէթ էյլէմիշ տիր՝ տէտիլէր : Վէ
աճըն հաղընտա պու խապէր պիւթիւն իէհուտիյէ-
տէ վէ ճիւմէ էթրաֆ մահալլէրտէ շալ՝ օլտու :

- 18 Վէ Գովհաննէսէ քէնտի շակիրտէրի պու շէյ-
- 19 լէրին ճիւղէսինի նազլ էթմէլէրիյլէ . Գովհաննէս
շակիրտէրինաէն իքի քիշի շաղրըրպ՝ Օլ կէլէճէք
քիմսէ սէն մի սին , Եօգաս տիկէր պիր քիմսէյլ՝
մի մուշթազըր օլալըմ՝ տէմէք իչիւն Յիսուսըն Եա-
- 20 նընա կէօնտէրտի . Օլ տտէմլէր տաթի անըն Եա-
նընա կէլիպ՝ Վաթթիզ էտիճի Գովհաննէս՝ Օլ կէ-
լէճէք քիմսէ սէն մի սին , Եօգաս տիկէր պիր քիմ-
սէյլ՝ մի մուշթազըր օլալըմ՝ տէմէք իչիւն պիզի
- 21 սանա կէօնտէրտի՝ տէտիլէր . Վէ հէման օլ սա՛տթ
նիչէ քիմսէյլերի մարաղլարը իլէ տէրտլէրինտէն վէ
շէրիր բուհլարտան խէլաս էտիպ՝ չօգ քէօրլէրէ
- 22 պատար իհտան էթտի . Վէ Յիսուս անլէրէ ճէվտպէն՝
Սիտինիզ Գովհաննէսէ կէօրտիւյիւնիւզ վէ լչիթ տի-
յինիլ շէյլէրի . Եա՛նի քէօրլէրին կէօրտի յիւնիս ,
թօփալլարըն Էիւրիւտիւյիւնիւ , ճիւղամըլարյն
թօթ ճիւր օլուհտըղընը . սաղըրլարըն իշիթ տիյինի ,
էօփիւլէրին զըյամ էթտիյինի . Փուգարօյա պէշարէ-
- 23 թին թէպշիր օլուհտըղընը նազլ էտինիզ . Վէ պէնիւմ
հազըղմուտ սիւրշմէյէն նէ՝ միւպարէք տիր՝ տէսլ .
- 24 Վէ Գովհաննէսին կէօնտէրտիյի տտէմլէր կիթ-
տիքաէն սօզրտ , Գովհաննէսէ տա՛իր խալգա սէգ-
լէմէյէ պաշլալըպ՝ Պէրրիյէյէ նէ՞ սէյր էթմէյէ
չըգտընըզ . բիւղկեարտան սալլանան պիր գամը՝
- 25 մը . Լաքին նէ՞ կէօրմէյէ չըգտընըզ . զարիֆ էլպ-
սէ կիյմիշ պիր տտէ՞մ մի իշթէ զիյնէթլի լիպա-
կիյիպ՝ զէվզ ու սէֆատա օլանլար փատիշաս՝
- 26 բալլարընտա պուլուհուրլար . Լաքին նէ՞ կէօրմէյէ
չըգտընըզ . պիր փէյլամպէր մի . պէլի , սիզէ տէ-
րիւմ քի՝ Փէյլամպէրտէն տէ տահաս պէգիւք տիր .

- 27 Իշթէ պէն սէնին եօյրնը Էօնիւնէ՛ն հաղըրլպաճագ
մօւխպիրիմի սէնտէն իլէրի իրապ էտէ՛ճէյիմ՝ տէյիւ
- 28 հագգընտա եաղըլմըշ օլտն զաթ պու տըր : Զիրա
սիգէ տերիմ՝ քի՝ Նիստտան թէվէլլիւտ էտէնլէր տ-
բօտընտա վաֆթիգ էտիճի Յոզհաննէստէն պէզյի ք
պիր փէյլամպէր եօգ տըր : լաքին մէլէքիվթ Ուլ-
լահտա էն քիւլիւլիւ անտէն պէզյիւք տիր՝ տէտի :
- 29 Վէ պիւթիւն գալմ իլէ կէօմրիւք ծիւլէր պուտու
իշթտիքտէ : Յոզհաննէսին վաֆթիպիլէ վաֆթիգ
30 օլոււմըշ օլմաղլէ *Ալլահը թա՛գիգ էթտիլէր՝ Ամմա
ֆէրիսիլէր վէ էրպապը շէրի՛ւթ տտն օլանլար տնըն
էլիլլէ վաֆթ իլ օլոււմսմըշ օլմաղլէ, Ալլահըն միւրա-
տընը քէնտի ալէյնլէրինէ օլարապ, բէտտ էթտիլէր :
- 31 [Վէ Բապպ տէտի քի՝] Իմտի պու նէսին տտէմ-
լէրինի քիմէ՞ թէշպիհ էտէյիմ, վէ քիմէ՞ պէնղէր-
- 32 լէր : Զարշըլարտա օթուրուպ Սիյէ տիւտիւք չուլ-
տըգ, տմմա րագս էթմէտինիպ, սիգէ ֆիղան էթ-
տիք, տմմա ողլամատընը՝ տէյիւ պիրի պիրինէ
- 33 չաղըրտն չօճուգլարա պէնղէրլէր : Զիրա վաֆթիգ
էտիճի Յոզհաննէս կէլտի, նէ եէր նէ իչէր, վէ՛
- 34 Անտէ ճինն վար՝ տէրսինիգ, Իպի իւլ ինսան կէլ-
տի, հէմ եէր հէմ իչէր, վէ՛ Իշթէ պօղապընտ
թապի՝ վէ մէյիտը պիր ստէմ, կէօմրիւք ծիւլէրին
վէ կիւնահքեարլարըն տօթու տըր՝ տէրսինիգ :
- 35 Պագաթ հիգմէթ ճիւմլէ քէնտի էվլատը թարա-
ֆընտան թաստիգ օլոււտու :
- 36 Վէ ֆէրիսիլէրտէն պիրի քէնտիսի իլէ պէրապէր
թա՛ւամ էթմէտինի անտէն բէճու էթմէքլէ, ֆէրի-

- 37 սինին խանէսինէ կիրիպ սօֆրայա օթուրտու : Վէ
իշմէ օլ շէհրտէ Կիւնաճքեար պիր քարը պուլու-
նուպ , անըն՝ ֆէրիսինին խանէսինտէ սօֆրատա օ-
թուրտըղընին խապերինի ալտըգտա , պիր շիշէ խօշ
- 38 լաւիճալը եաղ կէթիրտի : Վէ սրգատտան պյագ-
լարր եանընտա սուրուպ՝ աղլպարագ պյագլարընը
կէօղ եաշլարըլլէ ըսլաթմաղա պաշլատը , վէ ա-
յագլարընը Դուշն սալըլլէ սիլիպ էօփերէք , խօշ
- 39 լաւիճալը եաղլէ կաղլատը : Վէ անը տա՛վէթ է-
տէն ֆէրիսի պուլու կէօրտիւքտէ , քէնտի քէնտի-
նէ սէզլէյիպ՝ Էկէր պու քիմսէ փէյղամպէր օլտ
իտի , քէնտինէ սօգուհան գարընըն քիմ վէ նէ
մագուլէ օլտըղընը պիլիր իտի , զիրա Կիւնաճքեար
- 40 տըր՝ տէտի : Վէ Յիսուս տնա ճէվապէն՝ Էյ Սի-
մոն , սանա պիր սէզլէյէ ճէյիմ վար՝ տէտի . •
- 41 տախի՝ Իս մու ալլիմ՝ սէզլէ՝ տէտի Պիր ալաճագ-
լընըն իքի պօրճուաք օլուպ՝ պիրինին պէշ եիւլ վէ
- 42 տիկէրինին Էյլի տինտար պօրճու վար իտի Վէ ան-
լէրին էօտէմէյէ պիր շէյլէրի օլմամաղլլ , իքիսինէ
տախի պաղըշլատը . պու սուրէթտէ անլէրտէն հաւն-
կըսը անը տաճա զիյատէ սէվէճէք տիր , սէզլէ՝
- 43 ԴեԴի : Սիմոն տախի ճէվապէն՝ Զանն էտէրիմ օլ
տաճա զիյատէ պաղըշլատըղը քիմսէ՝ տէտի . •
- 44 տախի անա՝ Տօղրու հիւքմ վէրտին՝ տէտի : Վէ
գարըլա սօղրու տէօնիւպ , Սիմոնա տէտի քի Պու
գարըլը կէօրթւլօր մը սըն . պէն սէնին խանէնէ
կիրտիմ , պյագլարըմ՝ իչիւն սու վէրմէտին , պու
իտէ պյագլարըմը կէօղ եաշլարըլլէ ըսլատըպ , [պա-
- 45 շընըն] սալըլլէ սիլտի : Սէն պէնի էօփմէտին , պու
իտէ պէն իշէրի Կիրէյիտէն պէրու պյագլարըմը էօփ-

- 46 մէքտէն ֆարիզ օլմատը : Աէն պաշըմը զէյթ ետ-
 47 ղըյլէ եաղլամատըն , պու իսէ ալաղլարըմը խօշ
 48 լունան քիմեէ ազ սէվէր : Վէ մէրգու մէյէ՝ կիւ-
 49 նասլարն 'աֆվ օլունտու՝ տէտի : Վէ պերապէր
 սօֆրասա օլմուրանլար քէնտի քէնտիլէրինէ՝ կիւ-
 50 պտշատըլար : Օ տախի գարըյա՝ իմանըն սէնի
 խէլաս էթտի , սէլամէթլէ կիթ՝ տէտի :

ՊԼԼ 8

- 1 Վէ պունտան սօնրա Յէ---- շէհրտէն շէհրէ վէ
 քէոյտէն քէոյէ կէչիպ՝ մէլէքիւթ Ուլլահը վա՛ղ ու
 2 թէպշիր Լտէր խտի : Վէ օն իքիլէր իլէ՝ շէրիր
 բուհլար վէ մարաղլարտան շիֆա պուլմուշ պա՛ղը
 գարըլար , Լտ՛նի քէնտինտէն եէտի ճինն չըգմըշ
 3 օլան Մագդաղայը տէնիլէն Մարիամ՝ Վէ Հերով-
 դէսին քէթխիւտասը Քուզանըն զէվճէսի Յովհան-
 նա վէ Շուշան վէ սա՛իր նիշէ գարըլար անըն իլէ
 պերապէր պուլունուպ՝ անա մէրգումէլէր քէնտի
 մալլէրիյլէ խըտմէթ տախի էտէրլէր խտի :
 4 Վէ նիշէ շէհրէրտէն վաֆիր խալգ ճէմ՝ օլուպ
 անըն Խանընա կէլտիքլէրինտէ , թէմաիլլէ տէտի քի ,
 5 Պիր էքինճի քէնտի էքինինի էքմէյէ չըգտը , վէ
 էքէր իքէն՝ պա՛ղըսը Խօլ քէնտըրնա տիւշտիւ , վէ
 6 չիյնէնմէքլէ հափա գուշլարը անը եէտիլէր : Վէ
 պա՛ղըսը գալա իւզէրինէ տիւշիւպ՝ բութուպէթի
 7 օլմատըղընտան պիթտիյի կիպի գուրուտու : Վէ

- պա զըսը տիբէնդէր արատընա տիւշմէքլէ, տիբէնդէր
- 8 պէրապէր պիթիպ՝ տնը պողտըլար, Վէ պա՛գըսը էյի
թօփրադ իւզէրինէ տիւշմէքլէ, պիթիպ էիւզ գաթ
մահսուլ վերտի . պուշլարը սեօյլէր իքէն՝ իշխտիր
գուլագլարը ոլան իշիթսին՝ տէյիւ նիտա էթ տի
- 9 Վէ շակիրալէրի՝ Աճէպա պու թէմսիլ Նէ՞ տէ-
- 10 մէք տիր՝ տէյիւ տնտէն սիւ՛ալ էթտիլէր : Ս տա-
խի տէտի քի՝ Մէյէքիւթ Ուլլահն սըրըլարընա
վագըֆ ոլմադ սիպէ վերիմիշ տիր, տամա զայրի-
լէրէ թէմսիլէրլէ «էօլէնէնէ» . թա քի պագար իքէն
կէօրմէյէլէր, վ. իշխտիր իքէն ոնլամմոյալար :
- 11 Թէմսիլ պու տըր. Թօխուժ Ալլահն քէլամը տըր,
- 12 Վէ եօլ քէնարընաա ոլանլար ոլ քիմսէլէր տիր
քի՝ իշիթտիքտէն սոնրա, իման էտէրէք խէլաա ոլ-
մտօրնլար տէյիւ նէյթան կէյիպ՝ անլէրին գալպլէ-
- 13 բինտէն քէլամը գալտըրըր : Վէ գալա իւզէրինտէ
օլանլար ոլ քիմսէլէր տիր քի՝ իշիթտիքլէրինտէ
քէլամը մէսէրրէթլէ գապուլ էտէրլէր իսէ տէ,
քէնտիլէրինտէ քէօր ոլմատըղընտան, պիր միւտ-
տէթ իման էտիպ՝ թէժրիպէ վագթընտա կերի չէ-
- 14 քիլիլլէր : Վէ տիբէնդէր արատընա տիւշնդէր ոլ
քիմսէլէր տիր քի՝ իշիթտիքտէն սօկրա կիթտիքճէ
էնտիլէլէր իլէ գէնկինլիք վէ 'էօմրիւն գէվգ ու սէ-
ֆալարընա պօղուլարադ մահսուլ եթիշխտիրմէղլէր :
- 15 Վէ էյի եերտէ օլանլար ոլ քիմսէլէր տիր քի՝ քէ-
լամը էյի վէ սաֆի գալպլէ տիկլէյիպ ճըֆզ էտէ-
րէք, սապրլէ մահսուլ վէրիրլէր :
- 16 Վէ պիր քիմսէ չըրաղը եագտըղտան սօնրա՝ տնը
պիր գալպլէ էօրթմէլ, ետխօտ եաթագ ալթընա
գօմաղ . տամա իշէրի կէլէնդէր ըլըղը կէօրտիւնլէր

- 17 տէյիւ շէմ'տան իւզէրինէ գօր . Զիրա աշխբեար
օլմայաճադ կիզլի պիր շէյ եօգ տրր . վէ պիլինիպ
մէյտանա կէլմէյէճէք մախֆի պիր շէյ եօգ տրր :
- 18 Իմտի շէ վէճՅէ տինլէտիլինիզէ տիգգաթ էտի-
նիզ . զիրա քիմին վար իսէ , սնա վէրիլէճէք տիր,
վէ քիմին եօգ իսէ , օլ վար զանն օլունան տախի
քէնտինտէն ալընաճադ տրր :
- 19 Վէ վալիտէսի իլէ պիրատերլէրի կէլիպ գալա-
20 պալըգ սէպէպիլլէ եանընա վարտամատըլար : Վէ
անա՝ Վալիտէն իլէ պիրատերլէրին նէնի կէօրմէք
իսթէմէքլէ , տըշարըտա տուրույօրլար տէյերէք
21 խապէր վէրիլտի : Օ տախի անլէրէ ճէվապէն՝ Վա-
լիտէմ՝ վէ պիրատերլէրիմ Ալլահըն քէլամընը
տինլէյիպ իճրա էտէնլէր տիր՝ տէտի :
- 22 Վէ կիւնլէրին պիրինտէ քէնտիսի շակիրտլէրի ի-
լէ պէրապէր պիր դայըղա պինիպ , անլէրէ՝ կէօլիւն
գարշը թարաֆընա կէչէլիմ տէտիքտէ , աշըլտըլար :
- 23 Վէ կիտերլէր իքէն քէնտիսի ույգույա վարտը . վէ
կէօլ իւզէրինէ պիր պօրա էնմէքլէ , Գ-յըֆ տօլմադ-
24 տա , վէ քէնտիլէրի թէճիլքէտէ իտիլէր : Վէ եա-
նընա կէլիպ սնը ույանտըրարուգ՝ կա մու'ալլիմ ,
եա մու'ալլիմ , Տէլաք օլույօրըլ տէտիլէր . ս տա-
խի գալգըպ՝ ըիւզկեարը վէ սույըն տալղալարընը
ազարլատըրգտա , սաքին օլմալարըլլէ իմանլըգ օլ-
25 տու : Վէ անլէրէ՝ Իմանընըղ շէճրէտէ տիր՝ տէտի .
անլէր տախի գօրգուպ թէ'աճճիւպ էտերէք պիրի
պիրինէ՝ Վէէպա պու քիմ տիր , քի ըիւզկեար-
լարա վէ սույա տախի էմր էթմէսիլլէ , անա ի-
թա'տթ էտերլէր՝ տէտիլէր :
- 26 Վէ գայըգլէ Գալիլէսնըն գարշըսընա վազք

- 27 Կերտէնիւրին տիւարնա վարարար : Վէ սահիւ
չըգտըգտա ու շէհրտէն , խայրը գէմանտան պերու-
տերունինտէ ճիննիւր պուլունմողլէ էսվապ կիլմէ-
յիւպ էվտէ տէյիւ , սնճադ գապրլարտա լթուրտն
- 28 պիր ստէմ' սնա բասթ կէլտի , վէ Յիսուսը կէօր-
տիւքտէ , ֆերեսա էտէրէք էօնիւնէ տիւշտիւ . վէ
էիւքտէք սէսլէ' Ես Յիսուս , Իպն Ուլլա՛հ իւլ միւ-
թա'տլ , պէնիմ' իլէ սէնին նէ' իշին վար . սանա
եալվարրըմ' քի պանա 'ազապ էթմէյէսին' տէտի
- 29 Զիրա նափաք բուհա' ու տտէմտէն չըգմասընը էմր
էթմիշ իտի . չիւնքի անը խայրը վազրթսան պերու-
զապթ էթմիշ օլմողլէ , ու տտէմ' գէնճիրլէր վէ
պուգաղըլտրլէ պաղլը օլարադ' մահֆուգ օլուր
իտի իսէ տէ , պաղլարը դըրըպ' ճինն թարաֆրն-
- 30 տուն չէօլլէրէ սէվգ օլունուր իտի : Վէ Յիսուս ս-
նա' Սէնին իսմին նէ տիր' տէյիւ սիւ'տլ էթտիյ-
տէ , Ալայ տըր' տէտի . զիրա տերունինէ չօգ ճինն-
- 31 լէր կիրմիշ իտի : Վէ քէնտիլէրէ հալիլէյէ կիթ-
մէյի էմր էթմէմէսինի անտէն բէճա էթմէլէրի իտի :
- 32 Վէ օրտաա , տաղտա օթլանըր պէօյիւք պիր տօնուգ
սիւրիւսիւ պուլունմողլէ , անլէրին իշինէ կիրմէլէ-
րինէ իգն վէրմէսինի անտէն բէճա էթմէլէրի իւզէ-
- 33 բինէ' իգն վէրտի : Վէ ճիննիւր ու տտէմտէն չը-
գըպ տօնուղարա կիրմէքլէ , ու սիւրիւ ուլարումտան
- 34 աշաղը քէնտիլէրինի կէօլէ տթըպ' պօղուլտու , վէ
նլէրէ օթլատանլար պու վազը'պը կէօրտիւքտէ ,
գաչըպ շէհրտէ վէ չիֆթիլէրտէ խապեր վէրտի-
- 35 լէր : Էհ-ս տաթի վազը'պը կէօրմէյէ չըգըպ' Յի-
սուսըն եանընա կէլէրէք , տերունինտէն ճիննիւր
չըգմըշ օլան ատէմի կիյինմիշ վէ 'ազըլլանմըշ օ-

- լարագ Զիսուսըն այսպիսորը եանընտա օթուրուր
- 36 պուլմաղէ գորգարլար : Վէ Լ-ԳԷ՝յը միւշահէտէ
էթմիշ օլանլար տախի մէճնուընն նաւըլ խելաս
- 37 պուլարղընը տնկէրէ նագլ էթտիլէր : Վէ Կերա-
տէնիլէրին ճիվար պուլուճասն մահալլէրինին ճիւմ-
լէ էհայիսի զիլատէսիլլէ գորգմուշ օլմալարըլլէ ,
եանլարընտան կիթմէսինի տնտէն բէճա էթտիլէր :
- 38 օ տախի գալըղա կիրիպ 'ավտէթ էլլէտի Վէ տե-
րուհինտէն ճիննիլէր չըգմիշ օլան տտէմ պերապեր
պուլուճմաղլլընը տնտէն բէճա էլլէտի իսէ տէ :
- 39 Զիսուս անը սալը վէրիպ , Լփիկէ տէօն , վէ Ալլա-
հըն սանա էթտիլի շէլլէրի նագլ էլլէ՝ տէտի . օ
տախի կիտիպ՝ պիւթիւն շէհրտէ Զիսուսըն քէնտի-
նէ էթտիլինի ի'լան էտէր իտի :
- 40 Վէ Զիսուս 'ավտէթ էթտիլտէ' խալգ տնը գա-
պուլ էթտի , զիրա ճիւմլէսի տնա մուհիթաղըր ի-
- 41 տի : Վէ իշթէ սինաղօղ բէ'իտի օլան Զալրոս իս-
մինտէ պիր տտէմ կէլիպ՝ Զիսուսըն այսպիսորնա
գափամարապ , խանէսինէ կէլմէսինի բէճա էլլէտի :
- 42 Զիրա թագրիպէն օն իքի եաշընտա պիրիճիք պիր
դըլը օլուպ՝ մերգումէ էօլմէք իւղրէ իտի . օ տախի
կիտէր իքէն խալգ տնը թապէիգ էտիլօր իտի :
- 43 Վէ օն իքի սէնէտէն պերու նէղֆ ի տէմէ միւպ-
լթէլա օլարագ , պիւթիւն մալինի հէքիմլէրէ սարֆ
էթմիշ իսէ տէ , հիշ պիրինտէն շիֆա պուլամա-
- 44 միշ պիր գարը , Արգատան եաղլաշըպ՝ լիպասընըն
էթէլինէ տօղուճտու , վէ տէր հալ նէղֆ ի տէմի
- 45 քէսիլտի Վէ Զիսուս՝ Պանա տօղուճան քիմ տիր՝
տէսիլինտէ , ճիւմլէսի ինքեար էթմէքլէ , Պետրոս
վէ անըն իլէ պերապէր օլանլար՝ Սա մու'ալլիմ ,

- 46 Գալապաղոսք սենի պատրպ թագեիգ էտէր [իբէն՝
 Պանտ սոգուանան յի մ' տիր' տէյօր մը սըն ,] տէ-
 47 աիւէր : Ամնա Յիսուս՝ Պանտ պիր քիմնէ տօգու-
 տու , զիրա պէնտէն գուվվէթ սատըր ուտըղընը
 48 ահլատըմ՝ տէտի : Իմոի գաղը կիլլէնէմէտիյիի
 կէօրտիւքտէ , թիթրէյէրէք կէլտի , վէ հուգու-
 րընա տիւ շիւպ' պիւթիւն խալզըն էօնիւնտէ անտ
 49 հէ՛ սէպէպտէն տօգուտըղընը , վէ հաւսըլ անիտէ
 50 շիֆա պուլտըղընը նաղլ էթտի : Ս տախի մէրգու-
 մէյէ՛ ճէսարէթլէն , գըղըմ , իմանըն սենի խէլտս
 էյլէտի , սէլտմէթլէ կիթ՝ տէտի :
 51 Ս տահա սէոյլէր իբէն՝ սինտղօղ քէ՛խիմիին խո-
 նէօինտէն պիր տտէմ՝ կէլիպ , սնտ՝ Գրղըն վէֆաթ
 52 էթտի , մու'ալլիմէ դահմէթ վէրմէ՛ տէտի : Վէ
 Յիսուս պուտու իշիթտիքտէ , անտ ճէվապէն՝ Գօրգ-
 մա , անճագ իման էյլէ , օ խէլտս պուլուր՝ տէտի :
 53 Վէ խանէյէ կիրտիքտէ , Պետրոս իլէ Յակօրոս վէ
 Յովհաննէստէն , վէ գըղըն փէտէրի իլէ վաշիտէ-
 սինտէն մո'տա քիմնէյի իշէրի կիրմէյէ պրագմատըլ
 54 Վէ ճիւմլէտի գըղ իշիւն ողլայրպ տէօյիւնմէքտէ
 իբէն՝ Աղլամոյընըլ , վէֆաթ էթմէտի , անճագ
 55 ույույօր՝ տէտի : Վէ աիլէր վէֆաթ էթմիշ օլ-
 տըղընը պիլմէքլէ անը իսթիհզաւ էթտիլէր : Լաքին
 ճիւմլէսինի տըշարըյա չըգարըպ՝ մէրգումէնին էլի-
 նի թուլթարագ՝ էյ գըղ , գալգ՝ տէյիւ չաղըրտը ,
 56 Վէ անըն բուհու բիւճու՝ էթմէքլէ , անիտէ ոյա-
 զա գալգտը , վէ Յէսուս անա եէմէք վէրիլմէսինի
 57 էմր էթտի : Վէ մէրգումէնին վալիտէյի հայրան
 ուտըլար . օ տախի՝ Պու վագըր'ոյըլ քիմնէյէ սէօյլէ-
 մէյէսինիլ՝ տէյիւ անլէրէ թէնպիհ էթտի :

- 1 Վէ ան իբի շնեօրնի պիր եերե ճեմ՝ էտիպ՝ ան-
 լերե ճիւմէ ճիւնէր իւզերինէ , վէ մարազլարըն
 2 տեֆի իչիւն դուվէթ վէ դուտրէթ վէրերէք , Ան-
 լերի՝ մելէքիւթ Ուլլաշը վա՛ղ էտիպ խաթալարա
 3 շիֆա վերմէյէ կեօնաւերաի , Վէ անլէրէ՝ Եօլ ի-
 չիւն պիր շէյ ալմայընըզ . Նէ տեյնէք , Նէ տու-
 դարճըզ , Նէ էքմէք , Նէ ագչէ , Նէ տե կեօրէր էն-
 4 թարիւնիզ օլտուն Վէ հէր հանկը եվէ կիրէրօնիզ ,
 5 օրատաա դալըպ՝ օրատան չըզընըզ՝ Վէ սիդի հէր
 քիմ՝ դապուլ էթմէզսէ , Բլ շէհրտէն չըզտըզընըզ՝
 տա , 'ալ'յոյէրինէ շէհատէթ օլմազ իչիւն , սյադ-
 6 լարընըզտան թօզու պիյէ սիւքինիզ՝ տէտի , Անլէր
 տաիի չըզըպ հէր եերտէ պէշարէթի թէպշիր էտե-
 րէք , վէ Խ-Բ-Լ-Է շիֆա վէրերէք , քեօյտէն
 քեօյէ կէչերլէր իտի ,
 7 Վէ րէիս էր բուպ՝ օլան Հերովդէս անըն էլիյէ
 իճրա օլունան շէյլէրին ճիւմէսինի իշիթ տիքաէ՝
 շիւպհէ էթտի . դիրա պա՛ղը քիմնէլէր՝ Յովհաննէս
 8 էօլիւլէրտէն դրյամ էթմիշ տիր , Վէ պա՛ղըլարը
 Եղիա զուհուր էթմիշ տիր , պա՛ղըլարը տաիի՝
 Գոտիմ լիէյդամիկերտէն պիրի դըյամ էթմիշ
 9 տիր՝ տերլէր իտի , Վէ Հերովդէս՝ Պէն Յովհաննէ-
 սին պաշընը քէստիրտիմ , վէ պու քիմնէ քի՛մ
 տիր քի պէն անըն հազգընտա պէօյլէ շէյլէր իշի-
 տիյօրըմ՝ տէյերէք , անը կէօրմէք իսթէր իտի ,
 10 Վէ րէսուլլէր Յե----- 'ալտէթ էտիպ՝ իճրա էթ-
 տիքլէրի ճիւմէ շէյլէրի անա հիքեպյէ էթտիլէր ,
 օ տաիի անլէրի ալըպ՝ թէնհաճա Բեթսալիգա տէ-

- Նիկէն շէհրին պիր պեհապան մահալինէ շէքիտի :
- 11 Խալզ տախի պուռու պիմէքէ անըն արտը սըրա կիթտիւեր . վէ անլերի գապուլ էտիպ՝ անլերէ մէլէքիւթ Ուլլահ հագգընտա քելամ էտերէք , շիֆայա միւհթաճ ոլանլարա շիֆա վերիր իտի :
- 12 Վէ կիւն զէվալ պուլմաղա պաշլատըգտա , օն իքիւեր անըն եանընա կելիպ՝ Խալզը սալը վէր քի , էթրաֆտա պուլուռան քեզլլէր իլէ չիֆթիլէրէ վարըպ գօնալար , վէ եէյէճէք պուլալար , զիրա
- 13 պուրատա պեհապան եերսէ իզ տէտիլեր : Օ տախի՝ Սիզ անլերէ թա՛տմ՝ վերինիզ տէտի . անլեր տախի՝ Պիզիմ պէշ էքմէք իլէ իքի պալըգտան զիյատէ պիր շէյիմիլ եօգ տըր , մէկէր կիտիպ պուգավմըն ճիւմլէսինէ եէյէճէք սաթըն ալալըմ՝ տէ-
- 14 տիլեր : Զիրա պէշ պի՛ն գատար առեմ վար իտի . Օ տախի շակիրտլերինէ՝ Անլերի էլլիշէր էլլիշէր օլարագ , պէօիւք պէօիւք օթուրտընը՝ տէտի :
- 15 Վէ անլեր էօյլէ էտիպ՝ ճիւմլէսինի օթուրթ-
- 16 տրլար : Վէ քէնտիսի պէշ էքմէք իլէ իքի պալըղը ալըպ՝ սէմոյա սօղրու նազար էտերէք , իւզերլէրինէ պերէքէթ տու՛տըր օգուտու , վէ փարէլէյիպ խալգըն էօնիւնէ դօմագ իւզրէ՝ շակիրտլերինէ վերտի :
- 17 Վէ ճիւմլէսի եէյիպ տոյտըլար . վէ օն իքի քիւֆէ տօլուսը ֆաղլա փարչա օլարագ գալտըրըլտը :
- 18 Վէ քէնտիսի եալընըգճա տու՛ա էտեր իքէն , շակիրտլերի տէ պերապեր պուլուտըգլարը հալտէ՝ Խալզըն տէտիյինէ կէօրէ պէն քի՛մ իմ՝ տէյիւ
- 19 անլերէ սիւալ էյլէտի : Անլեր տախի ճէվապէն՝ Պ-՝ԴԵԼ-ԴԵ Վաֆթիզ էտիճի Յովհաննէս , վէ սա՛իրէրի՝ Եղիա , տիկերլերի տէ՝ Գատիմ փէյլամպեր-

- լէրտէն պիրի գըյամ՝ էթմիշ տիր , Դէյուր՝ տէ-
 20 տիլէր : Օ տախի անլէրէ՝ Ես սիգին տէտիյինիգէ
 կէօրէ պէն քի՞մ իմ՝ տէտի . վէ Պետրոս ճէվապէն՝
 21 Սէն Ալլահճըն Քրիստոսը սըն՝ տէտի : Օ տախի ան-
 լէրէ՝ Պուհու քիմնէյէ սէօյլէմէյէսինիզ տէյիւ էքի-
 22 տէն թէնպիճ էտիպ , Իպն իւլ ինսան չօգ էլլմ
 չէքմէք , վէ իխթիյարլար իյէ պաշ քեաճինլէր վէ
 իւլէմա թարաֆընտան րէտտ էտիլիպ գաթլ օ-
 լուհմադ , վէ իւչիւնծիւ կիւնտէ գըյամ՝ էթմէք
 կէրէք տիր՝ տէտի :
- 23 Վէ ճիւմլէսինէ՝ էկէր պիր քիմնէ արտըմճա կէլ-
 մէք իսթէրսէ , թէքք ի նէֆս էտէրէք , խաչընը
 24 ճէր կիւն գայտորըպ՝ արարմ սըրա կէլսին : Ձիրա
 ճէր քիմ ճանրնը գուրթարմադ իսթէրսէ , անը
 զայ՝ էտէքէք , վէ ճէր քիմ ճանրնը պէնիմ իչիւն
 25 զայ՝ էտէրսէ , անը գուրթարաճադ տըր : Ձիւնքի
 պիր տաէմ պիւթիւն աիւնեսայը գապանըպ տա՝
 քէնտինի զայ՝ ետխօտ զիյանա կիրիֆթար էտէրսէ ,
 26 նէ՞ իսթիֆատէ էտէր : Ձիրա ճէր քիմ պէնտէն վէ
 պէնիմ սէօյլէրիմտէն տօլայը ութանըրսա , Իպն
 իւլ ինսան տախի քէնտիսինին վէ Փէտէրին վէ
 մուգատտէս մէլէքլէրին ճէլալիյլէ կէլալի զէման
 27 անտէն տօլայը ութանաճադ տըր : Վէ հազիգա-
 թէն սիպէ տէրիմ քի՞ Պուրտտա հազըր օլանլարսան
 պա՛ղըսը վար քի՞ մէյէքիւթ Ուլլահճ կէօրիւնճէյէ-
 տէք տալա էօլիւմ՝ թաթմայաճադ տըր՝ տէտի :
- 28 Վէ պու քէլամոտն թաղրիպէն սէքիզ կիւն
 սօփրա , Պետրոս իյէ Յովհաննէս վէ Յակոբոսը պէ-
 րապէր տըպ՝ տուտ էթմէք իւղրէ տաղա չրգտը :
- 29 Վէ քէնտիսի տուտ էտէր իքէն , Էիւսիւնիւն

- Տէյէթի թէպէտաիւլ Լտերէք էլպիսէսի պէյազ
 30 վէ փարլագ օլտու : Վէ իշթէ իքի տտէմ , եանի
 Մովսէս վէ Նդիս անըն իլէ սէօյլէշիբլէր իտի :
 31 Պուշլար ճէլայ իլէ կէօրիւնիւպ Երուսաղէմտէ
 վուգու՝ պուլաճագ ինթիգայլը Տագգընտա սէօյլէ-
 32 յօրլար իտի : Վէ Պետրոս վէ անրն իլէ պերսպէր
 պուլունանլարը ուլդու պոսմըշ օլմողլէ , ուլան-
 տըգլարընտա՝ անըն ճէլայլինի վէ պերսպէր տու-
 33 լան իքի տտէմի կէօրաիւլէր : Վէ անլէր անսէն
 այրըմագ իսրի իքէն , Պետրոս նէ սէօյլէտիյնի
 պիլմէյլէրէք , Յիսուսա՝ Նա մաւալլիմ , պուրատա
 պուլունամարզ էյի տիւր . վէ պիրի սէնին , պիրի
 սէ Մովսէս վէ պիրի տէ Նդիս իչիւն , իւշ խայմէ
 34 ետփայլմ՝ տէսիւ Վէ օ պուհու սէօյլէմէքսէ իքէն ,
 պիր պուլաթ կէլիպ՝ անլէրի կէօյկէսի ալթընա
 ալտը . վէ անլէր պուլութա կիրտիբլէրինտէ , շ-
 35 կէրէք գօրգտըլար : Վէ պուլաթմտան՝ Սէվկիւլիւ
 Սղլըմ պու տըր , անը սինյլէյինիլ տէյէն պիր սէ-
 36 տա կէլտի : Վէ պու սէտա օլտըգտա , Յիսուս
 ետլընըզ պուլունաու . անլէր տաթի սիւքիւթ է-
 տիպ՝ կէօրաիւլէրի շէյլէրտէն օլ կիւնլէրտէ քիմ-
 սէյէ պիր շէյ խապէր վէրմէտիլէր :
 37 Վէ էրթէսի կիւն տաղտան էնտիբլէրինտէ ,
 38 խայլը ճէմա՝աթ անը գարշըլայլըպ , իշթէ ճէմա-
 ՝աթտան պիր ատէմ Ֆէրեսաւ էտերէք՝ Նա մաւալ-
 լիմ , սանաւ եալվարըրըմ , օղլըմա նազար գըյ , զի-
 39 լա պիր տանէմ տիւր : Վէ իշթէ անը պիր բուհ
 թուլթուպ տնարգըն պաղըրտարագ վէ քէօփիւր-
 տերէք ստարպ էպտիքտէն սօկրա կիւճլէ պըրըլըր :
 40 Վէ անը յըգարսընլար տէյիւ սէնին շակիրտլէրին-

- տէն ըէճա էթտիմ իսէ տէ , ժողովտիւր օլմատը-
 41 լար՝ տէաի : Վէ Յիսուս ճէվապ վերիպ՝ էյ խոտն-
 սըզ վէ թերս նէսլ , նե՞ վագթա գաատար սիգին
 եանընդատա օլուպ՝ սիգէ թէհամմիւլ էտէյիմ .
 42 օղլընը պուրայյա կէթիւր՝ տէտի : Վէ օ տահա ես-
 նընա կէլիւր իքէն , ճինն անը եերէ չարփրպ շիտ-
 տէթլէ սարստը , ամմա Յիսուս նափաք ըուհը ա-
 զարլայարագ , չօճուղա շիֆա վերիպ՝ անը փէտէ-
 43 ըինէ թէսլիմ էթտի : Վէ ճիւմլէսի Ալլահըն 'ա-
 զամէթինէ հայրան օլտըլար :

- Վէ ճիւմլէսի Յիսուսըն էթտիյի շէյլէրին քեաֆ-
 44 ֆէսինէ թէ'աճճիւպտէ իքէն , շակիրտլէրինէ , Սիզ
 պու սէօղլէրի գուլագլարընըզա գոյուհըզ . զիրա իպն
 իւլ ինօան ատէմլէրին էյինէ թէսլիմ՝ օլուհաճագ
 45 տըր՝ տէտի : Անլէր տաիի պու սէօղիւ անկամատըլար .
 վէ ֆէհմ էթմէմլէրի իշիւն անլէրտէն կիզլէնմիշ
 իտի . վէ պու սէօղիւ անտէն սիւ'ալ էթմէյէ
 գօրգտըլար :
 46 Վէ քէնտիլէրտէն հա'նկըսը պէզյիւք օլաճաղը միւ-
 47 պահասէսի արալարընա կիրմիշ իտի : Յիսուս տաիի
 գալպլէրինին էֆքեարընը պիլմէքլէ , պիր չօճուգ ա-
 48 լըպ՝ քէնտի եանընտա տուրտուրտու : Վէ անլէրէ՝
 Հէր քիմ պու չօճուղը պէնիմ իսմիմ իշիւն գապուլ
 էտէրսէ , պէնի գապուլ էթմիշ օլուր , վէ հէր քիմ
 պէնի գապուլ էտէրսէ , պէնի իրսալ էտէնի գա-
 պուլ էթմիշ օլուր . զիրա ճիւմլէնիգտէն էն քիւ-
 չիւք պուլուհան՝ պէզյիւք օլաճագ տըր՝ տէտի :
 49 Վէ Յովհաննէս ճէվապ վերիպ՝ Նա մու'ալլիմ .
 սէնին իսմիյէ ճիննլէր չըգարան պիր քիմնէ կէօր-
 տիւք . վէ պիգիմ իլէ պերապէր -էնին արտընճա

- 50 կէլմէտիյի իշիւն անը մէն՝ էթտիք տէտի, Վէ Յիսուս անա Գէլ-պէն՝ Մէն՝ էթ մէլիւնիզ, զիրա պիգէ մուխալիֆ ոլմայան պիգիմ թարաֆքմըգտան տրք տէտի
- 51 Վէ անըն -Ե-Դ-Ե- չրգմոսընըն կիւնլերի թէմամ ոլմադ իւզրէ իքէն, Երուսաղէմէ կիթմէյէ գազիյ-յէն եիւզ թուլթուպ, Լոնիւնտէն խապերճիլէր կէօնտէրտի, անլէր տախի կիտիպ անա թէտարիք կէօրմէք իւզրէ Սամսրիալլարըն պիր քէշիւնէ
- 52 կիրտիլէր, Վէ Երուսաղէմէ թէվէճճիւն՝ էթմէք-
- 53 տէ ոլտրղընտան, անը գոպուլ էթմէտիլէր, Վէ անըն շափիրպէրի Յակարտս իլէ Յովհաննէս պուշու կէօրտիւքտէ՝ Նու Րուպպ, իսթէ՞ր մի սին քի՝ Հէման Նդիանըն էթտիյի կիպի կէօքտէն աթէշ Էնիպ անլէրի թէլէֆ էթսին տէյիւ էմր էտէլիմ
- 54 տէտիլէր, Ո տախի տէօնիւպ անլէրի թա՛գիր էտէրէք՝ Սիզ նէ՝ մադուլէ բուհտան ոլտրղընըզ
- 55 պիլմէպսինիպ, Ձիրա Իպն իւլ ինսան ստէմլէրին՝ ճանլարընը Հէլաք տէյիլ, անճագ խէլլա էթմէք ըշիւն կէլտի՝ տէտի, վէ տիկէր պիր քէշէ կիթտիլէր,
- 56 Վէ Եօլտա կիտէրլէր իքէն, պիրի անա՝ Էֆէնտի, Հէր նէրէյէ կիտէրսէն, արտըն սըրա կէլիքիմ տէտի
- 57 Յիսուս տախի անա՝ Թիլքիլէրին ինլէրի, վէ Հապա գուշլարընըն Եուվալարը վար, լաքին Իպն իւլ ինսանըն պաշընը գոյաճագ Եէրի Եօգ տրք տէտի,
- 58 Վէ պիր դայրիսինէ՝ Արսըմ սըրա կէլ տէտի, օ տախի՝ Էֆէնտի, պանա իզն վէր, Էվվէլա կիտիպ
- 59 փէտէրիմի տէֆն էտէյիմ տէտի, Յիսուս տախի անա՝ Պրագ, Էօլիւլէր քէնտի Էօլիւլէրինի տէֆն էթսինլէր, սէն իսէ կիտիպ մէլէքիւթ Ուլլահը վա՛ղէյէ՝ տէտի
- 60 Վէ տիկէր պիր քիմնէ տախի՝ Էֆէնտի, սէնին

արտըն սըրտ կէլիւրիմ, լաքին էվվէլա պանա իգն
վէր, եհլ ի պէյթիմ իլէ վէտա՝ էտէյիմ՝ տէտի :
62 Ամմա Յիսուս անա՝ Եյինի սապան իւզէրինէ գո-
յուպ տա կէրիյէ պագան հիշ պիր քիմսէ մէլէ-
քիւթ Ուլլահա միւնասիպ տէյիլ տիր՝ տէտի :

ՊԱՊ 10

- 1 Վէ պու շէյլէրտէն սօճրա, Բազպ տիկէր եէթ-
միշ քիմսէ տախի թա՝ եին էտիպ՝ վարաճաղը հէր
շէհրէ վէ մահալէ անյէրի քէնտի էօնիւնճէ իքի-
- 2 շէր իքիշէր կէօնտէրտի, Վէ անյէրէ տէտի քի՝
Ֆիլ հագիգէ հասատ չօգ, ամմա իշճիլէր ալ տըր-
իմի հասատ Սահիպինէ՝ քէնտի հասատընա իշ-
- 3 ճիլէր կէօնտէրմէսի իչիւն նիյալ էտինիլ, Կիտի-
նիլ, իշթէ պէն սիդի դուզուլար կիպի դուրթլար
- 4 արասընտ կէօնտէրիյօրըմ, Քէսէ եա տազարճըր, Էախօտ ոյազ գապլարը թաշըմիյընըլ, վէ եօլտա
- 5 պիր քիմսէյէ սէլամ՝ վէրմէյինիլ, Վէ հէր հանիլը
խանէյէ կիրէրսէնիլ, էվվէլա՝ Պու խանէյէ սէլամ
- 6 օլտու՝ տէյինիլ, Վէ էկէր օրատա սէլամն միւս-
թահագգ քիմսէ վար իսէ, սէլամընըլ անըն իւ-
զէրինտէ դալաճագ տըր, եօգ իսէ՝ սիդէ կէրի տէօ-
- 7 նէճէք տիր, Վէ օլ խանէտէ դալըպ պուլունան
շէյլէրինտէն եէյիպ իչինիլ, զիրա իշճի քէնտի
իւճրէթինէ միւսթահագգ տըր, խանէտէն խանէյէ
- 8 նագլ էթմէյինիլ, Վէ հէր հանիլը շէհրէ կիրէրսէնիլ,
անյէր տախի սիդի դապուլ էթտիրլէրի հալտէ,
- 9 էօնիւնիւզէ դօնուլան շէյլէրի եէյինիլ, Վէ իչին-
տէ պուլունան խաթթալարա շիֆա վէրիպ, անյէրէ՝
Մէլէքիւթ Ուլլահ սիդէ եագլաշմըլ տըր՝ տէյինիլ :

- 40 Վէր հեր հանկը շէհրէ կիրէրսէնիզ, սիզի գապու-
 41 էթմէտիքլէրի հալտէ, ճառտէլէրինէ չըգըպ, Սիզին
 շէհրինիզտէն պիզէ ետփըշան թօզու պիլէ սիզէ
 սիլքէրիզ. լաքին պուշու պիլինիզ քի մէլէքիլթ
 42 Ուլլահ սիզէ ետգլաշմըշ տըր՝ տէյինիզ, Սիզէ տէ-
 րիմ քի՝ Օլ կիւնտէ Սոդոմըն հայի օլ շէհրին հա-
 43 ինտէն էհվէն օլաճադ տըր, Վա՛յ սանա, էյ Փորո-
 ցին, վա՛յ սանա, էյ Բեթսայիդա, զիրա էկէր
 սիզաէ իզհար օլուան միւ՝ ճիզէլէր Տիւրոս վէ Սի-
 դոնտոս իզհար օլուամըշ օլտո իաի, չօգտան չու-
 վէ քիւլտէ օթուրուպ՝ թէվպէ էտէրլէր իաի,
 44 Լարին բուզ ի ճէզաաա Տիւրոս վէ Սիդոնըն հայի
 45 սիզին հայինիզտէն էհվէն օլաճադ տըր, Վէ սէն,
 թա կէզէտէր էիւքսէլմիշ օլան Ատփառնայում,
 46 Ճէհէննէմէ գաաառ էնտիրիլէճէքսին, Սիզի տիկ-
 լէյէն՝ պէնի տիկլէմիշ օլուր, վէ սիզի բէտտ էտէն՝
 պէնի բէտտ էթմիշ օլուր, վէ պէնի բէտտ էտէն՝
 պէնի իրսալ էտէնի բէտտ էթմիշ օլուր,
 47 Վէ օլ եէթմիշլէր մէսէրրէթլէ՝ ապտէթ էտիպ՝
 եա Բապա, ճիննլէր պիլէ սէնին իամնլէ պիզէ ի-
 48 թա՝աթ էտիյօր՝ տէտիլէր, Օ տախի անլէրէ՝ Շէյ-
 թանըն սէմաաան երլտըրըմ կիզի տիւշտիւլիւնիւ
 49 կէօրտիւմ իշթէ սիզէ երլանլար իլէ՝ ագրէպլէր
 իւզէրինէ, վէ տիւշմէնին պիլթիւն գուվվէթի իւ-
 զէրինէ պաամաղա գուտրէթ վէրիրիմ. վէ սիզէ
 20 հիշ պիր շէյ գաառ վէրմէյէճէր տիր, Ամմա պու-
 նա, եա՛նի ճիննլէրին սիզէ իթա՝աթ էթտիքլէրինէ
 սէվինմէյինիզ, լաքին իամլէրինիզին սէմաթաթտա
 գայտ օլուտըղընա սէվինիինիզ՝ տէտի,
 24 Օլ սա՝աթ Յիսուս բուհէնտա մէսրուր օլապ՝ էյ

- սեմա վէ գէմինին Բապպը Փէտեր, սանա շիւքը
էտերիմ քի, պու շէյլերի 'այիմլէր իլէ 'արիֆլէր-
տէն խաֆի թուլթուպ' անլէրի մա'սուլլարա իզհար
էյլէտին. պէլի, էյ Փէտեր, զիրա 'ինսինկաէ պէզլէ
- 22 խօշ կէօրիւնտիւ, Փէտերիմտէն հէր շէյ պանա
թէսլիմ օլուհտու. վէ Օղլըն քիմ իտիյինի Փէտեր-
տէն զայրի քիմսէ պիլմէզ, վէ Փէտերին քիմ իտի-
յինի Օղլլտան վէ Օղլըն անը իզհար էթմէսինի
միւրասս էթտիյի քիմսէտէն զայրիսի պիլմէզ տէտի:
- 23 Վէ շափիրտլէրէ տէօնիւպ' Նէ' միւպարէք տիր
- 24 կէօրտիւյիւնիւզ շէյլերի կէօրէն կէօզլէր: Զիրա
սիգէ տերիմ քի' Չօգ փէյղամպերլէր իլէ մէլիքլէր
կէօրտիւյիւնիւզ շէյլերի կէօրմէք իսթէտիլէր,
լաքին կէօրմէտիլէր. վէ իշիթտիյինիզ շէյլերի ի-
շիթմէք է-թէ-թէլէր, լաքին իշիթմէտիլէր' տէյիւ
թէնհաճա սէզյլէտի:
- 25 Վէ իշիթէ էրպապը շէրի'աթտան պիրի գալգըպ'
անը թէճրիպէ էթմէք իւզրէ' Եա մու'ալլիմ', է-
պէտի հալաթա վարիս օլմագ իշիւն Նէ' եափա-
- 26 յըմ' տէտի: Օ տաթի անա' Շէրի'աթտա Նէ' եա-
- 27 զըլմըշ տըր. Նաթըլ օգուրսըն' տէտի: Օ տաթի ճէ-
վապ վէրիպ' Ալլահըն օլան Բապպը պիւթիւն գալ-
պինկտէն վէ պիւթիւն ճանընտան վէ պիւթիւն
գուվվէթիկտէն վէ պիւթիւն 'ազլընտան, գօշընը
- 28 տաթի քէնտին կիպի սէվէսին' տէտի: Օ տաթի ա-
նա' Տօղրու ճէվապ վէրտին, պուհու իճրա էյլէ վէ
- 29 եաշալաճագսըն' տէտի: Օ իսէ քէնտինի թէպըր
էթմէք իսթէմէքլէ, Յիսուսա' Եա գօշըմ քիմ
- 30 տիր' տէտի: Վէ Յիսուս ճէվապէն տէտի քի' Պիր
աաէմ Երուսաղէմտէն Երիթովա էնէր իքէն, հա-

- բամիլէր էլինէ տիւշտիւ. վէ անլէր անը սզյոււլ՝
 եարալատըգտան սոկրա եարը եօլմիւշ պրազըպ
- 31 կիթտիլէր: Վէ բասթ կելէ օլ եօլտան պիր քեա-
 չին, էնէր իքէն, ոնը կէօրտիւքտէ՝ օլ պիր թա-
- 32 բաֆտան կէչիպ կիթտի Բէզալիք օլ մահալէ պիր
 Ղէիլի տաթի կելմէքլէ, վարըպ՝ անը կէօրիւնճէ
- 33 օլ պիր թարաֆտան կէչիպ կիթտի Նաքին պիր
 Սամարիալը եօլա կիտէր իքէն, պուլունտըղը եերէ
- 34 կելիպ՝ անը կէօրտիւքտէ աճըտը. Վէ եանընա
 կելիպ՝ եարալարընա զէյթ եաղը իլէ շերապ տէօ-
 քերէք անլէրի սարտը, վէ ոնը քէնտի հայվանընա
 պինտիրէրէք պիր խանա կէօթիւրիւպ՝ անա միւ-
- 35 գալլէթ օլտու: Վէ երթէսի կիւն եօլա կիթմէք
 իւզրէ իքէն, իքի տինար չըգարըպ խանճըյա վերէ-
 րէք՝ Պունա մուգալլէտ օլ, վէ գիյատէ հեր նէ
 խարճ էտէրսէն, պէն թէքրար կէլտիյիմտէ սանա
- 36 էտա էտէրիմ՝ տէտի, իմտի սանա պու իւշտէն
 հանկըսը հարամիլէրին էլինէ տիւշէնին գօնշըսը
- 37 օլմուշ կէօրիւնիւր: Օ տաթի՝ Անա մերհամէթ է-
 տէն՝ տէտի, Յիսուս տաթի անա՝ Նիթ, սէն տէ
 պէզլէ եափ՝ տէտի:
- 38 Վէ անլէր եօլտա կիտէր իքէն, քէնտիսի պիր
 քէյէ կիրիպ՝ Մարթա նամ պիր խաթուն անը
- 39 խանէսինէ գապուշ էթտի: Վէ պունուն Մարիամ
 խամինտէ պիր հէմշիրէսի օլուպ, մերգունմէ Բապպըն
 յոյազլարը եանընտա օթուրուպ՝ քէլամընը տիկլէ-
- 40 յօր խտի: Մարթա իսէ չօգ խըտմէթտէն տօլպը
 թէլաշտա պուլունմաղլէ, եանընա կելիպ էֆէնտի,
 հէմշիրէմ պէնի եալընը խըտմէթ էթմէյէ պրազ-
 տըզընը վազիֆէ էտինմէ՞զ մի սին, իմտի անա սէզ-

- 41 Ղէ , պահաւ ետարորմ' էթմին' տէտիւ Վէ Յիսուս տ-
նա ճէվապէն , էյ Մարթա , էյ Մարթա , չոք
շէյլէր իշին Լնտիշէ Էտիպ' պիհուղուր օլուրաքն :
42 Լաքին լաղրմ' օլան շէյ պիր տիր , վէ Մարթամ'
քէնտփնտէն ալքնմայաճադ օլ էյի հիսուսի ինթի-
խապ էթմիշ տիր' տէտիւ :

ՊԱՊ 11

- 1 Վէ պիր մահալտէ օլուպ տու'ն էթմէքտէ իքէն ,
Ֆարիդ պտրդքնտա , շտկիրայէրինաէն պիրի տնա'
Խա Բապպ , Յովհաննէս քէնտի շտկիրայէրինէ թա-
լիմ' էյլէտիլի կիպի , սէն տախի պիզէ տու'ն էթ-
2 մէյի թա'լիմ' էյլէ' տէտի : 1) տախի աշկէրէ տէտի
քի' Տու'ն էթտիլինիզ զէման պէօյէ տէլինիզ .
Էյ սէմազաթտա օլան փէտէրիմիզ , իամի՞ մո-
գատտէն օլուքն , մէլէքիթիւն կէլտին , իրատէ-
թի՞ն սէմառա օլաղր կիպի նէր իւզէրինաէ տախի
3 իճրա օլուքն . Սէվմի էքմէլիմիզի կիւնտէն
4 կիւնէ պիզէ վէր , Վէ կիւնաշլարբմիզ պիզէ պո-
ղըշլա , չիւնքի պիզ տախի պիզէ հէր պօրճլու օ-
լանա պաղըշլարբիզ . վէ պիպի իզիլպա կէթիլմէ ,
լաքին պիպի շէրիտէն դուրթար :
5 Վէ աշկէրէ տէտի քի' Սիդտէն քիմի՞ն պիր տու-
թու օլուր տա , կէճէ ետրքնտա ետնքնա վարդպ'
6 Տօթմ' , պանա իւշ էքմէք էօտիւնճ վէր . Զիրա
պանա եօլտան պիր տօթմ' կէլտի , աշնէ էօնիւնէ
7 դօյաճադ պիր շէյիմ' եօք ալր' տէտին տէ . 0 տա-
խի իշէրիտէն ճէվապէն' Պանա զահմէթ վէրմէ ,
տրթրգ գափու գափանմըշ , չօճուղարբմ' տախի
պէնիմ' իլէ եաթադտա տրր , գալգըպ սանա վէրէ-

- 8 մէջ տէսին: Սիղէ անբիմ քի՝ Տօսթու օլտըղը ի-
չիւն գալղըպ անա վէրմէզ իսէ անէ, երնէ անըն
թա՝ ճիգի սէպէպիլէ գալղըպ անա լազըմ՝ օլտըղը
9 գատար վէրէճէք տիր: Պէն տախի սիգէ տէրիմ
քի՝ Տիլէյինիւ, սիղէ վէրիլէճէք. արայընըզ, պու-
լաճագսընըպ. գափույը չալընըզ, սիգէ. աչըլաճագ
10 տըք: Զիրա հէր տիլէյէն այըր, վէ տրայան պու-
11 լուր, վէ գափույը չալանա աչըլաճագ տըր: Վէ
սիզտէն հանկը փէտէր վար քի, օղու էքմէք տի-
լէտիլյինտէ անա թաշ վէրէ. ետխօտ պալըզ Դիլ-
12 ԴիլԴիլ՝ անա պալըզ եերինէ երլան վէրէ. Վէ եա-
խօտ եումուրթմա տիլէտիլյինտէ՝ անա 'ազրէպ վէ-
13 ը: Խմտի սիղ քէօթիւ օլտըղընըզ հայտէ, էվլա-
տընըզա էյի 'ամիլէ վէրմէյի պիլիրսէնիւ, սէմափի
Փէտէր քէնալինտէն տիլէյէնըրէ նէ՝ դատար գի-
յասաէ Բուհ իւլ Գուտար վէրէճէք տիր:
- 14 Վէ տիլսիզ պիր ճինն չըգարտըղընա, ճինն
չըզտըգտան սօզրա տիլսիզ քիմսէ սէզլէտի, խալգ
15 տախի թէ՛ աճճիւպ էթտիլէր: Ամա անլէրտէն
պա՛գրլարը ճիննըրի ճէնլէրին ըէ՛խի Բէեզգէրուզ
16 վասըլմապըլէ չըգարըյօր՝ տէտիլէր: Պա՛գրլարը
տախի թէ՛ ճըրպէ իչիւն սէմատան պիր 'ալամէթ
17 անտէն թալէպ էթտիլէր: Ո տախի անլէրին էֆ-
քիտընը պիլմէլէ, տնլէրէ տէտի քի՝ Բէնաի 'ա-
լէյհինէ մուխալէֆէթ իւզրէ օլան հէր հիւքիւմէթ
խարապ օլուր, վէ քէնտի 'ալէյհինէ Դա-Դիլ-Դիլ
18 Է-Դիլ պուլունան խանէ երգըլըր: Վէ եկէր Շէյ-
թան քէնտի 'ալէյհինէ մուխալէֆէթ իւզրէ օլ-
մուշ իսէ, տնրն մէլէրիւթիւ. նա՛սըլ պաղի գա-
լաճագ տըր. չիւնքի պէնիմ հազգըմա՝ ճիննըրի

- Բէեղգեբուղ վասըթասըյլէ չըգարըյօր՝ տէյօրսը-
 19 Նըզ, վէ էկէր պէն ճիննլէրի Բէեղգեբուղ վասը-
 թասըյլէ չըգարըյօր իսէմ, սիղին օղոսլարընըզ
 քիմին վասըթասըյլէ չըգարըլար. պունուն իչիւն
 20 սիղին հաքիմլէրինիզ անլէր օլաճաֆ տըր, Լաքին
 էկէր պէն ճիննլէրի Ալլահն փարմաղըյլէ չըգարըր
 իսէմ, էլպէթթէ մէլէքիւթ Ուլլահ սիգէ վասըլ
 21 օլմուշ տըր, Գուվվէթլի վէ սիլահլանմըշ պիր
 քիմնէ քէնտի գօնաղընը պէքլէտիյի գէման, էչես-
 22 սը սէլամէթտէ օլուր, Ամմա անտէն գուվվէթլիսի
 անըն իւզլէրինէ կէչիպ անա դալէպէ էտէրսէ, ի'թի-
 մաա էթտիյի ճիւմլէ սիլահլարընը ալըպ՝ անըն
 23 եաղմոսընը թագսիմ էտէր, Պէնիմ իլէ օլմայան
 պանա զըտտ տըր, վէ պէնիմ իլէ տէվչիրմէյէն
 տաղըտըր,
 24 Նափաք բուհ պիր աստէմտէն չըգտըղը գէման՝
 գուրաֆ եերլէրտէն կէչիպ բահամթ արար, վէ պու-
 լամասըղընտա՝ Զըգտըղըմ էվիմէ տէօնէյիմ՝ տէր,
 25 վէ կէլտիյինտէ աշ սիւփիւրիւմիւշ վէ միւզէյյէն
 26 պուլմաղլէ, Կիտիպ պէրապէրինճէ քէնտիսինտէն
 տահա քէօթիւ եէտի տիկէր բուհ ալըր, վէ կիրիպ
 օրտտա սաքին օլուրլար, վէ օլ աստէմին՝ ագըպէթի
 իպթիտասընտան պէտթէր օլուր,
 27 վէ օ պունու սէօյլէր իքէն, խալգտան պիր գարը
 եիւքսէք սէսլէ անա՝ Նէ՝ միւթլու սէնի համիլ
 28 օլսն բահմէ վէ էմտիյին մէմէլէրէ՝ տէտի, Օ տա-
 խի՝ Տահա գիյատէ Նէ՝ միւթլու Ալլահն քէլամը-
 նը տինլէյիպ հըֆղ էտէնլէրէ՝ տէտի,
 29 վէ խալգ քէտրէթլէ աշն էաշն ճէմ՝ օլտըգ-
 տա, սէօգէ պաշսլսարաֆ տէտի քի՝ Պու Նէսլ

- չերիբ օլտըղընտան 'ալամէթ թալէպ էտեր, ամմա
տնա Յոփան փէյղամպերին 'ալամէթինտէն զայրի
30 պիր 'ալամէթ վերիլմէյէճէք տիր, Ձիբա Յոփան
Նինուէ էճալիսինէ 'ալամէթ օլտըղը կիպի, Իպն
իւլ ինսան տախի պու նէսլէ էզլլէ օլտճագ տրու
31 ձէնուպ մէլիքէսի բաշէ ճէզատա պու նէսլին տ-
տէմլէրի իլէ պերապէր գալգըպ 'ալէյճլէրինէ չիւքմ
էտէճէք տիր, չիւքի մէրգումէ Սողոմոնըն ճիւլմէ-
թինի տինլէմէք իւզրէ՝ զէմինին, միւնթէճալարըն-
տան կէլտի, վէ իշթէ պու մոճալտէ Սողոմոնտան
32 տաճա պէօյիւլիւ վար, Նինուէ տտէմլէրի բաշէ
ճէզատա պու նէսլ իլէ գալգըպ 'ալէյճլինէ չիւքմ
էտէճէք տիր, չիւքի տնլէր Յոփանըն վա'ղըլլէ
թէվպէյէ կէլտիլէր, վէ իշթէ պուրատա Յոփան-
տան տաճա պէօյիւլիւ վար,
33 Պիր քիմնէ չըրաղը եագըպ կիզլիյէ եախտ քիլէ
ալթընա տէյիլ, անճագ իշէրի կիրէնլէրին՝ ըշըղը
34 կէօրմէլէրի իշիւն շէմ'տան իւզէրինէ գօր, ձէսէ-
տին չըրաղը կէօզ տիր, իմտի էկէր կէօզիւն սաֆ
իսէ, պիւթիւն ճէսէտին տախի միւնէվվէր օլուր,
լաքին էկէր ֆէնա իսէ, ճէսէտին տախի գարանլըգ
35 օլուր, իմտի սագըն, սէնտէ օլան իուր գարանլըգ
36 օլմայա, վէ էկէր պիւթիւն ճէսէտին միւնէվվէր օ-
լուպ ճիշ պիր գարանլըգ թարաֆը եօգ իսէ, չը-
րաղըն քէնտի զիյասըլլէ սէնի թէնվիր գըլտըղը
միսիլիւ, քիաֆֆէսի միւնէվվէր օլուր,
37 վէ օ սէօյլէր իքէն, պիր ֆերիսի քէնտիսի իլէ
պերապէր թա'ամ էթմէսինի անտէն բէճա էթ-
38 մէքլէ, կիրիպ սօֆրայա օթուրտու, Օլ ֆերիսի
տախի թա'ամտան էվվէլ անըն երյգանմատըղըն

- 39) Կէօրտիւքտէ թէ՛ աճճիւպ էթտի : Բապպ տախի ա-
նա տէտի քի՛ Հալա սիդ , ֆերիսիւեր , քեաաէնին
վէ թէփսինին տըշընը թէ՛ միպլէրսինիզ , ամմա իչի-
- 40) Նիզ զուլմ՝ վէ ֆըսզլէ աօլու տըր : Էյ 'ազըլարզ-
լար , տըշընը ետփան՝ իչինի տախի եսփմուտը մը :
- 41) Լաբին պուլունան շէյլէրտէն սուտադա վէրինիզ ,
- 42) վէ իշթէ սիզէ հէր շէյ փաք ղուր : Ամմա վա՛յ
սիզէ , էյ ֆերիսիւեր , զիրա նա՛նա՝ իլէ սէաէֆ օ-
թընըն վէ հէր Նէվ՝ սէպզէնին 'իւշըրիւնիւ վէրի-
սինիզ , ամմա հազգը վէ Ալլահըն մուհապպէթինի
իհմալ էտէրսինիզ . պունլարը իճրա էթմէի , առ-
- 43) լէրի տախի պրադմամալը իտինիզ : Վա՛յ սիզէ , էյ
ֆերիսիւեր , զիրա սինազօղլարտա պաշ քիւրսիյիւ
- 44) վէ չարշըլարտա սէլամյանմաղը սէվէրսինիզ : Վա՛յ
սիզէ , [էյ միւրա՛ի 'իւլէմա իլէ ֆերիսիւեր ,] զիրա
առէմլէր պիլմէյէրէք՝ իւզէրլէրինտէ կէզտիքլէրի
պէլլի օլմայան գոտըլար միսիլլիւ սինիզ :
- 45) Վէ էրպապ ը շէրի՛աթտան պիրի՝ անա ճէվա-
պէն՝ Եա մուալլիմ՝ , պունլարը սէյլէմէքլէ պիզէ
- 46) տախի շէթմ՝ էտիյօրսըն՝ տէտի : Օ տախի տէտի
քի՛ Վա՛յ սիզէ տախի , էյ էրպապ ը շէրի՛աթ , զի-
րա առէմլէրէ : Ետըլմուտը միւշքիւլ եիւքլէր եիւք-
լէտիպ՝ քէնտինիզ փարմաղլարընըզըն պիրիյլէ օլ
- 47) եիւքլէրէ տօգուլմաղսընըզ : Վա՛յ սիզէ , զիրա
էճաաաթընըզն գաթլ էթալիքլէրի փէյզամպէրլէ-
- 48) ին թիւրպլէրինի պինա էտէրսինիզ : Վէ պէօլլէ-
ճէ էճաաաթընըզն՝ 'ամէլլէրինէ շէհատէթ էտէրէք
րիզա՝ վէրիսինիզ . զիրա անլէր գաթլ էթտիլէր :
- 49) սիզ տախի թիւրպլէրինի պինա էտէրսինիզ , Պու-
նուն իչիւն Ալլահըն հլքմէթի տախի տէտի քի՛

- Անլերե փեյղամպերլեր վե րեսուլլեր կեօնտերեճե-
յիմ՝ վե սնլերտեն պա՛ղըսընը գաթլ էտիպ՝ պա՛-
50 զըսընա թե՛ստտի էտեճեքլեր. Թա քի տիւնեա-
նըն թե՛սիսինտին պերու ճիւմլէ փեյղամպերլերին
54 տեօքիւլմիւշ օլտն գանը , Աքէլին գանընտան թա
մեզպաս իլէ հէյքէլին տրասընտա գաթլ օլուան
Ջաքարիանըն գանընտաք , պու նէսլտեն թալէպ
օլուան. պէլի , սիղէ տերիմ քի՝ Պու նէսլտեն թա-
52 լէպ օլուանաճագ տըր : Վա՛յ. սիղէ, էյ էրպապ ը
չէրի՛աթ , զիրա իլմին անաթմարընը գալտըրտը-
նըզ , քէնտինիլ կիրմէյիպ՝ կիրէնլերի տաթի մէն՝
էթտինիզ ,
53 Վէ սնլերլ պու շէյլերի սեյլլեր իքէն , իւլէմա
վէ ֆերիսլեր ֆուրսաթ պէքլէյիպ՝ իթհամը իչիւն
աղզընտան պիր շէյ գափմաղա չալըշմագտա օլա-
54 րագ , Հիտտեթլէնիպ զայլէթլէ չօգ շէյլեր հագ-
գընտա աղզընը արամաղա պաշլատըլար՝

ՊԱՊ 12

- 1 Պու էսնատե , պիրի պիրինի պասար տերեճէտե
օն պինլերճե խալգ ճէմ՝ օլմաղլէ , շակիրտլերինե
սէօգէ պաշլայարագ տէտի քի՝ էվվէլա քէնտինիգի
ֆերիսլերին մայտսընտան , եանի միւրա՛խլիքտեն
2 սագընընըզ , Քէշֆ օլանմայաճագ մաթֆի , վէ պի-
3 ինմէյէճէք կիղի պիր շէյ Լօգ տըր : Անըն իչիւն
գարանլըգտա հեր տէտիյինիզ շէյ պտընլըգտա
իշլտիլիպ՝ խալլէթլերտէ գուլաղա սեյլէտիյինիզ
4 շէյ տամլարտա նիտա օլուանաճագ տըր : Լաքին ,
էյ տօթլարըմ , սիղէ տերիմ քի՝ Ճէսէտի էօլտիւ-
րիւպ՝ անտեն սօնրա զիյատե պիր շէյ եափմաղա

- մուգթէտիր օլմայան քիմնէլէրտէն գորգմայրնը, 5
 Լաքին քիմտէն գորգաճաղընըզը սիգէ կէօսթէրէ-
 յիմ. Էօլտիւրտիւքտէն սօկրա ճէհէննէմէ աթմա-
 ղա զուտրէթի օլմանտան գորգընըզ. պէլի, սիգէ
 6 տէրիմ քի՝ Անտէն գորգընըզ: Պէշ սէրչէ իքի
 փուլա սաթըլմո՞զ մը, առկէրտէն պիրի պիլէ Ալ-
 7 լահըն 'ինաինտէ ունուտըլմըշ տէյիլ տիր: Լաքին
 սիգին պաշընըզըն գըլլարընըն ճիւմէսի պիլէ սա-
 յըլը արը: Խմտի գօրգմայրնըզ, սիգ չօգ սէրչէլէր-
 8 տէն Էֆգալ սընըլ: Վէ սիգէ տէրիմ քի՝ Հէր
 քիմ տաէմլէրին հուզուրընտա պէնի իգրար էտէր-
 սէ, Իպն իւլ ինսան տախի անը Ալլահըն մէլէքլէ-
 9 բինին հուզուրընտա իգրար էտէճէք տիր: Լաքին
 տաէմլէրին հուզուրընտա պէնի ինքեար էտէն՝
 Ալլահըն մէլէքլէրինին հուզուրընտա ինքեար օլու-
 10 նաճագ տըր: Վէ հէր քիմ Իպն իւլ ինսանըն
 'ալէյհինէ պիր սէօզ սէօյլէրսէ, անա 'աֆլ օլու-
 նուր. ամմա Ռուհ իւլ Գուտս 'ալէյհինէ քիւֆը
 11 էտէնէ 'աֆլ օլունմազ: Վէ սիգի սինաղօղլարա
 վէ րէ'իպլէր իլէ հիւքմտարլար հուզուրընա ճէլպ
 էթաիքլէրի վազըթ, նա'սըլ եախօտ նէ՝ ճէվապ
 վէրէլիմ, եա նէ՝ սէօյլէյէլիմ տէյիւ Էնտիչէ էթ-
 12 մէյինիզ: Զիրա Ռուհ իւլ Գուտս սիգէ սէօյլէնմէսի
 վաճիպ օլան շէյլէրի օլ սա'աթ էօյրէտէճէք տիր:
 13 Վէ իալգտան պիրի անա՝ Եա միւ'ալլիմ, գարըն-
 տաշըմա սէօյլէ, միրասը պէնիմ իլէ թագսիմ էթ-
 14 սին՝ տէտի: Ո տախի անա՝ Էյ տաէմ, իւզէ-
 րինիզէ քիմ պէնի գատը եա գասսամ թա'եին
 15 էթտի՝ տէտի: Վէ անլէրէ՝ Պազընըզ վէ թամա՝
 տան սազընընըզ, պիրա պիր քիմնէնին 'էօմրիւ էմ-

- վայրինն չօղալմասընա մէնուլթ տէյիլ տիր՝ տէտի:
- 16 Վէ անլերէ պիր թեմսիլ սեօյլէյիպ տէտի քի՝ Պիր զէնկինն աստէմին թարլտսը չօգ մահսուլ վէրմիչ
- 17 օլմաղլէ, Օ քէնտի քէնտինէ տիւշիւնիւպ՝ Նէ՞ Եափայրմ, գիրա մահսուլարմը թօփլսյաճագ Եէ-
- 18 րիմ Եօգ տըր՝ տէտի: Վէ՝ Նէօյլէ Եափայրմ, անպարլարմը Երգըպ՝ տահա պէօյիւ քլէրինի պինա էտէյիմ, վէ ճիւմլէ մահսուլաթ իլէ էմվալիմի օրատա թօփ-
- 19 լայրպ, ճանըմա՝ Էյ ճան, չօգ սէնէլէր իչիւն թօփլտնմը չօգ էմվալիչ վար տըր. իթթիրահաթ
- 20 էյլէ, Իէ, Իչ, սէֆա սիւր, տէյէյիմ՝ տէտի: Ամմա Ալլահ անա՝ Էյ 'ազըլսըզ, պու կէճէ սէնտէն ճանընը թալէպ էտէճէքլէր, վէ թէտարիք էթտի-
- 21 յին շէյլէր քիմի՞ն օլաճագ՝ տէտի: Նէֆսի իչիւն խաղինէ Երգըպ՝ Ալլահըն՝ ինտինտէ զէնկինն օլմայան քիմնէ պէօյլէ տիր:
- 22 Վէ շակիրտլէրինէ տէտի քի՝ Պու սէպէպէ մէպնի սիզէ տէրիմ քի՝ Հոյսթընըզ իչիւն Նէ Եէյէճէյինիզի, վէ վիւճուտինիզ իչիւն Նէ կիյէճէյի-
- 23 նիզի էնտիշէ էթմէյինիզ, Հայսթ թա՛ամտան վէ
- 24 վիւճուտ իկաստտան էվլա տըր: Գուզղոնլարա պազընըզ. Նէ Եքէրլէր վէ Նէ պիչէրլէր, վէ անլէրին Նէ քիլարը վէ Նէ անպարը վար, Եինէ Ալլահ տնլէրի պէսլէր. սիզ գուշարտան Նէ՝ գաստալ էֆ-
- 25 զալ սընըզ: Վէ սիզտէն քի՞մ էնտիշէ էթմէքլէ, քէնտի *պոյընա պիր տըշըն զամմ՝ էթմէյէ գա-
- 26 տիր տիր, Խմտի էկէր էն քիւչիւք շէյէ պիլէ գատիր տէյիլ իսէնիզ, պագի շէյլէր հագգընտա Նէ՞-

- 27 չիւն էնտիչէ էտէրսինիդ : Զանպագլարս պաղընըզ ,
 նա'սըլ պէօյիւրլէր . նէ չալըշըրլա' նէ տէ իփլիք
 պիւքէրլէր , լաքին սիղէ տէրիմ' քի' Սողոմոն պիլէ
 ճիւմլէ տարաթըյլէ տնլէրտէն պիլի կիպի կիլինմիշ
- 28 տէյիլ իտիւ Վէ պու կիւն մէվճուտ օլուպ եարըն
 ֆուրուշտ աթըյան սահրտ օթուշը Ալլահ պէօյլէ
 կիլինտիրտիլի հալտէ , սիլի տահա զիյատէ Վէշ-
- 29 Խէրօշ Գի , էյ իմանը հօգսան օլտնլար , Վէ սիղ նէ
 եւյէճէյինիդի ետիստ նէ իչլ ճէյինիդի արամայը-
- 30 Նըզ , վէ վէսվէսէտէ օլմայընըլ : Զիրա պու շէյ-
 լէրին ճիւմլէսինի տիւնեանըն իւմմէթլէրի արար-
 վէ սիլին փէտէրինիզ պուշլարտ միւհթաճ օլտըզը-
- 31 Նըզը պիլիւր' Լաքին մէլէքիւթ Ուլլահը արայընըլ ,
 վէ պուշլարըն ճիւմլէսի տախի սիղէ իհսան օլու-
- 32 Նաճազ տըր' էյ քիւշիւք սիւրիւ , գօրգմա , զիրա
 սիղէ մէլէքիւթիւ վէրմէք փէտէրինիդին հիւսն ի
- 33 ըիզտտը տըր' Վէ էմլայինիլի լաթըպ' սատագտ
 վէրինիզ . քէնտիլէրինիզէ էսքիմէզ քէսէլէր , տիւ-
 քէնմէզ խաղինէ սէմմաթմտտ թէտարիք էյլէյի-
- 34 պօղամաղ : Զիրա խաղինէնիզ նէրէտէ իսէ , գալ-
 35 պինիզ տէ օրտտա օլտճազ տըր' Պէլլէրինիզ գու-
 շանմըշ օլարազ , չըրաղընըլ եանար պուլուշտուշ
- 36 Սիզ տախի էֆէնտիլէրինին տիւյիւնտէն 'ալտէթլէ
 կէլիպ' գափու շալտըզընտտ , տէր հալ տնա գա-
 փու աշմազ իչիւն մուշթազըր պուլուշտան ատէմ-
- 37 լէրէ պէկզէր օլուշըզ : Նէ' միւպարէք տիր' էֆէն-
 տիլէրի կէլտիլի ղէման ույանըգ պուլտըզը գուլ-
 լար . հաղիգաթէն սիղէ տէրիմ' քի , Գէնտիսի գու-
 շանըպ' տնլէրի սօֆրայա օթուտտճազ , վէ կէչիպ

- 38 անլերէ խըտմէթ էտէճէք տիր : Վէ եկեր իբնճի
նէվպէթ տէ կէլիրսէ, եաթօտ իւչիւնճիւ նէվպէթ տէ
կէլիպ' պէզլէ պուլուրսու, օլ գուլլար նէ' միւպա-
- 39 բէք տիր, Ամմու մա'լիւմիւնիւզ օլտուն' քի եկեր էվ
սաճիպի խըրսըզըն սա'աթ գաչտա կէլէճէյինի պի-
սէ իտի, ուլյունըգ տուրուպ քէնտի էվինի տէլտիրմլզ
- 40 իտի, իմտի սիզ տաթի հազըր օլուճըզ, գիրս զանն
էթմէտիյինիզ սա'աթտա իպն իւլ ինսան կէլիր :
- 41 Վէ Պետրոս անա' Նա ի'ապս, պու թէմնիլի պի-
զէ' մի, եօգսա ճիւմլէյէ' մի տաթի սէզլէյոր-
- 42 սըն' տէտի, Վէ Րապս տէտի քի' իմտի էֆինտինին
քէնտի խըտմէթ քետրլարը իւզէրինէ, թա'եինլէրի-
նի վազթընտա վէրմէք իչիւն նաւպ էտէճէյի շսլ
- 43 սատըգ վէ 'ադիլ քէթիււաա քի'մ տիր, իֆէն-
տիսի կէլտիյի գէման, պէզլէ էթմէքտէ պուլտըզը
- 44 գուլ նէ' միւպարէք տիր, Հադիգաթէն սիգէ տէ-
րիմ քի' ճիւմլէ էմվալի իւզէրինէ անը նաւպ է-
- 45 տէճէք տիր, Ամմու եկեր օլ գուլ քէնտի գալ-
պինտէ' էֆէնտիմ կէլմէսինի կէճիքտիրիյօր տէ-
յիպ տէ խըտմէթ քետրլար իլէ ճաթիյէլէրի տէզյ-
մէյէ, վէ եէյիպ իլմէյէ վէ սէրիօշ օլմադա պսշ-
- 46 լարսա, Օլ գուլրն էֆէնտիսի անըն մէ'մուլ էթ-
մէտիյի կիւնտէ վէ պիլմէտիյի սա'աթտա կէլերէք,
անը իքի շապ գտիպ նաւիպինի խա'ինլէր իլէ
- 47 թա'եին էտէճէք տիր, Վէ էֆէնտիսինին իրատէ-
թինի պիլիպ տէ թէտարիք կէսրմէյէն վէ իրատէ-
թինէ կէսրէ հարէքէթ էթմէյէն, գուլ շօգ տէօ-
- 48 յիւլէճէք տիր, Ամմու պիլմէյէրէք տէօյիւլմէյէ
միւսթաւհադգ հարէքէթտէ պուլոււնան' ազ տէօ-
յիւլէճէք տիր, վէ հէր քիմէ շօգ վէրիլմիշլտէ, ան-

- տէն չօգ թալէպ օլուռնաճագ, վէ քիմէ չօգ էմանէթ
 վէրիմիշ իսէ, անտէն՝ ղիյատէ թալէպ օլուռուր :
 49 Պէն եերէ աթէշ պրագմաղա կէլտիմ, վէ էկէր
 50 հալա թու-թուշմըշ իսէ, նէ՛ իսթէրիմ, Ամնա պե-
 նիմ վաֆթիզ օլուռնաճագ պիր վաֆթիզիմ վար,
 վէ թէմամ օլուռնալա տէյին նէ՛ դասար սըզըլի-
 51 րըմ. Եերէ սէլամէթ մի վէրմէյէ կէլտիմ՝ զանն
 էտերսինիզ. սիզէ տէրիմ քի՛ Խսայր, իլլա մուխա-
 52 լէֆէթ, Զիրա պուռնտան սօնրա պիր խանէտէ օլան
 պէշ քիշի մուխալէֆէթ էտիպ՝ իւշիւ իքիսի վէ իքի-
 53 սի իւշիւ 'ալէյհինտէ պուլուռնաճագ տըր : Փէտէր
 օղուլ, վէ օղուլ. փէտէր 'ալէյհինտէ, վալիտէ գըզ,
 վէ գըզ վալիտէ 'ալէյհինտէ, գայն վալիտէ կէլի-
 նի, վէ կէլին գայն վալիտէսի 'ալէյհինտէ մուխա-
 լէֆէթ իւզրէ պուլուռնաճագ տըր :
 54 Վէ հէմ տէ խալգա տէտի քի՛ Ղարպ թարու-
 Ֆընտան պուլուլթըն զուհուրընը կէօրտիւլիւնիւզ-
 տէ՝ Եսպմուր կէլիյօր՝ տէրսինիզ, վէ պէզլէ օլուր :
 55 Վէ լօտօս էստիյինի Կէօրտի-յի-նի-լտէ՝ Սըճագ օ-
 56 լաճագ տէրսինիզ, վէ վագը՝ օլուր : Էյ միւրաի-
 լէր, զէմին իլէ սէմանըն եիւզիւնի թէմիիզ էթ-
 մէյի պիլիբսինիզ տէ, պու վագթը նաճըլ թէմե-
 57 իզ էթմէզսինիզ, Վէ նիշիւն քէնտիլիյինիպտէն
 58 տախի հագգը թէմիիզ էթմէզսինիզ : Խմտի խաս-
 մին իլէ հաքիմէ կիթտիյին զէման, Եօլտա անտէն
 գօւրթուլմաղա ճէհտ էյլէ. օլմալա քի սէնի գա-
 տըյա օիւրիւլէյիպ՝ գատը սէնի մէ՛մուրա թէմ-
 լիմ՝ էտէ, մէ՛մուր տախի սէնի զընտանա իլգա է-
 59 տէ : Սանա տէրիմ քի՛ Սօն փուլու էտա էթմէ-
 ալիքճէ, օրատան ասլա չըգմայլաճագսն :

ՊԱՊ 13

- 1 Վէ օլ վազըթ պազը քիմսէլէր հազըր պաւա-
նուպ՝ Պիղտտոս գանլարընը քէնտի զէպիհէլէրի
իլէ գարըշտըրտըղը Գալիկոսլար հազգընտա անա
2 խապէր վերտիլէր՝ Վէ Յիսուս անլերէ ճէվապէն՝
Օլ Գալիկոսլար պէզլէ շէյլէրէ միւլթէլա օլ-
տըգլարր խիւն ճիւմլէ Գալիկոսլարտան զիյատէ
3 կիւնաճրեա՛ր մը խտիլէր՝ զանն էտերսինիզ . Սիզէ
տէրիմ քի՛խայր . Լոպին էկէր թէվպէ էթմէզսէնիզ ,
4 ճիւմլէնիզ էզլէ հէլաք օլաճազսընըզ՝ իտիօտ
Սելովամտարի գուլլէ իւղէրլէրինէ տիւշմէյլէ էօլ-
տիւրտիւլիւ օլ օն սէքիզ քիմսէ Նրուսաղէմտէ
սաքին օլան հէփ տտէմլէրտէն զիյատէ գապահաթ-
5 յը մը խտիլէր՝ զանն էտերսինիզ . Սիզէ տէրիմ քի՛
խայր , ամմա էկէր թէվպէ էթմէզսէնիզ , ճիւմլէ-
նիզ էզլէ հէլաք օլաճազսընըզ՝ տէտի :
6 Պու թէմսիլի տախի սէօյլէտի . Պիր քիմսէնին քէն-
տի պաղընտա տիքիլիշ պիր քինճիր աղաճը օյմաղ-
լէ , անտէ մէյվէ արամաղա կէլտի իսէ տէ՝ պաւգ-
7 մատը . Վէ պաղպանա՛ իշթէ իւշ օէնէ տիր պաւ-
ինճիր աղաճընտա մէյվէ արամաղա կէլլօր իսէմ
տէ , պուլամայօրըմ . անը քէս , նի՞չիւն էէրի տէ
8 պաթթալ էտէ՝ տէտի : Օ տախի անա ճէվապէն՝
Էֆէնտիւմ , սնը պու օէնէ տախի պրուգ , թաքի
9 էթրաֆընը գազըպ կիւպրէ զօյալըմ՝ Վէ էկէր
մէյվէ վէրիրսէ՝ Իօլ . էօգ իսէ , անտէն սօնրա անը
քէսէճէքսին՝ տէտի :
10 Վէ սէպթ կիւնիւ սինաղողլարին պիրինտէ թա՛-
11 իմ էտէր իքէն , իշթէ օն օէքիզ օ՛նէտէն պերու

- զա՛ռֆ ըուհընտ միւսկթէլա ոլմաղլէ, պիւքիւմիւշ
 օլուպ քէնտիսինի տալա տողրուլթմաղա մնւղթէ-
 2 տիր օլմայան պիր գարը վար իտի, Յիսուս տախի
 տնը կէօրտիւքտէ, էւշէ— չաղրըպ անա՛ իշ խա-
 13 թուն, զա՛րֆիլիկտէն գուրթուլտըն՝ տէյէթէք, իշ-
 լէրինի տնըն իւզէրինէ գօտըգտա, մերգումէ տէր-
 14 ՝ադապ տողրուլուպ՝ Ալլահա համա էյլէտի, Վէ
 սինաղղ ըէ՛խի Յիսուսըն սէպթ կիւնիւնտէ շիֆա
 վէրտիյի իչիւն տարըլտադ, խալգա խիթապէն՝
 իշ իշլէմէսի ճա՛րղ օլան ալթը կիւն վար, իմտի
 սէպթ կիւնիւնտէ տէյիլ, տմմա օլ կիւնլէրտէ
 15 կէլիպ շիֆա պուլունըղ՝ տէտի խմաի Բապպ անա
 ճէվտապէն՝ իշ միւրա՛ի, սիպին հէր պիրինիլ սէպթ
 կիւնիւ էօքիւպիւնիւ էա մէրքէպինի սէմլիքտէն
 16 չէօգիւպ տուվարմաղա կէօթիւրմէ՞ղ մի, Պու իսէ
 Աբբահամ՝ գըղը իքէն՝ իշթէ Շէյթան տնը օն սէ-
 քիլ սէնէտէն պէրու պաղլամըշ օլմաղլէ, սէպթ
 կիւնիւնտէ պու պաղլտան չէօգիւլմէսի ճա՛րղ տէ-
 17 յի՞լ մի իտի՝ տէտի Վէ պունու սէղլէտիյինտէ,
 անա իթիրաղ էտէնլէրին ճիւմլէսի խէճիլ օլուպ՝
 պիւթիւն խալղ տախի էյիլլէ իճրա էտիլէն ճէլիլ
 ՝ամէլլէրին ճիւմլէսինտէն տօլայը սէվինիրլէրտի
 18 Յ տախի՝ Մէլէրիթ Ուլլահ նէյէ՞ պէնգէր, վէ
 19 տնը նէյէ՞ թէշպիհ էտէյիմ, Պիր խարտալ տանէ-
 սինէ պէնգէր քի, պիր տաեմ տնը ալըպ՝ քէնտի
 պաղչէսինէ էրմէսիլլէ, պիթիպ պէջիւք աղաճ օլ-
 տու, վէ հավա գուշլարը տնըն տալլարընա գօ-
 նարլար իտի՝ տէտի
 20 Եինէ՛ Մէլէրիլթ Ուլլահը նէյէ՞ թէշպիհ էտէ-
 21 յիմ, Մայայա պէնգէր քի, պունու պիր գարը ա-

ըպ' թա ճիւմլէտի մայալանընճայա տէյին , իւչ
էօյլէք ուն իշինէ կիզլէտի' տէտի :

22 Վէ շէհրլէր իլէ քէօյլէրի տօլաշըպ թա'լիմ

23 էսէրէք Երուսաղէմէ սօղոթու կիթմէքտէ իքէն, Պեր
քիմսէ անա' իշֆէնտի , 'աճէպա իւլէտա պօւլանշուր
ա'զ մը տըր' տէտի , օ տախի տնկերէ տէտի քի ,

24 Տար գափուտան կիրմէյէ ճէհտ էյլէյինիզ . զիրա
սիզէ տէրիմ քի Զօգ քիմսէլէր կիրմէր իթթէյէ-

25 ճէքլէր , ամմա դատիր օլմայաճադլար . Իվ սահի-
պի գալղըպ գափուլը գափաարգտան սօկրա , սիւ
խարիճտէ տուրուպ վէ գափուլու չալմաղա պա-
լայըպ' իշֆէնտի, էֆէնտի, պիզէ աչ' տէյէճէքսինիզ .
վէ օ սիզէ ճէվապէն' Սիզին քիմ վէ ներէտէն օլ-

26 տըղընըղը պիլմէմ' տէյէճէք տիր . Օ զէման' Պիզ
սէնին հուգուրընտա եէյիպ իշտիք . սէն տախի եօլ-
լարըմըպտա թա'լիմ էթ տին' տէմէյէ պաշլայաճադ-

27 սընըպ . Օ տախի' Սիզէ տէրիմ քի, Սիզին քիմ վէ
ներէտէն օլտըղընըղը պիլմէմ . պէնտէն ուզադ .
լուներզ , էյ ճիւմլէ հազզսըզլըգ իշլէյէնիլէր' տէյէ-

28 ճէք տիր . Աքրահամ վէ Խահահ վէ Յակոբ իլէ
ճիւմլէ փէյղամպէրլէրի մէլէքիւթ Ուլլահտա , վէ
քէնտինիզի խարիճէ աթըմըշ կէօրտիւյիւնիւզու ,
օրտտա աղլայըշ վէ տիշ զըճըրտամասը օլաճադ

29 տըր . Վէ շարգ իլէ զարպտան , վէ շիմու իլէ
ճէնուպտան կէյիպ' մէլէքիւթ Ուլլահտա սօֆրատա .

30 օթուրաճադլար . Վէ իշթէ էվվէլէք օլաճադ
սօկրաքիլէր վար , վէ սօկրաքի օլաճադ էվվէլէլ-
լէր վար տըր :

34 Օլ կիւնտէ ֆերիսիլէրտէն պա'զըսը եսնընա կէ-
լիպ անա' Պաւրատան չըգըպ կիթ , զիրա Հերովդէս

- 32 սենի գաթլ էթմէք իսթէյօր՝ տէտիլեր : Օ տախի
անլէրէ տէտի քի՝ Վարդայ օլ թիլքէյէ տէյլինիզ
քի՝ իշթէ պու կիւն վէ եարըն ճիննէր չրգարրայ՝
չիֆալար վէրիրիմ, վէ իւչիւնճիւսիւնտէ թէմամ՝
- 33 օլուրում, Վաքին պանաս պու կիւն իլէ եարըն վէ
էրթէսի իւն կէզմէք կերէք տիր . զիրա Նրուսա-
ղէմտէն տըշարը պիր փէյղամպերին Տէլաք օլմասը
- 34 յիւմքին տէյիլ տիր, էյ փէյղամպերլէրի գաթլ
էտէն, վէ սանաս կէօնաէրիլէնլէրի թաշայյան Ն-
րուսաղէմ, Նրուսաղէմ, թավուգ քէնտի փիլիճ-
լէրինի զանաստլարըննն այթընա Քօէլ-Դուք կիպի .
գա՛չ տէֆ՛ա սէնին էվլասընը թօփլամագ իսթէ-
- 35 տիմ, ամմա սիզ իսթէմէտինիլ : իշթէ սիզէ խա-
նէնիզ [վիրան] պրագըլըր . հազիգաթէն սիզէ տէ-
րիմ քի, Սիզ՝ Բոպպըն իսթիլլէ կէլէն միւսգարէք
օլսուն տէյէճէյինիզ վագըթ կէլինճէյէտէք, պէ-
նի կէօրմէյէճէքսինիզ :

ՊԱՊ 14

- 1 Վէ սէպթ կիւնիւնտէ ֆէրիսիլէրին միւթէպէ-
րանընտան պիրինին խանէսինէ թա՛ամ էթմէք
իւզրէ կէլաիյինտէ, անլէր անը կէսգէթմէքտէ ի-
- 2 տիլէր : Վէ իշթէ էօնիւնտէ իսթիսագայը պիր տ-
- 3 տէմ վար իտի, Վէ Յիսուս ճէվապ վէրիպ, էր-
պապ ը շէրի՛աթ իլէ ֆէրիսիլէրէ սէօյլէյէրէք՝ Սէպթ
կիւնիւնտէ չիֆա վէրմէք ճա՛րիզ մի տիր՝ տէտի :
- 4 Վէ անլէր սիւքիւթ էթտիքլէրինտէ, անը թու-
- 5 թուպ չիֆա վէրէրէք սալը վէրտի, Վէ անլէրէ
ճէվապ վէրիպ՝ Սիզտէն քի՛մ քէնտի մէրքէպի վ՛
եա էօքիւզիւ գույուլա տիւշտիւքտէ՝ Սէպթ կի՛

- նիւ տիր՝ տէյերէք, անը տէր հալ չըգարմազ՝
 6 տէտիւ, Վէ տնա պու շէյլէրէ ճէվապ վէրմէյէ
 գատիր օլմասըլար :
- 7 Վէ տա՛վէթ օլունանդարըն պաշ սէտիրլէրի սէջ-
 տիքլէրինի կէօրմէյլէ տնլէրէ պիր թէմսիլ սեյլէ-
- 8 յիպ, Պիր քիմնէ թարաֆընտան տիւյիւնէ տա՛-
 վէթ օլունաըղընտա պաշ սէտիրտէ օթուրմա. օլ-
 մայա քի սէնտէն միւթէպէր պիր տա՛վէթլիսի օլ-
- 9 մաղլէ, Անի վէ անը տա՛վէթ էտէն կէլիպ սանա
 խիթապէն՝ Պուհա եէր վէր՝ տէտիքտէ, օ զէման
 խէճիլ օլարադ աշաղըքի եէրի թութմաղա պաշ-
- 10 լայարըն, Ամմա տա՛վէթ օլունտըղըն զէման վա-
 րըպ աշաղըքի մահալտէ օթուր՝ քի սէնի տա՛վէթ
 էտէն քիմնէ կէլտիյինտէ սանա՝ Տօթըմ, տահա
 եօգարը պույուր՝ տէյէ. օ զէման սօֆրատա սէ-
- 11 սանա շէրէֆ օլուր, Զիրա հէր քիմ քի քէնտինի
 եիւքսէլտիրսէ՝ ալշադլանըր. վէ հէր քիմ քի
 քէնտինի ալշադլատըրսա՝ եիւքսէլիր, տէտի :
- 12 Վէ անը տա՛վէթ էտէնէ տտիի աէտի քի՝ էյ-
 լէ եա ախշամ թա՛ումը էթտիյիտէ, տօթլա-
 րընը եա գարընտաշարընը եաթօտ թէ՛ալլիւգա-
 թընը եա զէնկին դօնշըլարընը տա՛վէթ էթմէ. օլ-
- 13 մայա քի սնլէր տտիի պիլ մուգապէլէ սէնի տա՛-
 վէթ էթմէլէրիյլէ տանա միւքեաֆաթ օլա, Լաքին
 զիյաֆէթ էթտիյին զէման, ֆագիրլէր վէ սագաթ-
- 14 լար վէ թօփալլար վէ քէօրլէրի տա՛վէթ էյլէ՝ Վէ միւ-
 պարէք օլուրըն, զիրա անլէրին սանա միւքեաֆաթ
 էթմէյէ իգթիտարը եօգ տըր. չիւնքի սանա սալիհ-
 լէրին գըյամէթինտէ միւքեաֆաթ էտիլէ ճէք տիր :

- 15 Վէ սօֆրատա պերապէր օթուրանլարտան պիրի պուռու իշիթ տիքսէ , ահա՝ Մէլէքիւթ Ուլլահտա
- 16 էքմէք Եէյէն նէ՝ միւպարէք աիր՝ տէտի : Օ տախի ահա տէտի քի, Պիրատէմ պէօյիւք պիր զիյաֆէթ թերթիպ էտիպ՝ չօգ քիմնէլէրի տա՝վէթ էյլէտի :
- 17 Վէ տիշում թա՝ամը վադթընտա, տա՝վէթ օլու-նանլարա՝ կէիհիվ, զիրա շիմտի հէր շէյ հազըր
- 18 տըր՝ տէմէք իւզրէ գուլընը կէօնտէրտի, Վէ ճիւմ լէսի պիրտէն՝ 'էօզր տիլէմէյէ պաշլույլպ, էվվէլէթ-սի ահա՝ Պիր թարլա սաթըն ալտըմ, կիտիպ անը կէօրմէքիլիմ՝ իճապ էտէր. ըէճա էտէրիմ, պէնի
- 19 մա՝զուր թութ՝ տէտի : Վէ տիկէր պիրի՝ Պէշ չիֆթ էօքիւվ սոթըն ալտըմ, վէ աշլէրի թէճրի-պէ էթմէյէ կիտիյօրըմ. սոնա ըէճա էտէրիմ,
- 20 պէնի մա՝զուր թութ՝ տէտի : Վէ տիկէր պիրի՝ պէն էվլէնաթմ, պու սէպէպէ մէպնի կէլէմէմ՝
- 21 տէտի : Վէ օլ գուլ կէլիպ՝ էֆէնտիսինէ պու շէյ-լէրի խապէր վերտի. օ զէման խանէ սահիպի զա-զապա կէլիպ գուլընա՝ Չար չապուգ շէհրին ճատ-տէլէրի իլէ սօգազլարընա չըգըպ, ֆուգարա վէ սոգտթ վէ թօփալ վէ քէօրլէրի պուրայա իչէրի
- 22 կէթիր՝ տէտի : Գուլ տախի՝ էֆէնտիմ, էմրիկ իւզրէ իճրա օլուռտու, վէ տահա Եէր վար՝տէտի :
- 23 Վէ էֆէնտիսի գուլա՝ Եօլլարա վէ չիթլէրին Եա-նընա չըգըպ՝ իչէրի կէլմէյէ իպրամ էյլէ , քի
- 24 խանէմ սօլա . Զիրա սիզէ տէրիմ քի՝ Օլ տա՝վէթ օլուռան տտէմլէրտէն հիշ պիրի թա՝ամըմտան թաթմիյաճապ տըր՝ տէտի :
- 25 Վէ անըն իլէ պէրապէր վաֆիր խալգ կիթմէքտէ
- 26 իքէն՝ տէօնիւպ անլէրէ՝ տէտի քի, էվկէր պիր քիմ-

- սէ պանա կելիպ սէ քէնտի փէտերինէ, վէ վալի-
տէսինէ, վէ զէվճէսինէ, վէ էվլատընա, վէ պիրու-
տերլէրինէ, վէ հէմշիրէլէրինէ, հէմ տաթի քէնտի
ճանընա պիլէ պուղզ էթմէզսէ, պէնիմ շակիրտիմ
27 օլամազ, վէ հէր քիմ խաշընը թաշըլըպ՝ արտըմ
28 սըրա կէլմէզսէ, պէնիմ շակիրտիմ օլամազ, Զիրա
սիզտէն քիմ պիր գուլլէ պինա էթմէք խթէտի-
յինտէ, թէքմիլ էթմէյէ լապըմ օլանը վա՛ր մը՝
տէյիւ էվվէլա օթուրուպ մուսասֆը հիսապ էթ-
29 մէզ. Օլմայա քի թէմէլ պրադտըգտան սօկրա
թէքմիլ էթմէյէ գատիր օլմամաղլէ, ճիւմլէ կէո-
30 ռէնլէր անը խթիհզա էթմէյէ պաշլայըպ, Պու ա-
տէմ պինա էթմէյէ պաշլատը, Ֆազաթ թէքմիլ
31 էթմէյէ գատիր օլմաար տէյէլէր, Եաթօտ հաճկը
մէլիք տիկէր մէլիք իլէ մուհարէպէյէ կիթմէք
իւզրէ իքէն, օթուրուպ էվվէլա՝ Իւզէրիմէ եիրմի
պին հէֆէր իլէ կէլէնէ գարշը ռն պին իլէ չըգա
32 պիլի՛ր մի իմ՝ տէյիւ մէշվէրէթ էթմէզ, Եօգսա
օ տահա ուզագտա իքէն, Էլշիլէր կէօնտէրիպ միւ-
33 սալէհա թալէպ էտէր, Իմտի պէզլէճէ սիզտէն
հէր քիմ պիւթիւն, էմլալինտէն վալ կէշմէզսէ,
34 պէնիմ շակիրտիմ օլամազ, Թուզ էյի տիր, ամ-
մա թուզ թաթսըգլանըր իսէ, Նէ՞ իլէ թէրպիյէ
35 օլունտճագ, Օ՝ Նէ թօփրաղա, Նէ տէ կիւպրէյէ
եարար, անը տըշարըյա աթարլար, իշիտիր գու-
լազլարը օլան իշիթսին :

- 1 Վէ ճիւմլէ կէօմրիւքճիւլէր՝ իլէ կիւնահքեար-
լար անը տինյէմէք իւզրէ եանընա եագլաշըրլար

- 2 Իբէն, Ֆերիսիէր իլէ 'իւլէմա' Պու քիմնէ կիւ-
նասքեարլարը զապուլ էտիպ, անլէր իլէ թա'ամ
էսիյոր' տէյերէք սէպլէնիլլէր իտի :
- 3 Օ տախի անլէրէ շու թէմսիլի սէօյլէյիպ տէտի
- 4 քի, Սիզտէն Տափիլը տալէմ եիւզ գոյուռու օլուպ
տա անլէրտէն պիրինի զայպ էթտիլինտէ, տոգասն
տոգուպընը չէօլտէ պրագըպ' օլ զա'իպ օլանը պու-
- 5 լունճայա տէյին աննի արտընճա կիթմէզ, վէ
անը պուլտըղտա' սէվինիպ օմուզլարը իւզէրինէ
- 6 գոյարագ, Խանէյէ կէլիպ վէ տասթլարը իլէ գօն-
չըլարընը եանընա չաղըրըպ անլէրէ' Ղա'իպ օլմուշ
գոյուռըմը պուլտըղըմ' իչիւն պէնիմ իլէ մէսրուր
- 7 օլունըզ' տէր : Սիզէ տէրիմ' քի, Քէզալիք թէվպէ
էտէն պիր կիւնասքեար իչիւն սէմատա օլան մէ-
սէրրէթ' թէվպէյէ միւհթաճ օլմայան տոգասն
տոգուզ սալիհ իչիւն օլան մէսէրրէթտէն զիյատէ
- 8 օլուր : Եախօտ Տափիլը գարընն օն տիրհէմ Է-
ֆէ-լէ-օլուպ տա պիր տիրհէմինի զայպ էթտիքտէ,
չըրագ եազըպ' խանէյի սիւփիւրէրէք անը պուլուն-
- 9 ճպատէք տիգգաթլէ արամագ, վէ պուլտըղընտա,
տօսթ վէ գօնշու գարըլարը չաղըրըպ' Ղայպ էթ-
տիլիմ' տիրհէմի պուլտըղըմ' իչիւն պէնիմ իլէ մէս-
- 10 րուր օլունըզ' տէր : Սիզէ տէրիմ' քի' Քէզալիք
թէվպէ էտէն պիր կիւնասքեար իչիւն Ալլահն
մէլէքլէրի հուզուրընտա մէսէրրէթ օլուր :
- 11 Վէ եինէ տէտի քի' Պիր ատէմին իքի օղլու
- 12 պուլունուպ, քիւչիւլիւ փէտէրինէ, Էյ փէտէր,
մալտէն պանա իսապէթ էտէճէք հիսսէյի վէր'
տէտի . օ տախի անլէրէ էմվալինի թագսիմ էյլէ-
- 13 տի : Վէ չօգ կիւն կէշմէքսիդին, քիւչիւք օղլու

- հէր շէյի տեւչիւրիպ՝ ուզագ պիր տիյարա կիթտի.
 վէ օրատա սէֆիհանէ եաշպարագ մալինի թէլէֆ
- 14 էթտի : Վէ հէր շէյի սարֆ էթտիքտէն սօնրաւ, օլ
 տիյարտա շիտտէթլի գըթլըգ գուհուր էթմէքլէ .
- 15 զարուրէթ չէքմէյէ պաշպար : Վէ վարըպ օլ տի-
 յարըն էհալիսինտէն պիրինին խըտմէթինէ կիր-
 մէքլէ , օ տախի տնը տօկուզլար օթլաթմագ ի-
- 16 չիւն քէնտի շիֆթլիյինէ կէօնտէրտի : Վէ տօկուզ-
 լարըն եէտիպլէրի խարնուպլարտան զարնընը տօ-
 յուրմաղա արգու էտէր իտի իսէ տէ , տնա քիմսէ
- 17 պիր շէյ վէրմէգ իտի Ամմա քէնտինէ կէյիպ տէ-
 տի քի՝ Փէտէրիմին գա՛շ ըրդատլարընըն էքմէքլէրի
 արթար պիլէ , պէն իսէ տօլըգտտն հէլաք օլույօ-
- 18 ըրմ , Դալգըպ փէտէրիմէ վարայըմ , վէ անա՝ էյ
 փէտէր , սէմայա վէ սէնին հուզըրընտա կիւնահ
- 19 իչլէտիմ . Արթըգ սէնին օղլըն տէնիլմէյէ լայըգ
 տէյիլ իմ . պէնի սէնին ըրդատլարընըն պիրի կիպի
- 20 թուլթ՝ տէյէյիմ , Վէ գալգըպ՝ փէտէրինէ կէլտի .
 տամմա տահա ուզուգ իքէն փէտէրի անը կէօրիւպ
- 21 չէֆգաթ էթտի , վէ սէյիրտիպ պօյոււնընա սարըլու-
 րագ անը էօփտիւ : Վէ օղլու անա՝ էյ փէտէր ,
- 22 սէմայա վէ սէնին հուզըրընտա ֆիւնահ իչլէտիմ ,
 վէ արթըգ սէնին օղլըն տէնիլմէյէ լայըգ տէյիլ
- 22 իմ՝ տէտի : Փէտէրի տաթի գուլլարընա խիթապէն՝
 էն ա՛լա խիլ՝աթը չապուգ չըգարըպ՝ անա կիյտի-
- 23 րինիգ , վէ անըն էյինէ եիւգիւք վէ սյագարընա
 պագ գապլարը վէրինիգ : Վէ պէսիլի պուզաղըր
- 24 կէթիրիպ պօղաղլայըն տա եէյիպ շատ օլալըմ .
 Զիրա պու օղլըմ էօյմիւշ իտի , տիրիլտի , դա՛իպ
 օլմուշ իտի , պուլոււնտու՝ տէտի . վէ շատ օլմաղա

- 25 պաշտարարս՝ Վէ տնըն պէօյիւք օղլու թարլատա
պուլուհմաղլէ՝ կէլիպ խանէյէ եագլաշտրղընստ
26 ըագօ իլէ շայղը սէտտօընը իշիթտի : Վէ ուշագ-
լարըն պիրինի չաղըրպ՝ Պուհլար նէօ տիր՝ տէյիւ
27 սիւ'ալ էթտի : Ո տախի տնա՝ Գարնտաշըն կէլտի-
վէ փէտէրինչ տնը սաղ սալիմ՝ պուլտըղը իչիւն ,
28 պէտի ի պուզաղըյը պօղապլատը՝ տէտի : Ո տախի
կիւճէնիպ՝ իշէրի կիրմէք իսթէմէտէյի էճլտէն ,
29 փէտէրի տըշտորյա չըգըպ՝ տնա բէճա էթտի : Ո
տախի փէտէրինէ ճէվապէն՝ իշիթէ պուհճա սէնէ-
տէն պէրու սանա խրամէթ էտիյօըմ՝ վէ պիր
վագըթ սէնին էմրինէ մուխայէֆէթ էթմէտիմ՝ վէ
պիր քերրէ տօյթլարըմ իլէ շատ օլմաղ իչիւն պա-
30 նա պիր օղլաղ պիլէ վէրմէտին : Ամմա սէնին էմ-
վայինի ֆահիշէյէր իլէ էէյէն պու օղլըն կէլտիյի
զէման , տնա պէտիյի պուզաղըյը պօղապլատըն՝ տէ-
31 տի : Ո տախի տնա տէտի քի՝ էյ օղույ , սէն տա-
'իմա պէնիմ իլէ պէրապէր օլուպ՝ պէնիմ՝ օլանըն
32 ճիւմլէտի սէնին տիր : Ամմա շատ ու մէսրուր օլմագ
վաճիպ իտի : զիրա, պու գարնտաշըն էօլմիւշիտի ,
տիրիլտի, հէմ գա'իպ օլմուշ իտի , պուլուհնտու :

ՊԱՊ 16

- 1 Վէ չակիրտլէրինէ տէտի քի՝ Պիր զէնկին տաե-
մին պիր քէթիւհտատը վար իտի . վէ պուհնուն 'ա-
լէյհինտէ՝ Սէնին էմվայինի թէյէֆ էտիյօր՝ տէյիւ
2 տնա շիքետյէթ օլուհնտու : Ո տախի տնը չաղըրըպ՝
Սէնին հագղընտա պու իշիթտիյիմ նէօ տիր . քէթ-
իւհտաղըրն հիտապընը վէր , զիրա արթըք քէթ-
3 իւհտա օլամագօըն՝ տէտի : Քէթիւհտա տախի

- քէնտի քէնտինէ տէտի քի՝ Նէ՞ եափայլմ, չիւնքի
էֆէնտիմ՝ քէթիւտալըղը պէնտէն ալըյօր. գազ-
մաղա գտտիր տէյիլ իմ, տիլէնմէյէ ութտնըրըմ:
- 4 Նէ եափաճաղըմի պիլիրիմ, քի քէթիւտալըգ-
տան՝ աղլ ոլուհարղըմ՝ զէման պէնի խտնէլէրինէ
- 5 գապուլ էտէլէր, Վէ էֆէնտիտինէ պօրճլու ոլան-
լարը պիրէր պիրէր շաղըրըպ էվլէլքինէ՝ Էֆէնտի-
մէ Նէ՞ գտտար պօրճրն վար՝ տէտի. Վէ օ՝ Եիւզ
- 6 Վէրէրէ զէյթուէն եաղլ՝ տէտիքտէ, օ տախի անա՝
Թէմէսսիւյիւնիւ ալ, վէ ոթուրուպ շար չապուգ
- 7 էլլի եաղ՝ տէտի. Անտէն ոսկրա տիկէրինէ՝ Անէին
Նէ՞ գտտար պօրճրն վար՝ տէտի. օ տախի՝ Եիւզ
†քօր պուղտայ՝ տէտիքտէ, անա՝ Թէմէսսիւյիւնիւ
- 8 ալ, սէքսէն եաղ՝ տէտի. Վէ էֆէնտիտի շաճապգ
քէթիւտալը՝ ագիլանէ չարէքէթ էթտիլլի իչիւն
մէտ՝ էլլէտի. զիրա պու տիւնեանըն ողուլլարը
քէնտի Նէպլէրինտէ է՛՛՛ ի նուրտան զիյատէ՝ ա-
- 9 րըղ տըրլար. Պէն տախի սիզէ տէրիմ՝ քի՝ Վէն-
տինիզէ Ֆասիտ մալտան տօսթլար գազանըրըգ
քի միւհթաճ ոլտըղըրըգ զէման սիզի էպէտի մէս-
- 10 քէնիլէրէ գապուլ էտէլէր. Էն ճիւզի շէյտէ սա-
տըգ ոլան՝ չօգտա տախի սատըգ ոլուր. վէ Էն
ճիւզի շէյտէ շաճապգ ոլան՝ չօգտա տախի նա-
- 11 չապգ ոլուր. Իմտի Ֆասիտ մալտա սատըգ ոլմա-
տըղըրըյ չալտէ, չագիլի ոլանը սիզէ քիմ ինա-
- 12 շաճապ տըր. Վէ ախէրին Նէսնէսինտէ սատըգ ոլ-
մատըղըրըգ չալտէ, սիզինքինի սիզէ քիմ վէրիր:

•Պիր ճերէ օն սէքիզ եախօտ էիրմի օգգա տըր:

†Պիր ԳԵ Եիւզ սէքսէն եախօտ իքի Եիւզ սօգգա տըր:

- 13 Հիւս պիր խըտմէթքեար իքի էֆէնտիյէ գուլըգ է-
տէմէզ, զիրաւ եա պիրինէ Կուլղ էտիպ՝ տիկերինի
սէվէճէք տիր, եախօտ պիրինէ միւլաղէմէթ վէ
տիկերինի թասճիր էտէճէք տիր, հէմ Ալլահա
հէմ մալէ գուլըգ էտէմէզսինիզ:
- 14 Վէ ֆերիսիլէր մալփերէսթ ոլարագ, պուռուռ
ճուլէսինի իշիթմէքլէ, անը իսթիհզա էթտիլէր:
- 15 Օ տաթի անլէրէ տէտի քի՝ Սիզ աստմլէրին հու-
ղուրընտա քէնտիլէրինի թէպրիր էտէն քիմսէլէր
սինիզ, ամմա Ալլահ գալպլէրինիգի պիլի, զիրաւ
աստմլէր 'ինտինտէ ա'լա ոլան շէյ Ալլահըն 'ին-
- 16 տինտէ մէքրուհ տըր: Շերի'աթ իլէ փէյղամպեր-
լէր Յովհաննէսէ գատար ոլուպ՝ ոլ վաղըթտան
պերու մէլէքիւթ Ուլլահ թէպշիր ոլուռուր, վէ հեր
- 17 քէս անա ճէհուլէ կիրէր: Շերի'աթտան պիր հօգ-
թա տիւշմէտէն իսէ, սէմա իլէ զէմինին զա'իլ ոլ
- 18 մասը տահա գօլսյ տըր: Հէր քիմ քի քէնտի զէվ-
ճէսինի պօշսյըպ զսյրիսի իլէ էվլէնիրսէ, զինա է-
տէր, վէ հէր քիմ քի պօշսնմըշ ոլան իլէ էվլէ-
նիրսէ, զինա էտէր:
- 19 Էրղէվանի իլէ զարիֆ գուամշ կիյիպ՝ հէր կիւռ
իհթիշամլէ սէֆա սիւրէն զէնկին պիր աստմ՝ վար
- 20 իտիւ վէ տնըն գափուսընտա, չիպանլարլէ տօլու
օլարագ պրագըլմըշ Ղազարոս նամընտա պիր ֆա-
- 21 գիր պուլուռուպ, Զէնկինին սօֆրասընտան տիւշէն
գորընթըլարտան տօյմաղը արգու էտէր իտի վէ
քէօփէքլէր տաթի կէլիպ՝ անրն չիպանլարընը եա-
- 22 լարլար իտիւ վէ ոլ ֆագիրին վէֆաթը վուգու՝
պուլմաղլէ, մէլէքլէր վասթթասըլլէ Աբրահամըն
գուճաղընա կէօթիւրիւլտիւ, վէ զէնկին տաթի վէ-

- 23 Ֆաթ եթմէքլէ տէֆն օլունտու : Վէ ճէհէննէմտէ
 'ազապտա իքէն, նազար էտիպ' ուզագտան Աբրա-
 համը վէ անըն դուճաղընտա Ղազարոսը կէօրտիւ :
- 24 Վէ ֆերետա էտիպ' էյա Աբրահամ փէտէր , պա-
 նա մերհամէթ էյլէ : վէ 'Ղազարոսը կէօնտէր , քի
 փարմաղընքն ուճընը սույա պաթըրըպ' տիլիմի սե-
 րինլէթսին . զիրաւ պու ալէվտէ 'ազապ չէքիյօրըմ' :
- 25 տէտի : Աբրահամ տախի' էյ օղուլ , սէն 'Հօմ-
 րիւկտէ էյի չէյլէրիկի , Ղազարոս տախի քէզալիք
 քէօթիւ չէյլէրի ալարղընը խաթըրնա կէթիւր . վէ
 շիմտի օ պուրատա միւթէսէյլի օլուպ' սէն 'ազապ
- 26 չէքիյօրըն : Հէմ պունուռն ճիւմլէտինտէն մա'տա ,
 սիզին իլէ պիպիմ արամըզտա պէօյիւք պիր կիր-
 տապ սապիթ գըլընմըշ տըր , չէզլէ քի պուրա-
 տան սիզէ կէլմէք խաթէլէնլէր գատիր օլումսյա-
 լար : վէ օրատան պիզէ կէլէ+ է-Յէյէնլէր կէչէմէ-
- 27 յէլէր' տէտի : () տախի' էյլլէ իսէ , էյ փէտէր ,
 սէնտէն տիլէրիմ , անը փէտէրիմին խանէսինէ կէօն-
- 28 տէրէսին . Ձիրա պէշ գարնտաշըմ վար . թա քի
 անլէրին սաախի պու 'ազապ մահայինէ կէլմէմէլէ-
- 29 րի իչիւն տնլէրէ չէհատէթ էտէ' տէտի : Աբրա-
 համ տախի առա' Մովսէս իլէ փէյղամպէրլէրի
- 30 վար , անլէրի տիլլէսինլէր' տէտի : () տախի' Խայր ,
 էյ Աբրահամ փէտէր , լաքին էկէր անլէրէ էօյիւ-
 լէրտէն պիրի կիտէրսէ , թէվպէ էտէրլէր' տէտի :
- 31 () տախի առա' էկէր Մովսէս իլէ փէյղամպէրլէրի
 տիլլէմէզլէրսէ , էօյիւլէրտէն պիրի գըլամ' էթսէ
 տախի իլվամ օլունմսյաճազլար' տէտի :

- 1 Վէ շակիրտլէրինէ խիթապէն՝ Թեօքէզլէրին կել-
մէմէսի միւմֆին տէյիլ տիր. սամմա վաճ կելմէլէ-
2 րինէ սէպէպ օլաննա : Պու քիււիւքլէրտէն պիրինի
սիւրչտիրմէքստէն իսէ , պոյունընա պիր *տէյիրմէն
Թաշը սաբլլապ տէնիզէ տիմըլմսար անա տասհա էյի
3 տիր : Քէնտինիդի սազընընդ . էկէր դարընտաշըն
սէնին 'այէյհնտէ խաթա էտէրսէ , անը Թա'գիր
էյլէ , վէ էկէր Թէվպէ էտէրսէ , անը 'աֆվ էյլէ :
4 Վէ էկէր սէնին 'այէյհնտէ կիւնտէ եէտի քէրրէ
խաթա էտիպ , կիւնտէ եէտի քէրրէ՝ Թէվպէ էտէ-
րիմ՝ տէյէրէք սանա տէօնէրսէ , անը 'աֆվ էտէ-
սին՝ տէտի :
- 5 Վէ բէսուշլէր Բապպա՝ Իմանըմըզը արթտըր՝ տէ-
6 տիլէր : Բապպ տախի՝ Էյկէր խարտալ տանէսի գա-
տար իմանընը օլաա իսի , պու ճիւմմէզ աղաճը-
նա՝ Քեօքտէն սէօքիւլիւպ տէնիզ իչինէ տիքիլ
տէտիլինիզ կիպի , սիզէ իթա'աթ էտէր իտի :
- 7 Վէ սիդտէն քի՞մ վար՝ քի չիֆթ սիւրէն եա
սիւրիւ կիւտէն դուլու օլապ տա , Թարլատան
կէլտիլի կիպի՝ Աչիպ սաֆրայա օթուր՝ տէյէճէք
8 տիր : Լաքին անա՝ Թա'ամըմը հազրըլա , վէ գու-
շանրպ՝ պէն եէյիպ իչինճէյէտէք , պանա խըտմէթ
էյլէ , անտէն սօկրա սէն տէ եէյիպ իչէրսին՝ տէ-
9 մէ՞զ մի : Աճէպա օլ գուլա , պու յուրըլան շէյլէրի
իճրա էթտիլի իչիւն միւթէշէքքիր օլմը մը . զանն
10 էթմէմ՝ Քէզալիք սիզ տախի սիզէ ճիւմլէ պու-
յուրըլան շէյլէրի եափտըրընը վազըթ՝ Ֆա'իտէ-

*Եւ. մէրքէպ տէյիրմէնի

սիգ. դուլլար ըզ, զիրա իճրասը պիգէ ֆարզ օլանը
եափաղգ՝ տէյինիգ, տէտի :

11 Վէ քէնտիսի Լիրա սաղէմէ կիտեր իքէն, Սամա-
րիա իլէ Գալիլէանըն օրթասընտան կէշմէսի վազը՝

12 օլտու Վէ պիր քէզյէ կիրեր իքէն, անըն գարը-
սընա օն իէֆեր ճիւղամըլ տտէմ չըգըպ՝ ուզազ-

13 տան տուրարագ, Եիւքսէք սէսլէ, Եա մուլլիմ

14 Յիտուս, պիգէ մերհամէթ էյլէ՝ տէտիլեր, Օ տախի
անլերի կէօրտիւքտէ՝ Վարըպ քէնտինիգի քեա-
հնդերէ կէօթէրինիլ տէտի. վէ անլեր կիտեր ի-

15 քէն, թահիր օլտըլար, Վէ անլերտէն պիրի շիֆա
պուլաղղընը կէօրտիւքտէ, Եիւքսէք սէսլէ Ալլահա

16 համա տէտէրէք կերի տէօնտիւ : Վէ անըն սյազ-
լարընա գափանըպ՝ անա թէշէքքիւր էյլէտի. պու-

17 տախի Սամարիայը իտի : Վէ Յիտուս ճէվապ վէ-
րիպ՝ Օն քիշի թաթհիր օլտւնմատը մը, տօգուզը

18 իէրէտէ տիր : Պու էճնէպիտէն դայրի՝ Ալլահա
համա էթմէյէ կերի տէօնէնլէր պուլտւնմատը մը՝

19 տէտի, Վէ տնա՝ Գալգ, կիթ, իմանըկ սէնի խէլաա
էյլէտի՝ տէտի :

20 Վէ ֆերիսիլէր թարաֆընտան մէլէքիւթ Ուլլահ
նէ վազրթ կէլէճէյի սիւտլ օլտւնմաղլէ, անլերէ
ճէվապէն՝ Մէլէքիւթ Ուլլահ զաշիրի սուրէթտէ

21 կէլմէզ, Վէ՝ Իշթէ պուրատա, Եա՝ Իշթէ օրատա՝
տէմէյէճէքլէր, զիրա իշթէ մէլէքիւթ Ուլլահ սի-
զին իշինիզաէ տիր՝ տէտի :

22 Վէ շաղիրալէրինէ տէտի քի՝ Իպն իւլ ինսանըն
կիւնլէրինտէն պիրինի կէօրմէյէ արզու էտէճէյի-
նիզ, ամմա կէօրմէյէճէյինիզ կիւնլէր կէլէճէք :

23 Վէ սիգէ՝ Իշթէ պուրատա, Եա՝ Իշթէ օրատա՝

- տէյէճէքլէր կիթմէյինիզ վէ թապի՝ օլմայընըզ .
- 24 Զիրա շիմշէք կէօք ալթընտա պիր թարաֆտան
փարլայըզ կէօք ալթընտա ո պիր թարաֆա գիյա
վէրտիյի միսիլլիւ , Իպն իւլ ինսան տաթի քէնտի
- 25 կիւնիւնտէ պէզլէ օլաճագ տըր : Ամմա էվվէլա
անըն չօզ շէյլէր չէքիպ՝ պու նէսլ թարաֆընտան
- 26 բէտտ օլուճմասը լազըմ տըր : Վէ Նոյըն կիւնյէ-
բինտէ օլտըղը կիպի , Իպն իւլ ինսանըն կիւնյէրին-
- 27 տէ տաթի էզլէ օլաճագ տըր : Զիււպէ Նոյ սէֆի-
նէյէ կիրիպ՝ թուֆան կէլէրէք ճիւմլէ խալզը հէ-
լաք էյլէտիյի կիւնէ տէյին , եէյիպ իշէրլէր վէ
- 28 եվլէնիպ էվլէնտիրիլիրլէր իտի : Քէզալիք Ղովտըն
կիւնյէրինտէ տաթի օլտըղը կիպի , եէյիպ իշէրլէր
իտի , ախզ ու ի՛թա էտէրլէր իտի , էքէրլէր վէ
- 29 պինա էտէրլէր իտի : Ամմա Ղովտ Սոդոմտան չըզ-
տըղը կիւնտէ սէմատան աթէշ իլէ քիպրիթ եա-
- 30 դըպ՝ ճիւմլէսինի հէլաք էթտի : Իպն իւլ ինսանըն
գուհուր էտէճէյի կիւնտէ տաթի պէզլէ օլաճագ
- 31 տըր : Օլ կիւնտէ հէր քիմ տամտա օլուպ տա ,
էշեասը խանէտէ օլուր իսէ , անյէրի ալմաղա էնմէ-
- 32 սին . քէզալիք թարլատա օլան կէրիյէ տէօնմէսին :
- 33 Ղովտըն գէվճէսինի խաթրընըզա կէթիրինիզ ,
- 34 Հէր քիմ ճանընը գուրթարմագ իսթէրսէ , անը զոյ՝
էտէճէք , վէ հէր քիմ անը զոյ՝ էտէրսէ , իհէա
- 35 էտէճէք տիր : Սիզէ տէրիմ քի՝ Օլ կէճէտէ պիր
եաթագտա իքի քիշի պուլուճուպ , պիրի ալընա-
- 36 ճագ վէ օլ պիրի պրագըլաճագ տըր : Իքի գաւը
պիրիքտէ տէյիրմէն չէքմէքտէ պուլուճուպ , պիրի
ալընաճագ վէ օլ պիրի պրագըլաճագ տըր : Թարլա-
տա իքի քիշի պուլուճուպ , պիրի ալընաճագ վէ օլ

- 37 պիրի պրագըլաճադ տրր : Վէ անա ճէվապէն՝ Եա
 Բապպ, Նէ՞րէտէ՝ տէտիլէր : 0 տախի անլէրէ՝ Լաշէ
 Նէրէտէ իսէ, գարթալլար օրայա ճէմ՝ օլաբ տէտի :

ՊԱՊ 48

- 1 Վէ տա'իմու տու'ա էտիպ՝ օսանմամագ կերէք
 Իտիլինէ տա'իր տախի անլէրէ պիր թէմաիլ սեզյ-
 2 լէլիպ տէտի քի, Պիր շէհրտէ Ալլահտան գօրգ-
 մազ վէ ինսանա ըի'այլէթ էթմէզ պիր գատը վար
 3 իտի : Վէ օլ շէհրտէ պիր տուլ գարը պուլաւի-
 մազլէ, Եանընա կիտիպ՝ Խաամիմտէն հագգըմը իհ-
 4 գագ էյլէ՝ տէր իտի : 0 տախի պիր միւտտէթ իս-
 թէմէտի իսէ տէ, սոնրա քէնտի քէնտինէ տէտի
 քի՝ Էկերչի Ալլահտան գօրգմազ վէ ինսանա ըի-
 5 'այլէթ էթմէզ իսէմ տէ, Պարի շու տուլ գարը
 պէնի թա'ծիզ էթտիլի էճլտէն անըն հագգընը
 իհգագ էտէլիմ, տա'իմու կէլիպ պանա պաշ աղ-
 6 բըսը վէրմէսին : Վէ Բապպ տէտի քի՝ Նահագգ
 7 գատընըն նէ տէտիլինի տիլլէլինիզ : Իմտի Ալլահ
 կէճէ կիւնտիւղ քէնտինէ ֆէրեատ էտէն միւն-
 թէխապլարընըն հագգընը, անլէր իլիւն սապր էտէր
 8 իսէ տէ, իհգագ էթմէյէճէք մի : Սիզէ տէրիմ քի՝
 Չապուգ հագգլարընը իհգագ էտէճէք տիր : Լաքին
 Իպն իւլ ինսան կէլտիլինտէ՝ 'աճէպա եէր իւզէ-
 ըրինտէ իման պուլաճագ մը :
 9 Վէ սալիհ իզ տէլիւ քէնտիլէրինէ կիւլէնիպ՝
 Ղալլիլէրի թահգիր էտէն պա'զը քիմնէլէրէ տախի
 10 շու թէմսիլի սեզլէտի : Իքի տտէմ տու'ա էթ-
 մէյէ հէքթէլէ չըգտը : պիրի ֆէրիսի վէ տիկէրի
 11 կէոմրիւքճիւ իտի : Ֆէրիսի տա'րուպ՝ քէնտի քէն-

- տի՛նէ պու վէճճիւ տու'ա էյլէտի. Եւ Ալլահ, սա-
նա շիւքը էտէրիմ՝ քի, պէն սու'իր տտէմլէր կի-
պի գապըճը, նաճազդ վէ գինաքեար վէ եախօտ
12 շու կէօմրիւքճիւ կիպի տախի տէյիլ իմ, Հաֆ-
թատա էքի քերրէ օրուճ թուլթուպ՝ պիւթիւն ի-
13 ըատըմըն՝ իւշըրիւնիւ վերիւրիմ: Աէօմրիւքճիւ իսէ
ուզազտան տուրուպ՝ կէօղլերինի պիլէ կէոյէ գալ-
տըրմադ իսթէմէզ իտի. աժմա կէօքսիւնէ վու-
րուպ՝ Եւ Ալլահ, պէն կիւնաչքեարա մաղֆիրէթ
14 գըլ՝ տէտի: Սիղէ տէրիմ քի, Օլ պիրինտէն իսէ
պու՝ թէպրիր օլունմըշ օլտրադ. խանէսինէ էնտի,
գիրա հէր քիմ քի քէնաթինի եիւքսէլտիրսէ՝ ալլադ-
լանաճուգ, վէ հէր քիմ քի քէնաթինի ալլադլա-
տըրսա՝ եիւքսէլէճէք տիր:
- 15 Վէ անլէրէ տօգուշմապր իչիւն եանընա մա'-
սումլար տախի կէթիրտիլէր. շափրտլէրի իսէ պու-
16 նու կէօրմէքլէ անլէրի թա'ղիր էթտիլէր: Աժմա
Յիսուս անլէրի եանընա չաղըրըպ՝ Պրաղընըզ, չօ-
ճուգլար եանըմա կէլսինլէր, վէ անլէրի մէն՝ էթ-
մէյինիզ, գիրա մէլէրիւթ Ուլլահ պու մագուլէ-
17 լէրին տիր: Հաֆիդաթէն սիղէ տէրիմ քի՝ Մէլէ-
քիւթ Ուլլահը հէր քիմ չօճուգ կիպի գապուլ
էթմէզսէ, անա տալա կիրմէյէճէք տիր՝ տէտի:
- 18 Վէ պիր րէ'իա Էյ քէրիմ մու'ալլիմ, էպէտի
հայաթա վարիս օլմադ իչիւն նէ՞ եափալըմ՝ տէյիւ
19 անա սիւ'ալ էյլէտի: Վէ Յիսուս անա՝ Նի՞չիւն
պանա քէրիմ տէյօրսըն. Պիրտէն, եա'նի Ալլահ-
20 տան զոյրի քէրիմ եօգ տըր: Իմրլէրի պիլիւրսին.
Զինա, էթմէյէսին, Գաթլ էթմէյէսին, Սըրզաթ
էթմէյէսին, Եալան շէհատէթ էթմէյէսին, Փէտէ-

- 21 րինկէ վէ վաղիտէնկէ հիւրմէթ էտէսին՝ տէտի : 0
տախի՝ Պուշլարըն ճիւմլէսինի սէպավէթիմտէն
- 22 պերու հըֆը էյլէտիմ՝ տէտի : Յիսուս պուշու ի-
շիթտիքսէ , անա՝ Տահա պիր նոգսանըկ վար .
նէնկ վար իսէ սաթըպ ֆուգարայա թէվկի՝ էյլէ ,
վէ սէմուտու խապիւնէյէ մարիք օլուրսըն . վէ կէյ
- 23 պանա թապի՝ օլ՝ տէտի : Վէ օ պուշու իշիտինճէ
- 24 միւքէտտէր օլտու , դիրա զայլէթ զէնկին իտի : Վէ
Յիսուս անըն միւքէտտէր օլտըղընը կէօրսիւքսէ՝
Ջէնկինէր մէլէքիւթ Ուլլահա նէ՝ կիւճէ կիրէրլէր :
- 25 Զիրա զէնկինին մէլէրիւթ Ուլլահա կիրմէսինտէն
տէվէնին իշնէ տէյիլինտէն կէշմէսի տահա գօլպ
- 26 արը՝ տէտի : Վէ իշիտէնէր՝ Լօլլէ իսէ քիմ՝ խէ-
լաս օլա պիրի՝ տէտիլէր : 0 տախի՝ Խասան ինտին-
տէ միւմքին օլմայան շէյլէր Ալլահըն ինտինտէ
- 28 միւմքին տիր՝ տէտի : Վէ Պետրոս՝ իշթէ պիզ հէր
- 29 շէյի թէրք էտիպ սանա թապի՝ օլտըգ՝ տէտի : 0
տախի տնլէրէ՝ Հագիգաթմէն սիզէ տէրիմ քի՝ Մէ-
լէքիւթ Ուլլահա իշիւն խանէ ետ վաղիտէյն ետ
գարնտաշլար ետ զէվճէ ետ էվլատ թէրք էթմիշ
- 30 օլուպ , Պու զէմանտէ չօգ գաթմընա վէ ախրէթտէ
էպէտի հայաթա նախլ օլմայաճագ հիշ պիր քիմ-
սէ եօգ տըր՝ տէտի :
- 31 Վէ օն իքիլէրի եանընա ալըպ անլէրէ՝ իշթէ Ե-
րուսաղէմէ յրղըյօրղ , վէ Լպն իւլ ինսան հագ-
գընտա փէյզամպէրլէր վասըթասըյլէ եագըլմըշ օ-
լան շէյլէրին ճիւմլէսի իթմամ օլուհաճագ արը :
- 32 Զիրա թա՛իֆէլէրէ թէսիմ՝ օլուհարագ իթիհզա
վէ շէթմ՝ օլուուպ իւգէրլինէ թիւքիւրիւլէճէք
- 33 տիր : Վէ անը գամըյլէ տէօյսիւքսէն սօկրա

- գաթլ էտեճէքլեր . օ տախի իւշիւնճիւ կիւնտե
 34 գըյամ էտեճէք տիր՝ տէտիւ Անլէր իսէ պու շէյ-
 լէրին հիշ պիրիւնի ֆէհմ էթմէտիլէր, վէ պու
 սէօզ անլէրտէն մախֆի օլմաղլէ, սէյլէնիլէն շէյ-
 լէրի խորաք էթմէղլէր իտի .
 35 Վէ Երեքուլա եազլաշտըղնտա, եօլ քէնարընտա
 36 պիր քէօր ատէմ օթուրուպ տիլէնիյօր իտի, Վէ
 խալգըն կէշտիյինի իշիթմէքլէ՝ Պու Նէ՞ տիր՝ տէյիւ
 37 սիւ՛ալ էյլէմէսի իւզերինէ, Անա՝ Նազուրէթի Բի-
 38 տու կէշիյօր՝ տէյիւ խապէր վէրտիլէր . Ս տախի՝
 Եա Բիսուս Իպն ի Դաւիթ, պանա մէրհամէթ էյ-
 39 լէ՝ տէյիւ ֆէրեատ էյլէտի . Վէ էօնստէ կիտէնլէր
 սիւքիւթ էթմէսի իշիւն սնը թա՛ղիր էյլէտիլէր
 իսէ տէ, տահա զիյատէ՝ Եա Իպն ի Դաւիթ, պա-
 նա մէրհամէթ էյլէ՝ տէյիւ ֆէրեատ էտեր իտի .
 40 Վէ Բիսուս աուրուպ՝ քէնտի եանընա կէթիրիլմէ-
 41 սինի էմր էթտի . վէ օ եազլաշտըղնտա , Սանա
 Նէ՞ եափմամը իսթէրսին՝ տէյիւ անտէն սիւ՛ալ
 էթտիյինտէ, օ տախի՝ Եա Րապպ , կէօլլէրիմ ա-
 42 չըլսըն՝ տէտի . Բիսուս տախի անա՝ Աչըլսըն՝ իմա-
 43 շըն սէնի խէլաս էթտի՝ տէտի . Վէ տերհալ կէօզ-
 լէրի տաշտը , վէ Ալլահա համտ էտէրէք՝ անըն
 արտը սըրա կիթտի ճիւմլէ խալգ տախի պունու
 կէօրմէքլէ՝ Ալլահա համտ էթտիլէր .

ՊԱՊ 19

- 1 Վէ Երեքուլա կիրիպ՝ իշինտէն կէշեր իքէն .
 2 Իշթէ Զաքեոս իսմինտէ պաշ կէօմրիւքճիւ վէ
 3 զէնկին պիր ատէմ պուլուլուպ, Բիսուսըն քիմ օլ-
 աքղընք կէօրմէք իսթէտի իսէ տէ, պոյու գըսա օլ-

- տըղընսան՝ խալգըն չօգլըղը սեպեպիլլէ գատիր օլ-
- 4 մասը : Վէ իլերի սէյիրտիպ՝ անը կէօրմէք իչիւն,
պիր ճիւմմէզ աղաճընս չըգտը : զիրա օրատան
- 5 կէչէճէք իտի Յիսուս տախի օլ մահտլէ կէլտիք-
տէ, եօգտոր պագըպ անը կէօրմէքլէ անա՝ էյ
Զաքէոս, չապուգ աշաղը են, զիրա պու կիւն սե-
- 6 նին խանէնտէ գալմամ լոզըմ տըր՝ տէտի Օ տա-
խի չապուգ աշաղը ենիպ՝ մէսէրրէթլէ անը գա-
- 7 պուլ էթտի : Վէ ճիւմլէսի պուլու կէօրտիւլտէ՝
կիւնաճընար պիր աստէմին խանէմլէն միւսաֆիր
- 8 օլմագ իչիւն կիրտի՝ տէյիւ սեզլէնտիլէր : Վէ
Զաքէոս տուրուպ, Բապայա՝ էֆէնտի, իշթէ մա-
- իմին նըսֆընը ֆուգարայա վէրիրիմ, վէ քիսէ
իֆթիրա իլէ զտար էթտիմ՝ իսէ, տէօրթ միսլինի
- 9 էտա էտէրիմ՝ տէտի Վէ Յիսուս անա՝ Պու կիւն
պու խանէյէ խէլաս կէլտի : չիւնքի պու տախի
- 10 Արբահամ օղլու տըր : Զիրա Իպն իւլ ինսան զայ՝
օլանը արայըպ խէլաս էթմէյէ կէլտի՝ տէտի :
- 11 Վէ անլէր պու շէյլէրի իշիթմէքտէ իքեն, քեն-
տիսի Երուսաղէմէ եագըն օլարղը : անլէր տախի
մէլէքիւթ Ուլլահ ֆիլ հալ զուհուր էտէճէյիլն
զանն էթտիլլէրի իչիւն՝ թէքրար պիր թէմիլ
- 12 սեյլէյիպ՝ տէտի քի, Ղիր տալլգատէ պիր հիւքմ-
տարըզ սէլահիլէթինի ալըպ 'ափտէթ էթմէք իւզ-
րէ ուզագ պիր տիյարս 'ագիմէթ էթտիլլիտէ :
- 13 Օն նէֆէր պէնտէսինի չաղըրըպ՝ անլէրէ ոն մընա
վէրէրէք՝ Պէնիմ 'ափտէթիմէ տէյին թիճարէթ
- 14 էյլէյիլիպ՝ տէտի Ամմա անըն հէմշէհրիլլէրի անա
պուղզ էթմէքլէ՝ Պուլուս իւզէրիմիզէ հիւքմտար
օլմասընը իսթէմէյիլ տէմէք իչիւն արտընճա վէ-

- 15 քիսէր կեանտերտիւեր : Վէ հիւքմտարըգ սէլահի-
յէթինի ալըպ 'ավտէթ էթտիյինտէ , քիմին նէ
թիճարէթ էթտիյինի պիլմէք իչիւն ագչէյի վէր-
միշ օլտըղը պէնտէլէրինին քէնտի եանընա շաղ-
- 16 բըլմասընը էմը էթտի Վէ պիւրինճիսի եազլտշըպ'
իֆէնտիմ , սէնին մընան օն մընա դազանտը' տէ-
- 17 տի : Օ տախի տնա' Աֆէրին , էյի պէնտէ , էն
ճիւզի շէյտէ սատըղ պուլունտըղըն իչիւն օն շէհը
- 18 իւզէրինէ հիւքիւմէթինյ օլտուն' տէտի Վէ իքին-
ճիսի կէլիպ' իֆէնտիմ , սէնին մընան պէշ մընա
- 19 դազանտը' տէտի : Վէ պունա տախի' Անին տէ
պէշ շէհը իւզէրինէ հէ-տէ-ճիւն օլտուն' տէտի :
- 20 Վէ տիկէր պիւրի կէլիպ' իֆէնտիմ , իշթէ պիւր մէն-
- 21 տիլ իչինտէ հըֆլ էյլէտիյիմ սէնին մընան : Զի-
րա սէրթ պիւր ատէմ օլտըղըն իչիւն սէնտէն գորգ-
տըմ' սէն գօմատըղըն շէյի ալըրօն , վէ էքմէտի-
- 22 յիյի պիչէրսին' տէտի : Օ տախի տնա' էյ եարա-
մազ պէնտէ , սէնի քէնտի աղղընյտան հիւքմ է-
տէրիմ' : Են էչէնիմ գօմատըղըմ շէյի ալըպ' էք-
մէտիյիմի էլէշէն սէրթ պիւր ատէմ իտիյիմի պիլիւր
- 23 իքէն , Նիճիւն պէնիմ ագչէմի սարրաֆլարա վէր-
մէտին . պէն տախի կէլտիյիմտէ' անը ֆա'իգի իլէ
- 24 թահսիլ էտէր իտիմ' տէտի Վէ օրտտա հազըր
պուլունտնլարա Անտէն մընալը ալըպ օն մընատը
- 25 օլանա վէրինիվ' տէտի (Վէ տնա' էյ էֆէնտի ,
- 26 անըն օն մընատը վար' տէտիլէրի) Զիրա սիգէ տէ-
րիմ քի' Հէր քիմին վար իսէ , անա վէրիլիւր , վէ
քիմին եօգ իսէ , օլտնը տախի քէնտիսինտէն , ալը-
- 27 հաճաղ տրր : Ամնա իւզէրլէրինէ հիւքմտար օլմա-
մը իսթէմէյէն տիւշմէնլէրիմի պուրպա կէթի-

րիպ՝ հազարաւորմանս դամբլ կտինիլ՝ ԴԵԴԵ՛ :

- 28 Վէ Յիսուս պու շէյլէրի սեյյէտիքտէն՝ Եօֆրատ, Երուսաղէմէ չըդմազ իւղրէ իլէրի կիթմէրտէ ի-
 29 քէն, Զէյթուն ԴԵՂ տէնիլէն տաղըն գուրպինտէ վազը՝ Բեթփագէ իլէ Բեթմաիայա եագլաշտըգտա, շակիրտլէրինտէն իքիտինի կէօնտէրիպ՝ տէտի քի,
 30 Գարշրտաքի քէոյէ կիտինիլ, վէ իչինէ կիրտիյի- նիլ կիպի, իւղէրինէ ապա պիր առէմ պինմէմիլ՝ պազը պիր սրփա պուլուրաընը. անը շէօղիւպ կէ-
 31 թիլինիլ, Վէ Էկէր պիր քիմնէ սիզէ՝ Նի՛շիւն շէօղիւյորսընը՝ տէյիւ սիւ սլ էտէրսէ, տնա պէոյ- լէ սեյյէյինիլ, Խա՛նի, Իֆէնտիյէ լազըմ տըր՝
 32 ԴԵՅԵ-Ի՛ԷԷ, Կէօնտէրիլէնլէր տաթի կիտիպ, քէն-
 33 տիլէրէ տէտիյի կիպի պուլտըլար, Վէ սըփայը շէօղէրլէր իքէն, տաշիպլէրի աշլէրէ՝ Արփայը Նի՛-
 34 շիւն շէօղիւյորսընը՝ տէտիլէր, Անլէր տաթի՛ Է-
 35 ֆէնտիյէ լազըմ տըր՝ տէտիլէր, Վէ անը Յիսուսըն Եանընա կէթիլիպ՝ քէնտի Էլպիսէլէրինի սրփանըն
 36 իւղէրինէ տթարապ, Յիսուսը պինտիրտիլէր, Վէ
 37 Օ կիտէր իքէն, Էլպիսէլէրինի Եոլա տէօշէրլէր ի- տի, Վէ չէմոն Զէյթուն տաղընըն Էնիշինէ Եագ- լաշտըղընտա, շակիրտլէրին պիւթիւն ճէմա՛տթը կէօրտիւ-քլէրի միւ՛ճիզլէրին ճիւմէտի իչիւն մէս- րուր օլարտգ, Եիւքսէք սէպլէ Ալլահա համա Էթ-
 38 մէյէ պաշլայըպ, Բապըն իսիյլէ կէլէն մէլիք միւպարէք օլտա. սէմոտա տէլամէթ վէ էն Եիւ-
 39 ճէլէրտէ համա օլտա՛ն՝ տէրլէր իտի, Վէ խալգ իչինտէն պա՛ղը ֆէրիտիլէր անա՛ Եա մա՛ալլիմ,
 40 շակիրտլէրինի թա՛պիր Էլլէ՛ տէտիլէր, Օ տաթի աշլէրէ ճէվապէն՝ Սիզէ տէրիմ քի՛ Էկէր պուշլար

որւքիւթ էտերլէրսէ, թաշար նիտա էտեճէք
լէր՝ տէտի :

- 41 Վէ եազլաշտըգտա, շէհրի կէօրմէքլէ անըն իւ-
42 զէրինէ աղլայըպ, ֆեսա՛շքի սէն տախի, պարի սէ-
նին պու կիւնիւնտէ սէլամէթինկէ միւթէ՛ալլըգ ո-
լան շէյլէրի պիլէ իտին. շիմտի կէօղլերինկտէն նի-
43 հան օլտու : Զիրա իւզէրինկէ կիւնլէր կէլէճէք՝ քի
տիւլմէնլէրինկ մէթէրիս շէքիպ՝ սէնի իհաթէ էտէ-
րէք : Հէր թարտֆտան թաղեիգ էտէճէքլէր տիր :
44 Վէ սէնի . հէմ՝ տէրուշինկտէ՝ օլան էվլատընը եէր
իլէ եէքսան էտիպ՝ սէնտէ թաշ իւզէրինտէ պիր թաշ
պրազմոյաճադլար . շիւնքի պիյարէթինկին վագթը-
նը պիլմէտին՝ տէտի :
- 45 Վ.Լ հէյքէլէ կիրիպ՝ իչինտէ ախզ ու ի՛թա է-
46 տէնլէրի չըգարմաղա պաշլատար : Վէ անլէրէ՝ խա-
նէմ՝ իպտտէթխանէ տիր՝ տէյիւ եազըլմըշ իքէն,
սիզ անը հարամիլէր մաղարասը էթտինիզ՝ տէտի :
- 47 Վէ հէր կիւն հէլքէլտէ թա՛լիմ էտէր իտի .
լաքին պաշ քեահինլէր վէ իւլէմա իլէ գազմըն
րէ՛իպլէրի անը հէլաք էթմէյէ ֆուրսաթ արարլար
48 իտի իտէ տէ, Էտէճէք պիր շէյ պուլմոզլար իտի .
գիրա պիւթիւն խալգ անը տինկէմէյէ փէք մեւ-
գալլէտ իտի :

ՊԱՊ 20

- 1 Վէ օլ կիւնլէրին պիրինտէ Յէսա հէյքէլտէ
խալգա թա՛լիմ էտիպ՝ պէշարէթի թէպշիր էտէր
իքէն, պաշ քեահինլէր վէ իւլէմա իլէ իթիյար-
լար պիրլիքտէ իւզէրինէ կէլիպ՝ անա խիթապէն ,
2 Պուշլարը նէ՝ սէլահիյէթլէ իճրա էթտիյինի, եա-

- Խօտ պու սելահիյէթի սանա վէրէն քի՛մ՝ խտիյնի պի-
 3 զէ սեօյլէ՝ տէտիլէր Վէ անլէրէ ճէվապէն՝ Պէն տաթի
 4 սիզէ պիր շէյ սիւ սլ էտէյիմ՝ Յովհաննէսին վաթի իպի
 սէմատա՞ն մը, Եօգսա ինտանտա՞ն մը խտի. պանա սեօյ-
 5 լէյի՛նիդ՝ տէտիւ Սնլէր տաթի պիրի պիրի իլէ միւզաքէ-
 րէ էտիպ՝ Լշկէր՝ Սէմաուսն՝ տէսէք. Եւա Նի՛շիւն առա
 6 ինտանաւորնրդ՝ տէյէճէք տիր. Վէ Էկէր՝ Խոսան-
 տան՝ տէսէր. պիւթիւն խալգ պիզի թաշլար. զիրա
 Յովհաննէսին փէյղամպէր օլտըղընա գանմըլլար
 7 աքը՝ տէտիլէր Վէ՛ Նէրէտէն օլտըղընը պիլմէյիդ՝
 8 ճէվապքնր վէրտիլէր Վէ Յիտուս անլէրէ՝ Պէն
 տաթի պուշլարը Նէ՛ սելահիյէթիէ եսփտըղմը
 9 սիզէ սեօյլէմէմ՝ աէտի Վէ գազմա պու թէմսիլի
 սեօյլէմէյէ պաշլատը. Պիր տտէմ՝ պիր պաղ սի-
 քիպ՝ անը պաղծըլարա թէսլիմ էտէրէք խալլը զէ-
 10 ման զուրպէթէ կիթտի. Վէ պաղըն մաճսուլըն-
 տան վէրմէյէրի իշիւն. մէվսիմինտէ պաղծըլարա
 պիք գուլ կէօնտէրտի. տամա պաղծըլար ունը տէօ-
 11 յիւպ՝ պօշ կէօնտէրտիլէր Վէ թէքրար տիկէր պիր
 գուլ կէօնտէրտի. տամա պուշու տաթի տէօյիւպ
 չագարէթ էթտիքտէն սօկրա պօշ կէօնտէրտիլէր
 12 Վէ թէքրար իւշիւնճիւ օլաքագ՝ պիրինի տաճա
 կէօնտէրտի. տամա անը տաթի եարալպըլպ՝ տըշարը
 13 աթտըլար Վէ պաղ սահիպի՝ Նէ՞ հափայըմ. սէվ-
 կիւլիւ սղըմը կէօնտէրէյիմ, պէլքի անը կէօր-
 14 տիւքլէրինաէ ոնա չիւրմէթ էտէրլէր՝ տէտի Պաղ-
 ծըլար իսէ անը կէօրաիւքլէրինտէ. պիրի պիրի իլէ
 սեօյլէշիպ Պու վարիս տիր, միրասըն պիզէ գալմա-
 15 սը իշիւն կէլինիլ անը էօյտիւրէյիմ՝ տէտիլէր Վէ
 անը պաղտան չըգարըպ էօլտիւրտիլէր. իմաի պաղ

- 16 սասհիպի անլերէ նէ՞ ետփաճագ տրբ, Կէլիպ պու
պաղճրլարը չէլագ էտձէք. վէ պաղը պաշգալարա
վերէճէք տիր՝ Գեգէ. վէ անլեր իշխմ տիքլերինտէ,
- 17 Հա՛շա՛ տէտիլեր, վէ անլերէ նաղար էտիպ, Իմտի՛
Ետփուճըլարըն՝ րէտա էթտիքլերի թաշ քէօշէ
- 18 Թաշը օլտու՛ տէլիւ եաղըլմըշ օլտն նէ՞ տիր, Հէր
քիմ՝ օլ թաշ իւղերինէ տիւշերսէ, փարէլէնէճէք,
վէ օ քիմին իւղերինէ տիւշերսէ, անը եզէճէք տիր՝
- 19 տէտի, վէ պաշ քեասհիպեր իլէ իւլէմա պու
թէմսիլի քէնտիլերինին չաղգընտա սէօյլէտիլինի
աղլամալարըլէ, օլ սա՛տթ անը տէր տէսթ էթմէյէ
Ֆուրսաթ սրատըլար իսէ տէ, դալմտան գորգտըլար,
- 20 վէ անը կէօղլէյիպ՝ չիւքիւմէլմէ վէ վալինին
էլինէ թէպիւմ էթմէք իւզրէ անը պիր սէօղլէ տիւ-
շիւրմէք իշիւն, սալի՛ճ սուրէթ ինտէ օլտն ճառուս-
- 21 լար կէօնտէրտիլէր, վէ անա սիւ՛տլ էտիպ՝ Էյ
մու՛ալլիւմ, պիլիրիզ քի տօղըու սէօյլէյիպ՝ Թա՛-
լիւմ էտէրսին, վէ խաթրա պագմայըպ՝ Ալլահըն
- 22 Թարիգինի չագիգաթ իւզրէ Թա՛լիւմ էտէրսին, Պի-
ղէ՛ Գոյսէրէ խարաճ վէրմէք ճա՛ի՞զ մի, եօգսա
- 23 տէյի՛լ մի՛ տէտիլեր, Օ տաիի չիլէլերինի Ֆէհմ
էթմէքլէ, անլերէ՛ Պէնի նի՞չիւն թէճրիպէ էտիյօր-
- 24 սընըզ. Պանա պիր տինար կէօսթերինիզ. անտէ
օլտն սուրէթ իլէ եաղը քիմին տիր՝ տէտիքտէ,
- 25 Գոյսէրին՝ տէլիւ ճէվապ վէրտիլեր, վէ անլերէ՛
Իմտի Գոյսէրէ 'տ՛իտ օլտնր Գոյսէրէ, վէ Ալլահա
- 26 'տ՛իտ օլտնը Ալլահա էտա էտինիզ՝ տէտի, վէ
անլեր գալմըն չուզուընտա անը սէօղլէ թութ-
մաղա գաւտիր օլմայըպ՝ անրն ճէվապընա թէ՛աճ-
ճիւպ էտէրէք սիւքիւթ էյլէտիլեր,

- 27 Վէ գըյառմէթի ինքեար էտէն սատուգիլէրտէն
 պա'զըսը անրն եանընա կէլիպ' անա սիւ'տը էտէ-
 28 րէք, էյ մու'տլլիմ', Մոզսէս պիզէ' էկէր պիր քիմ-
 սէնին, գարնատաշը էվլատարզ վէֆաթ էտէրսէ, զէվ-
 ճէսինի գարնատաշը ալըպ' գարնատաշնա գիւրրիլէթ
 29 փէյտա էթսին' տիլիւ եազմըշ տըր : Իմտի եէտի
 գարնատաշ վար իտի. վէ պիրինճիսի պիր գարը ա-
 30 լըպ' էվլատարզ վէֆաթ էթտի, Վէ օլ գարըյը ի-
 քինճիսի ալըպ' պու տախի էվլատարզ վէֆաթ էթ-
 31 տի, Վէ իւշիւնճիւսիւ, վէ հաքէզա եէտիսի տէ
 անը ալըպ' էվլատ պրտգմոյարագ վէֆաթ էթտի-
 32 լէր : Վէ ճիւմլէսինտէն ոօկրա, գարը տախի վէ-
 33 ֆաթ էթտի, Իմտի գըյառմէթտէ, անլէրտէն հա'ն-
 կըսընըն զէվճէսի օլսւր, չիւնքի եէտիսինին զէվ-
 34 ճէսի օլտու' տէտիլէր, Յիսուս տախի անլէրէ ճէ-
 վապէն տէտի քի' Պու աիւնեանըն էվլատը էվլէ-
 35 լէնիպ էվլէնտիրիլիլէր, Ամմա օլ աիւնեպայ, վէ
 էօլիւլէրին գըյառմէթինէ նա'իլ օլմաղա լըյըզ ի'-
 թիպար օլուհանլար նէ էվլէնիլիլէր, նէ տէ էվլէն-
 36 տիրիլիլէր, Զիրա արթըզ վէֆաթ էտէմէզլէր.
 չիւնքի մէլէքլէր իլէ միւսապի օլուպ' էվլատ Ուլ-
 լաս տըրլար, մատամ քի էհլ ի գըյառմէթ տիր-
 37 լէր : Ամմա Մոզսէս տախի չալը ֆըզրասընտա,
 Բապպա' Արրահտմըն Ալլահը վէ Խասհակըն Ալլա-
 հը վէ Յակոբըն Ալլահը' տէմէսիլէ էօլիւլէրին գը-
 38 յամ' էտէճէյինի պէյտն էթմիշ տիր : Ալլահ իսէ
 էօլիւլէրին տէյիլ, ամմա հայաթտա օլանլարըն
 Ալլահ տըր, զիրա ճիւմլէսի անա տիրի տիրլէր :
 39 Վէ 'իւլէմուտան պա'զըսը ճէվապ վէրիպ' Էա մու-
 40 'ալլիմ', կիւզէլ սէզլէտին' տէտիլէր : Վէ արթըզ ա-

նա պիւր շէյ սիւ՛ալ էթմէյէ ճէսարէթ էտէմէտիլէր
 41 Վէ անլէրէ՛ Գրիստոս նա՛սըլ Դաւիթին օղլու
 42 տըր՝ տէրլէր. Դաւիթ քէնտիսի Մէզամիր քիթա-
 43 պընտա, Բապս Բապպըմա՝ Պէն սէնին տիւշմէնլէ-
 րինի ոյտգլարընի պասամագ էտին ճէյէտէք սաղըմ-
 44 տա օթուր՝ պուլուրտուլիմտի Դաւիթ անա Բապս
 Թէսմիյէ էտէրօէ, նա՛սըլ անըն օղլու տըր՝ տէտի :
 45 Վէ պիւթիւն գա՛վմ իշիտիր իքէն, շակիրտլէրի-
 46 նէ տէտի քի, Կէնիշ էլպիսէ իլէ կէզմէք իսթէյէն
 վէ չարշըլարտա սէլամլանմաղը վէ սինաղօղլարտա
 պաշ քիւրսիլէր՝ վէ գիյաֆէթլէրտէ պաշ սէտիր-
 47 լէրի սէվէն իւլէմատան սաղընընը : Անլէր տուլ
 գարըլարըն, եվլէրինի եէյիպ՝ կէսսթէրիշ իշիւն ու-
 զուհ տուլալար էտէրլէր. անլէր տաճա շիտտէթլի
 'ազապա տիւշար օլաճագլար տըր :

ՊԱՊ 24

1 Վէ նազար էտիպ՝ զէնկինլէրին խազինէյէ Տէտի-
 2 յէլէրինի ւթտըղլարընը կէօրտիւ, Վէ օրայա Ֆա-
 գիր պիր տուլ գարընըն իքի փուլ ւթտըղընը
 3 տախի կէօրիւպ, Հագիգաթէն սիդէ տէրիմ՝ քի՛
 Պու Ֆագիր տուլ գարը ճիւմլէսինտէն գիյատէ
 4 ւթտըլ, Զիրա պուշկարըն ճիւմլէսի Ալլահտ մտի-
 սուս օլան Տէտիյէ տանտըղընա Ֆագլալարընտան
 ւթտըլար. պու գարը իսէ եօգլըղընտան պիւթիւն
 նաֆագասընը ւթտըլ տէտի :
 5 Վէ պա՛ղըլար Տէյքէլ հագըղնտա՝ Կիւզէլ Թաշ-
 լար վէ վագըֆլարլէ միւղէյէն տիր՝ տէտիլէ-
 6 րինտէ, () տախի՝ Պու կէօրտիւյիւնիւզ շէյէրտէն,
 պիրի պիրի իւզէրինտէ երգըլմատըգ հիշ պիր Թաշ

- 7 գալմայաճաղը կիւնէր կէլէճէք տիր՝ տէտիւ իմտի
տնա սիւալ էտիպ՝ Լոս մեւ'տղիմ, պու շէյլէր նէ՞
ղէմոն վղգու՝ պուլաճագ, վէ պու շէյլէրին վա-
գը՝ օլաճաղը ղէմոնըն 'ալամէթի նէ՞ տիր՝ տէտի-
- 8 լէր: Օ տտիխ՝ Սագընընը, իղլալ օլունմայասընըզ,
գիրա չօգ քիմսէլէր իսմիմլէ կէլիպ՝ Բրէ-տտ պէն իմ
վէ վագրիմ եագլաշմըշ տըր՝ աէյէճէքլէր, իմտի
- 9 առլէրէ լիսպի՝ օլմայընըզ, Վէ ճէնքլէր իլէ իխ-
թիլալ խապէրլէրի իշիթսիյինիգտէ գօրգմայընըզ,
գիրա պուշլար էվվէլա վագը՝ օլմագ կէրէք տիր,
- 10 ամմա նի՛հայլէթ տէր 'ագտպ կէլմէզ՝ տէտիւ Օ ղէ-
ման առլէրէ տէտի քի՝ Միլլէթ միլլէթ 'ալէյհինէ
վէ հիւքիւմէթ հիւքիւմէթ 'ալէյհինէ գալգըշըզ,
- 11 Նիշէ մասայլէրտէ շիտտէթլի ղէլգէլէլէր իլէ գըթ-
րգլար վէ թա'սւշլար օլուպ՝ սէմասան, հէյպէթլի
շէյլէր վէ պէգյիւք 'ալամէթլէր օլաճագ տըր,
- 12 Ամմա պուշլարըն ճիւմլէսինտէն էվվէլ, սիգի տէր
տէսլմ էտիպ՝ սինաղօղլարա վէ հապալարա թէսլիմ
էտէրէք թէ'աստի էտէճէքլէր, վէ պէնիմ իսմիմ
իշիւն մէլիքլէր իլէ վալիլէր հուզուրընա ճէլպ օ-
- 13 լունաճագսընըզ, Պու իսէ սիգին իշիւն շէհաստէթ
14 եէրինէ կէշէճէք տիր, իմտի խաթընըզտա օլտուն
քի՝ վէրէճէյինիզ ճէվապը էվվէլճէ թէֆէքքիւր
- 15 էթմէյէսինիզ, Զիրա պէն սիգէ աղըզ վէ հէքմէթ
վէրէճէյիմ, քի սիգէ մուխայիֆ օլանլարըն ճիւմ-
լէսի աւը ճէրհ վէ ա- մուգալլէմէթէ մուգթէտիր
- 16 օլմայա, Վէ վալիտէյն իլէ գարնտաշլար վէ ագ-
րապա վէ տօթլար լարաֆընտան տախի էլէ վէ-
րիլէճէքսինիզ, վէ սիգտէն պա'գըլարընը գաթլ է-
- 17 տէճէքլէր: Վէ պէնիմ իսմիմ իշիւն ճիւմլէ թա-

- 18 Ըստ ֆրանսիական պոետի Լաբրին պա-
 19 շտիկոսի պիտի գրուի զայն՝ օլմապաճագ տըր : Ճան-
 20 արհարհար սապրընդլէ գազանաճագսընդ :
- 21 Լաբին Երուսաղէմի օրտուարելէ իհաթէ օլու-
 22 մը ինչ կէօրտիւ իւնիւկտէ , օ զէման անըն խարա-
 23 պիտէթիւնին եագըն օլտըղընը պիլէսինիւկ : () զէման
 24 Եէհուտիւտէ օլանլար տաղլարա գալըպ՝ անըն
 25 օրթասընտա պուլուհանլար տըշտըրը չըգսընլար : վէ
 26 ճիվարլարտա օլանլար տախի անըն իչինէ կիրմէ-
 27 սինլէր : Զիրա ճիւմլէ եագըրմըն օլան շէյլէրին
 28 իթմամը իչինէ, պուլար ինթիգամ՝ կիւնլէրի տիր :
 29 Ամմա վայ օլ կիւնլէրտէ համիլէ վէ էմգիլըի օ-
 30 լանլարա : զիրա եէր իւզլէրինտէ պէյիւք մուսի-
 31 պէթ վէ պու գալմա զաղապ օլաճագ տըր : վէ
 32 գըլըճ աղղընտ տիւշէճէլէր, վէ ճիւմլէ միլլէթլէր
 33 իչինէ էսիր կէօթիւրիւլէճէլլէր : վէ թա'իֆէլէրին
 34 վագըթլար իթմամ օլուհապատէք՝ Երուսաղէմ
 35 թա'իֆէլէր թարաֆընտան փայմալ օլաճագ : վէ
 36 կիւնէշ իյէ այ վէ երլտըղլարտա 'ալամէթլէր օլա-
 37 ճագ : վէ եէր իւզլէրինտէ թա'իֆէլէրին հայրէթ իլէ
 38 իզթիրապը օլուպ՝ տէնիզ վէ տաղապար սէտա վէ-
 39 րէրէք , Ատէմլէր գօրգուտան վէ տիւնեա իւզլէրի-
 40 նէ կէլէճէք շէյլէրէ մունթաղըր օլմագտան պայը-
 41 րաճագլար : զիրա սէմափաթըն գալվիլէթլէրի սար-
 42 սըլաճագ տըր : վէ օ զէման Իպն իւլ ինսանը
 43 պուլուլթտա գուտրէթ վէ 'աղիմ՝ ճէլալ իլէ կէլիր
 44 կէօրէճէլլէր : վէ պու շէյլէր վագը՝ օլմագապաշ-
 45 լայընճա , պայլարընդըր գալտըրըպ եօգարըյա պա-
 46 գընդ , զիրա խէլասընդը եագլաշըյօր :
- 29 վէ անլէրէ պիր թէմսիլ սէյլէտի : Ինճիր ա-

- 30 զաճընս վէ Ռիւմլէ աղաճլարս պագընըզ . Ծիլիզ-
լէնախբլերի զէման, պագըպ' արթըզ եազ եազըն
31 օլտըղընը քէնտիլիլինիզտէն աղլարսընըզ . Քեզալիք
սիղ տախի պուհլարըն վագը' օլտըղընը կէօրտիւ-
յիւնիւզ զէման մէլէքիւթ Ուլլաճըն եագլաշտըղը
32 մա'լիւմիւնիւզ օլաւ Հագիգաթէն սիզէ տերիմ քի'
ձիւմլէսի վագը' օլմայընճա պուհէսլ զէվալ պուլ-
33 մայաճագ տըր . Ամա վէ զէմին զա'իլ օլուր, տմ-
34 մա սէօղլէրիմ' ապա զա'իլ օլմազ . Վէ քէնտիլէ-
րինիզի սագընընըզ, դալպլէրինիզ սերիօշըզ վէ
պէքրիլիք վէ տիւնեւիլի էնտիլէլէրլէ աղըրլաշըպ'
35 օլ կիւն իւզէրինիզէ տնսըզըն եթիլմէսին . Զիրա
պիւթիւն եէր իւզէրինտէ սաքին օլանլարըն ճիւմ-
36 լէսի իւզէրինէ քէմէնտ կիպի կէլէճէք տիր . Իմտի
սիղ պու վաղը' օլաճագ շէյլէրին ճիւմլէսինտէն
գուրթուլապ' Իպն իւլ ինսանըն Հուզուրընտա
տուրմաղա լայըզ օլմագ իչիւն, Նէր վագըթ տու'ա
էտէրէք ույանըզ տուրընըզ .
37 Վէ կիւնտիւզ հէլքէլտէ թա'լիմէտեր վէ կէճէ-
լէրի չըզըպ' Զէյթուն Կալէ տէնիլէն տաղտա կէճէլէր
38 իտի . Վէ սուպահլարը երքէն պիւթիւն գալմ' աշը
տիկլէմէք իչիւն Նէլքէլտէ եանընա կէլիլլէր իտի .

ՊԱՊ 22

- 1 Վէ պասեք տէնիլէն Ֆէթիր պոյրամը եագլաշ-
2 տըգտա, Պաշ քեահինլէր իլէ 'իւլէմա աշը հէլաք
էթմէք իչիւն պիր վէսիլէ արայօրլար իտի . զիրա
գալմատան գօրգարլար իտի .
3 Վէ օն իքիլէրտէն սայրլան Իսկարիովտըր լա-
4 գապլը Յուգանըն տէրուինէ Շէյթան կիրմէրլէ, 0

- տախի կիտիպ՝ պաշ քեահինյէր վէ պաշ մուհա-
 Ֆըզլար իլէ անլէրէ նէ վէճհլէ անը թէսլիմ՝ էտե-
 5 ճէյինէ տա՛իր սեօյլէշտի։ Անլէր տախի սէփինէրէք,
 6 անա սագչէ վէրմէյի թէ՛տհհիւտ եթտիլէր։ Օ տա-
 խի վա՛տ էտիպ՝ անը քէնտիլէրինէ, խալգ թէճէմմիւ՝
 էթմէքսիղին թէսլիմ՝ էթմէյէ ֆուրսաթ արար իտի։
 7 Վէ պասեք գուրպանընը զէպհ էթմէսի լազըմ՝
 8 օլան ֆէթիր կիւնիւ կէլտիքտէ, Պետրոս իլէ Յով-
 հաննէսի կէօնտերիպ՝ կիտինիզ, պիղէ պասեքի հա-
 9 զըրլսյընըզ տա՛ս եէյէլիմ՝ տէտի։ Անլէր տախի ա-
 նա՝ նէ՛րէտէ իսթէրսին քի հազըր էտէլիմ՝ տէտի-
 10 լէր։ Օ տախի անլէրէ՝ իշթէ շէհրէ կիրտիյինիգտէ
 պիր տէսթի սու կէօթիւրէն պիր ատէմ սիղէ
 բասթ կէլէճէք տիր։ անըն կիրէճէյի էվէ արտը
 11 սըրա կիրիպ, Օլ էփին սահիպինէ տէյինիզ քի,
 Մու՛ալլիմ սանա՝ Շակիրտլէրիմ իլէ պէրապէր
 պասեքի եէյէճէյիմ օտա նէ՛րէտէ տիր՝ տէյօր։
 12 Վէ օսիղէ տէօշէնմիշ ֆէվգանի պիր օտա կէօսթէ-
 13 ըէճէք տիր, օրատա հազըրլսյընըզ՝ տէտի։ Անլէր
 տախի վարըպ՝ քէնտիլէրինէ տէտիյի կիպի պուլ-
 մաղլէ, պասեքի հազըրլսյընըզ։
 14 Վէ վազթը կէլտիքտէ՝ քէնտիտի օն իքի ըէսուլ
 15 իլէ պէրապէր սօֆրայա օթուրտու։ Վէ անլէրէ՝
 Պէն էլէմ շէքմէզտէն էվվէլ, պու պասեքի սիղին
 16 իլէ պէրապէր եէմէյի զայէթլէ արգուէւափմ Ձիրա
 սիղէ տէրիմ քի՝ Մէլէքիւթ Ուլլահտա իթմամ օ-
 լուհնապատէք, արթըգ օնտէն եէմէյէճէյիմ՝ տէ-
 17 տի։ Վէ քեասէյի ալըպ շիւքր էթտիքտէն սօֆրա՝
 18 Պուհու ալըպ արանըգտա թագսիմ էտինիզ, Ձիրա
 սիղէ տէրիմ քի՝ Մէլէքիւթ Ուլլահ կէլինճէյէ տէ-

- յին ասմանքն մահառաւրդնսն իշմէյեճէյիմ՝ տէտի :
- 19 Վէ եքմէք այրա շիւքը էթտիքտէն սօկրա փա-
բէլէտի, վէ՝ Պու սիգին իշիւն վէրիլէն պէնիմ ճէ-
սէտիմ տիր. պունու պէնիմ զիքրիմ իշիւն էյլէ-
- 20 յինիզ՝ տէյերէք անյէրէ վէրտի : Քեզալիք աթլամ
թա՛ամիւնտան սօկրա, քեռսէյի տաթի -ււ- Պու
քեռսէ սիգին իշիւն տեզրիւլէն գանըմլէ օլան
՛ահառ ճէտիս տիր՝ տէտի :
- 21 Լաքին իշթէ պէնի էյլ վէրէնին էլի պէնիմ իլէ
22 պէրապէր սօֆրանին իւզէրինտէ տիր : Վէ վազա՛ա
Իպն իւլ ինտան թագտիր օլունտըրը իւզրէ կիտեր-
լաքին վս՛յ էլէ վէրիլմէսինէ վասրթա օլան աստմէ՝
- 23 ԵԵԵԻ Անյէր տաթի՝ աճէպա քէնտիլէրինտէն հա՛ն-
կըսը պունու էտէճէք տիր՝ տէյիւ պիրի պիրինէ
սիւ՛ալ էթմէյէ պաշլատրլար :
- 24 Վէ անյէրաւէն հա՛նկըսը պէզիւք ի՛թիպար օլու-
նաճաղընա տա՛իր արալարընտա միւճատէլէ տաթի
- 25 վազը՝ օլմուշ խտի : Ո տաթի անյէրէ խիթապէն՝
Միլլէթլէրին մէյիքլէրի անյէր իւզէրինէ թէսալիւթ
էտէրլէր, վէ հիւքիւմէլի իճրա էտէնյէրէ վէլի ի
- 26 նի՛մէթ տէնիլիր. Ամմա սիւլ պէզյլէ օլմսյընըզ .
տըանըզտա պէզիւք օլան՝ էն քիւշիւք կիպի, վէ
- 27 ըէ՛իս օլան՝ խըտմէթ էտէն կիպի օլտուն : Զիրա
հա՛նկըսը պէզիւք տիր . սօֆրատա օթուրան մը,
եօգսա խըտմէթ էտէ՛ն մի . սօֆրատա օթուրան
տէյիլ մի. պէն իսէ սիգին արամըզտա խըտմէթ
- 28 էտէն կիպի իմ : Վէ սիզ թէճրիպէլէրիմտէ պէնիմ
իլէ պէրապէր թէհամմիւլ էտէն քիմնէլէր սինիզ :
- 29 Վէ Փէտէրիմ պանա մէլէքիւթ թէ՛ահհիւտ էթ-
տիյի կիպի, պէն տէ սիգէ թէ՛ահհիւտ էտէրիմ :

- 30 Թա քի մէլէքի թիւմուէ ոսթրամտան եւ յիպ իչէ-
սինիզ, վէ թաթիմլար իւզէրինուէ օթուրուպ՝ Խա-
րայէլին ճն իքի սըպիմ ընա հիւ քմ էտէսինիզ տէտի
- 31 Վէ Բապպ՝ էյ Սիմն, էյ Սիմն, իշթէ Շէյ-
- 32 Թան սիգի պուղտայ կիպի էլէմէք իսթէտի. . Վէ
պէն իմանըն զա՛խ օլմաորն տէյիւ սէնին իչիւն
տու՛ա էթտիմ. սէն տախի բիւճու՛ էթտիյիկտէ
- 33 գարնտաշարքնը սապիթ էյլէ՛ տէտի 0 իսէ առա՛
Եա Բապպ, սէնին իլէ կէրէք հապսա, կէրէք էօ-
- 34 լիւմէ կիթմէյէ հազըր իմ՝ տէտի 0 տախի՛ էյ
Պետրոս, սանա տէրիմ քի՛ սէն պէնի թանըսըղնը
իւշ քէրրէ ինքեար էթմէտիքճէ, պու կիւն խօրօս
էօթմէյէճէք տիր՝ տէտի :
- 35 Վէ առլէրէ՛ Սիգի քէսէնիզ վէ տաղարճըղնը
վէ այագ գապընըղ օլմայարագ կէճտէրախիյիմաէ,
պիր շէյէ իհթիյառնըղ օլսու մը՝ տէմէսի իւզէ-
- 36 բինէ, առլէր տախի՛ Խայր, օլմատը՝ տէտիլէր, Խմ
տի առլէրէ՛ Լարին շիմնի հէր քիմին քէսէսի, եա-
խօտ տաղարճըղը վար իսէ՛ տլսրն, վէ հէր քիմին
գըլըճը հօգ իսէ, իպտարնը սաթըպ սաթըն ալսըն
- 37 Զիրա սիգէ տէրիմ քի՛ Վէ միւճրիմէր արասըն-
տա՝ աւատ օլուհտու՛ տէյիւ հազըլմիշ օլան պու
քէլամ տահա պէնտէ իթմամ օլուհմագ կէրէք
տիր. չիւնքի պէնիմ՝ հագըմտա օլան շէյլէրին
- 38 Նիհայէթի կէլմէքտէ տիր՝ տէտի Վէ առլէր՝ Եա
Բապպ, իշթէ պուրստա իքի գըլըճ վար՝ տէտիլէր,
օ տախի առլէրէ՛ Քեաֆի տիր՝ տէտի :
- 39 Վէ չըգըպ՝ աւտէթի իւզրէ Զէյթուն տաղընա
վարտը, շախիրտլէրի տախի առլն տրտընճա կիթ-
- 40 տիլէր : Վէ օլ եէրէ վասըլ օլտըգտա, առլէրէ՛

Իղվայոս տիւշմեմէնիդ իչիւն տու'ա էտինիզ՝ տե-
 41 տի : Վէ անլէրտէն պիր թաշ Խթըմը գատար շէ-
 42 քիլտի, վէ տիզ շէօքիւպ , Լյ Փէտեր , էկէր իս-
 թէրսէն , պու քեասէյի պէնտէն կէչիր . լաքին պե-
 նիմ՝ իրատէթիմ տէյիլ , սոնճագ սէնիքքի օլտուն՝
 43 տէյիւ տու'ա էյլէտի : Վէ անա Եմաշտան պիր
 մէլէք կէօրիւնիւպ՝ անը գուվվէթլէնտիլ : Իտի :
 44 Վէ 'աղիմ՝ իզթիրուպտա պուլունուպ՝ զիյատէ հէ-
 րարէթլէ տու'ա էտէրէք թէրի եէր իւզէրինէ տիւ-
 45 շէն իրի գան տամլայարը կիպի իտի : Վէ տու'ա-
 տան զայքրպ շակիրալէրինին եանընա կէլտիքտէ ,
 46 անլէրի քէտէրտէն ուլումըշ պուլտու Վէ անլէրէ՝
 Նի՛չիւն ուլույօրաքիդ . Իղվայոս տիւշմեմէնիդ ի-
 չիւն գալգըպ տու'ա էտէնիզ՝ տէտի :
 47 Վէ Ս սահա սէօյլէր կէն , իշթէ պիր գալա-
 պալըգ վէ շն կիլէրտէն պիրի օլան Յուգա նամ
 քիմսէ էօլլէրինճէ կէլէրէք , Յիսուաշ էօփմէք իչիւն
 48 Խանընա կէլտի Վէ Յիսուա անա՝ Էյ Յուգա , Իգն
 իւլ ինսանը էօփմէ՞քլէ մի էլէ վէրիրսին՝ տէտի :
 49 Վէ Էթրաթընտա օլտնլար նէ վուգու՝ պուլաճա-
 ղընը Խկլատըգլարընտա , անա՝ Եա Բապպ , գըլըճլէ
 50 վուրալըմ՝ մը՝ տէտիլէր : Վէ անլէրտէն պիրի քեա-
 չին , Խ՛վամըն պէնտէսինէ վուրուպ՝ անըն սաղ
 51 գուլաղընը քէտտի Վէ Յիսուա ճէվապ վէրիպ՝ Պու
 գատար 'քեաֆի տիր՝ տէյերէք , գուլաղընա Եօ-
 52 գունուպ՝ անա շիֆա վէրտի : Վէ Յիսուա քէն ոի
 իւզէրինէ կէլէն պաշ քեաչինլէր իլէ հէյքէին
 պաշ մուհաֆըզլարընա վէ իթիյարլարա իթիմա-

- պէն՝ Հարամի՞ իւզերինն կիտէր կիպի մի գլործը
- 53 վէ սօփալը չըգտընըլ, Պէն հէր կիւն սիղին իլէ պերապէր հէքէլտէ իքէն, պէնիմ՝ իւզերիմէ էլ ուզտթմաստընըլ. տմմա պու սիղին սա՛ւթընըլ վէ զուլմէթին հիւքիւմէթի աիր՝ տէտի:
- 54 Վէ անը թու թուա՛կ կէօթ իւրտիւլէր, վէ քես-հինի ա՛ղամբն խոնկսի իլինն կէօթ իւրտիւլէր Պես-րոս տախի ուզադտան արաը սըրա կիտիյօր իտի:
- 55 Վէ հափլուենըն օրթաստընտա ւթմէչ եազըպ՝ պիր-լիքտէ օթ ուրտըզյարընտա, Պեսրոս տախի արա-յարընտա օթ ուրտու: Վէ պիր ճարիյէ անը ւթմէ-չին ետնընտա օթ ուրուր կէօրմէլլէ, անա տիգ-գտթլէ պազըպ՝ Պու տախի անըն իլէ պերապէր
- 57 իտի՝ տէտի Յ իտէ՝ էյ գարը, պէն անը թանը-մամ՝ տէյիւ անը ինքեար էթտի: Վէ պիր ող սօկրա անը տիկէր պիրի կէօրիւպ՝ Ուն տախի ան-լէրտէն սին՝ տէտիյինտէ, Պեսրոս՝ էյ ատէմ՝
- 59 տէյիլ իմ՝ տէտի: Վէ թաղըիպէն պիր սա՛ւթ միւրուրինտէ՝ տիկէր պիր քիմնէ թէ՛քիտ էտիպ՝ Ֆիլ հագիգէ պու տախի անըն իլէ պերապէր իտի:
- 60 չիւնքի Գալիյէալը տրր՝ տէտի: Ամմա Պեսրոս՝ էյ տտէմ, նէ սէօյլէտիյինի պիլմէմ՝ տէտի: վէ տէր՝ ագապ քէնտիտի տահա սէօյլէր իքէն, խօրօս էօթ-
- 61 տիւ: Վէ Բապա տէօնիւպ Պեսրոսա պազտը. վէ Պեսրոս Բապպըն քէնտինն՝ խօրօս էօթ մէղտէն էվ-վէլ, սէն պէնի իւչ քէրրէ ինքեար էտէճէքսին՝
- 62 տէտիյի սէօղիւ խաթըրնա կէթիւրտի: Վէ Պեսրոս տըչարըյա չըգըպ սճը սճը ողլտար:
- 63 Վէ Յիսուսը պէքլէյէն ատէմլէր անը խթիհչա
- 64 էտէրէք սէօյլէրլէր իտի: Վէ պաշընը էօրթիւպ՝

- եիւղիւնէ վուրարագ, անա սիւ'ալ էտիպ' Սանա
 վա լամն քի'մ' իտիյինի փէյղամպերիք էյլէ' տէր-
 65 լէր իտիւ Վէ քիւֆը էտէրէք, 'ալէյհինտէ տաճա
 նիչէ շէյլէր սէյլէրլէր իտի :
- 66 Վէ կիւնտիւղ օլտըգասա, միլլէթ իթիյարլարը
 իլէ պաշ քեաճինլէր վէ 'իւլէմա ճէմ' օլտըլար,
 վէ անը քէնսիլէրի՛ միլլէթ մէճիսինէ կէօթիւ-
 67 լիւպ, Քրիստոս սէ'ն մի սին, պիզէ սէյլէ' տէտի-
 լէր, օ տաթի տնկերէ' էկէր սիզէ սէյլէսէմ', ճիշ
 68 ինանմագորնըլ. Վէ էկէր սիւ'ալ էթսէմ' տաթի'
 69 նէ ճէվապ վէրիւր, նէ տէ սալը վէրիւսինիզ, Պոււն-
 տան պէյլէ Իպն իւլ ինսուն գուտրէթ Ուլլաճըն
 70 սողընտա օթուրաճագ տըր' տէտի : Վէ ճիւմլէսի'
 էյլլէ իսէ սէն Իպն Ուլլաճ' մը սըն' տէտիլէր, օ
 71 տաթի անլէրէ' Տէտիյինիզ կիպի իմ' տէտի : Վէ
 անլէր' Ուրթըգ պիզէ շէճտէթ նէ՛ լազըմտըր, զիբա
 քէնտիմիզ անըն սողընտան իշիթտիք' տէտիլէր :

ՊԱՊ 23

- 4 Վէ անլէրին պիւթիւն ճիւմհուրը գալգըպ' անը
 2 Պիղատոսս կէօթիւրտիւլէր : Վէ անը իթճամ'
 էթմէյէ պաշլսլըպ' Պոււնու միլլէթի ազտըրմագասա
 վէ' Պէն Քրիստոս մէլիք իմ', տէյերէք Գսյսէրէ
 խարաճ վէրմէքտիւն մէն' էթմէքտէ պուլտըգ' տէտի-
 3 լէր : Վէ Պիղատոս անա' Եէհուտիլէրին մէլիյի սէ'ն
 մի սին' տէյիւ սիւ'ալ էյլէտիքտէ, օ տաթի անա ճէ-
 4 վապէն' Սէյլէտիլին կիպի տիւր' տէտի : Վէ Պի-
 շատոս պաշ քեաճինլէր իլէ խալգա' Պու ատէմտէ
 5 ճիշ պիւ ճիւրմ' պուլմսյորըմ' տէտի : Ամմա ան-
 լէր խարար էտէրէք' Գսլիլէատան պաշլսլըպ թէ

- պուրպյա գատար, պիւթիւն Եէհուտիյէտէ թա-
 6 իմ իլէ գալմը թահրիք էտիյօր՝ տէտիլէր : Վէ
 Պիղատոս Գալիլեա լաֆգընը իշխեմէքլէ՝ Օլ ատէմ
 7 Գալիլեայլ մը տոր՝ տէյիւ սիւ՛ալ էտիպ, Հերով-
 դէսին հիւքիւմէթի տա՛իրէսինտէն օլտըղընը ալկա-
 տըքտա, Հերովդէս օլ կիւնլէրտէ Երուսաղէմտէ
 պուլունտըղը ճիհէթլէ՝ անը անըն եանընա կէօն-
 տէրտի :
 8 Վէ Հերովդէս Յիսուսը կէսրտիւքտէ, զիյատէսիյլէ
 մէսրուր օլտու, զիրա անըն հագգընտա չօգ շէյ-
 լէք իշխեմտիյի իշիւն, անը իսյլը զէմանտան պէ-
 րու կէօրմէք իսթէյէրէք, անըն էլիյլէ իճրա օլու-
 նան պիր 'ալամէթ միւշահէտէ էթմէք իւմիտինտէ
 9 իտի : Վէ անա չօգ սեօղլէրլէ սիւ՛ալ էթտի իսէ
 10 տէ, պիր ճէվապ վէրմէտի : Վէ պաշ քեահինլէր
 իլէ 'իւլէմն տուրուպ՝ անը շիտտէթլէ իթհամ է-
 11 տէրլէր իտի : Հերովդէս տախի 'ալքէրլէրի իլէ
 պէրապէր անը թահգիր վէ իսթիհգա էթտիքտէն
 սօկրա, անա փարլադ պիր լիպաս կիյտիրիպ՝ Պիղա-
 12 տոսա Վերի կէօնտէրտի : Վէ օլ կիւնտէ Պիղատոս
 իլէ Հերովդէս պիրի պիրի իլէ տօսթ օլտըլար, զիրա
 մուգատտէմա արալարընտա 'ատալէթ վար իտի :
 13 Վէ Պիղատոս պաշ քեահինլէր վէ րէ՛իսլէր իլէ
 լավմը պիր եերէ ճէմ՝ էտիպ՝ անլէրէ խիթապէն ,
 14 Պու ատէմի խալգը ազտըրրյօր՝ տէյիւ պանա կէ-
 թիրտինիգ, վէ իշթէ պէն սիդին հուգուրընըգտա
 Թէֆթիշ էտիպ՝ պու ատէմ՝ 'ալէյհինտէ շիքեա-
 յէթ էթտիյինիգ շէյլէրտէն պիր ճիւրմ՝ անտէ
 15 պուլմատըմ. Նէ տէ Հերովդէս գալտա . զիրա
 սիգի անըն եանընա կէօնտէրտիմ իսէ տէ , իշթէ

- անըն ելիլէ գաթիւ միւսթահազգ պիր շէյ եւ-
- 16 փրկմամբը տրի : Պու է ճլտէն անը թէ'տիպ էթ-
- 17 տիքտէն սոկրա սալը վերէյիմ' տէտի : Վէ չէր
պայրամստս անլէրէ պիր քիմնէ սալը վերմէսի լա-
- 18 զըմ' իտի : Վէ ճիւմէսի պիրտէն' Պուռնու գալտըր
վէ Բարարրտը պիգէ սալը վէր' տէյիւ պաղըրտը-
- 19 յար : Պու քիմնէ տոթի շէ՛չրտէ վուգու' պուլմուշ
պիր իխթիլալ վէ գաթիլ իչիւն հապսխանէյէ ա-
- 20 թըլմիշ իտի : Իմտի Պիպտոոս Յիսուսը սալը վեր-
մէք իսթէմէքլէ' իւէրբար քէլամ' իրատ էյլէտի
- 21 իսէ տէ : Անլէր' Սալպ էյլէ, անը սալպ էյլէ' տէ-
22 յիւ պաղըրըրլար իտի : Ս տոթի իւչիւնճիւ տէՖ'ա
օլարագ անլէրէ' Լու պու. ատէմ' նէ՞ քէօթիւլիւք
իշլէտի . անտէ գաթիլի մուճիպ պիր ճիւրմ' պուլ-
մուտըղըմ' ճիհէթլէ, անը թէ'տիպ էթտիքտէն
- 23 սոկրա սալը վերէյիմ' տէտի : Ամմա անլէր ազիմ'
սէտալարլէ իսրար էտէրէք անըն սալպ օլուռնմասը-
նը թալէպ էտէրլէր իտի . վէ անլէրին վէ պաշ
- 24 քեւահինլէրին սէտալարը զալիպ կէլմէքլէ . Պիղա-
տոս մաթլուպլարլընին իճրասընա հիւքմ' էթտի :
- 25 Շէգլլէ քի իխթիլալ վէ գաթլ իչիւն մահպուս
պուլուռնուպ' թալէպ էթտիքլէրի քիմնէյի անլէրէ
սալը վէրտի . վէ Յիսուսը անլէրին միւրատընա
թէսլիմ' էթտի :
- 26 Անլէր տոթի անը կէօթիւրիւր իքէն թարլատան
կէլէն Սիմոն նամընտա կիւրեքնէյի պիր քիմնէյի
թուլթուպ խաշը Յիսուսըն արտը սըբա կէօթիւր-
- 27 մէք իչիւն անըն իւզէրինէ գօտըլար : Վէ կէրէք
խալգտան վէ կէրէք անըն իչիւն աղսյըպ տէօյիւ-
նէն գարըլարտան պիր պէցիւք ճէմա'աթ արտը

- 28 որոնք կհետեւն իբեւն, Յիսուս մերգումէլէրէ տեճնիւպ՝
 Էյ Նրուսաղէմ գըղլարը, պէնիմ՝ իշիւն աղլամա-
 յընը, անճագ քէնտինիղ իլէ կվլատընը իշիւն
- 29 աղլայընը, Զիրա իշթէ՝ Նէ՝ մութլու 'ագիրլէրէ
 վէ տողուրմամըլ րահմլէրէ, վէ էմգիրմէմիշ մէ-
- 30 մէլէրէ՝ տէյեճէքլէրի կիւնլէր կելիյօր: Ս զէման
 տաղլարա՝ Իւզէրիմիզէ տիւշիւնիւզ, վէ պալըրլա-
 րա Պիլի էօրթիւնիւզ՝ տէմէյէ պաշլայաճագլար:
- 31 Զիրա էկէր եաշ տղաճա պու շէյլէրի էտէրլէրէ,
 գուրույա Նէ՝ օլաճագ տըր՝ տէտի:
- 32 Վէ անըն իլէ պէրապէր գաթլ ոլուհմագիւզրէ,
 միւճրիմ օլան տիկէր իքի Էթէ կէօթիւրիւրտիւ:
- 33 Վէ Գաֆա տէնիլէն մահալէ կէլտիքլէրինտէ,
 օրատա անը վէ պիրի սաղընտա վէ օլ պիրի սօլըն-
 տա օլարագ՝ օլ միւճրիմլէրի խաշա կէրտիլէր:
- 34 Յիսուս տախի Էյ Փէտէր, անլէրի 'տաֆ էյլէ, գի-
 րա Նէ եափտըզլարընը պիլմէղլէր՝ տէտի: Վէ էլ-
 պիսէսինի գուր՝ա տթարագ թագսիմ էթտիլէր:
- 35 Խալգ տախի տուրուպ սէյր էտէրէր, անլէր իլէ
 պէրապէր բէ՛խլէր տախի աշ իսթիճլա էտիպ՝
 Ղայրիլէրինի գուրթարտը, էկէր Ալլահըն միւն-
 թէխապը օլան Քրիստոս իսէ, քէնտի քէնտինի
- 36 գուրթարտը՝ տէրլէր իտի: Վէ 'ասքէրլէր տախի
- 37 եագլաշըպ՝ անա սիրքէ սունարագ, Էկէր Եէհու-
 տիլէրին մելիյի սէն իսէն, քէնտիկի գուրթար՝տէ-
 յիւ անը իսթիճլա էտէրլէր իտի:
- 38 Վէ անըն իւզէրինտէ Եօւհանի վէ Լաթիւնի վէ
 'Խարանի հարֆլարլէ՝ Պոլս ԵԷՀՈՒՏԻԼԷՐԻՆ ՄԷ-
 ԼԻՅԻ ՏԻՊ՝ տէյիւ եագըլը պիր եաֆթա վար իտի,
- 39 Վէ ասըմըլ միւճրիմլէրին պիրի անա քիւֆը

- էտիպ՝ Լէկեր սէն Վերիտոսս խեն , քէնտիկի վէ պի-
 40 զի գուրթար՝ տէտի : Վէ տիկէր՝ ձէվապ վերիպ
 տնը թէքտիր էտէրէք՝ Սէն Տէման օյ մա՛նքիւմի-
 յէթ ալթընատ իրէն Ալլահտան գօրգմազ մը սընս
 41 Վէ պիզ Տօգգ իւզրէ Դա՛ն-Դա՛ն : զիրա՝ ամէլլէ-
 րիմիկին ճէզատընը չէքիյօրըզ : ամմա պու ոտէմ
 42 եօլսըզ պիր Տարէքէթ տէ պուլսնմատը տէտի : Վէ
 Յիսուսա խիթ ապէն՝ Եա Բապպ , մէյլերի թիւհտէ կէլ-
 43 տիյին վազըթ՝ պէնի թէպէրքիւր Լիլ՝ տէտի : Յի-
 սուս տտիի տնա՝ Հազիգաթէն տնա տէրիմ՝ քի՝
 Պու կիւն պէնիմ իյէ պէրապէր ձէննէթ տէ օլա-
 ճադօրն՝ տէտի :
- 44 Վէ սա՝տթ ալթըր րատտէլէրինտէ իտի , վէ սա-
 տթ տօգա պատէք պիթիւն եէր իւզէրինտէ գա-
 45 րանյըզ օլուպ , Նիւննչ գարարար , վէ Տէպէլին
 46 փէրաւտի օրթատընտան երրթըլար : Վէ Յիսուս
 եիւքսէր սէպէ Ֆէրեատ էտիպ՝ Լյ Փէտէր , րու-
 Տրմը սէնին էլլէրինէ թէսլիմ էտէրիմ՝ տէտի : վէ
 պուհուս սէզլէլիպ թէպիմ ի րու Տէթտի :
- 47 Վէ եիւզ պաշը վազը՝պը կէօրաիւքու , Ալլա-
 Տա Տամտ էտիպ Հազիգաթէն պու ոտէմ սալի՛՛
 48 խի՝ տէտի : Վէ պուհու թէմուշա իիւն ձէմ՝ օ-
 լտն պիւթիւն խալզ վազը՝օլան շէյլէրի կէօրմէքիէ ,
 49 կէօրպէրինի տէպէրէք տվտէթ Լթտիլէր : Վէ
 Ճիւմլէ աշինալարր վէ Գալիլէատան անըն տարը
 սըրա կէլէն գարըլար պու շէյլէրի կէօրէրէք , ու-
 ղապտան տուրույօրլար իտի :
- 50 Վէ իշթէ ԵէՏուտիլէրին Արիմաթիա նամ շէՏ-
 51 րինտէն օլուպ շուրա տ՝ղապընտան , Վէ Ֆ-Գ-Բ
 մէշվէրէթ վէ Ֆիիլէրինէ րիզա վէրմէմիշ օլան

- Յոպսեփ իսմինտէ սայի՛ճ վէ 'տտիլ վէ մէլէքիւթ
 52 Ուլլահա մոհնիթաղըր պիր ատէմ, Պիղատոսըն եա-
 նընա կիտիպ՝ Յիսուսըն ճէսէտինի թալէպ էլլէտի,
 53 Վէ անը էնտիրիպ պիր քէթէն պէզինէ սարաը, վէ
 անը գայատա օլուլմըշ վէ հիշ պիր վազըթ քիմ-
 54 սէ գօնուլմամըշ պիր գապր իչինէ գօտու : Վէ սլ
 կիւն թէտարիք կիւնիւ օլուպ՝ սէպթ կիւնիւ տա-
 խի հազլաշըյօր իտի :
 55 Վէ Գալիլեատան անըն իլէ պերապեր կէլէն գա-
 րըլար արտը սըրա վարըպ՝ գապըր վէ անըն ճէսէ-
 56 տինին նասըլ գօնուլտըղընր կէօրտիւլէր : Վէ
 տէօնիւպ պէհարլար վէ խօշ լա՛իհալը եաղլար հա-
 ղըրլայըպ՝ էմր մուճէպինճէ սէպթ կիւնիւնտէ իսթի-
 րահաթ էթտիլէր :

ՊԱՊ 24

- 1 Վէ հաֆթանըն պիրինճի կիւնիւ սէհեր վազ-
 թընտա հաղըրլատըգլարը պէհարլարը կէթիրիպ՝
 գապրա կէլտիլէր. վէ անլէր իլէ պերապեր սա՛իրէ-
 2 լէր տախի վար իտի : Վէ թաշը գապրտան եու-
 3 վարլանմըշ պուլուպ, իշէրիէ կիրտիքլէրինտէ՝
 4 Րոպպ Յիսուսըն ճէսէտինի պուլմատըլար : Վէ
 անլէր պուհտան տօլայը հայրէթտէ իքէն, իշթէ
 եանլարընտա նուրանի էլպիսէլի իքի տտէմ տուր-
 5 տու : Մէրգուլմէլէր տախի զիյատէսիլլէ գօրգուպ՝
 էիւզլէրինի եէրէ էյմէքտէ իքէն, անլէրէ տէտիլէր
 քի՝ Նի՛չիւն հայաթտա օլանը էօլիւլէր արասընտա
 6 արպօրսընըզ. Պուրատա տէյիլ տիր, ամմա գը-
 յամ էթտի. քէնտիսի տահա Գալիլեատա իքէն,
 7 Իպն իւլ ինսան կիւնահքեար տաէմլէր էլինէ թէ-

- լիմ՝ օլուենուպ՝ սալպ սլուենմագ վէ իւշիւնճիւ կիւ-
նիւ գըլամ՝ էթմէք կերէք տիր՝ աէյիւ սիգէ նասըյ
8 սէօյլէտիլինի խաթըրնըպ կէթիրինիպ : Անլէր տա-
9 խի սէօյլէրինի խաթըրա կէթիրտիլէր : Վէ գապը-
տան աէսնիւպ՝ պու շէյլէրին ճիւմլէսինի օն պիր-
լէրէ վէ սա՛իրլէրին ճիւմլէսինէ նագլ էթտիլէր :
10 Վէ պու շէյլէրի բէսույլէրէ սէօյլէյէնլէր Մագ-
դաղալը Մարիամ՝ իլէ Յովհաննա վէ Յակոբոսըն
ռն-ռ Մարիամ վէ անլէր իլէ պերապէր տիկէր
41 գարըլար իտի : Վէ մերգումէլէրին սէօյլէրի տի-
լէրին ինտինտէ պօշ լագըրտը կիպի կէօրիւնմէքլէ :
42 անլէրէ ինտնմատըլար : Ամա Պետրոս գալգըպ՝
գապրոս սէյիթտի, վէ էյիլիպ քէֆէնին եալլնրգ
տուրտըղընը կէօրմէսիյլէ, վագը՝ օլան շէյէ քէնտի
քէնտինէ թէ՛ աճճիւպ էտերէք կիթտի :
43 Վէ իշթէ օլ կիւնտէ՝ անլէրտէն իքի քիմնէ Ե-
րուսաղէմտէն ալթմըշ օգ ալթըմը մէսաֆէտէ վու-
գը՝ իմմաուուս նամ պիր քէյլէ կիթմլքտէ իքէն :
44 Ճիւմլէ պու վուգու՛ալթըն ճագգընտա պիրի պիրի
45 իլէ սէօյլէշիյօրլար իտի : Վէ անլէր սէօյլէշիպ
միւպահէսէ էտեր իքէն : Բիսուս պիզ գաթ՝ եագըն
46 կէլիպ պերապէր կիտիյօր իտի : Վէ կէօյլէրի թու-
47 թուլմըշ օլմաղլէ, անը թանըյրամատըլար : Վէ
անլէրէ՝ Աթ լեիւրիւր իքէն մահգուն ուարագ, պի-
րի պիրինիզ իլէ շու սէօյլէշտիլինիզ սէօյլէր նէ՞
48 տիր՝ տէտի : Վէ անլէրտէն պիրի օլան Կշէովպաս
նամ քիմնէ անա ճէվապէն՝ Երուսաղէմտէ պու
կիւնլէրտէ վուգու՛ պուլան շէյլէրտէն խապերտար
օլմատըյ միւսաթիր եալլնրգ սէ՞ն մի գալտըն՝ տէ-
19 տի : Վէ անլէրէ՝ Հանկը շէյլէր՝ տէմէսի իւզէրի-

- նէ, անկէր ստախի անա տէտիկէր քի՝ Այլահըն վէ
 պիւթիւնի գաւթմըն 'ինտինտէ 'ամէլտէ վէ քէլամտա
 գոււվէթի պիր փէյլամպէր՝ ուլան Նազարէթի Թի-
 20 սուսըն չազգընտա վուգու՝ պուլան շէյլէր, Վէ
 պաշ քիտհիւկէր իլէ ըէ'իսլէրիմիզ անը գաթլէ
 չիւքմ՝ ուլանմագ իչիւն թէսլիմ՝ էտիպ՝ սալպ էթ-
 21 տիկէր, Պիլ իսէ Խորայէլի խէլտա էտէճէք՝ օ տըլ՝
 տէյիւ իւմիտ էտիյօր իաիք. ֆագաթ պու ճիւմ
 լէտէն մա'տա, պու շէյլէր վաղը՝ ուլայր պու կիւն
 22 իւչիւնճիւ կիւն տիր, Հէմ՝ տախի պիղաէն պա'գր
 գարբլար սէչէր վաղթընտա գապրա վարպ անքին
 23 ճէսէտինի պուլմայրպ տա, Հոյաթմա ուտըղնը
 խապէր վէրէն մէլէքիւր զուհուրընը կէօրտի ք՝ տէ-
 մէլէրէյլէ կէլիպ պիգի չայրէթտէ պրագաըլար :
 24 Վէ պիգիմ իլէ պէրապէր ուտըլարտան պա'ղար
 գապրա վարպ՝ հէման գարբլարըն տէտիքլէրի կի
 պի պուլտուլար իսէ տէ, քէնտիսինի կէօրմէտիկէր,
 25 Ս տախի անկերէ՝ Էյ ֆէհմիկ վէ փէյլամպէրլէ-
 րին ճիւմլէ սէօյլէտիքլէրինէ ինանմագտա գալպի
 26 գաթը ուտըլար. Վրիտասըն պու շէյլէրի չէքիպ՝
 քէնտի ճէլալինէ կիրմէսի կերէք տէյիւ մի իտի՝
 27 տէտի, Վէ Մովսէստէն վէ հէփ փէյլամպէրլէր-
 տէն պաշլայրպ՝ ճիւմլէ քիթապլարտա քէնտինին
 չագգընտա, պուլուան շէյլէրի անլէրէ թէֆտիր
 28 էյլէտի, Վէ վարաճագլարը քէօյէ եագլաշտըգլա-
 րընտա, քէնտիսի տահա իլէրի կիտէր կիպի կէս-
 29 թէրտի Անկէր տախի անա իպրամ էտիպ՝ Պիգիմ
 իլէ գալ, զիրա տիշամ՝ իւսթիւ ուլուպ՝ կիւն զէ-
 վալ պուլմագտա տըր՝ տէտիկէր, օ տախի անկեր
 30 իլէ պէրապէր գալմա իչիւն իլէրի կիրտի, Վէ օ

- անյէր իյէ սօֆրասաա յթուրտրդընտա , Էրմէյի ա-
յըպ պէրէքէթ տու'ասը զգուտըգատնն սոնրոս' փա-
31 րէյէյիպ անլէրէ վէրտիքտէ , Անլէրին կեօյլէրի ա-
յըլպ' անը թամըտըլար , օ իսէ անլէրտէն նիշան
32 օլտու : Վէ պիրի պիրինէ' Եօլտա քէնտիսի պիգէ
սէյլէր վէ քիթապլարը թէֆսիր էտէր իքէն , գալ-
պիմիզ տէրունիմիզտէ ետնմա՞ղ մը իտի' տէտիլէր ,
33 Վէ օլ սա'աթ գալզըպ' Երուստղէմէ 'ափտէթ
էտէրէք օն պիրլէր իլէ րէֆիզլէրինի ճէմ' օլմուշ
34 պուլտուլար , Անլէր տախի' Հագիգտթէն Բապպ
գըյսամ' էթմիշ տիր , վէ Սիմոնա կէօրիւնտիւ տէ-
35 յօրլար իտի : Պուշլար տախի եօլտա օլան վուգու-
'աթը վէ Էրմէյի փարէլէտիքտէ քէնտիլէրինէ նա-
սըյ մա'իւմ' օլտըղընը նագլ էթտիլէր ,
36 Վէ անլէր պուշլէրի սէյլէր իքէն , Յիսուս
պիգգոմթ օրթարլարընտա տուրուպ անլէրէ' Սէլամ'
37 սիգէ' տէտի : Անլէր իսէ շաշըպ գօրգարապ , պիր
38 բուշ կէօրտիւքլէրի գաճընընտա իտիլէր , Վէ անլէ-
րէ խիթապէն' Նի՞չիւն միւղթարիպ օլտընըզ , վէ
նի՞չիւն գալպլէրինիլտէ Էֆքետըր զուհուր էտիյօր ,
39 Ելլէրիմէ վէ ալտղլտըրմա պագընըպ , քի պիգ-
զաթ պէն իմ' պէնի լէմն էտիպ պագընըզ , գիրա
բուհըն էթի վէ քէմիքլէրի եօգ տըր , նասըլ քի
40 պէնտէ վար իտիյինի կէօրիւյօրսընըլ տէտի : Վէ
պուշուս սէյլէրիպ անլէրէ Էլլէրի իլէ ալտղլարընը
41 կէօսթէրտի : Ան էր տախի մէտէրրէթլէրինտէն հէ-
նուզ ինանմայրպ' թէ'աճճիւպ էթմէքտէ իքէն ,
անլէրէ' Պուրտատա պիր եէյլճէյինիզ վս՞ր մը տէ-
42 տի : Վէ անլէր տնա պիր փարչա փիշմիշ պալըգ
43 վէ պիր մըգտար կէօմէճ պալը վէրտիլէր : Վէ ա-

- 44 լրպ էօնլէրինտէ եէտի : Վէ անլէրէ խիթապէն՝
Տահա սիգին իլէ պերապեր իքէն, պէնիմ հագգըմ-
տա Մովսէսին թէվրաթընտա վէ փէյղամպերլեր-
տէ վէ մէզամիրտէ ճիւմլէ եազըլմըշ օլան շէյլէր
իթմամ օլունմագ կերէք տիր՝ տէյիւ սիգէ սէզլլէ-
- 45 տիյիմ սէօզլէր պունլար տըր՝ տէտի : 0 գէման,
- 46 քիթապլարը անլումագ իսիւն զիհնլէրինի աչտըլվէ
անլէրէ խիթապէն՝ Պէշլլէ եազըլմըշ տըր, վէ Գրիս-
տոսա պէշլլէ էլէմ շէքիպ իւչիւնճիւ կիւնիւ էօ-
- 47 իւլլերտէն գըյամ էթմէք , Վէ Երուսաղէմտէն
պաշանարագ, ճիւմլէ թա'իֆէլէրէ անըն իսմին-
տէ թէվպէ վէ կիւնասլար 'տֆվը վա'ղ օլունմագ
- 48 կերէք իտի Վէ սիղ պու շէյլէրին շահիպէրի սի-
- 49 նիղ : Վէ իշթէ պէն իւզէրինիզէ Փէսէրիմին վա'-
տընը կէօնտերիրիմ . սիղ իսէ եօզարըտան գուվ-
վէթլէ կիյտիրիլինճէյէ տէյին Երուսաղէմ շէհրինտէ
իգամէթ իտինիզ՝ տէտի :
- 50 Վէ անլէրի թա Բեթանիայա գոտար տըշարը
չըգտըրպ՝ էլլէրինի գալտըրարագ անլէրէ խայր տու'ա
- 51 էյլէտի Վէ անլէրէ խայր տու'ա էտեր իքէն, ան-
- 52 լէրտէն սյըրլըպ սէմայա չըգտը : Վէ անլէր անա
սէճտէ գըլըպ՝ քէմուլը մէսէրրէթլէ Երուսաղէմէ
- 53 'ավտէթ էթտիլէր : Վէ հէր վագըթ հէքէլտէ Ալ-
լահա համա ու սէնա էթմէքտէ իտիլէր : Ամին :

Ի Ն Ճ Ի Լ

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍԻՆ ԹԱՀՐԻՐԻ ԻԻԶՐԷ

ՊԱՎ 1

- 1 Քելամ իպթիտատե մեվճուտ իտի, վէ Քելամ
Ալլահըն նէզտինտե իտի, վէ Քելամ Ալլահ իտի:
- 2 Պու Քելամ իպթիտատե Ալլահըն նէզտինտե իտի:
- 3 Հէր շէյ անրն վաարթասշյէ վիւճուտե կելտի,
վէ վիւճուտե կելմիշ օլանլաշտան անսըզ պիր շէյ
վիւճուտե կելմէտի: Հայրթ անտե իտի, հայրթ
տաթի տտեմլէրին նուրու իտի: Վէ նուր զուլ-
մէթտե զիյա վերիր, զուլմէթ տաթի անը իտրաք
էթմէզ իտի:
- 6 Ալլահ թարաֆընտան իրսալ օլունմըշ Յովհան-
- 7 նէս իտինտե պիր ատեմ վար իտի: Իշպու ատեմ
շէհատէթ իշիւն կելտի, թա քի նուրըն հագգըն-
տա շէհատէթ էթմէտիյէ, ճիւմլէ տտեմլէր անըն
- 8 վաարթասըյէ իմանա կելլէլէր: Քէնտիսի օլ նուր
օլմիյըպ¹ անճագ նուր հագգընտա շէհատէթ էթ-
մէք իշիւն իտի:
- 9 Տիւնեայա *կելէն հէր պիր ատեմի թէնպիր է-
- 10 տէն հագգի Նուր օ իտի: Տիւնեատա իտի, տիւն-
եա տաթի անըն վաարթասըյէ վիւճուտե կելտի

¹ Ի-Ի-Ի կելլէրէք

- 11 իսէ տէ, տիւնեա անը թանքմատը: Քէնտիննքի-
նէ կէլտի, վէ քէնտիննքիլէր անը գապուլ էթ-
- 12 մէտիլէր: Ամմա չէր քիմ անը գապուլ էթտի ի-
սէ, անլէրէ, ես'նի իսմինէ իման էտէնլէրէ՝ էվ-
- 13 լատ Ուլլա՛ն օլմագլըղա սէլա՛հիյէթ վէլ տի: Պուռ-
լարըն թէվէլլիւտիւ տախի նէ գանտան վէ նէ
թէն իրատէլմ ինտէն վէ նէ տէ ինսան իրատէթ ին-
- 14 տէն, անճագ Ալլա՛հսան իտի: Վէ 'Քէլամ' թէն
օլուպ, 'ինայէթ վէ հագիգաթլէ մէմլու օլտարագ,
որամըղատ սաքին օլտու-պիղ տախի անըն ճէլա-
լինի Փէտէրին: Իպն ի վա՛հիտինն ճէլայի տէյի
կէօրտիւք:
- 15 Յովհաննէս անըն հագգընտա շէհատէթ էտիպ
նիտա էտէրէք, տէտի քի՝ Պէնտէն սօցրա կէլիպ,
պանու թէգատտիւմ էտէր՝ սէտիյիմ գաթ պու-
- 16 տրը, չիւնքի պէնտէն մուգատտէմ իտի: Վէ ա-
նըն ֆուպլընտան պիղ ճիւմլէմիլ 'ինայէթ իւզէրի-
- 17 նէ 'ինայէթէ հա'իլ օլտըգ: Ջիրա շէրի'աթ Մովսէս
վաաթթաալլէ վէրիլտի, -մմ- 'ինայէթ իլէ հագի-
- 18 գաթ Յիսուս 'Քրիստոս վաաթթաալլէ օլտու: Ալ-
լա՛նը ասլա պիր քիմսէ կէօրմէմիշ տիր: -մգ- ֓ ֓
տէրին գուճաղընտա օլան Իպն ի վա՛հիտ քէնտիսի
-նը պէյան էյլէտի:
- 19 Վէ Նէհուտիլէր Երուսաղէմտէն Յովհաննէսէ՝
Սէն քի՛մ սին՝ տէյիւ սիւ'ալ էթմէք իւզրէ, քեա-
հիլէր իլէ Ղէիլիլէր կէօնտէրտիլլէրի զէման, ա-
- 20 նըն շէհատէթ ի պու տըր: Ես'նի իգրար էտիպ ին-
քեաթ էթմէյէրէք՝ Պէն 'Քրիստոս տէյիլ իմ՝ տէ-
- 21 յիւ իգրար էթտի: Վէ անա՝ Իյլլէ իսէ նէ՞, սէն
Նղիւս՝ մը սըն՝ տէյիւ սիւ'ալ էթտիլլէրինտէ: օ

- պէն անը պիլմէզ իտիմ՝ լաքին պէնի սու իլէ վաֆ-
թիզ էթմէյէ կէօնտէրէն քէնտիսի պաննա՝ Բուհըն
քիմին իւզէրինէ էնիպ գարարլաշտըղընը կէօրիւր-
սէն, Բուհ իւլ Գուտսլէ վաֆթիզ էտէն օ տըր՝
- 34 տէտի : Պէն տախի կէօրիւպ՝ Իպի Ուլլաճ պու տըր՝
տէյիւ շէհատէթ էթտիմ՝ տէտի :
- 35 Էրթէսի կիւն եինէ Յովհաննէս քէնտի շակիրտ-
36 լէրինտէն իքի քիշի իլէ տուրույօր իքէն , Յիսուսա ,
կէզմէքտէ օլտըղը հալտէ , պագարագ՝ Իշթէ Այ-
37 լահըն Գուգուսը՝ տէտի : Վէ օյ իքի շակիրտ ա-
նըն սէզլէտիյինի իշիթմէլէրիյլէ , Յիսուսըն տը-
38 տընճա կիթտիլէր , Վէ Յիսուս տէօնիւպ՝ արտընճա
կէլտիքլէրինի կէօրտիւքտէ , տնլէրէ՝ Նէ՞ արայօր-
սընըզ՝ տէտի . վէ անա Բապպի (քի պու թէրճէմէ
օլոււնարագ , Մուալլիմ տէմէք տիր) Նէ՞րէտէ ի-
39 գամէթ էտիյօրսըն՝ տէտիլէր : Անլէրէ՝ կէլիպ պա-
գընըզ՝ տէտիքտէ , կէլտիլէր վէ նէրէտէ իգամէթ
էթտիյինի կէօրիւպ՝ օյ կիւն եանընտա գալտըլար .
40 վէ սա՛աթ օն բատտէլէրինտէ իտի : Վէ Յովհան-
նէտէն իշիտիպ Յի- - - - - ըն տըտը սըրա կիտէն իքի
քիշիտէն պիրի Սիմոն Պետրոսըն գարնտաշը Անդ-
44 բէաա իտի . Պու տախի էվվէլա քէնտի գարնտաշը
Սիմոնը պուլուպ անա՝ Մեսիայը (քի թէրճէմէսի
42 Գրիստոս տէմէք տիր) պուլտըզ՝ տէտի : Վէ անը
Յիսուսըն եանընա կէթիրտի . Յիսուս տախի անա
պագըպ՝ Սէն Յովնանըն օղլու Սիմոն սըն . սէն կե-
փաս (քի թէրճէմէսի Պետրոս տըր) թէսմիյէ օլու-
նաճագ սըն՝ տէտի :
- 43 Էրթէսի կիւն , Յիսուս Գալիլէայա՝ ազիմէթ էթ-
մէք իպթէտիյինտէ , Փիլիպպոսը պուլուպ անա՝ Ար-

- 44 տըմ՝ սըբա կէլ՝ տէտի : Փիլիպպոս տախի՝ Անդրէաս
 45 իլէ Պետրոսըն շէհրի Բեթսայիդատան իտի : Փի-
 լիպպոս Նաթանայէլի պուլուպ անա՝ Մովսէսին
 թէվրաթտա , փէյլամպէրլէրին տախի հագգընտա
 եազարգլարը զաթը , Եւնի՝ Նազարէթտէն օլան
 46 Յիսուս իպն ի Յովսէփի պուլուրգ՝ տէտի Վէ Նա-
 թանայէլ անա՝ Նազարէթտէն էյի պիր շէյին հա-
 սըլ օլմասը միւմքին՝ մի տիր՝ տէտի : Փիլիպպոս
 47 անա՝ կէլ տէ պագ՝ տէտի : Յիսուս Նաթանայէլի
 քէնտի եանընա կէլիր իքէն կէօրիւպ , անըն հագ-
 գընտա՝ իշթէ տէրուհինաէ հիլէ պուլուսմայան
 48 հագիգաթտա պիր Իսրայէլի՝ տէտի : Նաթանայէլ
 անա՝ Պէնի Նէօրէտէն թանըյօսըն՝ տէտի : Յիսուս
 անա ճէվապէն՝ Փիլիպպոս սէնի չաղըրմագտան էվ-
 վէլ , սէն ինճիր աղաճը ալթընտա իքէն , սէնի
 49 կէօրտիւմ՝ տէտի : Նաթանայէլ անա ճէվապէն՝
 Բապպի , սէն իպն Ուլլա՝ սըն , սէն Իսրայէլին մէ-
 50 լիյի սին՝ տէտի : Յիսուս տախի անա ճէվապէն ,
 Սանա՝ Ինճիր աղաճը ալթընտա իքէն սէնի կէօր-
 տիւմ՝ տէտիյիմ՝ իչիւն մի ինանըյօսըն . պուլու-
 լարտան տահա 'ազիմ՝ շէյլէր կէօրէճէքսին՝ տէտի :
 51 Վէ անա՝ Հագիգաթէն , հագիգաթէն սիզէ տէրիմ՝
 քի՝ շիմտէն սօկրա սէմանըն աչըլտըղընր , վէ իպն
 իւլ ինսան իւզէրինէ Ալլահըն մէլէքլէրինին էնիպ
 չըգտըգլարընր կէօրէճէքսինիլ տէտի :

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ իւչիւնճիւ կիւնտէ Գալիլէանըն Կանա չիհրին-
 տէ տիւլիւն օլտու , վէ Յիսուսըն վալիտէսի օրա-
 2 տա իտի : Վէ Յիսուս իլէ շալիւրալէրի տախի տիւ-

- 3 յիւնէ տա՛վէթ ոլունաու : Վէ շերապ էքսիմէքլէ,
 Յիսուսըն վախտեսի անա՛ Ներսայլարը եօգ տըր՝
 4 տէտի : Յիսուս անա՛ էյ խաթուն , սէնի՛ն պէնիմ՝
 իլէ նէ՛ իշին վար . վագթըմ՝ տահա կէլմէտի՛ տէ-
 5 տի : Վ՛ալտեսի խըտմէթ ճիլերէ՛ Սիգէ հէր նէ
 6 տէրսէ եափրնըգ՝ տէտի : Վ՛կ Նէհուտիլէրին թաթ-
 հիրի՛ առէթինձէ օրատա գօնուլմըշ , հէր պիրի
 իքիշէր եա իւշէր մէտրէ տյրը ալթը՝ տտէթ թաշ
 7 քիւփ պուլունմաղլէ , Յիսուս անկերէ՛ Քիւփլէրի
 սու իլէ տօլտուրնըգ՝ տէտի . վ՛կ անկերի տյրգլա-
 8 լարընա գատար ասլտուրտըտը : Վ՛կ անկերէ՛ Նիմ-
 տի չըգարըպ գիյաֆէթ ըէ՛խսինէ կէօթիւրիւնիւզ՝
 9 տէմէսիլէ կէօթիւրտիւլէր : Վ՛կ գիյաֆէթ ըէ՛խի
 շէրապա թէպտիլ յըունան սույու թատընձա , (ս
 իսէ ներէտէն շտրղընը պլլմիզ , տմմա սույու շէ-
 քէն խըտմէթ ճիլէր պլլի լէր իտի ,) գիյաֆէթ ըէ-
 10 ՛խսի կիւվէյիյի չալըրըպ , Անա՛ Հէր քէս էգգէլտ
 ա՛լա շէրապը , վէ գիյատէ իշիլտիյինտէ էտնասընը
 չըգարըր . սէն է՛տ տ՛լա շէրապը շիմտիյէտէք սագ-
 11 լատըն՝ տէտի : Յիսուս Գալիլեանըն կանա շէհէին-
 տէ իշպու իլք միւ՛ճիղէյի իճրա էյլէյիպ՝ քէնտի
 ճէլալինի իզհար էթտի , շալիրտլէրի տաթի անա
 12 իման էթտիլէր : Անտէն սօկրա քէնտիսի իլէ վա-
 լիտէսի վէ գարնապաշլարը վէ շալիրտլէրի կափառ-
 նայումա էնիպ՝ օրատա անձագ պիր գաշ կիւն
 գալտըլար :
 13 Վէ Նէհուտիլէրին պտսէք Դաշէ՛մէ եագըն օլմադ-
 14 լէ , Յիսուս Երուսաղէմէ չրգարը Վէ հէլքէլտէ սը-
 ղըր վէ գօյուն վէ կէօյերճին սաթանլարը վէ սալ-
 15 բաֆլարը օթուրմագտա պուլըպ , Իփլէրտէն պիր

- գամայն ետփարտագ, ճիւղէսինի գոյուն վէ սըղըըլար
 իլէ պերապեր ճէյքէլակն չըգարար. վէ սարրաճլա-
 րըն տգէնինի տէօրիւպ փիշթ տիթալարընը ալթ
 16 իւսթ էթտի : Ալէ կէօյէրճին սաթմանյարա՝ Պուռ-
 լարը պուրատուն գալտըրընը. Փէտէրիմին խանէ-
 17 սինի թիճարէթ խանէ էթմէյինիգ՝ տէտի, Կուկիրտ-
 լէրի տախի՝ Անին խանէնին զայրէթի պէնի եէտի՝
 տէյիւ ետղըլմը ղլտըղընը խաթըրլարընա կէթիւր-
 18 տիլէր : Իմաի Լէհուտիլէր անա ճէվապէն՝ Պիգէ
 նէ՝ 'ալամէթ կէօսթէրիսին քի, պու շէյլէրի է-
 19 տէրսին՝ տէտիլէր : Յիտուս անյէրէ ճէվապէն՝ Պու
 ճէյքէլի երգընը, վէ անը իւչ կիւնտէ իգամէ է-
 20 տէրիմ՝ տէտի : Պուռուն իւզէրինէ Լէհուտիլէր՝
 Պու ճէյքէլ գըրգ ալթը սէնէտէ ետփրմագտա օ-
 լուպ, սէն անը իւչ կիւնտէ մի իգամէ էտէճէքսին՝
 21 տէտիլէր : Ո իսէ քէնտի ճէսէտինին ճէյքէլի հոգ-
 22 գընտա սէօյլէյօր իտի : Իմաի էօյիւլէրտէն գըյոմ՝
 էթտիլի զէման, անըն շակիրտլէրի պուռու [քէն-
 տիլէրինէ] սէօյլէտիլինի խաթըրլարընա կէթիւրիպ՝
 քիթապա վէ Յիտուսըն սէօյլէտիլի քէլամա ինան-
 տըլար :
 23 Ալէ պասեք պսյրամընտա Երուսաղէմտէ իքէն,
 չօգ քիմսէլէր իճրա էթտիլի միւ՝ ճիգէլէրինի միւ-
 շահէտէ էթմէլէրիլէ՝ անըն իսմինէ իման էթտի-
 24 տիլէր : Ամմու Յիտուս ճիւղէսինի պիլտիլի, վէ
 ինսան հագգընտա հիչ պիր քիմսէնին շէհատէ-
 թինէ միւհթամ ղլմատըղը ճիհէթլէ, քէնտինի
 25 անյէրէ ինանմագ իտի : Զիրա քէնտիսի ինսանն
 տէրուճինտէ նէ օլտըղընը պիլէր իտի :

ՊԱՊ 3

- 1 Վէ ֆերիսիւերտէն օլուպ՝ Եհնուտիւերին պի-
րէիսի Նիկողեմոս իսմինտէ պիր ատեմ վար իտի :
- 2 Մերգում կեճէլէյին Յիսուարն եանընա կելիպ ա-
նա՝ Բապպի , Այլաս թարաֆընտան կելմիշ պիր
մու'ալլիմ իտիյինի պիլիրիզ , զիրա հիշ պիր քիմնէ
Այլաս անըն իլէ օլմատագճա , պու սէնին էթ տիյին
- 3 Միւ՝ճիգէլէրի իճրա էտէմէլ տէտի : Յիսուս անա
ճէվապէն՝ Հագիգաթէն , հագիգաթէն սանա տե-
րիմ քի , Պիր քիմնէ եէնիտէն տողմայընճա , Այ-
- 4 լահըն մէլէքիւթիւնիւ կէօրէմէզ՝ տէտի : Նիկողե-
մոս անա՝ Պիր ատեմ իխթիյար իքէն նա'արյ տողա
պիլիր . թէքրար վալիտէսինին րահմինէ կիրիպ տօ-
- 5 ղա պիլիբ մի՝ տէտի : Յիսուս ճէվապ վէրիպ՝ Հա-
գիգաթէն , հագիգաթէն սանա տերիմ քի՝ էկէր
պիր քիմնէ սուտան վէ Բուհտան տողմազա , Այ-
- 6 լահըն մէլէքիւթիւնէ կիրէմէզ : Թէնտէն տողան՝
- 7 թէն տիր , վէ Բուհտան տողան՝ րուհ տրր : Սանա
Եէնիտէն տողմանըզ լաղըմ տրր՝ տէտիյիմէ թե-
- 8 'աճճիւպ էթմէ : Բիւզկետար իսթէտիյի եերտէ է-
տէր , վէ անըն սէսինի իշիտիրսին , լաքին ներէտէն
կելիպ՝ Ներէյէ կիթտիյինի պիլմէզսին . Բուհտան
- 9 տողմուշ օլան հեր քիմնէ պէզլէ տիր՝ ԵԵԵԻ : Նի-
կողեմոս անա ճէվապէն՝ Պու շէյլէր հոմարյ օլա
- 10 պիլիր՝ տէտի : Յիսուս անա ճէվապէն տէտի քի՝ Սէն
Իսրայէլին պիր մու'ալլիմի իքէն՝ պու շէյլէրի պիլ-
- 11 մէզ մի սին , Հագիգաթէն , հագիգաթէն սանա
տերիմ քի՝ Պիգ պիլտիյիմիգի սէզլէր , վէ կէօր-
տիւյիւմիւզէ շէհատէթ էտերիզ . վէ շէհատէթի-

- 12 միգի գապուլ էթմէլսինիզ . էկէր սիգէ զէմինի
 շէյլէրի սէզլէտիյիմտէ ինանմագսանըզ , սէմափի
 շէյլէրի սիգէ սէզլէսէմ" շոօրը ինանմագսանըզ ,
- 13 Վէ սէմալա հիշ պիր քիմնէ չըզմամըշ , անճագ
 սէմաաանն Նիգուլ էտէն իպն իւլ ինսան' քի սէ
- 14 մասաա տըր , Վէ Մովսէս պէրրիյէտէ երլանը եիւք-
 սէյէ գալտըրտըղը միսիյիւ , իպն իւլ ինսան պէոյ-
- 15 լէ եիւքսէյէ գալտըրըլմագ կէրէք տիր . Թա քի
 անա հէր իման էտէն' հէլաք օլմոյըպ , անճագ է-
- 16 պէտի հայաթա մայիք օլա Ձիրա Ալլահ տիւնեպը
 պու գատար սէվտի' քի քէնտի իպն ի վահիտինի
 վէրտի , թա քի անա հէր իման էտէն հէլաք օլ-
- 17 մայըպ' անճագ էպէտի հայաթա մայիք օլա ,
- 18 Անա իման էտէն' հիւքմ օլունմագ , ամմա իման
 էթմէյէն հալա մահքիւմ տիր . զիրա Ալլահըն
- 19 իպն ի վահիտինին իամինէ իման էթմէմիշ տիր Վէ
 հիւքմ պու տըր քի' շուր տիւնեպը կէլտի , վէ
- 20 տտէմէր , 'ամէլլէրի շէրիր օլտըղը սէպէպտէն , զուլ-
- 21 մէթի շուրտան տահա զիյատէ սէվտիյէր , Ձիրա
 հէր քէթթիւլիւք իշլէյէն' շուրտան իքրահ էտէր ,
 վէ 'ամէլլէրի մէյտանա գօնուլմամագ իշլէն շուրա
- 22 կէլմէզ , Ամմա հագգը իշլէյէն տտէմ 'ամէլլէրի
 Ալլահ իլէ իշլէնմիշ իտիյի աշիքետը օլսուն տէ-
- 23 յիւ շուրա կէլիր ,
- 24 Անտէն սօհրա Յիսուս շահիրտլէրի իյէ պէրապէր
 Եէհուտիյէ տիյարընա կէլիպ' անլէր իլէ որտաա
- 25 Մէքս էտէրէր մաթթիզ էտէր իտի , Վէ Սաղիմին

- գուրպինտէ վագր՝ Այննոնտա չօգ առլար պու-
լունարըրնտան, Յովհաննէս տախի օրատա վաֆ-
թիզ էտէր իտի, վէ Իւգ կելիպ վաֆթիզ օլու-
- 24 Նուրլար իտի, Չիւնքի Յովհաննէս տաճա հապսիս-
նէյէ ամրլմամբշ իտի,
- 25 Օ զէման Յովհաննէսին շակիրալէրի իլէ Նէհու-
տիլէրին տրասրնտա թաթհի խուսուսընտա միւ-
- 26 պահէտէ վագր օլմաղլէ, Յովհաննէսին եանընա
կելիպ անա՝ Եա մու'ալլիմ, Յորդանանըն էօթէ
թարաֆընտա սէնին իլէ պերապէր պուլունմըշ վէ
հագղընտա շէհատէթ էթմիշ օլտըղըն քիմնէ իշ-
թէ վաֆթիզ էտիյօր, վէ հէր քէս անըն եանընա
- 27 կիախիյօր՝ տէտիլէր, Յովհաննէս ճէվապէն տէտի
քի՝ Պիր տտէմ քէնտինէ սէմտտան վէրիլմէտիքճէ,
- 28 հիշ պիր շէյ ալմաղա գատիր տէյիլ տիր, Աիզ
քէնտինիզ պէնիմ հագղըմտա՝ Պէն, Քրիստոս տէ-
յիլ իմ, անճագ անըն էօնիւնճէ իրսալ օլունտըմ
- 29 տէտիյիմէ շէհատէթ էտէրսինիլ, Կելին քիմին ի-
սէ՝ կիւվէյի օ տրր, ամմա կիւվէյինին տօսթու
հագղըր պուլունուպ կիւվէյի իշիթտիյինտէ, տ-
նըն սէտասընտան զիյատէսիլէ մէսրուր օլուր,
- 30 իմտի պէնիմ պու մէսէրրէթ իմ թէմամ օլմուշ
տրր, Անա պէզյիւմէք, պանա իսէ քիւլիւմէք կէ-
- 31 բէք տիր, Եօգարրտան կէլէն՝ Ճիւմլէտէն ա'լա
տըր, զէմինտէն օլան՝ զէմինի օլուպ, զէմինտէն
պահա էտէր, սէմատան կէլէն՝ Ճիւմլէտէն ա'լա օ-
- 32 լարագ, Հէման կէօրիւպ իշիթտիյի շէյլէրէ շէ-
հատէթ էտէր, վէ շէհատէթինի հիշ պիր քիմնէ
- 33 գապուլ էթմէզ, Անըն շէհատէթինի գապուլ է-
տէն՝ Ալլահըն հագղ իտիյինէ միւհըր պասմըշ օ-

- 34 լուր : Զիրա Ալլահըն իրապէս էլլէտիյի քիմէ Ալ-
 35 լահըն սեղլէրինի սեղլէր : յիւնքի իլլահ - Բու-
 36 հէր շէյի տնըն էլինէ թէպիմ' էթմիշ տիր : Օղլա
 իման էտէն' էպէտի հայաթա մայիլ տիր : տմմա
 Օղլա իթա'աթ էթմէյէն' հայաթ կէօրմէյէճէք : վէ
 լաքին Ալլահըն զապապը տնըն իւզէրինտէ գալըր :

ՊԱՊ 4

- 1 Իմտի Յիսուսըն Յովհաննէստէն զեյաաէ շակիրտ-
 լէր փէյաա էաիպ' վաֆթիլ էթտիյինի Ֆէրիսիլէր
 իշիթմիշ օյարդը Բապպըն մա'յիւմիւ օյաղգաա :
 2 (Վադա'ա պիզլաթ Յիսուս տէյիլ : անճապ շա-
 3 կիլալէրի վաֆթիլ էտէր իաի :) Իէհուտիյէյի
 թէրք էաիպ' թէքրաթ Դալիլէա թարաֆընա 'ադի-
 4 մէթ էյլէտի : Վէ Սամարիա իշինտէն կէչմէսի ի-
 5 ճապ էթմէրլէ : Յակորըն քէնտի օղլու Յովսէփէ
 վէրտիյի տրապի գուրպինտէ' Սամարիատա վազը'
 6 Սուքար շամ' պիր շէհրէ կէլտի : Վէ օրատա Յու-
 կորըն պիր գուլուսը վար իտի : Իմտի Յիսուս եօլ-
 ճըլըգատան շալի եօրուլմըլ պուլուճմապը հափէ-
 պիյէ : սա'աթ ալթը զարարլարընտա գուլուսըն
 7 Խանընտա օթուրաղը հալտէ : Սամարիատան պիր
 գարը սու շէքմէյէ կէյիպ : Յիսուս անա' Պանա ---
 8 վէր : իշէյիմ' տէտի : Զիւնքի շակիրալէրի եւյէճէք
 9 սաթըն ալմապ իւզրէ շէհրէ կիթմիշլէր իաի : Օյ
 Սամարիալը գարը տաթի անա' Սէն Եէհուտի' պէն
 տէ Սամարիալը պիր գարը իքէն : շապը պէնտէն
 սու իսթէյօրսըն' տէտի : զիրա Իէհուտիլէր Սամա-
 10 ռիալըլար իլէ իթիլաթ էթմէզլէր : Յիսուս անա

- Ճեվապէն՝ Էկէր Այլահըն՝ 'աթիյէսինի վէ՝ Պանա
սու վէր՝ տէյիւ սանա սէօյլէյէնին քիմ՝ խտիյինի
պիլսէ խտին, սէն անտէն իսթէր խտին, օ տախի
11 սանա տիրի սու վէրիւ խտի՝ տէտի, Գարր անա՝
Էֆէնտիմ, սէնին սու չէքէճէք գապըն եօգ տըր,
գույու տախի տէրին տիր. իմտի օլ տիրի սույու
12 նէ՞րէտէն ալլըսըն. Սէն՝ պիլէ պու գույույու վէ-
րիպ, անտէն քէնտիսի վէ՝ յուլլարը վէ տափար-
լարը իչմիշ օլսն փէսէրիմիզ Յակորտան պէօյի՞ւք
13 մի սին տէտի, Յիսուս անա ճեվապէն՝ Պու սու-
սան հէր իչէն եինէ սուսար, ամմա հէր քիմ պէ-
նիմ քէնտիսինէ վէրէճէյիմ սուտան իչէրսէ, իլ
14 էլ էպէտ սուսամուղ, Ամմա անա վէրէճէյիմ սու
անըն տէրունինտէ էպէտի հոյաթ իչիւն գայնա-
15 յան սու փուկարը օյաճագ տըր՝ տէտի, Գարը ա-
նա՝ Էֆէնտիմ, օ սույու արանա վէր, քի սուսա-
մոյալըմ վէ պուրսոյա սու չէքմէյէ կէլմէյէյիմ՝
16 տէտի, Յիսուս անա՝ կիթ գէվճիկի չաղրը վէ պու-
17 րոյա կէլ՝ տէտի, Գարը տախի՝ Զէվճիմ եօգ տըր՝
տէյիւ ճեվապ վէրտի, Յիսուս անա՝ Զէվճիմ եօգ
18 տէտիյիկտէ տօղրու սէօյլէտին. Զիրա պէշ գէվճէ
վարտըն, վէ շիմտի սէնին իլէ օլան քիմսէ գէվճիկ
տէյիլ տիր, պուստա կէրչէք սէօյլէտին՝ տէտի,
19 Գարը անա՝ Էյ էֆէնտիմ, կէօրիւյօրըմ քի սէն
20 կիր փէյղամպէր սին. Էճտատըմըզ պու տաղտա
սէճտէ գրլտըլար, վէ սիգ՝ Սէճտէ զըլմագ լազըմ
օլան մահալ Երուսաղէմտէ տիր՝ տէրսինիզ, տէ-
21 տի, Յիսուս անա՝ Էյ խաթուն, պանա ինան, սա-
'աթ կէլիյօր քի՝ Փէտէրէ նէ՝ պու տաղտա, նէ՝
22 տէ Երուսաղէմտէ սէճտէ գրլաճագսընըզ, Սիզ

- պիլմէտիյինիզէ սեճտէ գըլարորնըզ, պիզ պիլտի-
 յիմիզէ սեճտէ գըլարորզ. զիրա իելաս Ե՛հհուտի-
 23 լէրտէն ասիր : Լաքին սա՛ւթմ կէլիր վէ հալա հա-
 զըր տըր քի՛ կերչէքտէն սեճտէ գըլանլար Փէտէրէ
 բուհ վէ հագիգաթլէ սեճտէ գըլամագլսր . զիրա
 Փէտէր տախի քէնտինէ պէշլլէ սեճտէ գըլանլար
 24 իսթէր : Ալլան բուհ տըր, վէ սնա սեճտէ գըլան-
 լար բուհ վէ հագիգաթլէ սեճտէ գըլմագ կերէք
 25 տիր՝ տէտի : Գարը անա՛ Քրիստոս թէսմիյէ օլու-
 նան Մեսիանըն կէլէճէյինի պիլիրիմ, օ կէտիյի
 զէման պիզէ հէր շէյի խապէր վէրէճէք տիր՝ տէ-
 26 տի : Յիսուս անա՛ Պէն, քի սէնին իլէ քէլամ է-
 27 տիյօրըմ, օ իմ՝ տէտի : Վէ պու սըրատա շակիրտ-
 լէրի կէլիպ՝ գարը իլէ սեշլլէշտիյինէ թէ՛աճճիւպ
 էթտիլէր իսէ տէ, հիշ պիրի՛ նէ աղայօրսըն, վէ
 եաթօտ՝ Անըն իլէ նէ՞ սեշլլէշիյօրսըն՝ տէմէտի :
 28 Օլ վագըթ գարը տէսթիւինի պրագըպ շէհրէ
 29 վարտը, վէ էհայիյէ, կէլինիզ էթտիյիմ շէյլէ-
 բին ճիւմլէսինի պանա սեշլլէյէն պիր ստէմ կէօ-
 բիւնիւզ . 'աճէպա Քրիստոս պո՛ւ մը տըր՝ տէտի :
 30 Անլէր տախի շէհրտէն չըգըպ՝ անըն եանընա կէլի-
 յօրլար իտի :
 31 Պու արալըզ շակիրտլէրի անա՛ Եա մու՛ալլիմ,
 32 թա՛ւամ էլլէ՛ տէյիւ բէճա էթտիլէր : Օ տախի
 անլէրէ՛ Սիզին պիլմէտիյինիզ պէնիմ եէյէճէք
 33 թա՛ւամըմ վար՝ տէտի : Իմտի շակիրտլէրի պիրի
 պիրինէ՛ 'Աճէպա անա պիր քիմնէ եէյէճէք կէ-
 34 թիրմի՛շ մի՛ տէտիլէր : Յիսուս անլէրէ տէտի քի՛
 Պէնիմ թա՛ւամըմ պէնի իրսուլ էտէնին իրատէ-
 թինի իճրա վէ անըն իշինի իթմամ էթմէք տիր :

- 35 Աիգ՝ Հառառ վազթը կելմեոինե տահա տեօրթ ոյ վար արը՝ տեմէլ մի սինիզ . իշթե սիգէ տերիմ քի՝ Կեօղէրինիզի աչըպ թարլալարա պագընըզ . զիրա հալա հաստա իչիւն պէյազլանմըշ տըրլար :
- 36 Վէ պիչէն՝ իւճրէթ ալըպ էպէտի հայաթա մահ-տուլ ճէմ՝ էտէր , քի հէմ էքէն՝ հէմ տէ պիչէն :
- 37 պերապէր սէվինէլէր : Զիրա՝ Պիրի էքէր , տիկէրի
- 38 պիչէր՝ քէլամը պուշտա հագգ արը : Պէն սիզի էմէք չէքմէտիյինիզ շէյի պիչմէյէ կէօնտէրտիմ . պաշղալար էմէք չէքտիլէր , սիզ անլէրին էմէյինէ կիրտինիզ :
- 39 Վէ՝ Լթտիյիմ շէյլէրին ճիւմլէտինի պանա սեզյ-լէտի՝ տէյիւ շէհատէթ էտէն դարընըն սեօղիւ ի-չիւն : օյ շէհրտէն չօգ Սամարիալըլար անա իման
- 40 էթտիլէր : Վէ Սամարիալըլար անըն եանընա կէ-լիպ՝ եանլարընտա գոյմասընը անտէն բէճա էթ-
- 41 մէլէրի իւզէրինէ , օրատա իքի կիւն գալար : Վէ տընը քէլամը իչիւն տահա չօգ քիմսէլէր իման Լ-
- 42 տիպ , Գարբյա խիթապէն՝ Լիանմամըզ արթըզ սէնին սեօղիւնէ մէպնի տէյիլ տիր . զիրա պիզ քէնտի-միզ իշթտիք վէ տիւնեանըն Խէլապքեարը [Փրիս-տա] հագղգտթէն պու խտիյինի պիլիրիզ տէտիլէր :
- 43 Վէ պու իքի կիւնտէն սօնրա օրատան չըգըպ
- 44 Գալիլեայա կիթտի : Զիրա Յիսուս քէնտիսի՝ Պլը փէյղամպէրին քէնտի վաթանընտա իթխպարը
- 45 եօգ արը՝ տէյիւ շէհատէթ էլիտի Վէ Գալիլեայա կէլտիյինտէ , Գալիլեայըլար պոյրամ՝ վագթը Լո-րուստողէմտէ հէփ իճրա էթտիյինի կէօրմիւշ օյ-մապարըղէ , անը դապուլ էթտիլէր . զիրա քէնտի-լէրի տախի պոյրամ՝ իչիւն կիթտիլէր :

- 46 Իմտի Յիսուս սուշու շէրապա թէպտիլ էթտիյի
 'Գալիլէատա վողը' Կանայա իւրար կէլտիյինտէ,
 որատա տարդատէ պիր տտէմ վար իտի, քի օղ-
- 47 Ըու Կոսիտունայուստա խտթա իտի: Պու զաթ'
 Յիսուսըն Լէհուտիյէտէն 'Գալիլէայա կէլտիյինի
 իշիթտիքտէ Եանընա վարտը, վէ Էնիպ օղլընա շի-
- 48 Իւգրէ իտի: Սլ վողըթ Յիսուս տնա' Ալամէթլէր
 վէ միւճիլէլէր կէօրմէտիքճէ իման էթմէյէճէք-
- 49 սինիլ' տէտի: Սլ տարդատէ տնա' Էյ էֆէնտի:
 50 չօճըլըմ' Էօմէղտէն Էվվէլ Էն' տէտի: Յիսուս ա-
- նա' Կիթ, օղլըն չայաթ պուլտու' տէտի: վէ օլ
 տտէմ' Յիսուսըն քէնտինէ տէտիյի քէլամա իման
- 51 Էտիպ կիթտի: Վէ օ տաշա Էնէր իքէն, գուլտըրը
 քէնտինի գտըշըլայըպ' Զօճուղըն չայաթ պուլտու'
- 52 տէյէլէլ, տնա խտպէր վէրտիլէր: Անյէրտէն սա'աթ
 գաշտա իֆապտիմ պուլտըղընր սի'ալ էթմէսիյլէ'
 Տիւն սա'աթ Եէտիտէ հիւմմաը տէֆ' օլտու' տէ-
- 53 տիլէր: Սլ վողըթ փէտէրի Յիսուսըն քէնտինէ'
 Օղլըն չայաթ պուլտու' տէտիյի սա'աթտա օլտը-
- ղընր տնլատը, վէ քէնտիսի պիւթիւն Է՛լ ի պէյ-
- 54 թի իլէ պէրապէր իման էթտի: Յիսուս Եէհուտի-
- յէտէն 'Գալիլէայա կէլտիքտէն սօկրա, իճրա Էյլէ-
- տիյի իքինճի միւճիլէ պու տըր:

ՊԱՊ 5

- 1 Անտէն սօկրա Եէհուտիլէրին պայրամը օլուպ' Յի-
- 2 սուս Երուսաղէմէ չըգտըլ: Վէ Երուսաղէմտէ Գօ-
- յուն Գօփօսը գուրպինտէ 'Իպրանիճէ Բէթհէգդա
- տէնիլէն պիր հափուգ օլուպ' անըն պէշ Էյվանը

- 3 վար իտի : Անկերտէ քեօր վէ թօփալ վէ ա՛լա-
գուրումը շա՛ն փէք չօգ խաթալար սուլուն
թահրիքինէ մոնթաղըր օլարագ եաթըյօլար ի-
- 4 տի : Զիրա վագըթ վագըթ հավուգա պիր մէլէք
էնիպ՝ սուլուն թահրիք էտէր իտի : Իմտի սու թահ-
րիք օլունտըգտան սօչրա էն ելվէլ էնէն քիմնէ ,
հէր նէ 'իլլէթ ի վար իսէ , շիֆա պուլուր իտի :
- 5 Վէ օրաստա օթուղ սէքիզ սէնէտէն պերու խաւ-
- 6 թա օլան պիր ատէմ վար իտի : Յիսուս անը եաթ-
մը շալտըր հալտէ կէօրիւպ , չօգ գէմանտան պե-
րու պէօլլէ օլտըղընը պիլմէքլէ , անա՛ Սըհհէթ
- 7 պուլմագ իսթէօր մի սին՝ տէտի : Խաթալ անա՛
Էֆէնտիմ՝ սու թահրիք օլունտըգտա պէնի հա-
վուգա գօյաճագ ատէմին օլմատըղնտան , պէն
կիթմէքտէ իքէն , պէնտէն ելվէլ պաշգուսը էնէր՝
- 8 ճէվապընը վէրտի : Յիսուս անա՛ Գալգ , եաթա-
- 9 դընը գալտըրըպ եիւրիւ՝ տէտի : Օլ ատէմ տախի
տէրհալ սըհհէթ պուլտու , վէ եաթաղընը գալ-
տըրըպ եիւրիւտիւ . վէ օլ կիւն տէպթ կիւնիւ իտի :
- 10 Պուկուկն իշիւն Եէհուտիլէր շիֆա պուլան քիմնէլէ՝
Սէպթ կիւնիւ տիր , սանա եաթաղը գալտըրմագ
- 11 հէլալ տէյիլ տիր՝ տէտիլէր : Օ տախի անլէրէ՝
Պանա շիֆա վէրէն քիմնէ քէնտիսի պանա՛ Եա-
թաղընը գալտըրըպ եիւրիւ՝ տէտի ճէվապընը վէր-
- 12 տի : Իմտի անա՛ Սանա , Եաթաղընը գալտըրըպ
եիւրիւ՝ տէյէն ատէմ քիմ տիր՝ տէյիւ սիւալ
- 13 էթտիլէր : Շիֆա պուլան քիմնէ իսէ , անըն քիմ
իտիլիւնի պիլմէզ իտի , գիրա՛ Յիսուս օլ միահալտէ
խալգըն չօգըղը սէպէպիլլէ պիր թարաֆա չէքիլ-
- 14 միշ իտի : Անտէն սօչրա Յիսուս անը հէյքէլտէ

- պուշուպ, անա՛ իշթէ սը՛ճճէթ պուշտըն՝ արթըգ
կիւնաս իշլէմէ, օլմայա քի սանա տահա ֆէնա
15 պիր շէյ վաղը՝ օլա՛ տէտի։ Օլատէմ վարըպ՝ Եե-
հաւտիլէրէ քէնտիինէ շիֆա վէրէն Յիսուս իտիյինի
թապէր վէրտի։
- 16 Այէ պու սէպէպտէն Եէհուտիլէր Յիսուս պու
շէյլէրի սէպթ կիւնիւնտէ էթտիյի իշիւն թէ՛տտ-
17 տի էտէր, [վէ գաթիյինի արար] լար իտի։ Ամմա
Յիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Փէտէրիմ՝ շիմտիյէտէք
18 իշլէյօր, պէն տախի իշլէյօրըմ՝ տէտի։ Պու սէպէ-
պէ մէպնի Եէհուտիլէր անըն դաթիյինի տահա զի-
յատէ տրատըլար, զիրա սէպթի նազզ էյլէտիք-
տէն մա՛տա՛ Ալլահ Փէտէրիմ տիր՝ տէյէրէք, քէն-
19 տինի Ալլահա միւսապի գըլար իտի։ Իմտի Յիսուս
անլէրէ ճէվապէն տէտի քի՛ Հազիգաթէն, հազի-
գաթէն սիզէ տէրիմ քի՛ Փէտէրին պիր շէյ էթ-
տիյինի կէսրմէտիքճէ Օղուլ քէնտիլիյինտէն պիր
շէյ էտէմէզ, զիրա օ նէ էտէրսէ, Օղուլ տախի
20 հէման անը էտէր։ Զիւնքի Փէտէր Օղու սէվէր վէ
քէնտի էյլէտիյի շէյլէրին ճիւմլէսինի անա կէօս-
թէրիւր, վէ սիզին թէ՛աճճիւպ էթմէնիզ իշիւն ա-
նա պուշտըտուն տահա պէզյիւք ՝ամլլէր կէօս-
21 թէրէճէք տիր։ Զիրա Փէտէր էօյիւլէրի իզամէ վէ
իհնա, էթտիյի միսիլիւ, Օղուլ տախի պէզյէճէ
22 իսթէտիյի քիմսէլէրի իշնա էտէր։ Զիրա Փէտէր
հիշ պիր քիմսէլի հիւքմ էթմէզ, ամմա պիւ-
23 թիւն հիւքմիւ Օղլա թէսլիմ էթմիշ տիր։ Թա
քի ճիւմլէտի Փէտէրէ իշթիրամ էթտիլէրի մի-
սիլիւ, Օղլա տախի իշթիրամ էտէլէր։ Օղլա իհ-
թիրամ էթմէլէն՝ անը իրաուլ էտէն Փէտէրէ իհ-

- 24 Թիրամ եթմէմիշ օլուր : Հագիգաթէն, հագիգա-
թէն սիզէ տերիմ քի՝ Պէնիմ քէյամըմը տիկլէյիպ,
պէնի իրսալ էտէնէ իման էտէն քիմսէ էպէտի
հայաթա մայիք օլուր. վէ մահքիւմիյէթէ տիւշար
օլմազ, ֆագաթ էօլիւմտէն հայաթա ինթիգալ
- 25 եթմիշ տիր : Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիզէ
տերիմ քի՝ Վագըթ կէլիյօր, վէ հալա հաղըր տըր
քի՝ էօլիւլէր իպն Ուլահըն սէտասընը իշիտիպ՝ ի-
- 26 շիտէնլէր տաթի տիրիլէճէքլէր տիր : Ջիրա Փէտէր
քէնտի զաթընտա հայաթա մայիք օլտըղը միսիլ-
լիւ, Օղլա տաթի պէօյլէճէ քէնտի զաթընտա հա-
- 27 յաթա մայիք օլմաղը վէրմիշ տիր : Վէ ատէմ
օղլու օլտըղը իշիւն, հիւքմ էթմէյէ տաթի անա
- 28 սէլահէլէթ վէրմիշ տիր : Պունա թէ՛ աճճիւպ էթմ-
էյիկիպ զիրա վագըթ կէլիյօր քի գապըլարտա օ-
լտիլարըն ճիւմլէսի անրն սէտասընը իշիտէճէքլէր,
- 29 Վէ խոյր իշիւլէնլէր հայաթ գըյամէթինէ, շէրր
իշիւլէնլէր իսէ մահքիւմիյէթ գըյամէթինէ չըգա-
- 30 ճագլար տրր : Պէն քէնտիլիյիմտէն պիր շէյ էտէ-
մէմ. իշիթտիյիմէ կէօրէ հիւքմ էտէրիմ. պէնիմ
հիւքմիմ տաթի հագգ տըր, զիրա քէնտի իրա-
տէթիմի տէյիլ, անճագ պէնի իրսալ էտէն [Փէ-
- 31 տէր]ին իրատէթինի արարըմ, էկէր պէն քէնտի
հագգըմտա շէհատէթ էտէրսէմ, շէհատէթիմ
- 32 հագգ տէյիլ տիր : Պէնիմ հագգըմտա շէհատէթ
էտէն՝ պաշգասը տըր. վէ պէնիմ հագգըմտա էթմ-
- 33 տիլի շէհատէթ հագգ օլտըղըն պիլիրիմ : Սիզ
Յովհաննէսին եսինընա Խէմիլէր կէօնտէրտինիզ, օ-
- 34 տաթի հագիգաթա շէհատէթ էյլէտի : Պէն իսէ
Խասն Թաքաֆընտան շէհատէթ ալմամ, անճագ

- Խելաս պուլմանըզ իշիւն պու շէյլէրի ուշայէյորըմ:
- 35 0* Եանար վէ զիյատար չըրազ խտի, վէ սիզ պլր միւտտէթ տնըն զեյտարնտու շատ օլմագ իսթէտի:
- 36 Նիզ, Ամմա պէնիմ՝ ՅովՏաննէսին շէՏատէթինուէն պէզիւք շէՏատէթիմ վար, զիրա իթմամ էթմէք իւզրէ ֆէտերին պանա վերտիյի 'ամէլլէր, Տէման պու իշլէտիյիմ 'ամէլլէր, ֆէտերին պէնի իրտու:
- 37 Էթ տիյինէ Տագգրմտու շէՏատէթ էտեր, Վէ պէնի իրտու էտէն ֆէտեր քէնտիսի տախի Տագգրմտու շէՏատէթ էթմիշ տիր. սիզ Տիշ պիր վագըթ անըն սէսինի իշիթմէտինիզ, վէ Տէյ էթինի կէօրմէտի:
- 38 Նիզ, Վէ քէլամը տախի սիպտէ գա'իմ տէյիլ տիր, չիւնքի սիզ անըն իրտու էթտիյի քիմսէյէ:
- 39 Իման էթմէյօրընըզ: Քիթմապտըրը արաշտըրընըզ, զիրա անլէրլէ էպէտի Տայաթմա մալիք օլմուզ զանն էտերսինիզ, վէ պէնիմ իշիւն շէՏատէթ էտէն ունլէր տիր, Վէ սիզ Տայաթմա մալիք օլմուգ:
- 41 Իշիւն պանա կէլմէք իսթմէյօրընըզ, Ատէմլէր:
- 42 տէն 'իզգէթ ալմամ, Լաքին սիզի պիլիթիմ քի տէ:
- 43 րուշինիզտէ ԱլլաՏ մուՏապպէթի էօգ տըր, Պէն ֆէտերին իսմիյլէ կէլտիմ, վէ պէնի գապուլ էթմէյօրընըզ. էկէր տիկէր պիր քիմսէ քէնտի իսմիյլէ կէլիտէ, անը գապուլ էտերսինիզ, Սիզ պիրի պիրինիզտէն 'իզգէթ ալլաք Եալընըզ ԱլլաՏ տան կէլէն 'իզգէթի տրամապ իքէն, Նոմսըլ իման էտէ պիլիտինիզ, ֆէտերէ՝ սիզի պէն իթՏամ էտէ ճէյիմ զանն էթմէյինիզ. սիզի իթՏամ էտէն վար տըր, օ տա սիզին 'իթ իմատ էթտիյինիզ Մով:
- 46 սէա տիր, Զիրա էկէր Մովսէս ինանմըշ օլտու իտինիզ, պանա ինանմըր իտինիզ, զիրա օ պէնիմ:

47 հազգրմտա ետգտր։ Ամա անըն քիթապլարնա
 ինանմտաղընըզ հալտե, պենիմ սեղէրիմէ հա-
 սրլ ինանաճագսընըզ։

ՊԱՊ 6

- 1 Անտէն սօկրա Յիսուս Գալիլէա տէնիգի, եա'նի
 Տիբերիա քէնիգինն էօթէ թարաֆընա 'տղիմէթ
- 2 էտիպ, Խաթմալարտա կէօթմէրտիլի 'սլամէթլէրի
 կէօրտիւքլէրի իչիւն, սրաը սրբա չօգ խալգ կի-
- 3 տէր իտի։ Վէ Յիսուս տաղա չըգըպ՝ շակիրտլէրի
- 4 իլէ պերապէր օրատա օթուրտու։ Իէհուտիլէրին
 պասեք պոյրամը տախի եագըն իտի։
- 5 Իմտի Յիսուս հաղար էտիպ՝ եանընա չսգ խալգ
 կէլտիլիննի կէօրտիւքտէ, Փիլիպպոսա՝ Պուշլարըն եւ-
 մէլէրի իչիւն նէրէտէն էքմէք սաթըն ալալըմ՝ տե-
- 6 տի։ Պուշու տախի անը լիւճրիպէ իչիւն սէօլլէտի.
- 7 զիրա քէնտիսի նէ էաւճէլիննի պիլիլ իտի։ Փիլիպ-
 պոս անա ճէվապէն՝ Պուշլարըն հէր պիրի ուզ պիր
 շէլ եէմէսի իչիւն, իքի եիւզ տինարլըգ էքմէք
- 8 քիֆսյէթ էթմէզ՝ տէտի։ Շակիրտլէրինտէն պիրի՝
 Սիմոն Պետրոսըն գարընտաշը Անգրէաս անա տէտի
- 9 քի, Պուրատա պէշ արփա էքմէլի իլէ իքի պալը-
 ղը պուլուշոն պիր չօճուգ վար։ լաքին, պու գա-
- 10 տար քիշէյէ պուշլար նէ՞ օլուր։ Ամա Յիսուս՝
 Ատէմլէրի օթուրտընըզ տէտի. վէ օլ մահալտէ
 չօգ օթ պուլուշուպ՝ օլ տտէմլէր թագրիպէն պէշ
- 11 պին քիշի օլարագ, օթուրտըլար։ Վէ Յիսուս էք-
 մէլէրի տլըպ շիւքր էթտիքտէն սօկրա [շակիրտ-
 լէրէ, վէ շակիրտլէր տախի] օթուրտլարա թէվիգի
 էթտիլէր, պալըգլարտոն տախի խթէտիլէրի գա-

- 12 տար Վերտիւր՝ Վէ սոյտըգլարնտա, շակիրտլերի-
նէ խիթապէն՝ Ֆապլա գալան փարչալարը թօփլա-
յընըգ, պիր շէյ զայ՝ օլմասըն՝ տէմէտի հազերինէ .
- 13 Անլէր տախի տէվշիրիպ՝ օլ պէշ արփա էքմէյին-
տէն եէյէնլէրտէն արթան փարչալարէ օն հըփ
քիւֆէ տոյտուրտըլար .
- 14 Վէ օլ առէմլէր Յիսուսըն ըզնար էթտիյի 'ա-
լամէթի կէօրմէքլէ՝ Ֆիլ Տազիգէ տիւնեպա կէլէ-
- 15 ճէք շօլ փէյդամպեր պու սըր՝ տէտիլէր . Յիսուս
տախի անլէրին կէլիպ՝ մէլիք էթմէք իշիւն քէնտի-
նի ճէպրէն կէօթիւրէ ճէքլէրինի պիլմէսիյլէ, թէք-
- 16 ըար էալընըգճա տաղա շէքիտի . Վէ ախշամ օլ-
- 17 տըգտա, շակիրտլերի սահիլէ Լնտիլէր՝ Վէ գալը-
ղա կիրիպ՝ տէնիգին էօթէ թարաֆընա, կափառ-
նայոււմա կիտիյօրլար իտի . վէ գարանլըգ պառմըշ
օլուպ՝ Յիսուս տահա եանլարընա կէլմէմիշ իտի .
- 18 Տէնիգ տախի շիտտէլմի պիր բիւզկեար էամէօին-
- 19 տէն գապարմագտա իտի . իմտի անլէր քիւրէք չէ-
քէրէք եիրմի պէշ վէ եա օթուզ օգ աթմըք գա-
տար կիթտիքլէրինտէ, Յիսուսը տէնիգին իւզէրին-
տէ կիւրիւյէրէք գալըղըն եանընա կէլիլ կէօրիւպ
- 20 գօրգտըլար . () տախի անլէրէ՝ Պէն իմ, գօրգմայը-
- 21 նըգ՝ տէտի . () զէմոն սէվինէրէք անը գալըղա ա-
տըլար . վէ տէր 'ագապ գալըգ կիտէճէքլէրէ էէր՝
վասըլ օլտու .
- 22 Էթմէսի կիւն տէնիգին էօթէ թարաֆընտա տա-
րան խալգ օրատա անըն շակիրտլէրինին զինմի
օլտըգլարը պիր գալըգտան պաշգա օլմառըղըլ
վէ Յիսուսըն՝ շակիրտլերի իլէ պէրապէր գալըղա
կիրմէմիշ, անճուգ շակիրտլէրինին էալընըգ կիլ-

- 23 միշտ օլտրալաւրնը կէօրտիւքլէրինտէ, (Հալ պու քի
Ռապպ շիւքը կ'Թաիքտէն սօկրա, էքմէք եւտիքլէրի
մահալէ եագըն Տիրերիատուն պաշգա գալըգլար
- 24 կէլտի,) Իմտի խայգ Յիսուսըն վէ շափրալէրինին
օրատա օլմաաղղընը կէօրտիւքլէրինտէ, քէնտիլէրի
տաիի գալըգլարա պինիպ՝ Յիսուսը արայարագ .
- 25 կափառնայուամ կէլտիլէր : Վէ անը տէնիզին էօ-
թէ Թարաֆրնտա պուլուպ , առա՝ Եա մու'ալլիմ՝,
- 26 պուրայտ նէ՞ վագըթ կէլտին՝ տէտիլէր : Յիսուս
անլէրէ ճէվապէն՝ Հագիգաթէն, Հագիգաթէն սիզէ
տէրիմ՝ քի՝ Ալամէթլէր կէօրտիւլիւնիւզ իչիւն
տէլիլ, անճագ օլ էքմէլէրտէն եէլիպ տօյտըղը-
- 27 նըզ իչիւն պէնի արայօրաղըղ, Թանի օլան Թա'ա-
մա տէլիլ, անճագ Խպն իւլ ինսանըն սիզէ վէրէ-
ճէլի էպէտի Հայաթ իչիւն պուգի գալան Թա'ամա
աալ էտինիզ, զիրա Փէտէր Ալահ անը միւհըլէմիշ
- 28 տիր՝ տէտի : Օ գէման անա՝ Ալլահըն 'ամէլլէրինի
29 իճրա էթմէք իչիւն, նէ՞ էտէլիմ՝ տէտիլէր : Յիսուս
անլէրէ ճէվապէն՝ Ալլահըն 'ամէլի պու : որը՝ քի
անըն իրաւ էթտիլի քիմէլէ իման էտէտինիզ՝
- 30 տէտի : Իմտի անա՝ Եա սէն, պիզիմ կէօրիւպ սա-
նա իման էթմէմիզ իչիւն, նէ՞ 'ալամէթ կէօթթէ-
- 31 ըրօին. նէ՞ իլլէրօին : Եճտատըմըզ պէրրիլէտէ
մէննի եւտիլէր, նիթէքիմ՝ Անլէրէ եէմէլէ սէմա
տան էքմէք վէրտի՝ տէլիւ եալըլմիշ տըր՝ տէտի
- 32 լէր : Յիսուս տաիի անլէրէ՝ Հագիգաթէն, Հագի
գաթէն սիզէ տէրիմ՝ քի՝ Սէմատան օլան էքմէլի
սիզէ Մովսէս վէրմէտի, լաքին սէմատան օլան Հա-
- 33 գիգի էքմէլի սիզէ Փէտէրիմ՝ վէրիլ : Զիրա Ալլա-
հըն էքմէլի սէմատան Հագիլ օլուպ տիւնեպա

- 34 հայաթ վերէն տիր՝ տէտի՝ իմտի անա՝ եա Բապպ,
 35 պիգէ պու էքմէյի տա՛իմա վէր՝ տէտիլէր՝ Յիսուս
 տախի անլէրէ տէտի քի՝ Օլ հայաթ էքմէյի պէն
 իմ. պանա կէլէն ասլա աճըգմայաճագ, վէ պտնա
 36 իման էտէն ասլա սուսամայաճագ տըր՝ Լաքին
 սիղէ տէտիմ քի՝ Պէնի հէմ կէօրտիւնիւզ, հէմ
 37 տէ իման էթմէյօրսընըզ՝ Փէտէրին ճիւմլէ պանա
 վէրտիյի պանա կէլիւր. վէ պանա կէլէնի առլա տը-
 38 շարը տթմամ՝ Զիրա քէնտի իրատէթիմի տէյիլ,
 անճագ պէնի իրսալ էտէնին իրատէթինի իճրա
 39 էթմէք իւզրէ սէմատան նիւզուլ էթտիմ՝ Վէ
 պէնի իրսալ էտէն Փէտէրին իրատէթի պու տըր
 քի՝ ճիւմլէ պանա վէրտիյինտէն հիշ պիրինի զայ
 էթմէյիպ, անճագ սնը սօն կիւնտէ իհեա էտէյիմ
 40 Վէ պէնի իրսալ էտէնին՝ իրատէթի պու տըր քի՝
 Օղլու կէօրիւպ անա իման էտէն հէր պիր քիմսէ
 էպէտի հայաթա մայիք օլա, պէն տախի անը սօն
 կիւնտէ իհեա էտէյիմ
 41 Պուսուսն իւզէրինէ եէհուտիլէր՝ Սէմատան էնէն
 էքմէք պէն իմ՝ տէտիյի իլիւն անըն հագգընտա
 42 սէօյլէնէրէք, Պու քիմսէ Յիսուս իպն ի Յօվսէփ
 տէյիլ մի, քի պիղ սնըն փէտէրի իլէ վայիտէսի-
 նի պիլիրիզ. պու հալտէ նա՛սրլ Սէմատան նիւ-
 43 զուլ էթտիմ՝ տէյօր տէտիլէր, Վէ Յիսուս անլէրէ
 ճէվապէն տէտի քի՝ Արանըզտա սէօյլէնմէյինիզ.
 44 Պէնի իրսալ էտէն Փէտէր անը չէքմէյինճէ՝ պիր
 քիմսէ պանա կէլէմէզ, պէն՝ տախի անը սօն կիւն-
 45 տէ իհեա էտէճէյիմ՝ Ճիւմլէսի Ալլահ Թարաֆըն-

- տան թաղիմ օլունմըշ օլաճազլար՝ տէյիւ փէյ-
 զամպերլէրտէ եազըլմըշ տըր. պունա պինու'էն Փէ-
 46 տէրտէն հէր իշիտիպ էօյրէնէն պանա կէլիր. Տէյիւ
 քի պիր քիմնէ Փէտէրի կէօրմիւշ տիր, իլլա Ալ-
 լահ թարաֆընտան օլան զաթ Փէտէրի կէօրմիւշ
 47 տիր, Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիգէ տէրիմ քի՝
 48 Պանա իման էտէն էպէտի հայաթա մալիք տիր, Հա-
 49 յաթ էքմէյի պէն իմ, Լճտատընըզ պէրրիյէտէ
 50 մէննի եէյիպ վէֆաթ էթտիլէր, Սէմատան նազիւ
 օլան էքմէք պու տըր, քի անտէն պիր քիմնէ եէ-
 51 յիպ տէ վէֆաթ էթմէյէ, Սէմատան նիւզուլ է-
 տիպ հայյ օլան էքմէք պէն իմ, էկէր պիր քիմնէ
 պու էքմէքտէն եերսէ, իլ էլ էպէտ եաշայաճազ
 տըր, վէ պէնիմ վէրէճէյիմ էքմէք տիւնեանըն
 հայաթը իչիւն վէրէճէյիմ թէնիմ տիր,
 52 իմտի Սէհաւտիլէր՝ Պու առէմ նա'օրլ թէնինի
 եէմէմիզ իչիւն վէրէ պիլիր տէյիւ՝ արալարընտա
 53 մու'սըրազա էթտիլէր, Յիսուս տաթի անլէրէ տէտի
 քի՝ Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիգէ տէրիմ քի,
 Էկէր Իպն իւլ ինսանըն թէնինի եէմէզ, վէ գա-
 նընը իչմէզսէնիզ, քէնուինիլտէ հայաթ օլմազ,
 54 Պէնիմ թէնիմ եէյիպ գանըմը իչէն՝ էպէտի հա-
 յաթա մալիք տիր, պէն տաթի անը սօն կիւնտէ
 55 Նհա էտէճէյիմ, Զիրա թէնիմ հագիգաթէն
 Թա'ամ տըր, վէ գանըմ հագիգաթէն շուրպ տըր,
 56 Թէնիմի եէյիպ գանըմը իչէն՝ պէնտէ, պէն տաթի
 57 անտէ սաքին օլուրըմ, Հայյ օլան Փէտէր պէնի
 իրալ էթտիլի, պէն տաթի Փէտէրին սէպէպիյէ
 հայաթտա օլտըզըմ միսիլիւ, պէնի եէյէն տաթի
 58 պէնիմ սէպէպիմէ հայաթտա օլաճազ տըր, Սէ-

մատան նազիլ յլան էքմէք պու տըր . էճատաը-
նըզ մէննի եէյիպ վէֆաթ էթտիքլէրի կիպի տէյիլ
տիր . պու էքմէյի եէյէն իլ էլ էպէտ հայաթտա
օլաճագ տըր :

- 59 Պու շէյլէրի Կափառնայուստա թա'լիմ էտէրէք,
սինտղողտա սէօյլէտի :
- 60 Վէ շակիրալէրինտէն նիշէյէրի պունու իշիթ-
տիքլէրինտէ՝ Պու սէօզ աղըր տըր . պունու քի՞մ
- 61 տինէյէ պիլիւ՝ տէտիլէր : Վէ Յիսուս շակիրալէ-
րինին պունուն իւզէրինէ սէօյլէտիքլէրինի քէնտի
տէրունինտէ պիլմէքլէ, աշլէրէ խիթապէն՝ Սիզի
- 62 պու շէյ սիւրչտիւրի՞ւյօր մի . էկէր Խպն իւլ ին-
սանըն մուգաստէմս օլտըղը մահալէ չըգտըղընը
- 63 կէօրիւրսէնիզ . . . Իճեա էտէն՝ Բուհ տըր, թէն
շիշ պիր ֆա'իտէ էթմէզ . պէնիմ սիզէ սէօյլէտի-
- 64 յիմ սէօզլէր բուհ վէ հայաթ տըր, Լաքին սիզտէն
պա'զը ինանմայան քիմնէլէր վար տըր՝ տէտի՝ չիւնքի
Յիսուս ինանմայանլար քիմլէր օլտըղընը վէ քէնտինի
էլէ վէրէճէք օլան քիմիտիյինի իպթիտատէն պիլիւ
- 65 իտի : Վէ տաթի պունուն իշիւն սիզէ՝ Հիշ քիմ-
սէ Փէտէրիմ թարաֆընտան քէնտինէ վէրիլմէտիք-
ճէ պանա կէլէմէզ՝ տէյիւ սէօյլէտիմ, տէտի :
- 66 Պունուն իւզէրինէ շակիրալէրինտէն նիշէյէրի
կէրի չէքիլիպ՝ տրթըզ անըն իլէ պէրապէր կէզմէզ-
- 67 լէր իտի : Իմտի Յիսուս օն իբիլէրէ՝ Սի՞զ տաթի
- 68 մի կիթմէք իսթէրսինիզ՝ տէտի : Սիմն Պետրոս ա-
նա ճէվապէն՝ Եա Բապա, քիմէ՞ կիտէլիմ, էպէտի
- 69 հայաթ սէօզլէրի սէնտէ տիր : Պիզ տաթի իման
էտիպ, Խպն Ուլլտհ [իւլ հալլ] Քրիստոս սէն իտի-
- 70 յինի պիլտիք՝ տէտի : Յիսուս աշլէրէ խիթապէն՝

- Պէն սիզ օն իքիլերի ինթիխապ էթմէտիմ մի . վէ
 74 սիզտէն պիրի Շէյթան տրր' տէտի : Վէ պուռու
 Սիմոն օղլու Խակարիովտը Յուգա հազգընտա սէօյ-
 լէր իտի . զիրա պու քիմնէ օն իքիլերտէն պիրի իքէն'
 անը էլէ վէրէճէք իտի :

ՊԱՊ 7

- 1 Վէ պու շէյլերտէն սօկրա' Յիսուս Գալիլեատա
 կէզէք իտի . զիրա Եէհուտիլէր գաթիինէ գաստ էթ-
 տիքլերի իչիւն . Եէհուտիյէտէ կէզմէք իսթէմէզ իտի :
 2 Վէ Եէհուտիլերին խայմէ պայրամը Խազըն օյ-
 3 մաղէ . Գաբնտաշարը անա' Շակիրտլերիկին տախի
 իշլէտիյին 'ամէլլերի կէօրմէլէրի իչիւն պուրատան
 4 չըզըպ' Եէհուտիյէյէ կիթ . Զիրա հիշ պիր քիմնէ
 քէնտիսի աշիքեար օլմադ իսթէր իքէն , կիզլիճէ
 պիր շէյ իշլէմէզ . էկէր պուշլարը իշլէրսէն , քէն-
 5 տիկի տիւնեսայա իզհար էյլէ' տէտիլէր : Զիրա գա-
 6 րընտաշարը պիլէ անա իման էթմէզլէր իտի : Վէ
 Յիսուս անլէրէ տէտի քի' Պէնիմ զագթըմ տահա
 կէլմէտի , Ֆագաթ սիզին վագթընըզ տա'իմա հա-
 7 րըր տրր : Տիւնեա սիզէ պուղզ էտէմէզ , ամմա
 պանա պուղզ էտէր . չիւնքի պէն անըն հազգընտա
 'ամէլլերիին Ֆասիտ օլտըղընա շէհատէթ էտէրիմ :
 8 Սիզ պու պայրամա չըզընըզ . պէն պու պայրամա
 [տահա] չըզմում . զիրա պէնիմ վագթըմ տահա
 9 թէմում օլմամըշ տրր : Վէ անլէրէ պու շէյլէրի
 10 սէօյլէյիպ' Գալիլեատա գալտը : Ամմա գարնտաշ-
 արըր չըգաթգտան սօկրա , օ գէման քէնտիսի տախի ա-
 շիքեար օլմայարագ , կիզլիճէ կիպի պայրամա չըզտը :
 11 Եէհուտիլէր տախի անը պայրամտա արսլըպ'

- 12 Նէ՞րէտէ տիր՝ տէրլէր իտի : Վէ անըն հազգընտա
 խալգըն արասընտա չօգ գիյլ ու գալ վագը՝ օլա-
 բագ, պա՛ղըլաբը Սալիհ տիր՝ տէլիպ, տիկէրլէրի
 տէ՛ խոյր, անճազ խալգը իզլալ էտիյօր՝ տէրլէր
- 13 իտի : Ամմա հէհուտիլէրին գօրգըսընտան նաշի
 պիր քիմնէ՝ ալէնէն անըն լազըրտըսընը էթմէզ իտի :
- 14 Վէ արթըզ պալլամըն նըսֆը օլտըգտա, Յիսուս
- 15 հէլքէլէ չըզըպ՝ թա՛լիմ էտէր իտի : Վէ եհհու-
 տիլէր թէ՛ աճճիւպ էտէրէք՝ Պու քիմնէ թա՛լիմ
 օլունմըշ տէլիլ իքէն, քիթապլարը նա սըլ պիլիր՝
- 16 տէտիլէր, Յիսուս տախի անլէրէ ճէվապէն՝ Պէնիմ
 թա՛լիմիմ քէնտիմին տէլիլ, անճազ պէնի իրսալ
- 17 էտէնին տիր : Էկէր պիր քիմնէ անըն իրատէթինի
 իճրա էթմէք իսթէրսէ, պու թա՛լիմ Ալլահուան
 մը օլտըղընը, վէ ետխօտ պէն քէնտիլիյիմտէն մի
- 18 սէօյլէտիյիմի պիլէճէք տիր : Քէնտիլիյիմտէն սէօյ-
 լէյէն քէնտի իզլէթինի արսար, ամմա քէնտինի
 իրսալ էտէնին իզգէթինի արալսան հազգ տըր, վէ
- 19 անտէ հազգսըզլըզ Եօգ տըր : Մովսէս սիզէ շէրի-
 ՛աթը վէ՞րմէտի մի, վէ սիզտէն հիշ քիմնէ շէրի-
 ՛աթը իճրա էթմէզ, Նի՞չիւն գաթիմի արսալօրսը-
- 20 նըզ՝ տէտի : խալգ տախի՝ Մէճնուն սըն, սէնին
 դաթիլինի քի՞մ արսալօր տէլիլ ճէվապ վէրսիլէր :
- 21 Յիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Պիր իշ իշլէտնմ վէ
- 22 ճիւմլէնիզ իմէ՛ աճճիւպ էտիյօրոյնըզ : Մովսէս սի-
 զէ խիթանը վէրտի, (պու տախի Մովսէստէն աւ-
 յիլ տիր, անճազ էճտատտան տըր,) վէ սիզ սէպթ
- 23 կիւնիւ ստէմ խիթան էտէրսինիզ, Էկէր Մովսէ-
 սին շէրի՛աթը նազզ օլունմումագ իչիւն սէպթ
 կիւնիւ ատէմ խիթան օլունսըք իտէ, սէպթ կիւ-

- 24 չիւն պանա տարըլըյօր մօ սընըզ : Կէօրիւհիւշլ կէօրէ հիւքմ էթմէյինիզ , ունճազ 'ատալէթէ կէօրէ հիւքմ էյլէյինիզ' տէտի :
- 25 Օ զէման կըռւտաղէմիլէրտէն պա'ղըլարը տէրլէր իտի քի՝ Գաթլինի արատըզլարը պու տէյիլ մի
- 26 տիր . Վէ իշիթէ 'այէնէն Եօյլէյօր , վէ անա հիչ պիր շէյ տէմէյօրլար 'տճէպա քէ'իզլէր պօշնուհ հազիգաթէն՝ Քրիստոս իտիյինի յահիհէն պիլաի-
- 27 լըր մի . Լարին պիզ պուշնուհ նէրէտէն օլտըղընր պիլիրիզ . ամմա՝ Քրիստոս կէլտիյի գէման՝ նէրէ-տէն օլտըղընր քիմնէ պիլմէզ :
- 28 Վէ Յիսուս հէյքէլտէ թա'լիմ էտէր իքէն , չի-տա էտէրէք՝ Հէմ պէնի պիլիրսինիզ , հէմ աէ նէ-րէտէն օլտըղըմը պիլիրսինիզ . վէ պէն քէնտիլի-յիմաէն կէլմէտիմ , ֆազաթ պէնի իրսալ էտէն
- 29 հազգ տըր , քի սիզ անը պիլմէզսինիզ , Պէն անը պիլիրիմ , զիրա պէն անտէն իմ , վէ հէմ պէնի
- 30 օ իրսալ էյլէսի՝ տէտի : Պուշնուհ իւզէրինէ անը թուլթմաղա գոստ էթտիլէր իսէ տէ , հիչ պիր քիմնէ անա էլ ուզաթմատը , չիւնքի անըն վազ-
- 31 թը տահա կէլմէմիշ իտի : Վէ խալգտան չիչէլէրի անա իման էտիպ՝ Քրիստոս կէլտիյի գէման պու-նուհ իճրա էթտիյի միւ՛ճիզէլէրտէն զիյատէ՞ մի էտէճէք՝ տէտիլէր :
- 32 Ֆէրիսիլէր խալգըն անըն հազգընտա պու միսիլ-լիւ գիլլ ու գալ էթտիյինի իշիտիպ՝ Ֆէրիսիլէր իլէ պաշ քէսահինլէր անը թուլթմազ իւղրէ մէ՝
- 33 մաւրլար կէօնտէրտիլէր : Վէ Յիսուս՝ Տահա պիր ազ միւտտէթ Եիզին իլէ պէրապէր իմ . անտէն

- 34 սոցրա պէնի իրսալ էտէնէ կիտերիմ: Սիզ պէնի
արայրու տա պուլմայաճագորնըզ վէ պէնիմ պու-
- 35 լունարըզմ եերէ սիզ կէլէմէզսինիզ տէտի: Պու-
նուն իւղէրինէ կէհուտիլէր պիրի պիրինէ՞ Պու նէ-
րէյէ կիտէճէք տիր քի պիզ քէնտինի պուլմայա-
ճաղըզ: 'աճէպա Եունանիլէր իչինէ սաղըլմըլ օ-
լանլարա կիտիպ տէ: Եունանիլէրէ՞ մի թալիմ
- 36 էտէճէք: Պէնի արայրու տա պուլմայաճագորնըզ,
վէ պէնիմ պուլունարըզմ եերէ սիզ կէլէմէզսինիզ,
տէտիլի պու քէլամ նէ՞ տիր՝ տէտիլէր:
- 37 Վէ պայրամըն սօն վէ պէոյիք կիւնիւտէ Յի-
սուս տուրուպ նիտա էտէրէք՝ Էկէր պիր քիմնէ
- 38 սուսամըլ իսէ, պանա կէլիպ իւտին: Հէր քիմ՝ քի
պանա իման էտէրսէ, յիթապըն պուլուրարըզ
վէճհէ, պաթիւնտան տիրի սու ըրմալլարը ճէրէ-
- 39 յան էտէճէք տիր՝ տէտի: Պունու տոխի քէնտինէ
իման էտէնլէրին ալաճաղլարը Բուհըն չագգընտա
սեօլլէտի. զիրա Յիսուս հէնուզ թալիլ օլունմա-
արըզ իչիւն Բուհ [իւլ Գուտա] սահա վէրէնէ տէ-
- 40 յիլ իտի: Խալգաթն նիչէլէրի պու սեօգիւ իչիթ-
տիքլէրինտէ՝ Ֆիլ չագիգէ պու օլ փէյլամպէր
- 41 տիր՝ տէտիլէր: Պաշգալարը՝ Պու Քրիստոս արը՝
տէտիլէր. զայրիլէրի իսէ՝ Եա Քրիստոս Գալիկա-
- 42 տան մը կէլիր: Քրիստոս Դաւիթին նէպինտէն յէ
Դաւիթին օլարըզ Իսթլէհէմ համ քէոյտէն կէլիր՝
- 43 տէլիւ քիթապ պուլուրմա՞ղ մը տէտիլէր: Պէզ-
լէճէ անըն չագգընտա խալգ պէյնիւտէ իիթիլաֆ
- 44 վուգու՝ պուլտու: Վէ անլէրտէն պալգոսը անը
թութմագ իսթէտիլէր իսէ տէ: հիչ քիմնէ անա
էլ ուզաթմատը:

- 45 Վէ մէ՛մուրլար պաշ քեահհնկեր իլէ ֆերիսիլէ-
 րին եանընա կելտիլէրինտէ, անկերէ՝ Նի՞ չիւն անը
 46 կէթիրմէտինիզ տէտիլէր : Մէ՛մուրլար ճէվապէն՝
 Պու տաէմ կիպի տալա պիր քիմնէ սէօյլէմէմիշ
 47 տիր՝ տէտիլէր : Վէ պուսնուէն իւզէրինէ ֆերիսիլէր
 48 անկերէ ճէվապէն՝ Սր՞զ տէ մի ալտանտընըզ . Բէ-
 'իսկերտէն, եաթօտ ֆերիսիլէրտէն պիր քիմնէ անա
 49 իման էթտի՞ մի . Ամմա շէրի՛տթը պիլմէյէն պու
 50 խալզ մէլ՛ուն տրը՝ տէտիլէր : Կէճէյէյին անըն եու-
 նընա կէլմիշ օլտն Նիկոդեմոս անկերտէն պիրի օլ-
 51 մաղլէ, անկերէ, 'Աճէպա պիզիմ՝ շէրի՛տթըզ պիր
 ատէմի էվվէլա տիկլէյիպ նէ էթտիյինի ոսկլումա-
 52 տրգճա, չիւքմ էտէ՞ր մի՝ տէտի : Պունա ճէվա-
 պէն՝ Սէ՛ն տէ մի Գալիլեատան սըն . թասգիգ էյ-
 լէ վէ պագ քի՛ Գալիլեատան փէյզամպէր զուհուր
 53 էթմէմիշ տիր՝ տէտիլէր : Վէ հեր քէս քէնտի է-
 վինէ կիթտի :

ՊԱՊ 8

- 1 Վէ Յիսուս Զէյթոււն տաղընա կիթտի : (2) Վէ
 սէհեր վազթընտա թէքրուր հէքէլէ կիտիպ՝ պիւ-
 թիւն գալմ՝ եանընա կէլմէքտէ օլտրագ , օթու-
 3 ռուպ անկերէ թա՛լիմ էտէր իտի Վէ 'իւլէմա իլէ
 ֆերիսիլէր զինատա թութուլմըշ պիր գարը անըն
 4 եանընա կէթիրիպ՝ օրթատա տուրտուրարագ, Անա՝
 Եա մուալլիմ, պու գարը իրթիքեապը զինա ֆի՛ի-
 5 ինտէ թութուլտու : Վէ Մովսէս շէրի՛աթտա պի-
 զէ պէօյլէ քիմնէլէրին ըէճմ՝ օլոււմասընը էմր էթ-
 6 տի . սէն նէ՞ տերսին՝ տէտիլէր : Իթհամընա Պիւ-
 լի-էլի պուլմագ իւզրէ, անը թէճրիպէ իչիւն պու-

- նու սեզլէտիլէր. լսաքին Յիսուս էյիլիպ՝ փարմա-
- 7 զըլլէ եերէ եազը եազար իտի. վէ սնա մուսիր-
բանէ սիւ՛ալ էթմէլէրիլէ, սոցրուլուպ անլլրէ՝
Սիգտէն հանկըսը պիկիւնաս հսէ, սնրն իւզլէրինէ
- 8 էվվէլա թաշը ու ամթսըն՝ տէտի. վէ եինէ էյիլիպ
- 9 եերէ եազը եազար իտի. վէ պուսու իշիթ տիլլէ-
րինտէ, զամիրլէրինտէն իլզամ օլունարագ, իխթի-
յարլարտան պաշլայրպ են սոկրաքիլէրէ վարընճա-
յատէք, պիրէր պիրէր չըգտըլար, վէ Յիսուս եալը-
նըզ գալտը, գարը տախի օրթատա տուրուլօր ի-
- 10 տի. վէ Յիսուս սոցրուլուպ գարըտան պաշգա պիր
քիմնէյի կէօրմէմէքլէ, սնա՝ էյ գարը, օլ տա՛վա-
ճըլթըրը նէ՞օրէտէ տիր, հիչ պիրի 'ալէյհիկէ հիւքմ'
- 11 էթմէտի մի՝ տէտի. Օ տախի՝ Հիչ պիրի, իճէն-
տի, տէմէսիլլէ, Յիսուս սնա՝ Պէն տախի 'ալէյհիկէ
հիւքմ էթմէմ. կիթ, արթըզ կիւնաս իշլէմէ՛տէտի.
- 12 վէ եինէ Յիսուս անլլրէ խիթ ապէն՝ Պէն տիւն-
եանըն նուրու իմ. պանա թապի՝ օլան՝ զուլմէթ-
տէ եիւրիւմէյիպ, սնճագ հայաթ նուրընա մայիք
- 13 օլաճագ արը՝ աւտի. օմէրիսիլէր տախի սնա՝ Սէն
քէնտի հագգընկաւ շէհատէթ էտէրօին, սէնին շէ-
- 14 հատէթին հագգ տէյիլ տիր՝ տէտիլէր. Յիսուս
անլլրէ ճէվապէն՝ Հէր նէ գատար պէն քէնտի
հագգըմտա շէհատէթ էտէրսէմ տէ, շէհատէթիմ
հագգ տըր, զիրա ներէտէն կէլտիյիմի վէ ներէյէ
կիտէճէյիմի պիլիւրիմ. սիզ իսէ ներէտէն կէլտիյի-
- 15 մի, եա ներէյէ կիտէճէյիմի պիլմէզսինիզ, Սիզ
ճիւմանիճէ հիւքմ էտէրսինիզ. պէն հիչ քիմնէյի
- 16 հիւքմ էթմէմ, վէ եկէր պէն հիւքմ էթսէմ
տէ, պէնիմ հիւքմիմ հագգ տըր. զիրա եալընըզ

- տէյիլ իմ, ամենս պէն վէ պէնի իրսալ էտէն փե-
 17 տեր յեւ-դեր էլ, Վէ իբի ատէմին շէհատէթի
 հագգ օլտըղը շէրի'աթընըզտա տախի էագըմըշ
 18 տըր, Պէն քէնտի հագգըմտա շէհատէթ էտէրիմ.
 պէնի իրսալ էտէն փէտէր տախի պէնիմ հագգըմ
 19 տա շէհատէթ էտէր' տէտի, Օլ վաղըթ անա' փե-
 տէրիկ նէրէտէ տիր' տէտիլէր. Յիսուս Նէ պէնի,
 նէ տէ փէտէրիմի պիլիրսինիզ. էկէր պէնի պիլտէ
 իտինիզ, փէտէրիմի տախի պիլիր իտինիզ տէյի.
 Ճէվապ վէրտի :
- 20 Իմտի Յիսուս պու սեօղլերի հէյթէլտէ թա'լիմ'
 էտէր իքէն' խաղինէտէ սէօյլէտի, վէ անը հիշ քիմնէ
 թութմառը, զիրա վագթը տահա կէլմէթշ իտի.
 21 Յիսուս թէրրտը անլէրէ խիթապէն' Պէն կիտէ-
 րիմ, վէ պէնի սրայըպ տա կիւնասընըզտա էօյէ-
 ճէրսինիզ. պէնիմ կիտէճէյիմ եէրէ սիզ կէլէ-
 22 մէզսինիզ տէտի Պուհուսն իւղէրինէ Նէհուտիլէր'
 'Աճէպա քէնտի քէնտինի էօլտիւրէճէք մի տիր
 քի' Պէնիմ' կիտէճէյիմ եէրէ սիզ կէլէմէզսինիզ
 23 տէյօր, տէտիլէր : Օ տախի անլէրէ' Սիզ աշաղը-
 տան սընըզ, պէն եօգարըտան իմ. սիզ պու տիւն-
 եատան սընըզ, պէն պու տիւնեատան տէյիլ իմ :
- 24 Պու էճլտէն սիզէ' կիւնասլարընըզտա էօյէճէքսի-
 նիզ տէտիմ. զիրա էկէր պէն իտիյիմէ ինտիմազ-
 տանըզ, կիւնասլարընըզտա էօյէճէքսինիզ տէտի :
- 25 Պուհուսն իւղէրինէ անա' Ան քիմ' սին' տէտի-
 լէր. Յիսուս տախի անլէրէ տէտի քի' Էվվէլտէն
 26 պէրու հէման սիզէ սէօյլէտիյիմ զաթ իմ. Սիզին
 հագգընըզտա սէօյլէմէյէ վէ հիւքմ' էթմէյէ չօգ
 շէյլէրիմ վար. լաքին պէնի իրսալ էտէն հագգ

- տորք. վէ պէն տիւնեայա անտէն իշիթ տիյիմ շէյ-
 27 լէրի սեզյլէրիմ. Անլէր՝ քէնտիլէրինէ փէտէր հուգ-
 դընտա սեզյլէտիյինի անլամատըլար :
- 28 Վէ Յիսուս տնկերէ խիթ ապէն՝ Իպն իւլ ինտանը
 եի. քսէյէ գալարտըղընրզտա, պէն խիյիմի վէ
 քէնտիլիյիմտէն հիչ պիր շէյ էթմէյիպ՝ լաքին փէ-
 տէրիմին պանա թալիմ էթտիյի իւղրէ պու շէյ-
 2) լէրի սեզյլէտիյիմի պիլէ ճէքսինիզ, Վէ պէնի իր-
 սալ էտէն պէնիմ իլէ պերապէր աիր. փէտէր պէնի
 եալընըզ պրազմատը, չիւնքի պէն տա՛լիմա անըն բի-
 զատը ոլան շէյլէրի իծրա էտէրիմ՝ տէտի :
- 30 Պու շէյլէրի սեզյլէր իքէն՝ չօգ քիմսէլէր անա ի-
 31 ման էթտիլէր : Ոլ վազըթ Յիսուս քէնտիլէն իման
 էտէն Նէհուտիլէրէ խիթ ապէն՝ Լկէր սիզ պէնիմ
 քէլամլմտա դալըրտանըզ, ֆիլ հագիգէ շակիրա լէ-
 32 բիմ օլուպ, Հագիգաթիթ պիլէ ճէքսինիզ, հագիգ սթ
 33 տախի սիզի ազատ էտէճէք տիր՝ տէտի : Անա՝ իիզ
 Արրասամ զիւրրիյէթի իզ, վէ հիչ պիր վազըթ
 քիմսէյէ գուլըզ էթմէտիք. սէն նա՛սրլ՝ Ազատ օ-
 լաճագսընըզ՝ տէյօրսըն, տէյիւ ճէվապ վէրտիլէր :
 34 Յիսուս տնկերէ ճէվապէն՝ Հագիգաթէն, հագիգա-
 թէն սիգէ տէրիմ քի՝ Հէր քիմ կիւնաս իշլէրսէ,
 35 կիւնասըն գուլու տըր : Գուլ տախի խանէտէ իլ
 էլ էպէտ պագի գալմայըպ՝ օղուլ իլ էլ էպէտ : ա-
 36 լըր : Իմտի էկէր Օղուլ սիզի ազատ էտէրսէ, իիլ
 37 վազը՝ ազատ օլաճագսընըզ, Աբրասամ զիւրրիյէ-
 թի օլտըղընըզ պիլիբիմ. ամմա գաթիմի աղայօր-
 սընըզ, չիւնքի քէլամըմ տէրուինիզտէ եէք թութ-
 38 մայօր : Պէն փէտէրիմին եանընտա կէօղտիւյիմիւ
 սեզյլէրիմ, սիլ տախի փէտէրինիզին եանընտա

- 39 կէօրտրւ յիւնիւզ շէյլէրի նափարաքնըզ՝ տէտի : Անու
ճէվապէն՝ Պիդիւմ փէտէրիմիզ Աբրահամ տոր՝ տէ-
տիլէր : Յիսուս անլէրէ տէտի քի : Աբրահամըն էվ-
լատը օլսա իտինիզ : Աբրահամըն՝ ամէլլէրէյլէ 'ա-
- 40 միլ օլուր իտինիզ : Տազաթ շիմտի պէնիմ, ես'նի
Ալլահ թարաֆընտան իշիթտիյիմ՝ հագիգաթը սիգէ
սէյլէյէն պիւ ատէմին գաթիինի արայօրսընըզ :
- 41 Աբրահամ պուշու եափմատը : Սիզ փէտէրինիպին
'ամէլլէրէյլէ 'ամէլ էտէրսինիզ, իմտի անա՝ Պիզ
վէլէտ ի զինա տէյիլ իզ : պիդիմ պիր Փէտէրիմիզ
- 42 վար, օ տա Ալլահ տոր՝ տէտիլէր : Յիսուս տախի
անլէրէ տէտի քի՝ էկէր Ալլահ Փէտէրինիզ օլսա ի-
տի, պէնի սէվէր իտինիզ : չիւնքի պէն Ալլահտան
խուրուճ էտիպ կէլտիմ : զիրա քէնտիլիյիմտէն կէլ-
- 43 մէտիմ, լաքին պէնի օ իրաւ էթտի : Նի՛ չիւն պէ-
նիմ սէօգիւմիւ անլլամայօրսընըզ : չիւնքի պէնիմ՝
- 44 քէլամըմը տիկլէյէմէզսինիզ : Սիզ պապանըզ Շէյ-
թանտան սընըզ, վէ պապանըզըն շէհգէթլէրինի
ֆի'իլէ կէթիւմէք իսթէրսինիզ : օ իպթիտատէն պէ-
րու գաթիլ իտի, վէ հագիգաթտա սէպաթ էթ-
մէտի, զիրա անտէ հագիգաթ եօգ տոր : եալան
սէզյլէտիյի վազըթ քէնտի շէյլէրինտէն, սէօյլէր :
- 45 զիրա եսլանճը վէ եալան պապասը տոր : Ամմու պէն
հագիգաթը սէզյլէտիյիմ իշիւն պանա ինանմուզ-
- 46 սընըզ : Սիզտէն քի՛մ իւզէրիմտէ կիւնահ իսպաթ
էսէ պիլիւր : վէ հագիգաթը սէզյլէյօր իսէմ, Նի՛ չիւն :
- 47 պանա ինանմուզսընըզ : Ալլահտան օլան՝ Ալլահըն
քէլամլարընը տիկլէր : սիզ Ալլահտան օլմատըզը-
- 48 նըզտան տիկլէմէզսինիզ : Եհհուտիլէր անա ճէվա-
պէն՝ Սանա Սամուրիայը վէ մէճուռն տէտիյիմիզ

- 49 տօղրու տէյի՞լ մի՝ տէտիլէր : Յիսուս ճէվապէն՝
 Պէն մէճնուռն տէյիլ իմ, լաքին Փէտէրիմէ հիւր-
 մէթ էտէրիմ, սիզ իսէ պէնի թահգիր էտիօրսը-
 50 նըզ : Վէ պէն քէնտի 'իզգէթիմի արամամ-աւը ա-
 51 րայրու հիւքմ էտէն վար տըր : Հազիգաթէն, հա-
 գիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ էկէր պիր քիմնէ պէ-
 նիմ քէլամըմը հըֆզ էտէրսէ : Իլ էլ էպէտ էօլիւմ
 52 կէօրմէյէճէք տիր՝ տէտի : Օլ վագըթ էլ-հուտիլէր
 անա՝ Մէճնուռն ոլտրղընը շիմտի պիլիւրիզ : Աքրա-
 համ վէ փէյլամպէրլէր վէֆաթ էթալիլէր, վէ սէն՝
 էկէր պիր քիմնէ պէնիմ քէլամըմը հըֆզ էտէրսէ,
 իլ էլ էպէտ էօլիւմ թաթմայաճագ՝ տէյօրսըն :
 53 Սէն վէֆաթ էթմիլ ոլտի փէտէրիմիզ Աքրահամ-
 տան պէօյի՞լք մի սին : փէյլամպէրլէր տաթի վէ-
 ֆաթ էթտիլէր : սէն քէնտիկի քիմ՝ 'աաւտ էտի-
 54 օրսըն՝ տէտիլէր : Յիսուս ճէվապէն՝ էկէր պէն
 քէնտիմի թա'գիզ էտէրսէմ, 'իզգէթիմ պիր շէյ
 տէյիլ տիր : պէնի թա'գիզ էտէն՝ Փէտէրիմ տիր,
 քի սիզ տնըն հագգընտա՝ Ալլահըմըզ տըր՝ տէյօր-
 55 սընըզ : Վէ անը թտնըմագընըզ : ամմա պէն անը
 պիլիւրիմ, վէ՝ Անը պիլմէմ՝ տէսէմ, օիզին կիպի
 եալանճը օլուրըմ : լաքին անը պիլիւրիմ վէ անըն
 56 քէլամընը հըֆզ էտէրիմ, Փէտէրինիզ Աքրահամ
 պէնիմ կիւնիւմիւ կէօրմէյէ արզուքէշ օլուպ՝ կէօր-
 57 տիւ վէ մէսրուր օլտու՝ քէքի : Վէ Եէհուտիլէր ա-
 նա՝ Տահա էլլի եաշընտա տէյիլ իքէն, Աքրահամը
 58 տաթի մի կէօրտիւն՝ տէտիլէր : Յիսուս անլէրէ՝
 Հազիգաթէն, հազիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Աք-
 րահամ մէվճուտ օլմագընտ սողսէմ պէն մէվճուտ
 59 իմ՝ տէտի : Օլ վագըթ իւզէրինէ աթմուգ իւղրէ :

Թաշար գալտըրտըլար . Յիսուս իսէ կիզկէնտի , վէ
արալարընտան կէշէրէք . հէյքէլտէն չըգըպ պէօյ-
լէճէ կիթտի :

ՊԱՊ 9

- 1 Վէ կէշէր իքէն , անտտան տօղմա քէօր պիր ա-
- 2 տէմ կէօրտիւ . Շուկիրտլէրի տախի անա՝ Նա մու-
- 'ալլիմ , պուռուռն քէօր տօղմտարնա քէնտինի՛ն մի ,
- եօգսա վալիտէյնինի՛ն մի կիւնա՛հ իշլէմէսի սէպէպ
- 3 օլտու՝ տէյէրէք սիւալ էթտիլէր . Յիսուս ճէվա-
- պէն՝ Նէ անըն նէ տէ վալիտէյնինին կիւնա՛հ իշլէ-
- մէսի , ֆազաթ Ալլաճըն իշլէրի անտէ պէյան օ-
- 4 լուռմտար իչիւն օլտու՝ : Կիւնտիւղ օլտրգճա պէնի
- իրաւ էտէնին իշլէրինի իշլէմէքիլլիմ լաղըմ տրր .
- կէճէ կէլիլ՝ քի օ զէման պիր քիմնէ իշ իշլէյէմէզ :
- 5 Պէն տիւնեատա պուլուռնտրգճա , տիւնեանըն նու-
- 6 բու իմ՝ տէտի : Պու շէյլէրի տէտիքտէ , եէրէ թիւ-
- քիւրիւպ՝ թիւքրիւքլէ պալչըգ եափտը , վէ պալ-
- չըղը քէօրիւն կէօզլէրի իւզէրինէ սիւրիւպ , անա ,
- 7 կիթ՝ Սէլովմա հափուզընտա (քի Իրաւլ օլուռնրշ
- տէմէք տիր) եըյգտն՝ տէտի . օ տախի կիտիպ եըյ-
- 8 գանտը , վէ կէօրիւր օլտըղը հալտէ կէլտի : Պու-
- նուռն իւզէրինէ գօնչըլարը վէ անըն *քէօր իտիյինի
- էվվէլտէն . կէօրէնլէր՝ Օլ օթուրուպ տիլէն ճիլիք է-
- 9 տէն պու տէյիլ մի՝ տէտիլէր : Պա՛ղըլտը՝ Պու
- տըր , վէ պա՛ղըլտը՝ Անա պէկզէլ՝ տէտիլէր . քէն-
- 10 տիսի՝ Պէն իմ՝ տէտի : Օլ վազըթ անա՝ Սէնին
- 11 կէօզլէրին նա՛սըլ աշըլտը՝ տէտիլէր : Օ ճէվապ

- վէրի՞ց՝ Յիսուս տէնիլէն պիւր ատէմ՝ պալլըգ ետ-
 փըպ կէօղլէրիմէ սիւրտիւ , վէ պաննա՝ Սելովամ
 [համբարնա] կիտիպ երյգան՝ տէտի . պէն տախի
 կիտիպ երյգանտըղըմտա կէօղլէրիմ կէօրիւր օյ-
 12 տու՝ տէտի . Անլէր տախի անա՝ Օլ ատէմ Նէօրէ-
 տէ տիւր՝ տէտիլէր . Պիլմէմ՝ տէտի :
- 13 Օլ մուգատտէմա քէօր օլանը Ֆերիսիլէրէ կ'ս-
 14 թիւստիւլէր : Յիսուսըն պալլըղը ետփըպ անըն կէօղ-
 15 լէրինի աշտըղը ղէման սէպթ կիւնիւ իտի : Վէ
 եինէ Ֆերիսիլէր՝ կէօղլէրին նա՞սըլ աչըլտը՝ տէյի-
 անա սիւ՝ալ էթտիլէր . օ տախի անլէրէ՝ կէօղլէ-
 րիմէ պալլըգ գօտու , երյգանտըմ տա կէօրիւր օ-
 16 բըմ՝ տէմէսի իւզէրինէ , Ֆերիսիլէրտէն պա՛ղըլտըր
 տէտիլէր քի՝ Պու ստէմ Ալլահտան տէյիլ տիւր ,
 չիւնքի սէպթ կիւնիւնէ ըի՛տլէթ էթմէղ . պաշգա-
 լարը՝ Ալլահաշքետը ատէմ պէօյլէ միւ՝ ճիզլէր նա՞-
 սըլ իճրա էտէ պիլիւր՝ տէտիլէր . պէօյլէճէ տրա-
 17 լարընտա իթթիլաֆ օլտա : Թէքրար քէօրէ՝ Սէնին
 կէօղլէրինի աշտըղընտան տօլսյը անըն հագգընտա
 Նէօ տէրսին՝ տէտիլէր . օ տախի՝ Փէյղամպէր տիւր
 18 տէտի : Լաքին Սէհուտիլէր կէօղլէրի աշըլանըն
 վալիտէյնինի չաղըրընճայա գատար , անըն քէօր
 օլուպ տա կէօղլէրի աշըլտըղընա ինանմայարագ ,
 19 Անլէրէ սիւ՝ալ իլէ՝ Սիզին օլ քէօր տօղտու տէ-
 տիյինիզ օղլընըգ պօւ մը տրը . շիմտի ետ նա՞սըլ
 20 կէօրիւր տէտիլէր : Անըն վալիտէյնի անլէրէ ճէ-
 վապէն՝ Պու պիզիմ օղլըմըզ օլուպ՝ քէօր տօղտը-
 21 ղընը պիլիւրիզ . Ֆաղաթ շիմտի նա՛սըլ կէօրտիւ-
 յինիւ պիլմէյիզ . ետիօտ անըն կէօղլէրինի քի՛մ
 աշտըղընը պիզ պիլմէյիզ . քէնտիսի պալիզ տիւր :

- անա սիւ՛ալ էտինիդ . քէնտի հագգընտա քէնտիսի
 22 սեօյլէսին՝ տէտիլէր : Անըն վալիտէյնի Եէհուտի-
 լէրտէն գօրգտըգլարը իչիւն պէօյլէ սեօյլէտիլէր .
 զերա Եէհուտիլէր՝ Էկէր պիր քիմսէ անըն Քրիս-
 տոս օլտըղընը իգրար էտէրսէ : Ճէմա՛ւթտան իթ-
 րաճ օլուսմասը իչիւն ուգտէմճէ պիլ իթթիֆուգ
 23 գարար գըլմըչլար խի : Պու սէպէպտէն վալիտէյ-
 նի՝ Քէնտիսի պալիդ տիր , անա սիւ՛ալ էտինիդ
 24 տէտիլէր : Իմտի մուդատտէմա քէօր օլան ատէմի
 թէքրար չաղըրըպ , անա՛ Ալլահո համտ էյլէ . պիլ
 օլ ատէմին կիւնասքեար իտիյինի պիլիբիդ՝ տէտի-
 25 լէր : Օ տախի ճէվապ վերիպ՝ կիւնասքեար օլուպ
 օլմատըղընը պիլմէմ , պիր շէյ պիլիբիմ քի՛ պէն
 26 քէօր իտիմ , շիմտի կէօրիւյօրըմ՝ տէտի : Վէ եինէ
 անա իթթապէն՝ Սանու Նէ՞ եափտը , կէօզլէրինի
 27 Նաօրլ աչտը՝ տէտիլէր : Ո իսէ անլէրէ ճէվապէն՝
 Սիզէ շիմտի սեօյլէտիմ վէ իչիթմէտինիդ . Նի՞ չիւն
 թէքրար իչիթմէք իսթէյօրսընը . 'աճէպա սի՞զ
 տէ մի անա շակիրտ օլմագ իսթէրսինիդ՝ տէտի :
 28 Պուսլար անա՛ շէթմ էտիպ՝ Անըն շակիրտի սէն
 29 սին , պիզ իսէ Մովսէսին շակիրտի իզ . Պիզ Ալ-
 լահըն Մովսէսէ սեօյլէտիյինի պիլիբիդ . ամմա պու-
 30 նուն նէրէտէն օլտըղընը պիլմէյիդ՝ տէտիլէր : Օլ
 ատէմ անլէրէ ճէվապէն՝ Պու 'աճիպ պիր շէյ տիր .
 օ պէնիմ կէօզլէրիմի ուչմըչ իքէն , սիզ անըն նէրէ-
 31 տէն օլտըղընը պիլմէգսինիդ : Պիլիբիդ քի՛ Ալլահ
 կիւնասքեարլարը տինլէմէզ , անճագ պիր քիմսէ
 էհլ ի թագվա օլուպ տու անըն իրատէթինի իճրա
 32 էտէրսէ , անի տինլէր : Պիր քիմսէնին անատան
 աօղմա քէօրիւն կէօզլէրինի աչտըղը էզէլտէն պէ-

- 33 բու իշխտիլմէսի . Լիկեր պու քիմսէ Ալլահտան օլ-
- 34 մուսա իտի . պիր շէյ ետեմեղ իտի՝ տէտի . Անա
ճեվապէն՝ Աէն քիւլլէյէն կիւնահարտա տօղմուշ
իթէն . սէն մի պիզէ թա՛լիմ էտերսին՝ տէյերէք
անը թարտ էթտիլէր :
- 35 Յիսուս անը թարտ էթտիլէրինի իշիթմէքլէ .
անը պուլուպ՝ Սէն Իպն Ուլլահա իմոն էտէ՞ր մի
- 36 սին՝ տէտի : Օ տախի ճեվապէն՝ Էֆէնտի , քի՞մ
- 37 տիր քի անա իմոն էտէյիմ՝ տէտի : Վէ Յիսուս
անա՝ Հէմ անը կէօրտիւն , հէմ աէ սէնին իլէ
- 38 սէյլէշէն օ տըր՝ տէտի : Օ տախի՝ Իմոն էտերիմ ,
- 39 եա Բապպ , տէյերէք՝ անա սէճաէ էյլէտի : Վէ
Յիսուս՝ Պէն հիւքմ իշիւն պու տիւնեայա կէլտիմ ,
քի կէօրմէյէնլէր կէօրէլէր , վէ կէօրէնլէր քէօր օ-
- 40 լալար՝ տէտի : Վէ եանընտա պուլունան Ֆերիսի-
լէրտէն պա՛զը՞ը պու շէյլէրի իշիթտիլէրինտէ .
տնա՝ Սճէպա պի՞զ տախի մի քէօր իզ՝ տէտիլէր :
- 41 Յիսուս անլէրէ՝ Լիկեր քէօր օլսա իտինիզ կիւնա-
հընըզ օլմազ իտի . տմմա շիմտի՝ Կէօրիւյօրըզ տէր-
սինիզ , անըն իշիւն կիւնահընըզ պագի տիր՝ տէտի :

ՊԱՊ 10

- 1 Հագիգաթէն , հագիգաթէն սիզէ տերիմ քի՝ Գօ-
յունլարըն աղբընա գափուտան կիրմէյիպ տէ տի-
կէր մահալտէն կիրէն՝ խըրսըզ վէ հարամի տիր :
- 2 Ամմա գափուտան կիրէն՝ գոյունլարըն չօպանը տըր :
- 3 Պունա տախի գափուճը աշար , վէ գոյունլար ա-
նըն սէսինի տիկլէր . օ տախի քէնտի գոյունլարընը
- 4 Իսմլէրիյլէ չաղըրըպ՝ անլէրի տըշարը չքգարըր : Վէ

- * քենտի գոյունլարընր՝ չըգարտըղը ղէման՝ էօնլէ-
 րինճէ կիտիպ , գոյունլար տտիի անըն սէսինի թա-
 5 նըտըգլարը ճի՛հէթլէ , արտընճա կիտէրլէր : Ամմա
 եապանճընըն արտընճա կիթմէյիպ՝ տնտէն գաչար-
 լար . զիրա եապանճըլարըն սէսինի թանըմազլար :
 6 Յիսուս անլէրէ պու թէմսիի սէոյլէտի իսէ տէ ,
 անլէր քենտիլէրինէ սէոյլէտիյի շէյլէրին նէ տէ-
 7 մէք օլտըղընը ֆէհմ էթմէտիլէր : Վէ Յիսուս թէք-
 րար անլէրէ՝ Հազիգաթէն , հազիգաթէն սիզէ տէ-
 8 րիմ քի՝ Վոյունլարըն դափուսը պէն իմ . Պէնտէն
 էվվէլ կէլէնլէրին ճիւմլէսի խըրսըղ վէ հարամի
 տիրլէր . տամա գոյունլար անլէրի տիկլէմէտիլէր :
 9 Գափու պէն իմ . էկէր պիր քիժաէ պէնտէն կիրերսէ ,
 խէլտա օլուր , վէ կիրիպ չըգարտագ՝ մեր՝ա պուլուր :
 10 Խըրսըղ չալմագ վէ էօլտիւրմէք վէ թէլէֆ էթմէք-
 տէն զպրի պիր սէպէպ իչիւն կէլմէզ . պէն հայա-
 թա մալիք օլմալարը , հաթթա գիյատէտիյլէ մա-
 11 լիք օլմալարը իչիւն կէլտիմ , էյի չօպան պէն իմ .
 էյի չօպան գոյունլարըն կօլընա ճանընը ֆէտա է-
 12 տէր : Լարին գոյունլար քենտի մալի օլմալըպ չօ-
 պան օլմայառ պիր իւճրէթլի քիմսէ գուրտըն կէլ-
 տիյինի կէօրտիւքտէ , գոյունլարը պրազըպ գաչար :
 13 գուրտ տաթի գոյունլարը գափըպ տաղըտըր : Իւճ-
 րէթլի գաչար , չիւնքի իւճրէթլի տիր , վէ գոյուն-
 14 լարը վաղիֆէ էտինմէզ : էյի չօպան պէն իմ ,
 վէ պէնիմքիլէրի թանըրըմ , պէնիմքիլէր տաթի
 15 պէնի թանըրլար : Փէտէր պէնի թանըտըղը մի-
 սիլլիւ , պէն տէ ֆէտէրի թանըրըմ , վէ գոյուն-

- 46 Լարբն ևօլընա ճանրմը ֆէտա էտէրիմ, Վէ պէնիմ
 արու աղբլտան օլմայան պաշգա գոյունլարըմ վար
 արը, անլէրի տախի կէթիքմէմ կէրէք տիր, վէ
 պէնիմ սէսիմի տինլէյէճէքլէր, վէ պիր սիւրիւ իլէ
- 47 պիր չօպան օլաճագ տըր, Թէքրար ալմագ իւզրէ
 ճանրմը ֆէտա էթտիլիմ իչիւն՝ փէտէր պէնի սէ-
- 48 վէր, Անը պէնտէն քիմսէ ալմուլ, Ֆաղաթ պէն
 քէնտիլիլիմտէն ֆէտա էտէրիմ, տնր ֆէտա էթ-
 մէյէ գուարէլիմ վար, վէ Թէքրար ալմագա գուա-
 րէթիմ վար, պու էմրի փէտէրիմտէն ալտըմ՝ տէտի
- 49 Վէ եինէ պու սէօղլէր սէպիպինտէն Եէհուտիլէր
- 20 արասընտա իխթիլաֆ վաղը՝ օլտու, Վէ անլէր-
 տէն նիչէլլիր՝ Մէճնուս վէ տիվանէ տիր, տնը նի՞-
- 21 չիւն տինլէյօրսընըզ՝ տէրլէր իտի, Տիկկլլէրի իսէ՝
 Պուշլար մէճնուս սէօղլէրի տէյիլ տիր, Ճինն
 քէօրլէրին կէօղլէրին տչմագա մուզթէտիօր մի
 տիր տէրլէր իտի
- 22 Վէ Երուսաղէմտէ Զէյ+էլն թագտիս պայրամը
 23 օլտու, վէ դրշ իտի, Վէ Յիսուս հէյքէլտէ Սո-
- 24 դոմոնըն էյլանընտա կէզլէր իքէն, Լէհուտիլէր
 տնը իհաթէ էտէրէք տէտիլէր քի՝ Ճանրմըղը Եէ՞
 վագթա գատար մու՝ալլագատա պրագըյօրսըն, է-
 կէր Քրիստոս սէն իտէն, պիզէ տչիքտարէ սէօղլէ
- 25 Յիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Սիզէ սէօղլէտիմ, Լաքին
 ինանմայօրսընըզ, Փէտէրիմին իամիլլէ իճրա էյլէ-
 տիլիմ՝ տմէլլէր պէնիմ հագգըմտա շէհուտէթ է-
- 26 տէրլէր, Լաքին սիզ ինանմագսընըզ, գիրա [սիզէ
 տէտիլիմ կիպի] պէնիմ գոյունլարըմտան տէյիլ
- 27 սինիզ, Պէնիմ գոյունլարըմ սէսիմի տինլէրլէր,
 պէն տախի անլէրի թանրըմ, վէ պէնիմ սարտըմճա

- 28 կէտիւրէր : Վէ պէն անլերէ եպէտի հոյաթ վերի-
 րիմ, վէ իլ էլ եպէտ հելաք օլմայաճագլար, վէ
 անլերի պէնիմ էլիմտէն քիմսէ գափմայաճագ տրրո
 29 Անլերի պտնա վերէն Փէտերիմ ճիւմլէտէն պէոյիւք
 տիր, վէ Փէտերիմին էլինտէն քիմսէ գափմոզա
 30 դատիր տէյիլ տիր : Պէն վէ Փէտեր պիր իզ տէտի :
 31 Օլ վագրթ Եէհուտիւր սնը թաշլամոգ իւզրէ
 32 եինէ թաշլար գալտրրաղլար : Յիսուս անլերէ ճե-
 վապէն՝ Սիզէ Փէտերիմ թարաֆընտան նիչէ էյի
 'ամէլլէր կէօթէրտիմ, անլերին հա՛նկըս իչիւն
 33 պէնի թաշլայօրսընըզ տէտի : Եէհուտիւր անա ճե-
 վապ վերիպ՝ Սէնի էյի 'ամէլ իչիւն տէյիլ, անճագ
 քիւֆր իչիւն, վէ սէն ինսան իքէն քէնտիկի Ալլահ
 մագամընա գօտըղն իչիւն թաշլարըզ տէտիւր :
 34 Յիսուս անլերէ ճէվապ վերտի քի՝ Շէրի'աթընգլտա՝
 Պէն, Սիզ իլահլար սընըզ տէտիմ, տէյիւ եագըլ-
 35 մըշ տէյիլ մի : Իկեր Ալլահն քէլամընըն վտրիւ
 օլտըղը քիմսէյերէ իլահլար տէտի իսէ : (վէ քի-
 36 թապըն նէսիսի մոհսոլ տրր,) Փէտերին թագտիս
 էտիպ տի'նուոյա իրսոլ էյլէտիյի զաթա՝ Իպն
 Ուլլահ իմ՝ տէտիյի իչիւն սիզ՝ Քիւֆր էտիյօրսըն՝
 37 տէ՞ր մի սինիզ : Իկեր Փէտերիմին 'ամէլլէրինի իճրա
 38 էթմէզսէմ, պանա ինտնմոզտընըզ : Ամմա էկեր իճրա
 էտէրսէմ, պանա ինտնմոզտընըզ՝ օլ 'ամէլլերէ ի-
 նանընըզ, թա քի՝ Փէտեր պէնտէ, պէն տաիս ան-
 տէ իտիյիմի ֆէհմ էտիպ՝ ալլայապընըզ :
 39 Պուհուհ իւզէրինէ թէքրար անը թութմոգ իս-
 40 թէտիւր իսէ տէ, էլլէրինտէն գուրթուլտու : Վէ
 եինէ Յորդանանըն էօթէ թարաֆընտա Յովհաննէ-
 սին մուգատտէմա վաֆթիզ էթտիյի մահալէ կի-

- 41 տիպ օրատա իգամէթ էլլէտի : Վէ նիշէ քիմնէլէր
 եանընտ կէլիպ՝ Յիլ վադը՝ Յովհաննէս հիշ պիր
 միւ ճիյէ իճրա էթմէտի , լաբին Յովհաննէսին
 պուռու չազղընտա ճիւմլէ սէղլէտիյի չազգ ի-
 42 միշ՝ տէտիլէր : Վէ օրատա նիշէլէր անա իման
 էթտիլէր :

ՊԱՊ 45

- 1 Վէ Մարիամ իլէ չէմշիբէսի Մարթանըն քէօյիւ
 թեթմնիտ եհլէ-էտէն՝ Ղազարոս նամընտա պիր
 2 քիմնէ խտտթա իտի : Վէ գարնտաշը Ղազարոս խտտ-
 թա օլտն Մարիամ Բապպը խօշ բա՛իհալը եաղլէ
 մէս՝ էտիպ՝ ալազլարընը սաղլարըլլէ սիլմիշ օլտն
 3 խտթու իտի : Իմտի չէմշիբէլէրի՝ Եա Բապպ , իշթէ
 սէվտիյին քիմնէ խտտթա աըր՝ տէյիւ անա խա-
 4 պէր կէռնտէրտիլէր : Վէ Յիսուս պուռու իշիթտիթ-
 տէ՝ Պու էօլիւմ խտտթալըղը օլմուլըպ , անճազ
 Իպն Ուլլա՛ն անըն վասըթմաըլլէ թէմճիտ օլուռ-
 մազ իւզրէ : Ալլա՛ն մէճտի իշիւն տիր՝ տէտի :
 5 Վէ Յիսուս Մարթայը վէ չէմշիբէսի իլէ Ղազա-
 6 րոսը սէվէր իտի : Վէ անըն խտտթա օլտրղընը ի-
 շիթտիյինտէ՝ պուռուսարըր մահալտէ իքի կիւն
 7 տահա մէքա էտիպ , Անտէն սօկրա շափիրսպէրինէ՝
 8 Եինէ Եէհուտիլէյէ կիտէլիմ՝ տէտի : Դափիրտէրի
 անա՝ Եա մոլալլիմ , Եէհուտիլէր սէնի շիմտի
 թալլամաղա գտստ էտիյօրլար իտի , եինէ օրալա՛
 9 մը կիտէրսին՝ տէտիլէր : Յիսուս ճէվապէն՝ կիւնիւն
 օն իքի սա՛աթը եօ՛գ մը . էկէր պիր քիմնէ կիւն-
 տիւզ կէզէրսէ , սիւրչմէզ , գիրա պու տիւնեանըն
 10 նաւընը կէօրիւր : Ամմա էկէր պիր քիմնէ կէճէլէ-

- յին կեզերսէ, սիւրբէր. զիրաւ քէնտինտէ նուր եօդ
 11 տըր՝ տէտի. Պու շէյլէրի սէօյլէտիքտէն սօկրա տն-
 լէրէ՝ Տօթթըմըզ Ղապարոս ույու միշ տըր. տամն
 12 պէն անը ույանտըրմաղա կիտիյօրըմ՝ տէտի. Նա
 կիրտլէրի տախի՝ Էա Բապպ, էկէր ույուամըշ իտէ.
 13 շիֆա պուլուր՝ տէտիլէր. Լաքին Յիսուս վէֆաթը
 հաղղընտա սէօյլէմիշ իտի. տամն անլէր ույգու
 ույուամաղնտան պահա էտիյօր զաննընտա իտիլէր.
 14 Օ զէման Յիսուս անլէրէ աշիքէտրէ օլարազ՝ Ղա-
 15 զարոս վէֆաթ էթմիշ տիր. Վէ օրատա պուլուն-
 մատըրմա սիդին իչիւն սէվինիրիմ՝ քի խման էտէ-
 16 սինիզ. Ֆազսիմ էանընա կիտէլիմ՝ տէտի. Իքիզ
 տէնիլէն Թօվմոտ րէֆիգի պուլունտն շակիրտլէրէ՝
 Պիզ տախի կիտիպ, անըն իլէ պէրապէր վէֆաթ
 էտէլիմ՝ տէտի.
 17 Վէ Յիսուս կէլտիքտէ, անը տէօրթ կիւնտէն
 պէրու գապրտա էաթմար պուլաու.
 18 Վէ Բեթմանիա Երուսաղէմէ եազըն, եանի թադ-
 19 րիպէն օն պէշ օզ աթըմը ռէսաֆէտէ օլուպ. Եէ-
 հուտիլէրտէն չօք քիմնէլէր գարնտաշարընտան
 տօլսյը թա՝գիյէ իչիւն Մարթա իլէ Մարիամըն
 20 նէզաինէ կէլմիշլէր իտի. Իմտի Մարթա՝ Յիսուս
 կէլիյօր՝ աէյիւ իշիթտիքտէ, անը իաթիգպալէ չըգ-
 21 տը. Մարիամ իտէ խանէտէ օթուրույօր իտի. Օլ
 վազըթ Մարթա Յիսուսա՝ Էա Բապպ, էկէր սէն
 պուրատա օլտա իտին. գարնտաշըմ վէֆաթ էթ-
 22 մէզ իտի. Լաքին շիմտի պիլէ Այլահտան հէր նէ
 տիլէրսէն, Այլահըն սանա վէրէճէյինի պիլիրիմ՝
 23 տէտի. Յիսուս անա՝ Գարնտաշըն գըյամ էտէճէք
 24 տիր՝ տէտի. Մարթա անա՝ Պիլիրիմ քի սօն կիւն-

- տէ , գըլյամէթտէ գըլյամ էտէճէք տիր՝ տէտի :
- 25 Յիսուս անա՝ Դըլյամէթ վէ հսլյաթ պէն իմ . պա-
նա իման էտէն էօլմիւշ օլտա պիլէ , հսլյաթտա օ-
- 26 լամաք տրր . վէ հէր հսլյաթտա օլտա պանա ի-
ման էտէն՝ իլ էլ էպէտ էօլմէյէճէք տիր . պուշա
- 27 ինանլը մը սըն՝ տէտի : Անա՝ Պէլի , եա Բապպ ,
պէն սէնին տիւնեայա կէլէճէք օլտն Քրիստոս իպն
- 28 Ուլլաճ իտիյինէ իման էթտիմ՝ տէտի : վէ պու-
շէյլէրի սէօյլէտիքտէն սօկրա , կիտիպ հէմշիրէտի
Մարիամը կիզլիճէ չաղըրարագ՝ Մու'ալլիմ՝ կէլտի :
- 29 վէ սէնի իսթէյօր՝ տէտի : Մէրգոււմէ իշիթտիյի
30 կիպի , չապուզ գալգըպ անըն եանընա կէլտի : Յի-
սուս իսէ տաճա քէզլէ կէլմէմիշ օլտա՝ Մարթա-
նըն քէնտինի իսթիպպալէ չըգտըղը մաճալտէ իտի :
- 34 Խանէտէ Մարիամ իլէ պերտպէր օլտա՝ անա թա՝-
զիյէ էտէն Եէհուտիլէր իսէ մէրղոււմէնին չապուզ
գալգըպ տըշարը չըգտըղընը կէօրտիւքլէրինտէ՝ Աղ-
լամազ իշիւն գապրա կիտիյօր՝ տէյէրէք , անըն
- 32 արտը սըրա կիթտիլէր : Մարիամ տախի Յիսուսըն
պուլուշտըղը մաճալէ կէլիպ անը կէօրտիւքտէ ,
պապլարընա գափանարագ , անա՝ Եա Բապպ , էկէր
սէն պուրատա օլտա իտին , գարնտաշըմ՝ վէֆաթ
- 33 էթմէզ իտի՝ տէտի , վէ Յիսուս անըն աղլատըղը-
նը վէ պերապէր կէլէն Եէհուտիլէրին աղլատըղ-
լարընը կէօրտիւքտէ , տէրուշինտէն աճ չէքիպ
- 34 միւզթարիպ օլարագ , Անը նէճրէյէ գօտընը՝ տէ-
35 տի . անա՝ Էֆէնտի , կէլ տէ պագ՝ տէտիլէր : Յի-
36 սուս աղլատը , Պուշուս իւզէրինէ Եէհուտիլէր՝
Պագընը , անը նէ՝ տէրէճէ սէվէր իմիշ տէտիլէր :
- 37 Պա'զըլարը իսէ՝ Քէօրիւն կէօղէրինի աչան պու

- զամ յգուռուն վեճամ եթմեմէսի իշիւն պիր շէյ
 38 ետփամազ մը իտի՝ տէտիկէր : Վէ Յիսուս եինկ
 տէրունինտէն ահ չէքերէք դապրու կելտի . պու
 տաթի պիր մաղարա օլուպ՝ իւզերինէ պիր թաշ
 39 գօնուլմուշ իտի : Յիսուս՝ Թաշը գալտրորնբզ՝ տէ-
 տի . եօլմիւշ օլանըն հէմշիրէսի Մարթա անա՝ Ես
 Բապպ , շիմտիյէ գատար թէ՛աֆֆիւն եթմիշ տիր ,
 40 զիրա տէօրլմ կիւնլիւք տիր՝ տէտի : Յիսուս անա
 խիթապէն , Սանա՝ Էկէր իման էտէրսէն , Ալլահըն
 41 ճէլալինի կէօրէճէքսին՝ տէ՞մէտիմ մթ , տէտի : Իմ-
 տի թաշը գալտրարլար . Յիսուս տաթի եօգարըյա
 նազար էտէրէք տէտի քի՝ Էյ Փէտէր , պէնի տինկ-
 42 լէտիյին իպիւն սանա շիւքը էտէրիմ , Վէ պէնի
 տա՛իմա տինկէտիյինի պէն պիլիր իտիմ . լաքին
 պէնի սէն իրաւ էյլէտիյինէ ինանմալարը իշիւն ,
 էթրաֆրմտա տուրան խալք սէպէպինտէն սէզլէ-
 43 տիմ : Վէ պու շէյլերի սէզլէտիքտէն սօնրա , եիւք-
 տէք սէսլէ՝ Էյ Ղազարոս , տրշարը չրգ՝ տէյիւ նի-
 44 տա էյլէտի : Վէ եօլմիւշ օլան՝ այազլարը իլէ էլ-
 լէրի քէֆէնլէ պաղը . վէ եիւզիւ մէնտիլէ արըլ-
 մըշ օլարագ չրգտը . Յիսուս անլէրէ՝ Պաղլարընը
 չէօղիւպ պրագընըլ , կիթսին՝ տէտի :
 45 Օ զէման Մարիամըն նէզտինէ կէլէն Եէհու-
 տիլէրտէն նիչէլէրի [Յիսուսըն] էթտիյի շէյլերի
 միւշահէտէ էթմէլէրիյլէ սնա իման էթտիլէր :
 46 Ամմա պա՛ղըլարը ֆէրիսիլերէ վարրպ՝ Յիսուսըն
 էթտիյի շէյլերի անլէրէ նազլ էթտիլէր :
 47 Պուռուն իւզերինէ պաշ քեահնիլեր իլէ ֆէրիսի-
 լէր պիր մէճլիս ճէմ՝ էտիպ՝ Պիզ նէ՞ ետփրյօրըլ ,
 զիրա պու ատէմ չօգ միւ՛ճիզէլէր իճրա էտլյօր :

- 18 Էկեր անը պէզոյէ պրագասագ՝ անա հէր քէս իման
էտէճէք, Բոմայրյար տտիսի կէլիպ՝ հէմ եկրիմիդի
վէ հէմ միլլէթիմիդի գալտրրաճագլար՝ տէտիլէր:
- 19 Կայիասփա նամ քիմսէ՝ անլէրտէն պիրի օլարագ՝
օլ սէնէտէ քէասհին ի ա'գամ օլտըղը հալտէ, ան-
- 50 լէրէ՝ Սիզ հիշ պիր շէյ պիլմէզսինիզ, Հէմ տախի
պիւթիւն միլլէթին հէլպ օլմամասը իշիւն գալմ
եօլընա պիր ատէմին էօլմէսի պիղէ ֆա'իտէլի օլ-
- 51 տըղընը տիւշիւնմէզսինիզ՝ տէտի: Վէ պու-
նու քէնտիլիլիսէն սէզլլէմէտի. ֆագալթ օլ
սէնէտէ քէասհին ի ա'գամ օլտըղը հալտէ, միլլէթ
- 52 իշիւն Յիսուսըն էօլէճէլինի, Վէ եալընըզ օլ միլ-
լէթ իշիւն տէլիլ, անճագ տաղըլմըշ օլան էվլաս
Ուլլահը պիր եէրէ ճէմ՝ էթմէք իշիւն եօլթէլինի
վահիլլէ իսպար էլլէտի:
- 53 Վէ օլ կիւնտէն սօկրա անըն գալթիւնէ մէշվէ-
- 54 բլթ էթտիլէր: Պուհուն իշիւն Յիսուս Ենհուտի-
լէրին արասընտա տրթըզ 'սլէնէն կէզմէլիպ՝ օրա-
տան պէրրիլէյէ եագըն պիր մահայէ, եանի Եփ-
րուհիմ նամ շէհրէ վարըպ՝ շակիրտլէրի իլէ պէրա-
պէր օրատա իգասմէթ էթտի:
- 55 Վէ Ենհուտիլէրին պասեքի եագլաշմաղլէ օլ ճի-
վարտան չօգ քիմսէլէր քէնտիլէրինի թաթհիր ի-
շիւն պասեքտէն էվվէլ Երուսաղէմէ շըգտըլար:
- 56 Վէ Յիսուսը արայարագ, հէյքէլտէ տուրուպ պի-
րի պիրինէ՝ Սիզէ նասըլ կէօրիւնիւր, 'աճէպա
- 57 պայրամա կէլմէյէճէք մի՝ տերլէր իտի: Վէ պաշ
քէահիւլէր իլէ ֆէրիսիլէր անը թութմագ իշիւն՝
Պիր քիմսէ էկէր անըն նէրէտէ օլտըղընը պիլթտէ,
խապէր վէրսին՝ տէլիւ էմր էթմիշլէր իտի:

- 1 Վէ Յիսուս պատեքտէն ամօր կիւն էՎէլ Բե-
թանիայա , եանի վէֆաթ էթմիշ օլուպ տա քէն-
տիսինին էօիւլէրտէն իհեա էթտիյի Ղազարոսն
- 2 պուլունտըղը մահայէ կէլտի : Վէ անա օրատա
պիր զիյաֆէթ էթտիլէր , վէ Մարթա խրտմէթ է-
տիպ՝ Ղազարոս տախի անըն իլէ պէրապէր սօֆրա-
- 3 տա օթուրանլարտան պիրի իտի : Վէ Սարիամ
պիր լիթրա զիգըյմէթ խալիս հարտին եաղը արլպ՝
Յիսուսն այագլարոնա սիւրէրէք , քէնտի սաչլա-
րըյլէ անըն այագլարոնր սիլտի . խանէ տախի եա-
- 4 ղըն րա՛իհասըյլէ տօլտու : Օլ վագըթ շակիրտէ-
րինտէն պիրի , եանի անը էլէ վէրէճէք օլտն Սի-
- 5 մոն օղլու խկարիովայը Յուգա , Պու եաղ Նիֆիւն
իւշ եիւղ տինարա սաթըյլպ ֆուգարայա վէրիւ-
- 6 մէտի՝ տէտի : Պունու տախի ֆուգարայը գայըլ-
տըղը իչիւն տէյիլ , անճագ խըսըղ օլուպ վէ քէ-
տէ քէնսիւնտէ պուլունարագ , իչինէ գօնուլտնը
- 7 թաշըտըղը իչիւն տէտի : Պունուն իւղէրինէ Յի-
սուս՝ Անր պրագ , տէֆն օլունաճաղըմ կիւն իչիւն
- 8 սագլամըշ տըր : Զիրա ֆուգարա տա՛իմա սիզին
իլէ պէրապէր պուլունուպ , պէն տա՛իմա սիզին
իլէ պէրապէր տէյիլ իմ՝ տէտի :
- 9 Իմտի եհհուտիլէրտէն վաֆիր խալգ անըն օրատա
օլտըղընը տույմաղլէ , եալընըղ Յիսուս իչիւն տէ-
յիլ , անճագ էօիւլէրտէն իհեա էթտիյի Ղազա-
- 10 րոսը տախի կէօրմէք իւղըէ կէլտիլէր : Պաշ քե-

- Տինկեր իսէ Ղազարոսըն տախի գաթլի իշիւն մէշ-
- 11 վէրէթ էթտիլէր : Զիւնքի անըն սէպէպիլէ Լե-
հուտիլէրտէն չօգ քիմնէլէր կիտիպ՝ Յիսուսա իման
էտէրլէր իտի :
- 12 Էրթեօի կիւն պոյրամ իշիւն կէլմիշ օլան պիր
չօգ խայգ Յիսուսըն Երուսաղէմէ կէլմէքտէ օլտը-
- 13 ղընը իշիթմէլէրիլէ , Խուրմա տալլարը տլարագ ,
անը իսթիգպալէ չըզըպ՝ Ովսաննա , Բապպըն իս-
միլէ կէլէն Խարսյելին Մէլիյի միւպարէք օլտուն՝
- 14 տէյիւ Նիտա էտէրլէր իտի : Վէ Յիսուս պիր քիւ-
- 15 չիւք մէրքէպ պուլուպ՝ անա պինտի : Նիթէքիմ՝
Էյ Սիօն գըղը , գօրգմա , իշիթ Մէլիյին մէրքէպ
սըփասընա պինմիշ օլտրագ կէլիյօր՝ տէյիւ եագըլ-
- 16 միշ տըր : Լաքին անըն շտկիրտլէրի պունու Էվվէ-
լա անլամատըլար իսէ տէ , Յիսուս թա'ղիղ օլուն-
տըգտան սօկրա , օ պէման պու շէյլէրին անըն հագ-
գընտա ետղըլմըշ օլտըղընը , վէ քէնտիլէրինին տ-
նա պու շէյլէրի էթտիլէրինի խաթըրլարընա կէ-
- 17 թիբտիլէր : Վէ անըն իլէ պերապէր պուլուանան
խայգ Ղազարոսը գապրտան չաղըրըպ էօյիլէրտէն
- 18 իհեա էթտիյինէ շէհատէթ էտէրլէր իտի : Պու սէ-
պէպտէն անըն պու միւ'ճիղէյի իճրա էյլէմիշ ի-
տիլինի իշիթմիշ օլմալարըլէ , խայգ անը իսթիգ-
- 19 պալէ չըգտը : Ոյ վաղըթ ֆէրիսիլէր պիրի պիրինէ՝
Հիշ պիր ֆա'իտէ էթմէտիլինիղի կէօրթ'ւյօր մը սը-
նըզ . իշիթէ 'ալէմ' արտը սըրա կիթտի՝ տէտիլէր :
- 20 Վէ պոյրամտա սէճտէ գըլմաղա չըգանլար տ-
- 21 րաթընտա պա'ղը Եռնտանիլէր վար իտի : Պունլար Գա-
լիլէանըն Բեդապիգա չէհընտէն օլան Փիլիպպոսըն
եանընա կէլիպ , անա՝ Լ'ֆէնտի , Յիսուսը կէօրմէք

- 22 Իսթերիզ տէյիւ բէճա էթտիլէր : Փիլիպպոս կէլիպ
Անդրէասա սեզլէտի , վէ Անդրէասա իլէ Փիլիպպոս
- 23 տաթի Յիսուսա սեզլէտիլէր : Վէ Յիսուս անլէրէ
Ճէվապէն տէտի քի՝ Իպն իւլ ինսանըն թո՛ղիզ
- 24 օլունաճաղը սա՛ւթ կէլտի : Հաղիգաթէն , հագի-
գաթէն սիգէ տէրիմ՝ քի՝ Պուղտայ տանէսի եերէ
տիւշիւպ էօլմէտիքճէ՝ եւլընըզ գալըր , ամմա էօ-
- 25 իւրսէ , չօգ մահաուլ վէրիր : Գէնտի ճանընը սէ-
վէն՝ անը զայ՝ էտէճէք տիր , վէ պու տիւնեատա
քէնտի ճանընա պուղզ էտէն՝ անը էպէտի հայաթ
- 26 իչիւն հըֆզ էտէճէք տիր : Էկէր պիր քիմսէ պա-
նա խըտմէթ էտէրսէ , արտըմճա կէլսին , վէ պէն
նէրէտէ իսէմ , խըտմէթքեարքմ տաթի օրատա օ-
լաճագ տըր . էկէր պիր քիմսէ պանա խըտմէթ է-
- 27 տէրսէ , Փէտէր անը միւշէրրէֆ գըլար : Շիմտի
ճանըմ միւզթարիպ օլմուշ տըր , վէ նէ՞ տէյէյիմ .
Էյ Փէտէր , պէնի պու սա՛ւթտան գուրթար . լա-
- 28 քին պու սա՛ւթտա պունուն իչիւն կէլտիմ : Էյ Փէ-
տէր , քէնտի իսմիկի թա՛ղիզ էյլէ : Օլ վագըթ
սէմատան՝ Հէմ թա՛ղիզ էյլէտիմ հէմ տէ թա՛-
- 29 զիզ էյլէյէճէյիմ՝ տէյիւ պիր սէտա կէլտի : Հու-
զըր պուղունուպ իչիտէն խալզ տաթի՝ Կէօք կիւր-
լէտի՝ տէյիպ , պաշգալարը Անա պիր մէլէք սեզ-
- 30 լէտի՝ տէտիլէր : Յիսուս ճէվապէն՝ Պու սէտա պէ-
նիմ իիւն տէյիլ , անճագ սիղին իչիւն կէլտի :
- 31 Շիմտի պու տիւնեանըն հիւքմիւ օլույօր . շիմտի
պու տիւնեանըն ըէ՛խի խարիճէ ւթըլաճագ տըր :
- 32 Վէ պէն եերտէն եիւքսէյէ գալտըրըլտըղըմտա ,
- 33 ճիւմլէյի քէնտիմէ չէքէճէյիմ՝ տէտի : Վէ պու-
նու՝ նէ տիւրլիւ էօլիւմլէ էօլէճէյինի իմա իչիւն

- 34 «եզյլէտի : Խալգ անա ճէվապէն՝ Պիզ շէրի'աթ-
տան՝ Գրիստոսըն իյ էլ էպէտ պագի օյաճադընր
իշիթտիք : վէ սէն նա՞սըլ՝ Իպն իւլ ինսան եիւք-
աէյէ գալտըրըլմագ կերէք տիր՝ տերսին . պաւ Իպն
- 35 իւլ ինսան քի՞մ տիր՝ տետիլէր : Յիսուս անլէրէ՝
Տասա պիր ազ վագըթ նաւր սիզին իլէ տիր . նուր
սիզտէ պուլունտըգճա եիւրիւլինիւզ , օլմայա քի
գաւլմէթ սիզի իհաթէ էտէ : զիրա զուլմէթտէ կէ-
- 36 գէն Ներէյէ կիթտիլինի պիլմէզ , Նուր սիզտէ պու-
լունտըգճա նուրա իման էտինիզ , քի էհլ ի նուր
օյաւընրգ՝ տետի : Յիսուս պու շէյլէրի «եզյլէտիք-
աէն ոսկրա , կիսիպ անլէրտէն կիզլէնտի :
- 37 Վէ հեր նէ գաստար էօնլէրինտէ պաւ գատար
'ալամէթլէր կէսթէրիլ իտի իսէ տէ , եինէ անա
- 38 իման էթմէզլէր իտի . Թա քի Եսայի փէյղամիկէ-
րին՝ Եա Բապպ , թապէրիմիլէ քի՞մ ինանտը , վէ
Բապպն պագուար քիմէ աշիքնար օլտաւ տէյիւ
- 39 «եզյլէտիյի քէլամ իթմամ օլունա : Պաւսաւն իշիւն
- 40 իման էտէմէտիլէր , զիրա Եսայի եինէ , Անլէրին
կէօզլէրինի քէօր էթտի վէ գալպինի գաթըլաշտոր-
տը , օլմայա քի կէօզլէրիլլէ կէօրիւպ՝ գալպէն
ֆէհմէթիւճիւ՝ էտէլէր , պէն սաթի անլէրէ շիֆա վէ-
- 41 րէյիմ՝ տետի : Անըն ճէլալինի կէօրիւպ հագգըն-
տա թապէր վէրտիյի զէման Եսայի պու շէյլէրի
- 42 սեզյլէտի : Պու ճիւմլէ իլէ պերապէր րէ'իսլէրտէն
չօգ քիմնէլէր անա իման էթտիլէր , անճագ ճէ-
մա'աթտան իթրաճ օլունմամագ իշիւն , Ֆէրիտիլէր
- 43 սէպէպինտէն իգրար էթմէզլէր իտի : Զիրա ինսա-
նըն 'իզգէթինի Ալլահըն 'իզգէթինտէն զէլլատէ
«էվտիլէր :

- 44 Վէ Յիսուս նիտաւ էտիպ տէտի քի՝ Պանա իման
էտէն՝ պանա աւելիլ, ամմա պէնի իրաւ էտէնէ
45 իման էթմիշ օլուր: Վէ պէնի կէօրէն՝ պէնի իր-
46 սաւ էտէնի կէօրմիւշ օլուր: Պանա հէր իման է-
տէնին զուլմէթտէ զալմամսոր իչիւն, պէն տիւն-
47 եայտ նուր կելտիմ: Վէ էկէր պիր քիմնէ սէօղլէ-
րիմի իշիտիպ աւ հրֆղ էթմէզսէ, պէն անը հիւքմ
էթմէմ. զիրա տիւնիպը հիւքմ էթմէք իչիւն տէ-
յիլ, ամմա տիւնիպը խէլաւ էթմէք իչիւն կել-
48 տիմ: Պէնի թաճիւր էտիպ՝ սէօղլէրիմի զսօղուլ
էթմէյէնի հիւքմ էտէն վար տրր. պէնիմ՝ սէօղլէ-
տիյիմ քէլամ անը սօն կիւնտէ հիւքմ էտէճէք
49 տիր. Զիրա պէն քէնտիլիյիմտէն սէօղլէմէտիմ. լա-
քին պէնի իրաւ էտէն Փէտէր նէ տէյէճէյիմի վէ
նէ սէօղլէյէճէյիմի պոնա քէնտիւր էմը էյլէտի:
50 Պէն տախի անըն էմրինին էպէտի հայաթ օլտրղընը
պիլիլիմ. պոնաւն իչիւն հէր նէ սէօղլէրսէմ, Փէ-
տէրին պանա տէտիյի կիպի սէյլէրիմ:

ՊԱՊ 13

- 1 Պատէք պայրամընտան էվվէլ, Յիսուս պու տիւն-
եատան Փէտէրէ ինթիգաւ էթմէք իչիւն քէնտի
սա՝աթընըն կելտիյինի պիլմէքլէ, տիւնեատա օլան
քէնտինիքլէրի սէվմիշ օլաւագ անվէրի նիհայէ-
թէտէք սէվտի:
2 Վէ տիւշամ թա՝ամը օլունճա, (Շէյթան հալա
Սիմոն օղու Իսկարիովտը Յուդանըն զալպինէ ա-
3 նը էլէ վէրմէտինի իպա էթմիշ օլտրագ,) Յիսուս
Փէտէրին՝ հէր շէյի քէնտի էյլէրինէ թէտիմ էթ-
տիյինի վէ Այլահասան կելմիշ վէ Ալահա կիթմէք

- 4 իւրբէ օլտըղընր պիլմէրլէ , Անշամ թա՛ամընտան
 զայգըլպ՝ էլպիսէսինի պիր թարաֆա գօյարագ , պիր
 5 փէշկիր տըլպ գուշանտը : Անտէն սօֆրա լէյէնէ սու
 զոյուպ՝ շտկիրալէրին այադլարընը երյգամաղա ,
 վէ գուշանմըշ օլտըղը փէշկիրլէ սիլմէյէ պաշլատրո
 6 իմաի Սիմօն Պետրոսս կէլտիքտէ , օ անա՛ Եա
 Բապպ , պէնիմ այադլարըմը սէն մի երյգայաճագ-
 7 սըն՝ տէտի : Յիտուս անա ճէվապէն՝ Պէնիմ էթտի-
 յիմի սէն շիմաի պիլմէզսին , ամմա սօֆրա անլը-
 8 յաճագսըն՝ տէտի : Պետրոս անա՛ Պէնիմ այադ-
 լարըմը կպէտէն երյգամոյոյաճագսըն՝ տէտի : Յի-
 սուս անա ճէվապէն՝ իկէր սէնի երյգամոզսամ ,
 9 պէնիմ իլէ նոսիպին կօդ տըր՝ տէտի : Սիմօն Պետ-
 րոս անա՛ Եա Բապպ , ետլընըղ այադլարըմը տէ-
 յիլ , ամմա էլլէրիմի վէ պտշըմը տախի Եւյէ՝ տէ-
 10 տի : Յիսուս անա՛ Երյգանմըշ քիմսէ , այադլա-
 րընըն երյգանմասընտան զայրի պիր շէյէ միւհճիտճ
 տէյիլ տիր , շիւնքի քիւլլէյէն փաք տըր- սիզ տա-
 խի փաք սընըղ , լարին ճիւմլէնիզ տէյիլ տէտի :
 11 Զիրա քէնտինի էլէ վէրէճէք քիմսէյի պիլիւ խտի .
 անըն իշիւն՝ ճիւմլէնիզ փաք տէյիլ սինիզ՝ տէտի :
 12 Վէ անլէրին այադլարընը երյգայըլպ էլպիսէսինի
 ալտըգտան սօֆրա , եինէ սօֆրոյա օթօւրուպ ուն-
 լէրէ տէտի քի՛ Սիգէ նէ էթտիյիմի անլըմյօր մը
 13 սընըղ : Սիզ պանա՛ Մու՛սլլիմ վէ Բապպ թէսմիյէ
 էտէրսինիզ , վէ էյի տէրսինիզ , զիրա Եօյէ իմ :
 14 իմտի պէն Բապպ վէ Մու՛սլլիմինիզ օլտըղըմ հալ-
 տէ՛ այադլարընըղը երյգամաղ իսէ , պիրի պիրի-
 նիպին այադլարընը երյգամագ սիգէ կէրէք տիր :
 15 Զիրա սիգէ պիր Եօրնէք վէրտիմ քի՛ սիզ տախի

- 16 պէնիմ սիգէ էյլէտիյիմ կիպի էյլէյէսինիւ, Հոգի-
գաթէն, Հոգիգաթթէն սիգէ տէրիմ քի՝ Գուլ Է-
Ֆէնտիսինտէն վէ իրսալ օլուան իրսալ էտէնտէն:
- 17 պէգյիւք տէյիլ աիր: Պուշարը պիլաիքտէն սօկ-
րու իճրու էյլէտիյինիգ հալտէ նէ՝ միւպարէք սի-
նիգ: Ճիւմլէնիգին հոգգընտա սէյլէմէյօրըմ: պէն
ինթիսայ էթ տիքլէրիմի պիլիլիմ: Լաքին՝ Պէնիմ
իլէ էքմէք եէյէն եքչէսինի իւզէրիմէ գալարարտը
տէյիւ եապլմըլ օլան քէլում իթմում օյունա:
- 19 Վազը՝ օլմազտան էվվէլ շիմտի սիգէ սէյլէրիմ,
Թա քի վազը՝ օյալըր զէման պէն իսիյիմէ ինա-
- 20 նասընըր: Հոգիգաթթէն, Հոգիգաթթէն սիգէ տէրիմ
քի՝ Պէնիմ իրսալ էտէճէյիմ քիմէյի գապուլ
էտէն պէնի գապուլ էթ միշ օլուր, վէ պէնի գա-
պուլ էտէն՝ պէնի իրսալ էտէնի գապուլ էթմիշ
օլուր:
- 21 Յիսուս պու շէյլէրի սէյլէտիքտէ, տէրունինտէն
միւզթարիպ օլուպ շէհասէթ էտէրէք՝ Հոգիգա-
թէն, Հոգիգաթթէն սիգէ տէրիմ քի՝ Սիզտէն պիրի
- 22 պէնի էլէ վէրէճէք տիր՝ տէտի: Պուշուն իւզէրինէ
շակիրտլէր: քիմին հոգգընտա սէյլէտիյինէ շիւպ-
- 23 Տէ էտէրէք, պիրի պիրինէ պագըյօրըար իտի: Վէ
շակիրտլէրինտէն Յիսուսըն սէվտիյի քիմնէ Յիսու-
- 24 սըն ետընտա օթ ուրույօր իտի: Վէ հոգգընտա
սէյլէտիյի քիմնէնին քիմ իտիյինի սիւսալ էթ սին
- 25 տէյիւ Սիմն Պետրոս անա իշարէթ էթտի: Օ տա-
խի Յիսուսըն կէօքսիւնէ տայանըպ անա՝ Եա Բապպ,
- 26 քիմ տիր՝ տէտի: Յիսուս ճէվապէն՝ Պէն լօշմայը
պաթըրըպ քիմէ վէրիքտէմ, օ տրք՝ տէտի: վէ լօգ-
մայը պաթըրըպ՝ Սիմն օղլու Իսկարիօվալը Յա-

- 27 Դայսս վերտի : Վէ պու լոգմատան սօկրա Շէյթան
անըն տերունինէ կիրտի . Յիսուս տախի աւնա՝ Ես-
- 28 փաճաղըկը չապուգ ետփ՝ տէտի : Ամս պունսու տ-
նա նիշիւն սեղլէտիյինի սօֆրատա օթուրսնլարըն
- 29 չիչ պիրի տկլամատը . Զիրա պա՛ղըլարը՝ քէսէ
Յուգատա օլտըրըր իշիւն , Յիսուս տնա՝ Պոյրսմատա
պիղէ լապըմ՝ ոլան շէյլէրի տաթըն տլ , ետխատ
ֆուգարայա պիր շէյ վէր՝ տէյօր գանն էթտիլէր :
- 30 Օ տախի լոգմայը ալտըղը կիպի տըշարը չըգտը .
վէ կէճէ իտի :
- 31 Վէ ո չըգտըգտան սօկրա , Յիսուս տէտի քի՝
Շիմաի Իպն իւլ ինսան թա՛ղիզ օլունուպ՝ Ալլահ
- 32 տախի անտէ թա՛ղիզ օլունտու : Էկէր Ալլահ տն-
տէ թա՛ղիզ օլունտու իսէ , Ալլահ տախի տնը
քէնտինտէ թա՛ղիզ էտիպ թէզ տնը թա՛ղիզ էյ-
- 33 լէյէճէք տիր : Էյ չօճուղլար , տահա պիր աղ վա-
գըթ սիղին իլէ իմ . պէնի արայաճաղսընըզ , վէ
Իէհուտիլէրէ՝ Պէնիմ կիթաիլիմ եերէ սիզ կէլէ-
մէզսինիզ տէտիլիմ կիպի , շիմաի սիզէ տախի
- 34 սեղլէրիմ : Արզէ եէնի պիր էմր վէրիբիմ . քի պիրի
պիրիինգի սէվէսինիզ . պէն սիղի սէվտիլիմ կիպի՝
- 35 սիզ տէ պիրի պիրինգի սէվէսինիզ . Հէր քէս պլ-
նիմ շակիրտլէրիմ օլտըղընըզ պիրի պիրինիզէ օ-
- 36 լան մուհապպէթինիզտէն տկլայաճաղ տըր : Սիման
Պէտրոս տնա՝ Ես Բապա , Նէ՞րէյէ կիտիյօրսըն
տէտի , Յիսուս տնա ճէվապէն՝ Պէնիմ կիտէճէյիմ
եերէ սէն շիմաի արտըմճա կէլէմէզսին , տմա
- 37 սօկրա արտըմճա կէլէճէքսին՝ տէտի : Պէտրոս ա-
նա՝ Ես Բապա , նի՞շիւն շիմաի սէնին արտընճա
կէլէմէմ . սէնին իշիւն ճտնըմը ֆէտա էտէրիմ՝

38 տէտի : Յիսուս անա ճէվապէն՝ Պէնիմ իջիւն ճա-
նըկը՝ մը ֆէտա էտէրսին . հազիգալծէն , հազի-
գալծէն սանա տէրիմ քի՝ Պէնի սէն իւշ քէրրէ
ինքեար էթմէտիքճէ , խօրոս էօթմէյէճէք տիբ
տէտի :

ՊԱՊ 14

- 1 Գալպինիզ միւզթարիպ օլմասըն . Ալլահա իման
- 2 էտինիզ , պանա տախի իման էտինիզ , Փէտէրիմին
խանէսինտէ չօդ մէսքէնլէր վար տըր . օլմասա ի-
տի , սիզէ տէր իտիմ : Սիզէ եէր հաղըրլամադա
- 3 կիտիյօրըմ , վէ պէն կիտիպ սիզէ եէր հաղըրլա-
տըղըմտա՝ եինէ կէլիպ սիզի քէնտի էանըմա ալը-
րըմ , թա քի պէնիմ օլտըղըմ եէրտէ սիզ տախի
- 4 օլտսընըզ , վէ սիզ նէրէյէ կիտէճէլիսի պիլիրսի-
նիզ , վէ թարիգի տախի պիլիրսինիզ՝ ԿէԿէ :
- 5 Թօվմաս անա՝ Ես Բապպ , սէնին նէրէյէ կիտէ-
ճէլինի պիլմէլիզ , վէ թարիգի պիլմէյէ նաճալ
- 6 մուզթէտիբ օլուրըզ տէտի : Յիսուս անա՝ Թարիգ
վէ հազիգալծ վէ հայալծ պէն իմ . պէն վասըթա
- 7 օլմատըգճա , Փէտէրէ քիմնէ կէլէմէզ , էկէր պէնի
թանըսա իտինիզ , Փէտէրիմի տախի թանըմըզ օ-
լուր իտինիզ . վէ պուշտոն պէօյլէ անր թանըրսը-
նըզ , վէ անը կէօրտիւշիւզ տէտի :
- 8 Փիլիպպոս անա՝ Ես Բապպ , Փէտէրի պիզէ կէօս-
- 9 թէր , վէ պիզէ քիֆայէթ էտէր՝ տէտի : Յիսուս
անա տէտի քի՝ էյ Փիլիպպոս , պուշտա միւստէթ
պէն սիզին իլէ իմ , վէ պէնի թանըմատըն մր
պէնի կէօրմիւշ օլան՝ Փէտէրի կէօրմիւշ օլուր , վէ
սէն նաճալ Պիզէ Փէտէրի կէօսթէր՝ տէյօրսըն :
- 10 Ինանմաճ մը սըն քի՝ պէն Փէտէրտէ իմ , վէ Փէ-

- տէր պէնտէ տիր . պէն սիգէ սէօյլէտիյիմ ռեօղլէրի
քէնտիլիյիմտէն սէօյլէմէյօրրիմ . տմմա պէնտէ թէ-
մէքքիւն էտէն փէտէր քէնտիսի 'ամէլլէրի իշլէյօր .
- 11 Պանա ինտնընըլ քի՝ պէն Փէտէրտէ իմ , Փէտէր
տախի պէնտէ տիր . վէ իլա հէմմն օյ 'ամէլլէր
- 12 իշիւն պանա ինտնընըլ , Հազիգաթմէն , հազիգա-
թմէն սիգէ տէրիմ քի՝ Պանա իմմն էտէն՝ պէնիմ
իճրա էթտիլիյիմ ամէլլէրի քէնտիսի տախի իճրա
էտիպ , տնկէրտէն պէյիլիւնիւ պիլէ իճրա էտէ-
13 ճէք տիր . չիւնքի պէն Փէտէրիմէ կիտիյօրըմ , Վէ
պէնիմ իսմիմլէ հէր նէ տիլէրսէնիպ , աշը իճրա
էտէրիմ , թա քի փէտէր Օղուլտա թա'գիպ օղու-
14 նա , Պէնիմ իսմիմլէ էկէր պիր շէյ տիլէրսէնիպ ,
- 15 պէն իճրա էտէրիմ , Լէկէր պէնի սէվէրսէնիպ , պէ-
16 նիմ էմրլէրիմի հըֆլ էտինիպ , Վէ պէն Փէտէր-
տէն տիլէրիմ , օ տախի իլ էլ էպէտ սէպին իլէ
թէմէքքիւն էթմէք իւզրէ՝ սիգէ տիկէր պիր թէ-
17 սէյի էտիճի , Եւնէ հազիգաթմ Բուհընը վէրէճէք
տիր . պուռու տախի տիւնեա կէօրմէտիյի վէ իմա-
նրմատըրը էճլտէն դապուլ էտէմէպ , տմմա սիգ
աշը թանըրսընըլ , զիրա էանընրգաա թէմէքքիւն
18 էտէր , վէ տէրունինիգտէ օյտճազ տրր , Աիպի եւ-
19 թիմ պրազմամ . սիգէ կէլիրիմ , Պիր ալ միւտ-
տէթ սօկրա տիւնեա պէնի աթթըզ կէօրմէպ . տմ-
մա սիգ պէնի կէօրիւրսիւնիւլ . չիւնքի պէն հա-
յաթտա իմ՝ սիգ տախի հայաթտա օյաճազսընըլ ,
- 20 Օլ կիւնտէ պէն Փէտէրիմտէ , վէ սիգ պէնտէ ,
պէն տախի սիգտէ օյաթըրմը ալիսյաճազսընըլ ,
- 21 Հէր քիմ քի էմրլէրիմ քէնտիսի տէ պուլուհու պ
աշլէրի հըֆլ էտէրսէ , պէնի սէվէն օ տրր . վէ

պէնի սեվէն՝ Փէտերիմ թարաֆընատան սեվիլէճէք տիր . պէն տախի անը սեվիպ քէնտիմի անա իզհար էտէճէյիմ :

- 22 Իսկարիովայը օլմայան Յուզա տնա՝ Կա Բասպ , նա՛սըլ օլուր քի՛ քէնտիկի տիւնետայա իզհար էթ-
- 23 Մէյիպ տէ , պիզէ իզհար էտէճէրօն՝ տէտի : Յիսուս անա ճէվապէն տէտի քի՛ Լկէր պիր քիմսէ պէնի սեվէրսէ , քէլամըմը հըֆղ էսէր . Փէտերիմ տախի անը սեվէճէք տիր , վէ անա կէլիպ եանըն-
- 24 տա թէմէքքիւն էտէճէյիլ : Պէնի սեվմէյէն՝ քէլամըմը հըֆղ էթմէղ , վէ իշիթտիլինիզ քէլամ պէնիմ տէյիլ , անճադ պէնի իրսալ էտէն Փէտէ-
- 25 րին տիր : Եանընըզտա պուլունուր իքէն՝ պու շէյ-
- 26 լէրի սիզէ սէջլէտիմ : Լաքին Թէսէլլի էտիճի , եանի Փէտերին պէնիմ իամիմլէ կէօնտէրէճէյի Բուհ իւլ Գուտս սիզէ հէր շէյի թա՛լիմ էտիպ՝ սիզէ սէջլէտիյիմ ճիւմլէ շէյլէրի իխթար էտէճէք
- 27 տիր : Սիզէ սէլամէթ պրսդըրմ , սիզէ պէնիմ սէլամէթիմի վէրիւրիմ . պէն սիզէ տիւնետնըն վէրտիյի կիպի վէրմէմ . գալպինիզ խավֆ ու իզթիրուպտա
- 28 օլմասըն , Պէն սիզէ խիթապէն՝ Կիտերիմ վէ սիզէ կէլիրիմ՝ տէտիյիմ սէօղիւ իշիթտիլինիզ . էկէր պէնի սեվսէ իսինիզ՝ Փէտէրէ կիտիյօրմ՝ [տէտիյիմ] իշիւն մէսըուր օլուր իտինիզ . զիրա Փէտերիմ պէն-
- 29 տէն պէջիւք տիր : Վէ վազը՝ օլտըզը գէման ինանասընըզ տէյիւ , վուգու՝ պուլմագտան էվվէլ
- 30 սիզէ շիմաի սէջլէտիմ : Արթըզ սիզին իլէ չօդ սէջլէշմէմ . զիրա պու տիւնետնըն՝ րէ՛խի կէլիյօր ,
- 31 վէ պէնտէ անըն հիշ պիր շէյի ևօդ տըր . Անճադ Փէտերի սեվտիյիմի , վէ Փէտերին պտնա էմը էթ-

տիյի կիպի իճրա Էթ տիյիմի տիւնեա աշխարհ :
Գալգընը, պաւստոսն կիտէլիմ :

ՊԱՊ 15

- 1 Պէն հագիգի տամա իմ, վէ ֆէտէրիմ պաղպառ
- 2 տըր : Պէնտէ մէյվէ վէրմէյէն հէր չըպուղը գալ-
- 3 վէ վէրմէսի իչիւն փաքլէր : Աիգէ սեզլէտիյիմ
- 4 սեօղլէ սիլ հալա փաք սընըզ : Պէնտէ գալընըզ ,
- պէն տախի սիզտէ Գ-Լ-ՅԵԴ : չըպուգ տամաա գալ-
- մատըգճու , քէնտիլիյիտէն մէյվէ վէրմէզ , քէ-
- զալիք սիլ տախի Էկէր պէնտէ գալմազսանըզ՝ Դէ-
- 5 Վէ Վէրմէլիւն : Պէն տամա իմ, սիլ չըպուգլտր
- սընըզ : հէր քիւմ պէնտէ գալըրաա , պէն տախի
- անտէ գալըրաամ , Ե չօգ մէյվէ վէրիւր , զիրա պէն-
- 6 սիլ պիր շէյ Էափամազսընըզ : Էկէր պիր քիմնէ
- պէնտէ գալմազսա , չըպուգ կիպի տըշարը աթը-
- 7 թարլար , վէ Էանար : Էկէր պէնտէ գալըրաանըզ ,
- վէ սեօղլէրիմ սիլտէ դալըրաա , իսթէտիյինիգի տի-
- 8 լէյէճէքսինիլ , վէ սիգլէ օլաճագ տըր : Փէտէրիմ
- պուռնուլէ , Էաւնի սիգին չօգ մէյվէ վէրմէնիլլէ ,
- թա'գիլ օլուռուր , պեզլէճէ պանա շապիրտլէր
- օլաճագսընըզ :
- 9 Փէտէր պէնի սեվտիյի կիպի , պէն տախի սիգի
- 10 սեվտիմ : պէնիմ մուհապպէթիմտէ գալընըզ : Պէն
- Փէտէրիմին Էմըլէրինի հըֆզ Էտիպ՝ տնըն մուհապ-
- պէթինտէ գալտըղըմ միսիլիւ , սիլ տախի Էմըլէ-
- րիմի հըֆզ Էթտիյինիլ թազտիրաա , մուհապպէ-
- 11 թիմտէ գալաճագսընըզ , Պէնիմ մէսէրրէթիմ Էիլ-

- տէ գալժասը վէ սիգին մէտէրբէթինիզ միւքէմմէլ
 12 օլմասը իշիւն , պու շէյլէրի սիզէ սէզյլէտիմ , Պէ-
 նիմ էմիիմ պու. արը քի՝ պէն սիզի սէվտիյիմ մի-
 13 սիյիւ պիրի պիրինիզի սէվէսինիզ , Պիր տաւմին
 քէնտի տօսթյարընըն Էյլընա ճանընը ֆէտաւ Էթ-
 մէսինտէն զիյատէ պիր քիմսէտէ մուհոպպէթ եոգ
 14 տըր , Էյկէր սիզէ էմի էթտիյիմ՝ շէյլէրին ճիւմլէ-
 սինի իճրա էտէրսէնիզ , տօսթյարըմ օլուրսընը ,
 15 Արթըզ սիզէ գուլ թէամիյէ Էթմէմ , զիրա գուլ
 էֆէնտիսինին նէ էթտիյինի պիյմէզ . տմնա սիզէ
 տօսթ թէամիյէ Էթտիմ , զիրա Փէտէրիմտէն իշիթ-
 տիյիմ շէյլէրին ճիւմլէսինի սիզէ պիյտիրտիմ ,
 16 Սիզ պէնի ինթիխապ էթմէտինիզ , առնազ պէն
 սիզի ինթիխապ էթտիմ , վէ կիտիպ մէյվէ հուսու-
 լէ կէթիրմէնիզ վէ մէյվէնիզ պազի գալմասը ի-
 շիւն սիզի թաւին Էթտիմ . թա քի պէնիմ իս-
 միմլէ Փէտէրտէն հէր նէ տիլէյէճէք օլուրսանըզ
 17 սիզէ վէրէ , Սիզէ՝ պիրի պիրինիզի սէվէսինիզ՝ տէ-
 յիւ պու շէյլէրի էմր Էտէրիմ ,
 18 Էյկէր տիւննա սիզէ պուզզ էտէրսէ , սիզաէն Էվ-
 19 վէլ պանա պուզզ էթտիյինի պիյմիշ օլուրը , Էյ-
 կէր տիւննատան օլտա իտինիզ , տիւննա քէնտի-
 նին օլտնը սէվէր իտի . Լաքին սիզ տիւննատան
 օլմոյրպ՝ առնազ պէն սիզի տիւննատան ինթիխապ
 էթտիյիմ էճտէն տիւննա սիզէ պուզզ էտէր ,
 20 Սիզէ՝ Գուլ էֆէնտիսինտէն պէզյիւք տէյիլ տիր՝
 տէտիյիմ քէլամը տէր խաթըր էտինիզ . պոնա
 թէ՛ատտի էթտիլէրի թադտիրտէ , սիզէ տաթի
 թէ՛ատտի էտէրլէր . պէնիմ քէլամըմը հըֆզ Էթ-
 տիլէր իսէ , սիզին քէլամընըզը տաթի հըֆզ էտէր-

- 21 լէր : Լաքին պո շէյլէրին ճիւմլէսինի , պէնի իր-
սալ էտէնի պիլմէսիրլէրինտէն , սիղէ պէնիմ իս-
22 միմ իչիւն էտէ ճէքլէր : Իչէր պէն կէլիպ անլէրէ
սէջլէմէմիշ օլտա իսիմ , կիւնասլարը օլմապ իսի-
տմմա շիմտի կիւնասլարը իչիւն պէհանկլէրի եոգ
23 տըր : Պանա պուզզ էտէն՝ Փէտէրիմէ տտիսի պուզզ
24 էտէր : Իչէր արապուրլնտա պաշզա պիր քիմսէնին
իճրա էթմէտիյի 'ամէլլէրի էթմիշ օլմտա իսիմ ,
կիւնասլարը օլմապ իսի . յաքին շիմտի հէմ կէօր-
տիւլէր հէմ տտիսի պանա վէ Փէտէրիմէ պուզզ
25 էթտիլէր : Ամմա շէրի'աթլարընտա՝ Պանա պիլա
սէպէպ պուզզ էթտիլէր՝ տէյիւ եապրլմըշ օլտն
26 քէլլամ իթմոմ օլունմապ իչիւն ղէպլէ օլտն : Տա-
գաթի Փէտէր թարաֆընտան պէնիմ իրսապ էտէ-
ճէյիմ Թէսէլլի էտիճի , եա՞նի Փէտէրտէն խու-
րուճ էտէն հաղիգաթ Րուհու կէլտիյի զէման ,
27 պէնիմ հազզըմտա օ շէհատէթ էտէճէր տիր , Վէ
սիգ տտիսի շէհատէթ էտէրսիւիզ , զիրա իպթիտա-
տէն պերու պէնիմ իլէ պէրապէր սինիզ :

ՊԱՊ 16

- 1 Պու շէյլէրի սիղէ սէջլէտիմ , քի սիւրչմէյէտիւիզ ,
2 Սիպի ճէմա'աթմտան իխրաճ էտէճէքլէր . պէլի ,
սիպի հէր գաթլ էտէն քիմսէ՝ Ալլահա 'իպատէթ
'արզ էտիյօրըմ՝ զանն էտէճէյի վաղըթ կէլիր :
3 Վէ պու շէյլէրի Փէտէրի վէ պէնի թանըմատըզ-
4 լարը իչիւն էտէճէքլէր : Լաքին վազթըր կէլտիյին-
տէ , պէնիմ անլէրի սիղէ սէջլէտիյիմի Թէզէք-
քիւր էթմէնիզ իչիւն պու շէյլէրի սիղէ սէջլէ-
տիմ . ամմա սիղին իլէ պէրապէր պուլունտըզըմ

- իշիւն պուշլարը սիզէ խալթիտատէն սեղլէմէտիմ :
- 5 Պագաթ շիմտի պէնի իրսալ էտէնէ կիտիյօրըմ .
վէ սիզտէն հիշ պիրի պոմա : Նւօրէյէ կիտիյօրսըն :
- 6 տէյիւ սիւ՛ալ էթմէզ : Պագաթ պու շէյլէրի սիզէ
սեղլէտիյիմ իշիւն դալպինիզի քէտեր տօլտուրմըշ
- 7 տրր : Լաքին պէն սիզէ հագգը սեղլէյօրըմ . պէ-
նիմ կիթմէմ սիզէ խայրյը տրր . զիրա պէն կիթ-
մէզսմ՝ սիզէ Թէսէլլի էտիճի կէլմէզ , տմա կիթ-
- 8 աիյիմ հալտէ , տնը սիզէ կէօնտէրիւմ : Վէ օ
կէլաիյինտէ , տիւնեայր կիւնտ՝ վէ սալտ՝ վէ
հիւքմ՝ խուսուսլարընտա իլլամ էտէճէք տիր :
- 9 կիւնտ՝ խուսուսընտա էլլա՛մ էտէճէ՛ք տէր , չիւնքի
10 պոմա խմոն էթմէզլէր . Վէ սալտ՝ խուսուսընտա
էլլա՛մ էտէճէ՛ք տէր , զիրա Փէտէրիմէ կիտիյօրըմ ,
- 11 վէ պէնի արթըզ կէօրմէզսինիզ . Վէ հիւքմ խու-
սուսընտա էլլա՛մ էտէճէ՛ք տէր , չիւնքի պու տիւն-
- 12 ետնըն րէ՛խի մոհքիւմ օլմոշ տրր : Սիզէ սեղ-
լէյէճէյիմ տահա չօզ շէյլէր վար , լտրին շիմտի
- 13 Թէհամմիւլ էտէմէզսինիզ . Ամա օլ հագիգաթ
Բուհու կէլաիյի գէմոն , սիզի ճիւմլէ հագիգաթա
իրշատ էտէճէք տիր , զիրա քէնտիլլիյինտէն սեղ-
լէմէյիպ՝ իշիթ տիյի շէյլէրին ճիւմլէսինի սեղլէյէ-
ճէք , վէ վուզու՝ պուլաճագ շէյլէրի սիզէ խապեր
- 14 վէրէճէք տիր : Օ պէնի լմա՛զիզ էտէճէք , չիւնքի
պէնիմքինտէն ալլպ՝ սիզէ խապեր վէրէճէք տիր :
- 15 Փէտէրին հէր նէսի վար իսէ՛ պէնիմ տիր . պու
սէպէպտէն՝ Պէնիմքինտէն ալլպ սիզէ խապեր :
- 16 վէրէճէք տիր՝ տէտիմ , Պիր ազ միւտտէթ
սօկրա պէնի կէօրմէզսինիզ , վէ եինէ պիր ազ
միւտտէթ սօկրա պէնի կէօրէճէքսինիզ , զիրա պէն

Փետերէ կ'իտիյօրքմ' :

- 17 Պուշուռն իւզէրինէ շապիրայէրինտէն Վ՝ ՇԷՄԷ
պիրի պիրինէ՝ Պու պիզէ՝ Պիր ազ միւտտէթ սօն-
րա պէնի կէօրմէզսինիզ , վէ երինէ պիր ազ միւտ-
տէթ սօնրա պէնի կէօրէճէքսինիզ , վէ՝ Ջիրա պէն
Փետերէ կ'իտիյօրքմ' տէտիյի նէ աիր տէտիլէր :
- 18 'Աճէպա պու՝ Պիր ազ միւտտէթ՝ տէտիյի նէ՝ օ-
- 19 լա . նէ սէջլէտիյինի ալլամայօրք տէտիլէր : Վէ
Յիսուս քէնտիսինէ սիւ՝ալ էթ մէք իսթէտիլէրինի
պիլմէլէ , աւլէրէ տէտի քի՝ Պէնիմ՝ պիր ազ
միւտտէթ սօնրա պէնի կէօրմէզսինիզ , վէ երինէ
պիր ազ միւտտէթ սօնրա պէնի կէօրէճէքսինիզ
տէտիյիմ՝ Հազգընտա՝ մը պիրի պիրինիզէ սիւ՝ալ
- 20 էտիյօրքըրզ , Հազիգաթէն , Հազիգաթէն սիզէ
տէրիմ՝ քի՝ Ոիզ ազլայըպ Ֆիզան էտէճէքսինիզ ,
ամմա տիւնեա մէսրուր ոլաճագ արը , սիզ մոհ-
զուն ոլաճագօրքըրզ , լաքին հիւզնիւնիւզ մէսեր-
- 21 րէթէ տէօնէճէք տիր : Պիր դարը տօղուրաճայը
զէման մահզուն ոլուր , գիրա վազթը կէլմիշ տիր ,
լաքին շօճուզը տօղուրտրըր զէման , տիւնեայտ
տտէմ՝ տօղալըր իշիւն , արթըզ մէսերրէթտէն
- 22 տէրտինի իսթըրնա կէթ իրմէզ , Ֆիլ վազը՝ սիզ
տախի շիմտի մահզուն սընըզ , լաքին սիզի թէք-
րար կէօրէճէլիմ՝ , վէ գալպինիզ մէսրուր ոլաճագ ,
վէ մէսերրէթինիզի սիզտէն քիմաէ րէՖ՝ էտէմէզ :
- 23 Վէ ոյ կիւնտէ պէնտէն հիշ պիր շէյ տիլէմէյէ-
ճէքսինիզ , Հազիգաթէն , Հազիգաթէն սիզէ տէ-
րիմ՝ քի՝ Պէնիմ՝ իսթիմէ Փետերտէն հէր նէ թա-
լէպ էտէճէք ոլուր իսէնիզ , սիզէ վէրէճէք տիր :
- 24 Շիմտիյէտէք պէնիմ՝ իսթիմէ պիր շէյ թալէպ էթ-

- մէտինիզ . թալէպ էյլէյինիզ , ալաճադսընըզ , քի
 25 մէսէրրէթինիզ միւքէմմէլ օլա : Պու շէյլէրի սիզէ
 թէմնիլէրլէ սէօյլէտիմ . լաքին սիզէ ալթըզ թէմ-
 սիլլէրլէ սէզյլէմէյիպ՝ առճադ Փէտէր հազգքնտա
 սիզէ աշիքեարէ խապէր վէրէճէյիմ վազըթ կէ-
 26 լիյօր : Ոլ կիւնտէ պէնիմ խամմէլէ թալէպ էտէ-
 ճէքսինիզ . վէ սիզէ՝ Փէտէրէ սիզին իչիւն րէճա .
 27 էտէճէյիմ՝ տէմէմ . Զիրա պէնի սէվիպ Ալլահտան
 խուրուճ էթտիյիմէ ինանտրզընըզ իչիւն , Փէտէր
 28 քէնաիսի սիզի սէվէր : Փէտէրաէն խուրուճ էտիպ
 տիւնեայա կէյտիմ , եինէ տիւնեսոյր թէրքլէ Փէ-
 տէրէ կիտիյօրըմ :
 29 Շակիրտլէրի առա՝ իշթէ շիմտի աշիքեարէ սէզյ-
 30 լէյօրսըն , վէ հիւ թէմնիլ սէզյլէմէյօրսըն : Շիմտի
 պիզ՝ հէր պիր շէյի պիլտիլիկի , վէ պիր քիմսէնին
 սանա սիւ՝ալ էթմէսինէ մըւշթաճ օլմատրզընը ադ-
 լատըզ . պու սէպէպէ մէպնի Ալլահտան խուրուճ
 31 էթտիյիկէ ինանըյօրըզ՝ տէտիլէր : Յիսուս տնլէրէ
 ճէվապէն Խեթի Է՝ Շիմտի ինանըյօր մը սընըզ :
 32 իշթէ հէր պիրինիզ քէնաի մահայինէ տաղըյա-
 րազ , պէնի եալընըզ պրադաճաղընըզ վազըթ կէ-
 լիյօր , վէ հաթթա կէլմիշ տիր . Քադտթ եալը-
 նըզ տէյիլ իմ , զիրա Փէտէր պէնիմ իլէ պէրա-
 33 պէր տիր : Պէնտէ սէլամէթինիզ օլտուն տէյիւ
 պու շէյլէրի սիզէ սէզյլէտիմ . տիւնեստա մուզա-
 յադանըզ օլաճադ , լաքին ճէսարէթլէնինիզ , պէն
 տիւնեայա զալիպ օլտրմ :

ՊԱՊ 47

4 **Յ**իսուս պու շէյլէրի սէզյլէտի վէ սէնոյա տօղրու

- 1 Կողմը Ետերէք տեաի քի՛ Եյ Փէտեր , սա՛ւթ
 կէլմիշ աիր . Օղլընը թա՛ղիլ էյլէ , թա քի Օղլըն
 2 տախի սէնի թա՛ղիլ էյլէյէ : Նիթէքիմ ա՛նա ճիւմ-
 լէ պէշէր իւզերինէ հիւքիւմէթ վէրտին , թա քի
 ա՛նա վերտիլին ճիւմլէ քիմսէլէրէ Էպէտի հոյաթ
 3 վէրէ , Վէ Էպէտի հոյաթ սէն Ետընըզ հագգ
 Այլահը վէ իրսուլ էյլէտիլին Յիսուս Քրիստոսը
 4 պիլմէր աիր : Պէն սէնի Եէր իւզերինաէ թա՛ղիլ
 էյլէտիմ . իճրա էթմէք իչիւն պա՛նա վերտիլին իչի
 5 թէմա՛մ էյլէտիմ • Վէ շիմտի , էյ Փէտեր , տիւն-
 Եա մէվճուտ օյմապսան Էվվէլ սէնին Նէզտիլտէ
 մայք օլտըղը՝ ՚իզէթլէ սէն պէնի Նէզտիլտէ
 6 թա՛ղիլ էյլէ : Սէնին իսմինի տիւնեատան պա՛նա
 վերտիլին ատէմլէրէ պէյան էյլէտիմ . ա՛նլեր սէ-
 նին իտիլէր , ա՛նլերի պա՛նա վէրտին , վէ սէնին
 7 քէլամընը հըֆը էյլէտիլէր : Պա՛նա վերտիլին շէյ-
 լերին ճիւմլէտիլին սէնին թարաֆընսան օլտըղընը
 8 շիմտի պիլտիլէր : Զիրա պա՛նա վերտիլին քէլամ-
 լտըրը ա՛նլերէ վէրտիմ , ա՛նլեր տախի դապուլ Էտէ-
 րէք , սէնտէն խուրուճ էթտիլիմի աա՛հհէն պիլպ
 9 պէնի սէն իրսուլ էթտիլինէ ինսիտըլտը • Պէն ա՛ն-
 լէր իչիւն րէճա Էտէրիմ . տիւնեա իչիւն տէյիլ ,
 ա՛նճագ պա՛նա վերտիլին քիմսէլէր իչիւն րէճա Է-
 10 տէրիմ , պիրա ա՛նլեր սէնին տիլլէր : Վէ պէնիմքի-
 լերին քէտաֆֆէտի սէնին , վէ սէնիմքիլէրին քէտաֆ-
 ֆէտի պէնիմ տիր , պէն տախի ա՛նլէրտէ թա՛ղիլ
 11 օլտնաըմ : Վէ արթըզ տիւնեատա տէյիլ իմ , վէ
 պուշլար տիւնեատա օլուպ՝ պէն տախի ա՛նա կէ-
 լիյօրըմ . էյ Գուտտուս Փէտեր , պա՛նա վերտիլին
 քիմսէլէրի սէնին իսմինլէ հըֆը էյլէ , թա քի պի-

- 12 զիմ կիպի պիր օլալար : Տիւնեատա անլեր իլէ պերապեր պուլոււնտըգճա , անլերի սէնին իսմինլէ հըֆզ էտէր իտիմ . պաճնա վերտիյին քիմսէլերի հըֆզ էյլէտիմ . վէ անլերտէն , իպն ի հէլաքատան մատա , հիչ պիրի հէլաք օլմատը , թա քի քի-
- 13 թապ իթմամ օլոււնա : Ամմա շիմտի սանա կէլիյօ-
րըմ , վէ պու շէյլերի տիւնեատա սէոյլերիմ , քի պէնիմ մէսէրրէթիմի քէնտիլերինտէ միւքէմմէլ
- 14 պուլալար : Պէն անլերէ սէնին քէլամընը վերտիմ , վէ պէն տիւնեատան օլմատըղըմ միտիլիւ անլեր տախի տիւնեատան օլմատըղլարընտան , տիւնեա-
- 15 անլերէ պուղզ էթտի : Անլերի տիւնեատան գուլ-
տըրմուկը տէյիլ , անճագ անլերի շէրիրտէն հըֆզ
- 16 էթմէնի րէճա էտէրիմ : Պէն տիւնեատան օլմատը-
ղըմ միտիլիւ անլեր տախի տիւնեատան տէյիլ
- 17 տիրլեր : Անլերի հագիգաթընլէ թագտիս էյլէ . սէ-
- 18 նին քէլամըն հագիգաթ տըր : Սէն պէնի տիւն-
եայա իրսալ էթտիյին կիպի , պէն տախի անլերի
- 19 տիւնեայա իրսալ էթտիմ : Վէ պէն քէնտիմի սու-
լէր իչիւն թագտիս էտէրիմ , քի անլեր տախի հա-
- 20 գիգաթ վատըթաալլէ թագտիս օլոււնալար : Վէ
եալընըզ անլեր իչիւն տէյիլ , անճագ անլերին քէ-
լամըլլէ պանա իման էտէճէք օլանլար իչիւն տախի
- 21 րէճա էտէրիմ , Քի ճիւմլէսի պիր օլալար . սէն ,
էյ ֆէտէր , պէնտէ վէ պէն սէնտէ օլտըղըմ մի-
տիլիւ , անլեր տախի պիզտէ պիր օլալար . թա քի
պէնի սէն իրսալ էյլէտիյինէ տիւնեա ինտնա :
- 22 Պաճնա վերտիյին իգգէթի անլերէ վերտիմ , քի պի-
ղիմ պիր օլտըղըմըզ կիպի անլեր տախի պիր օլա-
- 23 լար : Պէն անլերտէ վէ սէն պէնտէ , քի պիր օլ-

- մագլըգտա քեամիլ օլալար, վէ պէնի սէն իրաւ
էթաիլինի, վէ պէնի սէվաիլին միսիլլիւ անլէրի
24 տաիսի սէվաիլինի տիւնիտ անլալա: Էյ Փէտէր,
պանա վէրաիլին քիմսէլէրին տաիսի՝ պուլունտըղմ
եէրտէ պէնիմ իլէ պէրապէր պիմալարընը իսթէ-
րիմ, թա քի պանա վէրաիլին ճէլալիմի միւշա-
հէտէ էտէլէր. գիրա պէնի տիւնսանըն թէ՛ սիսին-
25 տէն էվվէլ սէվաիլին: Էյ Վատիլ Փէտէր, տիւնսա
սէնի թունըմաար, ամմա պէն սէնի թունըտըմ,
պունլար տաիսի պէնի սէն իրաւ Լթալլինի ան-
26 լատըլար: Վէ սէնին իսմինի անլէրէ հէմ պիլտիր-
տիմ, հէմ աէ պիլտիրէճէյիմ. թա քի պանա օ-
լան մուհտպպէթիկ անլէրտէ օլա, պէն տաիսի
անլէրտէ օլալըմ:

ՊԱՊ 48

- 1 Յիսուս պու շէյլէրի սէօյլէտիքտէն սօկրա, շա-
կիրալէրի իլէ պէրապէր Կեդրոն տէրէսինին էօթէ
թարաֆընա շրգըպ՝ օրատա պիր պողշէ պուլուն-
մաղլէ, շակիրալէրի իլէ պէրապէր իլինէ կիրտի:
2 Վէ անը էլէ վէրէն Յուդա տաիսի օլ մահալի պի-
լիր խտի, գիրա Յիսուս շակիրալէրի իլէ պէրապ
օրատա շօգ տէֆա թէճէմիս: Էթմիլ խտի:
3 Իմտի Յուդա պիր պէօլիւյ՝ 'ռռէր վէ պաշ քեա-
հինլէր իլէ ֆէրիսիլէր թարաֆընտան մէմուրլար
ալըպ՝ ֆէնէրլէր վէ մէշալէլէր վէ սիւահլար իլէ
4 'օրալա կէլտի: Վէ Յիսուս քէնտի հագգընտա վու-
գու՝ պուլաճագ շէյլէրին ճիւմլէսինի պիլմէքլէ:
5 Ղըզըպ անլէրէ՝ Բիմի՞ արայօրաընըլ տէտի: Անլէր
տաիսի անա՝ Կաղարէթի Յիսուսը՝ տէյիւ ճէվապ
վէրմէքլէ, Յիսուս անլէրէ՝ Պէն իմ՝ տէտի. վէ

- անը ելէ վերէն Յուդա տախի անկեր իլէ պերապեր
 6 առուուլօր իտի : Վէ անկերէ՝ Պէն իմ՝ տէտիյի
 անտէ , անկեր կերի չէքիկպ եերէ տիւշտիւլէր :
 7 Իմտի անկերէ՝ Բիմի՝ արայօրաընը՝ տէյիւ թէքրար
 սիւալ էյլէտիյիտէ , անկեր՝ Նազարէթի Յիսու-
 8 օր տէտիլէր : Յիսուս ճէվապէն՝ Սիզէ , Պէն իմ՝
 տէտիմ . իմտի էկեր պէնի արայօր իսէնիզ , պուն-
 9 լարը սայը վերինիզ կիթսինլէր՝ տէտի . թա քի՝
 Պանա վերտիյին քիմսէլէրտէն Տիւ պիրնի զայ՝
 էթմէտիմ , տէյիւ սէօյլէտիյի քէլամ իթմամ օ-
 10 լունա : Օլ վազըթ Սիմոն Պետրոսըն պիր գըլըճը
 օլմաղլէ , անը չէքիպ քեաճին ի ա՛զամըն պէնտէ-
 սինէ վուրարագ , սաղ դուլաղընը քէսիպ տիւշիւր-
 տիւ . օլ պէնտէնին իամի տախի Մաղքոս իտի :
 11 Վէ Յիսուս , Պետրոսա՝ Դըլըճըկը գընընա գ . Փէ-
 տերին պանա վերտիյի քեստէյի ի չմէյէճէք մի
 իմ՝ տէտի :
 12 Օլ վազըթ պէօլիւք իլէ պին պաշը վէ ԵէՏու-
 տիլէրին Մէ՛մուրլարը Յիսուսը թուփուպ՝ պաղլա-
 13 տըլար : Վէ անը էվվէլա Աննայա կէօթիւրտիւլէր ,
 զիրա մերգում օ սէնէտէ քեաճին ի ա՛զամ՝ օլան
 14 Կայիափանըն գայն փէտերի իտի : Պաւ Կայիափա
 տախի՝ Գազմ իչիւն պիր ատէմին Տէլաք օլմասը
 իսյրը տըր՝ տէյիւ ԵէՏուտիլէրէ նտաիճաթ վէր-
 15 միշ օլան քիմսէ իտի : Վէ Սիմոն Պետրոս իլէ տի-
 կեր պիր շակիրտ Յիսուսըն արտը սըրա կիտիյօր-
 լար իտի . վէ օլ շակիրտ քեաճին ի ա՛զամըն պի-
 տիյի օլուպ՝ Յիսուս իլէ պերապեր քեաճին ի ա՛-
 16 զամըն Տալլուսընա կիրտի : Լաքին Պետրոս գապու-
 եանընտա տըշարբտա տուրմաղլէ , քեաճին ի ա՛-

- զամբն պիլտիյի օլան տիկեր շակիրտ չըգըպ՝ գա-
 փուճըյա սեօյլէյերէք : Պետրոսը իշէրիյէ ալար :
- 17 Վէ գափուճը զըզ Պետրոսա՝ Սէն տախի պու ա-
 տէմին շակիրտլէրինտէն տէյի՛լ մի սին՝ տէտիքտէ :
- 18 օ տախի՝ Տէյիլ իմ՝ տէտի : Վէ հապա սօղուգ օլ-
 տըղընտան՝ խըամէթքէտըլար իլէ մէ՛մուրլար ս-
 թէշ հագմըշ օլմուղլէ՝ տուրուպ ըսընըյօրլար իտի-
 Պետրոս տախի անլէր իլէ պէրապէք տուրուպ ըսը-
- 19 նըյօր իտի : Վէ քեահին ի ա՛ղամ՝ Յիսուսա շա-
 կիրտլէրի իլէ թա՛լիմինէ տա՛իր սիւ՛ալ էթմէքլէ :
- 20 Յիսուս անա ճէվապլէն՝ Պէն տիւնտայա ՝ալէնէն
 սէօյլէտիմ՝ պէն տա՛լիմա սինաղօզտա վէ Եէհու-
 տիլէրին հէր թարափատն ճէմ՝ օլտըզլարը հէյ-
 քէլտէ թա՛լիմ էտիպ՝ Կիդիտէ հիշ պիր շէյ սէզյ-
- 21 լէմէտիմ՝ Նի՛ջիւն պանա սիւ՛ալ էտիյօրաըն : Ի-
 շիթմիշ օլանդարտան՝ քէնտիլէրինէ նէ սէօյլէտի-
 յիմի սիւ՛ալ էյլէ : Իշմէ անլէր պէնիմ սէօյլէտի-
- 22 յիմ շէյլէրի պիլիլլէր՝ տէտի : Վէ պու շէյլէրի
 սէօյլէտիյինտէ : օրտաա տուրան մէ՛մուրլարտան
 պիրի Յիսուսա պիր սիլլէ վուրուպ՝ Քեահին ի ա՛-
- 23 զամա պէօյլէ՞ մի ճէվապ վէրիքսին՝ տէտի : Յիսուս
 անա ճէվապէն՝ Լկէր սէօյլէտիյիմ Ֆէնա իսէ :
 Ֆէնալըղընա շէհատէթ էյլէ : տմնա էկէր էյի ի-
- 24 սէ : պանա Նի՛ջիւն վուրույօրաըն՝ տէտի : Վէ Ան-
 նա անը պաղը օլտրագ : քեահին ի ա՛ղամ՝ Կալի-
- 25 ափայա կէօտէրմիշ իտի Վէ Սիմոն Պետրոս տու-
 րուպ ըսընմագտա իրէն : անա՝ Սէն տէ անըն շա-
 կիրտլէրինտէն տէյի՛լ մի սին՝ տէտիլէր : օ տախի՝
- 26 Տէյիլ իմ՝ տէյիւ ինքեար էթտի : Քեահին ի ա՛-
 զամբն պէնտէլէրինտէն օլուպ՝ Պետրոսըն տախի

- գուլաղընը քետտիյի քիմնէնին ագրապարնտան
պիրի՝ Պէն սէնի պաղչէտէ անըն իլէ պերապէր
27 կեօրմէտիմ՝ մի՝ տէտի։ Պուռնուռն իւզէրինէ Պետրոս
եինէ ինքեար էթտի։ վէ տէր՝ ագապ խօրօս էօթ տիւ։
- 28 Օլ վազրթ Յիսուսը կայիափանըն ետնընտան
հիւքիւմէթ գօնաղընա կէօթիւրտիւլէր։ վէ վա-
գըթ սապահ իտի։ վէ անլէր նափաք օլմամուլարը
վէ պատերի եկմէլէրի իլիւն հիւքիւմէթ գօնաղընա
- 29) կիրմէտիլէր։ Պուռնա պինա՛էն, Պիղատոս անլէրին
ետնընա յրդւպ՝ Պու. ստէմին՝ ալէյ՛հնտէ յէ՞ շի-
- 30 քեայէթինիզ վար՝ տէտի։ Անլէր սափի անա ճէ-
վապէն՝ Լիկէր պու քիմնէ միւճրիմ՝ օլմնաս իտի։
- 31 անը սանա թէսլիմ էթմէզ իտիք՝ տէտիլէր։ Օլ
վազըթ Պիղատոս անլէրէ՝ Անը սիզ սլւպ, քէնտի
շէրի՛աթընըզ տէօրէ հիւքմ՝ էտինիլ՝ տէտի։ Լա-
քին Լէհուտիլէր անա՝ Քիմնէյի գաթմէ Էթմէմիլէ
- 32 բուխսոթ եօգ արր՝ տէտիլէր։ Թա քի Յիսուսըն
նէ տիւրլիւ էօլիւմլէ վէֆաթ էտէճէյինի իմա էթմ-
մէք իւզրէ սէօյլէտիյի քէլամ՝ իթմամ օլուռա։
- 33 Վէ Պիղատոս թէքրար հիւքիւմէթ գօնաղընա կիր-
տի։ վէ Յիսուսը շաղըրւպ անա՝ Եհհուտիլէրին մէ-
- 34 լիյի սէ՞ն մի սին՝ տէտի։ Յիսուս անա ճէվապէն՝
Պուռնու սէն քէնտիլիլիկտէ՞ն մի սէօյլէյօրսըն, եօգ-
սա պէնիմ հազգըմնա սանա պաշգալարը՝ մը սէօյ-
- 35 լէտի՝ տէտի։ Պիղատոս ճէվապէն՝ Պէն Եհհուտի
մի իմ. սէնի քէնտի միլլէթին վէ պաշ քեահինլէր
պանա թէսլիմ էթտիլէր։ յէ՞ եափառն՝ տէտի։
- 36 Յիսուս ճէվապէն՝ Պէնիմ մէլէքիւթիւմ՝ պու տիւն-
եատան տէյիլ տիր։ Էկէր պէնիմ մէլէքիւթիւմ
պու տիւնեատան օլսա իտի։ պէնիմ՝ խըտմէթ ճի-

- լէրիմ միւճահէտէ ետերլէր իտի . քի Եհնուտի-
լէրէ թէսլիմ օլուհմայայըմ . ամմա շիմտի պէնիմ
37 մէլէքիւթիւմ պուրատտն տէյիլ տիր՝ տէտի . Օլ
վազըթ Պիղատոս անա՝ Էյլէ իսէ պիր մէլիք մի
սին՝ տէտի . Յիսուս ճէվապէն՝ Սէօյլէտիյին կիպի
տիր , շիւնքի պէն մէլիք իմ՝ պէն պուհուհն իշիւն ,
եա՛նի հագիգաթա շէհատէթ էթմէք իշիւն տօղ-
տում , վէ պուհուհն իշիւն սիւնեպյա կէլտիմ . հա-
գիգաթատն օլուն հէր քիմսէ պէնիմ սէօղիւմիւ
38 տիկլէր՝ տէտի . Պիղատոս անա՝ Հագիգաթ Նէ՝
տիր՝ տէտի . վէ պուհու սէօյլէտիլքտէն սօկրա երինէ
Եհնուտիլէրին եանընա չըգըպ , տնլէրէ՝ Պէն անտէ
39 հիչ պիր ճիւրմ պուլմայորըմ . Ամմա պասեքսէ
սիգին իշիւն պիր քիմսէ սալը վէրմէքլիյիմ սիգսէ
'ատէթ տիր . իմտի սիգէ Եհնուտիլէրին մէլիյինի
40 սալը վէրմէմի իսթէ՞ր մի սինիզ՝ տէտի . Օլ վա-
զըթ երինէ ճիւմլէսի պաղըրըպ՝ Պաւու տէյիլ , ան-
ճագ Բարաբբայլ տէտիլէր . Բարաբբա իսէ պիր
հարամի իտի .

ՊԱՊ 19

- 1 **Օ** գէման Պիղատոս Յիսուսը տլըպ՝ դամիլլէ տէգյ-
2 տիւ . Ապերլէր տախի տիքէնլէրտէն պիր թաճ
էօրիւպ՝ անըն պաշընա գօտըլար , վէ անա էրղէ-
3 վանի պիր լիպաս կիյտիրիոյ . Սէլամ սանա , էյ
Եհնուտիլէրին մէլիյի՝ տէյէրէք , տնա սիլլէ վու-
4 բուրլար իտի . Պիղատոս թէքրար տըշարը չըգըպ
տնլէրէ՝ Իշթէ անտէ պիր ճիւրմ պուլմատըղըմի
պիլմէնիզ իշիւն անը սիգէ տըշարըլյա չըգարըյօ-
5 ըըմ՝ տէտի . Օլ վազըթ Յիսուս տիքէն թաճը վէ
էրղէվանի լիպասը կիյմիչ օլարապ տըշարըլյա չըգ-

- տրգտոս , Պէղատոս անկերէ՝ իշխե օյ ատէմ տէտիս
- 6 Պաշ քեա՛հնկէր իլէ մէ՛մուրլար տտիսի անը կէօր-
տիւքէրինտէ՝ Ոտլպ էյլէ , սալպ էյլէ՝ տէյիւ պաղը-
րըրլար իտիս Պիղատոս անկերէ՝ Անր օիզ ալըպ սալպ
էյլէյինիպ , գիրա պէն անտէ ճիւրմ պուլմայօրըմ՝
- 7 տէտիս , կէհուտիլէր անա ճէվտպէն՝ Պիգիմ շէրի-
տիթըմըզ վար , վէ շէրիտիթըմըզ մուճէպինճէ
գաթի զաճիպ տիր , գիրա քէնտիսինի իպն Ուլլա՛հ
- 8 մաղամընտա թութտու՝ տէտիլէր , Պիղատոս պու
սեօղիւ իշխիտիլինտէ՝ տա՛հա զիյաատ գօրգարադ ,
- 9 լծէրըտը հիւքիւմէթ գօնաղլնա կիրիպ Յիսուսա՝
Սէն նէ՛րէտէն սին՝ տէտի . տմնա Յիսուս անա ճէ-
- 10 վապ վէրմէմէսիլլէ , Պիղատոս անա խիթապէն՝
Պանա սեօյլէմէ՞զ մի սին . պիլմէ՞զ մի սին քի սե-
նի սալպ էթմէյէ գուտրէթիմ վար , վէ սէնի սալը
- 11 վէրմէյէ տախի գուտրէթիմ վար՝ տէտիս , Յիսուս՝
Էկէր սանա հօգարըտան վէրիլմիշ օյմտա իտի ,
պէնիմ իւղէրիմէ հիշ պիր գուտրէթիմ յլմազ ի-
տի . պու սէպէպտէն՝ պէնի սանա թէօլիմ էտէնին
կիւնահը տա՛հա պէօյիւք տիր տէյիւ ճէվապ վէր-
- 12 տի , Պուշտան սսկրա Պիղատոս անը սալը վէրմէյէ
վէսիլէ արար իտի իսէ սէ , Եէհուտիլէր՝ Էկէր
պուհու սալը վէրիսէն , Դայսէրին տօսթու տէյիլ
սին . հէր քիմ քի քէնտիսինի մէլիք՝ աատ է-
տէրսէ՝ Դայսէրէ մուխալիֆ սեօյլէր՝ տէյիւ պաղը-
- 13 րըրլար իտի , Պիղատոս տախի պու սեօղիւ իշխիթ-
տիքտէ , Յիսուսը տըշարըյա չըգարըպ՝ Իպրանիճէ
կապպաթա աէնիլէն թաշ տէօշէմէ նամ մա՛հալտէ
- 14 մա՛հքէմէտէ օթուրտու . Վէ Պատեքին թէտարիք
կիւնիւ օյուպ՝ ոստիթ ալթը րատտէլէրինտէ իտի .

- 15 վէ նեհուտիւէրէ՝ Իշթէ մէլիյինիզ՝ տէտի . Ամմո
անլէր՝ Գալտոր , գալտոր , անը սալպ էյլէ՝ տէյիւ
պազըրտըլար . Պիղատոս տնլէրէ՝ Մէլիյինիզի սալպ
էտէյիմ՝ մի՝ տէտի . պաշ քեասհինլէր՝ Գալտէրտէն
պաշգա մէլիյիմիզ եոգ տըր՝ տէյիւ ճէվտպ վէր-
- 16 տիլէր . Օլ վազըթ անը սալպ օլունմադ իւզրէ տն-
լէրէ թէսյիմ՝ էթտի , անլէր տախի Յիսուսը ալըպ
կէօթ իւրախլէր :
- 17 Քէնտիսի տախի խաչընը թաշըյարագ . 'Իպրա-
նիճէ Գողգոթմ տէնիլէն Գաֆա եերի նամ՝ մո-
- 18 հալէ չըգտը . Վէ անը , վէ անըն իլէ պերտպէր
տիկէր իքի քիմնէ , պիրի պիր եանընտա վէ պիրի
օլ պիր եանընտա վէ Յիսուս քէնտիսի օրթատա
- 19 օյարագ , օրատա խաչա կերտիլէր . Վէ Պիղատոս
պիր եաֆթմ եազըպ խաչըն իւզերինէ գօտու .
եազըսը տախի՝ ԵԷՀՈՒՏԻԼԵՐԻՆ ՄԷԼԻՅԻ ԿԱ-
- 20 ԶԱՐԷԹԼԻ ՅԻՍՈՒՄ՝ իտի . Վէ Յիսուսըն խաչա
կերտիլի մահալ շէհրէ եազըն , վէ պու եաֆթմ
տախի 'Իպրսնիճէ վէ Եուհաննիճէ վէ Լաթինճէ
եազըլը օլմաղլէ , Եհհուտիլէրտէն նիշէլէրի անը
- 21 օգուտըլար . Օլ վազըթ Եհհուտիլէրին պաշ քեա-
հինլէրի Պիղատոսա՝ Եհհուտիլէրին մէլիյի տէյիլ ,
ամմա՝ Քէնտիսի , Պէն Եհհուտիլէրին մէլիյի իմ ,
- 22 տէտի՝ տէյիւ եազ , տէտիլէր . Պիղատոս՝ Նէ եազ-
տըմ իսէ եազտըմ՝ տէյիւ ճէվտպ վէրտի :
- 23 Վէ 'ապէրլէր Յիսուսը խաչա կերտիլէրտէն ոսկ-
րա , անըն էլպիտէսինի ալըպ՝ հէր պիր 'ապէրէ պիր
հիսսէ օլմադ իւզրէ տէօրթ հիսսէ էթտիլէր . էն-
թարիլի տախի ԵԷԷԷԷԷ , Ֆազաթ էնթարի տիքիշ-
սիզ , պաշտան պաշա պիւս պիւթիւն տօգուսմ օլ-

- 24 մասը, յէ՛, Պիլի պիլիկնէ՛ Անը երբ թմայալում, տմամ
քիմին օլտճաղընա գուր՛ա աթալում՝ տէտիլէր .
թա քի՛ էլ պիտէմի տրալարընտա թուգսիմ էտիպ ,
էնթարիմ իւզէրինէ գուր՛ա աթալար՝ տէյիւ եա-
գըմըչ օլան իթմում օլուհա . 'ասքէրլէր տախի
պու շէյլէրի էթտիլէր :
- 25 Վէ Յիսուսըն խաչը եանընտա վալիտէսի իլէ վա-
լիտէսինին չէմշիրէսի . Կղէսվաստըն ղէւճէ-է Մա-
րիամ՝ վէ Մագգաղսլը Մարիամ տուրույօրլար
- 26 իտի . Իւտի Յիսուս վալիտէսի իլէ սէվտիյի շակիր-
տի եանընտա տուրուր կէօրմէքլէ , քէնտի վալի-
- 27 տէսինէ՛ էյ խաթուհ , իշթէ օղլըն՝ տէյիպ , Սօկրու
շակիրտէ տախի՝ Իշթէ վալիտէն՝ տէտի . վէ օլ
վագըթմտան սօկրա պու շակիրտ անը քէնտի խա-
նէսինէ գապուլ էթտի :
- 28 Անտէն սօկրա Յիսուս արթըգ չէր շէյին թէմամ
օլտըղընը պիլմէքլէ . եագըլմըչ օլանըն իթմամը ի-
- 29 չիւն Սուսատըմ՝ տէտի : Վէ օրաստա սիրքէ իլէ
տօլու պիր գապ պուլուհմաղլէ , անլէր սիրքէ իլէ
պիր սիւնկէր տօլտուրուպ՝ պիր գուֆայա թագա-
- 30 րագ , անըն աղղընա տուհալար : Յիսուս տախի
սիրքէյի ալտըղը կիպի՝ թէմամ օլտու՛ տէտի . վէ
պաշընը էյիպ՝ թէսլիմ ի բուհ էթտի :
- 31 Իմտի թէտարիք կիւնիւ օլտըղընտան՝ ճէսէտլէրին
սէպթ կիւնիւ խաչ իւզէրինտէ գալմամասը իչիւն ,
(չիւնքի օլ սէպթ պէյյիւք կիւն իտի ,) Եէհուտիլէր
անլէրին ինճիքլէրի գըրըլըպ գալտըրըլմասընը Պի-
- 32 դատօտտան րէճա էթտիլէր , Պուհուհ իւզէրինէ՛ 'աս-
քէրլէր կլիպ՝ տնին իլէ պէրապէր սալպ օլուհան էվ-
- 33 վէլքի իլէ տիկէրինին ինճիքլէրինի գըրտըլար : Ամ-

- մա Յիսուսա կելտիքէրինտէ , անըն վեֆաթ էթ-
 միշ օլտըղընը կէօրմէլէրիլէ , ինծիքէրինի գըրմու-
 34 տըլտըր : Լտրին 'ասքէրլէրտէն պիրի անըն եանընը
 մըղըրազլէ տէլտի : Վէ տէր 'ադաս պան իլէ սու
 35 չըգտըր : Վէ Գ--ն-- կէօրէն սիզին իման էթմէնիզ
 իշիւն շէհատէթ էթտի , վէ անըն շէհատէթի հազզ
 տըր : վէ քէնտիսի տախի հազզ սէյլէտիլինի պի-
 36 լիւր : Զիրտ պու շէյլէր' Անտէն պիր քէմիք դըրըր-
 մայլաճադ' տէլիւ եաղըլմըշ օլանըն իթմամը իշիւն
 37 վադըր օլտու : Վէ եինէ պաշգա պիր եէրտէ' Տէլ-
 տիքէրի քիմնէյէ իազպար էտէճէլէր' տէլիւ եա-
 զըլմըշ տըր :
- 38 Անտէն սօզրա Յիսուսըն շակիրտի օլուպ' եէհու-
 տիլէրին գօրգուսընտան քէնտիսի խաֆի թութան
 Լիւրմաթիալը Գովէփ' Յիսուսըն ճէսէտինի գալ-
 տըրմազա Պիղատոստան թուխտաթ թալէպ էյլէտի.
 Պիղատոս տախի թուխտաթ վէրմէլլէ , կէլիպ Յի-
 39 սուսըն ճէսէտինի գալտըրտըր : Վէ մուգատտէմու
 Յիսուսա կէճէլէյին կէլմիշ օլտն 'նիկոքեմու տա-
 խի կէլիպ' եիւզ լիթըա գատար միւրը ի սաֆի իլէ
 40 'ուտ ադաճը թէրքիպի կէթիւրտի : Սլ վադըլթ Յի-
 սուսըն ճէսէտինի ալըպ' եէհուտիլէյին տէֆն էթ-
 մէք խուսուսընտաքի 'տաէթլէրի իւլլէ : անը պէ-
 հարլար իլէ պէրապէր քէթէն պէզլէրինէ սարտը-
 41 լար : Վէ սալպ օլունտըղը մուհալտէ պիր պաղչէ ,
 վէ պաղչէտէ' իշինէ տահա պիր քիմնէ գօնուլմա-
 42 մըշ եէնի պիր գապը պուլունտըղընտան , եէհու-
 տիլէրին թէտարիք կիւնիւ օլտըղը հասէպիլլէ ,
 գապը տախի եազըն օլտըղը իշիւն Յիսուսը օրայա
 գօտըլտըր :

- 1 Վէ հաֆթտնըն պիրինճի կիւնիւ , սապահայրն տահա գարանյըդ իքէն , Մողդաղայը Մարիամ գապրա կելիպ՝ թաշը գապրտան գայտըրյմըշ
- 2 կէօրմէքլէ , Դօշուպ Սիմոն Պետրոս , վէ Յիսուսն սէվտիյի ու պիր շակիրտէ կելիպ , անյէրէ՝ Րապպը գապրտան գալտըրմըշլար վէ տնը նէրէյէ գօտըդ-
- 3 լտրնը պիլմէյիզ՝ տէտի : Սլ վագըթ Պետրոս իլէ
- 4 ու պիր շակիրտ չըզպ՝ գապրա կիթաիլէր : Իքիսի տաիի պէրապէր գօշույօրլար իտի , Փագաթ ու պիր շակիրտ Պետրոստան չապուգ իլէրի գօշտըղն-
- 5 տան՝ էվվէլճէ դապրա վտրտը : Վէ էյիլիպ քէթէն պէզլէրինի պիր թարաֆա դօնուլմըշ կէօրտիւ իսէ
- 6 տէ , իչէրի կիրմէտի : Սիմոն Պետրոս տաիի անըն սրտը սրբա կելիպ՝ գապրա կիրտի , վէ քիթէն
- 7 պէզլէրի գօնուլմըշ , Վէ անըն պաշընտա օլան մէն-տիլի քէթէն պէզլէրի իլէ պէրապէր դօնուլմոյըպ՝
- 8 տնճագ տյըրճա պիր մահալտէ տիւրիւյիւ կէօր-
- 9 տիւ : Ս գէմոն գապրա էվվէլճէ կէլէն ու պիր շա-
- 10 կիրտ տաիի կիրիպ՝ կէօրտի : վէ ինանտը : Զիրա Անա էօիւլէրտէն գըյամ՝ էթմէք կէրէք տիր՝ տէ-
- 11 յիւ եագըրմըշ օլանը տահա պիլմէզլէր իտի : Իմոսի պու շակիրտլէր թէքրար քէնտի եէրլէրինէ կիթ-
- 12 տիլէր :
- 11 Ամմա Մարիամ գապրըն եանընտա տըշարրտա տուրուպ աղլայօր իտի , վէ աղլար իքէն , պագմագ
- 12 իչիւն գապրա էյիլիպ , Յիսուսն Ճէսէտիինի գօ-
- նուլմըշ օլտըղը մահալտէ , պիրի պաշ թարաֆըն-
- տա վէ տիկէրի այագ թարաֆընտա օթուլմըշ պէ-

- 13 յազ էլլոյիսէլի իքի մէլէք կէօրտիւ : Վէ պուշլար
անա՝ Եւ խաթուն , յի՞փուն աղլայօրսըն՝ տեմէլէրի
իւզէրինէ՝ Բապպըմը դալտըրտըզլարը վէ անը յէ-
րէյէ գօտըզլարընը պիլմէտիյիմ իչիւն՝ տէտի :
- 14 Պուշու սէօյլէտիքաէ տըգասընտ տէօնիւպ՝ Յիսուսը
տուրուր կէօրտիւ իսէ տէ , Յիսուս իտիլիինի պիլ-
15 մէտի : Յիսուս անա՝ Եւ խաթուն , յի՞փուն աղլա-
յօրսըն , քիմօ՞ արայօրսըն՝ տէտի . օ տախի պաղ-
շէվան տըր զանն էտէրէք , անա՝ Էֆէնտիմ՝, անը
սէն գալարըարն իսէ , Նէրէյէ գօտըղըկը պանա
16 սէզլէ , պէն տախի անը գալտըրտըզլար՝ տէտի . Յի-
սուս անա՝ Եւ Մարիամ՝ տեմէսի իւզէրինէ , տէ-
նիւպ անա՝ Բապպուշի , (եւ յի Մու՛սլլիմ ,) տէտի :
- 17 Յիսուս անա խիթուպէն՝ Պանա տօգուշմա , զիրա
տաշա Փէտէրիմին յէզտինէ չըգմտըմ . լարին
պիրատէրլէրիմին եանընա վարըպ՝ անլէրէ սէզլէ .
Պէնիմ Փէտէրիմ վէ սիզին Փէտէրինիգին Նէզաի-
նէ , վէ պէնիմ Ալլահըմ՝ վէ սիզին Ալլահընըզըն
18 Նէզտինէ չըգարըմ՝ տէտի : Մագգաղալը Մարիամ
կէլիպ՝ շակիրտլէրէ Բապպը կէօրտիւյիւնիւ , վէ
քէնտիսինէ պու շէյլէրի սէզլէտիլիինի նագլ էյ-
լէտի :
- 19 Վէ հէման օլ կիւնտէ , եանի հաթթանըն պի-
րինճի կիւնիւնտէ տիշում օլտըգտա , շակիրտլէրին
ճէմ՝ օլտըգլարը մուհալին գափուլարը տախի Եէ-
հուտիլէրին գօրգուսընտան գափալը օլտըղը հալ-
տէ , Յիսուս կէլիպ օրթատա տուրարագ անլէրէ՝
20 Սիզէ տէլամէթ օլտուն՝ տէտի : Վէ պուշու սէօյ-
լէտիլէտէն սոկլա՝ անլէրէ էլլէրինի վէ եադընր կէօ-
թէրտի . օլ վադըթ շակիրտլէր Բապպը կէօրմէքլէ

- 21 մէսրուր ուտըլար : վէ Յիսուս երեսն անգլերէ՝ Սիգէ
սէլամէթ ուտուն . Փէտէր պէնի իրսայ էլլէտիյի
կիպի , պէն տախի սիգի իրսայ էտէրիմ՝ տէտի :
- 22 Վէ պուռու սեօյլէտիքտէ , Նէֆիս էտիպ սնդերէ՝
- 23 Բուհ իւլ Գուտար ալընըզ . Քիմլէրին կիւնասլա-
րընը 'աֆվ էտէրսէնիզ , սնդերէ՝ 'աֆվ ուռնմըշ
օլուր , վէ քիմլէրինքինի թէվգիֆ էտէրսէնիզ ,
թէվգիֆ օլուրմըշ օլուր՝ տէտի :
- 24 Ամինս օն իքիլէրտէն պիրի օլուպ՝ Էքիզ տէնիլէն
Թոզմաս Յիսուսըն կէլտիյի պէման անլէր իլէ պէ-
- 25 բապէր տէյի իտի : Վէ տիկէր շակիրտլէր անս
Բապպր կէօրտիւք՝ տէտիքլէրինտէ , անլէրէ՝ Անըն
էլլէրինտէ մըխարըն էտէրինի կէօրիւպ , փարմադը-
մը մըխարըն էտէրինէ գօմաղ իսէմ , էլիմի տախի
եանընս սօգմաղ իսէմ , ապա ինսնմամ՝ տէտի :
- 26 Վէ սէքիզ կիւնտէն սօչրա երեսն շակիրտլէր ի-
շէրիտէ օլուպ՝ Թոզմաս տախի անլէր իլէ պէրապէր
իտի , վէ գափուլար գափալը օլտըրը հալտէ , Յի-
սուս կէլիպ որթտա տուրտրադ՝ Սիգէ սէլամէթ
- 27 օլտուն՝ տէտի : Անտէն սօչրա Թոզմասա՝ Փարմա-
ղընը պուրայյա ուզաթ վէ էլլէրիմէ պազ , վէ է-
լիլի ուղաալըպ եանըմա սօզ , վէ իմննսըզ օլմա ,
- 28 սննադ միւ՝մին օլ՝ տէտի : Թոզմաս անա ճէվա-
- 29 պէն՝ Բապպըմ վէ Ալասըմ՝ տէտի : Յիսուս անս
[էյ Թոզմաս] պէնի կէօրտիւլիւն իշիւն իմնն էթ-
տին . կէօրմէքսիյին իման էտէնլէր Նէ՝ միւպտըք
տիր՝ տէտի :
- 30 Յիսուս շակիրտլէրինին էօնիւնտէ պաշգա չօգ
'ալամէթլէր իճրա էթտի իսէ տէ , պու քիթապտա
- 31 եազըլը տէյիլ տիր : Աննադ Յիսուսըն Քրիստոս

Խաչն Ուլլահ իտիյինէ իման էթմէնիզ, վէ իման
էտէրէք անըն իսմիլէ հայտթա մուլիք օլմանըզ
իշիւն պուշլար ետդըլմըշ տըր :

ՊԱՊ 24

- 1 Պուշտան սոկրա Յիսուս Տէրերիս տէնիզինին քե-
նտըրնտա քէնտիսինի շակիրտլերինէ թէքրար իզ-
- 2 հար էլլէտի, վէ սուրէթ ի իզհարը պու իտի. Լա-
նի Սիմոն Պետրոս իլէ Իրիզ տէնիլէն Թոգմաս, վէ
Գալիլեոստա վազը՝ Կանա շէշէշտէն օլան Նաթա-
նայէլ, վէ Զերեգէոս օղուլարը իլէ անըն շակիրտ-
լերինտէն տիկեր իքի քիշի պիրլիտէ պուլունուպ,
- 3 Սիմոն Պետրոս անլէրէ՝ Պալըզ ավընա կիտէ ճէյիմ՝
տէտի. անա՝ Պիլ ատիի սէնին իլէ պերապեր կի-
տէրիլ տէյերէք, չըզըպ տէր՝ ազապ գայրդա պին-
- 4 տիլէր, վէ օլ կէճէ պիր շէյ թուլթմատըլար, Վէ
սապահ օլտըզտա՝ Յիսուս տէնիլ քէնտըրնտա տու-
րուլօր իտի. ամմա շակիրտլեր Յիսուս իտիյինի
- 5 պիլմէտիլէր, Յիսուս իտէ անլէրէ՝ Զօճուլար, պիր
եէյէճէյինիլ վա՝ր մը տէտի. անա՝ Խայըր՝ տէյիւ
- 6 ճէվապ վէրտիլէր, Օ տաիի անլէրէ՝ Ազը գայըզըն
սազ թարաֆընտ աթընըզ վէ պուլուրոնըզ տէ-
մէսիլէ աթտըլար, վէ պալըղլարըն չօղըղընտան
- 7 նաշի անը չէքէմէտիլէր, Ոլ վազրթ Յիսուսըն սէվ-
տիյի շակիրտ Պետրոսա՝ Պու Բապա տըր՝ տէտի.
Սիմոն Պետրոս տաիի Բապա իտիյինի իշիլմէտէտէ,
չըփլապ օլաըզը իշիւն՝ ապատընը գուշտըպ՝ տէնիզէ
- 8 աթըլար, Տիկեր շակիրտլեր իտէ գարաստան ուզապ
օլմայըպ՝ անճադ իքի հիւզ արշըն գատար աշըզտա
պուլունմալարըլէ, ազը պալըղլարը իլէ չէքէրէք :

- 9 գայլզլէ կէլտիւէր : Վէ գարայա չըգտըզլարընտա,
հաղըր պիր աթէշ վէ իւսթիւնէ գօնուլմըշ պալըզ
10 վէ էքմէք կէօրտիւլէր : Յիսուս անլէրէ՝ Շիմտի
թուլթաղընըզ պալըզլարտան կէթիբինիզ՝ տէտի :
11 Սիմոն Պետրոս գայլըզ կիրիպ՝ եիւզ էլլի իւշ 'ա-
տէտ պէոյիւք պալըզլէ տօլու աղը գարայա չէք-
տի , վէ պու գատար չօգ իքէն աղ երբթըլմատը :
12 Յիսուս անլէրէ՝ կէլինիզ , թա'ամ էտինիզ՝ տէտի .
վէ շակիրլէրտէն հիշ պիրի՝ Սէն քլ'մ սին՝ տէյիւ
տնա սիւ'ալ էթմէյէ ճէսարէթ էտէմէտի . պիրա
13 Բապպ իաիյինի պիլտիւէր : Օլ վազրթ Յիսուս կէ-
լիպ՝ էքմէյի վէ քէզայիք պալըզը տախի ալըպ ան-
14 լէրէ վէրտի : Յիսուս էօլիւլէրտէն գըյամ էթտիք-
տէն սօզրա՝ պու իւշիւնճիւ տէֆ'ա օլարագ շա-
կիրտլէրինէ կէօրիւնտիւ :
15 Վէ անլէր թա'ամ էթտիքտէն սօզրա , Յիսուս
Սիմոն Պետրոս խիթապէն՝ էյ Սիմոն իպն ի Յով-
նան , պէնի պուշլարտան զէյատէ սէվէ'ր մի սին՝
տէտի . անա՝ Պէյի , եա Բապպ , սէնի սէվտիյիմի
սէն պիլիրսին՝ տէտի . անա՝ Գուզուլարըմը օթլաթ՝
16 տէտի : Ելինէ անա իքինճի տէֆ'ա՝ էյ Սիմոն իպն ի
Յովնան , պէնի սէվէ'ր մի սին՝ տէտի . անա՝ Պէյի ,
եա Բապպ , սէնի սէվտիյիմի սէն պիլիրսին՝ տէտի .
17 անա՝ Գոյուշարըմա չօպան օլ՝ տէտի : Անա իւ-
շիւնճիւ տէֆ'ա՝ էյ Սիմոն իպն ի Յովնան , պէնի
սէվէ'ր մի սին՝ տէտիքտէ , Պետրոս քէնախսինէ իւ-
շիւնճիւ տէֆ'ա օլարագ՝ Պէնի սէվէ'ր մի սին՝ տէ-
տիյի իշիւն մաշգուշ օլուպ , անա՝ եա Բապպ , սէն
հէր շէյի պիլիրսին . սէնի սէվտիյիմի սէն պիլիրսին՝
18 տէտի . Յիսուս անա՝ Գոյուշարըմը օթլաթ . Հա-

- գիգաթէն , հագիգաթէն սանա տերիմ քի՝ Ան
կէն՝ իբն իւնտի քէնտիկէ գուշանդպ՝ իսթէտի-
յին եերէ կիտէր իտին . ամմա իսթիյար ոլարդըն
գէման էլլէրիկի ուղատաճագսըն տա սէնի պաշգու-
սը գուշատլպ՝ իսթէմէտիյին եերէ կէօթիւրէճէք
19 տիր՝ տէտի . Վէ նէ տիւրլիւ էօլիւմլէ Ալլահը թա-
գիզ էլլէյէճէյինի իմա էթմէք իշիւն պուհու սէօյ-
լէտի . վէ պուհու տէտիքտէն սօկրա անա՝ Արտըմ
20 սըրա կէլ՝ տէտի . Վէ Պետրոս տէօնիւպ , ոլ տի-
շամ թա՝ամընտա Յիսուսըն կէօրսիւնէ տիւշէրէք
նա Րապպ , սէնի էյէ վէրէճէք քի՞մ տիր՝ տէյէն
անըն սէվտիյի շակիրտին արգատան կէյտիյինի
21 կէօրտիւ . Պետրոս մերգումը կէօրիւնճէ , Յիսուսա՝
22 նա Րապպ , պու տախի նէ՞ ոլաճագ՝ տէտի . Յի-
սուս անա՝ Պէն կէյինճէյէտէք պուհուն գալմասընը
իսթէրսէմ , սէնին նէ՞ վազիֆէն . սէն արտըմ սը-
23 րա կէլ՝ տէտի . Իմտի՝ Ոյ շակիրտ վէֆաթ էթմէ-
յէճէք տիր՝ քէլամը պիրտտէրլէր արասընտա շալ
օլտու , ֆագաթ Յիսուս անա՝ Պու վէֆաթ էթմէ-
յէճէք տիր՝ տէմէյիպ , անճագ՝ Պէն կէյինճէյէ-
տէք անըն գալմասընը իսթէրսէմ , սէնին նէ՞ վա-
զիֆէն՝ տէմիշ իտի .
24 Պու շէյլէր հագգընտա շէհատէթ էտիպ պու
շէյլէրի եագան հէման պու շակիրտ տիր , վէ տ-
25 նըն շէհատէթի հագգ օլարդընը պիլիբիզ , Վէ Յի-
սուսըն իճրա էլլէտիյի տահա նիշէ շէյլէր վար
քի՝ էկէր պիրէր պիրէր եուզըլաճագ օլսա , եու-
զըլսն քիթապլար տիւնեայա պիլէ սըզմազ
գանն էտէրիմ . Ամին .

ԱՄԱԼ Ը ՐՈՒՍՈՒԼ

ՊԱՊ 1

- 1 Եւ Թէոփիլոս, Յիսուս ինթիխապ էյլէտիյի բէ-
սուլլէրէ Բուհ իւլ Գուստս վասրթատրլլէ վասիյէթ
2 էյլէտիքտէն սոկրոս, Սէժ-յ- չըգտըը կիւնէ գա-
տար կերէք իճրասընս վէ կերէք թա՛յիմինէ պաշ-
լատըը շէյլէրին ճիւմլէսի հազգընտա, էվվէլքի
3 քիթապը թասնիֆ էյլէտիմ, Ս տախի էլէմ չէք-
տիքտէն սոկրոս, գրըգ կիւն անլէրէ զահիր օլարագ
վէ մէլէքիւթ Ուլլահա միւթէ՛ալլըգ շէյլէր սէյ-
լէյէրէք, չօգ պիւրհանլարլէ քէնտինի սնլէրէ տի-
4 ըի կէօսթէրտի, Վէ տնլէր իլէ ճէմ՝ օլտըգտա,
Երուսաղէմտէն պրըլլմայրոյ՝ Փէտէրին պէնտէն ի-
5 շիթտիյինիզ վա՛տընա մաւնթազըր օլունըզ. Ջիրա
Յովհաննէս սու իլէ վաֆթիզ էյլէտի, ամմա սիզ
չօգ կիւն կէչմէքսիզին, Բուհ իւլ Գուստսլէ վաֆ-
թիզ օլունաճագսընըզ տէյէրէք, անլէրէ թէնպիհ
6 էյլէտի, Վէ անլէր ճէմ՝ օլտըգլարը հալտէ, ա-
նա՛ Եա Բապա, Իսրայէլէ մէլէքիւթիւ պո՛ւ վա-
գըթտա մը ի՛ստէ էտէճէքսին՝ տէյիւ սիւ՛ալ էթ-
7 տիլէր, Ո տախի անլէրէ՝ Փէտէրին քէնտի թահթը
հիւքմիւնէ գօտըը վագըթ վէ զէմանլէրի պիլմէք
8 սիզէ 'ա՛իտ տէյիլ տիր, Լաքին իւզէրինիզէ Բուհ
իւլ Գուստս կէլտիյինտէ քէսպ ի գօւտրէթ էտէ-
րէք, Երուսաղէմտէ վէ պիւթիւն Եէհուտիյէտէ
վէ Սամարիտատա վէ զէմինին միւնթէհասընա գա-

- 9 տար պաննա շահիս օլաճադարնը՝ տէտի : Վէ պու
շէյլէրի սէզյլէտիքտէ , աշէր նազար էթմէքտէ ի-
քէն՝ «Եւ» չըգար , վէ պիր պուլուլթ անը կէօզ-
- 10 լէրի եօնիւնտէն սէթր էթտի : Վէ 0 կիթմէքտէ ,
աշէր տաթի սէմայա տօղրու տիգգաթլէ նազար
էթմէքտէ իքէն , իշթէ եանլարընտա պէյազ էյ-
- 11 պիսէլի իքի քիմնէ տուրուպ , էյ Գալիլէայր ա-
տէմլէր , նի չիւն սէմայա պագրպ տուրուլորսընը .
եանքնըզտան սէմայա չըգան պու Յիսուս՝ շասրլ
սէմայա կիթտիլինի կէօրտիւնիւլ իսէ , օ վէճՅլէ
կէլէճէք աիր՝ տէտիլէր :
- 12 () զէման , աշէր Երուտողէմէ սէպթ կիւնիւ եօլ-
ճըլըղը գատար եագըն օլան Ձէթուէլլըգ տէնիլէն
- 13 տաղտան Երուսաղէմէ՝ ալտէթ էթտիլէր : Վէ կիր-
տիքլէրինաէ Պետրոս վէ Յակոբոս վէ Յովհաննէս ,
Անդրէաս վէ Փիլիպպոս վէ Թադմաս , Բարթողո-
մէոս վէ Մատթէոս , Ալփէոս սղլու Յակոբոս վէ
Սիմօն իւլ Ղալուր վէ Յակոբոսըն քուրուլը Յու-
գանըն իգամէթ էթտիքլէրի ֆէվգանի օտայա չըգ-
- 14 տրլար : Պուշլարըն ճիւմլէսի գարրլար վէ Յիսուսըն
վայիտէսի Մարիամ՝ վէ անըն գարնտաշարը իլէ
պիլիթթիֆագ տու՝ա վէ նիյազա տէվամ էտէր-
լէր իտի :
- 15 Վէ օլ կիւնլէրտէ հագըր պուլուշտան ճէմա՝աթ
թագրիպէն եիւլ եիրմի քիշի օլտըղը հայտէ , Պետ-
րոս շակիրալէրին օրթասարնտա ալաղա գալըպ տէ-
- 16 տի քի , էյ պիրատէրլէր , Բուհ իւլ Գուտսըն Գա-
ւրթին աղըրլլէ Յիսուսը թութտնլարա գրլաղուզ
օլան Յուգա հագըրնտա մաւգատէմա պուլուրտըղը
- 17 պու քէլամըն իթմամ օլունմասը կէրէք իտի . Ձի-

- րա օ պիգտէն սայրլը օլուպ՝ պու խրոմէթտէ տա-
- 18 խի նասիպի օլմուշ իտի : Խմտի պու քիմաէ խեղա-
սէթ իւճրէթիյլէ պիր թարլա էտինտի : վէ պաշ
ուշադը տիւշմէրլէ : օրթտաընտան փաթլայարադ
- 19 Տէփ պաղըրսաղլարը տէօրիւտիւ : Պու տախի Ե-
րուսաղէմ՝ էհայիսինին ճիւմլէսինէ մա'լիւմ օլտու,
շէօյլէ քի օլ թարլա տնլէրին իսանքնճա՝ Ակեզ-
դամու , էա'նի Գան թարլասը՝ թէսմիյլ օլունտու
- 20 Զիրա Մէզտիթը քիթապընտա՝ Անլն մէսքէնի վի-
րան օլուպ՝ տնտէ քիմաէ սաքին օրմաըն : վէ տա-
խի Մանարպընր պիր պաշգասը ալսըն՝ տէյիւ էա-
- 21 զըլմըշ տըր : Պու էճլտէն Բապպ Յիսուսըն ուրա-
- 22 մըզա կիրիպ չըգտորղը պիւթիւն միււտաթտէ, Լա'-
նի Յովհաննէսին վաֆթիպինտէն պաշլայըպ՝ պիգիմ
արամրպտան -էհ-յ- չըգտըր կիւնէ տէյին, պիգիմ
իլէ բէֆադաթ էթմիշ օլուն պու տաէմլէրտէն պի-
րի պիգիմ իլէ պէրասպէր զըյամընա շաշիա օլտա
- 23 կէրէշ տիր : Վէ իքի քիշի , էա'նի Յուստոս լա-
գապը վէ Բարսափա տէնիլէն Յովսէփի վէ Մատա-
- 24 թիայը իհգարլէ : Տու'ա էտէրէր՝ Էյ ճիւմլէնին
գալպլէրինի պիլէն Բապպ , Յուգանրն քէնտի մա-
հայինէ կիթմէք իւզրէ տիւշտիւյիւ պու խրոմէթ
- 25 վէ բէսալէթին նասիպինի ալմադ իշիւն , Պու իքի
քիմաէտէն հանիըսընը ինթիխապ էյլէտիյիլի պէ-
- 26 յան էյլէ՝ տէտիլէր : Վէ գուր'ալարընը վէրտիք-
լէրինտէ գուր'ա Մատաթիայա տիւշմէքլէ , մէր-
գում օն պիր բէսուլէր իլէ սայրլար :

ՊԱՊ 2

1 Վէ Պէնտէկոստէ կիւնիւ կէլտիքտէ , ճիւմլէսի

- պիլիթթիֆադ պիր եւրտէ հազրը օլտըզլարը հալ-
 2 տէ. Անսըզըն սէմաստան շիտսէթլէ էսէն բիւզկէար
 -է-է կիպի պիր սէտա կէլիպ օթուրտըզլարը խա-
 3 նէյի պիւթիւն տօլտուրտու. Վէ աթէշ Դէլերէ
 կիպի թագսիմ օլունմըշ տիլլէր անլէրէ զասհր օ-
 4 լուպ՝ Տէր պիրի իւզէրինէ զօնասը, լլէ. Ճիւմլէսի
 Բուհ իւլ Գուտալէ մէմլու օլարագ. Բուհըն քէն-
 տիլէրինի նութդ էթտիրտիյինէ կէօրէ տիւեր լի-
 5 սանլար սէօյլէմէյէ պաշլատըլար. Վէ սէմա ալ-
 թընտա պուլունան Տէր իւմմէթտէն կէլմիշ էհլ ի
 թագվա Եէհուտիլէր Երուսաղէմտէ սաքին իտիլէր
 6 Վէ պու սէտանըն վուգու՝ ընտա Ճիւմհաւր թէ-
 ճէմմիւ՝ էտէրէք. հայրէթէ տիւշտիւլէր. չիւնքի
 Տէր պիրի քէնտի լիտանընր անլէրին սէօյլէտիլլէ-
 7 բինի իշիթտիլլէր. Վէ Ճիւմլէսի շաշըպ թէ՛ աճ-
 ճիւպ էտէրէք, պիրի պիրինէ՝ Իշթէ պու սէօյլէ-
 8 յէնլէրին Ճիւմլէսի Գալիլէալը տէլլօ՛ւ մի. Խմտի
 նասըլ Տէր պիրիմիլ քէնտի սնա լէսանըմըղը ի-
 9 շտիլօրըլ. Պիլ Փարթի, վէ Մատի, վէ Էլամի,
 վէ Արամ ք Նէհրէյն իլէ Եէհուտիլլէ. վէ Կապա-
 10 դալկիա, վէ Պոնտա, վէ Ասիա, Վէ Փախ-
 գիա, վէ Պամփիւլիա, վէ Մըսըր, վէ Կիւրե-
 նէ թարաֆընտա օլան Լիթիանըն սէմթլէրինին է-
 հալիսի իլէ կէրէք Եէհուտի կէրէք միւհթէտի
 11 միւտաֆիր Բօմալար, Կիրիտիլլէր վէ Արագ-
 լար Ալասըն պէօյիւք իշլէր՝նէ. քէնտի լիտան-
 լարըմըզտա պունլարըն սէօյլէտիլլէրինի իշտի-
 12 յօրըլ տէտիլլէր. Վէ Ճիւմլէսի հայրան օլուպ
 շիւպհէ էտէրէք, պիրի պիրինէ Պու նէ՝ օլ-
 13 մալը՝ տէրլէր իտի. Տիկէրլէր իսթիհզա էտէրէք

Նէնի շէրապէ տօլու տըրլար՝ տէրլէր խտի :

- 14 Իմնի Պիտրոս օն պիրլէր իլէ պէրապէր սյազտա
տուրուպ , էիւքսէք օէսլէ տնկէրէ խիթապէն տէտի
քի՝ էյ Եէհուտի տաւմլէր վէ ճիւմլէ Երուսաղէմ՝
տէ ոսքին օլտնլար , պու սիլլէ մա՛լիւմ՝ օլտուն ,
- 15 վէ սէօզլէրիմի տիկլէլինիլ , Զիրա սիլին զանն էթ-
տիլինիլ կիպի պուշլար օէրիօշ տէյիլ տիրլէր .
- 16 շիւնքի կիւնիւն իւշիւնճիւ տա՛տլթը տրր , Անճագ
պու վագը՛ա Յովլլ փէյլամպէր վասրթտըլլէ
- 17 պույուրուլան շէյ տիր , Ետնի Ալլահ պույուրու-
քի՝ Սօն կիւնլէրտէ Բճհըմտան ճիւմլէ պէշէր իւ-
զէրինէ տէօքէճէյիմ , վէ օղուլլարընըզ վէ գըզլա-
րընըզ իլճամլէ սէյլէյէրէք , կէնճլէրինիլ վահի
- 18 վէ իխիթլարլարընըզ թիւ՛յա կէօքէճէքլէր , Վէ օլ-
կիւնլէրտէ պէն գուլլարրմ՝ իւզէրինէ վէ ճարիյէ-
լէրիմ՝ իւզէրինէ տախի Բուհըմտան տէօքէճէյիմ ,
- 19 վէ անլէր իլճամլէ սէզլէյէճէք տիր . Վէ Խօգա-
րըտա սէմատա 'տճիպ շէյլէր , վէ աշաղրտա զէ-
մինտէ 'ալամէթլէր , Էտնի գան վէ աթէշ վէ
- 20 թիւթիւն տիւմանը վէրէճէյիմ . Բապպըն 'տղիմ՝
վէ բուշէն կիւնիւ կէլմէղտէն էվվէլ՝ կիւնէշ դուլ-
- 21 մէթէ վէ սյ դանա տէօնէճէք տիր , Վէ հէր թիմ՝
Բապպըն իմլնէ տու՛ա էտէրսէ , խէլտա պուլտճագ
- 22 տըր , էյ պէնի Իսրայէլ , պու սէօզլէրի տիկլէյի-
նիլ . Նագարէթի Յիսուսը , Էտնի Ալլահըն տրա-
նըզտա անըն վասրթտըլլէ Իճրա գըլտըղը , վէ սի-
զին պիլտիյինիլզ գուտրէթլի 'ամէլլէր վէ միւ՛ճի-
զէլէր վէ 'ալամէթլէրլէ Ալլահ թարափընտան սիզէ
- 23 թատաիգ օլուհմըշ զաթը , Ալլահըն միւրատը մու-
գուտէրի վէ էզէլի՝ իլմի մուճէպինճէ թէսլիմ -

- լուսնաբազ ալտընըզ, վե շերիլէր էլիյէ Ի-ւ- մըի-
- 24 լայարագ գաթլ էթտինիզ: Ալլահ տախի էօյիւմ
աղըրյարընը հալլ էտերէր, անը գըյամ էթտիր-
տի, չիւնքի տնըն վաաըթտաըյէ զապթ օյոււնմասը
- 25 միւմքին տէյիլ իտի: Զիրա Գաւիթ անըն հագ-
գընտա Ի-դեր վերերէ՜ Էօնիւմտէ Բապպը տախիմ
կէօրիւր իտիմ, ցիրա սաղըմտա տըր՝ քի սարսըլ-
- 26 մայայըմ: Պու սէպէպտէն գալպիմ մէսըուր վէ յի-
սանըմ՝ շատման օյտու: Հէմ տախի թէնիմ իւմիտ
- 27 իւզրէ սաքին օյաճագ տըր: Զիրա ճանըմը հափի-
յէտէ թէրք էթմէյիպ՝ Մույատտէսինի չիւրիւմէր-
- 28 լիք կէօրմէյէ պրադմայաճագսըն: Պանա հայաթ
թարիզլէրինի պիլտիրիպ՝ տիտարընլէ պէնի մէսեր-
- 29 լէթլէ տօլտուրաճագսըն՝ տէյիւ պույուրըր: Էժ
պիրատէրլէր, խանէտան ճէտտի Գաւիթ հագգըն-
տա սիզէ ճէսարէթլէ սէզլլէմէք ճախլ տիր քի՝
հէմ վէֆաթ էթտի, հէմ տէ տէֆն օյոււնաու, զապպը
տախի պու կիւնէ տէյին նանըմըզտա տըր:
- 30 Իմտի փէյղամպէր օյուպ՝ վէ ճէսէտ ճիհէթիյէ
քէնտի սուլպընըն մէյլէսինտէն թախթընտա օ-
թուրմագ իչիւն Ալլահըն՝ Բրիսաուը իգամէ էտէ-
ճէյինէ գաւէմլէ քէնտիտինէ նէմին էթտիյինի պի-
- 31 լէրէք, Էվվէլտէն կէօրմէսիյէ՝ ճանը հափիյէտէ
թէրք օյոււնմայրպ, ճէսէտի տախի չիւրիւմէրլիք
կէօրմէտի՝ տէյիւ Բրիսաուըն գըյամը հագգընտա
- 32 սէյլէտի: Պու Յիսուսը Ալլահ գըյամ էթտիրտի:
- 33 պոււնա տախի պիղ ճիւմլէմիղ շահիտ իզ: Իմտի
Ալլահըն սաղ էլիյէ թէրֆի՝ օյոււնաու Փէտէր
թարաֆընտան վա՛տ օյոււնմըշ Բուհ իւլ Գուտար
պլմաղլէ: սիզին շիմաի պու կէօրիւպ իշիթտիյինիզի

- 34 Իհասան Լթտի՛, Զիրա Դաւիթ ունաւաթա չըգմա-
 35 տը, տամա քէնտիտի, Բապպ Բապպըմա՛ թա պէն
 սէնին տիւշմէնլէրինի պյողլարընչա պասամագ գո-
 յունճայա տէյին, սաղըմտա օթուր, տէյիւ պու-
 36 յուրտու տէտի, Իմաի պիւթիւն պէյթ Ի Խորա-
 յէլ սահիհէն պիւսին քի, սաղպ էյլէտիյինիզ պու
 Յիսուսը Այլահ չէմ Բապպ չէմ տէ Մեսիհ գըլ-
 ժըշ տըր՝
- 37 Վէ պունու իշիթ աիքլէրինատէ գալպլէրի գըրըլըպ
 Պետրոս իլէ տիկէր բէսուլլէրէ՛ Էյ պիրտտէրլէր,
 38 նէ՞ եափալըմ՝ տէտիլէր, Վէ Պետրոս սնլէրէ՛ թէվ-
 պէ էտինիզ, վէ հէր պիրինիզ կիւնահլարըն 'ալֆը
 իշիւն Յիսուս Բրիտտոսըն իսիինէ վաֆթիզ օլուն-
 սոււն, վէ Բուհ իւլ Դուտա 'սթիլէտիինի տլաճագ-
 39 սընըպ, Զիրա վա'տ սիգէ վէ էպլատընըպ վէ ճիւմ-
 լէ ուղադտա օլանլարա, եա'նի Այլահըմիզ Բապպըն
 40 տա'վէթ էտէճէյի հէրքիմէյէ տիր՝ տէտի, Վէ
 պաշգա չօգ սէօղլէրլէ շէհատէթ վէ հասիհաթ
 էտէրէք՝ Պու 'աքսի նէսլտէն գուրթուլընը տէ-
 41 տի, Վէ յանըն քէլամընը ճան ու տիլտէն գա-
 պուլ էտէնլէր վաֆթիզ օլունուպ՝ օլ կիւն թագ-
 42 բիպէն իւշ պիհ նուֆուս զամմ՝ օլունտու, Վէ
 բէսուլլէրին թա'լիսինէ վէ միւշարէլէթէ վէ էք-
 մէք փարէլէմէսինէ վէ տու'ալարա տէվամ էտէր-
 լէր իտի,
- 43 Վէ հէր քէսէ դօրգու կէլիպ՝ բէսուլլէրին վա-
 սըթասըյլէ չօգ միւ՛ճիզլէր իլէ 'ալամէթլէր իճ-
 44 բա գըլընըր իտի, Վէ իման էտէնլէրին ճիւմլէսի

պիր Եւերտէ օլուպ՝ անլէրին ճիւմլէ էշեասը արտ-
 45 լարընտա միւշթերէք իտի : Վէ էմլար իլէ էմվալ-
 լերինի սաթըպ՝ չէր պիրինին իճթիյաճընա կէօրէ
 46 ճիւմլէսինէ թէվզի՝ էտերլէր իտի : Հէր կիւն տա-
 խի պիլիթթիֆադ չէյքէլէ տէվամ՝ էտերէք : Վէ
 խանէլէրինտէ էքմէք փտրէլէյերէք մէսէրրէթլէ վէ
 47 խուլուս ք զալպլէ թա՛ամ էտիպ : Այլաճա համտ
 էթմէքտէ : Վէ ճիւմլէ զալմին ինտինտէ լութֆ
 պուլմադտա խտիլէր : Բապոյ տախի չէր կիւն խե-
 լաս պուլանլարը քիլիսէյէ զամմ՝ էտէր իտի :

ՊԱՊ 3

1 **Վ**է Պետրոս իլէ Յովհաննէս պիրլիքտէ տու՛ա
 վազթը օլան սա՛աթ տօգուգտա Տէյքէլէ չըզմադ-
 2 տա իքէն , Հէյքէլին Կիւ զէլ աւնիլէն գափուը
 Եանընա , չէյքէլէ կիրէնլէրտէն ստաազա տիլէ-
 մէք իւզրէ , կիւնտէն կիւնէ գոյա կէլտիլքլէրի տ-
 նատան տօզմա թօփալ պիր ատէմ՝ կէօթիւրիւլ-
 3 մէքտէ իտի : Պաւ քիմնէ Պետրոս իլէ Յովհաննէսի
 Տէյքէլէ կիրէրլէր իրէն կէօրիւպ՝ պիր սատադա
 4 տիլէտի : Պետրոս տախի Յովհաննէս իլէ անա նա-
 5 զար էտիպ՝ Պիպէ պազ՝ աւտի : Օ տախի անլէրտէն
 պիր շէյ ալմադ իւմիտիլլէ անլէրէ տիզգաթ էթ-
 6 տի : Վէ Պետրոս՝ Պէնտէ կիւմիւշ վէ ալթուռն Էօզ
 տըր , լաքին պէնտէ օլանը սանա վէրիւրիմ՝ Նա-
 զարէթլի Յիսուս Քրիստոսըն խամիլլէ գալզ վէ եիւ-
 7 ռիւ՝ տէտի : Վէ անը սաղ էլինտէն թութուպ
 գալտրտը , վէ տէր՝ ագտալ թապանլարը վէ թօ-
 8 փուգլարը գուգվէթլէնմէքլէ , Սըչըսլըպ սյազ իւ-
 զէրի սուրտու վէ եիւրիւտիւ , վէ եիւրիւյիւպ օրշ-

- րաշարագ զէ Այլահա համա Լտերէր՝ անէր իլէ
 9 պերտպէր հէյքէլէ կիրտի : Ալ պիւթիւն գաղմ
 անըն եիւրիւլիւպ Այլահա համա էթտիլինի կէոր-
 10 տիւլէր : Ալ անըն՝ հէյքէլին կիւզէլ դափուսընտա
 սատագտ իլիւն օթուրան քիմսէ օլտըղընը պիլէ-
 րէք անա վաղը՝ օլան շէյտէն տօլայը թէ՛ աճծիւպ
 զէ հայրէթլէ մէմլու օլտըլար :
 11 Ալ չէֆ-դաւ-Բօֆ-Լ Պետրոս իլէ Յովհաննէս-
 տէն այրըլմատըղը հալտէ : Ճիւմլէ գաղմ հայ-
 րէթլէ Սօգոմանըն էյվանը տէնիլէն էյվ-ն ետնլա-
 12 րընա սէյիթտերէք ճէմ՝ օլտըլար : Ոլ վաղըթ Պետ-
 րոս դաւ-ն- կէօրտիւքտէ : գաղմա ճէվտպէն տէ-
 տի քի՛ էյ պէնի Խարայէլ : պուհա նի՞չիւն թէ՛ աճ-
 ճիւպ էտիյօրսընըղ : ետիստ պիղիմ՝ քէնտի գուվ-
 վէթիմիզ ետ թագվամըլլէ պուհու եիւրիւթմիւշ
 13 իզ կիպի պիղէ նի՞չիւն կէօզ տիքիյօրսընըղ : Էճ-
 տատըմըղըն Այլահա, Է-նի Աբրահամ զէ Խառհակ
 զէ Յակոբըն Այլահա քէնտի Օղլու Յիսուսը թա-
 զիղ էյլէտի : քի սիզ անը էլէ վէրտինիզ, զէ Պի-
 ղատոս անը սայը վէրմէյէ գարար վէրմիշ իքէն :
 14 անըն հուզուրընտա անը ինքեար էթտինիզ : Սիզ
 իսէ Մուգատտէս զէ Հազգ օլանը ինքեար պիլլէ :
 քէնտինիզէ պիթ գաթիլ ատէմին պաղըչլանմասընը
 15 թայէպ էթտինիզ : Ալ հայամ Քէ՛իսինի գաթլ
 էթտինիզ : տմա Այլահա անը էօլիւլէրտէն գըյամ
 16 էթտիրտի : քի պիղ տտիի տնա շահիտ իզ : Ալ
 իսմինէ օլան իման վատըթտըլլէ՝ անըն իսմի պու-
 կէօրիւպ պիլտիլինիզ քիմսէյի գուվվէթլէնտիրտի-
 զէ անըն վատըթտըլլէ օլան իման ճիւմլէնիզի
 17 հուզուրընտա անա պու սըհհէթի վէրտի : Ալ

- շիստի, էյ պիրատերէր, պիլիրիմ քի հիւքմուսար-
լարընըզ կիպի սիզ տախի պիլմէյերէր իշլէտինիլ.
18 Ամմա Ալլահ ճիւմէ փէյղամպերլէրինին աղզըյէ
Քրիստոսըն էլէմ չէքմէսի խուսուարնաս էվվէյճէ
խապէր վէրտիյի շէյլէրի պէյլէճէ իմմում էյլէ-
19 տի: Իմաի կիւնասլարընըզըն մասվ օլուհմուսը ի-
20 սիւն թէվպէ էտիպ ըիւճու էտինիլ. Թա քի Բապ-
պըն հուգուրընտան ֆէրասչախշ վազըլմլար կէ-
լիպ օ սիլէ ալաւճէ թէպշիր օլուհմըշ օլան Յի-
1 սուս Քրիստոսը կէօնտէրէ. Քի Ալլահըն գաաիմ
վազըլմլարտան պէրու մուգաաաէս փէյղամպերլէ-
րինին աղլըյլէ պուլլուրաղը ճիւմէ շէյլէրին իս-
տհ օլուհմուսը վազըլմլարա տէյին՝ սէմու աճը
2 գապուլ էիմէր կէրէք սիր, [Զիրա] Մովսէս էճ-
տաաըմըզո՝ Ալլահընը Բապպ պիրատերլէրինիզաէն
սիզէ պէնիմ կիպի պիր փէյղամպէր գուհուրա կէ-
թիւրէճէք սիր. աճը՝ սիզէ սէյլէյէճէյի ճիւմ-
23 լէ շէյլէր խուսուարնաս տինկէյէսինիլ, Վէ
հէր քիմ քի ոյ փէյղամպերի տինկէմէզսէ, գապ-
մըն արաորնտան մասվ օլուհմուսագ որը՝ տէտի,
24 Վէ Սամու էլ իլէ աճտէն սօկրա սէյլէյէն փէյ-
ղամպերլէրին ճիւմէսի տախի պու կիւնլէրի [աղ-
25 տէմճէ] թէպշիր էյլէմիշ տիրլէր, Ալլ փէյղամ-
պերլէրին վէ Ալլահըն Աբրահամ՝ Տիւնեանըն
ճիւմէ գապիլէրի սէնին նէսինիլ միւպարէր գը-
լլնաճագ աըր՝ տէյերէք, էճտաաըմըզ իլէ էյլէ-
26 տիյի տհաըն օղուլլարը սընըզ, Ալլահ քէնտի Օղ-
լու [Յիսուսը] գըյամ էթտիրիպ սիզին հէր պիրի-
նիզի շէրլէրլինիզաէն տէօնտէրէրէք, միւպարէք
գըլմագ իչիւն աճը էվվէլ սիզէ իրասլ էյլէտի:

ՊԱՊ 4

- 1 Վէ անէր գաղմա սեօյէր իրեն , քեահինէր վէ
 2 հէյքէյին սերտարր իլէ տտուղիլէր՝ իւզերլէրինէ
 3 կէյիւ , Գաղմա իմա՛լիմ՝ էթտիքլէրի վէ Յիսուս
 4 վաարթառլլէ էօլիւլէրտէն գըյամը թէսլշիր էյլէ-
 5 տիքլէրի իչիւն կիւճէնէրէք , Անլէրէ էլ սալըս
 6 տիշամ ոլտըղը իչիւն էրթէսի կիւնէ տէյին հապ-
 7 աա գօտըլսր . Ամմա քէլամը իշիտէնլէրտէն նիշէ-
 8 լէրի իման էտիսլ՝ ոլ ատէմլէրին մըգտարը թազ-
 9 րիպէն պէշ պիճ ոլտու .
- 3 Վէ էրթէսի կիւնիւ անլէրին րէ՛խլէրի իլէ իի-
 6 թիյարլարը վէ ՛իւլէմասը , Վէ քեահին ի ա՛ղամ
 Աննա իլէ կոյիսափա վէ Յովհաննէս վէ Աղէքսան-
 7 դրոս , վէ քեահին ի ա՛ղամ ագրոսպասընտան օ-
 8 յանլարըն ճիւմլէսի Երուսաղէմտէ ծէմ՝ ոլարլար .
- 7 Վէ անլէրի օրթտասա տուրարըրապ՝ Պունու նէ՞
 դու տրէթ վէ նէ՞ իսմլէ էթտինիզ տէյիւ սիւ՛ալ
 8 էթտիլէր . 0 գէման Պետրոս Բուհ իւլ Գուտալէ
 մէմլու ոլուղ , անլէրէ՝ Եյ դաղմըն րէ՛խլէրի իլէ
 9 Իսրայէլին իթմիյարլարը , Պիզ՝ պու կիւն պիր՝տ-
 լիլ տտէմէ վուղու՝ պուլան իհսան խուտուքնտա ,
 նէ՛ վէճէլէ շիֆա պուլարղլնա տա՛իր թէֆթիշ օ-
 10 լունույօր իսէք , Ճիւմլէնիզէ վէ պիւթիւն Իսրա-
 յէլ գաղմընա մա՛լիւմ՝ ոլսուն քի , Նաղարէթի
 Յիսուս Քրիստոսըն , Էտնի սիզին սալպ էթտիյի-
 նիզ վէ Ալլահըն գըյամ էթտիրտիյի զաթըն իս-
 միլլէ պու ատէմ՝ հուղուրընըզտա սաղ տուրույօր .
 11 Սիզ մի՛մարլար թարաֆընտան թահգիր ոլունուս
 12 քէօշէ թաշը ոլմուշ ոլան թաշ պու տըր . Վէ

- սլաշգա պիր գաթմոտ խելաս եօգ տըր . չիւնքի աե-
 մա ալթընտա տաեմէր արատընտա վերիլէն . պաշգա
 պիր խամ եօգ տըր , քի անընլէ խելաս պուլա պի-
 13 լէլիմ' տէսի : Վէ անլէր Պետրոս իլէ Յովհաննէ-
 սին ճէտարէթինի կէօրիւպ' անլէրին օգաւմամը զէ
 իւմմի տաեմ' զարգարընը անլամաղլէ թէ' աճճիւպ
 էթտիլեր , վէ Յիսուս իլէ պերապեր պուլանմը :
 14 Օլաըգարընը պիլտիլեր : Վէ չիֆա պուլմաւ շ տաե-
 մին անլէր իլէ պերապեր տուրաղընը կէօրմէլէրիյ-
 15 լէ , ի'թիրազ էաեճէք պիր շէյլէրի գալմատ , Վէ
 միլլէթ մէճլիսինտէն չըգմայարընը էմր էթտիլտէն
 16 սօցրա , պէյնլէրինտէ միւշապէրէ էաերէր , Պու տ-
 տեմէրէն նէ' էափալըմ' , զիրա պուշլարըն վաարթա-
 սըյլէ պէլլի պիր միւ' ճիլէ իճրա օլուշաղըն Իրու-
 սաղէմտէ սաքին օյանլարըն ճիւմէլսինէ մա'լիւմ
 17 տիր , պիլ տաիս ինքեար էաեմէյիլ . Ֆազաթ
 գալմ' արատընտա զիյտտէ շայ' օլմամատը իչիւն ,
 պուշտան պէզլլէ պու խամլէ պիր տաեմէ սէզլէմէ-
 սինլեր տէյիւ , անլէրի շիսթէթլէ թէ' չտիա էաե-
 18 լիմ' տէտիլեր : Վէ անլէրի շաղըրըպ' Յիսուսըն իս-
 միլլէ ապլա սէզլէմէմէլէրինի վէ թա'լիմ էթմէմէ-
 19 լէրինի թէ' նալի' չէթտիլեր : Ամմա Պետրոս իլէ Յով-
 հաննէս անլէրէ ճէվապէն' Ալլա՛տան զիյաաե սիգի
 տիճլէմէք Ալլա՛ն 'ինտինտէ հա'գգ մը տըր , սիլ
 20 հիւքմ' էտինիլ . Զիրա պիլ կէօրիւպ իչիմտիյի-
 միլ շէյլէրի սէզլէմէմէյէ մուգթէտիր տէյիլ իլ
 21 տէտիլեր : Վէ անլէր խալգըն սէպէպինտէն անլէրի
 թէքտիր էթմէյէ վէսիլէ պուլամատըգարընտան ,
 էինէ անլէրի թէ' չտիա էաիլ' սալը վէրտիլեր ,
 չիւնքի վազը օլան շէյ իչիւն հէր քէս Ալլա՛ն

- 22 Թէ՛մճիտ էտիյօր իտի : Զիրա իւզէրինտէ շիֆա
միւ՛ճիզէսի իճրա օլուհանն ստէմ գըրգ Կաշընը
Թէ՛ճափուղ էթմիշ իտի :
- 23 Անլէր տաիի սալը վէրիլտիքտէ , բէֆիզլէրինն
Կանընա կէլիպ՝ պաշ քեռահինլէր իլէ իիթիյարլու-
րըն քէնտիլէրէ սէյլէտիքլէրինի նազլ էթտիլէր :
- 24 Վէ անլէր պուհու իշիթտիքլէրինտէ , պիլիթթի-
ֆազ Ալլահա սէս դալտըրարագ՝ Եո Բապպ , սէմ
իլէ զէմինի վէ տէնիդի վէ անլէրտէ պուլուհանն
շէյլէրին ճիւմլէտիին իսալգ էյլէյէն Ալլահ սէն սին .
- 25 Աէն գուլըն Գաւիթին ազգըյլէ՝ Նի՛շիւն Թա՛իֆէ-
լէր վէլվէլէ էտիպ՝ գալմլար պաթըլ շէյլէր Թէ-
26 սալվուր էթտիլէր . Տիւհեա մէլքլէրի հազըր տու-
րուպ , բէ՛իսլէր պիրլիքտէ Բապպըն՝ ալէյհինտէ վէ
անըն Մէսի՛նի՝ ալէյհինտէ Թէ՛ճէմմիւ՛ էթտիլէր՝
27 տէյիւ պույուրուրն : Զիրա ՝ հազիգաթէն Հերովգէս
վէ Պոնտոսլը Պիղատոս , Թա՛իֆէլէր վէ Խորայէլ
28 գալմլարը իլէ : Մէս՛ էթտիլին մուգատտէս Օղ-
ըն Յիսուս իւզէրինէ Թէ՛ճէմմիւ՛ էթտիլէր , քի սէ-
նին էլինին վէ Թէտպիրինի վազը՝ օլմադա Թադ-
տիր էյլէտիլի շէյլէրին ճիւմլէտիին իճրա էտէլէր :
- 29 Վէ շիմոի , Եա Բապպ , անլէրին Թէհտիլէրինէ
նազար գըլ , վէ շիֆա վէրմէք վէ մուգատտէս Օղ-
ըն Յիսուսին իսմիլլէ՝ ալամէթլէր վէ միւ՛ճիզէլէր
30 իճրա էթմէք իշիւն էլինի ուզատարագ , Աէնին քէ-
լտմընը քէմալ ը ճէսարէթլէ սէյլէմէյի պու գուլ-
31 լարընա իհսան էյլէ՝ տէտիլէր : Վէ անլէր տու՛ա
էթտիքտէ , ճէմ՝ օլտըղլարը եէր սարսըլպ՝ ճիւմ-

- լէսի Բուհ իւլ Գուտայէ մեմու օլարագ՝ Ալլահըն
քելամընը ճէսարեթլէ սէօյլէրլէր իտի :
- 32 Վէ իման էտէնլէրին ճէմա՝աթը եւքտիլ վէ
եւքճան օլարագ պիրի քէնտի էմվալինտէն օլան
պիր շէյի՝ Պէնիմ՝ տիր՝ տէմէզ իտի . լաքին ճիւմլէ
33 շէյլէրի արալարընտա միւշթէրէք իտի : Բէսուլլէր
տաիի Բուպպ Յիսուսըն գըյամընա 'ազիմ՝ գուվ-
վէթլէ շէհաստէթ էտէրլէր , վէ ճիւմլէսինին իւզէ-
34 րինտէ լութֆը 'ազիմ՝ վար իտի : Վէ իլլէրինտէ
միւհթամ՝ պիր քիմսէ պուլունմազ իտի . չիւնքի
թարլա վէ եա իսնէ սահիպի օլանլարըն ճիւմլէտի
Բիւլէրիէ սաթըլա՝ սաթըլան շէյլէրին ազշէսինի
35 կէթիրէրէք , Բէսուլլէրին պապլարընա գօրլար իտի ,
վէ հէր քէսէ քէնտի իշթիյաճընա կէօրէ թէվզի՝
36 օլունուր իտի : Վէ Բէսուլլէր թարաֆընտան Բու-
նարտա (թէրճէմէսի Թէսէլի օղլու) լապապըլլէ
լապապընան Յոփսէս իսմինտէ Գըպըսլը պիր
37 Ղէիինին պիր թարլասը օլուպ , Անը սաթտը , վէ
ազշէսինի կէթիրիպ՝ Բէսուլլէրին պապլարը եանը-
նա գօտու :

ՊԱՊ 5

- 1 Լաքին Անանիա իսմինտէ պիր ատէմ՝ զէվճէսի
2 Սափիրա իլէ պիր միւլք սաթտը . Վէ զէվճէսինին
տաիի խապէրի օլտըղը հալտէ , պահաընտան պիր
մըգտարընը ալը գօտու , պիր մըգտարընը տաիի
կէթիրէրէք , Բէսուլլէրին պապլարը եանընա գօ-
3 տու : Վէ Պետրոս՝ Էյ Անանիա , Բուհ իւլ Գուտ-
սա եալուն սէօյլէմէք , վէ թարլանըն պահաընտան
ալը գօմագ իլին , Շէյթան սէնին գալպինի նի՞չիւն
4 տօլտուրտու : Գալտըղը զէման սանա գալմա՞զ մը

- իտի , սամթըսըգտա տտիսի սենին հիւքմիւնտէ տէ-
 յի՛լ մի իտի . նի՛չիւն պու շէյի գալպիկէ գօտըն .
 տտէմլէրէ տէյիլ , անճազ Ալլտհա եաւան սէյլէ-
 5 տին տէտի : Վէ Անանիա պու քէլամը իշիմտիք-
 տէ , տիւշիւպ թէսլիմ ի բուհ էթտի . վէ պու
 շէյլէրի իշիտէնլէրին ճիւմլէսինէ պէյիւք գօրգու-
 6 տիւշտիւ : Վէ կէնճլէր գալգըպ անը քէֆէնլէտի-
 7 լէր վէ տըշտըրը չըգարըպ տէֆն էթտիլէր : Վէ տ-
 րտտր թտգրիպէն իւշ սա'աթ կէշտիքտէ , ղէվճէսի
 8 վազը՝ պանը պիլմէյէրէք իշէրի կէլմէքլէ , Պետրոս
 մէրգումէյէ խիթապէն՝ Պանա սէյլէ , թարլայը
 պո'ւ գատարա մը սամթտընըզ տէտի . ո տախի՛
 9 Պէլի , պու գատարա՝ տէտի : Ամմա Պետրոս անա
 Նի՛չիւն սիզ Բապպըն Բուհընը թէճրիպէ՛ էթմէյէ
 իթթիֆազ էթտինիզ . իշթէ սենին ղէվճիւնի տէֆն
 էտէնլէրին պապլարը գտփոււնըն էօնիւնտէ տիր ,
 10 սէնի տէ տըշտըրը չըգարաճազլար՝ տէտի : Մէր-
 գումէ տտիսի տէր 'տգտպ անըն պապլտըրը եանըն-
 տա տիւշիւպ թէսլիմ՝ ի բուհ էթտի . վէ կէնճլէր
 իշէրի կէլիպ՝ անը էպմիւշ պուլտըլար , վէ տըշտըրը
 11 չըգարըպ ղէվճիւնին եանընա տէֆն էթտիլէր : Վէ
 պիւթիւն քիլիսէ իլէ պուհու իշիտէնլէրին ճիւմ-
 լէսի իւղէրինէ պէյիւք գօրգու տիւշտիւ :
 12 Վէ բէտուլլէրին էլլէրիլէ գալմտա չօգ 'ալա-
 մէթլէր վէ միւ՛ճիզէլէր իճրա օյուհույօր իտի . վէ
 ճիւմլէսի պիլիթթիֆուզ Սողոմոնըն էլլմանլտա
 13 պուլուհուպ , Սա'իրլէրտէնպիր քիմնէ անլէր իլէ
 պիրլէշմէյէ ճէտարէթ էթմէպ իտի իսէ տէ , գալմ
 14 անլէրի թա'յիմ էտլըլէր իտի : Վէ Բապպա իման
 էտէն էրքէլլէրին վէ գարըլտըն՝ 'աաւտի կիլմ-

- 15 տիպէ՛ն չօղալմագտա խտի . Նեղյէ քի խտութալարը
մէյառանլարա չըգարըպ , Պետրոս կէլիր իքէն պարի
կեօլկէսի սնկերին պիրլի իւզերինէ տիւշսիւն՝ տէյիւ
տեօշէքլէր վէ քերէվէթլէր իւզերինէ գօրլար խտի
- 16 Վէ էթրաֆտա օլան շէհրլէրտէն պիր չօգ խալգ
տախի խտութալարը վէ նտիաք ըսէլարտան 'ազապ
չէքէնլէրի կէթիրերէք , իրոսաղէմէ ճէմ՝ օլուպ
ճիւմլէսի շիֆա պուլուր խտի ,
- 17 Ամմա քեաշին ի տ'ղամ վէ տնըն իլէ պերապեր
օլանլարըն ճիւմլէսի , եանի ստտուղիլէր ֆըրգասը
- 18 Ղայրէթլէ մէմլու օլարապ գալգտըլար , Վէ րէ-
տուլլէրին իւզերինէ էլ ռզաաղպ՝ անլէրի 'ուսուսի
- 19 Հապսխանէյէ աթտըլար , Լաքին Րապպըն մէլէյի
կէճէլէյին զընտանըն գոփուսընը ալըպ անլէրի չը-
- 20 գարարապ , Կիտինիլ վէ հէյքէլտէ տուրուպ ,
ղափմա պու հայաթըն ճիւմլէ սեօղլէրինի սէօյլէ-
- 21 յինիլ տէսի , Անլէր տախի պուսու իշիթ տիքտէ ,
սապաշտըն հէյքէլէ կիրիպ՝ լմոյիմ էաերլէր ի-
տի . տամա քեաշին ի տ'ղամ վէ տնըն իլէ պերա-
պեր օլանլար կէլիպ՝ միլլէթ մէճլիսինի վէ օղնի
Իարայէլին ճիւմլէ իթթէյարլարընը ճէմ՝ էտերէք ,
անլէրի ճէլպ իշիւն հապսխանէյէ -տէմ կէճտէր-
- 22 տիլէր , Ամմա մէ՛մնըլար վարտըգտա անլէրի հա-
- 23 պսխանէտէ պուլմամաղլէ , տէօնիւպ , Վազա'ա
հապսխանէյի հէր տիգգաթլէ գափալը , վէ պէք-
ճիլէրի գոփուլարըն էօնիւնտէ տուրմագտա պուլ-
տըպ , տամա աշտըղըմըզ զէման իշէրիտէ քիմնէյի
- 24 պուլմամաղպ՝ տէյիւ խապէր վէրտիլէր , Վէ հէյքէ-
լին սերտարը վէ պաշ քեաշինլէր տախի պու սեօղ-
լէրի իշիթ տիքլէրինաէ՝ Պու նէ՝ օլաճապ՝ տէյի-

- 25 անկերտէն տօլայը շիւպհէտէ դաւորլար : Վէ պիր քիմնէ կէլիպ' իշթէ ու հապսա գօարդընըպ աստմ-
 26 լար' տէյիւ անկերէ խապէր վէրտի : Օ զէման սեր-
 տար' յէմաւրլար իլէ կիտիպ' անկերի ճէպը էթմէք-
 սիգին կէթիրտի , դիրա թաշլանրըզ տէյիւ գաւմ-
 27 տան գօրդարլար իտի : Վէ անկերի կէթիրտի միւ-
 լէթ մէճիսինին հուգուրընա կէթիւրտիւլէր , վէ
 28 քեռհին ի ա'զամ անկերէ սիւտէ կտիպ , Սիզէ պու-
 իսմէ թա'լիմ էթմէմէյի էքիտէն թէնպիհ էթմէ-
 տիք մի . վէ իշթէ Երուսաղէմի թա'լիմինիզլէ տօլ-
 տուրտընը , վէ ու աստմին գանընը պիզիմ իւզէ-
 րիմիզէ կէթիրմէք իսթէրսինիզ տէտի :
- 29 Վէ Պետրոս իլէ բէտուլէր ճէվապէն' Ատէմէր-
 տէն զիյասէ Ալլահա իթա'աթ էթմէք կերէք տիր :
- 30 Սիգին' աղաճա տարպ ի'տամ էյլէտիլինիլ Յիսուսը
 31 էճաաաթըմըզն Ալլահը գըյամ էթտիրտի : Իսրա-
 յէլէ թէվպէյի վէ կիւնասլարըն 'աթվընը վէրմէք
 իշիւն Ալլահ սնը Բէ'իս վէ Խէլասքետը օլմադս :
- 32 քէնտի սաղ էլիլէ թէրֆի' էյլէտի : Պիզ տաթի
 պու շէյլէր խուսուսընտա անըն շահիտլէրի իզ ,
 վէ Ալլահըն քէնտինէ իթա'աթ էտէնլէրէ վէրաթի
- 33 Րուհ իւլ Գուտա տաթի շահէր տի' տէտիլէր : Վէ
 պուսու իշիթաիթլէրինաէ , զսյէթլէ հիտտէթլէ-
 նիպ' անկերին գաթլի իշիւն մէշվէրէթ էտէրլէր ի-
- 34 քէն , Պիւթիւն գաւմըն 'իտինտէ միւթէպէր օլան
 շէրի'աթ մու'ալլիմի Գամաղիէլ նամ պիր ֆէրիսի
 միլլէթ մէճիսինաէ գալգըպ' բէտուլէրին պիր ազ
 վազըթ տըշարը չըգարմալարընը էմը էյլէտիքտէն
- 35 անըրա , Անկերէ տէտի քի' իյ պէնի Իսրայէլ , պու

- քիմեշէրէ էաւճէյիւիզ մոռ'ամէլէ խուտուսընտա
- 36 քէնտիւնիդի սազընընըզ, Զիրա պու կիւնէրտէն
տգտեմ թեւդաս գալգըպ՝ քէնտիսիւնի պիր շէյ
կեսթէրէրէք, տնա թագըիպէն տէրթ եիւզ Նե-
ֆէր թապի՝ օլաու. քէնտիսի զաթլ օլունտու,
վէ տնա թապի՝ օլանլարըն ճիւմլէսի տաղըլըպ եօզ
- 37 հիւքմիւնտէ օլարլար: Վէ պու տատման սօկրտ
թաշրիր ի շուֆուս կիւնէրիւնտէ, Դալիւեայը Յու-
դա գալգըպ՝ քէնտիւնի պիր չօգ խալգ ճէլպ էթ-
սի իսէ տէ, օ տաթի, չէլար օլաու, վէ տնա
թապի՝ օլանլարըն ճիւմլէսի թար ու մար օլարլար:
- 38 Վէ շիմտի սիզէ տէրլամ քի՝ Պու տտէմլէրտէն վազ
կէշիպ տնլէրի պրտղընըզ. զիրա էկէր պու թէա-
պիր ետիօտ պու իշ ինտանտան իտէ, պրզուլուր:
- 39 Ամմա էկէր Ալլաշտան իտէ, տնը պրզմաղա գաալը
օլմազընըզ. օլմայա քի Ալլաշա գարշը տտիի
- 40 ճէնր էթմէքտէ պուլունտարնրդ: Վէ ահա գա'իլ
օլարապ՝ ըեսուլէրի չաղըրըպ տէրտիւքտէն սօկրա,
Յիսուսըն իսմիլլէ սէզլէմէմէյի թէնպիհ էտիպ՝ տն-
- 41 լէրի սալը վէրտիլէր: Անլէր տտիի, տնըն իսմի ի-
շիւն, հագարէթ կէօրմէյէ լայրգ սայըլտըզլարըն-
տան տօլայը մէսրուր օլարապ, միլլէթ մէճլիսիւնի
- 42 հուզուրընտան չրգտըլար: Վէ հէր կիւն չէյքէլաէ
վէ էվէրտէ թա'լիւմ էտիպ՝ Յիսուս Քրիստոսը թէպ-
շիր էթմէքտէն ֆէրաղէթ էթմէզլէր իտի:

ՊԱՊ 6

- 1 Վէ օլ կիւնլէրտէ շակիրտլէր չօղալմաղլէ, Եու-
նանիճէ թէքէյլիւմ էտէնլէր թարտփընտան, քէն-
տի տուլ գարըլարընըն եէվմի ի'անէտէ իհմալ օ-

- լուսնորդլարը իշխան, 'Իպրուանիլէր 'ալէյճինէ գիյլ
- 2 սւ գալ վազը՝ օլտու : Վէ օն իբիլէր շտկիրալէրին՝
ճէմա'աթընը տա'վէթ էտիպ՝ Ալլահըն քէլամընը
թէրբլէ սօֆրալարա խըտմէթ էթմէմիզ միւնասիպ
- 3 աէյիլ տիր : Անըն իշխան, էյ պիրատէրլէր, սիզ-
աէն հադգլարընտա հիւսն ի շէհատէթ օլունան
վէ Բուհ իւլ Գուտա վէ հիքմէթլէ մէմլու պուլու-
նան եէտի ատէմ ինթիխտալ էտիւնիզ, պիզ տաթի
- 4 աշլէրի պու իշէ թա'եին էտէլիմ՝ Պիզ իսէ տու'ա
իլէ քէլամըն խըտմէթինէ տէվամ էտէճէյիզ՝ տէ-
- 5 տիլէր : Վէ պու սէօզ պիւթիւն ճէմա'աթըն խօ-
շընա կիտէրէք՝ իման վէ Բուհ իւլ Գուտալէ մէմ-
լու օլան Ստեփանոս նամ պիր տաէմ իլէ Փիլիպ-
պոս վէ Պրոքորոն վէ Նիկանովրա վէ Տիմոֆուս վէ
Պարմենա իլէ Անթաքիալը միւհթէտի Նիկողայոսը
- 6 ինթիխտալ էտիպ, Անլէրի բէսուլլէրին հուզուրընա
կէթիրտիլէր. անլէր տաթի տու'ա էտիպ՝ էլլէրինի
- 7 իւզէրլէրինէ գաւրլար : Վէ Ալլահըն քէլամը իլէ-
րիլէյիպ շախիրալէրին 'ասէտի Նիուսաղէմտէ գա-
յէթլէ չօղալարազ, քիահինլէրտէն պիր չօգ խալզ
տաթի իմանա իթա'աթ էտէրլէր իտի :
- 8 Վէ Ստեփանոս իման վէ գուարլէթլէ մէմլու օ-
լարազ, գալմ՝ արասընտա 'ալիմ միւ՛ճիզէլէր վէ
- 9 'ալամէթլէր իճրա էտէր իտի : Վէ Լիպէրթիլէր
վէ Կիւրենէլիլէր վէ Խաբէնտէրիյէլիլէր -Բիզզուռ տէ-
նիլէն սինաղօղտան վէ Կիլիկիալը վէ Ասիալըար-
տան պա'գըլարը գալգըպ՝ Ստեփանոս իլէ միւպա-
- 10 պահէօէ էտէրլէր իտի : Վէ վառթմաընէ սէզլէ-
տէյի հիքմէթ վէ բուհա մուգալէմէթ էտէմէտի-
- 11 լէր : Օ զէման՝ Պիզ իգունուն Մովսէս վէ Ալլահա

- քիւֆրէք Եւրէտիոյնի իշխմտիք՝ տէմէք իշխան
 12 պա՛ղը առեմիւնի այսրթտարար : Ա՛յ գազմ՝ իւն
 իխթիյարարը վէ՛ իւլէմայը թա՛նիք էթտիւնէր, վէ՛
 իւլէնիւնէ հիւճուլէ ա՛նը թուլթուպ՝ միլլէթ մէճ-
 13 փսինէ կէսթիւրտիւլէր : Ա՛յ եալան շահտիւն ի՛-
 լար էտէրէք, ա՛նլէր տախի՝ Պու ատէմ պու մու-
 քատտէս մահալէ վէ՛ շէրի՛աթա գարըը քիւֆրէր
 14 սեյլէմէրտէն ֆերաղէթ կթմէզ, Ձիրա պուշուն՝
 Սլ Նապարէթի Յիսուս պու եէրի եզզըպ՝ Մովսէ-
 սին պիղէ թէպիմ էթտիյի պիշլէրի թէպտիլ է-
 տէճէք տիր, տէտիյիոյնի պիղ իշխմտիք՝ տէտիլէր :
 15 Ա՛յ մէճիստէ օթուրանյարըն ճիւմլէսի սնա տիգ-
 գաթլէ պաղըպ՝ ա՛նըն եիւզիւնիւ մէլէք եիւզիւ
 կիպի կէօրտիւլէր :

ՊԱՊ 7

- 1 **Օ** ղէմտն քեահին ի ա՛գամ՝ Պու շէյլէր ֆիլ վա-
 2 դը՝ պէզլի՛ մի տիր՝ տէտի : Օ տախի տէտի քի՛
 է, պիրատէրլէր վէ՛ փէտէրլէր, աիկէյինիզ ֆէ-
 տէրիմիզ Աքրահամ խառանտա սաքին օլմադտան
 էվվէլ, Արամ ը նէ՛նրէյնտէ իքէն, Ալլահ ը զուլ
 3 ճէլալ սնա կէօրիւնիւպ, Տէյտըրընտան վէ՛ ագրա-
 պանըն եանընտան չըգ, վէ՛ սանա կէօթէրէճէյիմ
 4 տիյարա կէլ՝ տէտի : Օ ղէմտն Քաղգէալըլարըն տի-
 յարընտան չըզըպ՝ խառանտա սաքին օլտու . օրա-
 տան տախի փէտէրի վէ՛ֆաթ էթտիքտէն սօնրա,
 ա՛նը պու շիմտի սաքին օլտըղընը տիյարա նագլ
 5 էյլէտի : Ա՛յ սնտէ սյաղ պատաճադ գատար պիլէ
 սնա ժիրաս վէրմէյիպ՝ էվլաթը օլմաազը հալտէ
 ա՛նը քէնտիսինէ վէ՛ քէնտիսինտէն սօնրա դիւրրի-

- 6 յեթինէ միւսք օլմագ իւզրէ վերմէյէ վա'տ էյլէ-
 7 տի : Վէ Այլաճ պու թարղ իւ յրէ սեղյուտի , ետ-
 8 նի Անըն զիւրրիյէթի տիյարը զուրպէթտէ մի-
 9 սաֆիր օլուպ , տնը տէօրթ եիւզ սենէ էսիր վի-
 10 տնա ճէֆա էտէճէքլէր : Վէ Այլաճ՝ Նոլ էսիրի
 11 օլաճաղլարը թա'իֆէյի պէն ճիւքմ' էտէճէյիմ ,
 12 վէ տնտէն սոկրա չըքլպ' պու մոհալտէ պանա 'ի-
 13 պատէթ էտէճէքլէր տիր' տէտի : Վէ տնա խիթան
 14 'ահարնը վէրտի , օ տախի Իսահակը թէվիտ էյ-
 15 լէյիպ' պեղլէճէ տնը սէքիզինճի կիւնտէ խիթան
 16 էյլէտի : Իսահակ Յակարը վէ Յակար օն իքի էճ-
 17 տաղը Բեւէտ էյլէտէ : Վէ էճառա Յովսէփէ Հա-
 18 տէտ էտիպ' տնը Մըսրա սաթարլար , լաքին Այլաճ
 19 տնըն իլէ խտի , Վէ տնը ճիւմլէ մուզպազալա-
 20 րրնտան խէլառ էտէրէր , տնա Մըսրը յիյիլի Փա-
 21 րառնըն հուզարընտա լըթթ վէ ճիւմլէ իհ-
 22 տան էթտի , օ տախի տնը Մըսրը վէ ճիւմլէ
 23 քէնտի խանէտի իւզէրինէ հազրը հառպ էթտի : Վէ
 24 պիւթիւն Մըսրը իլէ Քանտն տիյարը իւզէրինէ
 25 զրթլըզ վէ 'ազիմ մուզպազա կէլմէքլէ էճառար-
 26 մըզ զախիրէ պուլամաղլար խտի : Վէ Յակոր Մը-
 27 սրա պուզաղլա վար խախինի իշիթտիտէ , պի-
 28 ըրինճի տէֆ'ա էճառարմըզ կէօնտէրտի : Վէ ի-
 29 քինճի տէֆ'առա Յովսէփ քէնտինի դարնտաշա-
 30 րընա պիլտիրտի , վէ Յովսէփին նէսէպի Փարառնա
 31 մա'յիւմ օլտու : Վէ Յովսէփ կէօնտէրիպ' քէնտի
 32 փէտէրի Յակոր իլէ ճիւմլէ թէ'ալլուզաթընը ,
 33 եթմիշ պէշ քիշի օլարագ , տա'վէթ էյլէտի :
 34 Վէ Յակոր Մըսրա էնտի , վէ քէնտիսի հէմ տէ
 35 էճառարմըզ վէֆտթ էթտիլէր , Վէ Սիւ քէմէ կէո-

- թիւրիւպիւպ՝ Սիւքէմին խեղճիքն օղորդա-
 րընտան Աբրահամըն պիր մըզտար ագչէ իլէ սա-
 17 թըն ալմըշ իտիյի գապրա գօնուլարը : Ամմա
 Ալլահըն Աբրահամա էթտիյի վստըն զէմանը եագ-
 18 լաշտըգտա , Յովսէփի պիլմէյէն պաշգա պիր մէլիք
 զուհար էտինճէյէ տէյին , գալմ Մըսըրտա սը-
 19 թըպ չօղտուր , Օ տաիի պիգիմ միլէթիմիզ 'ա-
 լէյճինէ ճիլէ գուլանըպ՝ մա'սումարընը եաշտ-
 մամազ իչիւն անլէրի տըշարը ամաըրմագ տերէ-
 20 ճէսինէ գատար էճտատըմըզա ճէֆա էյլէտի , Վէ
 օլ վաղըթտա Մովսէս օօղուպ՝ Ալլահըն նազա-
 րընտա կիւզէլ իտի , վէ իւշ այ փէտերինին խա-
 21 նէսինտէ պէսլէնաիքտէն սօկրա , Տըշարը ամըլտը-
 ղընտա անը Փարաւոնըն գըզը տըզպ՝ քէնաիինէ օ-
 22 ղուլ օլմագ իչիւն պէսլէտի , Վէ Մովսէս Մըրը-
 րըլարըն չէր 'իլմինտէ թէրպիյէ օլուռուպ՝ քէլտմ
 23 վէ 'ամէլտէ իգթիտարըլ իտի , Վէ գըրգ եաշընը
 թէքմիլ էթտիքտէ , գարնտաշարը օլան պէնի իս-
 24 րպլէլի դիյարէթ էթմէք գալպիինէ կէլտի , Վէ պի-
 րինին զուլմ չէքտիյինի կէօրմէքլէ , Շու ճիմայէ
 էտէրէք , Մըսըրըյը գաթլ էտիպ՝ մաղլումըն ին-
 25 թիգամընը տլար , Վէ Ալլահ անլէրէ քէնաի էլիլէ
 իէլաս իճսան էտէճէյինի գարնտաշարը ֆէճմ է-
 տէրլէր զանն էտէր իտի իսէ տէ , ֆէճմ էթմէտի-
 26 լէր , Վէ էրթէսի կիւն անլէրէ՝ նիգա՝ էտէրլէր ի-
 քէն կէօրիւնիւպ՝ Լէյ տտէմլէր , սիզ գարնտաշար
 սընըզ , նի՞չիւն պիրի պիրինիլէ զուլմ էտիյօրօը-
 նըզ տէյէրէք , անլէրի պարըշտըրմաղա զսյրէթ
 27 էթտի իսէ տէ , Գօնըսընա զուլմ էտէն անը ըէտա
 էտիպ՝ Սէնի պիգիմ իւզէրիմիզէ քի՞մ ըէ'իս վէ

- 28 գատը նասպ էթ տի . Տիւն Մըսըրյուր գաթլ էթ-
տիյիկ կիպի՝ պէնի՞ տէ մի գաթլ էթ մէք իթմէր-
- 29 սին՝ տէտի : Վէ պու սէօղ իւզէրինէ Մովսէս ֆի-
րար էտէրէք , Մադիամ տիյարընտա միւսաֆէրէ-
թէն իգամէթլէ՝ որոտա իքի օղուլ թէվլիա էլլէ-
- 30 տի : Վէ գըրգ սէնէ թէմամ օլտըգտա , թուր ի
Սինա պէրրիյէսինտէ չալը աթէշի ալէվինտէ ահա
- 31 Բապպըն մէլէյի կէօրիւնտի : Վէ Մովսէս ահը
կէօրտիւյիւնտէ , կէօրիւնիւշիւնէ թէ՛ ածճիւպ է-
տէրէք , նազար գըյմադ իւզրէ հազլաշըր իքէն ,
- 32 ահա , Պէն սէնին էճտաալընըն Ալլահը , Աբրահա-
մըն , Իսահակըն վէ Յակոբըն Ալլահը իմ՝ տէյիւ
Բապպըն սէտաալ կէլտի վէ Մովսէս լէրգան օլ-
- 33 մաղէ , նազար գըյմաղա ճէստրէթ էտէմէտի : Վէ
Բապպ ահա՝ Այազլարընտան այազ գապպըն չը-
գար , զիրա տուրաղըն եէր մուգատտէս թոփրադ
- 34 տըր : Հագիգաթէն պէն Մըսըրտա օլան գապմըմըն
ճէֆասընը կէօրիւպ՝ ահլէրին ահընը իշիթտիմ , վէ
ահլէրի իւլլաս էթմէք իշիւն էնտիմ , վէ շիմտի
- 35 կէլ , սէնի Մըսըն կէօնտէրէյիմ՝ տէտի : Սէնի քի՞մ
րէ՛իս վէ գատը նասպ էթ տի՝ տէյերէք ինքետըր էթ-
տիքլէրի պու Մովսէսի , Ալլահ ճէմնի ահը չալըստա
ահա կէօրիւնէն մէլէյին էլիյլէ րէ՛իս վէ գուր-
- 36 թարըճը իրուլ էլլէտի : Պու տտէմ ահլէրի չը-
գարրպ՝ Մըսըր տիյարը իյէ Պահըր Ահմէրտէ վէ
գըրգ սէնէ պէրրիյէտէ միւ՝ ճիպլէր վէ ալամէթ-
- 37 լէր իզհար էլլէտի : Պէնի Խորպլէլէ խիթապէն՝
Ալլահընը Բապպ պիրաալըլէրինիգտէն պէնիմ կի-
պի պիր փէյղամիկեր զուհուր էթտիրէճէք տիր ,
ահը տիյլէյէսինիզ՝ տէյէն պու Մովսէս տիր :

- 38 Թուր ի Սէնտատա քէնտիսինէ սէջլէյէն մէլէք իլէ
վէ էճտատարմըղ իլէ պերապէր պերրիյէտէ օլան
ճէմա՝աթտա օլարագ , պիղէ թէսլիմ էթմէք իւզրէ
հայաթ քէլամլարր ամըշ օլան զաթ պու տըր :
- 39 Էճտատարմըղ անա միւթի՝ օլմագ իթէմէյիպ
րէտու էթտիլէր , վէ դալպէրիյլէ Մըսու կերի
40 տէօնիւպ , Ահարոնա՝ Պիղէ էօնիւմիւղճէ կիտէճէք
իլահլար ետփ . զիրա շու պիղի Մըսըր տիյարընատուն
շըգարան Մովսէսէ նէ օլտըղընը պիլմէյիպ՝ սէտի-
41 լէր : Վէ օլ կիւնլէրտէ պիր պուզագը ետփալլար .
վէ պու փութա դուրպան թագտիմ էտիպ էլլէրի-
42 նին՝ամէլլէրիյլէ մէսրուր օլուրլար իտի : Վէ Ալ-
լահ տէօնէրէք անլէրի ճիւնուտ իւս սէմոյա ի-
պատէթ էթմէյէ թէսլիմ էլլէտի . իթէքիմ՝ փէյ-
դամպէրլէրին քիթապընտու՝ Էյ պէյիմ ի Խարսյէլ .
պերրիյէտէ դըրգ սէնէ պանա զէպիհէլէր վէ դար-
43 պանլար թագտիմ էթտինի՞գ մի : Վէ Մողղըն
շատըրընը վէ իլահընըղ Հուեմփանըն երլտըղընը .
եա՛նի սէճտէ գըլմագ իսիւն շօլ ետփալըղընը սու-
րէթլէրի թաշըալընըղ . պէն սաթի սիպի Բարէլուն-
տան էօթէյէ նագլ էտէճէյիմ՝ տէյիւ ետղլմըշ
44 տըր : Շէհատէթ մէսքէնի պերրիյէտէ էճտատարմըղ
արասընտա իտի , իթէքիմ Մովսէսէ սէջլէյէն
Անը կէօրտիւյիւն իիւմանէյէ կէօրէ ետփալարն տէ-
45 յիւ էմր էյլէմիշ իտի , Քի էճտատարմըղ անը սըրա
իլէ գապուլ էտիպ Յեսու իլէ պերապէր էճտատը-
մըղըն էօնիւնտէն Ալլահըն Դաւիթին կիւնլէրինէ
գատար թարա էթտիյի թա՛իֆէլէրին միւլքիւ ի-
46 չինէ կէթիրտի : Օ տաիւ Ալլահըն հուզուրընտա
լութֆ պուլուպ՝ Յալորըն Ալլահընա պիր իգամէթ-

- 47 կետ՝ պուլմագ խթէտի իսէ տէ , Սողոմոն անա
 48 պիր խանէ պինա էյլէտի : Լաքին Միւթա՛այ էլ
 լլէ ետփըլմըշ հէյքէլլէրտէ սաքին օլմագ . Նիթէ-
 49 քիմ փէյլամպէր՝ Բապպ պուլուրըր քի , Սէմա
 թաթթըմ , զէմին տաթի սյապլարըմա պասամագ
 տըր . պանա իմարլ խանէ պինա էտէճէքսինիզ ,
 50 վէ եա՛ րահամթըմն մահալի Նէրէսի տիր . Պուշ-
 լուրն ճիւղէսինի պէնիմ էլիմ եմփմատը մը՝ տէ-
 51 տի : Էյ պոյնու սէրթ , վէ գալպի վէ գուլագլարը
 խիթանարզ օլանլար , սիզ տաթի էճատտընըզ կի-
 պի տաթիմա Բուհ իւլ Գուտսա մուխայէֆէթ էտի-
 52 յորսընըզ : Էճատտընըզ փէյլամպէրլէրին համնիլ-
 սընա թէ՛աատի էթմէտի . վէ տնլէր օլ Սալիհին
 զուհուրը հագգընտա մուգատտէմա խապէր վէրէն-
 լէրի գաթլ էթտիլէր . սիզ տաթի չիմտի անըն
 53 խաթիլէրի վէ գաթիլլէրի օլտընըզ , Սիզ շէրի՛աթը
 մէլէրլէր թէրթիպաթը իւզրէ ալտընըզ , վէ հըֆզ
 էթմէտինիզ :
 54 Անլէր պու շէյլէրի իշիթմէլէրիլէ , գալպէրին-
 տէ զայլթլէ հիտաթլէնիպ՝ տիշլէրինի անըն ՛ա-
 55 լէյհինտէ գըճըրաթթարլար : Ո իսէ՛ Բուհ իւլ
 Գուտսլէ մէմու օլարագ , սէմայա տողուր կէօզ
 տիքիպ՝ Ալլահըն ճէլալինի վէ Յիսուսը Ալլահըն
 սողընտա տուրուր կէօրաիւ . վէ՛ Իշթէ պէն սէմա-
 վաթը տարլմըշ վէ Իպն իւլ ինսանը Ալլահըն սա-
 56 զընտա տուրուր կէօրիլարըմ՝ տէտի : Անլէր տաթի
 եիւրտէր սէսլէ պողըրըզ գուլագլարըն թըգատը-
 լար , վէ ճիւղէսի պիրաէն անըն իւզէրինէ հիւ-
 57 ճումէ , Անը շէհրաէն տըշարը չըգարըպ՝ թաշա-
 տըլար . վէ շահիպէր քէնտի էլպիսէլէրինի Սօղո

- նամ պիր նէվճիվաննն այագյարբ Եսնընա գօտր-
 58 լար : Աէ Ստեփանոս՝ Եա Բապպ Յիսուս , բուհըմի
 գապուլ էյլէ՝ տէյերէք տու՝ա էթմէքտէ օլտըր
 59 հալտէ , անը Թաշլատարար : Աէ տիգ չեօքիւօյ
 եիւքսէք սէսլէ՝ Եա Բապպ , պու կիւնահը անլէրէ
 սայմա՝ տէյիւ ֆերեաս էթտի . վէ պունու սեյ-
 լէտիյի կիպի ույգույա վարտը . Սօղոս տախի ա-
 նըն գամթիինէ բիպա վէրմիշ իտի :

ՊԱՊ 8

- 1 Աէ օլ վազըթ Երուսողէմտէ օլան քիլիսէ՝ ա-
 լէյհնտէ՝ ազիմ թէ՝աստի վուգու՝ պուլմաղլէ ,
 բէսուլլէրաւն մա՝տա ճիւմէսի Եէհուտիյէ իլէ
- 2 Սամարիանըն տիյարլարընա սաղըլտըլար : Աէ
 պա՝պը էհլ ի Թաղվա տտէմէր Ստեփանսը գալ-
- 3 տըրըպ՝ իւզերինէ պէղիւք մոթէմ՝ էթտիլէր : Լա-
 քին Սօղոս խանէլէրէ կիրիպ՝ էրքէք վէ գարըլարը
 սիւրիւքլէյերէք հապսխանէյէ ամմաղլէ , քիլիսէյի
 խարապ էթմէքտէ իտի :
- 4 Իմաի սաղըլան քիմսէլէր քէլամը թէպշիր էտէ-
- 5 րէք՝ հէր թարաֆտան կէչէրլէր իտի . Փիլիպպոս
 տախի Սամարիա շէհրինէ էնիպ՝ անլէրէ Գրիստոսը
- 6 վա՝զ էատէր իտի : Աէ խալդ Փիլիպպոսըն «Եօլլէրէնի
 իշիտիպ՝ իճրա էյլէտիյի՝ ալամէթլէրի կէօրմէլէ-
 րիլէ , պիլիթթիֆազ անըն սէօլլէտիքլէրինէ տիգ-
- 7 գաթ էտէրլէր իտի : Ձիրա նափաք բուհլար Էիւք-
 սէք սէսլէ պաղըրտարագ , պապթ էթտիքլէրի շօգ
 քիմսէլէրաւն չրգըպ շօգ քէօթրիւմ վէ թօփալ
- 8 քիմսէլէր տախի շիֆա պուլուրլար իտի : Աէ օլ
- 9 շէհրտէ՝ ազիմ մէսէրրէթ օլտու : Աէ Էօթէտէն

- պերու ու շէհրաւ՝ Պէն պէօյիւք պիր զաթ ըմ՝ տէ-
 յերէք սիհրպաղլըգ էտիպ , Սամարիա էհալխանի
 հայրան գըլմըշ օյան Սիմոն նամ պիր քիմնէ պու-
 10 լունուր իտի : Աէ պէօյիւք քիւչիւք ճիւմլէտի՝
 Պու ասէմ Ալլահըն 'աղիմ՝ զուվլէթի տիր՝ տէյէ-
 11 ըք անա գուլագ վերիւրէր իտի : Աէ պունա գու-
 լագ վերմէլէրինին սէպէպի խալլը դէմոնտան պէ-
 ռու սիհրէրլէ անլէրի հայրէթտէ պրագմաւը իտի :
 12 Լաքին մէլէրիւթ Ուլլահը վէ Յիսուս Քրիստոսըն
 իսմինէ միւթէ՛ալլըդ շէյլէրի թէպչիր էտէն փի-
 յապոստ ինանորգլորընտա , կերէք էրրէրլէր վէ
 13 կերէք գարրար վաֆթիպ օլունուրրար իտի : Սիմոն
 քէնտիսի տախի ինանաւ , վէ վաֆթիպ օլունուր
 փիլիպոստ միւլաղէմէթ էտերէք , իճրա օլունան
 'ալլամէթլէր իլէ միւ՝ ճիղէլէրի կէօրմէրլէ հայրան
 14 օլուր իտի : Աէ Երուսաղէմտէ պուլունան ըսուլ-
 լէր Սամարիալըլարըն՝ Ալլահըն քէլամընը գապուլ
 էթտիլինի իշիթմէլէրիլէ , անլէրէ Պետրոս իլէ
 15 Յովհաննէսի կէօնտէրտիլէր : Անլէր տախի էնիպ
 Բուհ իւլ 'Գուտսա նա՛իլ օլալուր տէյիւ անլէր ի-
 16 չիւն տու՛ա էթտիլէր : (Ջիրա անլէրին հիչ պիրի-
 նին իւզէրինէ նաղիլ օլմայրոյ՝ անձագ Բապպ Յի-
 17 սուսըն իսմինէ վաֆթիպ օլունմըշլար իտի) Ո գէ-
 ման իւզէրլէրինէ էլլէրինի գամուլարըլէ Բուհ իւլ
 18 'Գուտսա նա՛իլ օլալուր : Սիմոն տախի ըսուլլէրին
 էլլէրինին գոնուլմարըլէ Բուհ իւլ 'Գուտսըն վէ-
 19 ըրիտիլինի կէօրտիւքտէ : Պու գուտրէթի պանա
 տախի վէրինիպ , թա քի էլլէրիմի քիմին իւզէրինէ
 գոյաճագ օլուր իսէմ , Բուհ իւլ 'Գուտսա նա՛իլ
 օլա՝ տէյէրէք անլէրէ ագչէ թագտիմ էլլէտի :

- 20 Լաքին Պետրոս անա՝ Ազնկն սենին իլէ ՚հէլաք օլ-
սուն , զիրա Այլաճըն 'սթիլէսի ագչէ իլէ թասսիլ
- 21 օլուճուր զանն էթտին : Պու շէյտէ սենին հիսսէն
եա նասիպին եոգ տրր , զիրա գալպին Այլաճըն 'իւ-
- 22 տինտէ տողուտ տէյիլ տիր : Իմտի պաւ քէօթիւ-
լիւյիւնտէն թէվպէ էտիպ՝ Բապպա նիյաղ էլլէ ,
օլա քի գալպինին միւլաճաղասար սանա 'ավֆ օլու-
- 23 նա : Զիրա սենի էօտ աճըլըղընաա վէ ճազգսըղը-
- 24 ղըն պէնտինտէ կէորիւյորլմ՝ տէտի : Աիմն տախի
ճէվապէն՝ Աէյլէտիյինիզ շէյլէրին պիրի իւզէրիմէ
կէլմէսին տէյիւ պէնիմ իշիւն սիլ Բապպա նիյաղ
- 25 էլլէյինիզ՝ տէտի : Անկէր տախի շէճատէթլէրինի
իֆա պիրլէ՝ Բապպըն քէյամլընր սէյլէտիքտէն սօկ-
րա : Սամարիալլարըն նիշէ քէյլէրինտէ պէշարէ-
թի թէպշիր էտէրէք՝ Երուսաղէմէ 'ավտէթ էթ-
տիլէր :
- 26 Վէ Բապպըն մէլէյի Փիլիպպոսա սէյլէյիպ տէ-
տի քի՝ Գալզ , ճէնուպէ , եանի Երուսաղէմտէն
- 27 Գաղալյա էնէն եօլա կիթ . օրոսը շէօլ տիր : Ա
տախի գալպըպ կիթտի . վէ իշթէ ճապէշ մէյիքէսի
կանդականըն քիւպէրտալընտան պիրի օլուպ ճիւմլէ
խաղինէսի իւզէրինէ նազըր օլան ճապէշյի պիր խա-
տըմ՝ Երուսաղէմէ 'իպտտէթ էթմէյէ կէլմիշ խտի
- 28 Վէ 'ավտէթինտէ արտապտընտա օթուրուպ Եսայի
- 29 փէյղամպէրին իթ-ղէւ օգույօր խտի : Վէ Բաճ
Փիլիպպոսա իթթապէն՝ Կալաշըպ պու աբապպա
- 30 եափըշ տէտի : Փիլիպպոս տախի եանընա սէյիր-
տիպ՝ Եսայի փէյղամպէրին իթ-ղէւ օգուաղընը
իշիթմէլէ՝ Օգուտըղընը աղլաւյօր մը սրն՝ տէտի :
31 Օ տախի՝ Պիր քիմսէ պանա տէլալէթ էթմէտիքճէ :

- նա՛որք գաւորն օրոյրմ՝ տէրէրէք, Փիլիպպոսա՛ չը
- 32 գըպ եանընտա օթուրմասընը ըէճա էթտի: Վէ
քիթապտա պուտըղը ֆապ շու խտի քի՛ Գօյուհ
կիպի պօղաղրանմաղա կէօթիւրիւրտիւ, վէ գուզու՝
գրրգան քիմսէնին էօնիւնտէ սիւքիւթ էյլէտիյի
- 33 միսիյիւ, պէգյլէճէ սօղորնը աչմաղ. Հայ ը թէ-
վազու՛րնտա անըն հազգը ըէֆ՝ օլուհաու, վէ տ-
նըն նէպինի քիմ՝ պէյան էտէճէք տիր, գիրա հա-
- 34 յաթը Էերտէն ըէֆ՝ օլուհաւր: Վէ խատըմ ճէվապ
վէրիպ Փիլիպպոսա՛ Աննա ըէճա էտէրիմ, փէյդոմ-
պէր պուհու քիմին. հազգընտա սէգյլէյօր. քէն-
տիսի՛ հազգընտա մը, Էօգոս տիկէր պիր քիմսէ՛
- 35 հազգընտա մը՝ տէտի: Փիլիպպոս տախի աղգընը
աչըպ պու քէյամման պաշլապարազ, անա Յիսու-
- 36 օր թէպշիր էյլէտի: Վէ Եօլաա կիտէրլէր իքէն՝
պիր սույու կէլտիլէր. խատըմ տախի՛ Իշթէ սու,
վաֆթիզ օլուհմազլըղմա նէ՞ մանի՛ վար՝ տէտի:
- 37 [Փիլիպպոս տախի՛ Էկէր պիւթիւն գալպինէն ի-
ման էտէրսէն, ճա՛խլ օլուր՝ տէտի. վէ օ ճէվա-
պէն՝ Յիսուս Բրիստոսըն Իպն Ուլլուհ իտիյինէ ի-
- 38 ման էտէրիմ՝ տէտի:] Վէ տրապանըն տուրմա-
սընը էմր էտիպ՝ Փիլիպպոս իլէ խատըմ իքիսի պիր-
տէն սույա էնտիլէր, վէ տնը վաֆթիզ էյլէտի:
- 39 Վէ սուտան չըգտըզյարընտա, Բապարն Բուհու
Փիլիպպոսը անարգըն կէօթիւրտիւ, վէ խատըմ անը
տրթըգ կէօրմէտի. վէ սէվինէրէք քէնտի Եօլընտ
- 40 կիթտի: Փիլիպպոս իսէ Ագօվտաստա պուլուհաու,
վէ տօլաշարապ՝ Գայսէրիյէյէ կէլինճէյէ գատար
ճիւմէ շէհրլէրտէ պէշարէթի թէպշիր էտէր
իտի:

ՊԱՊ 9

- 1 **Լ**աքին Սօղոս Բապպըն շակիրտէրի իւզերինէ տու-
հա թէհտիտ վէ գաթլտան տւմ՝ ժուարտող, քեա-
- 2 հին ի տ'պամըն հանրնա կիտիպ, Անտէն Դամաու-
կոստա ոլան սինաղօղլարա մէրթուպլար տիլէտի,
թա քի՝ եկէր պու թարիգտէն պաղը քիմսէլէր
պուլաճադ ոլուր իսէ, կերէք էրքէք՝ կերէք զարը,
- 3 աշկերի պաղլը ոլարագ Երուսաղէմէ կէթիթէ, Վէ
եօլտա Դամասկոսա Եաղլաշտղընտա, էթրաֆընա
- 4 սէմաւան տնտղըն պիր Նուր փարլատը, Վէ եերէ
տիւշիւպ, քէնտիսինէ՝ Էյ Սաւուշ, Սաւուշ, պա-
նա նի՞շիւն թէ՛տատի էտիյօրսըն՝ տէյիւ պիր սէսա
- 5 իշիթտի, Ս տաթի՝ Էյ Էֆէնտի, սէն քի՞մ սին՝
տէտի, վէ Բապպ՝ Պէն սէնին թէ՛տատի էթտիլին
Յիսուս իմ, իւկէնտէրէլէրէ գարլը տէփմէք սանա
- 6 կիւճ տիր՝ տէտի, Օ տաթի թիթրէյիպ հոյրան
օլարագ՝ Էս Բապպ, Նէ՞ իսթերոին քի պէն եա-
- 7 փայլմ՝ տէտի, Բապպ տաթի սնա՝ Գալգ շէհրէ
կեր, վէ Նէ Եափմագլըղը կերէք իտիյի սանա
սէօլէնիլէճէք տիր՝ ԴէԴէ, Վէ տնոն իլէ պերապէր
եօլա կիսէն տտէմլէր սէտայը իշիտիպ՝ սամա քիմ-
սէյի կէօրմէլէրէք, Նութգլարը թութուլմըշ տու-
- 8 րույօրլար իտի, Վէ Սօղոս եերաէն գալգըպ՝ կէօղ-
լէրի ալըլմըշ օլտղը հալտէ քիմսէյի կէօրմէտի,
վէ սնը էլինտէն թութարագ՝ Դամասկոսըն իշինէ
- 9 կէօթիւրտիւլէր, Վէ իւշ կիւն կէօրմէյիպ Նէ
եէտի Նէ իշտի,
- 10 Վէ Դամասկոսա Անանիա իսմինտէ պիր շա-

- կիրտ պուլուճուպ, պուճա Բապպ ընշատա՝ էյ
Անանիա՝ տէտիբտէ, օ տախի՝ Լէպպէյք, եա
11 Բապպ՝ տէտի, Վէ Բապպ սնա՝ Գալգ, Տոդրու
տէնիլէն սոգաղա վար, վէ Յուդանըն խոնէսինտէ
Թարսուսյը Սոդոս նամ քիմէյի պուլ, զիրա իշթէ
12 օ տու՛ա էտիյօր. Վէ ընշատա Անանիա իսմինտէ
պիր տտէմին իշէրի կէլտիյինի, վէ կէօղլէրի կէօր-
մէսի իշիւն իւզէրինէ Լիինի գօռըղընը կէօրմիւշ
13 տիր՝ տէտի, Վէ Անանիա ճէվապէն՝ Իա Բապպ,
պու տտէմին հաղգընտա Լըուսաղէմտէ օլան սէ-
նին մուգատտէպլէրինէ նէ դատար քէօթիւլիւ քլէր
14 էթտիյինի չօղ քիմէլէրտէն իշիթտիմ, Վէ սէնին
իսմինէ տու՛ա էտէնլէրին ճիւմլէսինի պաղլամաղա
պաշ քեահինլէր Թարաֆքնտան պուրատա տախի
15 հիւքմիւ վար՝ տէտի, Վէ Բապպ սնա՝ Եիթ, զի-
րա օ միլլէթլէր վէ մէլիքլէրին վէ պէնի Խարայէ ին
հուզուրընտա իսմիմի Թաշըմաղ իշիւն, պանա ին-
16 Թիթապ օլուճմիշ պիր գապ տըր, Զիրա պէնիմ
իսմիմ իշիւն նէլէր շէքմէք կէրէք իտիյինի պէն
17 քէնտիսինէ կէօսթէրէճէյիմ՝ տէտի, Իմտի Անա-
նիա կիտիպ օլ էվէ կիրտի, վէ էլլէրինի անըն իւ-
ղէրինէ գոյուպ՝ էյ Սաւուղ պիրտտէր, Բապպ,
եա՛նի կէլտիյին կօլտա սանա կէօրիւնէն Յիսուս
կէօղլէրին կէօրսիւն վէ Բուհ իւլ Գուտալէ մէմլու
18 օլասըն տէյիւ պէնի կէօնտէրտի՝ տէտի, Վէ տէր-
հալ անըն կէօղլէրինտէն սանքի փուլլար տիւշիւպ՝
կէօրիւր օլտու. վէ դալգըպ վաֆթիլ օլունտու
19 Վէ Թա՛ամ էտիպ քէսպ ի դուվվէթ էյլէտի. վէ
[Սոդոս] Գամուսկոստա օլան շակիրտլէր իլէ պիր
գաշ կիւն գալտր:

- 20 Վէ տէր՝ ազապ սինադողլարտա Յիսուսը՝ Իպի
21 Ուլլա՛հ տըր՝ տէյիւ վա՛ղ էտէր իտի Վէ իշխտէն-
լէրին ճիւմլէսի հայրան օլուպ՝ Երուսաղէմտէ պու
իսմէ տու՛ա էտէնլէրի խորապ էտէն պու տէյի՞լ
մի, հէմ տէ պուրոյոս անլէրի պաղլը օլարադ պաշ
քեա՛հինլէրէ կէօթ իւրմէք իշխն կէ՞լմէտի մի՝ տէր-
22 լէր իտի։ Ամմա Սօղոս կիթտիք՝ քեպ ի գուվ-
վէթ էթտի, վէ՛ Բրիստոս պու տըր՝ աւելի խպաթ
էտէրէք, Իսմասկոստա սաքին օլան Եէհուտիլէրի
23 հայրէթտէ պրազըր իտի։ Վէ պիր չօգ կիւնլէր
միւրուրինտէ Եէհուտիլէր անրն գաթլի իշխն միւ-
24 շալէրէ էթտիլէր։ Ամմա անլէրին սու՛ ի գասա-
լէրի Սօղոսա մա՛լիւմ օլտու. վէ անը գաթլ
էթմէք իշխն գափուլարը կէ՛ճէ կիւնտիւզ պէրլէր-
25 լէր իտի իսէ տէ, Նափիրալէր անը կէ՛ճէլէյին տ-
լըպ, ղէնպիլ իշինտէ, հիսարտան աշաղը սարգը-
տարադ էնափրալիլէր։
26 Վէ Սօղոս Երուսաղէմէ կէլտիյի գէման շակիրտ-
լէր իլէ պիրլէշմէյէ շայրէթ էթտի իսէ տէ, ճիւմ-
լէսի անրն շակիրտ օլտըղընա ի՛թիմատ էթմէտիք-
27 լէրինտէն, անտէն գօրգարլար իտի։ Ամմա Բառ-
նարաա անը սլըպ՝ րէտուլլէրին Էանընա կէթիրէ-
րէք, անրն Եօլտա Բապալը հասըլ կէորտիւյիւնիւ,
վէ Բ-ՂԴՆ անա սեղլէտիյինի վէ Իսմասկոսաա
Յիսուսըն իսմիյլէ հասըլ ճէտուրանէ սեղլէմիշ օլ-
28 տըղընը անլէրէ հիքեայլէ էյլէտի։ Վէ Երուսաղէմ-
29 տէ անլէր իլէ կիրիպ չրգմագտա իտի։ Վէ Բապալ
Յիսուսըն իսմիյլէ ճէսարէթ պուլուպ՝ Եու՛նանի՛ճլ
թէքէյիւմ էտէնլէր իլէ սեղլէշիր վէ միւպահէսի
էտէր իտի. անլէր իսէ անրն գաթլինէ ճէհա է-

- 30 տեղէր խոր : Լաքին պիտաւերէր պուհա վագրֆ
 օլմաղլէ՝ տնը Գայսերիյէյէ էնաիրիպ Թարաուսա
 կէօնտէրաիլէր :
- 31 Օ զէմօն քիլիսէլէր պիւթիւն Եէհուտիյէտէ վէ
 Գալիլէասա վէ Սամարիասա սէլամէթ պուլսւպ՝
 մա՛մուր օլմաղլէ Բապպըն գորգուսընասա վէ Բուհ
 իւլ Գուտսըն թէսէլիսինտէ եիւրիւյէրէր չօղալ-
 մագասա իսիլէր :
- 32 Վէ Պետրոս հէր թարաֆտան կէչէր իքէն ,
 Լիւդդեասա սաքին օլան մուգատտէպլէրին եանը-
- 33 նա տաիի էնաի . Վէ օրասա սէքիլ երլտան պէ-
 րու եաթադտա գալմըշ Ենեա իսմինտէ պիր քէօթ-
- 34 ըիւմ աաէմ պուլուպ , Պետրոս ա՛նա՝ էյ Ենեա ,
 Յիսուս Քրիստոս սա՛նա շիֆա վէրիյօր . գալգ ,
 քէնտին իպիւն տէօչէյնի եափ՝ տէաիքտէ , տէր-
- 35 հալ գալգար , Վէ Լիւդդեասա վէ Սարօնտա սա-
 քին օլանլարըն ճիւմլէսի տնը կէօրիւպ՝ Բապպա
 տէօնտիլէր :
- 36 Վէ Եաֆասա Տարիթա (թէրճէմէսի ճէյրան
 տէմէք տիր) նամընտա նիսատան պիր շակիրա վար
 իտի . մըղումէ իշլէտիյի էյի՝ տմէլլէր վէ սասա-
- 37 գալարլէ մէմլու իտի : Վէ օլ կիւնլէրտէ պու խա-
 թուն խաւթա օլուպ վէֆաթ էյլէտի . վէ ա՛նը
 երյգատըգտան սօկրա՝ Ֆէվգանի պիր օտալյա գօ-
- 38 տըլար : Վէ Լիւդդեա Եաֆայա եագըն պուլուն-
 մաղլէ , շակիրալէր Պետրոսըն օրասա օլտըղընը ի-
 շիթմէլէրիյլէ , եանլարընա կէլմէրտէ կէճիքմէմէ-
 սինի բէճա իշիւն ա՛նըն թարաֆընա իքի աաէմ
- 39 կէօնտէրաիլէր : Վէ Պետրոս գալգըպ ա՛նլէր իլէ
 պէրտպէր կէլտի . վէ վասըլ օլտըղընտա , ա՛նը

- Ֆէվգանի օտայա չըգարտըլար . վէ ճիւմէ տուլ
գարըլար՝ եանընա կելիպ աղլայարագ, ձէյրան տն-
էր իլէ պերտպէր իքէն, եափտըղը էնթարիլէր իլէ
10 լիպտարըն քետֆֆէսինի կեօթէրիլէր խաի : Վէ
Պետրոս ճիւմէսինի տըշարը չըգարըլ՝ տիգ չէօքե-
րէր տու'ա էյլէտի, վէ ձէսէտէ տէօնիւպ՝ էյ Տա-
րիթա, գալգ՝ տէտի . օ տախի կէօղլէրինի աչըպ
11 Պետրոսը կէօրիւնձէ՝ գալգըպ օթուրաւ : Ո տախի
մէրգոււմէյլ : էլինի վէրիպ՝ գալտըրար . վէ մուգատ-
տէպէր իլէ տուլ գարըլարը չաղըրըլ՝ անը տիրի
12 օլարագ թագտիմ՝ էյլէտի : Վէ պու վագը'ա պիւ-
թիւն իյաֆատա մոյիւմ օլուպ՝ նիլէ քիմնէլէր
13 Րապպա իմոն էթտիլէր : Վէ Պետրոս կոֆատա
Սիմոն իտմընտա պիր տապպաղըն ետնընտա պիր
չօգ կիւնլէր մէքա էյլէտի :

ՊԱՊ 10

- 1 Վէ Գայսէրիյէտէ իթալիայը տէնիլէն թապուր-
2 տան եիւզ պաշը օլարագ, էյն ի թագվա վէ պիւ-
թիւն խանէսի իլէ Այլահտան գօրգար, վէ գալմո
չօգ տատագա վէրիպ՝ Այլահա տա'իմո տու'ա էտէր
3 կուռնելիտ իտմնտէ պիր տաէմ՝ պուլուուպ, Մէր-
գում կիւնտիւզ տա'թ տօգուզ բոտտէլէրինտէ
րիւյատա Այլահըն պիր մէլէյինին՝ էյ կուռնելիտ՝
տէյերէք, իչէրի անըն ետնընա կէլաիլինի 'այանէն
; կէօրտիւ, Ո տախի անա կէօղ տիքիպ գիյատէսիլլէ
գօրգարագ՝ էյ էֆէնտի, նէ՞ տիր՝ տէմէսի իւզէ-
րինէ, Դէէ+ անա՝ Տուալարըն վէ սատագալարըն
թէգքետր իչիւն Այլահըն հուզուրընա չըգարըլար :

- 5 Վէ Շիմոսի Եաֆայա տաճարէր կեօնտէրիպ՝ Պետրոս
 6 լազտայլը Սիմոնը տա՛վէթ Էյլէ : 0 տախի Սիմոն
 Նամընտա պիր տապպաղչը բունընտա միւսա՛ֆիր օ-
 լուպ՝ անըն խանէսի տախի տէնիզ քէնալընտա
 տրը , (վէ Նէ եափմաղլըղըն կերէք խալիյինի օ սա-
 7 նա սեօյլէյէճէք տիրւ տէտի : Վէ [Կոռնելիոսա]
 սեօյլէյէն մէլէք այրըլտըգտա , Կըտմէթքետրլա-
 րընտան իրի քիշի վէ մա՛խէթիհատ պուլուան-
 8 լարտան է՛Ն ի թաղվա պիր տաքեր չաղըրըպ , Ան-
 լերէ հեր շէյի պէյանլէ՝ անլերի Եաֆայա կեօն-
 տերտի :
 9 Վէ էրթէսի կիւն անլեր եօլտա կիտերէք շէհրէ
 եաղլաշմուպտա իքէն , Պետրոս սա՛տթ այթը բատ-
 տէլերիհատ տա՛տ էթմէք իւզըն տամա չըգտը :
 10 Վէ պէյաստէսիյլէ ածըպ մըշ օլմաղլէ՝ թա՛տմ էթ-
 մէք իսթէյիպ , անէր տախի չաղըր էթմէքտէ ի-
 11 քէն , քէնտինէ հալ ք վէճա վաղը օլտու : Վէ
 սէմոնըն աչըլտըղըն վէ պէզիւք շարշաֆ կիպի
 պիր գապ , տէօրթ ուճընտան պաղլը օլարադ ,
 քէնտինէ տօղրու կէլէրէք՝ եերէ էնտիրիպիյինի
 12 կէօրաիւ : Վէ իյինտէ դէմինին հեր սիւլլիւ տէօրթ
 պաղլը վէ Է-հէ հայվանաթ վէ հաշէրաթը վէ
 13 հափա գուշարը վար խաի : Վէ անա՝ Էյ Պետրոս ,
 գալդ , պօղաղլա վէ եէ՝ տէյիւ պիր սէտա կէլտի
 14 Լարին Պետրոս՝ Հա՛շա , եա Բապպ , չիւնքի հիշ
 պիր վաղըթ հարամ եա Նափաք պիր շէյ էէմէ-
 15 տիմ՝ տէտի : Վէ թէքրար իքինճի տէֆա անա՝
 Ալլահըն թաթ հիր էյլէտիյի շէյլերի սէն հարամ
 16 սայմա՝ տէյիւ պիր սէտա Կէլթի : Վէ պու իւշ
 քէրրէ վաղը՝ օլուպ՝ օլ գապ եինէ սէմոյա բէֆ՝

- 17 օլուհատու : Վէ Պետրոս օլ կէօրտիւյիւ բիւյա նէ՝
օլա՝ տէյիւ քէնտի տէրուհինտէ շիւպճէ էտէր ի-
քէն , իշթէ Կոռնելիոս թարաֆընտան կեօնտէրիլէն
տտէմլէր Սիմոն խոնէսինին խապէրինի ալմըլ օ-
- 18 լարագ , գափու էօնիւհտէ տուրտըլար : Վէ չադը-
րըպ՝ Պետրոս լագապլը Սիմոն պուրտտոս՝ մը միւ-
- 19 սաֆիր տիր՝ տէյիւ սիւ՝ալ էթաիլէր : Վէ Պետրոս
բիւյատան տօլայր թէֆէքքիւր էտէր իքէն , Բուճ
- 20 առա՝ իշթէ սէնի իւշ ատէմ՝ արայօր . Աէն տէ
գալգ աշաղը էն , վէ թէրէտտիւտ էթմէյէրէք ան-
լէր իլէ պէրտպէր կիթ . զիրա անլէրի պէն կեօն-
- 21 տէրտիմ՝ տէտի : Վէ Պետրոս [Կոռնելիոս թարա-
ֆընտան քէնտիինէ կեօնտէրիլէն] տտէմլէրին էա-
նընա էնիպ՝ իշթէ արտաղղընըլ քիմնէ պէն իմ .
- 22 կէլմէնիպին սէպէպի նէ՞ տիր՝ տէտի : Անլէր տա-
խի՝ Եիւզ պաշը Կոռնելիոս , սալիճ վէ Ալլահտան
գօրգար վէ հագգընտա պիւթիւն Եէհօուտի միլլէթի
թարաֆընտան հիւսն ի շէհտէթ օլուհմըլ պիր
ատէմ՝ , սէնի խոնէսինէ տա՝վէթ էտիպ՝ սէնին սէոյ-
լէյէճէյինի տինյէմէսի պիր մուգատտէս մէլէք վա-
սըթտաըյլէ քէնտիսինէ վահի օլուհատու՝ տէտիլէր :
- 23 Օլ վաղըթ անլէրի իշէրի տա՝վէթ էտիպ ալը գօ-
տու . վէ էրթէսի կիւն Պետրոս անլէր իլէ պէրա-
պէր չըքըպ՝ Եսաֆալը գարնտաշլարտան պա՝զըլարը
- 24 տախի անա եօլտաշ օլարագ , Ֆէրտասը կիւնիւ
Դայսէրիյէյէ կիրտիլէր . Կոռնելիոս տախի ագրա-
պասը իլէ խաս տոսթլարընը տա՝վէթ էթմիշ օլա-
- 25 բագ՝ անլէրէ մուշթաղըր իտի : Վէ Պետրոս իշէրի
կիրտիքտէ , Կոռնելիոս անը իսթիգպալ էտիպ՝ ա-
- 26 յագլարընա տիւշէրէք սէճտէ էյլէտի : Պետրոս

- Իսէ՛ Դալգ , պէն քէնաիմ տախի ինսան իմ՝ տէյէ-
 27 բէք առը գալարըտը : Վէ առնն իլէ սեղլէշէբէք
 իշէբի կիրտիքտէ , ճէմ՝ օլմուշ չօգ քիմնէլէբի
 28 պուլմօղլէ , Անլէրէ՛ Պիր Նէհաւտի տաէմէ սա՛իր
 միլլէթտէն պիրի իլէ իխթիլտիմ էթմէք , Էախոտ
 Էանընա կէլմէք ճա՛րզ օլմաւըղընը պիլիրսինիզ .
 տմմա Ալլա՛հ պանոտ պիր տաէմէ հարոմ Էա նա-
 29 փաք սէյէմէյէ՛ճէյիմի պէյան էթմիշ տիր : Պուշոտ
 պինտ՝էն տա՛վէթ օլուշարղըմաո տախի մուխուլէ-
 ֆէթ էթմէքսիպին կէլտիմ . իմաի պէնի նէ՛ սէպէ-
 պէ մէպի չաղրարղընըյը սիւ՛ալ Էաէրիմ՝ տէտի
 30 կոռնեյիտ տախի Պուշոտան տէօրթ կիւն մուգատ-
 տէմ հէման պու սա՛ւթա տէյին օրու՛ճ թութ-
 մադատ օլուպ՝ սա՛ւթ մոգուգատ խանէմտէ տու՛ա
 Էաէր իքէն , իշթէ Էօնիւմտէ փարլաղ էլպիսէլի
 31 պիր ատէմ տուրուպ , Էյ կոռնեյիտ , տու՛ան
 գապուլ օլուշուպ՝ սաաագալարըկ Ալլա՛հն հու-
 32 գուրընտա գիքր օլուշարլար : Իմտի Էաֆայա կէօն-
 տէրիպ՝ աէնիզ քէնարընտա տապուղ Աիմնըն
 խոնէսինտէ միւսաֆիր օլան Պետրոս լագապը Աի-
 մոնը տա՛վէթ էյլէ . « կէլտիյինտէ սանա սեղլէ-
 33 ճէք տիր՝ տէտի : Պուշոտն իւզէրինէ ֆիլհալ սանա
 կէօնտէրտիմ , սէն սէ կէլտիյինէ էյի էյլէտին . վէ
 շիմտի ճիւմլէմիզ Ալլա՛հ թարաֆընտան սանա Էմր
 օլուշան շէյլէրին ճիւմլէտինի տինլէմէք իւզրէ՛ Ալ-
 լա՛հն հուզուրընտա հաղըր ըզ՝ տէտի :
 34 Վէ Պետրոս աղղընը աչըպ տէտի քի՛ Հագիգա-
 թէն Ալլա՛հն ինտինտէ խաթրա բի՛այէթ էթմէք
 35 օլմայըպ , Անճագ հէր միլլէթտէ անտէն գօրգուպ
 ալլա՛հ իշլէյէն քիմնէ անա մագպուլ օլտըղընը

- 36 անշարժութիւնս Սիւր Զիսուս Բրիտանիոն վաստակաւ յայտնէ (0 ճիւղակէն Ռասպալ տըր) ակումբ թէպէտ ետերէք, պէնի Իսրայէլէ կեօնաւորտի թէպէտ մը.
- 37 Եսայի Բովնաննէսին վա՛ղ էթտիյի վաճիթիգտէն, սոկրոս, Դալիկեաւան պաշտպան պիւթիւն կէհուտիյէտէ Կաղարէթի Զիսուս հագգընաւ ոլան վու-
- 38 գուտթը պիլիւսինիւ. Շէգլէ քի Ալլան անը Բուհիւ Գուստ վէ գուվվէթլէ մէս էթտի, օ տոթի հէր թարաֆտան կէչէրէք էյիլիք էտիպ՝ Շէթտանն մուսալլաթ ոլտըղը քիմնէլէրին ճիւղէսինէ շիֆոս
- 39 վէրիւր իտի. գիրոս Ալլան անըն իլէ իտի: Պիզ տոթի Եկհուտիլէրին տիյարը իլէ Երուսաղէմտէ անըն իճրոս էթտիյի շէյլէրին ճիւղէտինէ շահիտ իզ. վէ աղաճա տորպ գամթլ էթտիլէրի պու զաթը.
- 40 Ալլան իւչիւնճիւ կիւնտէ իհեա էտիպ, (41) Պիւթիւն գամվմա տէյիլ, անճագ Ալլան թարաֆընտան մուգատտէմա թա'եին ոլուհան շահիտէրէ աշիլէտար կէտթէրտի. վէ էօյիւլէրտէն գըյամ էթտիլտէն սօկրոս՝ պիզ տոթի անըն իլէ պէրապէր
- 42 եէտիլ: վէ իշտիլ: Վէ տիրիլէր վէ էօյիւլէրին՝ Ալլան թարաֆընտան թա'եին ոլուհմըշ Հաքիմի քէնտիսի իտիլիլի զամվմա վա՛ղ էտիպ շէհատէթ էթ.
- 43 մէմիլի պիլէ էմը էթտի: Ճիւղէ փէյղամպէրլէր պու զաթա շէհատէթ էտէրլէր քի՝ անա իման էտէնլէրին ճիւղէսի անըն իմի վաստակաւ յայտնէ կիւնահարըն՝ աֆիլընա հա'իլ ոլուր:
- 44 Պետրոս պու շէյլէրի սէգլէմէքտէ իքէն. քէլամը իշիտէնլէրին ճիւղէսի իւգէրինէ Բուհիւ Գուստ
- 45 հագիլ ոլուր: Վէ Պետրոս իլէ պէրապէր կէլմիշ ոլուպ՝ էհլ ի իթմանաւն ոլան միւմիլէր Բուհ

իւլ Գուտտ մէվհիպէտիին թա'իֆէլէրի տաթի 'իհ-
 16 սան օլուհարդընտ' հայրտն օլտըլար : Զիրա անլէ-
 րին լիտանլար սէօյլէլիպ' Ալլահը թա'ղիմ էթտիք-
 17 լէրինի իշիտիլէր իտի : Օ դէման Պետրոս ճէվա-
 պէն' Բուհ իւլ Գուտտա պիգիմ' կիպի նա'իլ օլան
 պու քիմնէլէրին վաֆթիլ օլունմումլարը իշիւն ,
 պիր քիմնէ սույու մէն' էտէ պիլիմ' մի' տէյէրէր ,
 18 Բապպըն իսմինէ վաֆթիլ օլունմումլարըն էմր էլմ-
 տի . օ դէման պիր գաչ կիւն գալմաաընը բէճա
 էյլէտիլէր :

ՊԱՊ 11

1 Վէ Եէհուտիլէտէ պուլունտն բէսուլլէր իլէ պի-
 րատէրլէր' թա'իֆէլէրին սաթի Ալլահըն քէլամընը
 2 գապուլ էթտիքլէրինի իշիթտիլէր : Վէ Պետրոս
 Երուսաղէմէ չըգտըղը վազըթ Լհլ ի իիթանտան
 3 օլտնլար : Սէն իիթանարղ տտէմլէր Էանքնա կի-
 րիպ' անլէր իլէ պէրապէր թա'ամ էթտին' աէլիւ
 4 ի'թիրաղ էտէրլէր իտի : Պետրոս տաթի անլէրէ սը-
 5 բասըյլէ հիքեսայէ էթմէյէ պաշլայըպ : Պէն Լյաֆա
 շէհրինտէ պուլունարագ տու'ա էթմէրտէ իքէն ,
 հալ ը վէճտտէ պիր բիւ'յա , Էանի պէօյիւք չար-
 շաֆ կիպի պիր դապ տէօրթ ուճուհտտն տալը օ-
 լարագ , սէմատտն էնտիրիլիպ պանա կէլտիլինի
 6 կէօրտիւմ' Վէ անա տիգղտիլէ պագմագտա իքէն ,
 զէմինին հէր Դէ-բէ- տէօրթ ոյադլը վէ վահշի
 հսյվանաթ իլէ հաշէրաթընը վէ հավա դուշլարընը
 7 կէօրտիւմ' Վէ պանա' Էյ Պետրոս , գալգ , պօ-

- 8 զազլա վէ եէ՝ տէյէն պիր ուտա իշիթտիմ՝ Ամմա
պէն՝ Հա՛շա . եա Բապպ . զիրա հիշ պիր վազըթ
հարամ՝ եա նափաք պիր շէյ ազգրմա կիրմէտի՝ տէ-
9 տիմ՝ Վէ օլ ուտա սէմատան իքինճի տէֆ'ա՝ Ալ-
լասըն թաթ-հիր էյլէտէյի շէյլէրի սէն հարամ
10 սայմա՝ տէյիւ պանա ճէվապ վէրտի : Պու իւշ
տէֆ'ա վազը՝ օլուպ՝ եինե ճիւմլէտի սէմոյա շէ-
11 քիլտի : Վէ իշթէ օլ ահտէ Գոյսէրիյէտէն պանա
կէճտէրիլմիշ իւշ տաէմ՝ պալուշտըղըմ՝ խանէնին
12 էոնիւնտէ տուրտըլար : Վէ Բուհ պանա՝ թէրէտ-
տիւտ էթմէյէրէք աշկեր իլէ պերուպեր կիթ՝ տէ-
տի : վէ պու ալթը պիրատէր տախի պէնիմ՝ իլէ
պերուպեր կիտիպ՝ օլ տաէմին խանէտինէ կիրտիք :
13 Օ տախի մէլէյի նաորլ կէօրտիւլիւնիւ վէ աշըն
քէնտի խանէսինտէ տուրուպ քէնտինէ խիթապէն՝
Եաֆայա [տաէմլէր] կէճտէրիպ Պետրոս լազապը
14 Սիմոնը՝ տա՛վէթ էյլէ . Օ տախի սէնին վէ պիթիւն
խանէնին խէլասընա վասթթա օլաճապ սէօզլէր սէզյ-
15 լէյէճէք տիր՝ տէտիլինի պիզլ նազլ էթտի : Պէն
տախի սէօյլէմէյէ պաշլատըղրմա , Բուհ իւլ Գուտա
իպթիտատէ պիզիմ՝ իւզէրիմիզլ նազիլ օլտըղ կի-
16 պի , աշկեր իւզէրինէ տախի Նազլ Էլթա : Օլ վա-
զըթ Բապպըն՝ Յովհաննէս սու իլէ վաթթիլ էթ-
տի , սիզ իսէ Բուհ իւլ Գուտապէ վաթթիլ օլու-
նաճազսընը տէտիյի քէլամը խաթրըմա կէթիր-
17 տիմ՝ Իմտի Ալլահ պիզլ վէրտիյի մէվհապէնին՝ 'այ-
նինի Բապպ Յիսուս Քրիստոսա խմա էթմէլէրի իւ-
զէրինէ աշկերէ տախի վէրտի իսէ , պէն քլ՝մ խաիմ
քի՝ Ալլահա մախապէֆէթ՝ էտէ պիլէյիմ՝ տէտի :
18 Աշկեր տախի պաւու իշիտինճէ սիւքիթ էթտի-

լէր . վէ՛ Էօյլէ Իսէ Այլահ հայաթ իշխան թէվպէյի
թա՛րիֆէյերէ տաթի իհսան էթմիշ տիր՝ տէյիս Ալ-
լահը թէմճիւս էյլէտիլէր :

- 19 Վէ Ստեփանոս վազը՝աւը իւզերինէ գուհուր է-
տէն մուգոյոյոգա սէպէպիլյէ թար ու մար ոլտնլար,
քէլամը Եէհուաիլէրտէն մա՛տա հիշ պիր քիսէյէ
սէզլէմէյերէք . Փիւնիկէյէ վէ Գրպըըսա վէ Ան-
20 թարիայա գատար կէշտիլէր : Վէ անլէրտէն պա՛-
ղըարը Գրպըըյը վէ Կիւլ ենէյի իտիլէր . վէ Ան-
թարիայա վիւսալլէրինտէ Նուհանիլէրէ խիթապ
էտէրէք . Բապպ Յիսուսը թէպշիր էտէրլէր խտի :
21 Վէ Բապպըն էյի անլէր իլէ օլմաղլէ , խայլը քիմաէ
22 իման էտիպ՝ Բապպա տէօնտիւ : Վէ պուշլարըն
խապէրի Երուսաղէմ՝ քիլիսէսինին գուլտղընա վա-
սըյ օլտըգտա . Բառնարաւը Անթարիայա գատար
23 կէշմէք իւղրէ՝ կէօնաէրտիլէր : Օ տաթի վտարլ օ-
լուպ՝ Այլահըն լուծֆընը կէօրտիւքտէ մէսրուր օլ-
տու . վէ Բապպա ճան ու կէօնիւլտէն սատըգ գա-
24 լուար տէյիւ ճիւմլէսինէ նատիհաթ էթտի . Ջիրա
քէնտիտի էյի վէ Բուհ իւլ Գուտալէ վէ իմանլէ
մէմլու պիր տտէմ՝ խտի . վէ պիր չօգ խալգ Բապպա
25 միւնգլամմ՝ օլտու : Օ գէման Բապպա Սօղոսը ա-
րամագ իւլլէ թարսուսա չըգըպ՝ անը պուլարագ
26 Անթարիայա կէթիրտի : Վէ անլէր թէմամ պիր
սէնէ . Վարֆընտա քիլիսէ իլէ ճէմ՝ օլուպ՝ չօգ
խալգա թա՛րիս էթտիլէր . վէ շսկիւրալէրին Խրիս-
թիյան թէմսիլէ օլուսմալարը էվվէլա Անթարիա-
տա օլտու :

•Պ-՝ԴԵԼ-ԴԵ՝ Երուհանիճէ թէքէլլիւմ էտէնլէրէ

- 27 Վէ ու կիւնկերտէ՝ երուսաղէմտէն Անթաքիայա
 28 իշտամէ սեօյէյէնկեր էնիպ, Անկերտէն Ագարոս
 նամընտա օլուն պիրի գալգըպ՝ պիւթիւն տիւնեա-
 տա պիր պէօյիւք զըթըրգ օլաճաղընը Բուհըն գու-
 վէթիլլէ պէյանն էթտի- պու տախի Լիզոդիոս [Գալ-
 29 սէրի] կիւնկերիւտէ վազը՝ օլտու, Վէ շափրալէր
 հէր պիրի իգթիտարընտ կէօրէ Եւհուտիյէտէ մու-
 գիմ՝ պիրատէրլէրէ ի՞տնէ կէօնտէրմէյէ գարար
 30 վէրտիլէր, Վէ պուհու Բառնարատ վէ Սօդոս է-
 լիլլէ իթիյարլարտ կէօնտէրէրէք, իճրա տախի
 էթտիլէր:

ՊԱՊ 12

- 1 Վէ օ զէման Հերովդէս մէլէք քիլիսէտէն պա՛ղը-
 2 լարընտ գուլմ՝ էթմէք իչիւն էլ ուզատըպ, Յով-
 հաննէսին գարնատաշը Յակոբոսը գըլըճլէ գաթլ
 3 էթտի, Վէ Եւհուտիլէրին պու շէյտէն խօշնուտ
 օլտըգլարընը կէօրմէքլէ Պետրոսը տախի թութտու,
 4 (վէ ֆէթիր կիւնկերի իտի.) Վէ անը թութտըպ-
 տա, պտաքտէն սօկրա խալգըն էօնիւնէ չըգար-
 մոպ նիլէթիլլէ, անը պէքլէմէք իչիւն հէր պիրի
 տէօրթ նէֆէրտէն միւրէքքէպ տէօրթ թազըմ՝ տա-
 5 քէրէ թէպլիմէն հապսխանէյէ աթտը, Պաւ սու-
 րէթլէ Պետրոս հապսխանէտէ հըֆղ օլունտու, վէ
 անըն իչիւն քիլիսէտէն տէվտմ իւղրէ Ալլահա
 6 տու՛տ օլունույօր իտի, Վէ Հերովդէս անը իհ-
 զար էտէճէք օլտըղընտա, օլ կէճէ Պետրոս իքի
 զէնճիրլէ պաղլը օլարտոպ իքի՝ տաքէրին արատընտ
 ույույուպ՝ պէքճիլէր տախի գափունըն էօնիւտէ
 7 հապսխանէյի պէքլէմէքտէ իքէն, Իշթէ Բաղպըն

- պիր մէլէյի եանընաւ տուրուպ' օլ խանէտէ պիր
 նուր փարլաւար . վէ Պետրոսըն եանընաւ վուրարագ
 անը ուլանարըրպ' Թէզ գալգ' տէմէսիլէ , էլլէ-
- 8 րինտէն զէնճիրլէր տիւշաիւ . Վէ մէլէք ահա' Գու-
 շաղընը գուշան , վէ շարըզլուրընը կիյ' տէտի . օ
 տախի պէզլլէ էթտիքտէն սոկրա , եինէ ահա' Լո-
- 9 վապընը կիլիպ արտըմ սրրա կէլ' տէտի . Օ տախի
 չըգըպ արար սըրա կիթտի . վէ մէլէք վասըթա-
 սըլլէ վագը' օլան շէյ չագիգի օլաղընը պիլմէ-
- 10 յիպ' բիւշա կեօրիւյօրըմ' զանն էտէր խաի . Վէ
 պիրինճի վէ իքինճի գարաղօլը կէշիպ' շէհրէ չըգը-
 լան տէմիր գափուլա կէլաիլէր . պու տախի քէն-
 տիլիլինտէն անլէրէ ալըլմաղլէ , իրգըպ ոօգաղըն
 պիրինի կէշտիքլէրի կիպի մէլէք ահա' տէն սյըրըտը :
- 11 Վէ Պետրոս քէնտինէ կէլիպ' Բոպպ քէնտի մէլէ-
 յինի իրաւ էտիպ , պէնի Հիւրդէտին էլինտէն վէ
 Եէհուտի գալմընըն մէմուլ էթտիլլէրինին ճիւմ'
 լէսինտէն գուրթարաղընը շիմաի սահիհէն պիլի-
- 12 բիւմ' տէտի . Վէ Թէֆէքքիւր էտիպ' Մարկոս լա-
 գապլը Յովհաննէսին վալիտէսի Մարկոսըն խանէ-
 սինէ կէլտի . օրոտպ տախի չօզ քիմէլէր ճէմ'
- 13 օրուպ տու'ա էտէրլէր խաի . Պէթը- չագլու գա-
 փուսընը չալտըգտա , Հաւդէ խմինտէ պիր խա-
- 14 տիմէ գուլագ վէրմէյէ կէլաի . Վէ Պետրոսըն ա-
 սինի թանըմաղլէ , մէսէրրէթինտէն գափուլը ալ-
 մալըպ իլէրի սէյիրաէրէք , Պետրոսըն գափու էօ-
- 15 նիւնտէ տուրաղընը խապէր վէրաի . Վէ անլէր
 մէրգուսէյէ' Զըլաըրմըշսըն' տէտիլէր . օ խա' Պէզ-
 լէ տիր' տէյիւ թէքիտ էթտիքտէ , անլէր տախի'
- 16 Անըն մէլէյի տիր' տէտիլէր . Պետրոս խա' պիր տիւ-

- 17 *դիյէ գափաւը շալմագտա ոլուպ՝ աշտըդդորբնաա*
անը կէօրիւպ չայրան գալորլար : Ո իսէ էլիլէ՝
 Աիւքիւթ էալմիլ տէյիւ իշտրէթ էտէրէք , Բապ-
 պըն քէնտիտինի չապսխանէտէն նէ վէճճէ *ըգար-*
տըղընը անլէրէ նազլ էթտի . վէ՝ Պաւ շէյլէրի
 Յակոբոսա վէ պիրատէրլէրէ խապէր վէրինիլ՝ աէ-
 տիքտէն սոկրա , չըղըպ տիկէր պիր մահալէ կիթ-
 18 տի : Աէ կիւնտիւղ օլտրգտա՝ Պետրոս նէ՞ օլտու՝
 տէյիւ 'ապէրլէր աբաաբնաա պիր չօգ իլթիքապ
 19 վազը՝ օլտու : Հերովդէս աախի անը արայըպ պու-
 լամաաղընաան , իսթինթապտան սոկրա պէքճիլէ-
 րին գաթլ օլունմալարընը էմի էյլէտի . վէ Եհնու-
 տիյէտէն Գայսէրիյէյէ էնիպ՝ օր-տ-տ իղամէթ էյ-
 լէտի :
 20 Վէ Հերովդէս Տիւրոս իլէ Սիգան էհալիտինէ զա-
 ղապլանմը շալմաղլէ , պուշտը քէնտի տիյարլարը
 մէյիլին տէշաբլ թարաֆրիտան պէսլէնմէքտէ օլտը-
 ղընաան , պիլիթթիֆազ անըն հաւղուրընա կէլտի-
 21 լէր , վէ մէյիլին մապէյնճիտի ոլան Բիտաաոսը իգ-
 նա՝ էտէրէք սուլճ թալէպ էթտիլէր : Վէ պիր մու-
 'պլէն կիւնտէ Հերովդէս միւյիւ քէտանէ էլպիտէսինի
 կիլիպ՝ քիւրսիտէ օթուրարագ , անլէրէ պիր
 22 նութգ իրաա էյլէտի : Խալզ տախի՝ Իլահ սէսի
 տիր , վէ ինաան «է-է տէյիլ տիր՝ տէյիւ նիտա է-
 23 տէր իտի : Վէ մէճտի Այլահա վէրմէտիյի իչիւն
 տէր՝ ագապ Բապպըն մէլէյի անը զուրոտ , վէ անը
 24 գուրթլար եէմէսիլլէ թէսլիմ ի բուհ էթտի . Ալ-
 լահըն քէլամը իսէ իլէրիլէյիպ նէշը օլունմագտա
 իտի :
 25 Վէ Բառնաբաս իլէ Սօղոս խըտմէթի թէքմիլ

էթ տիրեալն սօնրա , Մարկոս լապապը Յովհաննէսի
տախի պէրապէր տլարադ , Երուսաղէմէն 'տվ-
տէթ էթտիլէր :

ՊԱՊ 13

- 1 Վէ Անթաքիոտա պուլուտն քիլիսէտէ պա'ղը
իլհամիէ սեօյլէյէնլէր վէ մնւ'տլլիմիէր , Եա'նի Բառ-
նարաա վէ 'նիւգէր տէնիլէն Սիմոն վէ Կիւրենէլի
Ղաւկիոս հէմ բէ'իա էր բուպ' Հերովդէս իլէ պէ-
րապէր պէսլէնմիլ ոլտն Մանուկն վէ Սօղոս վար
- 2 Խոի : Վէ անլէր Բապպա 'իպատէթ էտիպ' օրուճ
թուլթ տրղլարը սրբատա , Բուհ իւլ Գուսա' Տա'-
վէթ էթտիլիմ' իլ իշիւն Բառնարաա իլէ Սօղոսը
- 3 պանա թտխսիս էտինիպ' տէտի : Ո գէման օրուճ
թուլթուպ վէ տու'ա էտիպ' էյլէրինի անլէր իւղէ-
րինէ գօտրգատն սօնրա կէօնտէրտիլէր :
- 4 Իմոի պուլլար Բուհ իւլ Գուսա թարաֆրնտան
իրաւլ ոլունմաղլէ' Սելեւկիոյա էնիպ , օրատուն
- 5 Կէմիլէ Գըպրբաա կէչտիլէր : Վէ Սաղամինայա
վիւսուլլէրինտէ Սէհաւիլէրին սինաղօղլարընտա
Ալլահըն քէլամընը վա'ղ էտէրլէր խոի , Յովհան-
- 6 Նէս տախի անլէրին խըտմէթինտէ խոի : Վէ Պա-
փոսա գտտար առատան կէչիպ Բարեյեսու իմին-
տէ սիհրպաղ վէ Եալանճը փէյղամպէր պիր Եէ-
- 7 հուտի պուլարլար : Պաւ առէմ' 'սագիլ պիր զաթ
օլան Սերգիոս Պօղոս վալինին Եանընտա պուլու-
նուր խոի . պու զաթ Բառնարաա իլէ Սօղոսը տա'-
վէթ էտիպ' Ալլահըն քէլամընը տիկլէմէյէ արղու
- 8 էթտի : Ամն Եղիմաա , Եա'նի սիհրպաղ , (չիւնքի
իմի պէօյլէ թէրճէմէ օլունուր ,) վալիյի իմանտան

- տե՛հ տերմէյէ չալը շարագ , անլէրէ գարըը տուր-
- 9 տու : Վէ Սօղոս , եա'նի Պօղոս , Բուհ իւլ Գուտալէ
մէմլու օլուպ' տնա տիգգաթլէ նազար էտէրէք ,
- 10 Հէր հիլէ վէ հէր շիրրէթլէ մէմլու օլանն Նէյթան
օղլու , հէր սալահըն տիւշմէնի , Բապպըն տօղրու
եօլլարընը իֆոտա էթմէքաէն ֆերաղէթ էթմէ՞զ
- 11 մի սին : Վէ շիմաի իշթէ Բապպըն էլի սէնին իւ-
ղէրինաէ օլուպ' պիր միւտտէթ կիւնէշ կէօրմէյէ-
րէք , քէօր օլաճաղպըն' տէտիյի կիպի , իւղէրինէ
տիւման վէ գարանլըգ տիւշմէքլէ , տօլաշըպ' էլին-
- 12 տէն թուլթաճագ աւէմ' արար իտի : Օ գէման
վայի վազը' օլանը կէօրտիւքաէ , Բապպըն թա'լի-
մինէ թէ'տճճիւպ էտէրէք իման էլլէտի :
- 13 Վէ Պօղոս րէֆիգլէրի էլէ Պափոտան հարաքէթ
էտիպ' Պամֆիւլիտաա քեա'ին Պերգէյէ կէլտիլէր .
ամմա Յովհաննէս անլէրաէն ոյրըլըպ' Նրուսաղէմէ
- 14 'տվտէթ էթտի : Անլէր տաիի Պերգէտէն կէշիպ
Պիտիթիտաա վազը' Անթաքիտյա վասըլ օլտըլար ,
վէ սէպթ կիւնիւնտէ սինաղօղա կիրիպ օթուրտը-
- 15 լար : Վէ թէվրաթ իլէ փէյղամպէրլէր օղուհարդ-
տան սոնրա , սինաղօղ րէ'իպլէրի անլէրէ Է-դէր
կէօնտէրիպ' Էյ պիրտտէրլէր , էկէր գապմա նա-
սիհաթ եօլլու պիր քէլամընըզ վար իսէ , սէղլէյի-
- 16 նիզ' տէտիլէր : Ու վազրթ Պօղոս գալըզպ' էլիլլէ
իշարէթ էտէրէք աէտի քի' Էյ պէնի Խարայէլ վէ
- 17 Ալլահտան գօրգանլար , տիկլէյինիզ . Պու Խարայէլ
գապմընըն Ալլահը էճաաաըմըզը ինթիխապ էլլէտի ,
վէ գապմը Մըսրը տիյարընտա զուրպէթտէ իքէն
եիւքսէլտիպ' անլէրի օրատան եիւքսէլթիշ պազու
- 48 իլէ յըգարտը : Վէ անլէրի թագրիպէն գըրգ սէնէ

- 29 լինի թալէպ էթտիլէր : Անքն հագգընտա եաղըլտն
 շէյլէրին ճիւղէտինի իթմամ էթտիլտէն սօկրա ,
 30 անը ողաճտտն էհտիրիպ գապրա գօտըլտը : Ամմա
 31 Այլահ անը էօլիւլէրտէն իհեա էյլէտի : Օ տտի
 քէնտիի իլէ պէրտպէր Գալիլեատտն Երուսաղէմէ
 չըգտնլարտ չող կիւնլէր կէօրիւնիւպ՝ անլէր տաիի
 32 գալմ՝ իչիւն անքն շաշիտլէրի տիր : Վէ պիզ էճ-
 տտտըմիլա ոլան վա՛տը սիպէ թէպշիր էտիյօրըզ .
 33 Շէոյլէ քի Այլահ Յիօուր իհեա էթմէլէ , անը
 պիզ տնլէրին էվլտտընա իթմամ էթմիշ տիր , իի-
 թէքիմ իքինճի մէզմուրտտ տաիի՝ Սէն օղլըմ սըն ,
 ,սէնի պու կիւն թէվլիտ էյլէտիմ՝ տէյիւ եաղըլ-
 34 մըշ տըր : Վէ անը էօլիւլէրտէն իհեա էտիպ՝ տը-
 թըզ չիւրիւմէլէյէ տէօնմէյէ ճէյինէ տա՛իր՝ Դա-
 լիթէ ոլան 'ապիզ վէ էմին Վ՝շլարը սիպէ վէրէ-
 35 ճէյիմ՝ տէմիշ տիր : Անքն իչիւն պաշգա Ժը՛-
 տա տտիի՝ Մուղատտէսինի չիւրիւմէլէք կէօրմէյէ
 36 պրտգմպաճագտը՝ տէտի : Զիրա Դաւիթ քէնտի
 'տալընտա Այլահըն իրատէթինէ խըտմէթ էթմիշ
 օլտրազ , ույզույա վարապ էճտատընտ մոնղամմ
 37 օլմասըյլէ չիւրիւմէլէք կէօրաիւ : Ամմա Այլահըն
 38 իհեա էթտիլի զաթ չիւրիւմէլէք կէօրմէտի : Իմ-
 տի , էյ պիրտտէրլէր , սիզէ մա՛լիւմ օլտուն քի ,
 կիւնտհլար 'աֆիլը սիզէ պունուն վասըթտաըյլէ
 39 վա՛ղ օլունուր : Վէ Մովսէսին շէրի՛տթը վասըթտա-
 ոըյլէ թէպրիյէ օլունտմուտըղընըզ ճիւղէ
 տէն՝ հէր իման էտէն պունուն վասըթտաըյլէ թէպ ,
 40 ըիյէ օլունուր : Իմտի սագընընըզ , օլմայա քի փէյ-
 41 դամպէրլէրտէ : Եյ թահգիր էտիճիլէր , պագընըզ ,
 վէ թէ՛աճճիւպ էտիպ թէլէֆ օլունըզ . զիրա սի-

դին կհանդերձեցաւ պիտ իշ իշէրիմ, եօյլէ պիտ իշ
քի, եկեր պիտի սիգէ նազլ էտերսէ, ինանմսյա-
ճագսընըլ տէյիւ պաւյուրըլան քէլամ իւզէրի-
նիգէ կէլէ :

- 42 Վէ Եհն-տէրիւն -ին-զընդ-ն չըգտըգլարընտաւ,
Ը-էֆիւէն պու սեօյլէրին կէլէճէք սէպթ քէնտիլէ-
43 ըրնէ սեօյլէնիլմէսինի րէճաւ էթտիլէր : Վէ ճէմա-
'աթ տաղըլտըգաւաւ, Եէհուտիլէրտէն վէ էհլ ի
թաղվա միւհթէտիլէրտէն նիշէլէրի Պօղոս իլէ
Բառնարասըն արտը սըրա կիթտիլէր, պուշար
տախի աղէրէ սեօյլէյիպ՝ Ալլահըն լութֆընտաւ սա-
44 պիթ օլմալարը իշիւն նասիհաթ էտերլէր իաի Վէ
էրթէսի սէպթ կիւնիւնտէ թաղրիպէն պիւթիւն
շէհր Եհն-տէն Ալլահըն քէլամընը տիշլէմէյէ ճէմ'
45 օլտաւ : Վէ Եէհուտիլէր խալը կէտրտիւքսէ հա-
սէտլէ տօլմաղլէ, Պօղոսըն սեօյլէտիլի շէյլէրէ ի-
թիւաղ վէ քիւֆր էտերէք, մուսալէֆէթ էտեր-
46 լէր իտի : Օլ վագըթ Պօղոս իլէ Բառնարաս ճէ-
տաւանէ սեօյլէյէրէք Ալլահըն քէլամընը էվվէլա
սիգէ սեօյլէմէք վաճիպ իտի, ֆագաթ սիգ անը
րէտաւ էտիպ՝ քէնտինիդի էպէտի հայաթաւ լոյըգ
կէտրմէտիլինիպ հալտէ, իշթէ թա'իֆէլէրէ աե-
47 նէրիզ, Զիւրա Բապպ պիգէ պէօյլէ, Եանի՝ Զէմի-
նին նիհայէթինէ գաաար պա'իւ ի խէլաս օլտաւն'
տէյիւ սէնի թա'իֆէլէրէ նուր օլմագ իւզրէ նասպ
48 էթտիմ՝ տէյիւ Է'ր էթմիշ տիւր՝ տէտիլէր : Վէ
թա'իֆէլէր պուշու իշիթտիլտէ, մէսրուր օլուպ
Բապպըն քէլամընը թա'գիզ էթտիլէր - վէ էպէտի
հայաթաւ թա'եին օլուանդար իմանա կէլտիլէր :
49 Վէ Բապպըն քէլամըն պիւթիւն օլ տիլարտա նէշր

- 50 օլուսմագտա իտի Ամմա Եհնուտիւէր էհլ ի Թագ-
 վա վէ միւ'թէպէր գարբլար իլէ շէնրին պէոյիւք-
 լէրինի թաճիք էտիպ՝ Պողոս իլէ Բառնորաս 'ա-
 լէյհնէ թէ'տառի չըգարարագ, անլերի քէնտի
 51 սինորլարլնտան թարա էթտիլէր : Պուհլար տառի
 պլագլարընըն թողընը տնլէրէ դարչը սիլքիպ՝ Գո-
 52 նեպլա կէլտիլէր : Ետկիրայէր իսէ մէսէրթ զէ
 Բուհ իւլ Գուտսլէ մէմլու օլուրլար իտի :

ՊԱՊ 11

- 1 Վէ Գօնհատա տնլէր պիրլլքտէ Եհնուտիւէրին
 սինաղօղընա կիրիպ՝ շէոյլէ սեոյլէտիլէր քի կերէք
 Եհնուտիլէր վէ կերէք Խուհանիլէրտէն պիր չօգ
 2 խայզ իմանա կէլտի : Ամմա միւ'մին օլմայան Եհ-
 նուտիլէր թա'իֆէլէրին գալպլէրինի պիրտաւրլէր
 3 'ալէյհնէ թաճիք էտիպ՝ իֆտատ Էթտիլէր : Ան-
 լէր իսէ քէնտի 'ինայլէթինին քէլլամինա շէհտաէթ
 էտէն՝ վէ տնլէրին Էլլ'ըլլէ 'ալլամէթլէր վէ միւ'-
 ճիղէլէր իճրաւընը իհաան էտէն Բապլա թէվէք-
 քիւլ էտէրէք ճէսուրանէ սեզլէտիլէր, վէ օրատա
 4 խայլ զէման մէքս էթտիլէր : Ամմա շէնրին ճիւմ-
 հուրը իքի Ֆըրզա օլուպ՝ պա'գրլարը Եհնուտիլէրին
 վէ տիկէրլէրի րէսուլլէրին թարաֆտարը օլտրլար :
 5 Վէ թա'իֆէլէր վէ Եհնուտիլէր իլէ րէ'իպլէրի ան-
 լէրի թաճիք էտիպ թաշլամագ իչիւն հիւճում
 6 էթմէք իւպրէ իքէն : Անլէր խապէր ալլապ՝ Լիկա-
 յոնիանըն շէհրլէրի օլան Լիւստրա վէ Գեքրէ վէ
 7 էթրաֆ սէմթլէրէ Ֆիրարլէ : Օրատա պէշարէթի
 Թէպլիւր էտէրլէր իտի :
 8 Վէ Լիւստրատա պլագլարը գուվլէթսիզ, անա-

- տանն տողմա սագաթմ վէ հիշ պիր վագրթմ եիւրիւ-
- 9 մէմիշ պիր տտէմ՝ օթուրույօր խախ : Պու քիմնէ
Պողոսըն սեղլէտիյինի տիկլէտիյինտէ , օ տախի
անա տիգգաթմլէ հազար էտիպ՝ շիՖա պուլմագ ի-
չիւն իմանը ոլտըղընը կէօրէրէք , եիւքսէք սէպէ ,
- 10 Գալգ , այաղլարըն իւզէրինտէ տուր՝ աէմէսի իւ-
- 11 ղէրինէ սըչըայըպ եիւրիւտիւ : Վէ խալգ Պողոսըն
եափտըղընը կէօրիւնձէ , սէս գալարըտագ , Լի-
կայոնիտ լիսանը իւզըն՝ Ելասլար ինտան սուրէթին-
- 12 տէ պիզէ հիւղուլ էթտիլէր՝ աէյէրէք , Բառնա
բասա՝ Դիոս , Պօղոսա տախի՝ պաշլըճա սեղլէյէն օ
- 13 ոլտըղընտան՝ Հերմէս թէսմիյէ էթտիլէր՝ Վէ շէհ-
րին էօնիւնտէ ոլտն Դիոս փ--բէշն քեաշինի դա-
փուլտըն էօնիւնէ պուղալար իլէ չիչէքտէն եա-
փըմըշ թաճլար կէթիլիպ՝ խալգ իլէ պէրապէր
- 14 գուրպան էթմէք խթէսի խսէ աէ , Բառնարաս
իլէ Պօղոս բէսուլէր պուռու իշիթմէլէրիլէ՝ լի-
պաալարընը երթմարագ , խալգըն տրտընա տթը-
- 15 լըպ հիտա էտէրէք , Լյ տտէմլէր , պու շէյլէրի
հիճիւն էտիյօրսընըղ . պիզ տախի սիզին իլէ հէմ-
հալ տտէմլէր օլուպ՝ սիզէ թէպշիր էտէրիլ քի ,
պու պաթմըլ շէյլէրտէն վաղ կէչիպ՝ սէմա իլէ գի-
մինին վէ տէնիզին վէ անյէրտէ պուլուռնան ճիւմլէ
շէյլէրին խալիզի ոլտն հոյլ Սլլահա բիւճու՝ էտէ-
- 16 սինիլ , Վէ օ կէչմիշ տէգրէրտէ ճիւմլէ իւմմէթ-
լէրի քէնտի եօլարընտա եիւրիւմէյէ պրագաղ խսէ
- 17 տէ , Պուռուլն իլէ պէրապէր քէրէմ էտէրէք սէմա-
տան պիզէ եաղմուր իլէ մոհոլալար մէվսիմլէր
իհսան էթմէքլէ գալպլէրիմիզի թա՛տմ՝ վէ մէսէր-
րէթլէ տօլտուրարագ , քէնտինի շէհատէթսիզ

- 18 պրագմատը՝ տէտիլէր : Վէ պու սեօղէրլէ քէնտի-
լէրինէ դուրպան էթմէքտէն խաղզը կիւճլէ մէն՝
էթտիլէր :
- 19 Ամառ Անթաքիա վէ Գօնեատան Եէհուտիլէր
կէլիպ՝ խաղզը գտնորդարագ Պօղոսը թաշխաւը-
լար : վէ Եօլմիւշ զանն էտէրէք տնը շէհրտէն տը-
20 շարը սիւրիւքլէտիլէր : Ս իսէ , շակիրտլէր տնը
իհամէ էթմիշ օլտըղը հալտէ : գաղզըպ շէհրէ
կիրտի , վէ էրթէսի կիւն Բառնարտս իլէ պերտպէր
Գեբըէյէ 'աղիմէթ էյլէտի :
- 21 Օլ շէհրտէ տտիսի պէշարէթի թէպշիր էտիպ՝
նիչէ քիմնէլէրի շակիրտ էթտիքտէն սօկրա , Լիս-
տրա վէ Գօնեա վէ Անթաքիայա 'ապտէթ էտիպ ,
- 22 Իմանտա սապիթ գալմալարը իչիւն նտտիհամ վէ-
րէրէք , վէ՝ Պիպէ մէլէքիթ Ուլլահա չօգ մուգա-
յաղալարլէ կիրմէք կէրէք տիր՝ տէյրէք շակիրտ-
23 լէրին գաղպէրինի գուվվէթլէնտիրիլէր իտի : Վէ
տնլէր իչիւն հէր պիր յիլիսէյէ իթիլյարլար նտապ
էթտիլէր , վէ օրուճ թուլթուպ տու 'ա էթտիքտէն
սօկրա , տնլէրի իման էթտիքլէրի Բապպա ըամար-
24 լտորլար : Վէ Պիսիդիատան կէչիպ Պամփիւլիսյա
25 կէլտիլէր : Վէ Պերդէտէ քէլամը սէյլէտիքտէն
26 սօկրա , Ատալիսյա էնիպ , Օրատան՝ պիթիրմիշ օլ-
տըղլարը իշ իչիւն Ալլահըն լուլթ Ֆրնա բամարլան-
տըղլարը մահալէ , եա'նի Անթաքիայա տէնիքտէն
27 կէլտիլէր : Վէ վատըլ օլտըղլարնտա , քիլիսէյի
ճէմ՝ էտիպ՝ վատըլտալարըյլէ Ալլահըն իճրա էթ-
տիլի ճիւմլէ շէյլէրի , վէ թա'իֆէլէրէ իման գա-
28 փուսընը աշարղընը հիքեպլէ էթտիլէր : Վէ օրատա
շակիրտլէր իլէ խալլը միւտտէթ իգամէթ էթտիլէր :

ՊԱՊ 15

- 1 **Վ**է ԵՏՀՈՒՄԻԿԵՆՆԵՆ պա՛ղը քիմնէլէր էնիպ՝ էկէր
Մովսէսին այլինի իւղրէ խիթան ոլունմազսանըզ,
խելաս պուլամազսընըզ՝ տէյու պիրատերլէրէ թա-
2 իմ՝ էտերլէր իտի, Խմտի Պոզոս վէ Բառնալատսըն
անլէր իլէ չոգ միւնապա՛տ վէ միւպահէսէլէրի ոլ-
մաղէ, պու մէսէլէտէն տօլայը՝ Պոզոս վէ Բառ-
նաբաս իլէ քէնտիլէրինտէն տիկէր պա՛ղը քիմնէ-
լէրին Երուսաղէմէ ըստլլէր վէ իխթիյարլարըն
3 Խանընա չըզմալարընա դարար վէրտիլէր, Անլէր
տախի քիխէ թարաֆընտան կէօնտերլիմէլլէր Փիւ-
նիկէ վէ Ամմարիտտան կէչիպ՝ թա՛խֆէլլէրին իմա-
նա կէլտիլլէրինի իֆատէ էտէրէք, Ճիւմլէ պիրու-
4 տերլէրէ 'աղիմ՝ մէսէրլէթ վէրիլլէր իտի, Վէ Ե-
րուսաղէմէ վատրլ ոլտըզլարընտա, քիլիսէ վէ ը-
ստլլէր վէ իխթիյարլար թարաֆընտան դապուլ
օլունուպ՝ Ալլաչին քէնտի վատրթալարըլլէ իճրա
5 էթալի շէյլէրին ճիւմլէսինի նազլ էթտիլլէր, Վէ
Ֆէրիսիլլէր Ֆրըզատընտան իմանա կէլմիշ պա՛ղը
քիմնէլէր դաղըպ՝ Անլէրի խիթան էթմէք վէ Մով-
սէսին շէրի՛տթընը Տըֆըլ էթմէլլէրին թէնպիհ էթ-
մէք լալըմ սըր՝ տէտիլլէր,
6 Պունուն իւղերինէ ըստլլէր իլէ իխթիյարլար
պու մէսէլէնին միւպաքերէսի զըմընտա Ճէմ՝ ոլ-
7 տըլար, Վէ չոգ միւպահէսէտէն տնրա Պետրոս
գաղըզ պնլէրէ խիթապէն՝ Էյ պիրատերլէր, Թ-
'իֆէլլէր պէշարէթին քէլամընը պէնիմ ուղըմտան
իշտիպ իման էթմէլլէրի իփուն Ալլահ տարմըզտան
էվվէլքի կիւնլէրտէ պէնի ինթիխապ էլլէտիլիի

- 8 պիկիրսինիւ : Վէ գաղպլէրի պիլէն Ալլահ Րուհ իւլ
Գուտաը պիգէ վերափոխի կիպի՝ տնէրէ տախի վեր-
- 9 մէքլէ, տնկերէ շէհառէթ էթաի : Վէ գաղպլէրինի
իմանլէ փաքէլէրէք , պիզիմ իլէ տնէրի թէֆրիգ
- 10 էթմէտի : Հալ պեղլէ իքէն , Նիֆհու շակիրալէրին
պոյունընա կերէք էճառաւմըզըն՝ կերէք պիլիմ՝ թէ-
համիլէ էտէմէտիլիիլ պիր պոյունտուրուգ գո-
- 11 մաղլէ, Ալլահը թէճրիպէ էտերսինիլ : Լաքին տն-
լէր միսիլիւ , պիզիմ տախի Րապպ Յիսուս [Յրիս-
տոս]ըն 'ինպէթիլլէ խելաս պուլաճաղլմըզա ինա-
նըրըզ՝ տէաի :
- 12 Օ զէման պիւթիւն ճէմա'թ սիւքիւթ էտիպ
Բառնարաու իլէ Պոզսըն քէնտի վաթթալարըլլէ
թա'իֆէլէր արաւընասա Ալլահըն իլհար էլլէտիլի
ճիւմլէ 'սլամմէթլէրի վէ միւ'ճիպլէրի չիքեպլէ
- 13 էթտիքլէրինի տնկեր իաի : Անկեր տախի քէլամը
թէճմամ էթտիքտէն սոկրա : Յակորա ճէվապէն՝
- 14 էյ պիրատերլէր, պէնի տնկլէրինիլ : Ալլահըն թա-
'իֆէլէր արաւընասան քէնտի իամի իչիւն պիր գալմ
սլմապ իւպրէ, էվվէլտէն տնկերի շառըլ զիյարէթ
- 15 էթտիլլինի Շմաւան չիքեպլէ էլլէտի Պառնա տախի
16 փէլլամպլէրլէրին քէլամլարը մաթմապըզ արը : Նի-
թէքիմ՝ Պառնասան սոկրա տէճիւլպ 'Դաւիթի'ն տիւշ-
միւշ մէպէնիինի թէքրաը պինա, վէ եղզըւրըշ եեր-
լէրինի թա'միր-էտիպ՝ տնը թէքրաը գաւաճաղլմ՝
- 17 Թա քի տաթմլէրին պազըլարը իյէ իամիմ իւզերլէ-
րինտէ տնըլարըլլէ թա'իֆէլէրին ճիւմլէտի Րապպը
արալսալար՝ տէիլէ պառնլարըն ճիւմլէտինի իճրա է-
- 18 տէն Րապպըն պուլաւրարըլլէ հազըլմըշ արը : Քէնտի
իչլէրինին ճիւմլէտի էզէլաւն պերու Ալլահա մա'-

- 19 իւմ տիր : Պու էճաւն պէն միւնասիպ կէօրիւ-
րիւմ քի՝ Ալլաճա իման էտէն թա՛իֆէլէրէ Էգի-
- 20 յէթ վէրմիյէլիւմ . Անճազ փութլարըն քերաճէթ-
լէրինտէն վէ զինատան վէ պօղուլմը Նէսնէտէն վէ
գանատան իճիմիտայ էթսինլէր՝ տէյիւ մէթուպ
- 21 եազալըմ . Զիրա գասիւմ գէմանդարտան պերու ,
Մովսէս ճէր սէպթ կիւնիւ սինապօղլարտա օգու-
մագտա օլուպ՝ ճէր շէճրտէ անը վա՛ղ էտէնլէր
վար աըր՝ տէտի :
- 22 Օ գէման պիւթիւն քիլիսէ իլէ բէտուլէր վէ իս-
թիյարլարա , քէնաիլէրինտէն պա՛ղը տտէմլէր .
եանի պիրատէրլէր արասընտա միւթ էպէր օլան
Բարսաբա լազապլը Յուգա իլէ Շիդայը ինթիխաւշ
էաիպ՝ Պօղոս վէ Բառնարտա իլէ պերապէր Անթա-
- 23 քիայա կէօնտէրմէք միւնասիպ կէօրիւնտիւ : Վէ
տնլէրին Էլիլլէ տիթի իւլ զիւր վէճճլէ պիր մէք
թուպ կէօնտէրտիլէր .
- Բէտուլէր վէ ինթիյարլար վէ պիրատէրլէր թա-
րաֆընտան Անթաքիա վէ Սիւրիա վէ Կիլիկիատա
թա՛իֆէլէրտէն օլան պիրատէրլէրէ սէլլում՝ օլաւնուր :
- 24 Պիլ քէնաիլէրինէ էմր էթմէմիշ իրէն . թարաֆը-
մըզտան պա՛ղը քիմսէլէր չըգըպ՝ Նիթան օլաւնուր
վէ շէրիտիլ ճըֆլ էթմէք վաճիպ տիր՝ տէմէլէ-
րիլէ Նէֆալէրինիլի իլլալ էտէրէք , սիզի միւլթա-
- 25 բիպ գըլմըլ օլաըգլարընը իշիթտիյիմիզտէն , Պիլ
պիլիթիթիֆաղ ճէմ՝ օլուպ՝ տտէմլէր ինթիխապ է-
- 26 տէրէք , Վէ ճանլարընը Բապպըմըլ Յիսուս Քրիս-
տոսըն իսմի իշիւն ֆէտա էթմիշ օլան սէվկիւլիւ-
լէրիմիլ Բառնարտա վէ Պօղոս իլէ պերապէր կէօն-
- 27 տէրմէյի միւնասիպ կէօրէրէք , Յուգա իլէ Շիդայը

- կէօնտէրտից . անկէր տախի հէման պու շէյլէրի
- 28 շիֆասհէն խապէր վէրէճէքլէր : Զիրա սիգին իւզէ-
րինիզէ շու լաղըմ՝ օլան շէյլէրսէն մն'տա եիւք
կիււլէթմէմէք Բուհ իւլ Գուտսա վէ պիզէ միւ-
- 29 նասիպ կէօրիւնաիւ , Ես'նի փուլմ գուրպանընտան
վէ գանտան վէ պօղուլմըշտան վէ զինատան իճ-
թինապ էսէսինիզ , վէ պու շէյլէրտէն սապընտը-
ղընըզ հալտէ էյի էթմիշ օլուրսընըզ . 'աֆիյէթ-
տէ օլուրըզ :
- 30 Անկէր տախի եօլա չըգարըլտըգտան սօկրա Ան-
թաքիայա կէլաիլէր . վէ ճէմա'աթը ճէմ' էտիպ'
- 31 մէքթուպը թէսիմ էթտիլէր : Վէ աշկէր օգու-
տըգտա , թէսէլլիսինսէն սողոյր մէսրուր օլտըլարս
- 32 Վէ Յուգա իլէ Շիգա քէնաիլէրի տախի իլհամա
մալիք օլտըղլարընտան չօգ քէլամէլէ պիրատէրլէրէ
- 33 հոտիհամ էտիպ' թագվիյէթմ վէրտիլէր : Վէ պիր
միւտաթէթ էյլէնտիքտէն սօկրա , պիրատէրլէր թա-
րաֆընտան սէլամէթլէ րէսուլլէրէ իրսալ օլունտը-
- 34 լսր իսէ տէ , Շիգայա օրատա գալմագ միւնասիպ
- 35 կէօրիւնաիւ : Վէ Պոդոս իլէ Բառնարատ սա'իր
նիշէ քիմսէլէր իլէ պէրապէր Անթաքիատա իղա-
մէթ էտիպ' Բոպպըն քէլամի'նը թա'լիմ ու թէպ-
շիր էտէրլէր իտի :
- 36 Վէ պիր գաշ կիւն սօկրա , Պօդոս Բառնարատա
իլթապէն՝ Տէօնիւպ Բոպպըն քէլամի'նը վա'ղ էթ-
սիլիմիզ հէր պիր շէհրտէ պիրատէրլէրի զիյարէթմ
էտէրէք նէ հալտէ պուլունտըղլարընը իէօրէլէ՝ տէ-
- 37 տի : Վէ Բառնարատա Մարկա սէնիլէն Յովհաննէսի
- 38 պէրապէր սալմագ իսթէտի իսէ տէ , Պօդոս Պամ-
փիւլիատա քէնաիլէրինսէն սյորըլպ' քէնաիլէրի

- իլէ պիւրիքստէ իշէ կիթմէյէն քիմսէյի պերապէր
 59 ալմաղը լայրգ կէօրմէտի : Պուշտոն տօլայը միւ-
 նազա'ա վուգու' պուլտու : շէջլէ քի պիւրի պիւրին-
 տէն սյըըլտըլար : վէ Բառնաբաս Մարկոսը եանը-
 60 նա ալըպ' կէմիյլէ Դըպրբաս կիթտի : Պօղոս տաթի
 Նիդայը ինթիխապ էթտի : վէ պիւրաաէրլէր թա-
 րաֆընասան Ալլաճըն 'ինայէթ ինէ Տէվայլէ օլուհաղգ-
 61 տան սօկրա : 'Ազիմէթ էտիպ' Սիւրիա իլէ Կիլի-
 կիսը տօլաշարապ քիլիսէլէրէ թազվիլէթ վէրիւր
 իտի :

ՊԱՊ 16

- 1 Վէ Դօնրէ իլէ Լիւստրայա վաւըլ օլտու : վէ
 իշթէ օրատա Տիմիթէոս իսմինտէ պիւր շափիրտ վար
 իտի : մերգու մ' միւ'մին պիւր Լիհաւաի դաւրընըն օղ-
 2 լու օլուպ' փէտէրի իտէ Լուհանի իտի : Պու տաթի
 Լիւստրա իլէ Դօնետաս օլան պիւրաաէրլէրին Տիւսն ի
 3 շէհաաէթ ինէ մաղճար օլմաղլէ : Պօղոս պուշտու
 քէնտիսի իլէ պերապէր չըգմասընը իսթէյէրէք : օլ
 մահապէրտէ պուլուհան Նէհուաիլէր սէպէպինտէն
 անը ալըպ իթիթան էյլէտի : զիրա փէտէրի Նուհանի
 4 իտիլինի Ճիւմլէսի պիլիւրլէր իտի : Վէ շէհրլէրաէն
 կէշէրլէր իրէն : Երուսաղէմտէ օլան րէսուլլէր իլէ
 իթիթ իյարլար թարաֆընասան դարար վէրիլէն գա-
 նուդարը ճըֆլ էթմէլէրի իլին' անլէրէ թէսլիմ
 5 էաէրլէր իտի : Լմտի քիլիսէլէր իմոնաս մո'մուր
 օլմաղլէ կիւնտէն կիւնէ 'աաէտի տրթմագտա իտի :
 6 Վէ Փաիւզիտասան վէ Գադաստիա աիյարընասան
 կէշիպ' Ասիատա քէլամը սէշլէմէլէրի Բուճ իւլ
 7 Գուտա թարաֆընասան մէն' օլուհմաղլէ : Միւսիա
 ճիւլարընա կէշիպ' Բիւթանիյա տօղրու կիթմէյէ

- 8 ճէհաւ էթտիւք իսէ տէ , Յիսուսըն Բուհուանկէրէ
 իզն վերմախիւնտէն , Միւստայը կէչիպ՝ Տրովադայրս
 9 Էնտիւք : Վէ կէճէլէյին Պոզոս բիւյտարնտա՝ Մա-
 կեդոնիայր կէչիպ պիզէ ետարարմ էյլէ՝ տէյիւ քէն-
 տինէ ետվարան Մակեդոնիայր պիր տտէմի էո-
 10 Նիւնտէ տուրուր կէորտիւ : Վէ պու բիւյտը կէոր-
 տիւքտէ , Իսպպ պիզի տնկէրէ պէշարէթի իմկպչիր
 էթմէյէ տա՝վէթ էթմիչ իտիլինի տկպարադ ,
 տէրհալ Մակեդոնիայր չըզմաղա տա՝յ էյլէտիք :
 11 Պէզլէճէ պիւ Տրովադատտն տշըրոյ՝ տոզրու
 Սամթըտկէյէ կիթտիր , վէ էրթմէսի կիւն Նէտ-
 12 պոյիսէ , Սրատան տախի Մակեդոնիա տէմթինին
 պաշ շէհրի , վէ մուհաճիրէր մահալի օլտն Փի-
 լիպպէյէ Էրտէշ , վէ պու շէհրտէ պիր գաշ կիւն
 13 մէքս էյլէտիք : Վէ տէպթ կիւնիւնտէ , շէհրտէն
 տրշարր բրմաղըն քէնաբընա , տտէթ իւզրէ տա՝տ
 էթտիքէրի մահալէ չըզրպ օթուրտըգ , վէ ճէմ՝
 14 օլմուշ գարրարա տէոյլէտիք : Վէ Թիւստիրի էր-
 ղէվանի տաթան , վէ Այլահա իպտտէթ էտէն Լի-
 գիտ նամ պիր գարը տնկէյօր իտի . Բապպ տա-
 խի , Պոզոսըն տէոյլէտի շէյլէրէ տիգգաթ էթմէք
 15 իւզրէ , մէրգումէնին գալպինի աշտը : Վէ քէնտի-
 սի իլէ խանէսի խալգը վաթթիզ օլունտըգտա՝ է-
 կէր պէնի Բապպա միւ՝մինէ՝ տտտ էթտինիզ իսէ ,
 էվիմէ կիրիպ իզտմէթ էտինիզ՝ տէյիւ ըէճա էթ-
 տի , վէ իպրամ էտէրէք պիզի կէթիւրտիւ :
 16 Վէ պիզ տուսյա կիտէր իքէն , քէնտիսինտէ
 Փալճը պիր բուհ օլտն , վէ Փալ տշմաղայէ աղա-
 լարընա չօգ քեսար կէթիրէն պիր ճարիյէ պիզէ
 17 բաթ կէլտի : Մէզպուրէ՝ Պոզոս իլէ պիզիմ՝ արա-

- մշտաւ տիւրիւնսն նիստաւ ետեւրէք՝ Պու առեմէր Աշ-
 լաճը միւթա՛ւայրն գուլարը օլուպ՝ պիպէ խելաս
- 18 Թարիգինի վա՛ղ ետիյօրլար՝ տէր խաի՝ Վէ չօգ
 կիւնկէր պու եօլտա հարեքէթ էթմիշ օլմաղէ՝
 Պօղոս միւքետտէր օլարապ՝ աեօնիւպ օլ բուհա
 Յիսաւս Գրիսատարն խմիլլէ սանաւ էմր ետէրիմ՝
- 19 սանէն չըգ՝ տէաիքտէ՝ օլ սա՛ւաթ չըղտը՝ Մէլ-
 պուրէնին աղալարը տախի քեարլարընըն իւմիտի
 քեսիլտիլինի կեօրտիւրաւ՝ Պօղոս իլէ Շիղայր
 Թաւթուպ՝ մէյտանա քի խպէրին հաւղարընա սիւ-
- 20 բիւքէյէրէք՝ Անկէրի զտպիթլէրէ իհզարլէ՝ Պու
 առեմէր Եհնաւի իքէն՝ շէհրիսիլի տիթ իւթ
- 21 ետիյօրլար՝ Վէ Բօմայր օլարղըմը հալտէ՝ պիպէ
 գապուլ վէ իծրա էթմէսի ճա՛իղ օլմայսն պիկէր
- 22 վա՛ղ ետիյօրլար՝ տէաիլէր՝ Վէ խայգ՝ իւղէրլէրի-
 նէ հիւճոււմ էլլէմէքլէ՝ զտպիթլէր անկէրին լի-
 պտալարընը ճէպրէն պարզտան սօնրա՝ տէօյմլէ-
- 23 բինի էմր էթաիլէր՝ Վէ անկէրի տարպլէ ետարպտ-
 արգտան սօնրա՝ հապսխանէյէ տիթրպ անկէրի տիգ-
 քաթլէ չըփղ էթմէսինի հապսխանէ միւտիրինէ
- 24 Թէնպիհ էթաիլէր՝ Ս տախի պէօյլէ պիր թէնպիհ
 ալմաղէ՝ անկէրի իշ զրնտանա տիթրպ ալաղա-
 րընը թօմրուղա վուրտու՝
- 25 Վէ կէճէ ետրըսընտա Պօղոս իլէ Շիղա տու՛ա
 էտիպ՝ Ալլահա համա էթմէքտէ՝ մահպուլար տա-
- 26 խի անկէրի տիկլէմէքտէ իքէն՝ Նապեաս՝ ալիմ պիր
 հարէրէթ ի՛արզ վուգու՝ պաւլարագ՝ զրնտանըն
 թէմէլլէրի տարալտը՝ վէ տէհնալ ճիւմլէ գափու-
- 27 լար ալլըպ՝ հէր քէսին պաղլարը շէօղիւլտիւ՝ Վէ
 հապսխանէ միւտիրի ույանըպ՝ հապսխանէնին գա-

- փութարընը աչբդ կեորմէքիւ , մահպուստար ֆիրար
 էթտի զաննըյլէ գըլըճ չէքիպ՝ քէնտի քէնտինի
 28 էօլտիւրէճէք օլտու : Ամմա Պօղոս եիւքսէք սէպէ
 չաղըրըպ՝ Քէնտինէ պիր զարար էթմէ , դիրա ճիւմ .
 29 լէմիզ պուրատա իզ տէտի : Օ սաթի ըչբդ իթէ-
 յիպ իչերի գօշտու , վէ թիթրէյերէք՝ Պօղոս իլէ
 30 Նիդանըն պարգլարընա դափանտը : Վէ անլերի
 տըշարը չըգարըպ՝ էյ էֆէնտիլէր , Նէ՞ ետփմայը
 31 իմ քի խելաս պուլսյըմ՝ տէտի : Անլէր սաթի՝
 Բապպ Յիսուս Քրիստոսա իման էթ , վէ քէնտին
 վէ եհլ ի պէյթին խելաս պուլտճագառնըզ տէտի-
 32 լէր : Վէ անա վէ խանէսինտէ սառնանլարըն
 33 ճիւմլէսինէ Բապպըն քէլտմընը սէօյլէտի : Օ սա-
 խի անլերի կէճէնին հէման օլ սաթլընտա ալըպ
 եարաղարընը եըյգատը . վէ քէնտիտի իլէ ճիւմլէ
 թէ՛սպիւրգաթը տէր 'ազասպ վաֆիթիզ օլտնտըլար :
 34 Վէ անլերի խանէսինէ չըգարըպ՝ սօֆրա գուրտու ,
 վէ Ալլահա իման էտերէք պիւթիւն էհլ ի պէյթի
 35 իլէ մէսրուր օլտու : Վէ սապահ օլտըգատ զապիթ-
 լէր չափուչարը կէօնտերիպ՝ Օլ տտէմլէրի սալը
 36 վէր՝ տէտիլէր : Վէ հապպխանէ միւտիլի պու սէօզ-
 լէրի Պօղոսա նաղլ էտիպ՝ Զապիթլէր սալը վէրիւ-
 մէնիզ իչիւն Խալէր կէօնտերտիլէր . անըն իչիւն
 37 չիմտի չըգըպ սէլամէթլէ կիտինիլ տէտի : Պօղոս
 իսէ անլերէ՝ Պիզ Բօմայը տտէմլէր իքէն , պիզի
 մուհաքէմէ էթմէյերէք 'պէնէն տէգյիւպ զընտանա
 աթտըլար . չիմտի տէ պիզի կիզի՞ մի չըգարըյօր-
 38 չըգարսընլար՝ տէտի : Վէ չափու շար պու սէօզլերի
 զապիթլէրէ խապէր վէրտիլէր . անլէր տաթի Բօ-

- 39) մայր օլտրազլարընը իշխմմէքէ՝ գորգտըլար՝ Վէ կէ-
լիպ իլթիֆաթ էսէրէք, անլէրի տըշտըլայ չըգա-
10) ըրպ՝ շէհրտէն կիթմէլէրինի ըէճա էթտիլէր, Վէ
անլէր զընտանտան չըգըպ՝ Լիգիանըն Ի-Նէ-Ինէ կիր-
տիլէր, վէ պիրատէրլէր իլէ կէօրիւշիւպ՝ անլէրէ
թէսէլլի վէրտիքտէն սօնրա կիթտիլէր:

ՊԱՊ 17

- 1 Վէ Ամփիպոլիս իլէ Ապողոնիատան կէչիպ Սէլա-
նիյէ կէլտիլէր, օրատա տտիի Նէհուտիլէրին օի-
2 նաղողը վար խտի, Վէ Պօղոս 'տտէթի իւզըէ եան-
լարընա վարըպ՝ Քրիտտոսըն էլէմ չէքմէսի վէ էօ-
3 լիւլէրտէն գըլամ էթմէսի յաղըմ խտի, Հէմ տա-
խի պէնիմ սիզէ թէպշիր էթտիլլիմ Յիսուս՝ Քրիս-
տոս տրը, տէլիւ թէֆսիր ու պէյան էսէրէք,
քիթապլարտան իւշ սէպթ կիւնիւ անլէր իլէ միւ-
4 պահէսէ էտեր խտի, Վէ անլէրտէն պա'զըլարը վէ
էհյ ի թազվա Եռնանիլէրտէն պիր պէցիւք ճէ-
մա'տթ վէ միւ'թէպէր գարըլարտան նիչէլէրի տա-
խի ի'թիգատ էտիպ՝ Պօղոս վէ Շիզա իլէ պիրլէշ-
5 տիլէր, Ամմա էմա- իլէ-Էն Նէհուտիլէր հասէտ
էտիպ՝ քէնտիլէրի իլէ պէրապէր այազ թազըմըն-
տան պա'զը ետրամազ քիմսէլէրի թօփլայըպ շէհրի
վէլվէլէյէ վէրտիլէր, վէ Յոստըն խանէսինէ հիւ-
ճումլէ՝ խաղըն հուլուընա կէթիրիլմէլէրինի թա-
6 լէպ էթտիլէր, Ամմա անլէրի պուլմաորըլարընտան,
Յոստըն վէ պիրատէրլէրտէն պա'զըսըն շէհրին հա-
քիմլէրինէ սիւրիւքլէյիպ՝ Տիւննայը ֆէսատա վէ-
7 ըէն օլ ատէմլէր պուրոյա տտիի կէլտիլէր, Վէ
Յոստն անլէրի գապուլ էթտի, վէ անլէրին ճիւմ

- լէսի՝ Յիսուս իամինտէ տիկէր պիր փատիչաս՝ վար
տոր տէյէրէք, Կայսէրին ֆերմանչարընա մուխա-
- 8 լէֆէթ էտիյօրլար տէյիւ շաղըրրլար իտի, Վէ
պու շէյլէրի իշիտէն գալապալըղը վէ շէհրին հա-
- 9 քիմլէրինի միւղթարիպ էթ տիլէր, Վէ անլէր Յա-
տան իլէ տա՛իրլէրտէն քէֆալէթ սղըպ՝ անլէրի սղը
- 10 վէրտիլէր, Պիրտտէրլէր տախի աերհալ կէ ճէլէյին
Պօղոս իլէ Շիղալը Բերիայա կէօնտէրտիլէր, պուն-
լար տախի օրայա վասըլ օլուպ՝ Եէհուտիլէրին սի-
- 11 նաղօղընա կիթ տիլէր, Անլէր իսէ Սէլանիքտէ պու-
լունանլարտան էշտէֆ օլմալարըյէ, քէլամը ճան
ու կէօնիւյտէն գապուլ էտիպ Պու շէյլէր պէշյէ՞
մի տիր՝ տէյիւ հէր կիւն քիթ ապլարը արաշտըրըր-
- 12 լար իտի, Պունուէ իւղէրինէ անլէրտէն չօգ քիմ-
սէլէր վէ միւլթէպէր Եունանի գարըյարտան վէ էր-
- 13 քէքլէրտէն Նիչէլէրի իմանա կէյտիլէր, Վէ Սէյա-
նիք Եէհուտիլէրի Պօղոսըն Բերիատա Այլահըն քէ-
լամընը թէպշիր էթ տիլինի պիլտիքլէրինտէ, օրայա
տախի կէյիպ խաղքը թա՛հիք վէ թէլչիիգ էթտի-
- 14 լէր, Ս գէման պիրտտէրլէր Պօղոսը տէնիզ թարա-
ֆընա կիթմէք իւղրէ տեր՝ուպապ Եօլա չըգարտը-
լար, տմմա Շիղա իլէ Տիմոթէոս օրատա գալտը-
- 15 լար, Վէ Պօղոսա Եօլտաշ օլանլար անը Աթինայա
տէյին կէթիրիպ՝ պիր ան էվվէլ Եանընա կէյմէլէրի
խուսուսընտա Շիղա իլէ Տիմոթէոս էմը պըպ
կիթտիլէր,
- 16 Վէ Պօղոս Աթինատա անլէրէ մունթաղըր իքէն,
շէհրի փութլարլէ տօլու կէօրիւպ՝ ըուհը տէրու-
- 17 նինտէ հիտտէթլէնմէքլէ, Աինաղօղտա Եէհուտի-
լէր վէ էհլ ի թաղվա օլանլար իլէ վէ հէր կիւն

- չարշուտաւ թէսաառիւֆ էթտիյի քիմնէլէր իլէ միւ-
- 18 պահէոե էտէր իտիւ Վէ Եպիկուրոսյը վէ Սոպիկկի
ֆէյլէոֆլարտան պա'ղըսը առնն իլէ միւպահէտէ
էտիպ, պա'ղըսյը Պու լաֆպէն նէ՞ տէմէք իսթէ-
յոր, վէ պա'ղըսըը Ղարիպ իլահար վա'իդի ու-
մայը սըր՝ տէրլէր իտիւ . զիրաւ առնէրէ Յիսուսը վէ
- 19 գըյումէթի թէպչիր էտէր իտիւ Վէ առն տըլպ Ա-
րիսպոգոսս կէթթիւրաիւքտէ՝ Սէն/ն սէօյլէտիյին
պու եէնի թա'լիմ՝ նէ օլտըղընը ապլամամըզ միւմ-
- 20 քի՞ն մի տիր . Զիրաւ սէն գուլագլարըմըզա զարիպ
շէյլէր իրաւ էտիյօրսըն . պու էճլտէն առնէրին նէ
- 21 օլտըղընը ապլամագ իսթէրիզ տէտիլէր ՝ Զիրաւ Ա-
թիւնոյլլարն քեաֆֆէտի վէ օրաւաւ իգամէթ է-
տէն էճնէպիլէր Եէնի պիր շէյ սէօյլէմէքտէն վէ
տիկլէմէքտէն պաշգաւ շէյէ վաղըթ սարֆ էթմէզ-
լէր իտիւ .
- 22 Օլ վաղըթ Պաշտ Արիսպոգոս օրթասընտտ տու-
րուպ տէտի քի՝ Էյ Աթիւնայը տաէմլէր, սիդի Տէր
Վէճլէ զէյտտէսիլլէ էճլ ի 'իպատէթ կէօրիւյո-
- 23 լլմ . Զիրաւ սօլնաշըպ սիդին մա'պուտլարընըզա նա-
զար էտէր իքէն, իւղէրինտէ՝ Նամա'լիւմ՝ Կլահո՝
տէյիւ եաղըմըշ պիր մէպպահ պուլարմ . իմաի պէն
սիդին թանըմպարագ 'իպատէթ էթտիյինիդի, սի-
- 24 ղէ Տէմոն առն վա'ղ էտիյօրլմ՝ Տիւնեոյլը վէ առ-
տէ պուլունանըն քեաֆֆէտիյի խալպ էտէն Ալլահ,
քէնաիսի ումա իլէ ղէմինին Քապըր օլմողլէ էլ իլէ
- 25 եափըմըշ Տէյքէլէրտէ սաքին օլմողլ, Վէ պիր
շէյէ միւհթաճ կիպի առա ինտան Էլիլլէ իրամէթ
օլունմաղ, չիւնքի ճիւմէյէ հայաթ վէ նէֆէս վէ
- 26 Տէր շէյի իհսան էտէն ուտըր, Վէ նէվ ի պէշէրին

- ճիւղէ միլէթէրինի պիւթիւն եւր երեզնիւնտէ սա-
քին ումաւարը իշխան, պիր դանտան խալզ Էտիպ մու-
գատտէմճէ մուպլէն վաղըթւարը վէ մէպէնէրի-
- 27 նին հուտուտարընը թաճտիա էյլէտի . թաքի
հէր նէ գատտար Ալլահ հէր պիրէմիգտէն ուզագ
տէյիլ իսէ տէ , անը տրայտար , պէյիլ լէմիլէ
- 28 անը պուլուրլար , Զիրա անընլէ Լաշարըզ վէ հա-
րէքէթ Էտէրիզ վէ մէվճուտ իզ . նիթ Էքիմ՝ սիպին
շա՛իրէրինիգտէն պա՛ղըլարը՝ Զիրա պիզ տէ անըն
- 9 Նէպի իզ տէյիւ սէոյլէմիշ տիր , Իմտի պիզ Ալլա-
հըն Նէպի ուտրղըմը թաղտիրտէ . Ուլուհիյէթի
ինսան սէն՝աթը վէ հիւնէրիյլէ օյուլմըշ օլան սլ-
- թուն Լա կիւմիւշ Լա թաշա պէհզէր զանն էթ-
մէմէի իզ , Վէ Ալլահ իշպու ճէհալէթ զէմանլա-
- 30 րընտան իզմալ Էթտի իսէ տէ , շիմտի հէր եւրտէ
ատէմլէրին ճիւղէտինէ թէվլէ Էթմէլէրինի թէն-
- 31 պիհ Էտիյօր , Զիրա քէնտիտի թա՛նին Էթտիյի աշ-
տէմ վաթըթաթըյլէ տիւնտայր ՚աաալէթ իւզրէ
հիւքմ Էթմէք իշխան պիր կիւն թաթտիա Էթմիշ
շլուպ՝ անը տա Էոյիւլէրտէն գըյամ Էթտիրմէսիյլէ
ճիւղէնին իման Էթմէլէրինէ սէպէպ վէրտի :
- 32 Վէ Լօյիւլէրտէն գըյամը իշլիթտիլէրինտէ .
պա՛ղըլարը իսթիհզա Էտիպ , պա՛ղըլարը տաթի
Պու խուտուտա սէնի թէքրար տիլէրիզ տէտի-
- 33 լէր , Վէ պէոյլէճէ Պօղոս տրալարընտան չըգուր :
- 34 Ամմա պա՛ղը տաթմէր տնըն իլէ պիրլէշիպ իմանա
կէլաիլէր . վէ պուշարըն տրտաթնտա Արիսպագոսը
Դիտնեպիտ իլէ , Դամարիա շամընտա պիր գարը վէ
անլէք իլէ սա՛իրլէր տաթի վար իտի :

- 1 Անտէն սօնրա Պօղոս Աթինատան միւֆարէքէթլէ
- 2 Կորնթոսս կէլտի : Վէ հէփ Լէհուտիլէրին Բօմա-
տան չըդմադարր իչիւն Կղոդիոս Գալաթիին էմրի սէ-
պէպիլլէ՝ Խթադիատան հէնուղ կէլմիշ օլան 'ան
տալլ Պոնտոպը Ակիւզաս նամ պիր Լէհուտի իլէ
զէվճէսի Պրիսկիդսյը պուլուպ՝ անլէրին Էանընս
- 3 Կիթտի : Վէ սէն'աթլարը պիր օլմաղլէ, Էանլարըն-
տա գալըպ իչլէր իտի : զիրա սէն'աթլարը չատրը-
- 4 ճըլըգ իտի : Վէ հէր սէպթ կիւնիւ սինաղօղտա
միւպահէսէ էտիպ՝ Լէհուտիլէրի վէ Էուռնանիլէրի
- 5 իլգամ էտէր իտի : Վէ Շիզա իլէ Տիմիթէոս Մա-
կեդոնիատան Էնտիքլէրինտէ, Պօղոս բուհընըն թէշ-
վիգիլլէ, Լէհուտիլէրէ Յիսուսըն Քրիստոս իտիլինէ
- 6 Գալլիլէն շէհատէթ էտէր իտի : Վէ անլէր մու-
գավէմիթլէ քիւֆր Էթմէլէրիլլէ : քէնտիսի էլպի-
սէսինի սիլքիպ անլէրէ՝ Գանընըգ պաշընըգ ի գէ-
րինէ օլտուն , պէն փաք իմ : շիմտէն սօնրա թա'ի-
- 7 ֆէլէրէ կիտէրիմ՝ տէտի : Վէ օրատան չըգըպ՝ Ալ-
լահա 'իպատէթ էտէն Յուստոս նամ պիր քիմսէ-
նին իւանէսինէ կէլտի : օլ խանէ սինաղօղա մութ-
- 8 թասըլ իտի : Վէ սինաղօղ րէ'իտի Կրիսպոս պիւ-
թիւն Էհլ ի պէլթի իլէ Բապպա իման էթտի :
Կորնթոպըլարտան տաիի չօգ քիմսէլէր իչիտիպ ի-
- 9 ման էտէրէք վաթթիլ օլունտըլար : Վէ Բապպ
կէճէ րիւ'յատա Պօղոսա՝ Գօրգմա , լաքին սէջլէ
- 10 վէ օիւքիւթ էթմէ : Զիրա պէն սէնին իլէ իմ :
պիր քիմսէ տաիի րէնճիտէ էթմէք իչիւն սանա
հիւճում էթմէյէճէք տիր , չիւնքի պու շէհրտէ

- 11 պէնիմ չոգ գաւմըմ վար տեսի : Վէ արալարը՝ տա Ալլահըն քելամընը թա'լիմ էտերէք, պիր սէնէ վէ ալթը սյ իգամէթ էյլէտի :
- 12 Վէ Գաղիոն Աքսյիա վալիսի իքէն, Եէհուտիւր պիլիթթիֆազ Պողոսըն 'ալէյհինէ գալպըպ' սմը
- 13 մահքէմէյէ ճէլպլէ, Պու քիմսէ շէրի'աթըն խիլաֆը վէճչլէ Ալլահա 'իպատէթ էթմէյէ սաեմլէ, ի
- 14 թէշվիգ էսիյոր՝ տեսիւր : Վէ Պաղոս ազգընը աշմազ իւզրէ իքէն, Գաղիոն Նէհուտիւրէ՝ էյ Նէհուտիւր, էկէր մէս'էլէ պիր հազարըղըզ, եախստ պիր ֆէնա իշ օլսա իտի, սիղէ հազգ իւզրէ թէ-
- 15 համիւլ էտեր իտիմ, Ամմա մէս'էլէ սեօզ եա իսմլէր եա շէրի'աթընըղա տա'իր իսէ, պիզ քէնտինիզ կէօրիւնիւզ, զիրա պէն պու շէյլէրէ չաքիմ
- 16 օլմազ իսթէմէմ՝ տէյերէք, Անլէրի մահքէմէտըն
- 17 թարտ էյլէտի : Ոլ վազըթ ճիւմլէ Նունանիւր սինաղօզ ըէ'իսի Սոսթենէսի թութուպ մահքէմէնին էօնիւնտէ տէղյերլէր իտի, Գաղիոն իսէ պու շէյլէրին ճիւ պիրինի վազիֆէ էտինմէտի :
- 18 Պողոս տախի խպլը վազըթ տահա էյլէնիպ՝ պիրատերլէր իլէ վէտա՝ էտերէք նէզրի օլսըղը ճիհէթլէ Կենքրատա պաշընը թըրաշ էթտիքտէն սօկրա, Պրիսկիղա վէ Ակիւղա քէնտիսի իլէ պերապէր օլտրազ, պահըն Աի բիպյա 'աղիմէթ էյլէտի :
- 19 Վէ Նփեստա վասըլ օլսըղատ, անլէրի օրատա պըրազտը, քէնտիսի տախի սինաղօղա կիրպ՝ Նէհուտիւր իլէ միւպահէսէ էթտի : Վէ Էանլարընտա պիր միւտտէթ տահա մէքս էթմէսինի ըէճա էթտիլէր իսէ տէ, բազի օլմայըզ, [Անճազ՝ Կէլէճէ պոյրամը մութլազա Նրուսաղէմաէ էթմէլի իմ.]

- ամմոս Այլահըն իրատեթիկյլէ երնէ սիղէ տեճներին՝
 տէյերէք, անէր իլէ վէտա՝ էսիպ Եփեսոստան
 22 պահրէն չըգտը, Վէ Գալսէրիկէյէ վասըլ օլտըդ-
 աա, Եր---դէ-ճ չըգրպ՝ քիլիսէյի սէլամյատըդտոն
 23 սօնրա՝ Անթարիսյա էնտի, Վէ պիր միւտուէթ
 մէքս էթտիքտէն սօնրա, չըգրպ Գաղատիա էյա-
 լէթի իլէ Փուլգիսյը որրա իլէ տօլաշարագ, Ճիւմ
 լէ շակիրտլէրէ թագվիլէթ վէրիր իտի,
 24 Վէ էհլ ի քէլամ՝ վէ քիթտայարտա մահիր Ա-
 պոդոս իսմինտէ 'ան ասըլ Իպէնտէրիկէյի պիր Են-
 25 հուտի Եփեսոսա կէլտի, Պու ասում՝ Բապպըն թա-
 րիդինտէ թա՛լիմ՝ օլունմըշ վէ բա հճա զպրէթլի
 օլմասըյի, Յիսուսա միւթէ՛սպրդ շէյլէրի սէյլէ-
 յիպ տիգվաթլէ թա՛լիմ՝ էտէր իտի. ֆադաթ եա-
 26 լընըղ Յովհաննէսին վաֆթիղինի պիլիր իտի, Վէ
 սինապոդոս ճևասըլթլէ սէյլէմէյէ պաշտաղըն-
 տա, Ակիս զոս իլէ Պրիսկիդա ասախի անը ի-իթմէ-
 լէրիկլէ հանյարընա տըրպ՝ Այլահըն թարիդինի ա-
 27 նա տահա զիյասա, պէյան էթտիկէր, Մէրդուս
 Աքսպիսյա կէշմէյի միւրատ էթմէրլէ, պիրատէր-
 լէր աւ Եիւղ վէրէրէք, շակիրտլէրէ անը գապուլ
 էթմէյէրի խուսուսընտա հաղտըյար, օ տախի վա-
 28 արմ էյլէտի, Զիրա քիթտայարտան Յիսուսըն
 Բրիստոս իտիլինի պէյան էտէրէք, Ենհուտիլէրի
 'ալէնէն վէ էքիտէն իսքեսաթ էտէր իտի:

1 Վէ Ապոդոս Կորնթոսա իքէն Պոդոս Եօգարը
 սէմթլէրի տօլաշարագ Եփեսոսա կէլիպ՝ պիր գաշ

- 2 շտկիրտ պուտրդատա անլերէ . Իման էթտիյինիգտէ
 Բուհ հւլ Գուտտա նա'իլ ուտընը՝ մը տէտի .
 անլեր տախի անա' Բուհ հւլ Գուտա մեզճուտ Բ-
- 3 տիյինի պիլէ իշիթմէտիք՝ տէտիլեր . Օ տախի ան-
 լերէ՝ Էյլէ իսէ նէյէ՝ վաֆթիլ ուտնաւընը՝ տէ-
 տիքտէ, անլեր՝ Յովհաննէսին վաֆթիլ զինէ՝ տէմէլէ-
- 4 ի իւղերինէ , Պողոս՝ Յովհաննէս գազմա , Պէնտէն
 սօկրա կէլէնէ , Էա'նի Յիսուս Քրիստոսա իման է-
 տինիգ տէյերէք , թէվպէ վաֆթիլ զիլլէ վաֆթիլ
- 5 էյլէտի՝ տէտի : Անլեր տախի պուշու իշիթտիքաէ
 6 Բապպ Յիսուսին իսիննէ վաֆթիլ ուտնաւընընը՝ Վէ
 Պօղոս իւղերէրինէ էյլերինի գուտըտա , Բուհ հւլ
 Գուտա անլեր իւղերինէ կէլմէլլէ մաանլար թէ-
- 7 քէլլիւմ էտերէք իլհամլէ սէյլերէք իտի : Վէ
 8 ճիւմէտի թագրիպէն օն իքի տաէմ իտի : Վէ տի-
 նաղօղա կիրիպ՝ Իւլ ոյ միւտտէթ մէլէքիւթ Ուլ-
- 9 էտերէք , տաէմլերի իլլամ էտեր իտի : Վէ պտ'յը
 քիմնէլեր 'ինաա վէ մուխալէֆէթ էտերէք , Խուլ-
 գըն հուղօւրընտա պու թարիգ հազգընտա քէ-
- 10 թիւ սէյլէտիլլերինտէ , անլերտէն չէքիտի , վէ
 շտկիրտլերի ոյրըրպ՝ հէր կիւն Տիւրան նամ պիր
 քիմնէնին մտորէսէսինտէ միւպահէսէ էտեր իտի :
- 11 Պու տախի իքի սէնէ տէվամ էթմէլլէ , Ասիաաա
 իգամէթ էտէնլերին քէաֆֆէտի , կերէք Նէհուտի-
- 12 տիլեր : Վէ Ալլահ Պօղոսըն էլիլլէ ֆէվգ էլ 'տաէ
 միւ՝ ճիլլէլեր իճրա էտեր իտի . Նէյլէ քի անըն ճէ-
 սէտինտէն խոսթալարա մէնտիլլեր , Եախօտ փէշ-
- թիմալլար կէթիւրիւմէլլէ , անլեր մարալլարըն .

տան շիֆտ պուլուպ՝ շերիր բուհլար տախի լըգար
խտի :

- 43 Վէ ասլաշմագտա օլան էֆտունճը Եկհուտիլէր-
տէն պա'գրլարը շերիր բուհլու քիմէլէր իւզերինէ
Բապպ Յիսուսըն իսմինի օգուսաղա ճէսարէթ է-
տիպ Պօղոսըն վա'ղ էթտիլի Յիսուս իլէ իւզերի-
14 նիզէ գասէմ օգուրրղ տերլէր իտի : Վէ պունու-
էտէնլէր պաշ քեասհին Ոկեսա նամընտա պիր Եկ-
15 հուտինին եէտի օղլու իտի : Վէ օլ շերիր բուհ
ճէվապէն՝ Յիսուսը թանրըմ, Պօղոսը տա պիլի-
16 րիմ, լուրին սիղ քիմլէ'ր սինիլ տէտի : Վէ շերիր
բուհլու տաէմ տնլէր իւզերինէ սըչրոյըպ տնլէրէ
Թէտողլութ էտէրէք զողիպ կէլմէսիլլէ : օլ իսանէ-
տէն չըփլագ վէ էարայր օլարագ ֆիրար էթտիլէր :
17 Պու տախի Էփեսոստա իգամէթ էտէն ճիւմլէ Եկ-
հուտիլէր իլէ Եուէանիլէրէ մա'լիւմ օլուպ ճիւմ-
լէտինէ գօրգու տիլ շմէլլէ՝ Բապպ Յիսուսըն իսմի
18 թա'ղիմ օլունուր իտի : Վէ իման էթմիշ օլան նի-
չէ քիմէլէր կէլիպ՝ 'ամէլլէրինի ի'թիրաֆլէ հի-
19 քեոյլէ էտէրլէր իտի : Վէ սիհրպապըգ էտէնլէր-
տէն չօք քիմէլէր քիթապլարընը թօփոյըպ վէ
ճիւմլէնին էօնիւնտէ Լազըպ՝ տնլէրին պէհասընր
հիսապ էթտիքտէ, Էլլի պիլի Դէհէմ կիլ միւշ պուլ-
20 սըլար : Պու մինվալ իւզրէ Բապպըն քէլամը վէլա-
տէսիլլէ թէրագըր էտիպ գուլվէթլէնիի իտի :
21 Վէ պու շէլլէր թէմաւ օլտըգտա, Պօղոս Մա-
կէդոնիա իլէ Աքոյիսայր տօլաշմագտան սօկրա Ե-
րուսաղէմէ 'ազիմէթ էթմէլի բուհլընտա թասմիմ
էտէրէք Օրպա գարտըգտան տնրա Բամայր տախի
22 կէօրմէլիլիմ տէտի : Վէ քէնտինէ իըսամէթ էտէն-

լէրտէն իբի քիշի, եա'նի Տիմթէս իլէ Երաստաւ
Մակեդոնիայա իրաւլ էտիպ' քէնտիսի պիր միււ-
տէթ Ասիատա մէքս էթտի:

- 23 Վէ ոլ էանտտէ պու թարիգ խուսուսընտա խայլը
24 Վէյլէյէ ոլաու: Զիրա Դեմեարիոս խամնտէ պիր
դուլումմը, կիւմիւշտէն Արտեմիս ք--նըն Տէյ-
քէլ բէմիլէրինի ետիմնղլէ էՏլ ի սէն'աթտ խայլի
25 քիտար էթտիրիր իտի: Մէրգում տնլէր իլէ պու մի-
ոյիլիւ շէյլէրի ետփանլարը ճէմ' էտիպ' էյ ոտէմ-
լէր, պիղիմ սերլէթիմիլ պու սէն'աթտտն ոլտը-
26 դընը պիլիրսինիլ: Վէ պու Պոզոսըն' էլ իլէ ետ-
փըլան էւնլու իլա՛ տէյիլ տիր' տէյէրէք, ետլը-
նըզ Եփեսոստա տէյիլ, ամմո Տէմոն պիւ-
թիւն Ասիատա պիր չօգ խայլը իգնա' էտէրէք
27 իղլալ էթտիլինի կէօրիւպ իշիտիյորտընըլ: Վէ եա-
լընըզ պու էանաֆըմըզ հագտրէթէ տիւ չար օլմոգ
թէ՛հիքէսինտէ ոլմայըպ, անճաղ իլա՛ ը 'պիմո:
ոլան Արտեմիսին Տէյքէլի տաթի հիշ իթիպար ո-
լունուպ' պիւթիւն Ասիա իլէ տիւնեանըն մապու
տէսի պուլունանըն 'աղամէթի տաթի մա՛ճ էտի-
28 լէճէք տիր' տէտի: Վէ պունու իլիթ տիքլէրինտէ'
փիւր զաղտոպ ոլարագ' Եփեսոսլարըն Արտեմիոի
29 պէօյիւյ տիր' տէյիւ պաղըըշտըլար: Պիւթիւն շէ՛հ
տաթի տաղտաղա իլէ տօլաու, վէ Պոզոսըն էոլ-
տաշլարը օլան Մակեդոնիայը Գայիոս իլէ Արիս-
տաըքոսը գափրպ' ճիւմլէոի պիրտէն ոէյր եէրինէ
30 գօշտըլար: Վէ Պոզոս խայլըն տրտաընա կիրմէթ
իսթէտի իոէ տէ. շալիթալէր ոնը պրագմաւըլար:
31 Հէմ տաթի Ասիա բէ'իոլէրինտէն պա'ղըլարը տօթ-
լարը ոլտըղը ճի՛հէթլէ անա խապէր կէօնտէրիպ

- 32 ակյր եւերինէ քէնախոսինի կէտթէրմէմէսինի ըէճա
 էթտիլէր : Խմտի ճիւմհուր դարմագարըչ օլուպ
 էքսէրիսի նէ սէպէպտէն տոլայը ճէմ՝ օլտըղլարընը
 պիլմէյէրէք . քիմի պուշուս վէ քիմի շուշուս պաղը-
 33 բըր իտի : Վէ Եէհաւախիլէրին սէվգ էթտիլէրի Ա-
 ղէքսանդրոսը խալգըն տրտընտան իլէրի սիւրտիւ-
 լէր . Աղէքսանդրոս տախի էլիյլէ իշարէթ էտիպ՝
 34 ճիւմհուրա ճէվսպ վէրմէք իսթէտի իսէ տէ , Եէ-
 հուտի օլտըղընը անլատըղլարընտա , ճիւմէտի պիր
 ավապլէ Եփեսոսլարըն Արտեմիսի պէզլիւք տիր՝
 35 տէյիւ իքի սա՛ւթ դատար պաղորըշտըլար : Ամմա
 շհհիք քեաթիպի խալգը թէսքին էտիպ՝ էյ Եփե-
 սոսլը ատէմլէր , հոնիլը ատէմ վար տըր քի Եփե-
 սոսլըլար շէհրինին իլահ ը 'ալիմէ օլան Արտեմիսին
 վէ Դիոս թարաֆընտան նաղիլ օլտն սանէմին հէյ-
 36 քէլ խըտմէթ ճիսի օլտըղընը պիլմէյէ : Խմտի պուշ-
 ւար ի'թիրազ գապուլ էթմէղ շէյլէր օլմաղլէ ,
 սիւքիւնէթ իւղրէ օլուպ թէտպիրսիլ հարէքէթ
 37 էթմէմէնիլ լաղըմ տըր : Զիրա պու ատէմլէրի կէ-
 թիրտիսիլ , ամմա հէյքէլ սոյուճըլար , եախոս
 38 իլահմըզա քիւֆը էտիճիլէր տէյիլէր տիր : Վէլ
 հասըլ էկէր Դեմետրիոս վէ անըն իլէ պէլապէր
 պուլուշան էհլ ի սէն'աթըն պիր քիմսէ իլէ պիր
 տա՛վալարը վար իսէ , մուհաքէմէ կիւնյլէրի օլու-
 39 յօր , հաքիմլէր տախի վար տըր . պիրի պիրի իլէ
 մուրաֆա՛ա օլտուշլար : Վէ էկէր մաթլուպընըզ
 պաշգա մատտէլէրէ տա՛իր իսէ , ճէմ'իլլէթ ի
 40 մէշրու'էտէ ֆասլ օլտուշր : Զիրա պու կիւնյլի
 վաղը՝տաւան տոլայը իսթիլալ թէօհմէթիլլէ միւթ-
 թէհիմ պուլուշմագ թէհիքէսինտէ իզ՝ չիւնքի

պու գարըըբգլըդ իշխն պէյան էտէ պիլէճէք ռէ-
պէպիմիլ ևօդ տըր տէտի : Վէ պունու սեզլէ-
տիքտէն սօնրա՝ ճէմա՝աթը տաղըթտը :

ՊԱՊ 20

- 1 Վէ վէլվէլէ սաքին ոլտըգտան սօնրա՝ Պօղոս ,
շակիրտլէրի չաղըրըպ վէ նաաիհաթ վէրիպ՝ վէտա՝
- 2 էտէրէք Մակեդոնիայա կիթմէք իւզրէ չըգալը : Վէ
օլ սէմթլէրի տօլաշըպ՝ սնդէրէ չօգ քէլամէ նասի-
հաթ վէրտիքտէն սօնրա , Եունանիսթանա կէլտի :
- 3 Վէ իւշ սյ մէքս էթտիքտէն սօնրա , տէնիզտէն
Սիւրիայա կէշէճէլի սրբատա , Եէհուտիլէր անըն
աղէյհինէ պիր հիլէ թէրթիպ էթմէլէրիլէ , Մա-
կեդոնիա իւզէրինտէն՝ տօլտէթմ էթմէյէ գարար
- 4 վէրտի : Վէ Բերիայը Պիոոս սղու Սոպատրոս վէ
Սէլանիքլիլէրտէն Բրիտտարքոս իլէ Սեկունդոս վէ
Դերրէլի Քայիոս վէ Տիմոթէոս վէ Ասիայը Տիւքի-
կոս իլէ Տրոփիմոս Ստիպա դատար անա եօլտաշ
- 5 օլտըլար Պունլար իլէրի կիտիպ՝ պիզի Տրովտգատա
- 6 պէրլէտիլէր : Պիզ տախի ֆէթիլ կիւնլէրինտէն
սօնրա , Փիլիպպէտէն պահրէն չըգըպ պէշ կիւնտէ
եանլարընա Տրովտգայա վարըպ՝ օրատա եէտի կիւն
էլլէնտիլ :
- 7 Վէ հաֆթանըն պիրինճի կիւնիւ , էքմէք փարէ-
լէմէյէ ճէմ՝ օլտըղըմըգտա , Պօղոս էրթմէսի կիւն
կիտէճէք օլմաղլէ , սնդէրէ վա՛զ էտէրէք , քէլամը
- 8 կէճէ եարըսընատէք ուզաթտը : Վէ օլ ճէմ՝ օլ-
տըղըմը ֆէվգանի օտատա փէք չօգ գանտիլլէր
- 9 վար իտի : Վէ Եւտիքոս իսմինտէ պիր նէվճիվտն
փէնճէրէտէ օթուրուպ՝ տէրին ույգուլյա տալմըշ

- խոր . վէ Պօղոս վա'ղընր ուզաթարդընտա անըն
ույգուար զայեպէ եթմէքլէ , իւսիւնծիւ թապագա-
տան աշաղը տիւշիւայ՝ էօյիւ օլարագ գալարըրլորը
10 Պօղոս տախի էնիպ՝ իւզերինէ տիւշաիւ , վէ անա
սարըրլայ՝ վէրվէլէ եթմէյինիլ , զիրա ճանը աէրու-
11 նինտէ տիր՝ տէտի : Վէ էինէ եօղարը չըղըպ՝ էք-
մէք փարէլէյէրէք եէտի , վէ օէհէր վաղթընա տէ-
յին չօգ քէլլամ՝ էթտիքալն սօնրա՝ պէղլէճէ չըգ-
12 աը : Վէ օլ նէվծիվանը սաղ կէթիրիպ՝ զիյաւտէ-
13 սիյլէ միւթէսէլլի օլարըլար : Պիղ տախի կէմիյէ պի-
նէրէք՝ Պօղոսը Աստնատն ալմագ իւզրէ օրայա կիթ-
տիք , զիրա քէնտիսի եսլան կիտէճէյինտէն՝ պէոյ-
14 լէ ըամարլամը իտի : Վէ Աստնատ պիզէ միւրա-
գաթ էթտիքտէ անը կէմիյէ ալլայ՝ Միտիլիյէ կէլ .
15 տիք : Վէ օրատան աշըրլայ էրթէսի կիւն Սագրզ
աստսընըն գարչըսընա եէթիշտիք , վէ տահա էր-
թէսի կիւն Սամսա փարլ օլարագ , [Տրագիլիոնտա
կէճէլէտիք,վէ] էրթէսի կիւն Մեյիտոտա կէլտիք .
16 Ձիրա Պօղոս Պէնտէկստէ կիւնիւ միւմրին իսէ Ե-
րուսողէմտէ՝ պալլունմագ իւզրէ 'տճէլէ էյլէտի-
յինտէն , Ասիատա փարթ կէչիրմէմէք իչիւն , Ե-
փեսոսըն էօնիւնտէն պահրէն կէչմէյէ գարար վէր-
17 միշ իտի : Վէ Մեյիտոտոտն Եփեսոտա Ե-դէր կէօն-
տէրիպ՝ քիյիսէնին իթթիյարլարընը տա՝վէլմ էյլէ-
18 տի : Վէ եանընա կէլտիքլէրինտէ , անլէրէ տէտի
քի՝ Ասիայա կէլտիյիմին իւք կիւնիւնտէն պէրու
պիւթիւն վագրթ նասըլ սիզին իլէ պուլունուպ՝
19 քէմալ ը թէվագու՝ , Վէ չօգ կէօղ եաշլարըյլէ
վէ Եէհուտիլէրն հիւլէրինտէն տօլայը պանա վա-
գը՝ օյան թէճրիպէլէրլէ Բապա խրտմէթ էթտի-

- 20 յիմի, Վէ կերէք ինչո՞ւտիկերէ վէ կերէք Սուռա-
նիկերէ՝ Ալլահա ուն թէ՛վպէ վէ Բապպըմըղ Յի-
սուս Գրիստոսա ուն իման հազգընտա շէհատէթ
- 21 էտերէք, Փա՛խտէլի շէյլերտէն սիգէ խապեր վէ-
րիպ՝ 'ալէնէն վէ խանէ պէ խանէ սիգի թա՛լիմ էթ-
մէրտէն սալա շէքինմէտիյիմի քէնտինիզ պիլիրտի-
- 22 նիլ, Վէ շիմտի իշթէ պէն բուհասա պաղըր ու-
րապ, Երուսաղէմէ կիտիյորըմ, վէ օրատա պաղը-
մա կէլէճէք շէյլերի պիլմէմ, Փազաթ Բուհ իւլ
- 23 Գուտա հէր շէհրտէ պանա շէհատէթ էտիպ՝ Սէնի
պէնտէր վէ մուլապազալար պէրլէյօր՝ տէյիւ պու-
- 24 յուրըր, Լապին հիշ պիրինի սայմամ, Ճանըմը տա-
խի քէնտիմէ գըյմէթի թուլմամ, թա քի սէֆէ-
րիմի վէ Ալլահըն ինայլէթինին պէշարէթինէ շէհա-
տէթ էթմէք իշիւն Բապպ Յիսուստան ալաըղըմ
- 25 իըտմէթի մէսերրէթլէ իթմամ էտէյիմ, Վէ շիմ-
տի իշթէ սիզ քի, պէն արանըղտա մէլէքիւթ Ու-
լաը վա՛ղ էտերէք տուաշորմ, հիշ պիրինիզ եիւ-
- 26 ղիւսիւ արթըգ կէօրմէյէճէլիշիգի պիրիւմ, Պու
էճլտէն պէն ճիւմլէնին գանընսան պերի ուտըղըմա
- 27 սիգէ պու կիւն շէհատէթ էտերիմ, Ջիրա սիգէ
Ալլահըն պիւթիւն իրատէթինի խապեր վէրմէքտէն
- 28 շէքինմէտիմ, Իմտի քէնտինիզէ, վէ Ալլահըն քէն-
տի գանըյլէ սաթըն ալտըղը քիլիսէսինի կիւթմէք
իշիւն, Բուհ իւլ Գուտաըն սիգի իւզէրինէ յաղըր
թա՛լին էյլէտիյի պիւթիւն սիւրիւյէ մուգալլէտ
- 29 ունըղ, Ջիրա պէն պիլիրիմ քի՝ պէն տյորլտըգ-
տա՝ սօհրա՝, արանըղա ազղըն գուրթլար կիրիպ՝
- 30 սիւրիւյիւ էտիրկէփէյէճէք տիր, Վէ քէնտի արա-
նըղտան տախի, շափիրտլէրի քէնտի արգալարը ոը-

- րա չէքմէք իշիւն ֆոսսիտ չէյլէր սեղյէյէն ատեմ
- 31 լէր գուհուր էտեճէք տիր : Պու էճլտէն ու յանըդ
տուրուներդ . վէ իւչ սէնէ կէճէ կիւնտիւզ հէր
պիրինիգէ կէօլ եաչըյլէ նասիհաթ վէրմէքտէն
- 32 ֆէրաղէթ էթմէտիյիմի տէրխաթըր էտինիգ : վէ
շիմտի : [է պիրատէրլէր] սիգի Այլահա վէ անըն
'ինսլլէթինին քէլամքնա ըամարյարըմ' օլ քի, սիգի
պինա էտիպ' ճիւմլէ մուգատտէպէր իլէ պէրուպէր
- 33 սիգէ միրաս վէրմէյէ դատիր տիր : Հիչ պիր քիմ
սէնին կիւմիւշիւնէ եա սլթուներնա եա էսվապընա
- 34 թամա' էթմէտիմ' : Քէնտի իհթիյաճաթըմու վէ
պէնիմ իլէ պէրապէր օյանյարա պու էլլէրին խըտ-
- 35 մէթ էթտիյինի քէնտինիգ պիլիրսինիգ : Պէղյէ է-
մէք վէրիպ' զա'իֆլէրէ իմտատ էթմէք , վէ լ'ասպ
Յիսուսըն' Վէրմէք ալմուգտան զիյատոէ միւպարէք
տիր' տէտիյի քէլամր տէրխաթըր էթմէք կէրէք
- 36 իտիյինի սիգէ հէր վէճհէ կէօթէրտիմ' : վէ պու
չէյլէրի սեղյէտիքտէն սօկրա' տիգ չէգքիւպ ճիւմ
- 37 լէսի իլէ պէրսպէր տու'ա էյլէտի : վէ ճիւմլէսին-
տէն պիր չօղ սղլպըշ վազը' օլտու : վէ Պօղոսըն
- 38 պղյունընա սարըրպ' անը էօփտիւլէր' վէ խուսու-
սա' Նիւգիւմիւ արթըգ կէօրմէյէ ճէրսինիգ տէտիյի
սէօգտէն տօլպըր զիյատէսիյլէ միւքէտտէր օլտը-
լար : պա'տէհու անը կէմիյէ դատար թէշէի' էթ-
տիլէր :

ՊԱՊ 21

- 1 Վէ պիգ անլէրտէն սլըրլտըգտան սօկրա աչըրպ
տօղրու Գօս ատաարնա , վէ էրթէսի կիւն Բօտօսա ,
- 2 օրատան տախի Պատարայա կէլտիք : վէ Փիւնի-
կէյէ կիտեճէք պիր կէմի պուլմաղլէ, պինիպ -

- 3 չըլաւդ , վէ Դըպրըս կէօրիւնիւպ , անը ուշտա
պրադարագ , Սիւրիա թարաֆընա կիտիպ կէմի
հիւքիւնիւ Տիւրոստա պօշալտաճագ օլաըղընտան :
- 4 օրալա չըգաըդ , վէ շափիրալէրի պուլուպ՝ օրաւա
եւտի կիւն գալաըդ . պուշար տաիի Բուհըն վա-
սըթաւըյի Պօղոսա՝ Երաւաղէմէ չըգմա՝ տէրլէր
- 5 իտի : Պիղ իտէ օլ կիւնկէրի կէշիրալքտէն սոկրա ,
չըղըպ էօլա րէվան օլաըղըմըլտա , ճիւմլէօի գա-
ըլաը վէ չօճուղլար իլէ պէրապէր շէհրին արշա-
ըսընա տէյին պիղի թէշէի՝ էտիպ տէնիզ սահի-
- 6 ինտէ տիպ շէօրէրէք տա՝ա էյլէտիք , վէ պիրի
պիրիմիղ իլէ վէտա էթալքտէն սոկրա՝ պիղ կէ-
միյէ պինտիք , անյէր տէ քէնտի մահալլէրինէ՝ ապ-
- 7 տէթ էթտիլէր , վէ պիղ տէնիզ սէֆէրինի թէք-
միլ էտէրէք , Տիւրոստան Պտօղէմիյիսէ վտարլ օլ-
աըղըմըլտա , պիրատէրլէրի՝ սէլամլայըպ՝ պիր կիւն
- 8 անյէրին եանլարընտա գալաըդ , վէ պիղ էրթէսի
կիւն չըգըպ՝ Գոյսէրիյէյէ կէլտիք . վէ եւտիլէր-
տէն օլան միւպէշիր Փիլիպպոսըն խանէսինէ կիրիպ
- 9 եանընտա գալաըդ , Պուսուս տաիի իլհամլէ սէզյ-
- 10 լէյէն տէօրթ պաքիրէ զըղը վաը իտի , վէ պիղ
օրաւա խալլը վաղըթ մէքս էտէր իքէն , Եէհուտի-
յէտէն Ագարոս իսմինտէ պիր փէյղամպէր էնիպ ,
- 11 իանըմըզա կէլտի , վէ Պօղոսըն գուշաղընը ալըպ
քէնտի էլլէրի իլէ ալաղլարընը պաղլալարագ՝ Պու-
գուշաղըն սահիպի օլան տաւմի Եէհուտիլէր Երու-
սաղէմտէ պէօյլէ պաղլալըպ թա՛իֆէլէր էլինէ
թէսիմ էտէճէքլէր՝ տէյիւ Բուհ իւլ Գուտա պու-
- 12 յուըրը տէտի , վէ պու շէյլէրի իշիթտիյիմիզտէ .
պիղ վէ եւրիլէր Երուսաղէմէ անըն չըգմամասընը

- 13 րեճա էլլէտիք : Ամմա Պողոս ճէվապէն՝ Աղլայրպ
դալպիմի գըրարագ. նէ՞ Էտիյորսընըլ . զիրա պէն
կըռւսաղէմտէ Էալընըլ պաղլանմաղա տէլիլ, ամ-
մա Բապպ Յիսուսըն իսմի իշիւն էօլմէյէ տախի հա-
14 գըր իմ՝ տէտի : Վէ քէնտիսի գտնմաղըննտա,
պիլ՝ Բապպըն միւրատը օլտուն՝ տէյէրէք սիւքիւթ
էթտիք :
- 15 Վէ պու կիւնյէրտէն սոկրա հաղըրլանըպ՝ կըռւ-
16 սաղէմէ չըգաղդ : Վէ Գոյսէրիյէտէն պա՛գը շա-
կիրտլէր պիղիմ իլէ սյերապէր կէլիպ՝ ալէն Եանըն-
տա միւսաաֆիր օլաճաղըմըլ Մնասոն նամ Էպֆի
շապիրա վէ Գըպըըպը պիր տտէմէ կէօթիւրտիւ-
լէր :
- 17 Վէ կըռւսաղէմէ վասըլ օլտըղըմըլտա, պիրա-
18 տէրլէր պիղի մէսէրրէթլէ գապուլ էթտիլէր : Վէ
էրթէսի կիւն Պողոս պիղիմ իլէ պերապէր Յակո-
բոսըն Էանընա կիթտի . հէփ իլթիյարլար տախի
19 հաղըր իտիլէր : Վէ անյէրէ սէլամ վէրտիքտէն
սոկրա, քէնտի իըտմէթի վասըթմասըյլէ Ալլահըն
թա՛իֆէլէր արասընտա իճրա էթտիլի շէյլէրի պի-
20 րէր պիրէր հէքիսյէ էլլէտի : Անյէր տախի իշիթ-
տիքլէրիտէ, Ալլահա համտ էտիպ՝ անա տէտիլէր
քի՛ Լէյ պիրատէր, իմանա կէլմիշ օլան նէ գա-
տար պիշ կէհոտիլէր մէվճուտ օլտըղըն կէօրիւ-
յորսըն . ճիւմէտի տէ շէրի՛ալմըն զայրէթինի շէ-
21 քէրլէր : Լաբին սէնին հագգընտա իշիթմիշլէր տիր
քի, սէն թա՛իֆէլէրին արասընտա օլան ճիւմլէ
Եէհուտիլէրէ՝ Լէյաաընըղը իլթաւն էլլէմէյինիլ,
վէ ոյինլէր իւղրէ հարէքէթ էթմէյինիլ տէյէրէք,
Մովսէստէն իրթիտտա էթմէլէրինի թա՛լիմ էտէր-

- 22 սին : Իմոտի նսմորլ սլաճագ . սենին կելտիյինի ի-
չխտեճէքլէրինտէն կլպէթթէ խալգ ճէմ' օլաճագ
- 23 տըր : Պու էճլաէն սանա շու տէյէճէյիմիդի իճրա
էյլէ . եանըմըլտա նէգրի օլան տեօրթ ատէմ վար :
- 24 Պու ատէմլէրի տըլպ' անլէր իլէ պէրապէր քէնտիկի
թաթճիր էտէրէք , պաշլարընը թըրաշ էթմէլէրի
իչիւն մասրափլարընը կէօր . ճիւմլէսի տախի սենին
հագգընտա իչիթտիքլէրի շէյլէրին ապը օլմայըպ'
քէնտիկի տախի շէրի'աթը ճըփգ էտէրէք հարէքէթ
- 25 էթտիկիկի ակլայաճագլա : Ամմա իմանա կէլմիշ
թա'իֆլէր խուսուսընտա , պիգ մէքթուպ կէօն-
տէրէրէք պէօյլէ պիր շէյ ճըֆգ էթմէյիպ' անճագ
փութ գուրպանլարընտան վէ գտնտան վէ պօղուլ-
մըշ նէանէտէն վէ ղինտտան իճթինապ էթմէլէրինի
- 26 միւնտաիպ կէօրտիւք : Ո գէման Պօղոս օլ ատէմ-
լէրի սըլպ' էրթէսի կիւն անլէր իլէ պէրապէր
թաթճիր օլունտըգտան սսկրա , պունլարըն հէր
պիրի իչիւն գուրպան թադտիմ' օլունաճաղը վագ-
թա տէյին թաթճիր կիւնլէրինին իքմայընը խապէր
վէրէրէք հէքէյլէ կիրտի :
- 27 Վէ օլ եէտի կիւն խիթամ' պուլմագ իւզրէ ի-
քէն , Ասիպը կէհուտիլէր անը հէյքէլաէ կէօր-
մէքլէ , պիւթիւն խաղգը թաճրիք էտիպ' իւզէրինէ
- 28 էլ ուղաատարագ , Էյ ըիճալ ը Խարայէլ , եարտըմ'
էտինիղ . հէր եէրաէ գալմ' վէ շէրի'աթ վէ պու-
մահալըն 'ալէյհինտէ ճիւմլէյէ թա'լիմ' էտէն ա-
տէմ պու տըր . հաթթա շէյքէլին իչինէ պիլէ
Նունանիլէր կէթիրիպ , պու մուգատտէս մահաղը
- 29 նափսը հյլէտի' տէյիւ պաղըրըրլար խտի : (Չիրա
պունտան էվվէլ շէհրաէ անըն իլէ պէրապէր Եփե-

- սոսը Տրոփիմոսը կեօրմիւշ օլմալարըյէ : Պօղոս
անը հէյքէլին իշինէ կեթիրտի զանն էթտիլէր :)
- 30 Վէ պիւթիւն շէհր թահրիք օլուտարագ , խալիփ
գօշուշապ՝ Պօղոսը թութարագ , հէյքէլտէն տը-
շարը շէքտիլէրի կիպի՝ գափուլար գափանտը :
- 31 Անլէր տաթի գաթիլինէ գաստ էթմէքտէ իքէն , ա-
լայըն պին պաշրոնա՝ Պիւթիւն Նրուսաղէմ՝ ալթ
- 32 իւսթ օլուտ՝ աէյիւ խապէր եէթիշտի : Օ տաթի
ֆիլհալ՝ 'ապէրլէր իլէ եիւզ պաշրուար ալըպ՝ իւ-
զէրլէրինէ գօշտու , վէ անլէր պին պաշր իլէ 'աա-
քէրի կեօրտիւքտէ , Պօղոսը տէյմէքսէն վազ կէշ-
- 33 տիլէր : Օ վէման պին պաշր կապուշապ՝ անը թութ-
տու , վէ իքի ղէնճիրլէ պաղլանմաւընը էմր էտիպ՝
քիմ՝ խոլլինի վէ նէ՝ ետփմըշ օլարդընը սիւտլ
- 34 էյլէտի : Վէ գալապալրգաստ պաղըրը շէյլէ վէ
պողըր պէյլէ պաղրամալարըյէ , կիւրի լթիւտէն
հագիթաթ ը հալէ վապըֆի օլամասաղըրնաւ , անըն
- 35 գալայա կեթիլէրիւմէսինի էմր էթտի : Վէ նէր-
տիւպանա կէլտիլինտէ՝ գալապալըղըն շիատէթին-
- 36 տէն սօլայը 'ապէրլէր անը կեթիլարտիւլէր : Զի-
րա ճէմ՝ օլան դավմ՝ Անը գալարը՝ աէյիւ պաղը-
- 37 բարագ , արտը սըրա կէլիլէր իտի : Վէ Պօղոս
գալանըն իշինէ կեթիլարիւմէք իւզրէ իքէն , պին
պաշրյա խիթապէն՝ Բախսաթ վա՞ր մը քի սանա
- 38 պիր շէյ սէյլէյէյիմ՝ տէտի : Օ տաթի՝ Նուհանիճէ
պիլի՞ր մի սին , սին պուշտան մուգապտէմ ֆէսաստ
ըգարըպ՝ պէրրիյէյէ տէօրթ պին նէֆէր հայտուտ
- 39 կեթիլարէն Մըսըրը տէյլ՞լ մի սին՝ տէտի : Վէ
Պօղոս՝ Պէն Նիլիկիսանըն մէշհուր շէհրի օլան թար-
սուս էհայիսինտէն Նէհուտի իմ . վէ սանա րէճա

10 Էտերիմ՝ իզն վեր, դավմա սեյյէյէյիմ՝ տէտի, 0
տախի իզն վէրտիքտէն սօկրա, Պօղոս Նէրտիւպան-
տա տուրարադ գավմա էլ իլէ իշարէթ էթտի. վէ
'աղիմ՝ սիւքիւթ օլտըգտա, 'Իպրանիճէ՝ Նութգ
իբատ էտերէք տէտի քի,

ՊԱՊ 22

1 Էյ պիրտտերէր վէ փտերէր, շիմտի փզէ վէ-
2 րէճէյիմ՝ ճէվապը տիկէյինիլ, Անյէր քէնտիլէրէ
'Իպրանիճէ՝ Նութգ իբատ էթտիյինի իշիթտիքլէ-
3 րինսէ՝ տաշտ վիյտաէ սիւ քիւթ էթտիլէր, 0 տա-
խի տէտի քի՝ Պէն Լիլիկիտտա վազը՝ Թարսուս-
տա տօղմուշ, վէ ֆազաթ պու շէհրտէ Գամաղիէ-
յին սյազլարընտա փերվէրտէ օլմուշ Նէհուտի պիր
տաէմ իմ, վէ էճտատըն շէրի՝աթընտա տիգգաթ-
լէ թէրպիյէ օյունուպ՝ ճիւմլէնիղին պու կիւն օլ-
4 տըղը միսիլլիւ, Ալլաշ իշիւն ղայրէթի իտիմ, Վէ
էրպէրէր իլէ դարըլարը պաղլայըպ հապալարա
թէպիմ էտերէք, պու թարիգէ էօլիմ տերէճէ-
5 սինէ դատար թէ՛ատտի էյլէտիմ. Նասըլ քի
քեռսին ի տ'ղամ իլէ իթիյարըլարըն պիւթիւն
հէյ'էթի հաղգըմտա շէհատէթ էտերէր, շիւքի
անյէրտէն պիրտտերէրէ մէթուպլար տախի ա-
լըպ՝ Գամասկոտտա պույունանլարը տախի թէք-
տիր օյունմոյարը իշիւն, պաղլը օլարագ Երուսա-
ղէմէ կէթիրմէյ իւղրէ, օլ Թարաֆա կիտիյօր ի-
6 տիմ, Վէ պէն՝ Եօլտա կիտէր իքէն Գամասկոտա
եազլաշտըղմտա, էյլէ վաղթընտա անսըղըն էթ-
7 րաֆըմ սէմատան՝ աղիմ՝ պիր Նուր փաղլատը, Վէ
եէրէ տիւշտիւմ, վէ պանա՝ Էյ Սաուուշ, Սաուուշ,

- պանա նի՞շխւն թէ՛ տատի էտիյօսարն՝ տէյէն պիր
- 8 տէաա իշիթաիմ: Պէն տախի ճէվապէն՝ Լֆէնտի ,
սէն քի՛մ սին՝ տէտիմ . օ տախի պանա՝ Պէն սե-
նին թէ՛ տատի էյլէտիյին Նազարէթի Յիսուս իմ՝
- 9 տէտի : Ամմա պէնիմ իլէ պէրասպէր օյանլար նու-
րու կէօրտիւլէր իսէ տէ , պանա սէօյլէյէնին սե-
- 10 տասընք իշիթմէտիլէր: Պէն տախի՝ Եա Րապպ , նէ՝
եափայլմ՝ տէտիմ . Բապպ տախի պանա՝ Դալդ ,
Դամասկոսա կիթ , վէ օրատա եափմալ իշխւն թա՛-
նին օլուանն շէյլէրին ճիւմլէսի սանա սէօյլէնիլէ-
- 11 ճէք տիր՝ տէտի : Վէ օլ նուրըն գիյասը սէպէ-
պիյլէ կէօրէմէզ օյարդըմտան պէնիմ իլէ պէրա-
պէր օլանլար էլիմտէն թու.թարադ , Դամասկոսա
- 12 կիրտիմ: Վէ օր-ր- սաքին օլան ճիւմլէ կէհուտի-
լէրտէն չիւսն ի շէհատէթէ նա՛իլ օլմուշ վէ շէ-
րի՛տթ իւզըն էշլ ի թազվա Անանիա նամընտա
- 13 պիր ատէմ՝ , Կէլիպ եանըմտա տուրարազ , պանա՝
Սաուուզ պիրատէր , կէօյլէրին կէօրսիւն՝ տէտի .
- 14 վէ պէն օլ սա՛աթտա անա պադտըմ: Օ տախի՝
Իճասարմըրն Ալլահը , քէնտի իրատէթինի պիլ-
մէք վէ օլ Ապիհի կէօրմէք վէ անըն ազգընտան
սէօ իշիթմէք իշխւն , սէնի ինթիխապ էյլէտի :
- 15 Զիրա կէօրիւպ իշիթտիյին շէյլէր հազգընտա
- 16 ճիւմլէ ատէմլէրէ անըն շահիտի օլաճագորն : Վէ
շիմտի նի՞շխւն թէ՛ էխիւր էտիյօսարն . գալդ , վաֆ-
թիզ օլ , վէ Բ-զըն իսմինէ տու՛ա էտէրէք կիւ-
- 17 նահլարընտան եըյգան՝ տէտի : Վէ պէն Երուսա-
ղէմէ յափտէթ էտիպ՝ հէյքէլտէ տու՛ա էտէր ի-
քէն , հալ ք վէճտտէ պուլու՛ուպ՝ անը կէօրտիւմ:
- 18 Օ տախի պանա՝ Չապուդ օլ , վէ յաճէլէթէն Երու-

- սաղէմտէն շրգ , զիրա պէնիմ հազգըմտա շէհա-
- 19) տէթիկի գապուլ էթմէյէճէքլէր՝ տէտի , Պէն տա-
խի՝ Եա Բապպ , պէն սանա խման էտէնլէրի հապս
- 20) էտիպ՝ օինադօղլարտա տէգյմէքտէ օլարղըմը . Վէ
սէնին շէհիտին Ստեփանոսըն գանը տէօքիւլիւր ի-
քէն , օրոտա հապըր պուլսէնուպ՝ ածըն գաթլինէ
րիզա վէրտիյիմի . վէ ածը էօլտիւրէնլէրին լիպաս-
լարընը պէքլէմէքտէ օլարղըմը քէնտիլէրի էյի պի-
- 21) լիլէր՝ տէտիմ խէ տէ , Պանա հէլ-պէ՝ Կիթ ,
զիրա պէն սէնի ուզադ մոհալէ՝ իմ'իֆիլէրէ իր-
սոյ էտէճէյիմ՝ տէտի ,
- 22) Վէ պու սէօղէ գաւտար ածը տիկլէյիպ , Եիւք-
սէք սէպլէ՝ Պու միտիյիւ տտէմի եէր Եիւգիւնտէն
գալտըր , զիրա Եաշամաը ճա'իզ տէյիլ տիր՝ տէ-
- 23) տիլէր , Խմաի ածլէր պաղըրշարադ , լիպասլարընը
- 24) աթըպ հապայա թօղ սաշտըգլարը օրոտա . Պին
պաշը՝ Նէ սէպէպտէն ապալըր տլէյ'ինէ պէօյէ
պաղըրշարղլարընը տկլամադ իչիւն՝ Գամշըյէ իո-
թիթիմոգ օլուհասւն՝ տէյերէք , գալ'առնըն իչիւնէ
- 25) կէօթիւրիւլմէսինի էմը էյլէտի , Վէ ածը գապըշ-
լարլէ կէրիպ պաղլաարղլարընտա , Պօզոս օրոտա
տուրան Եիւզ պաշըյա՝ Բամայը վէ զալըր ի մահ-
քիւմ պիր ատէմի տէօյմէք օիղէ ճա'իզ մի տիր՝
- 26) տէտի , Եիւզ պաշը տախի պուհու իչիթտիքտէ ,
կիտիպ՝ Նէ էտէճէյիկէ [տիպգաթ էյլէ] , զիրա
պու ատէմ՝ Բամայը արը՝ տէյիւ պին պաշըյա իա-
- 27) պէր վէրտի , Պին պաշը տախի Պօզոս Եաշընտ կէ-
լիպ , ածա՝ Սէն Բամայը մը օըն , պանա սէօյէ տէ-
- 28) տիքտէ , Էյվլթ՝ տէտի , Վէ պին պաշը ճէվա-
պէն՝ Պէն պու հիմայէթ իմթիյաղընը պիր շօղ աշ-

- չէ իլէ էտինտիմ՝ տէտի . ֆագաթ Պօղոս՝ Պէն հէ-
 29 մուն օ հալտէ տօղարմ՝ տէտի : Պուշուռն իւզէրինէ
 անը իսթինթադ էտէճէք օլուն . քիմսէլէր տէր՝ու-
 դապ անըն . եանդնտան չէրիտիլէր վէ պիկ պաշը
 անըն Բօմայը օլտըղընա տկեաս՝ օլտըղընտա՝ անը
 պաղլտտըղը իչիւն գօրգտու :
 30 Վէ էրթէտի կիւն իշհուտիլէր թարաֆընտան նէ
 իշիւն շիքեայէթ օլուտըղընըն հազիզայթընը պիլ-
 մէք իսթէմէթլէ . անը [պաղլարընտան] չէօղիւպ
 պաշ քեասիկիլէր իլէ պիւթիւն միլլէթ մէճլիսինին
 կէլիւսինի էմթ էտէրէք . Պօղոսը էնտիրիպ հու-
 զուրլարընա կէթիրտի :

ՊԱՊ 23

- 1 Վէ Պօղոս միլլէթ մէճլիսինէ տիգգաթլէ նա-
 դար էտիպ՝ էյ պիրատերլէր . պէն պու կիւնէ տէ-
 յին Ալլահըն հուզուրընտա քիւլլէն խայիա զա-
 2 միրլէ հարէքէթ էլլէտիմ՝ տէտի : Քեասին ի ա՛ղամ
 Անանիա տախի անըն հանդնտա տուրանլարա՝ աղ-
 3 զընա վուրմալարընը էմթ էթտի : Օ զէման Պօղոս
 անա՝ էյ պատանալը տիվար . սէնի Ալլահ զուր-
 ճադ տըր . սէն շէրիաթ մուճէպինճէ պէնի մու-
 հաքէմէ էթմէյէ օթուրուր իքէն . խիւսֆը շէր՝ օ-
 լարագ . պանա վուրմալարընը մը էմթ էտիյօրտըն տէ-
 4 տի : Վէ եանընտա տուրանլար՝ Ալլահըն քեասին ի
 5 ա՛ղամընա՝ մը շէթմ էտէրսին՝ տէմէլէրիլլէ . Պօ-
 զոս՝ էյ պիրատերլէր . անըն քեասին ի ա՛ղամ ի-
 տիյինի պիլմէյօր իտիմ . զիրա Գափլմընըն քէթիսինէ
 քէօթիւ սէզլէմէյէսին՝ տէյիւ եաղըլմըն տըր՝ տէ-
 6 տի : Վէ Պօղոս անլէտին պիր գըսմը սատուգիլէր

- վէ տիկերի ֆերիսիւէր օլտըղընը պիւմէքլէ , մէ ճ-
լիստէ Էյ պիրտտեղէր , պէն ֆերիսի օղլու ֆե-
րիսի իմ . եօլիւէրին գըյամը իւմիտինտէն տօլայը
մուհաքէմէ օլուհույօրըմ տէյիւ նիտտ էթտի :
- 7 Վէ պուհու սէօյլէտիյինտէ՝ ֆերիսիւէր իլէ սա-
տուգիկեր տրասընտտ միւնազտտ պուհուր էտիպ՝
- 8 Ճիւմհուր իրի ֆրրդա օլտու : Զիրա սատուգիկեր՝
Գըյամէթ վէ մէլէր վէ բուհ սօզ տըր տէրէր ,
ֆուգամթ ֆերիսիւէր իքիսինի տէ իգրաբ էտէրէր :
- 9 Վէ պէօյիւք կիւրիւլթիւ վուգու՝ պուլտու , վէ
ֆերիսիւէր թարաֆընըն՝ իւլէմտը գալգըպ՝ Պու ա-
տէմտէ պիր քէօթ իւլիւք պուլմայօրըղ . ամմա է-
կեր անա պիր բուհ ետ պիր մէլէք սէօյլէտի իսէ ,
[իլլահա գարչը ճէնք էթմէյէլիմ՝] տէյէրէք միւ-
- 10 Նազտտ էտէրլէր իտի : Վէ չօզ վէլվէլէ վուգու՝
ընտտ՝ Պօղոս անկեր թարաֆընտան փարէլէնիթ՝ տէ-
յիւ պիկ պուշը խալֆ էթմէտիլէ , էնիպ անկերին
իլլէրինտէն տնը գափրպ՝ գալտյա կէթիւմէլէրինի
տաքէրէ էմր էթտի :
- 11 Վէ էրթէսի կէճէ Բապպ անըն ետնընտտ տու-
րուպ՝ Էյ Պօղոս , ճէտուր օլ , զիրա իրուտաղէմտէ
պէնիմ հապգըմտա շէհատէթ էթտիյին կիպի ,
Բամատա տախի էօյլէ շէհատէթ էթմէլիսին տէ-
- 12 տի : Վէ կիւնտիւղ օլտըգտա՝ Նէհուտիլէրտէն
պա՛գըսը իթթիֆադ էտէրէք՝ Պօղոսը էօլտիւրմլ-
յինճէ պիր շէյ եէյիպ իլմէյէ ճէյիղ՝ տէյիւ քէն .
- 13 տիլէրինի լա՛նէթ ալթընա գօտըլար : Վէ պու ել-
միւլէ իթթիֆադ էտէնլէր գըրդ քիշիտէն զիյատէ
- 14 իտի : Վէ պուշար պաշ քետհիլէրին վէ իթթի-
յարլարըն եանընա կիտիպ՝ Պօղոսը էօլտիւրմէյինճէ

- Տիւ պիւր շէյ թաթմայտճաղըզ՝ տէյիւ քէնտի քէն-
- 15 տիմիզի 'ազիմ' յա՛նէթ ալթընա գօտրգ . Վէ շիմ
տի սիզ միլէթ մէճիտի իլէ պերտպէր տնըն հագ-
դընտա օլան շէյլէրի զիյառտէ տիզդաթլէ թէֆ-
թիշ էթմէք պէհանէսիյլէ Լարըն Էանընըզա աշա-
ղը կէթիբոսին՝ տէյիւ պին պաշըյա խապէր վերի-
նիզ . պիյ տախի օ վասպլ օլմազտան Էվվէլ անը
- 16 Էօյախ.րահ,է հաղրը ըզ՝ տէտիլէր : Ամմա Պոզսըն
հէմշիրէզատէտի պա Տիլէյի իշիթմէքլէ , վաղըպ
- 17 դալպյա կիրէրէք Պոզսա խապէր վերտի : Պոզս
տախի Էիւզ պաշըլարըն պիրնի Էանընա շաղրըրպ
Պա ճիվտնը պին պաշըյա կէօթիւր . զիրա անա
- 18 պիր ի՛թատէտի վար սըր՝տէտի : Ա տախի տնը տըպ
պին պաշըյա կէօթիւրէրէր՝ Մահպուտ Պոզս պէնի
շաղըրըպ , պա ճիվտնըն սանա ի՛թատէտի օլարըր
իչիւն , Էանընա կէթիլմէմի րէճա Էլլէտի տէտի :
- 19 Պին պաշը տախի տնը Էլինտէն թութուպ՝ թէնհա
պիր մահալէ չէքիտի , վէ՝ Պանա վերէճէյին խա-
- 20 պէր նէ՝ տիր տէյիւ սիւ՛ալ Էլլէտի : Օ տախի՝
Էհհուտիլէր Պոզսըն հագդընտա տահա տիգգաթմ-
լէ պիր շէյ թէֆթիշ Էթմէք պէհանէսիյլէ , տնը
Էարըն միլլէթ մէճիտինէ Էնտիրէօին՝ տէյիւ սանա
- 21 րէճա Էթմէյլէ իթթիֆազ Էթտիլէր : Ամմա սէն
անդէրէ բազի օլմայասըն . զիրա պուշլարտան՝ տնը
Էօլտիւրմէյինճէ Էէյիպ իշմէմէյէ քէնտիլէրնի
լա՛նէթ ալթընա գօմուշ գըրգտան զիյաստէ տաթմ
տնը փուսուտա պէքլէյօրլար . վէ շիմտի հաղրը
պուլընարագ , սէնին Էմրինէ մուլթաղըր տըրլուր՝
- 22 տէտի : Իմտի պին պաշը յի ճիվտնա՝ Պալ շէյլէրի
պանա պէյան Էթտիլինի քիմնէյէ սէզլէմէ՝ տէյիւ

- թէնայի՜հ էթտիքտէն սոկրա , անը սալը վէրտի :
- 23 Վէ եհւղ պաշըլարտան իքի քիշի չաղըրըպ՝ կէճէ
սա'աթ իւչտէ Դայսէրիյէյէ կիթմէք իւգրէ . իքի
հիւղ փէյաատէ վէ եէթմիշ սիւվարի վէ իքի եհւղ
- 24 մըղրազը հաղըրլայընըզ . Վէ Պոզոսը պիհտիբիպ
սէլամէթլէ վալի ֆէյիքսէ կէօթիւրմէլէրի իշիւն ,
- 25 հայվանլար տաթի թէտարիք էտիհիզ՝ տէտի . Վէ
26 պէր վէճհ ի աթի պիր մէքթուպ եազար . Կոզիոս
Լիւսիսա տէվիլթլու վալի ֆէյիքսէ սէլամ էտէր :
- 27 Պու տտէմ Եէհուտիլէր թարաֆընտան թուլու-
լուպ էոլտիւրիւլմէք իւգրէ իքէն . Բոմայը օլարըր-
նը եղրէնտիլիմտէ , 'ասքէր իլէ եէթիշիպ անը
- 28 գուրթարտմ , Վէ անըն հագգընտա էթտիքլէրի
շիքետյէթիհ սէպէպիհի ահլամիւզ մագսէտիլլէ անը
- 29 անլէրիհ միլլէթ մէճիտիհէ էնտիրաթիլիմտէ , Դաթ-
լէ եա գէնճիրէ միւսթահագգ պիր ճիւրմիւ օյմա-
յըպ՝ անճապ քէնտի շէրի'աթլարընա միւթէ'ալլըդ
մէս'էլէլէրտէն տօլտյը անտէն շիքետյէթ օլուհար-
- 30 ղընը ահլատըմ , Վէ [Եէհուտիլէրիհ] պու տտէմէ
հիլէ թէրթիպ կաէճէքլէրի պանա պէյան օլուհ-
մաղլէ . անը աէրչալ սանա կէսնտէրտմ . վէ տա'
վաճըլարա տաթի անըն 'ալէյհիստէ օլան շէյլէրի
սէնիհն հուգուրընաա իֆաատէ էթմէլէրիհի Լմր էթ-
տիմ , 'Աֆիյէթաէ օլուհրպ :
- 31 Օլ վագըթ 'ապէրլէր քէնտիլէրէ Լմր օլունար-
ղը վէճհ իւգրէ , Պոզոսը այրպ կէճէլէյն Անտի-
- 32 պատրոսա կէօթիւրտիւքտէն սոկրա , Լըթէսի կիւն
անըն իլէ պէրապէր կիթմէք իշիւն սիւվարիլէրի
- 33 պրագըպ՝ գալայա 'ալտէթ էթտիլէր : Պունլար
տաթի Դայսէրիյէյէ վասըլ օլուպ՝ մէքթուպը վա-

- իւիէ թէպիմէ Պողոսը տախի անա թագաւորմ էթ-
 31 տիւեր : Ա-ի տախի Դ+Բ--ԴԸ օգուստայ՝ չանկը
 էյալէթ տէն օլաղղընը սիւտլ էթտի . վէ կիլիկիա-
 33 տան օլաղղընը տնչամաղլէ . Տա՛վաճըլարընչ տախի
 կէլտիքտէ սէնի անկէրիմ՝ տէյիպ Հերովդէսին
 սէրայընտա հըֆղ օլունմաղընը էմը էթտի :

ՊԱՊ 21

- 1 Վէ պէշ կիւնտէն սոնրա՝ քեաճին ի ա՛ղամ Ա-
 նանիս , իթթիյարլար վէ Տերտիւղոս Նա՛ջԳ- պիր
 խաթիպ րէֆագաթընտա պուսունարադ՝ էնտի . վէ
 պուշլար Պողոս 'ալէյճինտէ վալիյէ շիքեսյէթ
 2 էթտիւեր : Օ տախի չաղրըլտըգտա , Տերտիւղոս իթ-
 չամա պաշլոյլայ՝ էյ տէվլէթլու Փելիքս , պիպ
 սէնին վաորթանլէ չօգ սէլամէթէ հա՛իլ օլաղղը-
 մըզ հալտէ , վէ սէնին թէտպիրինլէ պու միլլէթին
 3 ումոնըր թանդիմ օլունաղղընտան , Հէր գէման վէ
 մէքեսնտա քէմոյ ր թէշէքքիւլլէ գապուլ էտէ-
 4 րիզ : Լաքին սէնի զիյատէ թա՛ճիզ էթմէմէք ի-
 չիւն , րէճա էտէրիմ՝ պիգի լութֆէն պիր տղ
 5 տինկէյէսին : Զիրա պիզ պու ստէմին էճ ի ֆէ-
 սատ վէ տիւնեսատա ոլան ճիւմլէ Եհնուտիւեր ա-
 րաարնտա իթթիլայ սէպէպի , վէ Նասրանի ֆըր-
 6 գասընըն պիր րէ՛խի օլաղղընը պուլտըգ : Վէ հաթ-
 թա հէյքէլի պիլէ նափաթ էթմէյէ չալըշտըղընտա ,
 անը թութտըգ վէ քէնտի շէրի՛տթըմըզ մուճէ-
 7 պինճէ մոհհաքէմէ էթմէք իսթէտիք իսէ տէ , Պինչ
 պաշը Լիւսիսա եէթիշիպ ճէպը ի 'ազիմլէ էլիմիլ-
 8 տէն տարազ : Տա՛վաճըլարընըն սէնին թարաֆընա
 կէլմէլէրինի էմը էթտի . սէն տախի իսթինթագ

- էթ մէքէ՛ անը իթ համ՝ էթ տիյիմիզ շէյլէրին ճիւմ-
 9 լէսինէ վազըֆ օյա պիլիրսին՝ տէտի : Լէհուտիլէր
 տախի՝ Պու շէյլէր պէղլէ տիր՝ տէյերէթ թաստիգ
 էթ տիլէր :
- 10 Պօղոս տախի՝ Սէշլէ՛ տէյիւ վալինին քէնտիօինէ
 իշարէթ էյլէմէսի իւզէրինէ , ճէվապ վէրէրէք տէ-
 տի քի՛ Զօղ սէնէտէն պէրու սէնին պու միլլէթին
 հաքիմի օլտըղընը պիտիյիմտէն , պոնտ միւթ է-
 11 րիմ : Զիւնքի պէն ՚իպատէթ էթ մէք իչիւն , Երու-
 ստղէմէ չըղայրտան պէրու օն իքի կիւնտէն զիյա-
 12 տէ օլմատըղընա վազըֆ օյա պիլիրսին : Վէ պէնի
 նէ հէյքէլտէ , նէ սինտղօղլարտա , նէ տէ շէհրտէ
 պիր քիմտէ իլէ միւպահէսէ էթ մէքտէ , Եախօտ
 13 խալզը պաշըմա թօփլամագտա պուլտըլար : Վէ
 շիմաի պէնի իթ համ՝ էթ տիլէրի շէյլէրին իսպա-
 14 թընա գտտիր տէյիլէր տիր : Ամմա սանա պուշու
 իգրար էտէրիմ քի՛ պուշլարըն Ֆըրզա տէտիլէրի
 թարիգ մուճէպինճէ , թէվրաթ իլէ փէյլամպէր-
 15 լէրտէ Լոպըլմըշ օյան շէյլէրին ճիւմլէսինէ իման
 էտէրէք , Էճտատըմլին Ալլահընա ՚իպատէթ էտէ-
 16 լէրիմ : Վէ քէնտիլէրին տախի մուշթազըր օլտըգ-
 լարը միտիլիւ , կէրէք սալիհլէրին վէ կէրէք Ֆա-
 սըղլարըն էօյիւլէրտէն զըյոմ էտէճէլէրինի Ալ-
 17 լահսան իւմիտ էտէրիմ : Պուշա պինա՛ն հէր վա-
 զըթ Ալլահըն վէ ինսանըն ՚իտաինաէ խալիս գա-
 18 միրէ մալիք օլմադա ճէհա էտէրիմ : Վէ չօգ սէնէ
 կէչտիքտէն սօնրա՛ միլլէթիմէ ստատգա վէ Ալլահ-
 19 թագաիմլէր թագաիմ էթ մէք իչիւն կէլտիմ : Վէ
 , պու սըրտատա պա՛ղը Աօխալը Եէհուտիլէր պէնի

- հէյքէլտէ գալտապարզ , ետխօտ վէլվէլէ իլէ օլմա-
- 19 յըպ' ամմա թաթհիր օլունմըշ պուլտըլար : վէ
պունլոր' տլէյհմտէ պիր տէյէճէքլէրի օլտա իտի,
հուզուրընա կէլիպ շէքիպլէթ էթմէլի իտիլէր :
- 20 Ետխօտ պու. հաղըր պուլունանլար' պէնիմ արա-
լարընտա տուրուպ' Պէն պու կիւն սիղին թարա-
ֆընըլտան էօլիւլէլ զըյամընտան տօլայը մուհա-
- 21 քէմէ օլունըյօրըմ' տէյիւ , Նիտա էթտիլիմ պու
պիր սէօզտէն զայրի, միլլէթ մէճիսի հուզուրընտա
իքէն , պէնտէ նէ գապահաթ պուլտըլարընը սէյ-
- 22 լէսիլլէր : վէ Փելիքս [պու շէյլէրի իշլթտիլիտէ]
պու թարիգ հազընտա քեամիյ մա'յիւմաթը օլ-
տըղընտան' Պիշ պաշը Լիւսիտա էնաիյի զէման
տա'վանըղը թահզիգ էտէրիմ' տէլիպ , անլէրի
- 23 պաշգա պիր վազթա թէրք էյլէտի : վէ Պօշը
թահթը մա.հաֆաղտընա ալըպ' անա միւսա'տաէ
վէրմէրլէ , անըն տաթլարընտան քէնտինէ խըտ-
մէթ էթմէքտէն քիմնէյի մէն' էթմէմէսինի եիւզ
պաշըյա թէնպիհ էթտի :
- 24 վէ պիր գաշ կիւն սոնրա Փելիքս Եէհուտի պու-
լունան զէվճէտի 'Իրուսիզա իլէ կէլիպ' Պօշոսը կէ-
թիրտէրէք , անը Բրիստոսա օլան իմն խուսուսըն-
- 25 տա տիլլէտի : Ո տախի տալտհ վէ զապթը նէֆս
վէ կէլէճէք ճէզատան պահա էտէր իքէն , Փելիքս
զէյաաէտիլէ ցօրգուպ' Շիմտիլք կիթ , վազթըմ'
օլուրտա , սէնի եինէ չաղըրըրըմ' տէյիւ ճէվապ
- 26 վէրտի : Պունուէն իլէ պերտպէր Պօշոս թարաֆըն-
տան [տայր վէրիլմէտի իլիւն] քէնտինէ ազէ վէ-
րիլիւր մէ'մա իլլէ' անը ցօգ տէֆ'ա կէթիրտիպ ա-
- 27 նըն իլէ սէզլէշիր իտի : Լաքին իքի սէնէ թէմաթ

օլորգառա , Փելիքսին եւրբնէ Պորկիոս Փետտոս նասպ
օլուհաւայ՝ Փելիքս , Եւ հաւատիւէրին խաթմբընը խօշ
էթմէք մողսէտիլէ , Պողոսը մոհալուս պրագաւը :

ՊԱՊ 25

- 1 Իմաի Փետտոս վիւայէթէ վառըլ օլուպ՝ իւշ կիւն
- 2 ապրա Գայսերիյէտէն Երուսաղէմէ չըղաըլ : Վէ
- քեհաշին ի տ'ղամ իլէ Եւ հաւ տիլէրին միւթ Լպէ-
- րանը Պողոս 'ալէյհինաէ շիրեայէթ Լտիպ՝ բէճա
- 3 էաէրէր , Անըն Երուսաղէմէ ճէլպի իչիւն միւսա-
- 'աաէ թալէպ էյլէտիլէր : քէնտիլէր իսէ անը եպ-
- տա Էօլսիւրմէր իչիւն աուղապ գալլալ յորլաը իտի
- 4 Լաքին Փետտոս ճէվապէն՝ Պողոս Գայսերիյէտէ
- թմաշթը մուհաֆաղասա պուլաւուսպ , քէնտիւր
- տախի եաղընլարտա օրալա կիւն ճէլինի պէյան
- 5 էաէրէր , Արանըլտան մուգթէտի օլանլար պէնիմ
- իլէ պէրապէր Էնիպ՝ օլ աաէմաէ պիր գապաշաթ
- 6 վար իսէ , անը իթհամ էթսինլէր՝ տէտի : Վէ
- եառլարընտա առճապ սէրիլ օն կիւն էյլէնտիլէտէն
- սանրա Գայսերիյէյէ Էնաի , վէ էրթէտի կիւն մահ-
- քէմէտէ օթուրաւայ՝ Պողոսըն կէթիրիլմէտիի Էմի
- 7 էյլէտի : Օ տախի կէլաիյինաէ , Երուսաղէմսէն է-
- նէն Եւ հաւատիլէր անըն էթրաֆընտա տուրաւայ՝ ա-
- նըն 'ալէյհինաէ իսպաթընա գաաիր օլմասըլարր
- 8 չոգ վէ աղըր շիքեայէթլէր էթաիլէր իսէ տէ , 'Օ
- տախի՝ Պէն նէ Եւ հաւատիլէրին շէրի'աթընա վէ նէ
- հէյթէլէ վէ նէ տէ Գայսերէ գարըր պիր ճիւրմաէ
- 9 պուլաւաւըմ՝ տէյիւ ճէվապ վէրտի : Լաքին Փետ-

- առաւ Լէհուտիւէրին խաթրոնը խօշ էթմէք մագսէ-
տիյլէ, Պօղոսս ճէվապ վէրիպ՝ Սէն Երուսաղէմէ
չըղըպ պու շէյլէր իչիւն պէնիմ հուզուըմտա օ-
րատա մուհաքէմէ ոլմագ խաթէր մի սին՝ տէտի ։
- 10 Պօղոս տախի՝ Պէն Գոյսէրին մահքէմէսինտէ տու-
րույորըմ, պուբատա մուհաքէմէ օլուհմագըղըմ
կերէք տիւ ։ սէնին տախի փէք էյի պիլտիյին կի-
պի՝ Լէհուտիւէրէ հիչ պիւր հագգարըղը էթմէտիմ ։
- 11 Զիրա էկեր հագգարըղը վէ գաթլէ միւսթահագգ
պիւր շէյ իշլէմիշ խէմ, էօլմէքտէն չէքինմէմ ։ տմ-
մա էկեր պուշյարըն՝ 'ալէյհիմտէ շիքեպլէթ էթմ-
տիլէրի շէյլէրին ապը Խօգ խէ, հիչ պիւր քիմնէ
պէնի սնկերէ թէպիմ էտէմէդ ։ Գոյսէրէ բէֆի
- 12 տա՛վա էտէրիմ՝ տէտի ։ Օ զէմնն Փեոսոս մէճիս
իլէ միւզարէրէ էթտիքաւն սօնրա՝ Գոյսէրէ բէֆի
տա՛վա էթտին, Գոյսէրէ կիտէճէքսին աւշիւ ճէ-
վապ վէրաի ։
- 13 Վէ պիւր գաշ կիւն միւրուրինտէն սօնրա, Փեո-
սոսը թէպրիք էթմէք իւզրէ՝ Ագրիպպա մէլիք իլէ
- 14 Բերինիկէ Գոյսէրիյէյէ վասըլ օլտու ։ Վէ օրատա
պիւր չօգ կիւնէր էյլէնտիլէրինտէ, Փեոսոս Պո-
ղոսըն մատտէսինի մէլիյէ իֆտաէ էտիպ տէտի քի՝
Փելիքսին մահպուս պրագարըղ պիւր տտէմ վար
- 15 աըր ։ Պու տտէմին հագգընտա պէն Երուսաղէմտէ
իքէն Եհուտիւէրին պաշ քեոհնկերի իլէ իթի-
յարլարը անտէն տոլտյը պոնա շիքեայէթ՝ 'արդ
էտիպ՝ անըն 'ալէյհիտէ հիւքմ թալէպ էթտիլէր ։
- 16 Պէն տախի՝ Միւտաա՛ի 'ալէյհ միւտաա՛իլէր իլէ
եիւզ եիւզէ պուլուհուպ՝ շիքեպլէթլէրինէ ճէվապ
վէրմէյէ միւստա՛տէ օլմայընճա, պիւր քիմնէյի

- [գաթմիկ] թեպիմ էթմէր Բամայրարն 'ստէթի
 17 տէյիլ տիր' տէյիլ տնդէր ճէվապ վէրտիմ' Պու-
 նուն իւղէրինէ տնդէր պուրոյտ Ղէնի էն վաարը
 օլտըգլարընտա , կէճիքտիրմէյերէք էրթէսի կիւն
 մաճքէմէտէ օթուրուպ' օլ տտէմին կէթիրիլմէսինի
 18 էմր էթտիմ' Վէ տա'վաճըլարը' հուգուրտու տնդն
 հադգընտա պէնիմ գըյոտ էթտիյիմ պիր շիքնու-
 19 յէթ էթմէտիլէր , Ծաղաթ քէնտի տիյանէթմէրի-
 նէ վէ Պոդոսըն' Տիրի տիր' տէտիյի Յիսուս նամըն-
 տա վէֆաթ էթմիլ պիր քիմնէյէ տա'իր տնդն 'տ-
 20 լէյհինտէ պա'ղը մէս'էլէլէրի վար իտի , Վէ պէն
 պու մէս'էլէնին հալլընտա թէրէտտիւտ էթտիյիմ-
 տէն , քէնտիսինէ' Երուսաղէմէ կիտիպ պու շէյլէր-
 տէն տօլալը օրատու մուհաքէմէ օլմադ իթթէ'ր մի
 21 սին' տէտիմ' Վէ լաքին Պոդոս Սգոսաստն հիւք-
 միւնէ պրադըլմադ իւղրէ , բէֆ'ի տա'վա էթտի-
 յինտէ , պէն տնդ Գոյսէրէ կէօնտէրինճէյէ տէյին
 22 Տըֆղ օլունմասընը էմր էթտիմ' Վէ Ագրիպպա
 Փեստոսա' Պէն քէնտիմ տախի պու տտէմի տիկ-
 լէմէյէ արդու էտիյորըմ' տէտիքտէ' Եարըն տնդ
 տիկլէրսին' տէտի ,
 23 Էրթէսի կիւն Ագրիպպա իլէ Բերինիկէ քէմալը
 իհթիշադէ կէլիպ' պիկ պաշըլար վէ շէհրին բիճալ
 ու քիպարը իլէ պէրապէր տիվանիտնէյէ կիրտիք-
 տէն տնդա , Փեստոսն էմրի իւղէրինէ Պոդոս կէ-
 24 թիրիլտի , Վէ Փեստոս տէտի քի' Էյ մէլիք Ագ-
 րիպպա , վէ պիղիմ իլէ հաղըր պուլունան ճիւմէ
 բիճալ , պուհու կէօրիւյօրսընըլ . Եէհուտիլէրին
 պիւթիւն ճիւմհուրը Երուսաղէմտէ վէ պուրատու
 Էանըմա կէլիպ , պուհուն հադգընտա' Արթըգ օաղ

- գալմասը ճա'իզ տէյիւ տիր՝ տէյիւ չողըրըրլար
 25 իտի . Լաքին պէն անըն գալծէ միւսմահագգ պիր
 շէյ էթմէտիյինի անկայրպ , քէնտիտի տախի Օգու-
 տոստ րէֆի տա'վա էթտիյինաւն , անը կէօնտէր-
 26 մէյէ հիւքմ էթտիմ' . Ամմո տնրն հագգընտա է-
 ֆէնտիմիզէ եազաճագ պիր թահգիդ օլունմըշ շէ-
 յիմ օլմասըղընտան , անը սիյին հուզուրընըզա
 վէ պախուտուս , էյ մէյիք Ագրիպպաս , սէնին հու-
 զուրընա կէթիրտիմ , քի իսթինթագ օլունտրգտան
 27 սօնրա , պիր եազաճագըմ' օլա : Չիրա պիր մահ-
 պուս կէօնտէրիպ 'տղէյհինտէ օլուն շիքեայէթլէրի
 տախի պէյան էթմէմէք պոնա նամա'գուլ կէօ-
 րինիւր :

ՊԱՊ 26

- 1 Վէ Ագրիպպաս Պողոտա՝ Քէնտին իշիւն սէօլէ-
 մէյէ սանա իզն վար՝ տէտիքաէ , Պողոս էյինի ու-
- 2 դատրպ ճէվապ վէրէրէք , էյ մէյիք Ագրիպպաս ,
 Եէհուտիլէր թտրաֆընտան շիքեայէթ օլունտրղըմ'
 շէյէրին ճիւմլէսի հագգընտա , պու կիւն սէնին
 հուզուրընտա ճէվապ վէրէճէյիմտէն քէնտիմի
- 3 պախմէտր տոտա էտէրիմ . Խուտուս քի Եէհու-
 տիլէրին հէփ պլիմլէրի իլէ մէս'էլէլէրինէ վապըֆ
 օրն . պու սէպէպտէն պէնի տապրլէ տինլէմէնիզի
- 4 րէճա էտէրիմ . Իպթիտաուտն Երուսապէմտէ միլ-
 լէթիմին արասընտա սէպազէթիմտէն պէրու նասրլ
 եաշառըղմը Եէհուտիլէրին ճիւմլէսի պլիլիլէր :
- 5 Զիւնքի (շէհատէթ էթմէք խմլէրլէր իտէ) տինի-
 միզին էն տիգգաթլը ֆըրգատընա կէօրէ ֆէրիտի
- 6 Կաշտաղըմը էվվէլտէն պէրու պլիլիլէր : Վէ պէն

- շինման Այլոյ՝ թարափընտան էճատըմըլա վերի-
 լիպ՝ օն լիքի սրպթըմըլն տախի կեճէ կիւնտիւզ
 տէվամ իւզրէ 'իպատէթմ էտէրէք նա'իլ օլմազա
 իւմիտ էթմէքտէ օլտրղլարը վա'ալն իւմիտի իչիւն
 7 մոհհապէմէ օլունմազ իւզրէ տուրույօրըմ՝ Պէն օլ
 իւմիտ իչիւն իէհաւաիէր թարափընտան շիքետ-
 8 յէթ օլունույօրըմ, էյ մէլիք [Ազրիպպաա], Այլա-
 հըն էօլիւլէրի իհեա էյլէմէսի նի՛չիւն 'ինտիհիլտէ
 9 ինանըլմուլ շէյ 'տտա օլունուր, վազա'ա պէն
 քէնաիմ 'Նազարէթլի Յիսուսըն իսիհէ մուխալիք
 փէք շօգ շէյլէր էթմէք պանա վաճիօյ իսիյի
 10 զաննընտա իտիմ, Պուհու աախի լըրուսաղէմտէ
 իճրա էտիպ՝ պաշ քեահինդէրտէն սալաճիլէթ տ-
 շարադ, մուգաատէպէրաւն նիչէլէրինի հապսիտ-
 նէլէրաէ հապս էտիպ՝ գաթլ օլունաղլարընտա
 11 պէն տախի բէյ վերտիմ, վէ ճիւմլէ սինաղղլար-
 տա չօդ աւֆ'ա անլէրէ 'ապապ էտիպ՝ յիւֆր էթմ-
 մէյէ իճպար էտէր իտիմ. վէ 'ալէյհէրինէ դա-
 յէթլէ հիտաթթլէնէրէր՝ թա էճնէպի շէնըլէրէ
 12 տախի թէ'աաաի էաէր իտիմ, վէ պու սըրաաա
 պաշ քեահինդէր թարափընտան վէրէւն սալաճի-
 յէթ վէ մէ'մո բիլէթլէ 'Նամասեղոսա տախի կիտէր
 13 իրէն, էյ մէլիք, եօլտա էօյլէ վազթը՝ սէմուաան
 պէնիմ վէ եօլաաշլարըմըն էթրափընտա կիւնէշին
 զիլաաընտան 'աղիմ պիր նա ր փարլամըշ կէօրաիւմ.
 14 վէ ճիւմլէմիլ եէրէ աիւշիւպ՝ 'Նպրանի լիտանըն-
 տա՝ էյ Սաւուդ, Սաւուդ, պանա նի՛չիւն թէ'աա-
 տի էտիյօրօրն. սանա իւկէնաէրէլէրէ գարշը աէփ-
 մէք կիւճ տիր՝ աէյիւ պանա սէօյլէյէն պիր սէտա
 15 իշիթտիմ, Պէն տախի՝ էֆէնտի, սէն. քիմ սին

- տէտիյիմտէ, Բապոյ՝ Պէն սէնին թէ՛ ատտի էթտի-
- 16 յին Յիսուս իմ, Լաբին դալգ, սյադ իւզէրի սուր-
դիրա կէօրտիւյին վէ սանա կէօրիւնէճէյիմ՝ շէյ-
լէրէ սէնի մէ՛մուր վէ շահիտ թա՛նին էթմէք ի-
- 17 չիւն սանա կէօրիւնտիւմ, Վէ սէնի պու գազմ-
- 18 տան վէ թա՛իֆէլէրաէն գուրթարտճաղըմ, Վէ
պանտ իման էթմէլէրիյէ, կիւնահլարըն՝ աֆիլընա
վէ մուգատտէպէր արասընտա նասիպէ նա՛իլ օլ-
մալարը իչիւն, կէօլլէրինի աչըպ գուլմէթտէն նու-
րա, վէ Շէյթանըն թէսալլութընտան Ալլահա
րիւճու՝ էթտիրմէք իւզրէ՝ սէնի շիմտի անլէրէ իր-
- 19 սալ էտէրիմ՝ տէտի, Պունա պինտէն, էյ մէլիք
Ազրիպպա, սէմափի բիւյոյա իթա՛աթօրզ օլմա-
- 20 տըմ, Ճազաթ թէվպէ էտիպ Ալլահա բիւճու՝ է-
տէրէք, թէվպէյէ լայըզ՝ աամէլէր իչլէմէլէրի ի-
չիւն՝ էվվէյա Իամուսկոս վէ ուր- Երուսալէմ է-
հալիսինէ վէ պիւթիւն Եհհուտիյէ տիյարընա վէ
- 21 թա՛իֆէլէրէ վա՛ղ էթտիմ, Պու սէպէպլէրտէն Եհ-
հուտիլէր պէնի հէյքէլտէ թութուպ՝ գաթիմէ
- 22 սա՛յ էթտիլէր, Նիհայէթ Ալլահըն՝ աֆընա մազ-
հար օլարագ պու կիւնէ տէյին պագը իմ, վէ քիւ-
չիւյէ վէ պէօյիւյէ շէհատէթ էտէրէք, փէյղամ-
պէրլէրին վէ Մովսէսին վագը՝ օլաճաղընը խասլէր
- 23 վէրտիլլէրի շէյլէրտէն, Եա՛նի Գրիստոսըն էլէմ՝
շէքէճէյինտէն, վէ էօլիւլէրաէն էն էվվէլ գըյամ՝
էտիպ՝ գազմա վէ թա՛իֆէլէրէ նուր թէպշիր էտէ-
ճէյինտէն մա՛տա հիչ պիր շէյ սէյլէտիյիմ եօպ-
տըր՝ տէտի,
- 24 Վէ ճէվապ վէրէրէք պու շէյլէրի սէյլէտիյին-
տէ, Փեստոս Եիւքսէք սէսլէ՝ էյ Պօշոս, լըլարըն-

- յօրքնն . շօգ օգոսմոց ունի տէրիկյէ տիւշար է-
 25 տիյօր՝ տէտի : Ս տախի՝ էյ տէվլէթլու . փեստոս ,
 քլաորմոյօրքմ , ամմա հաղիգաթ վէ 'ազլ ը սէ-
 26 յիմ սեօլլէրի սեօլլէյօրքմ : Զիրա մէլիք պու շէյ-
 լէրէ վաղըֆ օլմաղլէ , հուղուրընտա ճէսուրանէ
 սեօլլէյօրքմ , չիւնքի պու շէյ պիր քէօշէտէ վաղը
 օլմաորդընտան , գըյաս էտէրիմ քի պու շէյլէրին
 27 հիչ պիրի պիլէ տնա կիզլի տէյիլ տիր : էյ մէլիք
 կարիպպաս , փէյղամպէրլէրէ ինանըր մը սըն . ի-
 28 նանաղըրը պիլիլիմ՝ տէտի : Վէ կարիպպաս Պօ-
 դոսա՝ Պէնի խրիսթիյան օլմոցա ճիւղի իգնա՝ է-
 29 տիյօրքնն՝ տէտի : Պօդոս տախի՝ ֆեսա շքի կլաճ
 վէրէ իտի , ճիւղի վէ քիւլլի , եալընըզ սէն տէ-
 յիլ , անճագ պու կիւն պէնի տիկլէյէնլէրին ճիւմ
 լէսի տախի , շու պէնաղէրտէն մա'սա , հէման պէ-
 նիմ օլտըրքմ կիպի օլա խտիլէր՝ տէտի :
 30 Վէ [պուշու սեօլլէտիյի կիպի] մէլիք իլէ վալի
 վէ Բերինիկէ վէ անլէր իլէ պէրապէր պիժուրանլար
 31 դալդաղլար : Վէ պիր թարաֆա չէքիտիքլէրինտէ
 պիրի պիրի իլէ՝ Պու տտէմ գաթլէ եա պէնաղլէրէ
 միւսթաճագ հիչ պիր շէյ իլլէմէյօր՝ տէյիլ սեօյ-
 32 լէշիլլէր իտի : Կարիպպաս տախի փեստոսա Պու
 տտէմ Գոյսէրէ ըէֆի տա'վա էթմէմիշ օլսա ի-
 տի , սալը վէրիլէ պիլիր իտի՝ տէտի :

ՊԱՊ 27

- 1 Վէ տէնիգտէն իթալիայա կիթմէմիզ մուգարրէր
 օլտըգտա , Պօդոսը վէ տիկէր պա'ղը մոհպուսլարը
 Օգտոտոս թապուրընըն Յուլիոս նամ պիր էիւզ
 2 պաշըսընա թէպիմ էթտիլէր : Վէ Ասիա թարաֆ-

լարընտան կիժմէք իւզրէ , Էարէմիտի պիր կէ-
միյէ պինիպ՝ վէ Աւրանիքտէն օլան Մակեդոնիտայը
Արիստարքոս պիզիմ իլէ պէրտպէր օլարագ աչըլըպ ,

3 Էրթէսի կիւն Արգոնա վասըլ օլտըզ , վէ Յուլիոս
Պոզոսա ինտանիլէթլէ մու'ամէլէ էտէրէր , խթի-
րահամ իչիւն , տտթլարընըն ետնընա կիժմէսինէ

4 ըուխասթ վէրտի : Վէ օրտտան աչըլըպ՝ ըիւզկեար
մուխայիթ օլմողլէ , Դըպըրըն ալթ թարաֆընտան

5 կէչիպ , Կիլիկիա վէ Պամիկի լիա տէնիզինին օրթա-
սընտան կէչէրէր , Լիկիասա վագը՝ Միւսայա կէլ-

6 տիք : Վէ եիւզ պաշը օրտտա Խթայիայա կիտէ-
ճէք Խաքէնտէրիլէյի պիր կէմի պուլուպ՝ պիզի տնա

7 պինտիրտի : Վէ պիր չօզ կիւնլէր աղըր աղըր կի-
տիպ՝ կիւճլէ Կնիդարըն դուրպինէ եէթիլտիյիմիզ-
տէ , ըիւզկեար պիզի պըագմատըզընտան Կիրիտին
ալթ թարաֆընտան Սադմոնա էոնիւնտէն կիտէրէր ,

8 Անը կիւճլէ կէչիպ՝ Կիւզէլ լիմոնպար՝ տէնիլէն պիր
մահալէ կէլտիք : պունուն դուրպինտէ Ղասեա
նամ պիր շէհը վար իտի :

9 Վէ խայլը դէման կէչտիքտէն սոկրա , օրուճ
վագթըր հալա կէչմիշ օլտըզընտան , տրթըզ տէ-
նիզ ոէֆէրի մուխասթարտըլը օլմողլէ , Պոզոս ան-

10 լէրէ նասիհասթ էտիպ , Էյ տտէմլէր , պու տէնիզ
տէֆէրինին եալընըզ եիւքէ վէ կէմիլէ տէյիլ ,
պէլքի քէնաի ճանլարըմըպ տաթի մէշագդամլը
վէ չօզ վարարըր օլաճաղընը կէօրիւյօրըմ՝ տէտի :

11 Ամիա եիւզ պաշը կէմինին ըէ'տի իլէ սահպլինէ
Պոզոսըն սեզլէրինտէն զիյտտէ իթիմատ էթտի :

12 Վէ օլ լիման դըշիմագ իչիւն միւնտաիպ օլմատը-
զընտան , էքսէրիտի Կիրիտին ճէնուպա վէ դարպի

- շիմալու արագանի փխնիկէ լիմանընա գըլլամագ ի-
 չիւն վասըլ օլու պիլիբիլդ՝ տէյիւ օրատան ասիւի
 13 աչըլմագա բէյ վէրտիլէր : Ալէ պիլը կազաշ լուսո
 էօրպ՝ մագօտէտլէրինէ էրտիլէր զաննըյէ : Գաղգըպ
 14 կիրիտին գըլլաբընտան կէշիյօրլար իտի : Ամնա պիլը
 ազտան սօնրա անա գարշը Նւրտկիկլըն տէնիլէն
 15 պիլը շիտտէթիլի բիւզկիտը զուհուր էթմէքլէ : Աէօի
 պիլտէն գափըլար , վէ. օրսոյա կիտէմէտիյիմտէն ,
 անը քէնտի հայլինէ պրագըպ՝ սիւրիւքլէնիյօր ի-
 16 տիք : Ալէ կըօգա նամ՝ պիլը քիւշիւք աստանըն աշ-
 թընա սըղընարագ տանտալը կիւճլէ զապթ էթմէյէ
 17 մուգթէտիլ օլուպ՝ իչէրի ալտըգտան սօնրա , Զա-
 բէլէր գուլլընարագ կէմիլի պթընտան գուշտթ-
 տըլար : վէ սըղա տիւշմէք գօրգուսըյէ եէլքէնի
 18 էնտիբիպ՝ էօյէ սիւրիւքլէնիլէր իտի : Ալէ շիւ-
 տէթիլի ֆուրթմուհատա պուլլուտըղըմըղտան , էր-
 19 թէօի կիւն հիւքիւ տէնիլէ տթտըլար : Ալէ իւ-
 չիւնճիւ կիւնտէ քէնտի էլլէրիմիլէ կէմիլին թու-
 20 գըմլարընը տթտըլ : Ալէ չօղ կիւնլէր նէ կիւնէշ
 նէ երլտըղլար կէօրիւնիւպ՝ շիտտէթիլի ֆուրթմուհա
 տաթի իւզէրիմիլէ պտամոզլէ . տրթըգ նէճաթ
 պուլլամըղըն իւմիտի քիւլիլէն գաթմ՝ օլուհաու :
 21 Ալէ չօգտան պէրաւ աճ գալմըշ օլմուլարըյէ , Պօ-
 դա օրթտըլարընտա տուրապ՝ էյ տտէմլէր , ֆիլ-
 վագը՝ պէնիմ սէյլէտիլիմի տիկլէյէրէք , պու Ռ-
 շագգաթ վէ զարարա օգրամամագ իչիւն կիրիտ-
 22 տէն աչըլմամալը իտինիլ : Ամնա շիմափ սիլէ նա-
 սիհաթ վէրիբիմ քի իտշ իտթըր օլտընըղ . դիւս
 սիզտէն հիշ պիլի թէլէֆ օլմուլար՝ անճագ կէմի
 23 թէլէֆ օլաճագ տըր : Զիրա սահիպիմ վէ մապու-

- ալմ օլան Ալլահըն մէլէյի պու կէճէ եանըմտտ
 24 տուրուպ , էյ Պողոս , զօրգմա , Գոյյսէրին հուզու-
 րընտտ տուրման լաղլմ տըր . վէ իշթէ Ալլահ սե-
 նին իլէ պէրապէր կէմիտէ օլանլարըն ճիւմլէսինի
 25 սանա պողըլլամըլ տըր՝ տէտի . Պուշուռն իչիւն ,
 էյ սաեմլէր , խօշ խաթր օլուշըզ , զիրա հէման
 պանա սէօյլէնիլտիլի վէճ՝ իւզրէ վազը՝ օլաճա-
 26 զընա պէն Ալլահա ի՛թ իմտա էտէրիմ . Անճազ
 պիր տապյա տիւշմէմիզ լաղլմ տըր՝ տէտի .
 27 Վէ օն տէօրտիւնճիւ կէճէ օլարգտա՝ Ատրիա
 տէնիզինտէ սիւրիւ քլէնմէրաւ իրն , կէճէնին եու-
 րընտտ կէմիճիլէր պիր զարապա էազլաշտըզլա-
 28 րընը զանն էթտիլէր . Վէ խօգանտիլ տթըպ՝ հիրմի
 զուլաճ պուլարլար . վէ պիր ազ իլէրի վարըպ վէ
 29 թէքրտը տթըպ՝ օն պէշ զաւլաճ պուլարլար . Վէ
 զայալըզա տիւշմէք զօրգտ սըյլէ , զըլտան տէօրթ
 լէնկէր տթըպ՝ կիւնտիւզ օլմտընը տըզու էթտի-
 30 լէր . Վէ կէմիճիլէր կէմիտէն զաշմազ մագսէ-
 տիլլէ , պաշտան լէնկէրլէր տթմազ պէհանէսիլլէ
 31 սանաալը տէնիզէ էնտիրտիրլէրնտէ , Պողոս եիւզ
 պաշըյա վէ 'տնքերլէրէ՝ էկէր պուշլար կէմիտէ
 զպմազտա , սիզ նէճաթ պուլամազընըզ՝ տէտի .
 32 Ս զէման 'տաքերլէր սանաալըն իփլէրինի քէտիպ՝
 33 սնը պրազտըլար . Վէ սաօրա՝ օլմազ իւզրէ իքէն
 Պողոս ճիւմլէսինէ թա՛տմ էթմէլէրինի քէճա է-
 տէրէք՝ Պու կիւն օն տէօրթ կիւն տիր , պէրլէ-
 34 յիպ՝ ճիչ պիր շէյ եէմէյէրէք աճ զալտընըզ , Պու
 էճլաւն թա՛տմ էյլէմէնիզի քէճա էտէրիմ , զիրա
 պու սիզին նէճաթընըզ իչիւն տիր . չիւնքի պիրի-
 : նիզին պաշընտան պիր գըյ տիւշմէյէճէք տիր՝

- 35 տէտի : Վէ պէշլէ տէյերէք էքմէք տլըպ' քեսաֆ-
ֆէսլինին էօնիւնտէ Ալլահա շիւքըր էթտի , վէ փա-
- 36 բէլէյիպ եէմէյէ պաշլատը : Վէ ճիւմլէտի խոշ
- 37 խաթըր օլուպ' քէզալիք թա'ամ' էթտիլէր : Վէ
պիզ կէմիտէ ճիւմլէմիլ էքի եիւզ եէթմիշ ալթը
- 38 քիշի իտիք : Վէ թա'ամտան տոյաղզլարընտա ,
պուղտայը տէնիլէ տթարապ կէմիյի թախֆիֆ
էթտիլէր :
- 39 Վէ կիւնտիւզ օլտըգատ , օլ եէրի թանըմայըպ'
ֆազաթ սահլիլ օլան պիր քէօրֆիւզ կէօրմէլէրիյ-
լէ , էկէր միւմքին օլուրսա , կէմիյի օրայա սէվդ
- 40 էթմէյի միւրատ էթտիլէր : Վէ լէնկէրլէրի քէ-
սիպ' տէնիլէ պրագալար . վէ տիւմէնլէրին պաղ-
լարընը չէօկիւպ' հէլքէնի բիւպկետրա գալտըրա-
- 41 րապ , սահլիլ սօղլու կիտիյօրլար իտի : Վէ իքի
թորաֆատն տէնիլին դափուշտըղը պիր մահալէ
տիւշիւպ' կէմիյի օթուրթտըլար . վէ պաշը սափ-
լանարապ , դըմբլտանմուլ օլտու . գըշ իսէ տալ-
- 42 զալարըն շիտաէթիւսէն տաղըլըյօր իտի Վէ մահ-
պուսլարտան պիրի եիւղիւպ ֆիլտըր էթմէմէտի ի-
շիւն , 'սաքէրլէր տնլէրի գաթլ էթմէյէ մէշլէրէթ
- 43 էթտիլէր իսէ տէ , Նիւզ պաշը Պօղտըր գուրթար-
մապ իսթէմէրլէ , տնլէրի պու նիյլէթտէն մէն' իլէ ,
հիւզմէք պիլէնլէրին էվլէլա տթըլըպ գարսյա չըգ-
- 44 մալտընը , Պագըլարընըն տախի' քիմի թախթա-
լար , քիմի տէ կէմինին պա'ղը փարչալարը իւզէ-
րինտէ չըգմալտընըն էմր էթտի . վէ պու վէճլէ
ճիւմլէտի սալիմէն գարսյա չըգտըլար :

ՊԱՊ 28

- 1 Վէ սալիմէն չըգտըղըմըդտա , օլ տատանըն իամի
 2 Մալթա իտիյինի անլատըգ , Վէ պարպարլար պի-
 ցէ ֆեւդէ Էլ 'առէ միւրիւվզէթ կէօթէրաիլէր ,
 չէօյլէ քի ետղան ետղմուր վէ սաղուգ սէպէպին-
 տէն աթէշ ետղըպ' ճիւղէմիպի դապուլ Էթ աիլէր
 3 Վէ Պողոս չօգ չալը տէվչիրիպ' աթէշ իւզէրինէ
 գօտըղընտա , որճադտան պիր Էնկէրէք չըղըպ' տ-
 4 Նըն Էյինէ ետիլչալը : Վէ պարպարլար ճանէվիր
 սնըն Էյինտէն սարպըլմըշ կէօրաիւքլէրինտէ , պիրի
 պիրինէ՝ Պու տտէմ' Էյպէթթէ գաթիլ օլմալը տըր ,
 քի տէնիպտէն գուրթուլտա իսէ տէ , 'ստալէթ
 5 տնը ետալմադա պրադմաւը' տէրլէր իտի : Օ տա-
 խի ճանէվիր աթէշէ սիլքիպ' պիր զարար կէօր-
 6 Մէտի : Անլէր տնըն շիշէճէյինէ վէ ետիւստ աշտը-
 ղըն Էօյիւ աիւշէճէյինէ պէրլէտիլէր իսէ տէ , պիր
 չօգ պէրլէտիլքտէն սոկրա' տնա պիր զարար օլմա-
 տըղընը կէօրաիւքլէրինտէ , դաննյարրնտան տէօ-
 7 Ճիւպ' Իլաս տըր' տէտիլէր : Վէ տատանըն պէզիւ-
 յիւ պուլուտան Պոպղիսա նոմ' քիմօէնին օլ ճի-
 վարլարտա շիֆթիլքլէրի պուլուշմաղլէ , պիրի դա-
 պուլ Էտիպ' իւշ կիւն միւրիւվզէթլէ միւսաֆիր
 8 Էյլէտի : Վէ Պոպղիտըն փէտէրի հիւմնա իլէ
 գալըլը իսհալա թուլթուլարադ ետթմադտա իրէն ,
 Պողոս ետնընտ վարտը , վէ տու'տ Էտէրէք , Էլլէ-
 րինի տնըն իւզէրինէ գոմաղլէ աշա շիֆա վէրտի :
 9 Վէ պու վազը'տ իւզէրինէ ստատա պուլուշման
 սա'իր խաթալար տախի կէլիպ շիֆա պուլարլար
 10 իտի : Անլէր տախի պիզէ զիյատէսիլլէ իքրոմ' Էթ-

տիկեր, վէ կիտեճէյիմիզ վազըթ պիզէ լազըմ՝ օ-
լան շէյլէրի թէտարիք էթտիկեր :

11 Վէ իւշ այ սօկրա՝ օլ տատաւա գըշլամըշ վէ
'տլամէթի Դիտսկուարի օլան խքէնաերիյէի պիր կէ-

12 միյլէ աշըլտըզ : Վէ Սիրահուսայա վտարլ օլուպ՝

13 իւշ կիւն դալտըզ : Օրատան տախի տօլաշարազ :

Հաէգիտնա վտարլ օլուպ՝ պիր կիւն սօրա լօտա

14 էամէքլէ, իրինճի կիւն Պատիողոտա կէլտիք : Վէ

օրատա պա՝զը պիրատերլէր պուլտըզ՝ սնկէր տախի

եանլարընտա եէտի կիւն Գալմամըզը րէճա էթտի-

15 լէր : Վէ պէոյլէճէ Բօմոյա կէլտիք : Օրատան տա-

խի պիրատերլէր խապերիմիզի տլտըզլարընտա :

պիզի իսթիզպալ իչիւն թա Ապփիտա պազարընա

վէ իւշ խանլարա տէյին շըգարլար : վէ Պօղոս աւ-

լէրի կէօրտիւշլանտէ, Ալլահա շիւքը էտիպ ճէ-

տարէթլէնտի :

16 Վէ Բօմոյա կէլտիյիմիզտէ, {եիւզ պաշը մահ-

պուսլտըը սերտարա թէտիմ էթտի } Պօղոսա քէն-

տիի Տըֆզ էտէն 'տաքէր իլէ ոյըըճա իգամէթ

17 էթմէյէ րուխաթիմ վէրիլտի : Վէ իւշ կիւն սօկրա,

Պօշ- Եէհուտիլէրին միւ'թէպէրաշընը տա վէթ էյ-

լէտի : վէ սնկէր ճէմ՝ օլտըզտա, սնկէրէ էյ պի-

րատերլէր, պէն գալմա, եախօտ էճուտաղմըզըն

այինլէրինէ մուխալիֆ պիր շէյ էթմէմիշ օլտըզըմ՝

հալտէ, Երուսաղէմտէն Բօմալըլարըն էլլէրինէ

18 մահպուս ոլտարա թէտիմ՝ օլուտըմ, Պաշլար տա-

խի պէնի իսթիլիմազ էտիպ՝ պէնտէ գաթլէ միւս-

թահազգ հիշ պիր սէպէպ պուլաշմաղզընա մէպ-

19 ի սալը վէրմէք իսթէտիլէր : Լաքին Լէհուտիլէր

մուխալէֆէթ էթտիլլէրինտէ, հէր իէ գտտար միլ-

- լէթիմին 'առջհինաւ շիքեայեթ էտեճէք պիր շէ-
յիմ' եօգ խոի իսէ տէ , Պայսէրէ բէՖ' ի տա'վա
20 էթմէյէ մէճպուր օլտըմ' , Իմնի պու սէպէպէ մէպ-
նի կէօրիւշիւպ սէօյլէշմէք մէրամըլլէ սիզի տա'-
վէթ' էթտիմ' . զիրա Իսրայէլին իւմիտի իշիւն պու
21 զէնճիրլէ պաղլը իմ' տէտի : Անլէք տախի աճա'
Պիզ սէնին հազզընտա նէ Եհաւտիյէտէն մէք-
թուպ սլտըգ , նէ տէ պիրատէրլէրտէն պիրի կէ-
լիպ' սէնին հազզընտա պիր քէօթիւ շէյ խապէր
22 վէրմիշ եա սէօյլէմիշ տիր : Լաքին նէ էՖրեարտա
օլտըղըքը սէնաէն իշիթմէք խթէրիպ . զիրա հէր
եէրտէ պու Ֆրրդայա մախալէֆէթ էտիլտիյի մա'-
23 իւմիւմիւզ տիր' տէտիլէր : Վէ աճա' պիր կիւն
թա'եին էտիպ' չօգ քիմսէլէր կաճընա' մէսքէնինէ
կէլտիլէր . վէ սապահտան տիշամիս գատար Մով-
սէսին թէվրտթը իլէ փէյղամպէրլէրտէն Յիսուտա
միւթէ'ալլըզ շէյլէր հազզընտա աճլէրի իլլամ է-
տիպ' մէլէթի թ Ուլլահա տա'իր շէհատէթ էտէ-
24 բէք աճը պէյտն էտէր խաի : Վէ սէօյլէնիլէն շէյ-
լէրէ պա'ղըլտըր ինանըպ' պա'ղըլտըր ինամիստըլար'
25 Վէ պիրի պիրի իլէ իթթիֆադ էթմէյիպ' տաղըլ-
մազ իւզրէ իքէն , Պողոս պիր սէօզ սէօյլէտի կա'-
նի' Բուհ իւլ Գուտա Եսայի փէյղամպէր վառըթա-
26 սըլլէ էճսատըմըզա խիթտալէն , Պու գաովիս կիթ ,
վէ տէ քի' Իշիթմէքլէ իշիտէճէքսինիպ , աճմիս ապ-
լամայաճազսընըզ , վէ պազարագ պազաճագսը-
27 նըզ , աճմիս կէօրմէյէճէքսինիպ , Ձիրա պու գաով-
մըն գալլի գաթըլաշըպ' գուլազլարըլլէ ողըրճա
իշիտիրլէր , վէ կէօղլէրինի տախի գափաարըլար ,
օլմայա քի կէօղլէրիլլէ կէօրիւպ' վէ գուլազլա-

- րըյլէ իշխաւերէք, գալպէն ֆէհմլէ բիւճու՝ էտե-
 րէք, պէն տախի անլէրէ շիֆտ վերէյիմ՝ տէյէ
 28 րէք էյի պուլուրտու: Իմտի սիգէ մա՛լիւմ ու-
 սուն քի՝ Այլահն խելտուր թա՛հֆէլէրէ իրտալ օ-
 29 լուհտու. անլէր տախի տիկլէյէճէքլէր տիր: Վէ
 պու շէյլէրի սէոյլէտիքտէն սօկրա՝ Իէհուտիլէր
 պիրի պիրի իլէ չօգ միւպահէսէ էտերէք կիթտիլէր:
 30 Վէ Պաշա իսթիճար էթտիյի խանէտէ թէմիւմ
 իքի սէնէ իգամէթ էտերէք, Էանընա կէլէյլէրին
 31 ճիւմլէսինի գապուլ պիրլէ, Մէլէքիթ Ուլլահը
 վա՛ղ էտերէք, Բապպ Յիսուս Բրիտտասա միւթէ-
 տլլըգ շէյլէրի պիրա մանի՝ վէ քէմալ ը ճէսա-
 րէթլէ թա՛լիմ էտէր իտի:

ՊՕՂՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ԲՕՄԱԼԸԼԱՐԱ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Յիսուս Քրիստոսըն գուշու Պողոս՝ րեսուլ օլմադ
2 իւզրէ տա՛վէթ , վէ Ալլահըն պէշարէթինէ թախ-
3 տիս օլունմըշ օլուպ , Օլ շէւ-էթի քի ճէսէա ճի-
4 հէթիլլէ Դաւիթ նէսլինտէն օլուպ՝ գուսալլէթ
5 բուհու ճիհէթիլլէ էօլիւլէրաէն պիլ գըյամ՝
6 գուվվէթլէ Խոյ Ուլլահ պէյան օլունտն քէնտի
7 Ողլու Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոս հազգընտա ,
8 Ալլահ մուգատտէն քիթապլարտա փէյղամպէրլէրի
9 վաթթաթլլէ մուգատտէմա վա՛տ էլլէմիշ տիր ,
10 Արալարընտա Յիսուս Քրիստոսըն տա՛վէթիսի պու-
11 լանտըղընըզ , ճիւմլէ միլլէթլէր արասընտա իսփ
12 իչիւն իմանա իթա՛տթ օլունմադ իւզրէ , տնըն
13 թարաֆընտան ՚ինայէթ վէ րեսուլէթ ալտըզ . Սիզ
14 Ալլահըն Բամատա պուլունտն ճիւմլէ սէվկիւլիւլէ-
15 րինէ , վէ մուգատտէն օլմադ իւզրէ տա՛վէթ օլու-
16 նանլարա՝ Փէտէրիմիզ Ալլահ վէ Բապպ Յիսուս
17 Քրիստոս թարաֆընտան ՚ինայէթ վէ սէլամէթ օլ-
18 տուն :
19 Էվվէլա ճիւմլէնիզ իչիւն Յիսուս Քրիստոս վա-
20 թթաթլլէ Ալլահըմա շիւք էտէրիմ քի՝ իմանը-
21 նըզ պիւթիւն տիւնեայա շսյ՝ օլմուշ տըր . Զի-

- բա Օղլընըն պէշարէթ ինտէ բուհըմլէ խըսամէթ էթ-
- 10 ախլիմ՝ Ալլահ պահա շահիտ տիր քի , Ալլահըն ի-
բտաէթ իյլէ 'աղըպէթ թարաֆընըզա կէլմէքիյիմ՝
միւլէտէր օլա տէյիւ տա'իմա աու'ալարըմա նի-
,յաղ էտիպ' ֆէրաղէթ էթմէյէրէք սիզի եաս է-
- 11 տերիմ' , Ձիւնքի սիզի կեօրմէյէ իշթիյաղըմ վար ,
թա քի սէպաթընըզ իշիւն սիզի պիր բուհանի մէվ-
- 12 հիպէյէ հա'իլ էտէյիմ' . Նա'նի սիզին վէ պէնիմ՝
օլուպ' պիրի պիրիմիլտէ պուլընտն իմնըլէ սիզին
- 13 իլէ պերապէր միւթէսէյիլ օլայըմ' , Լաքին , էյ պի-
րատէրլէր , շիմաիյէտէք մէն' օլընաըմ իսէ տէ ,
տա'իր թա'իֆէլէր տրաաընտա օլարզը կիպի , սիզին
տրոնըզա տաիի պիր մահաուլըմ' օլմագ իւզրէ՝
թարաֆընըզա կէլմէյէ տէֆ'աթլէ միւրտա էյլէ-
- 14 ախլիմի պիլմէմէնիզի իսթէմէմ' , Պէն Նուհանիլէրէ
վէ Պարպարլարա , 'ալիմէրէ վէ ճահիլլէրէ պօրճ-
- 15 լու իմ' , Քէզալլիք Էլիմանն կէլաիյի գասար սիզ ,
եա'նի Բամասա պուլընտնլարա տաիի պէշարէթի
- 16 թէպշիր էթմէք իշիւն հազըր ըմ' , Ձիւնքի [Բրիտ-
տոգըն] պէշարէթ ինտէն աօլայը ութմանմամ , գիրա
հէր իման Լտէնէ , էվվէլա Նէհուաիյէ հէմ տէ
Նուհանիլէ իւլտա իշիւն Ալլահըն գուվվէթի տիր :
- 17 Ձիրա տնըն վասըթտաըյլէ Ալլահըն էշ-է էյիտէի
աալահ , եա'նի իմնտանն օլան --է-ն իման իշիւն
քէշֆ օլընմըշ արը . նիթէրիմ՝ Սալիհ իմնիլէ եա-
շպաճագ արը՝ տէյիւ եաղըմըշ արը :
- 48 Ձիրա հագիպթը հագգաըլլըգլէ ալը գոյան տ-
տէմլէրին հէր ֆըպը վէ հագգաըլլըղը իւզէրինէ
- 19 Ալլահըն զազապը սէմասան քէշֆ օլընուր : Ձիրա
Ալլահ հագգընտա պիլինմէսի միւմքին օլան շէյլէր

- անկերտէ զահիր տիր . շիւնորի Այլահ անկերէ իզ-
- 20 հար էյլէմիշ տիր : Զիրա կէօրիւնմէյէն սըֆէթլէ-
րի , ետնի եպէտի գուտրէթի վէ Ուլուհէյէթի 'տ-
լէմ' խալգ . օլուհալլատան պէրու իշլէրի վտարթա-
սըյլէ տէրք օլուհալլագ աշիքետրէ կէօրիւնիւր .
- 21 շէյյէ քի տնկեր մա'ղուր օլտամալլար : Զիւնքի Ալ-
լահը պիւլիքլերի հալտէ : Այլահա վաճիպ օլտն
մէճառ շի քրիւ էթմէյիպ' տնճագ քէնտի ֆիքրլէ-
րինտէ պէթալէթմէ . տիւշար օլտարագ , ֆէհմիք
- 22 դալպլէրի գտրարալ : 'Ալիմ' իզ' տէրլէր իքէն տհ-
- 23 մագ օլտըլար : Վէ գէվալտէն միւնէղգէհ օլտն Ալ-
լահըն ճէլպլինի զէվալ պուլտն ինտն վէ գուշար
վէ տէօրթ ալաղլըլար վէ հաշլէրաթ ոուրէթինն
- 24 միւշապէհէթիննէ թէպտիլ էթտիլէր : Պու էճլուէն
Այլահ տախի անկերի' գալպլէրինն շէհէթլէրիյլէ
ճէսէտլէրինի արալարքնտա բեղիլ էթմէք իշիւն'
- 25 հափարլիյէ թէպլիմ' էյլէտի . Անկեր քի Այլահըն
հապիգաթընը հալտնա թէպտիլ էտէրէք : մախ-
լուգա Խալիգտէն զիյաալ իհթիլրամ վէ 'իպտաթմ
էթտիլէր . Օ իլ էլ եպէտ միւպարէք տիր : Ամին :
- 26 Պու սէպէպտէն Այլահ անկերի գապիհ հէվէսլէրէ
թէպլիմ' էյլէտի . զիրա անկերին հիաալ տախի
թապի'ի իսթի'մալը թապի'աթա մախալիֆ օլտնա
- 27 թէպտիլ էթտիլէր : Ռէզալիք էրքէրլէր տախի հի-
սանըն թապի'ի իսթի'մալընը թէրքլէ' քէնտի շէհ-
վէթլէրինտէ պիրի պիրի իյէ զըղըլըպ էրքէք էրքէք
իլէ ֆահշիյաթմ իշլէյէրէք , հէֆալէրինտէ քէնտի
զէլալէթլէրինն լալըզ օլտն ճէզալը պուլտըլար :
- 28 Վէ պիլկիլէրինտէ Այլահըն պա'լուհմաալընը մագ-
պուլ թաթմաալըզլարընտան , Այլահ տախի լալըզ

- 29 օլմոյսն շէյլէրի իշլէմէք ի գրէ աշլէրի յամսագ-
 րէն զիհնէ թէպիմ' էյլէտի, Շէյլէ քի աշլէր
 հէր տիւրլիւ հազգսըղլըգտան, զիսա վէ քէթիւ-
 լիւք վէ թամա' վէ շէրարէթտէն տօլու, վէ հա-
 սէտ վէ գաթլ վէ նիզա' վէ հիլէ վէ քէմիլիլէ
 30 մէմլու տըրլար. Ղամմուզ, զսայլէթ էտիճի, Այ-
 րահա պուզլ էտիճի, շէթմ' էտիճի, մադրուր,
 միւֆթէիի, շէր իճաս էտիճի, վալիտէյնէ ի-
 31 թա'աթսըզ, Ֆէհմիլ, 'ահա պօղուճըլար, մէ-
 վէտաթմիլ, միւստլէհա գապուլ էթմէզ վէ մէր-
 32 համէթսիլ տիլլէր. Վէ պու միսիլիւ շէյլէրի իշ-
 լէյէնլէրին էօլիւմէ միւթմահադգ օլարգըլար հազ-
 քընտա օլան հիւքմ' Ուլլահր պիլիթլէրի հալտէ,
 պու շէյլէրի քէնտիլէր իշլէտիքտէն պաշգա, իշլէ-
 յէնլէրէ տաթի բիզա վէրիլլէր:

ՊԱՊ 2

- 1 Պուսա պիտա'էն, էյ հիւքմ' էտէն տաթմ, հէք
 քիմ իսէն, մա'զուր օլամազըն, շիւնքի զսըրիյէ
 հիւքմ' էթտիլին շէյտէ քէնտի 'ալէյհիյէ հիւքմ'
 էթմիշ օլուրըն. զիսա սէն քի հիւքմ' էտիյօր-
 2 սըն, հէման օ շէյլէրի իշլէրիին, Ամմա պու կիպի
 շէյլէրի իշլէյէնլէր 'ալէյհիյէ Ալլահըն հիւքմիւ
 3 հադիպաթ իւզլէ օլարգընը պիլիլիլ. էյ պու կիպի
 շէյլէրի իշլէյէնլէր 'ալէյհիյէտէ հիւքմ' էտիլ տէ
 հէման օ շէյլէրի իշլէյէն տաթմ, զանն էաթ' մի
 սին քի սէն Ալլահըն հիւքմիւնտէն գուրթուլա-
 4 ճազըն, Վէ էաթտա Ալլահըն լութֆու սանա
 մուճիպ ի թէվլէ օլարգընը պիլիլէյէրէք' սանըն
 հատտսըզ լութֆ վէ տապը վէ թէհամմիլիլէնիւ

- 5 Թահգի՛ր մի էտէրսին : Վէ լաքին սէնին 'ինտաքն
վէ թեվպէ եթմէլ զոսլընիլէ զաղապըն , վէ Ալ-
լահըն 'ստապէթի հիւքմիւ զուհուրընին կիւնիւ
- 6 իշիւն քէնաթիկէ զաղապ պիրիքաիրիրսին . Զիրա ո
հէր քէսէ 'ամէլլէրինէ կէօրէ միւհապաթ էաւ ճէր .
- 7 Եսանի էլի 'ամէլլէրաւ սապր ու աէվաթիլէ մէճա ու
'իպլէթ վէ Լոյմէմէղլիլի թալէպ էաւնլէրէ էպէտի
- 8 հապթ Վերէճէ + . Ամմա միւնաղա'ա էաթպ' հազի-
գաթմա իթա'աթմ էթմէլէրէք . հազգսըղլըլա միւ-
թիլ օլառլարա խըլմ ու զաղապ օլաճապ աըր :
- 9 Շէրը իշէլէն հէր պիր տաէմէ , էվլէլա Եհհաւիլէ
վէ սաթի Եուհառիլլէ մէշազգաթմ վէ միւզալապա ,
- 10 Ամմա խալը իշէլէն հէր քիմէլէ , էվլէլա Եհ-
հաւիլլէ վէ սաթի Եուհառիլլէ մէճա ու 'իպլէթ վէ
- 11 սէլաթմէթ օլաճապ աըր : Զիւնրի Ալլահըն 'ինտինաւէ
12 խաթրա բի'այլէթ Լիմէք Եօզ աըր : Զիրա շէրի'աթմ-
սըլ կիւնահ իշէլէնլէր շէրի'աթմսըլ սաթի հէլաք
օլաճապալար , վէ շէրի'աթմ թահթընտա կիւնահ իշ-
- 13 լէլէնլէր , Ալլահըն Յիսուս Քրիստոս վաթթմաըլլէ
պէշարէթիմէ կէօրէ տաէմլէրին սըրըլարընա հիւքմ
էաւ ճէլի կիւնաւ , շէրի'աթմ վաթթմաըլլէ հիւքմ
- 14 օլաճաճապալար , Զիրա շէրի'աթմը իշիւնլէր Ալլա-
հըն 'ինտինաւէ սաթի հէլիլլէր , ահապ շէրի'աթմը
- 15 իճրա էաւնլէր թէպրիր օլաճաճապալար : Զիւնրի
շէրի'աթմը օլմալան թա'իֆէլէր թապի'աթմլէ
շէրի'աթմ մուճէպինճէ 'ամէլ Էթաիլլէրի թազ-
տիրաւէ , աշլէրին շէրի'աթմը օլմամաղլէ , քէն-
- 16 տիլէրի քէնաիլլէրինէ շէրի'աթմ օլարապ , Զամիրլէ-
րինին շէհաւէթիլլէ վէ էֆէսարլարընին կես
թա'պիրիլլէ , կես 'էօզր տիլէմէսիլլէ շէրի'աթմը

- էտէրինի քէնտի դաւալէրինտէ ետզըլը կէտսմէրիւլէր :
- 17 Իշթէ սէն Եէհուտի թէսմիյէ օլուհուպ՝ շէրի-
'աթա կիւվէնէրէք՝ Ալլահ՝ իյէ իֆթիխար էտէրսին .
- 18 Վէ շէրի'աթլէ թա'լիմ օլուհարզընտան իրաւե-
թինի տախի պիլիպ՝ մուխթէլիֆ շէյլէրի ֆէրզ ու
- 19 թէմիզ էտէրսին : Վէ՝ Բէտրէրին զըլաշուզը , վէ
20 գարանլըգտա օլանլարըն նուրու , ճահիլէրին մու-
'ալլիմի վէ շոճուդլարըն խոճասը պէն իմ , վէ շէ-
րի'աթտա օլան 'իլմ վէ հագիգաթմըն սուրէթի
- 21 պէնտէ ախր՝ ի'թիգասաընտա սըն : Իմաի , էյ զոյյ-
րիյէ թա'լիմ էաւն , քէնտիյէ թա'լիմ էթմէ՞զ
մի սին . էյ սրըգաթ էթմէմէյի վա'զ էտէն , սրը-
- 22 գաթ էտէ՞ր մի սին . Էյ՝ Զինա էթմէ՞ տէլէն ,
քէնտիյէ զինա էտէ՞ր մի սին . էյ փաթլարտան
նէֆրէթ Էտէն , մուգառտաւ շէյլէրէ նագզը հիւր-
- 23 մէթ էտէ՞ր մի սին . Էյ շէրի'աթլէ իֆթիխար Է-
տէն , ուն շէրի'աթը թէճափուզ էթմէքլէ Ալլահը
- 24 թահգի'ր մի էտէրսին : Զիրա ետզըլաշըլը իւզրէ՝
սիզին սէպէպինիպտէն թա'իֆէլէր արասընտա Ալ-
լահըն իամինէ քիւֆր օլուհուր :
- 25 Իմաի էկէր շէրի'աթա կէօրէ 'ամէլ էտէր իտէն ,
թիթան ֆա'իտէ էտէր . ամմա էկէր շէրի'աթը թէ-
ճափուզ էտէր իտէն , թիթանըն թիթանաըզըզ օլ-
- 26 մուշ օլուր . Իմաի էկէր թիթանաըզ տտէմ՝ շէրի-
'աթըն ահրամաթըն՝ հըֆզ էտէրսէ , անըն թիթան-
- 27 սըղըզը թիթան 'առա օլուհմա՞զ մը . Վէ թապի'ի
օլան թիթանաըզըզ շէրի'աթը իճրա Լաիպ տէ ,
սէն քիթապ վէ թիթանըն վար էքէն շէրի'աթը թէ-
- 28 ճափուզ էտէրսէն՝ սէնի հիւքմ էթմէ՞զ մի : Զի-
րա զահիբէն Եէհուտէ օլան՝ Եէհուտի տէյիլ տիր-

վէ զաճիրէն ճէսէտաէ օլան ի իթան տէյիլ
 29 տիր . Անճագ Եէհուտի պաթընէն օլան տըր . վէ
 խիթան տախի բեամէն օլայըպ' բուհէ օլան գալպ
 խիթանը տըր . վէ անըն մէտհի ինսանտան տէյիլ ,
 անճագ Ալլահտան տըր :

ՊԱՊ 3

- 1 Իմտի Եէհուտինին ֆաղիլէթի նէ տիր , ետիօտ
- 2 խիթանըն ֆա'խտէսի նէ տիր : Հէր վէճհէ շոգ
 տըր . խուսուտա քի Ալլահըն քէլամարը անլէրէ
- 3 էմանէթ օլուհուտ : Զիրա էկէր պա'ղըլարը իման
 էթմէտիլէր իսէ , նէ օլուր . անլէրին իման էթմէ-
 մէլէրի Ալլահըն տաապաթմընը իպթմ' մը էաէ-
- 4 ճէք տիր : Հա'շա . լարին Ալլահ հագգ օլուպ' հէր
 տտէմ հալանճը օլուտն , Նիթէքիմ' Սեօղէրինկաէ
 'տաիլ , վէ մուհաքէմէկաէ զալիպ օլաորն' տէյիլ-
- 5 հաղըլմըն տըր : Վէ լաքին էկէր պիգիմ' հագգ'ըզ-
 լըղըմը Ալլահըն 'տաալէթինի իզհար էտէրսէ , նէ
 տէյէլիմ . ճէզա վէրէն Ալլահ հագգ'ըզ մը տըր .
- 6 (ինսանճա տէյլէյօրըմ' .) Հա'շա . պէյլէ օլաա' Ալ-
- 7 լահ տիւհեպյաո հաալըլ հիւքմ էտէճէք տիր : Զի-
 բա էկէր Ալլահըն հագիդաթը պէնիմ հալանըմ
 վաաթթաալըլէ քէնտի 'իզլէթի իչիւն զիյաաէլէշաի
 իսէ , ալթըզ պէն Նի'չիւն կիւնահքիտըր կիպի
- 8 հիւքմ' օլուհուտյօրըմ' : Վէ' Շէրը իշլէյէլիմ քի
 խայր կէլէ' Նի'չիւն տէմէյէլիմ . հաալըլ քի պէյլէ
 տէմիչիգ' տէյիլ պա'ղըլար թարաֆընտան զէմ' օ-
 լուհուտյօրըզ . պուշլարըն հիւքմիւ հապգ տըր :
- 9 Իմտի նէ տէյէլէ' . ֆաղիլէթիմիլզ վա'թը մը . տա-
 լա եոգ տըր , զիրա հէմ Եէհուտիլէրի հէմ տէ

- Եւանդիկէրի՝ Ճիւմլէսի կիւնաս ալթընտա տըր՝
 10 տէյիւ պալտտէ թէոհմէթլի չըդարտըդ . Նիթէ-
 11 քիմ՝ Պիր սալիհ հոգ , պիր պիլէ հոգ տըր . Ֆէհմ
 12 էտէն հոգ . Ալլահը արայտն հոգ տըր . Ճիւմլէսի
 դէլալէթէ աիւշիւպ՝ հէփ ֆատիտ օլտըլտը . խայր
 13 իշլէյէն հոգ տըր , պիր քիշի պիլէ հոգ տըր . Պո-
 ղազլարը տըրդ դապր տըր , տիլլէրիյէ հիլէ էտիպ՝
 սուտագլարը ալթընտա սողորը երյանյար գէհըի
 14 վար տըր . Աղբղլարը լա՛նէթ վէ մէրաթէթլէ սօլու
 15 տըր . Այապլարը զան տէօքմէյէ չապուդ տըր .
 16 Թարիզլէրինտէ խարապիյէթ վէ մէշադգաթ պու-
 17 լունուպ . Սէլամէթ թարիզինի պիլմէտիլէր .
 18 Կէօզլէրի էօնիւնտէ Ալլահ գօրգուսը հոգ տըր՝ աէ-
 19 յիւ հազլըմիշ տըր . Լաթին պիլիբիզ քի շէրի՛աթ
 հէր պուշուրտըլընը շէրի՛աթ թահթընտա պուլու-
 նանլարտ պուշուրըր . Թա քի հէր աղըզ գափա-
 նըպ՝ պիւթիւն տիւնեա Ալլահըն հուզուրընտա
 20 սուշու օլտ . Ձիրտ անըն հուզուրընտա շէրի՛աթ
 'ամէլլէրի վասըթմարըյէ հիչ պիր պէշէր թէպրի
 օլունտազ . չիւնքի շէրի՛աթ վասըթմարըյէ կիւնահը
 պիլմէք օլուր .
 21 Լաթին շիմոի շէրի՛աթտան վէ փէյլամպէրլէր-
 22 տէն շէհաաթէթ օլունտարագ . Ալլահըն թէպրիբի ,
 եա՛նի Յիտուս Քրիստոս օլտն իման վասըթմարըյէ
 Ալլահըն թէպրիբի՝ իման էտէիլէրին Ճիւմլէսի ի-
 չիւն [վէ Ճիւմլէսի իւզէրինէ] շէրի՛աթտըզ իզհար
 23 օլունտու . չիւնքի ֆէրդ հոգ տըր . Ձիրտ Ճիւմլէսի
 կիւնահ իշլէյիպ՝ Ալլահըն 'իզլէթինտէն մահրում
 24 գալմալարըյէ , Յիտուս Քրիստոս օլտն ֆիաիյէ
 վասըթմարըյէ անըն լա թֆընտան մէճճանէն թէպ-

- 25 բիր օլուհուրլար : Բի Ալլահն թեհամիւլիւ վագ-
թընսա սապրգա իշլէնիլիշ կիւնահլարթան սարֆը
նազար էթմէտիլէ քէնտի 'տաալէթինի պէյան ի-
26 չիւն , Եանի շիմտիքի գէմնիտա քէնտի 'տաալէ-
թինի պէյան իչիւն , Ալլահն աշը գանընա օլան ի-
ման վաարթաարլէ քէֆարէթ աէյիւ իզհար էյլէ-
տի , քի քէնտիտի 'տաիլ օլուպ' Յիսուսա իման է-
27 տէնի թէպրիր էտէ : Իմտի խիթիխար նէօրէտէ
տիր , իպթալ օլուհաու : հանկը դա'խտէ վաարթա-
որլէ : 'ամէլլէր դա'խտէի վաարթաարլէ մի .
խայր , ահապ իման դա'խտէի վաարթաարլէ :
28 Իմտի գարար գըլարլը քի' տաէմ շէրի'աթ 'ամէլ-
լէրի օլմագորլըն իման վաարթաարլէ թէպրիր օ-
29 լուհուր : Վէ հախաւ Ալլահն եալընը Եէհուտիլ-
րին Աւահէ մը , վէ թա'իֆէլէրին տախի տէյի'լ մի
30 տիր . պէլի , քէզալիք թա'իֆէլէրին տիր : Չիւնի
խիթանը իմանլէ , վէ խիթանալլըլը իման վաար-
31 թաարլէ թէպրիր էտէն Ալլահն պիր տիր : Իմտի
իման վաարթաարլէ շէրի'աթը իպթա'լ մը էտէ-
րիլ . հա'շա . ահապ շէրի'աթը սապիթմ գըլարլը :

ՊԱՊ 4

- 1 Իմտի փէտերիմիլ Աբրահամ Քէսէա ճիհէթիլլէ
2 նէօ պուլտաւ տէյէլիմ : Չիրա էկէր Աբրահամ 'ա-
մէլլէրլէ թէպրիր օլուհաու իսէ : Ֆախըլ օլուր .
3 լաքին Ալլահն 'իւտինտէ աէյիլ տիր : Չիրա քի-
թապ նէօ պուլտալըր . Վէ Աբրահամ Ալլահն ի-
ման էթտի , վէ պու ահա սալահ 'տաա օլուհաու :
4 Ամնա իշլէյէնէ իւճրէթ 'իւայէթ թառիգիլլէ տէ-
5 յիլ , ահապ պորճ թառիգիլլէ սալըլըր : Լաքին

- իշլէմէյիպ՝ ֆազաթ ֆասըղը թէպրիր էտէնէ իման
 էտէնին իմանը քէնախինէ սալահ 'ասա օլուռ :
 6 Նիթէքիմ՝ Դաւիթ տախի Ալլահըն 'ամէլաիզ սա-
 լիհ 'ատտ էլլէալի տաէմին միւպարէքլիյինի զկար
 7 էտէրէք . 'նէ' միւպարէք տիր շօլ տաէմէր քի՝
 'իսէանլարը 'աֆլ , վէ կիւնասլարը սէթր օլունմիշ
 8 տըր . 'նէ' միւպարէք տիր շօլ տաէմ՝ քի՝ Բապպ
 9 անա կիւնաս 'սայմալ տէտի : Իմաի պաւ միւպա-
 րէքիք խիթամն իւղէրինէ մի , վէ ետխա քէզալիք
 խիթամնաղլը . իւղէրինէ մի օլուր . զիրա՝ Արրա-
 10 համա իման սալահ 'ատտ օլունտու՝ տէրիլ : Եղլէ
 իտէ նէ՝ վէ ճճլէ 'ատտ օլունտու . խիթամնը՝ մը ,
 եօգսա խիթամնը՝ օլարղը հալտէ մի . խիթամնը
 տէյիլ : Փազաթ խիթամնաղ օլարղը հալտէ 'ապ-
 11 պապա : Վէ խիթամնաղ օլարղը հալտէ օլուն ի-
 մանընն սալահը միւհրիւ օլմաղ իւղրէ խիթամն ի-
 շարէթինի տլար . իմա քի տնդէրէ քէզալիք սալահ
 'ատտ օլունմաղ իւղրէ , խիթամնաղ օլունպ տա ի-
 12 ման էտէնլէրին ճիւմլէմինին փէտէրի օլա : Վէ
 եաղնըղ խիթամնը օլանլարա տէյիլ , անճագ փէ-
 տէրիմիլ Արրահամին խիթամնաղ օլարղը հալտէ
 օլուն իմանընն իղլէրինտէ եիւրիւյէնլէրէ տախի
 13 խիթամն փիրի օլա : Զիրա Արրահամա , ետխա նէ-
 լինէ տիւնեանըն վալիսի օլմաղլըզ վա՛տը շէրի՛աթ
 վասթաթաղլէ տէյիլ , անճագ իման սալահը վա-
 14 տըթասըղլէ վէրիտի : Զիրա էկէր էհլ ի շէրի՛աթ
 օլանլար վարիսլէր իտէ , իման Փա՛րաէտիզ վէ
 15 վա՛տ լաղվ օլմուշ օլուր : Զիրա շէրի՛աթ զազաղ
 հուսուլէ կէթիրիլ , չիւնքի շէրի՛աթ պուլունմա-
 16 տըրը եէրտէ թէճալուզ տախի եօգ տըր : Պունա

- պինա'էն լուծֆլէ օլմադ իւղրէ իմանտան տըր ,
 քի վա'տ պիւթիւն նէտլէ , ետլընըզ շէրի'աթտան
 օլանլարա տէյիլ , անճադ Արրահամըն իմանըլտան
 17 օլանլարա տախի սապիթ օլա : Վէ Աէնի չօգ թա-
 'իֆէլէրէ փէտէր թա'նին էյլէտիմ' տէյիլ եաղըլ-
 տըզը իւղրէ , օ քէնտինին իման էթտիյի , եանի
 էօլիւլէրի իհեա էտէն վէ մէվճուա օլմայան շէյ-
 լէրի մէվճուա կիպի չաղըրան Ալլահըն հուզուրըն-
 18 տա ճիւմլէմիղին փէտէրի տիր : Օ տախի' Աէնին
 նէտլին պէօյլէ օլաճադ տըր' տէյիլ պույուրըլան
 քէլամա կէօրէ չօգ միլլէթլէրին փէտէրի օլաճա-
 զընա իւմիտին իսլաֆընտա իւմիտլէ իման էյլէտի
 19 Վէ իմանտա զա'իֆլէնմէյիպ' թաղրիպէն եիւզ
 եաշընտա իքէն քէնտի ճէսէտինին արթըզ էօլիւ
 կիպի պուլուհտըզընտա , Սառտնըն տախի բահմի-
 20 նին էօլիւ կիպի օլտըզընա տիգդաթ էթմէտի . Վէ
 ի'թիգտաղըզլէ Ալլահըն վա'տընա շիւպճէ էթ-
 մէյիպ' խուսուտա Ալլահա համի էտէրէք , իմանտա
 21 դուվվէթլէնիպ , Վա'տ էթտիյինին իճրտաղնա տա-
 22 իի գաաիր իտիյինի սահիհէն պիլտի : Պա էճլտէն
 անա սուլահ 'ատա օլուհտա :
 23 Վէ տնա 'ատա օլուհտըզը եալընըզ տնըն իչիւն
 24 եաղըմաւոր : Լաքին պիղիմ իչիւն տախի , եանի
 Բապըմըզ Յիսուսը էօլիւլէրտէն իհեա էտէնէ ի-
 25 ման էտէնլէր իչիւն 'ատա օլուհաճադ տըր : Օ տա-
 իի խաթալարըմըզ իչիւն էյլէ վէրիլիպ' պիղիմ թէպ-
 ըրիմիզ իչիւն իհեա օլուհտա :

ՊԱՊ 5

1 Իմաի պիզ իմանլէ թէպրիր օլուհմըշ օլմաղլէ :

- Բապպըմըջ Յիսուս Քրիստոսըն վասըթասըյէ Այլա-
- 2 հըն 'ինտինտէ սէլտակժէ մալիբ իզ : Անըն վասը-
թասըյէ տախի իմանլէ 'ինայէթէ հա'իլ օլտըյ :
- 3 ինին իւմիտիյէ իֆթիխար էտէրիզ : Վէ եալընըզ
պու տէյիլ , ահապ մէշապգաթլարտա տախի իֆ-
թիխար էտէրիզ . զիրա պիլիլիզ քի մէշապգաթ-
- 4 տան սապր , Վէ սապրտան լծէճրիպէ : Վէ
5 լծէճրիպէտէն տախի իւմիտ հասըլ օլտըր : Իւմիտ
խէ ութանորմալ . զիրա պիլէ վէրիլէն Բուհ իւլ
Գուտա վասըթասըյէ Այլահըն մուհապպէթի
- 6 գալպլէրիմիզէ տէգրիւմիւշ տիր : Զիրաքի պիզ
տահա զա'իֆ հալտէ իքէն , Քրիստոս ֆասըղլար
- 7 իչիւն վապթընտա ֆէտա ի ճան էթաի : Զիրա սա-
լիհ քիմնէ իչիւն ֆէտա ի ճան էտէն հատիր պու-
լաշուր . լաքին քէրիմ պիր տտէմ իչիւն պէլքի
պիր քիմնէ ֆէտա ի ճան էթմէյէ ճէսարէթ էտէր :
- 8 Ամիա պիզ տահա կիւհաճքետր իքէն Քրիստոսըն
պիլիմ իչիւն ֆէտա ի ճան էթմէսիյէ . Այլահ
պիլէ օլտն քէնտի մուհապպէթինի իզհար էտէր :
- 9 Իմտի անըն գանըյէ շիմտի լծէպրիր օլուտըղըմըզ
լծագաիրտէ . նէ' գատար զիյատէ անըն վասըթա-
- 10 սըյէ զազապտան խէլտա պուլաճաղըզ : Զիրա է-
կէր տիւշմէն իքէն Օղլընըն էօլիւմիւ վասըթասըյէ
Այլահ իլէ սուլհ օլտըզ իսէ , սուլհ օլտըգտան
սոկրա նէ' գատար զիյատէ անըն հայաթըյէ խէ-
- 11 լտա պուլաճաղըզ : Վէ եալընըզ պու տէյիլ , ֆա-
գաթ շիմտի սուլհ օլմամըզա սէպէպ օլտն Բապպը-
մըջ Յիսուս Քրիստոսըն վասըթասըյէ Այլահ իլէ
իֆթիխար էտէրիզ :

- 12 Իմտի հաարը քի պիր տտեմին վաարթաարըյէ տիւնեայտ կիւնաս . վէ կիւնասըն վաարթաարըյէ էօլիւմ կիրտի իսէ . պու վէճէլէ տախի՝ ճիւմլէսի կիւնաս իչլէտիքլէրինտէն , էօլիւմ ճիւմլէ ինսան .
- 13 Լարա կէչաի : Զիրա շէրի՛տթաաէք տիւնեատտ կիւնաս վար իաի , Փազաթ շէրի՛տթ հօզ իքէն .
- 14 կիւնաս 'տատ օլունմուզ , վէ Լաքին օլ կէլէճէք զաթըն նիւմաւնէսի օլան Ս.դամըն թէճազուզընա պէնպէր կիւնաս իչլէմէյէլէր ի պէրինէ տախի՝ Վ. դամաան Մովսէսէ վարընճայտաէք էօլիւմ սալթա .
- 15 հոթ էթտի : Լաքին խաթտ հաարը իսէ՝ մէվճիպէ պէզլէ տէյիլ աիր . զիրա էկէր պիրինին խաթտա . ըյէ չօզլար էօլտիւլէր իսէ , տահա գիյատէ Ալ . Լահըն 'ինայէթի վէ պիր տտեմին , ետնի Յիսուս Քրիստոսըն 'ինայէթիյէ օլան 'տթիյէ չօզլար ի .
- 16 գէրինէ գիյատուլէչաի : վէ 'տթիյէ՝ կիւնաս էտէն պիր Փէրտին սէպէպիյէ օլան լաէ՝-յա պէնպէմէզ . զիրա հիւքմ՝ պիր Խ-Բ-տան մահ.քիւմիյէթ իչիւն օլտու . ամմա մէվճիպէ չօզ խաթաղարաան թէպ .
- 17 Երի իչիւն օլտու : Զիրա էկէր պիրինին խաթաարն . տան հաշի էօլիւմ պիրինին սէպէպիյէ սալթանաթ . էթտի իսէ , նէ՝ գտտար գիյատէ 'ինայէթ վէ սա . Լահ 'տթիյէսինին Փէյլինի ալանլար պիրինին , ետնի Յիսուս Քրիստոսըն վաարթաարըյէ հայաթտա .
- 18 սալթանաթ էտէճէքլէր : Իմտի պու թազտիրտէ պիրինին խաթաար սէպէպիյէ ճիւմլէ տտեմլէրէ հաարը հիւքմ՝ թէ՛ալլուգ էթտի իսէ . պէօյլէճէ պիրինին սալահը վաարթաարըյէ տախի ճիւմլէ ս .
- 19 տէմլէրէ թէպրիր ի հայաթ թէ՛ալլուգ էթտի : Զի . րա պիր տտեմին իթա՛տթաըզըն սէպէպիյէ չօզ .

- լաբ կիւնասքեաբ օլտըղը կիպի , պիրինին իթ ա'ա-
 20 թըյլէ տախի չոգլար սալիճ օլաճազլար տըր : Վէ
 թաթ աճըն տրթ մտաը իչիւն շէբի'աթ տրայա կիր-
 տի լաքին կիւնասըն տրթ տըղը եէրտէ 'ինայէթ
 21 զիյաաեոիյլէ տրթ տը . Թա քի կիւնաս էօյլւմէ
 սալթառաթ էթ աիյի միտիլի . 'ինայէթ տախի ,
 Բապպըմըլ Յիտու Բրիստուս վաաըթ ա օլտըազ ,
 սալտոյլէ էպէտի չայաթ իչիւն սալթառաթ էաէ :

ՊԱՊ 6

- 1 Իմտի չէ՞ տէյէլիմ . 'ինայէթ ին տրթ մտաը իչիւն
 2 կիւնաստա տէվամ էտէլլ'ոմ մի Հա'շա . պիզ կիւ-
 նասա նիտպէթլէ էօլմիւշ պալուհաըղըմըլ չալտէ'
 3 տրթըգ աճտէ հա'սըլ հաշայա պիլիրիզ , Պիզտէն
 Յիտու Բրիստուս վաֆիիզ օլուհանդարըն' աճըն
 էօլի միւնէ վաֆիիզ օլուհաըղլարընը պիլմէ՞զ մի
 4 սինիզ , Լմտի էօյլւմէ օլան վաֆիիզին վաաըթ ա-
 սըլլէ աճըն իլէ պերապէր աէֆն օլուհաըգ , թա
 քի Բրիստուս' Փէտէրին ճէլլիլիլէ էօյլւլէրտէն իճ-
 եա օլուհաըղը կիպի , քէզալիք պիզ տախի եէնի
 5 չայաթ տա երւրիլէլիմ , Զիրա էկէր էօյլւմիւնին
 միւշապէճէթ ինտէ քէնտիտի իլէ եէքվիւճուա օլ-
 տըգ իտէ , գըլամէթի Դ-շ-դէհէթիւրէ տախի օլա-
 6 ճաղըզ . Զիրա տրթըգ կիւնասա պալլըգ էթ մէմէք
 իւղրէ , կիւնաս ճէսէտի իպթոլ օլուհամաը իչիւն'
 պիզիմ' էսքի տաէմիմիզ աճըն իլէ պերապէր սալպ
 7 օլուհաըղընը պիլիրիզ , Զիւնրի կէ-ն-նա էօյլմիւշ օ-
 լան տաէմ' կիւնաստան թէպրիլէ օլուհմըշ օլուր ,
 8 յլէ էկէր Բրիստուս իլէ պերապէր էօլուիւք իտէ ,
 աճըն իլէ պերապէր եաշայաճաղըմըլ տախի ինա-

- 9 Զորքդ : Ձեռքի Քրիստոս Լոյիւլէրտէն իհեա օլուռն
տըգտան սօկրա , թէքրար էօլմէյէճէյինի , վէ տը-
թըգ էօլիւմ՝ անա մուսալլաթ օլմայտճաղընը պի-
- 10 լիրիլ : Ձերա անըն էօլմէսի պիւր քէրրէ կիւնաս ի-
չիւն էօլմէք օլուպ հաշամասը տախի Ալլահ իչիւն
- 11 հաշամագ տըր : Քէլալիք սիլ տախի քէնտիլէրի-
նիլի կիւնասա էօլիւ , ամմն Բապղըմը Յիսուս
- 12 Քրիստոստա Ալլահա տիրի 'տաա էլլէյինիլ , Իմտի
Փանի ճէսէտլէրինիլաէ՝ շէճլէլմէրինճէ անա ի-
թա'աթ էթմէնիլ իչիւն կիւնաս սալթանաթ էթ-
- 13 մէսին : Ա'զանըղը տախի հապգարղըղըն ալէթլէրի
օլտրագ կիւնասա թէսլիմ էթմէյինիլ . ամմա քէն-
տիլէրինիլի էօլիւլէրաէն հայաթ պուլանլար կիլի
Ալլահա , վէ ա'զանըղը սալահ ալէթլէրի օլտրագ՝
- 14 Ալլահա թէսլիմ էախիլ , Ձիրա շէրի'աթ թահ-
թընտա օլմայրալ՝ 'ինայէթ թահթընտա պուլան-
տըղընըգտան , կիւնաս իւղէրինիլէ մուսալլաթ օլ-
մայտճագ տըր :
- 15 Իմտի նէ՞ Դէյէլէ՞ . շէրի'աթ թահթընտա օլմա-
յրալ՝ 'ինայէթ թահթընտա պուլանտըղըմըլ իչիւն
- 16 կիւնաս իլլէյէլլիմ մի . հա'շա : Պիլմէ'լ մի սինիլ
քի՝ քէնտիլիլի իթա'աթ իչիւն հէր քիմէ գուլ
օլմագ իւղրէ թէսլիմ էտէրսէնիլ , իթա'աթ էթ-
տիլինիլ քիմէյէ , հա էօլիւմիւ մուճիպ օլան
կիւնասա , վէ հալստ սալահը մուճիպ օլան իթա-
- 17 'աթա գուլ սընըլ : Ամմա Ալլահա շիւքը՝ օլուռն
քի՝ կիւնասըն գուլտըր իտինիլ իսէ սէ , սիլէ
թէսլիմ օլուռան թա'լիմին սուրէթինէ գալպաէն
- 18 իթա'աթ էլլէտինիլ . վէ կիւնաստան սպաս օլ-
- 19 տըգտան սօկրա , սալահա գուլ օլտընըլ : Թէնինի-

- զին զա'իֆլիյի սէպէպինսէն ինտոնճա սէպլէյօրըմ' --
 զիրա ա'զանըզը 'իսեան իչին հափաքիք վէ 'իսե-
 նա գուլ օլմոգ իւզրէ թէպիմ' էթմիշ օլաղընըզ
 վէճհէ, շիմաի տախի ա'զանըզը զա տախլէթ իչին
 20 սալահա գուլ օլմոգ իւզրէ թէպիմ' էտինիզ, Զի-
 րա կիւնասըն զուլլարը պուլունաղընիզ զէման
 21 սալահասան ազատ իտինիզ, Ամնա շիմաի ութան-
 աղընըզ շէյլէրտէն ո զէման չէ՞ սէմերէ կէորտիւ-
 22 նիւզ, զիրա աւլէրին չէթիճէսի էօլիւմ' տիր, Լա-
 քին շիմաի կիւնահասան ազատ օլուպ' Ալլահա
 գուլ օլաղընըզ հալսէ, սէմերէնիզ վար, Էա'նի
 գուսախլէթ, վէ չէթիճէսի տախի էպլաի հայաթ
 23 տիր, Զիրա կիւնահասըն վերտէյէ իւճրէթ էօլիւմ'
 տիր, ամնա Ալլահըն մէվհիպէսի Բապարմիզ Յի-
 սուա Քրիստոս վաարթաղլէ էպէտի հայաթ տըր

ՊԱՊ 7

- 1 Էյ պիրատերէր, ատեմէ 'էօմրիւ օլաղգճա' շէ-
 րի'աթ հիւքիւմէթ էթաիյինի պիլմէ՞զ մի սինիզ.
 2 (շէրի'աթը պիլկնդերէ սէպլէյօրըմ') Զիրա զէվճէ
 զէվճի հայաթաա իքէն' շէրի'աթ մուճէպինճէ տ-
 նա պաղը տըր, ամնա էկէր զէվճի վէֆաթ էտեր-
 սէ, զէվճի հազգընտա օլան շէրի'աթաան ազատ
 3 օլուր, Իմաի զէվճի սաղ օլաղգճա, աիկէր պիր
 էրէ վարըրաս, ահա զանիյէ տէնիյիր - ամնա զէվ-
 ճի վէֆաթ էտերսէ, օլ շէրի'աթաան ազատ օ-
 լուպ' հաթթա աիկէր պիր էրէ վարըրաս պիլէ'
 4 զանիյէ օլմոպ, Պէպլէճէ, Էյ պիրատերէրիւմ, սիզ
 տախի, Ալլահա սէմերէ կէթիւրմէմիզ իչին պիր
 զալիյէ, Էա'նի էօլիւլէրտէն զըյամ' էտէնէ վար-

ՊԱՊ 8

- 1 Իմօրի [Թէնճէ եիւրիւմէյիպ] Յիսուս Քրիստոստոս
 2 օլանդար 'ալէյհիմտէ շիմօրի հիչ պիր հիւքմ' եօգ
 3 ալըր : Զիւնքի Յիսուս Քրիստոստոս օլան հայաթ
 4 բուհընըն գանուհու պէնի կիւնաս վէ էօլիւմ գա-
 5 նունընասն ապատ էյլէտի : Զիրա շէրի'աթ Թէն
 6 սէպէպիլէ 'աճիլ օլարդը հայտէ իճրա էտէմէտի-
 7 յինի Ալլահ քէնտի Օղլընը կիւնասլը Թէն միւշա-
 8 պէհէթ ինտէ վէ կիւնաստան աօլայը իրապ էտիպ'
 9 կիւնաս 'ալէյհիմտէ Թէնտէ հիւքմ' էտէրէք իճր-
 10 էյլէտէ : Թա քի շէրի'աթըն ահքեամը պիզտէ ,
 11 եանի Թէնճէ տէյիլ , ահճագ բուհճա եիւրիյլէն-
 12 լէրտէ իթ միւմ օլունա : Զիրա ճիւմանի օլանդար
 13 ճիւմանի ումուրա վէ բուհճանի օլանդար բուհճանի
 14 ումուրա սարիք էֆքեար էտէպէր : Զիրա ճիւմանի
 15 էֆքեար էօլիւմ տիր , ամմա բուհճանի էֆքեար հա-
 16 յաթ վէ սէլամէթ տիր : Զիւնքի ճիւմանի էֆքեար
 17 Ալլահ 'ատալէթ տիր , զիրա Ալլահըն շէրի'աթըն
 18 իթ 'աթ էթմէպ , վէ հէմ տէ էտէմէպ : Իմօրի ճիւ-
 19 մանի օլանդար Ալլահա մագպուլ օլամապ : Լաքին
 20 Ալլահըն Բուհա սիզտէ սաքին օլարդը Թագտիր-
 21 տէ , սիզ ճիւմանի տէյիլ սինիլ , ահճագ բուհճանի
 22 սինիլ . վէ էկէր պիր քիմնէտէ Քրիստոսըն Բուհա
 23 եօգ իտէ , օլ քիմնէ տնրն տէյիլ տիր : Վէ էկէր
 24 Քրիստոս սիզտէ իտէ , ֆիլ վազը՝ ճէտէա կիւնաս
 25 սէպէպիտէն էօլիւ տիր , ամմա բուհ սալահ սէ-
 26 պէպիտէն հայաթ տըր : Վէ էկէր Յիսուսը էօլիւ-
 27 լէրտէն իհեա էտէնին Բուհա սիզտէ սաքին իտէ ,
 28 Քրիստոսը էօլիւլէրտէն իհեա էտէն՝ սիզտէ սաքին

օլան քէնտի Բուհու վարթութար լէ սիդին ֆանի
ճէսէտէրինիզի տախի տիրիլաէճէք տիր :

- 12 Իմաի , էյ պիրտաւերլէր , պու սուրէթտէ թէնճէ
13 Եաշամագ իչին թէնէ պօրճլու տէյիլ իլ : Զիրա
էկէր թէնճէ Եաշար իսէնիզ , էօլէճէքսինիզ . ամ-
մա էկէր Բուհլէ ճիամանի 'ամէլլէրի էօլաիւրիւր
14 իսէնիզ , Եաշպոճագսընրզ : Զիրա Ալլահըն Բու-
հու քիմլէրէ տէլալէթ էտէրտէ , Ալլահըն օղու-
15 լարը անլէր տիր : Զիրա սիզ թէքրար գօրգուլա
սէպէպ օլան էսիրլիք լաւհընը ալմաստընը , անճագ
օղուլլըզ լուհընը ալարընրզ , քի անընլէ՝ Ապպա Փէ-
16 տէր՝ տէյիւ նիտա էտէրիզ : Օյ Բուհ քէնտիսի
պիպիմ՝ Ալլահըն էվլատը օլարըրմըզա լաւհընը
17 իլէ պէրապէր շէհատէթ էտէր : Վէ էկէր էվլատ
իսէր , քէզալիք վարիպէր իլ : Ալլահըն վարիպէրի
վէ Քրիստոսըն միրաս շէրիքլէրի իլ . թա քի անըն
իլէ պէրապէր էլէմ շէքալիյիմիզ սուրէթտէ , պէ-
րապէր տախի ճէլալէ նա'իլ օլալըմ :
- 18 Զիրա հիտապ էտէրիմ՝ քի՝ շիմսիքի գէմանըն է-
լէմլէրի պիլիմ իչին քէշֆ օլուհաճապ ճէլալէ
19 գըլասէն պիր շէյ տէյիլ տիր : Զիւնքի մախլուգ
քէմալ ք հասլթլէ Ալլահըն օղուլլարընը քէշֆ
20 օլուհաճապնա մուհթաղրը տըր : Զիրա մախլուգ
քէնտի իրատէթ իլլէ տէյիլ , անճագ քէնտիսինի
թապի՝ էթտիրէնին սէպէպինտէն պաթըլլըզա թա-
21 պի՝ օլաու : Պու իւմիպէ քի մախլուգ տախի պիզ-
գաթ ֆէստաըն գուլլըղընտան գուրթուլուպ՝ Ալլա-
հըն էվլատընըն ճէիլ հուրլիյէթինէ նա'իլ օլա :
- 22 Զիւնքի մախլուգըն քէաֆֆէտի շիմսիյէ տէյին
23 Պիլիքտէ ա՛հ իլ տղըր շէքալիյինի պիլիքիզ , Վէ

- ետլընըզ պու տէյիլ , անճագ պիլ քի Բուհըն իք
 մէյվէսինէ մուլիք իզ , օղուլըզա , ետնի ճէսէտի-
 միզին խէլաօընա մուհթագըր օլտրագ , պիլզ պիլզ-
 24 զաթ տէրուհիսիզտէ ահ շէքէրիլ , Զիրա իւմիպէ
 խէլաա պուլաղզ . լաքին կէօրիւհէն իւմիա իւմիա
 տէյիլ տիր , զիրա պիր քիմնէ կէօրաիւշիւ շէյէ
 25 տահա նէ՞ իշիւն իւմիա էտէր , Լաքին էկէր կէօր-
 մէտիյիսիլ շէյէ իւմիա էտէրաէր , սապըլէ պէրլէ-
 26 ըիզ , Վէ քէզալիք Բուհ տախի զա'իֆլիքլէրիսիլէ
 մաւալէնէթ էտէր . զիրա վաճիպ օլաղըր կիպի
 նապըլ տաւա էտէ ճէյիսիպի պիլմէյօրըզ . ամմա
 Բուհ քէնախի քէլամլէ պէյառն օլուհմաղ ահլար-
 27 լէ պիպիմ իշիւն շէֆա'աթ էտէր , Վէ զալպլէրի
 թէֆթիշ էտէն տախի՝ մուգատտէպլէր իշիւն Ալ-
 լահըն էրտէթէնէ կէօրէ շէֆա'աթ էթաիյինտէն՝
 Բուհըն միւրապըր նէ խաիյինի պիլիր ,
 28 Վէ թագաիրի իւզրէ տա'վէթ օլուհուպ՝ Ալլահը
 տէվէնլէրին էյիլիյի իշիւն հէր շէյին պիրլիքտէ իշ-
 29 լէտիյինի պիլիրիլ , Զիրա էզէլտէն պիլալիյի քիմ-
 տէլէրի քէնաի Ողլընըն սուրէթինէ միւշապիհ օլ-
 մաղա թագաիր էյլէտի , թա քի չօզ պիրատէրլէր
 30 տրտընաա օ իլք օլա , Վէ թագաիր էթաիյի
 քիմնէլէրի տա'վէթ էյլէտի , վէ տա'վէթ էթաիյի
 քիմնէլէրի թէպլիր էյլէտի . վէ տախի թէպլիր
 31 էթաիյի քիմնէլէրի թա'ղիլ էյլէտի , Խմաի պու
 շէյլէրէ նէ՞ տէյէլիմ . Ալլահ պիպիմ իլէ օլաղըր
 32 թագաիրտէ 'ալէյհիմիզտէ քիմ օլա պիլիր , Քէն-
 աի Ողլընը էսիրկէմէյիպ՝ անը պիպիմ ճիւմէմիզ
 իշիւն թէպիմ էյլէյէն՝ անըն իլէ պէրապէր հէր
 շէյի տախի պիլէ նա'օըլ իհառն էթմէյէճէք տիր ,

- 33 Այլահըն միւնթէխապլարընը քի՞մ թէօհմէթլի չը-
- 34 դարաճագ տըր . թէպրիր էտէն Այլահ տըր : 'Ա-
լէյհէրինտէ հիւլմ էտէն քի՞մ տիր , վէֆաթ է-
տիպ' խուսուտա դըյամ էտէն , վէ Այլահըն սա-
ղընտա օլուպ' պիղիմ իչիւն շէֆու'աթ էտէն տախի
- 35 'Քրիստոս տըր : Պիղի 'Քրիստոսըն մուհապպէթինտէն
քի՞մ' սըրբաճագ տըր . էլէ՞մ մի , մուզպյոգա՞մ մը ,
թէ'ատաթ' մի , աճլը գ մը , չըփլաղլը գ մը , մու-
- 36 խաթարա՞մը , դըլը՞մ մը . 'Նիթէքիմ' Անին իչիւն
հէր կիւն գաթլ օլունուրըզ . պօղսղլանաճագ գօ-
յունլար հիսապընտա իզ' տէյիւ եագըլմիշ տըր :
- 37 Ամնա պունյարըն ճիւմէսինտէ պիղի սէվէնին վա-
- 38 սըթասըյլէ պիլ քիւյլիյէ զալիպ օլուրըզ' Զիրա
սահիհէն պիլիրիմ քի' նէ էօլիւմ , նէ 'էօմր , նէ
մէլէքլէր , նէ բէ'իսէր , նէ գուվվէթլէր , նէ հա-
- 39 զըր նէ կէլէճէք շէյլէր , նէ եիւքսէքիք , նէ տէ-
րինլիք , նէ պաշղա պիր մախլուգ Բապպըմըզ Յի-
սուս 'Քրիստոստա օյան Այլահըն մուհապպէթինտէն
պիղի սըրմաղա գատիր օյմայաճագ տըր :

ՊԱՊ 9

- 1 'Քրիստոստա հագիդաթ սէզլէրիմ , եալան սէօյ
լէմէմ , (պանա գամիրիմ տախի Բուհ իւլ Գուտալէ
- 2 շահիտ տիր ,) 'Քի 'ազիմ' հիւզնիւմ վէ գալպիմտէ
- 3 տիւքէնմէզ տէրտիմ վար տրր : Զիրա պիրատէր-
լէրիմ , եա'նի թէն ճիհէթլիյէ ազրասպամըն եէ-
րինէ պէն քէնտիմ 'Քրիստոստան մահրում օլալըմ'
- 4 տէյիւ արզու էտէր իտիմ : Անլէր Խարպէլի օլուպ'
օղուլըզ վէ ճէլալ վէ 'ահալար վէ շէրի'աթըն
վէրիլմէսի վէ 'իպատէթ վէ վա'տլար անլէրին տիր :

- 5 Պապաղար տախի անկերին օլուպ՝ Բրիստոս տախի
 թէն ճիհէթիլէ անկերտէն տիր ճիւմէնին իւզէ-
 6 թինէ Օ իւ էլ էպէս Ալլահ ը միւպարէք տիր : Ա-
 7 ղին : Ամմա Ալլահըն քելամը եւրէ տիւշտիւ տէ-
 8 մէք տէյիլ տիր : զիրա պէնի Խորայէտէն օլանլա-
 9 ընն ճիւմէտի Խորայէլ տէյիլ տիր : Հէմ տէ Ար-
 10 ըսհամ նէպի օլտրպարը իչին ճիւմէտի էվլասա
 11 տէյիլ : Փաղաթ՝ Սանա Խասհայտան նէսլ 'աստ
 12 օլուսաճապ արը՝ Դէնլէրէ : Ես'նի թէն ճիհէթիլէ
 13 էվլասա օլանլար Ալլահըն էվլասը օլմայըպ՝ անճադ
 14 վա'տ ճիհէթիլէ օլան էվլասա նէսլ սայըլըր : Զի-
 15 ըս վա'տըն քելամը պու իտի : Ես'նի՝ Պու վադրթ-
 16 տա կէլէճէյիմ, վէ Սառայա պիր օղուլ օլաճադ
 17 տըր : Վէ Եալլընրդ պու տէյիլ : տմմա Ռեբեկա
 18 տախի պիր դաթասոն : Ես'նի փէտէրիմիլ Խասհայ-
 19 տան համիլէ օլտըղը հալտէ : Զօճա-բլաբ տասա
 20 սողմաղտան վէ պիր խայր Եա շէրր իշլէմէզան
 21 էվվէլ Ալլահըն քէնաի ինթիխապըյիլ թադտիրի-
 22 նին ('տակէլէրտէն օլմայըպ՝ անճադ սա'վէթ էտէն-
 23 տէն իտէյիլ) սապիթ օլմասը իչին : Մէրգումէյէ՝
 24 Պէշիլէյիլ քիւչիլէյիլնէ գուլըդ էտէճէք տիր՝ պու-
 25 յուրուլաու : Նիթ էքիմ՝ Յակօրը սէվտիմ, Եսաւա
 26 իսէ պուղղ էթտիմ՝ տէյիլ Եաղըլմըշ տըր :
 27 Իմոի նէ՝ տէյէլիմ : Ալլահաս հադգօղըղը վա'ր
 28 մը տըր : հա'շու : Զիւնքի Մովսէս խիթապէն՝ Մէր-
 29 համէթ էտէճէյիմէ մէրհամէթ էտէրիմ, վէ շէֆ-
 30 դաթ էտէճէյիմէ շէֆդաթ էտէրիմ՝ տէյիլ պու-
 31 յուրտու : Պու թադտիրտէ՝ խթէյէնին : Եախաս
 32 գօշանըն էլինտէ տէյիլ : անճադ մէրհամէթ էտէն
 33 Ալլահըն էլինտէ տիր : Զիրա քիթապ Փարաւոնա՝

- Աննի հէման պահուան իշխան , ետնի սէնտէ գուտ-
 րէթիմի իզհար էթմէք , վէ խամիմ՝ պիւթիւն զէ-
 մինտէ իլլան օլունմագ իշխան իգամէ էլլէտիմ՝ տէ-
 18 յիւ պուլլաբըր : Պունա պինա՝էն խթէտիլինէ մէր-
 համէթմ էտէք , վէ խթէտիլինի գաթըլաշաբըրը :
 19 Իմոի պանա տէյէճէքսին քի՝ Տահա նի՛չիւն դա-
 պահաթմ պուլլուր , զիրա սնըն միւրաաընա քի՛մ
 20 մուգաթէմէթմ էթմիշ տիր : Վէ Լաքին , էյ աաէմ՝ ,
 սէն քի՛մ սին քի Ալլահա իթիրաղ էտէրսին - եա-
 փը հափըճըսընա՝ Պէնի նի՛չիւն պէպլէ եափաըն՝
 21 տէյէ պիլի՛ր մի : Պիր խամուրտան պիր գապ 'իզ-
 զէթ իշխան , տիկէր պիրինի տախի հագարէթմ իշխան
 եափամաղա՝ չէօմլէքճինին պալլըգ իւզէրինէ գուտ-
 22 րէթի եօգ մը : Իմոի էկէր Ալլահ զագապընը
 կէօթէրմէք վէ գուարէթինի պիլտիրմէք միւրա-
 աըլլէ , հէլաքա հաղըր օլան զագապ զապլաընա
 23 չօգ սապլլէ թէհամմիւլ էթտի , Վէ մուգատտէ-
 մա 'իզգէթէ հաղըրլաաըղը մէրհամէթմ գապլաըր :
 24 Ետնի պիլ հալընը պէհուտիլէրտէն տէյիլ , տա-
 մա թա՛իթէլէրտէն տախի տա՛վէթմ էթտիլի քիմ-
 սէլէր հագգընտա 'իզգէթիին զանիլիլինի պիլտիր-
 25 մէք խթէտի իտէ , Նի՛ տէյէլէ՛ : Նիթմէքիմ Ովսէէ
 քիւլլա օլմոյանա՝ սէվկիւլիւ տէյէճէլլիմ : Վէ վա-
 26 գը՝ օլա քի՝ Սիլ գաթմըմ տէյիլ սինիլ տէնիլ
 տիլի մահալտէ , օրատա հալլ օլան Ալլահըն օ-
 զալլաըր թէամիլէ օլունաճագլար՝ տէյիւ պուլլու-
 27 բըր : Վէ Եսայի Իորայէլին հագգընտա նկտա է-
 տէք քի՝ Էկէր պէնի Իորայէլին 'տաէտի տէնիզին
 գումուլ գատար օլա , -Նիգ- պագիլլէսի խէլաո

- 28 պուլաճագ տըր . Զիրա 'ատալէթ իւղրէ էմրի գը-
սալտըպ թէքմիլ էտէճէք տիր , չիւնքի Բապպ եէր
իւզէրինտէ մուխթասար էմրի իճրա էտէճէք տիր :
- 29 Վէ տախի Լսայի մուգատտէմա պուլուրտըղը կի-
պի՝ Լչէր Բապպ իւլ ճիւնուտ պիղէ նէսլ Պարագ-
մասու իտի , Սոգոմ կիպի օլուպ Գոմնրա պէնզզէ-
միլ օլուր իտի :
- 30 Իմտի նէ՞ տէյէլիմ . սալաչը թա'գիպ էթմէյէն
թա'իֆէյէր սալաչա , ետ'նի իմանտան օլան սա-
- 31 լաչա նա'իլ օլտըլար : Վէ լաքին Խորայէլ սալաչ
գա'իտէսինի թա'գիպ էտէր իքէն , սալաչ գա'իտէ-
- 32 սինէ նա'իլ օլմատը : Նի'չիւն . զիրա իմանլէ տէ-
յիլ , կէօյա շէրի'աթ 'ամէլլէրկլէ -բ-բ-բ . չիւնքի
- 33 ոյ թէգքէլ թաշընա չարփտըլար . Նիթէքիմ՝ Լչ-
թէ Սիօնտա պիր թէգքէլ թաշը վէ պիր սիւրչմէ
գպյասը գօրըմ , վէ անա հէր իման էտէն խէճիլ
օլմնյաճագ տըր՝ տէյիւ ետըլմիլ տըր :

ՊԱՊ 10

- 1 Էյ պիրատէրլէր , պէնիմ գալպիմին սըղուսը վէ
'անլէր իչիւն Ալլաչա նիյաղըմ խէյաս ոլուլմալտըր
- 2 տըր : Զիրա հագգլարընտա շէհատէթ էտէրիմ քի'
անլէրտէ Ալլաչ զայրէթի վար , լաքին 'իլմ ճի-
- 3 հէթիլլէ տէյիլ տիր : Զիւնքի Անլէր Ալլաչըն էւ-
հ-բ էյիւրէն սալաչը պիլմէյիպ՝ քէնտիլէրինին սա-
- լաչընը սապիթ էթմէյէ ճէհո էթմէլլէրկլէ : Ալ-
- 4 լաչըն սալաչընա միւթի' օլմատըլար : Զիրա հէր

իման էտենէ սալահը մուճիպ օլմագ իւղրէ շէրի-
'աթըն նիհայէթի Գրիստոս տըր :

- 5 Զիւնքի Մովսէս շէրի'աթտան օլան սալահ հագ-
գընտա՝ Պու շէյլէրի իճրա էտեն ատէմ պուելթը-
- 6 լէ եաշպաճագ տըր՝ տէյիւ եագտը : Ամմա իման-
տան օլան սալահ պուլուրըր քի՝ Գէնտի գալպիկտէ
տէմէյէտին քի Սէմայա քի՞մ չըգաճագ տըր :
- 7 (եա'նի Փրիստոսը Լնտիրմէք իշիւն ,) Կախօտ՝ Հա-
վիյէյէ քի՞մ էնէճէք տիր : (եա'նի Փրիստոսը էօ-
- 8 լիւէրտէն չըգարմագ իշիւն .) Ամմա նէ՞ տէյօր .
Գէյաժ (եա'նի վա'ղ էթտիյիմիզ իման քէլամը)
սանա եագըն տըր , աղպըկտա վէ գալպիկտէ տիր :
- 9 Նէյլէ քի Յիսուսըն Բապպ իտիյիների աղգըկէ իգ-
րար էտիպ՝ Ալտահ անը էօլիւէրտէն իհեա էթտի-
յինէ գալպիկէ ինտնըր իսէն , խէլտա պուլաճագ-
- 10 տըն : Զրէնքի սալահ իշիւն գալպիէ իման , վէ խէ-
- 11 լտա իշիւն աղըրլէ իգրար էտիլիր : Զիրա քիթապ՝
Անա հէր քիմ իման էտէրսէ , խէճիլ օլմայաճագ
- 12 տըր՝ պուլուրըր : Զիւնքի Նէհուտի իլէ Կուսանի-
նին Ֆէրգի եօգ տըր : Ղիրա ճիւմլէնին Բապպը
քէնտիսի օլուպ՝ քէնտինէ տու'ա էտէնլէրին ճիւմ-
- 13 լէտինէ ղանի տիր : Զիրա հէր քիմ Բապպըն իսմինէ
տու'ա էտէրսէ՝ խէլտա պուլաճագ տըր :
- 14 Իմտի իման էթմէտիլլէրի զաթա նա՞սըլ տու'ա
էտէճէքլէր . վէ հագպընտա իշիթ մէտիլլէրի զաթա
նա՞սըլ իման էյլէյէճէքլէր . վէ վա'ղ էտէն եօգ
- 15 իքէն՝ նա՞սըլ իշիտէճէքլէր : Վէ իրաւ օլունմա-
տըդճա նա՞սըլ վաղ էտէճէքլէր . նիթէքիմ՝ Աւ-
լամէթ թէպշիր էտէնլէրին , Խայրը շէյլէր թէպ-
շիր էտէնլէրին ալաղլարը Դէ՝ կիւղէլ տիր՝ տէյիւ

- 16 ետղըլմըչ տըր : Լաքին պեշարեթե ճիւմլէսի ի-
թա'տթ եթմէտի , զիրա Ետայի' ետ Րապպ , վէր-
17 տէյիմիզ խապերէ քի՞մ ինտնտը տէր : Իմտի իման
իշիթմէքտէն , վէ իշիթմէք Քրիստոսըն քէլամը
18 վաւրթատըյէ օյուր : Լաքին' Իշիթմէտիլէր մի'
տէրիմ . պէյի' Անլէրին սէտատը պիւթիւն զէմինէ
վէ քէլամլարը տիւնեանըն միւնթմէհալարընա զա-
19 տար արդտը : Եինէ' Խորայէլ պի՛լմէտի մի' տէրիմ .
էվվէլա Մովսէս' Պէն սիզի գալմ' օյուրյանլէ դայ-
րէթէ թէշվիզ վէ ֆէհմիսլ թա'իֆէ իլէ զազտպա
20 թահրիք էտէճէյիմ' տէյիւ սէօյլէտի : Ամմա Ե-
տայի' Պէնի արտախոյանլար թարաֆընտան պէն պու-
լուհտըմ . պէնի թալէպ էթմէյէնլէրէ դահիր օյ-
21 տըմ' տէյիւ ճէտուրանէ պույուրըր : Ալէ Խորայէլ
հազգընտա Պիւթիւն կիւն էլլէրիմի 'տար վէ միւ' -
թէրիզ պիր գալմմա ս.զաթտըմ' տէյիւ պույուրըր :

ՊԱՊ 11

- 1 Իմտի Ալլահ քէնտի գալմընը բէտտ էթտի՞ մի'
տէյուրմ . հաշա - զիրա պէն քէնտիմ տախի Աբ-
րահամ Նէսլինտէն , Բենիամին սըպթընտան պիր
2 Խորայէլի իմ : Ալլահ էվվէլտէն պիլտիյի քէնտի
գալմընը բէտտ էթմէտի . եզաս Եզիա ֆէհր-էշա-
քիթապըն Նէ տէտիյինի պի՛լմէյօր մը սընըզ . հա-
սըլ բի Ալլահա Խորայէլին 'պէյհնտէ շիքեայէթ
3 էտէրէք , Եա Րապպ , սէնին փէյղամպէրլէրինի
գաթլ էտիպ մէղպահալարընը երգալար . վէ պէն
եալընըզ զալտըմ' , պէնիմ ճանրմա տախի գասա
4 էտիյօրլար [տէր] : Լաքին ճէվապը Խահի անա
Նէ՞ տէր . Բահաղ սանէմէ տիլ չէօքմէմիշ ետտի

- 5 պինդ ատեմ քենտիմ իշխան ալլ դօստմ : Բեզաք
հալը ը հազըրտա տախի 'ինայեթ ինթիխալը իւզրե
- 6 պիր պագիւյէ մեվճուտ տըր : Վէ եկեր 'ինայեթ լե
խե , աթթըգ 'ամէլլերտեն տէյիլ աիր . եօգոս 'ի-
նայեթ աթթըգ 'ինայեթ օլմազ . Վէ եկեր 'ամէլ-
լերտեն խե , աթթըգ 'ինայեթ տէյիլ աիր . եօգոս
- 7 'ամէլ աթթըգ 'ամէլ օլմազ] : Լայլե խե նէ՞ աիր .
Խորայել արասըղը շէյէ նա'իլ օլմատը . ամմա ին-
թիխալ օլունանյար նա'իլ օլտու , վէ պագըլարը
- 8 թա պու կիւնկտեք քեօրլենտիլեր . Նիթէքիմ՝ ես-
ղըմըլ տըր քի՝ Ալլա՝ անլերե զաֆլէթ բուհու ,
կէօրմէլ կէօլլեր վէ իշթմէլ զուլաղլար վերտի :
- 9 Իաւիթ տախի Անլերին սօֆրտալ քենտիլերինէ
տուզադ վէ քեմնա վէ թէօրէլ վէ ճեղա իշխան
- 10 օլա . կէօլլերի կէօրմէմէք իշխան զարաբըն , վէ
- 11 պէլլերինի աս'իմն պիւք՝ տէր : Իմտի՝ Լանկըմն-
լարը տիւշմէք իշխան մի օլտու՝ տէյօրըմ . հա՛շա .
անճադ քենտիլերի զպրէթլենտիրմէք իւզրե քեն-
- 12 աի խաթալարըյլէ խէլաս թա'իֆէլերէ կէլտի : Վէ
եկեր անլերին խաթատը տիւնեանըն զանիլիյի , վէ
էքսիլմէլերի թա'իֆէլերին զանիլիյի օլտու խե ,
անլերին թեմնալէթինի նէ՞ գատար զիյատե օլա-
- 13 ճադ ալը : Զիրա աիլ թա'իֆէլերէ սեղլէյօրըմ ,
պեն թա'իֆէլերին բետուլը օլտըղըմ միւնաստէլթլէ
- 14 խըմմէթիմի միւլերրէֆ թութարըմ : Պէլքի պիր
վէճճլէ՝ գափմըմը զպրէթլենտիրիպ անլերտեն
- 15 պա'զըլարընը խէլաս էտէյիմ : Զիրա եկեր բետա ո-
լունմալարը տիւնեանըն միւնալէհատը խե , գա-

- պու-Լ օլու-նմուտար Եփու-Երու-ն Հայաթ պու-մուգ-
 16 տան զպրի նէ՞ օլու-ր : Վ՛Լ Էկեր թու-րֆանտա
 մուգատտէս իսէ , խամու-ր տախի մու-գ-տէ-ր Էր .
 վէ Էկեր քեզք մուգատտէս իսէ , տալլար տախի
 17 Էջլէ աիր : Վ՛Լ Էկեր օլ տալլարըն պա'զըսը դո-
 փարըլըպ տա , սէն Էապանի զէյլմու-նտան օլտըղըն
 Հալտէ անլէրին արատընա աշխանարագ , զէյլթու-ն
 աղաճընըն քեզք'Էնէ վէ սէմիղլիյինէ հիսսէտար օլ-
 տըն իսէ , տալլար իս վէրինէ թէֆտիու-ր Էթմէ .
 18 Ամմա Էկեր թէֆտիու-ր Էտեր իսէն , Դէւ Է սէն
 քեզքի- թաշըմույորսըն , ֆաղաթ քեզք սէնի Բ-
 19 լու-ր : Իմտի՝ Պէնիմ աշխանմուգըղըմ ինիւն օլ
 20 տալլար գոփարըլուր՝ տէյլճէքսին : Փէք էյի . ան-
 լէր իմանարըլըգ սէպէպինտէն գոփարըլուր , ում-
 մա սէն իմանլէ տալլիթ սին , թէքէպպիւ-ր Էթմէ ,
 21 անճագ խապֆ էյլլ . Զիրա Էկեր Ալլա՛ն թապի'ի
 տալլարը Էսիրկէմէտի իսէ , --գէւ սէնի տախի Է-
 22 սիրկէմէտին : Իմտի Ալլա՛նըն յէրէմինէ վէ շիտտէ-
 թինէ պագ . ախ-շէնլէր իս վէրինէ շիտտէթ , ամմա
 սէնին իս վէրինէ քէրէմ , Էկեր օլ քէրէմտէ տալլիթ
 գաղթը իսէն . Էօգոս սէն տախի յէսիլճէքսին :
 23 Վ՛Լ անլէր տախի իմանարըլըգտա գալմատըղլուրը
 թագաթրտէ աշխանաճագ սըրը , զիրա Ալլա՛ն ան-
 24 լէրի Էինէ աշխամուղա գատիր տիր : Զիրա սէն Է-
 կեր թապի'աթ ճա Էտպանի օլան զէյլմու-ն աղա-
 ճընտան քէսիլիպ՝ թապի'աթա մուխալիֆ օլարագ ,
 էյի զէյլթու-ն աղաճընա աշխանտըն իսէ , Նէ գա-
 տար զիյատէ պու. թապի'ի օլտնլար յէնտիլէրին
 25 զէյլթու-ն աղաճընա աշխանալար կէրէք տի-ր : Զի-
 րա , էյ տիւրատէրլէր , քէնտինիզի՝ ագըլլէ կէօրմէ-

- մենիզ իշիւն իսթէմէմ քի շու սըրը , եանի թա-
 'իֆէլէրին թէմամիլէթի կէլինճէյէ տէյին իսպա-
 'լէլէ պիր մերթէպէ քէօրիւք : վուգու ' պուլտըղը
 26 մէճհուլընըզ օլա . Շէզլլէ քի պիւթիւն իսրայէլ
 խէլաս պուլտուգ տըր , նիթէքիմ՝ Սիօնտան խէլաս-
 քիար կէլիւյ՝ Յուկորտան ֆըսգը տէֆ՝ էտէճէք տիր ,
 27 Վէ կիւնասլարընը տէֆ՝ էթտիլիմ՝ զէման թա-
 րաֆըմտան տնէրէ օլան 'տհտ պու տըր՝ տէյիւ
 28 եազըլմըշ տըր , Վազա'ա պէշարէթէ նիսպէթլէ
 տնէր սիզին սէպէպինիզէ տիւշմէն տիր . լուքին
 ինթիթապա նիսպէթլէ էճուտա սէպէպինէ սէվկիւ-
 29 լիւ տիրէր : Ջիրա Ալլահն մէվհիպէլէրի վէ տա՝-
 30 վէթի նէտամէթտէն պերի տիր , Ջիրա սիզ պիր
 զէման Ալլահն իման էթմէտիլինիզ հալտէ , շիմ-
 աի տնէրին իմանսըզլըղը սէպէպինտէն մերհամէթէ
 31 նա'իլ օլտըղընըզ միսիլիւ , Քէզալիք շիմաի տնէր
 իման էթմէտիլէր , թա քի մազհար օլտըղընըզ
 մերհամէթլէ քէնտիլէրի տախի մերհամէթէ նա'իլ
 32 օլալար . Ջիրա Ալլահ ճի մլէսինէ մերհամէթ էթ-
 մէք իւզրէ ճի մլէսինի իմանսըզլըղ ոլթընա գա-
 փատը ,
 33 Էյ Ալլահն զանիլիք վէ հէքմէթ վէ 'իլմինն
 տերինիլի . տնըն հիւքմլէրի թէֆասհիւտտէն , վէ
 թարիզլէրի թէֆթիշտէն նէ՝ գատար իւսթիւն տիր .
 34 Ջիրա Րապալըն ֆիլքրինի քիմ՝ պիլտի , եախտա ա-
 35 նըն միւսթէշարը քիմ՝ օլտու . Էախտա աւա քիմ՝
 էվվէլ վէրտի քի՝ քէնտինէ միւքեաֆաթ վէրիլէ ,
 36 Ջիրա ճիւմլէ շէյլէր տնտէն , վէ տնըն վաարթա-
 սըլլէ , վէ տնըն իշիւն օլտու . աւա իլէլէպէտ
 մէճտ օլտուն , Ամին :

ՊԱՊ 12

- 1 Իմտի, էյ պիրատերէրէր, Ալլահն բահմէթլէրի
 իշիւն սիգէ եայլարրըմ՝ քի՝ ճէսէտլէրինիդի տիրի
 վէ մուգատտէն, վէ Ալլահն մուգպուլ պիր գուր-
 պան տէյիւ թագաթի՝ էտէսինիդ. բուհանի 'իպա-
 2 տէթինիդ պու աբը, վէ պու 'ալէմին կիտիշինէ
 ուլմայընըզ, ամմն Ալլահն խայրը վէ մուգպուլ
 վէ քեամիլ իրատէթի նէ օլադընը թէճրիպէ էթ-
 մէք իշիւն 'ազընըզըն, թէճաթիլլէ թէպէտտիւլ
 3 էտինիդ, Ջիրա պանտ վէրիլէն 'ինայէթլէ արա-
 նըլտա պուլունտն հէր պիր ստէմէ տէրիմ քի՝
 էէն-էէնէ լայըգընտան զիյատէ ի'թիպար էթմէսին.
 ամմն Ալլահն հէր քեռէ թէվզի՝ էթտիյի խմանըն
 մըլտարընտ կէօրէ՝ թամմ 'ազլ իւզլէ ի'թիպար
 4 էթմին, Ջիրա պիր ճէսէտտէ չօգ ա'զամըզ պուլուն-
 տըզը, վէ լաքին ա'զանըն ճիւմլէսինին իշի հէման
 5 պիր օլմատարը միսիյիւ, Պիզ տաթի չօգ իքէն Քրիս-
 տոստա պիր ճէսէտ, վէ հէր պիրիմիզ պիրիպիրիմիզին
 6 ա'զասը իդ, Ամմն պիդէ վէրիլէն 'ինայէթէ կէօրէ,
 աիւրիւ պիւրիւ մէվհիպէլէրիմիզ օլմազլէ: Էկէր
 իլհամլէ սէօյլէմէք իսէ, իրմանըն մըգտարընտ կէօրէ
 7 օլուն, Էկէր շէմմուլըզ իսէ, շէմմուլըզտա, Էկէր
 8 մու'ալլիմ իսէ, թա'լիմտէ, Էկէր թէվզի՝ էտէն
 իսէ, սատէլիքլէ, վէ բիյատէթ էտէն՝ շայրէթլէ,
 վէ մէրհամէթ էտէն՝ ճան ու կէօնիւլտէն էն-էն,
 9 Մուհապպէթ բիյասըզ օլտուն. քէմիլքտէն իքրահ
 10 էտիպ խայրա ետիընըզ, Քարնտաշ մուհապպէ-

- ԹԽԼԵ պիրիպիրինիդի սեփնիդ . հիւրմէթ էթմէք-
- 11 տէ պիրիպիրինիդէ թէգատտիւմ էտինիդ . Սա՛յ
ու զայրէթաւ կեփշէքիք էթմէյինիդ . բուհտա հէ-
- 12 բարէթյի ոյունըդ . Բապպա գույլըդ էտինիդ . Լու-
միատէ մէսրուր ոյունդ՝ մուգպպադատա սապրը օ-
- 13 լունըդ . տու՛տտա տէվամ էտինիդ . Մուգատտէս-
լէրին իհթիյտճաթընա մու՛ափէնէթ էտիպ՝ միւսա-
- 14 ֆիրփերփէրլիյէ մուգպպէտ ոյունըդ . Աիդէ թէ՛տտ-
տի էտէնէրէ խայրատու՛ա էտինիդ . խայրատու՛ա
- 15 էյլէյինիդ , վէ պէտտու՛ա էթմէյինիդ . Մէս-
րուրլար իյէ մէսրուր ոյունըդ . աղլայանլար իյէ
- 16 աղլայընըդ , Եէքտիկէրինիդ հաղգընտա հէմէֆ-
քեար ոյունըդ . Եիւքսէք շէյլէրէ սարֆը՛էֆքեար
էթմէյիպ՝ աւճագ միւթէվաղր՛լար իյէ եօյտաշ
- 17 ոյունըդ . քէնտինիդի ՛ազրըլը կէօրմէյինիդ . Հիշ
պիր քիմսէյէ քէմիյէ մուգապիլ քէմիք էթմէյի-
նիդ . Ճիւմլէ տտէմլէրին հուղուրընտա էյի շէյլէրէ
- 18 տիգդաթ էյլէյինիդ , Միւմլին մէրթէպէ , էյինիդ-
տէն էլէտիյի գատտար , Ճիւմլէ տտէմլէր իյէ սուլհ
- 19 իւզրէ ոյունըդ , էյ սէվկիւլիւէր , Նէֆսինիդ իչիւն
ինթիգամ՝ ալմայընըդ , ֆադաթ զաղապա մասալ
վէրինիդ . զիրա՛ Բապպ պույուրըր քի , Ինթիգամ՝
պէնիմ՝ տիր , Ճէգայր պէն վէրիրիմ՝ տէլիւ եաղր-
- 20 մըշ սոր , Իմնի էկէր տիւշմէնից աճ իսէ , աւա
թա՛տմ վէր . էկէր սուսամըշ իսէ , աւա սու վէր-
ղիրա պունու էթմէքլէ՛ աւըն պաշընա աթէշ գօր-
- 21 լարը կըզմըշ ոյուրսըն , Շէրրէ մաղլուպ օլմա ,
ամմա խայրէ շէրրէ զալիպ օլ՝ ,

- 1 Հէր քէս էմրի տլթընտա պուլունտըրը հիւքիւ-
մէթլէրէ իթաւ'ամ էթօին , զիրա Այլա՛ն թարա-
ֆընտան օլմոյան պիր հիւքիւմէթ եօգ տըր . վէ
մէվճուտ «հիւքիւմէթ»-էր Այլա՛ն թարաֆընտան
- 2 թէրթիպ օլունմըշ տըր : Պունուն իչիւն հիւքիւ-
մէթէ մուխալէֆէթ էտէն՝ Այլա՛նըն թէրթիպինէ
մուգալէմէթ էթմիշ օլուր . վէ մուգալէմէթ է-
տէնլէր քէնտի 'ալէյհէրինէ-հիւքմ տա'վէթ էտէ-
- 3 ճէրլէր : Զիրա հիւքմտարլար էյի 'ամէլլէր իչիւն
տէլիլ , անճագ քէօթիւ 'ադլէր իչիւն գօրգու
տըրլար . հիւքիւմէթտէն գօրգմամագ իսթէ՞ր մի
սին . էյի օլանը իչլէ , վէ անըն թարաֆընտան
- 4 մէա՛ն օլունաճագըն . Զիւնքի սէնին էլիլիին ի-
չիւն Այլա՛ն թարաֆընտան մէ՛մուր տըր . լարին է-
կէր քէօթիւ օլանը իչլէր իսէն , գօրգ . չիւնքի գը-
լըճը պիհուտէ եւրէ թաշըմոյօր , զիրա Այլա՛ն թա-
րաֆընտան մէ՛մուր օլուպ քէօթիւլիւք իչլէլէն
իւղէրինէ զաղտալ էճը--ը իչիւն ինթիգամ տըճը
- 5 տըր : Պու էճլտէն ետըրնըզ զաղտալ սէպէպիլլէ
տէլիլ , անճագ զամիր սէպէպիլլէ տախի թապի՝
- 6 օլմագ լազըմ տըր : Պու սէպէպտէն վէրկի տախի
վէրիւսինիզ . զիրա հէման պու շէյէ մուգալէտ
օլարագ , Այլա՛ն թարաֆընտան մէ՛մուր տըրլար :
- 7 Իմտի ճիւմլէյէ հագզլարընը , ետնի վէրկի հագզը
օլանա վէրկի , կէօմրիւք հագզը օլանա կէօմրիւք ,
գօրգու հագզը օլանա գօրգու , հիւքմէթ հագզը
- 8 օլանա հիւքմէթ էտա էյլէյինիզ , եւքտիկէրինիզի
սէվմէքտէն մաւտա քիմսէյէ պիր վէճճլէ պօրճլու-

- 9 Եւ մայրն ըզ . զիրա տիկերինի սէվէն յիմնէ շէրի'տթը
 Իթմամ էթմիշ օլուր . Զիրա' Զինա էթմէյէսին ,
 Գաթիլ էթմէյէսին , Սըրդաթ էթմէյէսին , Եալուն
 շէնատէթ էթմէյէսին , Թամա' էթմէյէսին , վէ
 տասնա նէ էմր վար իսէ , ճէ-ճէ-Ինէ պու , Եա'նի'
 Գոնշընր յէնտին կիպի սէվէսին' յէլամը շամիլ
 10 տիր : Մուհասպպէթ գոնշըյա քէմիլի էթմէզ . իմ
 տի մուհասպպէթ շէրի'տթըն թէմամիյէթի տիր :
 11 Վէ վագթը պիլէրէք , Եա'նի շիմտի պիղիմ ույ-
 գուտան ույանմամըզըն սա'տթը օլտըզընր Պէլէրէէ ,
 պունու Եա'նիլ . զիրա իսյաս պիպէ շիմտի' ինտն-
 տըզըմիդ վագթթտա օլտըզընտուն Եա ըն տրր :
 12 Կէճէ կէշտի , Կիւնտիւզ Եագլաշար , իմտի գույ-
 մէթ 'ամէլլէրինի պէր թարաֆ էտիպ' նուր սիլաս-
 13 լարընը գուշանայլմ' , Կիւնտիւզիւն կէզէր կիպի
 Տիւն ի շարէքէթլէ կէզէյիմ . մասխարալըզ վէ
 սէրխօղըզտա , վէ Ֆաշէլյաթ վէ Ֆըսգ ու Ֆիւ-
 ճուրաէ վէ սասի Նիզա' ու հասէտտէ օլմայրպ ,
 14 Անճադ Բապպ Յիսուս Քրիստոսը կիլինիզ վէ շէ-
 վաթ իլիւն ճէսէտին գայտընտա օլմայրընըզ :

ՊԱՊ 14

- 1 Իմոնտա զա'իֆ օլանը շէքք ու շիւպհէյէրէ հի քմ
 էթմէք մապսէտիլլէ օլմայրառազ գապույ էտինիզ ,
 2 Պիրի հէր շէյի Եէյէ պիլիլիմ ի'թիգաթընտա տրր ,
 3 Լաքին զա'իֆ օլան սէպզէվաթ Եէր : Եէյէն Եէմէ-
 յէնի թասգիր էթմէսին , վէ Եէմէյէն Եէյէնի
 հիւքմ էթմէսին . զիրա Այլաս անը գապուլ էթ-
 4 միշ տիր : Աէն յի'մ սին քի զայրինին խըտմէթ-
 քեարընը հիւքմ էտէրսին . օ քէնտի Եֆէնտիսինին

- նազարընստ տուրուր, զէ ետխօտ տիւշէր. զէ լա-
 քին տուրածագ արը, զիրա Ալլահն անը տուրտուր-
 5 մաղա գաւտիր տիր, Քիմի պիր կիւնիւ տիկէր կիւն.
 տէն իւթիւն թաթար. զէ քիմի հէր կիւնիւ
 Գէ--՝ թութար. հէր քէս քէնտի զիհնիւն գոն-
 6 մըշ օլտուն, իկունէ իթիպար էտէն Րապպ իշիւն
 իթիպար էտէր, զէ կիւնէ իթիպար էթմէյէն՝
 Րապպ իշիւն իթիպար էթմէյ. եթմէյն Րապպ իշիւն
 եէր, զիրա Ալլահն շիւքր էտէր, եթմէյէն տաթի
 7 Րապպ իշիւն եթմէյիպ Ալլահն շիւքր էտէր, Զի-
 րա պիղտէն քիմսէ քէնտիսի իշիւն եաշտմալ, զէ
 8 քիմսէ քէնտիսի իշիւն էօլմէյ, Զիրա եաշտաղը
 մըշ հալտէ՝ Րապպ իշիւն եաշտաղը, զէ էօլտիւ-
 9 յիւթիւլ հալտէ՝ Րապպ իշիւն էօլիւրիւլ. իմսի
 եաշտ իսէք տէ՝ էօլիւր իսէք տէ՝ Րապպըն րգ,
 10 Զիւնքի Քրիստոս պուշուն իշիւն, եանի էօլիւլէր
 զէ տիրիլէր իւղէրինէ սալթամաթ էթմէք իշիւն
 էօլտիւ, զէ [գըյամ էալպ] եինէ եաշտաղ, Լա-
 քին տէն նիշիւն գարնտաշընր հիւքմ էտէրսին.
 եախօտ տէն նիշիւն գարնտաշընր թասգիր էտէր-
 սին. զիրա Ճիւմէմիգ Քրիստոսըն մասքէմէսինէ
 11 իհզար օլունածաղըլ, Զիրա Րապպ պուշուրըր քի.
 Հայտաթըմ հաղգը իշիւն հէր քէս պանա տիլ չէօ-
 12 քէճէք, հէր տիւ Ալլահն համո էտէճէք տիր՝
 13 տէյիւ եաղըմըշ արը, Պունա պինտէն պիղտէն
 հէր պիրի քէնտիսի իշիւն Ալլահն հիտալ վէրէճէք
 14 տիր, Պու թաղաիրտէ՝ արթըգ պիրի պիրիմիգի
 հիւքմ էթմէյիլիմ, անծագ տահա զիյատէ պի-
 րատէր էանիւնէ թէօքէղ եա սիւրչմէք սէպէպի
 15 Գօմամաղա գարար վէրինիլ, Պիլիրիմ զէ Րապպ

- Յիսուստա գանաղմ՝ քի՛ ճիշդ իր շէյ հաստա ր զա-
թընտա նափաք տէյիլ տիր , ֆաղաթ յիր շէյի
նափաք 'տոտ էտէն քիմէյէ օլ շէյ տնա նափաք
15 տըր : Ամեն էկէր գարնատընի թա'ամ՝ սեպէպիյէ
միւքէտտէր օյուր իսէ , տրթրգ սէն մուհապպէթ
իւզրէ եիւրիւմէյօրսըն . սէնին թա'ամընէ՛ ուզու-
րինա՝ Քրիստոսըն էօլտիւյիւ քիմէյի սէն ճէլտը
16 էթմէ : Իմոի սիպին խալլընը թաղպի՛ն օլունմա-
17 սըն : Զիրա մէլէքիւթ Ուլլա՛ն եէյէճէք իշէճէք
տէյիլ , անճափ սալտ՛ն վէ սէլամէթ՝ վէ Բու՛ն իւլ
18 Դուտույէ մէտերթէթ տիր : Զիրա պուշլարլէ Քրիս-
տոսա խըտմէթ էտէն քիմէ Ալլահըն՝ 'ինտինտէ
մափպուլ , վէ տաէմլէր 'ինտինտէ միւթմա՛հօէն
19 տիր : Պուհա պինա'էն սէլամէթէ վէ եէքտիկէրի-
միզին մո'մուրիյէթինէ պա'իս օլան շէյլէրէ սա՛յ
20 էտէլիմ , թա'ամ սեպէպիյէ Ալլահըն իշինի խա-
րապ էթմէ : Վափա'ա ճէր շէյ թա՛հիր տիր , ֆա-
ղաթ թէրքէզ վէրէրէք եէյէն տաէմէ քէօթիւ
21 տիր : Էթ եէմէմէք վէ շէրապ իշմէմէք վէ պիրա-
տէրինէ թէօքէզ ետիօսա սիւրչմէ , ետիօսա պա'իֆ-
իյէ սեպէպ օլան էլրէ պուլունմումափ էյի տիր :
22 Իմանըն վա'ր մը , անը Ալլահըն հուզուրընտա քէն-
տինպտէ ճըֆօ էյլէ : Նէ՛ միւպարէք տիր օլ քիմէ
քի թա՛հսին էթտիյի շէյտէ քէնտի 'ալէճինէ
23 ճիւրմ էթմէզ , Լաքին շիւպճէ էտէն քիմէ եէ-
տիյի թափտիրտէ՝ իմանիյէ եէմէտիյի իշիւն մա՛հ-
քիւմ տիր . զիրա իմանտան օլմալան ճէր շէյ կիւ-
նա՛ն տըր :

ՊԱՊ 13

- 1 Վէ պէզ բի գուժվէթի իզ . քէնտի Ն.Ֆոսիիզի
խոշնուտ էթմէյիզ՝ զա'իֆ ոլանլարըն զա'իֆիկպէ-
- 2 բինէ թէհամմիւլ էթմէյէ պորճու իզ . Պիզուէն
հէր պիրի գոնշըսըն մա'մուրիէթի պապընտա
- 3 խոյրը իչիւն անը խոշնուտ էթմին . Զիրա՝ Սանա
սիթէմ՝ էտէնլէքին սիթէմէքի իւզէրիմէ աիւշաիւ՝
տէյիւ հազըյարըլը իւզրէ . Քրիստոս տախի Նէֆսինի
- 4 խոշնուտ էթմէաի . Զիրա մա'գաւտէմա հազըլան
շէյէք պիզիմ թա'լիմիիզ իչիւն հազըլմըշ իաի .
թա բի տապըլէ վէ քիթապարըն թէս.լիիկէ
- 5 իւմիտէ մալիք ոյալմ . Վէ սապր վէ թէսէլլի մէն-
պա'ը ոլան Ալլահ սիզէ Յիսուս Քրիստոս կէօրէ
պիրի պիրինիզ իզէ հէմէֆքեար ոլմաղը իհամն էյ-
- 6 լէյէ . Քի եէքաիլ ա. եէքգէպան ոլմաղ . Բապըր-
մըզ Յիսուս Քրիստոսըն Փէտէրի Ալլահը թէմ-
- 7 ճիտ էտէսինիզ . Պաւ էճլտէն Քրիստոս տախի Ալլա-
հըն 'իզգէթի իչիւն պիզի գապուլ էյլէտիյի միսիլ-
լիւ . սիզ տախի պիրի պիրինիզի գապուլ էտինիզ .
- 8 Խմտի տէրիմ՝ քի՝ [Յիսուս] Քրիստոս . էճուտա
ոլան վա'պարը սապիթ գըլմազ իւզրէ . Ալլահըն
հազիզաթը իչիւն խիթան խըտմէթ ճիսի ոլտու .
- 9 Թա'իֆէլէր տախի Ալլահա՝ մէրհամէթի իչիւն համա
էտէլէք . Նիթէրիմ՝ Պաւ սէպէպուէն թա'իֆէլէր
տրաքնտա սանա համա էտիզ՝ սէնին խմինէ մէզ-
- 10 մաը օգուլաճաղմ՝ տէյիւ հազըլմըշ աըր . Վէ
էինէ՝ էյ թա'իֆէլէր , անըն գալմը իզէ պէրապէր
- 11 մարուր ոլանըլ՝ պուլուրըր . Վէ էինէ էյ ճիւմլէ
թա'իֆէլէր , Բապըր թէպիհ հաիւիզ . վէ . էյ

- 12 ճիւղէ դաւմար, անա սէնա էյլէյինիզ: Վէ երնէ
 Խապի՝ Զհստէտէն պիր քէժ Զաաբլ օլուպ՝ Թա՛խ-
 ֆէլէրէ՝ Տիւքիւմէթ՝ Էթմէք իշիւն՝ զուհուր էտէ-
 ճէք տիր: Վէ թա՛խֆէլէրին իւմիտի տնաէ օլաճազ
- 13 տըր՝ տէյիւ պուլաւրըր: Վէ Բուհ իւլ Գուաւրն
 գուլվէթիլլէ իւմիտինիղին տըթմաւը իշիւն՝ իւմի-
 տին մէնպա՛ը օլա՛ն Ալլահ սիպի ինանմագտա քե-
 մաւ ը մէսէրլէթ վէ սէլտմէթլէ մէմլու գըլսըն:
- 14 Էյ պիրատէրլէրիմ՝ պէն քէնտիմ՝ տախի սիղին
 Զագգընըգտա գանաբմ՝ քի՛ սիպ խալլըլէ մէմլու,
 վէ հէր ՚իլմլէ տօլու օլապ՝ պիրի պիրինիզէ նաաի-
- 15 Զաթ Էթմէյէ գատիր սինիզ: Ամմա, էյ պիրատէր-
 լէր, Թա՛խֆէլէր իշիւն Զիտու Քրիստոսըն խըս-
 մէթ ճիսի օլուպ՝ թա՛խֆէլէր թագադմէսի Բուհ իւլ
 Գուաւ վաւըթմաւըլլէ թագադիս օլաւնարագ մապ-
 պուլ օլմաւը իշիւն Ալլահըն պէշարէթինաէ քեա-
- 16 Տինիք իճրա Էթմէքլիլիմ խուսուսընտա, Ալլահ
 թորաֆընտան պանա իհոան օլաւնան ՚իւնյէթ սե-
 պէպիլլէ, իխթար էաէր կիպի՝ սիգէ պա՛գը խու-
- 17 սուպարտա պիր աղ ճէսարէթլէ Էաղտըմ՝ Իմաի
 Ալլահա միւթէ՛տալլը օլան շէյլէրաէ Զիտու Քրիս-
- 18 տա իլէ իթիթիտար էտէ պիրիլիմ՝ Զիրա թա՛խֆէ-
 լէրին իթա՛թը իշիւն, ՚ալտմէթլէր վէ միւ՛ճիզէ-
 լէրին գուլվէթի վէ Բուհ Ալլահըն գուարէթիլլէ
 գալէն վէ ֆի՛իլէն Քրիստոսըն պէնիմ վաւըթմալլէ
 իշլէմէտիյի պիր շէյի սէղլէմէյէ ճէսարէթ Էթ-
- 19 մէմ, Պաւ վէճհէ Քրիստոսըն պէշարէթինի Երու-
 սաղէման տօլաշարապ: Էիւրիկէյէ գատար թէմա-
- 20 մէն թէպշիր էյլէտիմ՝ Վէ տաէրին թէմէյի իւզէ-
 րինէ պինա Էթմէք իշիւն, շու վէճհէ շալլըլէթ

- էթտիմ քի՝ թէպչիր ի պէշարէթիմ Քրիստոսըն
 21 իսի գիբր օլուհարպը՝ մահալաէ օլմայըպ , Անճադ
 Անրն հազգընտա խապէրի օլմայանլար կէօրէճէք ,
 վէ իշիթմիշ օլմայանլար անկայաճադ տըր՝ տէյիւ
 22 եաղըլարղը իւզրէ օլմա : Պու էճլտէն տախի թա-
 րաֆընըպա կէյմէքտէն տէֆ'աթլէ մէն՝ օլուհարմ
 23 իսէ տէ , Շիմտի պու սէմթլէրտէ տըթըզ պոնա
 եւր դալմայըպ՝ չօգ տէնէտէն պէրա սիզէ կէյմէյէ
 24 տըրուքէշ օլարղըմառն , Խափանիպա կիտէճէյիմ՝
 ղէման [սիզէ կէլիրիմ զիրա] կէչէր իքէն էվլէլա
 սիզին իլէ կէօրիւշիւպ՝ պիր մըգատար սիզէ տայարգ-
 տան սօնրա , թարաֆընըպան օրտյա սօղրու կէօն-
 25 տէրիլմէք իւմիտիտէ իմ : Շիմտի իսէ մուգատտէս-
 լէրէ խրտմէթ էթմէք իւզրէ Նրուսաղէմէ կիտի-
 26 յօրըմ : Ձիրա Նրուսաղէմտէ օլան մուգատտէսլէ-
 րին ֆազարապընա պիր ի'անէ էթմէք Մակիդո-
 27 նիսլը վէ Աքայիսլըլարա խօշ կէօրիւշաիւ , խօշ
 կէօրիւշաիւ , հէմ՝ տախի տնլէրէ պօրճլու տըրար-
 զիրա թա'իֆէլէր պուշլարըն բուհանի շէյլէրինէ
 հիստէտար օլարղլարը հասէպիլլէ , ճիմանի շէյ-
 լէրտէ տախի տնլէրէ խրտմէթ էյլէմէյէ պօրճլու
 28 տըրար , Խմտի պուշու թէքմիլ էտիպ՝ անլէրէ պու
 մէյվէյի 'թէպիմ էթաիքտէն՝ սօնրա , եանընըզ-
 29 տան իւլէրէ+ Խափանիպա կիտէճէյիմ , Վէ պիլի-
 րիմ քի՝ սիզէ կէլտիյիմտէ , Քրիստոսըն պէշարէ-
 թինին քէմալը ք պէրէքէթիլլէ կէլէճէյիմ ,
 30 էյ պիրատէրլէր , Բապղըմըզ Յիսուս Քրիստոս
 իլէ վէ Բուհըն մուհապպէթիլլէ սիզէ եալվարըրըմ

- 31 քի . ԵՆՀՈՒՄԻՅԵՄԷՆ պուլուշան իմանալ քիմե-
լէրտէն խելաս պուլուպ՝ Երուսաղէմ իշխան օլտն
խըտմէթիմ մուգաստտէօլէրէ մագպուլ օլտուն տե-
յիւ պէնիմ իշխան վէ պէնիմ իլէ պերասպեր Ալլա-
32 հա տուա էթմէքտէ ճէհտ էտէոինիզ . Թա քի
Ալլահըն իրատէթիլլէ թարաֆրնըզա մէսերրէթլէ
կէլիպ՝ սիզին իլէ պերասպեր իսթիրասհաթ էոէյիմ .
33 Վէ սէլամէթ մէնպա'ը օլտն Ալլահ ճիւմէնիզ իլէ
օլտուն . Ամին .

ՊԱՊ 16

- 1 Կենքլաս քիլիսէոինտէ խատիմէ օլտն հէմշիրէմիզ
2 Փիլէյի սիզէ թալիսիյէ էտէրիմ . Քի մուգաստուս-
լէրէ լայրդ օլտըղլ սուրէթլէ աճը իսպպտա գա-
պուլ էաիպ՝ հէր հանկը մասլահաթտա սիզէ միւհ-
թաճ օլուր իտէ , աճա եարտըմ էտէսինիզ . զիրա
քէնտիսի տէ նիշէլէրէ վէ պանա տաթի մու'ամէ-
նէթ էթմիշ տիր .
3 Յիսուս Քրիստոստա էմէքասշլարըմ օլտն Պրիսկէ
4 իլէ Ակիւղասա սէլամ էտինիզ . Անլէր ճանըմ ի-
շխան քէնտի պօյունլարընը գօալլար . աճլէրէ եա-
լընըզ պէն աէյիլ , աճազ թա'իֆէլէրին ճիւմլէ
5 քիլիսէլէրի տաթի միւթէշէքքիր տիրլէր . Վէ աճ-
լէրին խանէսինտէ օլտն քիլիսէյէ , վէ *Ասիանըն
Քրիստոս իշխան իլք մէյվէսի օլտն սէվկիւլիւմ՝ Լի-
6 պենեատաս սէլամ էտինիզ , Իսիզին իշխան չօգ է-
7 մէք չէքմիշ օլտն Մարիամա սէլամ էտինիզ , Ագ-

*Ե-Ի-Ե՝ Աքայիանըն

†Ե-Ի-Ե՝ Պիգիմ

- րուպամտան վէ հապս րէֆիգլէրիմ՝ օլուպ՝ րէսուլ-
 լէր արասընտա միւթէպէր. հէմ տէ պէնտէն էվ-
 վէլ Քրիստոստա պուլունան Անդրոնիկոս վէ Յու-
 8 նիսյա սէլամ էտինիզ. Բապպտա սէվկիւլիւմ օ-
 9 լան Ամպղիսյա սէլամ էտինիզ. Քրիստոստա է-
 մէքտաշմըղ Ուրբանոսա, վէ սէվկիւլիւմ Ստա-
 10 քէսէ սէլամ էտինիզ. Քրիստոստա մագպուլ Ա-
 պեղէսէ սէլամ էտինիզ. Արիստաքսուղոսըն խանէ-
 11 սինտէն օլանլարա սէլամ էտինիզ. Ագրասպամտոն
 օլան Հերոգիոնա սէլամ էտինիզ. Նարկէսին խո-
 նէսինտէն պուլունուպ՝ Բապպտա օլանլարա սէլամ
 12 էտինիզ. Բապպտա էմէք չէքէն Տրիփոնէյէ վէ
 Տրիփոնէյէ սէլամ էտինիզ. Բապպտա չոգ էմէք
 չէքմիշ օլան սէվկիւլիւ Պերսիդէյէ սէլամ էտի-
 13 նիզ. Բապպտա միւնթէխտպ օլան Ռուփոսա, վէ
 պէնիմ վալիտէմ օլան անըն վալիտէսինէ սէլամ
 14 էտինիզ. Ասինկրիտա վէ Փղէգոն վէ Երմոս վէ
 Պատրոքա վէ Երմէսէ, վէ անլէր իլէ պերասպեր օ-
 15 լան պիրասերլէրէ սէլամ էտինիզ. Փիղսղոգոս իլէ
 Յուլիա վէ Ներէոս իլէ անըն հէմշիրէսինէ վէ Ո-
 ղիմպտա, վէ անլէր իլէ պերասպեր պուլունտն
 16 ճիւմլէ մեղասատէպէրէ սէլամ էտինիզ. Պիրի պի-
 րինիզէ մուգասատէս էօփիւշլէ սէլամ էտինիզ.
 Քրիստոսըն՝ քիլիսէլէրի սիզէ սէլամ էտերլէր.
 17 Էյ պիրատէրլէր, սիզէ րէճա էտերիմ քի՝ էյ-
 րէնտիլինիզ թա'լիմէ մեղայիր ֆըրգա վէ թէօ-
 քէզլէրէ սէպէպ օլանլարա տիգղամթ էտիպ՝ անլէր-
 18 տէն սագընտընըզ. Զիրա պաւ մագուլէ քիմսէլէր

- Բապպըմըգ [Յիսուս] Բրիստոսա տէյիլ. առնադ
քէնտի գարնլարընա խըտմէթ էտիպ' խոշ սեօլէր
վէ մէտհէյէլէրլէ սաֆտէրուհլարըն գալլալէրլէնի
19 ալտասարըլար. Աիրա սիգին իթա'աթընըզ ճիւմլէյէ
շայ' օլտու. պուշուն իչիւն սիգին հագգընըզսա
մէսրուր ըմ' տմինա իաթէրիմ քի սիզ խալը իչիւն
20 'ադիլ. վէ շէրը իչիւն սատէսիլ օլտաընըզ. Վէ
սէլամէթ մէնպա'ը օլան Ալլահ' Շէյթանը ալապ-
լարընըզըն ալթընտա սէրի'էն էգէճէք սիր. Բապ-
պըմըգ Յիսուս Բրիստոսըն 'ինայէթի սիգին իլէ օլ-
սուն. [Ամին.]
- 24 Էմէքտաշըմ' Տիմիթէոս վէ ագրապամոսան օլան
Ղուկիսս վէ Յատան վէ Ոսիպատրաս սիգէ սէլամ'
22 էտէրլէր. Պէն Տերաիոս քի պու բիսայէյի ետգ-
23 տըմ' սիգէ Բապպսա սէլամ' էտէրիմ. Պէնիմ վէ
պիւթիւն քիլիսէնին միհմանասարը օլան Գայիոս
սիգէ սէլամ' էտէր. շէհը էմինի Երաստոս վէ Կու-
24 սրտոս պիրատէր սիգէ սէլամ' էտէրլէր. [Բապպը-
մըգ Յիսուս Բրիստոսըն 'ինայէթի ճիւմլէնիզ իլէ
օլսուն. [Ամին.]
- 25 Վէ պէնիմ պէշարէթիմ վէ Յիսուս Բրիստոս
վա'գը մուճէպինճէ, վէ էգէյի զէմանլարտան պէ-
րու խաֆի թուլիսուլապ' շիմաի իզհար օլունան.
26 Վէ էգէյի վէ էպէտի օլան Ալլահըն էմրի մուճէ-
պինճէ' փէյդումպէր քիթապլարը վասըթմասըյէ
խմանա իթա'աթ իչիւն ճիւմլէ միլլէթլէրէ պիւտի-
րիլէն սըրրըն քէշֆ օլունմասընա կէօրէ սիգի սա-
27 պիթ գըլմաղա գատիր օլան, Եալընըզ 'ալիմ Ալ-
լահա Յիսուս Բրիստոս վասըթմասըյէ իլ էլ էպէ-
համա օլսուն. Ամին.

ՊՅՈՒՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ԿՈՐՆԹՈՍԻԸ ԼԱՐԱ

ՊԵՐԻՆՃԻ ԲԻՍՈՒԼԷԱԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Այլահըն իրատեթիյէ Յիսուս Քրիստոսըն բեռուլը
օլմագ իւզրէ տա՛վէթ օլուհան Պօղոս վէ պիրասէր
- 2 Սոթենէս, Այլահըն Կորնթոստա օլան քիխտէսինէ,
եա՛նի Յիսուս Քրիստոստա թագալա օլուհուպ՝ մու-
գատաւոյէր օլմագ իւզրէ տա՛վէթ օլուհան քիմ-
սէլէր իլէ, սնկէրին՝ վէ պիպիմ՝ Բապպըմըղ օլան
Յիսուս Քրիստոսըն խամինէ հէր եւրտէ տաւ՝ա է-
- 3 տէնկէրին ճիւղէսինէ. Փէտէրիմիղ Այլահ վէ Բապպ
Յիսուս Քրիստոս թարաֆընտան սիզէ ինայէթ վէ
սէլամէթ օլտուն:
- 4 Յիսուս Քրիստոստա սիզէ իհասն օլուհան Այլա-
հըն ինայէթի իչիւն սիզին հագգընըզտա տա՛խմա
- 5 Այլահըմա շիւքր էտէրիմ, Քի Քրիստոսըն շէհա-
- 6 տէթի սիզտէ սապիթ օլուհաըղը կիպի, Անըն իլէ
հէր խուսուտա, հէր քէլամտա վէ հէր իլմտէ
- 7 զանի օլտընըղ. Շէօյլէ քի Բապպըմըղ Յիսուս
Քրիստոսըն դուհուրընա մանթաղըր օլտրագ, հիչ
- 8 պիր մէվհիպէտէ Նօգսանընըղ եօգ տըր: Յ տախի
Բապպըմըղ Յիսուս Քրիստոսըն կիւնիւտէ թէօհ-

- մէթսիզ ումանը իշխան, սիգի նիհայեթէ տէյին
- 9 սապիթ գըլաճագ տըր : Սիգի քէնտի Օղլու Բապ-
պըմիզ Յիսուս Քրիստոսըն միւշտրէքէթինէ տա-
վէթ էտէն Ալլահ սաաղզ տըր :
- 10 Էյ պիրատերլէր, սիգէ Բապպըմըզ Յիսուս Քրի-
ստոսըն իսմիլէ ըէճա էտէրիմ, քի ճիւմլէսիպին
սէօզիւ պիր օլտուն, վէ տրանըզտա իխիլաֆ օլ-
մայըպ՝ քեամիլէն ճէմէֆքեար վէ ճէմիւյ պուլու-
- 11 Նաաընըզ : Զիրա, Էյ պիրատերլէրիմ, Քղուէնին
խանէսի թարաֆընտան սիպին ճազգընըզտա պանա
խապէր վէրիլտի քի՝ տրանըզտա միւշտըլաւար
- 12 վար տըր : Պաւնու տէմէք իսմէրիմ քի՝ սիգան
ճէր պիրի՝ Պէն Պօղոսըն, վէ՝ Պէն Ապողոսըն, վէ՝
Պէն Կեփասըն, վէ՝ Պէն Քրիստոսըն իմ՝ տէր :
- 13 Քրիստոս թազսի՝ մի օլուշտու, սիպին իշխան Պօ-
ղոս մը սապ օլուշտու, եօզտա Պօղոսըն իսմին՝
- 14 մի վաֆիթիզ օլտնարնըզ : Սիգտէն՝ Կրիստոս իլէ
Քալիստոսան մա՝ տա քիմնէյի վաֆիթիզ էթմէտի-
- 15 յիմ իշխան Ալլահ ճիւքը էտէրիմ, Քի պիր քիմնէ
պէնիմ, իսմիմէ վաֆիթիզ օլուշտընը տէմէտին :
- 16 Վէ Ատեփաննէսին խանէսի խալգընը տախի վաֆ-
թիզ էթտիմ, պուշտան պաշգա պիր քիմնէյի
վաֆիթիզ էտիզ էթմէտիյիմի պիլմէմ :
- 17 Զիրա Քրիստոս պէնի վաֆիթիզ էթմէք իշխան
տէյիլ, անճագ պէշտրէթի թէպչիր էթմէք իշխան
իրսալ էյլէտի, պու տախի Քրիստոսըն խաչը պի-
ճուտէ օլմամագ իշխան՝ քէլամ ճիքմէթիլլէ օլմա-
- 18 տը : Զիրա խաչա տա՝իր օլտն քէլամ է՛՛՛ ի ճէ-
լաք օլտնլարա սէֆտճէթ տիր, լաքին պիզ է՛՛՛ ի
- 19 խէլաա օլտնլարա գուվվէթ Ուլլահ տըր : Զիրա

- 30 ԻՖթիխար էթմէյէ : Ա՛է սիդ սնտէն Յիսուս Քրիս-
տոստա սընըլ , ու քի պիղիմ՝ իշիւն Ալլահ՝ Թարա-
ֆընտան Տիքմէթ վէ սալահ՝ վէ Թագտիս վէ Ֆի-
31 տիյէ օյտու . Թա քի եադրլազըր վէճ՛նէ՝ ԻՖթի-
խար էտէն քիմսէ Բապոյ իլէ ԻՖթիխար էթսին :

ՊԱՊ 2

- 1 Ա՛է պէն տախի , էյ պիրտաւերլէր . սիզէ կէլտի-
յիմսէ , Ալլահն շէհատէթ ինի քէլամ՝ , եախա
Տիքմէթ Ֆադիլէթ իյլէ խապէր վէրմէք իշիւն կէլ-
2 մէտիմ՝ : Ախրա սրանըզտա Յիսուս Քրիստոստան ,
պէյի , սալպ օլունանատոն զայրի պիր շէյ պիլմէ-
3 մէյէ գադար գըլտըմ՝ : Ա՛է պէն զա՛իֆլիք վէ գօր-
գուտա վէ չօգ թիթըլմէ իլէ հանընդոտ պուլտւն-
4 տըմ՝ : Ա՛է քէլամըմ՝ վէ վա՛ղըմ՝ [ինտան] Տիքմէթի-
նին իգնա՝ էսիճի սէօյլէրիյէ տէյիլ , սնճադ Բու-
5 Տըն վէ գուտրէթին պիւրճանըյլէ խաի . Թա քի
իմանընըլ ինտան Տիքմէթ իյլէ տէյիլ , սնճադ Այ-
6 լահըն գուտրէթ իյլէ օլո : Լաքին քեամիլլէրին ա-
րտալնատ Տիքմէթ սէօյլէրիլ , վէ լաքին՝ պու 'ա-
լէմին Տիքմէթինի , եախա պու 'ալէմին զէվալ
7 պուլուր րէ՛խպէրինին ճիփէթնէ տէյիլ , Անճադ Այ-
լահըն մախֆի օյոն Տիքմէթինի , եա՛նի Այլահըն
'իպզէթիմիլ իշին եղէլտէն Թագտիր էյլէտիյինի
8 սըլը իլէ սէօյլէրիլ : Անը տախի պու 'ալէմին րէ-
'իպէրինին Տի՛ պիրի պիլմէտի . զիրա էկէր պիլս-
լէր խաի , Բապոյ իւլ ճէլալը սալպ էթմէղէր խաի
9 Ֆադաթ եադրլազըր կիպի՝ : Կէօզ կէօրմէտիյի վէ
գուլադ իշիթմէտիյի վէ տաւմին Ֆիքրինէ կէլմէ-
տիյի , եա՛նի Ալլահն քէնտինի սէվէնլէրէ հազըր-

- 10 Լստեղը շէյլերի . Այլա՛հ քենտի Բուհա վասըթա-
 ուրլէ պիպէ քէշֆ էյլէտի . զիրա Բուհ հէր շէյի .
 Այլա՛հըն տէրին շէյլերինի պիլէ թէֆթիշ էտէր .
- 11 Զիւնդի ինսանըն ումուրընը ինսանտա օյան քենտի
 բուհընտան զայրի հաճկը տաւմ պիլիր . քէզալիք
 Այլա՛հըն ումուրընը Այլա՛հըն Բուհընտան մա'տա
- 12 հիշ քիմսէ պիլմէզ . Պիզ իսէ տիւննանըն բուհընտ
 տէյիլ . տնճագ Այլա՛հտան օյան Բուհա մալիք օլ-
 ալգ . թա քի Այլա՛հ թարաֆընտան պիզէ իհսան
- 13 օլունտան շէյլերի պիլէլիմ . Պու շէյլերի տաթի բու-
 հանի շէյլերի բուհանի շէյլեր իլէ մուզայէսէ է-
 տէրէք . ինսանի հիքմէթին թա'լիմ էթալիյի սեօյ-
 լէրէ տէյիլ . տնճագ Բուհ է-Գա-դըն թա'լիմ
- 14 էթալիյի -էօլէլէ սեղլէրիզ . Լաքին թապի'ի ին-
 տան Այլա՛հըն Բուհընըն շէյլերինի գապուլ էթմէզ .
 զիրա պուշլարըն թէմեիզի բուհանի օլաղընտան՝
 քէնալինէ սէֆասէթ տիրէր . վէ իտրաքընա իզ-
- 15 թիստարր եօզ տըր . Ամա բուհանի քիմսէ հէր
 շէյի թէմեիզ էտէր իսէ տէ . քենտիտի հիշ պիրի
- 16 թարաֆընտան թէմեիզ օլունմալ . Զիրա Բապլըն
 ֆիքրինի քլ'մ պիլտի . քի տնա թա'լիմ էտէ .
 սամա պիզ Քիստոսըն ֆիքրինէ մալիք իլ :

ՊԱՊ 3

- 1 Պէն տաթի . էյ պիրատէրլէր . սիպէ բուհանիլէրէ
 կիպի սեղլէյէմէ-տիմ . տնճագ ճիսմանիլէրէ կիպի .
- 2 Քիստատատա չօճուզլարա կիպի -էօլէտի' . Սիզէ
 թա'տմ տէյիլ . տնճագ սիւթ վէրտիմ . զիրա տա-
 հա Բեհ-հէ-լէ-նէ գատիր տէյիլ իտինիզ . վէ շիմ-
- 3 տի պիլէ տահա գատիր տէյիլ սինիզ . Զիւնդի

- տաճա ճիւղանի սինիդ . զիրաւ արանըդտա ճառէտ
 վէ նիզա՝ [վէ թէ Դրիգէլէր] պուլուտըղը ճալտէ ,
 ճիւղանի տէյթԼ մի սինիդ , վէ ինտանճա ճարէ-
 4 քէթ Էթմէյօր մը սինիդ , Զիրաւ պիրի՝ Պէն Պոզո-
 սըն իմ՝ , վէ տիկէրի՝ Պէն Ապոզոսըն իմ՝ տէաիյին-
 5 աէ *ճիւղանի տէյթԼ մի սինիդ , Իմոի Պոզոս քթմ՝
 վէ Ապոզոս քթմ՝ տիր . տնճադ Բապպըն ճէր պի-
 6 րինէ իճասն էթտիյինէ կէօրէ , իման էթմէնիդէ
 7 լոս սուլտաղ , լաքին Այլաճ եէթիշտիրտի . Նւոյլէ
 քի տիքէն պիր շէյ տէյիլ , վէ սուլտյան տաիի
 պիր շէյ տէյիլ տիր , տմնա եէթիշտիրէն՝ Այլաճ
 8 ալը , Տիքէն վէ սուլտյան տաիի պիր տիր , լաքին
 ճէր պիրի քլնտի Էմէյինէ կէօրէ քլնտի Էճրինի
 9 ալաճադ տրը , Զիրաւ պիդ Այլաճ իլէ Էմէքաուշ ըզ .
 սիդ Այլաճըն թարլաղ , Այլաճըն պինտաղ սընըզ ,
 10 Այլաճ թարտֆընտան պոնա իճասն օլուանն 'ինա-
 յէթէ կէօրէ մաշիր պիր մի՝մար կիպի թէմէլ պրադ-
 ալմ՝ , իւղէրինէ տիկէր պիր քիմնէ տաիի պինա
 Լապար . Փազաթ ճէր քէս Նտարլ պինա Լապար-
 11 զընա տիգգաթ էթմին , Զիրաւ պրադըլան թէմէլ-
 տէն , Էանի Յիսուս Բրիստոտտան մա՝տա պիր Բե-
 Գէլ պրադմաղո ճիլ պիր քիմնէ մուգթէտիր օլմազ ,
 12 Վէ լաքին էկէր պիր քիմնէ պու թէմէլ իւղէրինէ
 ալթուշ , կիւմիւշ , զիգրլթէթ թաշլար , աղաճ ,
 13 սթ , գամըշ պինա Էտէրսէ , Ճէր քէոին իշի աշի-
 քեար օլաճադ , զիրաւ օլ կիւն սնը պէյան Էտէ-
 ճէր տիր . չիւնքի ալթէլլէ մէյտանա չըգար , վէ

- 14 Տէր պիբինին իշի նէ մագուլէ ոյաըզընը աթէշ իմ-
 15 ի թիհան էտէճէք աիր : Էկէր պիր քիմսնին պինա
 16 էթ աիյի իշ գալըր իսէ , էճրինի ալաճագ . Էկէր
 պիր քիմսնին իշի էանար իսէ , զարար կէօրէճէք ,
 ամմա քէնտիսի աթէշտէն կէշէր կիպի դուրթոյ-
 17 լաճագ աըր : Աիզ Ալլահըն Նէյքէլի ղոււպ՝ տե-
 րանինիգաէ Ալլահըն Բուհաւ իպամէթ էթ աիյինի
 18 պիլմէ՞ղ մի սինիզ : Էկէր պիր քիմսէ Ալլահըն Նէյ-
 քէլինի պօղար իսէ , Ալլահ անը պօղաճագ աըր .
 դերա Ալլահըն Նէյքէլի մուգատտէս աիր , օշ հեյ-
 քէլ տախի սիզ սինիզ :
 19 Պիր քիմսէ քէնտի քէնտինի ալտաթ մասըն . է-
 կէր արանըգատ պիր քիմսէ պու 'ալէմտէ քէնտինի
 էՏԼ ի Նիքմէթ 'ատտ էտէրսէ , էՏԼ ի Նիքմէթ ոյ-
 20 մագ իշիւն սէֆիհ՝ օլտուն : Զիրա տիւննանըն հիք-
 մէթի Ալլահըն 'ինտինտէ սէֆահէթ աիր . Նիթէ-
 քիմ՝ Հիքմէթ սաճիպլէրինի քէնտի հիլէլէրինտէ
 21 թութան օ աըր : Վէ եինէ՝ Բապպ հիքմէթ սա-
 ճիպլէրինին էֆքեարը պաթըլ ոյաըզընը պիլիր՝ տե-
 22 յիւ եազըլմիշ աըր : Վէլ ճատըլ պիր քիմսէ ին-
 23 սանլէ իթիմ իսար էթմէօին . Զիրա Տէր շէյ սիզին
 աիր , կերէք Պօղոս , կերէք Ագաղաս , կերէք Կե-
 փոս , կերէք տիւնհա , կերէք Նայթաթ , կերէք էօ-
 լիւմ , կերէք Նազըր շէյլէր , կերէք ղաճագ շէյ-
 24 լէր , ճիւմլէսի սիզին աիր . Աիզ աէ Քրիստոսըն
 սընըզ , Քրիստոս տախի Ալլահըն աըր :

ՊԱՊ 4

- 1 Հէր քէս պիպի Քրիստոսըն խատէմէսի վէ Ալլահըն
 սըրբոյաընըն քէթիւլտալարը մագամընտա թութ.

- 2 առն : Խմտի քէթխի տաղարտան մախլուպ օլան
- 3 չէ, սաաղդ պուլունմալարր տրր : Ամմա սիզին թա-
րաֆընրդտան , եախտ ինտան հիւքմիւլէ հիւքմ'
օլունմալ պէնիմ' ինտիմուէ փէր քիւչիւք չէ, տիր-
հաթթա քէնտիմի քէնտիմ' պիլէ հիւքմ' էթմէմ' :
- 4 Զիրա քէնտի հազգրմուս զամիրիմ' պիր չէ, կէօ-
թէրմէզ իսէ տէ , եինէ պունուչէ քէնտիմի սալիհ
'տաա էթմէմ' . առճաղ պէնի հիւքմ' էաէն Բապպ
- 5 տրր : Խմտի վաղթընտան էվվէլ , եա'նի Բապպ կէլ-
մէլինճէ հիւ պիր չէլի հիւքմ' էթմէլինիլ . « տա-
խի զուլմէթին կիզլի շէլէրինի այտընլըզա չըդարըլ'
գալպէրին միւրատլարընը աշխեար էտէճէր տիր .
« զէման հէր քէսին մէահի Ալլահտան օլաճաղ տրր :
- 6 Լաքին , էլ պիրտաէրլէր , պէն պու շէլէրի փ-
զին իչիւն քէնտիմէ վէ Ապսղոստ թէմնիլէն շաղլ
էլլէտիմ' , շու մադուէպէ քի հիւ պիրինիլ պիրի-
նին թարաֆաարր օլարաղ , տիկէրի 'տէհհինէ թէ-
քէպպիւր էթմէմէր իչիւն եազըմըշ օլանտան'
ֆաղլա թէֆէքքիւր էթմէմէլի պիզտէն էօլէնէոի-
- 7 նիլ : Զիրա սէնի միւլթաղ էաէն քիմ' տիր . վէ
սէնտէ ալմաաղընն նէ՞ չէ, վառ . վէ էկէր ալտըն
իսէ , նի՞չիւն ալմաաղը կիզլի իֆթիխար էաէրսին :
- 8 Արթըլ ազյաղընը , արթըլ պէնկին օլտընըլ ,
պիզ պուլունմաղարընն սաթթանաթ սիւրախնիւլ .
վէ քէս'շքի սաթթանաթ սիւրէ իտինիլ , քի պիզ
սաթխի սիզլին իլէ պէրապէր սաթթանաթ սիւրէ ի-
- 9 տիք : Զիրա զանն էտէրիմ' քի Ալլահ գաթմէ մահ-
քիւմ' օլանյար միսիլիւ պիզ բէսուլլէրի սօզրաատան
կէօթէրտի . չիւնքի տիւնեայա վէ մէլէքլէրէ վէ
- 10 սաւմէլէրէ թէմնաշա իչիւն օլտըզ : Պիզ ֆրիսաաա ի-

- չիւն սէֆիճ իղ, սիղ իսէ Բրիստոստա 'ազրլլը սը-
 նըզ. պիղ զա'իֆ իղ, սիղ զուվվէթլի սինիղ. սիղ
 11 միւրերբեմ սինիղ, պիղ մնւհաղդար ըզ: Պու սա-
 'աթա տէրին ածլլըզ վէ սուսըղլըզ չէքիպ' չըփլազ
 գայրըղ, սաարպ ոլունուրըզ, վէ մէքսան բ իգա-
 12 մէթիսիղ եօղ տըր: Բէնտի էլլերիսիղէ տախի իշ-
 լէյերէք էմէք չէքերիղ, չէթմ' ոլունաըղլմըղտա,
 խոյր առա'ա էտերիղ. թէ'տառի կէօրտիւյիւմի գ-
 13 աէ, թէհաթիւլ էտերիղ. Թազպիճ ոլունաըղլ-
 մըղտա, եալմարըրըզ. շիմտիյէտէք տիւնեանըն
 սիւփրիւնթիւսիւ վէ ճիւմլէնին մէնֆուրը ոլտըզ:
 14 Պունլարը սիղի խէճիլ էթմէք իչիւն եաղմայորմ,
 սնճազ սէվկիւլիւ էվլաաըմ կիպի -էչե նառիհաթ
 15 էտերիւմ: Զիրա էկէր Բրիստոստա ռն պիչ մնա'ալլի-
 մինիղ պիլէ ոյոս, չոզ փէտերինիղ եօզ տըր. գի-
 րա Յիսոս Բրիստոստա պէշարէթ վաարթաարլէ
 16 պէն սիղի թէվլիտ էթաիմ: Լմտի պանա մաղթէ-
 17 տի ոյմանըղը սիղտէն բէճա էտերիւմ: Պու էճլտէն
 պէնիւմ սէվկիւլիւ վէ Բապպաա սաաըզ ոլան ողլըմ
 Տիմիթէաը սիղէ կէօնտէրտիւմ. օ տախի հէր եէր-
 աէ հէր քիլիտէաէ թա'իւմ էթաիլիւմ իւզրէ' Բրիս-
 տոստա ոլան թապիղլէրիսի սիղէ իթիմար էսէճէք
 18 տիր: Պա'ղը քիմնէլէր թէքէպպիւր էթաիլէր,
 19 կէղյա քի սիղէ կէլմէյէճէյիւմ: Լաքին էկէր Բապպ
 միւրաա էտէրսէ, սիղէ թէզ կէլէճէյիւմ, վէ թէ-
 քէպպիւր էտէնլէրին սէօղիւնիւ տէյիլ, սնճազ
 20 գա-վվէթիսի պիլէճէյիւմ: Զիրա մէլէքիւթ Ուլլաճ
 21 ոէօղլէ տէյիլ, սնճազ գուվվէթլէ տիր: Նա'արլ
 իսթէրսինիղ. սիղէ տէրնէ'քլէ մի, եօգսա մնւհապ-
 պէթ վէ հիւմ բուհըլլէ մի կէլէյիւմ:

ՊԱՊ 5

- 1 **Է**ր Թարաֆտա իշխախիյոյր քի տրանդատա գինա
վար , պէգյլէ զինա քի թա'իֆէլէրտէ պիլէ [գեջր]
օլունմայօր . հաթթա պիր տտէմ' քէնտի փէտէրի-
- 2 նին զէվճէսինի ալլըր , Վէ սիլ պու ֆի'իլի իրթի-
քեապ էտէնին իշինիզտէն տէֆ' օլունմասը իշիւն
զտամ' չէքմէտիքտէն պուշգա , թէքէպպիւր պիլէ
- 3 էթտինիլ , Զիրա պէն ճէսէտճէ դա'իպ , տամա
րուհճա հազըր օլտարագ , շիմաի հազըր կիպի հիւքմ'
- 4 էթտիմ' քի , Սիլ թէճէմիլիւ' էյլէտիյինիլտէ , պէ-
նիմ' րուհճա տտիի Բապպըմըզ Յիսուս Բրիստոսըն
գուտրէթիլլէ պէրտպէր հազըր պուլունարագ ,
- 5 պու ֆի'իլի պէգյլէճէ իրթիքեապ էտէնի , Թէնինին
հէլաքը իշիւն Բապպըմըզ Յիսուս Բրիստոսըն իո-
միլլէ Նէյթանա թէսլիմ' էտէսինիլ . թա քի Բապպ
- 6 Յիսուսըն կիւնիւտտէ րուհու խէլաա պուլա : Շու
թէֆախուրունըզ էյի տէյիլ տիր . պիր ազ մայա
պիւթիւն խամուրը մայալատըղընը պիլմէ'զ մի սի-
- 7 նիզ , Աիզ մայասըզ օլտըղընըզ միսիլիւ եէնի խա-
մուր օլմագ իւղրէ' էսքի մայայը տէֆ' էտինիլ .
շիւնքի պասեքիմիզ օլան Բրիստոս [պիգիմ' իշիւն]
- 8 զէպհ օլունտու : Պաւ սուրէթլէ էպրի մայա իլէ
տէյիլ , վէ շէրր վէ քէօթիւլիւք մայասըլլէ տէ-
յիլ , առճագ խուլուս վէ հագիգաթ ֆէթիիրիլլէ
- 9 պայրամ' էտէլիմ' Զինաքեարլար իլէ իթիլաթ
էթմէյէսինիլլ' տէյիւ սիզէ մէքթուպտա եազտըմ' .
- 10 Վէ եինէ պու տիւնեանըն գինաքեարլարը եա թա-
մա'քեարլարը եա դասպ էտիճիլէրի իլէ , եախոտ
փութ փէրէսթլէրի իլէ տէյիլ , չիւնքի էգյլէ օլաա'

- 11 պաւ տիւնեատան չըգմանըզ յազրմ կէիիւր : Ամմա շիմաի եկէր պիւրատէր աշրլան պիւր քիմնէ զինա-
քեար եա թամա'քեար Լա փութ փերէսթ եա շէթմ
էտիճի եա պէքրի Լա զազպ էտիճի օլուր իսէ ,
իւթիիլաթ Լթմէտիքաւն մա'տա պէսլէ քիմնէ իլէ
պէրապէր թա'ամ' պիլէ Լթմէյէսինիզ աւշիւ եապ-
- 12 ալմ' : Ձիւա խալիճտէ օլանդարը տաթի հիւքմ էթմ-
մէք նէ' վազիֆէմ' տիւր . սիլ տաթիլտէ պաւլու-
- 13 շանդարը հիւքմ' է'թմէյօր մը սընրոյ : Ամմա խա-
րիճաւ օլանդարը Ալլահ հիւքմ' Լաւեր . խմաի օյ
քէօթիւ քիմնէյի քէնաի աբանըզտան աէֆ' Լաթի-
նիզ :

ՊԱՊ 6

- 1 Սիզտէն պիւր քիմնէին տիկէրի իլէ պիւր տա'վաոր
օլուր իսէ , մաւգատաւպէրին հազաւընտա օլմա-
յըպ' հագգարղարըն հազաւընտա մաւհաքէմէյէ
- 2 ճէտարէթ էաէ'ր մի : Մաւգատաւպէր տիւնեպր
հիւքմ' էաւ ճէքլէրինի պիլմէ'լ մի սինիլ . վէ եկէր
տիւնեա սիլին թարաֆընդտան հիւքմ' օլուհուր
իսէ , Լն քիւշիւք տա'վալարըն ֆոսլընա լիյադա-
- 3 թընըզ ե'գ մը : Միլէքլէրի հիւքմ' Լաւ ճէյիմիլի
պիլմէ'լ մի սինիլ . նէ'րէաւէ գալըր տիւնեկի շէյ-
- 4 լէր : Խմաի եկէր տիւնեկի շէյլէրէ միւթմէ'ալլըզ
մաւհաքէմէլէրինիլ վար իսէ , քիլիստէ ի'թիպարը
- 5 օլմալանդարը հաքիմ' շաապ Լաթիլ . Սիյի խէճիլ
Լթմէք իշիւն սէսլէյօրմ' . սիլտէ 'արիֆ քիմնէ
պիւր պիլէ Լո'գ մը ալը քի' պիւրատէրլէրինին աբա-
- 6 սընտա հիւքմ' Լթմէյէ մա' գթէտի օլա : Լաքին
պիւրատէր պիւրատէր իլէ' պաւ տաթի միւ'մին օլմա-

- 7 յանկարոն հուզուրնաա մուհաքէմէ օլուր : Իմաի
 եէքաիկերինիզ իլէ տա՛վալարընրզ պուլունմաուը
 սիգէ հէր վէճհէ գուաուր տըր . պուհու . էթմէաւն
 խէ , նի՛չիւն հաղգարզըրզա թէհամիւլ էթմէզօի-
 նիզ . պուհաաւն խէ , նի՛չիւն զատր կէօրմէյէ գա-
- 8 Իլ օլմապարնրզ , Լաքին սիզ հաղգարզըրզ վէ զատր
- 9 Էտէրսինիզ , պու . տա պիրաաւերլէրէ տիր , Պիլմէ՛ղ
 մի սինիզ քի հաղգարզ օլանլար մէլէքիւթ Ուլլա-
 հա վարիս օլմայաճագլար տըր . ալաաննայրնրզ .
 նէ գահպէղէնլէր , նէ փուլթէրէսթլէր , նէ պիւա-
- 10 քեարլար , նէ մուխաննէտլէր , նէ լուլթիլէր , նէ
 խըրըրզլար , նէ թամա՛քեարլար , նէ պէրրիլէր , նէ
 չէթմ՛ էտիճիլէր , նէ գաապ էտիճիլէր մէլէրիւթ
- 11 Ալլահա վարիս օլաճագլար տըր : Պա՛ղրարընրզ
 տաիս պէօյէ խաինիզ , լաքին Բապպ Ռիսուա Քրիս-
 տաւըն խմիլլէ վէ Ալլահըմըղըն Բուհըլլէ երյոյան-
 տընրզ , թագաիս օլաւաւընրզ , հէմ՛ տաիս թէպ-
 րիր օլունաւընրզ :
- 12 Պանա հէր շէյ հէլալ խէ տէ , հէր շէյ Փաի-
 աւէլի տէյիլ տիր . պանա հէր շէյ հէլալ խէ տէ ,
 պէն հիշ պիր շէյին հիւքմիւ ալմընա կիրմէմ :
- 13 Թա՛տմլար գարն իսիւն , գարն տաիս թա՛տմլար
 իչիւն տիր , ամմիս Ալլահ պուհու . տա , աղլէրի տէ
 մահվ էտէճէք տիր . Փագալթ ճէսէտ գինա իչիւն
 տէյիլ , առճագ Բապպ իչիւն տիր , վէ Բապպ ճէ-
- 14 աէտ իչիւն տիր : Վէ Ալլահ՛ Բապպը իհէա էյլէ-
 տիլի կիպի , պիզի տաիս քէնտի գա տրէթիլլէ իհ-
- 15 հա էտէճէք տիր : Ճէսէտլէրինիզ Քրիստաւըն ա-
 վաւը յլարզընր պիլմէ՛ղ մի սինիզ . իմաի Քրիստո-
 սըն ա՛գասընր ոլլապ՛ Փահիշէ ա՛գասը՛ մը էտէյիմ :

- 16 հաշա : Տասիշէյէ միւլաթըգ ոլտն անըն իլէ եէք-
վիւճուտ ոլաըղընը պիլմէ՞զ մի սինիզ . չիւնքի՝ Ի-
քիսի եէքվիւճուտ ոլաճաղլար՝ տէյիւ իթաղ պու-
17 յաւըըր : Լաքին Բապպա միւլաթըգ ոլտն աւըն էլէ
18 պիր բուհ ոլուր : Զինատան գաշընըզ . տտէմին իր-
թիքեսպ էթալի չէր կիւնաս ճէսէտինտէն խա-
րիճ տիր . տամն զինայը իրթիքեսպ էտէն՝ քէնտի
19 ճէսէտի 'ալէյճինէ կիւնաս էտէր : Պիլմէ՞զ մի սի-
նիզ քի ճէսէտինիզ Ալլահ թարաֆընտան սիզէ
իչտան ոլաւնուպ տա՝ տէրուշինիզտէ պուլսնան
Իսահ իւլ Գուաթըն հէյքէյի տիր . սիզ տախի քէն-
20 տինիզին տէյիլ սինիզ . Զիրա պէհաս իլէ սաթըն
ալընտընըզ . պու սէպէպտէն Ալլահա միւթէ՝տալըգ
ոլտն ճէսէտինիզ վէ բուհընըզէ Ալլահը թա՝պիզ
էյլէյինիզ :

ՊԱՊ 7

- 1 **Վ**է պանա Եազարըընըզ մատտէլէրէ զէյինճէ՝ Էր
2 իչիւն գարըյա սոգուշմամագ էյի տիր : Պուշուշ
իլէ պէրապէր Դասշիյաթտան Վէյ-յէ էլէ-ն հէր
տտէմին քէնտի գէյճէսի . վէ հէր գարընըն քէնտի
3 գէյճի ոլտան : Զէյճ գէյճէսի . վէ գէյճէ տախի
գէյճի հազգընտա ոլտն վէճիպէսինի իֆա էթսին :
4 Զէյճէնին ճէսէտի քէնտի հիւքմիւնտէ տէյիլ .
տնճագ գէյճին հիւքմիւնտէ տիր . քէզալիք գէյ-
ճին ճէսէտի քէնտի հիւքմիւնտէ տէյիլ . տնճագ
5 գէյճէնին հիւքմիւնտէ տիր : Պիրի պիրինիզի մահ-
րում էթմէյինիզ , մէկէր քի որում վէ տու՝ա իլէ
մէշղուլ ոլմագ իչիւն թարաֆէյին լիզասըլէ
մուվադդաթէն ոլա . վէ քէնտինիզի գապթ էտէ-

- մէմէզլիքաէն տօլայը Շէյթանըն սիգի իզվա էթմէ-
- 6 մէսի իշխան թէքրար պիւ եւրէ կէլինիզ , Պուռու
տախի էմր թարիպիլէ տէյիլ , տնճագ միւսա տաէ
- 7 թարիգիլէ սէզլէրիմ , Ջիրա ճիւմլէ տաէմլէրին
պէնիմ կիպի օլմուլարընր խթէրիմ , լաքին քիմի-
նին պիւր սուրէթ , քիմինին տիկէր սուրէթլէ Տէր
պիրինին Ալլահ թարաֆընտան քէնտինէ մախսուս
- 8 մէվհիպէսի վար տըր , Ամմա էվլէնմէմիշ օլտն-
լարա վէ աուլ գարրլարա տէրիմ քի՝ պէնիմ կի-
- 9 պի գալմալարը խայրը տըր , Վէ լաքին էկէր քէն-
սի նէֆպէրինին զուպթընա մուգթէտիր տէյիլէր
իսէ , էվլէնինլէր , պիրա էվլէնմէք համմագտան
- 10 էվլա տըր , Լաքին էվլի օլտնլարա պէն տէյիլ ,
տնճագ Բապպ զէվճէնին զէվճինաւն տըրլմամա-
- 11 օրնը էմր Լտէր . (Վէ լաքին , այրըլտըր թագ-
տիրաէ զէվճաիզ դայսըն , հախօս զէվճի իլէ պա-
րըշսըն .) զէվճ տախի զէվճէյի թէրք էթմէսին ,
- 12 Պաշգա քիմնէլէրէ իսէ Բապպ տէյիլ , պէն տէրիմ
քի՝ Էկէր պիւր պիրատէրին միւ՛մին օլմույան զէվ-
ճէսի օլտըր Տալտէ , ո տախի քէնախի իլէ պէրա-
պէր սաքին օլմույա րազի իսէ , տնր թէրք էթմէ-
- 13 սին , Պիւր զէվճէնին տախի միւ՛մին օլմույան զէվճի
օլտըր Տալտէ՝ ո տախի քէնախի իլէ պէրապէր
- 14 իգամէթէ րազի իսէ , տնր թէրք էթմէսին , Ջիրա
միւ՛մին օլմույան զէվճ զէվճէսիլլէ թագախ օլու-
նուր , վէ միւ՛մին օլմույան զէվճէ զէվճիլլէ թագ-
ախ օլունուր . հօգսա չօճուղլարընրզ նափաք
օլուր իտի , տմմա շիմսի մուգատտէս տիւր-
- 15 լէր , Լաքին էկէր միւ՛մին օլմույան այրըլըր իսէ ,
այրըլըն . պու միսիլիւ քէյֆիլէթլէրտէ պիրատէր

- եախօտ հեմշիրէ եսիր տէյիլ տիր . առնճագ Ալլահ
 պիզի սէլամէթտէ պալուհմաղա տա՛վէթ էյլէտի :
- 16 Զիրա , էյ զէվճէ , նէ՞ պիլիրսին , պէյքի զէվճէնի
 խէլաս էտէճէքսին . եախօտ , էյ զէվճ , նէ՞ պիլիր-
- 17 սին , պէյքի զէվճէնի խէլաս էտէճէքսին , Խաղաթ
 Րապպ հէր պիրինէ նապըլ գրամէթ էթտի խէ ,
 եա՛նի Ալլահ հէր պիրինի նէ հալտէ տա՛վէթ էթ-
 տի խէ , ո հալտէ եիւրիւսիւն . վէ ճիւմլէ քիլի-
 տէլէրտէ պէշլէճէ թէնպիհ էտէրիմ :
- 18 Պիր քիմնէ մախթուհն օլարագ տա՛վէթ օլուհտու
 խէ , խիթմանըլ օլմադն . պիր քիմնէ զայր ի
 մախթուհն տա՛վէթ օլուհտու խէ , խիթման օլուհ-
- 19 մադն , խիթման պիր շէյ տէյիլ տիր , զէ խիթման-
 ուլլըգ պիր շէյ տէյիլ տիր , առնճագ Ալլահն
- 20 էմլէրինին հրփղը է-ճէլ տիր , Հէր քէս նէ հալտէ
 21 տա՛վէթ օլուհտու խէ , ո հալտէ գալսըն , Գուլ
 օլարագ տա՛վէթ օլուհադն խէ , զամմ չէքմէ .
 լաքին եկէր աղաստ օլտ պիլիր խէն , առը թէրճիհ
- 22 էյլէ , Զիրա Րապպտա տա՛վէթ օլուհան գուլ
 Րապպըն ապատըրար տըր . քէզալիք հուրր օլարագ
- 23 տա՛վէթ օլուհան՝ Քրիստոսըն գուլու տըր : Պէհա
 իլէ ութըն սարնորնրդ , ինասնա գուլ օլմայրնրդ :
- 24 Էյ պիրտաւրէր , հէր քէս նէ հալտէ տա՛վէթ օ-
 լուհտու խէ , Ալլահն հուլուրընտա ո հալտէ
 գալսըն :
- 25 Լաքին պաքիրէլէր խուսուսընտա Րապպ թարա-
 ֆընտան պանա էմր հոգ տըր . ամմա պին տաւըգ
 օլմաղա Րապպըն մէրհամէթ էյլէտիլի քիմնէ կիպի
- 26 ըէյ վէրբրիմ : Իմտի զանն էտէրիմ քի՛ շիմաիքի
 զարուրէթ սէպէպինաէն պու էյի տիր , եա՛նի ա-

- 27 տէմէ պեղյէ գալմադ խայրլը տըր : Զեվճէյէ պաղ-
լը՝ մը սըն , չէօպիւլմէյի թալէպ էթմէ . զէվճէաէն
- 28 չէօպիւլմի՞ւշ մի սին , զէվճէ թալէպ էթմէ : Ամ-
մա եվլէնիր իսէն տէ , կիւնա՞ն էթմէգսին . պաքիրէ
տախի եվլէնիրսէ , կիւնա՞ն էթմէգ . լաքին պու-
քիմնէլէր ճկսէաճէ մուգայադա չէքէճէլէր տիր .
- 29 պէն իսէ սիգի էսիրկէրիմ : Եյ պիրատէրլէր , պու-
նու տէրիմ՝ քի՝ վազլիմ գրտալմըշ տըր . գալտը
- 30 քի՝ զէվճէսի օլմանլար զէվճէսի եօգ կիպի , վէ աղ-
լայանլար ազլամապ կիպի . վէ սէվինէնլէր սէվին-
մէզ կիպի , վէ սաթմըն տլանլար մայիք օլմապ կի-
- 31 պի , վէ պու աիւննայր իսթիմալ էտէնլէր իֆ-
րաթլէ իսթիմալ էթմէզ կիպի օլտանլար . գիրա
- 32 պու տիւննանըն ճէյ էթի գալիլ օլտըր : Պէն իսէ
էնտիչէսիլ օլմանըղը իսթէրիմ . էվի օլմայան քիմ-
սէ Բապըր խօշնուտ էթմէք իչիւն՝ Բապըր միւ-
- 33 թէ՛ալլըզ շէյլէր հազգընտա էնտիչէ էտէր : Ամմա
էվիլ օլտն քիմնէ զէվճէսի խօշնուտ էթմէք ի-
չիւն՝ աիւննայր միւթէ՛ալլըզ շէյլէր հազգընտա
- 34 էնտիչէ էտէր : Զէվճէ իլէ պաքիրկին Ֆէրգի վար-
էվլէնմէմիշ օլտն ճկսէաճէ վէ բու՛հա մուգաա-
տէն օլմապ իչիւն՝ Բապըր միւթէ՛ալլըզ շէյլէր
հազգընտա էնտիչէ էտէր . տմմա Էվլէնմիշ օլտն՝
զէվճիի խօշնուտ էթմէք իչիւն աիւննայր միւ-
- 35 թէ՛ալլըզ շէյլէր հազգընտա էնտիչէ էտէր : Պու-
նու տախի իւզէրինիզէ քէմէնա տթմապ իչիւն տէ-
յիլ . անճապ սիպին ֆա՛խտնիլ իչիւն ճէմ լայըզը
վէճճէ զա՛խլէսիլ Բապըր միւլապէմէլիլիլ իչիւն
- 36 սէօյլէյօրըմ : Ամմա Էկէր պիր քիմնէ քէնտի գըզը
հազգընտա , վազթը կէշմիշ օլտըղնտան Նիւե-

- հընչ Դն՝ եթէ-էյէ նալայրդ մո՛ւտմէլէ էթտիյինի
զանն էտէրսէ , պէոյլէ իճոսպ Լթտիյի հալատ , իս-
թէտիյինի էթսին , կիւնաս էթմէզ . էվլէնալինլէր ,
37 Վէ լաքին մէճպուրիյէթ թասթընտա օլմայարագ
իրատէթի քէնտի հիւքմիւնտէ պուլունուպ՝ դալդի
սապիթ օլան քիմսէ քէնտի գըլլընր ալը դօմաղը
38 գալպինտէ թաոմիմ՝ էթմիշ իսէ , էյի էտէր , Վէլ-
հասըլ Լվլէնալիրէն Էյի էտէր , սամմա Լվլէնալրմէ-
յէն տաճա Էյի էտէր ,
39 Աէվճէ , զէվճինին 'Էօմրիւ օլաղդճա , [շէրի'աթ
մուճէպինճէ] ահա պաղլը տըր . սամմա էկէր զէվճի
վէֆաթ էտէրսէ , իսթէտիյի քիմսէ իլէ էվլէնմէյի
40 մէ'զուն տըր . ֆադաթ Բապպտա օլտուն , Լաքին
պէոյլէ գալաղըը հալատ , պէնիմ բէյիմէ կէօրէ ,
սաճա միւպարէր տիր . վէ զանն էտէրիմ քի պէն-
տէ Ալլահըն Բուհու վար տըր ,

ՊԱՊ 8

- 1 Վէ փութլարա զէպճ օլունան նէտնէլէր խուսու-
սընտա , ճիւմլէմիղին 'իլմէ մալիք օլաղըմըղը պի-
լիրիզ . իլմ՝ քիպը կէթիրիր , սամմա մոհսապպէթ
2 մա'մաւը դըլտըր , Վէ էկէր պիր քիմսէ պիր շէյ
պիրիրիմ՝ զանն էտէրսէ , վաճիպ օլան 'իլմլէ տաճա
3 հիշ պիր շէյ պիլմէզ , Ամմա էկէր պիր քիմսէ Ալ-
լահը սէվէրսէ , օլ քիմսէ սնըն 'իւտինտէ մա'լիւմ
4 տիր , Իմտի փութլարա զէպճ օլունան շէյլէրի եւ-
մէք պահսընա կէլինճէ , տիւնիտտա փութլըն պիր
շէյ օլմասաղընր , վէ պիր Ալլահտան պաղգա Ալլահ
5 օլմասաղընը պիլիրիզ , Զիրա կէրէք կէօքտէ՝ կէրէք
եէրտէ իլահ թէսմիյէ օլունանլար վար խէ տէ ,

- (նիմէրիմ չօգ իշահար վէ շօդ բապպար վար
6 արըր.) Պիղճէ պիր Ալլահ, ետ'նի փետեր վար արը,
քի ճիւղէ քեո'նիաթ անտէն օլուպ' պիզ աաթի
'անըն իլէ իլ. վէ պիր Բապպ Յիսուս Քրիստոս
վար արը, քի անըն վարթատըյլէ ճիւղէ մախլու-
դաթ վիւճուտէ կէլիպ' պիզ աաթի անըն վարթա-
7 արըյլէ իլ: Ամնա պու 'իլմ' ճիւղէ ատէմլէրտէ
պուլունմաղ, վէ պա'պրըրը շիմոիլէտէք փութու
պիր շէյ զոմն էտէրէք փութա դէպճ օլունմըշ տէ-
յիւ եերլէր. վէ զամիլլէրի զա'իֆ օլմաղլէ մուր-
8 տար օլուր: Լաքին թա'ամ պիլի Ալլահա մագ-
պուլ զրլմաղ. պիրա եէտիլիմիլ հալտէ Ֆաղիլէ-
թիմիլ օլմաղ, վէ եէմէտիլիմիլ հալտէ Էքսիլի-
9 յիմիլ օլմաղ: Անճագ աիգգաթ էտինիլ քի պու
սերպէսթիլինիլ զա'իֆլէրէ թէքէլ սէպկալի օլ-
10 մարն: Զիրա պիր քիմնէ սէնին կիպի 'իլմ' ոտհի-
պինի փութիսնէտէ սօֆրստա օթուրուր կէօրտիւ-
յիւ հալտէ: օլ զա'իֆ օլմնըն վամիրի փութլարա
գէպճ օլունան շէյլէրի եէմէյէ ճէսարէթլէնմէ՞զ
11 մի: Վէ պէզլլէճէ եօլընա Քրիստոսըն էօլտիւյիւ
զա'իֆ պիրատէր սէնին 'իլմին սէպէպիլլէ հէլաք
12 օլուր: Պէօյլէճէ պիրատէրլէր 'ալէյճինտէ կիւնահ
էտիպ' անլէրին զա'իֆ զամիրինի եարալտարագ:
13 Քրիստոսա զարշը կիւնահ էտէրսինիլ: Պուռա պի-
նա'էն եկէր թա'ամ պիրատէրիմէ թէօքէլ օլուր
իսէ, պիրատէրիմէ թէօքէլ օլմալարմ տէյիւ իլ
էլ էպէտ էթ եէմէյէճէյիմ:

ՊԱՊ. 9

1. Պէն ազատ տէյի՛լ մի իմ. պէն բետուլ տէյի՛լ մի իմ. պէն Բապոյլմիդ Յիսուս Քրիստոսը կէօրմէտիմ մի. Բապոյտս սիւ պէնիմ էսերիմ տէյի՛լ մի սի-
2. նիւ. Էկէր շայրիւէր իշիւն տէյիլ խեմ. էլպէթթէ սիդին իշիւն բետուլ իմ. դիւս Բապոյտս սիւ բէ-
3. սալէթիմին միւհրիւ սինիւ. Պէնի թէֆթիշ էտէն-
4. լէրէ ճէվապըմ պու տըր. Կէյիւ իշմէյէ տէլահի-
5. լէթիմիւ կօգ մը տըր. Սաիւր բետուլէր վէ Բապ-
պըն գաւնտաշլարը վէ կեփտս կիպի՛ ճէմշիբէ օլան
պիւր գէվճէ Խանըմըպտս կէզափրմէյէ տէլահիլէթի-
6. միւ կօգ մը տըր. Եօգտս իշ իշլէմէմէյէ Խալընըւ
պէնիմ իլէ Բառնարատս մը տէլահիլէթի Խօգ տըր.
7. Մասրաֆը քէնափսինտէն օլտրապ. քի՛մ 'տաքերիք
էաէր. քի՛մ պաղ տիբէր տէ անրն մուհաւընտան
Էմէկ. Խաթտ քի՛մ սիւրիւ կիւտէր տէ սիւրիւ-
8. նիւն սիւտիւնտէն Էմէկ. Պու սէօլէտիյիմ ինսո՞ն
սէօլիւ մի տիւ. Խօգտս պուշլարը շէրի՛ւթ տափի
9. սէօլէմէ՞լ մի. Զիրա՛ խարման տէօյէն էօքիւպիւն
ազգընը պաղլամոյտարն՝ տէյիւ. Մոլսէտին շէրի՛ւտ-
թընտս Խազըլմըշ տըր. Այլա՛հ էօքիւպիւլէր՛ մի գու-
10. յըրըր. Խօգտս ճէր վէճ՛լէ պիպի՛մ իշիւն մի սէօյ-
լէր. պէլի. պիդիմ իշիւն Խալըմըշ տըր. դիւս
շիֆթ սիւրէնին իւմիալէ սիւրմէտի վէ խարման
տէզլէնիւ. քէնափ իւմիալմաէն ճիտէտար օլմազ
11. իւմիտիլէ սէօյմէտի կէրէք տիւ. Էկէր պիւ սիլէ
բուհանի շէլլէրի էքաիք խէ. սիլին ճիամանի շէյ-
լէրինիպի պիշէճէյիմիւ պէօլմէք շէյ մի օլուր.
12. Էկէր տիկէր քիմէլէր իւզէրինիպէ օլան պու սէ-

- լաճիյէթ տէն հիսսէտար օլտըրլար իսէ , պիզ տասհա
 պիյատէ օլմայը տէյթլ մի խլ . պիզ իսէ Քրիստոս-
 տըն պէշարէթ ինէ պիր վէճճլէ մաննի՝ օլմամտգ ի-
 չիւն պու սէլաճիյէթի իսթի՝մալ էթմէյիպ՝ հէր
 13 շէյէ թէհամմիւլ էտէրիպ . Պիլմէ՞զ մի սինիզ քի՝
 հէյքէլէ միւթէ՝ալլըգ ումաւրտա խըտմէթ էտէնլէր
 հէյքէլտէն եւրլէր , վէ մէզպուհըն խըտմէթինտէ
 պուլըւնտըրար մէզպաստան հիսսէտար օլտըրլար .
 14 Պէօյլէ տախի Բապպ պէշարէթի վա՞ղ էտէնլէրին
 պէշարէթ տէն թէ՝ալլիւշ էթմէլէրինի թա՝հին էյ-
 15 լէտի . Պէն իսէ պու շէյլէրին հիշ պիրինի իսթի՝
 մալ էթմէտիմ . վէ պանա պէօյլէ մու՝ամէլէ օլու-
 սըն տէյիւ պու շէյլէրի եազմտարմ . գիրա պիր
 քիմսէ իթթ իխարրմը իպթալ էթմէտէն՝իսէ , Վօլ-
 16 մէք պէնիմ իչիւն էվլա տրր . Զիրա պէշարէթի
 թէպշիր էթտիյիմ հալտէ՝ պանա իթթ իխար սէ-
 պէպի տէյիլ տիր , չիւնքի մէճպուրիյէթ ալթընտա
 իմ . պէյի , էկէր պէշարէթի թէպշիր էթմէզոէմ .
 17 վա՛յ պանա . Զիրա էկէր պուսու իթէյէրէք է-
 տէրոէմ՝ , էճրիմ վար , վէ լաքին էկէր իթէմէյէ-
 րէք էտէրոէմ՝ , եինէ պիր վէքեալէթ պանա էմու-
 18 նէթ օլուհմըշ տրր . Իմտի էճրիմ նէ՞ տիր . պէ-
 շարէթի վա՞ղ էթտիյիմտէ , պէշարէթ տէ ոլան սէ-
 լաճիյէթ իմի ոտ՝ ի իսթի՝մալ էթմէմէք իչիւն՝
 Քրիստոսըն պէշարէթինի մէճճանէն թէպշիր էթ-
 19 մէք տիր . Զիրա ճիւմլէնին հիւքմիւնտէն ազատ
 իքէն՝ տասա պիյատէ բիմնլէր գազանմտգ իչիւն
 20 քէնտիմի ճիւմլէսինէ գուլ էթտիմ . Վէ Եհու-
 տիլէրի գազանմա գիչիւն Եհուտիլէրէ Եհուտի
 կիպի օլտարմ . շէրի՝աթ թաճթընտա օլանլարը պա-

- զանձագ իշխան շէրի'աթ թահթընտա օլանլարա
 21 շէրի'աթ թահթընտա կիպի օլտըմ' Սլլահըն 'ին-
 տինտէ քէնտիմ շէրի'աթսըզ օլմայրալ' անճագ
 'Բրիստոսըն շէրի'աթը թահթընտա օլտըագ , շէրի-
 'աթսըզլարը գաղանձագ իշխան , շէրի'աթսըզլարա
 22 շէրի'աթսըզ կիպի օլտըմ' Զա'իֆլէրի գաղանձագ
 իշխան զա'իֆլէրէ զա'իֆ կիպի օլտըմ' , հէր պիր
 վէճճլէ պա'գըլարընը խէլաս էթմէք իշխան ճիւմլէսի
 23 հէր շէյ օլտըմ' , ճիւմլէսինի տախի պէշարէթ իշխան
 24 էտէրիմ , քի տնա միւշթէրիք օլտըմ' , Պիլմէ՞զ մի
 սինիզ քի' մէյտանտա սէյիրտէնլէրին ճիւմլէսի
 սէյիրտիր իսէ տէ , միւստպագաթ նիշանընը պիր
 քիմսէ ալըր . պէզլէ սէյիրտինիզ քի նա'իլ օլտսը-
 25 նըզ , Վէ հէր փէճլիվան հէր խաւտուտա նէֆսինի
 զապթ էտէր . տնլէր պիր ֆանի թաճ ալմագ ի-
 շխան , պիզ իսէ ֆանի օլմոյտն պիր Բ-ճ իշխան է-
 26 տէրիզ , իմտի պէն պէզլէ սէյիրտիրիմ , թէրէտ-
 տիւտ էտէր կիպի տէյիլ . պէզլէ հաւմիւագ վո-
 27 բուրըմ , հապայը տէզլէր կիպի տէյիլ . Ամնա ճէ-
 սէտիմէ ճէֆա վէրիպ' տնը գուլլըզա չէքէրիմ , թա
 քի սա'իրլէրէ վա'լ էթտիքտէն սոկրա քէնտիմ
 մէրտուտ օլմայտըմ :

ՊԱՊ 10

- 1 Եյ պիրտտէրլէր , պու շէյլէրտէն պիտապէր օլ-
 մանըզը իսթէմէմ , եա'նի էճտատըմըզն ճիւմլէսի
 պուլութըն ալթընտա իտիլէր , ճիւմլէսի տէնիզ-

«Պ-ՎԵՇ՝ շէրի'աթ թահթընտա տէյիլ իքէն՝ շէ-
 րի'աթ

- 2 տէն կէշտիւէր , Վէ ճիւղէտի պուլուլթտա վէ տէ-
 3 նիզտէ Մովսէսէ վաքիմիլ ոլորլար : Վէ ճիւղէտի
 4 Տէման 'այնի բուհանի եւյեճէյի եւյիպ , ճիւղէտի
 Տէման 'այնի բուհանի իշէճէյի իշտիւէր . զիրա բե-
 5 ֆադաթմ էտէն բուհանի գայտառն իշէրլէր իտի ,
 6 ոլ գայա տաթի Քրիտտոս իտի : Լաքին Ալլահ ան-
 լէրին եքսէրինտէն բապի ոլմաար , զիրա պէրրիյէտէ
 7 եւրէ սէրիիպ գալարլար : Պու շէյլէր պիպէ 'իպ-
 8 րէթ իշիւն ոլորլար , թա յի անլէրին թամա' էթմե-
 9 տիքլէրի միսիյիւ քէթիւ շէյլէրէ թամա' էթմե-
 10 յէյիմ : Վէ անլէրին պա'ղլարլը ոլարղը կիպի
 11 փոթմիէրէսթ ոլմայտաընդ , նիթէքիմ' Գաթմ' եւ-
 12 մէյէ վէ իշմէյէ օթուլուպ օյնամաղա գաղգաղլար'
 13 տէյի . ետղրլմիշ արր : Վէ զինա էթմէյէյիմ , նի-
 14 թէքիմ' անլէրտէն պա'ղլարլը զինա էթմէլէրիյէ
 15 պիր կիւնաէ եիրմի իւշ պին պիւշտիւ : Վէ Բապղը
 16 թէճրիպէ էթմէյէյիմ , նիթէքիմ' անլէրտէն պա'ղլ-
 17 արլը տաթի թէճրիպէ էթմէլէրիյէ' երլանլարտան
 18 թէլէքթ ոլորլար : Վէ սէղլէնմէյինիպ , նիթէքիմ'
 19 անլէրտէն պա'ղլարլը տաթի սէղլէնմէլէրիյէ Տէ-
 20 ւաք էտիճինին կլիլէ Տէյար օրորլար : Վէ պուշ-
 21 արլն ճիւղէտի 'իպրէթ իշիւն անլէրէ վուգու'
 22 պուլար իտի , վէ պիպէ քի 'աղլարլըն նիհայէթինէ
 23 վաարլ ոլարղ' նաթիհաթ օլմագ իւզրէ ետղրլար :
 24 Խմտի տուլուլորլմ' գանն էտէն' տիւշմէյաէն սա-
 25 գընարն : Սիպէ ինտանա միւթէ'ալլըդ օլան թէճրի-
 26 պէտէն զայրի պիր շէյ իսապէթ էթմէտի . տամա
 27 Ալլահ սաարղ օլուպ' սիյի իգթիտարլընդլտան զի-
 28 յատէ թէճրիպէյէ պրաղմայաճագ , անճագ թէ-
 29 համմիւլէ մուգթէտիր օլմանըդ իշիւն' թէճրիպէ

- իլէ պերապեր իւելաս շարեօի տախի վերեճէք տիրո՛ւ
 14 Պուռուռն իշիւն , էյ սեպկիւ լիւէրիմ . փութ փե-
 15 բեւթիլքտէն գաշընըզ : 'Ազըլլըրլարա' -եօյլէր կիպի
 սեպլէրիմ . սեօյլէտիյիմի սիզ հիւքմ' էտինիզ :
 16 Պերէքէթ ոյուսըղըմըզ պերէքէթ քեստէօի Քրիս-
 տոսըն գառնընն միւշարեքէթի տէյի՞ մի տիր
 փարէլէտիյիմիզ էքմէք Քրիստոսըն ճեռէտինին միւ-
 17 շարեքէթի տէյի՞ մի տիր : Զիւնքի պիզ չո՞յ օլա-
 րադ , պիր էքմէք , պիր ճեռէա իզ . զիրա ճիւմլէ-
 18 միզ պիր էքմէքտէն հիստէտար ըզ : Թէն ռիհէթիյ-
 լէ օլան իսրայէլէ տիգգաթմ էտինիզ . զէպիհէլէրի
 եէլէնլէր մէգպասա միւշթէրի տէյիլէ՞ մի տիր :
 19 Իմտի նէ՞ տէյէյիմ . փութ պիր շէ՞յ մի , ետառտ
 փութմ պէպհ օլանան գարպան պիր շէ՞յ մի տիր :
 20 Լարիւն թա'րիկէր զէպհ' էթտիքլէրի շէյլէրի Այ-
 լասա տէյիլ , անճադ ճիննլէրէ զէպհ' էտէրլէր .
 վէ իսթմէմ' քի սիզ ճիննլէրէ միւշթէրիք օլաւը-
 21 նըզ : Բապպըն քեստէսի իլէ ճիննլէրին քեստէօինի
 իշէմէզտինիզ . Բապպըն սօֆրատը իլէ ճիննլէրին
 22 սօֆրատընտան հիստէտար օլամազընըզ : Բապպը զալ-
 րէթէ թաշըրիք մի էտէլիմ . անտէն դուվվէթլի՞
 մի իզ :
 23 Պանա հեր շէյ հէլալ իսէ տէ , հեր շէյ ֆա'ի-
 տէլի տէյիլ տիր , պանա հեր շէյ հէլալ իսէ տէ ,
 24 հեր շէյ մա'մուր գըլմազ : Պիր քիմսէ քէնտինին
 տէյիլ , անճադ հեր քէն տիկէրին Զէֆ-՝-Բըն ա-
 25 րառըն : Գաստապ տիւքքեսնընտա հեր նէ քի սու-
 թըլըր իսէ , զոմիր իշիւն պիր շէյ թէֆթիշ էթ-
 26 մէյէրէք եէլինիզ . Զիրա զէմին իլէ անտէ պուլու-
 27 նանըն քեստէֆէսի Բապպըն տըր : Միւ'մին օլմա-

- յանդարաւան պիտի սիրի առ'վէթ եթտիյի հողտե ,
սիւղ տաթի կիթմէք իսթէրսենիւ , Էօնիւնիւպէ հէր
նէ գօնուլըր իտէ , զամիր իչիւն պիր շէյ թէֆթիշ
28 Էթմէյերէք Էէյինիւ , Վէյաքին պիր քիմնէ սիպէ՝
Պու Էթ փութա պէպհ օլոււմըշ տրը՝ աերսէ , օլ
խապէր վէրէն իչիւն վէ զամիր իչիւն Էէմէյինիւ ,
29 Տէտիյիմ՝ շօֆէր սինին աէյիլ , աւճադ օլ պիրինին
զամիրի տիր . պիրա պէնիմ՝ ռերպէսթիյիմ՝ նի՛չիւն
30 Ղոյրլինին զամիրիյէ հիւքմ՝ օլոււա , Էկէր պէն
"ինպէթլէ հիսսէտար օլուր իսէմ՝ , նի՛չիւն շիւքր
Էթտիյիմ՝ շէյտէն տոյսյը թազպիհ օլոււսյըմ ,
31 Վէյ հապըլ կերէք Էէր իսէնիւ , վէ կէրէք իչէր ի-
սէնիւ , վէ հէր նէ Էտէր իսէնիւ , հէր շէյի Ալլա-
32 հըն իղղէթի իչիւն էյլէյինիւ , Նէ Նէհսուտիլէրէ
վէ նէ կոււսանիլէրէ , վէ նէ տէ Ալլահըն քիլիսէ-
33 սինէ՝ թէօքէվէսէպէպ օլոււլըր , 'սիթէքիմ՝ պէն
տաթի քէնտի մէնֆա'աթմըր տէյիլ , աւճադ նիշէ-
լէրին մէնֆա'աթմըն տրայարադ , հէր շէյտէ ճիւմ-
լէյի խօշնուտ Էտէրիմ , քի խէլասա նա'իլ օլալար :

ՊԱՊ 11

- 1 Պէն Քրիստոսա մուզթէտի ջլաքըմ միսիյիւ՝
2 սիւղ տաթի պանա մուզթէտի օլոււրդ , Իմտի , էյ
պիրատերլէր , պէնի հէր շէյտէ խաթըրըլա կէ-
թիթիւ՝ սիգէ թէպիմ Էթտիյիմ՝ վէճհլէ թա'լիմու-
թը հըֆիլ Էթտիյինիւ իչիւն սիպի մէսհ Էտէրիմ ,
3 Լաքին հէր Էրքէյին պաշը Քրիստոս , վէ գարընըն
պաշը Էրքէք օլուպ՝ Քրիստոսըն պաշը տաթի Ալլահ :

- 4 Իտիյի մտ'իւմիւնիւղ օլմասընը իսթ երիմ' Պաշը
 էօրթիւլիւ օլարադ տու'ա էսէն եա իլհամլէ սեօյ-
 լէյէն երբէք քէնտի պաշընը թասհիւր էթմիշ օլուր :
- 5 Վէ պաշը էօրթիւսիւղ օլարադ տու'ա էսէն եա
 իլհամլէ սեօյլէյէն հեր գարը քէնտի պաշընը թաս-
 դիւր էթմիշ օլուր , դիրա հէման թըրաշ օլ-
- 6 մուշ կիպի օլուր : Զիրա էկէր գարը էօրթիւն-
 մէզակ , սաչը տախի քէսիլսին , տմնա էկէր գարը-
 նըն սաշընըն քիսիլմաի եա թըրաշ օլմասը ոնա
- 7 'սյպ իսէ , էօրթիւնտիւն : Զիրա երբէք Ալլահըն
 սուրէթի վէ 'իզլէթի օլմաղլէ' պաշընը էօրթմմէր
 կերէք տիր , գարը իսէ երբէյին 'իզլէթի տիր :
- 8 Զիւնքի երբէք գարըտան տէյիլ , անճագ գարը եր-
 9 քէքտէն տիր : Վէ տախի երբէք գարը իչիւն տէ-
 յիլ , անճագ գարը երբէք իչիւն խալղ օլուռաու :
- 10 Պու էճլտէն գարընըն պաշընտա մէկէրլէր սեպէ-
 պինտէն հիւքիւմէթ 'ալ-ճէթի օլմաղ իճագ էտեր :
- 11 Ֆագաթ Բասպատա գարը երբէրսիլ , երբէք տախի
 12 գարըրըղ տէյիլ տիր : Զիրա գարը երբէքտէն օլ-
 սըղը միսիլիւ , էրբէք տախի գարընըն վասաթ տ-
- 13 սըլլէ տիր . լաքին հեր շէյ Ալլահտան տըր , Քէն-
 տի քէնտինիզակ հիւքմ վէրինիլ . գարընըն էօր-
 իսիւղ օլարադ Ալլահա տու'ա էթմէսի լայը գ
- 14 մը տըր : Երբէյին ուզուն սաչը օլմասը ոնա 'սյպ
 օլտըղընը թապի'աթ պիլէ սիզէ էօյրէթմէ՞ղ մի :
- 15 Վէ լաքին գարընըն ուզուն սաչը օլմասը քէնտինէ
 շէրէֆ տիր . դիրա սաշ ոնա նիգապ իչիւն վէրէլ-
- 16 միշ տիր : Ամնա էկէր պիր քիմնէ միւնազա'ա էթ-
 մէք իսթերսէ , նէ պիզիմ' , նէ տէ Ալլահըն քիլիսէ-
 լէրինն պէօյլէ 'ատէթի վար տըր :

- 17 Լաբին շուռու թէնպի՛հ էտէր իքէն -իգէ մէտ՛հ էթ մէմ'։ չիւնրի թէ՛ ճէմմիւ-ինիպտէն ֆա'խտէ տէ-
- 18 յիւ, անճադ զարար չաորդ օլույօր, Զիրա էվլէ-
լա, սիղ յիլիսէտէ ճէմ' օլաղղընըլտա, տրանըղ-
տա իիթիլաֆլար օլաղղընը իշիտիյորմ, վէ պիր
- 19 մէրթէպէ ինանըրմ, Զիրա տրանըղտա ֆրրգալա-
րըն աախի պալաւանաղը լաղըմ ալը, թա յի ո-
- 20 բանըղտա մադպուլ օլանդար զաշիր օլալար, Իմոն
պիր եէրէ թէ՛ ճէմմիւ-ինիղ 'աշա ի Բապպանիլի եէ-
- 21 մէք իչիւն տէյիլ տիր, Զիրա չէր պիրինիղ թա'ամ
էանաղնտա քէնտի թա'ամընը էվլէլճէ ալըր, վէ
պիրի աճ գալլըր, տիկէրի տախի սէրիշ օլուր,
- 22 իէմէք վէ իշմէք իչիւն խանէլէրինիղ եօդ մը տըր-
եօգտա Ալլահին յիլիսէտիսի թա՛հղիր էտիպ' միւհ-
թաճ օլանդարը իսէճիլ մի էտէրսինիղ, սիգէ նէ՞
տէլէլիմ, պու խուսուտա սիգի մէտ՛հ էտէլլ'մ մի-
- 23 մէտ՛հ էթմէմ, Զիրա պէն սիգէ թէպիմ էթտիյիմի
Բապպ թարաֆընտան տարմ, եանի Բապպ Յիսուս
- 24 էլէ վէրիլտիլի կէ՛ ճէտէ էրմէք ալըպ, Շիւքր էթ-
աիքտէն սօկրա փարէլէտի վէ՛ Ալընըղ, եէլինիղ,
պու սիղին իչիւն փարէլէնէն ճէտէտիմ տիր, պու-
նու պէնի զիքր էթմէք իչիւն էյլէլինիղ տէտի,
- 25 Քէլզալիք տիշամ թա'ամընտան սօկրա քեաուէլի
աախի -լը՝ պու քեաուէ պէնիմ զանըմէ օլան
'աճա ը ճէտիտ տիր, անը չէր իշտիլինիղտէ պէնի
- 26 զիքր էթմէք իչիւն էյլէլինիղ, Զիրա չէր տէֆ'ա
պու էքմէքտէն եէլիպ' պու քեաուէտէն իշտիլինիղ-
տէ, Բապպըն էօլիւմիւնիւ քէնտիսի կէլինճէլէտէք
- 27 ի'լան էտէրսինիղ, Պուստ պինա'ն չէր քիմ քի
լայրդաղը թարղլէ պու էքմէքտէն եէրսէ, եախուս

- Բազմապիսիքս քեռասեօինստէն իշէքսէ , Բազմապիսիքս
 25 նէ վէ զաննրնսս սուչուս օլուս : Իսխի սասմ՝ քէն-
 տինի իմթիհան էթսին , վէ պու վէճչէ օլ էրմալ-
 29 տէն եէսին վէ օլ քեռասէտէն իշսին : Զիրա յոյլդ-
 սըզ թարպէ եէյիպ իշէն Բազմապիսիքս ֆէրպ
 ու թէմիպ էթմէտիյինստէն , քէնսի 'տէյհինէ
 30 հիւքմ՝ եէյիպ իշմիշ օլուս : Պու սէպէպտէն տրա-
 նըզտա պիր չոգ զա'իֆ վէ 'տիլլ քիմնէլէր պույու-
 31 նուպ՝ նիշէլէր տաիսի ալյուրլար : Զիրա էկէր քէն-
 տի քէնտիմիդի հիւքմ՝ էթսէ իտիք , մահքիւմ օլ-
 32 մազ իտիք : Ամնա հիւքմ՝ օլուտըղմըզ հալտէ ,
 տիւնեա իլէ պէրապէր 'տէյհիմիլէ հիւքմ՝ օլու-
 մամագ իշիւն : Բազմապիսիքս թէ'տիպ օլու-
 33 նուրըզ : Վէլ հասարլ , էյ պիրատէրլէրիմ՝ թա'ամ
 իշիւն ճէմ՝ օլտըղմըզտա պիրի պիրինիդի պէքլէ-
 34 յինիլ : Վէ էկէր պիր քիմնէ աճ իսէ՝ իսնէտէ
 եէսին , քի հիւքմ՝ իշիւն ճէմ՝ օլմաշ օլմայտուր-
 35 նըզ : Պաշգա շէյլէրի իսէ կէլտիյիմնէ թէրթիպ
 էտէրիմ :

ՊԱՊ 12

- 1 Էյ պիրատէրլէր , բուհանի ճէկէպէլէր հապընտա
 2 պիտապէր օլմանըզ իմթէմէմ : Պիլիրսինիլ քի թա-
 'իֆէլէր իքէն , կէթիւրիւլտիւյիւնիւզ կիպի տիլ-
 3 սիլ փութլարա ճէլլ օլուտուր իտինիլ : Անըն
 իշիւն սիլէ պիլտիլէրիմ՝ քի՝ պիր քիմնէ Ալլահըն
 Բուհըյլէ սէզլէյէքէք՝ Յիտուս մէլ'ուն տըր՝ տէմէզ ,
 վէ պիր քիմնէ Բուհ իւլ Գուտալէ օլմայընճա՝ Յէ-
 ' սուս Բազմապիսիքս տէր՝ տէյէմէզ : Մութթէլիֆ մէվհիպէ-
 5 լէր տաիսի վար իսէ տէ , Բուհ պիր տիր : Վէ

- մուխթելիք խըտմէթէր վար իսէ տէ , Բապպ պիր
- 6 տիր : Վէ մուխթելիք 'ամէլէր վար իսէ տէ ,
ճիւմլէտէ՝ ճիւմլէնին 'ամիլի հէման Ալլահ աբր :
- 7 Լաքին հէր քէսէ Բուհըն իզհարը մէնֆա'աթ իչիւն :
- 8 Իհասն օլուհուր : Բիսինէ Բուհըն վաարթաաղլէ
հիքմէթ քէլամը , վէ քիմինէ հէման օլ Բուհա
- 9 կէօրէ 'իլմ' քէլամը : Տիկէրինէ տախի հէման օլ
Բուհլէ իման , վէ տիւրինէ հէման օլ Բուհլէ շի-
- 10 ֆա վէրիճի մէվհիպէլէր , Վէ զայրիսինէ միւ'ճի-
վէլէր իհրաար , վէ տիկէրինէ իհսամլէ ուշլէմէք ,
տիւրինէ տախի բուհլարըն ֆէրդ ու թէմէիլի . վէ
զայրիսինէ մուխթելիք իսանլար , վէ տիկէրինէ լի-
- 11 տանլար թէրճէմէսի պախշ օլուհուր : Վէ պուհ-
լարըն ճիւմլէտինին 'ամիլի հէման օլ Բուհըն վա-
հիս օլուպ' քէնտի միւրասընա կէօրէ հէր քէսէ
այրընա թէվլի' էտէր :
- 12 Զիրա հաարլ քի ճէսէտ պիր վէ ա'զասը չօյ օ-
լուպ' պու պիր ճէսէտին ճիւմլէ ա'զասը տախի չօյ
իսէ տէ , էինէ պիր ճէսէտ տիր . Բրիստոս տախի
- 13 պէզլէ տիր : Զիւնքի պիւլ , կէրէք Եէհուտի , կէ-
րէք Եուհանի , կէրէք զուլ , կէրէք հուրր՝ ճիւմլէ-
միլ պիր Բուհլէ պիր ճէսէտ օլմադ իւզրէ վաֆ-
թիլ օլուհաղդ , ճիւմլէմիլ տախի պիր Բուհասան
- 14 իչիրիլալիք : Զիւնքի ճէսէտ տախի պիր 'ա-զլ տէ-
- 15 յիլ , տնճադ չօդ ա'զա տըր : Իկէր սյադ՝ Պէն էլ
օլմաաղղըմ՝ իչիւն ճէսէտաւէն տէյիլ իմ՝ տէրսէ ,
- 16 ահըն իչիւն ճէսէտաւէն տէյիլ մի տիր : Վէ էկէր
գուլադ՝ Պէն կէօլ օլմաաղղըմ իչիւն ճէսէտաւէն
տէյիլ իմ՝ տէրսէ , պուհուսն իչիւն ճէսէտաւէն տէ-
- 17 յիլ մի տիր : Իկէր պիւթիւն ճէսէտ կէօլ օլա

- իստի, իշխութեք նեօրէտէ ոլուր իստի. վէ էկէր
 քեաֆֆէսի *գողազ ոլսա իստի, գոգլամագ նեօրէ-
 18 տէ ոլուր իստի. Նիմաի իսէ Ալլաճ ա'զանըն ճէր
 19 պիրինի իսթէտիյի վէճճէլէ ճէսէտաէ գոսաւա վէ
 էկէր ճիւմլէսի պիր 'աւզվ ոլսա իստի, ճէսէա նեօ-
 20 րէտէ ոլուր իստի. Ամմա շիմաի ա'զա չոզ իսէ տէ,
 21 ճէսէա պիր տիր. վէ էկոզ էլէ՝ Սանա միւճթաճ
 տէյիլ իմ՝, հաթաոտ եինէ պաշ պյաղլարա՝ Արզէ
 22 միւճթաճ տէյիլ իմ՝ տէյէմէլ, Հաթթա ճէսէ-
 տին զիյաոտէ զա'իֆ 'աաա ոլուրաոն ա'զաոը էն զի-
 23 յաոտէ լազըմ արըր. վէ ճէսէտին ազ շէրէֆի
 'աաա էթալիյիմիզ ա'զաոընա աաճա զիյաոտէ շէ-
 24 րէֆ վէրիւրիլ. վէ կիւզէլ ոլմոյան -'աւմըզըն աա-
 25 ճա զիյաոտէ կիւզէլիյի ոլուր. Ամմա կիւզէլ ա'-
 զաւմըզ իշիւն իսթիյաճ հոգ արըր. լաքին Ալլաճ
 26 նոգաոնը պանա աաճա զիյաոտէ շէրէֆ վէրէրէյ'
 ճէսէտի իսթիլաճ իւզրէ թէրթիպ էլլէաի. թա-
 քի ճէսէտաէ իխթիլաֆ ոլմոյըպ՝ ա'զա իսթիֆազ
 27 իւզրէ պիրպիրինէ ճիմմլթ Լաէլէր. վէ ա'զա-
 տան պիրի Լէճմ՝ շէքաիյի հալաւ, ա'զանըն ճիւմ-
 28 լէսի պէրապէր Լէճմ՝ շէքէր. վէ ա'զաոան պիրի
 շէրէֆի ոլաղը հալաւ, ա'զանըն ճիւմլէսի պէրա-
 27 պէր ֆէրաճլանըր, իմաի սիլ Քրիստաոըն ճէսէտի
 28 վէ պյըը պյըը ա'զաոը արնըլ. Ալլաճ աաիի քիլի-
 սէտէ էվվէրա բէսալլէր, աանիյէն իլճամա մալիք
 ոլմոյար, օալիսէն մաւ'ալլիմլէր, աանէն սոկրա միւ-
 ճիլէլէր, աանէն սոկրա շիֆապաիշ մէվճիպէլէր,
 վէ մաւ'ալլէնէթլէր, վէ իաարէլէր, վէ մաւ'ալլէնէթլէր

- 29 լիտանլար լծա'ելին էյլէտի : Ճիւմլէտի բէսո'ւլ մը,
 ճիւմլէտի իլճամա մալլըք մի, ճիւմլէտի մու'ալլըք մի,
 30 մի, ճիւմլէտի միւ'ճիլաթ սաճիլպը մի, ճիւմլէտի
 շիֆապաթշ մէվճիպէլէր սաճիլպը մի տիր, ճիւմ-
 31 տէ'ր մի : Իմաի են էյի մէվճիպէլէրէ բաղպէթ ե-
 տինիլ, վէ հիհէ սիղէ տաճա տ'լա պիր եօլ կէօս-
 թէրէյիմ :

ՊԱՊ 13

- 1 Էկեր ինտան վէ մէլէրէր լիտանլարըյլէ սեյլէր-
 սէմ, մուհապպէթիմ' օլմատըգճա չընկըրտալան
 պաղըր, ետխօս չընկըրտան զիլ օլմուշ օլուրմ' :
 2 Վէ էկեր պէնտէ իլճամ' օլուպ տա, ճիւմլէ սըրր-
 լարը վէ ճիւմլէ 'իլմի պիլսէմ, վէ էկեր տաղլարը
 եէրինտէն հաղլ էթմէյլէ մուգթէտիր օլան քեա-
 միլ իմանըմ' օլտա, մուհապպէթիմ' օլմատըգճա
 3 պիր շէյ տէյիլ իմ' : Վէ էկեր պիւթիւն էմվալիմի
 տաապա վէրսէմ, վէ էկեր ճէսէտիմի ետմաղա
 թէոյիմ' էյլէսէմ, մուհապպէթիմ' օլմատըգճա
 4 պոմա պիր ֆա'իտէ էթմէլ : Մուհապպէթ լծէ'էն-
 նի էտիպ' լութիլէ մու'ամէլէ էտեր, մուհապպէթ
 հոսէտ էթմէլ, մուհապպէթ էոյիւնմէլ, լծէքէ-
 5 պիւր էթմէլ, Պէտ մու'ամէլէ էթմէլ, քէնաի
 6 ֆա'իտէտինի արամալ, հիտաթթիւնմէլ, սա'ի
 7 հաղիպաթիլէ մուհալալ օլուր, Հէր շէյէ թէհամ-
 միւլ էտեր, հէր շէյէ ինանըր, հէր շէյի իւմիտ
 8 էտեր, հէր շէյէ սաղր էտեր : Մուհապպէթ տալտ
 զէվալ պուրմալ, իլճամլար իսէ իպթալ օլուա-

- ճաղար, լիսանլար իսէ նիհայեթ պուլաճագ, 'իլմ.
9. իսէ իպթալ օլուհաճագ. արբ, Զիրա ճիւղլի պիլի-
10. բիւ վէ իլհամլէ ճիւղլի սեղլէրիզ. Ամինա քեամիլ
օլան կէլալիինտէ, օլ վազըթ պու ճիւղլի օլան
11 իպթալ օլուհաճագ արբ, Պէն չոճուզ լքէն չոճուզ
կիպի սեղլէր, չոճուզ կիպի թէֆէքքիւր էտէր,
չոճուզ կիպի գըյաս էտէր իաիմ. մամին տտէմ
օլտըգտա չոճուզա մոթոուս շէյլէրի թէրք էթաիմ.
12 Զիրա շիմոի ալինէտէն բէմիլէ, մամին օ գէմանի
եիւզ եիւզէ կէօրիւրիւզ. շիմոի պիր ճիւղլի պի-
լիբիմ, մամին օ գէմանի պիլինաիլիթ միսիլիւ պիլէ-
13 ճէյիմ. Շիմաի իսէ, իման, իւմիս, մուհապպէթ,
իւչիւ տէ պաղք գալըր, վէ լաքին պուհլարըն
պէղլիւլիւ մուհապպէթ տիր:

ՊԱՊ 13

- 1 Մուհապպէթէ սա'յ էաինիզ, վէ բուհանի Դէլէ-
րկէրէ. խուսուտա իլհամլէ սեղլէմէյէ զայրէթ է-
2. տինիզ. Զիրա շաբէլ լիսան սեղլէյէն քիմնէ տ-
տէմլէրէ աէյիլ, առաճաղ Ալլահա սեղլէր. չիւնքի
քիմնէ ապլամուլ, վազա'տ Բուհլէ սըրլար սեղլ-
3 լէր. Ամինա իլհամլէ սեղլէյէն մա'մուրիյէթ վէ
նոսիհաթ. վէ թէսէյլի իչիւն տաէմլէրէ սեղլէր.
4. Լիսան սեղլէյէն քէնաինի մա'մուր գըլար, մամին
5 իլհամլէ սեղլէյէն քիլիսէյի մա'մուր գըլար. Վէ
իսթէրիմ քի' սիզ ճիւմլէնիզ լիսանլար սեղլէյէ-
սինիզ. Ֆազաթ տահա ղէյատէ իլհամլէ սեղլէյէսի-
նիզ. զիրա իլհամլէ սեղլէյէն լիսանլար սեղլէյէն-
տէն պէյլիւք տիր, մէկէր քիլիսէնին մա'մուրիյէ-
թի իչիւն թէրճէմէ էտէ:

- 6 Վէ շիմոի, էյ պիբասեբլեր, էկեր լիսանլար
 սեղլէյերէք եանընըղա կէլիրսէմ', սիգէ եա վասի,
 եախօտ 'իլմ', եա իլհամ', եա թա'իմիէ սեղլէմէ-
- 7 տիքճէ սիգէ նէ՞ ֆա'իսե էթմիշ օլուրքմ'. վէ սէս
 վէրէն ճանարղ շէյլեր պիլէ, կերէք տիւտիւք վէ
 կերէք թոնպուր օլսու, սէտալարընտա ֆերք
 կէօթէրմէտիքճէ, տիւտիւքլէ եա թանպուրլէ
- 8 չալընան շէյ նա'սըլ անլաշըլըր, Զիրա պօրու տա-
 խի էկեր նամա'իւմ' սէտա վէրիլսէ, ճէնկէ քիմ'
- 9 չալըլընանաճադ արը, Քեղալիք սիլ տախի լիսանլէ
 աշըգ պիբ սէօզ սեղլէմէգօէնիզ, սեղլէնիլէն նա'-
 սըլ անլաշըլըր. զիրա հափսյա սեղլէմիշ օլուրք-
- 10 նըզ, վազա'ա տիւնեատա պու գատար միւթէ-
 նէվիի' սէպլեր վար, վէ անլէրսէն հիշ պիբի մո'-
- 11 նասըզ տէյիլ տիբ, Պու պէղլէ իքէն' էկեր սէսին
 գուվվէթիի պիլմէզսէմ', պէն սեղլէյէնէ պարպար,
- 12 սեղլէյէն տախի պանա պարպար օլուր, Պէղլէճէ
 սիզ տախի բուհանի Ժէնի-դէլէրէ բադիպ օլտըզնըզ
 ճիհէթլէ' քիխսէնին մա'մուրիյէթի իշիւն արթ-
- 13 մանըզը թալէպ էտինիզ, Պու էճլտէն լիսան սեղլ-
 էյէն' թէրճէմէ էթմէսի իշիւն տու'ա էթսին:
- 14 Զիրա էկեր պիբ զ-բիւ լիսանլէ տու'ա էտէրսէմ',
 բուհըմ տու'ա էտէր, ամմա զիհնիմ' սէմէրէսիզ
- 15 գալըր, Իմոի նէ՞ օլուր. բուհլէ տու'ա էտէյիմ',
 զիհնլէ տախի տու'ա էտէյիմ'. բուհլէ մէզմուր օ-
- 16 ճալըրմ', զիհնլէ տախի մէզմուր օգույսըմ':
 Ծօգսա էկեր բուհլէ պերէքէթ օգուր իսէն, ճահիլ
 մագամընտա տուրան, սէնին նէ տէտլիլիի պիլմէ-
 տիլի էճլտէն, սէնին թէշէքքիւրիւնէ' Ամին' նա'-
- 17 սըլ աէյէ պիլիբ, վազա'ա սէն էյի թէշէքքիւ

- 18 Էտիցօքսն, լաբին տիկերի մա՛մուր օլմուղ : Այլաճա
 շիւքք էտէրիմ՝ քի՛ ճիւմլէնիլտէն զիյառտէ լիսան-
- 19 լար սէօյլէրիմ՝ : Փազաթ Ղ-բէ-Կ լիսանտա օն պի՛ն
 սէօլ սէօյլէ-Գէ-Գէն խէ : տիկերլէրէ տաթի թա՛լիմ՝
 էթմէք իւզրէ՛ զի՛նիսլէ քիլիտէտէ պէշ սէօլ սէօյ-
 լէմէմի տաճա էյի սպարըմ՝ :
- 20 Էյ պիրտտէրլէր, 'ազլ ճի՛նէթիլլէ չօճուգ օլ-
 մուլլայ՝ անճադ շէրր ճի՛նէթիլլէ մա՛տու՝ օլունըլ :
- 21 ամմա 'ազլ ճի՛նէթիլլէ քիսմիլ օլունըլ : Շէրի-
 'աթտա Էազրլմըշ տըր քի՛ Պու գալմա գարիօյ լի-
 սանլարլէ վէ գարիօյ տուտագլարլէ սէօյլէյէճէք ի-
 սէմ՝ տէ՛ Էինէ պէնի տիկլէմէյէճէք տիր՝ աէյիւ
- 22 Բապպ պուլուրըր : Հալ պու քի՛ լիսանլար միւ՛-
 մինդէրէ տէյիլ, անճադ միւ՛մին օլմույանլարա 'տ-
 լսմէթ իչիւն օլուպ՝ իյճամլէ սէօյլէմէք խէ, միւ՛-
 մին օլմույանլար իչիւն աէյիլ, անճադ միւ՛մինդէր
- 23 իչիւն տիր իմաի պիւթիւն քիլիտէ պիր Էէրէ ճէմ՝
 օլտըրը գէմմն, ճիւմլէսի լիսանլար սէօյլէրտէ, վէ
 ճաճիլլէր Էաթսա միւ՛մին օլմույանլար իչէրիյէ կի-
- 24 րէրտէ՝ Չըլտըրմըշսընըլ՝ տէ՛մէյէճէքլէր մի : Վէ
 լաբին էկէր ճիւմլէսի իլճամլէ սէօյլէր իքէն՝ իչէ-
 րիյէ միւ՛մին օլմույան Էաթսա ճաճիլ կիրէրտէ,
 ճիւմլէ թարտֆընտան իլգամ՝, ճիւմլէ թարտֆըն-
- 25 տան իմթիճան Էաթիլը : Վէ պու վէճճլէ գալպի-
 նին կիլլի շէյլէրի զաճիր օլմաղլէ՝ Ֆիլճապիգէ
 Այլաճ տրանըլտա տըր՝ աէյիւ իլրար Էտէրէք,
 Էիւզիւ իւզէրի տիւշիւպ՝ Այլաճա սէճաէ գլլա-
 ճադ տըր :
- 26 Վէլճաօրլ, Էյ պիրտտէրլէր, հալ յե՞ տիր,
 ճէմ՝ օլտըրընըլ գէմմն սիլաէն հէր պիրնին մէլ-

- մուրը վար, թա՛լիմի վար, լիսանը վար, վահեի
վար, թերճեմեօի վար. հեր շէյ մա՛մուրիւթիմ ի-
- 27 չիւն ոլոււն: Վէ պիր քիմնէ լիսան սեղլէր խե,
երբ վէ նիհայլիմ իւշ քիշի օլույ՝ ոլլա իլէ սեղլ-
լէսիւկէր, վէ պիր քիմնէ տախի թերճեմէ էմսին:
- 28 Ամմա թերճի ման հօդ խե, քիլիսեմե սիւքիւթ
էմսին, վէ քէնաօի քէնաօիսինէ վէ Ալլահա սեղլ-
- 29 լէսին: Խշամլէ սեղլէյէնդէրտէն իրի եա իւշ քիշի
30 սեղլէսին, վէ տիկէլլէրի թեմեիլ էմսինդէր: Վէ
օթուքանդարտան տիկէր պիրլինէ վահի կէլէճէք ո-
- 31 լուր խե, էվլէլլէրի սիւքիւթ էմսին: Զիրա
ճիւմլէսինին թա՛լիմ վէ թեսեյլիսի իչիւն ճիւմլէ-
նիլ պիրէր պիրէր իշամլէ սեղլէյէ պիլիւսինդ:
- 32 Վէ իշամլէ սեղլէյէնդէրին լուհլարը իշամլէ
33 սեղլէյէնդէրէ՝ միւթի՝ տիր: Զիրա Ալլահ թեշվիշէ
պա՛խ օլմոյլույ, մուգաատեղէրին ճիւմլէ քիլիսե-
լէրինտէ օլտըղը կիպի, պա՛խի սեւամէթ տիր:
- 34 Քիլիսեյէրտէ նիսանը սիւքիւթ էմսինդէր. գի-
րա սեղլէմէյէ բախտաթլարը օլմոյլույ, անճապ շէ-
րի՛տթըն տախի օլուլուրտըղը իւղրէ, միւթի՝ օլ-
- 35 մուլը տըրլար: Ամմա պիր շէյ էօյրէնմէք խօթե-
տիլլէրինտէ, խանէտէ քէնաօի գեվճլէրինէ սիւ՛ալ
էմսինդէր. գիրա քիլիսեմե սեղլէմէք նիսադա՝ ապ
- 36 տըր: Ալլահըն քէլամը սիլտէ՞ն մի չըգալ. եա-
- 37 խօա եալընը սիլէ՞ն մի եէթիշախ: Էկէր պիր քիմ-
սէ քէնաօի քէնաօինի իշամմա մոլիք եա լուհանի
զանն էտէր խե, սիլէ եազարըղմ շէյլէրին՝ Բապ-
պըն թէնպիհլէրի օլտըղընը թահգիգէն պիլսին:
- 38 Ամմա էկէր պիր քիմնէ պիլմէզ խե՝ պիլմէսին:
- 39 Իմտի, էյ պիրտտէրէր, իշամլէ սեղլէմէյէ զոյ-

10 Դէթ էտիպ՝ յիսան սէպլէմէյի տէ մէն՝ էթմէյինիզ :
 Հէր շէյ հիւսն ի հարէքէթ վէ ինթիզամ իւզրէ
 օլուն :

ՊԱՊ 15

- 1 Եյ պիրատերլէր , սիզէ թէպշիր էթալիյիմ , սիզին
 աախի գապուլ էախ պանտէ դախիմ պուլունտըրը-
- 2 նըզ պէշարէթի պիլաիրիրիմ . Պունուն վասըթա-
 սըյէ աախի , էկէր պիհուտէ եերէ ինանմատընըզ
 իսէ , սիզէ թէպշիր էթալիյիմ վէճհէ քէլամի
 միւհքէմ թուլտըրընըզ հուտէ իշլաս պուլուրը-
- 3 նըզ . Զիրա էգվէլ էմրտէ պէնիմ՝ դապուլ էթախ-
 յիմի սիզէ թէպիմ էյլէտիմ , եանի քիթապպարտա
 եազըլաըզ ի պրէ՝ Քրիստոս կիւնասլարըմըզ իշիւն
- 4 էօլաիւ . Վէ տէֆն օլունուպ , քիթապպարտա եա-
 զըլաըզ ի պրէ , իւհիւնճիւ կիւնտէ գըյամ էթախ .
- 5 Վէ կեփասա , վէ սօնրա օն իքիլէրէ կէօրիւնաիւ .
- 6 Անտէն սօնրա հէմոն պէշ եիւզաէն զիյատէ պի-
 րատերլէրէ պիր տէֆատա կէօրիւնաիւ . պունլա-
 րըն էքսէրի աախի շիմիյէ գատար հայթիմտա օ-
- 7 լապ՝ պաղըլարը ուլտըլար : Պունտան սօնրա ,
 մախօրտա , սօնրա ճիւմիէ բէսուլլէրէ կէօրիւնաիւ .
- 8 Վէ ճիւմիէսինաէն սօնրա պէն սըգթ կիպի օլանա
- 9 աախի կէօրիւնաիւ . Զիրա պէն բէսուլլէրին էն էա-
 նասը իմ , հաթթա բէսուլլ թէսմիյէ օլունմաղա
 լայըգ տէյիլ իմ , չիւնքի Այլտհըն քիլիսէսինէ թէ-
- 10 տատի էյլէտիմ . Ամնա հէր նէ իսէմ , Այլտհըն
 'ինայէթիյէ իմ . վէ սնըն պանա իզհար էյլէտիյի
 'ինայէթ պիհուտէ օլմատը . լաքին անլէրին ճիւմ-
 լէմնտէն զիյատէ չալըշարմ , ֆազաթ պէն տէ-
 յիւ , տնճագ պէնիմ՝ վէ օլան Այլտհըն 'ինայէթի

- 11 տիր : Վեշտապը կերէք պէն՝ կերէք անդէր պեղլէ
 վա՛ղ էտերիւ, սիւլ տախի պեղլէ ինանորնըլ :
- 12 Վէ լաբին Քրիստոս Եօլիւէրտէն գըյամ՝ Էթտի
 տէյիւ վա՛ղ օլունուր խե , սիւլտէն պա՛ղըտըր՝
- 13 Էօլիւէրին գըյամը եօգ արը՝ նա՛սըլ տէրլէր : Վէ
 էկեր Եօլիւէրին գըյամը եօգ խե , Քրիստոս տա-
- 14 խի գըյամ՝ Էթմէմիշ տիր : Վէ էկեր Քրիստոս գը-
 յամ՝ Էթմէմիշ խե , չէմ պիղիմ՝ վա՛ղ Էթմէ-
 միւլ պիհաւտէ , չէմ տէ սիղին իմանորնըլ պի-
- 15 հաւտէ տիր : Պիւլ տախի Այլա՛ն հապղըտա եա-
 լան շահիս պուլունմըշ օլուրըլ : Ղիրա՛ Քրիստոս
 իհեա Էթտի՝ տէյիւ Այլա՛ն հապղըտա շէհաւէի
 Էթտիք : հալ պու քի՛ Եօլիւէր հապիղամէն գը-
 յամ՝ Էթմէղլէր խե , լանը իհեա Էթմէմիշ տիր :
- 16 Զիրա Եօլիւէր գըյամ՝ Էթմէղլէր իւ , Քրիստոս
- 17 տախի գըյամ՝ Էթմէմիշ տիր : Վէ Էկեր Քրիստոս
 գըյամ՝ Էթմէմիշ խե , սիղին իմանորնըլ պաթըլ ո-
- 18 լա՛պ՝ սիւլ տա՛նա կիւնահալարընրպտա քընըլ : Հէմ
 Քրիստոստա ույալալար տախի չէլաք օլմուշ արը :
- 19 Էկեր Քրիստոս եպղընըլ պու՝ Էօմի իչիւն իւմիս
 Էթմիշ խեք , տաւմէրին ճիւմէսինաէն սէֆիլ իւլ :
- 20 Յադաթ շիմաի Քրիստոս Եօլիւէրտէն գըյամ՝
 Էտիպ՝ ույգույա վարանդարն թուրֆանտաալ օլ-
- 21 տա : Զիրա մնաւամ քի Էօլիւմ՝ ինան վարթա-
 սըլլէ օլտու , Եօլիւէրին գըյամը տախի ինան
- 22 վտաթտալլէ օլուր : Զիրա Ագամաա ճիւմէսի
 Էօլիւէրէրի միսիլիւ , Քրիստոս տախի ճիւմէսի
- 23 իհեա օլունահադ արը : Լաքին չէր քէս քէնաի
 արտաղնաա , Քրիստոս թուրֆանաա Վլա՛գ , սօկու
 անըն զուհուրնաա Քրիստոս միւլմէ՛ալլըք օլուն-

- 24 լար պուլունտ ր : Պատեհու հէր բիյատեմ վէ հէր
հիւքիւմէթ վէ գուարէթի իպթալ պիրլէ , Փէտէր
Ալլահա մէլէքիւթիւ թէոլիմ՝ էթտիքտէն սոկրա
- 25 նիհայէթ ոլաճագ տըր : Զիրա ճիւմլէ տիւշմէնդէ-
րինի քէնտի այագլարը տլթընտ գոյունճոյտաւէք
- 26 սալթանաթ էթսէ կէրէք տիր : Իպթալ ոլունա-
- 27 ճագ ոսն տիւշմէն էօլիւմ տիր : Զիրա հէր շէյի
*սնա թապի՝ էթտի . լաքին՝ Հէր շէյ թապի՝ ոլ-
մուշ տըր՝ տէտիյինտէ , հէր շէյի սնա թապի՝ է-
- 28 տէն միւսթէսնա ոլտըղը աշիքետար տըր : Վէ հէր
շէյ սնա թապի՝ ոլտըգտա , օ զէման՝ Ալլահ հէր
շէյտէ հէր շէյ ոլա՝ տէյիւ Յղուլ տաթի պիղղաթ
հէր շէյի սնա թապի՝ էտէնէ թապի՝ ոլաճագ տըր :
- 29 Եօգտա էկէր մութլագա Էօլիւլէր գըյամ էթմէզ
իսէ , էօլիւլէր իչիւն վաֆթիլ օլունանլար նէ՞ է-
տէճէքլէր , նէյէ՞ էօլիւլէր իչիւն վաֆթիլ օլուն-
- 30 նաւլար : Պիզ տաթի նի՞չիւն հէր սա՛ւթ մուխա-
- 31 թարայա կիրիֆթար օլունըղ : Բապըմիզ Յիսուս
Քրիստոստա սիպին հագգընըղտա օլան իֆթիխա-
- 32 ըմ՝ հագգը իչիւն հէր կիւն էօլիւյօրըմ : Էկէր
տէն Իփիստատա ինտանճա վուհուշ իլէ ճէնքլէշ-
տիմ՝ իսէ , էօլիւլէր դըյամ էթմէտիլի թագաիրտէ
պանա նէ՞ ֆա՛իտէ օլուն . եէյէլիմ՝ վէ իչէլիմ՝ զի-
- 33-րա ետըն էօլիւրիւլ , Ալտանմայընըղ . քէօթիւ
- 34 իւլֆէթ կիւղէլ տիւտղը պօզար : Սալիհանէ ու-
յանընըղ վէ կիւնահ էթմէյինիլ . զիրա պա՛ղըլար-
տա Ալլահ հագգընտա մա՛լիւմաթ եօգ տըր . սիզի
ութանտըրմագ իչիւն սէօյլէրիմ :

- 35 Ամինս պիր քիսնէ՝ Լօյլուէր Դաճալ գըյամ է-
 տերլէր , վէ նէ՞ ճինս ճէսէտլէ կէլիրլէր՝ տէյէճէր
 36 տիր : Լյա 'աղդյորդ , սէնին էքտիյին շէյ էօլմէյին-
 37 ճէ տիրիլմէվ , Վէ պիր շէյի էքտիյիմտէ՝ օլաճագ
 ճէսէտի էքմէյիտ , տնճագ օլաղտայ օլառն վէ
 ետիտա պաշգա տիւրլիւ օլտուն , չըփլագ տանէյի
 38 է+էր-էն : Վէ Ալլա՛ն ահա իտթէտիյի կիպի պիր
 ճէսէտ , վէ թօխումլարըն ճէր պիրինէ քէնտինէ
 39 մոխսուս պիր ճէսէտ վէրիր : շէր թէն պիր նէվ՝
 թէն տէյիլ տիր : տնճագ ինտան թէնի պաշգա ,
 վէ պէհայիմ՝ թէնի պաշգա , վէ պալըդ Բէնի պաշ-
 40 գա , վէ դուշ Բէնի պաշգա տըր : Վէ սէմափի ճէ-
 սէտլէր վէ զէմինի ճէսէտլէր վար : Լաքին սէմա-
 վիլէրին շէրէֆի պաշգա , վէ զէմինիլէրին շէրէֆի
 41 պաշգա տըր : Կիւնէշին շէրէֆի պաշգա , վէ այըն
 շէրէֆի պաշգա , վէ երլաղլարըն շէրէֆի պաշգա
 տըր : զիրա շէրէֆ ճիհէթիլէ երլաղլ երլաղլառն
 42 ֆերզի տիր : Լյօլուէրին գըյամի տաիի պէյլէ
 տիր : Փանի օլարագ էքիիր , Փանի օլմայարագ
 43 գըյամ էտէր : Զիլէթտէ էքիիր , շէրէֆտէ գը-
 յամ էտէր : զա'աֆտա էքիիր , դուվվէթտէ գը-
 44 յամ էտէր : Հայլանի ճէսէտ էքիիր , բուհանի
 ճէսէտ գըյամ էտէր : Հայլանի ճէսէտ վար , բու-
 45 հանի ճէսէտ տաիի վար տըր : Պէյլէ տաիի ետ-
 վըլմըշ տըր քի՝ Պիրինճի ինտան , եանի Ագամ
 հայաթա մալիր զաթ օլտու : սօնրաքի Ագամ հա-
 46 յաթ վէրէն բուհ օլտու : Լաքին բուհանի տէյիլ ,
 տնճագ հայլանի մուգատտաէմ օլաւպ՝ բուհանի տն-
 47 տէն սօնրա օլտու : Պիրինճի ինտան եէրաէն՝ թիւ-
 րապի իտի , Քիքինճի ինտան սէմատան օլան Բապպ

48. արք : Թիւրապի նաարլ իսէ , թիւրապիկէր տախի-
էօյլէ տիր . վէ սէմափի նաարլ իսէ , սէմափիկէր
49. տախի էօյլէ տիր : Վէ թիւրապիկինն սուրէթինի
կիյաթիլիմիլ միսիլիւ , սէմափիինն սուրէթինի տա-
50. խի կիյէճէյիլ : Պաւնու տախի տէրիմ , էյ պիրտ-
աէրլէր , թէն վէ զան մէլէքիւթ Ուլլաճա վարիս
օլամուլ . վէ Ֆանի օլան Ֆանի օլմայանու վարիս
օլամուլ :
51. Իշթէ տիգէ պիր սրբր սէօյլէրիմ . Ճիւմլէմիդ ու-
յուսմայաճաղըլ , ամմա ճիւմլէմիդ սն սուրաա ,
52. Պիր աշտէ , պիր կէօյ գըրփմուրնաա թէպէտալիլ
էտէճէյիլ . չիւնքի սուր չալընաճաղ . արք , վէ Լո-
լիւլէր Ֆանի օլմայարաղ տիրլէճէք , պիլ տախի
53. թէպէտալիլ էտէճէյիլ . Ձիրա պու Ֆանի օլան՝
Ֆանի օլմայանր կիյմէք , վէ պու էօլիւմէ միւպ-
թէլա օլան՝ էօլիւմիւլլիւլիւ կիյմէք կէրէք տիր :
54. Վէ պու Ֆանի օլան՝ Ֆանի օլմայանր կիյաթաւն
սօկրա , վէ պու էօլիւմէ միւպթէլա օլան՝ էօլիւմ-
սիւլլիւլիւ կիյաթաւն սօնրա , օ զէման՝ էօլիւմ
զալէպէյէ դարդ օլաու՝ տէյիւ հաղըմըշ օլան քէ-
55. լամ՝ վուդա՝ պուլաճագ արք : Էյ էօլիւմ , սէնին
տիքէնին նէ՞րէտէ . էյ հապիյէ , սէնին զալէպէն
56. նէ՞րէտէ տիր : Էօլիւմիւն տիքէնի կիւնաճ , վէ կիւ-
57. նաճըն գուպլէթի շէրի՝աթ արք : Լաքին Բապպը-
մըլ Յիսուս Քրիստոս զապթապըլէ պիղէ զայէ-
58. պէյի իհսան էտէն Ալլաճա շիւքր օլաւն : Իմաի ,
էյ սէվկիլիւ պիրտաւըլէրիմ , էմէյինիլ Բապպոս
պիհուտէ օլմաարդընր պիղէրէք , միւհքէմ վէ սա-
պիթ գատէմ՝ պուլաճալ՝ աա՛իմա Բապպըն իչին
տէ արթմագ իւգրէ օլուըլ :

- Ա**ռգաստատեպէր իշխան օլան ի'անէ թօփլանմասը
 1 խուսուսընտա՝ Գաղաստիա քիխսէլէրինէ թէրթիպ
 2 էթտիլիմ՝ կիպի, սիլ տաթի պէշլէ Խոփընդ, Հէր
 հաֆթմանըն պիրինճի կիւնիւնտէ սիղան հէր պիրի
 նա'իլ օլտըզը պէրէքէթէ կէօրէ ճէմ՝ էաթի՝ Խո-
 նընտա տըր գօստն, թա քի վտօրլ օլտըզըմտա՝
 3 օ զէման թօփլամագլըդ օլմայա, Վէ կէլտիլիմտէ
 միւնտաթիպ՝ կէօրէճէլինիլ տտէմլէր քիմլէր իսէ,
 իհօանընդը Երուսողէմէ կէօթիւրմէր իշխան մէք-
 4 թապլարլէ անլէրի կէօնաէրիթիմ՝ Պէնիմ՝ կիթմէմ
 տաթի միւնտաթիպ կէօրիւլիւր իսէ, պէնիմ իլէ պէ-
 5 րտպէր կիտէճէքլէր տիր, Վէ Մտկեդմիտտուն
 կէչտիքտէն սօկրա՝ սիլէ կէլէճէլիմ՝ չիւնքը Մա-
 6 կեգոնիտաուն կէչէճէլիմ, Վէ օլտըր քի Խանընդ-
 տա մէքս էտէրիմ, վէ պէլրի տէ զըչը կէչիթիթիմ,
 թա քի հէր Նէրէլէ կիտէճէր օլտըր իսէմ, պէնի
 7 սիլ Եօլա չըդարասընդ, Զիրա պո. տէֆ'ա Եօլ
 իւզէրի սիգին իլէ կէօրիւնճէք իոթէմէլիպ, Բապպ
 իլն վէրիթէ, Խանընդտա պիր միւնտէթէ էլլէնմէք
 8 իւմիտինտէ իմ, Լտրին Պէնաէկոտաէ պայրոմընտ-
 9 տէք Եփեստոտա գալաճագլըմ, Զիրա պոնա պէօ-
 լիւք վէ քիտըլը պիր դափու ալըլըպ՝ մուխալէֆէթ
 էտէնլէր տաթի չօդ սիլ,
 10 Վէ էկէր Տիմիթէտ կէլէճէք օլտըր իսէ, Խանը-
 նըզտա գօրգուսըլճա պուլանմասընա տիգգաթ է-
 տինիլ, գիրա օ տաթի պէնիմ՝ կիպի Բապպըն իշխլէ
 11 մէչգուլ տըր, Իմօի անը քիմնէ թահգիր էթմէ-
 սին, Լաքին Խանըմա կէլմէսի իշխան սէլամէթլէ

- եօլա չըզարընըղ . զիրա պիրատերլէր իլէ անը պէք-
 12 Ըէյօրլմ' . Ապսղոս պիրատեր հազգընտա խե, պի-
 րատերլէր իլէ պերապէր եռնընըղա կելմէսինի քէն-
 տիսինտէն չօգ բէճա էթտիմ' խե տէ , շիմտի կել-
 մէյի դաթմ'էն խթմէմէյօր , վէ լաքին միւնասոպ
 վազթը օլաըգտա կէլէճէք տիր :
 13 Այսնըզ տաւրընըղ . խմնաա տապիթ օլաւըղ .
 մերտանէ հարէլէթ էաինիղ . միւհքեմ' օլաւըղ :
 14 Ճիւմլէ ումնաւընըղ մուհապղէթլէ իճրա օլաւասուն
 15 Լէյ պիրատերլէր . Ատեփաննէսին խանէսի Աքայիա-
 նին թաւրֆանտաօր օլաւօյ՝ մուգատաէպէրին խրո-
 մէթլինէ կհոնիւլ վէրտիքլէրի մա'լիւմիւնիւղ իլէն .
 16 սիղէ բէճա էաերիմ' քի . Քէնափնիղ տաթի պու
 կիպի քիմնէլէրէ վէ պերապէր իլլէյիպ էմէք չէ-
 17 քէնիլէրին ճիւմլէսինէ մի'թի' օլաորնըղ . Ատեփան-
 նէս վէ Փարտաւաաա վէ Աքայիկտօրն վաօրլ օլ-
 մապարընտան մէօրսւր օլաըմ' . զիրա սիղին նոպա-
 18 նընըղ տնլէր թէմա՛մ' էթտիլէր . Չիւնքի պէնիմ'
 բուհաւմք վէ սիղինքինի տէ միւսթէրիհ գըլաըլաօր .
 19 իմտի պէյլէ քիմնէլէրէ բի'պլէթ էյլլէյինիղ . Ասիա
 քիլիսէլէրի . սիղէ սէլամ' էաերլէր . Ակիւղաա վէ
 Պրիսկիղա իլէ խանէլէրինաէ պալաւնան քիլիսէ
 20 սիղէ Բապպաա չօգ սէլամ' էաերլէր . ճի'մլէ պի-
 րատերլէր սիղէ սէլամ' էաերլէր . մուգատաէս էօ-
 փիււչլէ պիրիպիրինիղէ սէլամ' էաինիղ :
 21 Պէն Պօղտըն էլ եապըսըլլէ սէլամ' : (22) Լէկեր պիր
 քիմնէ Բապպ [Յիտուս Քրիտաա]ր սէվմէզաէ , Բապպը-
 23 մըլըն կէլտիյինաէ մէլ'աւն օլաւն . Բապպ Յիտուս
 24 Քրիտաաըն 'իմպլէթի սիղին իլէ օլաւն . Մուհապղէ-
 թ իմ' Յիտուս Քրիտաաաա ճիւմլէնիղ իլէ օլաւն : Ամին :

ՊՕՂՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ԿՈՐՆԹՈՍԼԸԼԱՐԱ

ԻՔԻՆՃԻ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 4

- 1 Այլաճըն իրաւեթիյէ Յիսուս Քրիստոսըն բէսուլը Պալա վէ Տիմոթէոս պիբոսաեր, Այլաճըն Կորնթոսս ոլոն քիիսէսինէ վէ պիւթիւն Աքայիատա
- 2 պուլուան մուգատաէպէրին ճիւմէսինէ. Փէտէրիփղ Այլաճ վէ Բապպ Յիսուս Քրիստոս թարաֆընաան սիպէ 'իւայէթ վէ սէլամէթ ոլոան :
- 3 Բապպըմըլ Յիսուս Քրիստոսըն Փէտէրի Այլաճ' շէֆպաթլորըն Փէտէրի վէ ճիւմէ թէսէլինին մէն-
- 4 պա'ը ոլոն Այլաճ միւպարէք ոլոան : () տաթի հէր պիւ մուգայագատա պուլուան քիմսէլէրէ Այլաճ թարաֆընաան պիգիմ' թէսէլի ոլուհարըմըլ թէսէլիյէ թէսէլի վէրէ ոլլմէմիլ իչիւն պիպէ հէր
- 5 պիւ մուգայագամըլտա թէսէլի վէրիւ: Զիրա Քրիստոսըն էլէմլէրի պիպսէ չողալըղը միսիլիւ' թէսէլիմիլ տաթի Քրիստոսըն վատթատըյէ չողալըր:
- 6 Վէ էկէր մուգայագա չէրէր իսէք, հէման պիպիմ չէքաիյիմիլ ոլ էլէմլէրէ թէհամմիւյէ հաւաւէ կէլէն սիզին թէսէլինիլ վէ խէլաորըլ իչիւն աիւր. վէ միւթէսէլի ոլուր իսէք, սիզին թէսէլինիլ վէ

- 7 Խելաւորնդ իշխան տիր : Վէ ելէմէրէ միւշթերիք
 օլաւդընդ միտիլեւ, թէսէլիյէ տաթի Գ-ւթերի
 օլաւաւաւ պիւմէքլէ՝ օրդին իշխան իւմիտիմիդ գապի
- 8 տիր : Զիրա, էյ պիւրատեքլէր, պիդէ Աօխաւա
 վադը՝ օլան մուգայագատան, ետնի հաստէն զի-
 յատէ, թապաթըն ֆէվգինաւ՝ հաթթա ետաւ-
 մագատան պիդէ մէյաւ օլմագ տերէ ճէսինաւ, սը-
 դըմիշ օլաւդընդտան պիտապէր պուլաւմանըդ
- 9 իթմէմէյիլ : Լաքին քէնտի նէֆսիմիդաւ էօլիւմ
 Իլաւմընդ ալարգ, թա քի քէնտիմիդէ տէյիլ, առ-
 ճադ էօլիւլէրի տիրիլաւէն Ալլահա իթիմաւ էտէ-
- 10 իմ : Օ պիդի օլ գատար պէշիւք պիւր էպիւմնէն
 գաւթթար, վէ գաւթթարըր, վէ պաւնտան պէշլէ
 տաթի պիդի գաւթթարաճագ ալը՝ տէյիւ առա թէ-
- 11 վէքքիւլ էտէրիլ : Սիդ տաթի պիդիմ իշխան տաւա-
 տա մաւաթէնէթ էտէրսինիլ, թա քի նիլէ քիմնէ-
 լէր վէսիլէսիլլէ պիդէ օլան իհասն իւլէրինէ՝ նիլէլէր
 թարաֆընտան պիդիմ իշխան շիւքը ետա օլաւա
- 12 Զիրա իֆթիխարըմիդ պաւ տըր, ետնի գամիրի-
 միլ շէհասէթ էտէր քի՝ ճիւմնի հիքմէթլէ տէ-
 յիլ, առաճագ Ալլահըն ինայէթիլլէ տիւնետաւ
 վէ պախաւաւ օրդին հադընդգաւ սաւաթիլլէ,
 վէ Ալլահա օլան խուլապէ հարէքէթ էյլէտիք :
- 13 Զիրա օգաւարընդ, ետաւ թահգիգէն պիլալի-
 նիլաւէն, վէ իւմիտիմէ կէօրէ նիհայէթէ գատար
 տաթի թահգիգէն պիլէճէլինիլաւէն զայրի պիր շէյ
- 14 եազմայորիլ : Նիթմէրիմ՝ Բապպ Յիսաւըն կիւնիւն-
 աւ պիդէ իֆթիւ-բէ յաւադընդ միտիլեւ,
 զիլա տաթի պիդէ իֆթիխարը մաճիլ օլաւդըմիդ
 պաճ ձիթէպէ գապաւլ էթտինիլ :

- 15 Վէ պու ի՛նձ իմոտէ. իքինճի աւֆ'ա պիբ նի՛.
 մէթէ նա՛իլ օլմոնդլ իշիւն, էվվէլա սիգէ վար-
- 16 մոգ, Վէ սիլաւէն Մակեդոնիայա կէշմէք, վէ երնէ
 Մակեդոնիաաան սիգէ կէլմէք, վէ Եհուտիյէյէ
 կիթմէք իւղլէ սիլին թարաֆընդաան եօլա չըգա-
- 17 ըլլմոգ միբառընաա խիմ՝, Իմսի պու նիյէթիմ
 աէ 'աճկպա խըֆիլ'թիլէ մի հարէրէթ էթաիմ՝,
 եօգսա պէնտէ էվվէթ՝ էվվէթ, խայր՝ խայր օլմոգ
- 18 իշիւն ճիամանի՞ թարիղլէ մի նիյլթ Էթաիմ՝, Ամ
 մա Ալլա՛՝ սաառլ արբ քի՛ պիլիմ սիգէ օլան քէ-
- 19 լամիմիլ էվվէթ վէ խայր օլմոար, Զիրա պիլիմ,
 Էնճի պէնիմ իլէ Աիլուանա վէ Տիմիթէա վառը-
 թառլլէ տրամըգսա վա՛ղ օլուան Խպն Ալլա՛՝
- 20 Յիւտէ անտէ էվվէթ օլաու, Զիրա Ալլա՛՝ն
 ճիւլլէ վա՛տարբ վառթիմիլլէ Ալլա՛՝ն ճէլալը
- 21 իշիւն անտէ էվվէթ վէ Ասին տի, Վէ պիլի սի-
 զին իլէ պէրապէր Քրիստոսաա սապիթ էաիպ պիլի
- 22 մէս՛ էտէն՝ Ալլա՛՝ պր, Վէ քէզլալիք պիլի միւհը-
 լէտի, վէ գալլլէրիմիլլէ Բուհըն փէյիլի վէրտի,
- 23 *Ալլա՛՝ պանա շահիա օլաւն քի՛ սիլի էսիրկէմէք
- 24 իշիւն տասա Արթիթաա կէլմէաիմ, Տէյիլ քի սի-
 զին իմոնընդա թէաալլաթ էտէրիլ, Ֆոգաթ սի-
 զին մէտէրլէթ ինիլլէ մաւ'ալէնիլ էտէրիլ, գիրա
 սիլ իմանլէ պա՛իմ սինիլ:

ԻԵՆԱ. Պէն իսէ Ալլա՛՝ն ճոնըմ՝ իւզէրինէ շահիա
 թէաթ արբո՛ւ քի

ՊԱՊ 2

- 1 **Լ**աքին պիր առհա եռնընդա հիւզնէ կէլմէմէյէ
 2 քէնտիմտէ գարար վէրտիմ: Զիրա էկէր պէն սիգի
 մահզուէն էտէր իսէմ, պէնիմ թարաֆընտան մահ-
 զուէն էտիլէն քիմնէտէն զայրի պէնի մէտրաւր էտէ-
 3 ճէք քիմ տիր: Վէ հէման պուտու սիգէ եաղտրմ,
 քի կէլտիյիմտէ պանա մէսէրրէթի մուճիպ օլաճագ
 քիմնէլէր թարաֆընտան մահզուէն օլմայայըմ,
 չիւնքի պէնիմ մէսէրրէթիմ ճիւմէնիղին մէսէրրէ-
 թի տիր՝ տէյիւ սիգին ճիւմէնիղի իթիմտաըմ
 4 վար տըր: Զիրա մահզուէն օլմանըզ իչիւն տէյիւ,
 տնճագ պէնիմ սիգէ օլան փէք զիյատէ մահհապ-
 պէթիմի պիլմէնիղ իչիւն չօգ մուզայագա վէ գաղպ
 իղթիրապընտան վէ չօգ կէօզ եաշարըյէ սիգէ
 եաղտրմ:
 5 Վէ էկէր պիր քիմնէ հիւզնէ սէպէպ օլտու իսէ,
 պանա տէյիւ, տնճապ պա'ղը մէրթէպէ (քի զիյատէ
 ոըզլէթ վէրմէյէյիմ) ճիւմէնիղի հիւզնէ սէպէպ
 6 օլտու: Պէզլէ քիմնէյէ էքսէր թարաֆընտան օլան
 7 պու թէրտիր քեռաֆի տիր: Շէզլէ քի պիլաքս պու
 միսիլիւ քիմնէնին իֆրաթ տէրէճէ հիւզնէ զարգ
 օլմամաը իչիւն, տնը 'աֆվ էյլէյիպ թէսէլլի էթ-
 8 մէնիղ սէզա տրր: Պու էճլտէն տնա մահհապպէթ
 9 իսպաթ էթմէնիղի սիգտէն բէճա էտէրիմ: Զիրա
 հէր շէյտէ միւթի՝ օլուպ օլմատըղընըպը պիլմէք
 10 իւզրէ տաթի սիգի թէճրիպէ իչիւն եաղտրմ: Վէ
 հէր քիմէ պիր շէյ 'աֆվ էտէրսէնիղ, պէն տաթի
 էտէրիմ, զիրա պէն տաթի պիր շէյ 'աֆվ էթմիշ
 իսէմ, Քրիստոս թարաֆընտան սիգին իչիւն 'աֆվ

- 11 Էթ տիմ. Թա քի Շէյթան թարաֆընտան զատր
չէմէյէլիմ՝ շիւնքի տնըն զարաղլարընտան պիխա-
պէր տէյիլ իզ։
- 12 Քրիստոսըն պէշտրէթի իշիւն Տրալագայա վար-
աղըմտա պանա Բապպ թարաֆընտան զափու տ-
- 13 քլաը իսէ տէ, Պիրատէրիմ՝ Տիտոը պուլմաոր-
ղըմտան բուհըմտա բահաթըմ ևօզ իտի, վէ տնէր
իլէ վէտա՝ էտիպ՝ Մոկեղանիայո կիթաիմ։
- 14 Ամնա պիգի տա՛իմա Քրիստոսա մո զաֆֆէր է-
տիպ՝ հէր եէրտէ պիպիմ վատըթամըղլէ տնը պիլմէք
բա՛իհասընը իզհար էլլէյէն Ալլահա շիւրը օլտան։
- 15 Զիրա կէրէք իսէլաա պուլան կէրէք հէլաք օլտն
քիմնէլէր հազղընտա Ալլահըն ՚ինտինտէ Քրիստո-
- 16 սըն խօշ բա՛իհասը իզ։ Պուշլարա էօլիւմ իշիւն
էօլիւմ բա՛իհասը, վէ տնէլէրէ հայաթ իշիւն հա-
յաթ բա՛իհասը իզ։ վէ պու շէլլէրէ քիմ միւս-
- 17 թա՛իտ տիր։ Զիրա նիշէլէր կիպի Ալլահըն քէլա-
մընը թահրիֆ էտէնլէր տէյիլ իզ։ անճադ խու-
լուտտան վէ Ալլահ թարաֆընտան կիպի, վէ Ալ-
լահըն հուզըլընտա Քրիստոսա սէզլլէրիզ։

ՊԱՊ 3

- 1 Քէնտիմիգի եինէ թալօսիյէ՞ Նթմէյէ մի պաշլայո-
րըզ. ևօզաա պա՛ղըլարը կիպի թարաֆընդա թալ-
սիյէնամէլէրէ, էտիտա թարաֆընդտան թալսի-
- 2 յէլէրէ՞ մի միւհթիւա՞ ըզ։ Գալպլէրիմիզաէ էտ-
ղըլըշ, վէ ճիւմլէ տտէմլէրին թանըլըզ օգուտըզ-
- 3 լարը մէթուպըմըզ սիզ սինիզ։ Զիւնքի պիգիմ՝
իւլամէթիմիզ վատըթաուըլլէ միւրէքքէպլէ տէյիլ։

- անճափ հայց օլան Սկւահըն Բուհըլէ , թաշ լեվ-
հալարտ տէյիլ , անճափ զալպին էթ լեվհալարընա
եազըլմըշ օլան Քրիստոսըն մէքթուսը սիզ օլարդընըզ
4 աշիբետը տըր : Քրիստոսըն վառթմտըրլէ տաթի
5 Ալահա պէշլէ իթիմաստըմըզ վար տըր : Վէ լա-
քին պիզպաթ քէնտիլիյիմիզտէն կիպի պիր շէյ
քէնտիմիզ թէֆէքթիւր էթմէյէ միւսթա'իա օլ-
6 մայրպ' իսթի'տաստըմըզ Ալահասան տըր : Ո տաթի
պիզի 'ահա ր ճէտիտին , ետ'նի հարֆըն տէյիլ ,
անճափ բուհըն խըտմէթ ճիլէրի օլ-ալ- միւսթա'իա
գըլաը . զերա հարֆ էօլտիւրիւր , տմիս բուհ իհ-
7 եա էտէր : Վէ էկէր հարֆլարլէ թաշլար իւզէրինէ
հէք ք օլահանն էօլիւմ խըտմէթ ի' պէնի Խարպէլ Մալ-
սէսին եիւզիւնէ , տնըն ֆանի ճէլալը սէպէպինտէն ,
հազար գըլմամտըգլարը տէրէ ճէտէ ճէլիլ օլտու իսէ ,
8 Բուհըն խըտմէթի տահա զիյատէ ճէլիլ օլմամտը
9 հա'սըլ օլուր : Զիրա մահքիւմիյէթ խըտմէթի ճէ-
լիլ օլտըղը թագաիրտէ , տահա զիյատէ տալահ
10 խըտմէթի ճէլալտէ արթաճափ տըր : Զիրա ճէլալէ
մուշհար օլան պիլէ պու խուսուստա , ետ'նի տահա
11 տ'լա ճէլալէ նիսպէթլէ ճէլիլ տէյիլ իտի : Զիւն-
քի ֆանի օլան ճէլիլ օլտու իսէ , պազը օլան նէ'
12 գտտար զիյատէ ճէլիլ օլուր : Իմոի պէղլէ իւմի-
տիմիզ վար իքէն , չօգ ճէտարէթ իպրազ էտէրիզ :
13 Վէ պէնի Խարպէլ ֆանի նէսնէնին նիհայէթինէ
հազար գըլմամտըղը իչիւն , Մովէս քէնտի եիւ-
14 զիւնէ նիգապ գտարղը կիպի էթմէյիլ : Ամիս սն-
լէրին զիհնէրի քէօրլէնմիշ իտիյինտէն , 'ահա ը
'աթիգ օգուհտըղընտա օլ նիգապ պու կիւնէ գա-
տար ըէֆ' օլուհմամըշ տուրսյօր . ա տաթի Քրիս-

- 45 տոտտա իպթալ օլուռուր : Վէ լաքին թա պու
 կիւնէ տէյին Մովսէսին +իւ-դէ օգգաւարդընտա
 Նիգապ անլէրին գալոյի իւղէրինաւ պագը աըր :
 46 Ամմա Բապոյա ըիւճու՝ էթաիքլէրինտէ Նիգապ
 47 գալտըրըլաճագ աըր : Իմոի Բապա Բուհ աըր , վէ
 Բապալըն Բուհու հէր Նէրէտէ իսէ : հուրըլէթ օ-
 48 բաաա աըր : Պիզիմ ճիւղէմիզ իսէ Բապալըն ճէ-
 լալընը պլինէտէ կիպի Նիգապորզ հիւղէ սէյր է-
 տէրէք , կէսյա Բապալըն Բուհու թարաֆընտաա հէ-
 մաա օլ սուրէթէ ճէլալտէն ճէլալէ թէպտիլ օլու-
 ռուրըլ :

ՊԱՊ 4

- 1 Պու էճլտէն իշպու խըտմէթ պիզտէ իքէն , մեր-
 համէթէ նա'իլ օլտըրըմըզա Նապարէն օստմմայըզ .
 2 Լաքին ըկզալէթէ սէպէպ օլտն կիպի շէյլէրի ըտտ
 էաէրէք , հիլէյլէ հարէրէթ էթմէյիլ , վէ Ալլա-
 հըն քէլամընը թահրիֆ էթմէյիլ՝ տնճագ հագգը
 իզհար էթմէքլէ քէնաի քէնաիմիյի Ալլահըն հու-
 զուրընտա հէր պիր տաէմին գոմիրինէ թափսիյէ
 3 էտէրիզ , Վէ պիզիմ՝ պէշարէթիմիլ էօրթիւլիւ
 օլտա , հէյպ օլտնուր հագգընտա էօրթիւլիւ աիր :
 4 Զիւնրի տնկերտէ : Ալլահըն սուրէթի օլտն Վրիս-
 տոսըն ճէլալը պէշարէթինին Նուրու տնկերէ զիյա
 վէրմէմէսի իշիւն , պու աիւնես իլահը իմնապըլա-
 5 բըն զիհնինի քէօր էթաի : Զիրա քէնաիմիյի տէ-
 յիլ , տնճագ Բապա Յիսուս Քրիստոսը վա'զ էտէ-
 րիզ , վէ Յիսուս իշիւն , քէնաիմիյի սիզէ գուլ -տ-
 6 ետէրէլ : Զիրա գուլմէթտէն Նուր փարլամաալըն
 էմի էտէն Ալլահ քէնաիսի . Յիսուս Քրիստոսըն եիւ-

- զիւնտէ Ալլա՛նքն ձէլայքնը պիլմէք հուրքնը վէրամբ
 7 իչիւն , գալպէքիմիզտէ փարլաար : Լաբին գուվվէ-
 թին Ֆաղիլէթի պիզտէն ոլմայլը՝ Ալլահաւան ոլ-
 մաուր իչիւն , պու խաղինէյէ թափրապ գապլար ի-
 8 չինտէ մալիք իզ : Հէր շէյաէ մուզպայապատա իզ .
 լաբին պիհաւղուր աէթիլ իզ . միւզթմարիպ իզ , լա-
 9 քին մէյաւա աէյիլ իզ . Թէ'աւատի կէօրիւրիւզ ,
 աւմա մէթրաւք աէյիլ իզ . եէրէ վաւաւըրըզ ,
 10 աւմա հէլաք ոլմաւշ աէյիլ իզ , Յիսուսն էօյիւ-
 միւնիւ աւ'իմա ճէսէտիմիզտէ թաշըրըզ , քի Յի-
 սուսն հոյաթը աւտի ճէսէտիմիզտէ իզհար օլունաւ :
 11 Զիրա պիլ յի հոյաթմաա իզ , Յիսուսն հայաթը
 աւտի պիզիմ' Ֆանի թէնիմիզտէ իզհար օլունմադ
 իւզրէ , Յիսուս իչիւն հէր վաղրթ էօյիւմէ թէպիմ'
 12 օլունըրըզ : Խմոի պիզտէ էօյիւմ' , սիզտէ իսէ հա-
 13 յաթ 'ամիլ աիր : Լաբին' Խման էթմիմ' , աւնըն
 իչիւն սէյլէտիմ' աէյիլ հաղըլաըր իւզրէ , հէ-
 ման ոլ իման բուհընա մալիք օլաըրըմպատան' պիզ
 14 աւտի իման էտէր վէ աւնըն իչիւն սէյլէրիզ . Զիւն-
 քի Բապպ Յիսուսը տիրիլտէն' պիպի աւտի Յիսուս
 իլէ տիրիլտիպ' սիզին իլէ պէրապէր իհզար էաէճէ-
 15 յինի պիլիբիզ : Զիրա հէր շէյ սիզին իչիւն աիր .
 թա քի 'ինայէթ չօղալմաղլէ էքսէրին թէշէքքի-
 րիւ սէպէպիլէ Ալլահն 'իզգէթի իչիւն որթա :
 16 Պուշուրն իչին օսանմայլը . լաբին պիզիմ' զա-
 հիրի տաէմիմիզ ֆէնա պուլար իսէ աէ , պաթընի
 17 օլան կիւնտէն կիւնէ կէնիլէնիւր : Զիրա պիզիմ' պիբ
 աւ իչիւն օլան խաֆիֆ մուզպապաթմըզ պիզէ զա-
 յէթ իւլ զայէ 'ապիմ' վէ էպէտի պիբ ճէլալ հու-
 18 սուլէ կէթիբիւր : Մաւաւ քի կէօրիւնէն շէյլէրէ

տէյիլ . անճադ կէօրիւննէյէրէ նազար գրլա-
րըլ . զիրա կէօրիւննէյէր ղէմանի վէ կէօրիւնն-
յէնյէր էպէտի տիր :

ՊԱՊ 5

- 1 **Զ**իրա պիլիրիզ քի՝ էկէր գուլիպէ օլան իշպու ղէ-
մինի խանէմիզ պօղուլուր իսէ . Այլաճ թարաֆըն-
տան էպէտի պիր պինամիզ , Էտնի սէմավաթտա
- 2 Եւ իյէ Էտփըլմամըլ խանէմիզ վար արը : Ֆիլվա-
ղը պուհաա սէմուտան օլան մէօքէնիմիզի կիյին-
- 3 մէր իշիմ էյադըլլէ աճ չէքէրիզ : Պարի կիյինմիշ
- 4 օլսույ . չրփլադ պուլուճմայաճաղըզ : Զիրա պիզ
քի պու գուլիպէտէ իզ , Եիւք պթընտա օլարուդ
աճ չէքիլօրըլ . չիւնքի սոյսնմադ աէյիլ , անճադ .
- 5 Ֆոսնի օլանըն հայաթա զարդ օլմուըլ իշիւն կիյին-
- 6 մէր իսթէրիզ : Վէ պիզի հէման պու չէյէ հազըր-
լայսան , հէմ աէ պիզլ Բուհըն փէյինի վէրէն՝ Ալ-
- 7 լաճ արը : Պաւնան իշիւն տաթմա իթիմաա Էտէր
վէ պիլիրիզ քի՝ թէնտէ հազըր իքէն Բապպատն
- 8 զաթիպ իզ : Զիրա կէօրիւննէյէրէ տէյիլ , անճադ
թամնէ Եիւրիւրիւզ : Իմաի իթիմաա Էտէրիզ վէ
թէնտէն զաթիպ վէ Բապպըն Էտնընտա հազըր պու-
- 9 լուճմաղը տաճա պիյաաէ տրգու Էտէրիզ : Պու
էճլաէն տաթի կերէք հազըր՝ կերէք զաթիպ իսէք ,
անըն ինաթիտէ մագպուլ օլմուլա զայրէթ Էտէ-
- 10 րզ : Զիրա Բրիստուըն մաճքլմսիննէ ճիւմլէմիդին
չըղմաըլ Լազըմ՝ արը . քի հէր պիրի քէնաի
'ամէլլէրիննէ կէօրէ՝ կերէք խայր , կերէք շէրը . ճէ-
սէտաէ Էտփաըղը չէյլէրէ նաթիլ օլա :
- 11 Պաւնա պինաէն պիզ Բապպ զօրգուսընը պիլէ-

- բէք , տաէմէրի պանարբըրըզ , վէ Ալլահըն 'իհաին-
տէ իզհար օլունմիշըզ վէ ումուրմ' քի սիպին
- 12 զամբրէրինիզտէ տախի իզհար օլունմիշըզ , Զիրա
քէնտիմիզի եինէ սիզէ թապսիյէ էթմէյօրըզ , Ֆա-
դաթ գալպտէ տէյիլ , առնադ զասիրտէ իֆթիխար
էսէնյէրէ պիր մուխալէֆէթինիզ օլմագ իւզրէ ,
պիզիմ' հադգըմըզտա սիզէ իֆթիխար իչիւն պիր
- 13 Ֆուրաթ վէրիյօրըզ , Զիրա էկէր տիվանէ օլմուշ
իսէք , Ալլահ' իչիւն տիր , վէ էկէր 'ապլըմըզ թամմ'
14 իսէ , սիպին իչիւն տիր , Զիւնքի Քրիստոսըն մու-
հապպէթի պիզի մէճպուր էտէր , զիրա էկէր պի-
րի ճիւմէ իչիւն էօլաիւ իսէ , պունաստն թահգիզ
- 15 էտէրիզ քի ճիւմէսի էօլաիւ , Վէ 0 ճիւմէնին
եօլընա էօլաիւ , քի եաշայանյար տրթըզ քէնաի-
լէրի իչիւն տէյիլ , առնադ քէնաիլէրինին եօլընա
- 16 էօլէն' վէ գըյամ' էտէն իչիւն եաշայանյար , Շէօյլէ
քի պունաստն պէօյլէ պիզ հիշ պիր քիմնէյի թէն
հասէպիլլէ թանըմըզպ' հաթթա Քրիստոսը թէն
հասէպիլլէ թանրադք իսէ աէ , շիմաի տրթըզ թա-
- 17 նըմըզ , իմաի էկէր պիր քիմնէ Քրիստոստա իսէ ,
եէնի մախլուզ տըր , էպի շէյլէր կէշտի , իշթէ
- 18 հէր շէյ կէնի օլտու : Լաքին հէր շէյ' քէնաիսի
' իլէ պիզի Յիսուս Քրիստոս վաարթաարլլէ սուլ՛հ է-
տէն վէ պիզէ միւտալէհա խըտմէթինի վէրէն Ոյ-
- 19 լահ թարաֆընտան տըր , Եանի Ալլահ տիւնեայը ,
սուլլարընը սայմայըպ քէնաիսի իլէ Քրիստոստ-
սուլ՛հ էթմէքտէ օլարապ , միւտալէհա քէլամընր
- 20 պիզէ թէպիմ' էթտի : իմաի Քրիստոս թարաֆըն
տան էլչիլիք էտէրէք , Ալլահ պիզիմ' վաարթամըյլէ
բէճա էտէր կիպի , Ալլահ իլէ սուլ՛հ օլմանըզ

- 21 Բրիստոսա թարաֆընտան եալվարրբզ։ Զիրա պիղ
անտէ Ալլահն թալիհէրի օլալըմ՝ տէյիւ կիւնաս
պիլմէյէնի պիղիմ՝ իչիւն կիւնասքեար՝ առտ էյլէտի

ՊԱՊ 6

- 1 Իմոնի պիղ -նը իլ պերապեր իշլէմէքտէ իքէն ,
բէճա էտէրիլ՝ քի Ալլահն 'ինայէթիի պիհուտէ
2 գապուլ էթմիլ օլմայաթընըլ՝ (Զիրա՝ Սէնի մագ-
պուլ վադըլթառ տիկէտիմ՝ վէ սանա խէլաւ կիւ-
նիւնտէ իմաստ էյլէտիմ՝ տէյիւ պուլուրըր . իշթէ
3 չիմոնի մագպուլ վադըլթ՝ իշթէ չիմոնի խէլաւ կիւ-
նիւ տիրու) վէ պու խըսմէթ թա՛նիպ օլունմումաթը
իչիւն չիշ պիր շէյտէ պիր կէօնէ թէօքէզ վէրմէ-
4 յիզ . Ֆագաթ Տէր շէյտէ չսգ սապրլէ , սըգլէթ
լէրտէ , զարուրէթլէրտէ , մուզայադալարտա ,
5 ճարպլարտա , մասպուսիլէթլէրտէ , իթիլալար-
տա , զահմէթլէր վէ սւլգուսըլլըլէ , եմէքսիզ-
6 իքտէ , Փաքլիք վէ 'իլմ՝ վէ թէ՛ննիլլէ , լութֆլէ ,
7 Բուհ իւլ Գուտալէ , րիյաթըլ մուհապպէթլէ , Հա-
դիգաթ քէլամը վէ Ալլահն գուվէթիլլէ , սազ-
8 տան վէ սոլտան սալահ սիլահլարըլլէ , 'Իլգէթ վէ
ղիլլէթլէ , պէտնոմի վէ Նիքնոմիլլէ , սօղըու իքէն
9 ալասաթըքըլար կիպի , Մա՛լիւմ՝ իքէն Նամա՛լիւմ
կիպի , վէֆաթ էտէնլէր կիպի՝ տմմա իշթէ եաշա-
յօրըլ , թէ՛տիպ օլունուպ տա՛ էօլտիւրիւմէյէն
10 քիմեյլէր , Մահգուն օլուպ տա՛ տա՛իմա մէսրուր
քիմեյլէր , Ֆուգարա օլուպ՝ վէ լաքին Նիչլէրի գէն-
կին էտէն քիմեյլէր , չիշ պիր շէյթ օլմայըպ տա
Տէր շէյէ մալիք օլանլար կիպի օլուպ՝ քէնոմիդի
11 Ալլահն խըսմէթ ճիլէրի կիպի կէոթէրիբիլ : Էյ

- Կորնթոսյւղար, ազգըմը սիզէ աչըմըշ, գալպիմիզ
 42 տախի կէնիշէնմիշ տիր: Պիզտէ սըգըմըշ տէյիւ
 սինիզ, անճագ քէնտի տէրունինիզտէ սըգըմըշ
 43 սընըզ. (Էվլատըմա կիպի տէզլէրիմ.) պունա մու-
 գապիւ սիզ տախի կէնիշէնինիզ:
 44 Միւ՛մին օլմույան իլէ միւնասէպէթ սիզ պիր պո-
 յունաըրըզա կիրմէյինիզ. զիրա քըսզ իլէ սաւահըն
 նէ՞ 'ալագասը վար, վէ գուլմէթ իլէ հուրըն նէ՞
 45 միւշարէքէթի վար. Վէ Բեյիտը իլէ Քրիստոսըն
 նէ՞ մուվաֆադաթը, Էսխաս միւ՛մին օլմույան իլէ
 46 միւ՛մինին նէ՞ հիսսէսի վար. Վէ փուլար իլէ Ալ-
 լահըն հէյքէլինին նէ՞ միւնասէպէթի վար. զիրա
 սիզ հալլ օլուն Ալլահըն հէյքէլի սինիզ. Նիթ էրիմ
 Ալլահ՝ Անլէրտէ տաքին օլուպ՝ տրաւարընտա կէ-
 զէճէյիմ, վէ պէն անլէրին Ալլահը օլաճաղըմ,
 անլէր տախի գալմըմ՝ օլաճագ տըր՝ տէյիւ պու-
 47 յուրտու: Պունուն իչիւն Բապպ՝ Անլէրին տրտաըն-
 տան չըգըպ սյըրընըզ, Նոփաք շէյէ տօգունմայը-
 48 նըզ՝ տէյիւ պույուրըր: Վէ Էֆէ հէր շէյէ գատիր
 Բապպ՝ Պէն տախի սիզի գապուլ էաիպ՝ սիզէ Փէ-
 տէր օլաճաղըմ, սիզ տախի պանա օղուլար վէ
 գըլլար օլաճագսընըզ՝ տէյիւ պույուրըր:

ՊԱՊ 7

- 1 Իմտի, էյ սէվկիւլիւէր, պու վա՛տարըմըզ վար
 իքէն, քէնտիմիպի ճէսէտին վէ ըուհըն հէր Նիվ՝
 մուրտարըղընտան փաքլէյերէք, Ալլահ գօրգու-
 սըյլէ գաւտսիյէթի իքմուլ էտէլիմ:
 2 Պիզի գապուլ էտինիզ. քիմնէյէ հազգօըզլըզ
 էթմէտիք. քիմնէյի իֆատտ էթմէտիք. քիմնէյէ

- 3 զատոր էթմէտիք : Սիդէ դարշը հիւքմ' իչիւն սեղ-
լէմէյօրըմ, զիրա սիդին իլէ պերասպէր էօլմէք վէ
պերասպէր եռշամագ իւզլէ գալպլէրիմիդան սինիզ
4 տէյիւ մուգաստտէմա սեղլէտիմ, Հագգընըզտա ճե-
տարէթիմ չօդ աըր . սիդին իչիւն իթիմիտարըմ չօգ
աըր . թէսէլլի իլէ մեմլու իմ . հիւմլէ մուզայա-
գամըզտա մէսէրքէթիմ զայլէթլէ թաշգըն տըր :
- 5 Զիւնքի Մակեգոնիայա կէլտիլիմիզան , վիւճուտի-
միզ հիչ պիր բահաթ պուլմատը . աըշարըտան
զալզալար , իչէրիտն զօրգուլար , հէր թարաֆ-
6 տան մուզայագա չէրէր իտիք : Վէ լաքին միւթէ-
վազըլարա թէսէլլի վէրէն Այլահ' Տիտտըն վիւ-
7 սուլիլլէ պիզի միւթէսէլլի գըլտը : Վէ եալընըզ
անըն վիսսուլիլլէ տէյիլ , տնճագ անըն սիզան
տօլսյը միւթէսէլլի օլտըզը թէսէլլիլլէ տաթի հե-
ր--ր օլտէ . չիւնքի պիզէ իլթիյագ վէ Ֆիդանընը-
զը վէ պէնիմ իչիւն օլտն զայլէթիմիդի թապէր
8 վէրմէսիլլէ պէն զիյատէ մէսրուր օլտըմ . Զիրա է-
կէր սիզի մէքթուպլէ մահզուն էթաթիմ իսէ , հէր
նէ դատար փէլիմանն օլտըմ իսէ տէ . չիւթ փէլի-
մանն տէյիլ իմ . զիրա կէօրիւյօրըմ քի , օլ մէք-
թուպ ազ պիր միւտտէթ իչիւն իսէ տէ , սիզ
9 մահզուն էլլէտի : Պագաթ շիմտի մահզուն օլտը-
ղընըզ իչիւն տէյիլ , տնճագ մահզուն օլտանըզ
թէվպէյէ սեպէպ օլտըզը իչիւն մուրուր իմ . զիրա
Այլահըն էր--թէթիւն կէօրէ մահզուն օլտընըզ , թա-
քի պիզտէն պիր վէճլէ պիր զարար կէօրմէյէսի-
40 նիզ : Զիւնքի Այլահըն էր--թէթիւն կէօրէ օլտն հիւզն'
թէլտաա սեպէպ օլտն վէ փէլիմանըզ կէթիլմէյէն
թէվպէ հատըյ էտէլ . ումա տիւնեանըն հիւզնիւ

- 11 Էօյիւմ հասըլ էտէր : Զիրա իշթէ հէման պու-
Ալլահըն էր-տէթիշէ կէօրէ մահզուռն ոլմոնըզ սիզտէ
նէ գատար ճէհա , նէ գատար ի'թիզար , նէ գա-
տար զազապ , նէ գատար գօրգու , նէ գատար իշ-
թիյադ , նէ գատար զայրէթ , նէ գատար ինթի-
գամ հասըլ էթտի . հէր վէճճէէ քէնտինիդի պու-
12 խուսուսատ փաք կէօթթէրտինիդ : Խաթի սիզէ եա
զըշըմ ոլ հազգօրըզըզը իշէյէն իշիւն , եախօտ ոլ
հազգօրըզըզը կէօրէն իշիւն օրմայըպ առնադ Ալլա-
հըն հազարրնատ պիզիմ սիզտէն տօլտյը հիմմէ-
13 թիմիդին սիզէ իզհար օլուհմտար իշիւն խաի : Պու-
սէպէպտէն սիզին թէսէլլինիպտէն տօլտյը միւթէ-
սէլլի օլտըգ . վէ Տիտտըն մէսէրրէթի իւզէրինէ
տահա գիյտտէ մէսրուր օլտըգ . չիւնքի առնն բու-
հու ճիւղէնիդ վատըթտըյլէ խթիբահամ էյլէ-
14 տի : Զիրա առա սիզին իշիւն պիր վէճճէէ իֆթի-
խար էթտիմ իսէ , մահճուպ օլմտալմ . Ֆազամ
սիզէ հէր շէյի տօլրու սէզլէտիմիլ միսիլիւ , պի-
զիմ Տիտտըն եանընտա էթտիյիմիլ իֆթիխար
15 տախի տօլրու պուլուհտու : Վէ՛օ ճիւմլէնիդին ի-
թա'աթընը , եա'նի քէնտինի նատըլ գօրգու վէ
թիթրէմէ իլէ գապուլ էթտիյինիդի խաթընա կէ-
թիբաիյինտէ սիզէ օլան մուհապպէթի տրթար :
16 Խաթի հէր շէյտէ սիզէ ի'թիմտալմ օլտըզը իշիւն
մէսրուր ըմ :

ՊԱՊ 8

- 1 Իմաի , էյ պիրատէրէր , Ալլահըն Մակեդոնիա
քիլիսէլէրինէ իհսան էթտիյի 'ինայէթի սիզէ պիլ-
2 աիբիբիլ . Զիւնքի 'ապիմ մազալյադա թէճրիպէ-
սինտէ մէսէրրէթլէրինին թաշընյըզը վէ չիտ-

- տէթի ֆագիրիքէրի զանի ճեօմէրայիլէրինին
- 3 արթմաւորնա պա'խ ուտու : Զիրա շէհատէթ էտէ-
րիմ քի : գուարէթլէրինճէ վէ գուարէթլէրինաւն
- 4 զիյաւտէ իսթէքլի օլարագ : Պու իհսանլար վէ մու-
գաւտտէպէր իչիւն օլան խըամէթին իշթէրաքընը
դապուլ էթմ. միդի շօգ նիյաղլարլէ րէճա էթտի-
- 5 լէր : Ալէ մէ'մուլ էթտիյիմիլ տէրէճէտէ տէյիլ ,
անճագ քէնտի քէնտիլէրինի էվվէլա Բապպա ,
հէմ տէ Ալլահըն իրատէթիլլէ պիզէ տախի թէս .
- 6 իմ էթտիլէր . Հաթթմ ապտէմճէ պաշլամըլ օլ-
տըղը միսիլլիւ պու իհսանը տախի սիզտէ իքմուլ
- 7 էթմէսինի Տիտտաւան րէճա էթտիլ : Լաքին հէր
խուտուտա , իմնաւա վէ քէլամաւա վէ 'իլմաէ վէ
հէր պիւր զայրէթտէ վէ սիզտէն պիզէ օլան մու-
հապպէթտէ իլէրիլէտիլինիլ միսիլլիւ' պու 'ինա-
- 8 յէթտէ տախի իլէրիլէյէտիլլիլ : Իմ էտէր կիպի
տէյիլ , անճագ զայրիլէրին ճէհաի սէպէպիլլէ վէ
սիդին մուհապպէթիլլիլին խուլուսընը թէճրիպէ
- 9 էթմէք իւզրէ սէզլէյօրըմ : Զիրա Բապպըմըլ Յի-
տուս Բրիտաուըն 'ինայէթինի պիլիւրսինիլ , քի զէն-
կին իքէն սիլին իչիւն ֆագիր օլաւ , թմ քի սիլ
- 10 անըն ֆագիրիլլէ զէնկին օլաւընըլ : Ալէ պու խու-
տուտա րէյիմի վէրիյօրըմ . զիրա պու սիզէ ֆա'ի-
տէլի տիր քի , կէչէն սէնէտէն պէրու եպընըլ իճ-
րաւընա տէյիլ , անճագ նիյէթ էթմէյէ տախի
- 11 ապտէմճէ պաշլամըլընըլ : Շիմաի իսէ իճրաւընը
իքմուլ էտինիլ . շէյլէ քի նիյէթ էթմէյէ արզու-
պուլուսըղը միսիլլիւ , մալիք օլտըղընըլա կէօրէ
- 12 իքմուլ տախի օլա : Զիրա էկէր էվվէլա արզու վար
իսէ' պիր տտէմին մալիք օլմաւըղընա կէօրէ տէ-

- յիւ, անճաղ ուղղորդնա կէօրէ վերեւէ մայրույ
 13 աբր : Զիրա Գ-Ե-Դ՝ զայրելէրէ բահաթ, վէ սիզէ
 սըլլէթ ումասը աւելիւ, անճաղ միւսավաթ թա-
 14 ընդիլէ, Շիմոսիքի վազըթաա սիզին Ֆազլանըզ
 անլէրին նօգսանը, անլէրին Ֆազլասը տախի ղէ
 15 Լ-ԴԵԲ սիզին նօգսանընըզ իշխան ումասը տըր. Թա
 քի՝ Զոզ Դեւէրէնէ արթմատը, վէ տը Դեւէրէնէ
 էքսիլմէտի՝ աւելիւ հաղըլտըզը իւզրէ միւսավաթ
 16 յա : Լարին սիզին իշխան պու Ճէհաի Տիտասըն
 17 գաղպինէ իզա էտէն Ալահա չիւքը օլտան. Զիրա
 ըէճայը գաղուլ էքմէրէ պէրապէր՝ զիյաաէ գալ-
 ըէթի հասէպիլէ քէնաի իրաաէթիլէ թարաֆը-
 18 նըզա 'աղիմէթ էթաի : Վէ ճիւմէ քիլիսէլէր ա-
 րաաընաա պէշարէթաէ մէաշի պուլունան, վէ
 պունաան Ֆազլա Բաղպըն 'իզլէթի վէ 'սիզին տը-
 ղանըզ իշխան իըտմէթ էյլէաիլիսիզ իհասնը կէ-
 19 թիւրմէք իւզրէ, 'Բիլիսէլէր թարաֆընաան պիզէ
 հօլտաշ ինթիլաազ օլունան պիրաաէրի անըն իլէ
 20 պէրապէր կէօնաէրաիք : Վէ պու պապաէ սաղընը-
 ըըզ, քի իըտմէթ էթաիլիսիզ պու ինտան հազ-
 21 գընաա պիւր քիմաէ պիզի թէվլիի էթմէյէ : Զիւն-
 քի հաղընըզ Բաղպըն հուղուրընաա տէյիւ, ան-
 ճաղ ինտան հուղուրընաա տախի էյի շէյլէր գալ-
 22 արնաա իզ : Վէ չօգ տէֆ'ա չօգ շէյլէրաէ թէճ-
 ըիպէ իլէ զայրէթլի պուլտըզընըզ, վէ չիմաի տախի
 սիզէ օլան զիյաաէ ի'թիմաաընաան նաշի տահա
 զիյաաէ զայրէթլի պուլունան պիրաաէրիմիզի ան-
 23 լէր իլէ պէրապէր կէօնաէրաիք : Տիտա հաղընաա

իսէ, պէնիմ շէրիքիմ վէ սիզին իչիւն էմէքտաշըմ
ալըր. պիրատերլէրիմիլ իսէ քիլիսէլէր թարաֆըն-
տան կէսնատերիլէնլէր վէ ֆրիտատուն շէրէֆի տիր-
21 լէր: Իմոի սիզին մուհապպէթինիլին, վէ պիզիմ
սիզին հապղընըլտա ոլան իֆթ իխարըմըլըն պիւր-
հանընը տնլէրէ վէ քիլիսէլէրին հուզուրընտա պէ-
յան էտինիլ:

ՊԱՊ 9

- 1 **Զ**իրա մուգատտէպէր իչիւն ոլաճագ Ի'անէ խու-
տուրնտա սիզէ եազմամա հաճէթ եօգ ալըր:
- 2 Զիւնքի արզուհըղը պիլիրիմ. վէ պու պապուէ՝ Ա-
քայիա կէչէն սէնէտէն պէրու հապրը ալը՝ տէյիւ
Մակեդոնիալըլարա սիզին իչիւն իֆթ իխար էտիյո-
րըմ, վէ թարաֆընըլտան ոլան զոյրէթ էքսէրինի
3 թէշվիպ էյլէմիլ նիր: Լաքին պիզիմ՝ հապղընըլ-
տա ոլան իֆթ իխարըմըլ պու խուտուտա պիհուտէ
օլմոյըլ պէտիյիմ կիզի հապրը պուլսնմանըլ ի-
4 չիւն պիրատերլէրի կէսնատէրոմ. Օլմայա քի Մա-
կեդոնիալըլար պէնիմ՝ իյէ պէրապէր կէլիպ տէ՝ սի-
զի հաղըլսնմամըլ պուլսրըլարը թագաիրաէ,
պիզ (տէմէյէլիմ սիլ) պու ի'թիմաուլէ ոլան իֆ-
5 թ իխարտա մոհճուպ օլալըմ: Իմաի պիրատերլէրէ
րէճա էթմէյի մուլթիպի կէօրաիւմ, քի էվվէլ եա-
նընըլա կիտիպ՝ սիզին մուգատտէմա իխարըլսն
պէրէքէթինիլի հաղըլսյալար, շէոյլէ քի թամա՝
տուրէթիլլէ տէյիլ, առճագ պէրէքէթ տուրէթիլլէ
6 հաղըր օլսուհա Շուհու քէրէի քի՝ գըլլէթլէ էքէն գըլ-

- 7 Եթէ պիչէր, վէ պերէքէթլէ էրէն պերէքէթլէ պի-
 չէր: Հէր քէս հիւզը վէ ես մէ ճպարիլէթլէ տէյիլ,
 տնճադ գալպիինին նիյէթինէ կէօրէ վէր-ն: զիրա
 8 Այլահ ճան ու կէօնիւլաէն վէրէնի սէվէր: Վէ Այ-
 լահ սիղէ հէր 'ինայէթի արթարմաղա դատիր տիր,
 թա քի հէր վազըթաա հէր շէյտէ թաոմ' քիֆա-
 յէթինիւ ոլուպ' հէր խայր 'ամէլտէ արթաաընը:
 9 Նիթէրիմ' Թէվղի' էտիպ ֆուգարայա վէրտի, տա-
 լահը իլ էլ էպէտ պագը տըր' տէյիլ: Կաղըմըշ
 10 տըր: Վէ էքինճիյէ թօսում' վէ թա'ում' իչիւն
 էքմէք իհասն էտէն' սիղէ թօսում' իհասն էտիպ
 չօղալաաճադ, վէ տալահընըղըն մահաւլաթընը
 11 արթարմաղա տըր: Թա քի պիլիմ' վաղթամըղէ
 Այլահա շիւքրիւ մուճիպ ոլան հէր ճէօմէրալիք ի-
 12 չիւն հէր շէյտէ զոնի ոլաաընը: Ձիրա պու խրո-
 մէթին խաարէսի եալընըլ մեզաաաաէպէրին շօգ-
 սանլարընը թէմաւլամայըլ' տնճադ Այլահա նիչէ
 13 շիւքրէրին արթմաաընը մուճիպ ոլուր: Ձիւնքի պու
 խրոմէթին թէճրիպէսի վաարթաաըլէ: Քրիստաաըն
 պէշարէթինէ ոլան իգրարընըղըն իթա'աթը վէ քէն-
 աիլէրէ վէ ճիւմլէյէ ոլան միւշարէքէթինիլգին ճէօ-
 14 մէրալիյի իչիւն Այլահա համա էաէրլէր: Վէ քէն-
 աիլէրի տաթի սիզաէ ոլան Այլահըն զայէթ 'աղիմ'
 իհասնընտան տօլտըլ սիղէ իշթիյադ չէքէրէք: սի-
 15 ղին իչիւն տու'ա էտէրլէր: Իմաի Այլահա' թա-
 րիֆ ոլուհմազ 'աթիյէսի իչիւն շիւքր ոլաաըն:

ՊԱՊ 10

- 1 Վէ պէն Պօղոս, քի արանըպաա իքէն միւթէվա-
 զը, ամմա զա'իպ իքէն սիղէ աօղրու ճէսարէթլի

- իմ, Քրիստոսսըն հիւմ ու լէթաֆէթիյլէ սիգէ քէն-
 2 աիմ բէճա էտէրիմ: Նիյազ էտէրիմ՝ քի եանը-
 նըզտա պուլունարզըմտա, պիգէ թէնճէ կէզէր նա-
 զարըյլէ պագտն պաղը քիմնէլէր հագգընտա ճէ-
 սարէթ լէթմէք նիյէթիմնաէ օլարդըմ՝ ի՛թ իմապէ
 3 ճէտուր պուլունարզըմ: Զիրա թէնտէ օլարագ
 4 կէզէր իսէք տէ, թէնճէ ճէնք էթմէյորըզ, Զիւն-
 քի ճէնիթիթիս սիլաճլարը ճիմմննի օլմիյըպ՝ հի-
 սարըար երգմագ իչիւն Ալլահըն 'ափըյլէ գուվ-
 5 վէթլի տիր. վէ միլահը պիլմէքիք ալէյճիմէ
 գաղըշան թէսաթիւրաթմը վէ հէր եիւքտէք շէյի
 երգարագ, ճիւմլէ էֆքետարը Քրիստոսսըն իթա'ա-
 6 թընա էսիր էտէրիպ, Աիյին իթա'աթընը սաթի
 թէմմա՛ օլարըղընտա, հէր իթա'աթըղըլտան ին-
 7 թիգա՛մ ալմուղա հազրը ըզ, Աուրէթ ի զահիրէյէ՞
 մը պագարընըզ, էկէր պիր քիմնէ՛ Քրիստոսսըն իմ՝
 տէյերէք քէնտիմնէ ի՛թ իմտա էտէրտէ, քէնտիլի-
 յիմնէն շունաւ սաւ սիւշիւնսիւն քի՛ քէնտիսի
 Քրիստոսսըն օլտըղը կիպի, քէզպիք պիւ սաթի
 8 [Քրիստոսսըն ըզ], Զիրա Րազըղըն՝ խարապիլէթի-
 նիլ իչիւն տէյիլ, ոնճագ մա՛մուրիլէթիլիլ իչիւն
 պիգէ վէրտիլի հիւքիւմլէթիմիպտէն սալայը՝ պիր
 ալ սաճա պիյատէ իֆթիխար էտէճէք օլուր իսէմ
 9 տէ, մահճուպ օլմիյաճագըմ: Պաւա- գէրէ՛, թա
 քի մէթմուպլարլէ սիլի գօրգուարը կիպի կէօրիւն-
 10 մէյէյիմ, Զիրա պէրէ տէյօր քի՛ Մէթմուպլարը ա-
 ղըր վէ գուվվէթլի տիր, լարին ճէսէտիլին կէօ-
 11 բիւնիւշիւ զա'իֆ վէ քէլամիլ հոպիր տիր, Պու
 մագուլէ քիմնէ՛ պիւ զա'իպ իքէն մէթմուպլար
 վտարթատըյլէ քէլամտա նաարլ իսէք, հուզուրտա

- 'տմեկտէ տախի Լոյլէ պուլունաճաղըմըը տիւ-
 12 շիւնսիւն : Զիրա քէնափմիդի քէնափ քէնափլէրինի
 թափսիյէ էտէն պա՛զը քիմսէլէր իլէ 'տաա էթ-
 մէյէ , հէմ տէ անլէրէ գըյաա էթմէյէ ճէաարէթ
 էթմէյիլ . Ֆազաթմ անլէր քէնափլէրինի քէնափլէ-
 13 րիլէ Լոլշիւոլ՝ քէնափլէրինի քէնափլէրինէ գըյաա
 էթմէլէրիլէ Ֆէհմ էթմէլէր : Լաքին պիզ էօլ-
 շիւաէն խարիճ շէյլէրլէ տէյիլ , տնճազ սիզէ գա-
 տար վասըլ օլմադ իւզրէ՝ Ալլահն պիզէ թագսիմ
 էթմիյի գանուշն Լոլշիւսիւնէ կէօրէ իֆթիխար
 14 էտէճէյիլ : Զիրա սիլէ վասըլ օլմասաղ կիպի
 հատաթիպի թ՛՛ ճափալ էթմէյօրըլ . շիւնքի Քրիս-
 տաւն պէշարէթինտէ սիլէ գատար պիլէ վասըլ
 15 օլարգ : Աօյրիլէրին էմէքլէթի հագգընտա էօլ-
 փաւէն խարիճ շէյլէրլէ իֆթիխար էթմէքտէ օլ-
 մոյլըլ՝ իմանլընրդ արթարգ ճա , գանուշըմըզա կէօ-
 16 րէ սիլիլէ վիյաաա : կէնիշլէնիլիլ . Վէ պաշգասը-
 նն գանուշըլէ հաղըր շէյլէր իշիւն իֆթիխար
 էթմէյէրէք , պէշարէթի սիզտէն Լթէ օլան իւր-
 17 լէրտէ վա՛զ էթմէք իւմիափնտէ իլ : Լաքին իֆթի-
 18 խար էտէն՝ Բապպլէ իֆթիխար էթմին : Զիրա քէն-
 ափ քէնափինի թափսիյէ էտէն տէյիլ , տնճազ Բապ-
 պըն թափսիյէ էթմիյի քիմսէ մազպուլ արը :

ՊԼԱՊ 14

- 1 **Ք**իսա՛շչի 'ազըլըզըզըմն պիրալ թէհամմիւլ
 էտէ խափիլ . վէ եինէ պանա թէհամմիւլ էափ-
 2 նիլ : Զիրա սիլին իշիւն Ալլահն զայրէթիլէ զոյ-
 րէթի իմ . շիւնքի սիլի պիր էրէ , եանի Քրիստո-
 սա փաք պաքիրէ 'արզ էթմէք իշիւն նիշանլատըմ :

- 3 Ամմա գորգարըմ քի՝ երևան քենտի հիւնսիլէ Ս-
այըռ ուտամ թարըռ միտիլիւ , պէօյէճէ սիգին զիհ-
նինիլ ատիսի Քրիստոստու օլան խուլուստան իֆ-
4 ստա օլունաճադ տըր , Զիրա եկեր պիրի կելիպ՝
պիզիմ՝ վա՛ղ էթմէտիյիմիզ պուշգա պիր Յիսուս
վա՛ղ Լաւճէք օլուր իսէ , Ետիսա ալմուտըղընըզ
պուշգա պիր բուհ , վէ եա գապուլ էթմէտիյինիզ
տիկեր պիր պէշարէթ ալաճադ իսէնիզ , Ղեօյէ +ճ-
5 -էյէ էյի թէհամմիւլ Էտէր իտինիզ , Զիրա էն մէշ-
հուր բէտուլէրաւն հիշ պիր նօզսանըմ եօգ տըր
6 գանն Էտէրիմ , Վէ քէլամուս ճաշիլ իսէմ աէ՝
'իլմաէ տէյիլ իմ , վէ լաքին հէր շէյաէ հէր
7 վէճհէ սիզէ պէյան օլունաբգ , Ալլահն պէշարէ-
թիհի սիզէ պիլա 'իլազ թէպշիր էթմէտիյիմաէ՝
իււրաւմէնիզ իչիւն քէնտիմի ուշապլաթմամլէ
8 կիւհաճ մը Էթտիմ , Սիգին իըսամ թիհիզ իչիւն
սա՛իր քիլիսէլէրաէն 'իւլիւֆէ ալարագ տիլէրի սւյ-
9 տրմ : Վէ սիգին Էտնընըլաա իրէն , միւհթաճ սլ-
տըմ իսէ տէ՝ քիմնէյէ օըզլէթ վէրմէտիմ , զիրա
Մակեդոնիստան կէլէն պիրաաւերլէր նօզսանըմը
թէմումլատըլար , վէ հէր շէյաէ սիզէ պար օլմագ-
10 տան քէնտիմի հրֆիլ էթտիմ վէ Էաւճէյիմ , Քրիս-
տոսըն հագիդաթը պէնտէ տիր քի՝ Աբույիս սէմթ-
լէրինաէ պու իֆթիսարըմուսն պէն մա՛հրաւմ գալ-
11 մայաճաղըմ , Նի՞չիւն , սիգի սէ՞վմաիլիմ իչիւն
12 մի տիր , Ալլահ պիլիր : Ամմա ֆուրաթ տրայան-
լարըն ֆուրաթընը քէմէք իչիւն , վէ իֆթիսար
էթտիլէրի շէյաէ սիզիմ կիպի պաւլաւմալարը
չիւն՝ Էտփմապաա օլտըղըմ շէյի հէման Էտփու-
13 ճաղըմ , Զիրա պու մագուլէ քիմնէլէր սաթթէ բէ-

- սուսներ ուրապ Քրիստոսըն ըեսուսների սուրբթիւնե
 14 կերէն հիւեպուզ 'ամէլէ տիր : Պու սու 'աճա'իպ
 սէյիլ - զերու նէյթան քէնտիսի նուր մէլէյի սու .
 15 ըթիւնէ կիրէր : Իմաի անըն խըսմէթ ճիւլէրի տախի
 սալուհ խըսմէթ ճիւլէրի սուրբթիւնէ կիրէրլէր իսէ ,
 16 'ամէլէրիւնէ կէօրէ օլաճադ սըր : Թէքըսար աէրիմ'
 պէնի քիմնէ 'ազըլսըզ զանն էթմէսին , վէ հիչ օլ-
 մազ իսէ , հէման 'ազըլսըզ կիպի պէնի գապուլ
 էտինիզ , Թա քի պէն տախի պիր ազ իֆթիխար
 17 էտէյիմ' Պու սէյլէտիյիմի Բապպա կէօրէ տէյիլ ,
 անճադ պու իֆթիխար ճէսարէթիյլէ 'ազըլսըզլըզ-
 18 տան կիպի սէյլէյօրլմ' : Մասամ քի չօգ քիմնէ-
 լէր Թէն ճիհէթիյլէ իֆթիխար էտէրլէր , պէն
 19 տախի իֆթիխար էտէճէյիմ' : Ձիրա սիզ 'ազըլլը
 օլմաղլէ , 'ազըլսըզլարա խօշուտիյլէ Թէհամմիւլ
 20 էտէրսինիզ : Ձիրա էկէր պիր քիմնէ սիզի էսիր է-
 տէրսէ , պիր քիմնէ մալընըզը եէր իսէ , պիր քիմնէ
 -իւշէն ղիւ լէյ ալըր իսէ , պիր քիմնէ Թէքէպպիւր
 էտէրսէ , պիր քիմնէ եիւզիւնիւպէ վուրուր իսէ ,
 21 Թէհամմիւլ էտէրսինիզ , Թա'նիպ Թարիգիյլէ սէյլ-
 լէյօրլմ' , կէօյա քի պիզ զա'իֆ իաիք , ամմա պիր
 քիմնէնի ճէսուրանէ հարէքէթ էթտիյի շէյաէ
 ('ազըլսըզլըզլէ սէյլէրիմ') պէն տախի ճէսուրանէ
 22 հարէքէթ էտէրիմ' : Անլէր 'Իպրանի' մի տիր , պէն
 տախի . Իսրայէլլ' մի տիր , պէն տախի . Աքրահամ'
 23 Նէսյինտէն մի տիր , պէն տախի . Քրիստոսըն խըս-
 մէթ ճիւլէրի մի տիր , ('ազլը եօգ կիպի սէյլէրիմ')
 պէն տահա զիյաատէ . էմէքտէ զիյաատէսիյլէ , տարպ-
 ւարտա հատտէն զիյատէ , մահպէսլէրտէ զիյատէ-

- ոհյլէ , եօղում թեհլեւերինտե տէֆ'աթլէ պուլուն-
 24 տում , Նեհուտիլէր թարաֆընտան պէշ քերրէ
 25 գըրգտան պիրէր էքսիք քէշէտ ետտիմ . Գամբլլէ
 իւշ տէֆ'ա տեօյիւլտիւմ . պիր տէֆ'ա թաշլան-
 տում , իւշ տէֆ'ա կէմի իլէ գարայա տիւշտիւմ ,
 26 պիր կիւն պիր կէճէ էնկինտէ գուլարմ , Չոգ տէ-
 ֆ'ա եօլըրլըգտա , ըրմոզլար թէհլիքէլէրինտէ ,
 հարաւիլէր թէհլիքէլէրինտէ , միլլէթիմ թարա-
 ֆընտան թէհլիքէլէրտէ , թա'իֆէլէր թարաֆընտան
 թէհլիքէլէրտէ , շէհրտէ թէհլիքէլէրտէ , չէօլտէ
 թէհլիքէլէրտէ , տէնիլտէ թէհլիքէլէրտէ , տաթէ
 պիրատէրլէր տրատընտա թէհլիքէլէրտէ պուլուն-
 27 տում . Լյմէք վէ գաճմէթտէ , չոգ տէֆ'ա ույղա-
 ւըզլըգտա , տճլըզ վէ սուսրզլըգտա , չոգ տէֆ'ա
 եէմէրսիլլիքտէ , սոզուգտա վէ չըփլադլըգտա պու-
 28 լունտում . Խարիծի շէյլէրտէն մա'տա հէր կիւն իւ-
 զէրիմէ պիրիքէն՝ ճիւմլէ քիլիտէլէրին էնտիշէսի
 29 տիր , Քի՞մ զա'իֆլէնիւր տէ , պէն զա'իֆլէնումէմ .
 քի՞մ սիւրչէր տէ , պէնիմ եիւրէյիմ եանմազ ,
 30 իֆթիխար էթմէք լուղմ կէլտէ , զա'իֆլիյիմէ միւ-
 31 թէ'ալլըզ շէյլէրլէ իֆթիխար էտէրիմ , իլ էլ է-
 պէտ միւպարէք , վէ Րուպլըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն
 ֆէտէրի օլան Ալլահ եուլան սեօյլէմէտիյիմի պիլիւր
 32 Դամմակոտա Արևաա մէլիյին վալիսի պէնի թութ-
 մազ գաւաթլլէ 'Իամմակոպլըլարըն շէհրինի թաճթը
 33 մուհաֆազայա ալտը . Պէն տէ փէնճէրէտէն պիր
 զէնպիլլէ հիսարտան աշաղը էնտիրիլիպ էլլէրինտէն
 գուրթուլտում :

ՊԱՊ 42

- 1 Առաջա՛յս իՖիլիսոր էթմէք պանա ֆա՛հտէ *էթմէզ. իմաի Բապպըն բիւշալարընա վէ վահէիլէրինէ
- 2 Կէլէյիմ. Քըխատատա պիր տաէմ՝ պիլիրիմ. պուտաէմ (ճէսէտաէ՞ մի՛ պիլմէմ, Եօգսա ճէսէտաէն խարթճ մի՛ պիլմէմ, Այլահ պիլիր,) օն տէօրթ սէնէ մուգատաէմ՝ ահաղըն իւշիւնճիւ կէզէ սլընտը :
- 3 Վէ պէզլէ պիր տաէմի պիլիրիմ. (ճէսէտաէ՞ մի՛, ճէսէտաէն խարթճ մի՛ պիլմէմ, Այլահ պիլիր,) :
- 4 Ահաղըն ճէննէթէ սլընտը՝ թա՛պիր օլաւմազ վէ սէզլէմէսի տաէմէ ճա՛իզ օլմույան սէօզլէր իշիթ-
- 5 տի : Պէզլէ պիր քիմնէ հազգընտա իՖիլիսոր էտէճէյիմ, ամմա քէնաի հազգընտա զա՛իֆլիքլէրիմտէն զայրի պիր շէյ իչիւն իՖիլիսոր էթմէյէ-
- 6 ճէյիմ. Զիրա իՖիլիսոր էթմէք իսթ էյէճէք օլուր իսէմ տէ , 'ադըլըզ օլմույաճաղըմ, չիւնքի հազի-զաթը սէզլէյէճէյիմ. լաքին պիր քիմնէ պէնի կէօրտիւշիւնտէն , Եա պէնտէն իշիթտիյի շէյտէն զիյատէ պանա ի՛թ իպար էթմէսին՝ տէյիւ սաղընը-
- 7 ըմ : Վէ վահէիլէրին քիտէթ ինտէն նաշի թէքէպպիւր էթմէյէյիմ՝ տէյիւ , թէնիմտէ պիր տիքէն , Եա՛նի պէնի թա՛ճիզ էթմէք իչիւն պիր Շէյթան մէլէյի վէրիլտի , քի թէքէպպիւր էթմէյէյիմ :
- 8 Պաւաւն պէնտէն տէֆի հազգընտա Բապպա իւշ
- 9 տէֆա՛ս բէճա էթտիմ՝ իսէ տէ , Պանա՛ Պէնիմ՝ 'ի-նայէթիմ սաճա քէտֆի տիւր , զիրա դուվվէթիմ՝ զա՛իֆլիքտէ թէքմիլ օլուր՝ տէտի . իմաի խօշ խա-

*Ե-Ի-Ե՝ էթմէզ իսէ տէ լաղըմ տըր

- թըրլէ զա'իֆլիբլէրիմոէն տօլալը իֆթ իխար էթ-
 մէյի թէրճիհէ տէրիմ', թա քի 'Բրիտտօնըն դա վ-
 10 վէթի պէնիմ' ի պէրիմոէ սաքին ոյա : Պաւ Լճյոէն
 'Բրիտտօ իչիւն զա'իֆլիբլէրէ , սիթէմլէրէ , զարու-
 ընթլէրէ , թէ'տատիյէ վէ մուշայադալարա բողի
 իմ' : չիւնքի զա'իֆ ոլաղղըմ վէման գուվվէթի իմ' :
 11 [Իֆթ իխար էթմէլլէ] 'տղըյօղը ոլարմ' : պէնի սիլ
 մէճուար էթսինիլ , պիրա հիշ պիր շէյ տէլիլ ի-
 սէմ' աէ , էն մէշհուար բէտալլէրտէն պիր շոգսանրմ'
 ոլմատըղը իչիւն' պէն թարաֆընրզատն թափսիյէ
 12 ոլաւնմալը իտիմ' : Վազա'ա 'տլամէթլէր , միւ'ճի-
 վէլէր վէ գուվվէթի իչլէրլէ տըսնըզատ բէտալ
 'տլամէթլէրի քէմալը սաղլլէ իճրա ոլաւնաու :
 13 Զիրա սիլ սա'իր քիլիսէլէրտէն նէ՞ խուսուսաա տ-
 շաղը գալաընրլ : շու գատար վար քի' պէն քէն-
 տիմ' սիլլէ սըզլէթ վէրմէտիմ' : պու հազգօրըղըղը
 պանա 'աֆվ էտինիլ :
 14 Իջթէ ի չիւնճի քէրլէ ետնընրզա կէլմէյէ հա-
 ղըր իմ' : վէ սիլլէ սըզլէթ վէրմէյէճէլիմ' : պիրա
 սիլլէ ոլանը տէլիլ , տնճապ սիլլի տրարմ' : չիւն-
 քի էվլատըն վալիտէյն իչիւն տէլիլ , տմմա վալի-
 տէյնին էվլատ իչիւն մալ ճէմ' էթմէսի իճապ է-
 15 տէր : Վէ էկէրլի պէն սիլլի զիյատէ սէվալիբճէ տլ
 սէվիլիյօր իսէմ' աէ , ճանըարընրլ իչիւն ճան ու
 կէտնիւլտէն սարֆ էտէճէլիմ' , հէմ' սարֆ ոլաւնա-
 ճաղըմ' :
 16 Լաքին ֆարլ էտէլիմ' քի պէն սիլլէ սըզլէթ վէր-
 մէտիմ' , տնճապ ֆէննպալ ոլմաղլէ սիլլի հիլէլլէ
 17 թութաղմ' : Սիլլէ կէտնաէրալիլիմ' քիմսէլէրին պիրի
 վաարթատըլլէ սիլլէն իսթիֆտաէ՞ մի էթտիմ' :

- 18 Տիառաւ րէճա եթաթիմ՝ վէ ահրն իլէ պէրապէր օլ պիրառաւերի կէօհաւերաթիմ խէ , 'աճէպա Տիառա սիզ-տէն իսթիֆաւէ եթաթիմ՝ մի . պիզ հէմառն պիր բուհ-տա , հէմառն պիր թարիգաւ եիւրթլամէտիք մի :
- 19 Եթնէ սիզէ թէպրիլէ ի զիմմէթ մի ետիյօրըզ՝ զանն ետէրաթիմիզ . Ալլահըն հուզուրընտա Քրիստոստա սէջլէյօրըզ . վէ պու շէյլէրին ճիւմլէսի , էյ սէվ-կիւլիւլէր , սիզին մա'մուրիլէթինիլ իչիւն տիր :
- 20 Զիրա դօրգաւրըմ՝ քի կելաթիյիմաւէ , սիզի իսթէտի-յիմ հալաւէ պուլմոյաճաղըմ՝ , պէն տաթի սիզէ իս-թէմէտիլինիլ հալաւէ պուլուհաճաղըմ՝ , վէ Նիզա'լար վէ հաւէալէր վէ զապապ վէ միւհազա'ա վէ զայպէթ վէ զամմաղըզ վէ թէքէպպիւր վէ իսթի-լալ շա'ւա'ւա'հա' :
- 21 Վէ եթնէ կելաթիյիմաւէ , Ալլահըմ պէնի եանընըզաւ թէզլիլ ետէճէք , վէ միւգաւա-տէմա կիւհաճ եթմիշ օլաւպ՝ եթաթլէրի նափաթ-լիք վէ զինա վէ ֆիւճուրտառն թէվպէ եթմէմիշ շօգ քիմմէլէր իչիւն մահպուն օլաճաղըմ :

ՊԼՊ 43

- 1 Թարաֆընըզա կէլէճէյիմ պու իւչիւնճիւ տէֆ'ա տըր . իքի ետ իւչ շահիաթն աղղըլլէ հէր սէօլ
- 2 սապիթ դըլլաճադ ալր : Էվվէլա սէջլէտիմ , վէ իքինճի տէֆ'ա հաղըր կիպի՝ փէշին սէջլէյօրըմ , վէ զա'իպ օլարադ՝ պէն միւգաւատէմա կիւհաճ ե-տէնյէրէ վէ աա'իլլէրին ճիւմլէսինէ շիմաթի եազա-լըմ քի թէքրար կելաթիյիմաւէ ետիրկէմէլէճէյիմ .
- 3 Զիւնքի Քրիստոսըն պէնաւ սէջլէմէտիլին պիր պիւր-հանընը արայօրընըզ . օ տաթի սիզին իչիւն զա'իֆ

- օլմնյըպ՝ անճազ արանըղաս գուզվելի տիր :
 4 Զիւնքի զա՛խֆիքլէ սալպ օլաւտու իսէ տէ, Ալլա-
 չըն գուարէթիլլէ եաշույր. քէզպիք պիզ սաթի
 անաէ զա՛խֆ իսէք տէ, եինէ Ալլաչըն գուարե-
 թիլլէ սիզին իչիւն անըն իլէ պէրապէր եաշույր-
 5 ճաղըզ, Լամանաս՞ մը սընըզ՝ աէյիւ քէնախնիզի
 թէճրիպէ էախնիզ. քէնախնիզի իմթիհան էյլէյի-
 նիզ. եօգաս քէնախնիզի, եա՛նի Յիսուս Քրիստոս
 սիզաէ պուլաւարըընը պիլմէ՞զ մի սինիզ. մէկէր
 6 քի մէրաուտ պուլաւնմըշ օլաւընըզ : Ամմոս ումա-
 լըմ՝ քի պիզիմ՝ մէրաուտ օլմաւըղըմըզը պիլէճէք-
 7 սինիզ : Վէ պիր քէմիք էթմէմէմիզ իչիւն, Ալլա-
 չա նիյազ էաէրիմ, Զէյազ՞ սաթի պիզիմ՝ մազ-
 պուլ կէօրիւնմէմիզ իչիւն աէյիլ, անճազ պիզ
 մէրաուտ կիպի օլսազ պիլէ, սիզին խայր իչլէմէ-
 8 նիզ իչիւն տիր, Զիրա հազիգաթա մաւղայիր պիր
 շէյ եափսամնյըպ՝ անճազ հազիգաթ իչիւն եափա
 9 պիլիրիզ : Զիրա պիզ զա՛խֆ օլուպ՝ սիզ իսէ գուզ-
 վէթի օլաւընըզ զէման մէսրուր իզ. վէ նիյա-
 10 զըմըզ սաթի սիզին քէմալընըզ իչիւն տիր : Պու
 սէպէպտէն զա՛խպ իքէն պու շէյլէրի եազըյօրըմ,
 թա քի հաղըր իքէն Բապըլն՝ խարապիլէթ իչիւն
 աէյիլ, անճազ մո՛մուրիլէթ իչիւն պանա վէրտի-
 լի հիւքիւմէթէ կէօրէ շիւռէթլէ մուսամէլէ էթ-
 մէյէյիմ :
 11 Նիհայլէթ, էյ պիրաւտէրլէր, սաղ օլաւընըզ
 քիւմիլ վէ միւթէսէյիլ վէ հէմէֆքեար օլուպ՝ սէ-
 լամէթ իւզրէ օլաւընըզ. վէ մուհապպէթ վէ սէլա-
 մէթ մէնպա՛ր օլան Ալլաչ սիզին իլէ օլաճազ տըր :
 12 Մաւգաստէս էօփիւշլէ եէրաիկէրինիզի սէլամըա-

- 13 յընդ, ձիւմէ մոգատտեպէր սիզէ սէլամ էտէր
 14 Բապպ Յիսուս Քրիստոսըն ինայէթի վէ Ալլահըն
 մուհապպէթի վէ Բուհ իւլ Գուսսըն միւշարէթի
 ճիւմէնիզ իլէ օլտուն: Ամին:

ՊՕՂՈՍ ԲԵՍՈՒՎԸՆ

ԳԱՂԱՏԻԱԼԸԼԱՐՍ ԻՄԱԼԵՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Պօղոս, ինսան թարաֆընտան տէյիլ վէ ինսան
 վասըթասըյլէ տէյիլ, անճագ Յիսուս Քրիստոսըն
 վէ անը էօլիւլէրտէն իհես էտէն Փէտէր Ալլահըն
 2 թարաֆընտան լէսուլ օլարագ, վէ պէնիմ իլէ
 պէրապէր պուլսւնան ճիւմէ պիւրտաէրլէր Գաղա-
 3 տիս քիիսէլէրինէ Փէտէր Ալլահ թարաֆընտան,
 վէ Փէտէրիմիլ Ալլահըն իրտաէթինէ կէօրէ, պու-
 հապըր էարամիպ տիւնեատան պիլի իւլտա էթմէք
 իւզրէ, կիւնահալըրմըլ իչիւն քէնտինի թէպիմ
 էթմիշ օլտն Բապպըմըլ Յիսուս Քրիստոս թարա-
 4 ֆընտան, Սիզէ ինայէթ վէ սէլամէթ օլտուն:
 5 Ալլահ էպէտ իւլ ապատ համա օլտուն: Ամին:
 6 Աիլի Քրիստոսըն ինայէթինէ տա՛վլթ էտէնտէն
 պաշգա պիր պէշարէթէ պէղլէ չար չապուգ տէօն-
 7 տիւլիւնիւզէ թէ՛տճճիւզ էտէրիմ: Պու տաիի
 պաշգա տէյիլ տիր, անճագ սիզի միւզթարիպ է-

- տեն վէ Քրիստոսորն պէշարէթիին թահրիֆ էթմէք
- 8 իսթէյէն պիր թաղըմ՝ քիմնէլէր վար տրու Լաքին
էկէր պիպ Եախստ սէմնատան՝ պիր մէլէք պիլէ պի-
ղիմ սիղէ թէպշիր էթտիյիմիպ պէշարէթի տեն զայ-
րիտինի սիղէ թէպշիր էտէր իսէ , մէլուհն օլուհն ,
- 9 Մուգատտէմն տէտիյիմիպ կիպի , շիմտի տախի
եինէ տէրիմ՝ քի՝ Էկէր պիր քիմնէ գապուլ էթ-
տիյինիպտեն պաշգա պիր պէշարէթի սիղէ թէպշիր
- 10 էտէր իսէ , մէլուհն օլուհն , Զիրա շիմտի տտէմլէրիին
րիզատընը մը , Եոգսա Ալլահն րիզատընը մը տարըմ՝
Եախստ տտէմլէրի խօշնուտ էթմէք տրղուսընտա
մը իմ՝ , պիրա էկէր տտէմլէրի խօշնուտ էթսէ իտիմ ,
տրթըպ Քրիստոսորն գուլու օլմուպ իտիմ :
- 11 Էյ պիրտտէրլէր , թարաֆըմտան սիղէ թէպշիր
օլուհն պէշարէթիին ինսանա կէօրէ պմասարղընը
- 12 պիրտիրիլիմ , Զիրա պէն նէ տնը ինսանտան ալ-
տըմ , նէ տէ թտիլիմ՝ օլուհնտըմ , տնճագ Յիսուս
- 13 Քրիստոսորն վահէի իլէ - Էրէ , Զիրա պէնիմ՝ պիր
զէմն տիյանէթ ի Եէհուտիյէտէ օլան հաթթէթ-
լէրիմի , Ետնի Ալլահն քիլիսէսինէ հատտէն գի-
յատէ թէ՛տտաի վէ տնը խտրապ էթմէքտէ օլաը-
- 14 զըմը , Վէ Էճատտըմըն րիլլոյէթլէրինէ պիյատէ-
սիլլէ զայրէթլի օլտրապ , միլլէթիմտէ պուլուհնտն
չօգ տգրտնըմնտն գիյատէ տիյանէթ ի Նէհուտի-
- 15 յէտէ թէրաղգը էյլէտիյիմի իշիթմիշտինիլ , Լա-
քին պէնի վալիտէմին րահճմիտէն ոյրըրպ՝ քէնտի
'իռլոյէթի վտսէթտաըլլէ տա՛վէթ՝ էտէն Ալլահ ,
- 16 Թտիֆէլէր տրտընտա թէպշիր էթմէմ իշիւհն ,
քէնտի Օղլընը պանա քէշֆ էթմէյի միւհնտիպ
կէօրտիւյիւ վապրթտա՝ տէրհուլ թէնէ վէ գանա

- 17 տանը շինարարմ'. Հէմ տախի Երուսաղէմ, պէնտէն
էվիէլ բէտուլ օլտնլարրն ետնընա չըգալարդ՝ ֆա-
գաթմ 'Արապիթանա կիթաիմ', վէ եինէ Գամմա-
18 կոտա 'ալլաթէմ էթտիմ', Անտէն իւչ սէնէ սօնրա,
Պետրա իլէ կէօրիւշմէք իւզրէ, Երուսաղէմէ չը-
19 գըզ՝ ետնընտա օն պէշ կիւն մէքս էլլէտիմ, Վէ
լարին բէտուլլէրաէն Բապլըն գտընտա շը Յակարոս-
20 աան զայրիտինի կէօրմլաիմ, Վէ սիզէ Եազմազատ
օլարզըմ՝ շէյլէր խուսուօրնտա, Կալան սէօլլէմէ-
21 տիլիմ՝ Ալլահըն հուզըւրընտա 'այ-ն աըր, Անտէն
սօնրա Սիւրիա իլէ Կիլիկիա սևմթլէրինէ կէլաիմ,
22 Վէ Քրիստոստա օլտն Իէհուսիյէ քիլիսէլէրինէ
23 շախտէն թանըյմըշ տէյիլ իաիմ, Անճադ՝ Պիզէ
պիր զէման թէ 'տաաի էտէն' մուգատտէմա խարապ
էթաիլի խմանը շիմաի թէպշիր էաիյօր՝ տէյիւ
24 խապէր ալարադ, Հազգըմտա Ալլահտ համա է-
տէրլէր իաի

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ օն աէօրթ սէնէ սօնրա Տիստաը տախի պե-
րապէր ալըզ՝ Բառնաբաս իլէ եինէ Երուսաղէմէ
2 չըգտըմ, Վէ վահի մուճէպինճէ չըզալըմ, վէ տն-
լէրէ թա'իֆէլէր արտաընտա վա'զ էթմէքտէ օլ-
աըզըմ՝ պէշարէթի պէյտն էլլէտիմ, Լարին պօշ
եէրէ սէյիլթմէյէյիմ, եա սէյիլթմիշ պմոյալըմ
տէյիւ ի'թիպարը օլտնլարա թէնհաճա Ղեյ-ն էյ-
3 լէտի, Լարին պէնիմ՝ իլէ պէրապէր պուլաւտն Տի-
տոս Եռնանի իքէն, խիթան օլաւմաղա մէճպուր
4 օլմտաը, Պաւ իսէ պիլի Լսիր էթմէք իւզրէ, Ռիտուս
Քրիստոստա օլտն հուրըրիլէթ իմիզի թէճէսսի, « է'մ-

- 5 Դէյէ կիզլիճէ սիվիշէրէք իշէրի կիրէն սաթթէ պի-
 6 րատէրլէր սէպէպինտէն իտիւ Լաքին պէշարէթին
 հազիգաթը սիզտէ սապիթ գալմասը իշիւն, իթա-
 7 աթ հօլըյլէ անլէրի պիր սաթթ պիլէ աինլէմէ-
 8 տիք, Լաքին իթիպարլը 'աաա օլունանլար հէր նէ
 իտիլէր իսէ' պէնճէ ֆէրգ հօգ տըր. (Ալլահ ինտան
 իսթըրընա պագմոզ.) զիրա իթիպարլը օլանլար
 9 պանա զիյատէ պիր շէյ իֆատէ եթմէտիլէր, Լա-
 10 քին պիլ'աքս իսթան ըտալէթինտէ Պեարտըն վա-
 11 սըթմարյլէ 'ամիլ օլան Զաթ թա'իֆէլէրտէ տա-
 12 իի պէնիթ' վասըթմամլէ 'ամիլ օլարընտան, իս-
 13 թանլըարա օլան պէշարէթին Պեարտա իհալէ օ-
 14 լունարըր միսիլլիւ, իսթանտըզարա օլան պէշա-
 15 րէթին պանա իհալէ օլունարըրնը կէօրմէլէրի վէ
 16 պանա վէրիլէն 'ինպէթի անլամալարլէ, պիլ
 17 թա'իֆէլէրէ, քէնտիլէրի իսէ իսթանլըարա կիթ-
 18 մէք իւզրէ, Տիրէրլէր իթիպար օլունան Յակոբոս
 19 վէ կեֆաս վէ Յովհաննէս պանա վէ Բառնարտա
 20 միւշարէքէթ իշիւն սաղ էլլէրինի վէրտիլէր, Ան-
 21 ճագ ֆուգարայը իսթըրա թաթմամըր է-թէթէ-
 22 լէր. պէն սաթի հէման պունուն իծրատընա հիմմէթ
 23 էյլէտիմ, Ամմա Պեարա Անթաքիոյա կէլտէյի
 24 վէման, թա'զիրէ միւսթմազագ օլարընտան' անըն
 25 եիւզիւնէ դարլը տուրամ, Զիրա Յակոբոս թա-
 26 րաֆընտան պա'զը քիմիէլէր կէլմէզտէն ագաւմ',
 27 թա'իֆէլէր իլէ պէրապէր թա'ամ էտէր իտի, լա-
 28 քին անլէր կէլտիլէրինտէ' էհլ ի իսթան օլան-
 29 լարտան գօրգարագ, կէրի չէքիլիւ պըրլաը, Վէ
 30 սա'իւ Եհհաւիլէր տաթի անըն իլէ պէրապէր ըիյա
 31 եթտիլէր, հաթթա անլէրին ըիյալարընա Բառ-

- 14 Դարաստ տախի ալտանոր, Լաբին պեշարեթիւ հա-
դիգամընա կեօրէ ասորու հարեքէի էթմէտիքէ-
րինի կեարաիւլիւմտէ, ճիւղէսինին հաւաւընաս
Պետրոս աւտիմ՝ քի՛ Էկեր սէն Եէհաւտի իքէն,
Եէհաւտի կիպի տէյիւ, անճագ թա՛իֆէ կիպի եա-
շար իսէն, թա՛իֆէլէրի Եէհաւտի կիպի հարեքէի
15 էթմէյէ հա՛որլ իճպար Էաւրսին, Պիլ՝ ա՛ն տարլ
Եէհաւտի օլաւլ՝ թա՛իֆէլէրտէն կիւհասքեար օլ-
16 մայարագ, Ինասն շէրի՛աթ՝ 'ամէլլէրէյէ տէյիւ,
անճագ Յիսուս Քրիստոս օլան իման վասըթմարլլէ
թէպրիր օլաւհաճողընը պիւտիլիմպտէն, պիլ տախի
շէրի՛աթ՝ 'ամէլլէրէյէ տէյիւ, անճագ Քրիստոս
'օլան իմանլէ թէպրիր օլաւհաճ իւզրէ, Յիսուս
Քրիստոս իման էթտիք. զիրա շէրի՛աթ՝ 'ամէլլէ-
17 րէյէ հիլ պիր պէշէր թէպրիր օլաւհաճ, Վէ է-
կեր Քրիստոս վասըթմարլլէ թէպրիր օլաւհաճ իա-
թէր իքէն, պիլ քէնտիմիլ տախի կիւհասքեար
օլաւհաճ իսէն, Քրիստոս կիւհաճ խրտմէթ՝ ճիսի մի
18 աիր, Հաշա Զիրա էկեր Էրգարզըմ՝ շէլլէրի թէր-
րար պինա էաւրսէմ, քէնտիմի գապահաթլլէ կէտ-
19 թէրիրիմ, Զիւնրի պէն Ալլահա եաշամագ իւզրէ,
20 շէրի՛աթ՝ վասըթմարլլէ շէրի՛աթմա էօլտիւմ, Քրիս-
տոս իլէ պէրապէր սալպ օլաւհալմ, վէ արթըգ
պէն եաշամիյորլմ, անճագ Քրիստոս պէնաէ եա-
շար, շիմաի իսէ թէնտէ եաշարըգ՝ ապէնի սէ-
վէն վէ քէնտիմի պէնիմ՝ իչիւն թէպիմ՝ էտէն
21 Իպն Ուլլահա օլան իմանլէ եաշարլմ, Ալլահըն 'ի-
նայէթինի իպթալ էթմէմ, զիրա էկեր սալահ շէ-
րի՛աթ՝ վասըթմարլլէ իսէ, Քրիստոս պիհաւտէ եէ-
րէ էօլմիւշ աիր:

ՊԱՊ 3

- 1 Եւ 'ազըլսրզ Գաղատաիայըլար, Յիսուս Քրիստոս
տրանդզատ սալպ օլուանըլ կիպի կէօղէրինիզնէ Եօ-
նիւնտէ բւամ' օլուանըլ իքէն, [Տապիգաթմա իթա-
'աթ Էթմէմէր տերեճէսինտէ] սիլի քի՛մ' իզլալ
- 2 Էթտի, Սիզտէն Էալլընըզ պուաւ տնչամադ իսթէ-
րիմ'. Բուհու շէրի'աթ 'ամէլլէրէլլէ մի, Էօգսա
- 3 տիլլէյիզ իմո'ն Էթմէքլէ մի ալաընըզ, Պու գա-
տար 'ազըլսրզ մը սընըզ, Բուհլէ պաշլամըլ իքէն,
- 4 շիմտի լմէ'նլէ մի խիթամ պուլաբսընըզ, Պու գա-
տար շէյլէրի պիհուաւ^c Էէրէ մի շէքտինիզ, Էկէր
- 5 Ֆիլվադը՝ պիհուաւ Էէրէ իսէ, Իմոի սիզէ Բուհու
իհսան Էաիպ՝ տրանդզատ միւ՛ճիզէլէր իճրա Է-
տէն՝ շէրի'աթ 'ամէլլէրէլլէ մի, Էօգսա տիլլէյիզ
- 6 իմո'ն Էթմէքլէ մի Էքէր, 'Նիթէքիմ' Աբրահամ՝
Ալլահա իմոն Էթտի, վէ տնա սալահ 'ատտ օլու-
7 տաւ, Հալ պէյլլէ իքէն՝ իմոնատն օլանլարըն Աբ-
8 րահամըն Էվլատը օլաըզլարըն պիինիզ, Վէ թա-
'իֆէլէրի իմոնլէ Ալլահըն լմէպրիւ Էաւճէլինի քի-
թապ Էվվէլա պիլտիյիտէն, Աբրահամա՛ ճիւմլէ
միլլէթլէր սէնտէ միւպաքէք օլաճապ աըր՝ տէյիւ
- 9 մուգատաէմա լմէպշիր Էլլէտի, Իմոի Էհլ ի իմոն
օլանլար միւ՛մին Աբրահամ՝ իլէ պէրապէր միւպա-
- 10 րէք օլուլար, Զիւնքի շէրի'աթ 'ամէլլէրինէ կիւ-
վէնէնլէրին ճիւմլէտի լա'նէթ ալլմընտա աըլար,
պիրա՛ Շէրի'աթ քիթապընտա ճիւմլէ Էազըլմըլ օ-
լաի շէյլէրի իճրա Էթմէքտէ հէր տէվամ Էթմէ-
յէն քիմսէ մէլուի օլաւն՝ տէյիւ Էազըլմըլ աըր,
- 11 Վէ Ալլահըն՝ ինտինտէ հիշ պիր քիմսէնին շէրի-

- 'տթէ թէպիւր օլունմարդը տէրքեար արբ, չիւն-
- 12 քի՝ Սալիհ իմանլէ եաշպաճագ արբ, Նէրի'աթ ի-
սէ իման թարիգիլէ օլմայրպ, անճագ՝ էջլէրէ
իճրաւ Լաէն տակմ' անլէրլէ եաշպաճագ արբ:
- 43 Քրիստոս պիղիմ՝ իչիւն մէլ'ուն օլունպ՝ պիղի շէրի-
'տթըն լա'նէթինաէն իւլաս էյլէտի. (զիրա՝ Աշաճ
իւզէրինաէ հէր ասըլան մէլ'ուն արբ՝ տէյիւ եա-
- 14 զըլմըշ արբ.) Թա քի Աբրահամա լա'ո օլունտն
պէրէքէթ Յիսուս Քրիստոստա թա'իֆէլէրէ վասըլ
օլունպ՝ իման վասըթասըյլէ Բուհն վա'աընա նա'իլ
- 45 օլալմ' Լէյ պիրատէրլէր, ինսանճա սէյլէյօրլմ.
թաստիգ օլունմըշ 'ահաը՝ վէլէվ ինսանն պիլէ
օլտա, պիւ քիմնէ իպթալ, եախա իւզէրինէ 'իլալէ
- 16 էթմէզ, իմաի վա'ալար Աբրահամա վէ անըն նէս-
լինէ էտիլտիլէր. շօգլար իչիւն -էօյէր կիպի՝ վէ
անըն նէյլէրինէ տէմէյիպ, անճագ ֆէրա իչիւն
-էօյէր կիպի՝ վէ սէնին նէպինէ՝ Խէյթ. պու տա-
- 17 իի Քրիստոս արբ, Լաօին տէրիմ՝ քի՝ Տէթթէ եիւզ
թիմուզ սէնէ սօկրա վէրիլէն շէրի'աթ, վա'աը իպ-
թալ էթմէք իւզրէ. Այլահ թարաֆընտան Քրիս-
տոստա էվվէլտէն թաստիք օլունմըշ օլան 'ահաը
- 18 նէսիւ էտէմէզ, Զիրա էկէր միրաա շէրի'աթտան
իսէ, արթըգ վա'ատան տէյիլ տիր, հալ պաւ քի
Այլահ անը Աբրահամա վա'ա թարիգիլէ իհսան
էյլէտի
- 49 Էյլէ իսէ շէրի'աթ նէ՞ իչիւն տիր. հաղգընտա
վա'ա օլունտն նէսլ զըլհուր Էտինճէյէտէք, թէ-
ճապուզաթ սէպէպինաէն 'իլալէ օլունաւպ՝ մէլէք-
լէր վասըթասըյլէ պիւ մէյանճընըն էյիլէ թէր-
- 20 թիպ օլունտա, Լաքին միյանճը պիւ Բու-ֆ իչիւն

- 21 օլմազ, ֆագաթ Ալլահ պիր տիր, Խահի շէրի'աթ
Ալլահըն վա'տարընա մուխալիֆ մի տիր, հաշա,
զիրա եկեր հայաթ վերմէյէ մուզլէտիր օլան շէ-
րի'աթ վերիմիշ օլտա իտի, հազիգաթէն սալահ
22 շէրի'աթ տան օլուր իտի, Լաքին Յիսուս Քրիստոս
օլան իմանիէ վա'տըն միւ'մինլէրէ վերիմէտի իշիւն,
քիթապ ճիւմլէսինի կիւնահ ալթընա գափատը,
23 Վէ իման կէլլէզաէն էյվէլ՝ քէշֆ օլունաճապ ի-
ման իշիւն շէրի'աթ ալթընա գափանմըշ օլարապ,
24 մահֆուզ գալարպ, Էլ հասըլ շէրի'աթ Քրիստո-
սա Յէթէրֆէ իշիւն պիպիմ միւ'էտապիմիզ օլտա,
25 քի իմանաան թէպրիր օլունալըմ, Լաքին իման
կէլլիշ օլարգաանն սափա արթըզ միւ'էտապին
26 էֆէ ալթընա տէյիլ իզ, Զիրա Յիսուս Քրիստո-
սա օլան իմանըն վառթթարըյէ, ճիւմլէնիզ Ալլա-
27 հըն էվաար սընըզ, Զիրա սիպին ճիւմլէնիզ քի
Քրիստոս վաֆթիզ օլունաշընըզ, Քրիստոսը կիյ-
28 միշսինիզ, Նէ Սէհուտի, Նէ տէ Սուանի վար, Նէ
գալ, Նէ հուրը վար, Նէ երքէք, Նէ տէ տիշի վար,
շիւնքի ճիւմլէնիզ Յիսուս Քրիստոսա պիր սինիզ,
29 Վէ եկեր սիզ Քրիստոսըն իտնիզ, պու էճլաէն
Աբրահամըն Նէպի վէ վա'տ մուճէպինճէ վարիա-
լէր սինիզ:

- 1 Լաքին տէրիմ քի վարիա սապի օլարպճա հէր
շէյին սահիպի իտէ տէ, գուլտան հիշ պիր ֆէրգի
2 օլմայըպ, Փէտէրինին իտ'եին էթաիյի վազթա
տէյին, վատիյէր վէ քէթիսիւտալարըն էմրի ալթըն-
3 տա արը, Քէզապիք պիզ սաթի սապի պուլունաշը-

- 4 զբժիշկ վագրիմ, տիւնեանըն, էրքեանըն ուղթընտա
 5 գոյլըգտա խոթք: Լաքին վագթըն թէմոսիէթի
 6 կէլինճէ, Այլաճ քէնաի Օղլընը գարըտան տողմուշ
 7 վէ շէրիւթ թաճթընա կիրմիշ ղարագ իրաաւ էյ-
 8 լէտի. Թա քի ողսւղղա նա'իլ օլմոմըղ իչիւն շէ-
 9 լի'աթ թաճթընա ոլանդարը խէլաա էտէ: Վէ օ-
 10 ղուլար ղարըղըղտան Այլաճ սիզին գալլէրինիզէ
 11 քէնաի Օղլընըն' Ապաա Փէտէր' նիտա էտէն Բու-
 12 ճընը իրաաւ էյլէտի: Իմաի արթըզ գուլ տէյիլ,
 13 անճագ օղսւլ սըն: Վէ էկէր օղսւլ խէն, Քրիստո-
 14 սըն վաաթթաալլէ տախի Այլաճըն վարքսի սին:
 15 Լաքին օ ղէման Այլաճը պիլմէզ իքէն' զաթէն Լ-
 16 լաճ ղմոյանըարա գուլըզ էտէր իտինիզ: Շիմոի
 17 խէ, սիզ Այլաճը պիլմիշ վէ պախուտա Այլաճ
 18 թարաֆընտան պիլինմիշ իքէն' նա'սըլ շօլ զա'իֆ
 19 վէ Ֆագիր էրքեանա թէքար գուլըզ էթմէք ի-
 20 թէյէրէք, անդէրէ աէօնէրսինիզ: Կիւնլէր վէ այլար
 21 վէ վագրթըլար վէ սէնէլէր, ըի'այլէթ էտէրսինիզ: Սի-
 22 զին իչիւն գօրգարըմ քի' ուղընըղաա շէքտէյիմ
 23 էմէք պիհաաէ կիտէճէք տիր:
 24 Էյ պիրատէրլէր, սիզէ րէճա էտէրիմ, պէնիմ
 25 կիպի օլուշըզ, զիրա պէն տախի սիզին կիպի օլ-
 26 տըմ. սիզ պանա պիր վէճճէ զաար էթմէտինիզ:
 27 Մա'իւմիւնիւզ տիր քի' իւք տէֆ'ա սիզէ թէն
 28 զա'իֆլիյիլլէ պէշարէթի թէպշիր էյլէտիմ: Սիզ
 29 տախի թէնիմտէ օլան լիճըրիզմի թաճգիր վէ
 30 անաէն իքրաճ էթմէյիպ' պիլ'աբա պէնի Այլաճըն
 31 պիր մէլէյի կիպի, Յիտաա Վրիտաա կիպի դապուլ
 32 էթտինիզ: Իմաի սիզին միւպարէրլիյիլիզ շէ' տիր.
 33 զիրա սիզին իչիւն շէհաաթէթ էտէրիմ քի' միւմիլին

- ոչնայ իտի, կեօղէրինիցի չըգարբոյ պանայ վէրիւր ի-
 46 տինիզ : Իմաի սիղէ հազիզ ամբ սեպլէտիւիմ՝ ի-
 47 չիւն՝ տիւշմէնինիօզ մի ոլտրմ : Սիղին զայրէթինի-
 գի չէքէյորլար իսէ տէ, իտյր իչիւն ոյմնյըզ, տն-
 ճագ սիզ քէնտիլէրինին զայրէթինի չէքէտինիզ
 48 տէյիւ՝ սիգի թէփրիգ էթմէք իթմէրլէր Ամնա էյի
 շէյէ զայրէթի ոլմայ, ետլընըզ ետնընըզտա պու-
 լունտըզմ՝ վազըթ տէյիւ, տնճագ հէր վազըթ
 49 էյի տիրւ էյ չոճու գլտրմ, Քրիստոս սիզտէ տու-
 րէթլէնինճէյէ տէյին, սիղին իչիւն եինէ աղրը չէք-
 20 մէքտէ ոլտրազ, Նիմաի ետնընըզտա պուլունմագ
 վէ սէսիմի տէյիւշտիրմէք իթմէր իտիմ, գիրա սի-
 գին հագգքնըզտա չիւպհէտէ իմ :
 21 էյ շէրի՝ամ թաշլմընտա ոլմագ իթմէյէնլէր,
 պանա սեղլէյինիւ, շէրի՝ամբ տինլէմէօզ մի սի-
 22 նիզ : Զիրա՝ Արրահամին իրի սղլու վար իտի, պի-
 րի ճարիյէտէն վէ տիկէրի հուրրէտէն՝ տէյիւ եա-
 23 ցըլմըշ տըր լաքին ճարիյէտէն ոյան՝ թէն հոսէ-
 ցիլլէ, հուրրէտէն ոլան իսէ՝ վա՛տլէ տօղտու :
 24 Վէ պու շէյէր բէմչ թարիգիլէ թլֆօիր ոլու-
 նուր, գիրա պուշլար շօլ իքի՝ ահա տըր քի, պիրի
 թուր ի Սինատան ոլուպ՝ օ տաթի գուլլըզ իչիւն
 25 տօղլուրան Հագար տըր : Զիրա Հագար՝ Արապի-
 թանտա պուլունան թուր ի Սինա ոլուպ՝ շիմտիքի
 երուտողէմէ միւշտպիհ տիր, վէ քէնտի եվլտաը
 26 իլէ պէրտպէր գուլլըգ էտիյար : Ամնա ճիւմլէմիղին
 վալիտէսի ոլան եօգարըքի երուտողէմ՝ հուրրէ
 27 տիրւ Զիրա՝ էյ տօղլուրմոյան՝ աղիր, սէն շատ օյ,
 էյ աղրը չէքմէմիշ ոյան, եիւքտէք սէպլէ նիտա էյլէ,
 գիրա մէթրաւ քէնին էվլտաը վէվճի ոլանըն էվլտաըն-

- տան զիյառե օլաճադ տըր՝ տէյիւ ետազլմըշ տըրս
 28 Իմտի պիզ, էյ պիրատերլէր, Խառհակ կիպի վա'տ
 29 էվլատը իզ : Լաքին օ զէման թէն հասեպիյլէ տօ-
 30 ղան՝ բուհ հասեպիյլէ տօղանա թէ'տատար էթտիյի
 31 միտիլիւ, շիմտի տախի պէզյլէ տիր : Լաքին քիթապ
 նէ՞ պուլուրըր . Ճարիյէ իլէ օղլընը չըգար, զիրա
 ճարիյէնին օղլու հուրրէնին օղլու իլէ պէրտպէր
 31 միրաս ալմայաճադ տըր : Վէլ հասըլ, պիրատեր-
 լէր : պիզ ճարիյէնին տէյիւ, անճադ հուրրէնին
 էվլատը իզ :

ՊԱՊ 5

- 1 Իմտի Քրիստոսըն պիզէ իհսան էթտիյի հուրրի-
 յէթտէ ստպիթ գատէմ՝ օլունըզ, վէ թէքրար գուլ-
 2 լըգ պզուշտըրըզլնա կիրիֆթար օլմոյընըզ : Իշթէ
 պէն Պօղոս սիզէ սէօյլէրիմ՝ քի՝ Էկէր խիթան օլու-
 նուր իտէնիզ, Քրիստոս սիզէ պիր ֆա'իտէ էթմէզ :
 3 Վէ հէր պիր խիթան օլունան տտէմէ՝ պիւթիւն
 շէրի'աթը իճրա էթմէյէ պօրճլու օլաըզընա եինէ
 4 շէհատէթ էտէրիմ : Սիզ քի շէրի'աթլէ թէպրիր
 օլունմագաա սընըզ, Քրիստոստան ոյըրլըզ՝ 'ինա-
 5 յէթտէն սիւշտիւնիւզ : Ձիրա պիզ իման վատը-
 թտաըյլէ թէպրիր իւմիտինէ Բուհէ մուշիթազըր
 6 լըզ : Ձիւնքի Յիսուս Քրիստոստան նէ խիթան, նէ տէ
 խիթանսըզլըգ պիր շէյէ ետար, անճադ մուհապ-
 7 պէթլէ 'ամիլ օլան իման Լազ՝ Դէս : Էյի սէյիրտի-
 յօր խիւնիզ . սիզի հազիգտթա իթա'աթ էթմէք-
 8 տէն քի՞մ մէն՝ էյլէտի Պու թահրիք սիզի տա'վէթ
 9 էտէն թարաֆլնտան տէյիւ տիր : Պիր ուզ մայա
 10 պիւթիւն խամուրը մայալար : Լաքի ֆիքրտէ պու-

- լուսնամամեանց իշխան հազգընդոտս Բապպտա ի'թի-
մաւորմ վար. ամմա սիպէ իղթ իրապ վէրէն հէր քիմ
- 11 իսէ. ճեզաւորնը չէքեճէք տիր. Լաքին, էյ պիրա-
տերլէր, էկէր պէն տաճա խիթան վա'զ էտիյոր ի-
սէմ: Նի՛ջիւն հալա թէ'ատաթի կէօրիւյօրմ: օլ թող-
- 12 տիրաէ խաչըն թէօրէզի իպթալ օլուսնաու. Բեա'շ-
քի սիդի իֆաաու էտէնլէր. քիւլլիյէն քէսիլէ խաի:
- 13 Զիրա, էյ պիրատերլէր, հա'րրիյէթէ տա'վէթ օ-
լուսնաւորնը. անճազ պու հուրրիյէթ թէնէ ֆաւր-
աւթ իշխան օլմաւրն, լարին մաւհապպէթլէ պիրի-
- 14 պիրինիզէ խըտաթէթ էտինիլ. Զիւնքի պիւթիւն շէ-
րի'աթ պիր քէլամնոտ իթմամ' օլուսնաւր, եա'նի գօն-
- 15 շրնը քէնաւին կիպի սէվէսին. Վէ լաքին էկէր պի-
րիպիրինիլի ըսրըրպ եէյէճէք օլուրաւորնը. սազը-
նընը քի պիրիպիրինիլաէն թէլէֆ օլմայաւորնը:
- 16 Ծագաւթ աէրիմ' քի' Բուհլէ եիւրիւյիւնիւլ, վէ
թէն շէհլէթի իճրաւորնոտ պուլաւնայաճագսընը:
- 17 Զիրա թէն Բուհա գարչը, բուհ տաթի թէնէ գար-
չը աըզու էտէր. պուշլար տաթի պիրիպիրինէ մաւ-
խալիֆ տիր, շէօլլէ քի սիզ հէման իսի'էտիյինիլ
- 18 շէյլէրի եափամազսընը. Ամմա էկէր Բուհլէ տէ-
լալէթ օլուսնաւր իսէնիլ, շէրի'աթ թաճթընոտ
- 19 տէյիլ սինիլ. Վէ թէնին 'ամէլլէրի աշիքեար օ-
լուպ' անլէր տաթի զինա վէ ֆահշ վէ հափարլիք
- 20 վէ ֆիւճուր, վէ փաւթ փերէթիլք վէ սիհր վէ 'ա-
տալէթ վէ նիզա'լար վէ գըզգաւնիլք վէ զապապ
- 21 վէ միւսաղա'ա վէ իխթիլաֆ վէ ֆըրդալար. Վէ
հաուէտ վէ գաթլ վէ ոէրիւշըրըլար վէ մաախարա-
ւըզլար վէ պուշլարըն էմալը աըր. քի էվլէյաէն
սիզէ սէօյլէտիյիմ վէճհ իւզրէ, շիմաի տաթի սէօյ-

- Լէրիմ քի՛ պէօյլէ շէյլէրի իշլէյէնլէր մէլէքիւի
 22 Ուլլահա վարիս օլմայաճաղար տըրի Լաքին Բու-
 հըն մէյվէսի մուհապլէթ վէ մսէրէթ վէ սէլա-
 մէթ վէ թէ՛էննի վէ լուծֆ վէ խայրխաճլըզ վէ
 23 սըտդ վէ հիլմ՝ վէ զուպթ ք նէֆա տիր. Պու մագու-
 24 լէ շէյլէրէ դարշը շէրի՛ամ եօդ տըրի Վէ Քրիստո-
 սըն օլան քիմնէլէր թէնի տնըն հէվէյլէրի վէ շէհ-
 25 վէթլէրի իյէ սալլզ էթտիլէրի Էկէր Բուհլէ եաշար
 26 իսէք, Բուհլէ սաթի եիւրիւլէյիմ, Պիրիպիրիմիդի
 թահրիզ էտիպ՝ պիրիպիրիմիզէ հառէտ էսէրէք,
 պաթըլ իֆթ իխարա մու՛իլ օլմայալըմ:

ՊԱՊ 6

- 1 Էյ պիրառէրլէր, էկէր պիր տաէմ շաֆիլէն պիր
 խաթատա թուլթուլար իսէ, սիդ քի լուհանի սի-
 նիլ, պէօյլէ քիմնէյի հիլմ՝ լուհըյլէ իալահ էտի-
 նիլ, վէ պուհուհլէ պէրապէր քէնտիկի սալըն,
 2 սէն տաթի իզվա օլուհմայատըն, Պիրիպիրիմիզին
 ազըրլըզլարընը թաշըյընըզ, վէ պէօյլէ ճէ Քրիստո-
 3 սըն շէրի՛ամընը իթմամ էյլէյինիլ, Զիրա էկէր
 պիր քիմնէ պիր շէյ տէյիլ իքէն, քէնտիկի պիր
 4 շէյ զանն էսէրէ, քէնտէնի ալտատըրի Աննա հէր
 քէն քէնտի՝ տալէինի միւվապէնէ էթսին, վէ օ զէ-
 ման զոյրիսիլլէ տէյիլ, եալընըզ քէնտիսիլլէ իֆ-
 5 թիխարը օլաճագ, Զիրա հէր քէն քէնտի եիւքիւ-
 նիլ թաշըյաճագ տըրի
 6 Քէլամտա թուլիմ՝ օլուհան քիմնէ մու՛ալլիմինի
 7 հէր կէօնէ նի՛մէթլէրաէն հիսսէտար էյլէսին, Ալ-
 տանմայընըզ, Ալլահ իթթ իհզա օլուհմագ, զիրա ա-

- տե՛մ հէր նէ կբերսէ , հէմոն ահը պիչէճէք տիր :
- 8 Զիւնքի քէնտի թէնի իչիւն կբէն՝ թէնտէն հէլաք
պիչէճէք . վէ Բուհ իչիւն կբէն՝ Բուհտոն էպէտի
- 9 հայաթ պիչէճէք տիր : Լաքին խայր իլլէմէքտէն
օտանիսյալըմ . զիրա կէվչէմէտիսիսիլ թագաիրտէ :
- 10 մէվսիսինտէ պիչէճէյիլ , Հալ պէոյլէ կբէն , վազ-
թըմըղ օլարդճա , հէր քէնէ՝ խուսուսա էհլ ի ի-
մոն օլանլարա էյլիք էտէլիմ :
- 11 Պագընըղ՝ քէնտի էլիմլէ սիղէ նո՛ւրլ Կաղըլար
- 12 Կաղարմ , թէն հառէպիլլէ կիւզէլ կէօրիւնմէք իս-
թէյէնլէր սիղի խիթան օլանմաղա իպրամ՝ էտէր-
լէր . պու տախի անճագ Քրիստոսըն խաչը սէպե-
- 13 պինտէն թէ՛տառի կէօրմէմէլէրի իչիւն տիր , Զիրա
խիթան օլանմաղար քէնտիլէր պիլէ շէրիտթը
հըֆղ էթմէյիպ՝ անճագ սիղին թէնիսիլլէ իֆթի-
խար էթմէլէրի իչիւն , սիղին խիթան օլանմանըղը
- 14 իսթէյօրըլար , Լաքին հա՛շտ քի պէն Բապարմըղ Յի-
սուս Քրիստոսըն խաչընտան զայրի պիր շէյլէ իֆ-
թիխար էտէլիմ՝ . անըն վարթմարըլլէ տիւնեա պա-
- 15 նա , պէն տախի տիւնեայա սաղլ օլունարմ : Զիրա
Յիսուս Քրիստոսաա նէ խիթան , նէ տէ խիթան-
սըլլըդ պիր շէյլէ Կարար , անճագ Ենի մոխլոյ դ
- 16 օլմագ Լա՛ղէ՛ Դէր : Վէ պու գանուն իւզլէ Եիւրիւ-
յէնլէրին քիտֆֆէսի իւզլէրինէ վէ Ալլահըն Բարա-
յէլի իւզլէրինէ սէլամէթ վէ մերհամէթ օլուան :
- 17 Պաւտոսն պէոյլէ քիմնէ պանա զոհմէթ վերմէսին ,
զիրա պէն ճէռէտիմտէ Բապա Յիսուսըն պէրէլէրինի
- 18 թաշըյօրըմ , Էյ պիրատէրլէր , Բապարմըղ Յիսուս
Քրիստոսըն ինայլէթի սիղին բուհընըլ իլէ օլուան :

ՊՕՂՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ԵՓԵՍՈՍԼԸԼԱՐԱՐՍ ԲԻՍԱԼԵՍԻ

ՊԱՊ 4

- 1 Այլահըն իրաւեթիլէ Յիսուս Բրիտասարն ըստւիլ Պօղոս, Եփեսոստա պուլանան մուգատակելէ, վէ
- 2 Յիսուս Բրիտաստա պուլանան միւ՛միլէրէ. փե-տէրիմիլ Այլահ վէ Բապպ Յիսուս Բրիտաս թա-րաֆընտան սիղէ 'ինայէթ վէ սէլամէի՛ն օլտուն:
- 3 Միւպարէք օլտուն Բապպըմիլ Յիսուս Բրիտասարն Փէտէրի Այլահ, քի պիլի սէմուլիլթատ Բրիտաս վատըթտըլէ հէփ ըուհանի պէրէքէթլէրէ նա՛իլ
- 4 էլլէտի. Նիթէքիմ՝ քէնտի հուզըրընտա մուհապ-պէթսէ մուգատաէս վէ լէքէսիս օլմամիլ իչիս, տիւնեանըն դուրսլմտընտան էվվէլ պիլի տնտէ
- 5 ինթիխապ էլլէտի. Վէ Աէվկիւլիւսիւնտէ պիլի մազհոր էլլէտիյի ճէլիլ 'ինայէթ ինին մէտհի իչիս,
- 6 քէնտի իրաւեթ ինին բիզապընա կէօրէ, քէնտինէ Յիսուս Բրիտաս վատըթտըլէ պիլի օզուլըդա
- 7 թաքտիր էլլէտի. Անտէ տաիի պիլ զանընըն վա-
- 8 օըթտըլէ ֆիաիլէյէ, Նա՛նի պիղէ հէր պիր հիք-մէթ վէ ֆէհմլէ պօլ պօլ վէրտիյի 'ինայէթ ինին զանիլիլնէ կէօրէ, կիւնտհլարըն 'աֆիլնա մալիք
- 9 իզ, Վէ էղէլան պերս քէնտինտէ թտոմիմ՝ էյ-լէտիյի հիւանի բիզապընա կէօրէ քէնտի իրաւե-
- 10 թ ինին սըրընը, Նա՛նի վազըթլարըն թէմամիլէթի

- առթամանաթըն վէ ետլընըզ պու տիւնեատա տէյիլ,
 անճագ տխրէթտէ տախի եստ ոյընտն հէր խմին
 մաֆէվգինտէ սէմովիյաթտա քէնտի ոսղընտա օ-
 22 թուրթտու Վէ հէր շէյի աւըն այոդլարը ալթընա
 միւթի' գըլարագ, անը հէր խուսուստա քիլիսէյէ
 28 բէ'իս նոսպ էյլէտի: Պաւ տախի աւըն ճէսէտի ոյուպ
 ճիւմլէյի հէր շէյտէ իքմալ էտէնին քէմալը տըր:

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ սիզի' խաթա վէ կիւնասլարտա էօլմիւշ իքէն
 2 Աւահ Կէրէմ-Կէ. Անյէրտէ սիզ պիր վէման պու
 տիւնեաւըն կիտիշինէ կէօրէ հալտ հիւքիւմէթինին
 բէ'իսինէ, եա'նի իթա'աթ սըզլըզ ոյուլլարընտա շիմ-
 տի 'ամիլ ոյան բուհա կէօրէ հարէքէթ էտէր իտի-
 3 նիզ: Պուշլարըն տրասընտա պիզիմ' ճիւմլէմիզ տա-
 խի պիր վէման թէնիմիզին շէհվէթլէրինտէ եիւ-
 բիւլիւպ' թէն վէ էֆքեարըն միւրաւարընը իճրա
 էտէրէք, սա իրլէր կիպի թապի'աթլէ էհլի դապապ
 4 իտիք: Լաքին Ալլահ մերհամէթտէ զանի օլմաղլէ,
 պիզէ կէսթէրտիյի քէնտի 'ազիմ' մուհապպէթին-
 5 տէն նաշի, Պիզ խաթալարտա էօյիւ պուլուհաղը-
 մըզ հալտէ, պիզի Բրիստա իլէ պէրապէր ալրիլթ-
 6 տի- ('ինայէթլէ իէլտա պուլմիւշ սընըզ.) Վէ Ղիշ
 աւըն իլէ պէրապէր իհեա էտիպ' սէմովիյաթտա
 7 Յիտուս Բրիստա իլէ օթուրթտու. Թա քի Յիտուս
 Բրիստաւտա պիզէ էդուշ էյիթէյէ լալթֆլէ քէնտի
 'խապէթինին ֆոպիլէթի զտնիլիլինի կէլէճէք 'տար-
 8 լարտա իզհար էտէ: Զիրա իման վաւըթա օլարտա
 'ինայէթլէ իէլտա պուլտընըզ, պու տախի սիզտէն

- 9 օլմայըպ' Ալլահըն 'աթիյէ սի տիր. 'Ամէլէրատէն տէ-
 10 յիւ տիր, քի քիմսէ իֆթիխար էթմէյէ: Զիրա պիզ
 անլէրատէ երևրիւմէմիզ իւզրէ' Ալլահըն մուգաստե-
 մա հազըրլասաղը էյի ' իշլէր իշիւն Յիսուս Քրիս-
 տոստա խալզ օլունմըշ օլարագ, անըն 'ամէլի իզ:
- 11 Իմաի խաթըրնըզա կէթիրինիզ քի, սիզ պիր վա-
 զըթ թէնճէ թա'իֆէլէր օլուպ' վէ թէնտէ էլ իլէ
 իճրա էտիլիպ տէ խիթ անլը 'տատ օլունան թարա-
- 12 Ֆընտան խիթանիւզ 'տատ օլունուր իտինիզ: Օ զէ-
 ման Քրիստոսաղ օլուպ' Իսրայէլ միլէթինէ էճնէ-
 պի, վէ վա'տըն 'ահալարնտան զարիպ պուլունա-
 բագ, պիր իւմիտէ մայիք օլմայըպ' տիւնեատա Ալ-
- 13 Լահսըզ խաթինիզ: Նիմուի իտէ Յիսուս Քրիստոստա'
 սիզ քի պիր վագըթ ուզագ խաթինիզ, Քրիստոսըն
- 14 գանըլլէ եազըն օլտընըզ: Զիրա պիզիմ սէլամէթի-
- 15 միզ օ աըր, չիւնքի օ իքիսինի պիրլէշտիրիպ, Գէն-
 տի թէնիլլէ օրթա տիլարը, եա'նի 'աստվէթի եըգ-
 մողլէ, Նիզամլարլէ էմրլէրին շէրի'աթընը նէսի էյ-
 լէտի. թա քի սէլամէթ հուսուլէ կէթիրերէք, ի-
- 16 քիսինի քէնտինտէ պիր եէնի ինտան խալզ էտէ, Վէ
 քէնտի խաշըլլէ 'աստվէթի հէլաք էթմիշ օլարագ,
 անըն վասըթտըլլէ իքիսինի պիր ճէսէտտէ Ալլահ
- 17 իլէ պարըշտըրա. Վէ կէլիպ' սիզ ուզագ օլանլարա
 հէմ տէ եագըն օլանլարա սէլամէթի թէպշիր էյ-
- 18 լէտի, Զիրա իքիմիզին պիր Բուհսա Փէսէրէ եագ-
- 19 Լաշմասը անըն վասըթտըլլէ տիր, Պուհա պինա'էն
 պուհասան պէզլէ զարիպ վէ միւսաֆիր օլմայըպ'
 տնճագ մուգատտալէրին միլէթտաշարը վէ Ալ-
- 20 Լահըն էհլի պէլթիւտէն սինիզ, Ոիզ բեուսլէրին
 վէ փէյղամպէրլէրին թէմէլի իւզէրինէ պինա օլուն-

- առնելը . պաշտօնն տա քեզէ թաշը պիտգտամ Յիսուս
 21 Քրիստոս աբր . Քի պիւթիւն պինա անտէ թէրքիպ
 պաշտօնողէ . Բապպտա մուգառաւա պիւր հէքքէլ օլ-
 22 մադ իւզրէ պէօյիւմէքտէ տիրո՛ւ Վէ անտէ սիւ տա-
 իի Բուհէ Լլլահըն՝ մէսքէնի օլմադ իւզրէ . պէրապէր
 պինա օրաշուարօրաբնըլ :

ՊԱՊ 3

- 1 Պաշտ պէպէպաւն պէն Պաշտա սիւ թա'իֆէլէր իչիւն
 2 Յիսուս Քրիստոսըն մահպուար օլարադ . Լլլահըն
 պանա սիզին իչիւն հէվալէ օլունմիշ օլուն 'ինայէ-
 3 թինին խաարէսինի . Եա'նի պանա պաւ սրբըր իհամ-
 4 թէրթիմ՝ էվվէյա մուիթասարճա ետգալմ' . Անը օ-
 գույուպ' Քրիստոսըն սրբըր խաւասաբնտա պէնիմ
 5 վազաւֆըմը տնչայա պիւրիսինիւ . Պաւ - Էքր տախի .
 եա'նի թա'իֆէլէրին պէշարէթ վասըթասըյլէ Քրիս-
 տոստա միսաա շէրիքի վէ հէմճէսէա վէ վա'տընա
 6 հիսսէտար օլմալարը . Շիմսի անըն մուգառաւա րէ-
 սուլլէրինէ վէ փէյղամպէրլէրինէ Բուհէ քէշֆ օ-
 լաւաբըր միսիլիւ՝ տա'իր 'ասրյարաա պէնի ասէմէ
 7 պիւտիւրիւմէտի Պէն տախի Լլլահըն գուարէթինին
 ֆի'իլի իւզրէ . պանա վէրիլէն 'ինայէթ մէվհիպէսի
 մուճէպինճէ օլ Ղէւ-րէի'ն խրամէթ ճիսի օլարմ' .
 8 Պէն ճիւմլէ մուգառաւալէրին էն էանտար պաւլաւն-
 աբըրմ' չալաւ . պաւ 'ինայէթ . եա'նի թա'իֆէլէր
 տրաաբնտա Քրիստոսըն 'ազլ էրմէյէն զանիլիլինի
 9 թէպչիր էտիպ . Հէր շէյի խալդ էաւն Լլլահտա .
 էգէլաւէն կիլլէնմիշ օլուն սըրըրն նիզամը նէ օլաբ-

- 7ը հագգընտա՝ ճիւղէյի թէնսիր էթմէքլիք պտնա
 10 իհասն ոլունտաւ. Շէջլէ քի Ալլահըն միւթէնէվզի՝
 հիքմէթի շիմտի քիլիսէնին վատթատըլէ սէմովի-
 յաթաա ոլան բիյասէթմէր վէ հիւքիւմէթմէրէ,
 11 Բապպըմիլ Յիսուս Քրիստոստա էթտիյի թաղտիր ի
 12 եզէլի միւճէպինճէ պիլտիրիլէ, Պիզիմ՝ ստիի անըն
 վատթատըլէ քէնտիսինէ իման էտէրէք ի՛թ իմաա
 իւզրէ ճէսարէթ վէ թէգարբիւպիմիլ վար տըր
 13 Պու էճլտէն բէճա էտէրիմ՝, քի սիզէ 'իզլէթ ի մո -
 ճիպ ոլորադ պէնիմ՝ սիզին իչիւն չէքալիլիմ՝ մու-
 զայյադ ալար սէպէպինտէն Ֆիւթաւր կէթիրմէյէսի-
 14 նիլ Պու սէպէպտէն, քէրէմ, Բապպըմիլ Յիսուս Քրիս-
 տոսըն Փէտէրինին, Էւնի սէմովաթմա վէ նէր հիւ-
 պիւնտէ պուլունտն հէր պիր դապիլէնին անըն իս-
 15 միլլէ թէտիլէ ոլունտըղը Փէքէնիսի հուլարընտա
 16 տիլ չէօքէրէք Էնալ էտէրիմ՝ քի, Քլնտի ճէլալը-
 նըն զանիլիլինէ կէօրէ քէնտի Բուհու վատթաթա-
 սըլէ պաթընի տաէմտէ գուվիլթիլ սապիթ ոլմա-
 17 ղը, Վէ իման վատթատըլէ Քրիստոսըն գալլէ-
 18 ընիպտէ սաքին ոլմասընը իհասն էտէ. Հէմ տախի
 սիլ մուհադպէթաէ քէօրլէնիլ վէ թէմէլլէնիլ
 ոլորադ, Ալլահըն ճիւղէ քէմալըլէ մէմիւ ոլմա-
 նըլ իչիւն, ճիւղէ մուգաաաէպէր իյէ պէրապէր,
 էնիլիլի վէ սեղանիլ վէ տէրինիլ վէ հիւքսէքլիք
 19 իէ ոլտըղընը Ֆէհմ՝ էթմէյէ, Եպնի Քրիստոսըն ա-
 ղըտան իւթիւն ոլան մուհապէթիլի անըմադա
 20 մուպթէաիր ոլտարնըլ, Վէ պիլտէ 'տաիլ ոլան
 գուտրէթէ կէօրէ հէր խուսուտա տիլէտիլիլ
 եա տիւշիւնտիւլիւմիւզտէն ղայէթ գիյասէ՛ իճրա
 21 էթմէյէ գաաիր ոլանա, Յիսուս Քրիստոս վատթաթա-

— սըյլէ քիլիսէտէ ճիւղէ տէհըլէքտէ էպէտ իւլ տ-
պտա համա ոլսաւն: Ամին:

ՊԱՊ 4

- 1 Իմաի պէն, Բապայ իշիւն մահպաւն ոլան, փղէ բէ-
ճա էտէրիմ, քի տա՛վէթ ոլունարղընըզ տա՛վէթէ
2 լայլըզ ոլարղը վէճճ իւղրէ, Քէմալ ը թէվաղաւ՝ վէ
հիւմ՝ վէ սապրլէ եիւրիւյիւպ՝ պիրիպիրիիղէ մու-
3 հապպէթլէ թէհամմիւլ էտէսինիլ: Վէ սէլամէ-
թին պէնաիլլէ Բուհըն մուճիպ ոլարղը իթթիհատը
4 հըֆլ էթմէյէ ճէհա էտէսինիլ: Տա՛վէթ ինիղին
հէփան պիր իւմիտինէ տա՛վէթ ոլունարղընըզ մի-
5 սիլիւ, ճէսէտ պիր, վէ Բուհ պիր, Բապայ պիր, ի-
6 ման պիր, վաֆթ իլ տախի պիր տիր: Ճիւղէնին իւ-
ղէրինտէ վէ ճիւղէսի իլէ վէ ճիւղէնիղտէ ոլարպ:
7 Ճիւղէնին Ալլահը վէ Փէտէրի պիր տիր: Ամին հէր
պիրիմիղէ Բրիստոսըն՝ տթիյէսինին էօլիւսիւնէ կէօ-
8 բէ՝ ինայէթ իհսան ոլունտու: Պուհա պինա՛էն՝
Եիւքսէյէ չըզըպ՝ էտարէթի էսիր էթտի, վէ տաէմ-
9 լէրէ՝ տթիյէլէր վէրտի՝ տէյիւ պույուրըր: Իմաի
պու չըգմադ նէ՝ տէմէք տիր: մէկէր քի էվվէլա եէ-
10 բին աշաղըքի մահալլէրինէ էնմիշ ոլա: Օլ էնէն,
վէ հէր շէյի մէմլու գըլմադ իւղրէ ճիւղէ սէմա-
11 վաթտան էօգարը չըգան հէման պիր տիր: Քէնաի-
սի մուգատտէպլէրին իքմայը մադսէտիլլէ իքամէ-
թին իֆտար վէ Բրիստոսըն ճէսէտի մա՛մուրիլլէթի
12 իշիւն, Պա՛ղըսընը բէտուլ, պա՛ղըսընը փէյլամպէր,
պա՛ղըսընը միւպէշշիր, պա՛ղըսընը տախի չօպան վէ
13 մու՛ալլիմ՝ ոլմադ իւղրէ թա՛նին էյլէտի: Թա քի

- ճիւղէմից իման վէ Լպն Ուլլահը պիւմէք իթթի-
 հատընա, քեամիլ տաէմ' օլմագ իւզրէ Քրիստոսըն
 քէմալընըն գամէթի եօյիւտիւնէ վտարլ օլալմ'.
- 14 Շէօյլէ քի պունտան պէօյլէ տօտէմլէրին հիլէլէրի
 վէ ֆէնալէ իլլալ էտիճի տէսիտէլէրիլէ թա'լիմին
 հէր պիւր բիւզկետընտան չալգանան վէ էօթէ պէ-
- 15 բի սիւրիւքլէնէն չօճուղլար օլմոյըպ, Անճագ մու-
 հապպէթլէ հագիգաթա թոպի' օլարագ հէր վէճհլէ
- 16 ահտէ նէմա պուլալմ', Ե-Նէ պաշ օլան Քրիստոս-
 տա քի անտէն պիւթիւն վիւճուտ հէր ետարմ
 էտէն իրթիպաթ վաթթաթաթլէ թէրքիպ ու թէշ-
 քիլ օլոււարագ, հէր դըմընըն 'ամէլինին մըգտա-
 րընա կէօրէ, ճէտէտ մուհապպէթլէ մա'մուրիլէթ
 պուլմասը իշիւն պէօյիւր
- 17 Լմաի պունու տէյիպ' Բապպտա շէհատլթլէ Նա-
 ռէհ-Բէ էտէրիմ', քի սիւլ արթըգ տա'իր թա'իֆէլէր
 քէնաի ֆիքրլէրինին պաթըլըղընտա եիւրիւտիւք-
- 18 լէրի կիպի եիւրիւմէյէսինիզ. Զիւնքի գալպլէլինին
 գաթըլըղըլէ տէրուլէրինտէ պուլուհան ճէհա-
 լէթ սէպէպինտէն, զուլմէթ անլէրին գիհլէրինի
 գափլամըշ օլարագ, Ալլահըն հայաթընտան զարիպ
- 19 պուլուհմըշ օլարլար, Վէ հէր հիտի զայիպ էտէ-
 րէք, թամա' իլէ հէր կէօնէ շափաթլիյի իշլէմէք
 իւզրէ, քէնտիլէրինի ֆըսգ ու ֆիւճուրէ թէսլիմ'
- 20 էթաիլէր, Սիւլ իտէ Քրիստոսը պէօյլէ էզրէնմէտի-
- 21 նիլ. Մասամ' քի հագիգաթ Յիսուստա պուլուհ-
 տըղը վէճհլէ' իշիտիպ անըն թարաֆընտան թա'-
- 22 իմ' օլուհարըղլ, Էվլէլէրի հարէքէթինիդէ կէօրէ
 իլլալ էտէն շէհվէթլէրինճէ ֆէաստ պուլան էպքի
- 23 տաէմի թէլք էտիպ, Ագընըղըն բուհըլլէ եէնիլէ-

- 21 չէրէք, Սալահատ վէ հաղիգամթա 'այիտ գուտաի-
յէթտէ, Այլասհն էշտէթիէ կէօրէ խալգ ոլուհան
22 Եէնի տտէմի կիլէսինիլ, Պու Էճլաէն Էալանը թէլը
Էալալ' սիլ հէր պիրինիլ գանշըսը իլէ հաղգ ոլանը
սէոյլէյինիլ, չիւնքի պիրիպիրիմիլին ա'ղտալ իլ
26 Ղաղապա կէլտիյինիլսէ կիւհաճ իշլէմէյինիլ
27 Ղաղապընը իւղէրինէ կիւհէշ ոլամ մտալն, Եէյթտ-
28 նա տախի մահալ վէրմէյինիլ, Սըրգամ լաէն' տը-
թըգ սըրգամ էթմէսին, պի'տըս միւհթաճ ոլանը
հիստէտալ էթմէյէ մուղթէտիր ոլմագ իւղրէ էյլէ-
29 ըիլէ Էյի իշ իշլէյէրէք էմէք չէքսին, Աղղընըգ-
տտն պիր ֆէնա սէոլ տալա չըգմտալն, Ֆաղամ ի-
շիտէյէրէ չի'մէթ վէրմէք իւղրէ, մուղթաղի ոլան
մո'մուրիլէթ իշիւն խալլըսը նէ իսէ' աշ Էօյլէյէ-
30 չէլ, Վէ Այլասհն Բուհ իւլ Գուտալըն մահգուհ
էթմէյինիլ, քի անընլէ սիլ ֆիտիլէ կիւհիւ իշիւն
31 միւհըլէնտինիլ, Հէր աճըլըգ վէ խըշմ ու Ղաղապ
վէ պաղըլըշ վէ քիւֆը հէր քէթթիւլիւք իլէ պէ-
32 րապէր սիղտէն տէֆ' ոլուհալն, Վէ պիրիպիրինի-
ղէ հալիմ' վէ շէֆիղ ոլուպ' Այլաս տախի Քրիստոս
վտալթտըլէ սիղի 'աֆվ էյլէտիյի կիլի Էէքտի-
կէրինիլի 'աֆվ Էտինիլ

ՊԱՊ 5

- 1 Իմոի սէվկիւլիւ Էվլատ կիպի, Այլասա մուգթէ-
2 տի ոլուհըլ, Վէ մահապպէթիլէ Էիւրիւյիւհիւլ,
նիթէրիմ Քրիստոս տախի պիղի սէվիպ' քէնտինի
պիլիմ' իշիւն խաշ բա'իհա ոլմագ իւղրէ Այլաս
3 թագաթիմէ վէ ղէպիհէ թէսլիմ' էյլէտի, Լաքին

- մուգտառեալէրէ վաճիպ ոլորդը իւզրէ զինա վէ
 5 էր կէտնա նափաքիք ետխօտ թամա՝ քեարըզըն իո-
 4 մի պիլէ տրտնըլտա անըլմաւն։ Վէ պաւ նաւեզա
 շէյլէր, եա՛նի 'տորըզըլ վէ սէֆաճէթ քէլումը եա-
 խօտ ճէղլ պաւլա՛նմալը՝ անճադ պիթթէրճիճ
 5 շիւքը 'տը ոլորնաւն։ Մա՛լիս միսնիլ աիր քի ճիշ
 պիր զինալեար, ետխօտ նափաք, ետխօտ թամա՛-
 ւեարըն (քի պաւ փաթփէրէսթ տիր) Քրիստոսըն
 վէ Ալլաճըն մէլէքի թիւնաէ միրաւը եօգ արբ։
 6 Պիճուաէ սեօյլէրլէ սիպի պիր քիմնէ ալտաթմաւն։
 զիրա պաւ շէյլէր սէպէպինտէն է՛յլ ի 'խսան իւզէ-
 7 բինէ Ալլաճըն դազապը կէյիր խմտի անլէրին շէ-
 8 բիքլէրի ոլմայընըլ։ Աիրա պիր զէման զաւլմթ ի-
 տինիլ։ շիմտի իսէ Բապպաա նաւը ոլարադ է՛յլ ի
 9 նաւը կիպի եիւրիւլիւնիւլ։ Աիրա նաւըն մէլվէսի
 ճէր էյիլիր վէ սալաճ վէ ճադիլաթտան 'իպարէթ
 10 տիր։ Բապպա մաքպաւլ ոլան ղէ խտիլին թէճրի-
 11 պէ ետինիլ։ Զաւլմթին սէմէրէփլ 'ամէլլէրինէ
 միւշթէրիք ոլմայըլ՝ պիթթէրճիճ թա՛գիր ետինիլ։
 12 Աիրա անլէր թարաֆընտան կիլլի իշլէնիլէն շէյ-
 13 լէրի սեօյլէմէք պիլէ 'այդ արբ։ Ամմա թա՛գիր ոլա-
 նան ճէր շէյ նաւը վարթթաւլէ զաճիր ոլաւը։ զի-
 14 բա իզհար ոլունտն ճէր շէյ նաւը արբ։ Պաւնա պի-
 նա՛նն՝ էյ ուլդուտա ոլան, ալլան, վէ էօյիւլէր-
 տէն գըլտա՛մ էյլէ, վէ Քրիստոս սանա զիյա վէրէ-
 ճէք տիր՝ աէյիւ պալլաւըր։
 15 Խմտի 'աղըլըզլար կիպի աէյիւ, անճադ 'աղըլը-
 լար կիպի տիգպաթ իւզրէ ճարէքէթ էթմէյէ պա-
 16 դընըլ։ Վէ վազթը սաթըն ալընըլ։ զիրա պաւ
 17 կիւնլէր ֆէնա արբ։ Պաւ էճլաէն ֆէճմնիլ ոլմա-

- յըպ՝ անճազ Բապայրն իրատեթի նէ ոլարդընը ֆէհմ
 18 էտինիզ, Վէ ֆիւճուրս պա'իս ոլան շերտայլէ սեր-
 քոշ ոլմայրընը, անճազ Բուհլէ մէմու ոլունը.
 19 Պիրիպիրինիզ իլէ մէզմուր վէ իլահի վէ բուհանի
 թէպիհլէրլէ թէքէլլիւմ՝ վէ գալպէրինիզատ Բապ-
 20 պա թէրէնիւմ վէ թէզմիր էտերէք, Տա'իմո հէր
 շէյ իչիւն ֆէտեր Ալլահա Բապայրմը Յիսուս Քրիս-
 տոսըն իսմիյլէ շիւքը էտինիզ,
 21 Պիրիպիրինիզէ՝ *Ալլահ գորգուսըյլէ միւթի՝ ոլու-
 22 նըպ, էյ զէվճէլէր, քէնտի զէվճէլէրինիզէ Բապպա
 23 Գ-Քի՝ ու-ր կիպի միւթի՝ ոլունը. Ձիրա զէվճ զէվ-
 ճէնին պաշը տըր, նիթէքիւմ Քրիստոս քիլիսէնին
 24 պաշը վէ վիւճուսըն խէլապետարը տըր, Խմոի քի-
 լիսէ Քրիստոս միւթի՝ ոլարդը միսիլիւ, զէվճէլէր
 տախի հէր շէյտէ քէնտի զէվճէլէրինէ Գ-Քի՝ ոլ-
 25 սուշլար, էյ զէվճէլէր, քէնտի զէվճէլէրինիպի սէ-
 վինիլ, նիթէքիւմ Քրիստոս տախի քիլիսէյի սէվաի
 26 վէ անըն եօլընա քէնտինի թէպիւմ էյլէտի, Թա քի
 սու իլէ երյգամադատ քէլամլէ անը թաթհիւ էյ-
 27 լէյիպ թադաիս էտէ, Վէ լէքէ եա պիւրիւշիւք վէ
 պու միսիլիւ շէյտէն 'տրի ոլարադ, մուգատաէն
 վէ լէքէսիս ոլմոդ իւզրէ, քիլիսէյի քէնտինէ 'իզ-
 28 զէթլի իհզար էտէ, Քէզալիք զէվճէլէր զէվճլէրինի
 քէնտի վիւճուսլէրի կիպի սէվմէյէ պորճու տըր-
 29 լար. քէնտի զէվճէսինի սէվէն՝ քէնտի քէնտինի
 սէվմիշ ոլուր, Ձիրա պիր քիմնէ հիշ պիր վադըլմ
 քէնտի վիւճուսինէ պուզզ էլմէտի, անճազ Քրիս-
 տոս քիլիսէյի Գ-յըրուս միսիլիւ՝ անը պէտէր վէ

- 30 գոյրըրը, Զիրա պիզ անըն թէնինտէն վէ քէմիք-
 31 լէրինտէն ուարագ, վիւճուտինին տ'զասը իզ, Պու
 սէպէպտէն տտէմ' փէտէրինի վէ վալիտէսինի թէրք
 էտիպ' զէվճէսինէ միւլտարգ ուարագ, իքիսի եէք-
 32 վիւճուտ ուարագ տըր, Պու սըրը պէոյիք տիր, լա-
 քին պէն Բրիստոտ վէ քիլիտէ հագգընտա սէոյլէյո-
 33 լըմ', Իմաի սիզտէն հէր ոլիրի քէնտի զէվճէսինի
 հէման քէնտի Նէֆսի կիպի սէվսին, զէվճէ իսէ
 քէնտի զէվճինէ հիւրմէթ էթսին:

ՊԱՊ 6

- 1 Էյ էվլատ, քէնտի վալիտէյնինիզէ Բապպաա միւ-
 2 թի' ուսըրզ, զիրա պու հագգ տըր, Փէտէրինէ վէ
 վալիտէնէ հիւրմէթ էյլէ. (վա' տ իլէ պիրինճի էմր
 3 պու տըր.) Թա քի տանա խոյր կէլիպ' եէր իւզէ-
 4 րինտէ 'էօմրիւնչ ուզուէն ուա Սիզ տաթի, էյ փէ-
 տէրլէր, էվլատընըր զազապա կիթ իրմէյիպ' ան-
 ճագ Բապպըն թէրպիյէ վէ շասիհտթընտա անլէրի
 5 փէրվէրտէ էտինիզ, Սիզ տաթի, էյ գուլլոր, թէն
 ճիհէթ իլլէ էֆէնտինիզ պուլուշաւարա, Բրիստո-
 տա Բ-Բի' ու-է կիպի, գորգու վէ թիթընմէ իլէ'
 6 գալպինիզին տառէլիյի իլէ միւթի' ուսըրզ, Կէօզէ
 կէօրիւնմէք իչիւն ուան խըտմէթլէ, ինտանը խօշուտ
 էտէր կիպի տէյիլ, անճագ Բրիստաթըն գուլլոր
 կիպի Ալլահըն իրատէթինի ճանտան իճրա էյլէյէ-
 7 րէք, Աստմէրէ տէյիլ, անճագ Բապպա կիպի, խօշ-
 8 շուտիյլէ գուլլոր էտինիզ, Զիրա պիլիրսինիզ զի'
 հէր քէս հէր Նէ խոյր իչլէր իսէ, կէրէք գուլ ու-
 տան, կէրէք ազատ ուտան, հէման պուշու Բապպ

- 9 Թարաֆընտան ալաճազ տըր: Վէ սիզ, էյ էֆէն-տիէր, սիդին տախի էֆէնտիիզ սէմատա պաւլուն-տըղընը, վէ անըն 'ինախնտէ խաթըր սպմազ օլմա-տըղընը պիւէրէք, թէհտիտի թէրքլէ' անդէրէ հէման պու մինվալ իւզրէ մու'ամէլէ էյլէյինիզ:
- 40 Էլ հասըլ, [էյ պիրատէրլէրիմ] Բապպլէ վէ անըն գուտրէթ ինին գուվվէթ իլլէ գուվվէթ լէնինիզ:
- 41 Նէյթանըն սէսիտէլէրինէ գարշը տուրմաղա մուգ-թէտիր օլմանըզ իչիւն Այլահըն ճիւմլէ սիլահլա-
- 42 րընը գուշանընը: Զիրա պիլիմ ճէնկիսիզ գան վէ թէն իլէ օլմայըպ' անճազ ըիլատէթլէր վէ հիւքիւ-մէթլէր վէ պու 'ալէմին զուլլէթ ինին հիւքմատը-լարը վէ սէմուվիլաթտա օլման շէրիր բուհլար իլէ
- 43 տիր: Պու սէպէսլտէն շէրր կիւնիւնտէ գարշը տուր-մաղա, վէ հէր շէյի թէքմիլ էթտիքաէն սոնրա, սոպիթ գատէմ օլմաղա մուգթէտիր օլմանըզ իչիւն Այլահըն ճիւմլէ սիլահլարընը իւզէրինիզ տընըզ:
- 44 Իմաի պէլինիզի հագիգաթլէ գուշատըզ վէ սալահ
- 45 ղըհհընը կիլիպ' սոպիթ գատէմ օլուտըզ: Վէ տ-յազլարընըպա սէլտաէթ պէշարէթ ինին թէտարի-
- 46 քինի կիլինիզ: Վէ քեաֆֆէտի իւզէրինէ իման գուշ-գանընը տլընըզ, քի անընլէ շէրիրին ճիւմլէ զըզ-ղըն օգլարընը սէժաաիւրմէյէ գատիր օլաճազ տընըզ:
- 47 Վէ խէլատըն միդֆէրինի, վէ Բուհըն սէյֆինի, ես-
- 48 նի Այլահըն քէլամընը տլարազ, շէր գէման հէր տու'ա վէ նիլազլէ Բուհտա տու'ա էտինիզ, վէ հէ-ման պուչա ճիւմլէ մուգատաէտլէր իչիւն քէմայը
- 49 միւտաթլէմէթլէ նիլաղա ույառըզ տուրընըզ: Պէ-նիմ իչիւն տախի շէյ-զ երիւնլ, քի եօլընտա զէն-ճիրպէնտ օլարազ, էլչիլիք էթտիլիմ' պէշարէթ ին

- սըրբընը ճէսարեթլէ պիտիբմէք իշիւն աղղըմըն տ-
 20 չըմասընտ պանա քէլամ վէրիլէ. Թա քի սէջլէմէք
 պանա վաճկպ օլաղըը իւզրէ, անտէ ճէսարեթլէ-
 նէյիմ,
- 21 Լաքին պէնիմ՝ ահվալ ու քէյֆիյէթիմ սիզէ տա-
 խի մա'լիւմ՝ օլմազ իւզրէ, ճիւմէսինի սիզէ սէվ-
 կիւլիւ պիրատէր վէ Բապպառա տաղը խըտմէթ ճի
- 22 Տիւրիկառ իֆտառէ էտէճէք տիր, Վէ տնը հէման
 պունաւն իշիւն թարաֆընըզա կէտնաւերաիմ, քի
 հաղղըմըզառ խապէրինիլ օլաւն, վէ գապինիզէ
 թէսէլլի վէրսին
- 23 Փէտէր Լիլահ վէ Բապպ Յիսուս Քրիստոս թա-
 րաֆընառն պիրատէրլէրէ սէլամէթ, վէ իման իլէ
- 24 մաւհապպէթ օլաւն Բապպրմիզ Յիսուս Քրիստոսը
 խալիտանէ սէվէնլէրին ճիւմէսինէ ինայէթ օլաւն
 Ամին

ՊՕՂՈՍ ՐԷՍՈՒՂԸՆ

ՓԻԼԻՊՊԵԼԻԼԵՐԷ ՐԻՍԱԼԵՍԻ

- 1 Յիսուս Քրիստոսըն զուլարը Պօղոս վէ Տիմոթէոս,
 Փիլիպպէտէ Յիսուս Քրիստոսառ օլան ճիւմէ մու-
 գատտէղէր վէ եփիսպօփաղար իլէ շէմմաղարա.

- 2 Սիզէ Փէտերբիմիզ Ալլահ վէ Բապպ Յիսուս Քրիստոս Թարաֆընտան 'ինայէթ վէ սէլամէթ օլտուն :
- 3 Սիլին իւք կիւնտէն շիմիյէ տէյին պէշարէթէ
- 4 օլտն միւշարէքէթինիզտէն սօլայը , Տա'իմն ճիւմլէնիզ իչիւն հէր պիւր նիյաղըմտա մէսէրրէթլէ նի-
- 5 յազ էտէրէք , Սիլին հէր դիքը էթտիյիմտէ , Ալլա-
- 6 հըմն շիւքը էտէրիմ : Վէ հէմնն շունա , ետ'նի սիզտէ պիւր էյի իշէ պաշլամըշ օլտն : Յիսուս Քրիստոսըն կիւնիւնէտէք աւը թէքմիլ էտէ ճէյինէ էմին իմ :
- 7 Նիթէքիմ' ճիւմլէնիզ հազդընտա պու էֆընտարտա պուլունմազ պանա լայըզ աըր . շիւնքի կէրէք պէնտէրիմտէ վէ կէրէք պէշարէթի վիզայէ վէ իապաթ էթտիյիմտէ , պէնիմ' իյէ պէրապէր 'ինայէթ է միւշթէրիք օլտըղընըլ էճլտէն , սիյի գաղպիմտէ հըֆըլ էտէրիմ : Զիրա սիլին ճիւմլէնիզ Յիսուս Քրիստոսըն տէրունի մուհապպէթի իյլէ նասըլ մի . շիմազ օլտըղըմա
- 9 Ալլահ շահիւիմ' տիր . Վէ պու տու'այըլ էտէրիմ քի :
- 10 Մուխթէրիֆ շէյլէրի թէմիիզ էթմէք իւզրէ' մուհապպէթինիզ 'իլմտէ վէ հէր ֆէհմտէ կիթտիքճէ աըթոըն . Թա քի սիլ Ալլահըն համն ու սէնաաը իչիւն Յիսուս Քրիստոս վաաըթաաըլլէ օլտն սալահ
- 11 մէյլլէրինտէն մէմլու օլտարազ , Քրիստոսըն կիւնիւնէտէք իալիս վէ դուտուրոըլ պուլունտընըլ :
- 12 Լաքին , էյ պիրատէրլէր , իաթէրիմ քի պէնիմ' ահվալըմ' պէշարէթին թէրազգը էթմէսինէ տահա
- 13 զիյատէ սէպէպ օլտըղընըլ պիլէսինիլ . Շէյլէ քի Քրիստոս իչիւն օլտն պէնալէրիմ պիլէիւն սէրայտա վէ սա'իւր մահալլէրին ճիւմլէսինաէ զահիր օլտու :
- 14 Վէ Բապպտա օլտն պիրատէրլէրտէն նիշէլէրի պէնտէրիմտէն էիւրէքլէնիպ' սահա զիյատէ ճէսարէթ-

- լէնէրէք, քէլամը գորգուսըզ սեպլէմէքտէ պուլու-
- 15 նըյորլար՝ Վադա'տ պա'ղը քիմնէլէր հէմոն հա-
սէտ վէ նիզա', վէ պա'ղըսը իսէ հիւանի բիզա իլէ
- 16 Քրիստոսը վա'ղ էտէրլէր: Անլէր Քրիստոսը խալի-
սոննէ աէյիլ, առնալ պէհալէրիմ սըղլէթ 'իլալէ
- 17 էտէճէքլէր զաննըյլէ միւհազա'տատն, Պաւլար իսէ
պէշտրէթին վիգայէսի իշիւն թա'նին ոլաւորըլմը
- 18 պիլէրէք, միւհապալէթտէն վա'ղ էտէրլէր: Հէր նէ
իսէ վէ նէ վէճհէ օլուր իսէ օլտուն, կէրէք սու-
րէթէն, կէր'ք հազիպաթէն Քրիստոս թէպշիր օ-
լուուլօր վէ պունա սէվինիրիմ, հէմ տախի սէվի-
- 19 նէճէյիմ, Զիրա տու'անըզ վէ Յիսուս Քրիստոսըն
Բուհընըն մու'ալէնէթիյլէ պունուն պանա իսէլուս
- 20 սէպէպի ոլաճաղընը պիլիրիմ, Նասըլ քի հիշ պիր
շէյտէ միւհաւալ օլմայաճաղըմա, Ֆագաթ հէր վա-
գըթ օլտըղը կիպի, շիմաի տախի, 'էօմր վասըթա-
սըյլէ օլտուն, էօյիւմ վասըթասըյլէ օլտուն, ճէսէ-
տիմտէ քէմալ ք ճէտտրէթլէ Քրիստոս թա'գիմ
էտիլէճէյինէ իշթիյաղլէ մունթաղըր վէ իւֆա-
- 21 վար իմ, Զիրա պանա եաշամագ Քրիստոս աըր, վէ
- 22 էօլմէք քեար սար Վէ թէնտէ եաշամագ Ֆիլվա-
ղը' պանա իշին սէմէրէսի իսէ, իինէ հանկըսընը
- 23 սէչէճէյիմի պիլմէմ, Զիրա իքի թարաֆտան ոըզը-
լըրմ, ինթիղալ էտիպ Քրիստոս իլէ պէրապէր
պուլուհմագ արզուսընտա իմ, քի պու զայլէթ գի-
- 24 յտաէ էվլա աըր, Վէ լաքին սիգին իշիւն թէնտէ
- 25 դալմագ էլգէմ տիր Վէ պունա գանմըլ ոլարագ,
պիլիրիմ քի' սիգին իմնտա թէրագընըզ վէ մէ-
սէրբէթինիլ իշիւն, ճիւմլէնիլ իլէ պիրիքտէ տու-
- 26 լուպ դալաճաղըմ, Թա քի թէքրար եանընըզա

կէլ՝ քլիլիմ սէպէպիլէ. Յիսուս Քրիստոստա պէ-
նիմ իշիւն իֆթիխարընըլ արթորն:

- 27 Անճադ Քրիստոսըն պէշարէթինէ լայըդ օլաըը
վէճճ իւզրէ հարերէթ էտինիլ. թա քի կէլիպ սի-
զի կէօրսէմ տէ, զա'իպ օլսամ սա, հադդընըլտա
պիր Բուհատ սապիթ գալտըլըլըլը, պէշարէթէ օ-
լան իման իշիւն կէօնիւլ պիրլիլիլէ միւճասէտէ է-
տերէք, մուխայէֆէթ էտէնպէրաէն պիր խուսուսա
28 խալֆ էթ մէտիլինիզի իշիաէլիմ, Պու իսէ անդերէ
հէլապ վէ սիզէ խէլաա 'ալամէթի տիր, պաւ տախի
29 Ալլահատան տըր, Ձիւնքի եալլընըլ Քրիստոսա իման
էթմէր տէլիլ, անճադ անըն իշիւն էլէմ' չէքմէք
30 տախի սիպէ իհսան օլանտա. Մատամ քի սիլ
պէնտէ կէօրմիւշ իտիլինիլ, վէ շիմաի հադգըմ-
տա իշիթտիլինիլ հէման օլ ճիհատտա պաւլու-
նըլօրսընըլ:

ՊԼՊ 2

- 1 Իմաի էկէր Քրիստոստա պիր թէսէլի, պիր մու-
հապպէթ մէսէրրէթի, պիր Բուհ միւշարէրէթի, վէ
2 չէֆպթմ ու մէրհամէթ վար իսէ, Հէմէֆքեար վէ
եէքալիլ օլու պ' հէման մուհապպէթլինիլ պիր վէ
3 թէֆէքքիւրիւնիլ վ պիր օլուան, Հիշ պիր շէ, միւ-
նալա'տ եա պաթըլ իֆթիխար իւզրէ օլմայըլ' ան-
ճադ թէվազու' իլէ պիրիպիրինիլի քէնաի նէֆսի-
նիզտէն էֆզալ թուլմարադ, մէսէրրէթիմի իմ մամ
4 էտինիլ, Հէր պիրինիլ եալլընըլ քէնաի ումուրը-
նա տէլիլ, պաշգալարըն ումուրընա տախի պադ-
5 ոըն, Յիսուս Քրիստոստա պաւլուան էֆքեար հէ-
6 ման սիզաէ տախի պաւլուանըն, Օլ քի Ալլահ սաւ-

- րէթմնատէ պուլունորդը հալտէ, Ալլահն միւսափի
 7 օլմադը շիքեար սայմաւոր, Լաքին քէնաթինի թախ-
 լիյէ էտիպ' դուլ սուրէթինի պարագ ինսան միւ-
 8 շտպէհէթմնատէ օլտու, վէ շէքլաէ ինսան կիպի
 պուլունապ' Էօյիւմէ, հաթթմա խաչ Էօյիւմիւնէ
 9 միւթի' պլմազա թէնէպփիւ Էյլէտի, Պու էճլաւն
 տաթի Ալլահ տնը դայլէթլէ թէլֆի' էտիպ' տնա
 10 հէր իաման տ'լա պիր իամ' վլբաթ, Թա քի աէմա-
 տա վէ եէր էիւպի, նաէ վէ եէր ալթընտա պուլու-
 նանդորըն քեաֆֆիւս Գիւսաւն իամինէ տիպ շէօ-
 11 քիւպ, ֆէտէր Ալլահն մէճաթ իշիւն Գիւսա Քրիս-
 12 տա Բապպ իտիյինի հէր լիտան իգրաթ էտէ, Պու-
 նա նապարէն, էյ սէվկիւլիւլէրիմ, հէր վազըթ ի-
 թա'աթ էթմաթիյինիպ միտիյիւ, եալընդ հապր
 պուլունադըմա տէյիլ, տնճապ տահա գիյտաէ
 շիմաթի դա'իպաէ օլադըմա, քէնաթ իէլաւընդ
 13 գօրգու վէ թիթըլէ իլէ իթմամ' էյլէյինիպ, Զի-
 րա սիգաէ կէրէթ իթմէյի, վէ կէրէթ իշլէմէյի բի-
 14 զաւընա կէօրէ իշլէյէն' Ալլահ տըր, Հէր շէյի' գլլ
 սու գալ վէ միւճաթէլէ օլմադօրըն իճրա էյլէյի-
 15 նիպ, Թա քի հայաթ քէլամընը գափի թուլտրապ
 տիւնէտառա նուրդար կիպի տալարընտա գիյտաթ
 օլադընդլ 'աթի վէ ֆաթիա նէպին օրթմաւընտա
 'այպըլ վէ սաֆաթիւն օլտրապ, Ալլահն դու-
 16 տաւըլ էվլաաթ օլաւընդ, Շէօյլէ քի պէնիմ' տա-
 խի պօշնա տա'յ էթմէտիյիմէ վէ պիհուաէ եէրէ
 էմէր շէրմէտիյիմէ Քրիստաւըն կիւնիւնաէ իֆթի-
 17 խարըմ' օլա, Լաքին իմանընդըն գուրպանը վէ
 խրամէթի իւլէրինէ քէնաթիմ' թագաթիմ' օլունաւր
 իտէմ տէ, սէվինիպ ճիւմլէնիպ իլէ պէրապէր մէս-

- 18 ըստ օրուրմի՝ Քեղալիք սիւլ տախի սէվինիպ՝ պէ-
նիմ իլէ պէրապէր մէսրուր օրուրըլ՝
- 19 Իմտի ահվալընըզը պիլիպ՝ պէնիմ տախի Ֆէլահ-
լանմաղըզըմ՝ իչիւն թարաֆընըզա Տիմթէոսը եա-
զընտա կէօնտէրէ ճէյիմի Բապպ Յիսուստա իւմիտ
- 20 էստէրիմ՝ Զիրա սիզին ահվալընըզա իտիլտանէ մն-
գայլէա օլաճապ Վալէ- եհքաիլ պիր քիմնէմ՝ եօգ
- 21 ալըլ Զիւնքի ճիւմլէսի Յիսուս Քիստառն ումն-
ընը աէյիլ, առճապ քէնտի ումնըլըրընը ալա-
- 22 յօլըր Լաքին առնն թէ ճիւպլսինի, եա՛նի օղուլ
փէտէրէ էթտիյի կիպի, պէշարէթ իչիւն պէնիմ
իլէ պէրապէր խըամէթ էթտիյինի պիլիբօնիպ՝
- 23 Իմտի հալըմըն նէ օլաճաղընը թահգիպ էթտի-
յիմ կիպի՝ աէր՝ալ առն կէօնտէրմէյի իւմիտ է-
- 24 տէրիմ. Պադաթ քէնտիմ տախի եազընտա կէլէ-
- 25 ճէյիմ Բապպա ի՛թ իմատըմ՝ վար Կամա պիլտաէ-
րիմ վէ եմէքտալըմ, վէ սիլահատալըմ հէմ տախի
սիզին թարաֆընըզտա կէօնտէրիլմիլ վէ ի՛թիյա-
ճըմա խըամէթ էթմիլ օլան Եպափըդիտառ սիպէ
- 26 կէօնտէրմէյի լաղըմ՝ տառ էթտիմ, Զիրա ո սիզին
ճիւմլէնիպէ հապրէթ չէքմէքտէ օլուպ՝ առն խառ-
թա օլաղընը իչիթտիյինիպ իչիւն զիյաաէսիյլէ
- 27 միւքէտաէր օլառա Վապա՛տ էօլիւմ տէրէ ճէսինէ
խաթմա օլառա, լաքին Ալահ առա, վէ եալընըզ
առա աէյիլ, առճապ քէտէր իւզէրինէ քէտէր օլ-
մառն աէյիլ պանա տախի մէրհամէթ էյլէտի՝
- 28 Պա սէպէպտէն սիլ առն կէօրմէքլէ եինէ մէսրուր
օլմառնըլ իչիւն, վէ պէնիմ հիւզնիւմ տախի տահա

խաֆիֆ լլմասը իշխան, տաճա զիյտաէ 'աճէլէ իլէ
 29 կէօնաէրտիմ: Սիզ տախի սնը Բապպտա քէմուլ ք
 մէսէրրէիլէ գապուլ էտիպ' պէշլէ քիմսէլէրի իհ-
 30 ի իրամա շալսան 'տատ էտինիլ: Զիրա պանա ոլան
 խըտմէթ ինիլին շօդ-սանընը իքմուլ էթմէք իւզրէ,
 նէֆսինի մնւխաթ աբայա գոյարապ, Քրիստոսըն իշի
 իշխան Կօլիւմ' տէրէճէսինէ Կաղլաշտը:

ՊԱՊ 3

1 Եւ հասըլ, էյ պիրտաէրլէրիմ, Բապպտա Աէսրուր
 ոլուհըզ. սիզէ Եինէ պու շէյլէրի Կաղմադ պանա
 զաճմէթ ղլմայըպ' սիզէ մուճիպ ի էմնիյէթ աիր:
 2 Քէլպլէրաւն սաղընընըլ, շէրիւ 'ամէլէսէն սաղը-
 3 նընըլ, տաթթէ խիթանտան սաղընընըլ: Զիրա
 էհլ ի խիթան պիզ իզ. քի Ալլահա Բուհլէ 'իպա-
 ալթ էտիպ' Յիսուս Քրիստոստա իթիթիսար էտէ-
 4 րէք. թէնէ ի'թիմաա էթմէյիզ: Վադա'ա թէնէ
 ի'թիմաա էթմէյէ սէպէպիմ վար. Եկէր պաշգա
 պիլը քիմսէ թէնճէ ի'թիմաաա սէպէպիմ վար զան-
 նընաա պուլուհուր խէ, պէնիմ տաճա զիյտաէ:
 5 վար. Սէքիլինճէ կիւնտէ խիթան ոլուհորմ. Խար-
 յէլ նէպինաէն, Բենիամին սըպթընտան, 'Իպրանի-
 լէրաւն Բօզլու 'Իպրանի ոլարապ' շէրի'աթ հասէ-
 6 պիլլէ Ֆէրիսի խիմ: Ղայրէթ խուտուսընտա խէ,
 քիլիտէյէ թէ'աաաթի էթմէքաէ ոլուպ' շէրի'աթ տան
 7 ոլան սալահաա գուսուլարը խիմ: Լաքին պանա
 քեար ոլան շէյլէրի Քրիստոս իշխան զարար 'տատ
 8 էթաիմ: Ծիլլազը պէն Յիսուս Քրիստոս Բապ-
 պըմը պիլմէնին Ֆազիլէթի իշխան հէր շէյի տախի

- զարար եւերինէ՝ 'սատւ ետէրիմ', վէ անին ի իւն Տէր
 շէյի զայ' եթմիշ օլուպ' անլէրի հիշ չիւքմիւնտե
 9 սոյարբմ'. Թա քի Քրիստոսը զազանըպ շէրի'աթ-
 տան օլան քէնտի սալահլմն տէյիլ, անճագ Քրիս-
 տոս օլան իման վտարթմարյլէ, եա'նի իման թա-
 րիգէյլէ Ալլահ թարաֆընտան օլան սալահա մալիք
 10 օլարադ, անտէ պուլուհոյրմ'. Վէ պէն անը վէ տ-
 նըն գըյոմէթ ինին դուվզէթ ինի վէ էօլիւմիւնէ միւ-
 շապի՜հ գըլընարագ էլէմլէրինին միւշարէքէթ ինի
 11 պիլմէրլէ, Պիր վէճէլէ էօլիւլէրին գըյոմընա վա-
 12 րըլ օլույրմ'. Տէյիլ քի արթըգ նա'իլ օլարմ, եա-
 խոս հալա քեամիլ օլարմ, Փագաթ Յիսուս Քրիս-
 տոս պէնի նէ ի իւն թու թաու իսէ, անը թու թ-
 13 մաղա սալ էտէրիմ, Էյ պիլտատէրլէր, պէն քէն-
 տիմի վտարլ օլմուշ 'սատւ եթմէյորմ', լաքին պիր
 շէյ վար, եա'նի արգատա զալան շէյլէրի ունու-
 14 տուպ' իլէրիտէ օլան շէյլէրէ ուզանարագ, Ալլա-
 հըն Յիսուս Քրիստոստա օլան 'ալի սա'վէթ ինին
 միւստպագաթմ նիշանը ի իւն մէնպիլէ տաղրու սէ-
 15 յիրաիրիմ, Խմտի պիլ, ճիւմլէ քեամիլ օլանլար,
 պու էֆքեարտա օլարմ, վէ էկէր պիր շէյին հագ-
 գընտա զայրի էֆքեարտա պուլուհուր իսէնիլ, Այ-
 16 լահ սիլէ պունու տաթի քէշֆ էտէճէք տիր Յա-
 գաթ վտարլ օլարգըմըլ տէրէճէտէ հէման պիր գա-
 նան իւզրէ հարէքէթ էտէլիմ, հէման պիր էֆ-
 17 քեարտա օլարմ, Էյ պիրտատէրլէր, պանա մուգ-
 իմէտի օլուհըլ, վէ պիլիմ սիլէ էօրնէք օլարգըմըլ
 կիպի, պէյլէ էիւրիւլէնլէրէ տիգդաթլէ նազար է-
 18 տինիլ, Զիրա չօգ եիւրիւլէնլէր վար արթ քի՜ հագգ-
 ւարընտա չօգ քէրրէ սիլէ սէղլէտիմ, վէ շիմտի

- տախի աղայարագ սեղյէրիմ՝ քի՝ Քրիստոսըն խա-
 19 չընըն տիւշմէնդէրի տիրէր: Անկէրին՝ ազգայէթի հի-
 ւաք, վէ իլաշլարը գարընլարը արը, վէ իզդէթէրի
 20 ումուրա արը: Ամմա պիզիմ՝ վաթանըմը սէմասա
 օլուպ՝ որատուն տախի Խէլապետար Բապոյ Յիսուս
 21 Յրիստոսա մուշթազըր քլ: Օ տախի, մվճուտա-
 թըն քեաֆֆէտինի քէնաինէ թապի՝ Էթմէյէ մուգ-
 թէաիր օլարըր գուվվէթիէ, պիզիմ՝ էտնա ճէսէաի-
 միզի քէնաի միւշէրքէֆ ճէսէաինէ պէնդէր օլմագ
 իւզրէ թէպաիլ էաէճէք տիր:

ՊԱՊ 4

- 1 Իմաի, էյ սէվիլիւլիւ վէ բազպէթլու պիրատէրլէ-
 րիմ, մէսէրրէթիմ վէ թաճըմ, պու վէճէ իւզրէ
 Բապպատա տապիթ գալընըր, էյ սէվիլիւլիւլէր:
 2 Բապպատա հէմէֆրէաթ պմալարընր Եւոդիայա բէ-
 3 ճա էտէրիմ՝ վէ Սիւնաիքէ բէճա էտէրիմ: Քէզա-
 լիք, էյ խալիս բէֆիդ, սանա տախի բէճա էտէրիմ
 քի՝ Նղեմէս, վէ խալէրի հայաթ քիթապընաա մէվ-
 ճուս պուլաշան տաիր Էմէքատչարըմ իլէ պէրա-
 տէր պէշարէթտէ պէնիմ իլէ ճէհա էթմիշ օլան
 4 մէրգուլէրէ մու՝ ազլնէթ էտէսին: Բապպատա տա-
 իմա մէսրուր պուշըր, Էինէ տէյորըմ՝ մէսրուր օ-
 5 լաշըր, Սիպին լէթաֆէթինիլ ճիւմլէ տաթմլէրէ
 6 մալիւմ օլուսն: Բապպ Եապըն արը, Հիշ պեր շէյ
 իչիւն էնաիշէ Էթմէյէրէք, խուտուտ հէր շէյտէ
 տուա վէ Նիսպլէ բէճալընըր թէշէքքիւր իլէ
 7 պէրապէր Ալլահա պիլաիրիլին: Վէ Ալլահն հէր

- 'ազըլտան երևե օլան սելամեթի գալպերինիզ իլե
 Ֆիբրլերինիզի Յիսուս Բրիստոստոս մահֆուլ էլլե-
- 8 յեճէք տիր իլ հասըլ, էյ պիրատերլեր, հեր նե
 քի հագգ վե միւ'թեպեր վե 'ատիլանե վե փար վե
 մերդուպ վե մագպուլ խե, ետ'նի եկեր պիր Ֆաղի-
 լէթ, վե եկեր պիր մետհ վար խե, հեման պու շէյ-
- 9 լերի թեֆէքքիւր էտինիլ, Օլ թա'լիմ օլունուպ
 գապուլ էթտիլինիլ, վե իշխալ պէնաե կեօրաիւ-
 յիւնիւզ շէյլերի իճրա էտինիլ, վե սելամեթ մեհ-
 պա'ը օլան Ալլահ սիզին իլե օլաճագ աըր
- 10 'Ագըպեթ հագգըմտա օլան հիմեթինիլ թաղե-
 լէնաիլինե Բապպատ ղիյատեռիլլե մեսրուր օլաըմ.
 վագա'ա հիմեթ էաեր իտինիլ, լաքին Ֆուրատ-
- 11 թընըլ եօգ խաի Պեօյլե սեօյլէյիշիմ զարուրթ
 ճիհէթինաեհ տէյիլ աիր. ղիրա պէն պուլունտը-
- 12 դըմ հալտե գանա'աթ էթմէյի եզյրէնաիմ' Եօգ-
 ալլըդ չէքմէյի տե պիլիլիմ, պօլլադատ պուլուն-
 մաղը տա պիլիլիմ. հեր խուսուստա ճիւմլե շէյ-
 լերաե, թօգ օլմաղա տա, ոճ օլմաղա տա, բէֆա-
 հը հալտե պուլունմաղա տա, միւհթաճ օլմաղա
- 13 տա թերպիլե օլունաըմ. Պանա գուլվլեթ վէրէն
- 14 [Բրիստոս] լե հեր շէյե մուգթեաիր իմ' Վէ լա-
 քին մուգայագամտա պանա միւշարէքեթ էյլէտի-
- 15 յինիզէ էյի էթաինիլ, էյ Փիլիպպելիլեր, պէշարե-
 թին իպթիաաընատա Մակեդոնիատան չրդտըղըմ
 զէման, տլմագ վե վէրմէք խուսուսընտա սիզտէն
 դայրի հիչ պիր քիլիսէնին պանա միւշարէքեթ էի-
- 16 մեաիլի սիզին տաիլի մա'լիւմիւնիւզ տիր Զիրա Սե-
 լանիքտե պալ-ը-ն-ը-ըմ լաէլթա տաիլի, իհթիյա-
 ճըմը տեֆ' իշիւն պիր իքի տեֆ'ա կեօնտերաինիլ.

- 17 Պէն 'աթիյէ թալէպինտէ տէյիլ իմ. տամա սիզին
հիտապընդլ իչիւն չոդալան սէմէրէյի թալէպ էտի-
18 յօլըմ: Լաքին հէր շէյիմ վար վէ պօլլաքտա իմ.
Եպափրոգիտոս վասթթաթլլէ թարաֆլըլտան Վե-
ւն շէյլէրի ալմըլ օլուպ' տօլու իմ, վէ պուշլար
իսէ Ալլահա խօշ վէ մագպուլ գուրպան վէ խօշ
19 բա'իհա տըր: Վէ Ալլահըմ' քէնտի ղանիլիյինէ կէօ-
րէ, 'իզլէթլէ Յիսուս Քրիստոստա սիզին հէր պիր
20 իճթիյաճընդլ իքմուլ էտէճէք տիր: Փէտէրիմիլ
Ալլահա էպէտ իւլ ապտա համա օլուսն: Ամին:
21 Յիսուս Քրիստոստա հէր պիր մուգատտէսէ սէ-
22 լամ' էտինիլ: Եանըմաա օլան պիրատէրլէր սիզէ
23 սէլամ' էտէրլէր: Ծիւմլէ մուգատտէսլէր վէ պա-
խուսուս Գոյյէրին սերայընտան օլանլար սիզէ սէ-
24 լամ' էտէրլէր: Բապպըմըլ Յիսուս Քրիստոսըն 'ինա-
յէթի սիզին ճիւմլէնիլ իլէ օլուսն: Ամին:

ՊՕՂՈՍ ԲԷՍՈՒԼԸՆ

ԿՈՂՈՍԱԼԸԼԱՐԱ ՐԻՍԱԼԷՍԻ

- 1 Ալլահըն իրատէթիյլէ Յիսուս Քրիստոսըն բէսուլը
Պօղոս վէ Տիմօթէոս պիրատէր, Կոդեստաա պուլու-
նան մուգատտէսլէրէ վէ Քրիստոստ միւմին պիրա-
2 տէրլէրէ. Սիզէ, Փէտէրիմիլ Ալլահ վէ Բապպ Յի-

տուս Քրիստոս թարափընառն 'ինայէթ վէ սէլամէթ
օլտան :

- 3 Տա'իմս սիզին իշիւն տու'ա էտիպ սիզին Յիսուս
Քրիստոս օլան խննընըզը վէ ճիւմլէ մնւդատաէ-
լէրէ օլան մուհապպէթինիզի իշիթմիշ օլտապ :
- 4 Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն Փէտէրի Ալլահա :
- 5 Աէմուլամտա սիզին իշիւն հըֆզ օլտանն իւմիտտէն
տալլը շիքը էտէրիզ : օլ է-Ա- հապպընտա տախի
պէշարէթին հապիզամ թէլամըլէ էվվէլտէն ի-
- 6 շիթաինիզ : Պու աէլ-բէթ տախի պիւլմիւն տիւն-
եոյա վաարը օլտըզը միսիլիւ, սիզէ տէ լաւը օլտու,
վէ աւը իշիթ ալիյինիզ վէ Ալլահըն 'ինայէթինէ հա-
գիզամ իւզրէ լազըֆ օլտըզընըզ կիւնտէն պէրու
սիզաէ մէլվէտար օլտըզը կիզի, աւրէ աւիտ 'մէյ-
- 7 վէտար արբ : Նիթէքիմ սէվկիւլիւ խըտմէթ ըէֆի-
զիմիզ վէ սիզին իշիւն Քրիստոսըն սաաըզ խըտմէթ-
- 8 ճիսի Եպափրատտան էօյրէնալինիզ : Քէնախիս տախի
սիզին Բուհա օլան մուհապպէթինիզի պիզէ պիւլ-
տիրաի :
- 9 Պու էճըտէն պիզ տախի իշիթալիյիմիզ կիւնտէն
պէրու, սիզին իշիւն ֆէրաղէթ էթմէյերէք, տու'ա
վէ Նիյազ էտէրիզ, թի հէր հիքմէթ վէ բուհանի
ֆէհմլէ աւըն իրտտէթինի պիւլմէքտէ միւքէմմէլ օ-
- 10 լտընըզ : Վէ հէր խոյր 'ամէլտէ մէլվէտար օլտ-
ապ, վէ Ալլահը պիւլմէքտէ թէրապըր էտէրէք,
Բապպա լալըզը վէճլէ հէր խուսուստառ տնըն ըի-
- 11 զտըր իւզրէ եիւրիւլէսինիզ : Վէ աւըն ճէլիլ գուտ-
րէթինէ կէօրէ մէտէրրէթլէ թէմուլը սապր ու թէ-

* Պ-ՎԵՇ՝ մէլվէտար օլտապ արթար

- համեմուտե ճիւղէ գուգվէթլէ գո վվէթլէնոյ ,
- 12 Պիպի նուրոս ոլան մուգտատեպէրին նատպլինէ հիւ-
սէտար օւժաւ լայլոգ զըլան Փէտերէ շիւքր էտեմնիգ .
- 13 Ու քի պիպի զուլմէթ թէտալլաթընտան խլլա է-
տիպ՝ քէնտի սեվկիւլիւ Օղլընըն մէլէքիւթիւնէ
- 14 նագլ էլլէտի . Անտէ տաթի գանը վտարթտալլէ
Փիտիյէյէ . Եւնի կիւնասլարըն 'տֆիլնտ մալիք իլ .
- 15 Քէնտիտի տաթի կէորիւնմէզ ոլան Ալլասըն սաբէ-
- 16 թի , վէ ճիւղէ մոթիւլադաթըն իլքի տիր Ձիրա ս-
մալաթ տա վէ ղէմին իւղէրինտէ , կէորիւնէն վէ
կէորիւնմէյէն շլլէրին ճիւղէթի , կէրէք թաթթ-
լար , կէրէք սալթանաթլար , կէրէք լիյաթթլէր ,
կէրէք հիւքի մէթլէր անըն էլլլէ խալգ օլունտաւ .
պիւթիւն քեաթինաթ անըն վտարթտալլէ վէ անըն
- 17 իչիւն խալգ օլունմըշ տըր Օ տաթի քեաթֆէտին-
տէն էվվէլ տիր , վէ քեաթֆէտի անընլէ գաթիմ տիր
- 18 Խպթիտա օ տըր , վէ էօլիւլէրտէն քէյաթ Ետնլէրին
իլքի օլարադ՝ ճէսէտին , Եւնի քիլիւնին պաշը օ
տըր . թա քի հէր խուսուստա թէգտաաիւմ էտէն
- 19 օ լլա Ձիրա հէր պիր քէմալըն անտէ սաքին ոլ-
- 20 մաալ , Վէ խաչընըն գանըլլէ սաւհ էտերէք , անըն
վտարթտալլէ կէրէք ղէմին իւղէրինտէ , կէրէք ս-
մալաթ տա պալլա նանլարըն ճիւղէթինի քէնտիտի
իլէ պարըշարթտար փէտերէ խօշ կէորիւտիւ
- 21 Վէ սիպի պիր ղէման շէրիր 'ամէլլէրլէ էֆքետը-
- 22 տա էճնէպի վէ աիւշմէն իրէն , Շիմոթի քէնտի պէ-
շէրիյէթի ճէսէտինտէ էլիւմ վտարթտալլէ պա-
րըշարթտար , թա քի սիպի քէնտի հուգսըրընա մու-
գտատէս վէ լէքէօիլ վէ գուսուրալ իհպար էտէ .
- 23 Պու շարթլէ քի , խմանտա թէմէլլէնմիշ վէ մէթին

- օլուպ' իշիթ տիյինիզ վէ կէօք օլթընտա ճիւմլէ մախլուգութա վա'զ օլուան, վէ պէն Պօղոս խըտմէթ ճիսի պուլունտըղըմ պէշարէթին իւմիտինաէն
- 24 գըմըլտանմամըշ օլաաընըզ, Շիմոի սիզին իշիւն օլան էլէմլէրիմոէ մէսրուր օլարուգ Քրիստոսըն մուշայտգալարընըն նոգասընըն ճէսէտի օլան քիլիսէ
- 25 իշիւն քէնտի թէնիմտէ թէքմիլ էտիյօրըմ, Պուշա տախի պէն սիզին իշիւն՝ Ալլահ թարաֆընտան պանա վէրիլէն իտարէյէ կէօրէ խըտմէթ ճի օլարմ,
- 26 թա քի Ալլահըն քէլամընը, Ես'նի աէհըլէրտէն վէ 'աորըլարտան պէրու մախֆի թալթուլուպ տա՝ շիմոի անըն մուգաստէպէրինէ իզհար օլունան սըրըր թէ-
- 27 մամէն վա'զ էտէյիմ, Ալլահ անլէրէ թա'իֆէլէր արասընտա պու սըրըրն ճէլալընըն զանիլիյի նէ օլտըղընը պիլալիւմէյի միւրատ էյլէտի, պու տախի տէրուշլէրինիզտէ ճէլալ իւմիտի օլան Քրիստոս տըր,
- 28 Պիլ տախի հէր քէսի Յիսուս Քրիստոստա քէամիլ իհլար էթմէք իշիւն, հէր քէսէ նոսիհաթ վէրէրէք վէ հէր քէսէ քէմալը հիքմէթլէ թա'լիմ էտէրէք տ-
- 29 նը վա'զ էտէրիզ, Պուշուէն իշիւն պէն տախի աէրուշիմոէ գուվվէթլէ իշլէյէն անըն թէ'սիլինէ կէօրէ ճէհո էտէրէք չալըշըրըմ:

ՊԱՊ 2

- 1 Զիրա սիզին վէ Լաւոդիկիատա պուլունտանլար վէ եիւզիւմիւ ճէսէտտէ կէսրմէմիշ օլանլարըն ճիւմլէսի իշիւն նէ գատար ճէհաիմ օլտըղընը պիլմէնիզի
- 2 իսթէրիմ, Թա քի անլէրին գալպէրի թէսէլի պուլ վէ մաւհասպպէթտէ պիլլէյէրէր, վէ քէմալը

- 3 ֆէհմին հէր պիր շանիլիյինէ, եաշի ֆէտէր Ալու-
 հըն վէ Քրիստոսըն սըրըրընը պիլմէյէ Նա'իւ օլաւար-
 4 մահֆուզ տըրր, Պաշուա խէ' քիմսէ սիզի իղֆուլ է-
 տիճի սէօղլէրլէ իզլալ էթ մէմէսի իշիւն սէշլէյօրըմ'
 5 Զիրա թէնճէ դա'իպատէ խէմ'տէ, բուհճա սիզին իլէ
 պէրապէր իմ, վէ հիւսնի նիղամընըզը վէ Քրիստո-
 6 լույօրըմ', իմտի Րապպ Յիսուս Քրիստոսը նաաըլ
 գապուլ էթտիլնիզ խէ, անստէ Պէշլէ եիւրիւյիւ-
 7 նիւզ, վէ անստէ քէօքլէնմիշ վէ մա'մուր օլմուշ,
 վէ թա'լիմ' օլուհաըղընըզ վէճհլէ իմանտա սապիթ
 8 չըլընմըշ օլարագ, շիւքըլէ պուշտա թէրագգը էաի-
 նիզ, Սագընընըզ պիր քիմսէ սիզի Քրիստոսա կէօրէ
 9 օլմալարագ, ինսան ըիվսյէթինէ կէօրէ վէ տիւն-
 եանըն էըքեանընա կէօրէ ֆէյլէսօֆլըզ վէ պա'թըլ
 10 հիլէյլէ էսիր օլմասըն, Զիրա Ուլուհիլէթին հէր
 11 քէմուլը ճէսէաճէ անստէ սաքին տիր, վէ օ հէր
 ըիյատէթ վէ հիւքիւմէթին պաշը օլուպ' սիզ անստէ
 12 միւքէմմէլ սինիզ, Հէմ' տաիի անստէ' թէնէ միւ-
 թէ'ալլըզ կիւնասլարըն վիւճուտինտէն Քրիստոսըն
 խիթանըլլէ սօյուշուպ' էլ իլէ օլմամըշ խիթանլէ
 13 տաիի խիթան օլուշտընըզ, վէ անընլէ պէրապէր
 վաֆթիզատէ կէօմիլիւպ' պուշտա տաիի անը էօլիւ-
 լէրտէն իհեա էտէն, Սլաւհըն գուտրէթինէ օլան ի-
 ման վաաըթտաըլլէ անըն իլէ պէրապէր իհեա օլուշ-
 14 տընըզ, վէ սիզի, խաթալարտա վէ թէնիլնիլին խի-
 թանըպլլըղընտա էօլմիւշ իքէն, ճիւմլէ խաթալա-
 րըմըզը 'աֆիլ էաէրէք' պէրապէրինճէ իհեա էյլէտի
 15 վէ պիզէ գաըշը օլուպ' պիզէ մուխալիֆ օլան նի-

- զամամ խաթթընը բեռնա էյլէնիպ՝ խաչա տափի
- 15 մէխլայարագ անը օրթատան զաւարարալ : Վէ բի-
յասէթլէր իլէ հիւքիւմէթլէրի սոյուպ, անլէրէ ու-
նըն վասլթատըյլէ մուզաֆֆէր օլարապ, անլէրի ա-
շիքիարէ թէշհիր էյլէտի:
- 16 Իմոի եէմէք եա իշմէք եա պայրամ եա այ պաշը
եա սեպթ կիւնլէրի խուսուսընատա քիմնէ սիզի
- 17 հիւքմ էթմէսին. Զիւնքի օլունլար կէլէճէք շէյլէ-
րին կէօկէսի օլուպ՝ ճիւմ՝ իսէ Բրիտոսպըն արբ:
- 18 Քիմնէ թէվազու՝ իլէ վէ մէլէքլէր տիյանէթիյլէ
կէօրմէտիյի շէյլէրէ միւտտիսլէ էթմէք իսթէյէ-
- 19 լէք սիզի էճրինիզաէն մուհրոււմ դօմտըն: Պա- խ-
գուլէ քէնտի թէնէ թապի՝ օլան 'ազլըյլէ պիհու-
աէ եէրէ թէքէպպիւր էտիպ՝ Պաշա պաղլանմուզ,
պիւթիւն ճէսէա իսէ օյնազլար վէ պաղլար վասը-
թատըյլէ անտէն մու'ալէնէթ ալըպ՝ թէլքիպ օլու-
- 20 նարագ Այլահըն պէօյիւթմէսիյլէ պէօյիւր : Իմոի
էկէր Բրիտոս իլէ պէրտպէր տիւնեանըն էրքիտը-
նա էօլտիւնիւզ իսէ, իթշիւն տիւնեատա եաշա-
- 21 յանլար կիպի, Ինտան էմրլէրինէ վէ թա'լիմամընա
կէօրէ՝ Տօղունմա, թաթմա, եօղլամա՝ պուլաւան
- 22 գանուշլարա իմթիտալ էաէրսինիզ : (Պաշլարըն
քեաֆֆէսի իսէ դուլլանմաղլէ ղէվալ պուլուր)
- 23 Վազա'ա պու շէյլէրաէ * իպատէթ ի նաֆիլէ՝ վէ
թէվազու՝ վէ ճէսէտէ շէֆգաթըղլըգ իլէ հիքմէթ
տուրէթի վար իսէ տէ, ի'թիպարա շապան օլմայրպ
աճաէ նէֆսի իգնա՝ էաէր:

* Ին-նէ՝ Իմր ի Իլահիյլէ տէյիլ, անճագ իրատէթ ի
շաֆսիյէյլէ օլան իպատէթ

ՊԱՊ 3

- 1 Իմո՛ր եկէր Քրիստոս իլէ պերապէր գըյամ էթ-
տինիլ խէ, եօգարըտա օլան, եա՛նի Քրիստոս՝ Ալ-
լահըն սաղընտա օթուրալըլ եկրին շէյլէրինի թա-
2 լէպ էտինիլ, Նէր իւզէրինաէքի շէյլէրէ տէյիլ,
եօգարըտա օլան շէյլէրէ սորֆ ը էֆէտար էտինիլ:
3 Զիրա էօլտիւնիւզ, վէ հոյսթընըզ Քրիստոս իլէ
4 պերապէր Ալլահտա մահֆուզ տըր: Հոյսթընըզ
օլան Քրիստոս իզհար օլունալըլ գէման, սիզ տա-
խի անըն իլէ պերապէր իզլէթլէ իզհար օլունա-
ճադընըզ:
5 Իմո՛ր պու գէմինի ա՛ղանըլը, է-Նէ գինա վէ նա-
փաքլիք վէ հէվա ու հէվէս վէ բէօթիւ շէհլէթ,
վէ փաթփէրէօթլիք օլան թամա՛քեարըլըլ էօլտիւ-
6 ըրինիւզ. Զիւնքի անլէրին սէպէպինաէն էհլ ի իա-
7 եան իւզէրինէ Ալլահըն զազալըլ կէլիր: Սիզ տա-
խի պու շէյլէրտէ եաշար իքէն, պիր վազըթ անլէ-
8 ըրն արտաընտա եիւրիւր խաինիլ, Լաքին շիմաի
սիզ տախի ճիւմլէտինի, է-Նէ զազալ վէ խըշմ վէ
քէօթիւլիւք վէ քիւֆրիւ վէ աղընըլտան էտէպէ
9 մուզայիր սէօլլէրի տէֆ՝ էտինիլ: Պիրիպիրինիվէ
եալան սէօլլէմէյինիլ. չիւքի էպքի տտէմի ՚սաէլ-
10 լէրի իլէ պերապէր աղանուալ, խալիզլինին սուրէ-
թինէ կէօրէ՝ պիկիտէ եէնիլէնմիշ օլան եէնի տ-
11 տէմի կիլմիշտինիլ, Քի պունտա նէ կունանի, նէ
Եհհուսի, նէ խիթառ, նէ խիթանալըլըզ, նէ Պար-
պար, նէ Սկիւթիալը, նէ գուլ, նէ աղտա պուլու-
նուալ՝ անճադ հէր շէյ վէ հէր շէյտէ Քրիստոս
12 աըր: Իմո՛ր Ալլահըն մուգտառտէս վէ սէվկիւլիւ

- միւշթէխապլարը կիպի շէֆգաթ վէ մէրհամէթ վէ
 13 իւլ. Վէ պիրկպիրինիզէ թէհամմիւլ էտիպ՝ էկէր
 պիր քիմնէնին պաշգատը 'ալէյհինէ պիր շիքեոյէ-
 թի վար իտէ. Քրիստոս սիզէ պաղըշլաաղը միտիւ-
 լիւ, սիզ տախի պէրէպէրէնէ պէշլէճէ պաղըշլաաղը-
 14 շըզ. Պռնլարըն ճիւմլէսի իւզէրինէ տախի քէմա-
 15 լըն իրթիպաթը օլտն մուհապպէթի ֆէրէշ, Վէ
 'Ալլահըն սէլամէթի գալլէրինիզտէ չիւքիւմէթ
 սիւրսիւն, չիւնքի անա տախի եքքիւճուտտէ տա-
 16 վէթ օլտնոլըզ. վէ միւթէշէքքիր օլտնըզ. Քրիս-
 տոսըն քէլամը սիզտէ շանիլէք իւզտէ հէր հիքմէթ
 իլէ տաքին օլտն, վէ պիրկպիրինիզէ թա'լիմ՝ վէ
 իտսիհամ էտիպ՝ մէզմուր վէ իլահի վէ լուհանի
 տղնիլէրլէ Ալլահա գալլէրինիզտէ լուժֆէթ թէ-
 17 շաննի էյլէյինիզ. Վէ կերէք գալլէն՝ կերէք Ֆի'
 իլէն հէր նէ ետփար իսէնիզ, ճիւմլէսինի Րապր
 Յիսուսըն իամիլլէ վէ անըն վասթթաթլլէ փէտեր
 Ալլահա թէշէքքիւր էտերէք Ե-ՎՆՆՆ
 18 Էյ գէվճէլէր, Րապպոտ լայըգ օլտըզ վէճ իւզ-
 19 բէ դէվճէրինիզէ միւթի՝ օլտնըզ, Էյ դէվճէր,
 դէվճէրինիզի սէվինիզ, վէ անլէրէ աճը մու'ամլէ
 20 էթմէյինիզ, Էյ էվլատ, վալիսէյինիզէ հէր խու-
 տուտա իթա'աթ էտինիզ. Ղիրա պու շէյ Րապպո
 21 մապպուլ տըր, Էյ փէտերլէր, էվլատընըզ զապա-
 պա կէթ իրմէյինիզ, օլմոյա քի տնլէրէ ֆիւթիւր
 22 կէլսին, Էյ գուլտար, հէր խուտուտա թէն հասէ-
 պիլլէ էֆէհաինիզ պուլուհանլարա կէօզէ կէօրիւն-

- մէք իշխան օլտն խըամէթլէ ինսանը խօշնուա էսէն-
 լէր կիպի տէյիլ, անճագ Ալլահստան գորգարագ
 23 տաֆաէրտ նլըղլէ իմ տ'աթ էտինիզ, Վէ միբտա էճ-
 րինի Բապպատան ալաճաղընըղը պիլէրէք, Տէր նէ քի
 ետափար իսէնիզ, ինստն իշխան տէյիլ, անճագ Բապպ
 24 իշխան կիպի ճանտամը ետափընիզ, Ձիրտ Բապպ Քրիտ-
 25 տատտ գուլլըղ էտէրսինիզ, Ամինո հազգսըղըղէ է-
 տէն' էթտիլի հազգսըղըղտ կէօրէ ալաճագ արը-
 վէ խաթրա ըր'այլէթ եօզ արբ:

ՊԱՊ 4

- 1 Էյ էֆէնտիէր, սէմափաթտա սիզին տախի պիր
 էֆէնտինիզ վար խախինի պիլէրէք, գուլլարընըղա
 հազգ վէ ինտաֆ իւզրէ մու'ամէլէ էտինիզ,
 2 Տու'անտ տէվամ' էտիպ' անտէ շի քրլէ սւյա-
 3 նըգ տուրընըղ, Վէ պիպիմ' իշխան ստախ տու'ա էյ-
 լէյինիզ, թա քի սւղսւրընա գէնճիրպէնտ օլտըղմ'
 Քրիտատտըն որըրընը սէղլէմէք իւզրէ, Ալլահ պիզէ
 4 քէլլամըն գափուսընը աչա, Վէ սէղլէմէք պանա հա-
 5 սըլ վաճիպ իսէ' անը պէղլէ իզհար էտէլիմ', Վադ-
 թը սաթըն ալարագ, խարիճտէ օլանլար իլէ 'ազիլա-
 6 նէ հարէքէթ էտինիզ, Հէր քէսէ վաճիպ օլտըղը իւզ-
 րէ ճէվապ վէրմէյի պիլմէնիզ իշխան սէօզիւնիւզ
 թուզլէ լմէրպիյէ օլուհմըլ կիպի, տա'իմա լութ ֆ-
 լէ օլտուհ
 7 Ահվալըմըն քեաֆֆէսինի սիզէ սէվկիւլիւ պիրա-
 տէր վէ սաաըգ խըամէթ ճի վէ Բապպտա խըամէթ
 8 բէֆիզիմիզ օլան Տիւրիկտ պիլտիլէճէք տիր, Մէր-
 գաւմը տա սիզտէն օլան սաաըզ վէ սէվկիւլիւ պի-

- բատեր Ոնեսիմոս իլէ պերապեր սիզէ հեման պու-
նուն իշիւն, եանի անվալընըզ Էզյրէնիպ՝ գալպլէ-
- 9 բինիզէ թէսէյի վէրմէք իշիւն կեօնտերաթիմ՝ Անլէր
պուբատա օլան շէյլէրին ճիւմլէսինի սիզէ պիլտի-
- 10 բէճէք տիր Պէնիմ իլէ պերապեր մաշպուս օլան
Արիստաղքոս վէ Բառնաբապըն Եէկէնի, եանի հազ-
գընաու թէնպիհ ալտըղընըզ Մարկոս, (սիզէ կէլ-
- 11 տիլի թագաիրաւ անը գապուլ էտինիզ,) Վէ Յուս-
տա տէնիլէն Յեուս սիզէ սէլամ՝ Էտէրլէր պուշլար
Էհլ ի խիթանաան աբրար, վէ Ալլահըն մէլէքիւ-
- 12 թիւ իշիւն Էալընըզ պուշլար Էմէքասալ պուլու-
նապ՝ պանա թէսէյի սլտըլար Սիզտէն պիրի՝ Բրիս-
տոսըն գուլու Եպափրոս սիզէ սէլամ՝ Էտէր, վէ Ալ-
- 13 լահըն ճիւմլէ միւրատընաա քեամիլ վէ թէմամ
տուբապընըզ աէյիւ տու՝ա իլէ տա՛իմս սիզին իշիւն
- 13 ճէհտ Էտէր Ջիրս սիզին իշիւն վէ Լաւոդիկիատա
վէ Հերապոլիտա օլանլար իշիւն անըն չօգ զայրէ-
- 14 թի օլտըղընա շէհտաէթ Էտէրիմ, Սէվկիւլիւ թա-
պիպ Ղաւկաս վէ Ղեմա սիզէ սէլամ՝ Էտէրլէր:
- 15 Լաւոդիկիատա օլան պիրատէրլէրէ, վէ Նիմփոսա
վէ անըն խանէսինաէ պուլունան քիլիսէյէ սէլամ՝
- 16 Էտինիզ, Պաւ րիստլէ սիզտէ օգուհտըգասան ոսկրա,
Լաւոդիկիա քիլիսէսինաէ տաթի օպուտուպ՝ սիզ
- 17 տաթի Լաւոդիկիատան իլէնէ օպուլունըզ, Վէ
Արքիպպոս՝ Բապպոս ալտըղըն խըտմէթ Է տիգգաթ
Էթ, քի աշը իթմամ Էտէսին՝ տէյիւ սէզլէյինիզ:
- 18 Պէն Պողոսըն Էլ Էաղըսըյլէ սէլամ, Պէնալէրիմի
աւերիսթըր Էտինիզ, Վոպլէթ սիզին իլէ օլտուն
Ամին:

ՊՕՂՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ՍԵԼԱՆԻՔԼԻԼԵՐԵ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՐԻՍԱԼԵՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Պօղոս վէ Սիզուանոս վէ Տիմոթէոս, Փետեր Ալլահ վէ Բապպ Յիսուս Բրիտոստոս ոլան Սելանիքիւէր քիլիսէսինէ. սիգէ [Փետերիմիզ Ալլահ վէ Բապպ Յիսուս Բրիտոստոս թարաֆընտան] 'ինայէթ վէ սելամէթ ոլանն:
- 2 Տաւ'ալարմիզտա սիլի զիքր էտերէք, Ճիւմլէնիզ
- 3 հապընտա Ալլահա տա'իմա շիւքր էտերիզ: Վէ իմանընըզն իշինի վէ մուհապպէթիսիզին էմէյիսի, վէ Բապպմիզ Յիսուս Բրիտոստոս ոլան իւմիտինիզին տապընը, Փետերիմիզ ոլան Ալլահըն հուզու-
- 4 րնտա ֆերայէթ էթմէյերէք զիքր էտերիզ: Զիւն-քի, էյ Ալլահըն սէվկիւլիւլէրի ոլան պիրատերլէր:
- 5 սիզին ինթիխապընըզը պիլիբրիզ: Զիրա պէշարէթիմիզ սիգէ ետընըզ քէլամլէ տէյիլ, աւճադ գաւվէթլէ վէ Բուհ իւլ Գուտալէ վէ քեամիլ ի'թիգատլէ կէլաի. նիթէքիմ' տրանըզտա սիզին իշիւն
- 6 նաորյ ոլարզըմըզը պիլիբրոինիզ: Սիզ տախի չօգ մուղապադոս տրաւընտա Բուհ իւլ Գուտա մէսէրրէթիլլէ քէլամը գապուլ էթմիշ ոլարադ, պիգէ վէ Բապպա
- 7 մուզթէաի ոլարնըզ. Շէշլէ քի սիզ Մակեդոնիա-

- տա վէ Աքայիատա ճիւղէ միւմնէրէ նիւմունէ
 8 օլտընըղ : Զիրա Բապպըն քելամը սիզին թարաֆը
 նըզտան ետընըղ Մակեդոնիա իյէ Աքայիատա
 շայ՝ օլմայըղ՝ անճադ հէր եէրտէ տախի Այլահա
 9 օլան իմանընըղ շայ՝ օլմասըյլէ, պիր շէյ սեղլէմէ
 միզ հառըլ օլտըղընը, վէ հալլ վէ հագգ օլտն Այ
 10 լահա իրպատէթ էթմէք, Վէ էօյիւլէրտէն իհեա
 էթտիյի Ողլու, ես հի կէլէճէք զազապտան պիզի
 խէլտա էտէն Յիսուսը սէմուտան պէքլէմէք իւզրէ
 սիզին փուլթլարտան Այլահա հառըլ ըիւճու՝ էթ
 տիյինիզի քէհաիլէրի հագղըմըզտա խապէր վէրի
 յօլտը :

ՊԱՊ 2

- 1 Զիրա, էյ պիրտաւերլէր, պիզիմ՝ սիզին արտնըզա
 կէլմէմիզ պիհուտէ օլմաաղըղընը քէհտինիզ պիլիր
 2 ռինիզ : Ծագաթ մա՛յիւմիւնիւզ օլտըղը իւզրէ,
 Փիլիպպէտէ մուգատտէմու էզիյէթ չէքիպ չէթմ
 օլուհորըզ իտէ տէ, Այլահըն պէշարէթինի՝ 'ապիմ'
 միւխալէֆէթ իչինտէ սիզլէ սեղլէմէյէ Այլահըմըզա
 3 Դ-Բէլէ+Էլէն ճէտարէթլէհտիք : Զիրա պիլիմ՝ վա՛ղ
 ու հոսիհաթըմըզ գէլալտէն ես հոսիաքիլքտէն ես
 4 հիլէյլէ օլմայըղ, Անճադ պէշարէթինի՝ ղէլէ էմա
 նէթ օլուհմաաղընա Այլահըն պիլի լոյըզ կէօրտիւյիւ
 վէճհ իւզրէ, վէ տտէմլէրէ տէյիլ, անճադ գալպ
 1 լէրիմիլի իթթիհան էտէն Այլահա մագպուլ օլմագ
 5 իւզրէ սեղլէրիզ : Զիրա մա՛յիւմիւնիւզ օլտըղը
 իւզրէ, պիզ միւստահանէ սեղլէրինտէ վէ ետիստ
 թամա՝ պէհտնէսինտէ տալտ պուլուհմաաղըզ. Այլահ

- 6 շահիտ տիրու յիւ Բրիստոտըն րէսուլլերի ոլտըղմըգ-
տան երւք ոլտ պիլիր իքէն, կերէք սիզտէն, կերէք
ղտղիլէրտէն ոլտուհ, ինտան թարաֆընտան 'իզգէթ
7 տրամամուրգ. Անճագ տայէ քէնտի էվլտարնը գա-
8 յըրտըղը կիպի տրամըգաա հայիմ' ոլտըգ, Պու վէճ-
լէ սիզէ միւշիմադ ոլտըղմըգտան սիզի եայլընըզ
Ալլահըն պէշարէթինէ տէյիլ, տնճագ պիզէ սէվ-
կիւլիւ ոլտըղընըգտան, ճանկտըմըգա պիլէ հիսսէ-
9 տար էթմէյէ բազի իալք, Զիրա, էյ պիրատէրէր,
պիլիմ' էմէյիմիզ վէ զահմէթիմիզ խամընըգաա
տըր, չիւնքի սիզտէն պիրինէ երւք ոլմամագ իւզրէ
կէճէ կիւնաիւզ իշ իշլէյիպ' Ալլահըն պէշարէթինի
10 սիզէ վա'զ էթտիք, Սիզ միւ'մինլէր տրատընտա
նտարլ գուտտիյէթ վէ սալահլէ վէ պիլա 'ոյոյ մաւ-
'ամէյէ էթտիյիմիզ սիզ շահիտ սինիզ, վէ Ալլահ
11 շ-էթ տէր, Նիթմէրիմ' սիզի քէնտի մէլէյիլիմիւնէ
վէ 'իզգէթինէ տա'վէթ էտէն Ալլահա լայրգ ոլտը-
ղը վէճ իւզրէ հարէրէթ էթմէնիզ իչի'ն սիզտէն
12 հէր պիրինէ, Փէտէր քէնտի էվլտաընա եթէնի մի-
սիլլիւ, նատիհայթ վէ թէսէլլի վէրիպ' թէնտիհ
13 էթմալլիմիզի պիլիլիմինիզ, Պու սէպէպտէն պիզ տա-
իի թարաֆըմըգտան իշիթմալլիմինիզ քէլամ' Ալլահը
ալտըղընըգաա ինտան քէլամը կիպի տէյիլ, տնճագ
հագիգաթմ տա պէպլէ ոլտըղը իւզրէ, Ալլահըն քէլա-
մը Նիլի (քի սիզ միւ'մինլէրտէ տաթի իշլէմէքտէ
տիր) գապուլ էթմալլիմիզէ ֆէրաղէթ էթմէյէրէք
14 Ալլահա չիւքր էտէրիզ, Զիրա սիզ, էյ պիրատէր-
լէր, Եէհուտիլէտէ Յիսուս Քրիստոստա ոլտն Ալլա-
հըն քիլիսէլէրինէ մա գթմէտի ոլտընըգ, չիւնքի տնկէ-
րին Եէհուտիլէր թարաֆընտան չէքաիլլէրի շէյլլի

- սիզ տառի քէնտի միլլէթտաշարընըզաւն չէքտի-
 15 նիշ. Անկէր Բապպ Յիսուսը վէ [քէնտի] փէյզամ-
 պերլէրինի գաթլէ էտիպ' պիզի տառի գովատուար,
 վէ Այլահո մուգպուլ ումայրպ ճիւմլէ տաւմլէրէ
 16 մուխայիֆ ուլարագ, Թա'իֆէլէլէ' խէլտա պուլմու-
 ւարը իչիւն սեօյլէմէքտէն պիզի մէն' էտէրլէր, Թա
 քի քէնտի կիւնասլարընըն էօյչէյինի հէր ղէման
 աօլարբաւար- լաքին անկէրին իւզէրինէ նիհայլէթ
 տէրէճէտէ զազապ հէթիշմիշ տիր,
 17 Պիզ իսէ, էյ պիրատէրլէր, պիր ազ վազըթ կէօ-
 նիւլլէ տէյիլ, անճագ տիտտրլէ սիզտէն մահրոււմ
 պուլոււնարըմըզ հալտէ, չօգ իշթիյալլէ եիւզիւ-
 18 նիւզիւ կէօրմէյէ ղիյատէ ղայրէթ էթտիք, Պու
 էճլտէն պիզ, խուսուտա պէն Պօզսա, պիր իքի տէ-
 ֆ'ա Թարաֆընըզա կէլմէք իսթէտիք իսէ տէ, Շէյ-
 19 Թան պիզի մէն' էյլէտի, Զիրա իւմիտիմիզ, ետիտա
 մէսէրրէթիմիզ, ետիտա իֆթիխար Թաճըմըզ քլ'մ
 տիր. Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոս զուհուր էթտիք-
 տէ անըն հուզուրընտա հէման սիզ տէյիլ մի սի-
 20 նիզ, Զիրա պիզիմ 'իւզէթիմիզ վէ մէսէրրէթիմիզ
 սիզ սինիզ:

ՊԱՊ 3

- 1 Պու էճլտէն արթըզ Թէհամնիլ էտէմէյիպ Ա-
 թինատա եալընըզ պրտագըմամըզը միւնասիպ կէօր-
 2 տիւք, վէ Այլահոն խըսմէթճիսի վէ Քրիստոսըն
 պէշարէթինտէ էմէքտաշըմըզ ուն պիրատէրիմիզ
 Տիմթէոսը կէոնտէրալք. Թա քի սիզի սապիթ էթ-
 մէսի վէ իմանընըզաւն տօլայը սիզէ Թէսէյիլ վէր-
 3 մէսիլլէ, Պու մուզայագալարտա քիմնէ սարալմա-

- որն, զիրա պուշտուն իչին թա'նին ոլունարդըմըր
 4 քէնախնիզ զիրարսինիզ, Զիւնքի եանընդատա իքէն
 տախի մա'զայագա չէքէճէյիմիզի սիգէ մուգատա-
 մա խապէր վէրաթք, Նիթէքիմ' մա'լիւմիւնիւզ ոլա-
 5 զը իւզրէ վաւգու' պուլմըշ տըր, Պու սեպէպտէն
 պէն տախի տրթըզ թէհամմիւլ էտէմէյէրէք, իզվա
 էտիճի սիգի իզվա էթմէսիյլէ էմէյիմիզ պիհուտէ
 չըզմաուրն տէյիւ' իմանընդ խաւտուսընտա խապէր
 6 ալմազ իչին կէօնաէրաթիմ' Լաքին շիմաթ Տիմ-
 թէս թարաֆընդտան պիգէ վաարը ոլուպ' իման
 վէ մուհապլէթիւնիպի, վէ պիզիմ' սիգի կէօրմէյէ
 միւշթազ պուլտունարդըմըլ միսիյիւ, սիգին տախի
 պիգէ ոլան իշթիյազընըզը, վէ պիզի տա'իմա խալը-
 7 լէ գիքը էթմիյիւնիզի պիգէ միւժտէ էյլէտի, Պու
 սեպէպտէն, էյ պիրատէրլէր, պիզիմ' ճիւմլէ մուզա-
 յագա վէ զարաւրէթիմիզտէ իմանընդտան տալը
 8 հազգընդատա մի թէսէյիլի ոլաւգ, Զիրա սիզ Բապ-
 տա տապիթ գալաըդընըլ թագաթիւրտէ' շիմաթ պիզ
 9 տաղ դալըրըզ, Զիրա սիգին իչին Ալլահըմըզ հա-
 զուրընտա հազգընդատա մկորուր ոլաըդըմըլ մէսէր-
 րէթէ մուգապիլ Ալլահա նէ' շիւքը 'տըզ էտէ պի-
 10 իրիզ, Եիւզիւնիւզիւ կէօրմէք վէ իմանընըզըն հոգ-
 տանըն իքմալ էթմէք իչին, կէճէ վէ կիւնաիւզ
 11 զիյաւտէսիյլէ Նիյազ էյլէմէքտէ իզ, Փէտէրիմիզ
 Ալլահ քէնախի վէ Բապըմըլ Յիսուս Քրիստոս
 թարաֆընդտա իւլէ+ ի-դէ եօլմըզը տաան էտէ,
 12 յէ պիզիմ' սիգէ մուհապլէթիմիզ ոլաըզը միսիւ-
 լիւ, Բապպ սիգին տախի պիրիպիրնիզ վէ ճիւմ-
 լէյէ ոլան մուհապլէթիւնիզի չօշալաըպ տրթըրսըն,
 13 Թա քի Փէտէրիմիզ Ալլահըն հուզուրընտա Բապ-

պըմը Յիսուս Քրիստոս ճիւղէ մուգ աստեղերի ինչ
զուհուր էթողքով՝ գալլէրինիցի գուռովէթմէ
գուռաբարը ասողիմ գըլա՝

ՊԱՊ 4

- 1 Ընտալ, էյ պիրատերէր, սիգէ Բոպպ Յիսուսէ
բեճա վէ նասիհաթ էաերիզ քի՝ նէ վէճիլէ հարկ-
քէթ էթմէնիզ վէ Ալլահա մագպուլ օլմանըզ վա-
ճիպ օլարըը հագգընաս պիլաւն ալարըընըզ կէօրէ
- 2 տահա պիլատէ թերագղի էաէսինիզ, Զիրա Բոպպ
Յիսուս թարաֆընտան սիգէ նէ թէնպիհէր վէրաի-
- 3 յիսիցի պիլիբսինիզ, Զիրա Ալլահըն իրատէթի պու-
տըր, է-նէ մուգ աստեղ օլմանըզ արը, քի զինաստան
սագընմաղէ, Սիդտէն հէր պիրի Ալլահը պիլմէյէն
- 4 թա'իֆէլէր կիպի հէվա ի շէհվէթլէ տէյիլ, Անճագ
գուտսիլէթլէ վէ 'իֆֆէթլէ քէնտի *ճէսէսիննէ մա-
- 5 իք օլմաղը պիլսին, Պիրի պու մաստէտէ պիրատերի
հագգընտա հասար թէճափուզ էաիպ դատր էթմէ-
սին, զիրա սիգէ էվէլաւէն սէյլէյիպ շէհատէթ էթ-
տիլիմիզ իւզրէ, պուլարըն ճիւլէսի իչիւն Բոպպ
- 6 ինթիգամ՝ ալըճը արը, Զիրա Ալլահ պիլի նափաթ-
լիյէ տէյիլ, անճագ գուտսիլէթլէ տա'վէթ էյլէ-
- 7 տի, Պու էճլտէն թահգիր էաւն քիմտէ ինասնը տէ-
յիլ, անճագ պիլէ քէնտի Բուհ իւլ Գուտորըն վէ-
րէն Ալլահը թահգիր էտեր
- 8 Գարնտաշ մուհապպէթի խուտաղնտա իսէ, սիգէ
էալմուպըղըմ իճտպ էթմէզ, զիրա պիրիպիրինիգի

- սէվմէյի Ալլահ թարաֆընտան քէնտինիզ էցրէն-
 10 միշտինիզ : Զիւնքի պունու սիզ պիւթիւն Մակեդո-
 նիստու ոլան ճիւմէ պիրատերլէրէ կեօթէրիյօր-
 սընըզ . լաքին , էյ պիրատերլէր , սիզլ րէճա էտէ-
 րիզ քի Դ-- Ի----- Դ-- տաճա զիյատէ թէրազգը
 11 էտէտինիզ : Վէ սիզէ թէնպիս իթտիյիմիզէ կէօրէ
 ասուտէճալ իւզրէ հաշայըպ՝ քէնտի ումուրընըզէ
 մէշղուլ օլարազ . քէնտի էլլէրինիզէ իշլէմէյէ զսյ-
 12 րէթ էտէտինիզ . թա քի խարիճտէ օլանլարու հիւանի
 հարէքէթլէ մու'ամէլէ էտիպ՝ պիր շէյէ միւհթաճ
 օլմիյասընըզ :
 13 Էյ պիրատերլէր , ույուլանլար հազգընտու պիւա-
 պէր օլմանըզը իսթէմէմ , թա քի իւմիտլէրի օլմա-
 14 յան տա'իրլէրի կիպի մահզուն օլմիյասընըզ : Զիրա
 էկէր Յիսուսըն էօյիւպ գըյամ էթտիյինէ իման է-
 տերսէք , քէզալիք Յիսուստու ույուլանլար տա'ի
 15 Ալլահ տըն իլէ պերապէր կէթիրէճէր տիր : Զիրա
 պիզ Րապպըն զուհուրընա տէյին հսյաթտա պա-
 գը գալանլար ույուլանլարա թէգատտիւմ էթմէ-
 16 յէճէյիմիզի սիզէ Րապպըն քէլամըյլէ խապէր վէ-
 րիրիզ : Զիրա Րապպ պիզզաթ պիր նիտա ի էմրլէ՝
 պաշ մէլէյին սէտաար վէ Ալլահըն սուրըյլէ սէմա-
 տան նիւզուլ էտէճէք տիր . վէ Քրիստոստա վէ-
 17 ֆաթ էթմիշ օլանլար էվվէլա գըյամ էտէճէքլէր
 տիր : Անտէն պիզ հսյաթտա պագը գալանլար ան-
 լէր իլէ պերապէր Րապպը իսթիզպալ իշիւն պու-
 լութլարտա հալպյա րէֆ՝ օլունաճաղըզ , վէ պէօ-
 18 լէճէ տա'իմա Րապպ իլէ պերապէր պուլունաճա-
 ղըզ : Իմոն պու սէօզլէրլէ պիրիպիրինիզէ թէսէյի
 վէրինիզ :

ՊԱՊ 3

- 1 Լաքին, էյ պիրատերէր, զէմանլարա վէ վագըթ-
լարա տա'իր սիգէ եազմագլըղըմ իճապ էթմէզ.
- 2 Զիրա քէնտինիզ էյի պիլիրսինիզ քի՛ Բապպըն կիւ-
3 Նիւ կէճէ խրրսրզը կիպի կէլիր: Զիւնրի՛ Սէլամէթ
վէ էֆիլէթ վար տէտիքլէրինտէ, ոլ վագըթ հա-
միլէ գարըյա աղրը կէյոհի կիպի, նուկեաճ իւզէր-
լէրինէ հէլպը եէթիշէճէր վէ գուքթ ուլմայաճագ-
լար տըր: Սիզ իտէ, էյ պիրատերէր, գարանլըգ-
տա տէյիլ սինիզ քի ոլ կիւն իւզէրինիզէ խրրսրզ.
4 կիպի կէլսին: Զիրա սիզ ճիւմլէնիզ նուր ողուլլա-
րը վէ կիւնտիւզ ողուլլարը սընլլ կէճէտէն եա-
5 խսա գարանլըգտան տէյիլ իզ: Հալ պէշլէ իքէն՝
տա'իրլէրի կիպի ուլլումայարմ, տնճագ ուլլանըգ
7 տուրուպ պլըգ ոլարմ: Զիրա ուլլուլանլար կէճէ-
լէյին ուլլուլար, վէ սէրխօշ ոլտնլար կէճէլէյին
8 սէրխօշ ոլուլար: Ամմա պիզ կիւնտիւզ ողուլլա-
րը, իման վէ մուհապպէթ զըրհընը վէ խէլաս իւ-
միտի ոլտն միզֆէրի կիլմիշ ոլարագ, պլըգ ոլարմ:
9 Զիրա Ալլահ պիգի զազապ իշիւն տէյիլ, տնճագ
պիզիմ եօլըմըգա էօլէն Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոս
վասըթտսըյլէ խէլասա նա'իլ ոլմագ իշիւն թա'եին
10 էյլէտի: Թա քի կէրէք ուլլանըգ՝ կէրէք ուլլուր
պուլունուր իսէր, անըն իլէ պէրապէր հայաթտա
14 ոլարմ: Պու էճլտէն էտէ կէլտիլինիզ կիպի, պի-
րիպիլինիզէ թէսէլլի վէրիպ՝ եէքտիկէրինիգի մա-
մուր էյլլէյինիզ:
12 Էյ պիրատերէր, տրանըգտա չալըչանլարը, վէ
Բապպտա իւզէրինիզէ մէ՛մուր ոլան վէ սիգէ նասի-

- 13 հաթ վերենդերի թանըւըպ, Անչերէ իշլերի իշիւն
 մուհապպէթ իւզրէ գէյաաեւթլլէ իթիպար էթմ-
 նիդի բէճա էաւերիզ, Պիրիպիրինիզ իլէ միւսալլ-
 14 մէթաէ ոլունըզ, Վէ, էյ պիրաաւերլէր, սիզէ բէճա
 էաւերիզ քի՛ նիզամանըզ քիմնէլլէր նաաիհաթ վեր-
 սինիզ, երւերքսիդլերի ճէաարէթլլէնաիրիպ՝ զա՛իթ-
 լէրէ տէսթիկեր ոլապընըզ, ճիւմլէ հազզընաա թէ՛-
 15 էննի էաւսինիզ, Սազընընըզ քիմնէ քիմնէյէ քէմ-
 լիյէ մուզապիլ քէմլիք էթմէսին, պի՛պառ տա՛իմն
 կերէք պիրիպիրինիզէ, կերէք ճիւմլէյէ էյիլիք էթ-
 16 մէյէ սա՛յ էաթինիզ, Տա՛իմն մնարուր ոլունըզ,
 17 Ֆերադէթ էթմէյէլէք տա՛ա էաթինիզ, (18) Հէր
 շէյաէ շիւքր էաթինիզ, զիրա Յիսուս Քրիստոսա
 19 հազգընըզաա Ալլահըն իրաաթիւ պու աբր, Բուհու
 20 սէնաիւրմէյինիզ, Իշհամարը թահզիր էթմէյի-
 21 նիզ, Հէր շէյի թէճրիպէ էաթիպ՝ էյի ոլանը զազի
 22 թութուըզ, Հէր նէ՛վ՝ շէրրաւն իճթիւապ էաթ-
 23 նիզ, Վէ սէլամէթ մէնպա՛ը ոլան Ալլահ քէնաիթի
 սիդի թէմամըլլէ թազաիւ էյլէյէ, վէ բուհընըզ վէ
 ճանընըզ վէ ճէսէաթինիզ քեամիլէն Բապպըմըզ Յի-
 սուս Քրիստոսըն զուհուրընա պիլա զաւսուր հրճը
 24 ոլունա, Սիդի տա՛վէթ էաէն աաորգ ոլուպ՝ իճրա
 աաիթ էաէճէք տիր,
 25 էյ պիրաաւերլէր, պիդիմ իշիւն տա՛ա էաթինիզ,
 26 ճիւմլէ պիրաաւերլէրէ մուզաաաէն էօփիւշլէ սէլամ՝
 27 էաթինիզ, Սիզէ Բապպ հազզըն իշիւն եէմին վէրիրիմ՝
 քի՛ պու բիապէ ճիւմլէ մուզաաաէն պիրաաւերլէրէ
 28 ոլունաաւն, Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն իճույէ-
 թի սիդին իլէ ոլունն Ամին

ՊՕՂՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ՍԵԼԱՆԻՔԼԻԼԵՐԷ

ԻՔԻՆՃԻ ԲԻՍԱԼԵՍԻ

ՊԱՊ 4

- 1 Պողոս վէ Սիղուանոս վէ Տիմոթէոս, Փետերիմիզ
Ալլահ վէ Բապոյ Յիսուս Բրիստոսսոս ոլան Սելա-
2 նիքիլէր քիլիսէսինէ. Սիզէ Փետերիմիզ Ալլահ վէ
Բապոյ Յիսուս Բրիստոս թարաֆընաան 'ինայէթ վէ
սէլամէթ ոլաան:
- 3 Եյ պիրաատէրլէր, լոյլըզ օլտըղը իւզրէ, տա'իմս
սիզին իշիւն Ալլահա շի.քը էթմէյէ պորճու իզ.
չիւֆի իմանընըզ զիյատէսիլէ նէմս պուլուպ'
ճիւմլէնիզտէն հէր պիրինին եէքսիկէրինէ ոլան մու-
4 հապպէթի արթմուպաս արը. Շէպլէ քի պիզ քէն-
տիմիլ թէհամմիւլ էթտիլինիլ ճիւմլէ թ'Լ'տաաի
վէ մուզայապայարըրըզտ ոլան ասպըրըզ վէ իմո-
նընրպտան տլոյլը, Ալլահըն քիլիսէլէրինտէ սիզին-
5 լէ ի'թի'իտըր էտէրիլ: Պու տաիի եօլընտտ էզիլէթ
չէքմէքտէ սլաղըրընըզ մէլէքիւթ Ուլլահա նա'իլ օ-
լաճայըրըզ Ալլահըն 'տաիլ հիւքմիւնիւն տէլիլի
6 տիր: Զիրա Ալլահըն 'նտինտէ 'տաուլէթէ մուլմա-
պըզ արը քի' սիզի թաղէիզ էտէնլէրէ մուզայապա
7 եք- եքէ. Վէ սիլ մուզայապա չէքէնլէրէ պիզիմ
իլէ պէրապէր, Բապոյ Յիսուս քէնտի գուվլէթինին

- 8 մէլէքլէրի իլէ սէմասան զուհուր էաիպ, Ալլահը
 պիլմէյէնդէրտէն վէ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն
 պէշտըթիմինէ իթա'աթ էթմէյէնդէրտէն աթէշ ա-
 լէվիլլէ ինթիդամ' ալաճաղը վազըթաա րահաթ
 9 իհասն էյլէյէ, Բապպ քէնտի մուգաստէպէրինտէ
 մու'ապէզ վէ ճիւմիէ միւ'մինլէրտէ, (չիւնքի սիգէ
 օլան շէհասէթիմիպէ իման օլուհատու,) հայրէթ-
 10 պաթշ օլմագ իւզլէ կէլտիյինտէ, Անըն հուզու-
 րընտան վէ գուվլէթինին ճէլալընտան պուշլար օլ
 կիւնտէ էպէտի ճէլաք ճիւքմիւնիւ շէքէճէքլէր աիւր
 11 Պուհա նաղարէն տաթի տա'իմա տու'ա էտէրիզ, քի
 Ալլահըմըզ սիգի պու տա'վէթէ լայրգ գըլա, վէ
 խոյր իչիւն հէր պիւր բիզասընը վէ իմանըն 'տալի-
 12 նի գուվլէթիլէ իրմալ էյլէյէ, Թա քի Բապպըմըզ
 Յիսուս Քրիստոսըն խմի սիգտէ, Աիզ տաթի Ալլա-
 հըմըզ վէ Բապպ Յիսուս Քրիստոսըն 'ինպէթիմինէ
 կէօրէ ահտէ թա'պիզ օլուհատընըզ:

ՊԱՊ 2

- 1 Էյ պիւրատէրլէր, սիգէ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիս-
 տոսըն զուհուրը, վէ պիգիմ' ահըն ետընտա ճէմ'
 2 օլմամըզ խուսուսընտա, Բէճա էտէրիզ քի' Քրիստո-
 սըն կիւնիւ ետգըլաշմըշ աըր' աէյիւ կէրէք րուհ,
 կէրէք սէսլ, կէրէք կէզյա թարաֆըմըզտան մէք-
 թուպ վաարթաարլլէ 'տգըլըզ շապուգ սարօրլմա-
 3 սըն, վէ միւզթարիպ օլմոյտաընըզ, Պիւր քիման սի-
 զի պիւր վէճէլէ ալտաթմասըն, պիւս էվլէլա իրթի-
 տատ կէլիպ' կիւնտհ տաւմի, շօլ էճի ի հէլալըն
 4 իզհար օլուհատըն կէրէք աիւր, Օլ քի մուխպէֆէթ

- 5 եւեթ-վէ հէր իլաս, եաթօտ մա'պուտ իսմիլէ թէս-
 միյէ օլուհանըն իւզէրինէ եիւճէլէնիր, հաթթա
 6 քէնտինի իլաս տըր տէյիւ կեօթէրէրէք [իլաս կի-
 7 պի] Ալլահըն հէյքէլինտէ օթուրուր, Տահա եանը-
 նըզտա իքէն, պու շէյլէրի սիզէ սեղլէտիլիմի խաթ-
 8 բա կէթիրմէ՞ղ մի սինիլ, Նիմոի տախի քէնտի
 վազթընտա իզհար օլուհամար իչիւն անը մէն' է-
 9 տէն շէյի պիլիրսինիլ, Զիրա 'խեսան սըրըր հալա
 իշլէմէքտէ տիր, Փագաթ շիմոի մանի' օլան օրթա-
 10 տան գալգընճայատէք Դն' էրէր, Ո զէման օլ 'տաը
 զահիր օլաճագ տըր, անը տախի 'Րապպ քէնտի
 աղգընըն նէֆէսիլէ թէլէֆ էտիպ' քէնտի կէլիշի-
 11 նին զուհուրըլէ հէլաք էտէճէք տիր, Անըն զու-
 հուրը իսէ Նէյթանըն իշլէմէսինէ կէօրէ ճիւմէ
 զուվվէթ վէ 'ալամէթ վէ տախթէ միւճիզէլէրլէ,
 12 Վէ հէլաք օլմագտա օլանլարտա հագդարզըզըն հէր
 հիլէսիլէ օլաճագ տըր, չիւնքի անլէր խէլա պուլ-
 մալարը իչիւն հագիգաթ մուհապլէթինի գապուլ-
 13 էթմէտիլէր, Վէ պու սէպէպտէն եալանա ինանմու-
 լարը իչիւն' Ալլահ անլէրէ միւճտիր զէլալէթ կէօն-
 14 տէրէճէք տիր, Թա քի հագիգաթա ինանմալըպ
 հագգարզըզըն բիզա վէրէլէրին ճիւմէտի մահքիւմ
 օլալար,
- 13 Պիլ տախի, էյ Րապպըն սէվկիւլիւլէրի պիրա-
 տէրլէր, Ալլահա տա'իմա սիլին իչիւն չիւքք էթ-
 մէյէ պորճըւ իլ, չիւնքի Ալլահ սիզի իպթիտա-
 տէն Րուհըն թագախի վէ հագիգաթա օլան իման-
 14 լէ խէլա իչիւն ինթիխապ էտիպ, Րապպըմըզ Յի-

տուս Բրիստոսըն 'իզգէթինէ նա'իւ օլմանըզ իչիւն,
պուշա տախի պիզիմ պէշարէթ իմիզին վառըթառըյ-
լէ սիզի սա'վէթ էյլէտի:

- 15 Պուշա պինա'էն, էյ պիրատերլէր, սապիթ գտտէմ
օլուպ քէլամ' հախօս մէքթուպըմըզ վառըթառըյլէ
16 էօյրէնտիյինիզ լծա'լիմաթը ճըֆզ էտինիզ, վէ
Րապպըմըզ Յիսուս Բրիստոս քէնտիսի, վէ պիզի ու-
վիպ պիզէ 'ինայէթ իլէ էպէտի լծէսէլլի վէ էյի իւ-
17 միտ վէրէն Փէտերիմիզ Այլաճ Գալղէթիիզի միւ-
թէսէլլի, վէ սիզի ճէր էյի քէլամ' վէ 'ամէլատ սա-
պիթ գըլա:

ՊԱՊ 3

- 1 Վէլ ճասըլ, էյ պիրատերլէր, պիզիմ իչիւն տու'ա
էտինիզ, քի Րապպըն քէլամը արանըզսա օլտըզը
2 կիպի իլէրիլէյիպ շէրէֆ պուլա Պիզ սաախ ճազգ-
աըզ վէ քէօթիւ տտէմլէրտէն գուրթուլալըմ'. գի-
3 րա ճիւմլէսի իման սաճիպի տէյիլ տիր, Լաքին
Րապպ սաառգ աըր, վէ սիզի սապիթ գըլարազ, շէ-
4 րիրտէն սիյանէթ էտէճէք տիր, վէ սիզէ լծէնպիճ
էթտիյիմիզ շէյլէրին իճրասընտա պուլուշսորղընըզա
վէ պուլուշաճաղընըզա Րապպտա ի'թ իմատըմըզ վար
5 տըր, վէ Րապպ սիզին գալղէթիիիզի Այլաճըն մու-
ճապպէթինէ վէ Բրիստոսըն սապընա իրշատ էաէ:
6 Էյ պիրատերլէր, սիզէ Րապպըմըզ Յիսուս Բրիստո-
սըն իամիլլէ լծէնպիճ էտէրիզ, քի պիզտէն ոլտըզը
թա'լիմէ կէօրէ տէյիլ, անճադ նիզամըզ էիւրիւ-
7 յէն ճէր պիրատերտէն սազընասընըզ, Զիրա պիզէ
նասըլ մուզթէտի օլմանըզ վաճիպ իտիլինի քէն-
տինիզ պիլիւրսինիզ, չիւշքի արանըզսա նիզամըզ

- 8 հարեքէթտէ պուլսւնմատըդ : Վէ պիր քիմսէնին
 էքմէյինի մէճճանէն եւմէտիր, անճադ սիլաւէն պի-
 րինէ երւք ումամտդ իշին էմէք վէ զահմէթ չէքէ-
- 9 րէք կէճէ կրանտիւզ իշ իշէր խալք : Պու տախի
 հիւքիւմէթ իմիզ ումասըղնտան տէյիւ, անճադ
 պիղէ մուգթէտի ուտաընըլ տէյիւ քէնտիմիլի սիլէ
- 10 էօրնէք կէտիմէրմէմիզ իշին ուտու : Ձիրա եանը-
 նըլտա իքէն տախի՝ Էկէր պիր քիմսէ իշ իշէմէք
 իւթէմէղսէ, եւմէք տախի եւմէսին՝ տէյիւ սիլէ
- 11 թէնպիհ էտէր խալք : Ձիրա սիլտէ պա'ղը քիմսէլէր
 նիլլամըլ հարեքէթ էտիպ' պիր իշ իշէմէյէրէք
 տիւերինին իշինէ դաըըըր ուտըղնը իշտիյըրըլ :
- 12 Պու մագուլէ քիմսէլէրէ Բապըմըլ Բիսուս Բրիս-
 տա թարաֆընտան թէնպիհ վէ րէճա էտէրիզ, քի
 ուղուճա իշէյէրէք քէնտի էքմէքլէրինի եւյէլէլէր :
- 13 Սիլ տախի, էյ պիրտաւըլէր, էյիլիլէր էթմէքսին ո-
 ւտամայընըլ : Վէ էկէր պիր քիմսէ պու րիտուլէ վա-
 տըլմտըլէ ուտն քէլամըմըլա իթա'աթ Էթմէղսէ,
- 14 իէճիլ ումասը իշին անա նիշան դայուպ' անըն իլէ
 15 իթիլլաթ էթմէյինիլ : Լաքին աիւշմէն մագամըն-
 տա թուլմայընըլ : անճադ պիրտաւը կիսի անա
- 16 նաաիհաթ էտինիլ : Վէ սէլամէթ մէնպա'ը ուտն
 Բապպ քէնտիսի սիլէ տա'իմա հէր խուսուստա
 սէլամէթ իհսան էյլէսին : Բապպ ճիւմլէնիլ իլէ
 ուտու :
- 17 Պէն Պոզդարն էլ եաղըմըլէ սէլամ, պու տախի
 հէր մէքթուպտա նիշան աըր, պէյլէ եազարըմ :
- 18 Բապըմըլ Բիսուս Բրիստաըն 'ինայէթի ճիւմլէ-
 նիլ իլէ ուտու : Ամին :

ՊՕՂՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ՏԻՄՈԹԵՈՍԱ

ՊԻՐԻՆՃԻ ԲԻՍԱԼԵՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Խելագրեալըմը Ալլահըն վէ իւմիտիմիզ օլան
[Բապ] Յիսուս Քրիստոսըն էմի իւզրէ Յիսուս
Քրիստոսըն բէսուլը Պօղոս, իմանաաւ էօղ օղլըմ Տի-
2 միթէոսա. Փէտէրիմիզ Ալլահ վէ Բապըմըզ Յիսուս
Քրիստոս իմարաֆընաան -աւ ինայէթ վէ մէրհա-
մէթ վէ սէլամէթ օլաւն :
- 3 Պէն Մակեդոնիայա կիթմէք իւզրէ իքէն, պա'ղը
քիմսէլէրին պաշգա իմա'լիմ' էզրէթմէմէլէրինի, վէ
մոսապլարա, վէ իմանաան օլարոպ Ալլահա հօգաւ-
օլան մո'մուրէլլէթմէ տէյիլ, առճապ միւճատէլէյէ
վէսիլէ օլան տիւքէնմէզ նէսէպ սիլսիլէլէրինէ տիգ-
4 դաթ էթմէմէլէրինի լծէնպիհ էտէսին' տէյիւ Սէ-
նին. Եփեսոսաա մէքս էթմէնի բէճա էթաիլիմ' կի-
5 պի, լէթի Դիթի Եթէրէթ, Թէնպիհին նէթիճէսի փաք
գալպաէն վէ խալիս զամիլտէն վէ բիյաաղը իման-
6 աան օլան մուհապպիթ տիր. Պա'ղլարը պաւնար-
տան սոփըպ' պիհաւտէ սէօղլէրէ մա'իլ օլաղլար :
- 7 Վէ շէրի'աթմ' մու'ալիմլէրի օլմապ իոթէրլէր իսէ աւ,
նէ' սէզլէաիլլէրի, նէ' տէ իտաի'ա էթաիլլէրի շէյ-
8 լէրի աղլարը : Շէրի'աթըն էյի օլաղլընք պիլիլիլ :

- պու շարժէ քի պիտ տաւմ տնը շէր'էն խթի'մալ
- 9 Էտէ: Լաթին պուշու պիմէյի տիր քի, շէրի'ամ սա-
լին իշիւն օլմայլալ՝ պիլ'ուրո 'տալլար վէ իմ'ամթ-
որդար վէ Ֆաճիրէր վէ կիւնաճրետարլար վէ խա-
պիպէր վէ Ֆապրլար վէ պապայր վէ աշայր տարպ
- 10 Էտէպէր, Վէ գաթիլէր վէ զինաքետարլար վէ լու-
թիլէր վէ ինսան խրարլլար վէ եալանճլար վէ
հանիպէր վէ սաճիճ թա'լիմէ մուխայլիֆ օլան սա'իր
- 11 Տէր պիտ շէյ իշիւն գծուլմըշ տրո: Պու տաթի միւ-
պարէք Ալլահըն պանա Էմանէթ օլուանն ճէլիլ
- 12 պէշարէթինէ մութապըզ տրո: Վէ պէնի գուզվէթ-
լէնաիրլն Բապըմըզ Յիսուս Բրիստոսս միւթէշէք-
քիր իմ, շիւնքի մուգատտէմն քիւֆր Էտիճի վէ
թէ'ատտի Էտիճի վէ շէթմ Լաիճի իքէն, պէնի սա-
- 13 ալզ սայլալ՝ խրամէթէ իմ'էին էյլէտի. Ամմն մէր-
համէթէ նա'իլ օլարմ, գիրա խմանորդըզտա իքէն
- 14 պիլմէյէրէք իշլէտիմ: Վէ Յիսուս Բրիստոսսս օլան
իման վէ մուհապպէթլէ Բապըմըզըն 'լնայէթի
- 15 զպէթլէ տրթալ: Պու քէլամ սատըզ վէ Տէր վէճ-
լէ գապալլէ շայան ալք քի՝ Յիսուս Բրիստոս տիւն-
եայս կիւնաճրետարլար խէլաս էթմէք իշիւն կէլաի.
- 16 պուշլարըն պիլինճիտի պէն իմ, Լաթին պուշուն ի-
շիւն լահմէթէ նա'իլ օլարմ, թա քի Յիսուս Բրիս-
տոս Էպէտի հայլթ իշիւն քէնաթինէ իման Էտէճէք
օլանլարա Էօրնէք օլմոգ իւզրէ, քէմուլը սապընը
- 17 իպթիտա պէնտէ իզճար Էտէ: Իմտի էզէլի վէ Է-
պէտի Փատիշահա՝ զէվալ պուլմազ վէ կէօզէ կէօ-
րիւնմէզ եալընը Ալլահա Էպէտ իւլ ոպաա 'իզգէթ
վէ համո օլուան: Ային:
- 18 Սանա, էյ օլըմ Տիմիթեսս, պէնին հապընսա

- ազատեմք օլան ի Տամարա կէօրէ շու թէնպիհի
 թավօրյէ հաւերիմ: թա քի տնկերէ էյի ճիհատա իգ-
 1) տամ էյլէյէրին. Վէ իմանը վէ խալիս զամիրի հըֆզ
 էտէսին. պուշու իսէ պա'ղլարը բէտա էթմիշ օլ-
 մուարըյլէ իման խուսուսընտա զարգ օլտըլար:
 20 Հիմենա վէ Աշխրասնդրա պուշարտան օլուպ' քիւ-
 ֆիւր էթմէմէյի էօյրէնսինյէր աէյիւ տնկերի Շէյ-
 թանա թէսլիմ' էթաիմ:

ՊԱՊ 2

- 1 Իմոի հէր շէյաէն էվլէլ բէճա հաւերիմ քի' ճիւմ-
 լէ տտէմլէր իչիւն, փատիշահլար իլէ ճիւմլէ ման-
 սըպտա պուշուշտըլար իչիւն իլյաղլար վէ աու'ուլար
 2 վէ բէճալար վէ շիւքրլէր 'արզ օլուշա. Թա քի քէ-
 մուլը թագվա վէ վազարլէ տաուտէ վէ բահաթ
 3 'էօմը կէշիրէլիմ'. Զիրա ճիւմլէ տտէմլէրին խէլա-
 սընը իսթ էյէն վէ հագիգաթը պիլմէքլիյէ կէլմէլէ-
 4 բինի -բզ- էտէն խէլաքէտարըմը Այլահըն' ինսին-
 5 տէ պու էյի վէ մագպուլ տըր: Զիւնքի պիր Այլահ
 վար, Այլահ իլէ ինսան տրտընտա տախի պիր Մի-
 յանճը վար, պու տախի ինսան օլա Յիսուս Քրիս-
 տա տըր, քի վազթը մախուսընտա շէհատէթ օլ-
 մագ իւզրէ քէնսաիսինի ճիւմլէնին ետընա Փիտիյէ
 6 վէրտի: Պէն տախի օլ շէհաթի իչիւն վա'իզ վէ
 բէտուլ. (Քրիստոստա հագգ սէզլէյօրըմ', ետան
 7 սէյլէմէյօրըմ'.) Իման իման վէ հագիգաթտա
 թա'իֆէլէրին մու'ալլիսի օլմագ իւզրէ հապ օլուշ-
 8 տըմ': Իմոի էրլէրին զազապ վէ շիւպհէտէն 'արի
 օլարագ. փաք էյլէր գալարըրըյ' հէր եերտէ տաւա

- 9) Լիժմէլէրինի իսկ Լերիմ, Քեզալիք նիստ տառի հի-
նապ վէ Էտեպ իւզրէ միւնասիպ գըլաֆէթտէ օլա-
րապ, սաշ էօրմէլէրի եա այթուն եա ինճուլէր եա-
10) խօտ աղըր պէ հալը Էլպիտէ իլէ տէյիլ, Անճապ էհլի
թապվա օլմագլըղը իքրար Էտէն նիստյա եազըշարըղ
կիպի՝ էյի 'ամէլլէրլէ քէնտիլէրինի թէգէին, էթօին-
11) լէր, Դարը քէմալը իթա'աթլէ օիւքիլն էտէրէք
12) էզրէնսին, Ամմա-գարընըն թա'լիմ Էթմէսինէ, եա-
խօտ էրին իւզէրինէ հիւքիւմլէթ օիւրմէսինէ իզն
13) վէրմէմ, անճապ օիւքիւթ իւզրէ օլտուհ, Զիւրա էվ-
14) վէյա Ագամ, սնչրա Եւա խալիք օլտնատու, Վէ Ա-
գամ ալտանմատը, անճապ գարը ալտանըպ թէ-
15) ճափուզա կիրիֆթար օլտու, Ամմա էտէպ իւզրէ ի-
ման վէ միւհապպէթ վէ գսւտիլլէթտէ տէվամ
էթտիքլէրի հալտէ, էվլատ օօղըրմապլէ խէլատ
պուլտճապ տըր:

ՊԱՊ 3

- 1) Եւ քէլամ սատըգ տըր, եա'նի էկէր պիր քիմնէ
եպիսկոպոսլըզա բաղիպ օլտըր իտէ, կիւվէլ պիր իշ
2) տըրլուսընտա օլտըր, Իմաի վաճիպ տիր քի եպիսկո-
պոս գսւտըրըզ, վէ պիր ղէվճէնին ղէվճի, վէ ա-
յըգ, 'ապիլ, էհլի 'ըրզ, միւտաֆիրփէրվէր, վէ
3) թա'լիմէ միւսթա'իտ օլա, Վէ շէրտպա մէկյալ վէ
եա վուրուճը օլմոյըպ՝ անճապ լաթիֆ օլտուհ, վէ
4) նիդա՝ վէ ագչէ սէվմէքտէն պէրի օլտուհ, Քէմալը
վազարլէ էվլատընը իթա'աթտա թալթարապ քէն-
5) տի խոնէ-իինէ հիւսն ի նազարէթ էթօին, (Քէնտի խո-
նէսինէ նազարէթ էթմէյի պիլմէյէն քիմնէ Ալլա-

- 6 հըն քիլիսէսինի շա՞սըլ իտարէ ետէ պիլիր) Թէքէպ-
պիւր էտիպ Նէյթ մանըն օզ-տըց հիւքմէ օղրամամուռը
7 իչիւն տինէ եէնի կէլմիշ օլմայա՛ Վէ սիթէմէ վէ
Նէյթ մանըն տուղաղընա տիւշմէմէսի իչիւն վաճիպ
տիր քի՛ խարիճտէ օլանդարտան հիւսնի շէհաստէ-
թէ մագհար օլտուհ :
- 8 Քէզալիք շէմմաղլար էհլի վադար օլտուշլար, վէ
իքի սեօղիւ, շօգ շէրտպա մէլլալ, գապի՛հ գազանճ
9 թալիպի օլմայարադ, իմանըն օրրընը փաք զամիրլէ
10 չըֆլ էթսինլէր, Պուշլար տաթի էվվիլա թէ ճրիպէ
օլտուշլար, պա՛տէհու գուսուրըղ պուլուշարդ-
11 լարը թադտիրաէ շէմմաղլըր իճրա էթսինլէր, Քէ-
զալիք գարրլարը էհլի վադար օլտպ՛ իֆիլիւաճը
օլմայարադ, այըզ վէ հէր շէյտէ սաարդ օլտուշլար
12 Նէմմաղլար պիրէր գէվճէնին ղէվճի օլտպ՛ էվլաու-
լարընա վէ քէնաթի խոնէլէրինէ հիւսնի շազարէթ
13 էտէն տակմլէր օլտուշլար, Զիրա շէմմաղլըր էյիճէ
իճրա էտէնլէր քէնալէրինէ էյի մէրթէպէ վէ Յի-
տուս Քրիստոստա օլտն իմանտա շօգ ճկաւրէթ
քէսպ էտէրլէր :
- 14 Թարաֆընա եազընտա կէլմէք իւմիտինաէ իքէն՝
15 սանա պու շէլլէրի եաղըրըրմ, Քի կէճիքիրսէմ,
պէյթ Ուլլահաս, եա՞նի հայյ Ալլահըն քիլիսէսին-
տէ (քի հագիգաթըն տիրէյի վէ էտարը աըր) Նէ
սուրէթլէ հարէքէթ էթմէք վաճիպ իտիլինի պիլէ-
16 սին, Վէ թադվանըն սըրըր պէյիւք օլաըղը միւսէլ-
լէմ տիր. *Օլ քի թէնաէ իզհար, վէ Բուհլէ թաու-
տիգ օլտուշլար՝ մէլէրլէրէ կէօրիւնտիւ, վէ իւս՝ ֆէ-

լէր տրտաքնատս վա՛ղ օլունուպ՝ տիւնեւտտս անա
իման կէթիւրիւէրէք ճէլալ իլէ -եւ-յ- չըգար:

ՊԱՊ 4

- 1 Լաքին Բուհ աշիքեարէ սեշլէր քի՛ ոռն վագըթ-
լարտա պա՛զը քիմնէլէր, զամիրլէրի տաղլանմըչ
լան եալանճըլարըն միւրա՛խիսիլէ իմանտան իր-
- 2 թխտա եախ, Խլլալ եախճի բուհլարա վէ ճինիլէր
- 3 Թա՛լիմաթընա տիգգաթ ետէճէքլէր: Օլ եւլաճը-
ւը քի եվէնմէքտէն մէն՝ ետէրլէր, վէ միւ՛մինլէ-
րին վէ հադիդաթը պիլէնլէրին թէշէքքիւրլէ իս-
թի՛մալը իչիւն՝ Ալլահըն խալգ էլլէտիսի թա՛տա-
- 4 լարտան իճթինապ էթմէյի Բեւդի՛ն ետէրլէր: Զիւն-
քի Ալլահըն հէր պիր մոխլուզը էյի տիր, վէ թէ-
շէքքիւրլէ ալընալը թագաիրտէ բէտա օլունաճագ
- 5 հիշ պիր շէյ եօգ տըր: Զիրա Ալլահըն քէլամըլլէ
- 6 վէ տաւա իլէ թագախ օլունուր: Պիրտաէրլէրէ պու-
շէլլէրի իթթար էթմէքլէ, իմանըն վէ թապի՛ օլ-
տըղըն էյի թա՛լիմին սեօղլէրիլլէ փերվէրտէ օլու-
նուպ՝ Յիսաւ Բրիտտսըն էյի պիր խըտմէթճիսի ո-
- 7 լաւորն: Ամմա գապիհ վէ գոճա դարը մասալլա-
րընտան իճթինապ եախ՝ քէնտիյի թագվոյա իտ-
- 8 ման էլլէ: Զիրա թէն իտմանը ալ շէյէ ֆա՛խտէլի
օլուպ՝ թագվա իսէ հէր շէյէ ֆա՛խտէլի տիր. չիւն-
քի անտէ շիմոխքի վէ կէլէճէք հալլաթըն վա՛տը
- 9 վար: Պաւ քէլամ ստորգ վէ հէր վէճլէ գապսւյի
- 10 շոյան տըր: Զիրա պունա պինա՛ն ճիւմլէ տտէմ-
լէրին, խաւտաւա միւ՛մինլէրին խէլապքեարը օլան
հոյյ Ալլահա իւմիա էթախիմիդտէն՝ հէմ՝ Էմէք

- 11 շէքէր հէմ տէ թահգիր օլուշուրըզ: Պու շէյլէրի
թէնպիհ վէ թա'լիմ էյլէ:
- 12 Հիւ քիմնէ կէնճիլիյի թահգիր էթմէսին. լապրն
բլլամ վէ տթվար վէ մուհապլէթ վէ իմնն վէ
- 13 'իֆֆէթտէ միւ միշլէրէ էօրնէք օլ: Պէն կէլինճի-
յէտէք՝ ոգուհադու վէ հասիհամա վէ թա'լիմէ մու-
- 14 դալլէա օլ: Ալնին իւզէրինէ իթիլլարըն էլ գու-
մասը իլէ պերապէր իլհամ՝ վաօրթմադըյէ. վէրիլ-
միշ վէ սէնտէ պուլուշուն մէվհապլի իհմալ էթմէ:
- 15 Թէրապգըր էթմէքլիլիյի ճիւմլէյէ զահիր օլմադ իւզ-
րէ պու շէյլէրի միւթալա'ա էյլէ: պու շէյլէրաէ
- 16 մէշղուլ օլ: Յէնտիկէ վէ թա'լիմէ տիգգաթ էտիպ
անլէրտէ տէվլամ էյլէ: զիրա պուշու հափմադլէ՝
հէմ քէնտիկի հէմ տէ սէնի տիկլէյէյլէրի իւլլա
էտէճէքսին:

ՊԱՊ 5

- 1 Իթիլլարը թա'ղիր էթմէ, տամն փէտէրէ Նուհ-
էրէր կիպի, կէնճլէրէ պիրտաէրլէրէ կիպի հասիհամ
- 2 էյլէ: Իթիլլար գարըլարա վալիտէլէրէ կիպի, կէնճ
գարըլարա քէմալը 'իֆֆէթլէ հէմլիլէլէրէ կիպի
- 3 Նուհ-էրէ էյլէ: Տուլ գարըլարա, հաշի ֆիլհապիգէ
- 4 տուլ օլանլարա իրրամ էյլէ: Պէ էկէր պիր տուլ
գարըլըն էվլաթը հա թօրուշարը վար իտէ, էվվէ-
լա անլէր քէնտի էհլ ի պէյթլէրինէ հիւրմէթ կու-
թէրմէյի վէ վալիտէյլէրինէ միւքեաֆաթ իֆաաը-
նը էդրէնտիլէր: զիրա պու խուսուռ Ալլահըն 'ին-
- 5 տինաէ էյի վէ մադպուլ տըր: Լաքին ֆիլհապիգէ
տուլ վէ հալընըզ գալմըշ օլան գարը Ալլահա թէ-
վէքբիւլ էտիպ՝ կէճէ կիւնտիւզ տու'ա վէ Նիյա-

- 6 զա տեժամ էտէր : Ամնա է՛՛՛՛ ի զէժդ օլանի՝ հա-
 7 յարձառ իքէն էօլմիւշ տիր : Իմտի գուտուարդ օլ
 8 մուլարը իչիւն պու շէյլէրի թէնպիհ էյլէ : Ամնա
 Լկէր պիր քիմնէ թէ՛ ալլիւգամքըն, խուտուտ է՛՛՛ ի
 պէյթիւնի գայրմուգ խէ, իմնը ինքեար էթմիշ օ-
 9 լուպ՝ միւ՛մին ոլմոյանտան պէտթէր տիր : Տոււ
 գարը այթմքշ ետշընտան աշաղը ոլմոյարագ՝ պիր
 10 զէվճին զէվճէսի պուլւնմիշ օլուպ, Լյի յամէլէր
 խուտուրնտա հիւսն ի շէհատէթէ մուշտար օլմուշ :
 մէսէլա էվլատ պէսլէմիշ վէ միւտաֆիր գապոււ
 էթմիշ վէ մուգատտէպէրին ոյտգարընը երյգա-
 միշ վէ մուգայագատա օլանլարա իմտաա վէ հէր
 էյի յամէլտէ տէժամ՝ էթմիշ ոլտըրը թաղաիրաւ՝
 11 գոյտ օլւնսուսն Լաքին կէնճ տուլարը բէտա էյ-
 լէ, զիրա Րրիտաա գարըն՝ զէժդէ թէպիմ՝ օլտըգ-
 12 լարընտա էվլէնմէր իթթէյիպ, Լյվիէյքի իմնը թէրք
 13 էթաիրէյի իչիւն հիւքմէ տիւշար ոլուլլար : Վէ
 պուսուն իլէ պէրապէր էվլէրի տօլաշարալ թէնպէլ
 օլմաղա ալըշըրլար, վէ եալընըզ թէնպէլ տէյիլ,
 տնճոգ կէվէզէ վէ տիւրիւնին ումուրըյլէ մէշղոււ
 14 օլտրագ, շատէզա շէյլէրի սէոյլէրլէր : Իմտի իթթէ-
 րիմ՝ քի կէնճ օլանլար էվլէնիպ վէ էվլաա կէթի-
 րիպ խոնէ խտարէսինէ մուգայլէա օլտրագ : մու-
 խալիֆ օլմնա սիթէմ՝ իչիւն պիր ֆուրտաթ վէրմէ-
 15 սինլէր : Ձիրա հալա պա՛ղըլարը տափըպ՝ Շէյթմնա
 16 թապի՝ օլտըլար, Էկէր պիր միւ՛մին եա պիր միւ՛-
 մինէնին տուլարը վար խէ, տնլէրէ ի՛տնէ էյլէսին,
 վէ քիյիսէյէ պար օլմաւն, թա քի ֆիլհագիգէ
 տոււ օլանլարա ի՛տնէ էալ :
 17 Մէ՛մուրիէթլէրինին հիւսն ի իճրաւընտա պու-

- լուսնոն իրիծ իյարդար, խուսուսա քելամտա վէ թա-
 լիմոէ եմէք չէքեղէր իքի գաթ իրրամա լայրգ 'ատա
 18 օլուսնուշլար, Զիրա քիթապ պաւլուրը քի՝ թար-
 ման տեղին էօքիւզիւն ողղընը պաղլամույսան, վէ՝
 19 իշքի քէնաի իւճրէթ ինէ՝ միւսթմահազգ տըր, Էքի
 եա իւշ շահիտ օլմուարդճա՝ իրիծ իյար 'ալէյհիւսէ
 20 շիքետյէթ գապուլ էթմէ, Գապահաթ լըլարը ճիւմ-
 լէնին էօնիւստէ թա'ղիր էյլէ, թա քի սա'իրէր
 21 տաթի խազֆ էտէլէր, Այլահըն վէ Յիսուս Քրիս-
 տոսըն վէ միւսթէթապ մէլէքլէրին հուզուրընտա
 թէնպիհ էտէրիմ՝ քի՝ պիր շէյ խոթըր իչիւն էթ-
 մէյերէք՝ պու շէյլէրի պիղարապանէ հըֆլ էտէսին
 22 Պիր քիմնէնին իւզլէրինէ 'աճէլէ իլէ էլ գօմույըպ՝
 տիւրլէրին կիւնահլարընա միւշմէրիք օլմու, քէն-
 տիկի փաք սապլա
 23 Աթթըզ եալլընըղ ոու իշմէյիպ՝ մի'տէն իչիւն վէ
 քէսրէթ իւզրէ վուգու՝ պուլուն զա'իֆլիլէրին ի-
 չիւն պիր ալ շէրապ իոթի'մու էյլէ,
 24 Պա'զը տաէմլէրին կիւնահլարը զահիր օլուպ՝ էօն-
 լէրինճէ հիւքմէ կիտէր, պա'զըլարընըն իսէ արա-
 25 լարընճա կէլիր՝ Քէզալիք Դ-ԴԵԼ-ԴԵԼ էյի 'ամէլէ-
 րի տաթի զահիր օլուպ՝ պաշգա ի'տարլ ոլանլարըն
 կիպէնմէտի զայր ի միւմքին տիր

ՊԱՊ 6

- 1 Պօլուսարըրըզ ալթընտա պուլուսնոն ճիւմլէ՝ գուլ-
 ար քէնաի էֆէնաիլէրինի ճիւմլէ իհթիրամա միւս-
 թահազգ 'ատա էթոնլէր, թա քի Այլահըն իս-
 2 մինէ վէ թա'լիմինէ քիւֆր օլուսնույսա՝ Վէ միւ-

- մին էֆէնտիւրէրի ոլանդար պիւրատէր ոլորդաւորը ի-
չիւն ալեւ թաճգիր էթմէսինդէր, անճադ միւ՛մին
վէ սէվկիւլիւ վէ էյիլիք եթէ+լէէ հիտէտար ոլ-
որդաւորը իչիւն՝ տաճա պիւրատէ գաւլըդ էթմինդէր.
- 3 պու շէյլէրի թա՛լիմ՝ վէ իտիհաթ էյլէ՛ Պիր քիմ-
սէ պաշգա տիւրիւ թա՛լիմ՝ էտիպ՝ Բապպըմըզ Յի-
սուս Բրիտտարն սաճի՛ճ սէոյլէրինէ վէ թագվայա
- 4 կէօրէ ոլան թա՛լիմէ գա՛իլ ոլմալ իսէ, Օ միւթէ-
քէպոյիր տիր, պիր շէյ պիլմէլ, անճադ միւպաճէ-
սէ վէ Նիլա՛ ը յաֆլըյլէ մա՛լուլ ոլմուշ տըր-
պուհլարտան տախի հասէտ վէ Նիլա՛ վէ քիւֆիւր-
- 5 լէր վէ սաւի գաննի, Վէ 'ապլը ֆուսիտ վէ հագի-
դաթման պա՛իտ վէ թագվայը քիտը զանն էտէն
տտէմլէրին պաշ միւպաճէտէլէրի հաալլ ոլուր, պու
- 6 մադուլէ քիմսէլէրտէն սագըն, Լաքին գանա՛տթլէ
- 7 ոլան թագվա պէպիւք քիտը տըր, Ջիրա տիւնեա-
յա պիր շէյ կէթիրմէտիք, վէ անտէն պիր շէյ կէօ-
- 8 թիւրէմէյէճէյիմիլ աշիքիտը տըր, Լմոի եէյէճէ-
յիմիլ վէ էօրթիւնէճէյիմիլ վար իքէն, պուհլարտ
- 9 գանա՛տթ էաէլիմ՝ Ամմա պէնկին ոլմադ գաաառն-
ատ պուլաւնապար իղվայա վէ սաւաղաղա վէ չօդ
սէֆի՛ճ վէ մուղիրը շէճվէթլէրէ տիւշէրլէր, անլէր
տախի տտէմլէրի հէլաքա վէ խարապիյէթէ զարգ
- 10 էաէրլէր, Ջիրա մադիէրէթմիլիք ճիւմէ քէթմիւ շէյ-
լէրին սալը 'ըսու՛ պա՛ղը քիմսէլէր անա թամա՛
էթմէքլէ իմտնտան տախիպ չօդ էլէմլէրէ միւպթէլա
օլորըր :
- 11 Լաքին, էյ Այլաճ տտէմի, սէն պու շէյլէրտէն
ֆիրտը Էտիպ՝ սալաճ վէ թագվա վէ իման վէ մաւ-
- 12 հապգէթ վէ սաաղը վէ հիլմէ սա՛յ էթ, Իմանըն էյի

- ճիհատընտա շահիտ ու. շոգ շահիտէր էօնիւնտէ
 էյի իգրարը իգրար էթմիշ ուրարագ, տա՛վէթ օլուն-
 13 արդըն էպէտի հայտմը թաթ. ճիւմէյէ հայտմ
 վէրէն Ալլահըն հուզուրընտա վէ Պանտոյը Պիշա-
 տաըն էօնիւնտէ էյի իգրարէ շէհաւէթ էտէն
 Յիտու Քրիտտարն հուզուրընտա սանա թէնպիհ
 14 էտէրիմ քի, Պու էմիի Րապպըմը Յիտու Քրիտա-
 տըն զուհուրընտ տէյին լէքէօիլ վէ գուտարըզ
 15 հըֆզ էտէօին, Պանու տաթի Միւպարէք վէ Գա-
 տիրի վահիտ վէ Մէյիք իււ միւլուք վէ Րապպ իււ
 16 էրպապ, էօլմէմէգիլէ էտընըզ մալիք, վէ էազլա-
 շըլմազ շուրտա տաթին օլան Զաթ վազթ ք մաթ-
 տաւընտա իգհար էտէճէք տիր. տաւմէրին հիշ
 պիրի տնը կէօրմէմիշ վէ կէօրմէզ. տնա 'իզգէթ
 վէ գուտրէթ ի էպէտիլէ օլուն, Ամին,
 17 Պու տիւնետաա գէնկին օլանլարա թէնպիհ էյի
 քի, միւթէքէպպիր օլմալըպ պագաաըզ վէնկինյիլէ
 տէյիւ, տնճագ թէմէթթիւ 'իլիւն զանիլիք լադրէ
 պիզէ հէր շէյի իհտան էտէն [հայ.] Ալլահա թէ-
 18 վէքքիււ էթմիլէր, էյիլիք էտէրէք էյի 'տմէլէր-
 տէ զանի օլուպ' ճէօմէրա վէ էլի աշըգ օլունլար.
 19 վէ հագիլի հայտմա շա'իլ օլմագ իւզրէ, տիրէթ
 իլիւն քէնտիլէրինէ էյի թէմէլ հոգըրլտաընլար,
 20 էյ Տիմիթէտ, էմանէթի հըֆզ էտիպ' շափաք վէ
 պաթըլ Լաֆզարտան վէ քիզպէն 'իլմ' թէմիլէ օ-
 լունտն շէյին միւ'արագալարընտան իճթինապ էյլէ.
 21 Քի պունա պա'զը քիմէլէր զահիպ օլմալիէ իման-
 տան սափաըլլար 'իւպէթ տէնին իլէ օլուն, Ամին

ՊՕՂՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ՏԻՄՈԹԵՈՍԱ

ԻՔԻՆՃԻ ԲԻՍԱԼԵՍԻ

ՊԱՊ 4

- 1 Յիսուս Քրիստոստա ոլան հայաթըն վա'տընա կե-
րէ Ալլահըն իրատէթիլլէ Յիսուս Քրիստոսըն րէ-
2 սուլը Պօղոս, սէվկիւլիւ ողլըմ՝ Տիմոթէոսա. Փէտէր
Ալլահ վէ Բապպըմըղ Յիսուս Քրիստոս թաթաֆըն-
տան՝ ինայէթ վէ մէրհամէթ վէ սէլամէթ ոլտուն:
- 3 Կէճէ կիւնաիւզ տու'ալարըմտա ոէնի պէր սէ-
4 վամ զիքը էաէրէք, Վէ կէօղ եաշլորընը խաթըրմ-
տա թոզթարագ, փիւր սիւրսըր օլմամ՝ իչիւն, սէնի
5 կէօրմէք արգուարնտա իմ, Էվվէլա պէոյիւք վալի-
սէնչ Լաւոդեատա վէ վալիտէնչ Լւնիկէաէ ոտքին
օլուպ՝ սէնտէ տախի պալաւնտըղընա ի'թիմաս էթ-
տիլիմ՝ ոլ ըիյատըղ իմանը խաթըրմա կէթ իրտիլիմ-
տէ, էճտաաղմտան էօյրէնդիէթ Լեօրէ փաք զամիրէ
6 իպատէթ էթտիլիմ Ալլահա շիւքը էաէրիմ, Պու
սէպէպտէն տանա իթթար էտէրիմ՝ քի՝ իւզէրիյէ էլ-
լէրիմին դօնուլմտալլէ սէնտէ ոլան Ալլահըն մէվ-
7 հիպէսինի լմէշվիգ էտէսին, Զիրա Ալլահ պիզէ դօր-
դագլըգ րուհընը տէյիլ, տնճապ գուվվէթ վէ մաւ-
8 հապպէթ վէ թամմի՝ տգլ ըն-հաւը վէրտի, Պունա
պինա'էն Բապպըմըղըն շէհատէթ ինտէն վէ պէն
մահպուսընտան տոլայը սւթանմա. ֆագաթ պէշա-

- րէթ իջիւն մէշագգաթառս Ալլահըն գուգվէթինէ
 9 կէօրէ հիսսէտար օլ: Ս պիղի խէլաս էտիպ մն-
 գատտէս տա՛վէթլէ տա՛վէթ էլլէտի. պու տախի
 'ումլլէրիմիդէ կէօրէ աէյիլ, տնճագ քէնախնին
 թագաիրինէ կէօրէ վէ էզէլի զէմանլարտան Յիսուս
 10 Քրիստոստա պիզէ իհսան օլուհուպ, Շիմաի իսէ էօ-
 լիւմիւ իպթալ էտիպ պէշարէթին վասթթաթըլլէ
 հայտթ վէ էօլմէմէզլիք զուհուրա կէթիթիլ օլան
 խէլաթքարլմիզ Յիսուս Քրիստոսըն զուհուրըլլէ
 11 պէյան օլուհան ինայէթէ կէօրէ օլտու. Պէն տա-
 խի պու Ղեւհէթի վա՛րպի վէ բէսուլը վէ թա՛իֆէ-
 12 լէրին մնէ՛ալլիմի նատպ օլուհալըմ: Պու սէպէպտէն
 պու մէշագգաթլարը տախի չէքիյօրըմ՝. վէ լարին
 ութանմամ՝, զիրա քիսէ իման էթտիյիմի պիլիրիմ՝,
 վէ էմանէթիմի օլ կիւնէ գատար ճըֆզա գտաիր
 13 խախինէ ի՛թիմտա էտէրիմ: Պէնտէն իշիթտիյին
 սահիհ սէօլլէրին տալ սո՛րէթինի Յիսուս Քրիստոս-
 14 տա օլան իման վէ մուհապպէթլէ ճըֆզ էլլէ: Պիզ-
 տէ սաքին օլան Բուհ իւլ Գուտա վասթթաթըլլէ օլ
 էյի էմանէթի ճըֆզ էլլէ:
 15 Ասիատա օլանլարըն ճիւմլէտի, Փիզէզու վէ Հեր-
 մոգինէս արալտըրըտա օլարապ, պէնտէն եիւզ չէ-
 16 վերաիքլէրինի պիլիրսին: Բապպ Ռեաիփօրտըն. խա-
 նէսինէ մէրհամէթ էտէ. զիրա պէնի չոգ տէֆ՝ա
 միւթէրիհ էլլէտի, վէ զէնճիրիմտէն ութանմոյլպ,
 17 Պիլաքս Բամայա վիւսուլինտէ պէնի չօգ զսյրէթլէ
 18 արպըրպ պուլտու: Բապպ ահա օլ կիւնտէ Բապպ
 թարաֆընտան մէրհամլթ պուլմաթըն իհսան էյ-
 լէյէ. վէ Եփեսոստա Ղաւն նէ գատար խըտմլթ էթ-
 տիյինի փէք էյի պիլիրսին:

ՊԱՊ 2

- 1 **Ի**մտի սէն, էյ ողլըմ, Յիսուս Քրիստոսոս ոլան
 2 'ինպէթատ քեոյ ի դուզվէթ էտիպ, Չոգ շահտ-
 ւէրին հուզուրընտոս պէնտէն իշիթ ալիին շէյլէրի
 ստորդ վէ սա'իրլէրէ թա'իմէ միւսմա'իա ոլան տ-
 3 տէմլէրէ էմանէթ էյլէ, Իմտի սէն Յիսուս Քրիստո-
 սըն էյի 'ստքերի կիպի մէշադգաթմա թէհամմիւլ
 4 էյլէ, 'Ասքերլիք էտէն պիր քիմնէ, սեր'ասքերլինի
 խոշնաւ էթմէք իշիւն, պու 'եոմրիւն ու մուրընա
 5 դարըշմազ, Հէմ' տախի էկէր պիր քիմնէ կիւրէշիր
 խէ, գանուն իւզրէ կիւրէշմէյիննճէ թաճա շա'իլ
 6 ոլմազ, Էմէք չէքէն չիֆթճի էվլէլա մահսուլտան
 7 հիստէտար ոլմազ կերէք տիրա Աշլէտիլիմ' շէյլէրի
 ալլա, վէ Բոպպ սանա հէր շէյտէ ֆէհմ' իհսան
 8 էյլէսին, Պէշարէթիմէ կեօրէ Դաւ իթ շէպինտէն ո-
 լարադ էօյիւլէրտէն իհեա ոլունան Յիսուս Քրիս-
 9 տար թէդէքքիւր էյլէ, Պէն տախի պու պէշ-հէ-
 թիւ եօլընտա միւճրիմ կիպի զէնճիրպէնտ ոլունճա-
 յա գատար մէշադգաթ չէքերիմ, ֆադաթ Այլա-
 10) հըն քէլամը պաղը տէյիլ տիրա Պաւսուն իշիւն
 միւնթէխապլարըն ուզուրընտ հէր շէյէ թէհամմիւլ
 էտերիմ, Թա քի աշլէր տախի Յիսուս Քրիստոսոս
 էպէտի 'իզգէթլէ ոլան իէլտա շա'իլ ոլալար
 11 Պաւ քէլամ' ստորդ արը քի' էկէր տըրն իլէ պէ-
 րապէր էօլաիւր խէ, պէրապէր տախի եաշպաճա-
 12 դըզ, Էկէր թէհամմիւլ էտէր իտէք, պէրապէր
 տախի սալթանիւթ էտէճէյիզ, էկէր աշ ինքեար
 էտէր իտէք, ո տախի պիզի ինքեար էտէճէք տիրա
 13 Էկէր պիզ իման էթմլ իտէք, ո ստորդ գալըր,

- 14 քէնտի քէնտինի ինքեար էտէմէզ : Պու խուսու-
լարը ինթար էյլէ, վէ պիր շէյէ ֆա'իտէլի օլմուրյ'
իշիտէնլէրին խարապընա սէպէպ սլան նիզո'ը լաֆ-
գի էթ մէմէլէրինի Բապպըն հուզուրընտա թէնպիհ
- 15 էյլէ, Հաղիգաթ քէլումընը տողու թաֆսիլ էտե-
րէք, քէնտիկի Այլահա մուպուլ ինճիլ օլմազ
- 16 պիր իշճի տէյիւ իհպար էթ մէյէ ճէհա էյլէ, Ամ-
մա նափաք վէ պաթըլ լաֆպարաան իճթ ինտպ էյ-
լէ, զիրա տնլէր կիտն կիտն ֆըսպա ուպէպ օլուր-
- 17 Աէ տնլէրին սէպիւ գանդրինա կիպի եկր, քի Հի-
- 18 մենտա վէ ֆիղլետա տնլէրտէն օլուպ, Գըյամէթ
հալա վաւաւ' պուլմուշ տըր' տէյերէք հաղիգաթ-
տան սափալար, վէ պա'ղը քիմնէլէրին իմանընը
- 19 իֆատա էտէրլէր, Ենիէ Այլահա միւհքէմ' էսաաը
գա'իմ' օլուպ' միւհրիւ պու տըր քի' Բապպ քէն-
տինին քիլէրինի պիլիր, վէ' Հէր քիմ' քի Բրիսաո-
ըն իսմինի զկըր էտէրսէ, հաղաքըզլըգտան իճթի-
- 20 նապ էյլէսին, Լաքին պէզիւք պիր խանէտէ եալը-
նըզ ալթուն վէ կիւմիւշ գապլար պուլուշմուրյպ'
տղաճ վէ թափրազտան տափի պուլուշուր, պա'ղը-
սը շէրէֆ, պա'ղըսը իտէ շէրէֆսիլլիք իշիւն տիր :
- 21 Խմաի էկէր պիր քիմնէ քէնտինի պու շէյլէրտէն
փաթլէրտէ, շէրէֆ իշիւն վէ Սահիպինին իսթի'մա-
լընա ֆա'իտէլի վէ մուգաստէն վէ հէր էյի իշէ
- 22 հաղըր պիր գապ ոլաճազ տըր : Ան տափի կէնճ-
լիք շէհվէթլէրինտէն գաշ, լոքին փաը գալպաէն
Բապպա տու'ա էտէնլէր իլէ պէրսոպէր' սալահ վէ
իման վէ մուհապպլթ վէ սէլամէթէ տա'յ էյլէ :
- 23 Ամմա սէֆիհանէ վէ մահասըզ միւճատէլէրտէն
սագըն, չիւլքի միւնտղա հաւաւլէ կէթ իրտիյինի

- 24 պիլիքսինս Բապպըն գուլը իսէ միւնազա'ա էթմէմէ-
լի տիր, անճադ ճիւմէյէ հալիմ', վէ թա'լիմէ միւն-
25 թա'լիտ վէ գուլմա սապրը, Մուգաովմէթ էաէնյէ-
րէ հիւմէ հոսսիհաթ էաիճի օլմադ կերէր տիր. օլա
քի հադիգաթը Ֆէհմ' էթմէք իչիւն, Ալլահ աշկէ-
26 լէ թէվլէ վերէ. յէ Շէյթան թարաֆընտան անըն
իրտտէթի իճրադ իչիւն էտիր թուլթուլմըլ օլան-
լար անըն աուզադընտան ալըլալար:

ՊԱՊ 3

- 1 Վէ մա'լիւմինչ օլա քի' սան կիւնյէրտէ Ֆէնա վա-
2 գըթլար կէլէճէք տիր. Ջիրա առեմէր քէնտի Նէֆ-
սինի սէվիճի, մարփերէսթ, միւֆթիէիսիր, մադրուր,
քիւֆրպազ, վալիտէնէ իթա'աթսըզ, հոնքէօր,
3 խապիս, Մէվլէտտէթսիզ, միւսալէհա գապուլ էթ-
մէզ, իֆթիրաճը, զապթը Նէֆա էթմէզ, ազդըն,
4 սալահը սէվմէզ, Խա'ին, պիփերվա, միւթէքէպպիր
վէ Ալլահը սէվմէքտէն զիյառէ զէվզ ու սէֆա սէ-
5 վեր, Տինտարլըզ սուրէթինի կէսթէրիպ աէ գուվ-
վէթինի ինքիտը էաէր օլաճադլար,աքր, պուշլար-
6 տան իճթինապ էլլէ, Ջիրա խոնէլէրէ կիրիպ' կիւ-
հասլարլէ եիւրլէնմիշ տիւրլիւ տիւրլիւ շէհվէթլէրէ
7 թապի' օլարտգ, Տա'իմա էպրէնմէքտէ օլուպ' հա-
գիդաթը պիւմէյէ հիշ պիր վազըլմ կէլէմէյէն ճա-
հիլ գարըլարը էտիր էտէն քիմնէլէր պուշլարտան
8 տըր, Ամին Յանէս վէ Յամրէն Մովսէսէ գարշը
աուրադըլարը միսիլիւ, պէշլէճէ հապիգաթա գար-
շը աուրուր վէ 'ազըլարը Ֆառիա վէ իմնի խուսու-
9 սընտա մէրտուտ քիմնէլէր տիր, Լաքին տահա իլէ-

- բի կիթմէյէճէքլէր տիր. զիրա տնէրին 'ազըլըզըզը
զը զաճիր օլաըզը միտիլիւ, պուշլարընքի տախի
10 ճիւմլէյէ զաճէր օլաճագ տըր : Ամմա սէն պէնիմ
թա'լիմիմի, աթմլարմը, Նիյէթիմի, իմանմը, սապ-
լըմը, մուհապպէթիմի, թէհամմիւլիւմիւ պիլիրսին
11 վէ Անթաքիստա վէ Դոնիստա վէ Լիւստրա տա
պանա վագը՝ օլան թէ'տատիլէրէ վէ էյէմլէրէ, Նէ
տիւրլիւ թէ'տատիլէր չէքտիյիմ, վագըֆ օլաըն, .
12 վէ Բապպ պէնի ճիւմլէսնաւն իւլտա էյլէտի : Այէ
Յիսուս Քրիստոստա թագվա իւզրէ 'էօմը կէչիրմէք
իսթէյէնլէրին ճիւմլէսի տախի թէ'տատի կէօրէճէք
13 տիր : Լաքին շէրլը վէ միւզէվզիւր տաեմլէր, ալտա-
տարագ վէ ալտանարագ, կիթ տիքճէ պէաթէր օլա-
14 ճագ տըր : Աէն իսէ էօյրէնաիյին վէ ի'թիզաս Լթ-
տիյին շէյլլէրաէ, քիմնէն էօյրէնաիյին պիլէրէք,
15 սապիթ օլ. Մուգաւտաէս Քիթապլարը տախի չօ-
ճազըզտան պէրու պիլիրսին, վէ պուշլար սէնի
Յիսուս Քրիստոստա օլան իման վաւթմաւըյլէ իւ-
16 լաս իչիւն 'ալիմ' էթմէյէ դատիր տիր : Պիւթիւն
քիթապ իլհամը իլաճի օլուլ' թա'լիմ' վէ թա'ղիւր
վէ իսլաճ իչիւն վէ սալաճ խուսուսընտա օլան թէ'-
17 տիպ իչիւն Փա'խաէլի տիր. Թա քի Ալլաճ տաեմի
քեամիլ վէ հէր էյի իշ իչիւն հազըրլանմըլ պու-
լընա :

ՊԱՊ 4

- 1 Իմտի պէն Ալլաճըն վէ քէնտի զուհուրընտա վէ
մէլէքիւթիւնաէ տիրիլէրի վէ էօլիւլէրի հիւքմ' է-
տէճէք օլան Բապպ Յիսուս Քրիստոսըն հուզուրըն-
2 տա թէնպիճ էտէրիմ : Քէլամը վա'զ էյլէ, վագըթ-

- լը վազըթսրդ իդտամ էյլէ . քեմալը թէ'էննի վէ
 Թո'լիմլէ թա'ղիր վէ թէքտիր վէ նասիհամ էյլէ :
- 3 Զիրոս վազըթ կէլիր քի' սոհիհ թո'լիմէ թեհամ
 յիւլ էթմէյիւյ, անճագ գուլագլարը կիճիշէրէք ,
 քէնտի շէհվէթլէրինէ կէորէ քէնտիլէրի իշիւն մու-
- 4 'ալլիմլէր ճէմ' էտէճէքլէր, Վէ գուլագլարընը հա-
 գիգաթտոն շէվիրիւյ՝ մասալլարոյ տէօնէճէքլէր
- 5 տիր, Ամինս սէն հէր շէյտէ ույտնըգ տուր, մէշագ-
 գաթա թեհամմիւլ էթ , միւպէշշիր իշինի իճրոս
- 6 էյլէ, խըտմէթինի իթմամ էյլէ : Զիրոս պէն արթըգ
 Գադալ իկէ թագտիմ ոլունմագ իւզրէ ոլուպ' ին-
- 7 թիգալըմլը, վազթը կէլմիշ տիր, Էյի ճիհասաը պի-
 թիրտիմ, սէֆէրի թէմամ' էտիպ' իմանը հըֆը էթ-
- 8 տիմ, Արթըգ պէնիմ իշիւն սալահ թաճը հագըր
 տըր, անը ոլ 'տաիլ Հաքիմ' Բուպոյ ոլ կիւնտէ պա-
 նա, վէ եալընըգ պանա տէյիլ, անճագ գուհուրընը
 սէվէնլէրինէ ճիւմլէտինէ տաիս վէրէճէք տիր :
- 9 Եանըմա թէզ կէլմէյէ սա'յ էյլէ : (10) Զիրոս Դե-
 մաս պու տիւնեայը սէվմէքլէ պէնի թէրք էտիպ'
 Սէլանիյէ կիթաի. կրիսկէս Գաղատիայա, վէ Տի-
- 11 աոս Գաղմատիայա իթրէլէ : Եանըմտա եալընըգ
 Ղուկաս պուլունուր. Մարկոսը տըլոյ՝ քէնտին իլէ
 պէրապէր կէթիր. զիրոս խըտմէթ իշիւն պանա ֆա-
- 12 'իտէլի տիր, Վէ Տի.քիկոսը Եփեսոսա կէօնտէրաիմ :
- 13 Տրսվադաստա կարպոսըն եանընտա պրագտըղըմ'
 եաղմուրըգ իլէ քիթապլարը, պախուսուս թիրշէ-
- 14 լէրի կէլաիլիպտէ կէթիր : Պաղըրճը Աղեքսանդրոս
 պանա չօգ քէօթիւլիւք էթտի. Բուպոյ անա 'ամէլ-
- 15 լէրինէ կէորէ միւճագաթ էտէճէք տիր, Անտէն սէն
 տաիս սագըն. զիրոս պիգիմ սէօզլէրիմիզէ գիյասէ-

- 16 ուրիշ գարշը տուրտու։ Էվվելքի ճեվապըմտա, պե-
նիմ իլէ պերապեր քիմնէ տուրույըլը՝ ճիւմլէսի պե-
նի թերք էլլէտիլեր։ (պաւ 'տլէյնլերինէ սայըլմա-
17 ոըն.) Լաքին Բապպ Եանըմտա տուրուպ՝ պենի գաւզ-
վէթլէնտիրաի, թա քի պենիմ վասըթամլէ վա'զ
մէմնմէն իֆա ոլուռուպ՝ ճիւմլէ թա'իֆէլեր իշի-
տէ։ պեն տաիի որսլան աղղընտան գաւթթաւարմ։
18 Վէ Բապպ պենի հեր պիր քեօթիւ իշտէն գաւթ-
թարըպ՝ քէնտի սէմովի մէլէքիւթիւնէ սէլամէթլէ
նա'իլ էտէճէք տիր։ Անա էպէտ իւլ ապտա համա
օլսուն։ Ամին։
- 19 Պրիսկէ իլէ Ակուղասա վէ Ոնեսիփորոսըն էհլ ի
20 պէյթինէ սէլամ էլլէ։ Երաստոս Կարնթոտա գաւ-
տը։ Տրոփիմոսը տաիի Մելիտոստա խաթթա պրադ-
21 տըմ։ Գըշտան էվվէլ կէլմէյէ սա'յ էլլէ։ Եւքուղա
վէ Պուդէս վէ Լինա վէ Կղօդիս վէ ճիւմլէ պիրա-
22 տէլլեր սանա սէլամ էտէրլէր։ Բապպ Յիսուս Քրիս-
տոս բաւհըն իլէ պերապեր օլա։ 'Ինայէթ սիգին իլէ
օլսուն։ Ամին։
-

ՊՕՂՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ՏԻՏՈՍԱ ՐԻՍԱԼԵՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Պողոս, Ալլահին գուլու, վէ եալանտա միւնեզ-
գէ՛Տ օլան Ալլահին եզելի զէմանլարտան վա'տ էտիպ,
- 2 Լաքին իւլապետարմըզ Ալլահին էմրի իւղրէ, պա-
նա էմանէթ էլլէտիյի վա'ղ վաարթաարյուէ վազթ ը
մախաուտընտա քէնտի քէլամըյուէ իղհար էթտիյի
- 3 էպէտի հայաթ իւմիտինէ մէպնի, Ալլահին միւն-
թէխապլարընընի իմանը, վէ թագվայա մութապըզ
օլան հազիգաթը պիլմէքիք իւղրէ Յիսուս Քրիստո-
- 4 սըն ըէսուլը օլուպ, Միւշթերիք օլտըղըմըզ իման
հասէպինճէ էօզ օղլըմ Տիտոսա, Փէտէր Ալլահ վէ
իւլապետարմըզ Րապպ Յիսուս Քրիստոս թարա-
ֆընտան աւա 'ինայէթ, [ըաճմէթ] վէ սէլամէթ
օլտուհ,
- 5 Պու սէպէպստէն սէնի կիրիտտէ պրագաըմ, քի
էքսիք օլան շէյլէրի թէրթիպ էտիպ սանա ըամար-
լատըղըմ կիպի հէր շէհրտէ իիթիյարլար թա'նին
- 6 էսէսին, Պիր քիմնէ գուսուրըզ, վէ պիր զէվճէ-
նին զէվճի օլուպ, վէ Ֆիւճուրտէն տօլայը թէշէք-
քի օլունմամըշ վէ իթա'աթսըզ օլմայան միւ'մին
էվլատ սահիպի պուլուշտըղը հալտէ աւը Ռ-ի'էն
- 7 էյիւ Զիրա վաճիպ տիր քի՝ եպիսկոպոս Ալլահին

- քէթիւնստաւ կիպի գուսուրսըզ օլա. խօտրէյ, զա-
ղապիաք, շէրապա մէյ,յալ, վուրսւճը, գապիճ գո-
8 զանճ թալիպի տէյիլ, Անճադ միւսաֆիրփէրվէր
վէ էյիլիք սէվէն, վէ 'ապիլ վէ սալիճ վէ մուգասա-
9 տէն վէ փէրճիլքեար, Թա'լիմէ կէօրէ օլան սատրգ
քէլամը գալի թուլթար օլա. թա քի սաճիճ թա'-
լիմէ նասիհամ վէրմէյէ վէ մաւխալէֆէթ էտէնլէ-
10 ըի թա'ղիլ էթմէյէ մաւգլմէտիր օլա. Զիրա Նիշէ
իթա'աթսըզ, լաֆվէն վէ իլլալ էտիճի քիմնէլէր,
11 խուսուտա էճլ ի խիթան օլանլար վար, Պաւլարըն
սաղլարընը գափամագ կէրէք տիր, պուշլար գա-
պիճ գապանճ սէպէպիմաէն ճա'իլ օլմայան շէյլէրի
էջրէտէրէք, պիւլթիւն խանէլէր խարապ էտէրլէր
12 Անլէրտէն պիրի քէնտիլէրինին աղլ փէյղամպէրի
օլարագ, Ալիթալիլէր սա'իմա եալանճը, քէօթիւ
13 ճանվէր, շիլպօղապ աըր՝ տէտի, Պու շէհասէթ
աղլրու աըր, պուշա պիմա'էն իմանլարը սաճիճ օ-
14 լուպ, Եէհուտի մասալլարընա վէ հագիգալթան
սափան սաէմլէրին թէնպիճլէրինէ տիգգալթ էթմէ-
մէլէրի իշիւն, անլէրի շիտտէթլէ թա'ղիլ էյլէ,
15 փաք քիմնէլէրէ հէր շէյ փաք խէ տէ, նափաք, վէ
միւ'մին օլմիլանլարա պիր շէյ փաք օլմատրգատան
պաշգա՝ հէմ 'ագբլլարը հէմ սէ զամիրլէրի նա-
16 փաք օլմուշ աըր, Ալլահը պիլիլիլիլ տէյիւ իգբար
էտէրլէր իքէն, անը 'ամէլլէրիլլէ ինքտար էտէրլէր,
վէ մէքրուճ վէ իթա'աթսըզ, վէ հէր էյի 'ամէլ
խուսուսընտա մէրաուտ աըրլար:

ՊԱՊ 2

- 1 Սէն իսէ սահի՛Տ Թա՛լիմէ լսըդ օլան շէյլէրի սէյ-
 2 լէ՛ իթիյարլար սյըգ, է՛ՏԼ ի վադար, 'ազիլ, ի-
 ման վէ մուհապէթ վէ սապրտա սէլիմ՝ օլալար
 3 Քեզալիք իթիյար գարբլար գուսսիլէթէ լսըդ
 օլան հարէքէթատ պուլունուկ՝ իթիյարածը, եախօտ
 չօգ շէրապա միւպլմէլա օլմայարագ, էյիլիք մուալ-
 4 իմէլէրի օլալար. Թա քի պունլար Ալլահնի քէլա-
 մրնա քիւֆր օլունմամագ իչիւն, կէնճ գարբլարը
 5 գէվճէրինի վէ էվլատլարընը սէվմէք, Վէ 'ազըլը,
 'իֆֆէթլի, վէ խանէլէրինէ մուգայէտ, է՛ՏԼ ի խոյր
 վէ քէնտի գէվճէրինէ միւթի՛ օլմագ խուսուսըն-
 6 տա թերպիյէ էտէլէր, Քեզալիք նէվճիվանլարա 'ա-
 7 դըլը օլմալարը իչիւն նասիհաթ վէր, Վէ հէր խու-
 սուստա քէնտիկի էյի 'ամէլլէրտէ էօրնէք լեօթի-
 ռի՛ Թա՛լիմտէ խուլուս վէ վադար վէ սահի՛Տ վէ
 8 'էօզիւրսիւզ քէլամ՝ իպրազ էյլէ. Թա քի մուխո-
 լէֆէթ էտէն՝ հադգըմըզա սէյլէյէճէք պիր քէ-
 9 թիւ շէյ պուլմայարագ մահճուպ օլալ Գուլլարա
 Նաթի-թ էյլի, քի քէնտի էֆէնտիլէրինէ միւթի՛ օ-
 10 լարագ հէր շէյտէ տնլէրի խօշնուս էտէլէր. Շէզլէ
 քի գարըն սէյլէմէյիպ վէ սըրգաթ էթմէյիպ՝ առ-
 ճագ հէր վէճէլէ քէտմիլ սոտոգաթ կէօսլմէրմէ-
 լէրիլէ թէլտաքեարըմըզ Ալլահնի Թա՛լիմինի հէր
 11 շէյտէ թէգէին էտէլէր, Զիրա Ալլահնի խէլասա
 պա՛խ օլան 'ինայէթի ճիւմլէ սառմէլէրէ վահիր օ-
 12 լուպ՝ պիղի թէրպիյէ էտէր քի, Ֆըսգ վէ տիւնեա
 շէհվէթլէրինի բէտա էտէլիմ՝ վէ պու տիւնեա

- 'ազիլանէ վէ սաղիհանէ վէ թագ վա իւզրէ եաշա-
 43 յալըմ'. Վէ ու միւսպարէք իւմիտէ վէ 'ազիմ Ալլա-
 հըն, վէ պիլի հէր տիւրլիւ 'իսեանտան խէլաս էթ-
 մէք, վէ քէնտինէ էյի 'ամէլլէրէ զայրէթքէշ վէ
 խասո գալմ' թագաթիա էթմէք իւզրէ, քէնտինի պի-
 44 զիմ ի:իւն վէրէն խէլասքեարըմըզ Յիսուս Քրիստո-
 սըն ճէլալընըն զուհուրընս մուշթալըր օլալըմ' :
 45 Պու շէյլէրի «էօյլէյի» նասիհաթ էյլէ, վէ շօգ թէ'-
 քիտլէ թա'զիր էյլէ. քիմնէ սէնի թաճգիր էթմէսին:

ՊԱՊ 3

- 1 Անլէրէ իթթար էյլէ քի սալթանաթ վէ հիւքիւ-
 մէթլէրէ թապի' օլուպ' իթտ'աթ էթմինլէր, վէ հէր
 2 էյի իշէ հազըր պուլուանընլար : Քիմնէյէ սէպպ
 էթմէյէլէր, նիզա'ճը օլմ'յըզ լաթիֆ օլալար, ճիւմ-
 3 լէ տտեմլէրէ քէմալ ք հիլմ' կէսթէրէլէր : Ջիրա
 պիր վազըթ պիզ սաթի 'ազըլսըզ, իթտ'աթսըզ
 վէ զէլալէթտէ իտիք, վէ տիւրլիւ տիւրլիւ շէհվէթ
 վէ զէվգլէրէ էսիր օլուպ' շէրր վէ հասետտէ եա-
 շար իտիք. մէքրուհ իտիք, վէ պիրիպիրիմիլէ պուզզ
 էտէր իտիք: Լաքին խէլասքեարըմըզ Ալլահըն լութ-
 4 ֆու վէ ինսանս օլան մուհապպէթի զաճիր օլտըզը
 5 զէման, իճրա էթմիլիմիլ սալահ 'ամէլլէրինտէն
 օլմիյարագ, տնճագ քէնտի մէրհամէթինէ կէօրէ,
 6 եէնի տօզմա երյգամասը, Վէ Յիսուս Քրիստոս վա-
 որթասըյլէ իւզէրիմիլէ զանի զանի տէօքտիւյիւ
 7 Բուհ իւլ Գուտսըն եէնիլէթմէսիլլէ պիզի խէլաս
 էյլէտի. Թա քի սնըն 'ինայէթիլլէ թէպրիր օլու-
 նաբագ, էպէտի հայաթ իւմիտի մուճէպինճէ վա-

- 8 Բիւլէր ուղարմ: Պու քելամ ոտաբդ արբ, վէ իսթէ-
րիմ քի՝ Ալլահա իման էտէնլէր էյի 'ամէլէր իճ-
րաարնա մուգուլլէա պուլունմուլարը իչին, պու շէյ-
լէրի սապիթ էտէսին. էյի վէ սաթմլէրէ ֆա'իսէլի
9 շէյլէր պուշլար ար: Ամնա սէֆիհանէ միւպասէ-
սէլէրտէն վէ նէսէպ սիլսիլէլէրինտէն վէ նիզա'լար
վէ շէրի'սթ միւճաատէլէլէրինտէն իճթինապ էյլէ.
10 զիրա անլէր ֆա'իսէսիպ վէ պաթըլ ար: *ԵՆԼԻ
պիս'աթ՝ ոլան պիր սաթմիտէն, պիրինճի վէ իքինճի
11 նատիհաթտան սոչրա իճթինապ էյլէ: Զիրա պիլիբ-
սին քի, պու մագուլէ քիմնէ վէլլալթէ աիւչար օ-
լուպ՝ քէնտինտէն մոճքիւմ՝ ոլարագ կիւնաս իշլէր:
12 Արտիմայը եախտ Տիւքիկոը սանա կէօնտէրտի-
յիմ զէման, Նիկոպոյիսէ հանրմա կիլմէյէ զայրէթ
էյլէ, զիրա օրատա գըշը կիլիւմէյէ գարար վէրտիմ:
13 Էրպապը շէրի'սթտան ոլան Զենաը, վէ Ապողոը
պիր ինթիյաճլարը ոլմայարագ, տիգգաթլէ եօլա
14 չըգար: Ալէ պիղիմքիլէր սաթի մէյլէսիլ պուլուն-
մամագ իւզրէ, զարուրի ինթիյաճլար իչին էյի
15 'ամէլէրլէ մէշղուլ ոլմաղը էզրէնտինլէր: Պէնիմ
իլէ պերապէր ոլանդարբն ճիւմլէսի սանա սէլամ
էտէրլէր # պիղի իմանտա սէվէնլէրէ սէլամ էյլէ:
'Նույլէթ ճիւմլէնիլ իլէ ոլսուն: Ամին:

*Ե-ՆԻ՝ Հերեաիկա

ՊՕՂՈՍ ԲԷՍՈՒԼԸՆ

ՓԻԼԻՄՈՆԱ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

- 1 Յիսուս Քրիստոս իշխան մահապալս Պօղոս վէ Տիմոթէոս պիւրատէր, սէվկիւլիւսիւզ վէ էմէքտաշըմըզ
- 2 Փիլիմոնա, վէ սէվկիւլիւ Ապփիսոյա, վէ սիւսհաստաշըմըզ Արքիպպոսա վէ սէնին խանէնտէ պուլունան
- 3 քիլիսէյէ. Սիզէ Փէտէրիսիզ Ալլաճ վէ Բապպ Յիսուս Քրիստոս թարտֆրնտան ինայլթ վէ սէլլաւէթ օլտուն :
- 4 Անին Բապպ Յիսուսա վէ ճիւմէ մուգատտէուլէրէ օլան մահապպէթիի վէ իմանընը իշխար իճքէն, Տա՛իմա Ալլաճըմա շիւքր էտէրէք, աաւալա-
- 6 ըմտա զիքր էտէրիմ քի, իմանընը միւշարէքէթի Յիսուս Քրիստոս իշխան սիգտէ օլան հէր էյիլիյի
- 7 պիլմէքլիքտէ 'սսիլ օլա : Ձիւրա, էյ պիւրատէր, մահապատաէպէրին զալլլէրի սէնին վասըթտնլէ միւսթէրիճ օլտըղընտան, սէնին մահապպէթինտէն աօ-
- 8 լայը չօդ մէտէրրէթ վէ իմէպիսիլ վար Պու էճէաւն լոյրդ օլանը սանա էմի էթմէյէ Քրիստոստա
- 9 չօդ ճէստրլթիմ վար իսէ տէ, Նիիէ պէն պաւ մահուլէ պիւր քիմնէ, էա՛նի իթիյա՛ր Պօղոս վէ շիմաի իսէ Յիսուս Քրիստոս իշխան մահապալս օլտրադ, մահապպէթէ պինա՛էն ըէճա էթմէյի տահա էյի
- 10 սայարըմ : Մահապալսիլթիմնէ թէվլիտ էյլէտիյիմ
- 11 օղլըմ Ոննսիմա իշխան սանա ըէճա էտէրիմ : Մէրգուլմըն պիւր վազըթ սանա Փա՛իտէսի էօդ իսի իսէ

- տէ, շիմտի սանա հէմտէ պանա ֆա'իտէլի օլարագ, 12
 անը կերի կեօնտէրտիմ: Խմաի սէն անը պէնիմ ճի- 13
 յերիմ կիպի գապուլ էյլէ: Պէշարէթ իչիւն օլան
 մահպուսիյէթտէ՝ պանա սէնին եերինտէ խըտմէթ
 էթմէք իւզըէ՝ պէն անը ետնըմտա ալը գոմագ իւ- 14
 թէտիմ իսէ տէ, Սէնին ըէյին օլմտըզ ճա պիր շէյ
 ետփմագ իսթէմէտիմ, թա քի սէնին խպըն զա- 15
 րուրի օլմայըպ՝ ըիզա իլէ օլա: Ձիրա պէլքի պիր
 միւտտէթ պլըրյմտը պուհոււն իչիւն, ետ'նի արթըզ 16
 գուլ կիպի տէյիլ, Անճագ գուլա ֆա'իգ օլարագ,
 խուտուա պանա վէ նէ գատար զիյտտէ սանա հէմ
 թէնտէ հէմ տախի Բապպաա սէվկիւլիւ պիր պի-
 րաաէր կիպի անը իլէլ էպէտ գապուլ էթմիլ օլա- 17
 սըն: Խմոի էկէր պէնի շէրիք 'ատտ էտէր իսէն, ա-
 նը պէնիմ կիպի գապուլ էյլէ: Վէ էկէր սանա պիր 18
 հոգգաըլըզ էթտի, ետխա պօրճու վար իսէ, անը
 պանա մահպուլ էյլէ: Պէն Պօղա քէնտի էլիմէ 19
 եազտըմ, պէն էտա էտէրիմ, զաթընը պանա պօրճ-
 20 լու սըն՝ սանա տէմէյէյիմ: Պէլի, էյ պիրտաէր,
 Բապպաա քէնտէն ֆա'իտէմէնտ օլայըմ, գալպիմի 21
 Քրիստոստա միւսթէրիհ էյլէ: Սէնին իթա'աթընա
 ի'թիմապէ, տէտիյիմտէն զիյտտէ տախի էտէճէ- 22
 յիչի պիլէրէք սանա եազտըմ, Հէմ տախի պանա
 պիր գօնագ հազըրլա, զիրա սիզին աու'ալարընըզ
 վաորթաըյլէ սիզէ պազըշլանաճաղըմի ումարըմ: 23
 Յիուա Քրիստոստա հոպա ըէֆիդիմ օլան Եպափ-
 24 րա, վէ էմէրաաշլարըմ Մարկոս վէ Արիստաքոս
 վէ Դեմոս վէ Ղուկաս սանա սէլամ էտէր: Բապ-
 պըմիլ Յիուա Քրիստոսըն 'ինայէթի ըուհընըզ իլէ 25
 օլտու: Ամին:

[ՊԹՂՈՍ ԲԷՍՈՒԼԸՆ]

ԻՊՐԱՆԻԼԵՐԷ ՐԻՍԱԼԵՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Այլա՛հ գեման ը գտաբմոտէ, նիշէ գըթ'ալար վէ նի-
շէ թարգլարտա, փէյղամպէրլէր վտըթմառլէ էճ-
2 տաատ սէյլէմիշ ոլարադ, Պաւ սոն կիւնլէրտէ տա-
խի, հէր շէյէ վարիս նասպ էյլէյիպ' 'ալէմլէրի տա-
խի վտըթմառլէ խալգ էյլէտիյի Օղլու իլէ պիղէ
3 սէյլէտի, Պաւ տախի անըն ճէլլալընըն զիյասը վէ
ճէվհէրինին բէամ' ի զաթիսի ոլաւոյ՝ մէվճուտաթըն
քեռաֆֆէտինի քէնաի գուտրէթինին քէլլամլէ վի-
գայէ էտէրէք, քէնաիսի վտըթմառլէ կիւնասլա-
րըմըղըն թաթ հիրի թէտարիքինի Լթտիքտէն սօկրա,
եիւքսէքլէրտէ 'աղամէթին սաղընտա ճիւլուս էթ-
4 աի, Վէ վարիս ոլարըլը իամ՝ մէլէրլէր իամինտէն նէ
դատար էֆլալ իտէ, Վ-Քէ տախի ոլ գատար ա'գամ
5 ոլաու, Զիրա մէլէրլէրին հանկըտընա պիր գէման
տէմիշ տիր քի՝ Սէն Օղլըմ ոլն, պէն սէնի պու կիւն
թէվլիա էյլէտիմ, վէ եինէ՝ Պէն անա Փէտէր ոլա-
6 ճաղըմ, օ տախի պոնա Օղլու ոլաճադ տըր, Վէ
եինէ իյք ողլու տիւնեայա իտիալ էթտիյի վադըթ
տէր քի՝ Վէ Այլահըն ճիւմլէ մէլէքլէրի անա սէճ-
7 տէ էթտինլէր, Վէ մէլէքլէր հադընտա պույուրըր
քի՝ Քէնաի մէլէքլէրինի բուհլար, վէ խատէմէսինի
8 աթէշ ալէվի էտէր, Լարին Օղլա՝ Եա Այլահ, սէ-

- նին թախթըն էպետ իւլ ապատ տըր , սէնին մէլէ-
 քիւթիւնիւն 'ասասը իսթիգամէթ 'ասասը տըր :
- 9 Սալահը սէվլապ՝ ֆըսգտան իքրահ էթտին . պաւ սէ-
 պէպտէն , ես Ալլահ , սէնին Ալլահըն սէնի շէրիք-
 լէրինտէն զիյատէ շատլըգ եաղըյլէ մէս էյլէտի :
- 10 Հէմ՝ Ես Բապպ , իպթիտատէ դէմինին թէմէլինի
 սէն գուրտըն , վէ սէմաւլաթ էլլէրինին իշի տիր :
- 11 Պուշլար գէվալ պուլուր , սոմա սէն պաղը սըն .
 ճիւմէտի լիպատ կիպի էոքիյիպ՝ անլէրի գաֆթան :
- 12 կիպի տիրէ ճէքսին , վէ աէյիշէճէքլէր : Լաքին սէն
 հէման օ զաթ սըն . սէնէլէրին տախի նիհայէթ պուլ-
 13 մաղ տէյիւ պուլուրըր : Վէ մէլէքլէրին հանկըր-
 նա պիր գէման՝ Աննին տիւշմէնլէրինի պլագլարընա
 պատամագ գոյուշմայատէր , սէն սաղըմոա օթուր՝
- 14 տէմիշ տիր : Անլէրին ճիւմէտի խէլատա վարիս օ-
 լաճագ քիմնէլէրէ խրամէթ իշիւն իրսալ օլուհան
 խատիմ՝ բուշլար տէյիլէր մի :

ՊԱՊ 2

- 1 Պու սէպէպտէն իշիթաիյիմիզ շէյլէրի հիշ պիր
 վէճհէ դալըրմամագ իշիւն անլէրէ տահա զիյատէ
- 2 տիգգաթ էթմէլիյիլ : Ջիրա էկեր մէլէքլէր վասը-
 թասըյլէ սէյլէնիլէն . քէլամ սապիթ օլուպ՝ հեր
 , պիր թէճաւուզ վէ իթա՝աթ ոըղլըգ լոյըգ օլան ճէ-
- 3 զասընը պուլտու իսէ , Իպթիտա Բապպըն վասըթտ-
 սըյլէ պուլուրուլուպ՝ իշիտէնլէր թարաֆընտան
- 4 պիզէ թաստիգ օլուհարագ , Ալլահ տախի քէնտի
 իրատէթինէ կէօրէ 'ալամէթլէր վէ միւ՝ճիգլէր վէ
 տիւրիւ տիւրիւ գուզվէթլէր վէ Բուհ իւլ Գուտ-

սըն մեզ հուպէլերիյէ շէհատէթ էյլէտիյի պէոյլէ
'աղիմ' խելասը իհմուլ էթտիյիմիզ թագաիրաէ ,
պիւզ նոօրլ գուլթուլաճաղըզ :

5 Զիրա հաղղընտա սեոյլէտիյիմիզ շու կէլէճէք

6 'ալէմի մէլէքլէր հիւքմիւ ալթընա գոմասը : Ամմա
պիր զաթ պիր եէրաէ շէհատէթ էտիպ' ինտան նէօ
տիր քի անը զիքր էտէսին , ետիտա ինտան օղու նէօ

7 տիր քի անը զիյարէթ էտէսին . Անը մէլէքլէրաւն
պիր ալ աշաղը գոտըն , անը ճէլալ ու իզգէլէլէ
թաճլանտըրաըն , վէ անը սէնին էլլէրինին իշլէրի

8 իւզէրինէ նոտպ էթտին . Ճիւմլէ մէվճուտաթը ա-
նըն տյաղլարը ալթընա գոտըն' տէտի . չիւնքի ճիւմ-
լէ մէվճուտաթը անըն հիւքմի ալթընա գոմասըյլէ ,
հիւքմիւ ալթընա գոնուլմամըշ պիր շէյ պրագմա-
սը . չիմաի իսէ սասհա ճիւմլէ մէվճուտաթը անըն

9 հիւքմիւ ալթընտա կեօրմէյօրըզ , Ատքին մէլէքլէր-
աէն պիր ազ աշաղը գըլընմըշ Յիտուը Այլուհըն ի-
նոյթթիլէ ճիւմլէ իշլան էօլիւմ թաթմադ իւզրէ ,
էօլիւմ էլէմի սէպէպինտէն , ճէլալ ու իզգէլթլէ

10 թաճլանմըշ կեօրիւյօրըզ , Զիրա հէր շէյ քէնտի
իշլան վէ հէր շէյ քէնտի էլիլէ օլանա , չոգ սղուլ-
լար ճէլալէ կէթիւտիյինտէ , անլէրին խելասընըն
Բէ'իսինի էլէմլէր վասըթասըյլէ քէմալէ էրտիրմէք
լայըգ իտի :

11 Զիրա կէրէք թագաիւ էտէն' կէրէք թագաիւ օ-
լունտնլարըն ճիւմլէսի պիր զաթ տան տըր . պսւ սէ-
պէպտէն անլէրէ պիրտաէր տէմէյէ հիճապ' էթմէ-

12 յիպ տէր քի , Սէնին իամինի պիրտաէրլէրիմէ պէյան
էյլէյէճէլիմ , քիլիսէնին օրթասընտա սանա թէս-

13 պիհ էտէճէյիմ , Վէ երինէ' Պէն անա թէվէքքիւլ

- էտէճէյիմ. վէ երնէ՝ Իշթէ պէն, վէ Ալլահն պա-
 14 նա վէբաթիյի եզլատ : Իմաի եզլատ թէնտէն վէ
 գանտան միւշթէրիք պուլունտըզլարընտան, քէն-
 տիսի տաիի պի'այնիհի հէման պու շէյլերէ հիստե-
 տոր օլտու, թա քի էօյիւմ վաարթասըյլէ էօյիւ-
 միւն գուվիլէթինէ մալիք օլտնը, եա'նի Շէյթանը
 15 իպթալ էտիպ, Պիւթիւն 'էօմըլէրինտէ էօյիւմ գոր-
 փուսու սէպէպիյլէ գուլլըլա միւպիթէլա օլտնլարը
 16 տգատ էտէ : Զիրա մէլէքլերէ տալա տէսթկիր ու-
 մալ, տնճապ Աբրահամ հէպլինէ տէսթկիր օլուր :
 17 Պու էճլտէն գաւմըն կիւնահլարընա քէֆարլթ
 էթմէք իշիւն, Ալլահա միւթէ'ալլըզ շէյլերաէ քէն-
 տիսի րահիմ՝ վէ սաաըզ Քեահինի տ'գամ օլմազ
 իւզրէ, հեր շէյտէ պիրատերլէրինէ պէնզէր ու-
 18 մազ լազըմ կէլտի : Զիրա քէնտիսի թէճրիպէյլէ
 տիւլար օլտրապ, էլէմ շէքմիշ օլտըղընտան, թէճ-
 րիպէ շէքմէքտէ օլտնլարա եարտըմ էթմէյէ գա-
 տիբ տիբ :

ՊԱՊ 3

- 1 Իմաի, էյ սէմազի տա'վէթին հիստետորլարը օլտն
 մազատտէս պիրատերլէր, իգրտըմըն Րէտալը վէ
 Քեահինի տ'գամը Յիսուս Բրիտտոս նազար էտի-
 2 նիզ. Օլ քի քէնտինի նասպ էտէնէ, Մալսէս անըն
 պիւթիւն խանէոինաէ սաաըզ պուլունտըզ կիպի
 3 սաաըզ տըր : Զիրա խանէյի պինա էտէնին՝ խանէ-
 տէն նէ գատար զիյատէ ի'թիպարը վար իտէ, պու
 զաթ Մալսէտտէն օլ գատար զիյատէ իզզէթէ լա-

- 4 յըդ 'տտտ ոլունառւ, Զիրա հէր խանէ պիր քիմնէ
 Թարաֆընատան պինտ ոլունառւր, լաքին հէր շէյի պի-
 5 նա էտէն՝ Ալլահ տըրր Վէ Մոփէտ անըն պիւթիւն
 խանէսինտէ, սեղլէնիլէճէք շէյլէրէ շէհատէթ ի-
 չիւն խըտմէթ, քեար մագամընտա սաուըդ պուլուն-
 առ իսէ տէ, Քրիստոս Օղուլ որֆէթիլլէ քէնաի
 6 խանէսի իւզէրինտէ -- քէ տըրր Վէ Ճևարէթի վէ
 իւմիտին իֆթիխարընը նիհայէթէ գաատըր գապի
 Թութ տըղըմըլ հալտէ, անըն խանէսի պիզ իզ,
 7 Պու էճլտէն Րուհ իւլ Գուտարն սեղլէտիյի իւզ-
 րէ էգէր պու կիւն անըն սէտաաընը իշիտիր իւէնիզ,
 8 Պէրրիյէտէ թէճրիպէ կիւնիւնտէ Ալլահ զազապա
 կէթիւրտիքլէրինտէ ոլտըյը կիպի, գալպլէրինիյի գա-
 9 թըլաշաըրմայընըլ, Որատա էճատաընըլ պէնի
 թէճրիպէ վէ իմթիհան էյլէյիպ իշլէրիմի գըրյ սէ-
 10 նէ կէօրտիւլէր, Պու էճլտէն ոլ նէօյտէն պիզտըր ս-
 լարազ տէտիմ քի՝ Տա'իմա գալպլէրինտէ գէլալէ-
 թէ տիւշէրլէր, թարիզլէրիմի տաիի պիլմէտիլլէր,
 11 Հաթիմա զազապըմտա՝ Րահաթըմա կիրմէյէճէք-
 12 լէր տէյիւ էէմին էթտիմ, Պազընըլ, էյ պիրտ-
 տէրլէր, քի սիզտէն պիրինտէ հայյ Ալլահտան իր-
 թիտատ էթմէքտէ իմանարզ վէ քէօթիւ գալպ
 13 պուլունմաըն, Ամմա սիզտէն պիրի կիւնահըն իզ-
 լալըյլէ գաթըլաշմամար իչիւն՝ Պու կիւն տէնիլ-
 տիքճէ, հէր կիւն պիրիպիրինիզէ նաոիհաթ էտի-
 14 նիզ, Զիրա ի'թիմաաըն իպթիտաաընը նիհայէթէ
 տէյին միւհքէմ թութ տըղըմըլ թագտիրտէ Քրիս-
 15 տաըն շէրիլլէրի ոլմուշ ոլտըդ, 'նիթէքիմ' Պու
 կիւն էկէր անըն սէտաաընը իշիտիր իւէնիզ, զա-
 զապա կէթիւրտիքլէրինտէ ոլտըղը կիպի՝ գալպլէրի-

- 16 Ինչո՞քի գաթը լաշտը մնայ ընդ : Զիրա՞ Կա՞ղը լարը ի-
չիթմիշ օլարագ զազապա կէթ իրաիլէր, լաքին պսն-
լար Մովսէս վասըթասըյէ Մըսըրտան չըգանլարըն
17 ճիւմլէսի տէյիլ իտի Վէ գըրգ սէնէ քիմլէրաէն
պիզար օլտու. կիւնո՞հ էտիպ ճէսէտլէրի պէրրիյէ-
18 տէ տիւշէնլէրտէն տէյիլ մի իտի Վէ քէնտի բա-
հաթընա կիրմէյէ ճէքլէր տէյիւ իթա՛ւթմ էթմէ-
յէնլէրտէն զսյրի քիմլէ՞ր հագգընատ եէմին էթաի
19 Վէ կէօրիւյօրըլ քի՛ իմանողըլգ սէպէպինտէն կի-
րէմէտիլէր :

ՊԱՊ 4

- 1 Իմո՞ի գօրգալըմ, օյմոյա քի տնըն բահաթընա
կիրմէյէ վա՛տ պագը գալմըշ իքէն, սիզաէն պիրի
2 մահրում գալմըշ պուլսնա Զիրա տնլէրէ Քեղէր
օլ-նուը կիպի՝ պէշարէթ պիզէ տաիլ լծէպշի օ-
լունտու, լաքին իշիթտիքլէրի քէլամ՝ իշիտէնլէր-
տէ իմանլէ իմթիպաճ էթմէտիյինտէն, տնլէրէ Քու-
3 իտէ էթմէտի : Զիրա պիպ քի իմոն էթմիշ իզ,
բահաթա կիրէրիպ, իիթէքիմ՝ Բահաթըմա կիրմէ-
յէ ճէքլէր տիր՝ տէյէրէք, զազապըմատ եէմին էթ-
տիմ՝ տէյիւ պուլոշմըշ տըր. վագսա՛տ տիւնեա
գօւրուլալտան պէրու իշլէր իիթաո՞ գուլմուշ ի-
4 տի Զիրա պիր եէրտէ եէտինճի իւն հագգընատ
պէօյլէ սէօյլէտի. եա՛նի՛ Վէ եէտինճի կիւնտէ Ալ-
լահ քէնտինին ճիւմլէ իշլէրինտէն. իպթիրահաթ

«Ն-ի-օ» բիմլէ՞ր իշիթմիշ օլարագ զազապա կէ-
թիւրտիլէր, Մովսէս վասըթասըյէ Մըսըրտան չը-
գանլարըն ճիւմլէսի տէյիլ մի

- 5 էթտի, Վէ թէքրար պուրատա՝ Բահաթըմա կիր-
 6 մէյէ ճէքլէր տիր՝ Դէր, Իմտի պաղըլարըն տնա կիր-
 մէլէրի միւսպէթ պիր էմր օլուպ՝ մնւգապտաէմն
 քէնտիրէրինէ պէշարէթ թէպշիր օլուհանդար իման-
 7 սըղլըգասան տօլայը կիրմէտիքլէրի էճլաէն, Թէքրար
 պիր կիւն թա'եին էտիպ՝ պու գաստար վազըթասան
 սօկրա Դուսիթ վասըթասըյէ՝ Պու կիւն՝ տէյօր,
 նիթէքլմ՝ Էկէր պու կիւն սնըն սէտասընը իշիտիր
 իսէնիզ, գալպլէրինիզի գաթըլաշարմայընը՝ աէ-
 8 նիլմիշ տիր, Զիրա էկէր Յեսու տնլէրի բահաթա
 էլթ իշտիրմիշ օլտա իտի, պուհտան սօկրա պաշգա
 9 պիր կիւն հապըրնտա սէպլէմէզ իտի, Էյլէ իսէ
 Ալլահըն գազմը իշիւն պիր Դահաթ պապը սըր,
 10 Զիրա Ալլահ քէնտի իշէրինաէն իսթիրահաթ էյ-
 լէտիյի կիպի, տնըն բահաթընա կիրէն տաթի քէն-
 11 տի իշէրինաէն իսթիրահաթ էթմիշ տիր, Իմտի օլ
 բահաթա կիրմէյէ ճէհա էտէլմ, օլմայա քի պիր
 քիմնէ հէմոն օլ իմանսըղլըըն նիւմաւնէտի իյրէ
 12 տիւշէ, Զիրա Ալլահըն քէլմիլ հայյ վէ միւ'էտար
 տիր, վէ հէր իքի աղըղը գըլըճտան քէպքին տիր,
 վէ ճան իլէ բուհ վէ օյնաղլար իլէ իլիյին թագ-
 սիմինէ գաստար նաֆըլ տըր, վէ գալպին էֆքեար
 13 վէ նիյէթլէրինի թէմեիզ էտէր, Վէ տնըն հուգու-
 րընտա զահիր օլմայան պիր մոխլուգ եօգ տըր, Փա-
 գաթ հէր շէյ պիպիմ հիտապ վէրէճէյիմիզ Զաթըն
 նաղարընտա 'իւրեան վէ աչըգ տըր
 14 Իմտի պիզիմ՝ սէմափաթա կէշմիշ պէյիւք Քես-
 ճին ի ա'ղամըմըլ Իպն Ուլլահ Յեսուս վար իքէն,

- 15 Իգրարը գաղի թաւթալըմ՝ Զիրա Քեաճին ի ա՛ղա-
մըմըզ զա՛րիփիլքլէրիմիդէ հէմաէրա օլմաղա զայր ի
մաւզթէտիր տէյիլ տիր, առճագ կիւնաստան պէրի
օլուպ՝ հէր խաւտուտուս պէրի կիպի թէճրիպէ օլուհ-
16 մըշ տըր, Պուհա պիւսա՛էն մերհամէթէ նա՛իլ օլ-
մագ վէ լագըմ՝ օլան իմաաա իչիւն 'իւայէթ պուլ-
մագ իւգրէ 'իւայէթին թախթընա ճէսարէթլէ եագ-
լաշալըմ՝ :

ՊԱՊ 5

- 1 Զիրա հէր քեաճին ի ա՛ղամ ինսանլարաուն ալը-
նարագ, կիւնասլար իչիւն թագաթիմէ վէ զէպիհէ-
լէր թագաթիմ էթմէք իւգրէ, Ալլահա միւթէ՛ալլըդ
2 աւմաւրա ինսանլար իչիւն թա՛եին օլուհուր, Վէ
ճէհալէթ վէ զէլալէթաէ օլանլարա շէֆգաթլը օլ-
մաղա գաաթիր օլուր, չիւհի քէնաթի տախի զա՛րիփ-
3 լիքլէ իհաթէ օլուհմըշ տըր, Վէ պու սէպէպտէն
գա՛ղմ՝ իչիւն էթտիյի կիպի, քէնաթի իչիւն տախի
կիւնասլարաուն տօլայը գուրպան թագաթիմ էթմէ-
4 սի վաճիպ տիր, Վէ պու շէրէֆի պիր քիմնէ քէն-
աթիլիլինտէն ալմուղ, առճագ Ալլահ թարաֆընաուն
5 Ահարուն կիպի տա՛վէթ օլուհաուն զաթ ալը : Քէզա-
լիք Քրիստոս տախի քեաճին ի ա՛ղամ օլմագ 'իպզէ-
թինի քէնաթի քէնաթինէ ալմաաը, առճագ՝ Աէն Օղ-
լըմ՝ սըն, պէն սէնի պու կիւն թէգլիտ էլլէտիմ՝
6 տէյէն առա 'իպէթ լէրտի, Նիթէրիմ պաշգա պիր
եէրտէ տախի՝ Աէն Մէլքիսեդեկ թէրթիպի իւգրէ
7 իլէլէպէտ քեաճին սին՝ տէյիւ պուլուրըր : Օ տա-
խի ճէստաաէ պուլուհուրըր զէման, քէնաթինի էօ-
լիւմնէն խէլաա էթմէյէ գաաթիր օլանա, 'աղիմ՝ ֆէր-

- եռա ղէ կեօզ եաշլարըյլէ նիյազ ղէ ըեճալար 'արզ
 ետիպ' թագվառը սեպեպինտէն միւսթեճապ օլտոււ :
- 9 Վէ հէր նէ գատար Օղուլ պուլունտու իսէ տէ ,
- 10 չէքտիյի էլէմէրտին իթա'ամ եոյրէնտի : Վէ քեմա-
 լէ վառը օլմառըյլէ քէնտիննէ իթա'ամ ետէնյէրին :
- 11 ճիւմէսի իչիւն եպէտի իւլտաա սեպեպ օլտոււ : Վէ
 Ալլահ թարաֆընտան Մելքիսեղեկ թէրթիպի իւզ-
 11 ըէ Քեսոհինի ա'զամ թէմիյէ օլունտու : Պունուն
 հազզընտաա տախի սեյլէյէճէք չոգ սեօզիւմիւզ վար
 իսէ տէ , գուլազլարընը աղըրլաշմըշ օլտըզընտան
- 12 թէֆտիրի միւշքիլ տիր : Զիրա վագթա նազարէն
 մնա'ալլիմ օլմոնըլ լագըմ իբէն , պիր քիմէնին սի-
 ղէ Ալլահըն քէլամլարընըն էրքետիւնըն իպթիտա-
 ուր նէ օլտըղընը թէքրար թա'լիմ էթմէսինէ միւհ-
 թաճ սընըլ . ղէ գուվվէթի թա'ամա տէյիլ , տի-
- 13 ճագ սիւտէ միւհթաճ օլանլոր օլտընըլ : Զիրա
 սիւթլէ պէսլէնէն հէր քիմսէ սալահ քէլամը հագ-
- 14 գընտա պիտապէր տիր , զիրա չոճուգ աըր : Ամա
 դուվվէթի թա'ամ հաառէլէրի 'տտէթ սեպեպինտէն
 էյիյի ղէ քեթիւլիւ թէմէիլ էթմէյէ թա'լիմ օ-
 լունմըշ օլան քեամիլէրէ մախսուա տըր :

ՊԱՊ 6

- 1 Պու էճլտէն Քրիտաա հագգընտա օլան մեպտէի
 քէլամտան սարֆը նազար էտիպ' քէմալէ տօղու
 իլէրիլէյէլիմ . ղէ թէքրար էօյիւ 'տմէլլէրաէն թէվ-
- 2 պէ , ղէ Ալլահա իման , Վէ վաֆթիզլէր թա'լիմի ,
 ղէ էլլէր գամառ , ղէ էօյիւլէրին գըյամըլ ղէ եպէ-
- 3 աի հիւքմանն թէմէլ պրագմոյալըմ , Վէ Ալլահ

- 4 Ի՞նչ վերեր իսէ , պուշուս ետփաճողըս : Զիրա պեր
քերբէ նուրա նա՛իլ օլանլար վէ սէմնվի 'տթիլէյի
թատանլար վէ Ռուհիլ Գուստա հասէտար օլան-
- 5 լար , Վէ Ալլահըն էյի քէլամընը վէ կէլէճէք 'ալէ-
- 6 մին գուվվէթլէրինի թաթմըլ օլանլար , Երթիտա
էթտիլէրի թագտիրատէ , պէ թէքրար թէվպէ իչիւն
թէճտիտ օլուհմալարը զայրի միւմքին տիր . չիւնքի
քէնտիլէրինէ Խպն Ուլլահըն թէքրար սալպ էտիպ՝
- 7 բիւսփա էտելլէր : Զիրա թափաղաք շօգ տէֆ'ա իւ-
զէրինէ կէլէն եաղմուրը իչիպ՝ քիմլէր իչիւն թիմոր
օլուհուս իսէ , անլէրէ ֆա'իտէլի նկպաթտթ հու-
սուլէ կէթիլտիլինտէ՝ Ալլահ թարաֆընտան պերէ-
- 8 քէթէ նա՛իլ օլուր : Ամին տիքէն վէ չայրլար հու-
սուլէ կէթիլէն մերտուտ վէ լա՛նէթէ եագրն օլուպ՝
- 9 'աղըպէթի ետնմագ տըր : Լաքին , էյ սէվլիւլիւլէր ,
պէղլէ սէյլէր իսէք տէ , սիլին հագգընըլտա տահա
խայրը վէ խէլաոր մուճիպ օլան շէյլէրէ իթիմա-
- 10 տըմըլ վար : Զիրա Ալլահ 'ատալէթսիլ տէյիլ տիր ,
քի էմէյինիգի վէ մուգատտէպլէրէ էթտիլինիզ վէ
էթմէրտէ պ'ա լուհաորդընըլ խըսմէթլէ իամինէ կէս-
թէրտիլինիզ մուհապպէթի ուհուտա :
- 11 Ամին կէվշէմէյիպ՝ իման վէ սապը վաորթաորլլէ
վա'պարա վարիս օլանլարա մուգթէտի օլմանըլ
- 12 իչիւն , Սիլին հէր պիլինիզ իւմիտին քէմնլէ էրմէ-
սի խուսուսընտա իհհայէթէ տէյին հէման պու-
- 13 ճէհաի իպրալ էթմէնիգի տըզու էտէրիզ : Զիրա
Ալլահ Աբրահամա վա'տ էթտիլինտէ , հագգը իչիւն
եէմին էտէճէք քէնտինտէն պէոյիւք պիր զաթ պու-
լուհմատըղընտան , քէնտի զաթը հագգը իչիւն եէ-
- 14 մին էտիպ , Հաղիգտթէն սէնի դիյատէսիլլէ պերէ-

- քէթ լէյէ ճէյիմ, վէ սէնի զիյաւէսիլէ չօղալտա-
 15 ճողըմ՝ տէտի : Օ տախի պու վէ ճճէ սապր էթ-
 16 տիքտէն սօկրա վա՛ստ նա՛իլ օլտու : Զիրա տատմէր
 քէնտիլէրտէն պէօյիւլիւն հազգը իշիւն եւմին էտեր-
 լէր, վէ ինտլէրինտէ խապթ իշիւն հէր միւնտղա-
 17 Վ 'անքն նիհայէթի եւմին տիր : Պու ճիհէթլէ Ալլահ
 վա՛տըն վարիտլէրինէ քէնտի թէտպիւրինին թէղայ-
 յիւրիւ զտյրի միւմքին խտիյինի տահա զիյաւէ
 կէտթլէրմէք միւրտալնտա օլտրադ, պիր եւմին ի-
 18 լազէ էյլէտի : Թա քի տնլէրտէ Ալլահն ետլուն
 տէօյլէմէսի մուհալ օլտն՝ թէղայիւր էթմէզ էքի
 շէյին վաւթթտըլէ պիզ, էտիւմիպէ գահուլան իւ-
 միւտէ նա՛իլ օլմադ իշիւն իլթիճա էտէնլէր, գտփի
 19 թէտէլլէյէ մայլք օլտըմ : Պու է-ԴԻ տախի ճանը-
 մըղա միւհքէմ՝ վէ սապթի լէնկէր մադամընտա
 թուլտըղ, օ տախի փէրտէնին իշ թարաֆընա,
 20 Եսէտ Քեսհինի տ՛ղամ օլտրադ, պիլիմ իշին
 միւրշիտ օլմադ իւզրէ կիրտիյի մահալէ կիրէր :

ՊԱՊ 7

- 1 Զիրա պու Մելքիսեդեկ Սաղէմ մէլիյի օլուպ՝ Ալ-
 լահը միւթմա՛տըն քեսհինի օլտրադ, Աբրահամը,
 մէլիքլէրին գաթլինտէն, 'ալտէթ էտեր իքէն, իս-
 2 թիգալ էտիպ՝ ոնա խոյր տուա էյլէտի : Աբրա-
 համ տախի ոնա էշէտնըն քեսֆթէսինտէն իւշը
 վէրտի. անըն է-ԴԻ թէրճէմէտի էզվէլա ոտտադաթ
 մէլիյի վէ տանիյէն սէլտմթ միլիյի մահալնտա՝
 3 Սաղէմ՝ մէլիյի տախի օլտրադ, Պապասըղ, վէ տ-

նաորդ, վէ նէսէպսիզ, վէ կիւնլէրինին իպթիտաոր
վէ 'եօմրիւնիւն յիհայէթի օլմայլպ' սնճագ Իպն
Ուլլահա պէնզէր օլարագ, տէվամ իւզրէ քեահն
յայր :

- 4 Վէ պաղընըպ, պու նէ' գառար պէոյիւք պիր
քիմնէ իտի քի' սնա խանէտան ճէոտի օլուն Աք-
5 րահամ տախի զանիմէթտէն 'իւշր վէրտի : Վէ պե-
նի Ղեւիտէն օլարագ, քեահնիլի յալանլարա գալմ-
տան, ետ'նի քէնտի գարնաաշլարընտան, հէր նէ
գառար անլէր Աքրահամըն սուլպընտան կէլտիլէր
իսէ տէ, շէրի'աթ մուճէպինճէ 'իւշր ալմաղա թէն-
6 պիհ վար տըր : Ամնա պուշլարըն նէպինտէն օլմու-
յան քիմնէ Աքրահամտան 'իւշր ալըպ' վա'տյարա
7 մագհար օլանա խայր տու'ա' էլլէտի : Լաքին պիլտ
իխթ իլուֆ խայր տու'ա պէոյի քտէն քըւշիւյէ օլուր
8 Վէ պուրատա էօլէճէք սառէմլէր 'իւշր ալըր, տմ-
մա որատա հայաթտա օլաղընա շէհատէթ օլու-
9 նան վաթ -լը : Վէ 'իւշր ալան Ղեւի տախի Աք-
րահամ վաաթթաալլէ 'իւշր վէրտի' տէնիլսէ ճա'իզ
10 տիր, Ձիրա Մելքիսեդեկ' Ղի-Ին փէտէրինի իս-
թիգպալ էթտիլի զէման, քէնտիտի տահա տնըն
սուլպընտա իտի :
11 Իմնի էկէր Ղեւիլի քեահնիլիք վաաթթաալլէ քե-
մալ օլտա իտի, (չիւնքի պուշա մէպնի խալգա շէ-
րի'աթ տախի վէրիլմիշ իտի,) ալթըգ Ահարոն թէր-
թիպինճէ տէնիլմէյիպ' Մելքիսեդեկ թէրթիպինճէ
պաշգա պիր քեահնիլին զուհուր էթմէտի նէ° լաղըմ'
12 իտի, Ձիւնքի քեահնիլիք թէպտիլ օլանաղըր թաղ-
տիրաէ, շէրի'աթըն թէպտիլի տախի իգթիլա էտէր
13 Ձիրա հագգընտա պու շէյլէրին Ղիք օլու նաղըր

- զաթ՝ հիշ պիտի քիմնէսիրն մեզպահա միւլադէմէթ
 14 էթմէմիշ ուտաղը տիկէր պիտի որպիթ տան իտի Չիւն-
 քի Րապպըմըղըն Յուդատան նէշէթ էթմիլի զա-
 15 հիւր տիր. պու սրպի ճագգընտա իսէ Մովսէս քեա-
 16 հիւրիք ճիհէթինտէն պիտի շէյ սէզլէմէտի Վէ Մեւ-
 քիսեդեկ միւշտպէհէթինճէ ուտաղ. ճիմանի էմի-
 17 տէն 'իպարէթ ուտն շէրի'ամա կէօրէ տէյիլ. Ան-
 ճագ զէվսլ պուլմալ ճայաթըն գուլվէթինէ կէօրէ
 18 ուտն զպրի պիտի քեահին զուհուր էթմիլի ճալաւ,
 19 տահա զէյաւտէ աշիքեար աբր. Չիւրա՝ Ան Մեւքի-
 սեդեկ թէրթիպի իւրէ իլէլէպէտ քեահին սին՝
 20 տէյիւ շէհատէթ էտէր. Չիւրա շէրի'ամ հիշ պիտի
 շէյի թէքմիլ էթմէմէսէյէ ադաէմճէ ուտն էմի
 21 պա'իֆ վէ ֆա'իսէսիլ ուտըղընտան յաղմ ուտնուպ,
 22 Անլին եէրինէ էֆղալ պիտի իմիա կիրտի. պուշուրն
 վաւըթաւըյէ Այլահա եազլաշըրըլ,
 23 Վէ եէմին ումաղըղըն +ե-հէն-էյէ ումաւըղը ճի-
 24 հէթլէ. (Չիւնքի տնէր պիլա եէմին, յաքին պու
 Յէ--- եէմինյէ պուպ, քէնտինէ Րապպ՝ Ան Մեւ-
 քիսեդեկ թէրթիպի իւրէ) իլէլէպէտ քեահին
 25 սին՝ տէյիւ եէմին էթմի, վէ փէշիման ումաղ՝ աւ-
 յէնին թարաֆընտան քեահին նապ ուտնաւ.)
 22 Ռիսուս ու գաւար էֆղալ պիտի 'ահաւն քէֆիլի
 պաւաւ,
 23 Վէ տնէրին պաղը զալմալարընա էօյիմ մանի՝
 ուտըղընտան, քեահին նապ ուտնանլար չօգ իտի.
 24 Պու իսէ իլէլէպէտ պաղը ուտըղը սէպէպտէն ին-
 25 թիղալ էթմէլ քեահինյիլէ մայիք տիր. Պու էճ-
 տէն աւն վաւըթաւըյէ Այլահա եազլաշանլարը
 քեամիլէն իէլաւ էթմէյի տախի գաւար տիր. չիւն-

քի տնէր իչիւն շէֆա'աթ էթմէյէ տա'իմա հա-
յաթտա տըր :

- 26 Զիրա պու միսիլիւ, ետնի մուգատտէս վէ սուշ-
"ըւ վէ լէքէսիլ վէ կիւնահքեարլարտան ալըրլմիշ,
27 վէ կեոքտէն երւքսէլմիշ, Վէ ոլ քեահինի ա'զամ-
լար կիպի էվվէլա քէնաիսինին, տնտէն սոկրա գազ-
մին կիւնահլարլ իչիւն հէր կիւն գուրպանլար թազ-
տիմ' էթմէյէ իհիլիյաճը ոլմոյտն Քեահինի ա'զամ'
պիլլէ մուզթապի իտի. գիրա քէնաիսինի թագաթիմ'
էթմէքլէ պուռու պիր տէֆ'ատա իճրա էյլէտի :
28 Զիրա շէրի'աթ զա'իֆլիյէ միւպթէլա ոլան նառէմ-
լէրի քեահինի ա'զամլար, լաքին շէրի'աթ տան սոկ-
րա ոլան եէմին քէլամը իլէլէպէտ միւքէմնէլ ոլան
Օղլա նապ էտեր :

ՊԱՊ 8

- 1 Վէ սէյլէտիլիմիլ շէյլէրին իւլտաաա պու տըր
քի' սէմաթլաթ տա 'ազամէթ թաթթընն սաղընտա
թիւրան պէյլէ պիր Քեահինի ա'զամլարլ վար
2 տըր. Պու տաթի մապաիսին, վէ ինստըն տէյիլ,
անճագ Րապպըն գուրաղը հագիդի մէսքէնին
3 խըամէթ ճիսի տիր, Զիրա հէր քեահինի ա'զամ'
թագաթիմէլէր իլէ գուրպանլար թագաթիմ' էթմէք ի-
չիւն նաո-յ ոլանտըղընտան, պուհուն տաթի թագ-
4 տիմ' էտէճէք պիր շէյի ոլմասը լաղըմ' կէլիր Զիրա
էկեր եէր իւլէրինտէ ոլա իտի, շէրի'աթ մուճէ-
պինճէ թագաթիմէլէրի թագաթիմ' էտէն քեահինլէր
5 պուլուհարգ ճա' քեահին ոլմազ իտի. (Անլէր իսէ
սէմասաթի շէյլէրին նիւմուհէ վէ կէօկէսինէ կէօրէ

- Խըտուկն էտերլէր. նիթէքիմ՝ Մովսէսէ մէսքէնի ին-
չա՝ էտէճէյի վազըլմ վահի օլաւնտու, զիրաւ անա՝
Պագ, ճիւղէտինի սահա տաղտա կէօթէրիլէն ըս-
6 մէ կէօրէ ետփասըն՝ տէտի.) Լսքին շիմտի նէ գա-
տար էֆզալ վա՛տարլէ ստպիթ՝ գըլընմըլ օլան էֆ-
զալ պիր՝ ահարն միյանծըսը օլմուշ իսէ, ոլ գա-
տար ա՛լա պիր մէ՛մուրիլէթէ նա՛լլ օլտու :
- 7 Ձիրաւ եկեր ոլ էվվէլքիսի գուտուարըզ օլտա իտի, ի-
8 քինճիսի իչիւն մահալ արանըլմագ իտի, Ձիւնքի
անլէրէ ՚իթտպէ տէր քի՝ իշթէ պէյթ ի Խորայէլ
իլէ վէ պէյթ ի Յուգա իլէ եէնի պիր՝ ահա՝ ազա
էտէճէյիմ՝ կիւնլէր կէլիր՝ տէյիւ ՐԱՊՊ պուլուրըր :
- 9 Պու տաթի անլէրի Մըսըր տիյարընասան չըգարմագ
իչիւն էճտատըարընըն էյլէրինտէն ետփըշաղըմ՝
կիւնտէ անլէր իլէ էթտիլիմ՝ ահա՝ կիպի օլմոյա-
ճագ տըր, շիւնքի անլէր՝ ահալմտա տէվամ՝ էթ-
մէտիլէր, պէն տաթի անլէրտէն գաթ՝ը նազար
10 էթտիմ՝ տէյիւ ՐԱՊՊ պուլուրըր : Ձիրաւ ոլ կիւն-
լէրտէն սօկրա, պէյթ ի Խորայէլ իլէ՝ ագա է-
տէճէյիմ՝ ահա՝ պու տըր, եւնի շէրի՛տլծըմը պիշ-
լէրինէ գոյուպ՝ գալլպլէրի իւզէրինէ ետգաճագըմ՝
վէ պէն անլէրէ Ալլահ օլաճագըմ՝, անլէր տաթի
11 պանա գալմ օլաճագ տըր : Վէ հէր քէս քէնտի
գօնշըսընա, վէ հէր քէս քէնտի գաթնտաշընա՝ Րապ-
պը պիլ տէյերէք թա՛լիմ՝ էթմէյէճէք տիր, զիրաւ
քիւնլէք պէոյիւք, անլէրին՝ ճիւղէտի պէնի պիլէ-
12 ճէք տիր. Ձիրաւ հագգսըլլըզըրընա՝ մէրհամէթլի
օլաճագըմ, վէ անլէրին կիւնահալարը իլէ Ֆըսզա-
րընը տրլծըգ թաթըրմա կէթիլմէյէճէյիմ՝ տէյիւ
Րապպ պուլուրըր :

- 13 Եւնի տէմէտիլէ եվվէլքի ի էսքի գուլը, վէ էսքի վէ փեր օլանըն գէվալը ետգըն տըր:

ՊԱՊ 9

- 1 Իմոի օլ եվվէլքի չհըն 'իպատէթ ֆերիգէլէրի
2 վէ գէմնի մագախի վար իտի Զիրա պիրինճի մէսքէն ինչա օլունուպ պունտա շէմ'տան վէ սօֆրա վէ հուգուր էքմէքլէրի պուլունարապ, պունտա Գուտս
3 թէմաիլէ օլունուպ, Վէ իքինճի փերտէնին արտընտա Գուտս իւլ սագտա թէմաիլէ օլունուն մէսքէն
4 պուլունուպ, Անտէ ալթուն պուլունարտան վէ հէր թարաֆր ալթուն դափլը թապուլ իւլ 'աստ վար իտի. պունտա տախի մէննի հալի օլան ալթուն տէսթի վէ Ահարունըն ֆիլիպլէնմիշ օլան 'աստսը վէ
5 'աստըն լէվհալարը պուլունուր իտի. Վէ իւսթիւնտէ քէֆարէթ կեահա կէօկէ էտէն ճէլիլ քերուպիլէր վար իտի. պուլ շէյլէրին հագըրնտա իսէ չիմտի թաֆսիլէն սէշլէմէք հաճէթ տէլիլ տիր
6 Վէ պունլար պէօյլէ թէրթիպ օլունմը իքէն, իւլամէթլէրինի իֆտ էթմէք իւլլէ քեահնիլէր հէր
7 գէման պիրինճի մէսքէնէ կիրէրլէր իտի, Պագալթ իքինճիսինէ սէնէտէ պիր քերրէ եալընըլ քեահնի ի ա'ղամ իէրէ. մամա գան կէօթիւրմէյերէք կիրմէլ իտի. վէ օլ Գուլ տախի քէնտիսի իչիւն վէ գուլ
8 մըն խաթալարը իչիւն թաղտիմ էտէր իտի, Բուհ իւլ Գուտս պու վէճհլէ պէյան էտէր քի' եվվէլքի մէսքէն տուրարգճա, մագախին եօլս տահա իգ
9 հար օլունմմըն տըր, Պու տախի օ գէման իչիւն պիր միսալ իտի. չիւնքի սնտէ 'իպատէթ էտէնի

- զամիրճէ քէմսլէ երտիրմէյէ գասիր ոլմոյան թագ-
ախմէլէր վէ զէպիհէլէր թագախմ ոլունուր իտի :
- 10 Վէ պուշլար հալընըզ եէյէճէք վէ իչէճէք վէ տիւր-
լիւ տիւրլիւ եըյգանմալար վէ թէնէ միւթէ'ալլըգ
աճքեռամա տա'իր իսլահ վագթը ոլունճոյա գա-
- 14 տար ոլան ալինլէրտէն 'իպարէթ իտի Ամմա կէլէ-
ճէք նի'մէթլէրին քեահին ի ա'զամը ոլան 'Քրիստոս
զուհուր էտիպ' էլ իլէ հափըլմամըշ տահա պեո-
յիւք վէ տահա միւքէմմէլ, եա'նի պու խիլգաթ-
- 12 տան ոլմոյան մեսքէնտէն կէլէրէ, էրկէճէլէր վէ պու-
ղաղըլար գանըյլէ աւելլ, աճագ քէնտի գանըյլէ
էպէտի պիր Ֆիտիյէ թէտարիք էտիպ' մագտիտ
- 13 պիր քէրրէ կիրտի Աիրա եկէր պուղալար վէ եր-
կէճէլէր գանը վէ ինէք քիւլիւ շափաք ոլանլար իւ-
ղէրինէ սերփիլինճէ, թէնին փաքլիյի ճիհէթիյլէ
- 14 թագախա էտէր իտէ, էյէլի Րուհ վատըթտարյլէ վա-
թընը լէրէսիլ ոլարապ Ալլահա թագախմ' էթմիշ
ոլան 'Քրիստոսըն գանը, զամիրինիգի հոյյ ոլան Ալ-
լահա 'իպատէթ էթմէնիլ իչիւն, էոյիւ 'ամէլլէր-
- տէն նէ գատար պիյատէ փաքլէյէճէք տիր
- 15 Պու սէպէպտէն եէնի 'ահաըն միյանճըսը տըր,
թա քի էվլէլքի 'ահաըն հէ-+հէ- ալթընտա ոլան
թէճալուղալթըն Ֆիտիյէսի իչիւն էոյիւմ վուգաւ'
պուլմուշ ոլարագ, տա'վէթ ոլունունլար էպէտի մի-
- 16 րտըն վա'տընա իտ'իլ ոլարար, Աիրա վասիյէթ
պուլունարղը եէրտէ, վասիյէթ էաէնին էոյիւմիւ-
- 17 նիւն վուղու'ը լաղըմ տըր, Վասիյէթ էտէն սագ
գալարգճա վա-էյէթին հիւքմիւ ոլմաարղընտան' վա-
- 18 յիյէթ էոյիւլէր իւղէրինէ սապիթ ոլուր, Պու սէ-
պէպտէն էվլէլքիտ տախի գան ոլմագսըղըն թագ-

- 19 տիւ օլուսմատը: Ջիրա Մոզսէս պիւթիւն գալմա
շէքի'աթ մուճէպինճէ ճիւմլէ Լմրլէրի սեղլէտիք-
տէն սօկրա, պուզաղլարըն վէ էրկէճլէրին գանընը
այրպ' սու իլէ վէ գըրմըղը ետփաղը իլէ վէ զուֆա
օթու իլէ հէմ' նէֆա ի քիթապա հէմ' տախի ճիւմ-
20 լէ գալմա սէրփիպ, Պու' Ալլահըն սիղէ էմր էթ-
21 տիլի 'ահաըն գանը տըր' տէտի: Քէզալիք օլ գան-
տան մէսքէնէ վէ ճիւմլէ 'իպատէթ Լաէվաթընա
22 սէրփտի: Վէ շէքի'աթ մուճէպինճէ հէման հէր
շէյ գան վաարթասըյլէ փաքլէնիր, վէ գան տէ-
քի լմէյլինճէ մաղֆիրէթ օլմալ:
- 23 Իմտի սէմալաթտա պալաւան նէանէլէրին նիւ-
մուհէլէրինին պուշլար վաարթասըյլէ, ֆագաթ սէ-
մափի նէանէլէրին պուշլարտան էֆգալ ղէպիհէլէր-
24 լէ փաղէնմէսի իճապ էաէր: Ջիրա Քրիստոս էլ ի-
լէ ետփըմըլ օլապ' հագիղինին շէպիհի օլան մագ-
տիսէ տէյլլ, անճագ շիմտի պիգիմ' իշիւն Ալլահըն
հուզուընա քէնտինի իհաղը էթմէք իւզքէ, աղ
25 սէմայա կիրաի: Լաքին քետհին ի ա'ղամըն հէր սէ-
նէ տէէրին գանըյլէ մագտիսէ կիրաիյի կիպի, պու-
նուն քէնտի քէնտինի չոգ տէֆ'ա թագաթիմ' էթ-
26 մէսի չհալ էթմէլ: Ջիւնքի տիւնեանըն թէ'սիսին-
տէն պէրու անըն չոգ տէֆ'ա էլէմ' չէքմէսի լաղըմ'
կէլիր իտի: շիմտի իսէ 'աարլարըն խիթամընա քէն-
տիսի ղէպիհէ օլմաղլէ, կիւհասըն տէֆ'ի իշիւն պիր
27 քէրրէ զահիր օլմուշ տըր: Վէ տաէմլէրէ պիր քէր-
րէ էօլմէք վէ անտէն սօկրա հիւքմ' թագաթի օ-
28 լուհարըր միսիլիւ, Քէզալիք Քրիստոս չող քիմսէ-
լէրին կիւհասընը գալարըմագ իշիւն, պիր քէր-
րէ թագաթիմ' օլուսմըլ օլուպ, քէնտինէ մուսթա-

զբո օլա՛նլարա խելաա իչիւն՝ կիւնա՛հաբզ օլարա՛դ
իքինճի տէֆ'ա գուհաւր էտէճէք աիր:

ՊԱՊ 10

- 1 **Զ**իրա շերի'աթ կելէճէք նի'մէթլէրին տալ սուրե-
թինէ տէյիլ, անճագ պու շէյլէրին կեօլկէսինէ
մալիք օլտըզը հալտէ, սէնէ պէ սէնէ տէվում՝ իւզ-
րէ թագաթիմ՝ օլունան չէման, օլ զէպիհէյլէրլէ եսագ-
լաշանլարը քէմալէ էրաթիքմէյէ տալա գասիր տէ-
- 2 յիլ տիր, Եօգսա՝ իպատէթ էտէնլէր պիր քէրլէ
փաքլէնիշ օլարագ, տրթըզ կիւնահ խո սա սընտա
գասիր թարաֆընտան թա՛ղիրլէրի օլմատորը իչիւն,
թագաթիմ՝ օլունմալարը թէրք էտիլմէ՞ղ մի իտի:
- 3 Լաքին պուշլարլէ սէնէ պէ սէնէ կիւնահլարըն՝ զիք-
- 4 րի օլուր: **Զ**իրա պուշլար վէ էրիէճէր գանընըն
կիւնահլար տէֆ՝ էթմէսի զայր ի միւմքին տիր:
- 5 Պու էճտէն տիւնեյա կիրէր իքէն պուլուրըր քի՝
Զէպիհէ վէ թագաթիմէ իսթէմէսին, լաքին պանա
- 6 պիր ճէսէտ հազըրլատըն: Մուհրագալարաան վէ
- 7 կիւնահ գուրպանլարընտան խօշնուտ օլմատըն: **Օ**
զէման քիթապըն թումարընտա հագգըմաա ետզըլ-
մըշ օլտըզը իւզրէ՝ Եա Ալլահ, սէնին իրատէթինի
իճրա էթմէք իչիւն իշթէ պէն կելիյորըմ՝ տէսիմ:
- 8 Պալատէ, շերի'աթ մուճէպինճէ թագաթիմ՝ օլու-
նանլար հագգընտա՝ Զէպիհէ վէ թագաթիմէ վէ
մուհրագալար վէ կիւնահ գուրպանլարը իսթէմէ-
սին, վէ աշիւրտէն խօշնուտ օլմատըն՝ տէսիքտէն
- 9 ոսկրա, Եա Ալլահ, սէնին իրատէթինի իճրա էթ-
մէք իչիւն կելիյորըմ՝ տէմէսիյլէ էվէլքիյի գալ-

Զ թիւոյն Եւթնամեակն ժամըն ժամակաւորանալիս զտ
 Դաս զվկայկոս ասի զհին աւի Եւթնամեակն աւարտել զսոյ
 Եւթնամեակն զի միջին ժամ զհին աւի Եւթնամեակն 63
 Եւթնամեակն զի միջին ժամ զհին աւի Եւթնամեակն
 Եւթնամեակն զի միջին ժամ զհին աւի Եւթնամեակն 64
 Եւթնամեակն զի միջին ժամ զհին աւի Եւթնամեակն 65
 Եւթնամեակն զի միջին ժամ զհին աւի Եւթնամեակն 66
 Եւթնամեակն զի միջին ժամ զհին աւի Եւթնամեակն 67
 Եւթնամեակն զի միջին ժամ զհին աւի Եւթնամեակն 68
 Եւթնամեակն զի միջին ժամ զհին աւի Եւթնամեակն 69
 Եւթնամեակն զի միջին ժամ զհին աւի Եւթնամեակն 70
 Եւթնամեակն զի միջին ժամ զհին աւի Եւթնամեակն 71
 Եւթնամեակն զի միջին ժամ զհին աւի Եւթնամեակն 72
 Եւթնամեակն զի միջին ժամ զհին աւի Եւթնամեակն 73
 Եւթնամեակն զի միջին ժամ զհին աւի Եւթնամեակն 74
 Եւթնամեակն զի միջին ժամ զհին աւի Եւթնամեակն 75
 Եւթնամեակն զի միջին ժամ զհին աւի Եւթնամեակն 76
 Եւթնամեակն զի միջին ժամ զհին աւի Եւթնամեակն 77
 Եւթնամեակն զի միջին ժամ զհին աւի Եւթնամեակն 78
 Եւթնամեակն զի միջին ժամ զհին աւի Եւթնամեակն 79
 Եւթնամեակն զի միջին ժամ զհին աւի Եւթնամեակն 80

- 34 Խաթըրընըզա կէթիբինիզ : Չիւնքի 'մահպուսիյէ-
թիմոտէ պտնա՝ հէմաէրա օլուպ' սէմովաթտա տ'լա
վէ պտգը պիր մալընըզ մէվճուտ օլտըղընը պիլէրէք:
էմվալընըզըն եաղմա օլունմասընա մէսէրրէթլէ բա-
35 ղի օլտընըզ : Իմտի 'աղիմ' միւքեաթտթթը օլան պու
36 ի'թիմաալընըզը թէրք էթմէյինիզ : Չիրա սապը էթ-
մէնիզ լաղըմ տըր, թա քի Ալլահըն իրաաէթինի
37 իճլա էտիպ' վա տա նա'իլ օլտընըզ : Չիւնքի պիր
աղաճըզ վազըթտան սսկրա, կէլէճէք օլան կէլիթ
38 վէ կէճիքմէզ : Վէ Սայիհ իմանիէ եաշայաճադ
տըր. հէմ տէ' էկէր պիրի կէրի չէրիլիր խէ, ճա-
39 նըմ տնտէն խոշուտ օլմազ : Լարին պիլ հէլաք
իչիւն կէրի չէքիլմէքիլքտէն տէյիլ, տնճապ ճան
խէլասը իչիւն իմանտան ըզ :

ՊԱՊ 11

- 1 Իմտի իմոն իւմիտ օլունան շէյլէրին տալը վէ կէ-
2 ըիւնմէյէն նէսնէլէրին տէլիլի տիր. Չիրա դատթմ-
լէր պուռուսիէ հիւան ի շէհատէթէ մազհար օլ-
տըլար:
3 Իմանիէ ֆէհմ էտէրիզ քի' Ալլահըն քէլտմըյլէ
'ալէմլէր թէ'սիս օլունտու, շէոյլէքի կէօրիւնէն շէյ-
լէր զահիր օլանտան վիւճուտէ կէլմէտի:
4 Իմանիէ Արէլ Ալլահա Կայէնին Բ-գաթի էթթի-
յինտէն էֆվալ պիր դուրպան թագաթիմ' էյլէտի,
վէ տնըն վաթթթաթըյլէ սայիհ խաիյինէ շէհատէթ
օլունտու, չիւնքի տնըն թագաթիմէլէրի հագգընտա

*Ե-Ի-Դ՝ մահպուսիյէթ տէ օլանլարա

Այլա՛հ շէհատեթ էյլէտի. վէ էօլմիւշ իքէն տնըն վտարթտարյլէ տաճա սէօյլէյօր:

- 5 Իմանդէ Ենոփք էօյիւմ՝ կէօրմէմէք իւզդէ նազլ օլունատու, վէ Այլա՛հ տնը նազլ էթմիշ օլտըղընտան պուլունմուլ իտի. զիրա նազլ օլունմուզտան էվ-վէլ Այլա՛հ մուգպուլ տըր՝ տէյիւ հազգընտա շէ-
- 6 հատեթ օլունատու, Լաքին իման օլմաարզը հալաէ մուգպուլ օլմուգ զայր ի միւմքին տիր. զիրա Այլա-հա ետղլաշտնըն, տնըն մկվճուտ իտիյինէ, վէ քէնտինի թալէպ էտէպէրէ մի քեաֆտթ էաիճի ի-տիյինէ իման էթմէսի կէրէք տիր:
- 7 Իմանդէ Նոյ տաճա կէօրիւնմէյէն շէյլէր հագ-ղընտա վահիյլէ խապէր օլմուղլէ, գօրպուպ քէնտի խոնէսինին իւլտար իչիւն պիր սէֆինէ ինչա էյլէ-տի. վէ տնըն վտարթտարյլէ տիւնետա 'տլէյճինէ հի քմ' էյլէյիպ' իմանա կէօրէ օլան աալաճըն վա-րիտի օլտաւ:
- 8 Արտաճամ՝ վարիտ օլաճաղը մահալէ կիթմէյէ տա՛վլթ օլունտըղընտա, իմանդէ թթա՛տթ էյլէտի, վէ նէրէյէ կիտէճէյինի պիլմէյէրէք չըզպ կիթմաի:
- 9 Վա՛ա օլունտն տիյարտա զուրպլթտէ կիպի իման-լէ միւտաֆիր օլարագ, հէման օլ վա՛տըն միքաա շէ-րիքլէրի օլան Խաճակ վէ Յակոբ իլէ չաաըրլարտա
- 10 տըին օլտու. Զիրա թէմէլլի շէհրէ մունթաղըր ի-տի, քի պունտն մի՛մարը վէ պանիտի Այլա՛հ տըւ:
- 11 Իմանդէ Սառա քէնտիտի տաիտի համիլէ գալմագ իչիւն գուվվէթ պուլտաւ, վէ վա՛ա էտէնի սաադգ 'տաա էյլէտիյինտէն, հաշը կէչմիշ իքէն տօղուր-
- 12 տու. Պու էճլաէն տաիտի էօլմիւշ հի. քմիւնտէ պու-լունտն պիր զաթ տան, քէօրէթ ճիհէթիյլէ կէօյիւն

երկորցւորը դատար, վէ տէնիզ քէնարնտա օլան
սոյլըմազ գաւմ գատար զիւրրիյէթ օլտու :

- 13 Պաշլարըն ճիւղէսի վա'տլարա նա'իլ օլմամըշ
օլաւպ, ֆազաթ անլէրի ուզագոտան կէօրիւպ [ի'-
թիգատ] վէ մէմաւիլյէթ վէ գապուլ էտէրէք, զէ-
մին իւզէրինտէ զարիպ վէ միւսաֆիր օլտըզլարընը
14 իգրարլէ, իմանտա վէֆաթ էթտիլէր, Զիրա պէօլլէ
շէյլէրի սէօլլէյէնլէր պիր վաթ տն տրատըզլարընը
15 կէօթէրիլէր, Վազա'ա էկէր չըգարըզլարըն էերի
թէգէքքիւր էթսէլէր իտի, 'ազտէթ էթմէյէ վա-
16 դըթլարըն օլուր իտի Վէ լաքին շիմտի ա'լաւընա,
եա'նի սէմափիյէ լազիպ օլաւըլար, Պու էճլտէն Ալ-
լաս անլէրին Ալլասը աէնիլմէքտէն հիճապ էթմէզ-
զիրա անլէրէ պիր շէյր հազըլտար
17 Իմանլէ Արա'սամ թէճրիպէ օլաւտըգտա Իսա'սա-
կը թագաթիմ էյլէտի, վէ վա'տլարըն ալմըշ օլան,
18 Սէնին նէսլին Իսա'սակլէ ետա օլաւտաճազ տըր' տէ-
յիւ հազգընտա պուլուրըլտըղը պիրիճիք օղլընը
19 թագաթիմ էյլէտի, Զիրա Ալլաս աւ էօլիւլէրտէն
տաթի իհեա էթմէյէ գատիլ տիր' տէյիւ տիւշիւն-
աիւ վէ օրոտտան տաթի սնը թէմնիլէն ալար
20 Իմանլէ Իսա'սակ կէլէճէք շէյլէր հազգընտա Յա-
21 կորա վէ Եսաւա թոյլը սաւ'ա էյլէտի, Իմանլէ Յա-
կոր վէֆաթ էտէր իքէն, Յովսէփին օղուլլարընըն
հէր պիրինէ իտլըր տաւ'ա էյլէտի, վէ քէնտի
22 տէյնէյինին ուճընա Դա'աւըզ սէճտէ էյլէտի, Իման-
լէ Յովսէփ վէֆաթ էտէր իքէն, պէնի Իսրայէլին
Խուրուճընը զիքըն էթտի, վէ քէնտի քէմիքլէրի
հազգընտա վաւիլյէթ էյլէտի
23 Մովսէս աղտըգտա վալիաւէյնի չօճուլըն կիւզէլ

- խախտին կեօրմէլէրիլէ . մէլիին ֆերմանընտան
 Գորգմայրլը՝ խմանլէ իւշ ոյ տնը սագլաւարլար
 24 Մովսէս քէմալէ վասըլ օլտրգոտ . խմանլէ Փարա-
 ւանըն գըզընըն ողլու թէոմիլէ օլաւնմագտան իմթի-
 25 իտ՝ էյլէտի . Զիւնքի կիւնասըն ֆանի սէֆասընը
 սիւրմէքտէն իսէ . Ալլասըն գազմը իլէ պերապեր է-
 26 ղիլէթ չէքմէլի տաճա էլի սոյտըլ Վէ Քրիստոսըն
 սիթէմինի Մարըն խապինէլէրինտէն տաճա պէոյիւք
 զանիլէք 'տաա էյլէտի . զիրա միւքեաֆաթա մաւն-
 27 թազըր իտի . իմանլէ մէլիին զազապընտուն գորգ-
 մայրլը՝ Մըսըր տիյարընը թէրք էյլէտի . չիւնքի օլ
 կեօրիւնմէյէն Զաթը կէօրիւր կիպի սէլաթ էթտի
 28 իմանլէ պասեքի վէ գան սերփմէսինի իծրա էյլէ-
 տի . թա քի իլք սօղանլարը հէլաք էտէն տնլէրէ
 սօգոււնմոյա
 29 իմանլէ Պասը ը Ահմէրտէն գարաւտան իւնե կիպի
 կէշտիլէր . Մըսըրլար տաթի պունա գալգըշտըգ-
 յարընտա զարգ օլտրլար
 30 իմանլէ Երիւրլըն սուրլարը . էթրաֆը եէտի կիւն
 31 սօլաշըլտըգաւան սոկրա երգըլտըլ իմանլէ ֆահիլէ
 Ռախար ճառուլարը սէլամէն գապուլ էթմիշ օլ-
 տըզընտան . իմանըզլար իլէ պերապեր հէլաք
 օլմասըլ
 32 Վէ տաճա իէ՞ սէոյլէյէյիմ . զիրա Գեգէան վէ
 Բարազ վէ Սամփտան վէ Յեփթօյէ վէ Դաւիթ վէ
 Սամուէլ վէ փէյղամպերլէրտէն պաճս էտէճէք օ-
 33 լուր իսէմ . պտիա վոգըթ եէթիշմէզ . Անլէր քի
 իման վտօրթաօրլլէ մէմլէքէթլէր ֆէթհ էթտիլէր .
 սալաճ իշլէտիլէր . վա'տլարա իտ'իլ օլտրլար . ար-
 34 լանլարըն աղըզլարընը գափատըլար . Աթէշին չիտ-

- տէթիւնի օգնտիւրախւէր, գըլըճ աղգընտան գուր-
թուլտըլար, զա'իֆլիքտէն գուլվէթլէնաիլէր, ճէնփ-
տէ գուլվէթլի ոլտըլար, էճնէպիլէրին օրտուլտըր-
35 նը պօղտըլար, Նիսվան. քէնտի էօլիւլէրինի գըյում
էթմիշ ալտըլար. պա'ղըլտըր իտէ էֆգալ գըյումէ-
թէ նա'իլ օլմագ իւզրէ' նէճաթըր գտպուլ էթմէ-
36 յիպ' իշքէնճէ շէքտիլէր, Պաշգալտըլը իսթիհզա վէ
տարպըլար, հէմ' տէ պէնտլէր վէ մահպուսիյէթ
37 թէճրիպէլէրինէ աիւշտըր օլտըլար: Թաշանտըլար,
սէսթէրէ իլէ պիշիլտիլէր, թէճրիպէ օլունտըլար,
գըլըճլէ գաթլ օլունտըրագ էօլտիւլէր, էօգսուլըգ
վէ մուղայագա վէ ճէֆոյա տիւշտըր օլտըրագ, գոյուն
փոթլտըր վէ քէչի տէրիլէրի կէյէրէք տօլաշտըլար.
38 (Տիւնեա անլէրէ լայըգ աէյիլ իտի.) շէօլլէրտէ վէ
տաղլարտա վէ մաղարալարտա վէ եէրին ինլէրին-
տէ տվտըրէ կէզաիլէր:
39 Վէ պունլարըն ճիւմլէտի իման վտարթտըլլէ
հիւսնի շէհատէթէ մայիք օլտըլտըր իտէտէ, վա'տա
40 նա'իլ օլմատըլտըր. Զիրա Ալլահ պիզիմ' հազգըմըզ-
տա էֆգալ պիր շէյ թէտարիք էթմիշ տիր, թա քի
անլէր պիլ օլմայընճա քէմուլէ վտար օլմայտըլար:

ՊԱՊ 12

- 1 Իմտի պու գաւտար շահիտ էթրաֆըմըզը պուլուսթ
կիպի ալմըշ օլմաղլէ, հէր աղըրըլըր վէ Ղէղէ գո-
լայճա իհատէ էտէն կիւնահը թէրք էտիպ' էօնիւ-
միւլէ գօնուլան էտըրշտա, իմանը պաշայան վէ
թէքմիլ էտէն Յիսուսա նաղար էտէրէք, սապըլէ
2 գօշտըմ. Օլ քի էօնիւնէ գօնուլան մէսէրրէթ իշիւն

հազարէթի պիր շէյ 'աստ էթմէյերէք, խաչա թէ-
համմիւլ էյլէտիքտէն սոկրա՝ Ալլահն թախթընըն
սաղընաս օթսւրտու:

- 3 Իմաի կիւնասքետըլար թարաֆընասան քէնտի 'ա-
լէյհինտէ վուգու՝ պուլան պու միսիլիւ մուխալէ-
ֆէթէ թէհամմիւլ էտէնի թէֆէքքիւր էտինիզ:
- 4 Եր ճանլարընըլ 'աճիզ վէ եօրղուն օլմոյաս Աիւ-
նասա գարշը ճիհաս էտէրէք, գան Գեօօգէ տէ-
րէճէսինէ գատար տասա մուգալէմէթ էթմէտի-
- 5 Իկ: Աէ՝ էյ պլլըմ՝, Բապպըն թէ'տիպինի թահ-
գիր էթմէ, վէ սնըն թարաֆընասան թէքտիր օլուն-
- 6 արղընաս 'աճիզ գալմա: Զիրա Բապպ սէվտիլինի
թէ'տիպ էտէր, վէ գապուլ էթտիյի հեր օղաս
տարպ էտէր՝ աէյերէք, օղուլարա Գեյլէր կիպի սի-
- 7 դէ վերիլէն նատիհաթը ունութաընըլ, էկեր թէ'-
տիպէ թէհամմիւլ էտէր իտէնիզ, Ալլահ սիզէ պուլ-
լարա կիպի մու'ամէլէ էտէր, գիրա հա'նկը օղուլ
- 8 վար բի փէտերի սնը թէ'տիպ էթմէզ, Ամմա էկեր
ճիւմէնին հիստետար օլտըղը թէ'տիպտէն մահրում՝
իտէնիզ, օլ թագտիրտէ օղուլ օլմոյըպ՝ հարամըս-
- 9 տէ սինիզ, Հէմ՝ տախի ճէստիմիլին փէտերլէրի
պիզլիմ՝ միւ'էտտիպիմիլ օլտըղլարը հալտէ Զլէրէ
հիւրմէթ էտէր խտիր, նէ՝ գատար զիյտտէ եաչա-
մագ իչիւն բուհլարըն Փէտերլինէ իթմ'ամ էթմէ-
- 10 ի իկ, Զիրա պուլար քէնտիլէրինէ խօշ կէօրիւն-
տիւյիւնէ կէօրէ պիր սալ վողըթ թէ'տիպ էտերլէր
իտի, լաքին Ալլահ գուտտիյէթինէ հիստետար օլա-
- 11 լըմ՝ տէյիւ մէնֆա'մթ իչիւն էտէր: Վագա'ա հեր
պիր թէ'տիպ քէնտի վաղթընտա մէսերրէթէ աէյիլ,
անճագ քէտէրէ սէպէպ կէօրիւնիւր, ամմա սոկրա:

անընդէ թերպիյէ օլունմըչ օլանլարա սալահըն սէ-
լամէթ սէմէրէսինի հուսուլէ կէթիրիր :

- 12 Պաւ էճլտէն զա'իֆ էլլէրի վէ թագաթարզ տիգ-
13 լէրի զուվվէթլէնտիրինիզ, Վէ սյաղլարընըչ իչիւն
սաղրու եօլլար ետփընըչ, թա քի թօփալ օլան
14 ստփմայրպ' տնճագ շիֆտ պուլա, ճիւմլէ իլէ սէլա-
մէթ իւզրէ պուլունմաղա վէ դուստիյէթէ սա'յ է-
տինիզ, շիւնքի պու օլմագարըն հիչ պիր քիմնէ
15 Ըսպպը կէօրմէյէճէք տիր, Վէ տիգգաթ էտինիզ,
օլմայա քի պիր քիմնէ Այլահըն 'ինայէթինտէն մա-
րում գալա, օլմայա քի պիր տճը քէօք ֆիլիպէ-
նէրէք իզթիրապ վէրէ, վէ նիչէլէր տնըն վաթթասըյ-
16 լէ իֆտաս օլունա, Ոլմայա քի պիր քիմնէ զինա-
քեսըր վէ ետփաւ պիր թա'ամ պէտէլինէ պիւքիւ-
րիէթ հագգըն սոթան Եսաւ կիպի թագվաթըչ
17 օլա Զիրա պէլիրտինիզ քի սփրաստան պէրէքէթէ
վարիս օլմագ իսթէտի իսէ տէ, բէտա օլունաւ.
շիւնքի կէօլ եաչլարըյէ արատը իսէ տէ, թէպ-
տիլ ի նիյէթէ ֆուլսաթ պուլմաթը
18 Զիրա սիզ սօգունըյըր վէ տթէչլէ եանար պիր
սաղա վէ տիւմնա վէ զըլմէթէ վէ գասըրըյա,
19 Վէ սուր սէտատընա վէ իշիտէն քիմնէլէր արթըգ
քէնտիլէրէ քէլամըն սէղլէնիլմէմէտի իչիւն եալվար-
տըգլարը սէօղլէրին սէտատընա եագլաշմատընըչ
20 Զիրա' էկէր տաղա ճանվէր պիլէ սօգունա, բէճմ
օլունսուն' [եաթաւ օգլէ վուրուլըն'] տէյիւ պու-
24 յալըրլան էմրէ թէհամմիւլ էտէմէտիլէր, Վէ միւ
չահէտէ օլունան' օլ տէրէճէ հէյպէթլի իտի քի
Մովսէս Ղայէթլէ գօրդար վէ թիթրէրիմ' տէտի
22 Լաքին սիզ Սիան տաղընա, վէ հայյ Ալահըն շէհ-

- րի օլան սեմովի Երսուտողեմէ, վէ նիչէ պինկէրճէ
 23 մէլէքլէրէ, Վէ սեմովաթատ գայլա օլունմըշ իլք
 սողմնւշլարըն 'ազիմ' ճեմա'աթ վէ քիլիսէսինէ, վէ
 ճիւմլէնին Հաքիմի օլան Ալլահա, վէ քեմալէ վա-
 24 սըլ օլմնւշ սալիհլէրին բուհլարընա, Վէ 'ահա ք
 ճէտիտին Միյանիճըսը Յիսուսա, վէ Արէլին Գալըն-
 տան Լֆղայ շէյլէր սեյլէյէն սերփէքլիք գանը-
 նա եսգլաշարնըզ,
 25 Սադընընըզ, սեյլէյէնի բէտա եթմէյէսինիզ,
 զիրա տնկէր եէր իւզէրմնաէ իլհամլէ սեյլէյէնի
 բէտա եթաիքլէրի հալտէ գուրթուլմաարըսոր իսէ,
 նէ' գաատար զիյաաէ պիզ սեմովաթատն սեյլէյէն-
 տէն եիւզ շէվիրտիյիմիզ հալտէ Գալթ-ալ-յա-հա-
 26 ղըշ. 'Յի տնըն սէտասը օ զէման զէմինի սարսաը,
 շիմտի իսէ' Պէն պիր տէֆ'ա տահա ետըլընըզ զէմինի
 տէյիլ, ահճադ սէմայի տաիլի սարսարըմ' աէյէ-
 27 բէք վա'ա պուլաբառա, Վէ պու' պիր տէֆ'ա տա-
 հա Կէտիյէ' սարսըլմազ շէյլէրին պագը գալմաար ի-
 չիւն. հափըլմըշ շէյլէր կիպի սարսըլըր շէյլէրին
 28 թէպաիլինէ տէլալէթ էտէր, Պաւ էճլտէն սարսըլ-
 մազ պիր մէլէրիւթ ալմըշ օլարագ, օլ 'ինայէթէ
 նա'իլ օլալըմ', քի տնըն վաարթասըյլէ Ալլահա
 մադպուլ թարզ իւզրէ հիւրմէթ վէ թագվա իլէ
 29 'իպատէթ էտէլիմ'. Ձիւնքի Ալլահըմըզ իֆնա էտէր
 աթէշ սիր:

- 1 Գարնտաշ մուհապպէթի տա'իմի օլառն (2) Միւ-
 տաֆիրփէրփէրիլի ռնաթմայընըզ, զիրա պու եօլ
 իլէ պա'ղը քիմնէլէր պիլմէյէրէք մէլէքլէր շապուլ

- 3 Էթտիլէր Մահապուտարը, անկէր իլէ հապս օլուն-
մըշ կիպի, վէ ճէֆտքէշ օլանլարը, քէնտիւնիզ տա-
խի ճէսէտտէ պօւլունանլար կիպի, թէգէքքիւր է-
- 4 տինիզ, Էլլէնմէք հէր վէճհէ միւթէպէր տիր, վէ
եաթադ լէքէսիզ տիր, լտքին ղէնփարէ վէ գինու-
- 5 քեարլարը Ալլահ հիւքմ էտէճէք տիր, Թափր ու
հարէքէթինիզ ագչէ սէվմէքլիքտէն պէրի օլտուն.
Էլինիլտէ պօւլունան շէյլէրէ դանա'աթ էտինիզ,
ղիրա քէնտիսի՝ Սէնի տալա պրագմամ, վէ սէնի
- 6 աղլա թէրք էթմէմ՝ տէմիշ տիր. Շէշլէ քի ճէ-
տարէթլէ՝ Բապպ պանա եարարմճը արք, գօրգմու-
յաճաղըմ՝ ինտան պանա նէ՞ եափաճադ տըր՝ տէ-
- 7 յէյիմ, Սիզէ Ալլահըն քէլամընր սէշլէմիշ օլան
միւրշիտէրինիզի տէրխաթըր էալպ՝ թափր ու հա-
րէքէթլէրինին նէթիճէսինէ տիգդաթ էթմէքլէ՝ ի-
- 8 մանլարընա մուգթէտի օլունըլ, Յիսուս Քրիստոս
տիւն վէ պու կիւն վէ իլ էլ էպէա հէման օ տըր,
- 9) Մաթթ էլիֆ վէ զարիպ թա'լիմաթլէ էօթէ պէրի
սիւրիւքլէնմէյինիզ, զիրա թալիպ օլմուշ օլանլա-
րըն իսթիֆաատէ էթմէտիքլէրի թա'ամլաղլէ տէյիլ,
անճադ ինայէթլէ գալլին սապիթ գըլընմադ էյի
- 10 տիր, Պիր մէզպահըմըլ վար արը քի՝ մէսքէնէ խըտ-
մէթ էտէնլէրին անտէն եէմէյէ տալահիյէթլէրի
- 11 եօգ տըր, Զիրա քեսահինի ա'ղամըն էլիլլէ մագտի-
սէ կիւնահ իչիւն դանը կէօթիւքիւլմիւշ օլան հայ-
վանլարըն ճէսէտլէրի օրտունըն խարիճինտէ եազը-
- 12 լըր, Պու էճլտէն Յիսուս տախի, քէնաի գանըլլէ
գաթիլ թագտիա էթմէք իչիւն, գափունըն խարի-
- 13 ճինտէ էլէմ չէքաի, Իմտի անըն սիթէմինի իւզէ-
րիմիզէ տլարադ, օրտունըն խարիճինէ անըն եանը-

- 14 նա չըզայլեմ: Զիրա պուրառա պագը գայլը շէհ-
րիմիլ ևօդ տըր, լուքին կէլէճէք օլանը արայօրըզ:
- 15 Իմոն տնըն վառըթասըյլէ Ալլահա տա'րմա թէս-
պիհաթ փուրպանը, ետնի տնըն խամինի իգրար է-
տէն տուտողլարըն սէմերէսինի թագաթմ' էտէլիմ':
- 16 Վէ էյիլիք էթմէյի վէ ֆ--է-է-- Ի'տնէ էյլէմէյի
ուսութ մայընըզ: զիրա Ալլահ պու միսիլիւ գուլ-
- 17 պանլարառն ըպի տիր: Միւրչիալէրինիգի տինլէ-
յիպ' տնլէրէ իթա'տթ էտինիզ: զիրա անլէր հի-
սապ վէրէճէք քիմնէլէր միսիլիւ ճանլարընըզ իչիւն
ույանըգ տուրուրլար, թա քի պուշու սհ վահլէ
տէյիլ, (զիրա ս սիզէ ֆա'տէսիլ օլուր,) անճագ
- 18 մէսէրրէթլէ էտէլէր: Պիգիմ' իչիւն տու'ա էյլէյի-
նիզ: զիրա հէր խուտուտա հիւսնի մաւ'տմէլէ էթ-
մէք մագսէտինտէ պուլուշարագ, սալիհ զամիրիմիլ
- 19 օլարըննա ի'թ իմառըմըզ վար, Խուսուսա պուշու
էթմէնիգի ըէճա էտէրիմ', թա քի ետնընըզա պիր
տն էվվէլ ի'տտէ օլուշայլեմ':
- 20 Վէ սէլումէթ մէնպա'ը օլան Ալլահ, քի էպէտի
'տհաըն գանըյլէ գոյաշլարըն 'տգիմ' Զօպանը օլան
Բադպըմըզ Յիսուսը էօյիւլէրտէն իհէա էյլէտի,
- 21 Քէնտի իրառէթինի իճրա էթմէնիլ իչիւն, սիզի
հէր էյի 'ամէլտէ քետմիլ զըլըպ' քէնտի հաւգու-
րընտա մագպուլ օլանը սիզտէ Յիսուս Քրիստոս վա-
սըթասըյլէ իճրա էյլէյէ: Սնա էպէտ իւլ ապառ
մէճա օլուշն: Ամին:
- 22 Վէ, էյ պիրատէրլէր, սիզէ եալվարըրմ' պու նա-
սիհաթ քէլամընն թէհսամիլլ էտինիզ, զիրա սիզէ
- 23 մաւթթասարճա եաղտըմ': Տիմսթէս պիրատէրին
ասլը վէրիլտիյի մա'լիւմիւնիւզ օլուշն: Եագընտա

կէլտիյի թագաւորսն՝ անըն իլէ պերտպէր սիգի կէօ-
 24 րէճէյիմ, ճիւմլէ միւրչիպլէրինիզէ վէ մուգատտէս-
 վէրին ճիւմլէսինէ սէլամ էտինիզ. իթալիատան օ-
 25 լաշար սիգէ սէլամ էտէրլէր, 'Ինայէթ ճիւմլէնիզ
 իլէ օլտուն : Ամին :

ՅԱԿՈԲՈՍ ԲԷՍՈՒԼԸՆ

'ՈՒՄՈՒՄԻ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 4

- 1 Ալլահն վէ Բապոյ Յիսուս Բրիստոսըն դուլու Յա-
 կոսոս տաղլըմըշ օլտն ան իքի սըպթա սէլամ էտէր :
- 2 Եյ պիւրատէրլէրիմ, տիւրլիւ տիւրլիւ թէճրիպէ-
 լէրէ տիւշար օլտըղընըզ զէման՝ անը քիւլլիյէն մէ-
 3 սէրրէթ 'աստ էյլէյինիզ. Չիւնքի իմանընըլըն իմ-
 թիհանը սապր հոստուլէ կէթ իրաիյինի պիլիբսինիզ :
- 4 Ամին պիր շէյաէ հօգսանընըզ օլմայարադ, քեա-
 միլ վէ թամմ օլմանըլ իչիւն՝ տաղլըն 'ամէլի միւ-
 քէմմէլ օլտուն :
- 5 Վէ եկեր սիգսէն պիրինին հիքմէթտէ հօգսանը
 վար իսէ, թա'եիպ էթմէյէրէք ճիւմլէյէ զանիլիքէ
 իհասն էտէն Ալլահտան տիլէսին, վէ անա վէրիլէ-
- 6 ճէք տիր : Փագաթ տոլա շիւպհէ էթմէյէրէք ի-
 մանլէ աիլէսին, զիրա շիւպհէ էտէն քիմսէ լիւզ-
 կեարլէ սիւրիւլիւպ չալգանան տէնիզ տաղլապընա

- 7 պէկղէր : Պու մագուլէ ասէմ Բապայ թարաֆըն-
տան պիր շէյ ալաճաղը զաննընատ պուլունմարն :
- 8 Իքի ֆիքրի սաէմ ճիւմլէ եօլարընտա սէպաթարզ
տըր :
- 9 Հաղիր օլան պիրատէր քէնտի եր.քսէքիւիլէ :
- 10 Զէնկին օլան իսէ քէնտի հաղիրիլլէ իֆթիխար էթ-
- 11 սին, դիրա օթըն չիչէյի կիպի կէչէճէք տիր : Զիւն-
քի կիւնէշ չիտտէթի ճէրարէթլէ սօղունճա, օ-
թու գուրուտըր, վէ չիչէյի տէօրիւլիւպ՝ շէքլինին
կիւզէլլիյի վայ՝ օլուր. քէվալիք զէնկին տախի քէն-
տի թարիպլէրինտէ սօլաճագ տըր :
- 12 Նէ՝ միւպարէք տիր թէճրիպէյէ թէհամմիւլ է-
տէն տաէմ, գիրա թէճրիպէտէ մագպուլ պուլուն-
արղը հալաէ, Բապայըն քէնտինի սէվէնլէրէ վա՛տ
- 13 էլլէտիյի հայաթ թտճընը ալաճագ տըր : Հիչ պիր
քիմնէ իղվայա տիւչար՝ օլտըղընտա, Ալլահ թարա-
ֆընտան իղվա օլունույօրըմ՝ տէմէսին. գիրա Ալլահ
քէօթիւ շէլլէրլէ նէ իղվա օլունուր, նէ աէ քէնտի-
- 14 տի պիրինի իղվա էտէր : Լտրին հէր քէս քէնտի շէհվէ-
թինտէն ճէղպ օլունուպ ալատնմատըլլէ իղվայա
- 15 տիւչէր : Պա՛տէհու շէհվէթ համիլէ օլուպ՝ կիւնահ
սօղուրուր, վէ կիւնահ քէմալընը պուլտըղտա, էս-
- 16 լիւմ՝ սօղուրուր : Էյ սէվկիյի պիրատէրլէրիմ, ալ-
- 17 տանմայընը, Հէր էյի՛աթիյէ վէ հէր քէտմիլ մէվ-
հիպէ եօգարըտան օլուպ՝ նուրլար Փէտէրինտէն նիւ-
զուլ էտէր . տնտէ թէղսլիւր, ետխօտ թէպէտ-
- 18 տիւլ կէօկէտի հօգ տըր : Օ տախի միւրաալընտ
կէօրէ, քէնտի մախլուպաթընըն պիր նէվ՝ թուր-
ֆանտատը օլմամըզ իչիւն պիպի հագիգաթ քէլա-
մըլլէ թէվլիտ էլլէտի :

- 19 Իմասի էյ սեզկիւլիւ պիրատերլէրիմ, հէր տտէմ
 իշիթմէքտէ շապուգ, սեղյէմէքտէ եաժաշ, զու-
 20 գապտա եաժաշ օլտուն: Զիրա տտէմին զազապը
 21 Այլահըն սալահընը իճրա էթմէլ, Պու էճլտէն հէր
 շափաքիլի վէ շէրրին շօղլուզընը թէրք էտիպ՝ տե-
 րուհինիզտէ էքիլմիշ վէ ճաշընըզը խէլաա էթմէյէ
 գատիր օլտն քէլամը հիլմէ գապուլ էտինիլ:
 22 Լաքին քէնաի քէնաինիզի ալտատարապ՝ քէլա-
 մին եալընըզ իշիտիճիլէրի յմայըպ՝ անըն իճրա է-
 23 տիճիլէրի օլտըզլ: Զիրա էկէր պիր քիմնէ քէլամըն
 իշիտիճիաի օլտւգ տա՝ իճրա էտիճիաի աէյիլ իսէ,
 ոյլինէտէ քէնաի ապ եիւզիւնէ պադտն տաէմէ
 24 պէնզէլ: Զիւնքի քէնաի քէնաինէ պադըպ կիթ տիք-
 տէն սօկրա, տէր՝ ագապ նէ շէքլ խոխինի ունուլ թուս:
 25 Լաքին հուրրիլէթին քեամիլ շէրի՝ աթընա տիգդաթ
 էտիպ տէվամ՝ էտէն քիմնէ, իշիտիլ ունուտըր օլմա-
 յըպ, անճագ՝ ամէլի իճրա էտէն օլմաղլէ, քէնաի՝ ամէ-
 26 լինտէ միւպարէք օլաճագ տըր: Էկէր [աբանըզտա]
 պիր քիմնէ քէնաինի տինտար զանն էտէր տէ, քէն-
 աի տիլինի զապթ էթմէյիպ՝ քէնաի գալլինի ալ-
 տատըր իսէ, պուհոււն տիլանէթի պաթըլ տըր:
 27 Փէտէր Այլահըն՝ ինաինտէ փաք վէ լէքէսիլ տիլա-
 նէթ պու տըր, եա՛նի եէթ իմլէր իլէ աուլ գարըլարը
 մուզայապ տլարընտա զիլարէթ էթմէք, վէ քէնաի
 նէֆսինի տիւնեատան լէքէսիլ հըֆլ էթմէք տիր:

ՊԱՊ 2

1 Էյ պիրատերլէրիմ, զուլ ճէլալ Բապըմըզ Յի-
 սուա Քրիստոսըն իմանընը խաթրա ըի՛տյէթ էտէ-

- 2 րէք թաթմայրնրդ : Զիրա եկէր ճէմն'աթընըզա
աթմոն երազիւքիւ վէ միւզէյէն էլպիտէլի պիր ա-
տէմ' կերիպ աէ' քիրլի էլպիտէլի պիր ֆադիր աա-
- 3 խի կիրէճէք օլուր իսէ, Վէ սիզ միւզէյէն էլպիտէ-
լի կիյիլ զլանա րի'այէթ էտէրէք՝ Սէն պուրատա
'իզզէթլէ օթուր' տէյիպ աէ, օլ ֆադիրէ՝ Սէն օրա-
տա տուր, Խախտ' Շաւրտա պասամաղըմըն եա-
- 4 նընտա օթուր' տէյէճէք օլուր իսէնիզ, Պէյնիւիզ-
տէ թէֆրիպ էթմէզ մի սինիզ, վէ քէթմիւ էֆ-
- 5 քետրը հաքիմլէր օլմն՝զ մը օրնըզ, Տինկէյիւիզ,
էյ սէվկիւիւ պիրտտէրլէրիմ', Ալլահ պու տիւնեա-
նըն ֆադիրլէրինի իմանաա գէնկին վէ քէնտինի սէ-
վէնլէրէ վա'տ էթտիյի մէլէքիւթիւն վարիպլէրի ս-
- 6 լաճազ օլանլարը ինթիխապ էթմէտի մի Սիլ իսէ,
ֆադիրի թահպիր էթտինիզ, սիզէ մուտալլաթ օլան-
լար գէնկինլէր տէյիլ մի սիր, վէ սիզի մահքէմէ-
- 7 լէրէ շէքէնլէր առլէր տէյիլ մի տիր, Թէսմիյէ ո-
լունաղընըզ իսմ'ի շէրիֆէ քիւֆր էտէն առլէր
- 8 տէյիլլէր մի, Իմաի եկէր քիթապա կէօրէ՝ Գօն-
շընը քէնտին կիպի սէվէսին՝ տէյիւ պուլուրան
միւլիւքեանէ շէրի'աթը իճրա էտէքսէնիզ, էյի է-
- 9 տէրօնիզ, Ամին եկէր խաթրա րի'այէթ էթմէք-
տէ պուլունուր իսէնիզ, կիւնահ իշլէյիպ շէրի'աթ
թարաֆընտան, գապահաթըզ կիպի թա'զիր օլու-
- 10 նաւրօնըզ, Զիրա հէր քիմ' պիւթիւն շէրի'աթը
հըֆզ էալիպ պիր շէյտէ խաթա էտէճէք օլուր իսէ,
- 11 ճիւլէսինէ սուլլու օլմուշ օլուր, Զիրա՝ Զինա էթ-
մէյէսին՝ տէյէն քէզալիք՝ Գաթլ էթմէյէսին՝ տէ-
տի, Իմաի եկէր զինա էթմէյիպ աէ գաթլ էտէր
- 12 իսէն, շէրի'աթը թէճազազ էթմիշ օլուրսըն, Հուր-

- րէյէթ շէրի'աթը մոռճէպինճէ մոռհաքէմէ ոլուհա-
 ճագ քիմոելէր կիպի սեօյլէյինիզ վէ իշլէյինիզ :
 13 Ձիրա մերհամէթ էթմէմիշ ոլանա պիլա մերհամէթ
 հիւքմ ոլաճագ տըր. վէ մերհամէթ հիւքմ 'ալէյ-
 հինէ իֆթիխար էտէր :
 14 Էյ պիրատէրլէրիմ, էկէր պիր քիմսէ' իմանըմ
 վար' տէյիպ տէ 'ամէլլէրի ոլմապ իսէ, նէ՞ ֆա'խտէ
 15 ոլուր. ոլ իմանն անը գուրթարա պիլիօր մի. վէ է-
 կէր պիր պիրատէր' եա հէմշիրէ չըփլագ վէ եէվի
 16 թէ'այյիւշէ միւհիթաճ ոլտըղը հալտէ, Սիգտէն պի-
 րի անլէրէ' Սէլամէթլէ կիտինիզ, իսընմըշ վէ տոյ-
 մըշ ոլտաընըզ տէյիպ տէ ճէսէտէ իգթիզա էտէն
 շէյլէրի անլէրէ վէրմէզ իսէնիզ, նէ՞ ֆա'խտէ ո-
 17 լուր. Պէօյլէճէ իմանն տաթի 'ամէլլէրի ոլմաաըգճա
 18 զաթընտա էօյիւ տիր, Լաքին պիրի տէյէճէք տիր
 քի' Սէնին իմանըն վար, վէ պէնիմ 'ամէլլէրիմ
 վար. ոէն պանա իմանընը 'ամէլլէրինջ ոլմագօըզըն
 կէօսթէր, պէն տաթի սանա իմանըմը 'ամէլլէրիմ-
 19 տէն կէօսթէրէյիմ, Սէն Ալլահ պիր իտիյինէ ինա-
 նըրսըն, էյի էտէրսին, շէյթանլար քաթի ինանըյ-
 20 լար վէ թիթերլէր, Ամնա, էյ պաթըլ տաէմ', ի-
 մանըն 'ամէլլիզ ոլտըղը հալտէ պօշ իտիյինի պիլ-
 21 մէք իսթէր մի սին, Փէտէրիմիզ Աքրահամ" օղլա
 իտահակը մէպպահ իւզէրինաէ թագտիմ էթտի-
 22 յինտէ 'ամէլլէրլէ թէպըրի ոլոճանատը մի, իման
 'ամէլլէրի իլէ պէրապէր իշլէտիյինի, վէ իման 'ա-
 մէլլէրլէ իքմալ ոլուհաաըղընը կէ՞օրմէյօր մը սըն :
 23 Վէ Աքրահամ Ալլահա ինանտը, վէ անա սալահ
 'աաա օլուհաաա տէյիւ պուլուրսն քէլամ իթմամ
 24 ոլուհաապ իտիլ Ուլլահ թէամիյէ ոլուհաաա իմտի

- առէմ՝ ետլընըզ իմանլէ տէյլլ, ֆագաթ 'ամէլլեր-
 25 լէ թէպրիր օլաւնսրղընը կէօրմէյսր մը սընըզ, ֆէ-
 վալիք ֆասլընէ Ռոսթար տաթի ճառաւարըր զա-
 պուլ էտիոյ՝ պաշգու-եօլտան կէտնտէրտիյինտէ, 'ա-
 26 մէլլէրլէ թէպրիր օլը՝ անմատը մը, Զիրա ճէսէտ՝ բուհ
 օլմատըզ ճա էօլիւ օլտըզը միսիլլի, իման տաթի 'ա-
 մէլ օլմատըզ ճա էօլիւ տիր:

ՊԱՊ 3

- 1 Էյ պիրատերլէրիմ, լօղընըզ մաւ'ալլիմ օլմայը-
 նըզ. չիւնքի տահա պէօլիւք ճէզայա տիւչտըր օլա-
 2 ճաղըմըզը պիլիրսինիզ. Զիրա ճիւմէլէմիզ լօզ քեր-
 րէ խաթտ էտերիզ. էկէր պիր քիմսէ քէլամտու
 խոթա էթմէզսէ, ոլ քիմսէ քեամիլ աստէմ օլուպ
 պիւթիւն ճէսէտիլին, զուպթընտ տաթի միւլլէ-
 3 տիր տիր, Իշթէ աթլարըն պիզէ իթա'տթ էլթմէ-
 լէրէ իչիւն, աղըզլարընա կէմ վաւաւպ՝ պիւթիւն
 4 ճէսէտլէրինի չէվիրիրիզ, Իշթէ կէմիլէր տաթի օլ
 գատար պէօլիւք օլուպ՝ շիտտէթիլի բիւզկէտլարլէ
 սիւրիւքլէնիր իքէն, փէք քիւչիւք պիր տիւմէն
 վասթթաթըլլէ տիւմէնճիւնին կէօնլիւ իթմէտիլի թա-
 5 բաֆա չէվիրիր, Պէօյլէճէ տիլ տաթի քիւչիւք
 պիր 'ուզվ իսէ տէ, զայլէթ պէզլիւք սէօյլէր, իշ-
 թէ ճիւզի աթէշ նէ՝ գատար օտու, թուլթուշտը-
 6 բըր, Տիլ տաթի աթէշ վէ ֆէստտ 'ալէմի տիր,
 տիլ ա'զամըզտա պէօյլէ եեր թալթամըշ տըր քի՝
 պիւթիւն ճէսէտի նափաք էտեր, վէ քեա'ինաթըն
 տա'իրէսինի ալէվլէնտիրիպ քէնտիսի տաթի ճէ-
 7 ճէնէմտէն ալէվլէնիր, Զիրա հէր նէվ՝ վոհշի հայ-

- վանն վէ գուշ վէ հաշէրաթ իլէ տէնիզտէ պուլու-
 նանկար նեվ՝ ի պէշէր վասթթաթըլէ զապթ օլու-
 8 նուր, վէ զապթ օլունմըշ տըր, Ամին հիշ պիր տ-
 տէմ տիլին զապթընա մուղթէտիր տէյիլ տիր .
 մէն՝ օլունմաղ պիր շէր օլուպ՝ հէլաք էտիճի գէ-
 9 հիրլէ տօլու տըր, Անընլէ Փէտէր Ալլահա համա է-
 տէրիզ, վէ անընլէ տաթի Ալլահըն միւշապէհէթի-
 նէ կէօրէ խալզ օլունմըշ ինսանա պէտ տու՛տ է-
 10 տէրիզ, Հէման պիր աղըզտան խոյր տու՛տ վէ պէտ
 տու՛տ չըգար, էյ պիրատէրլէրիմ՝ պու շէյլէր պէյ-
 11 լէ օլմամաղ տըր, Հիշ պիր փուշար հէման պիր
 12 կէօղտէն թաթըլ վէ աճը տու չըգարըր մը, էյ պի-
 րատէրլէրիմ՝ ինճիր աղաճը վէլթուհ, վէ եա տու-
 մա ինճիր հուտալէ կէթիրէ պիլթիր մի . քէզալիք
 հիշ պիր փուշար թաղլու վէ թաթըլ տու վէրէ-
 13 մէզ, Արանըզաա հիրմէթ վէ մա՛լիւմթ տահպի
 քիմ իտէ, հիւսն ի հարէքէթիլլէ քէնտի տալլէ-
 14 ըմնի հիրմէթ հիլմնտէ կէօթէրսն, Ամին էկէր
 գալպլէրինիզտէ աճը հասէտ վէ միւշազա՛տ վար
 իտէ, հագիգաթըն տլէյհինէ թէֆաթուր էտիզ եու-
 15 լան սէօյլէմէյէտինիզ, Պու հիրմէթ եօգարըտան էն-
 մէյիզ՝ անճագ տիւնեքի վէ նէֆասնի վէ շէյլթա-
 16 նի տիր, Զիրտ հասէտ վէ միւշազա՛տ նէրէտէ իսկ,
 նիզամսըզըզ վէ հէր քէօթիւ շէյ օրատա պուլու-
 17 նուր, Ամին եօգարըտան օլան հիրմէթ էվլէյա
 փաք տըր, սօզրա միւսիհ, լաթիֆ, հալիմ՝ մէրհու-
 մէթ վէ էյի մէյվէրլէ մէմլու, զարազարզ վէ ըի-
 18 յասըզ տըր, Վէ սալահի սէմէրէտի տուհ էտի-
 ճիլէր իլիւն, սէլամէթլէ էքիլիւ

ՊԱՊ 4

- 1 Արանբարտա ճէնքեր վէ զտվղալար նէ՞րէտէն օ-
 2 աւն. շէ՛նվէթլերինիլատէն տէյի՞լ մի տիրո՛ թաժա՛
 էտերսինիլ, վէ մալիք օլմալսընըզ. գաթլ էտեր-
 սինիլ վէ հասէտ էտերսինիլ, վէ իա՛իլ օլամադ-
 սընըզ. զաթլա վէ ճէնք էտերսինիլ, վէ մալիք օլ-
 3 մադսընըզ, չիւնքի թալէպ կթմէգսինիլ, թալէպ
 էտերսինիլ, վէ տլամադսընըզ, զիրա շէ՛նվէթլերի-
 նիզէ տարֆ էթմէք իւզրէ՛ ֆէնա եօլտա թա՛լէպ է-
 4 տերսինիլ, էյ զանի վէ զանիլէլէր, տիւնեայա օ-
 լան մօւհապպէթ Ալլահա՛ 'տաալէթ օլարդընը պիւ-
 մէ՞ղ մի սինիլ, իմաի հէր քիմ՝ տիւնեայա տօթ
 օլմադ իթէրսէ, Ալլահա՛ տիւշմէն օլմաշ օլուր
 5 Պիզաէ սարին օլան բուհ հասէտէ միւշմագ տըր՝
 պույուրան քիթտալ պիհուտէ՞ մի սէոյլէր զանն է-
 6 տերսինիլ, Լաքին տահա պէոյիւք 'ինոյլէթ վէրի-
 պու էճլտէն պույուրըր քի, Ալլահ միւթ էքէպպիր-
 լէրէ գարշը տուրուր, լաքին միւթ էվազը՝ շարա՛ 'ինա-
 7 յէթ իհսան էտէր, իմաի Ալլահա՛ միւթի՛ օլուրըզ.
 Շէյթանա գարշը տուրընըզ, օ տաթի սիզաէն ֆի-
 8 րար էսէճէք տիր, Ալլահա՛ եադլաշընըզ, օ տաթի
 սիզէ եադլաշաճագ տըր, էյ կիւնաճքեարլուր, էլ-
 լէրինիլի փաքլէյինիլ, վէ, էյ իքի ֆիքրիլէր, գալըզ-
 9 լէրինիլի թաթի հիր էտինիլ, Միւքէտտէր վէ մահ-
 զան օլուպ աղլույնըզ, սիզին կիւլիւշիւհիւզ հիւզ-
 10 նէ վէ մէտերրէթլինիլ զամա՛ տէօնաիւն, Բապպըն
 հուզսընտա թէվազու՛ էտինիլ, օ տաթի սիզի
 թէրֆի՛ էտէճէք տիր:

- 11 Էյ պիւրատերէր, պիւրպիւրինիզի զէմմ' էթմէյի-
նիզ. պիւրատերինի զէմմ' էտէն, զէ պիւրատերինի
հիւքմ' էտէն՝ շէրի'աթը զէմմ' էտէր զէ շէրի'աթը
հիւքմ' էտէր. իմտի էկէր շէրի'աթը հիւքմ' էտէր
իտէն, շէրի'աթէ 'ամիլ տէյիլ պին, տնճագ հա-
- 12 քիմ' սին. 'Շէրի'աթ գոյան պիւր տիւր. Ոլ քի խելաո
զէ հէլաք էթմէյէ գատիր տիր. սէն քիմ' սին քի'
տիսէրի հիւքմ' էտէրսին:
- 13 Շիմտի կէլինիլ, էյ սիլ քի' Պու կիւն ետիստ
եաւըն ֆիլան շէհրէ վարալըմ, զէ օրատա պիւր երլ
մէքս էտէլիմ, զէ թիճարէթ էտիլ քեար էտէլիմ"
- 14 աէյօրսընըլ. (Հալ պաւ քի' եաւըն նէ վաւգու' պու-
լաճաղընը պիլմէպսինիզ. զիրա 'էօմրիւնիւզ նէ
տիր, հազիգաթէն պիւր ազ վազըթ կէօրիւնիւպ
- 15 պա'տէհու շապէտիտ օլուր պիւր պաւխար տըր.) Անըն
եերինէ՝ Բազղ իսթէր տէ սազ գալըր իսէր, պաւ-
- 16 շու եա շուշու եափալըմ" տէմէլիսինիլ, Շիմտի ի-
տէ քէնտի թէքէպիւրիւնիւզ սէպէպիլլէ թէֆա-
խուր էտէրսինիլ. պաւ միսիլիւ թէֆախուր քեաֆ-
- 17 ֆէթէն քէօթիւ տիր. Իմտի հէր քիմ' խալը իլլէ-
մէյի պիլիպ աէ իճրա էթմէզ իսէ. էլլէճէճէ անա
կիւնսհ տըր:

ՊԱՊ 3

- 1 Շիմտի կէլինիզ. էյ զէնկինիզ, իւզէրինիզէ կէլէ-
- 2 ճէք պէլալար իշիւն ֆիլան էտիլ աղլալընըլ, Մա-
լընըլ չիւրիւմիւշ զէ էսփալընըլ կիւզէ եէմիշ
- 3 տիր. Ալթուշ իլէ կիւմիւշիւնիւզ փաւլանմըլ տըր:

•Պ-՝Է-Ը՝ Շէրի'աթ գոյան զէ Հաքիմ

- վէ անյէրին փասը տաիի 'տլէյհինիզէ շէհատէթ ի-
 չիւն օլուպ' թէնյէրինիզի տլէշ կիպի եէյէճէք
 1 սիր. սոն կիւնլէրտէ խազինէ երզտընըզ : Իշթէ թար-
 2 լալարընըզ պիշէն իշճիլէրին' թարաֆընըզտան տլը
 3 գոնուլան իւճրէթի ֆէրեոտ էտիյօր, վէ օրագճը-
 4 լարըն ֆէրեոտը Րապպ իւլ ճիւնուտըն գուլաղը-
 5 նա վտարլ օլտու : Զէմին իւզէրինտէ գէվզ ու սէ-
 6 ֆու իլէ եաշտարընըզ, գուլպլէրինիզի գէպճ կիւնիւն-
 7 տէ օլտըզը կիպի պէսլէտինիզ : Սալիճ 'տլէյհինէ
 8 ճիւքմ' էտիպ' անը զտլթլ էթտինիզ : Ան օ սիզէ
 9 գարշը սաւրմուլ :
- 7 Իմտի, էյ պիրատերլէր, Րապպըն զուհուրընա տէյին
 8 սապր' էտինիզ : Իշթէ չիֆթ ճի եէրին դըյմէթլի
 9 մուհուլընա մունթագըր օլուպ' անըն իչիւն թա
 10 իք վէ սոն եաղմուրա նա'իլ օլունճոյրտալք սապր
 11 էտէր : Սիզ տաիի սապր էտիպ' գուլպլէրինիզի սա-
 12 պիթ գըլընըզ : զիյա Րապպըն զուհուրըն եագըն
 13 աըր : Էյ պիրատերլէր, եէքտիկէրինիզտէն չիքեո-
 14 յէթ էթմէյինիզ : քի ճիւքմ' թաշթընա տիւշ-
 15 մէյէտինիզ : Իշթէ Հաքիմ' գափուըն էտինուտէ
 16 տուրույօր : Էյ պիրատերլէրիմ, Րապպըն իմիլլէ
 17 տէզլէյէն փէյղամպերլէրի մէշագգաթ չէքմէք վէ
 18 սապր խուսուսընտա էօրնէք թութընըզ : Իշթէ սապր
 19 էտէնլէրէ միւպարէք տերիզ : Յորըն սապրընը իշիթ-
 20 տինիզ, վէ Րապպըն Ք-գ-թ-է Ե-թ-է 'պըզլէթի կէօր-
 21 տիւնիւզ : չիւնքի Րապպ չօգ մերհամէթլի վէ բա-
 22 'ուֆ տըր :
- 12 Իմտի հէր չէյտէն էվվէլ, էյ պիրատերլէրիմ,
 23 նէ սէմա, նէ զէմին հազզը իչիւն, նէ տէ պտշգա
 24 պիր եէմինլէ եէմին էտինիզ, քի ճիւքմ' ալթընա

տիւշմէյէսինիւ . անճաֆ սիզին էլվէթ ԿԵԿԵԿԵԿԵ
էվվէթ օլտուն , վէ սիզին խոյր ԿԵԿԵԿԵԿԵ խոյր
օլտուն :

- 13 Արանըզտա պիր քիմնէ մէշադգաթատո՞ մը տըր ,
տու'ա էթ սին . պիր քիմնէնին գալպի շէն մի տիր ,
14 մէզմուր օղուսուն : Արանըզտա պիր քիմնէ խաթթո՞
մը տըր , քիլիսէնին իթթ իյարլարընը տա'վէթ էթ-
սին , վէ Րապպըն խամլլէ տնը եաղլէ մէո՛հ էսէրէք՝
15 անըն իչիւն տու'ա էթ սինլէր : Վէ խմանլէ ոյան
տու'ա խաթթոյր գուրթարըր , Րապպ տաթի անը
պյադա գալտըրաճաֆ տըր . վէ էկէր կիւնաս իշլէ-
միշ օլտա տաթի , անտ 'ավֆ օլունաճաֆ տըր :
16 Պիրիպիրինիլէ խաթալարընըղը իգրար , վէ պիրի-
պիրինիլ իչիւն տու'ա էլլէյինիլ , թա քի շիֆա
պուլաաընըլ . սալիհին հէրտրէթլի տու'աաընըն չօգ
17 թէ'սիրի վար : Նդիա պիպիմ՝ իլէ հէմհալ պիր ա-
տէմ իքէն , եաղմուր եաղմամար իչիւն տու'ա էյ-
լէտի , վէ գէմին իւզերինէ իւշ սէնէ ալթը ոյ միւս-
18 տէթ եաղմուր եաղմաաըլ : Վէ թէքրար տու'ա էյ-
լէտի , վէ կէօք եաղմուր վէրիպ՝ եէր տաթի մոհ-
աալընը եէթ իշտիրտի :
19 Էյ պիրատերլէր , էկէր արանըզտան պիրի հազի-
գաթմաան զէլալէթէ աիւշէր տէ՝ պիր քիմնէ անը
20 կէրի տէօտտերիրտէ , Պիլսին քի կիւնաս քետըր քէն-
տի զէլալէթ հօլլնատան տէօտտերէն քիմնէ եօլում-
տէն ճան գուրթարըր , վէ պիր խոյլը կիւնաս սէթը
էթ միշ օլուր :

ՊԵՏՐՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ՊԻՐԻՆՃԻ 'ՈՒՄՈՒՄԻ ՐԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Յիսուս Քրիստոսը բեռուլը Պետրոս՝ Փէտէր Այլա-
հ չըն եղելի 'իլմի մուճեպինճէ, Բուհըն թաղախիյլէ
իթո'ալթ իչիւն վէ Յիսուս 'Քրիստոսը' գանընըն սէր-
- 2 փիլմէսի իչիւն ինթ իխապ օլուհուպ, Պոնտոս վէ Գա-
ղատիա վէ Ասպադովկիա վէ Ասիա վէ Բիւթանի-
տոս ասղըլմըն օլան զարիպէրէ. սիգէ 'ինպէթ վէ
սէլամէթ չօղալու
- 3 Բապղըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն Փէտէրի Այլահ
միւպարէք օլտուն քի՝ չօգ մերհամէթինէ կէօրէ Յի-
սուս Քրիստոսըն էօլիւլէրաէն գըյաւմ՝ Լիթմէսիյլէ
- 4 տիրի պիր իւմիա իչիւն, Ան վազըթաս քէշֆ
օլունմաղա հաղըր օլան խէլտոս Նա'իլ օլմագ իւզ-
րէ, Այլահըն գուվվէթիյլէ իման վասըթասըյլէ
- 5 հըֆղ օլունմաղա, Ան'ի սիպէ սէմալթատա
հըֆղ օլունմա վէվալ պսւլմալ, լէքէսիլ վէ սօլ-
մազ միրոս իչիւն եէնիտէն պիգի թէվլիա էյլէալի
- 6 'վէ պունտա մէսրուր օլուրօընըլ, վագո'ա հաղըն
իգթիզասընտան պիր սզ վագըթ սիւրլիւ տիւրլիւ
թէճրիպէլէր սէպէպիյլէ մահըուն պուլունուրօընըլ
- 7 Թա քի իմանընըլըն իմթիհանըն աթէշլէ գալ օլուն-

- մըշ իսէ տէ, երնէ ֆառի օլան արթաւնաւն զիյա-
տէ դըյմէթի օլարագ, Յիսուս Քրիստոսըն զուհու-
րընտա մէտհ վէ 'իզգէթ վէ ճէլալ իչիւն պուլու-
8 նաւ Անը տախի կէօրմէմիշ իքէն սէվէրսինիզ. հէմ
տախի շիմաի կէօրմէզ իքէն պիլէ տնա ինանարագ,
9 իմանընըզըն նէթիճէսի օլան ճանլարընըզըն խէյա-
սընտ նա'իլ օլմաղլէ, թա'րիֆէ կէլմէզ վէ մու'ազ-
10 զէզ պիր մէսէրրէթլէ մէսրուր օլուրսընըզ, Պու խէ-
լարըն խոռոռընտա տախի սիզէ ոյաճագ 'ինայէ-
թին հագգընտա վահիլլէ սէոյլէյէն փէյղամպէր-
11 լէր թէֆթիշ վէ թէֆահհու էթտիլէր, Տէրուշէ-
րինտէ պուլուհան Քրիստոսըն Բուհու Քրիստոսըն
էլէմ չէքմէսինէ վէ պա'տէհու ճէլալէ նա'իլ օլ-
մաւընտ եվլէլտէն չէհաաթէթ էթմէսիլլէ, նէյէ վէ
նաւըլ վագթա տէլալէթ էթտիլինի թէֆթիշ է-
12 տէրլէր իաի. Վէ ոլ չէյլէրի քէնտիլէրինէ տէլիլ,
անճագ պիզէ թէպիլ շէթաթլէրի տնլէրէ պէյան
օլուհաու. պու չէյլէր իսէ սէմաւան իրաուլ օլու-
հան Բուհ իւլ Գուսա վաւըթաուըլլէ սիզէ պէշա-
րէթի թէպշիր էտէնլէրին էլիլլէ շիմաի սիզէ իւ-
պար օլուհմըշ աըր. պու չէյլէրէ տախի նապար էթ-
մէյի մէլէքլէր արզու էտէրլէր,
13 իսի պիհիինիզին պէլինի դուշաաըպ այըզ տու-
րարագ, Յիսուս Քրիստոսըն զուհուրընտա սիզէ իհ-
սան օլուհաճագ 'ինայէթէ քեամիլէն իւմիտ էաի-
14 նիզ, ճէհալէթինիզ վագթընտա օլան եվլէյքի չէհ-
վէթլէրէ ույմայարագ, տնճագ իթա'աթլը եվլաա
15 միսիլիւ, Սիզի տա'վէթ էաէն գուտաուս օլարդր
կիպի, սիզ տախի հէփ հարէքէթլէրինիզտէ մու-
16 գաւտէս օլուհըզ, Զիւնքի' Մուգասաէս օլուհըզ,

- 17 զիրա պէն գուտտուս իմ՝ տէյիւ եագըլմըշ տըր, վէ
էկէր հէր քէսին 'ամէլինէ կէօրէ խաթրա բի'սյէթ
էթմէյէրէք հիւքմ' ետէնէ ֆէտէր թէսմիյէ ետէրսի-
նիզ, շուրպէթինիզ կիւնլէրինի գօրպու իլէ կէչի-
18 լինիլ. վէ պիլինիզ քի՝ եճտտտտան գալմա պա-
թըլ մէպէքտէն, ֆանի կիւմիւշ եա սլթոռնլէ աէ-
19 յիլ, Անճագ գուտտուրըզ վէ լէքէսիզ Գուպուրնի,
եա'նի Քրիստոսըն զիգըլմէթ գանը ֆիաիյէսիյէ
20 խէլտա պուլտընըզ. Օլ քի տիւնեանըն թէ'սիսին-
տէն ագտէմ' Ալլ-հ- մա'լիւմ' իտի իսէ տէ, իմնընըզ
վէ իւմիտինիզ Ալլահա օլտուն տէյիւ, սօն վագըթ-
21 լարտա սիզին իչիւն, Եա'նի աշը էօլիւէրտէն իհ-
եա էտէն վէ տնա 'իզզէթ վէրէն Ալլահա տնըն վա-
սըթտաըլլէ իմնն էտէնլէր իչիւն պէյան օլտունտու
22 Ռիյասըզ դարնասաշ մուհապպէթի իչիւն՝ Րուհըն
վտօըթտաըլլէ հազիգաթա միւթի՝ օլարագ, ճան-
լարընըզ փաթլէմիշ օլուպ՝ պիրիպիրինիզէ փաք
23 դալպտէն զիյաւէսիլլէ մուհապպէթ էտինիզ, Զիւն-
քի ֆանի թօսումտան տէյիւ, անճագ ֆանի օլ-
մայտնասն, Ալլահըն հայյ վէ [իլ էլ էպէտ] պա-
ղը օլան քէլամը վտաըթտաըլլէ եէնիտէն տօղտը-
24 նըզ. Զիրա հէր թէն օթ կիպի վէ տտէմին ճիւմ
լէ շէրէֆի օթըն չիչէյի կիպի տիր. օթ գուրուր,
25 վէ չիչէյի տէօքիւլիւր. Լաքին Բապպըն քէլամը իլ
էլ էպէտ պագը տըր. վէ սիզէ թէպչիր օլտնան
քէլամ պու տըր:

1 Իմոն հէր տիւրլիւ շէրբի վէ հէր տիւրլիւ հիւէ
վէ բիւլար իլէ հասէտլէրի վէ հէր տիւրլիւ զայ-

- 2 պէթի թէքք էտիպ, Հէնուպ սօղմուշ մօ'սուվլար
կիպի խալիս բուհանի սիւտէ արպուքէշ օլունքը .
- 3 Թա քի Բապարն լաթիֆ օլտըղընը թաթարը-
նը թագաւորաւ, անըն վտարթառըյէ խէլտս ի-
- 4 չիւն պէոյիւյէօնիզ : Անա, եա'նի ինտան թար-
ֆընտան մէրտուտ իսէ տէ՝ Ալլահըն 'իւտինտէ
միւնթէխապ վէ զիգըյմէթ օլտն աիրի թաշա եագ-
- 5 լաշըպ, Սիւ տախի տիրի թաշար կիպի պիր պէյթ ի
բուհանի՝ Ալլահա Յիսուս Բրիտան վտարթառըյէ
մագպուշ օլտն բուհանի զէպիհէլէրի թագաւոր՝ ի-
չիւն պիր մուգոտտէն քեահինլիք օլմագ իւզրէ պի-
- 6 նա օլունուրորնը : Պաւնա պինա'էն՝ Իշթէ Սիւն-
տա պիր քէօշէ թաշը, միւնթէխապ վէ զիգըյմէթ
պիր թաշ գօրըմ՝ վէ անա իման էտէն տալա խէ-
ճիլ օլմոյաճագ աըր՝ աէյիւ . քիթապտա պուլու-
- 7 նուր, Խնտի սիւ միւ'մինլէրէ պու զիգըյմէթ աիր,
ամմա 'իթա'աթարզլարա՝ ետփըճըլորնը բէտա էթ-
- 8 տիքլէրի թաշ քէօշէ թաշը օլտու, Վէ ինտանու-
յըպ քէլամ՝ խաւաւսընտա սիւրչէնլէրէ թէպէզ
թաշը վէ սիւ ըշմէք գոյոսը տըր . պունա տախի
- 9 թագաւոր օլունուրլար, Լաբին սիւ միւնթէխապ պիր
նէս վէ միւլիւքեանէ քեահինլիք վէ մուգոտտէն
իւմմէթ վէ խտա պիր զալմ՝ սընը . թա քի սիպի
զուլմէթաէն . քէնաի 'աճիպ նուրնա տա'վէթ էտէ-
- 10 նին ֆաղիլէթլէրինի ի'լան էտէօնիզ : Սիւ պիր զէ-
ման գալմ՝ աէյիլ խալիկ, ամմա շիմաի Ալլահըն
գալմը սընը . մերհամէթէ նա'իլ օլմամը իտի-
նիլ . շիմաի իսէ մերհամէթէ նա'իլ օլտընը :

- 11 Ե՛յ սեզկերիւլէր, «իպէ ընձա կտերիմ քի, զա-
րիպէր վէ միւստֆիրլէր կիպի, ճանա գարշը մա-
հարէպէ էտէն չէֆստնի շէհլէթլէրաէն իճթիմասպ
- 12 Էտէսինիզ, Վէ թա'րֆէլէր ալտաքնտա հիւսն ի հա-
րէքէթաէ պուլաշտաքնըզ, թա քի սիզի' Շէրր իշ-
լէյէն' տէյիւ զէմմ' Էթաիքլէրի եէրաէ, Էյի 'ամէլ-
լէրինիզի միւշահէտէ Էթմէլլէրիյէ' զիյարէթ կիւ-
- 13 Նիւնտէ Ալլահն թէմախա էաէլէր, Խմաի Ըտալոյ ի-
չիւն թանդիմաթ ը պէշէրիյէնին հէր պիրինի, կէ-
րէք փատիշահա' ճիւմլէյէ ֆա'իզ օլաքղընտան,
- 14 կէրէք վալիլէրէ' շէրր իշլէյէնիլէրին միւճապաթը
վէ խոյր իշլէյէնիլէրին մէնհի իչիւն անըն թալա-
ֆէնտան իրաալ օլաշտանլար պուլաշտաքլարընտան
- 15 Իթա'աթ էաինիզ, Զիրա Ալլահն իրատէթի պու-
16 ալր քի, հուրլէր կիպի, Ամմա հուրրիյէթինիզի
շէրրէ էօրթիւ թուլթմալպ, անձազ Ալլահն գուլ-
լարը կիպի օլաբազ, ճահիլ ասէմլէրին ճէհալէթի-
- 17 Նի խոյր իշլէմէքլէ իսքեաթ էաէսինիզ, Ճիւմլէյէ
հիւրմէթ էաինիզ, պիրտաերլէրի սէվինիզ, Ալլահ-
տան գարզընըզ, փատիշահա հիւրմէթ էաինիզ,
- 18 Ե՛յ իլաաթէթ քեարլար, Էֆէնաիլլէրինիզէ հէր գօր-
գու իլէ' եալլընըզ Էյի վէ հալիմ' օլանլարա աէյիլ,
անձազ պէտխույ օլանլարա տախի միւթի' օլու-
- 19 նըզ, Զիրա պիր քիմնէնին շահադզ եէրէ էլէմ' շէ-
քէր իքէն' Ալլահ հուգուրընտա օլան զամիր սէպէ-
պինտէն մէշապգաթա թէհամիւլ Էթմէսի ֆագի-
- 20 Էթաիլ, Զիրա գապահաթ իշլէյիպ տարպ օլաշ-
տաքղընըզ հալտէ սապր էտէր իսէնիզ, Նէ՞ շէրիֆի-
նիզ օլուր, վէ լպքին խոյր իշլէյէրէք էլէմ' շէքտի-
յինիզաէ սապր էտէր իսէնիզ, Ալլահն 'իւնաինաէ

- 21 պու ֆաղիլէթ տիր : Զիրա պուհա տա՛վէթ օլուհ-
աընըզ . չիւնքի Քրիստոս տախի սիզին իչիւն էլէմ՝
չէքիւզ՝ իզլէրինտէ եիւրիւմէնիզ իչիւն սիզէ էօրնէք
22 պրոգտը . Քէնտիսի կիւհաս իշլէմէտի . վէ լիսանըն-
23 տա Տիլէ պուլուհմասը . Շէթմ՝ օլուհտըզընտա անա
մուգապիլ շէթմ էթմէզ իտի . էլէմ՝ չէքեր իքէն
թէհտիտ էթմէյիւզ՝ անճագ հազգ իւզրէ հիւքմ
24 էտէնէ քէնաիւնի հէվալէ էտեր իտի . Վէ քէնաիսի
քէնաի ճէսէտինտէ կիւհասլարըմըզ ազաճ իւզէ-
րինտէ եիւքլէնտի . թա քի պիզ կիւհասլարա էօլ-
միւշ օլարագ սալահա եաշպայլըմ . անըն պէրէ-
25 սիլէ չիֆա պուլարընըզ . Զիրա եօլա շաշըրմըշ գո-
յաւլար կիպի իտինիլ . լաքին շիմաի ճանլարընը-
զըն Զոպանընա վէ Նազըրընա տէօնտիւնիւզ :

ՊԱՊ 3

- 1 Քէզալիք, էյ գէվճէլէր, քէնաի գէվճէլէրինիզէ միւ-
թի՝ օլուհըզ . թա քի պա՛ղըլարը բէլամա ի՛թի-
2 դատ էթմէզլէր իսէ տէ . Սիլին գօրգու իլէ օլան
իֆֆէթլի հարէքէթլէրինիզի կէօրմէլէրիլէ . գէվ-
ճէլէրինին հարէքէթլէրի վաթթմաըյլէ քէլամ՝ օլ-
3 մազարըն դապանըլարա . Վէ սիզին զիյնէթինիզ ,
դահիրտէ օլան սաշ էօրմէք վէ տլթուն թագըն-
մագ եա էովապ կիլմէքաէն իպարէթ օլմայըզ ,
4 Մախֆի օլան պաթընի ինտոնտա հալիմ՝ վէ ոէլիմ՝
բուհըն ֆէսաատոն միւպէրրա օլան զէնէթիւքէն ի-
պարէթ օլսուն . պուհուն տախի Ալլահըն՝ ինտինտէ
5 գըլմէթի չօգ աքը . Զիրա զէման ը գաաիմտէ Ալլա-
հա թէվէքքիւլ էտէն մուգատաէա Նիսվան տախի՝

- քենտի զէվճէրինէ միւթի՝ օլարագ, քենտիւերինի
 6 պէօյլէ թեզեին էտերլէր իտի . Նիթէքիմ՝ Ստուս
 Արրասհամա՝ Էֆէնտի՝ տէյերէք անա իթա՝աթ է-
 տեր իտի . սիզ տաթի խայր իշլէյերէք, հիշ պիր
 գորգուտան խավֆ էթմէտիյինիպ հալուէ, անըն էվ-
 Լասը օլուրընըզ :
- 7 Քէզայիք, էյ զէվճէր, սիզ տաթի զէվճէրինի-
 ցի տահա զա՝իֆ զարֆ մագամընտա թութարագ,
 անլէր իլէ պերսպէր 'ազիլանէ կէչինիպ, հայաթ
 'ինայէթինէ միրաս շերիքէլէրի պուլուշտըզլարը միւ-
 շուսէպէթլէ՝ անլէրէ իքրամ էտինիզ, թա քի տու-
 ալարընըզա մանի՝ օլմայա :
- 8 Նիհայէթ իւլ էմր, ճիւմլէնիզ հէմէֆքեար, հէմ-
 տերա, գարնտաշ սեվիճի, շէֆիգ վէ լաթիֆ օլու-
 9 շըզ, Քէմլիյէ քէմլիք, եախօտ շէթմէ շէթմլէ միւ-
 գապէլէ էթմէյերէք, պիլտքո խայր տու՝ա էտի-
 նիզ, չիւնքի պուշուշ իչիւն, եա՝նի պերէքէթ է վա-
 րիս օլմագ իչիւն տա՝վէթ օլուշտըզընըզը պիլիբո-
 10 նիզ, Զիրա հայաթ սեվմէք վէ էյի կիւնլէր կէօր-
 մէք իսթէյէն՝ քէնտի տիլինի քէօթիւլիւքտէն վէ
 տաւտագլարընը հիլէ սեզլէմէքտէն զապթ էթսին :
- 11 Քէօթիւլիւքտէն իճթինտոյ էտիպ էյիլիք էթսին .
 12 սէլտմէթի տրայըպ՝ անա սա՝յ էթսին, Զիրա Բապ-
 պըն կէօզլէրի սալիհլէր իւզերինէ, վէ գուլտագլարը
 անլէրին իկյազընա, ամմա Բապպըն էիւզիւ քէօ-
 13 թիւլիւք էտէնլէր 'ալէյհինէ տիր, Վէ խայրա՝ մուգ-
 թէտի օլտըզընըզ հալուէ, քի՞մ սիզէ եզիյէթ է-
 14 տէճէք տիր, Վէ լաթին էկէր սալահ իչիւն էլէմ

- չէքէրսէնիզ, նէ՛ միւսպարեք սինիզ, վէ սնկէրին
 գորգուսընտան գորգուպ միւզթարիպ օլմոյտսընըլ :
- 15 Լաքին քէնտի գալպէրինիզսէ Ռապպ Ալլահը թագ-
 տիս էյլէյինիզ, վէ զամիրինիզ փաք օլարագ, աւ-
 րունինիզտէ օլան իւմիտին սէպէպինի հէր թա-
 լէպ էտէնէ, հիւմլէ վէ գորգու իլէ ճէվապ վէրմէ-
- 16 յէ հաղըր պալուհաաընըլ : Խա քի՛ [Ճէրր իշլէյէն՝
 տէյիւ] սիդի զէմմ՝ էիմիլիւրի խաւաւաաա Բրիս-
 տոստա օլան էյի հարեքէթլէրինիզէ պիւհթան է-
- 17 տէնլէր խէճիլ օլալար : Զիրա Ալլահըն իրաակթի
 պէյլէ թէ՛ալլիւդ էտէրտէ, էյիլիք էտէր իքէն է-
 լէմ՝ չէքմէք՝ քէօթիւլիւք էտէր իքէն Ելէ՛ չէ՛սէ-
- 18 տէն էվյա տըր : Զիրա Բրիստոս սաթի պիդի Ալլա-
 հա ետգլաշարմագ իւզրէ, եա՛նի սալիհ՝ Ֆաադգ-
 լարըն եօլընա կիւհաս հիլէն պիր քէրրէ էլէմ՝ չէք-
 տի, վէ ճէսէտճէ էօլտիւրիւլաիւ իսէ տէ, բուհճա
- 19 իհէա օլունտու : Պուհուռ իլէ սաթի կիւիպ՝ զըն-
 տանտա օլան բուհլարա վա՛ղ էյլէտի : պուհլար
 տաթի պիր վադըթ՝ Նոյըն կիւնլէրինսէ սէֆինէ ին-
 շա օլունմագտա իքէն, Ալլահըն սապըլ պէքլէտիլի
- 20 վադըթտա՝ տար օլմուշլար խաի Օլ -էֆէնէտէ տա-
 խի պիր գաշ : եա՛նի սէքիլ ճան սուտան գուր-
- 21 թուլաըլար : Պուհա պէհպէր վաֆթիլ, (քի ճէսէ-
 տին քիլինին տէֆի տէյիլ, անճագ էյի զամիրին
 Ալլահա օլան իզրարը տըր,) Յիսուս Բրիստոսըն գը-
 յամէթի վաորթտաըլէ, պիդի շիմաի խէլաա էտէր-
- 22 Օլ քի սէմոյա կիթմիշ օլուպ՝ մէլէքլէր վէ հիւ-
 քիւմէթլէր վէ գուարէթլէր քէնտիտինէ Պութի՛ օ-
 լարագ Ալլահըն սաղընտա տըր :

ՊԱՊ 4

- 1 Իմո՛ւի՝ Բրիստոս պիզիմ՝ իշիւն ճէսէտտէ էլէմ՝ չէք-
միշ ումաղէ, սիզ տաթի հէմանն ու նիյէթլէ սի-
լահլանընըզ. (զիրա ճէսէտտէ էլէմ չէքէն՝ կիւնաս-
- 2 տան ֆերաղէթ էթմիշ տիր.) Թա քի ճէսէտտէ
դալտըլընըզ միւտաէթի տրթըզ ինտան շէհլէթլէ-
րի մուճէպինճէ տէյիւ, անճազ Ալլահն իրատէ-
- 3 թի մուճէպինճէ կէշիրէսինիզ : Զիրա 'եօմրիւմիւ-
զիւն կէշմիշ գէմանը քեաֆի տիր քի թա'իֆէլէր/ն
միւրատընը ֆի'իլէ կէթիրմէքլէ, ֆըսզ ու ֆիւճուր
վէ շէհլէթլէր վէ մէյիթըրզ վէ մատխարայըզ վէ
պէքրիլք վէ հալամ՝ օլան փութփէրէթլիքլէրաէ
- 4 եիւրիւտիւք : Վէ անլէր իլէ պերապէր ֆիւճուրն
հէմանն ու իֆրաթընա սէյիրթմէտիլինիզաէ, պուշու
- 5 զարիպ կէօրէրէք սէպպ էտէրլէր : Անլէր տիրի իլէ
էօիւ օլանլարը մուհաքէմէ էթմէյէ հազըր օլանա
- 6 հիսապ վէրէճէքլէր տիր : Զիրա պու մնագսէտ իւզրէ,
եա'նի տտէմլէրէ կէօրէ թէնճէ հիւքմ՝ օլուշուպ
Ալլահա կէօրէ բուհճա եաշտյալար՝ տէյիւ էօիւ-
լէրէ տաթի պէշտրէթ թէպշիր օլուշաու :
- 7 Լաքին ճիւմլէնին նիհայէթի եազլաշմըշ տըր.
- 8 իմտի 'աղըլլը օլուպ՝ տու'այա այրզ տուրընըզ : Վէ
հեր շէյաէն էզվէլ պիրիպիրինիզէ օլան մուհապ-
պէթինիզ քէմալը կէրմիլլէ օլուշն. զիրա մուհապ-
- 9 պէթ չօք կիւնասլար սէթր էտէր : Սէյլէնմէյէրէր
եէքաիկէրինիզ հազընտա միւսաֆիրփէրվէր օլու-
- 10 նըզ : Հեր պիրինիզ Ալլահն միւթէնէզվի՝ նի'մէ-
թինին սաաըզ քէթիւտալարը կիպի, հեր նէ մէվ-

- Տիպէյի տըմը՝ իսէ, Էքատիկերինիգին խըտմէթինէ
- 11 սարֆ էտիհիլ, Պիր քիմսէ քէլամ էտէր իսէ, Ալ-
լահըն քէլամլարը կիպի, պիր քիմսէ խըտմէթ էտէր
իսէ, Ալլահըն իհսան էյլէտիյի գուվէթէ կէտրէ
էթսին, թա քի Ալլահ Յիսուս Քրիստոս վաթըթա-
սըյլէ հէր շէյտէ թէմճիտ օլունու. մէճա ու գուտ-
լէթ էպէտ իւլ տպատ տնտ մոխսուս տըր, Ամին:
- 12 Էյ սէվկիւլիւլէր, կէոյո զարիպ պիր շէյ սիգէ ի-
տապէթ էթմիշ տէյիւ, թէճրիպէնիգ իչիւն վու-
գու՝ պուլան ւթէշլէ գուլ օլունմանըզըն վուգու՝
- 13 ընը զարիպ պիր շէյ տպմայրնըլ. Լաքին մատամ
քի Քրիստոսըն էլէմլէրինէ միւշթէրիք սինիլ՝ մե-
րուր օլունըզ, թա քի անըն ճէլալլըն զուհաւըն-
- 14 տա տախի շատ ու մէթուր օլաորնըլ, Քրիստոսըն
իամի իչիւն սիթէմ շէքտիյինիգտէ նէ՝ միւպարէք
սինիլ. չիւհքի ճէլալլն՝ զէ Ալլահըն Բուհը իւզէ-
րինիլտէ տաքին օլուր. անլէրին թարաֆընտան տնտ
սէպպ օլունուր իսէ տէ, սիգին թարաֆընըզտան Օ
- 15 թէմճիտ օլունուր, Վէ Լաքին սիգտէն պիրի գա-
թիլ Էա խըրսըզ Էա շէրր իշլէյէն կիպի, Էախտ
պաշգալարըն ումուրընա միւտախէլէ Էաէն կիպի է-
- 16 լէմ՝ շէքմէսին. Ամո էկէր խրիթիյան զալաւուրը
իչիւն իսէ, Էէճիլ օլմայըլ՝ անճադ պու խուտուս-
- 17 տա Ալլահը թէմճիտ էյլէսին, Ջիրա հիւքմիւն՝
պէյթ Ուլլահտան պաշամաւորնըն վազթը տըր. զէ
էկէր էզվէլա պիգտէն զալուր Է-Է, Ալլահըն պէշա-
րէթինէ իթա՝մթ էթմէյլէրին՝ ազըպէթի նէ՝ ո-
- 18 լաճադ տըր, Վէ էկէր սալիհ կիւճլէ գուրթուլուր

իւե, ֆառք դէ կիւսահաքեոր նէ՞րէտէ պալուսուր
 19 Իմաի Ալլահըն իրաւեթի իւզրէ էլէմ՝ շէքէնլէր
 իսյր իշլէմէքլէ՝ քէնաի ճանլարընը աւա սառք
 Խալիք աէյիւ էմանէթ էթսինլէր:

ՊԱՊ 5

- 1 Արանըզտա պուլուհան իթիյարլարա, պէն քի
 անլէր կիպի իթիյար, վէ Բրիստսարն էլէմլէրին
 շահիտի, վէ զահիր օլաճագ ճէլալըն հիսէսարը
- 2 Իմ՝ Բէճա էտէրիմ՝ Ալլահըն սիպին արանըզտա
 պուլուհան սիւրիւսիւնիւ կիւտէսինիլ, վէ մէճիւս-
 րիյէթաէն տէյիլ, տնճագ հիւսնի իրաւեթլէ, հէմ
 գապիհ գապանճ իշլէն տէյիլ, ֆագաթ ճիւն ու
- 3 տիլաէն, նազարէթ Լտինիլ. վէ *ճէմա՝աթլարա
 մուսալլաթ օլաւր կիպի աէյիլ, տնճագ սիւրիւյէ
- 4 Էօրնէք օլուհըլ, վէ պաշ Զօպան զուհուր էթտի-
 յի գէման, ճէլալըն սօլմազ թաճընա նսիլ օլա-
 ճագսընըլ:
- 5 Բէզալիք սիլ, էյ կէնճլէր, իթիյարլարա միւ-
 թի՝ օլուհըլ, վէ ճիւսլէնիլ պիրիպիրիլիլէ միւթի՝
 օլուպ թէվազու՝ դուշանընըլ, զիրա Ալլահ միւթէ-
 քէպպիրլէրէ գարշը տուրուտ՝ միւթէվազըլարա ի-
- 6 նալէթ իհսան էտէր, Իմաի Ալլահըն գուտրէթի
 էլի ալթընաա միւթէվազըլ՝ օլուհըլ, թա քի սիգի
- 7 վազթընաա թէրֆի՝ էտէ, ձիւմլէ Լնաիշէնիլի ա-
 նըն իւզէրինէ պրապընըլ, զիրա Օ սիգի գոյըրըր
- 8 Ալըդ վէ ույանըք տուրընըլ, շիւնքի խաւսինիլ

- Եւ յիմաս՝ կեօմիւրտէյէն արսլան կիպի քիմի՝ եռւթ-
 9 սուն տէյիւ՝ արոյարագ ասլաշքրի Պաւնա տախի ի-
 մանասա դափի օլտրագ գարշը տուրքնըլ, շիւնքի
 տիւնեատա օլան սիզին պիրատէրլէրինիզին հէման
 օլ էլէմլէրի չէքմէքտէ խիյլինի պիլիրսինիլ :
- 10 Լաբին Յիսուս Քրիստոստա սիզի քէնտի էպէտի իզ-
 ղէթիինէ տա՝ վէթ էտէն վէ ճիւմլէ ինայէթլէրին
 մէնպա՝ օլան Ալլա՝ պիր միւտտէթ էլէմ՝ չէքտի-
 յինիզան տոկրա, քէնտիսի սիզի քեամիլ վէ սա-
 11 պիթ վէ գափի վէ միւ՝ էստէս գըլա: Անա էպէտ իւլ
 տպատ իզղէթ վէ դուարէթ օլտուն: Ամին :
- 12 Զաննըմա կէօրէ աստըգ պիրատէր օլան Սիզուա-
 նոս վատթաւըյլէ սիզէ մախթասարճա ետըլը Նա-
 սիհաթ էտէրէք, չէհատէթ էթ տիմ՝ քի՝ պու գա՝ իմ
 պալուհարըլնըլ հալ Ալլահըն սահիհ ինայէթի
 13 տիր: Բարեկոնտա պալուհան սիզին իլէ պէրապէր
 միւնթ էխապէ +իւ-է վէ օղլըմ Մարգոս սիզէ սէլամ՝
 14 էտէրլէր: Պիրիպիրինիզէ մաւհապպէթ էօփիւշիւ ի-
 լէ սէլամ՝ էտինիլ. սիլ քի Յիսուս Քրիստոստա
 օղնըլ ճիւմլէնիզէ սէլամէթ օլտուն: Ամին:

ՊԵՏՐՈՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ԻՔԻՆՃԻ 'ՈՒՄՈՒՄԻ ՐԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ I

- 1 Յիսուս Քրիստոսըն գոչու վէ բեռուչու Սիմոն
Պետրոս՝ Ալլահըմբըն վէ Խէլասքեար Յիսուս Քրիս-
տոսըն իզհար էյնէրէն սալահ վարթարըյէ պիգիմ
իլէ պերսպէր հէմոն ու գըյմէթի իմանա նա'իլ
2 օլանչարա. Սիյէ Ալլահը վէ Բապղըմբզ Յիսուսը
պիլմէրէ 'իմայէթ վէ սէլամէթ չօղալա :
- 3 Մատամ քի անըն գուարէթ ի իլահիյէսի հա-
յաթմա վէ թաղվայա միւթէ'ալլըգ ճիւմէ շէյլէրի.
պիյի 'իզլէթ վէ ֆաղիլէթլէ սա'վէթ էտէնի պիլ-
4 մէրէ պիյէ իհասն էյլէմիլ օլուպ. Անլէր իլէ աա-
թի պիյէ զայէթ 'աղիմ' վէ գըյմէթի վա'տլար վէ-
րիլմիլ աիւ. թա քի պանչարըն վարթարըյէ
տիւննատա շէհվէթաէն հէշէթ էտէն ֆէսատասն
գուրթուլմըլ օլուպ՝ թաղի'աթ ը իլահիյէյէ հիստէ-
5 տար օլասընրզ. Սիյ տաթի հէմոն պու շէյէ զայ-
րէթ ի քեամիլէ կէտթէրէրէք իմանընրզա ֆաղի-
6 լէթ, վէ ֆաղիլէթէ 'իլմ', վէ 'իլմէ զապթ ը Նէֆա,
7 վէ զապթ ը Նէֆաէ սապր, վէ սապրա թագվա, վէ
թաղվայա գարնատալ մաւհապպէթի, վէ գարնատալ
8 մաւհապպէթ ինէ մաւհապպէթ զամմ' էաինիզ. Զի-
րա պու շէյլէր պիլտէ պո'լո'հուպ արթարգճա,
էյն Բապղըմբզ Յիսուս Քրիստոսը պիլմէք իսաուս-

- 9 սընտա պօշ վէ սէմերէսիզ պրադմապլար : Լաքին քիմտէ պու շէյլէր եօդ իսէ, օլ քիմնէ քէօր օլուպ ուզաքաւան կէօրմէզ վէ քէնտի եսքի կիւնահաւ-
- 10 րընաւան թաթ Տիբիինի ունուլմ մըշ տըր : Պու է ճլտէն, էյ պիրատէրլէր, տա՛վէթ վէ ինթ իխապընըզը սապիթ գըլմազա տահա զիյատէ ճէհտ էտինիզ . չիւն-քի պունու եափմաղէ տալա սիւշմէյէ ճէրօինիզ .
- 11 Զիրա պու վէ ճհէ Բապդ վէ Խէլաքէտարլմը Յիսուս Քրիստոսըն, էպէտի մէլէքիւթ իւնէ կիրմէնիզ զանիլիքէ իհաան օլունաճապ տըր :
- 12 Պու է ճլտէն, էկէրչի պու շէյլէրի պիլիպ հապըր պուլունան հագիգաթտա սապիթ օլմուշ իսնիզ տէ, տնլէրի տա՛իմա խաթըրնըզա կէթ իրմէյի իհ-
- 13 մալ էթ մէյէ ճէյիմ՝ Վէ պէն պու մէպէնտէ գալտըգճա, սիյի՝ իթթար էտէրէք ուլանաըրմադը Լա-
- 14 յըգ 'տատ էտէրիմ, Զիրա պիլիբիմ՝ քի՝ Բապդըմը Յիսուս Քրիստոսըն պանա պէյան էյլէտիյի կիւպի
- 15 մէպէնիմի թէրք էթմէքիյիմ՝ եազըն աըր, Իմտի ինթիգալըմաան սօկրա տա՛իմա պու շէյլէրի տէր-
- 16 խաթըր էթմէնիզ իչիւն ճէհտ էտէ ճէյիմ՝ Զիրա պիդ սաթթէ մատալարա թապի՝ օլմուշ տէյիլ, տնճաք Բապդըմը Յիսուս Քրիստոսըն՝ ազամէթ ինի կէօլլէրիմիզէ կէօրմիւշ օլարագ, տնըն պուարէ-
- 17 թիթի վէ վուհուրընը սիզէ պիլափրաիք, Զիրա ճէլալ ք ա՛գամ թարաֆընաան պէօյլէ, ետ՛նի՝ Պէնիմ սէվկիւլիւ Օղլըմ՝ պու աըր, պէն տնտէն րադի իմ՝ տէյիւ պիր սէտա կէլտիյիտէ, Փէտէր Ալահ թա-
- 18 րաֆընաան՝ իզզէթ վէ ճէլալ տալար, Վէ սէմտաան կէլէն պու սէտալը պիզ տնըն իլէ պէրապէր մալգաւտէս տաղտա պուլունաըրլմը հալտէ իչիթ-

- 19 տիբ: Վէ պիզտէ տաճառապիթ ուլան փէյղամպեր-
լիք քէլամը վար ալը: քի սիվ տաթի կիւն տղարըպ
տապաս երլարգը գալպլէրինիզտէ աոդունճոյտաէք:
զարանլըգ եէրտէ զիյատար չըրող կիպի՝ աճա տիգ-
20 գաթ էյլէմէնիլլէ էյի էաէրսինիզ: Էվվէլա պիլիւ-
սինիզ քի՝ քիթտալըն ճիւ պիլ փէյղամպերլիք թե-
21 լաէ թա'պիլի մաթսուտտան ուլմազ: Զիրա ճիւ
պիլ վազըթ պիլ փէյղամպերլիք ինտան իրտաթ թիլլէ
կէլմէտի: աճազ Այլաճըն մուգտառտէ տաէմլէրի
Բուճ իւլ Գուտա թարաֆընտան թէշվիգ ուլաւա-
րագ սէոյլէտիլէր:

ՊԱՊ 2

- 1 Լաքին գաթմ տրառնտա եալանճը փէյղամպեր-
լէր տաթի պուլաւտու: Նիթէքիմ սիզտէ տաթի
ճէլաք էտիճի պիտ'աթլար կիզլիճէ իշէրէյէ կե-
թիլլէն վէ քէնտիլէրինի սաթըն ալան Բապալը ին-
քեար էտիպ քէնտի իւզէրլէրինէ թէզ ճէլաք կե-
թիլլէն եալանճը մու'ալլիմլէր պուլաւտաճաղ ուր:
2 Վէ պուլարըն ճէլաք եոլարընա չոգ չիմէլէր
թապի՝ ուլապ՝ տնլէրին սէպէպիլլէ ճազիգաթ թա-
3 ռիգլինէ չիւֆը ուլաւտաճաղ ուր: Վէ թամա'տան
նաշի տիւպէ սէոյլէրլէ սիպի թիճարէթ իլին գուլ-
լանտաճաղար ուր: տնլէրին ճէզասը գաթիմտէն
պէրու կէճիքմէզ վէ ճէլաքլարը ուլազլամազ:
4 Զիրա էկէր Այլաճ կիւնտ' իշլէյէն մէլէքլէրի էտի-
կէմէյիպ՝ աճազ ճիւքմ իլին մաճֆուզ ուլարագ
պուլմէթ պէնտիլլէն ճէճէննէմէ իլգա վէ թէրք
5 էյլէտի իտէ: Վէ էկէր գաթիմ տիւնեոյը էսիլկէ-

- մէյիպ՝ պիլ'աքս ֆաարգլարըն տիւնետառը իւզէրինէ
 թուֆան կէթիրիպ՝ սալահ վա'իզի 'նայը սէքիդինճի
 6 օլարադ էեռէ էէէ հըֆղ էյլէտի խէ, Վէ էկեր
 սօֆրա ֆըսգ իճրաօրնատս պուլունաճագ օլանլարսս
 'իպրէթ իչիւն, Սոդամ վէ Գոմնը շէհըլէրինի բիւլ
 7 էտիպ, Խարսպ օլմուլարընը հիւքմ' էթմէսիլլէ պե-
 րսպէր սալիհ օլան Ղոլտը ֆաճիրլէրին քէօթիւ
 հարէքէթլէրինտէն տէրամէնտ օլտըղը հալտէ խէ-
 8 լաս էյլէտի խէ, (Չիւնըքի օլ սալիհ արալարընաս
 սաքին օլմողլէ, կէօրիւզ իշիտէրէք՝ կիւնտէն կիւնէ
 քէնտի սալիհ ճանընտ անլէրին դապիհ՝ 'ամէլլէրիլլէ
 9 'աղապ էյլէր իտի,) Բապպ էհլի թագվա օլանլարը
 թէճրիպէտէն խէլաս էյլէմէյի վէ հագգսըլլարը վէ
 պափուսուս հափաքիլլէ իշթիհա իլէ թէնէ թապի'
 օլուպ՝ հիւքիւմէթի թահգիր էտէնլէրի 'աղապ
 հիւքմիւ թահլթընտս բուզի ճէլա իչիւն միւհա-
 10 ֆազա էթմէյի պիլիր, Պաւնլար փերվաօրը վէ խօտ-
 րէյ օլտըսգ՝ էշրաֆա սէպպ էթմէքտէն դօրգմապ-
 11 լար, Հալ պու քի մէլէքլէր գուվլէթ վէ գուտ-
 րէթտէ անլէրտէն ա'ղամ՝ իքէն, Բապպըն հուզու-
 րընտս տնլէրին 'ալէյհինէ սէպպ էտէրէք հիւքմ'
 12 էթմէզլէր, Լաքին պունլար թապի'աթըլլէ տվա-
 նըպ թէլէֆ օլմագ իչիւն սողմուլ օլան իտրաքսըզ
 հոյվտնլար կիպի, պիլմէտիքլէրի շէլլէրէ սէպպ է-
 13 տէրէք, հագգսըլլըրն էճրինի ալմողլէ, Բէնտի
 ֆէսաալարընտս ֆէնայա վարաճագլար տըր, պուն-
 լար կիւնտիւզիւն զէվգ աւ սէֆայը խոշ 'ատտ է-
 տէրլէր, վէ սիզին իլէ եէյիպ իչէրլէր իքէն՝ քէնտի
 հիլէլէրիլլէ քէյֆլէնէրէք լէքէ վէ 'այպ տըրլար,
 14 Վէ կիւնահատն ֆէրազէթ էթմէզ վէ զինա իլէ

- տօլու կեօզէրի օլուպ՝ ստպիթ օլմայան ճանլարը
 իլլալ էտերլէր. վէ գալպլէրի թաման'ա իտման օ-
 15 լուանն է՛՛՛ ի լա'նէթ տիբլէր. Տօղբու թարիգի
 թէրբլէ հօղպարղղըն իւճրէթինի օէվէն, Բեովր
 ողլու Բաղասամ հօլընա վահիպ օլարագ գէլալլիթ է
 16 տիւշտիւլէր : Օ ստիի ֆըսգը իշիւն թա'գիր օլու-
 նուպ՝ տիլտիվ մէրքէպ ինսան սէսիլլէ սեղլէյէրէք
 17 փէյղամպէրին համագաթընը մէն՝ էթտի : Պուշլար
 սուսըվ փուկորլար, վէ շիստէթի բիւզկետըլէ սիւ-
 բիւքէնէն պուլլւթլար օլարագ, գոյս գարանլըգ
 18 իլէլէպէտ տնլէր իշիւն սագլանըլմըշ աըր : Զիրա
 պութլանըն մօղբուրանէ սեօզլէրինի սեօյլէմէլէրիլէ՝
 գէլալլէթտէ եիւրիւյէնյէրտէն հէնուզ գուրթուլմըշ
 օլան քիմսէլէրի Նէֆսանի շէհվէթլէրտէ ֆըսգ ու
 19 ֆիւճուրլէ իլլալ էտերլէր. վէ տնլէրէ հուրբիլէթ
 վա'տ էտեր իքն քէնտիլէրի ֆէստաըն գուլարը
 պուլլուշուրլար : զիրա պիր քիմսէ քէնտինէ դայիպ
 20 կէլէնին գուլու օլուր : Զիրա էկէր Բապպ վէ Խե-
 լաղքեար Յիսուս Քրիստոսը պիլմէրլէ տիւնետնըն
 նափաքիլքլէրինտէն գուրթուլարգտան սօկրա, պե-
 թէքրար օլ շէյլէրլէ թուլթուլարագ մաղլուպ օլուր-
 լար իսէ, սօկրարի հալլարը էվվէլքինտէն պէտթէր
 21 օլուր : Զիրա տնլէր իշիւն սալահ թարիգինի պիլ-
 մէմէք, տնը պիլալքտէն սօկրա քէնտիլէրինէ թէս-
 լիմ՝ օլուանն մուգատտէս էմրտէն եիւզ շէվիրմէք-
 22 տէն էվլա օլուր իսի : Լաքին՝ Բեօփէք քէնտի գայ
 էթտիլի շէյէ, վէ եըյգանմըշ իընդիր շամուրատա
 եսւվարլանմաղլա տէօնտիւ՝ տէյիւ սահիճ մէսէլին
 ֆէհվաարնճա տնլէրին հագգընտա վազը՝ օլտու :

ՊԱՊ 3

- 1 Եւ սեփկիւիւիւէր, շիմաի պու իբրնճի բիսպէյի սիգէ եաղըպ՝ իրիսինտէ սիպին սաֆի պիհնինիպի իի-
- 2 թար թարիգիյէ ույանտըրըրմ, Քի մուգատտաէս փէյղամպէրէր թարաֆընտան մուգատտաէմա թէպ-լիղ օլունան սեօյլէրի վէ պիպիմ, Էա՛նի Բապպ վէ խէլաաքեարըն բէսուլլէրինին թէնպիհնին տէրխա-
- 3 թըր էտէսինիղ, Էվվէլ էմրտէ մա'լիւմիւնիւզ օլ-սուն քի՝ սօն կիւնիւրտէ շէհվէթլէրինէ կէօրէ եիւ-
- 4 բիւյէն միւսթէհպիւէր կէյիպ, Անըն զուհուրընըն վա'տը նէ՞րէտէ տիր, պիրա էճատտըն ույսուտըրըրըր վաղըթտան պէրու, հէր շէյ խիլգաթըն իպթիտա-սընտան պէրու օլտըղը կիպի դալըյօր՝ տէյէճէրէր
- 5 տիր, Զիրա սնիւր պունտան դատտէն պիխապէր տուրույօրլար քի, սէմալտթ իպթիտաաէն օլուպ՝ զէմին Այլահըն քէլամըյէ սուտան վէ սու իլէ դա-
- 6 ՚իմ տիր, Պաւլոսըլէ օլ վաղըթտա պուլունտան տիւն-
- 7 եա սույսւն թուղեանըյէ հէլաք օլտու, Շիմոիքի սէմալտթ վէ զէմին իսէ հէման օլ քէլամլէ մահ-ֆուղ օլուպ՝ հիւքմ վէ ֆասըդ տտէմլէրին հէլաքը կիւնիւնէտէք տթէշ իչիւն սաղլտնըրլմը տրըլար,
- 8 Վէ լաքին, էյ սեփկիւիւիւէր, շու պիր շէյտէն, եա'նի Բապպըն ՚ինտինտէ պիր կիւն պին երլ կիպի վէ պին երլ պիր կիւն կիպի օլտըղընտան պիխապէր
- 9 օլմնյտաընըղ, Բապպ՝ պա'ղըլտըրըն կէճիքմիշ տիր զանն էթտիքլէրի կիպի վա'տընտա կէճիքմէղ, Լա-քին պիր քէմոէնին հէլաք օլմոսընը տէյիլ, անճադ ճիւմլէնին թէվպէյէ կէլմէսինի իթէմէսիյէ, հապ-

- 10 զըմբռնա թէ՛ննի էյլէր : Վէ լաքին Բապպըն կիւ-
նիւ [կէճէտէ] խըրազ կիպի կէլէճէր. առտէ տախի
սէմովաթ կիւրիւթիւյէ զա՛իլ օլարագ , 'անասըր
եռնմողլէ հալլ օլուհաճագ աըր , վէ զէմին իլէ
առտէ ետփըլմըլ պուլունան շէյլէր եռնաճագ աըր :
- 11 Իմտի պուշլարըն ճիւմլէսի հալլ օլուհաճագընառն՝
սիլ Ալլահըն կիւնիւնիւն կէլմէսինէ մուշթաղըր
օլարագ 'աճէլէ էտիպ' մուգտտտէս հարէքէթլէրտէ
վէ թագվատտո նա՛սըլ քիմնէլէր օլմանըլ կէրէք
- 12 տիր : Օլ իւն քի առտէ սէմովաթ թութուչուպ'
հալլ օլուհաճագ , վէ 'անասըր եռնըպ' էրիյէճէք
- 13 տիր : Լաքին առնը վա՛սըլ իւզրէ՝ սալահըն սաքին
օլաճագըր եէնի սէմովաթ վէ եէնի զէմինէ մուշ-
թաղըր ըլ :
- 14 Պու էճլան , էյ սէվկիւլիւլէր , պու շէյլէրէ մուշ-
թաղըր օլարըլմըլ հալլաւ , առնը 'ինտինտէ սէլա-
մէթլէ լէքէսիլ վէ դուսուրաղ պուլունմանըլպա
- 15 ճէհա էյլէյինիլ : Վէ Բապպըմըլըն թէ՛ննիսինի
խէլաս 'տտտ էտինիլ . նիթ էքիմ՝ սէվկիւլիւ պիրա-
տէրիմիլ Պօղաս տախի քէնաինէ իհսան պուլաըր-
- 16 լան հիքմէթէ կէսրէ , ճիւմլէ րիտուլէլէրինտէ պու
շէյլէրտէն պահո էթտիլի միսիլիւ , սիլէ տախի
եռզմըլ աըր , պուշլարատտ պա՛ղըր կիւճ ապլաշըլըր
շէյլէր օլմողլէ , ճահիլ վէ սէպաթսըլ քիմնէլէր
սա՛իր քիթապլար հաղգընտա էթտէլէ կիպի քէն-
տի հէլաքլարը իշիւն պուշլարըն մա՛նաաընը տախի
- 17 թէպաիլ էտէրէր , Իմտի սիլ , էյ սէվկիւլիւլէր ,
չաւն էվլէլտէն պիլմէքլէ սաղընընըլ , օլմոյա քի
Փաաղղլարըն հիլէսինէ թութուլարագ քէնտի սէ-
- 18 պաթընըպտտն տիւշէսինիլ , Ամմա Բապպ վէ իէ-

Լուսաբարձիւ Յիսուս Քրիստոսըն ՚ի նայեթ ինտէ վէ
 'ի լմինտէ նէմոս պուլունըլ : Անոս հէմ շիմաի հէմ
 տէ 'էպէտէտէք համոս օլտուն : Ամին :

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՊԻՄՈՒՄԻ ՐԻՍԱԼԵՍԻ

ՊԱՊ 4

- 1 Օ, իպթիտատէն մէվճուտ օյան, օլ իշիթմիշ, օլ
 կէօլլէրիմիզլէ կէօրմիւշ օլաղղըմիզլ, օլ միւշոհէտէ
 էտիպ էլլէրիմիզլն լէմն էթտիյի Հոյոթ Քէրամընո
- 2 տո'իր Խոգէր լէրէրէն (Վէ հոյոթ իզհար օլուն-
 տու, պիզ տաիի աշ կէօրտիւք, վէ շէհատէթ է-
 տէրէք Փէտէրին նէղտինտէ պուլունմըշ օլապ պի-
 զէ իզհար օլունտն օլ էպէտի հոյոթը սիզէ ի'լան
- 3 էտէրիզ.) Օլ կէօրտիւյիւմիւզիւ վէ իշիթտիյիմիզի
 սիզէ ի'լան էտէրիզ. թա քի սիզլն տաիի պիզլիմ'
 իլէ միւշտրէքէթինիզ օլտուն. վէ պիզիմ' միւշտրէ-
 քէթիմիզ տաիի Փէտէր իլէ վէ Օղլու Յիսուս Քրիս-
- 4 տոս իլէ տիր Վէ սիզլն մէտէրրէթինիզ միւքէմմէլ
 օլմոսը իշիւն պունլարը սիզէ եազարըլ :
- 5 Վէ աշտէն իշիտիպ սիզէ վէրտիյիմիզ խոպէր
 պա տըր քի' Աղլահ հուր տըր, վէ աշտէ հիշ պիր

*Եւ. Եէվմ' իւլ էպէտէտէք

- 6 զաւլմէթ եօգ տըր : Էկեր՝ Անրն իլէ միւշարէքէթի-
միզ վար տըր՝ տէյիպ տէ զուլմէթ տէ եիւրիւր իսէք,
եալան սէոյլէյիպ՝ հազիգտթըն իճրատընտա պու-
7 լունմոյըզ : Ամմա էկեր անըն նուրտա օլտըզը կի-
պի՝ նուրտա եիւրիւրտէք, պիւրպիւրիմիզ իլէ միւշա-
րէքէթիմիզ օլուր, վէ անըն Օղլա Յիսաւո Քրիս-
8 տա՛ըն գանը պիպի հէր կիւնաստան փաքլէր : Էկեր՝
կիւնասըմիզ եօգ տըր՝ տէր իսէք, քէնաիմիզի ալ-
տաարըզ, հազիգտթ տաիի պիզտէ տէյիլ տիր :
9 Էկեր կիւնասլարըմըզը իգրար էտէրուք, կիւնաս-
լարըմըզը 'աֆվ էտիպ՝ պիպի հէր հազգօրղըզտան
10 փաքլէմէք իշիւն Օ տաարգ վէ 'աաիլ տիր : Էկեր՝
կիւնաս իշլէմէմիշ իզ՝ տէր իսէք, անը եալանճը
չըգարըրըզ, վէ անըն քէլումը պիզտէ տէյիլ տիր :

ՊԱՊ 2

- 1 Եւ շոճուզլարըմ՝ սիզէ պու շէյլէրի եազըյօրըմ
քի կիւնաս իշլէմէյէսիւնիզ, վէ էկեր պիւ քիմնէ
կիւնաս իշլէյէճէք օլուր իսէ, Փէտէրիւն նէզտիւտէ
շէֆտ'աթճըմիզ տաիհ Յիսաւո Քրիստոս վար տըր :
2 Օ տաիի կիւնասլարըմըզա, վէ եալընըզ պիպիմքի-
լէրէ տէյիլ, անճագ պիւթիւն աիւնեանըն ին-ն-
ւ-րըմ տաիի քէֆտրէթ տիր :
3 Վէ անը պիւտիյիմիզի էմըլէրիւնի հըֆզ էթտիյի-
4 միզտէն պիւրիւրիզ : Անը պիւրիւմ՝ տէյիպ տէ էմըլէ-
րիւնի հըֆզ էթմէյէն քիմնէ եալանճը տըր, վէ հա-
5 գիգտթ անտէ տէյիլ տիր : Լաքիւն հէր քիմ քի
անըն քէլումընը հըֆզ էտէրտէ, Ֆիյհազիգէ պու
քիմնէտէ Այլաս մուհապպէթի քէմալ պուլմաւշ

տրբ. անտէ պաւլուսաբղրմըլը պաւստուղէ պիւրիզ

- 6 Անտէ գալըրըմ՝ տէյէն քիմնէ առնն եիւրիւտիւ յիւ
միսիլիւ, քէնտիսի տախի էյլէ եիւրիւմէք զէրէք
տիր :
- 7 Էյ սէվկիւլիւլէր, սիզէ եէնի պիր էմր տէյիլ .
անճուր իպթիսատէն մալիք օլտըղընըզ գատիմ՝
էմրի ետըրյօրըմ՝ իշլու գատիմ՝ էմր [իպթիսատ-
- 8 տէն] իշիթտիյիլիզ քէլում՝ տրբ : Եննէ սիզէ եէնի
պիր էմր ետըրյօրըմ . օ տախի անտէ հէմ՝ սիզտէ
հազգ աըր . զիրա զուլմէթ կէչմէքտէ վէ հազիզի
- 9 նաւր հալա զիյա վէրմէքտէ տիր Նուրտա իմ՝ տէ-
յիւզ տէ պիրատէրինէ պաւզլ էտէն՝ շիմիսիյէ գատտար
- 10 զուլմէթտէ տիր Պիրտտէրինի սէվէն՝ նուրտա գա-
- 11 լըր, վէ անտէ սիւրչմէ սէպէպի եօզ աըր . Լաքին
պիրատէրինէ պաւզլ էտէն՝ զուլմէթտէ տիր, վէ
զուլմէթտէ կէզիւզ՝ ներէյէ կիթտիյինի պիլմէզ,
չիւնքի զուլմէթ անըն կէօլլէրինի քէօր էթմիշ տիր :
- 12 Էյ չօճուզլար, սիզէ ետըրյօրըմ՝ չիւնքի անըն
- 13 իսմի իչիւն կիւնասլարընըզ 'տփվ օլաւաու : Էյ
փէտէրլէր, սիզէ ետըրյօրըմ՝ չիւնքի իպթիսատէն
օլանը պիլտիլիզ : Էյ նէվճիվանլար, սիզէ ետըրյօ-
րըմ՝ չիւնքի շէրիքէ դալիւզ օլտընըզ : Էյ սիւպեան :
- 14 սիզէ ետըրյօրըմ՝ չիւնքի փէտէրի պիլտիլիզ : Էյ
փէտէրլէր, սիզէ ետըրյօրըմ՝ չիւնքի իպթիսատէն օ-
լանը պիլտիլիզ : Էյ նէվճիվանլար, սիզէ ետըրյօրըմ՝
չիւնքի գուվմէթլի սիլիզ, վէ Ալլահն քէլումը
- 15 սիզտէ գալըր, վէ շէրիքէ դալիւզ օլտընըզ : Տիւն-
եպը վէ տիւնեատա օլան շէյլէրի սէվմէյինիզ . է-
կէր պիր քիմնէ տիւնեայր սէվէրտէ, անտէ փէտէրէ
- 16 միւ հապպէթ եօզ աըր : Զիրա սիւնեատա օլան հէր

- շէյ. ետանի թէն շէհվէթի վէ կեօզ շէհվէթի վէ
 'եօմիւն թէքեպիւրիւ փեռեքտէն տէյիլ, ան-
 17 ճագ տիւնեօտան տըր, վէ տիւնեօ վէ անըն շէհ-
 վէթի վա'իլ ուրար, լաքին Ալլահըն իրաւեթինի
 իճրա էտէն' իլլէկէա գայլը :
 18 Էյ շօճուզլար, տիւր գէման տըր, վէ Տէճճալ
 կէյիւր տէյիլ. իշիթտիլինիզ միտիլիւ, շիմաի տաիի
 շօգ տէճճալար կէլմիշ արիւէր : պու սէպէպտէն
 19 տիւր գէման ուտըղըն աշխարհը, Պիլտէն չըդ-
 տըլար իսէ տէ, պիգտէն տէյիլէր իսի. գիւրա էկէր
 պիգտէն օյսալար իսի, պիլիմ' իլէ գալմիշ ուրարար
 իսի. ամմա չէֆ-լըն անդէրին ճիւմէսինին պիգտէն
 20 ումաալըլարը աշխարհար պիմալ իշիւն օյսալ. Սիլին
 իսէ Մուգաաաէս թարաֆընտան մէսինիզ ումադ-
 21 լէ, չէր շէյի պի. իրսինիզ, Հագիգաթը պիլմաի-
 նիզ իշիւն սիգէ հազմաալմ, անճագ անը պիլաի-
 յինիզ վէ ճիշ պիւր հալան Հագիգաթաան ումա-
 22 ալըը իշիւն է-ալը, Յիսաալըն Քիսաաա իսիլինի
 ինքեար էտէնտէն զայրի հալանճը քիմ' տիւր. փէ-
 23 տէրի վէ Օղլա ինքեար էտէն' Տէճճալ օ տըր, Օղ-
 լա ճէր ինքեար էտէն' փէտէրէ տաիի մալիք տէ-
 յիլ տիւր Օղլա իզրար էտէն' փէտէրէ տաիի մա-
 24 յիւր տիւր, Իմոի իպլմիսաաէն իշիթտիլինիզ շէյ
 սիգաէ գալըն. էկէր իպլմիսաաէն իշիթտիլինիզ
 շէյ սիգաէ գայլը իսէ, սիզ տաիի Օղլաաա վէ փէ-
 25 տէրտէ գալաճագալընը, վէ քէնաինին պիգէ էթ-
 տիլի վա'տ պու տըր, ետ'նի էպէտի Հայաթ տըր :
 26 Սիլի իպալ էտէնդէր Հագիգաաա պու շէյիւրի սիգէ
 27 հազալմ, վէ սիլին անըն թարաֆընտան ուտըղը-
 նըլ մէս սիգաէ գայլը, վէ պիւր քիմէնին թա'լիմ

էթմէսինէ ինթիյառնըզ եօդ արը, անճագ մատամ
քի ու մաս սիգէ հէր շէյ հագգընտա թա'լիմ' է-
տէր, վէ հագգ օլուպ' եալան տէյիլ տիր, վէ նա-
սըլ քի սիգէ թա'լիմ' էթաի իտէ անտէ գալընըզ:

- 28 Վէ շիմտի, էյ չօճուզլար, անտէ գալընըզ, թա
քի Օ իզհար օլունարըզ վէման ճէտարէթիմիզ օլ-
տուն, վէ զուհուրընտա անաւն իտէճիլ օլմոյալըմ:
- 29 Էկէր անըն սալիհ օլարընըզ պիլիբսէնիզ, սալահը
իշէյէն հէր քիմսէնին անաւն տաղարընըզ պիլիբ-
սիմիզ:

ՊԱՊ 3

1 Պագընըզ, փէտէր պիլիէ նէ կէօնէ մուհապպէթ
իհասն էթմիշ տիր քի Ալլահըն էվլատը թէսմիյէ
օլունալըմ, պուհուն իշիւն տիւնեա պիլի թանը-

2 մաղ, իւնքի անը թանըմաաը, էյ սէվկիւլիւէր,
շիմտի Ալլահըն էվլատը իզ, վէ նէ օլաճաղըմպ
տահա իզհար օլունմաաը իտէ տէ, ս իզհար օլուն-
արընտա՝ անա պէկպէր օլաճաղըմըզ պիլիբիզ,
զիրա անը հէման օլարըզ կիպի կէօրէճէյիզ:

3 Վէ հէր քիմին անտէ պէյլէ իւմտի վար իտէ,
անըն փաք օլարըզ միտիլիւ քէնտի նէֆսինի փաք-

4 լէր, Հէր քիմ կիւնահ իշէրտէ, շէրի'աթը տաթի
թէճալուզ էթմիշ օլուր, վէ կիւնահ՝ շէրի'աթը

5 թէճալուզ էթմէք տիր, Վէ պիլիբսիմիզ քի Օ՝ պի-
լիմ կիւնահլարըմըզ լէֆ՝ էթմէք իշիւն իզհար

6 օլունաաը, վէ անտէ կիւնահ եօգ արը, Հէր քիմ
անտէ գալըր իտէ, կիւնահ իշէմէզ, հէր կիւնահ

7 էյ չօճուզլար, սիզի քիմսէ տլտաթմասըն, սալահ

- իշխէյէն՝ անըն սալիճ օլաղը միտիլիւ սալիճ տիր :
 8 կիւնաս իշխէյէն՝ Շէյթաննառն ալը. զիրա Շէյթան
 իպթիտատէն պերու կիւնաս իշխէր : Իպն Ուլաս
 պուշուռն իշխան, եանի Շէյթանն իշխէրինի իպթուլ
 9 էթմէր իշխան իզհար օլուշտու : Ալլահտան հէր
 ապմուշ օլան՝ կիւնաս իշխմէզ, չիւքի անըն
 թոխուլը անտէ գալըր, վէ Ալլահտան տողմուշ օլ-
 10 աղըր էճլտէն կիւնաս իշխէյէմէզ : Ալլահնէ կվա-
 տը իլէ Շէյթանըն էվլատը պու վէճհէլէ զասիր օ-
 լուր : սալաս իշխմէյէն հէմ սաթի քէնտի պիրու-
 11 տէրինի սէվմէյէն՝ Ալլահտան տէյիլ տիր : Զիրա
 իպթիտատէն իշթիմտիյինիզ թէնպիճ պու տըր քի՝
 12 պիրիպիրիմիլի սէվլիլիմ՝ Շէրիրտէն օլաղուգ՝ քէնտի
 գարնատաշընը գաթլ էտէն կայէն կիպի օլմիյալըմ՝
 վէ անը չէ՞ սէպէպտէն գաթլ էթտի : քէնտի 'ա-
 մէլլէրի քէթմիլ վէ գարնատաշընըն 'աֆլէրէ սալիճ
 օլաղըր իշխան Գ-ԲԼ ԵԲԷ :
 13 Էյ պիրտաւերլէրիմ՝ տիւնեա սիզէ պուղզ էտէր-
 14 սէ, թէ՛ աճծիւպ էթմէյինիզ : Էյիլամտէն հայաթտ
 ինթիզալ էթտիլիմիլի պիրտաւերլէրի սէվտիլիմիլ-
 տէն պիլիրիզ : պիրտաւերլինի սէվմէյէն՝ էօլիլամտէ
 15 գալըր : Քէնտի պիրտաւերլինէ հէր պուղզ էտէն՝ գա-
 թիլ տիր. վէ հիշ պիր դաթիլին տէրուշինտէ էպէ-
 16 տի հայաթտ պուլլուշտաղընը պիլիրիմիլի : Մու-
 հապպէթի պուշտան, եանի Քըլ-տա քէնտի ճա-
 նընը էօլըմըզա ֆէաա էթտիլինտէն պիլալք, պիլիմ
 սաթի պիրտաւերլէր էօլընա ճանլարըմըզ ֆէաա
 17 էթմէմիզ կերէր տիր : Ամմա հէր քիմ՝ տիւնեա
 մալընա մալիք օլաղըր հալաէ՝ պիրտաւերլինին մի. հ-
 թաճ օլաղըրնը կէօրիւր տէ, շէֆգաթընը անտէն

- տիրիշ էտերսէ, Այլահ մուհապպէթի անտէ հոմար
 18 գալլըր: Եւ չօճուգլարմ, լաֆզէն եւ լիսանէն տէ-
 յիւ, անճապ ֆի'իլէն վէ հագիգաթէն սէվէլիմ:
 19 Պուշուշէ տախի հագիգաթտան օլտըղըմըզ պի-
 լիրիզ, վէ անըն հուզուրընտա գալպլէրիմիզի թէ'-
 20 մին էտերիզ: Զիրա էկէր գալպլէրիմիզ պիզի թա'-
 զիր էտերսէ, Այլահ գալպիմիզտէն պէոյիւք օլուպ'
 21 հէր շէյէ 'ալիմ տիր: Եւ սէվկիւլիւլէր, էկէր գալ-
 պիմիզ պիզի թա'ղիր էթմէզ խէ, Այլահըն հու-
 22 զսւրընտա ճէսարէթիմիզ վար, Վէ հէր նէ տիլէր
 խէք, անտէն ալըրըզ, շիւնքի անըն էմրլէրինի հըֆզ
 էտերիզ, վէ անըն 'ինտինտէ մոդպուլ օլտն շէյլէ-
 23 ըի իշլէրիզ, Վէ անըն էմրի պու ալը քի՝ Օղլու
 Յիսուս Քրիստոսըն իսմինէ ինանալըմ, վէ պիզէ էմր
 24 էթտիլի կիպի պիրիպլըրիմիզի սէվէլիմ, Վէ անըն
 էմրլէրինի հըֆզ էտէն՝ անտէ, Օ տախի պուշուս
 գալլըր: Վէ անըն պիզտէ գալտըղընը պուշտան,
 եա'նի պիզէ վէրտիյի Բուհտան պիլիրիզ:

ՊԱՊ 4

- 1 Եւ սէվկիւլիւլէր, հէր պիր բուհա ինանալընըզ.
 լաքին բուհլարըն Այլահ թարաֆընտան օլուպ օլ-
 մատըղընը թէճրիպէ էտինիզ. պիրա տիւնեատա
 2 չօգ էալանճը փէյղամպէրլէր չըգմլը տըր: Այլահըն
 Բուհընը պուշուշէ պիլինիզ. Յիսուս Քրիստոսըն
 թէհտէ կէլմիշ իտիյինի իգրար էտէն հէր բուհ
 3 Այլահտան տըր: Վէ Յիսուս Քրիստոսըն թէհտէ
 կէլմիշ իտիյինի իգրար էթմէյէն հէր բուհ Այլահ-
 տան տէյիլ տիր, վէ Տէճճուլըն բուհը պու ալը, քի

- անքն կելեճէյիւնի իշխութիւնիդ, վէ էլ ան պիլէ
 4 տիւնեատա տըր: Եյ շոճուզլար, սիգ Ալլահաճաճ
 արնըդ վէ անկերէ զալիպ ոլտընըդ, գիրա սիգաւ
 5 օլտմի՝ տիւնեատա օլտնտան պէգլիւք տիր: Անդէր
 տիւնեատան տըրլար, պաւ սէպկպոտէն տիւնեատան
 պահա էտէրլէր, տիւնեա տախի անկերի տիկլէր:
 6 Պիգ Ալլահաճաճ ըզ, Ալլահը պիլէն՝ պիլի տիկլէր,
 Ալլահաճաճ օլտնտան՝ պիլի տիկլէմէզ, հազիգաթ
 րուհընը վէ զէլպլէթ րուհընը պուշտուն պիլիրիզ:
 7 Եյ սէվկիւլիւլէր, պիրիպիրիմիգի սէվլէթ՝, գիրա
 մուհապպէթ Ալլահաճաճ տըր, վէ հէր մուհապպէթ
 էտէն՝ Ալլահաճաճ տոզմուշ տըր, վէ Ալլահը պիլիր:
 8 Մուհապպէթ էթմէյէն՝ Ալլահը պիլմէմիշ տիր,
 9 գիրա Ալլահ մուհապպէթ տիր, Ալլահըն պիգէ օլտն
 մուհապպէթի պուշտուլէ, եաշի Ալլահըն յընաթ
 Լպնի վաշիտինի, անքն վաարթաղլէ հապթա
 մալիք օլտմըզ իչիւն տիւնեայա կէօնաւրմէսլլէ
 10 իզհար օլտնտա: Մուհապպէթ պուշտա տըր, տէ-
 յիլ քի պիլ Ալլահը սէվտիք, անճազ « պիլի սէվ-
 տի, վէ քէնտի Օղլընը կիւնասըարմըզ իչիւն քէֆու-
 11 ըթ օլտազ իւզրէ կէօնաւրտի: Եյ սէվկիւլիւլէր,
 Ալլահ պիլի պէգլլէ սէվտի խէ, պիլիմ՝ տախի պի-
 12 րիպիրիմիլի սէվմէմիզ կէրէք տիր: Ալլահը տալա
 պիր քիմնէ կէօրմէմիշ տիր, պիրիպիրիմիգի սէվտի-
 յիմիզ թագաիրտէ՝ Ալլահ պիլտէ գալլըր, վէ անքն
 13 մուհապպէթի պիլտէ քէմուլ պուշմուշ օլտըր: Ան-
 տէ գալաղղըմըր վէ անքն պիլտէ գալաղղընը
 պուշտուլէ, եաշի պիգէ քէնտի Բուհընտան վէրմիշ
 14 օլաղղընտան պիլիրիզ, վէ պիլ կէօրաւք, վէ շէ-
 հապթէթ էտէրիզ քի՝ ֆէտէր Օղլա տիւնեանքն

- 15 Խէլապետըն ոլմագ իւզրէ կէօնտէրտի : Հէր քիմ
քի Յիսուսըն Իպն Ուլլահ խալիյինի իգրտըր էտէրսէ,
16 Ալլահ ահտէ՝ օ տախի Ալլահտա գալըր : Պիզ տա-
խի Ալլահըն պիզէ օլտն մուհապպէթինի պիւաիք
վէ ինանսըգ : Ալլահ մուհապպէթ տիր, վէ մու-
հապպէթտէ գալտն՝ Ալլահտա, Ալլահ տախի ահտէ
17 գալըր : Մուհապպէթ պիզտէ շուհուհլէ քէմուլ
պուլմուշ տըր քի՝ բուզ ի ճէզտտա ճէստրէթիմիզ
օլա : զիրա օ նասրլ իտէ, պիզ տախի պու աիւհետ-
18 տա պէղլէ իլ : Մուհապպէթտէ գօրգու եօգ տըր,
անճագ քետմիլ մուհապպէթ գօրգույու տէֆ՝ է-
տէր : զիրա գօրգուտա 'աղապ վար, վէ գօրգան
19 քիմսէ մուհապպէթտէ քէմուլ պուլմումըշ տըր : Պիզ
20 տնը սէվէրիլ, շիւնքի էվվէլա օ պիղի սէվաի : Պիր
քիմսէ՝ Ալլահը սէվէրիմ աէլիպ տէ, քէնտի պիրա-
տէրինէ պուզղ էտէրսէ, ետլանճը տըր, զիրա կէօր-
տիւյիւ պիրատէրինի սէվմէյէն քիմսէ՝ կէօրմէտիյի
24 Ալլահը նոօրլ սէվէ պիլիր : Վէ անըն թարաֆըն-
տան շու էմրիմիլ վար տըր քի Ալլահը սէվէն՝ քէն-
տի պիրատէրինի տախի սէվէ :

ՊԱՊ 5

- 1 Հէր քիմ՝ քի Յիսուսըն Բրիստա խալիյինէ ինանըր
իտէ, Ալլահտան տօղմուշ տըր, վէ հէր քիմ՝ քի
թէվլիտ էտէնի սէվէրսէ, ահտէն թէվլիտ օլաւանը
2 տախի սէվէր : Ալլահըն էվլատընը սէվաիյիմիգի
պուհտան, ետնի Ալլահը սէվիպ տնըն էմրլէրինի
3 հըֆզ էթտիյիմիզտէն պիլիրիլ : Զիրա Ալլահ մու-
հապպէթի պու տըր քի էմրլէրինի հըֆզ էտէլիմ :

- 4 անըն էմբլէրի տախի աղբր տէյիլ տիր : Ձիրա Ալ-
լահասան տողան չէր քիմնէ տիւնեայտ զայիպ ոլուր :
- 5 վէ տիւնեայտ զալէպէ էտէն՝ իմանըմըղ տըր : Յի-
տուսըն Իպն Ուլլահ խոխինէ ինտնան քիմսէտէն
զայրի տիւնեայտ զալէպէ էտէն քիմ տիր :
- 6 Սու վէ գան իլէ, եալընըղ սու իլէ տէյիլ, ան-
ճագ սու չէմ տէ գան իլէ կէլէն պու տըր, եա'նի
Յիսուս Քրիստոս տըր, վէ շէհատէթ էտէն Բուհ
7 տըր, զիրա Բուհ հագիգաթ տըր : Ձիրա [սէմատա
շէհատէթ էտէնլէր իւշ տիր, Փէտէր, Քէլում՝ վէ
8 Բուհ իւլ Գուտս, վէ պու իւշ պիր տիր, Վէ զէմինտէ]
շէհատէթ էտէնլէր իւշ տիր, Բուհ վէ սու վէ գան,
9 իւշիւ տախի զիրտէ միւլթիթիթիգ տիրլէր : Էկէր
ինտան շէհատէթինի գապուլ էտէրսէք : Ալլահըն
շէհատէթի տահա պէյիւք տիր : զիրա Ալլահըն
քէնտի Ողլու հագգընտա վէրտիլի շէհատէթ պու
10 տըր : Իպն Ուլլահ իման էտէն՝ քէնտի տէրունի-
տէ ոլ շէհատէթէ մալիք տիր : Ալլահա իման էթ-
մէյիլ՝ անը եալանճը չըգտըմըշ ոլուր : զիրա Ալլա-
հըն քէնտի Ողլու հագգընտա վէրտիլի շէհատէթէ
11 ինանմամըշ տըր : Վէ շէհատէթ շու տըր քի Ալլահ
պիզէ էպէտի հայաթ իհասան էթմիշ տիր, վէ պու
12 հայաթ անըն Օղլընտա տըր : Օղլա մալիք ոլան՝
հայաթա մալիք տիր : Իպն Ուլլահա մալիք ոլմույտն՝
հայաթա մալիք տէյիլ տիր :
- 13 Պու շէյլէրի սիզէ [Իպն Ուլլահըն իմինէ իման
էտէնլէրէ] եաղալմ քի՝ էպէտի հայաթա մալիք
օլտըղընըղ պիլէսինիզ, [վէ Իպն Ուլլահըն իմինէ
14 իման էտէսինիզ,] Վէ անըն 'ինտինտէ մալիք ոլ-
տըղըմըղ ճէսարէթ պու տըր քի՝ անըն իրատէթինէ

- կէօրէ պիր շէյ տիւէտիյիմիւ հալուէ, պիզի տիպէր:
- 15 Մաթլուպըմըլ նէ խէ՝ պիզի տիպէտիյիմի պիլիր
խէք, տնտէն տիւէտիյիմիւ մաթլուպլորը տլմագ-
- 16 աա ոլաղըմըլը պիլիրիւլ, էկէր պիր քիմնէ պիրտ-
տէրինին էօյիւմէ սէպէպ օլմայան պիր կիւնաս իշ-
լէմէքտէ օլտըղընը կէօրիւր խէ, տիւէսին, վէ տնա,
հա՛նի էօյիւմէ սէպէպ օլմայան կիւնասը իշլէյէն-
լէրէ հայաթ վէրէճէք տիր, էօյիւմէ սէպէպ օլան
կիւնաս վար տըր, տնըն իշիւն բէճա էթսին՝ տէ-
- 17 մէյօրըմ, Հէր հազգսըղլըզ կիւնաս տըր, վէ էօյիւ-
մէ սէպէպ օլմայան կիւնաս վար տըր
- 18 Ալլահտան հէր պիր թէվիտ օլուհանըն կիւնաս
իշլէմէյէճէյիմի պիլիրիւլ, ֆազաթ Ալլահտան թէվ-
լիտ օլուհան քիմնէ քէնտի նէֆսինի հըֆլ էաէր
- 19 վէ շէրիր տնա տօղուշմուզ, Պիլիրիւլ քի Ալլահտան
ըզ, պիւթիւն տիւնեա տախի շէրիրին զապթընտա
- 20 տըր, Հէմ պիլիրիւլ քի Իպն Ուլլահ կէլտի, վէ
հազգը պիլմէմիւլ իշիւն պիզէ իարաք վէրտի, վէ
պիզ հազգ օլտնտա, հա՛նի տնըն Օղլու Յիսուս
Քրիստոստա իւլ, հազգ Ալլահ վէ էպէտի հայաթ
- 21 պու տըր, էյ չօճադլար, բէնտինիզի փութլարտան
հըֆլ էտինիւլ, [Ամին]

ՅՈՎ. ՀԱՆՆԷՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ԻՔԻՆՃԻ ՐԻՍԱԼԷՍԻ

- 1 Պէն իխթիյարտան՝ հագիգաթտա սեվտիյիմ՝.
- 2 Վէ եալընըզ պէնիմ տէյիլ, անճագ հագիգաթը պիլէնդէրին ճիւմլէսինին՝ պիպտէ գալըզ իլ էլ էպէտ պիպիմ իլէ պուլունաճագ հագիգաթ սէպէպինաէն սեվտիլէրի միւնթէխապ խաթ ուն իլէ էվլտարնա.
- 3 Փէտէր Ալլոս թարաֆընտան վէ Փէտէրին Օղլու Րապպ Յիսուս Քրիստոս թարաֆընտան հագիգաթ վէ մուհապպէթտէ 'ինայլէթ վէ մէրհամէթ վէ սէլամէթ սիզին իլէ օլտուն.
- 4 Փէտէրտէն ալարղըմըզ էմրէ կէօրէ սէնին էվլտառնտան հագիգաթտա եիւրիւյէնդէր պուլարղըմ.
- 5 տա զիյաաէսիյլէ մէսրուր օլտըմ, Վէ շիմաի, էյ խաթ ուն, սանա պիր եէնի էմր եազար կիպի տէյիլ, անճագ իպթխաաաէն մալիք օլարղըմըզը է-զ-է-է, սանա բէճա էտէրիմ քի պիրիպիրիմիպի սէվէլիմ.
- 6 Վէ մուհապպէթ տնըն էմլէրինէ կէօրէ եիւրիւմէմիզ տիր, էմր պու տըր քի՝ իպթխաաաէն պէրու.
- 7 իշիթաիյինիզ կէօրէ անտէ եիւրիւյէսինիզ, Ջիրա տիւնեայա Յիսուս Քրիստոսըն թէնտէ կէլաիյինի իղրար էթմէլէն չօգ իղլալ էաիճիլէր կէլաի, ալ.
- 8 տաարճը վէ Տէճճալ պու արը, էմէլիմիղի զայ՝ էթմէլիպ՝ անճագ թամմ՝ էճրէ նա՛իլ օլմամըզ.

- 9 իշխան քէնտրինիպէ տիգրայթ էտինիլ : Չէր քիմ քի
թէ ճալուզ էտիպ տէ Բրիստատըն թա'լիմինտէ գալ-
մազ իսէ , Ալլահա մալիք տէյիլ տիր . առնն թա'-
լիմինտէ . գալան քիմնէ հէմ' Փէտէրէ հէմ' տախի
10 Օղլա մալիք տիր : Էկէր եանընըզա պիր քիմնէ կէ-
լիր քէ , պու թա'լիմի կէթ իրմէլ իսէ , առն էվէ
գապուլ էթմէյիպ' առա սէլամ' տախի վէրմէյինիզ ,
11 Ջիրա առա սէլամ' վէրէն' . առնն քէթիւ 'ամէլէ-
րինէ շէրիք օլմուշ օլուր :
- 12 Սիզէ եաղաճագ շօգ շէյլէրիմ' վար իսէ տէ ,
քեաղըն վէ միւրէքքէպլէ Ե-զէ-գ իթմէմէտիմ' , լա-
քին մէսէրրէթիմիպ միւքէմմէլ օլմաղ իշխան եա-
նընըզա կէլիպ' շիֆահէն սէօյլէմէյէ իւմիտիմ' վար :
- 13 Սէնին միւշթէթապ հէմշիրէնին էվլաթը սանա սէ-
լամ' ետէրլէր : [Ամին :

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ԻԻՋԻԻՆՃԻԻ ՐԻՍԱԼԷՍԻ

- 1 Պէն իթթիյարտան' հագիգաթտա սէվտիյիմ' սէվ-
2 կիւլիւ Գալիտա : Էյ սէվկիւլիւմ' . ճանըն սա'ա-
տէթ ի հալատ օլարըք կիպի սէնին հէր շէյտէ սա-
'աւտէթ ի հալըն վէ 'աֆիյէթտէ պուլուհմագլըքն
3 իշխան տու'ա էտէրիմ' : Ջիրա պո'պը պիրտաւրլէր
կէլիպ' հագիգաթտա եիւրիւմէքտէ օլարըքն կիպի :

- սէնտէ պուլուճառն հազիգաթա շէհատէթ էթ տիք-
- 4 Լէրինտէ զիյառտէսիյէ մէսուր օշտըմ: Պաւնտառն ,
 ետ'նի էվլտաըմին հազիգաթաա եիւրիւտիւքլէրինի
 իշիթմէքտէն զիյառտէ պէոյիւք մէսերբէթիմ' եօգ
- 5 աըր: Եյ սէվկիւլիւմ', պիրատէրլէրէ վէ զարիպլէրէ
- 6 հէր նէ էտէր իտէն, ստաըգանէ էտէրսին: Անլէր
 քիլիտէնին հուպուլընտա մուհապպէթինէ շէհատէթ
 էթտիլէր: տնլէրի տաթի Ալլահըն բիզասը իւզրէ
- 7 կէօնտէրաթիյին հալտէ, Էյի էթմիշ օշաւսըն: Զիրա
 թա'իֆէլէրտէն պիր շէյ ոլմայարագ, տնըն իտի
- 8 իյիւն եօլա բէվան օշտըլար: Իմոի պիւ պէոյէ
 քիմնէլէրի զապուլ էթմէյէ պօրճլու իւլ, թա քի
 հազիգաթաա էմէրասշ օշալըմ':
- 9 Քիլիտէյէ ետպտըմ իտէ տէ, արայարընտա պիրին-
 ճի օլմագ սէվտաորնտա օլտն Դիտարեփէս պիլի
- 10 գապուլ էթմէզ, Պաւ սէպէպտէն կէլաթիյիմ' թագ-
 տիրտէ, էթտիյի 'ամէլլէրինի, ետ'նի 'ալէյհիմիզտէ
 քէօթիւ սէօլլէրլէ իթալէ ի լիտան էթտիյինի, վէ
 պաւնուլէ իրթիֆա էթմէյէրէք, պիրատէրլէրի
 քէնտիսի գապուլ էթմէտիքտէն մո'տա, իթմէյէն-
 լէրի մէն' իլէ քիլիտէտէն չըգարաըղընը խաթրա կէ-
- 11 թիլէճէյիմ': Եյ սէվկիւլիւմ', շէրրէ տէյիւ, տն-
 ճագ խայրա մնգթէտի օլ. խայր իշլէյէն' Ալլահ-
 տան տըր, ամմա շէրր իշլէյէն' Ալլահը կէօրմէմիշ
- 12 տիր: Դեմետրիոս ճիւմլէնին վէ տալ հազիգաթմըն
 տաթի հիւանի շէհատէթինէ մազհար տըր: պիւ
 տաթի շէհատէթ էտէրիւ, վէ շէհատէթիմիւլ հազգ
 օլտըղընը պիլիրաթինիւլ:
- 13 Ետպաճագ չօգ շէյլէրիմ' վար իտի իտէ տէ, սա-
 նա միւրէքքէպ վէ գալէմլէ ետպմագ իթմէմէմ':

- 14 Լաքին սէնին իլէ եազընտա կէօրիւշիւպ շիֆասէն
 15 սէյլէմէք իւմիտինտէ իմ'։ Ստնա սէլամէթ օլտուն.
 տօսթլար ստնա սէլամ էտէրլէր, տօսթլարա պի-
 րէր պիրէր սէլամ էլլէ։

ՅՈՒԴԱ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

'ՈՒՄՈՒՄԻ ՐԻՍԱԼԷՍԻ

- 1 Յիսուս Քրիստոսըն դուլս վէ Յակօրոսըն գարն-
 աաշը Յուդա, Փէտէր Ալլահտա սէվկիւլիւ վէ Ու-
 սուս Քրիստոստա ճըֆօլ օլտւնան տա'վէթիլէրէ.
 2 Սիգէ մէրհամէթ վէ սէլամէթ վէ մուհապպէթ
 արթսըն,
 3 Էյ սէվկիւլիւլէր, միւշթէրէք օլտն խէլտո խու-
 սուքընտա սիգէ եազմաք իւզրէ զայրէթ ի քիտմի-
 լէտէ օլարաք, մուգտտաւալէրէ պիր տէֆ'ա թէսլիմ
 օլտւմըշ օլտն իմնն իլիւն միւճասէտէ էտէօինիլ՝
 տէլիւ հատիհաթ էտէրէք եազմամը լազըմ' կէօր-
 4 տիւմ'։ Զիրա պս ճիւքմ' իլիւն գտաիման թապ-
 տիր օլտւմըշ պա'ղը ֆաարք քիմնէլէր կիլլիճէ կի-
 րիպ' Ալլահըմըղըն 'ինայէթինի ֆիւճարա թէպտիլ
 իյէ Սահիպ ի վահիտ օլտն [Ալլահը] վէ Բապպըմըզ
 5 Յիսուս Քրիստոսը. ինքեար էտէրլէր, վէ ճէր շէ
 գատար մա'լիւմիւշիւզ խէ տէ, սիգէ իթթար էթ-
 մէք իաթէրիմ' քի' Բապպ գալմի Մըսթր տիլարոն-
 տան դուրթարաքաան սօկրա, երնէ իմնն էթմէ-

- 6 յէնդէրի հէլաք էյլէտի Հեմ քէնտի բիյառեթլէրի-
նի հըֆզ էթմէյիպ՝ մէքեանդարընը իմէրը էտէն մէ-
լէրլէրի 'տղիմ' կիւնիւն հիւքմիւ իշիւն էպէտի պէնա-
- 7 լէլլէ զուլմէթ ալթընտա հըֆզ էյլէտի 'Նաթըլ քի
Սոդամ' վէ Գոմոր վէ էթրաֆլարընտա պուլունուպ,
տնդէրին էմնալը իւզրէ իրթիքետալը զինա էտէրէք,
պաշգա ճէսէտ տրալնա տիւշէն շէհրլէր էպէտի
տիմէշին 'տզապլնա տիւշար օլմնւշ օլարտալ, 'ալէ-
- 8 մէ 'իպրէթ օլտըլար : Քէզայիք պու խիւլեա սա-
հիպլէրի տաթի ճէսէտի մնւրտար էտէրլէր, վէ հիւ-
քիւմէթի թահգիր էաիպ՝ էշրաֆա սէպպ էտէրլէր :
- 9 Ամնա պաշ մէլէք Միքայէլ Շէլթանա մնւիալէ-
ֆէթ էաիպ՝ Մոլսէսին ճէսիտինէ տա'իր միւճառէ-
լէ էաիր իքէն, 'ալէյհինտէ սէպպլէ հիւքմ' էթմէյէ
ճէաարէթ էթմէյիպ, անճաք՝ Աշնի Բապպ թա'զիր
- 10 էթմսին՝ սէտի : Պաշլար իսէ պիլմէտիքլէրի շէյլէրէ
սէպպ էտէրլէր, վէ տիլսիպ հայվանդար միսիլիւ
պիթթապի՝ տկլաորդլարը շէյլէրաէ ֆառիտ օլսը-
- 11 լար : Ատյ տնդէրէ, պիրտ կայէնին մէսլէյինտէ եիւ-
րիւտիւլէր, վէ իւճրէթ իշիւն Բազաամըն զէլալէ-
թի տրալը սըրա գօշալլար, վէ կորիւն էթտիյի
- 12 իտէ մնւիալէֆէթմտէ հէլաք օլտըլար, Պաշլար սի-
զին մնւհապպէթ զիյաֆէթլէրինիզտէ լէքէլէր օ-
լուպ՝ սիզին իլէ եէյիպ իշէրէք, նէֆալէրինի գօր-
գուսըզ պէսլէրլէր : Բիւզկէտըլարտան էօթէ պերի
սիւրիւքլէնէն տաւըզ պուլունթլար, չըֆլաք վէ մէյ-
վէսիպ, իքի քէրրէ դաւրամըշ, քէօքսէն գօփարըլ-
- 13 մըշ աղաճլար տըրլար : Քէօփիւք կիպի քէնտի 'այպ-
լարընը չըգարտն շիտտէթլի տէնիլ տալալարը
տըրլար, ալարէ երլտըզլար տըր, քի շիտտէթլի

- զուլմէթ անլէր իչիւն իլէլէպէտ ճըֆզ ոլունմըշ տըրս
- 14 Վէ պունլարըն հաղգընտա Ադամտան եէսինճի
 ոլան Ենովք տախի վասիլլէ սեյլէլիպ տէաի քի'
 իչթէ Բապոյ ճիւմլէյի հիւքմ էլլէմէք վէ ճիւմլէ
 Փատըգլարը իրթ իքեապ էթ տիքլէրի Փատըգանէ 'ա-
- 15 մէլլէրինին քեաֆթէսի իչիւն, Վէ Փատըգ կիւնաս-
 քեարլարըն քէնտի 'ալէյհիմտէ սեյլէտիքլէրի ճիւմ-
 լէ սէրթ շէլլէրտէն տոլոյը իզլամ' էթմէք իչիւն'
- 16 օն պինլէրճէ մուգատտէպլէրի իլէ կէլտի Պունլար
 մըրըլտանըճըլար, քէնտի հալլարընտան թէշէքքի
 էտիճիլէր, քէնտի շէհվէթլէրինէ կէօրէ եիւրիւ-
 յիւպ աղըղլարը պէոյիւք սեյլէյէրէք, քեար իչիւն
- 17 միւտասանէ էտէրլէր, Լարին սիզ, էյ սեվկիւլիւ-
 լէր, Բապըմըղ Յիսուս Քրիստոսըն բէստ յէրի թա-
 րաֆընաան մուգատտէմա «էրէ թէպիզ ոլունան
- 18 սեօղլէրի, եա՜նի, Ախըր զէմանտա քէնտի Փըսգլա-
 րընըն շէհվէթլէրինճէ եիւրիւյէն միւսթէհզիլէր օ-
 լաճազլար աըր' տէտիքլէրինի խաթրընըզա կէթի-
 բինիզ :
- 19 Պունլար այրըլանլար, վէ նէֆտանիլէր վէ Բուհա
- 20 մայիք ոլմայան քիմնէլէր տիւր Սիզ իսէ, էյ սեվ-
 կիւլիւլէր, քէնտիլէրինիյի ազաէս իմանընըզ իւզէ-
 րինէ պինա էտիպ' Բուհ իւլ Գուտուլէ տու'ա էտէ-
- 21 բէք, Քէնտիլէրինիյի Այլասըն մուհապպէթիւտէ
 ճըֆզ էտիպ' էպէտի հայաթ իչիւն Բապըմըղ Յի-
 սուս Քրիստոսըն մէրհամէթինէ մաւնթաղըր ոլու-
- 22 նըլ, Վէ թէֆրիզ էտէրէք պտ'ղըլարընա մէրհա-
- 23 մէթ էտինիզ, Պա'ղըլարընը իսէ տթէշտէն գափա-
 րազ գօրգու իլէ գուրթարընըզ, վէ թէնլէ լէքէ-
 լէնմիշ լիպատտան պիլէ իքրաս էտինիզ :

- 24 Վէ տիգի լէքէսիւ սազլամաղա վէ քէնտի ճէլա-
լընըն հուպուրընտա շասլըզլէ գուսուրսըլ իհզար
25 էթմէյէ գտաիր ոլտնա, խէլտաքետրըմըզ ոլտն ետ-
լընըզ Ալլահա Բապըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն վա-
սըթասըյլէ հէմ էզէլտէն հէմ շիմտի հէմ տէ է-
պէտ իւլ ապտա 'իզզէթ վէ 'ազլամէթ, գուտրէթ
վէ հիւքիւմէթ ոլտուն Ամին:

ՎԱՀԻ Ի ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ

ՊԱՊ 1

- 1 Յիսուս Քրիստոսըն վահէի տիր, ետնի ետգընտա
մաթլագա վուգու՝ պուլաճագ շէյլէրի քէնտի
գուլարընա կեաթէրմէք իւզրէ, Ալլահըն առա վէր-
տիյի վէ քէնտի մէլէյի վասըթասըյլէ կեոնտէրիւզ
գուլա Յովհաննէսէ պէյտն էյլէտիյի լահի տիր:
2 Օ տախի Ալլահըն քէլամընա վէ Յիսուս Քրիստոսըն
շէհատէթինէ հէմոն ճիւմլէ կեօրտիւյիւ շէյլէրէ
3 շէհատէթ էյլէտի 'նէ՝ միւպարէք տիր պու փէյ-
ղամպէրիյին սեօզլէրինի օղույան, վէ տիկէյիւզ ի-
շինաէ ետգըմըշ ոլտն շէյլէրի հըֆզ էտէնլէք.
զիրա վագըթ ետգան տըր:
4 Յովհաննէս Ատիաաա պուլաւնան եէտի քիլիսէ-
լէրէ. մէվճուա ոլտն վէ օլմուշ վէ օլաճագ թարա-
ֆընաան, վէ Անըն թախթը էօնիւնաէ պուլաւնան
5 եէտի Բուհ թարաֆընաան, Վէ սատըզ շահիտ օ-

- լուսւոյ էօյիւլէրունն հըյ-՝ էրէնլէրն իւրի վէ տիւնեա
մէիքէրինին ընտի օլան Յիսուս Բրիստոս թարա-
ֆընասն սիւլէ 'ինայէթ վէ սէլամէթ օլտան. պիգի
սէվիոյ՝ քէնտի գանըլէ կիւնահլարմիզասն եըյ-
6 դայարագ, Վէ Փէտէրի Ալլահա մէիքէր վէ քեա-
շինլէր շատոյ էտէնէ՝ էպէս իւլ ապաս 'իզլէթ վէ
գուարէթ օլտան Ամին:
- 7 Իշթէ պուլուլթար իլէ կէլիյոր, վէ հէր կէօզ, վէ
անը տէլէնլէր տաթի անը կէօրէճէք տիր. վէ անըն
սէպէպինտէն զէմինին ճիւլլէ գուպիլէլէրի աէոյիւ-
8 նէճէքլէր տիր Պէլի. Ամին: Մէվճաւ օլան վէ ոլ-
մուլ վէ օլաճագ վէ հէր շէյէ գատիր Բապ Ալ-
լահ պուլուրըր քի՝ Ալֆա վէ Օմէղա [Իպթիստ վէ
Ինթիհա] պէն իմ:
- 9 Պէն Յովճահէս, քի սիյին պիրատէրինիզ վէ Յի-
սուս Բրիստոսըն մուզայագաւը վէ մէլէքիւթիւ վէ
տապըլնատա շէրիքինիզ իմ, Ալլահըն քէլլամը վէ Յի-
սուս Բրիստոսըն շէհատէթի իշիւն Պատմա տէնիլէն
10 տատատ պուլունարմ, Վէ 'Բապպըն կիւնիւնաէ իւ-
զէրիմէ Բուհ կէլիպ արալմտան պօրու -է-է կիպի,
11 [Ալֆա վէ Օմէղա՝ Էյվէլ վէ Անըր պէն իմ, վէ]
կէօրաիւլիւկիւ պիր քիթապտ եապըպ [Ասիաստ
օլան] եէտի քիլիսէյէ, հաշի Եփեսոսա վէ Իզմիրէ
վէ Պերգամոնա վէ Թիւատիրէ վէ Սարդիկէյէ վէ
Փիզադեղիկայա վէ Լաւդիկիայա կէօտէր՝ տէ-
12 յիւ պէոյիւք պիր սէս իշիթսիմ, Վէ պոնա սէոյ-
լէյէն սէս էփն էրէնլէ կէօրմէք իշիւն աէօնալիւմ,
13 վէ աէօնալիւլիւմտէ, եէտի ալթուշ շլմ'տան, Վէ

- եւտի շէմ՝ անըն օրթատընտաւ Իպն իւլ ինոտնա
 պէնզէր, վէ սյաղընա գատար պիր էսվապ կիլմիշ,
 վէ կեգքսիւնէ պիր ալթուն գուշագ գուշանմըշ
 14 ոլան պիր Զաթ կեօրտիւմ, Վէ պաշը իլէ սոյլարը
 պէյաղ եսփաղը միսիլիւ, դար կիպի պէյաղ խոի,
 15 վէ կեօլլէրի տթէշ ալէվի կիպի խոի, Վէ սյաղընա
 ֆուրսանտա գըզարմըշ խոսս փիրինճէ պէնզէր ոլա-
 րագ, սէսի տախի չօգ սուլարըն սէսի կիպի խոի,
 16 Վէ սաղ էլինտէ եւտի երլարը պուլունուպ՝ աղ-
 զընտան իքի աղըզը քէսքին պիր գըլըճ չըգար խոի,
 չէհրէսի տախի գուվվէթիլէ գիյա՝վէրէն կիւնէշ
 17 կիպի խոի, Վէ անը կեօրտիւլիւմտէ, սյաղընա
 էօլիւ կիպի տիւշտիւմ. Օ տախի սաղ էլինի
 իւզէրիմէ գոյարագ տէտի քի՝ Դօրգմո, էվվէլ վէ
 18 Ախըր, Վէ հայաթտա ոլան պէն իմ, վէ էօլմիւշ
 խոիմ, վէ իշթէ էպէտ իւլ ապտա հայաթտա իմ.
 [Ամին.] վէ հալիլէ իլէ էօլիւմին սնոսթմարլարը
 19 պէնտէ տիր, Կեօրտիւլիւն վէ հազըր ոլան վէ պուն-
 20 տան սսկրա վուգու՝ պուլաճաք շէյլէրի, Սաղ է-
 լիմտէ կեօրտիւլիւն եւտի երլարըն սըրընը վէ
 եւտի ալթուն շէմ՝տանը եաղ. օլ եւտի երլարը
 եւտի քիլիսէնին մէլէրլէրի ոլապ՝ [կեօրտիւլիւն]
 եւտի շէմ՝տան տախի եւտի քիլիսէ տիր,

ՊԱՊ 2

- 1 Եփեսոստա ոլան քիլիսէնին մէլէյինէ եաղ. Եւ-
 տի երլարըն սաղ էլինտէ թութուպ՝ եւտի ալթուն
 շէմ՝տանըն օրթատընտա կէզէն Զաթ պէյլէ պու-
 2 յուրըր. Սէնին խալիլէրինի վէ էմէյինի վէ սապ-
 րընը վէ շէրիլէրէ թէհամիլիւ էտէմէտիլինի վէ

- 3 Թէճրիպէ էտիոյ՝ անդէրի ետլանճը պուլարղընը, Վէ
 սապր էտերէք թէհամմիւլ իթաիյինի վէ խամմ ի-
 4 չիւն [էմէք չէքերէք] կէվշէմէտիյինի պիլիբիմ Պու-
 ճիւմիէ իլէ 'ալէյհիսէտ տէյէճէյիմ' վար . չիւնքի
 5 էվվէլքի մուհապպէթինի թէրք էթաին . Իմոտի շէ-
 րէտէն տիւշմիւշ օլարղընը խաթիրընա կէթիւր, վէ
 թէվպէ էյլէ, վէ էվվէլքի 'ամէլլէրի իշլէ . Խօզսա
 թէվպէ էթմէզ խէն, սանա թէլ կէլիւր վէ շէմ'-
 6 տանընը եէրինտէն գալարըրըրմ' . Լաքին սէն տէ
 պու վար քի՝ Նիկոզայոպլարըն 'ամէլլէրինտէն իք-
 րաս էտերսին . պէն տախի անդէրտէն իքրաս էտէ-
 7 րիմ' Գուլաղը օլան քիմնէ Բուհըն քիլիտէլէրէ սէզլ-
 լէտիյինի իշիթսին . զալիպ օլանա՝ Ալլահըն ճէննէ-
 թի օրթասընտա օլան հալաթ աղաճընտան եէմէյի
 իհսան էտէճէյիմ' .
 8 Վէ Իզմիրտէ օլան քիլիտէնին մէլէյինէ եալ-
 էջլմիւշ օլուպ տա տիրիլիշ օլան օլ Լվվէլ վէ
 9 Ախըր պէզլէ պուլարըր . Անին 'ամէլլէրինի վէ
 մուզայագանը վէ ֆադիրլիյինի, (ամմա պէնկին սին,)
 վէ Էնհո-թէ տէյիլ, անճադ Շէյթմանըն ճէմմաթը
 իքէն՝ Եէհուտի իլ տէյէնդէրին քիւֆրիւնիւ պիլի-
 10 րիմ' Զէքէճէյին շէլլէրին պիրինտէն գօրգմա . իշ-
 թէ թէճրիպէ օլուշմանըլ իչիւն՝ Շէյթման սիպտէն .
 Դ-՛ըւլ-ըն հապսա արթաճադ, վէ սի կիւն գատար
 մուզայագանըլ օլաճադ տըր . Էպիւմէ տէյին աա-
 արդ օլ . պէն տախի սանա հալաթ թաճընը վէ-
 11 րիբիմ' Գուլաղը օլան քիմնէ Բուհըն քիլիտէլէրէ
 սէզլէտիյինի իշիթսին . զալիպ օլան՝ իքինճի է-
 լիւմտէն զիյան շէքմէյէճէք տիւր'

- 12 Վէ Պերգամոնոսն ոլան քիլիսէնին մէլէյինէ եաղ .
 13 Եթի ազըղը քէպին զըլըճըն սահիպի պէզլէ պու-
 14 յուրըր . Սէնին 'ամէլլէրինի վէ ունին ներեռէ . ետ-
 15 ի Շէյթանըն թախթը պուլունաղըը եերաւ սաքին
 16 Օլաղընը պիլիրիմ' . վէ իսմիմի գապի թուլթարըն,
 17 վէ արանըզոս Շէյթանըն սաքին Օլաղըը եերաւ'
 18 Օլ սոտըգ շէհախմ' ոլան Անթիպոս գաթլ Օլուն-
 19 աղըը կիւնլէրաւ պիլէ, պանա ոլան իմանընը ինքեաթ
 20 էթմէարին . Պու ծիւմլէ իլէ 'տէյհիմէ պիր աղ
 21 տէյէճէյիմ' վար . չիւնքի որսոտա, եանընտա փութ
 22 գուրպանընտան եեմէլէրի վէ զինա էթմէլէրի իչիւն'
 23 պէնի Խորայէլին էօնիւնէ թէօրէղ գօմաղը Բաղակա
 24 էշրէտէն Բաղասամըն թա'լիմինի թուլթանլար վար
 25 Բէզլալիք ունին եանընտա սախի պէնիմ' իքրոս էթ-
 26 ախիմ' Նիկողայոսլըլար թա'լիմինի թուլթանլար
 27 վար . Թէվլպէ էյլէ . եօգոս սանա թէզ կէլիպ' ող-
 28 զըմըն զըլըճըլլէ անլէր իլէ ճէնք էտերիմ' . Գուլա-
 29 զը ոլան քիմէ Բուհըն քիլիսէլէրէ ուշլէտիլինի
 30 իչիթսին . զալիպ ոլանա մահֆուզ մէննտէն եեմէլլի
 31 իհսան էաիպ' . անա պիր պէյաղ թաշ վէրէճէյիմ' .
 32 Օլ թաշըն իւղէրինտէ սախի սնը ալանտան մա'տա
 33 քիմնէնին պիլմէտիլի պիր եէնի իոմ եաղըը արըր
 34 Վէ Թիւասիրաւ ոլան քիլիսէնին մէլէյինէ եաղ .
 35 Կէօղլէրի աթէշ ալէգի կիպի ոլուպ' . այազլարը խոսա
 36 փիրինճէ պէնլէր ոլան Իպն Ուլլոս պէօյլէ պու-
 37 յուրըր . Սէնին 'ամէլլէրինի վէ մահասպլէթին
 38 վէ իւլումէթին վէ իմանընը վէ սապընը հէմ սօն-
 39 րաքի 'ամէլլէրին էվլէլքիլէրաւն զիյաստ Օլաղընը

- 20 պիղիբրիմ՝ Պու ճիւմլէ իլէ 'ալէյհիմ' [պիւր ազ]
տէյէճէյիմ՝ վար. չիւնքի՝ Նեպիյէ իմ՝ աէյէն գարը
Յեզարէլ զինա էթմէյի վէ փուլմ գուրպանընտան
եէմէյի թա'լիմ էտերէք, գուլարըմը իղլալ էթմ-
- 21 մէսինէ պրագըրսըն, Վէ պէն տնա՝ քէնտի զինա-
սընտան թէվպէ իշիւն միւհէթ վէրաիմ՝ իտէ տէ.
- 22 թէվպէ էթմէտի, Նշթէ տնը պիւր ետթաղա, վէ
տնըն իլէ զինա էտէնլէրի քէնտի 'ամէլլէրինտէն
թէվպէ էթմէտիլլէրի թաղաիլտէ՝ պէզլիւք մու-
- 23 զայոպայո պրագաճաղըմ, Վէ էվլասընը էոյիւմլէ
գաթլ էտէճէյիմ. վէ ճիւմլէ քիլիսէլէր պէսպրէք-
լէր իլէ գալլէրի թէֆթիշ էտէն պէն իալյիմի պի-
լէճէքլէր. վէ հէր պիւրինիլէ 'ամէլլէրինիլէ կէօրէ
- 24 վէրէճէյիմ, Ամմա սիլ Թիւտաիլտէ պուլունան
սա'իլլէրէ հէման պու թա'լիմի գապուլ էթմէյէն
վէ Շէյթանըն տերին ումուրը 'աւատ էթմիլլէրի
շէյլլէրի պիլմէյէնլէրէ տէրիմ քի՝ Նպլէրինիլէ պաշ-
- 25 գա եիւք գոմոյաճաղըմ. Մէկէր քի մալիք օլալ-
ղընըլ շէյի թա պէն կէլինճէյէ տէյին գալի թու-
- 26 թաղընըլ, Վէ զայիպ օլուպ 'ամէլլէրիմի նիհայէ-
թէ տէյին հըֆլ էտէն քիմնէյէ՝ պէն Փէտէրիմ՝
թարաֆընտան ալտըղըմ կիպի միլլէթլէր իւզէրինէ
- 27 հիւքիւմէթ վէրէճէյիմ, Օ տաիի 'անլէրէ տէմիր
'աւա իլէ հիւքիւմէթ էտէճէք, վէ տնլէր չէմլէք-
- 28 ճի գապլարը կիպի փարէյէնէճէք տիր, Վէ տնա
- 29 սապաճ երլարգընը վէրէճէյիմ, Գուլաղը օլան քիմ-
սէ Բուհըն քիլիսէլէրէ սէզլէտիյինի իշիթմին,

ՊԱՊ 3

- 1 Այլ է Սարգիսէտէ ոչան քիլիսէնին մէլէյինէ հազ .
Ալաճըն եէտի Բուճընտ վէ եէտի ելլալըս մայիք
օլան պէգյէ պուլուրըր . Սէնին 'ամէլլէրինի, ետնի
տիրի սին տէյիւ խամնի վար իքէն' Էօլիւ օլաղըրնը
- 2 պիլիրիմ' . Ուլտըրգ օլ , վէ պաղիւլէ գալըպ էօլմէք
իւզրէ օլան շէյլէրի գուլվէլմ լէնտիլ . զիրա սէնին
'ամէլլէրինի Ալաճըն հա պուլընտա միւքէմմէլ պուլ
- 3 մաալմ' . Իմտի շաաբլ ալաղըրնը վէ իշիմտիյինի
խամըրնի կէթիլ , վէ ճըֆը կտէրէք' թէվպէ էյլէ
ուլտըրգ օլմաաղըրնի թաղալրատ սէնին իւզէրինէ
իւրըրը կիպի կէլէճէյիմ' , վէ իւզէրինէ հանկը սա-
- 4 'աթտա կէլէճէյիմի պիլէմէյէճէքսին . Ֆադաթ
Սարգիսէտէ պիլէ էլպիսէլէրինի քիլլէթմ մէմիշ սէ-
նին պիր գաշ քիմսէլէրին պուլաշուպ' պուշլար
պէնիմ իլէ պէրապէր պէյապ էլտի-է իլէ կէզէճէք-
- 5 լէր . չիւնքի լայըգ աըրըր . Ապիպ օլան քիմսէ
պէյապ էլպիսէյի կիլէճէք տիր . պէն տաթի խամնի
հայաթ քիլմաղընտան սալա մաճվ էլմէյէճէյիմ' ,
վէ սնըն խամնի Փէտէրիմին վէ մէլէքլէրինին հու-
- 6 զաւրընտա իգրար էտէճէյիմ' . Գուլաղը օլան քիմսէ
Բուճըն քիլիսէլէրէ սէգլէտիյինի իշիմտին .
- 7 Վէ Փիզադիգիկաաա օլան քիլիսէնին մէլէյինէ
հազ . Գուաաաա վէ հազ , վէ Գաւիլին սնաթ-
թաըրնա մայիք օլապ' ալաղըրնը քիմսէ գափայա-
մապ , վէ գափաաղըրնը քիմսէ ալաաալ օլան Զաթ
- 8 պէգյէ պուլուրըր . Սէնին 'ամէլլէրինի պիլիրիմ' . իշ-
թէ սէնին էօնիւնտէ քիմսէնին գափայաաաաա

- պիր աշըգ դափու գօտըմ՝, զիրա պիր ազ գուփիլե-
 թինչ օշարագ քէլամըմը հըֆզ էյլէտին, վէ խամի
 9 ինքեար Լթմաին, Իշթէ Եեհ-տէ տէյիլ էքէն առ-
 ճագ եալան եկրէ՝ Լէհուտի իզ տէյերէք, Շէյթա-
 նըն ծէմա'աթընտան օլանլարը կէթ իրէճէլիմ՝. Իշթէ
 անլէրի կէթ իրիպ սյազլարընը Լանիւնտէ սէճտէ
 գըլտըրարագ՝ անլէրէ սէնի սէվտիյիմի պիլտիրէճէ-
 10 յիմ՝. Սապըմըն քէլամընը հըֆզ էյլէտիյին սէ-
 պէպտէն, պէն տախի սէնի գէմին իւզէրինտէ սաքին
 օլանլարը թէճրիպէ իշխան պիւթիւն տիւնեսա իւ-
 զէրինէ կէյմէք իւզրէ օլան թէճրիպէ սա'աթընտան
 11 հըֆզ էաերիմ՝. Իշթէ թէզ կէլիրիմ՝, սէնտէ պու-
 լանտանը գափի թութ, օլմայա քի պիրի թաճընը
 12 ալա Ղալիպ օլան քիմնէյի Այլահըմըն հէյքէյինտէ
 տիրէք եափաճաղըմ՝, վէ արթըզ արշարը չըղմայա-
 ճագ աըլ, վէ անըն իւզէրինէ Այլահըմըն խամի,
 վէ Այլահըմ՝ թարաֆընտան սէմուտան իւզուլ է-
 տէն Այլահըմըն շէհրի՝ եէնի Խուստպէմին խամի,
 13 վէ պէնիմ եէնի խամի եազաճաղըմ՝. Գուլաղը օ-
 լան քիմնէ Բուհըն քիյիսէլէրէ սէզլէտիյինի իշթիսին
 14 Վէ Լաւոգիկիտատ օլան քիլիսէնին մէլէյինէ
 եաղ. Օլ Ամին՝ օլ սաաըգ վէ հոպ գահիա, Ալ-
 լահըն խիլպաթընըն, Խպթիտատը պէզլէ պուլաըրը
 15 Սէնին 'ամէլլէրինի պիլիրիմ քի՝ նէ սոզուզ, նէ տէ
 սըճագ սըն. քես'չքի եա սոզուզ եա սըճագ օլա
 16 խամ, Խմի նէ սոզուզ, նէ սըճագ օլուպ քլըգ օլ-
 տըղըն իշխան սէնի ազգըմտան խթիֆթազ էաէճէ-
 47 յիմ՝. Զէնկին իմ՝ վէ մալտար օլտըմ՝ վէ պիր շէյէ
 միւհթաճ տէյիլ իմ՝, տէյիպ սէն պիչարէ վէ սէ-
 ֆիլ վէ ֆաղիր վէ քէօր վէ չըփուպ օլտըղընը պիւ-

- 18 մէտիյին եճլաէն, Սանա նասիհաթ էտէրիմ՝ քի՝ ղէնկին օլմագ իշիւն, աթէշտէ գալ օլուհմըշ ալթուհ, վէ կէյինիպ չըփլագլըղընըն՝ սյպը կէօրիւհմէմէսի իշիւն պէյաղ էլպիսէ պէնտէն տաթըն ալաւըն, վէ կէօրմէն իշիւն կէօղէրիյէ 'իլաճ գոյաարն:
- 19 Պէն ճիւմիէ սէվաիյիմ՝ քիմէլէրի թա'ղիր վէ թէ'տիպ էտէրիմ, իմաի ղոյրէթլի օլուպ' թէվպէ էյլէ:
- 20 Իշթէ գափուտա տուրուպ շալըյօրըմ՝ էկէր պիր քիմնէ սէսիսի իշիտիր աէ գափալը աշար իսէ, աճըն հանրնա կիրէրիմ, վէ պէն աճըն իլէ՝ օ տաթի
- 21 պէնիմ իլէ ախշամ թա'ամը էտէճէյիլ, Ղալիպ օլմնա պէնիմ իլէ թաճթըմնա օթուրմագը իհսան էտէճէյիմ, նիթէքիմ՝ պէն տաթի ղալիպ օլուպ:
- 22 Փէտէրիմ իլէ աճըն թաթթըմնա օթուրաղմ, Գուլաղը օլմն քիմնէ Րուհըն քիլիսէլէրէ սէյլէտիյինի իշիթսին:

ՊԱՊ 4

- 1 Պու շէյլէրտէն սօկրա կէօրաիւմ՝ քի՝ աճմաւա ալըլմըշ պիր գափու վար իտի, վէ պօրու սէտաղը կիպի պէնիմ՝ իլէ սէյլէշտիյինի իշիթմիշ օլտըղըմ՝ էվվէլքի սէտա՝ Պուրպպա չըպ, վէ պուհաւան սօկրա վաղը՝ օլաճագ շէյլէրի սանա կէսաթէրէյիմ՝ տաթի:
- 2 Վէ տէր'ապապ իւղէրիսէ Րուհ կէլաթի, վէ իլթէ սէմաւա գուրուլմըշ պիր թաթթ վէ թաթթըն
- 3 իւղէրինաէ պիր օթուրան վար իտի, Վէ օլ օթուրան կէօրիւհիւշտէ եէշիմ՝ վէ ղըրմըղը 'ագիգ թաշընա պէնպէր իտի, վէ թաթթըն էթրաֆընաւա կէսրիւհիւշտէ ղիւմիւսէ պէնպէր գավա ը գուլաճ վար
- 4 իտի: Վէ թաթթըն էթրաֆընաւա եիրմի աէօրթ

- Թախթ պուլաւնուպ՝ ոչ թախթլար իւզերինտէ տա-
 խի պէյազ էլպիսէ կէյմիշ վէ պաշլարընտա ալթուն
 5 [կէօրտիւմ] : Վէ թախթտան շիմշէքլէր վէ կի-
 բիւթիւլէր վէ սէտաւար յրդըյոր իտի : Վէ թախ-
 6 թըն էօնիւնու : Ալլաւհըն եէտի Րուհու օլտն՝ Եանըպ
 ուլէվլէնէն եէտի գաննաիլ վար իտի : Վէ թախթըն
 էօնիւնուէ պիլլուրա պէնգէր սըրշտտան պիր տէնիպ
 7 օլուպ՝ թախթըն օրթտարնտա վէ թախթըն էթրա-
 ֆընտա էօնիւ վէ արգաւը կէօյլէրլէ տօլու տէօրթ
 8 գիրուհ վար իտի : Վէ պիրինճի գիրուհ արտաւա
 պէնգէր : վէ իքինճի գիրուհ պուզաղըյա պէնգէր :
 վէ իւշիւնճիւ գիրուհըն եիւղիւ ինտն : Եէ-գէ- կի-
 պի : վէ տէօրտիւնճիւ գիրուհ ուշտն գարթալա
 9 պէնգէր իտի : Վէ տէօրթ գիրուհըն հէր պիրինին
 էթրաֆընտա ալթըշար գաննաւը պուլաւնուպ՝ իշ
 թարաֆտան կէօյլէրլէ տօլու իտիլէր : վէ կէճէ
 կիւնտիւլ ֆէրաղէթ էթմէյերէք՝ Գուտտու, Գուտ-
 տու, Գուտտուս, մէվճուտ օլմիւշ վէ օլտն վէ օ-
 10 լաճապ, վէ հէր շէյէ գաաիր Րապպ Ալլաւհ՝ տէր-
 լէր իտի : Վէ գիրուհլար թախթըն իւզերինտէ օ-
 թաւրան վէ իլ էլ էպէտ հպլլ օլտն հտմն վէ 'իլ-
 11 ղէթ վէ ջիւքր 'արպ էթտիքլէրինտէ : Օլ էիրմի
 տէօրթ իթթիյար թախթըն իւզերինտէ օթուրանըն
 հուզուրընտա եերէ գաաիւնըպ՝ իլ էլ էպէտ հպլլ օ-
 լտն սէճաւ գրարյար, վէ թաճլարընը թախթըն
 12 էօնիւնէ պրապըպ, Եա Րապպ, Ալլաւհմըպ, հտմն
 ու 'իլգէթ վէ գուարէթ ալմաղա լալըպ սըն, գիրա հէր
 շէյի սէն խալգ էլլէտին, վէ սէնին իրտտէթիլէ
 մէվճուտ արը, վէ խալգ օլուհարըլար՝ տէրլէր իտի :

- 1 Վէ թախթատ օթուրանըն սաղ էլինտէ իշէրհսի վէ արգատը հաղըմըշ վէ եէտի միւհրլէ միւհրլէն-
- 2 միշ պիր քիթապ կէօրտիւմ: Վէ՝ Գիթապը տըղ միւհրլէրինի շէօզմէյէ լալըդ քի՞մ տիր՝ տէյիւ եիւքսէք սէպէ նիտա էտէն պիր գուլվէթի մէլէք
- 3 կէօրտիւմ: Վէ կէրէք սէմատա վէ կէրէք զէմինտէ վէ զէմին տլթրնտա քիթապը տշմաղա, ետխոտ տնա նազար գըլմաղա քիմնէ մուգթէտիր աէյիլ
- 4 խոխ Վէ քիթապը տշմաղա [վէ օգուժաղա,] ետխոտ տնա նազար գըլմաղա քիմնէ լալըդ պուլլան մատըղը իշիւն՝ պէն գիյոտէսիյլէ տղլայր խաիմ:
- 5 Վէ իխթիյարըլարտան պիրի պտնա տէտի քի՝ Աղլամա, իշթէ Գուլթին տալը ոլուպ՝ Յուգա սըպթընտան ոլան Արսլան քիթապը տըղա եէտի միւ չ-
- 6 րիւնիւ շէօզմէյէ գաֆէրեսապ ոլտու: Վէ թախթ իլէ տէօրթ զիրուհըն օրթատընտա վէ իխթիյարըլըն օրթատընտա եէտի պուլնուգա, վէ Ալլահըն պիւթին զէմինէ իրալ ոլուհան եէտի Բահուս ոլան եէտի կէօզէ մալիք օլարագ, կէօյա զէպ՛ճ օլուհ-
- 7 միշ պիր Գուլլաթուրմաղատա կէօրտիւմ: Ս սախի կէլիպ՝ թախթատ օթուրանըն սաղ էլինտէն քի-
- 8 թապը ալտըր Վէ քիթապը ալտըղը կիպի, օլ տէօրթ զիրուհ զէ չէր պիրինին էլինտէ պիր թանպուր վէ մուգատտէպէրին տալտարը ոլան պուխուրլէ տուլա տլթուն թաղար պուլլանն օլ եիրմի տէօրթ իխթիյար Գուլլանըն հուլըրընտա եէրէ գափան-
- 9 տըլար: Վէ պիր եէնի թէպի՛ճ թէրէնիւմ էտէ-

- րէք՝ Գրիթապը ալըպ միւհրէրինի աշմաղաւ լայնք
սըն. չիւնքի վէպհ օլունտըն, վէ գտնըկէ պիպի Ալ-
լահա հէր գապիւէ վէ լիտան վէ գալմ՝ վէ միլլէթ
10 իշնետէն սաթըն, ալտըն. Վէ պիպի Ալլահմըզըն հու-
ղուրընտա մէլիքլէր վէ քեահինլէր էլլէտին, պիզ
տախի գէմին իւզէրինտէ սալթանաթ՝ էսա ճէլիզ
11 տէրլէր իտի. Վէ կէօրաիւմ, վէ թախթ իլէ պի-
րուհլար վէ իխթիյարլարըն էթրաֆընտա չօգ մէ-
լէքլէրին սէսինի իշիթտիւմ. առլէրին մըգտարը տա-
խի օն պի՛ն քէրրէ օն պի՛նլէր վէ պի՛նլէրճէ պի՛նլէր
12 օլուպ՝ երւքսէր սէպէ. Ձէպհ օլունմըշ օլան Գու-
ղու գուարէթ վէ զընա վէ հիքմէթ՝ վէ գուվիլթ
վէ 'իզգէթ վէ համա վէ պէրէքէթի ալմաղաւ լայնք
13 տըր՝ տէրլէր իտի. Վէ սէմաաա վէ գէմինտէ վէ գէ-
մին ալթընտա պուլունան հէր պիր մախլուգըն, վէ
տէնիզտէ օլունլարըն, վէ առլէրտէ պուլունան ճիւմ-
լէ մէվճուտաթըն՝ թախթտա օթուրան իլէ Գու-
ղույա պէրէքէթ վէ 'իզգէթ վէ համա վէ գուա-
րէթ էպէտ իւլ տպաա մախսուտ տըր՝ աէտիքլէրինի
14 իշիթտիւմ. Օլ տէօրթ վիրուհ տախի՝ Ամին՝ տէտի-
ւէր, վէ օլ իխթիյարլար եէրէ գափտնըպ սէճտէ
շըլտըլար՝

ՊԱՊ 6

- 1 Վէ Գուղու միւհրէրտէն պիրինի աշտըզընտա
կէօրաիւմ, վէ տէօրթ վիրուհլարտա պիրինին կէօք
կիրիւլթիւսիւ կիպի պիր սէպէ՝ իլլ տէ պապ՝ տէ-
2 տիլինի իշիթտիւմ. Վէ կէօրաիւմ քի՛ պիր պէյաղ
աթ վար իտի, վէ առա պինմիշ օլտըն պիր եպր
օլուպ՝ առա պիր թաճ վէրիտի, վէ գապէպէ Լ-

- տերէք վէ զալէպէ էթմէք իւզրէ չըգաը կիթտի :
- 3 Վէ իքինճի միւհրիւ աչտըղընտա, իքինճի զի-
- 4 բուհըն՝ կել [վէ պագ]՝ տէտիյինի իշիթտիմ՝ Վէ
- պաշգա պիր ալ ամ չըգաը . վէ սնա պինմիշ օլան
- քիմէ -տէհլէրէն պիրպիրինի գաթլ էթմէլէրի ի-
- չիւն, զէմինտէն տապիշի գալտըրմաղա մէ՛մուր օլ-
- տու, վէ սնա պէօյիւք պիր զըլըճ վէրիյտի :
- 5 Վէ իւչիւնճիւ միւհրիւ աչտըղընտա, իւչիւնճիւ
- գիրուհըն՝ կել տէ պագ՝ տէտիյինի իշիթտիմ . վէ
- կէօրտիւմ քի պիր սիյաճ ամ, վէ սնա պինմիշ
- 6 օլանըն էլինտէ պիր թէրաղի վար իտի : Վէ՛ Պիր
- էօլչէք պուղտայ պիր ամնարա, վէ իւչ էօլչէք ար-
- փա պիր տինարա օլտու . վէ զէլթուն եաղը իլէ
- շէրապա պարար էթմէյէսին՝ տէյէրէք տէօրթ զի-
- բուհ տրտաընտան պիր սէս իշիթտիմ :
- 7 Վէ տէօրտիւնճիւ միւհրիւ աչտըղընտա, տէօր-
- տիւնճիւ գիրուհըն՝ կել տէ պագ՝ տէտիյինի իշիթ-
- 8 տիմ : Վէ կէօրտիւմ քի պիր սարը ամ՝ վար իտի,
- վէ սնա պինմիշ օլտնըն տաը իշիւմ՝ իտի, վէ հա-
- վիյէ անըն տարը սըրա կիտիյօր իտի, վէ զըլըճէ
- վէ զըլըգլէ վէ էօլիւմլէ վէ եէրին վուհուշըլէ
- էօլաիւրմէք իչիւն անլէրէ զէմինի պիր բուպը իւ-
- զէրինէ զուարէթ վէրիյտի :
- 9 Վէ պէչինճի միւհրիւ աչտըղընտա, Ալլահըն քէ-
- լամը վէ քէնաիլէրինտէ պուլուհան շէհաւէթ իչիւն
- գաթլ օլուհմըլլարընըն ճանլարընը մէզպահըն ալ-
- 10 թընտա կէօրտիւմ : Վէ եիւրէք սէպէ Ֆէրեաա
- էտիպ՝ էյ գուտուու վէ հագգ Բապպ, ի՞նչ վագթա
- գաաաար հիւրմ՝ էթմէզսին, վէ զէմին իւզէրինտէ
- սաքին օլանլարտան գանլարըն ինթիգամընը ալ-

- 11 մազաքն՝ տերութիւն իտի : Վէ անդերին հէր պիտիւն
պէյաղ խիլ՝ամ վերիկիւյ՝ քէնտիւէրի կիպի գաթլ
օլունաճագ օլուն քէֆիգլէրի վէ պիրատերլէրինին
'տէրէ տախի թէմամ' օլունճայա տէյին տաճա
պիր մի տաթիմ խիլիւհաճամ էթսինկէր՝ տէնիւաի
- 12 Վէ ալիմ քնճը միւ հրիւ աշարղընտա , կէօրաիւմ
քի պիր պէղյիւք զէլզէլէ օլուպ՝ կիւնիշ պիր զըլ
շուվալ կիպի սիյաճ օլարագ , այ տախի գան կիպի
- 13 օլտու . Վէ սէմանքն երլօղլարը , շիտաթիմի բիւզ
կէարտան սալլանան ինճիր աղաճը քէնտի խամ
ինճիրլէրինի տէօքաիւլիւ կիպի , եէրէ տիւշաիւլէր .
- 14 Վէ սէմա պիր տիւրիւլիւր թուսար կիպի շէքիտի .
հէր տաղ վէ տաա տախի քէրլէրինաէն հարէքէթ
- 15 էլլէտի . Վէ տիւնեա մէլիքլէրի վէ պէղյիւքլէր վէ
զէնկիլէր վէ պին պաշլար վէ գուսպէթ սահիպ-
լէրի վէ հէր գուլ վէ հէր հուրը մաղարալարտա
- 16 վէ տաղլարըն գալալարընտա կիպլէնիպ , Տաղլարա
վէ գալալարա՝ Իւզէրիմիպէ տիւշիւպ պիդի թաթիմ-
տա օթուրանըն հուզալընտան վէ Գազունըն զա-
- 17 զապընտան կիպլէյինիւ . Զիրա տնըն զաղսալընըն
'ալլիմ' կիւնիւ կէլտի , վէ քիւմ տուրա պիլիր՝ տէր-
լէր իտի

ՊԱՊ 7

- 1 Վէ պու շէլլէրտէն սօկրա գարա իւզէրինէ վէ
տէնիւ իւզէրինէ վէ հիշ պիր աղաճ իւզէրինէ բիւզ
կէար էսմէմէսի իչիւն , զէմինին տէօրթ քէօշէսին-
տէ տուրուպ՝ զէմինին տէօրթ բիւզկէարլարընը

- 2 Թո՛ւ լծմագոտս օլան տէօրթ մէլէք կէօրտիւմ՝ Վէ
 չ'ալ Ալլահըն միւհրիւնիւ համիլ օլարագ՝ շարֆ
 լծարտօքընսան չըգմագոտս օլան պաշգոտ պիր մէլէք
 կէօրտիւմ՝ պու սաթի գարսյա վէ տէնիլէ գիյան
 վէրմէյէ մէ՛մուր պուլուհան օլ տէօրթ մէլէյէ
- 3 Եիւֆուէք սէսլէ շաղըրարագ՝ Թո պիզ Ալլահըմպըն
 գուլլարընըն ոլընլարը իւզէրինէ միւհր վուրոուհու-
 յո տէյին, սիզ գարսյա վէ տէնիլէ վէ ողաճլու-
- 4 րա գիյան վէրմէյինիզ տէաիլ Վէ միւհրէնէն քիմ
 տէլէրին մըգոտարընը իշիթ աիմ՝ պէնի Լսրայէլին
 ճիւմէ սըպլծլարընտուն եիւզ գըրգ տէօրթ պին քիմ՝
- 5 սէ միւհրէնտի. Ես'նի Բուգոտ սըպլծընտուն օն իքի
 պին քիմնէ միւհրէնտի. Ռուբէն սըպլծընտուն օն
 իքի պին քիմնէ միւհրէնտի. Գոգ սըպլծընտուն օն
- 6 իքի պին քիմնէ միւհրէնտի. Ասեր սըպլծընտուն օն
 իքի պին քիմնէ միւհրէնտի. Նեփթաղիմ սըպլծըն-
 տուն օն իքի պին քիմնէ միւհրէնտի. Մանասէ սըպ-
- 7 լծընտուն օն իքի պին քիմնէ միւհրէնտի. Նմուսն
 սըպլծընտուն օն իքի պին քիմնէ միւհրէնտի. Ղեւի
 սըպլծընտուն օն իքի պին քիմնէ միւհրէնտի. Լսո-
 քար սըպլծընտուն օն իքի պին քիմնէ միւհրէնտի.
- 8 Զարուզոն սըպլծընտուն օն իքի պին քիմնէ միւհր-
 էնտի. Բալսէփ սըպլծընտուն օն իքի պին քիմնէ
 միւհրէնտի. Բենիամին սըպլծընտուն օն իքի պին
 քիմնէ միւհրէնտի.
- 9 Պու շէյլէրտէն սօնրա կէօրտիւմ՝ քի՛ ճիւմէ միւ-
 լէթլէր վէ գապիլէլէր վէ դավլուր վէ լիսանլար-
 տան օլարագ քիմնէնին սոյսամատըղը պէզիւք պիր
 ճէմն'աթ պէյալ խիլ'աթլուր կիյիշ, վէ էյլէրինտէ
 խուրմա տալլարը պուլուհաղըղը հալտէ՝ Թաիթըն

- էօնիւնտէ վէ Գուգուհըն հուգուրընտա տուրուպ,
 10 Եիւքսէք սէպէ՝ Խէյտա թախթատա օթուրան Այլա-
 հըմբզա վէ Գուգուլյա մախսուս տըր՝ աէյիւ նիտա
 11 Էաիլօրլար խաի Վէ մէլէքլէրին ճիւմլէսի թախ-
 թըն վէ իխթիյարլարըն վէ տէսրթ գիրուհըն էթ-
 րաֆընտա տուրալլարլար խաի վէ թախթըն էօնիւն-
 տէ եիւզ իւմթիւ գափանարապ, Այլահա սէճտէ
 12 Գըլըպ, Ամին, պերէքէթ վէ համա վէ հիպմէթ վէ
 շիւքր վէ իպզէթ վէ դուարէթ վէ գուվզէթ էպէա
 իւլ տպատ Այլահըմբզա մախսուս տըր, Ամին՝ աէ-
 13 աիլէր Վէ իխթիյարլարտան պիրի պանա խթա-
 պէն՝ Պէյազ խիլ՝ամյարը կիյմիշ պու քիմնէլը
 14 յի՛մլէր տիր, վէ նէ՛րէտէն կէլաիլէք՝ աէտի, Պէն
 տախի աճա՝ Եյ էֆէնտիմ՝, աէն պիլիւսին՝ աէտիմ՝,
 վէ պանա աէտի քի՝ Պուշլար օլ պէզիւք մուզա-
 յապատան կէլէնլէր տիր, վէ խիլ՝աթլարընը երյ
 գայըպ՝ Գուգուհըն գանընտա պէյազ էթաիլէր,
 15 Պու սէպէպտէն Այլահըն թախթը Էօնիւնտէ տիր-
 լէր, վէ Տէյքէլինտէ կէճէ կիւնտիւզ աճա իպա-
 տէթ էտէլլէր, թախթատա օթուրանըն մէսքէնի
 16 տախի իւզէրլէրինտէ սայէպան օլաճագ տըր, Ար-
 թըգ նէ տճըգաճագլար, նէ աէ սուսայաճագ
 տըր, աճլէրի նէ կիւնէշ, նէ աէ պիր նէվ՝ հէրա-
 17 րէթ վաւրաճագ տըր, Զիրա թախթըն օրթասընտա
 օլան Գուգու աճլէրի կիւտիւպ՝ աճլէրի տիրի սու
 փուկարլարընա կէօթիւրէճէք տիր, Այլահ տախի
 կէօզլէրինտէն հէր կէօզ եաշընը սիլէճէք տիր:

ՊԱՊ 8

- 1 Վէ եւտինճի միւհրիւ աշարղընտա սէմաւտա
եարըմ՝ սա՛տթ գատար սիւքիւթ վազը՝ օլտու :
- 2 Վէ Ալլահըն հուզուրընտա տուրտն եէտի մէլէյի
- 3 կէօրտիւմ՝ վէ տնլէրէ եէտի պօրու վէրիլտի : Վէ
էլինտէ ոյիր ալթուռն պուխուրտան օլարագ աիկէր
պիր մէլէր կէլիպ մէզպահըն եանընտա տուրտու :
վէ ճիւմլէ մուգատտէսլէրին տուալարը իլէ պէրա-
պէր թաթթըն էօնիւհտէ օլտն ալթուռն մէզպահըն
իւզէրինտէ յարզ էթմէք իւզրէ տնա չոգ պուխուր
- 4 վէրիլտի Վէ պուխուրըն տիւմառնը մուգատտէսլէ-
րին տուալարը իլէ պէրապէր մէլէյին էլինտէն Ալ-
- 5 րահըն հուզուրընտ չըգար Վէ մէլէք պուխուրտանը
ալլապ՝ տնը մէզպահըն տթէշինտէն տօլտուրարուգ,
գէմին իւզէրինէ տթար, վէ սէտալար վէ կիւրիւլ-
թիւլէր վէ շիմշէբլէր վէ գէյլէլէ վուգու՝ պուլտու :
- 6 Վէ էլլէրինտէ եէտի պօրու պուլուռնան եէտի մե-
լէք պօրու չալմաղա հաղըրլտնարլար :
- 7 Վէ պիրինճի մէլէք պօրու չալտըգտա, գտն իլէ
դարըշմիշ տօլու վէ տթէշ չըգըպ՝ գէմինէ տթըլ-
տը վէ *աղաճլարըն իւշտէ պիրի եանար վէ եէշիլ
օթըն քիտֆֆէսի եանար :
- 8 Վէ իքինճի մէլէք պօրու չալտըգտա, կէզյա տ-
թէշտէ եանտն պէոյիւք պիր տաղ տէնիգէ տթը-
- 9 լըպ՝ տէնիգին իւշտէ պիրի գտն քէտիլտի : Վէ տէ-

*Պ-՝ԴԵՇ՝ գէմինին իւշտէ պիրի եանար, վէ աղաճ-
լարըն

նիզտէքի գիրուհի մտխաւագածըն իւշտէ պիրի էսիւսպ՝
կէմիլէրին տաիի իւշտէ պիրի թէլէֆ ուտու :

10 Վէ իւշիւնճի մէլէք պորու չալարգատա , սէմա-
տան մէշալէ կիպի ետնար պէոյիւք պիր երլարգ
տիւշիւս ըրմադլարըն իւշտէ պիրի իւզէրինէ վէ

11 սու փաւհարլարը իւզէրինէ տիւշտիւ : Վէ ոլ երլ-
արըն տարնա Փէլին տէնիլիր վէ սուլարըն իւշտէ
պիրի փէլին ոլտալ՝ ոլ սուլար տճը շարըլլարը իշին ,
տնիլէրին սէպէպիլլէ չօդ տաէմ՝ էօլտիւ :

12 Վէ տէօրտիւնճիւ մէլէք պորու չալարգատա , կիւ-
նէշին իւշտէ պիրի վէ այըն իւշտէ պիրի վէ երլ-
արըլարըն իւշտէ պիրի վաւալտաւ , շէոյէ քի տն-
լէրին իւշտէ պիրի դարարըպ կէճէ իլէ կիւնտիւ-
զիւն իւշտէ պիրլինին այսընդըղը ոլմայա :

13 Վէ կէօրտիւմ վէ պիր *մէլէլին սէմա օրթտարն-
տա ուշուպ , հիւքտէք սէպէ՝ Սլ չայաճադ ոլտն
իւշ մէլէլին պողը դարտն պորու սէտալարը սէպէ-
պինտէն վա՛լ , վա՛լ , վա՛լ եկր իւզէրինտէ տաքին օ-
լաշլարա՝ տէտիլինի իշիթ տիմ :

ՊԱՊ 9

- 1 Վէ պէշինճի մէլէք պորու չալարգատա , պիր երլ-
արըն սէմատան ղէմին իւզէրինէ տիւշմիւշ իտի-
լինի կէօրտիւմ , տնա տաիի հալիլէնին գուլու-
2 սընըն տնտիլթարը վէրիտի Վէ հալիլէնին գու-
լուսընը աչարգատա , գուլա տան պէոյիւք քիւլխան

- թիւթիւնիւ կիպի պիր տիւմնն չըգտը, վէ գուշու-
 նըն տիւմննընտան կիւնէշ վէ հաժա գարարաը :
 3 Վէ ու տիւմննտան զէմին իւզէրինէ չէքիրկէլէր
 չըգըպ՝ անլէրէ զէմինին՝ ագրէպլէրինտէ ունն գուշու-
 4 ըթ կիպի գուտրէթ վէրիլաի՝ Վէ անլէրէ էմի ո-
 լաւնտու քի՝ եէրին յթաւնա վէ հիշ պիր եէշիլիլէ
 վէ հիշ պիր աղաճա տէյիլ, անճագ ալընլարը իւ-
 զէրինտէ Վյլաճըն միւհիւ պուլունմայան տտէմ-
 5 լէրէ դիյան վէրէրիւր՝ Վէ գաթմէլ էթմէլէրինէ տէյիլ,
 անճագ պէշ այ գատար՝ աղապ վէրմէլէրինէ ան-
 լէրէ բաւաթ վէրիլաի, վէ էթալպլէրի՝ աղապ՝ աղ-
 6 ըթպին պիր տտէմի ոագարղընտա հատըլ ունն՝ աղապ
 կիպի իտի՝ Վէ ու կիւնլէրտէ տտէմլէր՝ էօյիւմիւ
 տրայաճագլար, ամմա պուլմայաճագլար աըր. վէ
 էօլմէյի տրպու էտէճէքլէր, ամմա էօյիւմ՝ անլէր-
 7 տէն գաշաճագ տըր՝ Վէ չէքիրկէլէրին շէրի ճէնկէ
 հաղըրընմըշ աթլարա պէնգէր իտի. վէ պաշլա-
 րընտա՝ *այթաւնա պէնգէր՝ թաճլար կիպի պիր շէյ
 պուլունապ՝ եիւղլէրի տտէմ՝ եիւղլէրի կիպի իտի.
 8 Վէ տաշլարը նիտա սաշը կիպի օլապ՝ տիշլէրի տրա-
 9 լան տէլէ կիպի իտի՝ Վէ տէմիր զըհ կիպի զըհ-
 լարը վար իտի. վէ գանաալարընըն սէտաաըլ ճէնկէ
 գօշար պիր իտյըլ. աթ տրապալարընըն կիւրիւլթիւ-
 10 սիւ կիպի իտի. Վէ՝ ագրէպլէրէ պէնգէր գուշուգ-
 լարը վէ գուշուգլարընտա տիւրէնլէրի պուլունապ՝
 տտէմլէրէ պէշ այ գարար վէրմէյէ գուտրէթլէրի
 11 վար իտի՝ Վէ պաշլար իւզէրինէ փատիշաճ վար
 աըր, ետհի հաճիյէնին մէլէյի, անըն իամի տաթի

Իպրոտնիճէ Աբադոն վէ Ետնանիճէ Ապողղիոն տըր:

12 Պիրինճի վայ կէշտի . իշթէ պաւնատն սօկրա իքի
վայ սասնա կէլիլ :

13 Վէ ալթընճը մէլէք պորու շալարգատա , էլինտէ

14 պորու օլտն ալթընճը մէլէյէ խիթապէն , Օլ պէ-
յիւք Ֆրամը բրմողընտա պաղլը օլտն տէօրթ մէ-
լէյի չէօզ տէյիւ Այլաշըն հուպարընտա օլտն ալ-
թուռն մէզպասնըն տէօրթ պաւյնուղընտան կէլէն ոյր

15 սէս իշիթտիմ' Վէ տտէմլէրին իւշտէ պիրինի եօլ-
տիւրմէք իւղրէ , սա'տթ վէ կիւն վէ այ վէ սէնէ
իշիւն հողըլտնմըշ օլտն օլ տէօրթ մէլէք չէօղիւլ-

16 տիււ Վէ սիւվարի 'սաքէրին մըգտարը իքի տէֆ'ա
օն պի'ն քէրրէ օն պի'ն օլարագ , տնլէրին մըգտարընը

17 իշիթտիմ' Վէ բիւ'յատա ալթլարը վէ իւղէրլէրինէ
պինմիշ օլտնլարը պէզլէ կէօրտիւմ' քի ալթէշ վէ
մօր եագուլթ վէ քիւքիւրթ բէնիֆտէ գըրշլարը վար
խաի վէ ալթլարըն պաշլարը տրալտն պաշլարը կիպի
'լուպ' աղըլլարընտան ալթէշ վէ տիւմնն վէ քիւ-

18 քիւրթ չըզըյա խաի Պաւ իւշտէն , ետ'նի տնլէրին
աղըլլարընտան չըգտն ալթէշ վէ տիւմնն վէ քիւ-
քիւրթտէն տտէմլէրին իւշտէ պիրի հէլաք օլտաւ :

19 Զիւրա տնլէրին գաւարէթի աղըլլարընտա վէ գաւ-
րուգլարընտա արը , շիւնքի գաւրուգլարը երլտնա
պէնպէյիպ' պաշլարը վար տըր , վէ պաւնլարլէ գա-

20 րար էտէրլէր : Վէ պաղը դալտն տտէմլէր , քի պաւ
պէլալարտան հէլաք օլմաւըլար , ճիննլէրէ , վէ
կէօրմէյէ վէ իշիթմէյէ վէ եիւրիւմէյէ մուզթէ-
տիւր օլմայտն ալթուռն վէ կիւմիւշ վէ պաղըր վէ
թաշ վէ աղաճտան օլտն փուլթլարա սէճաէ էթմէ-
մէլէրի իշիւն' էլլէրինին 'ամէլլէրինտէն թէվպէ

- 21 Եթմէտիւէր . Հէմ տէ քէնտի գաթլ վէ սիհր վէ
ղինա վէ սըրդաթլարընտան թէվպէ Եթմէտիւէր :

ՊԱՊ 10

- 1 Վէ պուլուլթ կիյմիշ վէ պաշքնտա գաթլսը գու-
զաս օլուպ՝ հիւպիւ կիւնէշ կիպի, պյադլարը տաթի
աթէշ տիրէքլէրի կիպի օլարապ, սէմուտան, էնմէք-
տէ օլան տիկէր դուվվէթլի պիր մէլէք կէօրտիւմ,
- 2 Վէ էլինտէ աշըպ պիր քիւշիւք քիթապ թուլթա-
րադ՝ սաղ սյաղընը տէնիզ իւզէրինէ, սօլընը տա-
րադ՝
- 3 Խի գարա իւզէրինէ գոյուպ, Արուանըն կէօմիւր-
տէմէսի կիպի հիւքսէք սէսլէ նիտա էյլէտի, վէ նի-
տա էյլէտիյինտէ Եէտի կէօք կիւրիւթիւտիւ քէն-
- 4 տի սէտալարը յէ սէզլէտիւէր, Վէ Եէտի կիւրիւլ-
թիւէր [քէնտի սէտալարը յէ] սէօյլէտիքտէ, պէն
Էազաճապ օլարմ, վէ [պանա]՝ Եէտի կիւրիւթիւ-
նիւն սէօյլէտիքլէրինի միւհըլէ, վէ աշլէրի Էազմա՝
- 5 տէյէրէք սէմուտան պիր սէս իշիթ տիմ, Վէ տէ-
նիզ իւզէրինտէ վէ գարա իւզէրինտէ տուրմագտա
կէօրտիւլիւմ օլ մէլէք *էլինի սէմայա գալտըրըպ,
- 6 Աէմուլը վէ սնտէ օլան շէյլէրի, վէ վէմինի վէ սն-
տէ օլան շէյլէրի, վէ տէնիպի վէ սնտէ օլան շէյ-
լէրի խալգ Էսէն վէ Էպէա իւլ տպաա Հոլալ օլա-
նըն հապգը իշիւն Էէմին Եթտի քի՝ Արթըպ վազըթ
- 7 օլմույաճադ տըր, Լաքին Եէտինճի մէլէյին սալթը
կիւնէրինտէ, Էա՛նի պօրուսընը չալաճաղը վազըթ-
տա, Այլահըն սըրըր՝ քէնտի գուլարը օլան փէք

շամպերլէրէ: Թէպչիր էյլէտիյի իւզրէ իթմում օլաւնումագ տըր:

- 8 Վէ օլ սէմատան իշիթտիյիմ սէն եինէ պանու խիթապէն: Նիթ, տէնիզ վէ գարա իւզերինտէ տուրան մէլէյին էլինտէ օլան օլ աչըզ քիւչիւք քիթապը ալ տէտի: Վէ մէլէյին եանընտ կիտիպ աւնա՝ Պու քիւչիւք քիթապը պանա վէր՝ տէտիմ. օտտիի պանա՝ Ալ վէ եէ, վէ սէնին գարնընտա աւճըլըզ հաարը էտէճէք խէ տէ, աղղընտա պալ կիպի թաթըլ օլաճագ տըր՝ տէտի: Վէ օլ քիւչիւք քիթապը մէլէյին էլինտէն ալըպ եէտիմ, վէ աղղընտա պալ կիպի թաթըլ խի խէ տէ, աւը եէտիքտէն ոսկրա գարնըմտա աւճըլըզ օլտու: Վէ պանա՝ Եինէ շօզ գաղմըար վէ միլէթէր վէ լիսանըար վէ մէլիքլէր հագգընտա փէյղամպերիք էթմէն կէրէք տըր՝ տէտի:

ՊԱՊ 11

- 1 Վէ պանա 'տապյա պէզզէր պիր գամիշ վէրիւտի. վէ օլ մէլէք տուրուպ տէտի քի՝ Գալգ, վէ Ալլաճըն հէյքէլինի վէ մէզպասը վէ իլինտէ սէճտէ Էտէնլէրի Էօշ: Վէ հէյքէլին խարիճինտէ օլան ափլալը պրաղըպ՝ աւը Էօշմէ, զիրա օ՝ թա'իֆէլէրէ վէրիւմիշ տիր. աւըքը տաթի մուգաւտէն շէհրի
- 3 գըրգ իքի այ փայմուլ էտէճէքլէր տիր: Պէն տաթի իքի շահիտիմէ գալգի վէրէճէյիմ, աւըքը տաթի շալ կիյմիշ օլտըգլարը հալտէ՝ պին իքի եիւզ ալթմիշ կիւն փէյղամպերիք էտէճէքլէր տիր: Զէմինին 'տապը հազաւընտա տուրան օլ իքի զէյթուն աւ
- 5 զաճը վէ իքի շէմ՝տան պուշլար տըր: Վէ եկէր

- անկերէ դիր քիմէս զարար վերմէք իւթերսէ. անկե-
րին սողզնատան ամեշ չըզըպ՝ տիւշմէնկերնի թե-
լէֆ ետեր. վէ եկեր անկերէ պիր քիմնէ զարար
վերմէք իւթերսէ. պեզլէճէ գաթիլ ոլունմասը լա-
6 զըմ՝ արը. Պունդարըն քենտի փեյղամպերկերի
կիւնկերինտէ ետզմուր ետզմամասը իչիւն՝ կեզիւ
գափամուղա գուարեթլերի վար. վէ սուլար իւզե-
րինէ՝ անկերի գանա թանգիլլ էթմէյէ վէ Տէր իս-
թէտիքլերի վագըլմ զէմինի Տէր նէվ՝ պէյոյա ող-
7 բաթմուղա գուարեթլերի վար իտիւ Վէ քենտի շէ-
հատեթլերինի իթմամ՝ էթտիքլերի զէման. հափի-
յէաւն չըզան ճանդեր անդեր իյէ մուհարկպէ ե-
տիպ՝ զպիպ կէլերէք. անկերի զամթւ էտէճէք տիր
8 Վէ ճէսէպլերի բուհանիճէ՝ Սոգոմ՝ վէ Մըսրր սե-
նիլիպ՝ Բապզըմըզըն տաթի սալպ ոլունտըզը պէյիլիք
9 շէհրին մէյաանընտա ե-Բ-ճ-էլ-Է ԷԷ՝ Վէ զամվ-
լար վէ գապիլէլեր վէ լիտնդար վէ միլլէթլերտէն
պա՛յը քիմնէլէր ճէսէպլերինի իւշ պուշուգ կիւն
սէյը ետիպ՝ ճէսէպլերինին գապրա զոտ լմանընա
10 բուխտաթ վերմէյէճէլէր տիր. Վէ պաւ իքի փէյ-
ղամպեր վէմին իւզլերինտէ սաքին ոլունդարա՝ տզապ
էթտիքլերի իչիւն. զէմին իւզլերինտէ սաքին ոլան-
լար անկերտէն տուպը շատ ս. մէսըսըր ոլուպ՝ պի-
րիպիւրնէ հէտիլէլեր տաթի կէսնտերէճէքլեր տիր.
11 Վէ ու իւշ պուշուգ կիւնտէն սոյրա. տէրուն-
լերինէ Ոկոս թարաֆընտան հոյաթ բուհաւ կիր-
մէքլէ պոպա գալգալար. վէ անկերի կէօրէնկեր
12 իւզլերինէ պէյիւք գօրգու տիւշտիւ. Վէ՝ Պաւոյա
չըզընըպ՝ տէյիւ սէմատան պէյիւք պիր սէս իչի-
տիպ. պիր պուլութլէ սէմոյա չըգալար. տիւշմէն-

- 13 Լէրի տախի անլէրի կէօրտիւլէր: Վէ օլ սա'աթտա պէշիւք պիր զէլզէլէ վուգուլ' պուլուլ' շէհրին օն-
աա պիրի երգըլտը, վէ զէլզէլէտէ եւտի պին նու-
ֆուս թէլէֆ օլարագ, պագիլէրի տախի գօրգուպ
- 14 սէմանըն Ալլահըն համա էթտիլէր, Իքինճի վայ
կէշտի, իշթէ իւշիւնճիւ վայ թէլ կէլիր:
- 15 Վէ եւտինճի մէլէք պօրու շալտըգտա՝ Տիւնետ
նըն մէմուլիքի Բապարմըզըն վէ Մէսիհինին օլտու,
վէ եպէտ իւլ տպատ սալթանաթ էաէճէք աիր'
տէլէրէք, սէմատա պէօլիւք սէտալար վուգուլ' պուլ-
- 16 տու: Վէ Ալլահըն հուգուրընտա քէնտի թաթթ-
լարը իւզէրինաէ օթսւրան, օլ եիրմի տէօրթ իխ-
թիյար եիւլ իւթիւ գափանտըլար: վէ Ալլահտ
- 17 սէճտէ զըլպ տէտիլէր քի, Եա մէվճուտ օլան վէ
օլմուշ [վէ օլաճագ] վէ հէր շէյէ գատիր Բապ
Ալլահ, տանա շիւքը էտէրիւլ քի՝ 'աղիմ' գուտրէ-
- 18 թիկի տըլպ սալթանաթ էթտին: Վէ թա'իֆէլէր
ղազտպընտըլար, սէնին զազապըն տախի կէլտի,
վէ էօթիւլէրին հիւքմ օլաշուճագը Էփէթ, վէ սէ-
նին գուլարըն փէյդամպէրլէրէ վէ մուգատաէօլէրէ
վէ սէնին իամինտէն, գօրգան քիւշիւքլէրէ վէ պէօ-
լիւքլէրէ էճը վէքսէնին, վէ ղէմինի խարապ էաէն-
լէրի խարապ էթմէնին վազթըլ Կէլէ:
- 19 Վէ սէմատա Ալլահըն հէյթէլի ալըլըպ՝ հէյթէ-
լինաէ անըն թապուլթ իւլ 'ահտը կէօրիւնաիւ, վէ
շիմշէքլէր վէ սէտալար վէ կէօք կիւրիւթիւլէրի
վէ զէլզէլէ վէ պէօլիւք տօլու վագը՝ օլտա:

ՊԱՊ 12

- 1 Վէ սէմատա պէոյիւք պիր 'ալումէթ կէօրիւնտիւ.
պաւ տախի կիւնէշ կիլմիշ, այ տախի այաղարը
ալթընտա վէ ռն իրի երլարգատն պիր թաճ պա-
- 2 շընտա օլարղը հալաէ պիր զարը խաի Վէ համիլէ
օլմաղլէ՝ աղըը չէրիպ տողուրմագ իւզրէ զիյատէ-
սիլլէ եղիլէթաէ օլարագ ֆէրեատա էաէր խաի :
- 3 Վէ սէմատա տիկէր պիր 'ալումէթ կէօրիւնտիւ,
վէ իշթէ եէտի պաշը վէ ռն պուշուզը վէ պաշլա-
րը իւզէրինաէ եէտի թաճ պալուշան պիր պէօյիւք
- 4 դըզըլ էթաէր վար խաի Վէ անըն դուլըրուզը սէմո
եըլարղարընը իւշաէ պիրինի սիւրիւքլէյիպ՝ առ-
լէրի զէմինէ ամար, վէ էթաէր՝ տողուրմագ իւզրէ
օլան գարընըն տողուրարըը կիպի չոճուզընը եութ-
- 5 մագ իշիւն Լօնիւնաէ տուրույօր խաի : Վէ մէր-
գումէ ճիւմլէ 'թա'իֆէլէրէ տէմիր 'տաա իլէ հիւ-
քիւմէթ էաէճէք՝ պիր էրքէք չոճուզ տողուրտու.
վէ չոճուզը Ալլահըն վէ թաիթընըն հազուրընա
- 6 ալընրպ, Գարը տախի Ալլահ թարաֆընտան պէր-
րիլէաէ հազըրընմիշ մահալէ ֆիրար էլլէտի, քի
օրատա պին իքի եիւզ ալթմիշ կիւն առը պէօլէյլէրի
- 7 Վէ սէմատա ճէնք վազը՝ օլուպ՝ Միքայէլ վէ
մէլէքլէրի էթաէր իլէ ճէնք էթաիլէր, էթաէր վէ
- 8 մէլէքլէրի տախի ճէնք էթաիլէր իսէ տէ, նէ զա-
լէպէ էաէ պիլտիլէր, նէ տէ արթըգ սէմատա մէ-
- 9 քեանլարը պուլուշատու : Վէ Իպլիս վէ Նէլման

•Ե-ւ. թա'իֆէլէրի տէմիր 'տաա իլէ կիւտէճէք

- թէամիլէ ոյտնան ոչ պէշյիւք էժաւր, ոչ գտաիմ
 երլան քի պիւթիւն տիւնեայը իղլալ էտէր, զէմինէ
 10 յիմրար, մէլքլէրի տաիի ոնըն իլէ պէրապէր ա-
 տիմ՝ ըի՝ Շիմաի Ալլահըմըլըն իւլասար վէ գաւարե-
 թի վէ մէլէրի թիւ վէ Մէսիհինին Տիւքիւմէթի
 վուգու՛ա կէլաի. զիտա պիւրատէրլէրիմիլ 'ալէ, Տիւ-
 տէ կէճէ կիւնտիւզ Ալլահըմըլըն հուզըրընտա շի-
 քեպլէթ էթմէրաւ ոյտն շիքեպլէթ ճի աշաղը ա-
 11 թըլար : Անլէր տաիի՝ Գուշուշըն գանըլլէ վէ քէն-
 տի շէհատէթլէրինին քէլամըլլէ տնա զալիպ օ-
 լուպ՝ ճոնլարընը 'էօլիւմտէն պիլէ Լաիկէմէտիլէր :
 12 Պաւ սէպէպտէն, էյ սէմալթիմ վէ տնաւ տաքին օ-
 լանդար, մէսուր ոյտնըլ, վա՛յ խէմինէ վէ տէնի-
 զէ՝ շիւնքի Իպլիս ալ վալթիմը ոյտըլընը պիլէրէք,
 'աղիմ՝ հիատէթլէ եանընըպա էնալի՝ տէտի :
 13 Վէ էժաւր քէնտինին զէմինէ յիմրարընը կէօր-
 տիւքաւ, ոչ էրքէք չօճուղը տաղուտն գարըյա
 14 թէ՛ տատի էյլէտի, Վէ գարըյա պէրրիլէտէ զէման
 վէ զէմանլար վէ նրաքի զէման քէնտի պէպլէնէճէ-
 յի մոհալէ, երլանըն էօնիւնտէն սւչմազ իչիւն
 պէշյիւք պիւր գարթիպըն իքի գանաաը վէրիլտի :
 15 Վէ երլան գարըյա սէյլ կէսթիլիլտի տէլիւ, ո-
 նըն արաընճա աղընտան բրմազ կիպի պիւր սու
 16 չըգարար : Վէ զէմին գարըյա եարարմ՝ Լիմտի,
 շէյլէ թի զէմին աղընը աշըպ՝ էժաւրին քէնտի
 17 աղընտան չըգարարըր բրմազը եուլթաու : Վլ էժ-

ՕԵ-Ա. Էօլիւմէտէք սէվմէտիլէր

†Պ-ԴԵ-Ը՝ զէմին վէ տէնիլ սէքէնէսինէ

տէր գտարըյա զազանդանըպ՝ Ալլահն էմրէրինի
 չըֆլ էթմէքատ վէ Յիսուս [Քրիստոսըն.] շէնտե-
 թինի թուլթմագտու օլտն զիւրիւթթինին պագիյ-
 յէսի իլէ մնհարեպէ էթմէք իշիւն շըգաը :

ՊԱՊ 13

- 1 Վէ տէնիզին գումու իւզերինտէ տուրտըմ, վէ
 ետի պաշը վէ օն պուշուզը վէ պուշուզարը իւ-
 զերինտէ օն թաճը վէ պաշարը իւզերինտէ քիւֆր
 իսվէրի պուշուտարագ, տէնիզան շըգան պիր ճան-
 2 վէր կէօրտիւմ: Վէ օլ կէօրտիւլիւմ՝ ճանվէր գափ-
 լանա պկկէյիպ՝ այագարը այընըն յաւելու կիպի,
 վէ աղղը արպան աղղը կիպի իտի, վէ էթտէր անա
 քէնտի գուվվէթինի վէ թաթթընը վէ 'աղիմ' հիւ-
 3 քիւմէթ վէրտի: Վէ անըն պաշարընտան պիրինի,
 կէզյա եօլէճէք տէրէճէտէ մէճրուհ [կէօրտիւմ,]
 վէ անըն միւհլիք եարտը էյի օլտու, վէ պիւթիւն
 զէմին ճանվէրին արտընտան թէ'տճիւպ էյլէյիպ
 4 ճանվէրէ: Նիւրիւմէթ վէրէն էթտէրէ տէճտէ գըլ-
 տըլար: վէ ճանվէրէ տաթի տէճտէ գըլտարպ՝ ճան-
 վէր պէկպէր քիւմ վար, վէ անըն իլէ քիւմ մու-
 5 հարեպէ էտէ պիլիր՝ տէտիլէր: Վէ անա պէյիւք
 տէպլէր վէ քիւֆր տէյլէյէն պիր աղղը վէրիլիպ
 անա գըրդ իքի այ է-թէթէյի եափմաղա գուտրէթ
 6 վէրիլտի: Վէ Ալլահա գարշը քիւֆր իլէ, ետի
 անըն իսմինէ վէ մէպէնինէ վէ տէմտաա սաքին օ-
 7 լանդարա քիւֆր էթմէք իշիւն աղղընը աշաը: Վէ
 մուգատտէպէր իլէ մուհարեպէ էտիպ անվէրէ դա-
 լիպ կէլմէյէ անա քաւրէթ վէրիլտի, վէ անա՝ հէր

- գապիւնէ՝ զէ լիտան զէ միլէթ ի գերինէ հիւրիւմէթ
- 8 զէրիւտի Վէ զէպհ ուսուսիւ Վոսուսանըն հայտիթ քի-
թապընտտ իսմէրի տիւնեա գուսուլալըտտն պէրու-
եապըլմըլ օլմայտարագ՝ զէմինտէ սաքին օլտնլտրըն
- 9 ճիւմէտի տնա սէճտէ գըլտճապլտր աըլ՝ Գուլտղր
- 10 օլտն իշիթ տիւն լտիւլիյէ կէօթիւրէն՝ էտիւլիյէ կի-
տէր՝ զըլըճէ գաթլ էտէն՝ գըլըճէ գաթլ օլտն-
մագ կէրէք տիր՝ մնագատտէպէրին ստպըլ զէ իմա-
նը պուստտ աըլ՝
- 11 Վէ զէմինտէն չըգտն պաշգա տիր ճանդէր կէօր-
տիւմ՝ զէ գուսա կիպի իքի պույնուլը օլուպ՝ էթ-
- 12 տէր կիպի սէպլէր իտի Վէ էպիէրի ճանդէրին
հուսուրընտտ անըն պիւթիւն հիւրիւմէթինի իճրա
էտէր՝ զէ զէմինի զէ տնտէ սաքին օլտնլտրը միւհ-
իք ետրաաը էյի օլմալ օլտն էպիէրի ճանդէրէ
- 13 սէճտէ գըլտըրըր իտի Վէ պէպիյէ 'տլտմէթլէր
իճրա էտիպ՝ հաթլթտ տաէմլէրին էտիւնտէ սէմա-
- 14 տտն զէմինէ աթէլ տիլէ էնտիրի իտի Վէ ճան-
դէրին էտիւնտէ իճրա էթմէք իշիւն էյինէ զէրի-
լէն 'տլտմէթլէրլէ եէր էիւղիւնտէ սաքին օլտնլտրը
իլլալ էտիպ, եէր էիւղիւնտէ սաքին օլտնլտրտ իւ-
ղէրինտէ գըլըճ ետրաաը օլուպ տա սաղ գալան
ճանդէրին սուրէթինի եափմալտրընը իմէնպիհ էտէր
- 15 իտի Վէ անա՝ ճանդէրին սուրէթինէ բուհ զէլ-
մէյէ Գուրէթ զէրիւտի թա քի ճանդէրին սուրէ-
թի թէքէյիւմ էտէ, զէ ճանդէրին սուրէթինէ սէճ-
- 16 տէ էթմէյէնլէրի գաթլ էթտիրէ Վէ քիւշիւր իլէ
պէգիւքլէր, զէ զէնկին իլէ ֆաղիւլէր, զէ հուր իլէ

- յուլարըն ճիւղէսինէ սաղ ելլէրի, ետիօտ ալըն-
լարը իւզէրինէ տամղա գապուլ էթտիրիւր իտի :
17 Վէ տամղայա, ետիօտ ճանվէրին իսմինէ ետիօտ
իսմինին 'տաէտինէ մալիք օլան քիմէտէն զայրի-
նին ալըլ վէրիլ էտէմէմէսինէ սէպէպ օլուր իտի :
18 Հիքմէթ պուշտա սըր . 'ազլա մալիք օլան քիմէ
ճանվէրին 'տաէտինի հիսապ էթտին . զիրա ինտան
'տաէտի օլարագ* անըն 'տաէտի ալթը եիւզ ալթ-
մըլ ալթը սըր :

ՊԱՊ 14

- 1 Վէ կէօրտիւմ քի Գուզու Սիան տաղը իւզէրին-
տէ աուրուպ, անըն իլէ պէրուպէր 'անըն Փէտէրի-
նին իսմի ալընլարընտա եազըլմըլ օլան եիւզ գըրգ
2 տէօրթ պինչ քիմէ վար իտի : Վէ չօգ սուլտըր սէ-
տաղը կիպի վէ պէշիւք կէոք կիւրիւլթ իւսիւ կիպի
սէմասան պիր սէտա իշիթտիմ* վէ քէնտի թան-
պուրլարընը չալան թանպուրճըլարըն սէտաղընը ի-
3 շիթտիմ : Վէ պուշտըր թախթըն էօնիւնտէ վէ
տէօրթ զիրուհըն վէ իթիյարլարըն էօնիւնտէ [կէո-
յա] եէնի պիր թէսպիհ թէրէնիւմ էտիյօրլար ի-
տի . օլ թէօպիհի տախի զէմինտէն սաթըն ալընան
օլ եիւզ գըրգ տէօրթ պինչ քիմէտէն զայրի քիմ-
4 սէ էօրէնմէյէ գաաիր տէյիլ իտի Պուշտըր նիտա
իլէ նափաք օլմամըլ օլարագ , թահիր տիրէր .
պուշտըր Գուզուըն հէր կիթտիյի եէրէ արաընճա
կիտէնիւր տիր . պուշտըր տաէմլէր արաընտան Այ-
լահա վէ Գուզուլա թուրֆանտա օլմագ իւզրէ սա-

*Պա'շու' անըն վէ

- 5 թըն արքանդար արբ : Վէ պուշլարըն աղղընտա
հիլէ պուշլուհմաար, չիւնքի [Ալլահըն թաթթը էօ-
նիւնտէ] քուտուրըզ արըլար :
- 6 Վէ զէմին իւզէրինտէ սաքին օլտնլարտ, ետնի
հէր միլէթ վէ գապիլէ վէ յիտան վէ գալմա էպէ-
տի պէշարէթի թէպշիրէ մէմուր օլարագ, սէմա
որթմաղնտա սւշան տիկէր պիր մլլէք կէօրաիւմ :
- 7 Վէ եիւքտէք սէպէ՝ Ալլահապի գօրգուշըզ, վէ ա-
նա համա էլլէլինիլ, պիրա հիւքմիւնիւն սա'աթը
կէլաի վէ սէմա իլէ զէմինի վէ տէնիպի վէ սուլա-
լըն փուշարլարընը խալլ էտէնէ սէճտէ գըլընըզ
տէր իտի :
- 8 Վէ տնըն արաընճա տիկէր պիր մլլէք կէլիպ
կըղըլտը, սլ պէդիւք [շէհր] Բարեւլն ելգըլտը,
չիւնքի քէնտի զինասընըն աղղընլըղը շէրապընտան :
- 9 Ճիւմէ միլլէթէրէ իշիրտի՝ տէտի Վէ տնլէրին տը-
աընճա իւչիւնճիւ պիր մէլէք կէլիպ եիւքտէք սէլէ
տէտի քի՝ Հէր քիմ՝ ճանվէրէ վէ սուրէթինէ սէճ-
տէ գըլըպ ատմղալը քէնտի տընը իւզէրինէ եա
- 10 էլի իւզէրինէ գապուլ էտէրտէ, Օլ քիմնէ Ալլահըն
զազապընըն քէտտէտինէ աօլտուրլըմըն իըշմընըն
սաֆի շէրապընտան իշլճէք, վէ մուգատտէս մէ-
լէքլէրին հուզըրընտա վէ Գուզուշըն հուզըրընտա
տթէշ վէ քիւքիւրթլէ 'ապապ օլտնաճագ տըր :
- 11 Վէ տնլէրին 'ապապընըն տիւմանը իլէլ էպէտ եօ-
գարը արգար, վէ ճանվէրէ վէ տնըն սուրէթինէ
սէճտէ գըլտնլարըն վէ տնըն իսմինին սաւղաղընը
հէր պիր գապուլ էտէնին կէճէ կիւնտիւզ բահա-
- 12 թը օլմուլ : Մուգատտէպլէրին սապրը պուշտա տըր,
Ալլահըն էմլէրինի վէ Սիսուսա օլտն իմանը հըֆզ

- 13 Էտէնէր [պաշտօնաւոր] : Վէ սէմառան պիւր սէս
իշխիմ տիմ, ո տախի [պանա] տէտի քի՝ Ետալ, Պաշ-
տան պէշլէ Նէ՝ միւպարէք տիր օլ Էտիւլէր քի
Բապպտա վէֆտիմ Էտէրլէր, Բաշ՝ Պէլի, իւր քի
անլէր քէնտի չէքալքլէրի Էմէքլէրտէն իսիմ իրաճաթ
Էտէլէր, վէ 'ամէլլէրի տալալորընճա կիտէր՝ տէյօր
14 Վէ կէտրաիւմ՝ քի պէյալ պիւր պուլաթ վար ի-
տի, վէ իւղէրինտէ՝ պաշընտա ալիսաշ թաճ վէ Է-
լինտէ քէսքին պիւր օրադ պուլաշտարապ՝ Խպն իւլ
15 Խնտանա պէշլէր պիւր զաթ օթաւրալօր իտի : Վէ
հէքքէլտէն տիկէր պիւր մէլէք չըզըպ՝ պաշլաթ իւ-
զէրինտէ օթաւրանա՝ Օրադընը սալըպ պիշ, զիրա զէ-
մինին պիշինի եւթիշմիշ օլմաղլէ, [սանա] պիշէճէք
վազըթ կէլտի՝ տէյիւ եիւքսէք սէլէ Նիտա Էլլէ-
16 տի : Վէ պաշլաթ իւզէրինտէ օթաւրան զէմին իւ-
զէրինէ օրադընը սալար վէ զէմին պիշիտի
17 Վէ տիկէր պիւր մէլէք սէմառա օլտն հէքքէլտէն
չըզըպ՝ անըն տախի քէսքին պիւր օրադը վար իտի :
18 Վէ ամէշ ի զէրինէ գաւարէթի օլտն տիկէր պիւր
մէլէք մէզպաճառն չըզըպ, օլ քէսքին օրադը օլա-
շա՝ Քէսկին որադընը սալըպ զէմինին որադընըն սալ-
զըմլալընը բէս, զիրա իւզիւմլէրի եւթիշտի՝ տէ-
19 յիւ 'ադիմ' դէտա իլէ Նիտա Էլլէտի : Վէ օլ մէլէք
քէնտի օրադընը զէմինէ սալըպ՝ զէմինին որադընը
քէսէրէք Է-դէ-դէ Ալլաշըն դազադընըն պէզիւք
20 մա՝սէրէտինէ աթալը : Վէ մա՝սէրէ չէհրին խարի-
ճինտէ պաալըլըպ՝ մա՝սէրէտէն պիշ ալթը եիւզ օգ
ալթըմը մէսաֆէյէտէք ալթյարըն կէմլէրինէ եւթի-
շիւր տէրէճէտէ գան չըզալ :

ՊԱՊ 15

- 1 Վ. Է սէմուտա պաշտոն պէտքիւք վէ 'աճիպ պիր 'ա-
լաւեթ, Եւէ եւտի սօն պէլալարը թուլթան եւտի
մէլէք կէօրաիւմ, չիւնքի պու Վէլ-Լուլէ Ալլահըն
- 2 Ղազապը իթմում' օլուհուր, Վ. Է կէպա տիմէլէ
գարըլմըլ սրըչտտան պիր տէնիզ, հէմ' ճանվէրէ
վէ սուրէթինէ վէ [տամղասընա վէ] իսմինին 'աու-
տինէ Ղալիպ կէլէնլէրի, էլլէրինտէ Ալլահըն թան-
պուրլարը օլարագ, սրըչա տէնիզինին իւզէրինտէ
- 3 տուրուր կէօրաիւմ, Վ. Է Ալլահըն գուլու Սոփսէսին
թէապիհինի վէ Գուլսընըն թէապիհինի իւրէննիւմ
էտիպ' Եա հէր շէյէ քաաիր օլան Բապպ Ալլահ,
իշլէրին պէտքիւք վէ 'աճա'իպ տիր, էյ մուգաստտէս-
լէրին Փատիշահը, թարիզլէրին աօղուս վէ հապ
4 տըրլար, Եա Բապպ, սէնտէն քիմ' գօրգմըլլոյ իս-
մինէ համա էթմէյէ, զիրա եալընըլ 'սէն գուտտուս
սըն, չիւնքի հապ հիւքմլէրին իզհար օլուհաղլա-
րընտան, ճիւմլէ միլլէթլէր կէլիպ սէնին հուլու-
րընտա սէճաէ գըլաճաղլար տըր' տէրլէր իտի
- 5 Անտէն սօլլա կէօրաիւմ քի սէմուտա շէհաուլթ
- 6 մէսրէնինին հէյթէլի աչըլար, Վ. Է օլ եւտի պէլպը
թուլթան եւտի մէլէք փաք վէ փարլագ քէթէն
կէլլիշ, վէ կէսքոլէրինէ ալթուհ գուլապլար գու-
7 շանմըլ օլարագ, հէյթէլտէն չըգաթլար, Վ. Է տէօրթ
պիրուհաան պիրի եւտի մէլէյէ' էպէա իւլ ապատ
հալլ օլան Ալլահըն իըլմըլլէ տօլու եւտի ալթուհ
8 թաա վէրտի Վ. Է հէյթէլ Ալլահըն ճէլուս ս գուտ-
րէթինտէն տիւմանդէ տօլու օլուպ' եւտի մէլէյին եւ-

տի պէտաւը իմ մամ՝ օլուհնայտաւք հէյքէլէ պիր
քիմնէ կիրէմէտի :

ՊԱՊ 16

- 1 Վէ հէյքէլտէն եւտի մէլէյէ խիթապէն՝ Կիտի-
նիւլ, վէ Ալլահըն խըշմընըն՝ Թառլարընը զէմինէ
պօշալթընը՝ տէյիւ պէօյիւք պիր սետա իշիթտիմ :
- 2 Վէ եփվէլքիտի կիտիպ քէնտի թառընը գարա
իւղէրինէ պօշալթառգտա՝ ճանվէրին տամղառըյլէ
տամղալանտան վէ սուրէթինէ սէճաէ էտէն տաւմ-
լէրաւ փէք ֆէնա չըպտն չըգաը :
- 3 Վէ իքինճի մէլէք քէնտի թառընը տէնիզէ պօ-
շալթառգտա՝ Դէփէլ էօլիւնիւն դանը կրպի Է-ն օլ-
սոււ, վէ տէնիզ իշինտէ եաշայանլարըն ճիւմլէտի
էօլտիւ :
- 4 Վէ իւշիւհճիւ մէլէք քէնտի թառընը ըրմազլա-
րա վէ տու փաշարլարընա պօշալթառգտա՝ գտն օլ-
- 5 տրլար : Վէ սուլար մէլէյինին՝ Եա մէվճուտ օլտն
վէ օլմուշ վէ գուտտուս [Բապպ], պու շէյլէրի
- 6 հիւքմ էթտիյինկտէ 'տաիլ սին : Զիրառ տնլէր մու-
դատտէսլէրին վէ փէյղամադէրլէրին գանընը տէղք-
տիւլէր : սէն տաիլ տնլէրէ գտն իշիրտին, չիւնքի
- 7 միւսթաճադգ տըրլար՝ տէտիյինի իշիթտիմ : Վէ
մէզպաճաճան [տիկէրինին]՝ Պէլի, եա հէր շէյէ գա-
տիր Բապպ Ալլահ, սէնին հիւքմլէրին հադգ վէ 'տ-
տալէթ տիր՝ տէտիյինի իշիթտիմ :
- 8 Վէ տէօրտիւհճիւ մէլէք քէնտի թառընը կիւնէշ
իւղէրինէ պօշալթառգտա, աճա տաւմլէրի աթէշլէ

- 9 Ետգամուլա գուարէթ վերիլտի : Վէ տաւ. Դէր պիր շիտաւթթի Տէրարէթյէ հաւարար , վէ պու պէլաւար իւզերինէ հիւքիւմթի ոյտն . Այլահըն խովինէ քիւֆր էթտիլէր , վէ տնա համա էյլէմէք իչիւն թէվպէ էթմտիլէր :
- 10 Վէ պէշինճի մէլէք քէնտի թաարնը ճանվերին թաթթի իւզերինէ պոշալթարգատա , տնին փառիւհալըր գարտնըլ ոլտաւ , վէ աղրը սէպէպինտէն :
- 11 Թիլլերինի չիյնէյիպ , Բէնտի աղրըլարը վէ չիպտնւարը սէպէպինտէն սէմունըն Այլահընա քիւֆր էթտիլէր , վէ քէնտի 'տմէլլերինտէն թէվպէ էթմէտիլէր :
- 12 Վէ ոյլթընճը մէլէք քէնտի թաարնը պէզյիւք Ծրաթ ըրմաղը ի վերինէ պոշալթարգատա' տնին տույաւ չէրիլտի , թա քի շարգատն ոլտն մէլլէրին :
- 13 Եօլա հաղըրլտնա : Վէ էթտերին աղըրնտան վէ ճանվերին աղըրնտան վէ հալանճը փէյլամպէրին աղըրնտան գուրպաղար միսիլիւ իւշ նափաք րուհըն :
- 14 Տըն ռէտըլէն կէօրտիւմ . Զիրա պուշար 'ալամէթլէր Կէոսթէրէն ճիին րուհարը ոլտալ' [գէմինին վէ] պիւթիւն Թիւնտնըն մէլլէրինի Տէր չէյէ գատիր Այլահըն ոլ պէզյիւք կիւնիւնիւն մուհարէպէսինէ ճէմ' էթմէք իւնն , տնլերին հաւընա կիտէրլէր :
- 15 (Իշթէ խըրըղ կիպի կէլիրիւմ . Նէ' միւպարէք տիր ույանըգ տուրուպ' չրիլագ կէղմէմէսի վէ 'այպը կէօրիւնմէմէսի իչիւն քէնտի էսվապընը հըֆը էտէն քիմնէ) :
- 16 Վէ տնլերի Լպրանիճէ Արմաղեգոն տէնիլէն մուհալէ ճէմ' էթտիլէր :
- 17 Վէ Եէտինճի մէլէք քէնտի թաարնը հալպապ պոշալթարգատա' թէմամ' ոլտաւ' տէյերէք տէմանըն :

- հէյքելինտէն, թախթտան, պիր պէյլիւք սէտա կէլ-
- 18 տի : Վէ սէտալար վէ կէօք կիւրիւլթիւերի վէ
 շիմ'էքլէր վուգուլ' պուլտու, վէ շիտաէթ ճէ վէ 'տ-
 ցամէթ ճէ զէմին իւզէրինտէ ինտան մէվճուտ օլտ-
 լլտան պերու միսլի վուգուլ' պուլմամըլ պէյլիւք
- 19 պիր զէլվէլէ օլուպ, Պէյլիւք շէհր իւշէ միւշշաֆֆ
 օլտու, վէ թա'իֆէլէրին շէհրլէրի եզըլտը, վէ
 պէյլիւք Խաբէլն Ալլահըն հուզուրընտա զիքր օ-
 լուշտու, թա քի շիտաէթի զազապընըն շէրապը-
- 20 նըն քետաէսի անա վէրիլէ : Վէ հեր ատա գաշար,
- 21 վէ տաղլար պուլուշմալ օլտըլար, Վէ սէմատան տ-
 տէմլէր իւզէրինէ պիր թալանթ աղըրըղընտա իրի
 տօլու ետաղը, տաէմլէր տախի տօլուշն պէլասը
 սէպէպինտէն Ալլահա քիւֆը էթտիլէր, գիրա անըն
 պէլասը զայէթ պէյլիւք իտի :

ՊԱՊ 17

- 1 Վէ եէտի թտաը թութան եէտի մէլէքտէն պիրի
- 2 կէլիպ պանա խիթապէն, Վէլ, շոֆ սուլար իւզէ-
 րինտէ օթուլտն, վէ արւնտա մէլիքլէրի անըն իլէ
 զինտ էթտիլէրի վէ զէմինին սէքէնէսի անըն պի-
 նապընըն շէրապըլէ մէթ օլտըլարը պէյլիւք ֆու-
 հիշէ 'ալէյհինտէ օլտն հիւքմիւ սանտ կէօթէրէլիմ"
- 3 տէյէրէք, Բուհտա պէնի պէրլիլէյէ կէօթիւրու-
 վէ եէտի պաշը իլէ օն պոյնաղը օլտրաֆ, իւզէրի
 քիւֆը իտիլէրիլէ տօլու գըրմըպը պիր ճանվէրէ
- 4 պինմիշ օլտն պիր դարը կէրաիւմ, Վէ օլ գարը
 էրղէվտնի վէ գըրմըպը խիլ'աթ կիլմիշ իտի, վէ
 ալթուշ վէ միւճէվճէրաթ վէ ինճուլէրլէ տօնան-

- մըշ օլարուգ՝ էլինտէ մէքրուհաթլէ վէ զինտորնըն
 նափաքլիքլերիյլէ տօլու պիր ալթուռն քեսսէսի օ-
 5 լուպ, Անը իւզէրինտէ՝ Սըրը, Պէշիւք Բարեւոն,
 զէմինին Ֆասհիշէրինին վէ մէքրուհաթլընն տնո-
 6 սը՝ տէյիւ պիր խամ՝ եապըր իտի, Վէ օլ գարըլը
 մուգաստէսլէրին գանըլլէ վէ Յիսուսըն շէհալէ-
 րինին գանըլլէ մէթ օլմուգաս կէօրտիւմ. վէ տ-
 նը կէօրտիւյիւմտէ զիյաստէսիյլէ թէ՛ աճճիւպ էթ-
 7 տիմ, Վէ մէլէք պանտ տէաի քի՝ Նի՞չիւն թէ՛ աճ-
 ճիւպ էթտին. գարընըն վէ տնը կէօթիւրէն եէտի
 պաշլը վէ օն պուշնուզլը ճանվէրին սըրընը պէն
 8 սանտ սէօյէյէ ճէյիմ, կէօրտիւյիւն ճանվէր մէվ-
 ճուտ իտի, վէ մէվճուտ տէյիլ տիր, վէ հապիյէ-
 տէն չըգաճագ վէ հէլաքա կիտէճէք տիր, վէ զէ-
 մինին ոէքէնէսինտէն օլուպ խամլէրի տիւննա գու-
 րուլալըսան պէրու հայաթ քիթապընտա եապըլ-
 մըշ օլմույան քիմսէյէր օլ մէվճուտ օլմուշ վէ մէվ-
 ճուտ տէյիլ խէ տէ, եինէ հազըր օլան ճանվէրի
 կէօրտիւքլերինտէ թէ՛ աճճիւպ էսէճէքլէր տիր,
 9 Հիքմէթէ վազըֆ օլան տգլ պուշտա լուգ՝ սըր.
 եէտի պաշ՝ օլ գարընըն իւզէրլէրինտէ օթուրալը
 10 եէտի աաղ սըր, Վէ եէտի մէլիք տիր, պուշլարըն
 պէշի տիւշմիւշ վէ պիրի մէվճուտ սըր, վէ օլ պի-
 րի տահա կէլմէտի, վէ կէլտիյի զէմուն ազ միւտ-
 11 տէթ գալմասը կէրէք տիր, Վէ օլ մէվճուտ օլմուշ
 օլան վէ մէվճուտ օլմույան ճանվէր քէնտիսի տա-
 իի ոէքիզինճի տիր, վէ եէտիտէն օլուպ հէլաքա
 12 կիտէր, Վէ կէօրտիւյիւն օն պուշնուզ օն մէլիք
 օլուպ՝ տահա սալթանաթը էլէ օլմուտըլար խէ
 տէ, ճանվէր իլէ պէրապէր պիր սա՛մթ գասար մէ-

- 13 լեւեր կիպի հիւրիւմէթ էլէ ալըրլար : Պաւլարն
միւրտար պիր ոլուպ՝ գուվլէթ վէ հիւքիւմէթլէ-
14 լինի ճանվէրէ թէպիմ էտերլէր : Պաւլար Գուզու
իլէ մուհարեպէ էտիպ՝ Գուզու անլէրէ զալիպ կէ-
լէճէք տիր . պիրա Օ Րապպ իւլ էրպտպ վէ Մէյէք
իւլ միւլլուք տրր . վէ անըն իլէ պերապէր ոլտնլար
տախի տա՝ վէթլի վէ միւնթէխտպ վէ սաաըգ տըր-
15 լար : Վէ պանա տէտի քի՝ Սէնին կէօրտիւյիւն վէ
Փահիշէնին իւզէրլէրինտէ օթուրաըդը սուլար՝
գաւմլար իլէ ճէմա՝աթլար վէ՝ միլլէթլէր վէ լի-
16 սանլար տրր : Վէ ճանվէր իւզէրինտէ կէօրտիւյիւն
օն պուրիուզ , Փահիշէ պուղվ էտիպ՝ անը փէրիշան
վէ չըփլտպ էաւ ճէք . վէ անըն էթինի եէյիպ՝ անը
17 աթէշէ եագաճագլար տըր : Զիրա Ալլահն սէօպէրի
թիմամ ոլուռուռնայա գաստար Ալլահ գալպլէրինէ
գօտու քի քէնտի միւրատընը իճրա էտէլէր , վէ
միւրատլարը պիր ոլուպ՝ սալթանաթլարընը ճան-
18 վէրէ թէպիմ էյլէյէլէր : Վէ օլ կէօրտիւյիւն գարը
տիւնեա մէլերլէրի իւզէրինէ սալթանաթ էտէն օլ
պէշիւք շէհր տիր :

ՊԱՊ 18

- 1 Վէ պու շէյլէրտէն սօչրա 'ապիմ՝ հիւքիւմէթ
սա՛յիպի ոլարագ սէմատան հագիլ ոլմագտա 'պիր
մէլէք կէօրտիւմ . զէմին տախի անըն ճէլալըլէ
2 միւնէվլէր ոլտու : Վէ [գուվլէթլէ վէ] պէշիւք
սէսլէ նիտա էտէրէք աէտի բի՝ Երգըլաը , պէշիւք

- Բարեւան երդուար, վէ ճինելէրին մաքեանը վէ հէր
 նափաք բուհըն մահճեզի վէ հէր նափաք վէ մէք-
- 3 բուհ գուշըն դափէսի օլաու : Զիւնքի անըն դինա-
 սընըն աղղընըզը շէրապընտան ճիւմլէ միլլէթլէր
 իշտիլէր, վէ տիւնեա մէլիքլէրի անըն իլէ դինա էթ-
 տիլէր, վէ տիւնեանըն թիւ ճճարը անըն խաաֆը
- 4 շօգլըզընտան գէնկին օլաւար : Վէ սէմաստն տի-
 կեր պիր սէտա իշթիմ տիմ, օ տաթի տէտի քի՝ էյ
 գաւմըմ, անըն իշինտէն չըգընըզ, թա քի կիւնաս-
 լարընա շէրիք վէ անըն պէլալարընա կիրիֆթար օլ-
- 5 մայատընըզ : Զիրա անըն կիւնասլարը սէմայա գա-
 տար եէթիշտի : Այլահ տաթի հազգսըզըլարընը
- 6 թէգէքքիւր էյլէտի Անըն [սիգէ] էթ տիլի միաիլիւ,
 սիլ տաթի անա մուգասպէլէ խոնիկ, վէ 'ամէլլէ-
 րինէ կէօրէ անա իքի գաթընը՝ էտա էյլէլիպ՝ տոյ-
 տուրաղը քետսէյի անա իքի գաթ մօլտուրընը :
- 7 Բէնտի բէնտինի նէ գատար իլգէթլէտի վէ գէվգ
 էթտի խէ, անա օլ գատար 'տգապ վէ հիւզն վէ-
 րինիկ, դիրա քէնտի գալպինտէ՝ Պէն մէլիքէ օլա-
 րաք օթ ուրուլօրըմ, վէ տուլ տէյիլ իմ, վէ տալա
- 8 հիւզն կէօրմէլէճէյիմ՝ տէյօր : Պու սէպէպտէն ու-
 նըն պէլալարը, ետնի էօլիւմ վէ հիւզն վէ աճըգ
 պիր կիւն իշինտէ կէլէճէք, օ տաթի մթէշէ ետ-
 գըլաճաք տըր, դիրա անը հիւքմ էտէն Բապպ Այ-
- 9 լահ գուտրէթլի տիր : Վէ անըն իլէ դինա էտիպ
 գէվգ էտէն տիւնեա մէլիքլէրի եանմասընըն տիւ-
 մանընը կէօրտիւքլէրինտէ, իւզէրինէ աղլալըպ տէօ-
- 10 յիւնէճէքլէր տիր : Վէ անըն 'տգապընըն գօրգու-
 սընտան ուղադատա տուրուպ, Վա՛յ, վա՛յ - աւա, էյ
 պէօյիւք շէհր՝ Բարեւան, էյ գուվլէլթի շէհր, չիւն-

- քի 'ալէյհի'նէ օլան հիւքմ' պիր սա'աթտա կելտի'
 11 տէյեճէքլէր սիր, վէ տիւնհանըն թիւճճարը անըն
 իւզէրինէ աղլսլըպ մահաուն օլսրլար, չիւնքի էմ-
 12 թըալարընը, իս'նի ալթուն վէ կիւմիւշ վէ միւ-
 ճէվհէրաթ վէ ինճու վէ զարիֆ գումուշ վէ երդէ-
 վանի վէ իփեք վէ դըրմըզը մաթա'ընը, վէ հէր
 կէօնէ պուխուր աղաճը վէ հէր կէօնէ ֆիւ աիշի
 գապլար վէ հէր կէօնէ փէր պըյմլիթի աղաճ վէ
 պապըր վէ տէմիր վէ մէրմէրաէն օլան գապլար,
 13 վէ տարչին վէ պուխուրլար վէ 'խօշ րա'իհալը
 եաղ վէ քիւնլիւք վէ շէրապ վէ վէյթուն եաղը
 վէ խառս ուն վէ պուզապ վէ սըզըրլար վէ գոյուն-
 14 լար վէ աթլար վէ արապալար վէ ճէսէտլեր վէ
 ինսան ճանլարընը քիմնէ սաթըն ալմալ, վէ նէֆ-
 սիկին տրպու էթաիյի մէյվէլէր էյիկանէ կիթտի,
 վէ նէֆիս վէ զարիֆ էշիանըն ճիւմլէսի էյիկանէ
 կիթտի, վէ անլէրի տրիբք պուլամայաճագաըն,
 15 Պու շէյլէրին թաճիլլէրի, քի անըն սէպէպիլլէ
 զէնկին օլսրլար, անըն 'ազապընըն դօրգուսընտան
 ուզագոս տուրուպ աղլսլարադ վէ մահաուն օլա-
 16 րադ տէյեճէքլէր քի, վ.ս'յ, վ.ս'յ զարիֆ գումուշ
 վէ երդէվանի վէ դըրմըզը էլպիսէ կիլիպ' ալթուն
 վէ միւճէվհէրաթ վէ ինճու իլէ տանմաթը օլան օլ
 պէզիւք շէհրէ, չիւնքի պու գատար զէնկինլիք պիր
 17 սա'աթտա խարապ օլսու, վէ հէր կէմի բէ'իսի վէ
 կէմի իլէ կիսէնլէրին ճիւմլէսի վէ կէմիճիլլէր վէ
 տէնիզտէ իշ կէօրէնլէրին ճիւմլէսի ուզագոս տու-
 18 րապ, լէնըն եանմաթընըն աիւմանընը կէօրաիւքէ-

- րինաւ, ֆիզան էտիպ՝ Պաւ պեղոյիւք շէհրէ պէնգէր
- 19 հաօնկը շէհր վար տըր՝ տէրլէր խաի, Վէ պաշլարը
իւզէրինէ թօփրապ սաշըպ՝ աղլոյարապ վէ մաճգուռ
օլարապ, ֆէրետալէ՝ Վաճ, վաճ օլ պեղոյիւք շէհրէ,
քի զիգըյմէթ էմթըմաը վաաթթաաըյլէ տէնիգտէ
ճիւմլէ կէմի սաճիպլէրի զէնկին օլտըլար, չիւնքի
- 20 պիր սա՛մթսա խարապ օլտու, էյ ոէմա, վէ էյ
մապատէն րէսուլլէր վէ փէյլամպէրլէր, անտէն
ասըյը մէսըսը օլունըլ, զիրա Ալլաճ անտէն ին-
թիգամընըզը ալտը՝ տէրլէր խաի,
- 21 Վէ պիր զա՛վլէթլի մէլէք պիր պեղոյիւք տէյիր-
մէն թաշը կիպի պիր թաշ ցալարըրըպ տէնիպէ տ-
թարապ, տէտի քի՝ Օլ պեղոյիւք շէհր Բարեշին
պէղոյէ շիտաթլէ տթըրըպ արթըզ հիշ պուլուն-
- 22 մոյաճապ արր, Վէ սէնտէ թամպուրճըլար վէ խա-
նէնտէլէր վէ շէյլէնլէր վէ պօրուզէնլէր սէտաաը
արթըզ իշիտիլմէյէճէք տիր, վէ սէնտէ արթըզ
հիշ պիր սէն՝աթըն պիր աւթմաաը պուլունմոյըպ՝
սէնտէ արթըզ տէյիրմէն սէսի իշիտիլմէյէճէք տիր,
- 23 Վէ սէնտէ արթըզ գամտիլ զիյասը կէօրիւնմէյէ-
ճէք, վէ սէնտէ արթըզ կիւվէյի վէ կէլին սէսի ի-
շիտիլմէյէճէք տիր, չիւնքի սէնին թաճիլլէրին զէ-
մինին պեղոյիւքլէրի խաիլէր, զիրա սէնին սիհրլէրինլէ
- 24 ճիւմլէ միլլէթլէր իպլալ օլունաաըլար, Վէ փէյլամ-
պէրլէր իլէ մապատտէսլէրին վէ զէմին իւզէրինտէ
ճիւմլէ գաթլ օլունանլարըն գամը անըն իլինտէ
պուլունաաը,

ՊԱՊ 49

- 1 Վէ պու շէյլերտէն սօնրու սէմուտա խայլը ճէմու-
'տթըն պէօյիւք սէսինի իշիթտիմ', վէ տէրլէր իտի
քի՝ Այէլուհու . խէլտա վէ համա վէ 'իյզէթ վէ
գուտրէթ [Բուպպ] Այլահմըզա մախաուս տըր .
- 2 Ձիւնքի տնըն հիւքմլէրի հաքգ վէ 'տաապլէթ տիր,
զիրա քէնտի զինասըյլէ գէմինի իֆուտա էտէն պէօ-
յիւք ֆահիշէ 'պէյհինէ հիւքմ' էյլէյիպ' քէնտի
գուլլարընըն գանընըն ինթիգամընը 'անտէն ալտր :
- 3 Վէ իքինճի տէֆ'ա՝ Այէլուհու՝ տէտրլէր . վէ տնըն
4 տիւմանը էպէտ իւլ ապտա եօպարը չըգար : Վէ
եիրմի տէօրթ իխթիյար իլէ տէօրթ զիրուհ հէրէ
գափանըպ թաթթատա օթուրան Այլահա սէճտէ
- 5 գըլտրապ՝ Ամին . Այէլուհու՝ տէտրլէր : Վէ թաթթ-
տան՝ էյ ճիւմլէ գուլլարը վէ տնտէն գօրգանլար ,
քիւշիւքլէր , վէ պէօյիւքլէր , Այլահմըզա համա ու
- 6 սէնա էյլէյինիլ տէյիւ պիր սէս չըգար : Վէ խայլը
ճէմա՝տթըն սէտաար , վէ չօգ սուլարըն սէտաար ,
վէ գուլլէթլի կէօք կիւրիւլթիւլէրինին սէտաար
կիպի՝ Այէլուհու , զիրա հէր շէյէ գատիր Բուպպ Այ-
7 լահ սալթանաթ էտիյօր : Շուտ ու մէսրուր օլուպ՝
տնա համա էտէլիմ' . զիրա Գուզուլըն տիւյիւնիւ
կէլտի , տնըն գէվճէսի տաթի հազըրլանաթ՝ տէյիւ
- 8 -Էտ-լէ իշիթտիմ' . Վէ փաք վէ փարլապ գարիֆ
գուամաշ կիլիւք տնա իհստի օլուշտու , չիւնքի գա-
9 ռիֆ գուամաշ մուգտատէսլէրին աալահ տըր : Վէ

- պանա տէտի քի՝ Եազ, Նէ՝ միւսարէք տիր Գու-
գուհըն տիւշիւն գիյաֆէլթինէ տա՛վէթ օլունմըշ
քիմնէլէր, հէմ պանա տէտի քի՝ Պուշլար Ալլահըն
10 հադգ սէօղլէրի տիր : Վէ տնա սէճտէ գըլմագ ի-
շիւն անըն պաղլարընա գափանտըղըմնա, պանա՝
Սադըն էթմէ, պէն սէնին խըտմէթ ըֆիդլին վէ
Յիսուսըն շէհաաթէթինի թաթմագտա օլան սէնին
պիրատէրլէրինին Եւթֆէթ ըֆէթէթ իմ, Ալլահա սէճ-
տէ էլլէ՝ տէտի, զիրա Յիսուսըն շէհաաթէթի փէյ-
ղամպէրլիյին ըսհուս արը :
- 11 Վէ սէմայը տըրյմըշ կէօրտիւմ, վէ իշթէ պիր
պէյապ աթ վար խաի, վէ տնա պինմիշ օլունա՝
Սաաըգ վէ հադգ տէնիլիր, վէ 'ասապէթլէ հիւքմ՝
- 12 վէ հարպ էտէր, Վէ կէօղլէրի տթէշ տլէփի կիպի
օլուպ՝ պաշը իւզլէրինա, շոգ թաճլար պուլուհա-
բադ, քէնտիսինտէն մա՛տա քիմնէնին պիմէսիյի
- 13 եազըը պիր խմի վար խաի, Վէ գանա պոյանմըշ
պիր լիպաս կիյմիշ օլուպ՝ Բէլում Ուլլահ խմիլլէ
եաա օլունուր :
- 14 Վէ սէմաաա պուլուհան ճիւհուա պէյապ տթ-
լարա պինմիշ վէ պէյապ վէ փաք զարիֆ զումաշ
կիյմիշ օլարադ, անըն արարնճա կիսիյօրլար խաի
- 15 Վէ անըն աղղընտան թա՛ֆէլէրի վուրմագ իշիւն
պիր քէսքին գըլըճ չըզլօր խաի, քէնտիսի տաիի
'անլէրէ տէմիր 'ասա իլէ հիւքիւմէթ էտիպ՝ հէր
էյէ գատիր Ալլահըն խըշմ ու զապապը շէրապը-
- 16 ՚ըն մա՛սէրէսինտէ պաաաճագ արը, Վէ լիպաաը իւ-
զլէրինտէ վէ պուտու իւզլէրինտէ՝ ՈՒԷԼԻԻԻ ԻԻԼ

ՄԻԻԼՈՒՔ ՎԷ ՐԱՊՊ ԻՆԼ ԵՐՊԱՊ՝ տէրիւ եազբը-
մըչ խմի վար իտի :

- 17 Վէ կիւնէշուէ տուրան պիր մէլէք կեօրտիւմ. օ
տաթի երէքսէք սէպէ նիտա էտէրէք սէմոնըն օր-
թատընաա ուշտն ճիւմիէ գուշտարա՝ կէլինիզ, 'ա-
18 գիւմ՝ ԱյլաՏըն պիյաթէթինէ ճէմ՝ օլաւնըղ. Թա քի
մէլիքլէրին էթինի վէ պինչ պաշըլտըն էթինի վէ
դուվկէթիլէրին էթինի վէ աթլար իլէ անդերէ
պինմիշ օլանլտըն էթինի վէ հուրը իլէ գուլ վէ
քիւշիւք իլէ պէշիւք, ճիւմլէսինին էթինի եէյէ-
սինիզ՝ տէտի :
- 49 Վէ ճանվէր իլէ տիւնեա մէլիքլէրի վէ անլէրին
ճիւնուտընըն աթա պինմիշ օլան իլէ վէ անըն
ճիւնուտը իլէ մուհարէպէ էթմէյէ ճէմ՝ օլտըգլա-
20 ընը կեօրտիւմ: Վէ օլ ճանվէր վէ անըն էօնիւ-
տէ 'սպամէթլէր իճրա էտիպ՝ անդէր վասթմասըյէ
ճքմվէրին տամղտընը գապալ էտէնլէրի վէ անըն
սուրէթինէ սէճտէ էյլէյէնլէրի իղլալ էտէն եա-
լանճը փէյգամպէր անըն իլէ պէրապէր թութուլ-
տու. իքիտի տէ քիւքիւրթլէ եանան աթէշ կեօ-
21 լիւնէ տիրի տիրի աթըլտըլար: Վէ պագիյէսի ա-
թա պինմիշ օլանըն աղընտան չըգան դըլըճէ
գաթլ օլուտըլար, վէ անլէրին էթինտէն ճիւմլէ
գուշտար աղտըլար :

- 1 Վէ էլինտէ հալիյէնին անտիթարը վէ պիր պեօ-
յիւք զէնճիր պուլունարագ՝ սէմոտան նիւզալ է-
2 տէն պիր մէլէք կեօրտիւմ: Վէ էթտէրի՝ օլ գա-

- տիմ երջանը, քի իպիս զէ Շէյթան տըր, թաւ-
թուպ տնը պինչ սէնէ միւտաւթ իչիւն պաղլաւառ :
- 3 Վէ տնը հալիլէյէյէ ավթըպ զէ գափաղըպ՝ իւզէրինի
միւհըրէտի. թա քի տըթըպ պինչ սէնէ թէմամ՝ օլ-
մայընճա թա՝ իֆէլէրի իղլալ էթմէյէ. զէ տնտէն
սօնրա պիր աղ վաղըթ իչիւն շէօղիւլսէ կէրէք տիր :
- 4 Վէ թաթթըպը կէօրտիւմ, զէ իւզէրլէրինտէ օ-
թաւրաղըպ, զէ տնէրէ հիւքմ սէլահիլթի վէ-
րիլտի, զէ ճանվէրէ վէ տնըն սաւրէթինէ սէճտէ
էթմէյիպ՝ տընլարընտա զէ էլլէրի իւզէրինտէ
տամղաղը գաղաւլ էթմէյէրէք, Յիսաւորն շէհատէ-
թի վէ Ալլահըն քէլամը իչիւն գաթթ յաւնան քիմ-
սէլէրին ճանլարընը իէօրտէ-հ. պաւնըպ եաշաղըպ՝
Քրիստոս իլէ պէրապէր օլ պինչ սէնէ միւտաւթ սաղ-
- 5 թանաթ էթտիլէր : Լաքին էօրիւլէրին պաղիլէյէթի
օլ պինչ սէնէ թէմամ օլմայընճա տիրիլմէտիլէր :
- 6 պիրինճի գըլաթթէթ պաւ տըր, Պիրինճի գըլաթթէթ-
տէ հիսսէթի օլտն քիմնէ միւպարէք զէ միւգատտէս
տիր. պաւնըպ իւզէրինն իքինճի էօրիւմիւն հիւքիւ-
մէթի էօգ տըր. տնճաղ տնէր Ալլահըն վէ Քրիս-
տոսըն քէսհիլլէրի օլապ տնըն իլէ պէրապէր պինչ
սէնէ սալթանաթ էտէճէքլէր տիր :
- 7 Վէ պինչ սէնէ թէմամ՝ օլտըգատա՝ Շէյթան քէն-
- 8 տի գընտանընտան սաղը վէրիլիպ, Չէմինին տէօրթ
քէօշէսինտէ օլտն թա՝ իֆէլէրի, Ի-Նի Գաղ զէ Մա-
գոգը, (քի մըղատարը տէնիղ գուճու կիպի տիր,)
իղլալ զէ միւհըրէպէյէ ճէմ՝ էթմէյէ չըգաճաղ
- 9 տըր : Վէ եէր էիւղիւնէ չըղըպ միւղատտէօլէրին
օրտուտընը զէ սէվկիւլիւ շէհրի իհաթէ էթտիլէր.
զէ Ալլահ թաթաֆընտան սէմատան աթէշ էնիպ՝

- 10 անդէրի թէլէֆ էթտի : Վէ անդէրի իղլալ էտէն
 Իպիիս՝ ճանալէր իլէ ետլանճը փէյղամպէրին պու-
 լունտըզլարը տթէշ վէ քիւքիւրթ կէօլիւնէ տթիլ-
 տը, վէ կէճէ կիւնտիւզ էպէտ իւլ տպատ 'ազտպ
 օլունաճագլար տը :
- 11 Վէ պիր պէօյիւք պէյազ թտիթ վէ իւղէրինտէ
 օթուրանը կէօրտիւմ : անըն հուզուրընտան պէմին
 իլէ սէմա ֆիրար էտիպ՝ անդէրէ պիր մահալ պու-
 12 լունմատը : Վէ էօլիւլէրի, քիւլիւքլէրի վէ պէօ-
 յիւքլէրի, Ալլահըն հուզուրընտա տուրուր կէօր-
 տիւմ : վէ քիթապլար տշըլտը, վէ հայտթ Բէ-աշ
 օլան տիկէր պիր քիթտպ աշըլտ՝ էօլիւլէր քի-
 թապլարտա եազըլմըշ օլան շէյլէր իւղէրինէ 'տ-
 13 ժէլէրինէ կէօրէ հիւքմ՝ օլունտըլար : Վէ անհիլ
 քէնտի տէրունինտէ պուլունան էօլիւլէրի թէպիմ
 էթտի, էօլիւմ վէ հափիլէ տտիի քէնտիլէրտէ
 պուլունան էօլիւլէրի թէպիմ էյլէտիլէր : վէ հէր
 14 քէս 'տաթիլէրինէ կէօրէ հիւքմ՝ օլունտու : Վէ էօ-
 յիւմ իլէ հափիլէ տթէշ կէօլիւնէ տթըլտըլար : ի-
 15 քինճի էօլիւմ պու տըր : Վէ հէր քիմ քի հայտթ
 քիթապընտա գայտ օլունմըշ պուլունմատը իսէ,
 տթէշ կէօլիւնէ տթըլտը :

ՊԱՊ 24

- 1 Վէ եէնի պիր սէմա իլէ եէնի պիր ղէմին կէօր-
 տիւմ, չիւնքի էվիլէլքի սէմա իլէ էվիլէլքի ղէմին
 2 կէչտի իտի, վէ տըթըգ տէնիլ եօգ իտի Վէ [պէն
 Ռափհաննէս] մուղատտէս շէհրի, ետ'նի եէնի Երու-
 սաղէմի, ղէվճի իչիւն մուգէլէն պիր կէյին կիպի

- Հազարըլանմըշ օլարագ, Ալլահ թարաֆընասն օկմա-
- 3 տան էնմէքտէ կէօրտիւմ: Վէ սէմուտան պիր պէօ-
 յի.ք սէտա իշիթտիմ քի՝ Իշիթէ Ալլահըն մէսքէնի
 ինտան իլէ օլուպ՝ Օ անկէր իլէ սաքին օլաճագ արը,
 վէ անկէր անըն գտվմը օլուպ՝ Ալլահ քէնաիտի ան-
 4 լէրին Ալլահը օլարագ, անկէր իլէ պերապէր օլա-
 ճագ տըր: Վէ [Ալլահ] անլէրին կէօղէրինտէն
 ճիւմլէ կէօղ Էաշլարընը սիլէճէք, վէ Էօլիւմ՝ ար-
 թըք օլմայաճագ, վէ արթըք հիւզն վէ Ֆերետտ
 վէ աղըր պոլուճմայաճագ արը. դիրա էվլէլքի
- 5 շէյլէր կէշտի՝ տէր իտի: Վէ թաթթտա օլմարան՝
 Իշթէ հէր շէյի եէնի Էափուրըմ՝ տէտի. վէ պանա
 տէտի քի՝ Լոպ, դիրա պու սէօղլէր հապգ վէ սա-
- 6 տըք արը: Վէ պանա տէտի քի՝ Թէմուճ օլտու.
 Ալֆա վէ Օմէդա, Իպթիսա վէ Խիթիհա պէն իմ.
 պէն սուսայան քիմսէյէ հայթիմ սուլուշըն փուշկա-
- 7 րնտան մէճճանէն վերէճէլիմ՝ Ղալիպ օյան՝
 ճիւմլէ շէյլէրէ փաթիւ օլաճագ, վէ պէն անըն Ալ-
 8 լահը օլաճապըմ, ո տաթի պէնիմ՝ օլլըմ օլաճագ
 արը: Լաթին դօրգապ վէ իմանսըզ վէ մէքրուհ վէ
 գտթիլ վէ դինաքետը վէ սիհրպաղ վէ փուլթէ-
 րէթ վէ ճիւմլէ Էալանճը օլանլարըն հիտէսի տ-
 թէշ վէ քիւքիւրթլէ Էանան կէօլիւն իշինտէ օլա-
 ճագ տըր. իքինճի Էօլիւմ՝ պու տըր:
- 9 Վէ եէտի սօն պէլալէրլէ տօլու եէտի թատը
 թութան եէտի մէլէքան պիրի Էանիմա կէլիպ,
 պանա խիթապէն՝ Կէլ, սանա Գուլաշըն զէվճէսի
- 10 օլան կէլինի կէօսթէրէլիմ՝ տէտի: Վէ բուհատ
 պէնի պէօյիւք վէ Էիւքսէր պիր սաղա կէօթիւ-
 րիւպ՝ օյ [պէօյիւք] շէհրի, Էա՛նի մազատտէն Ե-

- Ժողովուրդէմի Ակլա՛ն թարափընտան սէմոտանն նըւ-
 11 զուլ էթմէքատէ պանտ կէօթթէրտի : Վէ իւզէ-
 րինատէ Ակլա՛նն ճէլալը պուլունուզ՝ նուքաւ փէք
 զըլմէթլի թաշա, եանի պիլլաւը կիպի թուշէն եէ-
 12 շէմ՝ թաշընտ պէնգըլը խաի : Վէ անըն պէջիւք վէ
 եիւքսէք պիր սուրու վէ օն իքի գափուսը : Վէ գա-
 փուլար իւզէրինտէ օն իքի մէլէք վէ էտզըլը իովէր
 վար խաի : պուշլար տախի պէնի Նարայէլին օն իքի
 13 օրպթընըն խալէրի խաի Շարգ թարափընտան իւշ
 գափու, վէ շիմալ թարափընտան իւշ գափու, վէ
 ճէնուզ թարափընտան իւշ գափու, վէ զարպ թա-
 14 րափընտան իւշ գափու վար խաի : Վէ շէճրին սու-
 րընըն օն իքի թէմէլի օլուզ՝ անէրտէ Գուզուշըն
 15 օն իքի րէսուլընըն խալէրի վար խաի : Վէ պանտ
 խիթապ էտէնին էլինտէ՝ շէճրի վէ գափուլարընը
 վէ սուրընը էօլշմէք իչիւն պիր ալթուն գամըշ վար
 16 խաի : Վէ շէճր միւրէպաւ՝ օլուզ՝ ա գընդըք էնի-
 նէ միւսալի տիր : վէ Ֆելէ շէճրի օլ գամըշէ էօլշ-
 տի քատէ : օն իքի պին օգ ալթըմը կէլտի : ուզունըդը
 17 վէ էնի վէ եիւքսէքլիլի միւսալի տիր : Վէ անըն
 սուրընը էօլշտիւքատէ՝ ինտան էօլշիւսիւ, եանի մէ-
 լիլին էօլշէսիւլէ եիւզ զըրգ աէօրթ վըրա՝ կէլտի
 18 Վէ սուրընըն պինտար էէշէմուէն օլուզ՝ շէճր փաք
 19 սըրշպա պէնգըլը խալի ալթուն խաի : Վէ շէճրին
 սուրընըն թէմէլէրի տիւրիւ տիւրիւ գըլմէթլի
 թաշլարէ միւզէլէն օլուզ՝ պիրինճի թէմէլէ եէ-
 շէմ՝ իքինճիսի կիւք եաղուլթ , իւշիւնճիւսի պօլ-
 20 զոմի, տէօրտիւնճիւսիւ զիւմրիւս, Պէշինճիսի ա-

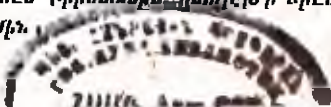
- Գիգ, արթընճըսը գըրմըզը 'ազիգ, եւտինճիսի վե-
 պերճէտ, սէքիզինճիսի պէզաստի, տօգուզընճըսը
 սարը ետգուլթ, օնուհնճըսը սարըճա գիւմրիւտ, օն
 պիրինճիսի մօր ետգուլթ, օն իքինճիսի ճէպէլլէ-
 21 գոււմ էտիս Վէ օն իքի գափուլտը օն իքի ինճու-
 իտի, վէ հէր պիր գափու պիր ինճուտէն 'իպարէթ
 իտի. շէհրին մէյտանը տաիս շէֆֆաֆ ոըրչայա
 22 պէնգէր խալիս արթուհ իտի : Վէ իչինտէ հէյթէլ
 կէօրմէտիմ. զիրա հէր շէյէ գատիր Բապպ Ալլահ
 23 վէ Գուզու անըն հէյթէլի տիր : Վէ շէհրին քէն-
 տիսինէ գիյա վէրմէլէրի իչինէ կիւնէշէ ետ սլա
 ինթիյաճը եօգ տըր. զիրա Ալլահն ճէլալը անը
 թէնզիր էտէր, վէ գանտիլի տաիս Գուզու սոր :
 24 Վէ [Խէլաս պուլան] թա'իֆէլէր անըն իուրըլլէ
 կէզէճէլէր, տիւնեա մէլիքլէրի տաիս շան ու շէոհ-
 25 րէթլէրինի անըն իչինէ կիթիրէճէլէր տիր : Վէ
 գափուլտը կիւնտիւզիւն տալա գափանմայաճագ-
 26 լար. չիւնքի օրատա կէճէ օյմայաճագ տըր : Վէ
 թա'իֆէլէրին շան ու շէոհրէթլէրինի անըն իչինէ
 27 կէթիրէճէլէր տիր : Վէ անըն իչինէ իտփաք պիր շէյ
 էտէն, ետփօտ մէքրուհաթ վէ եալանը իրթիրեապ
 էտէն տալա կիրմէյիպ՝ անճագ Գուզուհն ճայաթ
 քիթապընա գայա օլուհանլար իէրէճէլէր էէր :

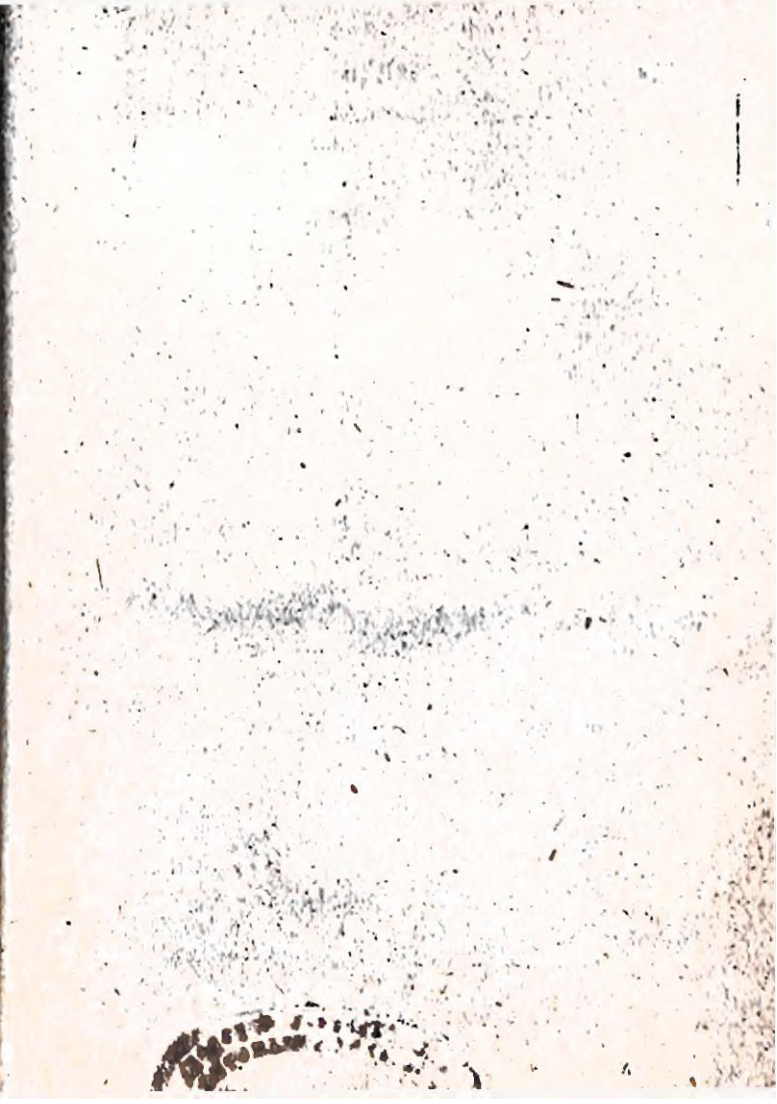
ՊԱՊ 22

- 1 Վէ պանա պիլլուր կիպի պերրագ օլարագ, Ալլա-
 հըն վէ Գուզուհն թաիթընտան ազար ճայաթ
 2 սուլուհն [փաք] ըրմաղըն կէօթէրտի Օլ Էհրին
 մէյտանընտա վէ ըրմաղըն իքի թարաֆընտա օն ի-

- քի մահաւ զերիւր զէ հեր ոյ մէջվէսինի կէթիւրի
հայտթ աղաճը վար իտի. վէ ու աղաճն ետփրագ-
- 3 լարը թա'իֆէլէրին շիֆասը իշիւն տիր. Վէ արթըգ
հիշ պիր լա'նէթ ումայաճագ տըր. վէ Ալլահն վէ
Գուզուշն թաթթը անտէ ոլուպ' գուլլարը սաթի
4 անա 'կպտտէթ էտէճէքլէր տիր. Վէ անըն տիտա-
րընը կէօրէճէքլէր, իսմի տաթի անլէրին ալընլարը
5 իւզէրինտէ ոլաճագ տըր. Վէ օրատա կէճէ ոլմա-
յաճագ տըր. վէ գանտիլէ եա կիւնէշ զիյասընա
իհթ իյաճլարը եօգ տըր. զիրա անլէրի Բապպ Ալլահ
թէնզիւր էտէր. վէ էպէտ իւլ ապատ սաթթանաթ
էտէճէքլէր տիր :
- 6 Վէ պանա տէտի քի՝ Պու սէօզլէր սաթըգ վէ
հագգ տըր. վէ մուգատտէս փէյղամպէրլէրին Ալ-
լահը Բապպ' ետգընտա մոթլագա զուգու' պա-
լաճագ շէյլէրի գուլլարընա կէօթէրմէք իշիւն
- 7 քէնտի մէլէյինի իրաւ էյլէտի. Իշթէ թէգ կէլի-
րիմ. նէ՝ միւպարէք տիր պու քիթապըն փէյղամ-
պէրլիք սէօզլէրինի հըֆը էտէն քիմնէ :
- 8 Վէ պէն Գոլհաննէս պու շէյլէրի իշիտէն վէ կէօ-
րէն իմ՝ վէ իշիտիպ կէօրտիւլիմտէ՝ պանա պու
շէյլէրի կէօթէրէն մէլէյէ սէճտէ գըլմագ իշիւն
- 9 պայազլարընա գափանտըմ. Օ տաթի պանա տէտի
քի՝ Սագըն էթմէ. զիրա պէն սէնին վէ պիրատէր-
լէրին ոլաճ փէյղամպէրլէրին վէ պու քիթապըն
սէօզլէրինի հըֆը էտէնլէրին իւրմէթ ըէֆիգի իմ.
- 10 Ալլահա սէճտէ էյլէ. Վէ պանա տէտի քի՝ Պու
քիթապըն փէյղամպէրլիք սէօզլէրինի միւհըլէմէ,
11 զիրա վազըթ ետգըն տըր. Հագգըզըզ էտէն՝ եինէ
հագգըզըզ էթսին. վէ մուրտար ոլաճ՝ եինէ մուր-

- տար օլտուն, վէ սալիճ օլտն՝ երինէ սալիճ օլտուն,
 վէ մուգատտէս օլտն՝ երինէ մուգատտէս օլտուն
 12 Իշթէ թէզ կելիրիմ, վէ հեր քէսէ քէնտի 'ամելի-
 նէ կէօրէ վէրմէք իշիւն միւքեաֆաթըմ՝ հանրմտա
 13 տըր, Ալֆա վէ Օմէղա, Իպթիտա վէ Լնթիհա,
 14 Էվվէլ վէ Ախըր պէն իմ, Նէ՛ միւպարէք տիր անըն
 էմրէրինի իճրա էտէնդէր քի հայաթ տղաճընա
 հագդլարը օլուպ՝ գափուլարտան շէհրէ կիրէլէր
 15 Ամնի քէօփէքլէր վէ սիհրպաղար վէ զինաքետրլար
 վէ գաթիլլէր վէ փու թփերկսթլէր վէ հալանը սե-
 վիպ իրթիքեապ էտէնդէրին ճիւմլէսի խարիճ տիրլէր
 16 Պէն Յիսուս պու շէյլէրի զիզէ քիլիսէլէրսէ շէ-
 հատէթ էթմէք իշիւն մելէյիմի իրտալ Լյլէտիմ,
 պէն Դուլիթին սալը վէ Նէսլի օլուպ՝ օլ րուշէն
 17 սապահ երլարըը իմ, Վէ Բուհ վէ Կէլին՝ Կէլ տեր-
 լէր վէ իշիսէն՝ Կէլ տէսին, վէ սուսայան կելսին,
 վէ իթէլէյն՝ հայաթ սուլունստան մէճճանէն տըրնու
 18 [Զիրա] պէն պու քիթապըն փէյղամպերլիք սէօզ-
 լէրինի իշիտէն հեր պիր քիմնէյէ շէհատէթ էտէրիմ
 քի՛ Էկէր պիր քիմնէ պուշարա զամմ՝ էտէրսէ,
 Ալլահ օլ քիմնէյէ պու քիթապտա ետղըլմըշ օլտն
 19 պէլալարը զամմ էտէճէք տիր, Վէ էկէր պիր քիմ-
 սէ պու փէյղամպերլիք քիթապընըն սէօզլէրինտէն
 չըգարըր իտէ, Ալլահ անըն շասիպինի հայաթ քի-
 թապընտան վէ մուգատտէս շէհրտէն վէ պու քի-
 թապտա ետղըլմըշ օլտն շէյլէրտէն չըգարաճագ
 20 տըր, Պու շէյլէրի շէհատէթ էտէն՝ Պէլի, թէզ կե-
 լիրիմ՝ տէյօր, Ամին, հա Բապպ Յիսուս, կէլ,
 21 Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն Վիսպէթի ճիւմլէնիզ
 իլէ օլտուն, Ամին

5p.

300

Հայ. Գր. Բանկ

61/21

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0545266

